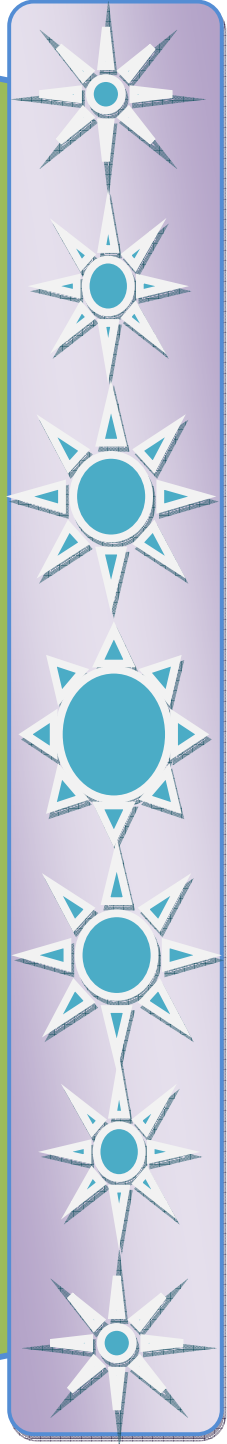

تفسیر

احسن الکلام

نوشته:

دکتر حسین تاجی گلہ داری

تفسیر أحسن الكلام

نوشته:

دکتر حسین تاجی گله داری

فهرست سوره‌های قرآن کریم

جهت انتقال به سوره، روی ctrl + اسم سوره فشار دهید، و جهت برگشت، از ctrl + home استفاده نمایید.					
الفاتحة	طه	الزمر	المجادلة	المرسلات	العلق
البقرة	الأنبياء	غافر	الحشر	النبأ	القدر
آل عمران	الحج	فصلت	المتحنة	النازعات	البينة
النساء	المؤمنون	الشورى	الصف	عبس	الزلزلة
المائدة	النور	الزخرف	الجمعة	التكوير	العاديات
الأنعام	الفرقان	الدخان	المنافقون	الانفطار	القارعة
الأعراف	الشعراء	الجاثية	التغابن	المطففين	التكاثر
الأنفال	النمل	الأحقاف	الطلاق	الانشقاق	العصر
التوبة	القصص	محمد	التحريم	البروج	الهمزة
يونس	العنكبوت	الفتح	الملك	الطارق	الفيل
هود	الروم	الحجرات	القلم	الأعلى	قريش
يوسف	لقمان	ق	الحاقة	الغاشية	الماعون
الرعد	السجدة	الذاريات	المعارج	الفجر	الكوثر
إبراهيم	الأحزاب	الطور	نوح	البلد	الكافرون
الحجر	سبا	النجم	الجن	الشمس	النصر
النحل	فاطر	القمر	المزمل	الليل	المسد
الإسراء	يس	الرحمن	المدثر	الضحى	الإخلاص
الكهف	الصفات	الواقعة	القيامة	الشرح	الفلق
مريم	ص	الحديد	الإنسان	التين	الناس

سوره فاتحه

سورة الفاتحة

به نام خداوند بخشنده ی مهربان ﴿۱﴾
 ستایش مخصوص خداوندی است که
 پروردگار جهانیان است. ﴿۲﴾
 بخشنده ی مهربان است ﴿۳﴾ مالک روز
 جزاء است. ﴿۴﴾ تنها تو را می پرستیم؛ و
 تنها از تو یاری می جوئیم. ﴿۵﴾ ما را به
 راه راست هدایت کن. ﴿۶﴾
 راه کسانی که بر آنان نعمت دادی؛ نه خشم
 گرفتگان بر آنها؛ و نه گمراهان. ﴿۷﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿١﴾
 الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٢﴾
 الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿٣﴾ مَلِكِ يَوْمِ
 الدِّينِ ﴿٤﴾ إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ
 نَسْتَعِينُ ﴿٥﴾ أَهْدِنَا الصِّرَاطَ
 الْمُسْتَقِيمَ ﴿٦﴾ صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ
 عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا
 الضَّالِّينَ ﴿٧﴾

سورة البقرة

سوره بقره

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

به نام خداوند بخشنده مهربان

اَلَمْ ﴿۱﴾ ذٰلِكَ الَّذِیْ كَتَبْنَا لَآ رَبِّیْ
 فِیْهِ هُدًى لِّلْمُتَّقِیْنَ ﴿۲﴾ الَّذِیْنَ
 یُؤْمِنُوْنَ بِالْغَیْبِ وَیُقِیْمُوْنَ
 الصَّلٰوةَ وَمِمَّا رَزَقْنٰهُمْ یُنْفِقُوْنَ
 ﴿۳﴾ وَالَّذِیْنَ یُؤْمِنُوْنَ بِمَا اُنزِلَ
 اِلَیْكَ وَمَا اُنزِلَ مِنْ قَبْلِكَ
 وَبِالْآخِرَةِ هُمْ یُوقِنُوْنَ ﴿۴﴾ اُوْلٰئِكَ
 عَلٰی هُدًى مِّنْ رَّبِّهِمْ ^ص وَاُوْلٰئِكَ
 هُمُ الْمُفْلِحُوْنَ ﴿۵﴾

الف . لام . میم . ﴿۱﴾ این کتابی
 است که هیچ شکی در آن نیست و
 مایه هدایت پرهیزگاران است. ﴿۲﴾
 آن کسانی که به غیب ایمان می
 آورند و نماز را بر پا می دارند و از
 آنچه روزی شان داده ایم انفاق می
 کنند. ﴿۳﴾ و آنان که به آنچه بر تو
 نازل شده و آنچه (بر پیامبران) پیش
 از تو نازل شده، ایمان می آورند، و
 به روز رستاخیز یقین دارند. ﴿۴﴾
 آنان بر هدایت از جانب
 پروردگارشانند و آنان
 رستگارانند. ﴿۵﴾

کسانی که کافر شدند، برای شان یکسان است که آنان را بترسانی یا نترسانی، ایمان نمی آورند. ﴿۶﴾ خدا بر دلها و گوشهایشان مهر زده است و بر چشم هایشان پرده ای است، و برای آنها عذاب بزرگی است. ﴿۷﴾ گروهی از مردان هستند که می گویند: به خدا و روز رستاخیز ایمان آورده ایم، در حالی که ایمان ندارند. ﴿۸﴾ آنان (به نظرشان) خدا و مومنان را فریب می دهند، در حالی که جز خودشان را فریب نمی دهند ولی نمی فهمند. ﴿۹﴾ در دلهای آنان بیماری است و خداوند بر بیماری آنان افزوده، و بخاطر دروغ هایی که می گفتند، برای شان عذاب دردناکی است. ﴿۱۰﴾ و هنگامی که به آنها گفته شود: «در زمین فساد نکنید» می گویند: «ما فقط اصلاح کننده ایم». ﴿۱۱﴾ آگاه باشید! آنها همان مفسدانند؛ ولی نمی فهمند. ﴿۱۲﴾ و هنگامی که به آنان گفته شود: «ایمان بیاورید؛ چنانکه مردم ایمان آورده اند» می گویند: «آیا ایمان بیاوریم چنانکه بی خردان ایمان آوردند؟» آگاه باشید، آنها همان نابخردانند؛ ولی نمی دانند. ﴿۱۳﴾ و هنگامی که افراد با ایمان را ملاقات می کنند، می گویند: «ما ایمان آورده ایم»، و هنگامی که با شیطان های خود خلوت می کنند، می گویند: «ما با شما ایم، ما فقط (آنها را) مسخره می کنیم». ﴿۱۴﴾ خداوند آنان را مسخره می کند، و آنها را در طغیانشان نگه می دارد تا سرگردان شوند. ﴿۱۵﴾ آنان کسانی هستند که گمراهی را به هدایت خریدند، پس تجارت آنها سودی نداد، و هدایت نیافتند. ﴿۱۶﴾

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ ءَأَنْذَرْتَهُمْ أَمْ لَمْ تُنذِرْهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٦﴾ خَتَمَ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ وَعَلَى سَمْعِهِمْ وَعَلَى أَبْصَرِهِمْ غِشْوَةً وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿٧﴾ وَمِنَ النَّاسِ مَن يَقُولُ ءَامَنَّا بِاللَّهِ وَيَالْيَوْمِ الْأَخِيرِ وَمَا هُمْ بِمُؤْمِنِينَ ﴿٨﴾ مُحَمَّدٌ عُونََ اللَّهُ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَمَا يَخْدَعُونَ إِلَّا أَنفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ ﴿٩﴾ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ فَزَادَهُمُ اللَّهُ مَرَضًا وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ بِمَا كَانُوا يَكْذِبُونَ ﴿١٠﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ لَا تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ قَالُوا إِنَّمَا نَحْنُ مُصْلِحُونَ ﴿١١﴾ أَلَا إِنَّهُمْ هُمُ الْمُفْسِدُونَ وَلَكِن لَّا يَشْعُرُونَ ﴿١٢﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ ءَامِنُوا كَمَا ءَامَنَ النَّاسُ قَالُوا أَنُؤْمِنُ كَمَا ءَامَنَ السُّفَهَاءُ ؕ أَلَا إِنَّهُمْ هُمُ السُّفَهَاءُ وَلَكِن لَّا يَعْلَمُونَ ﴿١٣﴾ وَإِذَا لَقُوا الَّذِينَ ءَامَنُوا قَالُوا ءَامَنَّا وَإِذَا خَلَوْا إِلَى شَيْطَانِهِمْ قَالُوا إِنَّا مَعَكُمْ إِنَّمَا نَحْنُ مُسْتَهْزِءُونَ ﴿١٤﴾ اللَّهُ يَسْتَهْزِئُ بِهِمْ وَيَمُدُّهُمْ فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿١٥﴾ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ اشْتَرُوا الضَّلَالََةَ بِالْهُدَىٰ فَمَا رَحَّتْ جَنَّتُهُمْ وَمَا كَانُوا مُهْتَدِينَ ﴿١٦﴾

داستان اینان همانند داستان کسی است که آتشی افروخته پس چون آتش اطراف او را روشن ساخت، خداوند نورشان را بگرفت و در تاریکیهای که نمی بینند رهایشان کرد. ﴿۱۷﴾ کرانند، گنگانند، کورانند، پس باز نمی گردند. ﴿۱۸﴾ یا همچون بارانی است که از آسمان (فرو ریزد) و در آن تاریکی ها و رعد و برق باشد، و آنها از ترس مرگ، انگشتان خود را در گوشهایشان فرو می برند تا صدای صاعقه را نشنوند، و خداوند به کافران احاطه دارد. ﴿۱۹﴾ نزدیک است که برق چشمانشان را برباید، هرگاه که برای آنها روشن شود در (روشنائی) آن راه می روند و چون تاریک شود (در جای خود) بایستند. و اگر خدا بخواهد گوش و چشمانشان را از بین می برد، چرا که خداوند بر هر چیز توانا است. ﴿۲۰﴾ ای مردم، پروردگار خود را پرستش کنید، آن کسی که شما و کسانی را که پیش از شما بودند آفرید، تا پرهیزگار شوید. ﴿۲۱﴾ آن کس که زمین را برای شما بگسترده و آسمان را همچون سقفی بالای سر شما قرار داد. و از آسمان آبی فرو فرستاد و بوسیله آن انواع میوه ها را بوجود آورد تا روزی شما باشد. بنا براین برای خدا همتیانی قرار ندهید، در حالی که می دانید. ﴿۲۲﴾ و اگر درباره آنچه بر بنده خود (محمد صلی الله علیه وآله وسلم) نازل کرده ایم؛ در شک و تردید هستید، سوره ای همانند آن بیاورید و گواهان خود را - غیر از خدا - فرا خوانید؛ اگر راست می گوئید. ﴿۲۳﴾ پس اگر چنین نکردید - و هرگز نتوانید کرد - از آتشی بترسید که هیزم آن مردم و سنگها است، و برای کافران آماده شده است. ﴿۲۴﴾

مَثَلُهُمْ كَمَثَلِ الَّذِي اسْتَوْقَدَ نَارًا فَلَمَّا أَضَاءَتْ مَا حَوْلَهُ ذَهَبَ اللَّهُ بِنُورِهِمْ وَتَرَكَهُمْ فِي ظُلُمَاتٍ لَا يُبْصِرُونَ ﴿۱۷﴾ صُمُّ بَكْمٌ عَمَىٰ فَهَمٌّ لَا يَرْجِعُونَ ﴿۱۸﴾ أَوْ كَصَيْبٍ مِّنَ السَّمَاءِ فِيهِ ظُلُمَاتٌ وَرَعْدٌ وَنُقُرٌّ تَجْعَلُونَ أَصْبِعَهُمْ فِي آذَانِهِمْ مِّنَ الصَّوَاعِقِ حَذَرَ الْمَوْتِ ۗ وَاللَّهُ مُحِيطٌ بِالْكَافِرِينَ ﴿۱۹﴾ يَكَادُ الْبَرْقُ يَخْطَفُ أَبْصَارَهُمْ ۖ كُلَّمَا أَضَاءَ لَهُمْ مَشَوْا فِيهِ وَإِذَا أَظْلَمَ عَلَيْهِمْ قَامُوا ۗ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَذَهَبَ بِسَمْعِهِمْ وَأَبْصَرِهِمْ ۗ إِنَّ اللَّهَ عَلِيُّ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿۲۰﴾ يَتَأْتِيهَا النَّاسُ أَعْبُدُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ وَالَّذِينَ مِن قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿۲۱﴾ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ فِرَاشًا وَالسَّمَاءَ بِنَاءً وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجَ بِهِ مِنَ الثَّمَرَاتِ رِزْقًا لَّكُمْ ۖ فَلَا تَجْعَلُوا لِلَّهِ أَنْدَادًا وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿۲۲﴾ وَإِن كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِّمَّا نَزَّلْنَا عَلَىٰ عَبْدِنَا فَأْتُوا بِسُورَةٍ مِّن مِّثْلِهِ ۚ وَادْعُوا شُهَدَاءَكُمْ مِّن دُونِ اللَّهِ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿۲۳﴾ فَإِن لَّمْ تَفْعَلُوا وَلَن تَفْعَلُوا فَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِي وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ ۗ أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ ﴿۲۴﴾

وَبَشِّرِ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ
 جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ كُلَّمَا رُزِقُوا مِنْهَا
 مِنْ ثَمَرَةٍ رِزْقًا قَالُوا هَذَا الَّذِي رُزِقْنَا مِنْ قَبْلُ
 وَأُتُوا بِهِ مُتَشَابِهًا وَلَهُمْ فِيهَا أَزْوَاجٌ مُطَهَّرَةٌ وَهُمْ
 فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٢٥﴾ * إِنَّ اللَّهَ لَا يَسْتَحْيِي أَنْ
 يَضْرِبَ مَثَلًا مَّا بَعُوضَةٌ فَمَا فَوْقَهَا فَأَمَّا الَّذِينَ
 ءَامَنُوا فَيَعْلَمُونَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ وَأَمَّا الَّذِينَ
 كَفَرُوا فَيَقُولُونَ مَاذَا أَرَادَ اللَّهُ بِهَذَا مَثَلًا
 يُضِلُّ بِهِ كَثِيرًا وَيَهْدِي بِهِ كَثِيرًا وَمَا يُضِلُّ
 بِهِ إِلَّا الْفَاسِقِينَ ﴿٢٦﴾ الَّذِينَ يَنْقُضُونَ عَهْدَ اللَّهِ
 مِنْ بَعْدِ مِيثَاقِهِ وَيَقْطَعُونَ مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ أَنْ
 يُوصَلَ وَيُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ أُولَٰئِكَ هُمُ
 الْخٰسِرُونَ ﴿٢٧﴾ كَيْفَ تَكْفُرُونَ بِاللَّهِ
 وَكُنْتُمْ أَمْوَاتًا فَأَحْيَاكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ
 يُحْيِيكُمْ ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٢٨﴾ هُوَ الَّذِي
 خَلَقَ لَكُمْ مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا ثُمَّ أَسْتَوَىٰ إِلَىٰ
 السَّمَاءِ فَسَوَّاهُنَّ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ
 عَلِيمٌ ﴿٢٩﴾

به کسانی که ایمان آورده، و کارهای شایسته انجام داده اند مژده ده که باغهایی از بهشت برای آنهاست که نهرها از زیر (درختان) آن جاری است. هر زمان که میوه ای از آن به آنان داده شود گویند: «این همان است که قبلاً به ما روزی داده شده بود» و میوه هایی همانند آورده شود، و برای آنان همسرانی پاکیزه است و جاودانه در آن خواهند بود. ﴿۲۵﴾ به راستی خداوند از اینکه به پشه ای یا بالاتر از آن مثال بزند شرم نمی کند. آنان که ایمان آورده اند می دانند که آن (مثل) حق است از طرف پروردگارشان و اما آنهایی که کافرند می گویند: خداوند از این مثل چه خواسته است؟ خداوند بسیاری را با آن گمراه، و گروه بسیاری را هدایت می کند، و تنها فاسقان را با آن گمراه می سازد. ﴿۲۶﴾ کسانی که پیمان خدا را، پس از محکم ساختن آن می شکنند، و آنچه را که خدا دستور داده بر قرار سازند، قطع نموده، و در روی زمین فساد می کنند، اینها زیانکارانند. ﴿۲۷﴾ چگونه به خداوند کافر می شوید؟ در حالی که شما مردگان بودید، و او شما را زنده کرد، سپس شما را می میراند، سپس شما را زنده می کند، آنگاه به سوی او باز گردانده می شوید. ﴿۲۸﴾ او (خدایی) است که همه آنچه را که در زمین است برای شما آفرید، آنگاه آهنگ آسمان کرد و آنها را به صورت هفت آسمان مرتب نمود، و او به هر چیز آگاه است.

وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلٰٓئِكَةِ اِنِّیْ جَاعِلٌ فِی الْاَرْضِ خَلِیْفَةً ۗ
 قَالُوْۤا اَتَجْعَلُ فِیْهَا مَنْ یُّفْسِدُ فِیْهَا وَیَسْفِكُ الدِّمَآءَ وَیَخُنُ
 نُسُۡحًا بِحَمْدِكَ وَنُقَدِّسُ لَكَ ۗ قَالَ اِنِّیْۤ اَعْلَمُ مَا لَا
 تَعْلَمُوْنَ ﴿۳۰﴾ وَعَلَّمَ ءَادَمَ الْاَسْمَآءَ كُلَّهَا ثُمَّ عَرَضَهُمْ عَلٰی
 الْمَلٰٓئِكَةِ فَقَالَ اَنْبِئُوْنِیْ بِاَسْمَآءِ هٰٓؤُلَآءِ اِنْ كُنْتُمْ
 صٰدِقِیْنَ ﴿۳۱﴾ قَالُوْۤا سُبْحٰنَكَ لَا عِلْمَ لَنَاۤ اِلَّا مَا
 عَلَّمْتَنَا ۗ اِنَّكَ اَنْتَ الْعَلِیْمُ الْحَكِیْمُ ﴿۳۲﴾ قَالَ یَتٰدَمُ
 اَنْبِیْهِمْ بِاَسْمَآئِهِمْ ۗ فَلَمَّآ اَنْبَاَهُمْ بِاَسْمَآئِهِمْ قَالَ اَلَمْ اَقُلْ
 لَكُمْ اِنِّیْۤ اَعْلَمُ غَیْبَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَاَعْلَمُ مَا
 تُبْدُوْنَ وَمَا كُنْتُمْ تَكْتُمُوْنَ ﴿۳۳﴾ وَاِذْ قُلْنَا لِلْمَلٰٓئِكَةِ
 اَسْجُدُوْۤا لِاٰدَمَ فَسَجَدُوْۤا اِلَّاۤ اِبْلِیْسَ اَبٰی وَاَسْتَكْبَرَ وَكَانَ
 مِنَ الْكٰفِرِیْنَ ﴿۳۴﴾ وَقُلْنَا یَتٰدَمُ اَسْكُنْ اَنْتَ وَزَوْجُكَ
 الْجَنَّةَ وَكُلَا مِنْهَا رَغَدًا حَیْثُ شِئْتُمَا وَلَا تَقْرَبَا هٰذِهِ
 الشَّجَرَةَ فَتَكُوْنَا مِنَ الظَّٰلِمِیْنَ ﴿۳۵﴾ فَاَزَلَهُمَا الشَّیْطٰنُ
 عَنْهَا فَاَخْرَجَهُمَا مِمَّا كَانَا فِیْهِ ۗ وَقُلْنَا اهْبِطُوْۤا بَعْضُكُمْ
 لِبَعْضٍ عَدُوٌّ وَلَكُمْ فِی الْاَرْضِ مُسْتَقَرٌّ وَمَتْنَعٌ اِلٰی حَیْنٍ
 ﴿۳۶﴾ فَتَلَقٰی ءَادَمُ مِنْ رَبِّهِۭ كَلِمٰتٍ فَتَابَ عَلَیْهِ ۗ اِنَّهٗ
 هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِیْمُ ﴿۳۷﴾

و(بیاد بیاور) هنگامی را که پروردگارت به فرشتگان گفت: «من در زمین جانشینی قرار خواهم داد». گفتند: «آیا کسی را در آن قرار می دهی که در آن فساد و خونریزی کند؟ ما تسبیح و حمد تو را به جا می آوریم و تو را تقدیس می کنیم». پروردگار فرمود: «یقیناً من می دانم آنچه را که شما نمی دانید». ﴿۳۰﴾ و نامها را همگی به آدم آموخت. سپس آنها را به فرشتگان عرضه داشت، و فرمود: «اگر راستگوئید، نامهای اینها را به من خبر دهید». ﴿۳۱﴾ (فرشتگان) گفتند: «منزهی تو! ما چیزی جز آنچه به ما آموخته ای نمی دانیم، تو دانا ی حکیمی». ﴿۳۲﴾ فرمود: «ای آدم! آنان را از نامهایشان آگاه کن» هنگامی که آنان را آگاه کرد (خداوند) فرمود: «آیا به شما نگفتم که من غیب آسمانها و زمین را می دانم؟! و نیز می دانم آنچه را که آشکار می کنید، و آنچه را پنهان می داشتید». ﴿۳۳﴾ (یاد بیاور) هنگامی را که به فرشتگان گفتیم: «برای آدم سجده کنید» پس (همگی) سجده کردند، جز ابلیس که سرباز زد، و تکبر ورزید، و از کافران شد. ﴿۳۴﴾ و گفتیم: «ای آدم! تو با همسرت در بهشت سکونت کن، و از (میوه های) آن هر جا می خواهید، گوارا بخورید، و لیکن به این درخت نزدیک نشوید، که از ستمگران خواهید شد». ﴿۳۵﴾ پس شیطان موجب لغزش آن دو شد، سپس آنان را از آنچه در آن بودند (= بهشت) بیرون کرد. و گفتیم: «همگی (به زمین) فرود آید در حالی که بعضی دشمن بعضی خواهید بود. و برای شما در زمین تا مدت معینی قرار گاه و وسیله بهره برداری خواهد بود». ﴿۳۶﴾ آنگاه آدم از پروردگارش کلماتی فرا گرفت و خداوند توبه او را پذیرفت، چرا که خداوند توبه پذیر مهربان است. ﴿۳۷﴾

قُلْنَا أَهْبَطُوا مِنْهَا جَمِيعًا ۖ فَمَا يَأْتِيَنَّكُمْ مِنِّي هُدًى فَمَنْ تَبِعَ هُدَايَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿۳۸﴾ وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ ۖ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿۳۹﴾ يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰذْكُرُوْا نِعْمَتِيْ الَّتِيْ اَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ ۗ وَاَوْفُوا بِعَهْدِيْ اَوْفٍ بِعَهْدِكُمْ ۖ وَاِيْتِيْ فَاَرْهَبُوْا ﴿۴۰﴾ وَاٰمِنُوْا بِمَا اَنْزَلْتُ مُّصَدِّقًا لِّمَا مَعَكُمْ ۗ وَلَا تَكُوْنُوْا اَوَّلَ كٰفِرٍ بِهٖ ۗ وَلَا تَشْتَرُوْا بِآيٰتِيْ ثَمٰنًا قَلِيْلًا ۗ وَاِيْتِيْ فَاَتَّقُوْا ﴿۴۱﴾ وَلَا تَلْبِسُوْا الْحَقَّ بِالْبٰطِلِ ۗ وَتَكْتُمُوْا الْحَقَّ ۗ وَاَنْتُمْ تَعٰمُوْنَ ﴿۴۲﴾ وَاَقِيْمُوْا الصَّلٰوةَ ۗ وَاَتُوْا الزَّكٰوةَ ۗ وَاَرْكَعُوْا مَعَ الرّٰكِعِيْنَ ﴿۴۳﴾ ۗ اَتَاْمُرُوْنَ النَّاسَ بِالْبِرِّ ۗ وَتَنْسَوْنَ اَنْفُسَكُمْ ۗ وَاَنْتُمْ تَتْلُوْنَ الْكِتٰبَ ۗ اَفَلَا تَعْقِلُوْنَ ﴿۴۴﴾ وَاَسْتَعِيْنُوْا بِالصَّبْرِ وَالصَّلٰوةِ ۗ وَاِنَّهَا لَكَبِيْرَةٌ اِلَّا عَلَى الْاَخْسَعِيْنَ ﴿۴۵﴾ الَّذِيْنَ يَظُنُوْنَ اَنْهُمْ مُّلتَقُوْا رَبِّهٖمْ وَاَنْهَمُ اِلَيْهٖ رٰجِعُوْنَ ﴿۴۶﴾ يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰذْكُرُوْا نِعْمَتِيْ الَّتِيْ اَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ ۗ وَاِنِّيْ فَضَّلْتُكُمْ عَلَى الْعٰلَمِيْنَ ﴿۴۷﴾ وَاَتَّقُوْا يَوْمًا لَا تَجْزِيْ نَفْسٌ عَنْ نَفْسٍ شَيْئًا ۗ وَلَا يُقْبَلُ مِنْهَا شَفَعَةٌ ۗ وَلَا يُؤْخَذُ مِنْهَا عَدْلٌ ۗ وَلَا هُمْ يُنصَرُوْنَ ﴿۴۸﴾

گفتیم: «همگی از آن فرود آید! پس هر گاه هدایتی از طرف من برای شما آمد، کسانی که از آن پیروی کنند، نه ترسی بر آنان خواهد بود و نه غمگین خواهند شد.» ﴿۳۸﴾ و کسانی که کافر شدند و نشانه های ما را دروغ پنداشتند آنان اهل دوزخند، و همیشه در آن خواهند بود. ﴿۳۹﴾ ای فرزندان اسرائیل (= یعقوب)! نعمت مرا که به شما ارزانی داشتم به یاد آورید، و به پیمانی که با من بسته اید وفا کنید، تا من نیز به پیمان شما وفا کنم و تنها از من بترسید. ﴿۴۰﴾ و به آنچه نازل کرده ام (= قرآن) ایمان بیاورید که تصدیق کننده چیزی است که با شما است، و نخستین کافر به آن نباشید، و آیات مرا به بهای ناچیز نفروشید، و تنها از من بترسید. ﴿۴۱﴾ و حق را با باطل نیامیزید، و حق را پنهان نکنید، در حالی که می دانید. ﴿۴۲﴾ و نماز را بر پا دارید و زکات را پردازید، و با نماز گزاران نماز بخوانید. ﴿۴۳﴾ آیا مردم را به نیکی فرمان می دهید، و خودتان را فراموش می کنید، در حالی که شما کتاب (آسمانی) را می خوانید؟! آیا نمی اندیشید؟! ﴿۴۴﴾ و از شکیبایی و نماز یاری جوید، و نماز؛ جز بر فروتنان، دشوار و گران است. ﴿۴۵﴾ آن کسانی که یقیناً می دانند دیدار کننده ی پروردگار خویش اند و به سوی او باز می گردند. ﴿۴۶﴾ ای فرزندان اسرائیل (= یعقوب)! نعمت مرا که به شما ارزانی داشتم به یاد آورید، و (نیز) اینکه من شما را بر جهانیان برتری دادم. ﴿۴۷﴾ و از روزی بترسید که کسی از کسی کفایتی نکند، و از او شفاعت پذیرفته نمی شود، و نه از او تاوان و فدیة گرفته می شود، و نه یاری می شوند. ﴿۴۸﴾

و (نیز به یاد آورید) هنگامی که شما را از چنگال فرعونیان نجات دادیم، (آنان) شما را به بدترین صورت آزار و شکنجه می دادند، پسران شما را سر می بریدند، و زنان شما را زنده نگه می داشتند، و در اینها آزمایش بزرگی از جانب پروردگارتان برای شما بود. ﴿۴۹﴾ (به یاد آورید) هنگامی را که دریا را برای شما شکافتیم، و شما را نجات دادیم، و فرعونیان را غرق ساختیم، در حالی که شما می نگریستید. ﴿۵۰﴾ (به یاد آورید) هنگامی را که با موسی چهل شب وعده گذاردیم، آنگاه شما بعد از او گوساله را (به پرستش) گرفتید، در حالی که ستمکار بودید. ﴿۵۱﴾ سپس شما را بعد از آن بخشیدیم، شاید سپاسگزاری کنید. ﴿۵۲﴾ (نیز به یاد آورید) هنگامی را که به موسی کتاب (تورات) و فرقان (معجزه های جدا کننده میان حق و باطل) را عطا کردیم، تا اینکه هدایت شوید. ﴿۵۳﴾ (به یاد آورید) زمانی را که موسی به قوم خود گفت: «ای قوم من! شما با (به پرستش) گرفتن گوساله به خود ستم کرده اید، پس بسوی آفریدگار خود باز گردید و توبه کنید، و خود را (همدیگر را) بکشید، این کار برای شما در پیشگاه پروردگارتان بهتر است». آنگاه خداوند توبه شما را پذیرفت، زیرا که او توبه پذیر مهربان است. ﴿۵۴﴾ (به یاد آورید) هنگامی را که گفتید: «ای موسی! ما هرگز به تو ایمان نمی آوریم، مگر اینکه خدا را آشکارا ببینیم». پس صاعقه شما را گرفت، در حالی که می نگریستید. ﴿۵۵﴾ سپس شما را پس از مردنتان برانگیختیم، شاید سپاسگزاری کنید. ﴿۵۶﴾ و ابر را بر شما سایبان قرار دادیم، و «من» (ترنجبین) و «سلوی» (بلدرچین) را بر شما فرو فرستادیم، (و گفتیم: «از پاکیزه های که به شما روزی داده ایم؛ بخورید» (ولی شما کفر ورزیدید). آنها به ما ستم نکردند؛ بلکه به خود ستم می نمودند. ﴿۵۷﴾

وَإِذْ خَجَّيْنَاكُمْ مِّنْ آلِ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكُمْ سُوءَ الْعَذَابِ يُدْخِلُونَ أَبْنَاءَكُمْ وَيَسْتَحْيُونَ نِسَاءَكُمْ ۚ وَفِي ذَٰلِكُمْ بَلَاءٌ مِّن رَّبِّكُمْ عَظِيمٌ ﴿٤٩﴾ وَإِذْ فَرَقْنَا بِكُمْ الْبَحْرَ فَأَخْجَيْنَاكُمْ وَأَعْرَفْنَا آلَ فِرْعَوْنَ وَأَنْتُمْ تَنْظُرُونَ ﴿٥٠﴾ وَإِذْ وَعَدْنَا مُوسَىٰ أَرْبَعِينَ لَيْلَةً ثُمَّ أَخَذْتُمُ الْعِجْلَ مِنْ بَعْدِهِ ۚ وَأَنْتُمْ ظَالِمُونَ ﴿٥١﴾ ثُمَّ عَفَوْنَا عَنْكُمْ مِّنْ بَعْدِ ذَٰلِكَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٥٢﴾ وَإِذْ آتَيْنَا مُوسَىٰ الْكِتَابَ وَالْفُرْقَانَ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿٥٣﴾ وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ ۖ يَقَوْمِ ۖ إِنَّكُمْ ظَلَمْتُمْ أَنْفُسَكُمْ بِاتِّخَاذِكُمُ الْعِجْلَ فَتُوبُوا إِلَىٰ بَارِيكُمْ فَاقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ ۚ ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ عِنْدَ بَارِيكُمْ فَتَابَ عَلَيْكُمْ ۚ إِنَّهُ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ﴿٥٤﴾ وَإِذْ قُلْتُمْ يَا مُوسَىٰ لَنْ نُؤْمِنَ لَكَ حَتَّىٰ نَرَى اللَّهَ جَهْرَةً فَأَخَذَتْكُمُ الصَّاعِقَةُ وَأَنْتُمْ تَنْظُرُونَ ﴿٥٥﴾ ثُمَّ بَعَثْنَاكَ مِنْ بَعْدِ مَوْتِكَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٥٦﴾ وَظَلَّلْنَا عَلَيْكُمُ الْغَمَامَ وَأَنْزَلْنَا عَلَيْكُمُ الْمَنَّٰنَ وَالسَّلْوَىٰ ۗ كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ ۗ وَمَا ظَلَمُونَا وَلَكِن كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٥٧﴾

و (به یاد آورید) هنگامی را که گفتیم: «به این شهر (= بیت المقدس) وارد شوید، و از نعمتهای آن از هر جا که می خواهید به فراوانی بخورید، و با خشوع و فروتنی به دروازه در آید و بگویید: "خواسته ما آمرزش گناهان است" تا گناهان شما را ببخشیم، و به نیکو کاران فروتر می بخشیم». ﴿۵۸﴾ آنگاه ستمگران این سخن را که به آنها گفته شده بود، تغییر دادند (و به جای آن کلمه ی مسخره آمیزی گفتند) لذا بر ستمگران در برابر این نافرمانی شان، عذابی از آسمان نازل کردیم. ﴿۵۹﴾ و (به یاد آورید) هنگامی را که موسی برای قوم خویش، آب خواست، پس گفتیم: «عصای خود را بر سنگ بزن» آنگاه دوازده چشمه ی آب از آن جوشید، و هر گروهی آبشخور خود را دانست، (و گفتیم): «از روزی خدا بخورید و بیاشامید، و در زمین به تباهی مکوشید». ﴿۶۰﴾ و (به یاد آورید) زمانی را که گفتید: «ای موسی! ما هرگز بر یک نوع غذا شکیبائی نداریم، پس پروردگار خویش را بخوان، تا از آنچه زمین می رویاند، از سبزی و خیار و سیر و عدس و پیازش برای ما بیرون آورد». (موسی) گفت: «آیا چیزی را که پست تر است به جای چیز بهتر جایگزین می کنید؟ به شهری فرود آید، زیرا آنچه را خواستید در آنجا برای شما هست» و (مهر) ذلت و بینوائی بر آنان زده شد، و سزاوار خشم خدا گردیدند، چرا که آنان به آیات خدا کفر می ورزیدند، و پیامبران را به ناحق می کشتند. اینها بخاطر آن بود که گناهکار و متجاوز بودند. ﴿۶۱﴾

وَإِذْ قُلْنَا ادْخُلُوا هَذِهِ الْقَرْيَةَ فَكُلُوا مِنْهَا حَيْثُ شِئْتُمْ رَغَدًا وَاَدْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا وَقُولُوا حِطَّةٌ نَغْفِرْ لَكُمْ خَطِيئَتَكُمْ^ع وَسَزِيدُ الْمُحْسِنِينَ ﴿٥٨﴾
فَبَدَّلَ الَّذِينَ ظَلَمُوا قَوْلًا غَيْرَ الَّذِي قِيلَ لَهُمْ فَأَنْزَلْنَا عَلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا رِجْزًا مِّنَ السَّمَاءِ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ ﴿٥٩﴾ * وَإِذِ اسْتَسْقَىٰ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ فَقُلْنَا اضْرِبْ بِعَصَاكَ الْحَجَرَ^ط فَانفَجَرَتْ مِنْهُ اثْنَتَا عَشْرَةَ عَيْنًا^ط قَدْ عَلِمَ كُلُّ أُنَاسٍ مَّشْرِبَهُمْ^ط كُلُوا وَاشْرَبُوا مِن رِّزْقِ اللَّهِ وَلَا تَعْتُوا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ ﴿٦٠﴾ وَإِذْ قُلْتُمْ يَا مُوسَىٰ لَنْ نَصْبِرَ عَلَىٰ طَعَامٍ وَاحِدٍ فَادْعُ لَنَا رَبَّكَ يُخْرِجْ لَنَا مِمَّا تُنْبِتُ الْأَرْضُ مِنْ بَقْلِهَا وَقِثَّائِهَا وَفُومِهَا وَعَدَسِيهَا وَبَصَلِهَا^ط قَالَ أَسْتَبْدِلُونَ الَّذِي هُوَ أَدْنَىٰ بِالَّذِي هُوَ خَيْرٌ^ع اهْبِطُوا مِصْرًا فَإِنَّ لَكُمْ مَّا سَأَلْتُمْ^ط وَضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ الذِّلَّةُ وَالْمَسْكَنَةُ وَبَاءُوا بِغَضَبٍ مِّنَ اللَّهِ^ط ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانُوا يَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَيَقْتُلُونَ النَّبِيِّنَ بِغَيْرِ الْحَقِّ^ط ذَلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا يَعْتَدُونَ ﴿٦١﴾

بدرستی کسانی که ایمان آورده اند، و کسانی که یهودی شدند و نصاری و صابئان (= ستاره پرستان) آنان که به خدا و روز قیامت ایمان آوردند و کارهای شایسته انجام دهند، پاداششان نزد پروردگارشان است، و نه ترسی بر آنان خواهد بود و نه غمگین خواهند شد. ﴿۶۲﴾ و (به یاد آورید) زمانی را که از شما پیمان گرفتیم، و (کوه) طور را بالای سر شما بر افراشتیم، (و به شما گفتیم): «آنچه را به شما داده ایم، با قدرت بگیرید، و آنچه را در آن است یاد کنید، شاید پرهیزگار شوید». ﴿۶۳﴾ سپس شما بعد از این روی گردانیدید، پس اگر فضل و رحمت خداوند بر شما نبود، از زیانکاران بودید. ﴿۶۴﴾ بی گمان شما از حال کسانی از شما که در روز شنبه نافرمانی و تجاوز کردند، آگاه شده اید، پس ما به آنها گفتیم: «بو زینه های خوار و رانده شده باشید». ﴿۶۵﴾ پس ما این (کیفر) را عبرتی برای مردم آن زمان و نسلهای بعد از آنان، و پند و اندرزی برای پرهیزگاران قرار دادیم. ﴿۶۶﴾ و (به یاد آورید) زمانی را که موسی به قوم خود گفت: «خداوند به شما دستور می دهد که گاوی را ذبح کنید» گفتند: «آیا ما را مسخره می کنی؟» (موسی) گفت: «به خدا پناه می برم از اینکه از نادانان باشم». ﴿۶۷﴾ گفتند: «از خدای خود بخواه که برای ما روشن کند که آن چگونه (گاو) است؟» (موسی) گفت: (خداوند) می فرماید: «آن گاو است که نه پیر و نه جوان، بلکه میان سالی بین این دو باشد، پس آنچه به شما دستور داده شده است، انجام دهید». ﴿۶۸﴾ گفتند: «از پروردگارت بخواه تا برای ما روشن سازد، رنگ آن چگونه است؟» (موسی) گفت: (خداوند) می فرماید: «آن گاو زرد پر رنگی است که بینندگان را شاد می کند». ﴿۶۹﴾

إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا وَالنَّصْرَى
وَالصَّابِئِينَ مَن ءَامَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمَلَ
صَالِحًا فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ
وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٦٢﴾ وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ
وَرَفَعْنَا فَوْقَكُمُ الطُّورَ خُذُوا مَا ءَاتَيْنَاكُمْ بِقُوَّةٍ
وَأَذْكُرُوا مَا فِيهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿٦٣﴾ ثُمَّ تَوَلَّيْتُمْ
مِنۢ بَعْدِ ذَٰلِكَ ۗ فَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ
وَرَحْمَتُهُ لَكُنْتُمْ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٦٤﴾ وَلَقَدْ عَلَّمْتُمُ
الَّذِينَ ءَاعْتَدُوا مِنْكُمْ فِي السَّبْتِ فَقُلْنَا لَهُمْ كُونُوا
قِرَدَةً خَاسِئِينَ ﴿٦٥﴾ فَبَعَلْنَاهَا نَكَالًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهَا
وَمَا خَلَفَهَا وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِينَ ﴿٦٦﴾ وَإِذْ قَالَ
مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ ۗ إِنَّ اللَّهَ يُأْمُرُكُمْ أَنۢ تَذْخَبُوا بَقَرَةً ۗ
قَالُوا أَتَتَّخِذُنَا هُزُوًا ۗ قَالَ أَعُوذُ بِاللَّهِ أَنۢ أَكُونَ مِنَ
الْجَاهِلِينَ ﴿٦٧﴾ قَالُوا أَدْعُ لَنَا رَبَّكَ يُبَيِّنْ لَنَا مَا
هِيَ ۗ قَالَ إِنَّهُ يَقُولُ إِنَّهَا بَقَرَةٌ لَا فَارِضٌ وَلَا بِكْرٌ
عَوَانُ بَيْنَ ذَٰلِكَ ۗ فَافْعَلُوا مَا تُؤْمَرُونَ ﴿٦٨﴾
قَالُوا أَدْعُ لَنَا رَبَّكَ يُبَيِّنْ لَنَا مَا لَوْنُهَا ۗ قَالَ إِنَّهُ
يَقُولُ إِنَّهَا بَقَرَةٌ صَفْرَاءُ فَاقِعٌ لَّوْنُهَا تَسُرُّ
النَّظِيرِينَ ﴿٦٩﴾

گفتند: «از پروردگارت بخواه تا برای ما روشن سازد که آن چگونه (گاوی) است؟ براستی این گاو بر ما مشتبّه شده، و اگر خدا بخواهد ما هدایت خواهیم شد.» ﴿۷۰﴾ (موسی) گفت: (خداوند) می فرماید: «آن گاوی است که نه برای شخم زدن رام شده، و نه برای زراعت آبکشی کند، بی عیب است و یک رنگ و در آن خالی نیست» گفتند: «اینک سخن درست آوردی» پس گاو را سر بریدند، و نزدیک بود که این کار نکنند. ﴿۷۱﴾ و (به یاد آورید) هنگامی را که فردی را کشتید، آنگاه درباره ی او به نزاع پرداختید، و خداوند آشکار کننده آن چیزی است که پنهان می کردید. ﴿۷۲﴾ پس گفتیم: «پاره ای از گاو را به مقتول بزنید، خداوند این گونه مردگان را زنده می کند، و نشانه های خود را به شما می نمایاند، شاید اندیشه کنید.» ﴿۷۳﴾ سپس بعد از این دلهای شما سخت شد، همچون سنگ، یا سخت تر! زیرا که پاره ای از سنگها می شکافد، و از آنها نهرها جاری می شود، و پاره ای از ترس خدا فرو می افتد، و خداوند از آنچه می کنید؛ غافل نیست. ﴿۷۴﴾ آیا امید دارید که (یهودیان) به (آیین) شما ایمان بیاورند، با اینکه گروهی از آنان سخنان خدا (تورات) را می شنیدند و پس از فهمیدنش آن را تحریف می کردند، و حال آنکه علم و اطلاع داشتند؟! ﴿۷۵﴾ و چون با مؤمنان ملاقات کنند؛ گویند: «ایمان آورده ایم» و لی هنگامی که با یکدیگر خلوت می کنند، می گویند: «چرا مطالبی را که خداوند برای شما بیان کرده، برای مسلمانان بازگو می کنید تا (روز قیامت) در پیشگاه پروردگارتان بر ضد شما به آن استدلال کنند؟ آیا نمی فهمید؟» ﴿۷۶﴾

قَالُوا ادْع لَنَا رَبَّكَ يُبَيِّن لَنَا مَا هِيَ إِنَّ الْبَقْرَ تَشَبَهَ عَلَيْنَا وَإِنَّا إِن شَاءَ اللَّهُ لَمُهْتَدُونَ ﴿۷۰﴾ قَالَ إِنَّهُ يَقُولُ إِنَّهَا بَقْرَةٌ لَا ذَلُولٌ تُثِيرُ الْأَرْضَ وَلَا تَسْقَى الْحَرْثَ مُسَلَّمَةٌ لَا شِيَةَ فِيهَا قَالُوا الْكَن جِئْتَ بِالْحَقِّ فَذَنُوبُهَا وَمَا كَادُوا يَفْعَلُونَ ﴿۷۱﴾ وَإِذْ قَتَلْتُمْ نَفْسًا فَادَّارْتُمْ فِيهَا وَاللَّهُ مُخْرِجٌ مَا كُنْتُمْ تَكْتُمُونَ ﴿۷۲﴾ فَقُلْنَا اضْرِبُوهُ بِبَعْضِهَا كَذَلِكَ يُحْيِي اللَّهُ الْمَوْتَى وَيُرِيكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿۷۳﴾ ثُمَّ قَسَتْ قُلُوبُكُمْ مِّنْ بَعْدِ ذَلِكَ فَهِيَ كَالْحِجَارَةِ أَوْ أَشَدُّ قَسْوَةً وَإِن مِّن الْحِجَارَةِ لَمَا يَتَفَجَّرُ مِنْهُ الْأَنْهَارُ وَإِن مِّنْهَا لَمَا يَشَقُّقُ فَيَخْرُجُ مِنْهُ الْمَاءُ وَإِن مِّنْهَا لَمَا يَهْبِطُ مِنْ خَشْيَةِ اللَّهِ وَمَا اللَّهُ بِغَفِيلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿۷۴﴾ أَفَتَطْمَعُونَ أَن يُؤْمِنُوا لَكُمْ وَقَدْ كَانَ فَرِيقٌ مِّنْهُمْ يَسْمَعُونَ كَلِمَ اللَّهِ ثُمَّ تُحَرَّفُونَهُ مِنْ بَعْدِ مَا عَقَلُوهُ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿۷۵﴾ وَإِذَا لَقُوا الَّذِينَ ءَامَنُوا قَالُوا ءَامَنَّا وَإِذَا خَلَا بَعْضُهُمْ إِلَى بَعْضٍ قَالُوا أَتُحَدِّثُونَهُمْ بِمَا فَتَحَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ لِيُحَاجُّوكُمْ بِهِ عِنْدَ رَبِّكُمْ ءَأَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿۷۶﴾

أُولَا يَعْلَمُونَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَ ﴿٧٧﴾ وَمِنْهُمْ أُمِّيُونَ لَا يَعْلَمُونَ الْكِتَابَ إِلَّا أَمَانِي وَإِنَّهُمْ إِلَّا يَظُنُّونَ ﴿٧٨﴾ فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ يَكْتُبُونَ الْكِتَابَ بِأَيْدِيهِمْ ثُمَّ يَقُولُونَ هَذَا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ لَيْشَرُّوا بِهِ ثُمَّ قَلِيلًا فَوَيْلٌ لَهُمْ مِمَّا كَتَبَتْ أَيْدِيهِمْ وَوَيْلٌ لَهُمْ مِمَّا يَكْسِبُونَ ﴿٧٩﴾ وَقَالُوا لَنْ تَمَسَّنَا النَّارُ إِلَّا أَيَّامًا مَعْدُودَةً قُلْ أَخَذْتُمْ عِنْدَ اللَّهِ عَهْدًا فَلَنْ تُخْلَفَ اللَّهُ عَهْدَهُ أَمْ تَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٨٠﴾ بَلَى مَنْ كَسَبَ سَيِّئَةً وَأَحَاطَتْ بِهِ خَطِيئَتُهُ فَأُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٨١﴾ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٨٢﴾ وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَائِيلَ لَا تَعْبُدُونَ إِلَّا اللَّهَ وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا وَذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينِ وَقُولُوا لِلنَّاسِ حُسْنًا وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ ثُمَّ تَوَلَّيْتُمْ إِلَّا قَلِيلًا مِّنْكُمْ وَأَنْتُمْ مُّعْرِضُونَ ﴿٨٣﴾

آیا نمی دانند که آنچه را پنهان می دارند، و آنچه را آشکار می کنند؛ خداوند می داند؟! ﴿٧٧﴾ و برخی از آنان بیسوادانی هستند که کتاب خدا (تورات) را جز یک مشت خیالات و آرزوها نمی دانند، و تنها به پندارهایشان دل بسته اند. ﴿٧٨﴾ پس وای بر کسانی که با دست خود می نویسند، سپس می گویند: «این از جانب خداست» تا آن را به بهای اندک بفروشند، پس وای بر آنها از آنچه دستهایشان نوشته، و وای بر آنان از آنچه از این راه به دست می آورند! ﴿٧٩﴾ و گفتند: «آتش دوزخ؛ جز چند روز محدودی، هرگز به ما نخواهد رسید. بگو: «آیا از نزد خدا پیمانی گرفته اید؟! که خدا هرگز خلاف پیمانش نکند؟ یا چیزی را که نمی دانید به خدا نسبت می دهید؟!» ﴿٨٠﴾ آری هر کس که مرتکب گناه شود، و گناهای او را احاطه کنند، آنها اهل آتشند، و جاودانه در آن خواهند بود. ﴿٨١﴾ و کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده اند، آنان اهل بهشتند، و جاودانه در آن خواهند ماند. ﴿٨٢﴾ و (به یاد آورید) زمانی را که از بنی اسرائیل پیمان گرفتیم که جز خدای یگانه را پرستش نکنید، و به پدر و مادر و نزدیکان و یتیمان و بینوایان نیکی کنید، و به مردم (سخن) نیک بگویید، و نماز را بر پا دارید و زکات را بپردازید، سپس همه ی شما؛ جز عده کمی پشت کردید و رویگردان شدید. ﴿٨٣﴾

وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ لَا تَسْفِكُونَ دِمَاءَكُمْ وَلَا تَخْرِجُونَ أَنْفُسَكُمْ مِنْ دِيَارِكُمْ ثُمَّ أَقْرَرْتُمْ وَأَنْتُمْ تَشْهَدُونَ ﴿٨٤﴾ ثُمَّ أَنْتُمْ هَتُّوْلَاءٌ تَقْتُلُونَ أَنْفُسَكُمْ وَتَخْرِجُونَ فَرِيقًا مِنْكُمْ مِنْ دِيَارِهِمْ تَظَاهَرُونَ عَلَيْهِمْ بِالْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَإِن يَأْتُوكُمْ أُسْرَى تَفْذَرُوهُمْ وَهُوَ مُحْرَمٌ عَلَيْكُمْ إِخْرَاجُهُمْ أَفْتَوْمُنُونَ بَعْضُ الْكُتُبِ وَتَكْفُرُونَ بِبَعْضٍ فَمَا جَزَاءُ مَنْ يَفْعَلُ ذَلِكَ مِنْكُمْ إِلَّا خِزْيٌ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ يُرَدُّونَ إِلَى أَشَدِّ الْعَذَابِ ﴿٨٥﴾ وَمَا اللَّهُ بِغَفِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٨٦﴾ أُولَئِكَ الَّذِينَ اشْتَرُوا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا بِالْآخِرَةِ فَلَا مَخْفَفٌ عَنْهُمْ الْعَذَابِ وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ ﴿٨٧﴾ وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَقَفَّيْنَا مِنْ بَعْدِهِ بِالرُّسُلِ وَآتَيْنَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ الْبَيِّنَاتِ وَأَيَّدْنَاهُ بِرُوحِ الْقُدُسِ أَفَكُلَّمَا جَاءَكُمْ رَسُولٌ بِمَا لَا تَهْوَى أَنْفُسُكُمْ اسْتَكْبَرْتُمْ فَفَرِيقًا كَذَّبْتُمْ وَفَرِيقًا تَقْتُلُونَ ﴿٨٨﴾ وَقَالُوا قُلُوبُنَا غُلْفٌ ﴿٨٩﴾ بَلْ لَعَنَهُمُ اللَّهُ بِكُفْرِهِمْ فَقَلِيلًا مَّا يُؤْمِنُونَ ﴿٩٠﴾

و (به یاد آورید) هنگامی را که از شما پیمان گرفتیم که خون های همدیگر را نریزید و یکدیگر را از سرزمین خود، بیرون نکنید. سپس شما اقرار کردید، و شما (بر آن پیمان) گواهی می دهید. ﴿٨٤﴾ پس از آن این شما هستید که یکدیگر را می کشید و گروهی از خودتان را از سرزمین شان بیرون می کنید و علیه آنها به گناه و ستم یکدیگر را کمک می کنید. و اگر (بعضی از آنان به صورت) اسیران نزد شما آیند، فدیة می دهید (و آنان را آزاد می کنید) و حال اینکه بیرون کردن آنان بر شما حرام بود. آیا به بخشی از (دستورات) کتاب (آسمانی) ایمان می آورید، و به بخشی کافر می شوید؟! پس جزای کسی از شما که چنین کند چیست، جز رسوایی و خواری در این جهان، و در روز قیامت به شدیدترین عذاب بر گردانیده می شوند، و خداوند از آنچه انجام می دهید غافل نیست. ﴿٨٥﴾ اینان کسانی هستند که زندگانی دنیا را به بهای آخرت خریدند، پس عذاب آنها تخفیف داده نمی شود، و کسی آنها را یاری نخواهد کرد. ﴿٨٦﴾ بدرستی که به موسی کتاب (تورات) دادیم، و بعد از او، پیامبرانی پشت سر هم فرستادیم، و به عیسی پسر مریم معجزه ها و دلایل روشن دادیم، و او را به وسیله روح القدس (= جبریل) تأیید کردیم، آیا هر زمان؛ پیامبری چیزی بر خلاف هوای نفس شما آورد، در برابر او تکبر کردید، پس گروهی را تکذیب کرده و گروهی را کشتید. ﴿٨٧﴾ و گفتند: «دلهای ما در پرده است»، بلکه خداوند آنان را به خاطر کفرشان نفرین کرده است، پس اندکی ایمان می آورند. ﴿٨٨﴾

وَلَمَّا جَاءَهُمْ كِتَابٌ مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ مُصَدِّقٌ لِّمَا مَعَهُمْ وَكَانُوا مِن قَبْلُ يَسْتَفْتِحُونَ عَلَى الَّذِينَ كَفَرُوا فَلَمَّا جَاءَهُمْ مَا عَرَفُوا كَفَرُوا بِهِ فَلَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿٩١﴾ بِئْسَمَا أَشْتَرُوا بِهِمْ أَنفُسَهُمْ أَن يَكْفُرُوا بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ بَغْيًا أَنْ يُنَزَّلَ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ ۗ فَبَاءُوا بِغَضَبٍ عَلَىٰ غَضَبٍ وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ مُّهِينٌ ﴿٩٢﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ ءَامِنُوا بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ قَالُوا تُوْمِنُ بِمَا أَنزَلَ عَلَيْنَا وَيَكْفُرُونَ بِمَا وَرَاءَهُ ۗ وَهُوَ الْحَقُّ مُصَدِّقًا لِّمَا مَعَهُمْ ۗ قُلْ فَلِمَ تَقْتُلُونَ أَنْبِيَاءَ اللَّهِ مِن قَبْلُ إِن كُنْتُمْ مُّؤْمِنِينَ ﴿٩٣﴾ وَلَقَدْ جَاءَكُمْ مُوسَىٰ بِالْبَيِّنَاتِ ثُمَّ اتَّخَذْتُمُ الْعِجْلَ مِن بَعْدِهِ وَأَنْتُمْ ظَالِمُونَ ﴿٩٤﴾ وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ وَرَفَعْنَا فَوْقَكُمُ الطُّورَ خُذُوا مَا آتَيْنَاكُمْ بِقُوَّةٍ وَأَسْمِعُوا ۗ قَالُوا سَمِعْنَا وَعَصَيْنَا وَأُشْرِبُوا فِي قُلُوبِهِمُ الْعِجْلَ بِكُفْرِهِمْ ۗ قُلْ بِئْسَمَا يَأْمُرُكُم بِهِ إِيمَانُكُمْ إِن كُنْتُمْ مُّؤْمِنِينَ ﴿٩٥﴾

و هنگامی که از طرف خداوند کتابی (=قرآن) برای آنها آمد که تصدیق کننده چیزهایی بود که با خود داشتند، و پیش از این بر کافران خواستار پیروزی بودند، پس چون آن چه را که (از قبل) شناخته بودند، نزد آنها آمد، به او کافر شدند، پس لعنت خدا بر کافران باد. ﴿۹۱﴾ چه بد است چیزی که خود را به بهای آن فروختند. و از روی حسد به آن چه خدا فرستاده بود، کافر شوند، که چرا خداوند از فضل خویش برهر کس از بندگانش که بخواهد نازل می کند؟! پس سزاوار خشمی بر خشمی دیگر شدند، و برای کافران عذاب خوار کننده است. ﴿۹۰﴾ و چون به آنها گفته شود: «به آنچه خداوند نازل کرده، ایمان بیاورید» می گویند: «ما به چیزی ایمان می آوریم که بر خود ما نازل شده است» و به غیر آن، کافر می شوند، در حالی که آن حق است و تصدیق کننده چیزی است که با خود دارند. بگو: «اگر (راست می گوید) و مؤمنید پس چرا پیامبران خدا را پیش از این می کشتید؟!». ﴿۹۱﴾ و به راستی موسی معجزه ها و نشانه های روشنی برای شما آورد، و آنگاه شما پس از وی، گوساله را به پرستش گرفتید، در حالی که ستمگر بودید. ﴿۹۲﴾ و (به یاد آورید) هنگامی را که از شما پیمان گرفتیم، و (کوه) طور را بالای سر شما برافراشتیم، (و گفتیم): «آنچه را به شما داده ایم محکم بگیرید و بشنوید». گفتند: «شنیدیم و نافرمانی کردیم» و دلهایشان بر اثر کفرشان، با (محبت) گوساله آمیخته شد. بگو: «ایمانتان چه فرمان بدی به شما می دهد، اگر شما مؤمن هستید!». ﴿۹۳﴾

قُلْ إِنْ كَانَتْ لَكُمْ أَلْدَارُ الْأَخِرَةُ عِنْدَ اللَّهِ خَالِصَةً مِّنْ دُونِ النَّاسِ فَتَمَنَّوْا الْمَوْتَ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٩٤﴾ وَلَنْ يَتَمَنَّوَهُ أَبَدًا بِمَا قَدَّمْتُمْ أَيْدِيَهُمْ ۗ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ ﴿٩٥﴾ وَلَتَجِدَنَّهُمْ أَحْرَصَ النَّاسِ عَلَى حَيَاتِهِ وَمِنَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا يَوَدُّ أَحَدُهُمْ لَوْ يُعَمَّرُ أَلْفَ سَنَةٍ وَمَا هُوَ بِمُزَحِّزِهِ مِنَ الْعَذَابِ أَنْ يُعَمَّرَ ۗ وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِمَا يَعْمَلُونَ ﴿٩٦﴾ قُلْ مَنْ كَانَ عَدُوًّا لِجِبْرِيلَ فَإِنَّهُ نَزَّلَهُ عَلَى قَلْبِكَ بِإِذْنِ اللَّهِ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ وَهُدًى وَبُشْرَى لِلْمُؤْمِنِينَ ﴿٩٧﴾ مَنْ كَانَ عَدُوًّا لِلَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَرُسُلِهِ وَجِبْرِيلَ وَمِيكَالَ فَإِنَّ اللَّهَ عَدُوٌّ لِلْكَافِرِينَ ﴿٩٨﴾ وَلَقَدْ أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ وَمَا يَكْفُرُ بِهَا إِلَّا الْفَاسِقُونَ ﴿٩٩﴾ أَوْ كَلِمَاتٍ عَلَهُمْ عَهْدًا نَبَذَهُ فَرِيقٌ مِّنْهُمْ ۚ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٠٠﴾ وَلَمَّا جَاءَهُمْ رَسُولٌ مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ مُصَدِّقٌ لِّمَا مَعَهُمْ نَبَذَ فَرِيقٌ مِّنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ كِتَابَ اللَّهِ وَرَاءَ ظُهُورِهِمْ كَأَنَّهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٠١﴾

بگو: «اگر سرای آخرت در نزد خدا، مخصوص شماست، نه سایر مردم، پس آرزوی مرگ کنید؛ اگر راستگوئید». ﴿٩٤﴾ ولی آنها، بخاطر آنچه دستهایشان پیش فرستاده است، هرگز آرزوی مرگ نخواهند کرد، و خداوند به ستمگران داناست. ﴿٩٥﴾ و هر آینه آنان را حریص ترین مردم - (حتی) حریص تر از مشرکان - بر زندگی خواهی یافت، هر یک از آنان دوست دارد هزار سال عمر کند، در حالی که اگر این عمر (دراز)، به او داده شود، او را از عذاب دور نمی کند، و خداوند به آنچه می کنند بیناست. ﴿٩٦﴾ بگو: «کسی که دشمن جبرئیل باشد، (در حقیقت دشمن خداست) زیرا که او به فرمان خداوند قرآن را بر قلب تو نازل کرده است، در حالی که تصدیق کننده آنچه پیش از آن است، و برای مؤمنان راهنما و مژده است». ﴿٩٧﴾ کسی که دشمن خدا و فرشتگان و پیامبران او، و جبرئیل و میکائیل باشد، پس بدرستی که خداوند دشمن کافران است. ﴿٩٨﴾ و هر آینه که ما نشانه های روشنی بر تو نازل کردیم، و جز فاسقان کسی به آنها کفر نمی ورزد. ﴿٩٩﴾ آیا (چنین نیست) هر گاه آنها پیمانی بستند گروهی از آنان آن را دور افکندند؟! بلکه بیشترشان ایمان نمی آورند. ﴿١٠٠﴾ و هنگامی که فرستاده ای از جانب خدا به سوی شان آمد، که تصدیق کننده آنچه با خود داشتند است، گروهی از آنان که به آنها کتاب داده شده بود، کتاب خدا را پشت سرشان افکندند، گویی آنان نمی دانند.

وَاتَّبَعُوا مَا تَتْلُوا الشَّيْطِينُ عَلَىٰ مُلْكِ سُلَيْمَانَ ۗ وَمَا كَفَرَ سُلَيْمَانُ وَلَٰكِنَّ الشَّيْطِينَ كَفَرُوا يُعَلِّمُونَ النَّاسَ السِّحْرَ وَمَا أُنزِلَ عَلَى الْمَلَائِكَةِ بِبَابِلَ هَرُوتَ وَمَرُوتَ ۗ وَمَا يُعَلِّمَانِ مِنْ أَحَدٍ حَتَّى يَقُولَا إِنَّمَا حُنُّ فِتْنَةٌ فَلَا تَكْفُرْ ۗ فَيَتَعَلَّمُونَ مِنْهُمَا مَا يُفَرِّقُونَ بِهِ بَيْنَ الْمَرْءِ وَزَوْجِهِ ۗ وَمَا هُمْ بِضَارِّينَ بِهِ مِنْ أَحَدٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ ۗ وَيَتَعَلَّمُونَ مَا يَضُرُّهُمْ وَلَا يَنْفَعُهُمْ ۗ وَقَدْ عَلِمُوا لَمَنِ اشْتَرَاهُ مَا لَهُ فِي الآخِرَةِ مِنْ خَلْقٍ وَلَبِئْسَ مَا شَرَوْا بِهِ أَنفُسَهُمْ ۗ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿١٠٢﴾ وَلَوْ أَنَّهُمْ ءَامَنُوا وَاتَّقَوْا لَمَثُوبَةٌ مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ خَيْرٌ لَّوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿١٠٣﴾ يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَقُولُوا رَاعِنَا وَقُولُوا انظُرْنَا وَاسْمَعُوا ۗ وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٠٤﴾ مَا يَوَدُّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَلَا الْمُشْرِكِينَ أَنْ يُنَزَّلَ عَلَيْكُمْ مِنْ خَيْرٍ مِّنْ رَبِّكُمْ ۗ وَاللَّهُ يَخْتَصُّ بِرَحْمَتِهِ مَنْ يَشَاءُ ۗ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿١٠٥﴾

و از آنچه شیاطین در (عهد) فرمانروایی سلیمان (بر مردم) می خوانند پیروی کردند، و در حالیکه سلیمان (هرگز دست به سحر نیالود) و کافر نشد، و لیکن شیاطین کفر ورزیدند، به مردم سحر آموختند. و (نیز) از آنچه بر دو فرشته «هاروت» و «ماروت» در بابل نازل شده بود (پیروی کردند). و (آن دو فرشته) به هیچ کس چیزی یاد نمی دادند، مگر اینکه (از پیش به او) می گفتند: «ما وسیله آزمایشیم، پس کافر نشو» پس از آن دو (فرشته) چیزهایی می آموختند که به وسیله آن، میان مرد و همسرش جدایی بیفکنند، و حال آنکه بدون اجازه خداوند نمی توانند به وسیله آن به کسی زبانی برسانند. و چیزی می آموختند که به آنان زیان می رسانید، و به آنان سودی نمی داد. و قطعاً می دانستند که هر کس خریدار آن باشد، در آخرت بهره ای نخواهد داشت. و چه بد و زشت است آنچه خود را به آن فروختند، اگر می دانستند! ﴿۱۰۲﴾ و اگر آنها ایمان می آوردند، و پرهیزگاری می کردند، همانا پاداشی از نزد خدا بهتر بود، اگر می دانستند! ﴿۱۰۳﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید (در گفتگو با پیامبر صلی الله علیه و آله وسلم) نگویید: «راعنا» (یعنی رعایتمان کن). بلکه بگویید: «انظرنا» (یعنی: به ما بنگر، ملاحظه ما کن، زیرا که کلمه اول دو معنی دارد که معنای دیگر آن، یعنی: حماقت، و یهود هدفشان این معنی بود). و بشنوید، و برای کافران عذاب دردناکی است. ﴿۱۰۴﴾ کافران از اهل کتاب و مشرکان دوست ندارند که از جانب پروردگارتان خیر و برکتی بر شما نازل گردد، در حالی که خداوند رحمت خود را به هر کس بخواهد اختصاص می دهد، و خداوند دارای فضل بزرگ است.

* مَا نَنْسَخْ مِنْ آيَةٍ أَوْ نُنسِهَا نَأْتِ بِخَيْرٍ مِّنْهَا أَوْ
 مِثْلَهَا ۗ أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿۱۶﴾
 أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ لَهُ مَلَكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۗ
 وَمَا لَكُمْ مِّنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ﴿۱۷﴾
 أَمْ تُرِيدُونَ أَن تَسْأَلُوا رَسُولَكُمْ كَمَا سَأَلَ
 مُوسَىٰ مِنْ قَبْلُ ۗ وَمَنْ يَتَّبِعِ الْكُفْرَ بِالْإِيمَانِ
 فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ السَّبِيلِ ﴿۱۸﴾ وَدَّ كَثِيرٌ مِّنْ
 أَهْلِ الْكِتَابِ لَوْ يَرُدُّوكُمْ مِّنْ بَعْدِ إِيمَانِكُمْ كُفَّارًا
 حَسَدًا مِّنْ عِنْدِ أَنْفُسِهِمْ مِّنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ
 الْحَقُّ ۗ فَاعْفُوا وَاصْفَحُوا حَتَّىٰ يَأْتِيَ اللَّهُ بِأَمْرِهِ ۗ
 إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿۱۹﴾ وَأَقِيمُوا
 الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَمَا تُقَدِّمُوا لِأَنْفُسِكُمْ
 مِنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ عِنْدَ اللَّهِ ۗ إِنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ
 بَصِيرٌ ﴿۲۰﴾ وَقَالُوا لَنْ يَدْخُلَ الْجَنَّةَ إِلَّا مَنْ كَانَ
 هُودًا أَوْ نَصْرَىٰ ۗ تِلْكَ أَمَانِيُّهُمْ ۗ قُلْ هَاتُوا
 بُرْهَانَكُمْ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿۲۱﴾ بَلَىٰ مَنْ
 أَسْلَمَ وَجْهَهُ لِلَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ فَلَهُ أَجْرُهُ عِنْدَ رَبِّهِ
 وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿۲۲﴾

هر آیه ای را نسخ کنیم، یا (از دل مردم بزدائیم و) فراموشش گردانیم، بهتر از آن یا همانند آن را می آوریم، آیا نمی دانی که خداوند بر هر چیز تواناست؟ ﴿۱۰۶﴾ آیا نمی دانی که فرمانروایی آسمانها و زمین، از آن خداست، و جز خدا سرپرست و یاور برای شما نیست. ﴿۱۰۷﴾ آیا می خواهید از پیامبر خود، (همان چیزی را) در خواست کنید که پیش از این از موسی خواسته شد؟ و کسی که کفر را به (جای) ایمان برگزیند، مسلماً راه راست را گم کرده است. ﴿۱۰۸﴾ بسیاری از اهل کتاب، از روی حسدی که در وجودشان است، آرزو دارند که شما را بعد از ایمانتان به حال کفر باز گردانند، پس از اینکه حق برای آنها روشن شده است، پس شما عفو کنید و در گذرید، تا خداوند فرمان خویش را (برای جهاد با آنها) صادر نماید، همانا خداوند بر هر چیزی تواناست. ﴿۱۰۹﴾ و نماز را بر پا دارید و زکات را ادا کنید، و هر کار نیکی را که برای خود از پیش می فرستید، آن را نزد خدا خواهید یافت، یقیناً خدا به آنچه می کنید بینا است. ﴿۱۱۰﴾ و گفتند: «هرگز داخل بهشت نخواهد شد، جز کسی که یهودی یا مسیحی باشد، این آرزوهای (باطل) آنهاست. بگو: «اگر راستگوید دلیل خود را بیاورید!». ﴿۱۱۱﴾ آری، کسی که مخلصانه روی خود را تسلیم خدا کند، و نیکو کار باشد، پس پاداش وی نزد پروردگارش (محفوظ) است، و نه ترسی بر آنهاست و نه اندوهگین می شوند. ﴿۱۱۲﴾

وَقَالَتِ الْيَهُودُ لَيْسَتْ الْنَصْرَىٰ عَلَىٰ شَيْءٍ وَقَالَتِ
 الْنَصْرَىٰ لَيْسَتْ الْيَهُودُ عَلَىٰ شَيْءٍ وَهُمْ يَتْلُونَ
 الْكِتَابَ ۗ كَذَلِكَ قَالَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ مِثْلَ قَوْلِهِمْ
 ۚ قَالَ اللَّهُ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ
 يَخْتَلِفُونَ ﴿١١٢﴾ وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّن مَّنَعَ مَسَاجِدَ اللَّهِ
 أَنْ يُذَكَّرَ فِيهَا أَسْمُهُ وَاسْعَىٰ فِي خَرَابِهَا ۗ أُولَٰئِكَ
 مَا كَانَ لَهُمْ أَنْ يَدْخُلُوهَا إِلَّا خَائِفِينَ ۚ لَهُمْ فِي
 الدُّنْيَا خِزْيٌ وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١١٣﴾
 وَ لِلَّهِ الْمَشْرِقُ وَالْمَغْرِبُ ۚ فَأَيْنَمَا تُولَّوْا فَوَجَّهُ اللَّهُ
 ۚ إِنَّ اللَّهَ وَسِعَ عِلْمُهُ ﴿١١٤﴾ وَقَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وُلَدًا
 سُبْحٰنَهُ ۗ بَلْ لَهُ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ ۗ كُلُّ
 ۗ لَهُ قَنِينٌ ﴿١١٥﴾ بَدِيعُ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ ۗ وَإِذَا
 قَضَىٰ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ﴿١١٦﴾ وَقَالَ
 الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ لَوْلَا يُكَلِّمُنَا اللَّهُ أَوْ تَأْتِينَا آيَةٌ
 ۗ كَذٰلِكَ قَالَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِم مِّثْلَ قَوْلِهِمْ
 تَشٰبَهَتْ قُلُوبُهُمْ ۗ قَدْ بَيَّنَّا الْآيٰتِ لِقَوْمٍ يُّوقِنُونَ
 ﴿١١٧﴾ إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ بِالْحَقِّ بَشِيرًا وَنَذِيرًا ۗ وَلَا تُسْأَلُ
 عَنْ أَصْحَابِ الْجَحِيمِ ﴿١١٨﴾

یهودیان گفتند: « مسیحیان بر چیزی نیستند » و مسیحیان
 (نیز) گفتند: « یهودیان بر چیزی نیستند » در حالی که
 آنان کتاب (آسمانی) را می خوانند. همچنین کسانی که
 نمی دانند (سخنی) همانند آنان گفتند. پس خداوند روز
 قیامت، در آنچه که در آن اختلاف داشتند میان آنان
 داوری می کند. ﴿ ۱۱۳ ﴾ و کیست ستمکارتر از آن
 کس که مسجد های خدا را باز داشت که در آن نام خدا
 برده شود، و در ویرانی آنها کوشید؟! شایسته آنان نیست ،
 جز به حال ترس وارد این مساجد شوند، بهره آنان در
 دنیا خواری و رسوائی، و در آخرت عذاب بزرگی است.
 ﴿ ۱۱۴ ﴾ مشرق و مغرب از آن خداست، پس به هر سو
 رو کنید، روی خدا آنجاست. همانا خداوند گشایشگر
 داناست. ﴿ ۱۱۵ ﴾ و (یهود و نصاری و مشرکان)
 گفتند: «خداوند فرزندی (برای خود) بر گزیده است» -
 منزّه است او - بلکه آنچه در آسمانها و زمین است، از آن
 اوست، (و) همه فرمانبردار اویند. ﴿ ۱۱۶ ﴾ پدید آورنده
 آسمانها و زمین است، و چون به کاری اراده فرماید، تنها
 به آن می گوید: « باش »، پس می شود. ﴿ ۱۱۷ ﴾ و
 آنانکه نمی دانند گفتند: « چرا خدا با ما سخن نمی
 گوید؟! و یا (چرا) معجزه و نشانه ای برای ما نمی آید؟! »
 کسانی که پیش از آنان نیز بودند همین گونه سخن می
 گفتند، دلهایشان به یکدیگر همانند است. همانا ما آیات
 و نشانه ها را برای گروهی که یقین دارند، آشکار و
 روشن ساخته ایم. ﴿ ۱۱۸ ﴾ همانا ما تو را به حق مژده
 رسان و بیم دهنده فرستادیم. و در باره دوزخیان از تو
 پرسیده نخواهد شد. ﴿ ۱۱۹ ﴾

وَلَنْ تَرْضَىٰ عَنْكَ الْيَهُودُ وَلَا النَّصَارَىٰ حَتَّىٰ تَتَّبِعَ مِلَّتَهُمْ ۗ قُلْ إِنْ هَدَىٰ اللَّهُ فَمَا لِي وَلَا لِلَّذِينَ آمَنُوا بِحُكْمِ اللَّهِ ۗ وَلَئِن كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُوا أُمَّةَ اللَّهِ ۗ وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿۱۲۰﴾

وَلَا يَأْتِيكُمُ الْخَيْرُ حَتَّىٰ تَتَّبِعُوا مِلَّةَ الْيَهُودِ وَلَا النَّصَارَىٰ ۗ قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُوا أُمَّةَ اللَّهِ ۗ وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿۱۲۱﴾

وَلَا يَأْتِيكُمُ الْخَيْرُ حَتَّىٰ تَتَّبِعُوا مِلَّةَ الْيَهُودِ وَلَا النَّصَارَىٰ ۗ قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُوا أُمَّةَ اللَّهِ ۗ وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿۱۲۲﴾

وَلَا يَأْتِيكُمُ الْخَيْرُ حَتَّىٰ تَتَّبِعُوا مِلَّةَ الْيَهُودِ وَلَا النَّصَارَىٰ ۗ قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُوا أُمَّةَ اللَّهِ ۗ وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿۱۲۳﴾

وَلَا يَأْتِيكُمُ الْخَيْرُ حَتَّىٰ تَتَّبِعُوا مِلَّةَ الْيَهُودِ وَلَا النَّصَارَىٰ ۗ قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُوا أُمَّةَ اللَّهِ ۗ وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿۱۲۴﴾

وَلَا يَأْتِيكُمُ الْخَيْرُ حَتَّىٰ تَتَّبِعُوا مِلَّةَ الْيَهُودِ وَلَا النَّصَارَىٰ ۗ قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُوا أُمَّةَ اللَّهِ ۗ وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿۱۲۵﴾

وَلَا يَأْتِيكُمُ الْخَيْرُ حَتَّىٰ تَتَّبِعُوا مِلَّةَ الْيَهُودِ وَلَا النَّصَارَىٰ ۗ قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُوا أُمَّةَ اللَّهِ ۗ وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿۱۲۶﴾

و هرگز یهود و نصاری از تو خوشنود نخواهند شد، تا اینکه از آیین آنان، پیروی کنی. بگو: «همانا هدایت خدا، تنها هدایت است»، و اگر از خواسته ها و آرزوهای آنان پیروی کنی، بعد از اینکه دانشی به تو رسیده است، هیچ سر پرست و یآوری از سوی خدا برای تو نخواهد بود. ﴿۱۲۰﴾ کسانی که کتاب (آسمانی، تورات) به آنها داده ایم، آن را چنان که شایسته آن است می خوانند، آنها به آن (هدایت) ایمان می آورند، و کسانی که به او کافر شوند پس بی گمان ایشان زیانکارانند. ﴿۱۲۱﴾ ای بنی اسرائیل! نعمت مرا، که بر شما ارزانی داشتم به یاد آورید، و (نیز) آنکه من شما را بر جهانیان (معاصرتان) برتری بخشیدم. ﴿۱۲۲﴾ و از روزی بترسید که کسی از کسی هیچ کفایتی نکند و هیچ گونه تاوان و فدیة از او پذیرفته نمی شود، و شفاعت او را سود نمی دهد، و یاری نمی شوند. ﴿۱۲۳﴾ و (به یاد آورید) هنگامیکه خداوند، ابراهیم را با سخنانی (مشمول بر اوامر و نواهی و تکالیف) آزمود، پس او همه را بخوبی به انجام رسانید. (خداوند به او) فرمود: «بدرستی که من تو را پیشوای مردم قرار می دهم». (ابراهیم) گفت: «و از فرزندانم (نیز پیشوایانی قرار بده)». (خداوند) فرمود: «پیمان و عهد من به ستمکاران نمی رسد». ﴿۱۲۴﴾ و (به یاد آورید) هنگامی که خانه (کعبه) را محل بازگشت، و (جای) امنی برای مردم قرار دادیم. و از مقام ابراهیم نماز گاهی برای خود برگیرید. و ما به ابراهیم و اسماعیل وحی کردیم که: «خانه مرا برای طواف کنندگان و مقیمان و رکوع و سجود کنندگان (= نماز گزاران) پاک و پاکیزه کنید». ﴿۱۲۵﴾ و (به یاد آورید) هنگامی را که ابراهیم گفت: «پروردگارا! این (سر زمین) را شهری امن بگردان، و اهل آن را - کسانی که از ایشان به خدا و روز قیامت، ایمان آورده اند- از میوه های (گوناگون) روزی ده». (خداوند) فرمود: «و هر کس که کافر شود، اندکی بهره مندش می سازم، سپس او را (ناچار) به عذاب آتش می کشانم، و بد سرانجامی است!». ﴿۱۲۶﴾

وَإِذْ يَرْفَعُ إِبْرَاهِيمُ الْقَوَاعِدَ مِنَ الْبَيْتِ وَإِسْمَاعِيلُ
 رَبَّنَا تَقَبَّلْ مِنَّا إِنَّكَ أَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿۱۲۷﴾
 رَبَّنَا وَاجْعَلْنَا مُسْلِمِينَ لَكَ وَمِنْ ذُرِّيَّتِنَا أُمَّةً مُّسْلِمَةً
 لَّكَ وَأَرِنَا مَنَاسِكَنَا وَتُبْ عَلَيْنَا إِنَّكَ أَنْتَ التَّوَّابُ
 الرَّحِيمُ ﴿۱۲۸﴾ رَبَّنَا وَابْعَثْ فِيهِمْ رَسُولًا مِنْهُمْ يَتْلُوا
 عَلَيْهِمْ آيَاتِكَ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَيُزَكِّيهِمْ
 إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿۱۲۹﴾ وَمَنْ يَرْغَبْ عَنِ
 مِلَّةِ إِبْرَاهِيمَ إِلَّا مَنْ سَفِهَ نَفْسَهُ وَلَقَدْ اصْطَفَيْنَاهُ
 فِي الدُّنْيَا وَإِنَّهُ فِي الْآخِرَةِ لَمِنَ الصَّالِحِينَ ﴿۱۳۰﴾
 إِذْ قَالَ لَهُ رَبُّهُ أَسْلِمِ قَالَ أَسْلَمْتُ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ
 ﴿۱۳۱﴾ وَوَصَّى بِهَا إِبْرَاهِيمُ بَنِيهِ وَيَعْقُوبُ يَبْنَىٰ إِنَّ
 اللَّهَ اصْطَفَىٰ لَكُمْ الدِّينَ فَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنْتُمْ
 مُّسْلِمُونَ ﴿۱۳۲﴾ أَمْ كُنْتُمْ شُهَدَاءَ إِذْ حَضَرَ يَعْقُوبَ
 الْمَوْتَ إِذْ قَالَ لِبَنِيهِ مَا تَعْبُدُونَ مِنْ بَعْدِي قَالُوا
 نَعْبُدُ إِلَهَكَ وَإِلَهَ آبَائِكَ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ
 وَإِسْحَاقَ إِلَهًا وَاحِدًا وَنَحْنُ لَهُ مُّسْلِمُونَ ﴿۱۳۳﴾
 تِلْكَ أُمَّةٌ قَدْ خَلَتْ لَهَا مَا كَسَبَتْ وَلَكُمْ مَا كَسَبْتُمْ
 وَلَا تُسْأَلُونَ عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۱۳۴﴾

و (به یاد آورید) هنگامی را که ابراهیم و اسماعیل پایه های خانه (کعبه) را بالا می بردند، (و می گفتند: « پروردگارا! از ما بپذیر، همانا که تویی شنوای دانا. ﴿۱۲۷﴾ پروردگارا! ما را فرمانبردار خودت قرار ده، و از فرزندانمان امتی فرمانبردار خود (پدید آور) و طرز عبادتشان را به ما نشان ده، و توبه ما را بپذیر، بدرستی که تو توبه پذیر مهربانی. ﴿۱۲۸﴾ پروردگارا! در میان آنها پیامبری از خودشان برانگیز، تا آیات تو را بر آنان بخواند، و آنها را کتاب و حکمت بیاموزد، و آنان را پاکیزه کند، همانا که تو پیروزمند حکیمی. ﴿۱۲۹﴾ و چه کسی از آیین ابراهیم روی گردان خواهد شد؟! جز کسی که خود را به نادانی و سبکسری افکند، و بدرستی که ما او را در دنیا برگزیدیم، و همانا او در آخرت از شایستگان است. ﴿۱۳۰﴾ آنگاه که پروردگارش به او فرمود: « تسلیم شو» گفت: « برای پروردگار جهانیان تسلیم شدم. ﴿۱۳۱﴾ و ابراهیم و یعقوب، فرزندان خود را به این آیین سفارش کردند، (و هر کدام به فرزندان خویش گفتند: «ای فرزندان من! خداوند این آیین را برای شما برگزیده است، پس نمیرید جز اینکه مسلمان باشید. ﴿۱۳۲﴾ آیا هنگامی که مرگ یعقوب فرا رسید، شما حاضر بودید؟ آنگاه که به فرزندان خود گفت: « پس از من چه چیز را می پرستید؟» گفتند: « خدای تو، و خدای پدرانت، ابراهیم و اسماعیل و اسحاق، خداوند یکتا را، می پرستیم، و ما تسلیم او هستیم. ﴿۱۳۳﴾ آنها امتی بودند که در گذشتند، برای آنها است آنچه که کسب کرده اند، و برای شماست آنچه کسب کرده اید. و از آنچه (آنان) می کردند، شما پرسیده نمی شوید. ﴿۱۳۴﴾

و (اهل کتاب) گفتند: «یهودی یا مسیحی شوید، تا راه یابید». بگو: «بلکه از آیین ابراهیم که یکتا پرست بود و هرگز از مشرکان نبود(پیروی می کنیم)». ﴿۱۳۵﴾ بگوید: «ما به خدا ایمان آوردیم، و به آنچه بر ما نازل شده، و آنچه بر ابراهیم و اسماعیل، و اسحاق و یعقوب و نوادگان یعقوب نازل گردید، و به آنچه که به موسی و عیسی داده شده، و به آنچه که پیامبران (دیگر) از طرف پروردگارشان داده شده است، و در میان هیچ یک از آنها جدایی نمی اندازیم و ما تسلیم خدا هستیم». ﴿۱۳۶﴾ پس اگر آنها (نیز) به مانند آنچه شما ایمان آورده اید، ایمان بیاورند، قطعاً هدایت یافته اند. و اگر پشت کنند، پس جز این نیست که آنان در ستیزند، پس بزودی خداوند تو را از (شر) آنها کفایت کند، و او ست شنوای دانا. ﴿۱۳۷﴾ رنگ خدایی (را بپذیرید) و چه کس در رنگ کردن از خداوند نیکوتر است؟! و ما تنها او را می پرستیم. ﴿۱۳۸﴾ بگو: «آیا در (باره) خداوند با ما مجادله می کنید؟! در حالی که او، پروردگار ما و شماست، و کردار ما از آن ما، و کردار شما از آن شماست، و ما او را با اخلاص پرستش می کنیم». ﴿۱۳۹﴾ یا می گوید: «که همانا ابراهیم و اسماعیل و اسحاق و یعقوب و اسباط (= نوادگان یعقوب) یهودی یا نصرانی بودند؟! بگو: «شما داناترید یا خدا؟!» و چه کسی ستمکار تر است از آن کسی که گواهی و شهادتی را که از (جانب) خدا نزد اوست، کتمان می کند؟! و خدا از آنچه می کنید غافل نیست. ﴿۱۴۰﴾ (به هر حال) آنها امتی بودند که در گذشتند، برای ایشان است آنچه بدست آورده اند، و برای شماست آنچه به دست آورده اید، و از آنچه آنان می کرده اند شما پرسیده نمی شوید. ﴿۱۴۱﴾

وَقَالُوا كُونُوا هُودًا أَوْ نَصْرَىٰ تَهْتَدُوا ۗ قُلْ بَلْ مِلَّةَٰ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا ۗ وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٣٥﴾
 قُولُوا ءَامَنَّا بِاللَّهِ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْنَا وَمَا أُنزِلَ إِلَىٰ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطِ وَمَا أُوتِيَ مُوسَىٰ وَعِيسَىٰ وَمَا أُوتِيَ النَّبِيُّونَ مِن رَّبِّهِمْ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِّنْهُمْ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ ﴿١٣٦﴾
 فَإِنِ ءَامَنُوا بِمِثْلِ مَا ءَامَنْتُمْ بِهِ ۖ فَقَدِ اهْتَدَوْا ۗ وَإِن تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا هُمْ فِي شِقَاقٍ ۗ فَسَيَكْفِيكَهُمُ اللَّهُ ۗ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿١٣٧﴾
 صِبْغَةَ اللَّهِ وَمَنْ أَحْسَنُ مِنَ اللَّهِ صِبْغَةً ۗ وَنَحْنُ لَهُ عَابِدُونَ ﴿١٣٨﴾ قُلْ أَتَحَاجُّونَنَا فِي اللَّهِ وَهُوَ رَبُّنَا وَرَبُّكُمْ ۗ وَلِنَا أَعْمَلُنَا وَلَكُمْ أَعْمَلُكُمْ وَنَحْنُ لَهُ مُخْلِصُونَ ﴿١٣٩﴾ أَمْ تَقُولُونَ إِنَّ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطَ كَانُوا هُودًا أَوْ نَصْرَىٰ ۗ قُلْ ءَأَنْتُمْ أَعْلَمُ مِنَ اللَّهِ ۗ وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّن كَتَمَ شَهَادَةً عِنْدَهُ مِنَ اللَّهِ ۗ وَمَا اللَّهُ بِغَفِلٍ ۗ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿١٤٠﴾ تِلْكَ أُمَّةٌ قَدْ خَلَتْ ۗ لَهَا مَا كَسَبَتْ وَلَكُمْ مَا كَسَبْتُمْ ۗ وَلَا تُسْأَلُونَ عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٤١﴾

* سَيَقُولُ السُّفَهَاءُ مِنَ النَّاسِ مَا وَلَّيْنَاهُمْ عَنْ
 قِبَلَتِهِمُ الَّتِي كَانُوا عَلَيْهَا قُلْ لِلَّهِ الْمَشْرِقُ وَالْمَغْرِبُ
 يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿١٤٢﴾
 وَكَذَلِكَ جَعَلْنَاكُمْ أُمَّةً وَسَطًا لِتَكُونُوا شُهَدَاءَ
 عَلَى النَّاسِ وَيَكُونَ الرَّسُولُ عَلَيْكُمْ شَهِيدًا وَمَا
 جَعَلْنَا الْقِبْلَةَ الَّتِي كُنْتَ عَلَيْهَا إِلَّا لِنَعْلَمَ مَنْ يَتَّبِعِ
 الرَّسُولَ مِمَّنْ يَنْقَلِبُ عَلَى عَقْبَيْهِ وَإِنْ كَانَتْ
 لَكَبِيرَةً إِلَّا عَلَى الَّذِينَ هَدَى اللَّهُ وَمَا كَانَ اللَّهُ
 لِيُضَيِعَ إِيمَانَكُمْ إِنَّ اللَّهَ بِالنَّاسِ لَرءُوفٌ رَحِيمٌ
 ﴿١٤٣﴾ قَدْ نَرَى تَقَلُّبَ وَجْهِكَ فِي السَّمَاءِ
 فَلَنُوَلِّيَنَّكَ قِبْلَةً تَرْضَاهَا فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ
 الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَحَيْثُ مَا كُنْتُمْ فَوَلُّوا
 وُجُوهَكُمْ شَطْرَهُ وَإِنَّ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ
 لَيَعْلَمُونَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ وَمَا اللَّهُ بِغَفِلٍ عَمَّا
 يَعْمَلُونَ ﴿١٤٤﴾ وَلَئِنْ آتَيْتَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ
 بِكُلِّ آيَةٍ مَا تَبِعُوا قِبْلَتَكَ وَمَا أَنْتَ بِتَابِعٍ قِبْلَتِهِمْ
 وَمَا بَعْضُهُمْ بِتَابِعٍ قِبْلَةَ بَعْضٍ وَلَئِنْ أَتَبَعْتَ
 أَهْوَاءَهُمْ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ إِنَّكَ
 إِذَا لَمِنَ الظَّالِمِينَ ﴿١٤٥﴾

بزودی بی خردان از مردم می گویند: «چه چیز آنها را از قبله شان که بر آن بودند باز گردانید؟» بگو: مشرق و مغرب از آن خداست هر کس را بخواهد به راه راست هدایت می کند. ﴿١٤٢﴾ و همچنین شما را امت میانه قرار دادیم ، تا بر مردم گواه باشید، و پیامبر هم بر شما گواه باشد، و ما آن قبله ای را که بر آن بودی (قبله) قرار دادیم. مگر برای اینکه بدانیم کسی را که از پیامبر پیروی می نماید از کسی که بر پاشنه های خود به عقب باز می گردد. و اگر چه این (حکم) جز بر کسانی که خداوند آنها را هدایت کرده دشوار است. و خداوند هرگز ایمان (= نماز) شما را ضایع نمی گرداند، همانا خداوند نسبت به مردم رؤوف مهربان است. ﴿١٤٣﴾ به تحقیق ما گرداندن روی تو را به (سوی) آسمان می بینیم، اکنون تو را به (سوی) قبله ای که به آن خشنود شوی باز می گردانیم، پس روی خود را به سوی مسجد الحرام کن، و هر جا باشید، روی خود را به سوی آن بگردانید، و کسانی که کتاب (آسمانی) به آنها داده شد، بخوبی می دانند این (تغییر قبله) حق است (و) از جانب پروردگارشان می باشد، و خدا از آنچه می کنند؛ غافل نیست. ﴿١٤٤﴾ و اگر برای آنان که کتاب بدیشان داده شده، هر گونه نشانه (و حجتی) بیاوری، از قبله تو پیروی نمی کنند، و تو (نیز) از قبله آنان پیروی نخواهی کرد، و برخی از آنان هم قبله برخی دیگر پیروی نمی کنند. و اگر بعد از آنکه علم و دانش به تو رسیده است از خواسته ها و آرزوهای آنان پیروی کنی، در این صورت مسلماً از ستمکاران خواهی بود. ﴿١٤٥﴾

الَّذِينَ ءَاتَيْنَهُمُ الْكِتَابَ يَعْرِفُونَهُ كَمَا يَعْرِفُونَ
 أَبْنَاءَهُمْ ۗ وَإِنَّ فَرِيقًا مِّنْهُمْ لَيَكْتُمُونَ الْحَقَّ وَهُمْ
 يَعْلَمُونَ ﴿١٤٦﴾ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ
 الْمُمْتَرِينَ ﴿١٤٧﴾ وَلِكُلِّ وِجْهَةٍ هُوَ مُوَلِّيهَا فَاسْتَبِقُوا
 الْخَيْرَاتِ ۗ إِنَّا مَا تَكُونُوا يَأْتِ بِكُمْ اللَّهُ جَمِيعًا ۗ إِنَّ
 اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٤٨﴾ وَمِنْ حَيْثُ خَرَجْتَ
 فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ ۗ وَإِنَّهُ لَلْحَقُّ
 مِنْ رَبِّكَ ۗ وَمَا اللَّهُ بِغَفِلٍ ۗ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿١٤٩﴾ وَمَنْ
 حَيْثُ خَرَجْتَ فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ
 الْحَرَامِ ۗ وَحَيْثُ مَا كُنْتُمْ فَوَلُّوا وُجُوهَكُمْ
 شَطْرَهُ ۗ لِئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَيْكُمْ حُجَّةٌ إِلَّا
 الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ فَلَا تَحْشَوْهُمْ وَاخْشَوْنِي
 وَلَا تَمَّ نِعْمَتِي عَلَيْكُمْ وَلَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿١٥٠﴾ كَمَا
 أَرْسَلْنَا فِيكُمْ رَسُولًا مِّنْكُمْ يَتْلُوا عَلَيْكُمْ
 ءَايَاتِنَا وَيُزَكِّيكُمْ وَيُعَلِّمُكُمُ الْكِتَابَ
 وَالْحِكْمَةَ وَيُعَلِّمُكُم مَّا لَمْ تَكُونُوا تَعْلَمُونَ ﴿١٥١﴾
 فَادْكُرُونِي أَذْكُرْكُمْ وَأَشْكُرُوا لِي وَلَا تَكْفُرُونِ ﴿١٥٢﴾
 يَتَأَيَّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ ۗ إِنَّ
 اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ ﴿١٥٣﴾

کسانی که به آنان کتاب (آسمانی) داده ایم او (پیامبر
 صلی الله علیه وآله وسلم) را می شناسند، چنانکه فرزندان
 خود را می شناسند، و همانا گروهی از آنان در حالی که
 می دانند حق را کتمان می کنند. ﴿١٤٦﴾ حق از جانب
 پروردگار تو است، پس هرگز از شک کنندگان مباش.
 ﴿١٤٧﴾ و برای هر یک جهتی است که (هنگام نماز)
 بدان رو می کند پس در نیکیها بر یکدیگر سبقت
 بگیرد. هر جا که باشید، خداوند همه شما را حاضر می
 کند، همانا خداوند بر هر چیزی تواناست. ﴿١٤٨﴾ و از
 هر جا که بیرون شدی، پس (به هنگام نماز) روی خود را
 بسوی مسجد الحرام کن. و بدرستی که این (رو کردن)
 حقی از جانب پروردگارت است و خداوند از آنچه می
 کنی غافل نیست. ﴿١٤٩﴾ و از هر جا که بیرون شدی
 پس روی خود را بسوی مسجد الحرام کن، و (ای
 مؤمنان) هر جا که بودید روی خود را به سوی آن کنید،
 تا مردم؛- جز کسانی از ایشان که ستم کردند - بر شما
 حجتی نداشته باشند. پس از آنها نترسید، و از من
 بترسید، و تا نعمت خود را بر شما تمام کنم، و باشد که
 هدایت شوید. ﴿١٥٠﴾ چنانکه پیامبری از خودتان در
 میان شما فرستادیم، که آیات ما را بر شما می خواند، و
 شما را پاک می گرداند، و به شما کتاب (قرآن) و
 حکمت می آموزد، و آنچه نمی دانستید به شما یاد می
 دهد. ﴿١٥١﴾ پس مرا یاد کنید تا شما را یاد کنم و
 سپاس مرا گوید و ناسپاسی من نکنید. ﴿١٥٢﴾ ای
 کسانی که ایمان آورده اید، از شکیائی و نماز یاری
 بجوید، که همانا خداوند با شکیبایان است. ﴿١٥٣﴾

و به آنها که در راه خدا کشته می شوند، مرده نگویید، بلکه آنان زنده اند، ولی شما نمی فهمید. ﴿۱۵۴﴾ و قطعاً شما را با چیزی از ترس و گرسنگی و کاهش مالها و جانها و میوه ها آزمایش می کنیم. و مژده بده به صبر کنندگان. ﴿۱۵۵﴾ آنها که هرگاه مصیبتی به ایشان برسد می گویند: ما از آن خداییم، و به سوی او باز می گردیم. ﴿۱۵۶﴾ اینها هستند که درودها و رحمتی از پروردگارش بر ایشان است و اینانند هدایت یافتگان. ﴿۱۵۷﴾ همانا «صفا» و «مروه» از شعائر (نشانه های) خداست، پس هر که حج خانه (خدا) کند و یا عمره انجام دهد، بر او گناهی نیست که میان آن دو طواف (سعی) کند، و کسی که به رغبت خود کار نیکی را انجام دهد پس بدرستی که خداوند سپاسگزار داناست. ﴿۱۵۸﴾ همانا کسانی که آنچه را که از دلائل روشن و هدایت نازل کرده ایم؛ بعد از آنکه آن را در کتاب (تورات) برای مردم بیان نمودیم، کتمان می کنند، خدا آنها را لعنت می کند، و لعنت کنندگان (از مؤمنان و فرشتگان نیز) آنها را لعنت می کنند. ﴿۱۵۹﴾ مگر کسانی که توبه کردند و (اعمال خود را) اصلاح نمودند (و آنچه را کتمان کرده بودند) آشکار ساختند، پس اینانند که توبه ایشان را می پذیرم، و من توبه پذیر مهربانم. ﴿۱۶۰﴾ همانا کسانی که کافر شدند، و در حالی که کافر بودند مردند، لعنت خدا و فرشتگان و همه مردم بر آنها خواهد بود. ﴿۱۶۱﴾ در آن (لعنت) جاودانه باقی می مانند، و نه عذاب آنان تخفیف داده می شود، و نه ایشان مهلت داده می شوند. ﴿۱۶۲﴾ و خدای شما خداوند یگانه است که غیر از او معبودی نیست؛ بخشنده ی مهربان است. ﴿۱۶۳﴾

وَلَا تَقُولُوا لِمَنْ يُقْتَلُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمُوتَ بَلْ أَحْيَاءٌ وَلَكِنْ لَا تَشْعُرُونَ ﴿۱۵۴﴾
 بِشَىءٍ مِّنَ الْخَوْفِ وَالْجُوعِ وَنَقْصٍ مِّنَ الْأَمْوَالِ
 وَالْأَنْفُسِ وَالشَّمَرَاتِ ۗ وَبَشِّرِ الصَّابِرِينَ ﴿۱۵۵﴾
 الَّذِينَ إِذَا أَصَابَتْهُمُ مُصِيبَةٌ قَالُوا إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ
 رَاجِعُونَ ﴿۱۵۶﴾ أُولَئِكَ عَلَيْهِمْ صَلَوَاتٌ مِّن رَّبِّهِمْ
 وَرَحْمَةٌ ۗ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُهْتَدُونَ ﴿۱۵۷﴾ * إِنَّ
 الصَّافَا وَالْمَرْوَةَ مِن شَعَائِرِ اللَّهِ فَمَنْ حَجَّ الْبَيْتَ أَوْ
 اعْتَمَرَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِ أَنْ يَطَّوَّفَ بِهِمَا ۗ وَمَنْ
 تَطَوَّعَ خَيْرًا فَإِنَّ اللَّهَ شَاكِرٌ عَلِيمٌ ﴿۱۵۸﴾ إِنَّ الَّذِينَ
 يَكْتُمُونَ مَا أَنْزَلْنَا مِنَ الْبَيِّنَاتِ وَأَهْدَىٰ مِنْ بَعْدِ
 مَا بَيَّنَّهٗ لِلنَّاسِ فِي الْكِتَابِ ۗ أُولَئِكَ يَلْعَنُهُمُ اللَّهُ
 وَيَلْعَنُهُمُ اللَّعِنُونَ ﴿۱۵۹﴾ إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا
 وَأَصْلَحُوا وَبَيَّنَّا فَاوْتَلَيْكَ أَتُوبُ عَلَيْهِمْ ۗ وَأَنَا
 التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ﴿۱۶۰﴾ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَمَاتُوا وَهُمْ
 كُفَّارٌ أُولَئِكَ لَعْنَةُ اللَّهِ وَالْمَلَائِكَةِ وَالنَّاسِ
 أَجْمَعِينَ ﴿۱۶۱﴾ خَالِدِينَ فِيهَا ۗ لَا يُخَفَّفُ عَنْهُمُ
 الْعَذَابُ وَلَا هُمْ يُنظَرُونَ ﴿۱۶۲﴾ وَاللَّهُ كَرِيمٌ
 وَحِدٌ ۗ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ ﴿۱۶۳﴾

همانا در آفرینش آسمانها و زمین و آمد و شد شب و روز، و کشتیهایی که در دریا روانند با آنچه به مردم سود می رساند و آبی که خداوند از آسمان نازل کرده که با آن زمین را پس از مردنش زنده نموده، و انواع جنبندهگان را در آن پراکنده کرده و (در) تغییر مسیر بادها و ابرهایی که در میان زمین و آسمانها مسخرند؛ بی گمان نشانه هایی است برای مردمی که تعقل می کند و می اندیشند. ﴿۱۶۴﴾ و از مردم کسانی هستند غیر از خداوند همتایانی را انتخاب می کنند، و آنها را مانند دوست داشتن خدا دوست می دارند، و کسانی که ایمان آورده اند خدا را بیشتر دوست می دارند، کسانی که ستم کردند. اگر می دیدند هنگامی که عذاب (روز قیامت) را مشاهده می کنند (خواهند دانست) که تمام قدرت از آن خداست و اینکه خداوند سخت کیفر است. ﴿۱۶۵﴾ هنگامی که رهبران (گمراه کننده) از پیروان خود، بیزاری می جویند و عذاب را مشاهده می کنند، و روابط و پیوندشان گسیخته شود. ﴿۱۶۶﴾ و در این هنگام) پیروان می گویند: «کاش برای ما بازگشتی (به دنیا) بود، تا از آنها بیزاری جویم؛ همان گونه که آنان از ما بیزاری جستند، این چنین خداوند کردارهایشان را به صورت حسرت زایی به آنان نشان می دهد، و هرگز از آتش (دوزخ) بیرون نخواهند آمد. ﴿۱۶۷﴾ ای مردم از آنچه در زمین است؛ حلال و پاکیزه را بخورید، و از گامهای شیطان پیروی نکنید، چرا که او دشمن آشکار شماست. ﴿۱۶۸﴾ (او) شما را فقط به بدی و زشتی فرمان می دهد و اینکه به خداوند نسبت دهید آنچه را که نمی دانید. ﴿۱۶۹﴾

إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَالْفُلْكِ الَّتِي تَجْرِي فِي الْبَحْرِ بِمَا يَنْفَعُ النَّاسَ وَمَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ مَّاءٍ فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَبَثَّ فِيهَا مِنْ كُلِّ دَابَّةٍ وَتَصْرِيفِ الرِّيْحِ وَالسَّحَابِ الْمُسَخَّرِ بَيْنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿١٦٤﴾ وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَتَّخِذُ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَنْدَادًا يُحِبُّونَهُمْ كَحُبِّ اللَّهِ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا أَشَدُّ حُبًّا لِلَّهِ وَلَوْ يَرَى الَّذِينَ ظَلَمُوا إِذْ يَرَوْنَ الْعَذَابَ أَنَّ الْقُوَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا وَأَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعَذَابِ ﴿١٦٥﴾ إِذْ تَبَرَّأَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا مِنَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا وَرَأَوْا الْعَذَابَ وَتَقَطَّعَتْ بِهِمُ الْأَسْبَابُ ﴿١٦٦﴾ وَقَالَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا لَوْ أَنَّا لَنَا كَرَّةٌ فَنَتَّبَرَأَ مِنْهُمْ كَمَا تَبَرَّأُوا مِنَّا كَذَلِكَ يُرِيهِمُ اللَّهُ أَعْمَلَهُمْ حَسْرَتٍ عَلَيْهِمْ وَمَا هُمْ بِخَارِجِينَ مِنَ النَّارِ ﴿١٦٧﴾ يَتَأْتِيهَا النَّاسُ كُلُّوا مِمَّا فِي الْأَرْضِ حَلَلًا طَيِّبًا وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ ﴿١٦٨﴾ إِنَّمَا يَأْمُرُكُمْ بِالسُّوءِ وَالْفَحْشَاءِ وَأَنْ تَقُولُوا عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿١٦٩﴾

وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ اتَّبِعُوا مَا أَنْزَلَ اللَّهُ قَالُوا بَلْ نَتَّبِعُ مَا أَلْفَيْنَا عَلَيْهِ ءِآبَاءَنَا ۗ أُولَٰئِكَ كَانَ ءِآبَاؤُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ شَيْئًا وَلَا يَهْتَدُونَ ﴿١٧٠﴾ وَمَثَلُ الَّذِينَ كَفَرُوا كَمَثَلِ الَّذِي يَنْعِقُ بِمَا لَا يَسْمَعُ إِلَّا دُعَاءً وَنِدَاءً ۗ صُمٌّ بُكْمٌ عُمْىٌ فَهُمْ لَا يَعْقِلُونَ ﴿١٧١﴾ يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا كُلُوا مِن طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَاشْكُرُوا لِلَّهِ إِن كُنتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ ﴿١٧٢﴾ إِنَّمَا حَرَّمَ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةَ وَالدَّمَ وَلَحْمَ الْخَنزِيرِ وَمَا ءُهِلَّ بِهِ لِغَيْرِ اللَّهِ ۗ فَمَنِ اضْطُرَّ غَيْرَ بَاغٍ وَلَا عَادٍ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ ۗ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٧٣﴾ إِنَّ الَّذِينَ يَكْتُمُونَ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنِ الْكِتَابِ وَيَشْتُرُونَ بِهِ ۗ ثَمَنًا قَلِيلًا ۗ أُولَٰئِكَ مَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ إِلَّا النَّارَ وَلَا يُكَلِّمُهُمُ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَلَا يُزَكِّيهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٧٤﴾ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ اشْتَرُوا الضَّلَالََةَ بِالْهُدَىٰ وَالْعَذَابَ بِالْمَغْفِرَةِ ۗ فَمَا أَصْبَرَهُمْ عَلَى النَّارِ ﴿١٧٥﴾ ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ نَزَلَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ وَإِنَّ الَّذِينَ اخْتَلَفُوا فِي الْكِتَابِ لَفِي شِقَاقٍ بَعِيدٍ ﴿١٧٦﴾

و هنگامی که به آنها گفته شود: از آنچه خدا نازل کرده است پیروی کنید می گویند: (نه) بلکه ما از آنچه پدران خود را بر آن یافتیم پیروی می کنیم. آیا اگر پدران آنها چیزی نمی فهمیدند و هدایت نیافتند (باز هم کور کورانه از آنها پیروی می کنند؟) ﴿۱۷۰﴾ مثل (دعوت کننده ی) کسانی که کافر شدند، همچون مثل کسی است که چیزی را که جز صدا و ندایی نمی شنود، بانگ می زند، (این کافران) کر، گنگ، و نابینا هستند، و از این رو نمی اندیشند. ﴿۱۷۱﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید از چیزهای پاکیزه ای که روزی شما کرده ایم بخورید و شکر خدا را به جای آورید اگر تنها او را می پرستید. ﴿۱۷۲﴾ (خداوند) تنها مردار و خون و گوشت خوک و آنچه را که (هنگام ذبح) نام غیر خدا بر آن برده شده، بر شما حرام کرده است. و اگر کسی (برای حفظ جان خود به خوردن آنها) ناچار شود، در صورتی که ستمگر و متجاوز نباشد، پس گناهی بر او نیست. همانا خداوند آمرزنده ی مهربان است. ﴿۱۷۳﴾ به راستی کسانی که کتمان می کنند آنچه را خدا از کتاب (آسمانی) نازل کرده و آن را به بهای اندکی می فروشند، آنها جز آتش چیزی نمی خوردند، و خداوند روز قیامت با آنها سخن نمی گوید و آنان را پاکیزه نمی کند، برای آنها عذاب دردناکی است. ﴿۱۷۴﴾ اینان کسانی هستند که گمراهی را به (بهای) هدایت و عذاب را به (بهای) آمرزش خریدند، پس بر آتش (دوزخ) چه شکیا هستند! ﴿۱۷۵﴾ این بخاطر آن است که خداوند کتاب (آسمانی) را به حق نازل کرده است، و کسانی که در آن اختلاف کردند در ستیزی دور (از حق و حقیقت) هستند. ﴿۱۷۶﴾

* لَيْسَ الْبِرَّ أَنْ تُوَلُّوا وُجُوهَكُمْ قِبَلَ الْمَشْرِقِ
 وَالْمَغْرِبِ وَلَكِنَّ الْبِرَّ مَنْ ءَامَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ
 وَالْمَلَائِكَةِ وَالْكِتَابِ وَالنَّبِيِّينَ وَءَاتَى الْمَالَ عَلَى
 حُبِّهِ ذَوِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينِ وَابْنَ
 السَّبِيلِ وَالسَّائِلِينَ وَفِي الرِّقَابِ وَأَقَامَ الصَّلَاةَ
 وَءَاتَى الزَّكَاةَ وَالْمُوفُونَ بِعَهْدِهِمْ إِذَا عَاهَدُوا
 وَالصَّابِرِينَ فِي الْبَأْسَاءِ وَالضَّرَّاءِ وَحِينَ الْبَأْسِ ۗ
 أُولَٰئِكَ الَّذِينَ صَدَقُوا ۗ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ ﴿۱۷۷﴾
 يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِصَاصُ فِي
 الْقَتْلِ ۗ الْحُرُّ بِالْحُرِّ وَالْعَبْدُ بِالْعَبْدِ ۗ وَالْأُنثَىٰ بِالْأُنثَىٰ ۗ
 فَمَنْ عَفَىٰ لَهُ مِنْ أَخِيهِ شَيْءٌ فَاتَّبِعْ بِالْمَعْرُوفِ
 وَأَدِّءْ إِلَيْهِ بِإِحْسَنٍ ۗ ذَٰلِكَ تَخْفِيفٌ مِّن رَّبِّكُمْ
 وَرَحْمَةٌ ۗ فَمَنْ أَعْتَدَىٰ بَعْدَ ذَٰلِكَ فَلَهُ عَذَابٌ
 أَلِيمٌ ﴿۱۷۸﴾ وَلَكُمْ فِي الْقِصَاصِ حَيٰوةٌ يَتَأُولَى
 الْأَلْبَابِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿۱۷۹﴾ كُتِبَ عَلَيْكُمُ إِذَا
 حَضَرَ أَحَدَكُمُ الْمَوْتُ إِنْ تَرَكَ خَيْرًا الْوَصِيَّةُ
 لِلْوَالِدَيْنِ وَالْأَقْرَبِينَ بِالْمَعْرُوفِ ۗ حَقًّا عَلَى الْمُتَّقِينَ
 ﴿۱۸۰﴾ فَمَنْ بَدَّلَهُ بَعْدَمَا سَمِعَهُ فَإِنَّمَا إِثْمُهُ عَلَى
 الَّذِينَ يَبَدِّلُونَهُ ۗ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿۱۸۱﴾

نیکی این نیست که روی خود را به سوی مشرق و مغرب
 کنید، بلکه نیکی (ونیکوکار) کسی است که به خدا و روز
 قیامت و فرشتگان و کتاب (آسمانی) و پیامبران، ایمان
 آورده باشد، و مال (خود) را با وجود دوست داشتنش به
 خویشاوندان و یتیمان و مسکینان و واماندگان در راه و
 گدایان و در (راه آزادی) بردگان بدهد، و نماز را بر پای
 دارد و زکات را بدهد، و وفا کندگان به پیمانشان چون
 پیمان بندند و (کسانی که) در فقر و سختی و زیان و
 بیماری و به هنگام نبرد؛ شکیبایند. اینها کسانی هستند
 که راست گفتند، و آنها پرهیزگارانند. ﴿۱۷۷﴾ ای
 کسانی که ایمان آورده اید در (مورد) کشتگان (حکم)
 قصاص بر شما نوشته شده است، آزاد به آزاد، و برده به
 برده، و زن به زن (کشته می شوند). پس اگر کسی از
 سوی برادر (دینی) اش (یعنی ولی مقتول) چیزی به او
 بخشیده شد، (و حکم قصاص تبدیل به خون بهاء گردید)
 باید (ولی مقتول) از راه پسندیده پیروی کند و (قاتل نیز)
 به نیکی (دیه) به او بپردازد، این تخفیف و رحمتی است
 از سوی پروردگارتان پس اگر کسی بعد از آن (گذشت
 و عفو) تجاوز کند؛ او را عذاب درد ناک است.
 ﴿۱۷۸﴾ و ای صاحبان خرد برای شما در قصاص حیات
 و زندگی است، باشد که شما تقوا پیشه کنید. ﴿۱۷۹﴾ بر
 شما نوشته شده هنگامی که یکی شما را مرگ فرا رسد،
 اگر مالی از خود به جای گذارده، برای پدر و مادر و
 خویشاوندان به نیکی وصیت کند. این حقی است بر
 پرهیزگاران. ﴿۱۸۰﴾ پس هر کس که بعد از شنیدنش
 آن را تغییر دهد، بدرستی که گنااهش بر کسانی است که
 آن (وصیت) را تغییر می دهند، همانا خداوند شنوای
 داناست. ﴿۱۸۱﴾

فَمَنْ خَافَ مِنْ مُوصٍ جَنَفًا أَوْ إِثْمًا فَأَصْلَحَ بَيْنَهُمْ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ ۚ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿۱۸۲﴾ يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿۱۸۳﴾ أَيَّامًا مَعْدُودَاتٍ ۚ فَمَنْ كَانَ مِنْكُمْ مَرِيضًا أَوْ عَلَى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِنْ أَيَّامٍ أُخَرَ ۗ وَعَلَى الَّذِينَ يُطِيقُونَهُ فِدْيَةٌ طَعَامُ مِسْكِينٍ ۗ فَمَنْ تَطَوَّعَ خَيْرًا فَهُوَ خَيْرٌ لَهُ ۗ وَأَنْ تَصُومُوا خَيْرٌ لَكُمْ ۗ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿۱۸۴﴾ شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِي أُنزِلَ فِيهِ الْقُرْآنُ هُدًى لِّلنَّاسِ وَبَيِّنَاتٍ مِّنَ الْهُدَىٰ وَالْفُرْقَانِ ۚ فَمَنْ شَهِدَ مِنْكُمُ الشَّهْرَ فَلْيَصُمْهُ ۗ وَمَنْ كَانَ مَرِيضًا أَوْ عَلَى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِّنْ أَيَّامٍ أُخَرَ ۗ يُرِيدُ اللَّهُ بِكُمُ الْيُسْرَ وَلَا يُرِيدُ بِكُمُ الْعُسْرَ وَلِتُكْمِلُوا الْعِدَّةَ وَلِتُكَبِّرُوا اللَّهَ عَلَىٰ مَا هَدَاكُمْ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿۱۸۵﴾ وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ ۗ أُجِيبُ دَعْوَةَ الدَّاعِ إِذَا دَعَانِ ۗ فَلْيَسْتَجِيبُوا لِي وَلْيُؤْمِنُوا بِي لَعَلَّهُمْ يَرْشُدُونَ ﴿۱۸۶﴾

پس کسی که از بی عدالتی (و میل بی جای) وصیت کننده (نسبت به ورثه) یا از گناه او (در وصیت به کار خلاف) بترسد، آنگاه میان آنها را اصلاح نمود، پس گناهی بر او نیست بدرستی که خداوند آمرزنده ی مهربان است. ﴿۱۸۲﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید! روزه بر شما فرض شده است همان گونه که بر کسی که پیش از شما بودند؛ فرض شده بود، تا پرهیزگار شوید. ﴿۱۸۳﴾ (روزه در) روزهایی معدود و اندکی است، پس هر کس از شما که بیمار یا مسافر باشد، (به اندازه آن روزهای که افطار کرده) تعدادی از روزهای دیگر (روزه بگیرد). و بر کسانی که توانائی آن را ندارند؛ لازم است کفاره بدهند، (و آن) خوراک دادن به مسکینی است، و هر کس که رغبت خود (بیشتر) نیکی انجام دهد پس آن برای او بهتر است، و اگر بدانید روزه گرفتن برای شما بهتر است. ﴿۱۸۴﴾ (آن چند روز محدود و اندک) ماه رمضان است (ماهی) که قرآن در آن نازل شده است، (کتابی) که راهنمای مردم است، و (در بردارنده) نشانه ها و دلایل آشکار و روشن از هدایت و جدا کننده حق از باطل است. پس هر کس از شما این ماه را (در حضر) دریابد، باید که آن را روزه بدارد، و هر کس که بیمار یا در سفر بود، پس (باید به تعداد روزهای که افطار کرده) روزهای دیگر را (روزه بگیرد). خداوند برای شما آسانی می خواهد، و برای شما دشواری نمی خواهد، و تا شمار (روزهای رمضان) را کامل کنید، و خدا را بر اینکه شما را هدایت کرده، بزرگ بدارید، و باشد که شکر گزاری کنید. ﴿۱۸۵﴾ و چون بندگانم، از تو درباره من بپرسند، بگو: به راستی که من نزدیکم، دعای دعا کننده را هنگامی که مرا بخواند؛ اجابت می کنم. پس (آنان) باید دعوت مرا بپذیرند، و به من ایمان بیاورند، باشد که راه یابند. ﴿۱۸۶﴾

أَحِلَّ لَكُمْ لَيْلَةَ الصِّيَامِ الرَّفَثُ إِلَى نِسَائِكُمْ هُنَّ لِبَاسٌ لَكُمْ وَأَنْتُمْ لِبَاسٌ لَهُنَّ عَلِمَ اللَّهُ أَنَّكُمْ كُنْتُمْ تَخْتَانُونَ أَنْفُسَكُمْ فَتَابَ عَلَيْكُمْ وَعَفَا عَنْكُمْ ۖ فَالَّذِينَ بَدَّشَرُوهُنَّ وَابْتَغَوْا مَا كَتَبَ اللَّهُ لَكُمْ ۖ وَاكُلُوا وَاشْرَبُوا حَتَّى يَتَبَيَّنَ لَكُمُ الْخَيْطُ الْأَبْيَضُ مِنَ الْخَيْطِ الْأَسْوَدِ مِنَ الْفَجْرِ ۖ ثُمَّ أَتَمُوا الصِّيَامَ إِلَى اللَّيْلِ ۚ وَلَا تُبَدِّشُواهُنَّ وَأَنْتُمْ عَاكِفُونَ فِي الْمَسَجِدِ ۗ تِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ فَلَا تَقْرَبُوهَا ۗ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لِّلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿۱۸۷﴾ وَلَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُم بَيْنَكُم بِالْبَاطِلِ وَتُدْلُوا بِهَآ إِلَى الْحُكَّامِ لِتَأْكُلُوا فَرِيقًا مِّنْ أَمْوَالِ النَّاسِ بِالْإِثْمِ وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿۱۸۸﴾ * يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْأَهْلِ ۖ قُلْ هِيَ مَوَاقِيتُ لِلنَّاسِ وَالْحَجِّ ۗ وَلَيْسَ الْبِرُّ بِأَنْ تَأْتُوا الْبُيُوتَ مِنْ ظُهُورِهَا وَلَكِنَّ الْبِرَّ مَنِ اتَّقَى ۗ وَأْتُوا الْبُيُوتَ مِنْ أَبْوَابِهَا ۚ وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿۱۸۹﴾ وَقَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ الَّذِينَ يُقْتُلُونَكُم وَلَا تَعْتَدُوا ۚ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ ﴿۱۹۰﴾

آمیزش و نزدیکی با همسرانتان در شب روز بر شما حلال گردیده است، آنان لباس شما هستند و شما لباس آنها، خداوند می دانست که شما به خودتان خیانت می کردید، پس توبه ی شما را پذیرفت و شما را بخشید، پس اکنون (در شبهای رمضان می توانید) با آنان آمیزش کنید، و آنچه را خدا برای شما مقرر داشته طلب کنید. و بخورید و بیاشامید، تا رشته ی سپید صبح از رشته ی سیاه (شب) برای شما آشکار شود، سپس روزه را تا شب به پایان رسانید، و در حالی که در مساجد معتکف هستید؛ با زنان آمیزش نکنید، این مرزهای الهی است پس به آن نزدیک نشوید. خداوند این چنین آیات خود را برای مردم روشن می سازد؛ باشد که پرهیزگار شوند. ﴿۱۸۷﴾ و امواتان را در بین خود بیاطل (و ناحق) نخورید، و (به عنوان رشوه قسمتی از) آن را به حاکمان (و قضات) ندهید؛ تا بخشی از اموال مردم را به گناه بخورید، در حالی که شما می دانید (این کار گناه است). ﴿۱۸۸﴾ درباره هلالهای (ماه) از تو سؤال می کنند، بگو آنها بیان اوقات برای مردم و (تعیین وقت) حج است. و نیکوکاری آن نیست که (در حال احرام) از پشت خانه ها وارد شوید، بلکه نیکوکار کسی است، که تقوا پیشه کند، و به خانه ها از درهایشان وارد شوید، و از خدا بترسید تا رستگار شوید. ﴿۱۸۹﴾ و در راه خدا با کسانی که با شما می جنگند، جنگ کنید، و از حد تجاوز نکنید، که خداوند تجاوزگران را دوست نمی دارد.

و آنها را هر کجا یافتید، بکشید، و از آنجا (مکه) که شما را بیرون کرده اند؛ آنها را بیرون کنید، و فتنه (شرک) از کشتن بدتر است. و با آنها در نزد مسجد الحرام جنگ نکنید، تا اینکه با شما در آنجا بجنگند، پس اگر (در آنجا) با شما جنگیند، ایشان را بکشید، سزای کافران چنین است. ﴿۱۹۱﴾ پس اگر دست برداشتند، بی گمان خداوند آمرزنده ی مهربان است. ﴿۱۹۲﴾ و با آنها جنگ کنید؛ تا فتنه (شرک) باقی نماند، و دین (خالصانه) از آن خدا گردد. پس اگر دست برداشتند؛ تجاوز جز بر ستمکاران روا نیست. ﴿۱۹۳﴾ ماه حرام در برابر ماه حرام است، و حرمت (شکنی ها) دارای قصاص است، پس هر کس تعدی و تجاوز کرد، همان گونه که بر شما تعدی کرده؛ بر او تعدی کنید، و از خداوند بترسید و بدانید که خدا با پرهیزگاران است. ﴿۱۹۴﴾ و در راه خدا انفاق کنید و (با ترک انفاق) خود را با دست خویش به هلاکت نیفکنید، و نیکی کنید که خداوند نیکوکاران را دوست می دارد. ﴿۱۹۵﴾ و حج و عمره را برای خدا به اتمام برسانید، و اگر باز داشته شدید (بوسیله دشمن یا بیماری و غیره) پس آنچه از قربانی فراهم شود (ذبح کنید، و آنگاه از احرام بیرون شوید) و سرهای خود را تراشید تا قربانی به جایگاهش برسد، و اگر کسی از شما بیمار بود، و یا ناراحتی در سر داشت. (وناچار شود در حال احرام سر خود را تراشد) پس فدیة دهد (از قبیل: سه روز) روزه یا صدقه (خوراک دادن به شش مسکین) یا قربانی کردن گوسفندی (که میان فقرا تقسیم شود) پس هنگامی که در امان بودید، هر کس از عمره بهره مند گردد؛ سپس (اعمال) حج را آغاز کند، آنچه از قربانی (برای او) میسر شد (ذبح می کند) و هر کس نیافت سه روز در (ایام) حج و هفت روز هنگامی که باز گشتید روزه بگیرید. این ده (روز) کامل است، این (حکم) برای کسی است که خانواده او ساکن مسجد الحرام (= مکه و اطراف آن) نباشد، و از خدا بترسید و بدانید که خدا سخت کیفر است.

﴿۱۹۶﴾

وَأَقْتُلُوهُمْ حَيْثُ ثَقِفْتُمُوهُمْ وَأَخْرِجُوهُمْ مِّنْ حَيْثُ أَخْرَجُوكُمْ وَالْفِتْنَةُ أَشَدُّ مِنَ الْقَتْلِ وَلَا تُقَاتِلُوهُمْ عِنْدَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ حَتَّىٰ يُقَاتِلُوكُمْ فِيهِ فَإِن قَاتَلُوكُمْ فَاقْتُلُوهُمْ كَذَلِكَ جَزَاءُ الْكَافِرِينَ ۖ فَإِنِ انْتَهَوْا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ۚ وَفَاتِلُوهُمْ حَتَّىٰ لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَيَكُونَ الدِّينُ لِلَّهِ فَإِنِ انْتَهَوْا فَلَا عُدْوَانَ إِلَّا عَلَى الظَّالِمِينَ ۗ الشَّهْرُ الْحَرَامُ بِالشَّهْرِ الْحَرَامِ وَالْحُرُمَتُ قِصَاصٌ ۚ فَمَنِ اعْتَدَىٰ عَلَيْكُمْ فَاعْتَدُوا عَلَيْهِ بِمِثْلِ مَا اعْتَدَىٰ عَلَيْكُمْ ۗ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ ۚ وَأَنْفِقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا تُلْقُوا بِأَيْدِيكُمْ إِلَى التَّهْلُكَةِ ۗ وَأَحْسِنُوا ۗ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ۚ وَأَتِمُّوا الْحَجَّ وَالْعُمْرَةَ لِلَّهِ فَإِن أُحْصِرْتُمْ فَمَا اسْتَيْسَرَ مِنَ الْهَدْيِ ۗ وَلَا تَحْلِقُوا رُءُوسَكُمْ حَتَّىٰ يَبْلُغَ الْهَدْيُ مَحَلَّهُ ۗ فَمَن كَانَ مِنكُم مَّرِيضًا أَوْ بِهِ أَذًى مِّن رَّأْسِهِ ۖ فَفِدْيَةٌ مِّن صِيَامٍ أَوْ صَدَقَةٍ أَوْ نُسُكٍ ۚ فَإِذَا أَمِنْتُمْ فَمَن تَمَعَ بِالْعُمْرَةِ إِلَى الْحَجِّ فَمَا اسْتَيْسَرَ مِنَ الْهَدْيِ ۗ فَمَن لَّمْ يَجِدْ فَصِيَامٌ ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ فِي الْحَجِّ وَسَبْعَةٍ إِذَا رَجَعْتُمْ ۗ تِلْكَ عَشْرَةٌ كَامِلَةٌ ۗ ذَٰلِكَ لِمَن لَّمْ يَكُنْ أَهْلُهُ حَاضِرِي الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ ۗ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ۚ

الْحَجُّ أَشْهُرٌ مَّعْلُومَةٌ ۖ فَمَنْ فَرَضَ فِيهِنَّ الْحَجَّ
 فَلَا رَفَثَ وَلَا فُسُوقَ وَلَا جِدَالَ فِي الْحَجِّ ۗ
 وَمَا تَفَعَّلُوا مِنْ خَيْرٍ يَعْلَمُهُ اللَّهُ ۗ وَتَزَوَّدُوا فَإِنَّ
 خَيْرَ الزَّادِ التَّقْوَىٰ ۚ وَاتَّقُونِ يَا أُولِيَ الْأَلْبَابِ ﴿١٩٧﴾
 لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَبْتَغُوا فَضْلًا مِّن
 رَبِّكُمْ ۚ فَإِذَا أَفَضْتُمْ مِّنْ عَرَفَاتٍ فَاذْكُرُوا
 اللَّهَ عِنْدَ الْمَشْعَرِ الْحَرَامِ ۗ وَاذْكُرُوهُ كَمَا
 هَدَيْتُمْ وَإِنْ كُنْتُمْ مِنْ قَبْلِهِ لَمَنِ الضَّالِّينَ
 ﴿١٩٨﴾ ثُمَّ أَفِضُوا مِنْ حَيْثُ أَفَاضَ النَّاسُ
 وَأَسْتَغْفِرُوا اللَّهَ ۚ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٩٩﴾
 فَإِذَا قَضَيْتُمْ مَنَسِكَكُمْ فَاذْكُرُوا اللَّهَ
 كَذِكْرِكُمْ آبَاءَكُمْ أَوْ أَشَدَّ ذِكْرًا ۗ فَمِنَ
 النَّاسِ مَنْ يَقُولُ رَبَّنَا ءَاتِنَا فِي الدُّنْيَا وَمَا لَهُ
 فِي الْآخِرَةِ مِنْ خَلْقٍ ﴿٢٠٠﴾ وَمِنْهُمْ مَنْ يَقُولُ
 رَبَّنَا ءَاتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً
 وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ ﴿٢٠١﴾ أُولَٰئِكَ لَهُمْ نَصِيبٌ
 مِّمَّا كَسَبُوا ۗ وَاللَّهُ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿٢٠٢﴾

حج در ماههای معلوم و معینی است، پس کسی که
 در این ماهها حج را (بر خود) فرض گرداند. (باید
 بداند که) در حج آمیزش جنسی و گناه و جدال
 (روا) نیست، و آنچه از کارهای نیک انجام دهید؛
 خدا آن را می داند، و توشه بر گیرید؛ که بهترین
 توشه پرهیزگاری است، و ای خردمندان از من
 پرهیزید. ﴿۱۹۷﴾ گناهی بر شما نیست که (درایام
 حج با خرید و فروش) از فضل پروردگارتان
 (روزی) طلب کنید، و هنگامی که از عرفات کوچ
 کردید؛ خدا را نزد مشعر الحرام یاد کنید، و او را یاد
 کنید همچنان که شما را هدایت کرد، و اگر چه پیش
 از آن از گمراهان بودید. ﴿۱۹۸﴾ پس از آنجا که
 مردم کوچ می کنند؛ کوچ کنید، و از خداوند
 آمرزش بخواهید همانا خداوند آمرزنده ی مهربان
 است. ﴿۱۹۹﴾ پس چون مناسک (حج) خود را به
 جای آورید، خدا را یاد کنید همانند یاد کردن
 پدرانتان بلکه بیشتر از آن، از مردم کسانی هستند که
 می گویند « پروردگارا! به ما در دنیا عطا کن» و او را
 در آخرت بهره ای نیست. ﴿۲۰۰﴾ و از آنان کسانی
 هستند که می گویند: « پروردگارا! به ما در دنیا نیکی
 عطا کن، و در آخرت (نیز) نیکی (عطا فرما) و ما را
 از عذاب آتش نگه دار» ﴿۲۰۱﴾ اینانند که از آنچه
 بدست آورده اند، بهره ای دارند. و خداوند سریع
 الحساب (زود شمار) است. ﴿۲۰۲﴾

و خدا را در روزهای معین و شمرده (که سه روز ایام تشریح: ۱۱ و ۱۲ و ۱۳ ماه ذیحجه است) یاد کنید. پس کسی که شتاب کند؛ و در دو روز (اعمال را انجام دهد) گناهی بر او نیست. و کسی که تأخیر کند (و اعمال را در سه روز انجام دهد) گناهی بر او نیست (این رخصت) برای کسی که تقوا پیشه کند، و از خدا بترسید، و بدانید که شما به سوی او محشور خواهید شد. ﴿۲۰۳﴾ و از مردم کسی هست که گفتارش در (باره) زندگی دنیا تو را به شگفت می اندازد و خدا را بر آنچه در دل خود دارد؛ گواه می گیرد، و حال آنکه او سرسخت ترین دشمنان است. ﴿۲۰۴﴾ او هنگامی که روی بر می گرداند و می رود (و یا به ریاستی می رسد) در راه فساد در زمین کوشش می کند و کشت و نسل را نابود می سازد، و خداوند فساد (و تبهکاری) را دوست نمی دارد. ﴿۲۰۵﴾ و چون به او گفته شود: «از خدا بترس» خود بزرگ بینی (و تکبر) او را به گناه می کشاند. پس (آتش) جهنم او را کافی است و چه بد آرامگاهی است. ﴿۲۰۶﴾ و از مردمان کسی هست که جان خود را برای به دست آوردن خشنودی خدا می فروشد، و خداوند نسبت به بندگان مهربان است. ﴿۲۰۷﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید! همگی به اسلام (و اطاعت خدا) در آید و گامهای شیطان را پیروی نکنید، بدرستی که او برای شما دشمن آشکار است. ﴿۲۰۸﴾ پس اگر بعد از آنکه نشانه های روشن و آشکار برای شما آمد؛ لغزش کردید (و منحرف شدید)، بدانید که خداوند توانمند حکیم است. ﴿۲۰۹﴾ آیا (کسانی که راه اسلام نمی پویند و در زمین فساد می کنند) جز این انتظار ندارند، که خداوند (برای داوری و قضاوت میان بندگان) در سایه هایی از ابرها به سوی آنان بیاید. و (نیز) فرشتگان (برای اجرا فرمان الهی بیایند) و کار یکسره شود؟! و کارها به سوی خدا برگردانده می شود. ﴿۲۱۰﴾

﴿۲۰۳﴾ وَادْكُرُوا اللَّهَ فِي أَيَّامٍ مَّعْدُودَاتٍ فَمَنْ تَعَجَّلَ فِي يَوْمَيْنِ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ وَمَنْ تَأَخَّرَ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ لِمَنِ اتَّقَىٰ ۗ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّكُمْ إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿۲۰۴﴾ وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُعْجِبُكَ قَوْلُهُ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَيُشْهَدُ اللَّهُ عَلَىٰ مَا فِي قَلْبِهِ وَهُوَ أَلَدُّ الْخِصَامِ ﴿۲۰۵﴾ وَإِذَا تَوَلَّىٰ سَعَىٰ فِي الْأَرْضِ لِيُفْسِدَ فِيهَا وَيُهْلِكَ الْحَرْثَ وَالنَّسْلَ ۗ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الْفُسَادَ ﴿۲۰۶﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُ اتَّقِ اللَّهَ أَخَذَتْهُ الْعِزَّةُ بِالْإِثْمِ ۗ فَحَسْبُهُ جَهَنَّمُ ۚ وَلَيْسَ الْمِهَادُ وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَشْرِي نَفْسَهُ ابْتِغَاءَ مَرْضَاتِ اللَّهِ ۗ وَاللَّهُ رَءُوفٌ بِالْعِبَادِ ﴿۲۰۷﴾ يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَدْخُلُوا فِي السَّلَامِ كَافَّةً وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ ۚ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ ﴿۲۰۸﴾ فَإِنْ زَلَلْتُمْ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْكُمْ الْبَيِّنَاتُ فَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿۲۰۹﴾ هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا أَنْ يَأْتِيَهُمُ اللَّهُ فِي ظُلَلٍ مِّنَ الْغَمَامِ وَالْمَلَائِكَةُ وَقُضِيَ الْأَمْرُ ۗ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ ﴿۲۱۰﴾

سَلِّ بَنِي إِسْرَائِيلَ كَمَا آتَيْنَاهُمْ مِنْ آيَةٍ بَيِّنَةٍ وَمَنْ يُبَدِّلْ نِعْمَةَ اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُ فَإِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٢١١﴾ زَيْنَ الَّذِينَ كَفَرُوا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَيَسْخَرُونَ مِنَ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَالَّذِينَ اتَّقَوْا فَوْقَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ۗ وَاللَّهُ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٢١٢﴾ كَانَ النَّاسُ أُمَّةً وَاحِدَةً فَبَعَثَ اللَّهُ النَّبِيِّنَ مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ وَأَنْزَلَ مَعَهُمُ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ لِيَحْكُمَ بَيْنَ النَّاسِ فِي مَا اخْتَلَفُوا فِيهِ وَمَا اخْتَلَفَ فِيهِ إِلَّا الَّذِينَ أُوتُوهُ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمْ الْبَيِّنَاتُ بَغْيًا بَيْنَهُمْ ۗ فَهَدَى اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا لِمَا اخْتَلَفُوا فِيهِ مِنَ الْحَقِّ بِإِذْنِهِ ۗ وَاللَّهُ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٢١٣﴾ أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ وَلَمَّا يَأْتِكُمْ مَثَلُ الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلِكُمْ ۗ مَسَّتْهُمُ الْبَأْسَاءُ وَالضَّرَّاءُ وَزُلْزِلُوا حَتَّى يَقُولَ الرَّسُولُ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا مَعَهُ مَتَى نَصَرَ اللَّهُ ۗ أَلَا إِنَّ نَصْرَ اللَّهِ قَرِيبٌ ﴿٢١٤﴾ يَسْأَلُونَكَ مَاذَا يُنْفِقُونَ ۗ قُلْ مَا أَنْفَقْتُمْ مِنْ خَيْرٍ فَلِلْوَالِدَيْنِ وَالْأَقْرَبِينَ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينِ وَابْنِ السَّبِيلِ ۗ وَمَا تَفَعَّلُوا مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ ﴿٢١٥﴾

از بنی اسرائیل بپرس: «چه اندازه نشانه های روشن و آشکار به آنها داده ایم؟» (ولی آنها نعمت ها را نادیده گرفته و ناسپاس شدند) و کسی که نعمت خدا را پس از آنکه برایش آمد دگرگون کند (عذاب سختی خواهد داشت) همانا خداوند سخت کیفر است. ﴿٢١١﴾ زندگی دنیا برای کافران آراسته شده است، و مؤمنان را مسخره می کنند، و (حال آنکه) پرهیزگاران در روز قیامت بالاتر از آنان هستند، و خداوند هر کس را بخواهد بی شمار روزی می دهد. ﴿٢١٢﴾ (در آغاز) مردم یک امت بودند، آنگاه خداوند پیامبران را مژده آور و بیم دهنده برانگیخت و با آنان کتاب (آسمانی) را بحق نازل کرد، تا در میان مردم، در آنچه اختلاف داشتند، داوری کنند، و تنها کسانی که (کتاب) به آنان داده شده بود، پس از آنکه نشانه های روشن به آنها رسیده بود، بخاطر ستم و حسادتی که در میانشان بود، در آن اختلاف کردند، پس خداوند به فرمان خویش کسانی را که ایمان آورده بودند؛ به آن حق (و حقیقتی) که در آن اختلاف داشتند، هدایت کرد. و خداوند هر کس را بخواهد به راه راست هدایت می کند. ﴿٢١٣﴾ آیا گمان کرده اید که داخل بهشت می شوید و حال آنکه هنوز بر (سر) شما نیامده است، مانند آنچه که بر (سر) پیشینیان شما آمد؟ سختی و زیان به آنها رسید، و (آنچنان) تکان خوردند تا که پیامبر و کسانی که با او ایمان آورده بودند، گفتند: «یاری خدا کی خواهد بود؟» آگاه باشید که یاری خدا نزدیک است. ﴿٢١٤﴾ از تو می پرسند چه چیزی انفاق کنند؟ بگو: «هر مالی که انفاق کردید، پس برای پدر و مادر و نزدیکان و یتیمان و مستمندان و در راه ماندگان است. و هر کار نیکی که انجام دهید، بدرستی که خداوند به آن آگاه است.» ﴿٢١٥﴾

كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِتَالُ وَهُوَ كُرْهُ لَكُمْ وَعَسَىٰ أَنْ
 تَكْرَهُوا شَيْئًا وَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ وَعَسَىٰ أَنْ تُحِبُّوا
 شَيْئًا وَهُوَ شَرٌّ لَّكُمْ ۗ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٢١٦﴾
 يَسْأَلُونَكَ عَنِ الشَّهْرِ الْحَرَامِ قِتَالٍ فِيهِ قُلْ
 قِتَالٌ فِيهِ كَبِيرٌ وَصَدُّ عَنِ سَبِيلِ اللَّهِ وَكُفْرٌ بِهِ
 وَالْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَإِخْرَاجُ أَهْلِهِ مِنْهُ أَكْبَرُ عِنْدَ
 اللَّهِ ۗ وَالْفِتْنَةُ أَكْبَرُ مِنَ الْقَتْلِ ۗ وَلَا يَزَالُونَ
 يُقْتَلُونَكُمْ حَتَّىٰ يَرُدُّوكُمْ عَن دِينِكُمْ إِنِ
 اسْتَطَعُوا ۚ وَمَنْ يَرْتَدِدْ مِنْكُمْ عَن دِينِهِ فَيَمُتْ
 وَهُوَ كَافِرٌ فَأُولَٰئِكَ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فِي الدُّنْيَا
 وَالْآخِرَةِ ۗ وَأُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ ۗ هُمْ فِيهَا
 خَالِدُونَ ﴿٢١٧﴾ إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَالَّذِينَ
 هَاجَرُوا وَجَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أُولَٰئِكَ يَرْجُونَ
 رَحْمَتَ اللَّهِ ۗ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٢١٨﴾ * يَسْأَلُونَكَ
 عَنِ الْخَمْرِ وَالْمَيْسِرِ قُلْ فِيهِمَا إِثْمٌ كَبِيرٌ
 وَمَنْفَعٌ لِلنَّاسِ وَإِثْمُهُمَا أَكْبَرُ مِنْ نَفْعِهِمَا ۗ
 وَيَسْأَلُونَكَ مَاذَا يُنْفِقُونَ قُلِ الْعَفْوَ ۗ كَذَٰلِكَ

يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَتَفَكَّرُونَ ﴿٢١٩﴾

جهاد(در راه خدا) بر شما واجب شده است، در حالی
 که برای شما ناگوار است، چه بسا چیزی را خوش
 نداشته باشید، حال آنکه آن برای شما بهتر باشد، و چه
 بسا چیزی را دوست داشته باشید، حال آنکه آن برای
 شما بد باشد، و خدا می داند، و شما نمی دانید. ﴿٢١٦﴾
 از تو درباره جنگ کردن در ماه حرام، می پرسند.
 بگو: «جنگ در آن (گناهی) بزرگ است، و بازداشتن از
 راه خدا و کفر ورزیدن به او و (باز داشتن از) مسجد
 الحرام و بیرون راندن اهلس از آن؛ نزد خداوند (گناهی)
 بزرگتر، و فتنه (=شُرک و شکنجه مؤمنان) از کشتار
 بزرگتر است.» و پیوسته با شما می جنگند، تا آنکه اگر
 بتوانند شما را از دینتان برگردانند، و هر کس از شما که
 از دینش برگردد و در حال کفر بمیرد، پس آنان
 اعمالشان در دنیا و آخرت تباه شده است، و آنان اهل
 آتش (دوزخ) اند، و همیشه در آن خواهند بود. ﴿٢١٧﴾
 بدرستی کسانی که ایمان آوردند و کسانی که هجرت
 کردند و در راه خدا جهاد نمودند، آنان به رحمت خدا
 امیدوارند، و خداوند آمرزنده ی مهربان است. ﴿٢١٨﴾
 از تو درباره شراب و قمار می پرسند بگو: «در آن دو
 گناهی بزرگ است و سودهایی برای مردم در بر دارد، و
 گناه هر دو از سودشان بزرگتر است.» و از تو می
 پرسند «چه چیزی انفاق کنند؟» بگو: «مازاد (نیازمندی
 خود) اینچنین خداوند آیات را برای شما روشن می
 سازد، باشد که اندیشه کنید. ﴿٢١٩﴾»

در دنیا و آخرت، و از تو درباره یتیمان می پرسند، بگو: «اصلاح کردن (کار) آنان بهتر است، و اگر با آنان همزیستی کنید؛ آنها برادران (دینی) شما هستند.» و خداوند تبهکار را از درستکار می شناسد، و اگر خدا می خواست شما را به زحمت می انداخت، به راستی که خداوند توانمند حکیم است. ﴿۲۲۰﴾ و با زنان مشرک تا ایمان نیاورده اند؛ ازدواج نکنید، و بی گمان کنیز با ایمان از زن (آزاد) مشرک بهتر است، اگر چه (زیبایی یا دارائی او) شما را به شگفت آورد. و (زنان خود را) به ازدواج مردان مشرک در نیاورید؛ تا ایمان بیاورند. و قطعاً برده ی با ایمان از مرد (آزاد) مشرک؛ بهتر است، اگر چه (زیبایی یا دارائی و موقعیت او) شما را به شگفت آورد. آنان به سوی آتش (دوزخ) دعوت می کنند و خدا به فرمان (و توفیق) خویش به سوی بهشت و آمرزش دعوت می کند، و آیات (و احکام) خود را برای مردم روشن می سازد، باشد که متذکر شوند. ﴿۲۲۱﴾ و از تو درباره ی حیض (عادت ماهانه زنان) می پرسند، بگو «آن پلید و زاینبار است، پس در حالت قاعدگی از زنان کناره گیری کنید، و با آنها نزدیکی نکنید؛ تا پاک شوند، پس هنگامی که پاک شدند و غسل کردند. از همان جا که خداوند به شما فرمان داده، با آنها آمیزش کنید، به راستی که خداوند توبه کنندگان را دوست می دارد (و نیز) پاکان را دوست می دارد. ﴿۲۲۲﴾ زنان شما کشتزار شما هستند، پس هر گونه که بخواهید به کشتزار خود درآیید، و (توشه ای) برای خود از پیش بفرستید، و از خدا بترسید، و بدانید که شما او را ملاقات خواهید کرد، و به مؤمنان بشارت ده. ﴿۲۲۳﴾ و خدا را دستاویز سوگند های خود قرار ندهید، برای اینکه نیکی کنید و تقوا پیشه سازید، و در میان مردم آشتی دهید (قسم یاد نکنید) و خداوند شنوای داناست. ﴿۲۲۴﴾

فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ ۖ وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الَّتِي تَمَىٰ ۖ قُلْ إِصْلَاحٌ لَهُمْ خَيْرٌ وَإِنْ خَالَطُوهُمْ فَإِحْوَانُكُمْ ۖ وَاللَّهُ يَعْلَمُ الْمُفْسِدَ مِنَ الْمُصْلِحِ ۚ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَأَعْنَتَكُمْ ۚ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٢٢٠﴾ وَلَا تَنْكِحُوا الْمُشْرِكَةَ حَتَّىٰ يُوْمِنَ ۚ وَلَا مَآءٌ مُّؤْمِنَةٌ خَيْرٌ مِّنْ مُّشْرِكَةٍ وَلَوْ أَعْجَبَتْكُمْ ۚ وَلَا تُنْكِحُوا الْمُشْرِكِينَ حَتَّىٰ يُوْمِنُوا ۚ وَلَعَبْدٌ مُّؤْمِنٌ خَيْرٌ مِّنْ مُّشْرِكٍ وَلَوْ أَعْجَبَكُمْ ۗ أُولَٰئِكَ يَدْعُونَ إِلَى النَّارِ ۖ وَاللَّهُ يَدْعُو إِلَى الْجَنَّةِ وَالْمَغْفِرَةِ بِإِذْنِهِ ۖ وَيُبَيِّنُ آيَاتِهِ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٢٢١﴾ وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الْمَحِيضِ ۖ قُلْ هُوَ أَذَىٰ فَاعْتَزِلُوا النِّسَاءَ فِي الْمَحِيضِ وَلَا تَقْرَبُوهُنَّ حَتَّىٰ يَطْهَرْنَ ۚ فَإِذَا تَطَهَّرْنَ فَأْتُوهُنَّ مِنْ حَيْثُ أَمَرَكُمُ اللَّهُ ۚ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ التَّوَّابِينَ وَيُحِبُّ الْمُتَطَهِّرِينَ ﴿٢٢٢﴾ نِسَاؤُكُمْ حَرْثٌ لَّكُمْ فَأَتُوا حَرْثَكُمْ أَنَّىٰ شِئْتُمْ ۖ وَقَدِّمُوا لِأَنفُسِكُمْ ۚ وَاتَّقُوا اللَّهَ ۖ وَأَعْلَمُوا أَنَّكُم مُّلْقَوُهُ ۗ وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٢٢٣﴾ وَلَا تَجْعَلُوا اللَّهَ عُرْضَةً لِأَيْمَانِكُمْ أَنْ تَبَرُّوا وَتَتَّقُوا وَتُصْلِحُوا بَيْنَ النَّاسِ ۗ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ

خداوند شما را بخاطر سوگند هایی که بیهوده و بدون قصد یاد می کنید، مؤاخذه نمی کند، ولی شما را به آنچه دلهایتان کسب کرده (از روی اختیار و قصد بوده) مؤاخذه می کند و خداوند آمرزنده ی بردبار است. ﴿۲۲۵﴾ برای کسانی که سوگند می خورند با زنان خود آمیزش نکنند (ایلاء) چهار ماه انتظار (و مهلت) است. پس اگر (سوگند خود را نادیده گرفتند و) بازگشتند، همانا خداوند آمرزنده ی مهربان است. ﴿۲۲۶﴾ و اگر تصمیم طلاق گرفتند، به راستی که خداوند شنوای داناست. ﴿۲۲۷﴾ و زنان مطلقه باید مدت سه پاکی (یا دیدن سه بار عادت ماهانه) انتظار بکشند، و اگر به خدا و روز قیامت ایمان دارند؛ برای آنها روا نیست که آنچه را خدا در رحمهایشان آفریده، کتمان کنند. و شوهرانشان اگر خواهان آشتی هستند، برای بازگرداندن آنها (به زندگی زناشویی) در این (مدت از دیگران) سزاوارترند. و برای زنان حقوق شایسته ای است همانند (حقوق و وظایفی) که بر عهده آنهاست، و مردان بر آنان برتری دارند، و خداوند توانمند حکیم است. ﴿۲۲۸﴾ طلاق (رجعی) دوبار است پس (از آن یا باید همسر را) بطور شایسته نگاه داشتن، یا با نیکی رها کردن. و برای شما روانیست که از آنچه به آنان داده اید، چیزی پس بگیرید، مگر آنکه (زن و شوهر) بترسند که نتوانند حدود الهی را بر پا دارند، پس (ای مؤمنان) اگر ترسیدید که حدود الهی را بر پا ندارند، گناهی بر آن دو نیست، که زن فدیة و عوضی پردازد (و طلاق بگیرد) اینها حدود الهی است، پس از آنها تجاوز نکنید و هر کس از حدود خدا تجاوز کند، پس اینانند که ستمگرند. ﴿۲۲۹﴾ پس اگر (شوهر برای بار سوم) او را طلاق داد، پس از آن (زن) برای او حلال نیست تا اینکه شوهری غیر از او ازدواج کند (و با او آمیزش جنسی نماید) پس اگر (شوهر بعدی) او را طلاق داد، گناهی بر آن دو نیست که (با ازدواج مجدد) به یکدیگر بازگردند، اگر آن دو پندارند که حدود خدا را بر پا می دارند، اینها حدود خداست که آنها را برای مردمی که می دانند بیان می نماید. ﴿۲۳۰﴾

لَا يُؤَاخِذُكُمُ اللَّهُ بِاللَّغْوِ فِي أَيْمَانِكُمْ وَلَكِنْ يُؤَاخِذُكُمْ بِمَا كَسَبَتْ قُلُوبُكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ حَلِيمٌ ﴿٢٢٥﴾ لِلَّذِينَ يُؤَلُّونَ مِنْ نِسَائِهِمْ تَرَبُّصُ أَرْبَعَةِ أَشْهُرٍ فَإِنْ فَاءُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٢٢٦﴾ وَإِنْ عَزَمُوا الطَّلَاقَ فَإِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٢٧﴾ وَالْمُطَلَّقَاتُ يَتَرَبَّصْنَ بِأَنْفُسِهِنَّ ثَلَاثَةَ قُرُوءٍ وَلَا يَحِلُّ لَهُنَّ أَنْ يَكْتُمْنَ مَا خَلَقَ اللَّهُ فِي أَرْحَامِهِنَّ إِنْ كُنَّ يُؤْمِنَنَّ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَبُعُولَتُهُنَّ أَحَقُّ بِرَدِّهِنَّ فِي ذَلِكَ إِنْ أَرَادُوا إِصْلَاحًا وَهُنَّ مِثْلُ الَّذِي عَلَيْهِنَّ بِالْمَعْرُوفِ وَلِلرِّجَالِ عَلَيْهِنَّ دَرَجَةٌ وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٢٢٨﴾ الطَّلَاقُ مَرَّتَانٍ فَإِمْسَاكٌ بِمَعْرُوفٍ أَوْ تَسْرِيحٌ بِإِحْسَانٍ وَلَا يَحِلُّ لَكُمْ أَنْ تَأْخُذُوا مِمَّا آتَيْتُمُوهُنَّ شَيْئًا إِلَّا أَنْ تَخَافَا أَلَّا يُقِيمَا حُدُودَ اللَّهِ فَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا يُقِيمَا حُدُودَ اللَّهِ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا فِيمَا افْتَدَتْ بِهِ تِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ فَلَا تَعْتَدُوهَا وَمَنْ يَتَعَدَّ حُدُودَ اللَّهِ فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٢٢٩﴾ فَإِنْ طَلَّقَهَا فَلَا نَحْلُ لَهُ مِنْ بَعْدُ حَتَّى تَنْكِحَ زَوْجًا غَيْرَهُ فَإِنْ طَلَّقَهَا فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا أَنْ يَتَرَاجَعَا إِنْ ظَنَّا أَنْ يُقِيمَا حُدُودَ اللَّهِ وَتِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ يُبَيِّنُهَا لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٢٣٠﴾

و هنگامی که زنان را طلاق (رجعی) دادید، آنگاه به پایان (روزهای) عده خویش رسیدند. پس به شایستگی آنها را نگه دارید و یا به نیکی و خوبی آنها را رها سازید، و آنان را بخاطر زیان رساندن نگاه ندارید تا (به حقوقشان) تعدی و تجاوز کنید، و کسی که چنین کند قطعاً به خود ستم کرده است، و آیات خدا را به مسخره نگیرید. و نعمت خدا را بر خود و آنچه را که از کتاب (قرآن) و حکمت (سنت و اسرار شریعت) بر شما نازل کرده و شما را با آن پند می دهد، به یاد بیاورید و از خدا بترسید و بدانید که خدا به همه چیز داناست. ﴿۲۳۱﴾ و هنگامی که زنان را طلاق دادید، آنگاه (مدت) عده خود را به پایان رسانند، آنان را از ازدواج با شوهران (سابق) خود باز ندارید، وقتی که بطرز پسندیده ای در بین خویش تراضی کنند. این (دستوری است) که هر کس از شما که به خدا و روز قیامت ایمان دارد؛ به آن پند داده می شود، و این (دستور) برای شما پر برکت تر و پاکیزه تر است، و خدا می داند و شما نمی دانید. ﴿۲۳۲﴾ و مادران (باید) فرزندان خود را دو سال تمام شیر دهند. (این دستور) برای کسی است که بخواهد دوران شیر خواری را تکمیل کند. و بر آن کس که فرزند برای او متولد شده (پدر) لازم است خوراک و پوشاک آنان (= مادران) را بطور شایسته (در مدت شیر دادن پردازد) هیچ کس جز به اندازه توانایی اش مکلف نمی شود. نه مادر به خاطر فرزندش و نه پدر به سبب فرزندش باید زیان ببیند. و مانند همین (احکام) بر وارث (نیز) لازم است، پس اگر آن دو با رضایت و مشورت یکدیگر بخواهند. (کودک را زودتر) از شیر باز گیرند، گناهی بر آنها نیست، و اگر خواستید که برای فرزندان خود دایه ای بگیرید، گناهی بر شما نیست؛ به شرط اینکه آنچه را که مقرر کرده اید، بطور شایسته پردازید. و از خدا بترسید، و بدانید که خدا به آنچه انجام می دهید؛ بیناست. ﴿۲۳۳﴾

وَإِذَا طَلَقْتُمُ النِّسَاءَ فَلَبَّغْنَ أَجَلَهُنَّ فَأَمْسِكُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ أَوْ سَرِّحُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ وَلَا تُمْسِكُوهُنَّ ضِرَارًا لِّتَعْتَدُوا ۚ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُ ۚ وَلَا تَتَّخِذُوا آيَاتِ اللَّهِ هُزُوًا ۚ وَادْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَمَا أَنْزَلَ عَلَيْكُمْ مِنَ الْكِتَابِ وَالْحِكْمَةِ يَعِظُكُمْ بِهِ ۚ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿۲۳۱﴾ وَإِذَا طَلَقْتُمُ النِّسَاءَ فَلَبَّغْنَ أَجَلَهُنَّ فَلَا تَعْضُلُوهُنَّ أَنْ يَنْكِحْنَ أَزْوَاجَهُنَّ إِذَا تَرَاضُوا بَيْنَهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ ۚ ذَلِكَ يُوعِظُ بِهِ مَنْ كَانَ مِنْكُمْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ۚ ذَلِكَُمْ أَزْكَى لَكُمْ وَأَطْهَرُ ۚ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿۲۳۲﴾ وَالْوَالِدَاتُ يُرْضَعْنَ أَوْلَادَهُنَّ حَوْلَيْنِ كَامِلَيْنِ لِمَنْ أَرَادَ أَنْ يُتِمَّ الرَّضَاعَةَ ۚ وَعَلَى الْمَوْلُودِ لَهُ رِزْقُهُنَّ وَكِسْوَتُهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ ۚ لَا تُكَلَّفُ نَفْسٌ إِلَّا وُسْعَهَا ۚ لَا تُضَارَّ وَالِدَةٌ بِوَلَدِهَا وَلَا مَوْلُودٌ لَهُ بِوَالِدِهِ ۚ وَعَلَى الْوَارِثِ مِثْلُ ذَلِكَ ۚ فَإِنْ أَرَادَا فِصَالًا عَنْ تَرَاضٍ مِنْهُمَا وَتَشَاوُرٍ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا ۚ وَإِنْ أَرَدْتُمْ أَنْ تَسْرِضِعُوا أَوْلَادَكُمْ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِذَا سَلَّمْتُمْ مَا آتَيْتُم بِالْمَعْرُوفِ ۚ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿۲۳۳﴾

وَالَّذِينَ يُتَوَفَّوْنَ مِنْكُمْ وَيَذَرُونَ أَزْوَاجًا يَتَرَبَّصْنَ
 بِأَنْفُسِهِنَّ أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ وَعَشْرًا ۖ فَإِذَا بَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ
 فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِي مَا فَعَلْنَ فِي أَنْفُسِهِنَّ
 بِالْمَعْرُوفِ ۗ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿٢٣٤﴾ وَلَا
 جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِي مَا عَرَّضْتُمْ بِهِ مِنْ خِطْبَةِ
 النِّسَاءِ أَوْ أَكْنَنْتُمْ فِي أَنْفُسِكُمْ ۚ عَلِمَ اللَّهُ أَنَّكُمْ
 سَتَذْكُرُونَهُنَّ وَلَكِنْ لَا تُؤَاعِدُوهُنَّ سِرًّا إِلَّا أَنْ
 تَقُولُوا قَوْلًا مَعْرُوفًا ۚ وَلَا تَعْزَمُوا عُقْدَةَ النِّكَاحِ
 حَتَّىٰ يَبْلُغَ الْكِتَابُ أَجَلَهُ ۚ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا
 فِي أَنْفُسِكُمْ فَاحْذَرُوهُ ۚ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ عَفُورٌ
 حَلِيمٌ ﴿٢٣٥﴾ لَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِنْ طَلَقْتُمُ النِّسَاءَ مَا
 لَمْ تَمْسُوهُنَّ أَوْ تَفْرِضُوا لَهُنَّ فَرِيضَةً ۚ وَمَتَّعُوهُنَّ
 عَلَىٰ الْمُوسَعِ قَدَرُهُ وَعَلَىٰ الْمُقْتَرِ قَدَرُهُ ۚ مَتَّعًا
 بِالْمَعْرُوفِ ۖ حَقًّا عَلَىٰ الْمُحْسِنِينَ ﴿٢٣٦﴾ وَإِنْ
 طَلَقْتُمُوهُنَّ مِنْ قَبْلِ أَنْ تَمْسُوهُنَّ وَقَدْ فَرَضْتُمْ
 لَهُنَّ فَرِيضَةً فَنِصْفُ مَا فَرَضْتُمْ إِلَّا أَنْ يَعْفُوبَ أَوْ
 يَعْفُوا الَّذِي بِيَدِهِ عُقْدَةُ النِّكَاحِ ۚ وَأَنْ تَعْفُوا
 أَقْرَبُ لِلتَّقْوَىٰ ۚ وَلَا تَنْسُوا الْفَضْلَ بَيْنَكُمْ ۚ إِنَّ
 اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٢٣٧﴾

و کسانی از شما که می میرند و همسرانی باقی می
 گذارند؛ باید چهار ماه و ده روز انتظار بکشند (و عدّه
 نگه دارند) پس هنگامی که مدت عدت خود را به پایان
 رساندند، در آنچه آنان به طور شایسته درباره خود انجام
 دهند؛ گناهی بر شما نیست، و خدا به آنچه می کنید
 آگاه است. ﴿۲۳۴﴾ و گناهی بر شما نیست در آنچه که
 بطور کنایه از خواستگاری زنانی (که در عدت اند) بر
 زبان آورید، یا در دل‌های خود پنهان دارید. خدا دانست
 که شما به زودی به یاد آنان خواهید افتاد، ولی پنهانی با
 آنها وعده (زناشویی) ندهید، مگر اینکه سخنی پسندیده
 (بطور کنایه) بگویید، و تصمیم به عقد ازدواج نگیرید تا
 مدت مقرر (عده) به سر آید، و بدانید که خداوند آنچه را
 که در دل‌های شماست می داند، پس از (مخالفت) او
 بترسید، و بدانید که خداوند آمرزنده ی بردبار است.
 ﴿۲۳۵﴾ اگر زنان را مادامی که با آنان آمیزش جنسی
 نکرده اید و مهری برایشان معین نکرده اید طلاق دادید؛
 گناهی بر شما نیست، و (در این حالت) آنها را (با هدیه
 ای مناسب) بهرمند سازید، بر توانگر به اندازه توانش، و
 بر تنگدست به اندازه توانش هدیه ای شایسته است (و این
 حکم) بر نیکو کاران الزامی است. ﴿۲۳۶﴾ اگر زنان را
 پیش از آنکه با آنان نزدیکی کنید، طلاق دادید در حالی
 که برای آنها مهری تعیین کرده اید؛ پس نصف آنچه را
 تعیین کرده اید (به آنها بدهید) مگر اینکه آنان (حق خود
 را) ببخشند. یا کسی که پیوند نکاح به دست
 اوست (شوهر) ببخشد (و تمام مهر را بدهد) و آنکه
 ببخشد به پرهیزگاری نزدیکتر است. و بزرگواری و
 نیکی را در میان خود فراموش نکنید، به راستی خداوند
 به آنچه می کنید بیناست. ﴿۲۳۷﴾

حَفِظُوا عَلَى الصَّلَوَاتِ وَالصَّلَاةِ الْوَسْطَىٰ وَقُومُوا
 لِلَّهِ قَنِينًا ﴿۲۳۸﴾ فَإِنْ خِفْتُمْ فَرِجَالًا أَوْ رُكْبَانًا
 فَإِذَا أَمِنْتُمْ فَأَذْكُرُوا اللَّهَ كَمَا عَلَّمَكُمْ مَا لَمْ
 تَكُونُوا تَعْلَمُونَ ﴿۲۳۹﴾ وَالَّذِينَ يُتَوَفَّوْنَ
 مِنْكُمْ وَيَذَرُونَ أَزْوَاجًا وَصِيَّةً لِأَزْوَاجِهِمْ مَتَّعًا
 إِلَى الْحَوْلِ غَيْرِ إِخْرَاجٍ ۚ فَإِنْ خَرَجْنَ فَلَا جُنَاحَ
 عَلَيْكُمْ فِي مَا فَعَلْنَ فِي أَنْفُسِهِنَّ مِنْ مَّعْرُوفٍ
 ۗ وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿۲۴۰﴾ وَلِلْمُطَلَّقاتِ مَتَّعٌ
 بِالْمَعْرُوفِ حَقًّا عَلَى الْمُتَّقِينَ ﴿۲۴۱﴾ كَذَلِكَ
 يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿۲۴۲﴾
 أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ خَرَجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَهُمْ أُلُوفٌ
 حَذَرَ الْمَوْتِ فَقَالَ لَهُمُ اللَّهُ مُوتُوا ثُمَّ أَحْيَاهُمْ
 إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ
 النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ ﴿۲۴۳﴾ وَقَاتِلُوا فِي سَبِيلِ
 اللَّهِ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿۲۴۴﴾ مَنْ ذَا الَّذِي
 يُقْرِضُ اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا فَيُضْعِفُهُ لَهُ أَمْضَاعًا
 كَثِيرَةً ۗ وَاللَّهُ يَقْبِضُ وَيَبْصُطُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ

﴿۲۴۵﴾

بر (بجا آوردن) نمازها و (بخصوص) نماز میانه (نماز عصر) محافظت کنید، و فروتنانه برای خدا به پا خیزید. ﴿۲۳۸﴾ پس اگر (از دشمن و غیره) ترسیدید، در حال پیاده یا سواره (نماز را بجای آورید) پس هنگامی که ایمن شدید، خدا را یاد کنید. (و نمازها را به تمام و کمال بجای آورید) همانگونه که چیزهای را که نمی دانستید به شما یاد داد. ﴿۲۳۹﴾ و کسانی از شما که می میرند و همسرانی به جا می گذارند، باید برای همسران خود وصیت کنند که تا یک سال آنها را (با پرداختن هزینه زندگی) بهره مند سازند بدون آنکه (از خانه شوهر) بیرون کنند. پس اگر بیرون روند، درباره آنچه که آنان نسبت بخود بطور شایسته انجام می دهند (از قبیل زینت دادن خود و ازدواج مجدد) گناهی بر شما نیست، و خداوند توانمند حکیم است. ﴿۲۴۰﴾ و برای زنان طلاق داده شده، هدیه ای مناسب و شایسته (بر شوهر) لازم است؛ این حقی است بر پرهیزگاران. ﴿۲۴۱﴾ این چنین خداوند آیات خود را برای شما روشن می سازد؛ باشد که بیندیشید. ﴿۲۴۲﴾ آیا ندیدی کسانی را که از ترس مرگ از خانه های خود بیرون شدند در حالی که هزاران نفر بودند؟ پس خداوند به آنان گفت: «بمیرید» سپس آنها را زنده کرد، همانا خداوند بر مردم بخشش و فضل دارد، ولی بیشتر مردم شکر بجا نمی آورند. ﴿۲۴۳﴾ و در راه خدا بجنگید و بدانید که خداوند شنوای داناست. ﴿۲۴۴﴾ کیست که به خدا قرض دهد قرض نیکو تا آن را برای او چندین برابر کند؟ و خداوند است که (روزی بندگان را) تنگ و گشاده می سازد، و به سوی او باز گردانده می شوید. ﴿۲۴۵﴾

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ جَاءُوا مُوسَىٰ إِذْ قَالَُوا لِنَبِيِّهِمْ هَاتِنَا يَا أَبْنَاءَ اللَّهِ إِنَّكُمْ كُنْتُمْ سَوَاءَ وُجُوهُكُمْ فَأَتَوْا عَصَىٰ مُوسَىٰ طُفْلًا مُمَسَّكًا ۚ قَالَ يَا عِيسَىٰ ابْنُ مَرْيَمَ إِنِّي فَخْرٌ وَإِنِّي أَتَىٰكَ الْكَلْبُ بِالسَّاقِيَّةِ وَكَرَّمَتْ فِئْتَابٌ بِرَبِّكَ وَسَوَاءٌ أَلَمْتَ إِلَىٰ الْأَرْضِ وَالسَّمَاءِ بَلْ لَمَّمْتَ كَلُومًا ۚ أَتَىٰكَ الْكَلْبُ بِالسَّاقِيَّةِ وَكَرَّمَتْ فِئْتَابٌ بِرَبِّكَ وَسَوَاءٌ أَلَمْتَ إِلَىٰ الْأَرْضِ وَالسَّمَاءِ بَلْ لَمَّمْتَ كَلُومًا ۚ أَتَىٰكَ الْكَلْبُ بِالسَّاقِيَّةِ وَكَرَّمَتْ فِئْتَابٌ بِرَبِّكَ وَسَوَاءٌ أَلَمْتَ إِلَىٰ الْأَرْضِ وَالسَّمَاءِ بَلْ لَمَّمْتَ كَلُومًا ۚ

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ جَاءُوا مُوسَىٰ إِذْ قَالَُوا لِنَبِيِّهِمْ هَاتِنَا يَا أَبْنَاءَ اللَّهِ إِنَّكُمْ كُنْتُمْ سَوَاءَ وُجُوهُكُمْ فَأَتَوْا عَصَىٰ مُوسَىٰ طُفْلًا مُمَسَّكًا ۚ قَالَ يَا عِيسَىٰ ابْنُ مَرْيَمَ إِنِّي فَخْرٌ وَإِنِّي أَتَىٰكَ الْكَلْبُ بِالسَّاقِيَّةِ وَكَرَّمَتْ فِئْتَابٌ بِرَبِّكَ وَسَوَاءٌ أَلَمْتَ إِلَىٰ الْأَرْضِ وَالسَّمَاءِ بَلْ لَمَّمْتَ كَلُومًا ۚ أَتَىٰكَ الْكَلْبُ بِالسَّاقِيَّةِ وَكَرَّمَتْ فِئْتَابٌ بِرَبِّكَ وَسَوَاءٌ أَلَمْتَ إِلَىٰ الْأَرْضِ وَالسَّمَاءِ بَلْ لَمَّمْتَ كَلُومًا ۚ أَتَىٰكَ الْكَلْبُ بِالسَّاقِيَّةِ وَكَرَّمَتْ فِئْتَابٌ بِرَبِّكَ وَسَوَاءٌ أَلَمْتَ إِلَىٰ الْأَرْضِ وَالسَّمَاءِ بَلْ لَمَّمْتَ كَلُومًا ۚ

آیا ندیدی جمعی از بنی اسرائیل را بعد از موسی هنگامی که به پیامبر خود گفتند: پادشاهی برای ما انتخاب کن؛ تا در راه خدا جنگ کنیم (پیامبر آنها) گفت: شاید اگر جهاد بر شما مقرر شود (سرپیچی کنید و) در راه خدا جهاد نکنید. گفتند: چرا در راه خدا جهاد نکنیم در حالی که از خانه ها و فرزندانمان بیرون رانده شده ایم. پس هنگامی که جنگ بر آنان مقرر شد، جز عده کمی از آنان همه (سرپیچی و) روی گردانی کردند، و خداوند به ستمکاران آگاه است. ﴿۲۴۶﴾ و پیامبرشان به آنها گفت: همانا خداوند «طالوت» را (به عنوان) پادشاه برای شما مبعوث (و انتخاب) کرده است، گفتند: چگونه او بر ما پادشاهی کند با اینکه ما به پادشاهی از او سزاوارتریم، و از مال (دنیا) بهره چندانی داده نشده است؟ گفت: به راستی خداوند او را بر شما برگزیده است، و او را در علم و (نیروی) بدن وسعت و برتری بخشیده است. و خداوند پادشاهی خود را به هر کس که بخواهد می دهد، و خدا گشایشگر دانا است. ﴿۲۴۷﴾ و پیامبرشان به آنها گفت: همانا نشانه پادشاهی او این است که تابوت (عهد) که در آن آرامشی از پروردگار شما و باقیمانده از آنچه آل موسی و آل هارون بر جای گذشته اند (قرار دارد) در حالی که فرشتگان آن را حمل می کنند به سوی شما خواهد آمد، مسلماً در این نشانه ای برای شماست، اگر مؤمن باشید. ﴿۲۴۸﴾

فَلَمَّا فَصَلَ طَالُوتُ بِالْجُنُودِ قَالَ إِنَّ اللَّهَ مُبْتَلِيكُمْ بِنَهَرٍ فَمَنْ شَرِبَ مِنْهُ فَلَيْسَ مِنِّي وَمَنْ لَمْ يَطْعَمْهُ فَإِنَّهُ مِنِّي إِلَّا مَنْ اغْتَرَفَ غُرْفَةً بِيَدِهِ فَشَرِبُوا مِنْهُ إِلَّا قَلِيلًا مِّنْهُمْ فَلَمَّا جَاوَزَهُ هُوَ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ قَالُوا لَا طَاقَةَ لَنَا الْيَوْمَ بِجَالُوتَ وَجُنُودِهِ قَالَ الَّذِينَ يَظُنُّونَ أَنَّهُم مُّلتَقُوا اللَّهَ كَم مِّن فِئَةٍ قَلِيلَةٍ غَلَبَتْ فِئَةً كَثِيرَةً بِإِذْنِ اللَّهِ وَاللَّهُ مَعَ الصَّابِرِينَ ﴿٢٤٩﴾

وَلَمَّا بَرَزُوا لِجَالُوتَ وَجُنُودِهِ قَالُوا رَبَّنَا أَفْرِغْ عَلَيْنَا صَبْرًا وَثَبِّتْ أَقْدَامَنَا وَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴿٢٥٠﴾

فَهَزَمُوهُم بِإِذْنِ اللَّهِ وَقَتَلَ دَاوُدُ جَالُوتَ وَءَاتَاهُ اللَّهُ الْمُلْكَ وَالْحِكْمَةَ وَعَلَّمَهُ مِمَّا يَشَاءُ وَلَوْلَا دَفْعُ اللَّهِ النَّاسَ بَعْضَهُم بِبَعْضٍ لَّفَسَدَتِ الْأَرْضُ وَلَٰكِنَّ اللَّهَ ذُو فَضْلٍ عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿٢٥١﴾ تِلْكَ آيَاتُ اللَّهِ نَتْلُوهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ وَإِنَّكَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿٢٥٢﴾

پس هنگامی که طالوت با لشکریان رهسپار شد، به آنها گفت: همانا خداوند شما را بوسیله یک جوی (آب) آزمایش می کند. پس هر کس از آن بنوشد از (یاران) من نیست. و هر کس از آن نخورد، قطعاً او از (یاران) من است، مگر کسی که با دست خویش کفی (از آب) بگیرد. پس جز عده ی کمی؛ همگی از آن (آب) نوشیدند. و هنگامی که او و کسانی که با او ایمان آورده بودند، از آن (نهر) گذشتند. (از کمی افراد خود ناراحت شدند و عده ای) گفتند: «امروز ما توانایی (مقابله) با جالوت و سپاهانش را نداریم». (اما) آنانی که به دیدار خدا یقین داشتند، گفتند: «چه بسا گروه کوچکی که به فرمان خدا بر گروهی بسیار پیروز شدند و خدا با بردباران است». ﴿٢٤٩﴾ و هنگامی که برای (مبارزه) با جالوت و سپاهانش به میدان آمدند، گفتند: «پرودگارا! بر (دلهای) ما صبر و شکیبائی فرو ریز و گامهای ما را استوار و ثابت بدار، و ما را بر گروه کافران پیروز بگردان». ﴿٢٥٠﴾ پس به فرمان خدا، آنها را شکست دادند، و داوود (جوان نیرومند و شجاعی که در لشکر طالوت بود) جالوت را کشت، و خداوند پادشاهی و نبوت را به او بخشید و از آنچه می خواست به او آموخت، و اگر خداوند برخی از مردم را به وسیله برخی دیگر دفع نمی کرد، قطعاً زمین تباه می گردید. ولی خداوند بر جهانیان فضل و بخشش دارد. ﴿٢٥١﴾ اینها، آیات خداست که ما آن را بحق بر تو می خوانیم و به راستی تو از پیامبران هستی. ﴿٢٥٢﴾

تِلْكَ آيَاتُ اللَّهِ تَتْلُوهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ وَإِنَّكَ لَمِنَ
 الْمُرْسَلِينَ ﴿٢٥١﴾ تِلْكَ الرُّسُلُ فَضَّلْنَا بَعْضَهُمْ
 عَلَى بَعْضٍ مِّنْهُمْ مَّن كَلَّمَ اللَّهُ^ط وَرَفَعَ بَعْضَهُمْ
 دَرَجَاتٍ ۗ وَآتَيْنَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ الْبَيِّنَاتِ وَأَيَّدْنَاهُ
 بِرُوحِ الْقُدُسِ^ط وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَقْتَلَ الَّذِينَ مِن
 بَعْدِهِم مِّن بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمْ الْبَيِّنَاتُ وَلَكِن
 اٰخْتَلَفُوا فَمِنْهُمْ مَّنْ ءَامَنَ وَمِنْهُمْ مَّنْ كَفَرَ^ط وَلَوْ شَاءَ
 اللَّهُ مَا أَقْتَلُوا وَلَكِنَّ اللَّهُ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ ﴿٢٥٢﴾
 يَتَأَيَّأُ الَّذِينَ ءَامَنُوا أَنْفِقُوا مِمَّا رَزَقْنَاكُمْ مِّن قَبْلِ
 أَنْ يَأْتِيَّ يَوْمٌ لَّا بَيْعُ فِيهِ وَلَا خُلَّةٌ وَلَا شَفِيعَةٌ^ط
 وَالْكَافِرُونَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٢٥٣﴾ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ
 الْحَيُّ الْقَيُّومُ لَا تَأْخُذُهُ سِنَّةٌ وَلَا نَوْمٌ لَهُ مَا فِي
 السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ^ط مَن ذَا الَّذِي يَشْفَعُ
 عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ^ط يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا
 خَلْفَهُمْ^ط وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِّنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا
 شَاءَ^ط وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَا يَئُودُهُ
 حِفْظُهُمَا^ط وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ ﴿٢٥٤﴾ لَا إِكْرَاهَ فِي
 الدِّينِ^ط قَدْ تَبَيَّنَ الرُّشْدُ مِنَ الْغَيِّ^ط فَمَن يَكْفُرْ
 بِالطَّاغُوتِ وَيُؤْمِنْ بِاللَّهِ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ
 الْوُثْقَىٰ لَا انفِصَامَ لَهَا^ط وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٥٥﴾

این پیامبران (که نام برخی از آنان گذشت) بعضی از ایشان را بر بعضی ایشان برتری دادیم، از آنان کسی بود که خدا با او سخن گفت و درجات بعضی از آنان را بالا برد. و به عیسی بن مریم نشانه های روشن دادیم و او را بوسیله ی روح القدس (= جبرئیل) تأیید کردیم. و اگر خدا می خواست کسانی که بعد از آنها بودند، پس از آن (همه) نشانه های روشن که برایشان آمد با یکدیگر جنگ نمی کردند. ولی (آنان با هم) اختلاف کردند، پس برخی از آنان ایمان آورد، و برخی از آنان کفر ورزید، و اگر خدا می خواست با هم جنگ نمی کردند. ولی خداوند آنچه را می خواهد انجام می دهد. ﴿۲۵۳﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید! از آنچه به شما روزی داده ایم؛ انفاق کنید پیش از آنکه روزی فرا رسد که در آن نه خرید و فروش است و نه دوستی و نه شفاعتی، و کافران خود ستمکارانند. ﴿۲۵۴﴾ الله (معبود بر حق است) هیچ معبودی بحق جز او نیست، زنده (و جهان هستی را) نگه دار و مدبر است، نه چرت او را فرا گیرد و نه خواب، آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است از آن اوست کیست که در نزد او جز به فرمان او شفاعت کند؟ آنچه در پیش روی آنان و آنچه در پشت سرشان است می داند. و به چیزی از علم او، جز به آنچه بخواهد احاطه نمی یابد، کرسی او آسمانها و زمین را در بر گرفته، و نگاهداری آن دو (زمین و آسمان) بر او گران و دشوار نیاید، و او بلند مرتبه و بزرگ است. ﴿۲۵۵﴾ در (قبول) دین هیچ اجباری نیست، به راستی که راه راست (و هدایت) از راه انحراف (و گمراهی) روشن شده است. پس هر کس به طاغوت (شیطان و بت و انسانهای گمراه و طغیانگر) کفر ورزد و به خدا ایمان آورد، پس به راستی که به دستگیره محکمی چنگ زده است، که آن را گسستن نیست، و خداوند شنوای داناست. ﴿۲۵۶﴾

اللَّهُ وَلِيُّ الَّذِينَ ءَامَنُوا يُخْرِجُهُم مِّنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا أَوْلِيَاؤُهُمُ الطَّاغُوتُ يُخْرِجُونَهُم مِّنَ النُّورِ إِلَى الظُّلُمَاتِ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿۲۵۷﴾ أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ حَاجَّ إِبرَاهِيمَ فِي رَبِّهٖ أَنْ ءَاتَهُ اللَّهُ الْمَلِكَ إِذْ قَالَ إِبرَاهِيمُ رَبِّيَ الَّذِي يُحْيِي وَيُمِيتُ قَالَ أَنَا أُحْيِي وَيُمِيتُ قَالَ إِبرَاهِيمُ فَإِنَّ اللَّهَ يَأْتِي بِالشَّمْسِ مِنَ الْمَشْرِقِ فَأْتِ بِهَا مِنَ الْمَغْرِبِ فَبُهِتَ الَّذِي كَفَرَ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿۲۵۸﴾ أَو كَالَّذِي مَرَّ عَلَى قَرْيَةٍ وَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلَى عُرُوشِهَا قَالَ أَنَّى يُحْيِي هَذِهِ اللَّهُ بَعْدَ مَوْتِهَا فَأَمَاتَهُ اللَّهُ مِائَةَ عَامٍ ثُمَّ بَعَثَهُ قَالَ كَمْ لَبِثْتَ قَالَ لَبِثْتُ يَوْمًا أَوْ بَعْضَ يَوْمٍ قَالَ بَل لَّبِثْتَ مِائَةَ عَامٍ فَانظُرْ إِلَى طَعَامِكَ وَشَرَابِكَ لَمْ يَتَسَنَّهْ وَانظُرْ إِلَى حِمَارِكَ وَلِنَجْعَلَكَ ءَايَةً لِلنَّاسِ وَانظُرْ إِلَى الْعِظَامِ كَيْفَ نُنشِزُهَا ثُمَّ نَكْسُوهَا لَحْمًا فَلَمَّا تَبَيَّنَ لَهُ قَالَ أَعْلَمُ أَنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿۲۵۹﴾

خداوند یاور (و سر پرست) کسانی است که ایمان آورده اند، آنها را از تاریکیها به سوی نور بیرون می برد. و کسانی که کافر شدند یاور و سر پرست آنها طاغوت است که آنان را از نور، به سوی تاریکیها بیرون می برد، آنها اهل آتشند و جاودان در آن خواهند ماند. ﴿۲۵۷﴾ آیا ندیدی (و آگاهی نداری از) کسی (= نمرود پادشاه بابل) که با ابراهیم درباره ی پروردگارش به مجادله و گفتگو پرداخت؟ بدان خاطر که خداوند به او پادشاهی داده بود. (و از کبر و غرور سرمست شده بود)، هنگامی که ابراهیم گفت: «پروردگار من کسی است که زنده می کند و می میراند» (نمرود) گفت: «من (نیز) زنده می کنم و می میرانم». ابراهیم گفت: «همانا خداوند، خورشید را از مشرق می آورد، پس تو آن را از مغرب بیاور!» (در اینجا) آن کسی که کفر ورزیده بود مهیوت شد. و خداوند قوم ستمگر را هدایت نمی کند. ﴿۲۵۸﴾ یا همانند آن کسی که بردهی گذشت، در حالی که دیوارهای آن به روی سقفها فرو ریخته بود. (او با خود) گفت: چگونه خداوند (اهل) این (ده) را پس از مرگشان زنده می کند؟! پس خداوند او را (به مدت) صد سال میراند، پس زنده اش کرد (و به او) فرمود: «چه قدر درنگ کردی؟» گفت: «یک روز، یا بخشی از یک روز را درنگ کردم». فرمود: «(نه) بلکه صد سال درنگ کردی، پس به غذا و نوشیدنی خود نگاه کن (که طعم و رنگ آن) تغییر نکرده است، و به الاغ خود نگاه کن (که چگونه متلاشی شده است ما چنین کردیم تا به تو پاسخ گوئیم) و (هم) تو را نشانه ای برای مردم (در مورد معاد) قرار دهیم و (اکنون) به استخوانها (ی الاغ خود) نگاه کن (که چگونه آنها را برداشته به هم پیوند می دهیم، سپس گوشت بر آن می پوشانیم» پس هنگامی که (قدرت الهی بر زنده کردن مردگان) برایش آشکار شد، گفت: «می دانم که خداوند بر هر چیزی تواناست» ﴿۲۵۹﴾

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ أَرِنِي كَيْفَ تُحْيِي الْمَوْتَىٰ ط
 قَالَ أَوْلَمْ تُؤْمِنِ ط قَالَ بَلَىٰ وَلَٰكِن لِّيَطْمَئِنَّ قَلْبِي ط قَالَ
 فَخُذْ أَرْبَعَةً مِّنَ الطَّيْرِ فَصُرْهُنَّ إِلَيْكَ ثُمَّ أَجْعَلْ
 عَلَىٰ كُلِّ جَبَلٍ مِّنْهُنَّ جُزْءًا ثُمَّ ادْعُهُنَّ يَأْتِيَنَّكَ سَعْيًا
 وَاعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٢٦٠﴾ مَثَلُ الَّذِينَ
 يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ كَمَثَلِ حَبَّةٍ أَنبَتَتْ
 سَبْعَ سَنَابِلٍ فِي كُلِّ سَنَابِلٍ مِائَةٌ حَبَّةٌ وَاللَّهُ يُضْعِفُ
 لِمَن يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٦١﴾ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ
 أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ثُمَّ لَا يُتَّبِعُونَ مَا أَنْفَقُوا مَنًّا
 وَلَا أَذَىٰ هُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ
 عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٢٦٢﴾ قَوْلٌ مَّعْرُوفٌ
 وَمَغْفِرَةٌ خَيْرٌ مِّنْ صَدَقَةٍ يَتَّبِعَهَا أَذَىٰ وَاللَّهُ غَنِيٌّ
 حَلِيمٌ ﴿٢٦٣﴾ يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَبْطُلُوا
 صَدَقَتِكُمْ بِالْمَنِّ وَالْأَذَىٰ كَالَّذِي يُنْفِقُ مَالَهُ
 رِئَاءَ النَّاسِ وَلَا يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَمَثَلُهُ
 كَمَثَلِ صَفْوَانٍ عَلَيْهِ تُرَابٌ فَأَصَابَهُ وَابِلٌ
 فَتَرَكَهُ صَلْدًا ط لَا يَقْدِرُونَ عَلَىٰ شَيْءٍ مِّمَّا
 كَسَبُوا وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ﴿٢٦٤﴾

و (به یاد بیاور) هنگامی را که ابراهیم گفت: «پروردگارا! به من نشان بده چگونه مردگان را زنده می کنی؟» فرمود: «مگر ایمان نیاورده ای؟!» گفت: «چرا، ولی (می خواهم) که قلبم آرام بگیرد» فرمود: «پس چهار پرنده را بگیر، آنگاه آنها را پیش خود قطعه قطعه کن (و در هم بیامیز) سپس بر هر کوهی قسمتی از آن را بگذار، آنگاه آنها را بخوان؛ شتابان به سوی تو می آیند، و بدان که خداوند توانمند حکیم است. ﴿۲۶۰﴾ مثل کسانی که اموال خود را در راه خدا انفاق می کنند، همانند دانه ای است که هفت خوشه برویاند که در هر خوشه یکصد دانه باشد، و خداوند برای هر کس که بخواهد چند برابر می کند و خدا گشایشگر دانا است. ﴿۲۶۱﴾ کسانی که اموال خود را در راه خدا انفاق می کنند سپس در پی آنچه انفاق کرده اند، منت نمی گذارند و آزاری نمی رسانند، پاداش آنها برایشان نزد پروردگارشان (محفوظ) است. و ترسی بر آنان نیست و نه ایشان اندوهگین شوند. ﴿۲۶۲﴾ سخن پسندیده و گذشت بهتر از صدقه ای است که آزاری به دنبال آن باشد، و خداوند بی نیاز (و) بردبار است. ﴿۲۶۳﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید! صدقه های خود را با منت و آزار، باطل مکنید، مانند کسی که مالش را برای نشان دادن به مردم، انفاق می کند، و به خدا و روز قیامت ایمان ندارد، پس مثل او همچون مثل سنگ صافی است که بر روی آن (اندکی) خاک باشد. آنگاه باران تندی به آن برسد، و آن را صاف و سخت بر جای گذارد. آنان (ریا کاران) از آنچه که انجام داده اند چیزی به دست نمی آورند، و خداوند گروه کافران را هدایت نمی کند.

وَمَثَلُ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ ابْتِغَاءَ مَرَضَاتِ
 اللَّهِ وَتَثْبِيْتًا مِّنْ أَنْفُسِهِمْ كَمَثَلِ جَنَّةٍ بَرْتَوْءٍ أَصَابَهَا
 وَابِلٌ ففَاتَتْ أَكْلَهَا ضِعْفَيْنِ فَإِن لَّمْ يُصِبْهَا
 وَابِلٌ فَطُلٌّ ۗ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٢٦٥﴾ أَيُودُ
 أَحَدِكُمْ أَنَّ تَكُونَ لَهُ جَنَّةٌ مِّن نَّخِيلٍ
 وَأَعْنَابٍ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ لَهُ فِيهَا مِن
 كُلِّ الثَّمَرَاتِ وَأَصَابَهُ الْكِبَرُ وَلَهُ ذُرِّيَةٌ ضِعْفَاءُ
 ففَأَصَابَهَا إِعْصَارٌ فِيهِ نَارٌ فَاحْتَرَقَتْ ۗ كَذَلِكَ
 يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَتَفَكَّرُونَ ﴿٢٦٦﴾
 يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَنْفِقُوا مِن طَيِّبَاتِ مَا
 كَسَبْتُمْ وَمِمَّا أَخْرَجْنَا لَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ ۗ وَلَا
 تَيَمَّمُوا الْخَبِيثَ مِنْهُ تُنْفِقُونَ وَلَسْتُمْ بِءَاخِذِيهِ إِلَّا
 أَنْ تُغْمِضُوا فِيهِ ۗ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ حَمِيدٌ ﴿٢٦٧﴾
 الشَّيْطَانُ يَعِدُكُمُ الْفَقْرَ وَيَأْمُرُكُم بِالْفَحْشَاءِ ۗ
 وَاللَّهُ يَعِدُكُم مَّغْفِرَةً مِّنْهُ وَفَضْلًا ۗ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٦٨﴾
 يُؤْتِي الْحِكْمَةَ مَن يَشَاءُ ۗ وَمَن يُؤْتَ
 الْحِكْمَةَ فَقَدْ أُوتِيَ خَيْرًا كَثِيرًا ۗ وَمَا يَذَّكَّرُ
 إِلَّا أُولُو الْأَلْبَابِ ﴿٢٦٩﴾

و مثل کسانی که اموال خود را برای طلب خشنودی خدا، و
 بخاطر یقین و باوری که در دل‌هایشان (به پاداش خدا) دارند،
 انفاق می کنند؛ همچون مثل باغی است که بر پشته ای قرار
 دارد، و باران تندی به آن برسد. پس میوه های خود را دو
 چندان دهد. و اگر باران تند به آن نرسد، باران نرمی (برای آن
 کافی است). و خداوند به آنچه می کنید؛ بیناست. ﴿٢٦٥﴾
 آیا کسی از شما دوست دارد که باغی از درختان خرما و
 انگور داشته باشد که از زیر آنها نهرها روان است. و برای او
 در آن باغ از هر گونه میوه ای (فراهم) باشد. و در حالی که
 به سن پیری رسیده و فرزندانی (خردسال و) ناتوان دارد.
 آنگاه گردبادی که در آن آتش (سوزانی) است، به آن بر
 خورد کند و (یکسره) بسوزد؟! (همین طور است، حال
 کسانی که صدقه های خود را با منت و آزار و ریا باطل می
 کنند). این چنین خداوند آیات (خود) را برای شما روشن می
 سازد، شاید که شما بیندیشید. ﴿٢٦٦﴾ ای کسانی که ایمان
 آورده اید! از چیزهای پاکیزه ای که به دست آورده اید، و از
 آنچه از زمین برای شما بیرون آورده ایم، انفاق کنید، و برای
 انفاق کردن قصد نا پاک آن را نکنید، در حالی که خود شما
 حاضر نیستید آنها را بپذیرید، مگر آنکه در آن چشم پوشی
 کنید. و بدانید که خداوند بی نیاز ستوده است. ﴿٢٦٧﴾
 شیطان شما را (به هنگام انفاق می ترساند و) وعده تهی دستی
 می دهد، و شما را به زشتیها امر می کند. و در حالی که خدا
 از جانب خود به شما وعده آمرزش و فزونی (نعمت) می
 دهد، و خداوند گشایشگر دانا است. ﴿٢٦٨﴾ (خداوند) به هر
 کس که بخواهد حکمت (و دانش) می دهد، و به هر کس
 حکمت داده شود، بی شک خیر فراوانی داده شده است، و
 جز خردمندان پند نمی گیرد. ﴿٢٦٩﴾

وَمَا أَنْفَقْتُمْ مِّنْ نَّفَقَةٍ أَوْ نَذْرْتُمْ مِّنْ نَّذْرٍ فَإِنَّ
 اللَّهُ يَعْلَمُهُ ۗ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ ﴿٢٧٠﴾
 إِن تُبَدُّوْا الصَّدَقَاتِ فَبِعِمَّا هِيَ ۗ وَإِنْ تُخْفَوْهَا
 وَتُوْتُوْهَا الْفُقَرَاءَ فَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ ۚ وَيُكَفِّرُ
 عَنْكُمْ مِّنْ سَيِّئَاتِكُمْ ۗ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ
 خَبِيرٌ ﴿٢٧١﴾ ۚ لَيْسَ عَلَيْكَ هُدَاهُمْ وَلٰكِنَّ
 اللَّهُ يَهْدِي مَن يَشَاءُ ۗ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ
 فَلِأَنْفُسِكُمْ ۚ وَمَا تُنْفِقُونَ إِلَّا ابْتِغَاءَ وَجْهِ
 اللَّهِ ۗ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ يُؤَفَّ إِلَيْكُمْ وَأَنْتُمْ لَا
 تُظْلَمُونَ ﴿٢٧٢﴾ لِلْفُقَرَاءِ الَّذِينَ أُحْصِرُوا
 فِي سَبِيلِ اللَّهِ لَا يَسْتَطِيعُونَ ضَرْبًا فِي
 الْأَرْضِ يَحْسَبُهُمُ الْجَاهِلُ أَغْنِيَاءَ مِنَ
 التَّعَفُّفِ تَعْرِفُهُمْ بِسِيمَاهُمْ لَا يَسْأَلُونَ
 النَّاسَ الْإِحْفَافًا ۗ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ
 اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ ﴿٢٧٣﴾ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ
 أَمْوَالَهُمْ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ سِرًّا وَعَلَانِيَةً فَلَهُمْ
 أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ
 يَحْزَنُونَ ﴿٢٧٤﴾

و هر چیزی را که انفاق کنید یا هر نذری که ببندید، قطعاً خداوند آن را می داند، و برای ستمگران هیچ یابوری نیست. ﴿۲۷۰﴾ اگر صدقه ها را آشکار کنید چه نیکوست، و اگر آنها را پنهان دارید و به تهی دستان بدهید، پس این برای شما بهتر است، و برخی از گناهان شما را می زداید، و خداوند به آنچه می کنید، آگاه است. ﴿۲۷۱﴾ هدایت آنان بر عهده تو نیست، ولیکن خداوند هر که را بخواهد هدایت می کند. و آنچه از مال انفاق می کنید، برای خودتان است، و جز برای طلب خشنودی خدا انفاق نکنید، و آنچه از مال انفاق می کنید، (پاداش آن) بطور کامل و تمام به شما داده می شود، و به شما ستم نخواهد شد. ﴿۲۷۲﴾ (صدقات شما) برای تهی دستانی است که در راه خدا محصور و بازداشته شده اند، و نمی توانند (برای تأمین هزینه زندگی) در زمین سفر کنند. از شدت خویشتن داری، افراد ناگاه آنها را بی نیاز می پندارد، آنها را از چهره هایشان می شناسی، با اصرار (چیزی) از مردم نمی خواهند. و آنچه از مال انفاق می کنید، قطعاً خدا به آن آگاه است. ﴿۲۷۳﴾ کسانی که اموال خود را، در شب و روز پنهان آشکار انفاق می کنند، مزد آنها نزد پروردگارشان برایشان (محفوظ) است؛ و نه ترسی بر آنهاست، و نه ایشان اندوهگین می شوند. ﴿۲۷۴﴾

کسانی که ربا می خورند (روز قیامت از گور) بر نمی خیزند؛ مگر مانند بر خاستن کسی که بر اثر تماس شیطان دیوانه شده (و نمی تواند تعادل خود را حفظ کند) این بدان سبب است که آنان گفتند: «همانا داد و ستد هم مثل ربا است» و در حالی که خدا داد و ستد را حلال کرده و ربا را حرام نموده است. پس همانا هر کس که از (جانب) پروردگارش پندی به او برسد، آنگاه (از ربا خواری) باز ایستاد، آنچه گذشته (و قبل از نزول حکم دریافت کرده است) از آن اوست. و کارش به خدا واگذار می شود، و کسی که (به ربا خواری) باز گردد، آنان اهل آتشند و در آن جاویدان خواهند بود. ﴿۲۷۵﴾ خداوند ربا را نابود می کند و صدقات را افزایش (و برکت) می دهد. و خداوند هیچ (انسان) ناسپاس گنهاری را دوست نمی دارد. ﴿۲۷۶﴾ به راستی کسانی که ایمان آورده اند و اعمال شایسته انجام داده اند، و نماز را بر پا داشته اند و زکات را پرداخته اند؛ پاداش آنان نزد پروردگارشان برایشان (محفوظ) است، و نه ترسی بر آنهاست و نه ایشان اندوهگین می شوند. ﴿۲۷۷﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید! از خدا بترسید و آنچه از (مطالبات) ربا باقی مانده است رها کنید؛ اگر مؤمن هستید. ﴿۲۷۸﴾ پس اگر (چنین) نکردید، یقین داشته باشید که خدا و رسولش با شما جنگ خواهند کرد. و اگر توبه کردید اصل سرمایه هایتان از آن شماسست، نه ستم می کنید و نه بر شما ستم وارد می شود. ﴿۲۷۹﴾ و اگر (بدهکار) تنگدست بود، پس تا (هنگام) گشایش (و توانایی) مهلت دهید، و (اگر توانایی پرداخت ندارد) بخشیدن آن برای شما بهتر است؛ اگر بدانید. ﴿۲۸۰﴾ و از روزی بترسید که در آن (روز) به سوی خدا باز گردانده می شوید، سپس به هر کس (پاداش) آنچه انجام داده؛ تمام و کامل داده می شود، و به آنان ستم نخواهد شد. ﴿۲۸۱﴾

الَّذِينَ يَأْكُلُونَ الرِّبَا لَا يَقُومُونَ إِلَّا كَمَا يَقُومُ الَّذِي يَتَخَبَّطُهُ الشَّيْطَانُ مِنَ الْمَسِّ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا إِنَّمَا الْبَيْعُ مِثْلُ الرِّبَا وَأَحَلَّ اللَّهُ الْبَيْعَ وَحَرَّمَ الرِّبَا فَمَنْ جَاءَهُ مَوْعِظَةٌ مِّن رَّبِّهِ فَانْتَهَىٰ فَلَهُ مَا سَلَفَ وَأَمْرُهُ إِلَى اللَّهِ وَمَنْ عَادَ فَأُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٢٧٥﴾
يَمْحَقُ اللَّهُ الرِّبَا وَيُرْبِي الصَّدَقَاتِ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ كُلَّ كَفَّارٍ أَثِيمٍ ﴿٢٧٦﴾ إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَءَاتَوُا الزَّكَاةَ لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٢٧٧﴾ يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَذَرُوا مَا بَقِيَ مِنَ الرِّبَا إِن كُنْتُمْ مُّؤْمِنِينَ ﴿٢٧٨﴾ فَإِن لَّمْ تَفْعَلُوا فَأْذَنُوا بِحَرْبٍ مِّنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ وَإِن تُبْتُمْ فَلَكُمْ رُءُوسُ أَمْوَالِكُمْ لَا تَظْلِمُونَ وَلَا تُظْلَمُونَ ﴿٢٧٩﴾ وَإِن كَانَ ذُو عُسْرَةٍ فَنَظِرَةٌ إِلَىٰ مَيْسَرَةٍ وَأَن تَصَدَّقُوا خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٢٨٠﴾ وَاتَّقُوا يَوْمًا تُرْجَعُونَ فِيهِ إِلَى اللَّهِ ثُمَّ تُوَفَّىٰ كُلُّ نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿٢٨١﴾

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا تَدَايَنْتُمْ بِدِينٍ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى فَاكْتُبُوهُ ۚ وَلْيَكْتُب بَيْنَكُمْ كَاتِبٌ بِالْعَدْلِ ۚ وَلَا يَأْب كَاتِبٌ أَنْ يَكْتُبَ كَمَا عَلَّمَهُ اللَّهُ ۚ فَلْيَكْتُبْ وَلْيَمْلِلِ الَّذِي عَلَيْهِ الْحَقُّ وَلْيَتَّقِ اللَّهَ رَبَّهُ وَلَا يَبْخَسْ مِنْهُ شَيْئًا ۚ فَإِنْ كَانَ الَّذِي عَلَيْهِ الْحَقُّ سَفِيهًا أَوْ ضَعِيفًا أَوْ لَا يَسْتَطِيعُ أَنْ يُمِلَّ هُوَ فَلْيَمْلِكْ وَلِيُهُ بِالْعَدْلِ ۚ وَأَسْتَشْهِدُوا شَهِدَيْنِ مِنْ رِجَالِكُمْ ۖ فَإِنْ لَمْ يَكُونَا رَجُلَيْنِ فَرَجُلٌ وَامْرَأَتَانِ مِمَّن تَرْضَوْنَ مِنَ الشُّهَدَاءِ أَنْ تَضِلَّ إِحْدَاهُمَا فَتُذَكِّرَ إِحْدَاهُمَا الْأُخْرَىٰ ۚ وَلَا يَأْب الشُّهَدَاءُ إِذَا مَا دُعُوا ۚ وَلَا تَسْمَعُوا أَنْ تَكْتُبُوهُ صَغِيرًا أَوْ كَبِيرًا إِلَىٰ أَجَلِهِ ۚ ذَلِكُمْ أَقْسَطُ عِنْدَ اللَّهِ وَأَقْوَمٌ لِلشَّهَادَةِ وَأَدْنَىٰ أَلَّا تَرْتَابُوا ۖ إِلَّا أَنْ تَكُونَ تِجْرَةً حَاضِرَةً تُدِيرُونَهَا بَيْنَكُمْ فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَلَّا تَكْتُبُوهَا ۚ وَأَشْهِدُوا إِذَا تَبَايَعْتُمْ ۚ وَلَا يُضَارَّ كَاتِبٌ وَلَا شَهِيدٌ ۚ وَإِنْ تَفَعَّلُوا فَإِنَّهُ فَسُوقٌ بِكُمْ ۚ وَاتَّقُوا اللَّهَ ۖ وَيَعْلَمُكُمُ اللَّهُ ۖ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٢٨٢﴾

ای کسانی که ایمان آورده اید! هر گاه به همدیگر تا مدت معینی وامی دادید (یا معامله ی نسیه ای انجام دادید). آن را بنویسید، و باید نویسنده ای (آن را) دادگرانه بین شما بنویسد، و هیچ نویسنده ای نباید از نوشتن همانگونه که خدا به او آموزش داده، خود داری کند. پس باید بنویسد و (آن) کسی که حق بر ذمه ی اوست (= بدهکار) باید املا کند، و باید از خدا که پروردگار اوست بپرهیزد، و از آن چیزی نکاهد، پس اگر کسی که حق بر ذمه ی اوست سفیه یا ناتوان باشد، یا خود نمی تواند املا کند، پس باید ولی او با (رعایت) عدالت؛ املا کند، و دو شاهد از مردانتان را گواه بگیرید، پس اگر دو مرد نبودند، یک مرد و دو زن از میان گواهانی که (به عدالت آنان) رضایت دارید (گواه بگیرید). تا اگر یکی از آن دو (زن) فراموش کرد، دیگری به او یاد آوری کند. و گواهان نباید به هنگامی که آنها را (برای گواهی) دعوت می کنند؛ خود داری کنند. و از نوشتن (بدهی) تا سر رسیدش چه کوچک باشد یا بزرگ ملول نشوید. این (نوشتن شما) در نزد خدا به عدالت نزدیکتر، و برای گواهی دادن استوارتر، و برای آنکه دچار شک و تردید نشوید؛ بهتر می باشد. مگر اینکه داد و ستدی نقدی باشد که بین خود دست به دست می کنید. پس در این صورت گناهی بر شما نیست که آن را ننویسید. و هنگامی که داد و ستد (نقدی) کردید؛ گواه بگیرید. و نباید به نویسنده و شاهد زبانی برسد و اگر (چنین) کنید؛ بی شک (بیانگر) نافرمانی شما خواهد بود. و از خدا بترسید. و (آنچه که برای شما مفید است) خداوند به شما آموزش می دهد، و خدا به همه چیز

و اگر در سفر بودید و نویسنده ای نیافتید، پس (چیزی) گروگان بگیرید (گروی که در دست طلبکار قرار گیرد). و اگر برخی از شما برخی دیگر را امین دانست، پس آن کس که امین شمرده شده، باید امانت (بدهی) خود را باز پس دهد و باید از الله که پروردگار اوست بترسد، و شهادت را کتمان نکند، و هر کس آن را کتمان کند، بی شک قلبش گناهکار است. و خدا به آنچه می کنید، داناست. ﴿۲۸۳﴾ آنچه در آسمانها و زمین است، از آن خداست. و اگر آنچه را در دل خود دارید، آشکار کنید یا آن را پنهان نمایید، خداوند شما را به آن محاسبه می کند. پس هر کس را بخواهد می بخشد، و هر کس را بخواهد؛ عذاب می کند، و خداوند بر هر چیزی تواناست. ﴿۲۸۴﴾ پیامبر به آنچه از (سوی) پروردگارش بر او نازل شده، ایمان آورده است، و مؤمنان (نیز) همه به خدا و فرشتگان او و کتابهایش و پیامبرانش ایمان آورده اند. (و گفتند:) «میان هیچ یک از پیامبرانش فرق نمی گذاریم» و گفتند: «شنیدیم و اطاعت کردیم. پروردگارا! آمرزش تو را (خواهیم) و بازگشت به سوی توست». ﴿۲۸۵﴾ خداوند هیچ کس را جز به اندازه توانش تکلیف نمی کند. آنچه (از خوبی) بدست آورده به سود او، و آنچه (از بدی) به دست آورده به زیان اوست. پروردگارا! اگر فراموش یا خطا کردیم، ما را مؤاخذه نکن، پروردگارا! بارگرا (و تکلیف سنگین) را بر (دوش) ما مگذار، چنانکه آن را بر (دوش) کسانی که پیش از ما بودند؛ گذاشتی، پروردگارا! آنچه را که طاقت تحمل آن را نداریم بر (دوش) ما مگذار، و ما را پیامرز و به ما رحم فرمای. تو مولا و سرورمایی پس ما را بر گروه کافران پیروز گردان. ﴿۲۸۶﴾

﴿۲۸۳﴾ وَإِنْ كُنْتُمْ عَلَىٰ سَفَرٍ وَلَمْ تَجِدُوا كَاتِبًا فَرِهْنَ مَقْبُوضَةً ۖ فَإِنْ أَتَىٰ بَعْضُكُم بَعْضًا فَلْيُؤَدِّ الَّذِي الْوُثْمَنَ أَمْنَتَهُ ۖ وَلْيَتَّقِ اللَّهَ رَبَّهُ ۗ وَلَا تَكْتُمُوا الشَّهَادَةَ ۗ وَمَنْ يَكْتُمْهَا فَإِنَّهُ آثِمٌ قَلْبُهُ ۗ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ ﴿۲۸۳﴾ ۞ لِلَّهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ ۗ وَإِنْ تُبَدُّوا مَا فِي أَنْفُسِكُمْ أَوْ تُخْفُوهُ يُحَاسِبْكُمْ بِهِ اللَّهُ ۗ فَيَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ ۗ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿۲۸۴﴾ ۞ ءَأَمَنَ الرَّسُولُ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْهِ مِنْ رَبِّهِ ۗ وَالْمُؤْمِنُونَ ۗ كُلٌّ ءَأَمَنَ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ ۖ وَكُتُبِهِ ۖ وَرُسُلِهِ ۖ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِّن رُّسُلِهِ ۗ وَقَالُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا ۗ غُفْرَانَكَ رَبَّنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ ﴿۲۸۵﴾ ۞ لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا ۗ لَهَا مَا كَسَبَتْ وَعَلَيْهَا مَا اكْتَسَبَتْ ۗ رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَا إِنْ نَسِينَا أَوْ أَخْطَأْنَا ۗ رَبَّنَا وَلَا تَحْمِلْ عَلَيْنَا إِصْرًا كَمَا حَمَلْتَهُ عَلَى الَّذِينَ مِن قَبْلِنَا ۗ رَبَّنَا وَلَا تُحَمِّلْنَا مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهِ ۗ وَاعْفُ عَنَّا وَارْحَمْنَا ۗ أَنْتَ مَوْلَانَا فَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴿۲۸۶﴾ ۞

سوره آل عمران

بسم الله الرحمن الرحيم

الْمَلِكِ ۝ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ ۝ نَزَلَ
 عَلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ
 وَأَنْزَلَ التَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ ۝ مِنْ قَبْلُ هُدًى
 لِلنَّاسِ وَأَنْزَلَ الْفُرْقَانَ ۝ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ
 لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ ۝ وَاللَّهُ عَزِيزٌ ذُو انتِقَامٍ ۝ إِنَّ
 اللَّهَ لَا يَخْفَىٰ عَلَيْهِ شَيْءٌ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ ۝
 هُوَ الَّذِي يُصَوِّرُكُمْ فِي الْأَرْحَامِ كَيْفَ يَشَاءُ ۝
 لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ۝ هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ
 عَلَيْكَ الْكِتَابَ مِنْهُ آيَاتٌ مُحْكَمَاتٌ هُنَّ أُمُّ الْكِتَابِ
 وَأُخَرُ مُتَشَابِهَاتٌ ۝ فَأَمَّا الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ زَيْغٌ
 فَيَتَّبِعُونَ مَا تَشَبَهَ مِنْهُ ابْتِغَاءَ الْفِتْنَةِ وَابْتِغَاءَ
 تَأْوِيلِهِ ۝ وَمَا يَعْلَمُ تَأْوِيلَهُ إِلَّا اللَّهُ ۝ وَالرَّاسِخُونَ فِي
 الْعِلْمِ يَقُولُونَ ءَأَمَّنَّا بِهِ ۝ كُلُّ مَنْ عِنْدَ رَبِّنَا وَمَا
 يَذَّكَّرُ إِلَّا أُولُو الْأَلْبَابِ ۝ رَبَّنَا لَا تُرِغْ قُلُوبَنَا
 بَعْدَ إِذْ هَدَيْتَنَا وَهَبْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً ۝ إِنَّكَ
 أَنْتَ الْوَهَّابُ ۝ رَبَّنَا إِنَّكَ جَامِعُ النَّاسِ لِيَوْمٍ لَا
 رَيْبَ فِيهِ ۝ إِنَّ اللَّهَ لَا يُخْلِفُ الْمِعَادَ ۝

سوره آل عمران

به نام خداوند بخشنده مهربان

الم (الف . لام . میم) ﴿۱﴾ الله (معبود بر حق است) هیچ معبودی
 بحق جز او نیست، زنده (و جهان هستی را) نگه دار و مدبّر است.
 ﴿۲﴾ کتاب (قرآن) را بحق بر تو نازل کرد، که تصدیق کننده
 آنچه (از کتابهای آسمانی) که پیش از آن است. و تورات و انجیل
 را... ﴿۳﴾ پیش از آن برای هدایت مردم نازل کرد و (نیز) فرقان را
 نازل کرد. به راستی کسانی که به آیات خدا کافر شدند، عذاب
 سختی دارند. و خداوند توانمند و صاحب انتقام است. ﴿۴﴾ بی
 شک هیچ چیز، (نه) در زمین و نه در آسمان بر خدا پوشیده نمی
 ماند. ﴿۵﴾ او کسی است که شما را در رحمتها، هرگونه که
 بخواهد صورتگیری می کند. هیچ معبودی (بحق) جز او نیست،
 که توانمند حکیم است. ﴿۶﴾ او کسی است که کتاب (قرآن) را
 بر تو نازل کرد. بخشی از آن، آیات محکم (صریح و روشن)
 است، که آنها اساس کتاب است. و (بخش) دیگر «متشابهات»
 است (آن آیاتی که در نگاه اول معانی و احتمالات مختلفی دارد و
 قابل تأویل است، ولی با رجوع به آیات محکم، تفسیر و معنای
 آنها روشن می گردد). اما کسانی که در دلهایشان کژی و انحراف
 است، برای فتنه جویی (و گمراه کردن مردم) و بخاطر تأویل آن
 (به دلخواه خود) از مشابه آن پیروی می کنند. و در حالی که
 تأویل آن جز خدا نمی داند، و را سخنان در علم می گویند: «ما به
 همه آن (چه محکم و چه مشابه) ایمان آوردیم، همه از طرف
 پروردگار ماست» و جز خردمندان متذکر نمی شوند. ﴿۷﴾ می
 گویند: پروردگارا! دلهای ما را، بعد از آنکه ما را هدایت کردی
 (از راه حق) منحرف مگردان، و از سوی خود، رحمتی بر ما ببخش
 برآستی که تو بخشنده ای. ﴿۸﴾ پروردگارا! بی شک تو مردم را
 برای روزی که در آن تریدی نیست، جمع خواهی کرد، قطعاً
 خداوند وعده (خود) را خلاف نمی کند. ﴿۹﴾

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَنْ تُغْنِيَ عَنْهُمْ أَمْوَالُهُمْ وَلَا
 أَوْلَادُهُمْ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا وَأُولَئِكَ هُمْ وَقُودُ النَّارِ ﴿١٠﴾
 كَذَابٍ ءِالٍ فَرَعُونَ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَذَّبُوا
 بِمَا يَبْتِئْنَا فَأَخَذَهُمُ اللَّهُ بِذُنُوبِهِمْ ۗ وَاللَّهُ شَدِيدُ
 الْعِقَابِ ﴿١١﴾ قُلْ لِلَّذِينَ كَفَرُوا سَتُغْلَبُونَ
 وَتُحْشَرُونَ إِلَىٰ جَهَنَّمَ ۗ وَبِئْسَ الْمَهَادُ ﴿١٢﴾ قَدْ
 كَانَ لَكُمْ ءَايَةٌ فِي فِئْتَيْنِ الَّتِي تَقَاتَا ۗ فِئَةٌ تَقْتُلُ فِي
 سَبِيلِ اللَّهِ وَأُخْرَىٰ كَافِرَةٌ يَرَوْنَهُمْ مِثْلِهِمْ رَأَىٰ
 الْعَيْنُ ۗ وَاللَّهُ يُؤَيِّدُ بِنَصَرِهِ ۗ مَنْ يَشَاءُ ۗ إِنَّ فِي
 ذَلِكَ لَعِبْرَةً لِّأُولِي الْأَبْصَارِ ﴿١٣﴾ زَيْنٌ لِّلنَّاسِ
 حُبُّ الشَّهَوَاتِ مِنَ النِّسَاءِ وَالْبَنِينَ وَالْقَنَاطِيرِ
 الْمُقَنْطَرَةِ مِنَ الذَّهَبِ وَالْفِضَّةِ وَالْخَيْلِ
 الْمُسَوَّمَةِ وَالْأَنْعَامِ وَالْحَرْثِ ۗ ذَلِكَ مَتَعُ الْحَيَاةِ
 الدُّنْيَا ۗ وَاللَّهُ عِنْدَهُ حُسْنُ الْمَبَادِ ﴿١٤﴾ قُلْ
 أُوْنِبْتُكُمْ بِخَيْرٍ مِّنْ ذَلِكُمْ ۗ لِلَّذِينَ اتَّقَوْا عِنْدَ رَبِّهِمْ
 جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا
 وَأَزْوَاجٌ مُّطَهَّرَةٌ وَرِضْوَانٌ مِّنَ اللَّهِ ۗ وَاللَّهُ بَصِيرٌ
 بِالْعِبَادِ ﴿١٥﴾

به راستی کسانی که کافر شدند، اموال و فرزندانشان
 چیزی از (عذاب) خدا را از آنان باز ندارد. و آنان خود
 هیزم آتش (دوزخ) هستند. ﴿۱۰﴾ (عادت این کافران)
 همچون عادت آل فرعون و کسانی است که پیش از آنها
 بودند. آیات ما را تکذیب کردند، پس خداوند آنها را
 به (سزای) گناهانشان گرفت، و خداوند سخت کیفر
 است. ﴿۱۱﴾ به کسانی که کافر شدند بگو: «بزودی
 مغلوب خواهید شد، و (سپس در قیامت) به سوی جهنم،
 محشور می شوید، و چه بد جایگاهی است». ﴿۱۲﴾
 قطعاً در دو گروهی که (در میان بدر) با هم روبه رو
 شدند، نشانه (و عبرتی) برای شما بود. یک گروه در راه
 خدا می جنگید، و (گروهی) دیگر کافر بودند، آنها
 (مؤمنان) را با چشم خود، دو برابر آنچه بودند می
 دیدند. و خداوند هر کس را بخواهد با نصرت و یاری
 خود، تأیید می کند. بر راستی در این (ماجرا) برای
 صاحبان بینش عبرتی است. ﴿۱۳﴾ محبت خواستنی
 های (مادی) از (جمله) زنان و فرزندان و اموال هنگفت
 از طلا و نقره، و اسبهای نشاندار، و چهار پایان و زراعت،
 برای مردم آراسته شده است، اینها (همه) کالا و
 متاع (زود گذر) زندگی دنیاست. و (حال آنکه) سر انجام
 نیک نزد خداست. ﴿۱۴﴾ بگو: «آیا شما را به بهتر از
 اینها خبر دهم؟» برای کسانی که تقوا پیشه کرده اند، در
 نزد پروردگارشان باغهایی است که از زیر (درختان) آنها
 نهرها روان است، در آن جاودانه خواهند بود. و
 همسرانی پاکیزه (دارند)، و (همچنین) از خشنودی
 خداوند (برخور دارند) و خداوند به (احوال) بندگان
 بیناست. ﴿۱۵﴾

الَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا إِنَّنَا آمَنَّا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا
 وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ ﴿١٦﴾ الصَّابِرِينَ وَالصَّادِقِينَ
 وَالْقَانِتِينَ وَالْمُنْفِقِينَ وَالْمُسْتَغْفِرِينَ
 بِالْأَسْحَارِ ﴿١٧﴾ شَهِدَ اللَّهُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ
 وَالْمَلَائِكَةُ وَأُولُو الْعِلْمِ قَابِئًا بِالْقَسِطِ لَا إِلَهَ إِلَّا
 هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿١٨﴾ إِنَّ الدِّينَ عِنْدَ اللَّهِ
 الْإِسْلَامُ ﴿١٩﴾ وَمَا اخْتَلَفَ الَّذِينَ أوتُوا الْكِتَابَ إِلَّا
 مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْعِلْمُ بَغْيًا بَيْنَهُمْ ﴿٢٠﴾ وَمَنْ يَكْفُرْ
 بِآيَاتِ اللَّهِ فَإِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿٢١﴾ فَإِنْ
 حَاجُوكَ فَقُلْ أَسَلَّمْتُ وَجْهِيَ لِلَّهِ وَمَنِ اتَّبَعَنِ ﴿٢٢﴾ وَقُلْ
 لِلَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ وَالْأُمِّيِّينَ أَأَسَلَّمْتُمْ ﴿٢٣﴾ فَإِنْ
 أَسَلَّمُوا فَقَدْ أَهْتَدُوا وَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا عَلَيْكَ
 الْبَلْغُ ﴿٢٤﴾ وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ ﴿٢٥﴾ إِنَّ الَّذِينَ
 يَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَيَقْتُلُونَ النَّبِيِّينَ بِغَيْرِ
 حَقٍّ وَيَقْتُلُونَ الَّذِينَ يَأْمُرُونَ بِالْقِسْطِ
 مِنَ النَّاسِ فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٢٦﴾ أُولَئِكَ
 الَّذِينَ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمَا
 لَهُمْ مِنْ نَاصِرِينَ ﴿٢٧﴾

کسانی که می گویند: « پروردگارا! به راستی ما ایمان آورده
 ایم، پس گناهان ما را بیامرز، و ما را از عذاب آتش نگاه
 دار. » ﴿١٦﴾ همانا شکیبایان و راستگویان و فرمانبرداران و
 انفاق کنندگان و آمرزش خواهان در سحرگاهان. ﴿١٧﴾
 خداوند گواهی داده است که معبودی (بحق) جز او نیست، و
 فرشتگان و صاحبان دانش، (نیز بر این مطلب گواهی می
 دهند). در حالی که (خداوند در جهان هستی) قیام به عدالت
 دارد، معبودی (بحق) جز او نیست، که توانمند حکیم است.
 ﴿١٨﴾ همانا دین (حق) نزد خدا، اسلام است. و کسانی که
 کتاب (آسمانی) به آنان داده شد، اختلاف نکردند، مگر بعد
 از آنکه علم و آگاهی برای آنان آمد، آن هم بخاطر سرکشی
 و حسدی که میان آنان بود، و هر کس به آیات خدا کفر
 ورزد، پس (بداند که) خداوند سریع الحساب (زود شمار)
 است. ﴿١٩﴾ پس اگر (درباره ی دین و توحید) با تو محاجه
 و ستیز کردند، بگو: «من روی خود را تسلیم خداوند نموده ام»
 و هر کس که پیرو من است (نیز خود را تسلیم خدا نموده
 است). و به اهل کتاب (= یهود و نصاری) و بی
 سوادان (مشرکان عرب) بگو: «آیا شما هم تسلیم شده اید؟»
 پس اگر تسلیم شوند، قطعاً هدایت یافته اند. و اگر روی گردان
 شدند (و سر پیچی کردند) پس (نگران مباش زیرا) بر تو فقط
 رساندن (پیام خدا) است. و خداوند به (احوال) بندگان
 بیناست. ﴿٢٠﴾ به راستی کسانی که به آیات خدا کفر می
 ورزند، و پیامبران را به ناحق می کشند و (نیز) کسانی از مردم
 را که به عدالت امر می کنند؛ به قتل می رسانند، پس آنان را
 به عذابی درد ناک مژده بده! ﴿٢١﴾ آنان کسانی هستند که
 اعمالشان در دنیا و آخرت تباه شده، و برای آنان هیچ یاور و
 مددکاری نیست. ﴿٢٢﴾

آیا ندیدی کسانی را که بهره ای از کتاب (آسمانی) داده شدند، به سوی کتاب خدا (قرآن) دعوت می شوند تا در میان آنها داوری (و حکم) کند، پس گروهی از آنان روی می گردانند در حالی که اعراض دارند؟! ﴿۲۳﴾ این (عمل آنها) بدان سبب است که آنان گفتند: «آتش (دوزخ) جز چند روزی به ما نخواهد رسید». و این (افتراها و) دروغهایی که می بافتند آنان را در دینشان فریفته و مغرور ساخت. ﴿۲۴﴾ پس چگونه خواهد بود (حالشان) هنگامی که آنها برای روزی که شکی در آن نیست، گرد آوریم و به هر کس (پاداش) آنچه فراهم کرده به تمام و کمال داده شود؟ و به آنها ستم نخواهد شد. ﴿۲۵﴾ بگو: «بارها! ای دارنده پادشاهی (و هستی) به هر کس که بخواهی، پادشاهی (و فرمانروایی) می بخشی، و از هر کس بخواهی پادشاهی (و فرمانروایی) را می گیری، و هر کس را بخواهی عزت می دهی، و هر که بخواهی خوار می کنی، همه خوبیها به دست توست، بی شک تو بر هر چیز توانایی. ﴿۲۶﴾ شب را در روز داخل می کنی، و روز را در شب داخل می کنی، و زنده را از مرده بیرون می آوری، و مرده را از زنده بیرون می آوری، و به هر کس بخواهی بی شمار روزی می دهی». ﴿۲۷﴾ مؤمنان نباید کافران را به جای مؤمنان دوست و ولی خود بگیرند، و هر کس چنین کند، با خدا هیچ رابطه ای ندارند (و عهد و پیمان او با خدا گسسته شده است). مگر اینکه (از آزار و اذیت) آنها بترسید (در ظاهر با آنان دوستی کنید). و خداوند شما را از (کیفر) خودش برحذر می دارد، و بازگشت به سوی خداست. ﴿۲۸﴾ بگو: «اگر آنچه در سینه های شماست، پنهان دارید یا آشکارش کنید، خداوند آن را می داند، (و نیز) آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است می داند، و خداوند بر هر چیزی تواناست». ﴿۲۹﴾

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ أُوتُوا نَصِيبًا مِّنَ الْكِتَابِ يُدْعَوْنَ إِلَى كِتَابِ اللَّهِ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ يَتَوَلَّوْا فَرِيقًا مِّنْهُمْ وَهُمْ مُّعْرِضُونَ ﴿٢٣﴾ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا لَن تَمَسَّنَا النَّارُ إِلَّا أَيَّامًا مَّعْدُودَاتٍ وَغَرَّهُمْ فِي دِينِهِمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿٢٤﴾ فَكَيْفَ إِذَا جَمَعْنَاهُمْ لِيَوْمٍ لَا رَيْبَ فِيهِ وَوُفِّيَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿٢٥﴾ قُلِ اللَّهُمَّ مَلِكُ الْمَلِكِ تُؤْتِي الْمَلِكَ مَن تَشَاءُ وَتَنزِعُ الْمَلِكَ مِمَّن تَشَاءُ وَتُعْزِزُ مَن تَشَاءُ وَتُذِلُّ مَن تَشَاءُ بِيَدِكَ الْخَيْرُ إِنَّكَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٦﴾ تُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَتُولِجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَتُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَتُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَتَرْزُقُ مَن تَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٢٧﴾ لَا يَتَّخِذُ الْمُؤْمِنُونَ الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِن دُونِ الْمُؤْمِنِينَ وَمَن يَفْعَلْ ذَلِكَ فَلَيْسَ مِنَ اللَّهِ فِي شَيْءٍ إِلَّا أَن تَتَّقُوا مِنْهُمْ تُقَدَّةً ۗ وَيُحَذِّرُكُمُ اللَّهُ نَفْسَهُ ۗ وَإِلَى اللَّهِ الْمَصِيرُ ﴿٢٨﴾ قُلْ إِن تَخَفُوا مَا فِي صُدُورِكُمْ أَوْ تُبْدُوهُ يُعَلِّمَهُ اللَّهُ وَيَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ ۗ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٩﴾

روزی که هر کس آنچه را از خیر و نیکی انجام داده، و آنچه از بدی مرتکب شده، حاضر شده می یابد. و آرزو می کند، ای کاش میان او و آن (کارهای بد) فاصله ای دور بود، و خداوند شما را از (کیفر) خودش بر حذر می دارد، و (در عین حال) خدا به بندگان مهربان است. ﴿۳۰﴾ بگو: «اگر خدا را دوست می دارید، پس از من پیروی کنید، تا خدا شما را دوست بدارد، و گناهانتان را برایتان بیامزد، و خداوند آمرزنده ی مهربان است» ﴿۳۱﴾ بگو: «خدا و پیامبر (او) را اطاعت کنید». پس اگر پشت کردند (و سر پیچی نمودند)، قطعاً خداوند کافران را دوست نمی دارد. ﴿۳۲﴾ به راستی خداوند آدم و نوح و آل ابراهیم و آل عمران را برجهانیان برگزید. ﴿۳۳﴾ فرزندانی که بعضی از آنان از (نسل) بعضی دیگرند، و خداوند شنوای داناست. ﴿۳۴﴾ هنگامی که همسر عمران گفت: «پروردگارا! من آنچه را در شکم دارم برای تو نذر کردم که آزاد، (برای خدمت بیت المقدس و پرستشگر تو) باشد. پس از من بپذیر که تو خود شنوای دانایی». ﴿۳۵﴾ پس هنگامی که او را بزاد، گفت: «پروردگارا! من او را دختر زاده ام - و خدا به آنچه او زایید داناتر بود - و پسر همانند دختر نیست، و من او را مریم نام گذاردم، و من او را و فرزندانش را از (شر) شیطان رانده شده، به تو پناه می دهم». ﴿۳۶﴾ آنگاه پروردگارش او (= مریم) را به طرز نیکوئی پذیرفت، و به طرز شایسته ای او را رویانید (و پرورش داد) و کفالت او را به زکریا سپرد، هرگاه زکریا وارد محراب (و عبادتگاه) او می شد، نزد او غذا و رزقی می یافت، (زکریا) می گفت: «ای مریم این از کجا برای تو آمده است؟» (مریم) می گفت: «این از جانب خداست، که خدا به هر کس بخواهد بی شمار روزی می دهد». ﴿۳۷﴾

يَوْمَ تَجِدُ كُلُّ نَفْسٍ مَّا عَمِلَتْ مِنْ خَيْرٍ مُّحْضَرًا
وَمَا عَمِلَتْ مِنْ سُوءٍ تَوَدُّ لَوْ أَنَّ بَيْنَهَا وَبَيْنَهُ أَمَدًا
بَعِيدًا ۗ وَيُحَذِّرُكُمُ اللَّهُ نَفْسَهُ ۗ وَاللَّهُ رَءُوفٌ
بِالْعِبَادِ ﴿٣٠﴾ قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي
يُحِبِّبْكُمْ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ ۗ وَاللَّهُ غَفُورٌ
رَّحِيمٌ ﴿٣١﴾ قُلْ أَطِيعُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ ۗ فَإِنْ تَوَلَّوْا
فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْكٰفِرِينَ ﴿٣٢﴾ ۗ إِنَّ اللَّهَ أَصْطَفَى
ءَادَمَ وَنُوحًا وَءَالَ إِبْرٰهِيْمَ وَءَالَ عِمْرٰنَ عَلَي
الْعٰلَمِينَ ﴿٣٣﴾ ذُرِّيَّةً بَعْضُهَا مِنْ بَعْضٍ ۗ وَاللَّهُ سَمِيعٌ
عَلِيمٌ ﴿٣٤﴾ إِذْ قَالَتْ اْمْرَاْتُ عِمْرٰنَ رَبِّ اِنِّي نَذَرْتُ
لَكَ مَا فِي بَطْنِي مُحَرَّرًا فَتَقَبَّلْ مِنِّي ۗ اِنَّكَ اَنْتَ
السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٣٥﴾ فَلَمَّا وَضَعَتْهَا قَالَتْ رَبِّ اِنِّي
وَضَعْتُهَا اُنْثَىٰ ۗ وَاللَّهُ اَعْلَمُ بِمَا وَضَعْتَ وَلَيْسَ الذَّكَرُ
كَالْاُنْثَىٰ ۗ وَاِنِّي سَمِيْتُهَا مَرْيَمَ ۗ وَاِنِّي اُعِيذُهَا بِكَ
وَذُرِّيَّتَهَا مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِ ﴿٣٦﴾ فَتَقَبَّلَهَا رَبُّهَا
بِقَبُولٍ حَسَنٍ وَاَنْبَتَهَا نَبَاتًا حَسَنًا وَكَفَّلَهَا زَكَرِيَّا ۗ
كُلَّمَا دَخَلَ عَلَيْهَا زَكَرِيَّا الْمِحْرَابَ وَجَدَ عِنْدَهَا
رِزْقًا ۗ قَالَ يَنْمَرِيْمُ اَنْىٰ لِكَ هٰذَا ۗ قَالَتْ هُوَ مِنْ عِنْدِ
اللّٰهِ ۗ اِنَّ اللّٰهَ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٣٧﴾

آنجا (بود که) زکریا پروردگارش را خواند، (و) گفت: «پروردگارا! از طرف خود فرزند پاکیزه ای به من عطا کن، به درستی توشنونده دعایی». ﴿۳۸﴾ پس در حالی که او ایستاده در محراب نماز می خواند، فرشتگان او را ندا کردند که: «خداوند تو را به یحیی بشارت می دهد، (و او) تصدیق کننده ی کلمه خدا (عیسی) است، و سرور و خویشتندار(از رغبت به زنان) و پیامبری از صالحان است». ﴿۳۹﴾ (زکریا) گفت: «پروردگارا! چگونه مرا فرزندی خواهد بود؟ در حالی که پیری به سراغ من آمده، و همسرم نازا است». (فرشته) گفت: «بدین گونه خداوند هر چه بخواهد انجام می دهد». ﴿۴۰﴾ (زکریا) گفت: «پروردگارا! برای من نشانه ای قرار ده». فرمود: «نشانه ات این است که سه روز با مردم، جز با اشاره سخن نگویی، و پروردگارت را بسیار یاد کن، و شامگاهان و صبحگاهان (او را) تسبیح بگو». ﴿۴۱﴾ (به یاد آورد) هنگامی را که فرشتگان گفتند: «ای مریم! خداوند تو را برگزیده و پاک ساخته و تو را بر زنان جهان برتری داده است. ﴿۴۲﴾ ای مریم! فرمانبر پروردگار خود باش و سجده کن و با رکوع کنندگان رکوع کن». ﴿۴۳﴾ (ای پیامبر!) این از خبرهای غیبی است که به تو وحی می کنیم، و تو در آن هنگام که قلمهای خود را (برای قرعه کشی به آب) می افکندند تا کدام یک سرپرستی مریم را به عهده گیرد، نزد آنان نبودی، و (نیز) وقتی که با یکدیگر کشمکش می کردند، نزدشان نبودی. ﴿۴۴﴾ (به یاد آورد) هنگامی که فرشتگان گفتند: «ای مریم! خداوند تو را به کلمه ای از جانب خود، که نامش مسیح، عیسی بن مریم است؛ بشارت می دهد، در حالی که (او) در دنیا و آخرت آبرومند و از مقربان (در گاه الهی) است. ﴿۴۵﴾

هُنَالِكَ دَعَا زَكَرِيَّا رَبَّهُ ۖ قَالَ رَبِّ هَبْ لِي مِنْ لَدُنْكَ ذُرِّيَّةً طَيِّبَةً ۗ إِنَّكَ سَمِيعُ الدُّعَاءِ ﴿٣٨﴾
فَنَادَتْهُ الْمَلَائِكَةُ وَهُوَ قَائِمٌ يُصَلِّي فِي الْمِحْرَابِ أَنَّ اللَّهَ يُبَشِّرُكَ بِيَحْيَىٰ مُصَدِّقًا بِكَلِمَةٍ مِنَ اللَّهِ وَسَيِّدًا وَحَصُورًا وَنَبِيًّا مِّنَ الصَّالِحِينَ ﴿٣٩﴾ قَالَ رَبِّ إِنِّي يَكُونُ لِي غُلَامٌ وَقَدْ بَلَغَنِيَ الْكِبَرُ وَامْرَأَتِي عَاقِرٌ ۖ قَالَ كَذَلِكَ اللَّهُ يَفَعَلُ مَا يَشَاءُ ﴿٤٠﴾ قَالَ رَبِّ اجْعَلْ لِّي آيَةً ۗ قَالَ ءَايَتُكَ أَلَّا تُكَلِّمَ النَّاسَ ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ إِلَّا رَمَزًا ۗ وَادَّكُرَ رَبُّكَ كَثِيرًا وَسَبِّحْ بِالْعَشِيِّ وَالْإِبْكَرِ ﴿٤١﴾ وَإِذْ قَالَتِ الْمَلَائِكَةُ يَا مَرْيَمُ إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَاكِ وَطَهَّرَكِ وَاصْطَفَاكِ عَلَىٰ نِسَاءِ الْعَالَمِينَ ﴿٤٢﴾ يَا مَرْيَمُ اقْنُتِي لِرَبِّكِ وَأَسْجُدِي وَأَرْكَعِي مَعَ الرَّاكِعِينَ ﴿٤٣﴾ ذَٰلِكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْغَيْبِ نُوحِيهِ إِلَيْكَ ۗ وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ إِذْ يُلقُونَ أَقْلَمَهُمْ أَيُّهُمْ يَكْفُلُ مَرْيَمَ وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ إِذْ يَخْتَصِمُونَ ﴿٤٤﴾ إِذْ قَالَتِ الْمَلَائِكَةُ يَا مَرْيَمُ إِنَّ اللَّهَ يُبَشِّرُكِ بِكَلِمَةٍ مِّنْهُ اسْمُهُ الْمَسِيحُ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ وَجِيهًا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمِنَ الْمُقَرَّبِينَ ﴿٤٥﴾

و در گهواره و در حالت کهولت (و میانسالی) با مردم سخن می گوید و از شایستگان است» ﴿۴۶﴾ (مریم) گفت: «پروردگارا! چگونه مرا فرزندی خواهد بود، در حالی بشری به من دست نزده است؟» (فرشته) گفت: «خداوند بدینسان هر چه را بخواهد می آفریند، (و) هر گاه که اراده چیزی کند، فقط به آن می گوید: «موجود باش» پس (آن بی درنگ) موجود می شود. ﴿۴۷﴾ و به او کتاب و حکمت و تورات و انجیل می آموزد. ﴿۴۸﴾ (او را به عنوان) پیامبری به سوی بنی اسرائیل (می فرستد که او به آنان می گوید: «من از سوی پروردگارتان برایتان نشانه ای آورده ام، من از گل برای شما چیزی) به شکل پرنده می سازم، آنگاه در آن می دمم، پس به فرمان خدا پرنده ای می شود. و به فرمان خدا کور مادرزاد و مبتلایان به برص (پسی) را بهبودی می بخشم، و مردگان را زنده می کنم، و از آنچه می خورید و در خانه ها یتان ذخیره می کنید؛ به شما خبر می دهم، مسلماً در اینها، نشانه ای برای شماست اگر ایمان داشته باشید. ﴿۴۹﴾ و آنچه را پیش از من از تورات بوده، تصدیق می کنم، و (فرستاده شده ام) تا بعضی از چیزهایی را که بر شما حرام شده بود، حلال کنم، و نشانه ای از طرف پروردگارتان برای شما آورده ام، پس از خدا بترسید، و مرا اطاعت کنید. ﴿۵۰﴾ به راستی که خداوند، پروردگار من و پروردگار شماست، پس او را پرستید، این است راه راست.» ﴿۵۱﴾ پس هنگامی که عیسی از آنان احساس کفر کرد، گفت: «یاوران من (در راه دعوت) به سوی خدا چه کسانی هستند؟» حواریان گفتند: «ما یاوران (دین) خدا هستیم، به خدا ایمان آورده ایم، و (تو نیز) گواه باش که ما تسلیم (او) هستیم. ﴿۵۲﴾»

وَيُكَلِّمُ النَّاسَ فِي الْمَهْدِ وَكَهْلًا وَمِنَ الصَّالِحِينَ ﴿٤٦﴾ قَالَتْ رَبِّ أَنَّى يَكُونُ لِي وَلَدٌ وَلَمْ يَمَسِّنِي بَشَرٌ ۗ قَالَ كَذَلِكَ اللَّهُ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ ۚ إِذَا قَضَىٰ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُن فَيَكُونُ ﴿٤٧﴾ وَيُعَلِّمُهُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَالتَّوْرَةَ وَالْإِنجِيلَ ﴿٤٨﴾ وَرَسُولًا إِلَىٰ بَنِي إِسْرَائِيلَ أَنِّي قَدْ جِئْتُكُمْ بِبَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ ۗ أَنِّي أَخْلَقُ لَكُمْ مِّنَ الطَّيْرِ كَهَيْئَةِ الطَّيْرِ فَأَنْفُخُ فِيهِ فَيَكُونُ طَيْرًا بِإِذْنِ اللَّهِ ۗ وَأُبْرِئُ الْأَكْمَهَ وَالْأَبْرَصَ وَأُحْيِي الْمَوْتَىٰ بِإِذْنِ اللَّهِ ۗ وَأُنَبِّئُكُم بِمَا تَكُلُونَ وَمَا تَدَّخِرُونَ فِي بُيُوتِكُمْ ۗ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً لَّكُمْ إِن كُنتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٤٩﴾ وَمُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيَّ مِنَ التَّوْرَةِ وَلَا حِلَّ لَكُمْ بَعْضَ الَّذِي حُرِّمَ عَلَيْكُمْ ۗ وَجِئْتُكُمْ بِبَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا ۗ إِنَّ اللَّهَ رَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ ۗ هَٰذَا صِرَاطٌ مُّسْتَقِيمٌ ﴿٥٠﴾ فَلَمَّا أَحَسَّ عِيسَىٰ مِنْهُمُ الْكُفْرَ قَالَ مَنْ أَنْصَارِي إِلَى اللَّهِ ۗ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ خُنْ أَنْصَارُ اللَّهِ ءَامَنَّا بِاللَّهِ وَأَشْهَدُ بِأَنَّا مُسْلِمُونَ ﴿٥١﴾

رَبَّنَا ءَامَنَّا بِمَا أَنْزَلْتَ وَاتَّبَعْنَا الرَّسُولَ فَاكْتُبْنَا
 مَعَ الشَّاهِدِينَ ﴿٥٧﴾ وَمَكْرُؤًا وَمَكْرَ اللَّهِ^ط
 وَاللَّهُ خَيْرُ الْمَكْرِبِينَ ﴿٥٨﴾ إِذْ قَالَ اللَّهُ يَعْيسَى ابْنِي
 مَتْوَفِيكَ وَرَافِعُكَ إِلَيَّ وَمُطَهِّرُكَ مِنَ الَّذِينَ
 كَفَرُوا وَجَاعِلُ الَّذِينَ اتَّبَعُوكَ فَوْقَ الَّذِينَ
 كَفَرُوا إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ^ط ثُمَّ إِلَى مَرْجِعِكُمْ
 فَأَحْكُمُ بَيْنَكُمْ فِيمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿٥٩﴾
 فَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا فَأَعَذِبْهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا فِي
 الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمَا لَهُمْ مِّنْ نَّاصِرِينَ ﴿٦٠﴾ وَأَمَّا
 الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَيُوَفِّيهِمْ
 أُجُورَهُمْ^ط وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ ﴿٦١﴾ ذَلِكَ
 نَتَلُوهُ عَلَيْكَ مِنَ الْآيَاتِ وَالذِّكْرِ الْحَكِيمِ ﴿٦٢﴾
 إِنَّ مَثَلَ عِيسَى عِنْدَ اللَّهِ كَمَثَلِ ءَادَمَ^ط خَلَقَهُ
 مِن تَرَابٍ ثُمَّ قَالَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ﴿٦٣﴾ الْحَقُّ مِن
 رَبِّكَ فَلَا تَكُن مِّنَ الْمُمْتَرِينَ ﴿٦٤﴾ فَمَنْ حَاجَّكَ
 فِيهِ مِن بَعْدِ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ فَقُلْ تَعَالَوْا نَدْعُ
 أَبْنَاءَنَا وَأَبْنَاءَكُمْ وَنِسَاءَنَا وَنِسَاءَكُمْ وَأَنْفُسَنَا
 وَأَنْفُسَكُمْ ثُمَّ نَبْتَهِلْ فَنَجْعَل لَّعْنَتَ اللَّهِ عَلَى
 الْكَاذِبِينَ ﴿٦٥﴾

پروردگارا! به آنچه نازل کرده ای، ایمان آوردیم و از فرستاده (تو) پیروی نمودیم؛ پس ما را از زمره گواهان بنویس. ﴿۵۳﴾ و (یهود و دشمنان مسیح برای کشتن او) نقشه کشیدند، و خدا چاره جوئی کرد (و مکر و نقشه آنان را نابود نمود). و خداوند بهترین چاره جویان است. ﴿۵۴﴾ (به یاد آورید) هنگامی را که خدا (به عیسی) فرمود: «ای عیسی، بی گمان من تو را برگرفته و به سوی خویش بالا می برم، و تو را از (آلایش و تهمت) کسانی که کافر شدند؛ پاک می گردانم، و کسانی را که از تو پیروی کردند، تا روز قیامت برتر از کسانی را که کافر شدند قرار می دهم، سپس بازگشت شما به سوی من است، آنگاه در آنچه در آن اختلاف می کردید در میان شما داوری می کنم. ﴿۵۵﴾ اما کسانی که کافر شدند، در دنیا و آخرت آنان را به عذابی سخت عذاب می کنم، و برای آنها یاورانی نیست. ﴿۵۶﴾ و اما کسانی که ایمان آورده اند و کارهای شایسته انجام دادند، پس (خداوند) مزدشان را بطور کامل به آنان خواهد داد، و خداوند ستمکاران را دوست نمی دارد. ﴿۵۷﴾ (ای محمد) اینها که بر تو می خوانیم از آیات (و نشانه های خداوند) و قرآن حکمت آمیز است. ﴿۵۸﴾ همانا مثل عیسی نزد خدا؛ همچون مثل (خلقت) آدم است (که) او را از خاک آفرید، پس به او فرمود: «باش» پس (بی درنگ) موجود شد. ﴿۵۹﴾ (آنچه درباره عیسی بیان کردیم) حق از جانب پروردگار توست، پس هرگز از تردید کنندگان مباش. ﴿۶۰﴾ پس هر کس که در این (باره) پس از دانشی که به تو رسیده با تو محاجه و ستیز کند، بگو: «بیایید تا فرزندان مان و فرزندانان و زنان مان و زنانان، و (نفوس و) نزدیکان مان و (نفوس و) نزدیکانان را فرا خوانیم، آنگاه مباحله کنیم، و لعنت خدا را بر دروغگویان قرار دهیم. ﴿۶۱﴾

إِنَّ هَذَا لَهُوَ الْقَصَصُ الْحَقُّ وَمَا مِنْ إِلَهٍ إِلَّا اللَّهُ
 وَإِنَّ اللَّهَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٦٢﴾ فَإِنْ تَوَلَّوْا
 فَإِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِالْمُفْسِدِينَ ﴿٦٣﴾ قُلْ يَتَاهَلِ
 الْكِتَابِ تَعَالَوْا إِلَى كَلِمَةٍ سَوَاءٍ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ أَلَّا
 نَعْبُدَ إِلَّا اللَّهَ وَلَا نُشْرِكَ بِهِ شَيْئًا وَلَا يَتَّخِذَ
 بَعْضُنَا بَعْضًا أَرْبَابًا مِنْ دُونِ اللَّهِ فَإِنْ تَوَلَّوْا
 فَقُولُوا اشْهَدُوا بِأَنَّا مُسْلِمُونَ ﴿٦٤﴾ يَتَاهَلِ
 الْكِتَابِ لِمَ تُحَاجُّونَ فِي إِبْرَاهِيمَ وَمَا أُنزِلَتْ
 التَّوْرَةُ وَالْإِنْجِيلُ إِلَّا مِنْ بَعْدِهِ أَفَلَا تَعْقِلُونَ
 ﴿٦٥﴾ هَتَأْتُمْ هَتُؤَلَاءَ حِجَجْتُمْ فِيمَا لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ
 فَلِمَ تُحَاجُّونَ فِيمَا لَيْسَ لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ وَاللَّهُ
 يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٦٦﴾ مَا كَانَ إِبْرَاهِيمُ
 يَهُودِيًّا وَلَا نَصْرَانِيًّا وَلَكِنْ كَانَ حَنِيفًا مُسْلِمًا
 وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿٦٧﴾ إِنَّ أَوْلَى النَّاسِ
 بِإِبْرَاهِيمَ الَّذِينَ اتَّبَعُوهُ وَهَذَا النَّبِيُّ وَالَّذِينَ
 آمَنُوا وَاللَّهُ وَلِيُّ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٦٨﴾ وَدَّتْ طَآئِفَةٌ مِّنْ
 أَهْلِ الْكِتَابِ لَوْ يُضِلُّوكُمْ وَمَا يُضِلُّونَ إِلَّا
 أَنْفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ ﴿٦٩﴾ يَتَاهَلِ الْكِتَابِ لِمَ
 تَكْفُرُونَ بِعَايَةِ اللَّهِ وَأَنْتُمْ تَشْهَدُونَ ﴿٧٠﴾

حقا که این همان داستان حق و واقعی (مسیح) است، و
 معبودی جز خدا نیست، و بی گمان خداست که توانمند
 حکیم است. ﴿۶۲﴾ پس اگر روی گردانند (بدان که)
 خدا به (حال) تبهکاران آگاه است. ﴿۶۳﴾ بگو: «ای
 اهل کتاب! بیاید به سوی سخنی که میان ما و شما
 یکسان است، که جز خدا را نپرستیم، و چیزی را شریک
 او نسازیم، بعضی از ما بعضی دیگر را به جای خدا به
 خدایی نگیرد». پس اگر (از این دعوت) روی گردانند،
 بگوید: «گواه باشید که ما مسلمانیم». ﴿۶۴﴾ ای اهل
 کتاب! چرا درباره ابراهیم مجادله و ستیز می کنید، در
 حالی که تورات و انجیل بعد از او نازل شده است؟ آیا
 اندیشه نمی کنید. ﴿۶۵﴾ هان! شما (اهل کتاب) کسانی
 هستید که درباره ی آنچه نسبت به آن آگاهی و علم
 داشتید محاجه و ستیز کردید، پس چرا در مورد چیزی
 که بدان علم ندارید محاجه و ستیز می کنید؟ و خدا می
 داند و شما نمی دانید. ﴿۶۶﴾ ابراهیم نه یهودی بود و نه
 نصرانی، بلکه یکتا پرستی مسلمان بود، و هرگز از
 مشرکان نبود. ﴿۶۷﴾ به راستی سزاوارترین مردم به
 ابراهیم همان کسانی هستند که او را پیروی کرده اند. و
 (نیز) این پیامبر و کسانی که (به او) ایمان آورده اند، و
 خداوند یاور و ولی مؤمنان است. ﴿۶۸﴾ گروهی از اهل
 کتاب (آرزو می کردند و) دوست داشتند کاش شما را
 گمراه می کردند، در حالی که جز خودشان (کسی) را
 گمراه نمی کنند، و نمی فهمند. ﴿۶۹﴾ ای اهل کتاب!
 چرا به آیات خدا کافر می شوید، در حالی که خودتان
 (به صدق و درستی آن) گواهی می دهید؟ ﴿۷۰﴾

ای اهل کتاب! چرا حق را به باطل می آمیزید. و حق را کتمان می کنید در حالی که خودتان می دانید. ﴿۷۱﴾ و گروهی از اهل کتاب (به همدیگر) گفتند: «به آنچه بر مؤمنان نازل شده در آغاز روز ایمان بیاورید، و در پایان (روز) کافر شوید، شاید آنان (از اسلام) برگردند.» ﴿۷۲﴾ و جز به کسی که از دین شما پیروی می کند؛ ایمان نیاورید، بگو: «همانا هدایت، هدایت خدا است» (گفتند: مبادا به کسی همانند آنچه به شما داده شده داده شود، یا در پیشگاه پروردگارتان با شما محاجه و ستیز کنند. بگو: «به راستی فضل و برتری به دست خداست، آن را به هر کس که بخواهد می دهد و خداوند گشایشگر داناست. ﴿۷۳﴾ هر کس را که بخواهد به رحمت خود مخصوص می گرداند، و خداوند دارای فضل و بخشش بزرگ است.» ﴿۷۴﴾ و از اهل کتاب کسی است که اگر او را بر مال فراوانی امین شمری، آن را به تو باز می گرداند، و از آنان کسی است که اگر او را بر دیناری امین شمری آن را به تو باز نمی گرداند، مگر تا زمانی که بر (سر) او ایستاده باشی، این بدان خاطر است که آنان می گویند: «در مورد (خوردن مال) امیین (عربها، غیر یهود) گناهی بر ما نیست.» و بر خدا دروغ می بندند، در حالی که می دانند. ﴿۷۵﴾ آری (گناه هست) هر که به پیمان خود وفا کند و پرهیزگاری نماید، پس بی گمان خداوند پرهیزگاران را دوست دارد. ﴿۷۶﴾ همانا کسانی که پیمان خدا و سوگند های خود را به بهای ناچیزی می فروشند، آنها بهره ای در آخرت نخواهند داشت، و خداوند در روز قیامت با آنها سخن نمی گوید، و به آنان نمی نگرد و آنها را (از گناه) پاک نمی سازد و عذاب دردناکی برای آنهاست. ﴿۷۷﴾

يٰۤاَهْلَ الْكِتٰبِ لِمَ تَلْبِسُوۡنَ الْحَقَّ بِالْبٰطِلِ
وَتَكْتُمُوۡنَ الْحَقَّ وَاَنْتُمْ تَعْلَمُوۡنَ ﴿۷۱﴾ وَقَالَتْ
طٰٓيِفَةٌ مِّنْ اَهْلِ الْكِتٰبِ ءَامِنُوۡا بِالَّذِيۡ اُنزِلَ عَلٰى
الَّذِيۡنَ ءَامِنُوۡا وَجَهَ النَّهَارِ وَاَكْفُرُوۡا ءَاخِرَهٗ
لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُوۡنَ ﴿۷۲﴾ وَلَا تُؤْمِنُوۡا اِلَّا لِمَنْ تَبِعَ
دِيۡنَكُمْ قُلْ اِنَّ الْهُدٰى هُدٰى اللّٰهِ اَنْ يُؤْتِيَ اَحَدٌ
مِّثْلَ مَا اُوْتِيْتُمْ اَوْ يَحَاجُّوۡكُمْ عِنۡدَ رَبِّكُمْ ؕ قُلْ اِنَّ
الْفَضْلَ بِيۡدِ اللّٰهِ يُؤْتِيهِ مَن يَّشَآءُ ۗ وَاللّٰهُ وَّاسِعٌ عَلِيۡمٌ
﴿۷۳﴾ يَخْتَصُّ بِرَحْمَتِهٖ مَن يَّشَآءُ ۗ وَاللّٰهُ ذُو
الْفَضْلِ الْعَظِيۡمِ ﴿۷۴﴾ وَمِنْ اَهْلِ الْكِتٰبِ مَنۡ اِنْ
تَامَنۡهُ بِقِنطَارٍ يُؤَدِّهٖ اِلَيْكَ وَمِنْهُم مَّنۡ اِنْ تَامَنۡهُ
بِدِيۡنَارٍ لَا يُؤَدِّهٖ اِلَيْكَ اِلَّا مَا دُمَّتْ عَلَيْهِ قٰٓبِمًا ؕ
ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ قَالُوۡا لَيْسَ عَلَيْنَا فِى الْاُمِّيۡنَ سَبِيۡلٌ
وَيَقُوۡلُوۡنَ عَلٰى اللّٰهِ الْكٰذِبَ وَهُمْ يَعْلَمُوۡنَ
﴿۷۵﴾ بَلٰى مَنۡ اَوْفٰ بِعَهۡدِهٖ وَاَتَّقٰۤىۤاۤ فَاِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ
الْمُتَّقِيۡنَ ﴿۷۶﴾ اِنَّ الَّذِيۡنَ يَشْتُرُوۡنَ بِعَهۡدِ اللّٰهِ
وَاِيۡمٰنِهِمْ ثَمٰنًا قَلِيۡلًا اُوۡلٰٓئِكَ لَا خَلَقَ لَهُمْ فِى
الْاٰخِرَةِ وَلَا يُكَلِّمُهُمُ اللّٰهُ وَلَا يَنْظُرُ اِلَيْهِمْ يَوْمَ
الْقِيٰمَةِ وَلَا يُزَكِّيهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ اَلِيۡمٌ ﴿۷۷﴾

وَإِنَّ مِنْهُمْ لَفَرِيقًا يَلُودُونَ أَلْسِنَتَهُم بِالْكِتَابِ لِتَحْسَبُوهُ مِنَ الْكِتَابِ وَمَا هُوَ مِنَ الْكِتَابِ وَيَقُولُونَ هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَمَا هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَيَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿٧٧﴾ مَا كَانَ لِبَشَرٍ أَنْ يُؤْتِيَهُ اللَّهُ الْكِتَابَ وَالْحُكْمَ وَالنُّبُوَّةَ ثُمَّ يَقُولَ لِلنَّاسِ كُونُوا عِبَادًا لِي مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلَكِنْ كُونُوا رَبَّيْنَ بِمَا كُنْتُمْ تُعَلِّمُونَ الْكِتَابَ وَبِمَا كُنْتُمْ تَدْرُسُونَ ﴿٧٨﴾ وَلَا يَأْمُرُكُمْ أَنْ تَتَّخِذُوا الْمَلَائِكَةَ وَالنَّبِيِّينَ أَرْبَابًا ۗ أَيَأْمُرُكُمْ بِالْكُفْرِ بَعْدَ إِذْ أَنْتُمْ مُسْلِمُونَ ﴿٧٩﴾ وَإِذْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ النَّبِيِّينَ لَمَا آتَيْتُكُمْ مِنْ كِتَابٍ وَحِكْمَةٍ ثُمَّ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مُصَدِّقٌ لِمَا مَعَكُمْ لَتُؤْمِنُنَّ بِهِ ۖ وَلَتَنْصُرُنَّهُ ۗ قَالَ أَأَقْرَرْتُمْ وَأَخَذْتُمْ عَلَىٰ ذَلِكُمْ إِصْرِي ۗ قَالُوا أَقْرَرْنَا ۚ قَالَ فَاشْهَدُوا ۚ وَأَنَا مَعَكُمْ مِنَ الشَّاهِدِينَ ﴿٨٠﴾ فَمَنْ تَوَلَّىٰ بَعْدَ ذَلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿٨١﴾ أَفَغَيْرَ دِينِ اللَّهِ يَبْغُونَ ۗ وَلَهُ أَسْلَمَ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ طَوْعًا وَكَرْهًا وَإِلَيْهِ يُرْجَعُونَ ﴿٨٢﴾

و از میان آنها (= یهود) گروهی هستند که زبان خود را به (هنگام تلاوت) کتاب (آسمانی) چنان می گردانند که گمان کنید (آنچه را می خوانند) از کتاب (آسمان) است، در حالی که از کتاب (آسمانی) نیست. و می گویند: «آن از جانب خداست»؛ در صورتی که از جانب خدا نیست، و بر خدا دروغ می بندند در حالی که خودشان (هم) می دانند. ﴿٧٨﴾ برای هیچ بشری سزاوار نیست که خداوند به او کتاب و حکم و پیامبری بدهد، سپس او به مردم بگوید: «به جای خدا، بندگان من باشید». بلکه (سزاوار پیامبران این است که به مردم بگویند): «به سبب آنکه کتاب (آسمانی) آموزش می دادید و از آن رو که درس می خواندید (مردمانی) ربانی و خدائی باشید». ﴿٧٩﴾ و نه اینکه به شما فرمان دهد که فرشتگان و پیامبران را به خدایی بگیرید، آیا شما را پس از آنکه مسلمان شدید، به کفر فرمان می دهد؟! ﴿٨٠﴾ (به یاد بیاورید) هنگامی را که خداوند، از پیامبران پیمان گرفت که هرگاه به شما کتاب و حکمت دادم، سپس پیامبری به سوی شما آمد که آنچه را با شماست تصدیق می کند، باید به او ایمان بیاورید و او را یاری کنید. (آنگاه) فرمود: «آیا اقرار کردید، و بر این امر پیمانم را پذیرفتید؟» گفتند: «اقرار کردیم» فرمود: «پس گواه باشید و من (نیز) با شما از گواهانم. ﴿٨١﴾ پس هر کس که بعد از این (پیمان) روی گرداند، آنانند که فاسق و نافرمانند». ﴿٨٢﴾ آیا (کافران) جز دین خدا را می جویند؟ حال آنکه هر که در آسمانها و زمین است خواه و ناخواه سر به فرمان او نهاده است، و به سوی او باز گردانده می شوند. ﴿٨٣﴾

بگو: «به خداوند و آنچه بر ما نازل شده، و آنچه بر ابراهیم و اسماعیل و اسحاق و یعقوب و اسباط (= فرزندان یعقوب) نازل گردیده و آنچه به موسی و عیسی و (دیگر) پیامبران از جانب پروردگارشان داده شده؛ ایمان آوردیم، میان هیچ یک از آنان فرقی نمی گذاریم، و ما او را فرمانبرداریم». ﴿۸۴﴾ و هر کس که دینی غیر از اسلام بر گزیند، هرگز از او پذیرفته نخواهد شد، و او در آخرت از زیانکاران است. ﴿۸۵﴾ چگونه خداوند قومی را هدایت می کند که بعد از ایمانشان و (پس از آنکه) گواهی دادند به اینکه پیامبر بر حق است، و برایشان دلایل روشن آمد، کافر شدند؟! و خداوند قوم ستمکار را هدایت نمی کند. ﴿۸۶﴾ آنان جزایشان این است که لعنت خدا و فرشتگان و مردم همگی بر آنهاست. ﴿۸۷﴾ در آن (لعنت) جاودانه می ماند، نه عذاب از ایشان کاسته می شود، و نه آنان مهلت یابند. ﴿۸۸﴾ مگر کسانی که پس از آن توبه کردند و اصلاح و درستکاری نمودند، پس بی گمان خداوند آمرزنده ی مهربان است. ﴿۸۹﴾ همانا کسانی که پس از ایمان خود کافر شدند، پس بر کفر (خود) افزودند، هرگز توبه آنان پذیرفته نخواهند شد، و آنانند که خود گمراهانند. ﴿۹۰﴾ به درستی کسانی که کافر شدند و در حال کفر مردند، اگر چه زمین را پر از طلا کنند، و آن را (برای خود) فدیة دهند، هرگز از هیچ یک از آنها پذیرفته نمی شود، آنان را عذابی دردناک خواهد بود، و یاورانی نخواهند داشت. ﴿۹۱﴾

قُلْ ءَامَنَّا بِاللّٰهِ وَمَا أُنزِلَ عَلَيْنَا وَمَا أُنزِلَ عَلَيَّ
 إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحٰقَ وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطَ
 وَمَا أُوتِيَ مُوسَىٰ وَعِيسَىٰ وَالنَّبِيُّونَ مِنْ رَبِّهِمْ لَا
 نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِّنْهُمْ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ ﴿٨٤﴾
 وَمَنْ يَبْتَغِ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي
 الْآخِرَةِ مِنَ الْخٰسِرِينَ ﴿٨٥﴾ كَيْفَ يَهْدِي اللَّهُ قَوْمًا
 كَفَرُوا بَعْدَ إِيمَانِهِمْ وَشَهِدُوا أَنَّ الرَّسُولَ حَقٌّ
 وَجَاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ
 ﴿٨٦﴾ أُولَٰئِكَ جَزَاؤُهُمْ أَنَّ عَلَيْهِمْ لَعْنَةَ اللَّهِ
 وَالْمَلَائِكَةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ ﴿٨٧﴾ خٰلِدِينَ فِيهَا لَا
 يُخَفَّفُ عَنْهُمْ الْعَذَابُ وَلَا هُمْ يُنظَرُونَ ﴿٨٨﴾ إِلَّا
 الَّذِينَ تَابُوا مِنْ بَعْدِ ذٰلِكَ وَأَصْلَحُوا فَإِنَّ اللَّهَ
 غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٨٩﴾ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بَعْدَ إِيمَانِهِمْ
 ثُمَّ أَزْدَادُوا كُفْرًا لَّن نُّقَبِّلَ تَوْبَتَهُمْ وَأُولَٰئِكَ هُمُ
 الضَّالُّونَ ﴿٩٠﴾ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَمَاتُوا وَهُمْ كُفَرًا
 فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْ أَحَدِهِمْ مِّلَّةٌ الْأَرْضِ ذَهَبًا وَلَوْ
 أَفْتَدَىٰ بِهِ ۗ أُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ وَمَا لَهُمْ
 مِنْ نَّاصِرِينَ ﴿٩١﴾

لَنْ تَنَالُوا الْبِرَّ حَتَّى تُنْفِقُوا مِمَّا تُحِبُّونَ ۚ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ شَيْءٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ ﴿٩٢﴾ ۚ كُلُّ
 الطَّعَامِ كَانَ حِلاَّ لِبَنِي إِسْرَائِيلَ إِلَّا مَا حَرَّمَ
 إِسْرَائِيلُ عَلَى نَفْسِهِ ۚ مِنْ قَبْلِ أَنْ تُنَزَّلَ التَّوْرَةُ ۗ
 قُلْ فَأَتُوا بِالتَّوْرَةِ فَاتْلُوهَا إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ
 ﴿٩٣﴾ فَمَنْ أَفْتَرَى عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ
 فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٩٤﴾ قُلْ صَدَقَ اللَّهُ
 فَاتَّبِعُوا مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ
 ﴿٩٥﴾ إِنَّ أَوَّلَ بَيْتٍ وُضِعَ لِلنَّاسِ لَلَّذِي بِبَكَّةَ
 مُبَارَكًا وَهُدًى لِّلْعَالَمِينَ ﴿٩٦﴾ فِيهِ آيَاتٌ بَيِّنَاتٌ
 مِّمَّا مَقَّامَ إِبْرَاهِيمَ ۗ وَمَنْ دَخَلَهُ كَانَ ءَامِنًا ۗ وَلِلَّهِ عَلَى
 النَّاسِ حِجُّ الْبَيْتِ مَنِ اسْتَطَاعَ إِلَيْهِ سَبِيلًا ۚ وَمَنْ
 كَفَرَ فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ عَنِ الْعَالَمِينَ ﴿٩٧﴾ قُلْ يَتَّهَلَّ
 الْكِتَابَ لِمَ تَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَاللَّهُ شَهِيدٌ عَلَىٰ مَا
 تَعْمَلُونَ ﴿٩٨﴾ قُلْ يَتَّهَلَّ الْكِتَابَ لِمَ تَصُدُّونَ
 عَنِ سَبِيلِ اللَّهِ مَنْ ءَامَنَ تَبَغُّونَهَا عِوَجًا وَأَنْتُمْ
 شُهَدَاءُ ۗ وَمَا اللَّهُ بِغَفِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٩٩﴾ يَتَّهَلُّوا
 الَّذِينَ ءَامَنُوا إِنْ تُطِيعُوا فَرِيقًا مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا
 الْكِتَابَ يَرُدُّوكُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُمْ كُفْرِينَ ﴿١٠٠﴾

هرگز به نیکوکاری نمی رسید تا از آنچه دوست
 دارید انفاق کنید، و آنچه انفاق می کنید، بی شک
 خداوند به آن آگاه است. ﴿۹۲﴾ همه غذاها برای بنی
 اسرائیل حلال بود، مگر آنچه پیش از نزول تورات
 اسرائیل (= یعقوب) بر خود حرام کرده بود. بگو: «اگر
 راست می گوید، تورات را بیاورید و آن را بخوانید».
 ﴿۹۳﴾ پس کسی که بعد از این بر خدا دروغ بندد،
 آنانند که ستمکارند. ﴿۹۴﴾ بگو: «خدا راست گفت،
 پس از آیین ابراهیم که یکتا پرست و حق گرا بود، و از
 مشرکان نبود، پیروی کنید». ﴿۹۵﴾ براستی نخستین خانه
 ای که برای (عبادت) مردم قرار داده شده، همان است
 که در مکه است، که پر برکت و (مایه) هدایت جهانیان
 است. ﴿۹۶﴾ در آن نشانه های روشن، (از جمله) مقام
 ابراهیم است. و هر کس داخل آن (حرم) شود؛ در امان
 خواهد بود، و برای خدا، حج خانه (کعبه) بر مردم
 واجب است، (البته) کسانی که توانایی رفتن به سوی آن
 دارند، و هر کس کفر ورزد، بی شک خداوند از
 جهانیان بی نیاز است. ﴿۹۷﴾ بگو: «ای اهل کتاب! چرا
 به خدا کفر می ورزید، حال آنکه خداوند بر آنچه می
 کنید؛ گواه است». ﴿۹۸﴾ بگو: «ای اهل کتاب! چرا
 کسی را که ایمان آورده است، از راه خدا باز می دارید،
 و می خواهید آن (راه) را کج نشان دهید؟! در حالی که
 شما (به راستی آن) گواه هستید، و خداوند از آنچه می
 کنید، غافل نیست». ﴿۹۹﴾ ای کسانی که ایمان آورده
 اید! اگر از گروهی از اهل کتاب اطاعت کنید، شما را
 بعد از ایمانتان به کفر بر می گردانند. ﴿۱۰۰﴾

وَكَيْفَ تَكْفُرُونَ وَأَنْتُمْ تُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ آيَاتُ اللَّهِ وَفِيكُمْ رَسُولُهُ ۗ وَمَنْ يَعْتَصِم بِاللَّهِ فَقَدْ هُدِيَ إِلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿١١﴾ يَتَأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تَقَاتِهِ وَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنْتُمْ مُسْلِمُونَ ﴿١٢﴾ وَأَعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا ۗ وَاذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ كُنْتُمْ أَعْدَاءً فَأَلَّفَ بَيْنَ قُلُوبِكُمْ فَأَصْبَحْتُمْ بِنِعْمَتِهِ إِخْوَانًا وَكُنْتُمْ عَلَىٰ شَفَا حُفْرَةٍ مِّنَ النَّارِ فَأَنْقَذَكُمْ مِنْهَا ۗ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ ءَايَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿١٣﴾ وَلَتَكُنْ مِنْكُمْ أُمَّةٌ يَدْعُونَ إِلَى الْخَيْرِ وَيَأْمُرُونَ بِالْعُرْفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ ۗ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿١٤﴾ وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ تَفَرَّقُوا وَاخْتَلَفُوا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ ۗ وَأُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١٥﴾ يَوْمَ تَبْيَضُّ وُجُوهٌ وَتَسْوَدُّ وُجُوهٌ فَأَمَّا الَّذِينَ اسْوَدَّتْ وُجُوهُهُمْ أَكْفَرْتُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُمْ فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿١٦﴾ وَأَمَّا الَّذِينَ أَبْيَضَتْ وُجُوهُهُمْ فَفِي رَحْمَةِ اللَّهِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿١٧﴾ تِلْكَ ءَايَاتُ اللَّهِ نَتْلُوهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ وَمَا اللَّهُ يُرِيدُ ظُلْمًا لِّلْعَالَمِينَ ﴿١٨﴾

و چگونه ممکن است شما کافر شوید، در حالی که آیات خدا بر شما خوانده می شود و پیامبر او در میان شماست؟! و هر کس که به خدا تمسک جوید؛ قطعاً به راه راست، هدایت شده است. ﴿۱۰۱﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید! از خداوند؛ آن گونه که شایسته ترسیدن از او است؛ بترسید، و نمیرید مگر اینکه مسلمان باشید. ﴿۱۰۲﴾ و همگی به ریسمان خدا (=قرآن و اسلام) چنگ زبید و پراکنده نشوید، و نعمت خدا را بر خود یاد کنید، آنگاه که دشمنان (یکدیگر) بودید، پس میان دلهای شما الفت داد، آنگاه به (فضل) نعمت او برادر (یکدیگر) شدید، و شما بر لبه گودلی از آتش بودید، (او) شما را از آن نجات داد. این گونه خداوند آیات خود را برای شما روشن می سازد، باشد که شما راه یابید. ﴿۱۰۳﴾ و باید از میان شما، گروهی باشند که (مردم را) به نیکی دعوت کنند، و به کار شایسته وا دارند و از زشتی باز دارند، و آنانند که رستگارند. ﴿۱۰۴﴾ و مانند کسانی نباشید که پراکنده شدند و اختلاف کردند پس از آنکه دلایل روشن برایشان آمد، و اینان برایشان عذاب بزرگی است. ﴿۱۰۵﴾ روزی که چهره هایی سفید و چهره هایی سیاه می گردد، اما آنها که چهره هایشان سیاه شده (به آنان گفته می شود) «آیا بعد از ایمان تان کافر شدید؟! پس به سبب آنچه کفر می ورزیدید؛ عذاب را بچشید». ﴿۱۰۶﴾ و اما آنها که چهره هایشان سفید شده است، در رحمت خدا (=بهشت) خواهند بود، آنان در آن جاویدانند. ﴿۱۰۷﴾ اینها آیات خداست، که آن را به حق بر تو می خوانیم، و خداوند (هیچ گاه) ستمی برای جهانیان نمی خواهد. ﴿۱۰۸﴾

وَاللَّهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ ﴿١٠٩﴾ كُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ تَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَتَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَتُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَلَوْ ءَامَنَ أَهْلُ الْكِتَابِ لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ مِّنْهُمْ الْمُؤْمِنُونَ وَأَكْثَرُهُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿١١٠﴾ لَنْ يَضُرُّوكُمْ إِلَّا أَذًى ۖ وَإِنْ يُقْتَلُوا يُوَلَّوْكُمْ الْأَدْبَارَ ثُمَّ لَا يَنْصُرُونَ ﴿١١١﴾ ضَرَبَتْ عَلَيْهِمُ الدَّلِيلَةَ أَينَ مَا تُقِفُوا إِلَّا بِحَبْلٍ مِّنَ اللَّهِ وَحَبْلِ مِّنَ النَّاسِ وَبَاءُوا بِغَضَبٍ مِّنَ اللَّهِ وَضَرَبَتْ عَلَيْهِمُ الْمَسْكَنَةَ ۚ ذَلِكَ بَأْسُهُمْ كَانُوا يَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَيَقْتُلُونَ الْأَنْبِيَاءَ بِغَيْرِ حَقٍّ ۚ ذَلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا يَعْتَدُونَ ﴿١١٢﴾ لَيْسُوا سَوَاءً ۗ مِّنْ أَهْلِ الْكِتَابِ أُمَّةٌ قَائِمَةٌ يَتْلُونَ آيَاتِ اللَّهِ ءَانَاءَ اللَّيْلِ وَهُمْ يَسْجُدُونَ ﴿١١٣﴾ يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ ۚ يُسْرِعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ وَأُولَئِكَ مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿١١٤﴾ وَمَا يَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ فَلَنْ يُكْفَرُوهُ ۗ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالْمُتَّقِينَ ﴿١١٥﴾

و آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است از آن خداست، و (همه) کارها، به سوی خدا باز گردانده می شود. ﴿۱۰۹﴾ شما بهترین امتی هستید که برای مردم پدیدار شده اید: امر به معروف می کنید و نهی از منکر می نمائید، و به خدا ایمان دارید. و اگر اهل کتاب ایمان می آوردند؛ قطعاً برایشان بهتر بود، برخی از آنان مؤمنند و بیشتر آنان فاسق و نافرمانند. ﴿۱۱۰﴾ (اهل کتاب) هرگز به شما زیانی نخواهند رسانید؛ جز آزاری اندک، و اگر با شما بجنگند، به شما پشت خواهند کرد، سپس یاری نمی شوند. ﴿۱۱۱﴾ هر کجا یافته شوند، (مهر) ذلت و خواری بر آنان زده شده است. مگر آنکه در پناه امان خدا، و امان مردم باشند. و به خشمی از خدا گرفتار شده اند، و (مهر) بیچارگی بر آنها زده شده، این بدان سبب بود که به آیات خدا کفر می ورزیدند و پیامبران را به ناحق می کشتند، (و نیز) این (سزا) بخاطر آن بود که نافرمانی کردند و از حدود (الهی) تجاوز می نمودند. ﴿۱۱۲﴾ (ولی همه ی آنان) یکسان نیستند، از اهل کتاب گروهی هستند که درست کردارند، در دل شب در حالی که به نماز ایستاده اند، آیات خدا را می خوانند. ﴿۱۱۳﴾ به خدا و روز قیامت ایمان دارند و امر به معروف می کنند و از کار زشت و منکر باز می دارند، و در (انجام) کارهای نیک، می شتابند، و آنان از شایستگانند. ﴿۱۱۴﴾ و هر کار نیکی انجام دهند، هرگز کفران نخواهد شد، و خدا به (حال) پرهیز گاران آگاه است. ﴿۱۱۵﴾

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَنْ تُغْنِيَ عَنْهُمْ أَمْوَالُهُمْ وَلَا
 أَوْلَادُهُمْ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا وَأُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ
 فِيهَا خَالِدُونَ ﴿١١٦﴾ مَثَلُ مَا يُنْفِقُونَ فِي هَذِهِ
 الْحَيَاةِ الدُّنْيَا كَمَثَلِ رِيحٍ فِيهَا صِرٌّ أَصَابَتْ
 حَرَّتْ قَوْمٍ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ فَأَهْلَكَتَهُ^ع وَمَا
 ظَلَمَهُمُ اللَّهُ وَلَكِنْ أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿١١٧﴾ يَتَأْتِيهَا
 الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَتَّخِذُوا بَطَانَةً مِّنْ دُونِكُمْ لَا
 يَأْلُونَكُمْ خَبَالًا وَدُؤًا مَا عَنْتُمْ قَدْ بَدَتِ الْبَغْضَاءُ
 مِنْ أَفْوَاهِهِمْ وَمَا تَحْفَى صُدُورُهُمْ أَكْبَرُ^ع قَدْ بَيَّنَّا
 لَكُمْ الْآيَاتِ^ط إِن كُنْتُمْ تَعْقِلُونَ ﴿١١٨﴾ هَتَأْتُمْ أُوْلَاءِ
 تُحِبُّونَهُمْ وَلَا تُحِبُّونَكُمْ وَتُؤْمِنُونَ بِالْكِتَابِ كُلِّهِ وَإِذَا
 لِقَاكُمْ قَالُوا ءَامَنَّا وَإِذَا خَلَوْا عَضُوا عَلَيْكُمْ
 الْأَنَامِلَ مِنَ الْغَيْظِ^ج قُلْ مُوتُوا بِغَيْظِكُمْ^ه إِنَّ اللَّهَ
 عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿١١٩﴾ إِن تَمَسَّكُمْ حَسَنَةٌ
 تَسُؤْهُمْ وَإِن تُصِيبْكُمْ سَيِّئَةٌ يَفْرَحُوا بِهَا^ط وَإِن
 تَصَبَرُوا وَتَتَّقُوا لَا يَضُرُّكُمْ كَيْدُهُمْ شَيْئًا^ه إِنَّ اللَّهَ
 بِمَا يَعْمَلُونَ مُحِيطٌ ﴿١٢٠﴾ وَإِذْ غَدَوْتَ مِنْ
 أَهْلِكَ تَبَوَّئُ الْمُؤْمِنِينَ مَقْعِدًا لِلْقِتَالِ^ه وَاللَّهُ
 سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿١٢١﴾

بی گمان کسانی که کافر شدند، هرگز اموالشان و
 فرزندانشان چیزی از (عذاب) خدا را از آنان دفع نخواهد
 کرد. و آنان اهل آتشند، آنها در آن جاودانه خواهند بود.
 ﴿۱۱۶﴾ مثل آنچه (کافران) در این زندگی دنیا انفاق می
 کنند؛ همانند بادی است که در آن سرمای سخت و سوزانی
 است که به کشتزار قومی که بر خود ستم کرده اند؛ برسد، و
 آن را نابود سازد. خدا به آنها ستم نکرده، بلکه آنها خود بر
 خویشان ستم کرده اند. ﴿۱۱۷﴾ ای کسانی که ایمان آورده
 اید، از غیر خودتان (دوست و) محرم اسرار نگیرید، آنها از
 هیچ نابکاری در حق شما کوتاهی نمی کنند. آنها دوست
 دارند که شما در رنج و زحمت باشید. به راستی دشمنی از
 دهان (و زبان) شان آشکار شده است، و آنچه سینه هایشان
 پنهان می دارد؛ بزرگتر است، بی شک ما آیات و نشانه ها (ی
 دشمنی آنان) را برای شما بیان کردیم، اگر اندیشه کنید.
 ﴿۱۱۸﴾ ها! شما کسانی هستید که آنها را دوست می
 دارید، در حالی که آنها شما را دوست ندارند، و شما به همه
 کتاب (های آسمانی) ایمان دارید، (و آنها به کتاب شما
 ایمان ندارند). و چون با شما ملاقات می کنند می گویند:
 «ایمان آورده ایم». و هنگامی که تنها می شوند، از شدت
 خشم بر شما، سر انگشتان خود را به دندان می گزند. بگو: «به
 خشم خود بمیرید». بی گمان خداوند به (راز) درون سینه ها
 آگاه است. ﴿۱۱۹﴾ اگر به شما نیکی (و خوشی) برسد؛ آنها
 را ناراحت می کند، و اگر به شما بدی (و گزند) برسد؛
 بدان خوشحال می شوند. و اگر شما صبر کنید و پرهیزگاری
 نمایید، مکر و نیرنگ شان هیچ زیانی به شما نمی رسد، بی
 شک خداوند به آنچه می کنند؛ احاطه دارد. ﴿۱۲۰﴾ (به
 یاد آور) زمانی را که (در جنگ احد) بامدادان از میان
 خانواده خود بیرون آمدی (و) مؤمنان را برای جنگیدن در
 مواضعی می گماردی، و خداوند شنوای داناست. ﴿۱۲۱﴾

و (نیز به یاد آور) هنگامی که دو گروه از شما (= بنوسلمه و بنو حارثه) خواستند که سستی ورزند، و خداوند یاور (و نگهدار) آنها بود، و مؤمنان باید تنها بر خدا توکل کنند. ﴿۱۲۲﴾ و بی گمان خداوند شما را در (جنگ) بدر یاری کرد در حالی که شما ناتوان بودید، پس از خدا بترسید، باشد که سپاسگزاری نمایید. ﴿۱۲۳﴾ آنگاه که به مؤمنان می گفتی: «آیا شما را کافی نیست، که پروردگارتان شما را با سه هزار فرشته که (از آسمان) فرود می آیند، یاری کند؟» ﴿۱۲۴﴾ آری، اگر صبر کنید و پرهیزگاری نمایید، و (دشمن) با همین جوش (و خروش) سراغ شما بیاید. پروردگارتان شما را به پنج هزار فرشته نشاندار یاری خواهد کرد. ﴿۱۲۵﴾ و خداوند آن (یاری با فرشتگان) را جز مژده ای برای (پیروزی) شما قرار نداد، تا (بدین وسیله) دلهای شما بدان آرامش گیرد، و گرنه نصرو پیروزی جز از جانب خداوند توانمند حکیم نیست. ﴿۱۲۶﴾ تا گروهی از کسانی که کافر شده اند؛ هلاک و نابود کند، یا آنان را خوار و مغلوب نماید، آنگاه مأیوس و ناامیدانه باز گردند. ﴿۱۲۷﴾ هیچ چیز از کار (بندگان) در دست تو نیست، یا (خداوند) توبه آنان را می پذیرد (و آنان را می بخشاید) یا عذابشان می کند، زیرا آنان ستمکارند. ﴿۱۲۸﴾ و آنچه در آسمانها، و آنچه در زمین است، از آن خداست، هر کس را که بخواهد می آموزد، و هر کس را بخواهد عذاب می کند، و خداوند آمرزنده ی مهربان است. ﴿۱۲۹﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید! ربا را چند برابر نخورید، و از خدا بترسید تا رستگار شوید. ﴿۱۳۰﴾ و از آتشی که برای کافران آماده شده است بترسید. ﴿۱۳۱﴾ و خدا و پیامبر را اطاعت کنید، تا مورد رحمت (خدا) قرار گیرید. ﴿۱۳۲﴾

إِذْ هَمَّتْ طَّائِفَتَانِ مِنْكُمْ أَنْ تَفْشَلَا وَاللَّهُ وَلِيَهُمَا
وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿۱۲۲﴾ وَلَقَدْ نَصَرَكُمُ
اللَّهُ بِبَدْرٍ وَأَنْتُمْ أَذِلَّةٌ فَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ
﴿۱۲۳﴾ إِذْ تَقُولُ لِلْمُؤْمِنِينَ أَلَنْ يَكْفِيَكُمْ أَنْ
يُمَدِّدَ كُمْ رَبُّكُمْ بِثَلَاثَةِ آفِ مِنَ الْمَلَائِكَةِ مُزْلِينَ
﴿۱۲۴﴾ بَلَىٰ إِنْ تَصْبِرُوا وَتَتَّقُوا وَيَأْتُوكُم مِّن فَوْرِهِمْ
هَذَا يُمَدِّدْكُمْ رَبُّكُمْ بِخَمْسَةِ آفِ مِنَ الْمَلَائِكَةِ
مُسَوِّمِينَ ﴿۱۲۵﴾ وَمَا جَعَلَهُ اللَّهُ إِلَّا بُشْرَىٰ لَكُمْ
وَلِتَطْمَئِنَّ قُلُوبُكُمْ بِهِ ۗ وَمَا النَّصْرُ إِلَّا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ
الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ ﴿۱۲۶﴾ لِيَقْطَعَ طَرَفًا مِّنَ الَّذِينَ كَفَرُوا
أَوْ يَكْبِتَهُمْ فَيَنْقَلِبُوا خَائِبِينَ ﴿۱۲۷﴾ لَيْسَ لَكَ مِنَ
الْأَمْرِ شَيْءٌ أَوْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ أَوْ يُعَذِّبَهُمْ فَإِنَّهُمْ
ظَالِمُونَ ﴿۱۲۸﴾ وَاللَّهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي
الْأَرْضِ يَغْفِرُ لِمَن يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَن يَشَاءُ ۗ وَاللَّهُ
غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿۱۲۹﴾ يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا
تَأْكُلُوا الرِّبَا أَضْعَافًا مُّضَاعَفَةً ۖ وَاتَّقُوا اللَّهَ
لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿۱۳۰﴾ وَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِي أُعِدَّتْ
لِلْكَافِرِينَ ۗ وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ
تُرْحَمُونَ ﴿۱۳۱﴾

* وَسَارِعُوا إِلَىٰ مَغْفِرَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا
 السَّمَوَاتُ وَالْأَرْضُ أُعِدَّتْ لِلْمُتَّقِينَ ﴿١٣٢﴾ الَّذِينَ
 يَنْفِقُونَ فِي السَّرَّاءِ وَالصَّرَّاءِ وَالْكُظُمِينَ الْغَيْظِ
 وَالْعَافِينَ عَنِ النَّاسِ ۗ وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ
 ﴿١٣٣﴾ وَالَّذِينَ إِذَا فَعَلُوا فَحِشَةً أَوْ ظَلَمُوا
 أَنفُسَهُمْ ذَكَرُوا اللَّهَ فَاسْتَغْفَرُوا لِذُنُوبِهِمْ وَمَن يَغْفِرِ
 اللَّهُ لَنُورٍ ۗ وَالَّذِينَ إِذَا فَعَلُوا وَهْمًا
 يَعْلَمُونَ ﴿١٣٤﴾ أُولَٰئِكَ جَزَاءُهُمْ مَّغْفِرَةٌ مِّن
 رَبِّهِمْ وَجَنَّتْ تَجْرِي مِّن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ
 فِيهَا ۗ وَنِعْمَ أَجْرُ الْعَمَلِينَ ﴿١٣٥﴾ قَدْ خَلَتْ مِن
 قَبْلِكُمْ سُنَنٌ فَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ
 عِقَابُ الْمُكَذِّبِينَ ﴿١٣٦﴾ هَذَا بَيَانٌ لِّلنَّاسِ وَهُدًى
 وَمَوْعِظَةٌ لِّلْمُتَّقِينَ ﴿١٣٧﴾ وَلَا تَهِنُوا وَلَا تَحْزَنُوا
 وَأَنْتُمْ الْأَعْلَوْنَ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١٣٨﴾ إِنْ
 يَمَسُّكُمْ قَرْحٌ فَقَدْ مَسَّ الْقَوْمَ قَرْحٌ مِّثْلُهُ ۗ وَتِلْكَ
 الْأَيَّامُ نُدَاوِلُهَا بَيْنَ النَّاسِ وَلِيَعْلَمَ اللَّهُ الَّذِينَ
 ءَامَنُوا وَيَتَّخِذَ مِنكُمْ شُهَدَاءَ ۗ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ
 الظَّالِمِينَ ﴿١٣٩﴾

و به سوی آمرزش پروردگارتان، و بهشتی که پهنای آن
 (به قدر) آسمانها و زمین است، (و) برای پرهیزگاران
 آماده شده است، بشتابید. ﴿۱۳۳﴾ آن کسانی که در
 توانگری و تنگدستی انفاق می کنند، و خشم خود را فرو
 می برند، و از مردم در می گذرند، و خداوند نیکوکاران
 را دوست می دارد. ﴿۱۳۴﴾ و کسانی که چون مرتکب
 کار زشتی شوند یا بر خود ستم کنند، خدا را به یاد می
 آورند، پس برای گناهانشان آمرزش می خواهند، و چه
 کسی جز خدا گناهان را می آمرزد؟ و به آنچه کرده اند،
 در حالی که می دانند (که گناه است) پا فشاری و اصرار
 نمی کنند. ﴿۱۳۵﴾ آنها پاداششان آمرزشی از (جانب)
 پروردگارشان و باغهایی است که از زیر (درختان) آن
 جویها جاری است، جاودانه در آن می مانند، و پاداش
 (نیکو کاران و) اهل عمل چه خوب است. ﴿۱۳۶﴾ بی
 شک پیش از شما (ملت‌هایی و) سنت‌هایی گذشته است،
 پس در زمین گردش کنید و ببینید؛ سرانجام تکذیب
 کنندگان چگونه است؟ ﴿۱۳۷﴾ این (قرآن) بیانی است
 برای مردم و هدایت و اندرزی برای پرهیزگاران است.
 ﴿۱۳۸﴾ و سست نشوید و اندوهگین نگردید، و شما
 برتر هستید؛ اگر مؤمن باشید. ﴿۱۳۹﴾ اگر (در روز
 احد) به شما زخم و آسیبی رسید؛ به راستی به آن گروه
 (کافر نیز در روز بدر) زخم و آسیبی همانند آن رسید. و
 ما این روزها (ی شکست و پیروزی) را در میان مردم می
 گردانیم. و تا خداوند افرادی را که (واقعاً) ایمان آورده
 اند؛ معلوم بدارد، و از میان شما شاهدانی بگیرد، و
 خداوند ستمکاران را دوست نمی دارد. ﴿۱۴۰﴾

وَلِيُمَحِّصَ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَيَمْحَقَ الْكٰفِرِيْنَ .
 ﴿١٤١﴾ اَمْ حَسِبْتُمْ اَنْ تَدْخُلُوْا الْجَنَّةَ وَلَمَّا يَعْلَمِ اللّٰهُ
 الَّذِيْنَ جَاهَدُوْا مِنْكُمْ وَيَعْلَمَ الصّٰبِرِيْنَ ﴿١٤٢﴾ وَلَقَدْ
 كُنْتُمْ تَمَنُّوْنَ اَلْمَوْتَ مِنْ قَبْلِ اَنْ تَلْقَوْهُ فَقَدْ رَاَيْتُمُوْهُ
 وَاَنْتُمْ تَنْظُرُوْنَ ﴿١٤٣﴾ وَمَا مُحَمَّدٌ اِلَّا رَسُوْلٌ قَدْ خَلَتْ
 مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ ؕ اَفَاِیْنِ مَاتَ اَوْ قُتِلَ اَنْقَلَبْتُمْ عَلٰی
 اَعْقَابِكُمْ ؕ وَمَنْ يَنْقَلِبْ عَلٰی عَقْبَيْهِ فَلَنْ يَضُرَّ اللّٰهَ
 شَيْئًا ؕ وَسَيَجْزِي اللّٰهُ الشّٰكِرِيْنَ ﴿١٤٤﴾ وَمَا كَانَ
 لِنَفْسٍ اَنْ تَمُوْتَ اِلَّا بِاِذْنِ اللّٰهِ كَتَبْنَا مُوَجَّلًا ؕ
 وَمَنْ يُرِدْ ثَوَابَ الدُّنْيَا نُؤْتِهٖ مِنْهَا وَمَنْ يُرِدْ ثَوَابَ
 الْاٰخِرَةِ نُؤْتِهٖ مِنْهَا ؕ وَسَنَجْزِي الشّٰكِرِيْنَ ﴿١٤٥﴾
 وَكَآئِنٌ مِّنْ نَّبِيٍّ قَاتَلَ مَعَهُ رِبِّيُّوْنَ كَثِيْرٌ فَمَا وَهَنُوْا
 لِمَا اَصَابَهُمْ فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ وَمَا ضَعُفُوْا وَمَا اسْتَكٰنُوْا
 ؕ وَاللّٰهُ تُحِبُّ الصّٰبِرِيْنَ ﴿١٤٦﴾ وَمَا كَانَ قَوْلُهُمْ اِلَّا اَنْ
 قَالُوْا رَبَّنَا اَغْفِرْ لَنَا ذُنُوْبَنَا وَاِسْرَافَنَا فِيْ اَمْرِنَا وَثَبَّتْ
 اَقْدَامَنَا وَاَنْصُرْنَا عَلٰی الْقَوْمِ الْكٰفِرِيْنَ ﴿١٤٧﴾
 فَغَاتَبَهُمُ اللّٰهُ ثَوَابَ الدُّنْيَا وَحَسْنَ ثَوَابِ الْاٰخِرَةِ
 ؕ وَاللّٰهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِيْنَ ﴿١٤٨﴾

و تا خداوند کسانی را که ایمان آورده اند؛ پاک و خالص گرداند، و کافران را نابود سازد. ﴿۱۴۱﴾ آیا پنداشتید که (تنها با ادعای ایمان) به بهشت داخل می شوید؛ در حالی که خداوند هنوز مجاهدان از شما معلوم نداشته، و صابران را مشخص و جدا نساخته است؟! ﴿۱۴۲﴾ و به راستی شما مرگ (و شهادت) را پیش از آنکه با آن روبرو شوید، آرزو می کردید، پس آن را دیدید، در حالی که به آن نگاه می کردید. ﴿۱۴۳﴾ و محمد جز فرستاده ای نیست، که به راستی پیش از او (نیز) فرستادگانی (بوده اند و) گذشتند. آیا اگر بمیرد یا کشته شود، شما به عقب می گردید (و عقیده و دین خود را رها می کنید؟) و هر کس به عقب بازگردد (و عقیده و دین راستین را رها کند) هرگز به خدا زیانی نمی رساند، و به زودی خداوند سپاسگزاران را پاداش می دهد. ﴿۱۴۴﴾ و هیچ کسی جز به فرمان خدا نمی میرد، سر نوشتی است معین و مشخص شده، و هر کس که پاداش این دنیا را بخواهد از آن به او می دهیم، و هر کس که پاداش آخرت را بخواهد، از آن به او می دهیم، و بزودی سپاسگزاران را پاداش خواهیم داد. ﴿۱۴۵﴾ و چه بسیار پیامبرانی که همراه او توده های انبوه، مردان خدایی نبرد کردند، آنها هیچ گاه در برابر آنچه در راه خدا بدیشان رسید، سستی نورزیدند و ناتوان نشدند، و زبونی نشان ندادند (و تسلیم دشمن نشدند) و خداوند شکیبایان را دوست دارد. ﴿۱۴۶﴾ و سخن آنان جز این نبود که گفتند: «پروردگارا! گناهان ما را بیامرز، و از زیاده روی ما، در کارمان (بر ما بیامرز) و گامهای ما را استوار بدار و ما را بر گروه کافران، پیروز گردان.» ﴿۱۴۷﴾ پس خداوند پاداش این دنیا و پاداش نیک آخرت را به آنها عطا کرد، و خداوند نیکوکاران را دوست دارد. ﴿۱۴۸﴾

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِن تَطِيعُوا الَّذِينَ
كَفَرُوا يَرُدُّوكُمْ عَلَىٰ أَعْقَابِكُمْ فَتَنْقَلِبُوا
خَسِرِينَ ﴿١٤٩﴾ بَلِ اللَّهُ مَوْلَاكُمْ ۖ وَهُوَ خَيْرُ
الْمُنْصِرِينَ ﴿١٥٠﴾ سَنُلْقِي فِي قُلُوبِ الَّذِينَ
كَفَرُوا الرُّعْبَ بِمَا أَشْرَكُوا بِاللَّهِ مَا لَمْ يُنَزَّلْ
بِهِ سُلْطَانًا ۖ وَمَأْوَاهُمُ النَّارُ ۖ وَبِئْسَ مَثْوَى
الظَّالِمِينَ ﴿١٥١﴾ وَلَقَدْ صَدَقَكُمُ اللَّهُ
وَعَدَهُ ۖ إِذْ تَحْسُونَهُمْ بِإِذْنِهِ ۖ حَتَّىٰ إِذَا
فَشَلْتُمْ وَتَنَزَعْتُمْ فِي الْأَمْرِ وَعَصَيْتُمْ مِّنْ بَعْدِ مَا
أَرْنَاكُمْ مَا تَحْبُونَ ۚ مِّنْكُمْ مَّن يُرِيدُ الدُّنْيَا
وَمِنْكُمْ مَّن يُرِيدُ الْآخِرَةَ ۚ ثُمَّ صَرَفَكُم عَنْهُمْ
لِيُبْتَلِيَكُمْ ۖ وَلَقَدْ عَفَا عَنْكُمْ ۗ وَاللَّهُ ذُو فَضْلٍ
عَلَى الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٥٢﴾ إِذْ تَصْعَدُونَ وَلَا
تَلُودُونَ عَلَىٰ أَحَدٍ ۖ وَالرَّسُولُ يَدْعُوكُمْ فِي
أُخْرَانِكُمْ فَأَثْبِكُمْ غَمًّا بَغْمٍ لِّكَيْلَا تَحْزَنُوا
عَلَىٰ مَا فَاتَكُمْ وَلَا مَا أَصَابَكُمْ ۗ وَاللَّهُ خَبِيرٌ
بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٥٣﴾

ای کسانی که ایمان آورده اید! اگر از کسانی که کافر شده اند؛ اطاعت کنید، شما را (به کفر) بر می گردانند، آنگاه زیان دیده بر می گردید. ﴿١٤٩﴾ (بر کافران تکیه نکنید) بلکه، خداوند یاور و مولای شما است، و او بهترین یاری دهندگان است. ﴿١٥٠﴾ به زودی در دل‌های کسانی که کافر شدند، بیم و ترس خواهیم افکند؛ بخاطر اینکه چیزی را شریک خدا قرار داده اند که هیچگونه دلیلی بر (حقانیت) آن نازل نکرده است. و جایگاه آنها آتش است، و جایگاه ستمکاران چه بد است. ﴿١٥١﴾ و به راستی خداوند، وعده خود را با شما (در جنگ احد) تحقق بخشید، آنگاه که در (درآغاز جنگ) به فرمان او، آنان می کشتید. تا اینکه سست شدید و در کار (جنگ و جمع آوری غنیمت) با یکدیگر به نزاع پرداختید، و بعد از آنکه آنچه را دوست می داشتید (از پیروزی بر دشمن) به شما نشان داد، نافرمانی کردید، بعضی از شما خواهان دنیا بود، و بعضی خواهان آخرت. سپس برای آنکه شما را آزمایش کند از (تعقیب) آنان منصرفتان کرد، (و پیروزی شما به شکست انجامید). و از (معصیت و تقصیر) شما (که نافرمانی از دستور پیامبر بود) در گذشت. و خداوند نسبت به مؤمنان فضل و بخشش دارد. ﴿١٥٢﴾ و (بیاد آورید) هنگامی را که (در حال گریز از کوه) بالا می رفتید، و به هیچ کس توجه نمی کردید. و پیامبر از پشت سرتان شما را صدا می زد، پس (خداوند) با غم و اندوهی در پی غم و اندوهی (دیگر) به شما سزا داد. این بدین خاطر بود که بر آنچه از دست داده اید و بر آنچه به شما رسیده است؛ اندوهگین نشوید. و خداوند از آنچه می کنید؛ آگاه است. ﴿١٥٣﴾

ثُمَّ أَنْزَلَ عَلَيْكُمْ مِنْ بَعْدِ الْغَمِّ أَمْنَةً نَاعَسًا يَغْشَى
 طَائِفَةً مِّنْكُمْ ۖ وَطَائِفَةٌ قَدْ أَهَمَّتْهُمْ أَنفُسُهُمْ
 يَظُنُّونَ بِاللَّهِ غَيْرَ الْحَقِّ ظَنَّ الْجَاهِلِيَّةِ
 يَقُولُونَ هَل لَّنَا مِنَ الْأَمْرِ مِنْ شَيْءٍ ۗ قُلْ إِنَّ
 الْأَمْرَ كُلَّهُ لِلَّهِ ۗ يُخْفُونَ فِي أَنفُسِهِمْ مَا لَا يُبْدُونَ
 لَكَ يَقُولُونَ لَوْ كَان لَنَا مِنَ الْأَمْرِ شَيْءٌ مَا قُتِلْنَا
 هَهُنَا ۗ قُلْ لَوْ كُنْتُمْ فِي بُيُوتِكُمْ لَبَرَزَ الَّذِينَ كُتِبَ
 عَلَيْهِمُ الْقَتْلُ إِلَىٰ مَضَاجِعِهِمْ ۗ وَلِيَبْتَلِيَ اللَّهُ مَا فِي
 صُدُورِكُمْ وَلِيُمَحِّصَ مَا فِي قُلُوبِكُمْ ۗ وَاللَّهُ عَلِيمٌ
 بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿١٥٤﴾ إِنَّ الَّذِينَ تَوَلَّوْا مِنكُمْ يَوْمَ
 الْتَقَى الْجَمْعَانِ إِنَّمَا اسْتَزَلَّهُمُ الشَّيْطَانُ بِبَعْضِ مَا
 كَسَبُوا ۗ وَلَقَدْ عَفَا اللَّهُ عَنْهُمْ ۗ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ حَلِيمٌ
 ﴿١٥٥﴾ يَتَّيِبُهَا لِلَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ كَفَرُوا
 وَقَالُوا لِإِخْوَانِهِمْ إِذَا ضَرَبُوا فِي الْأَرْضِ أَوْ كَانُوا
 غُزًى لَّوْ كَانُوا عِنْدَنَا مَا مَاتُوا وَمَا قُتِلُوا لِيَجْعَلَ
 اللَّهُ ذَٰلِكَ حَسْرَةً فِي قُلُوبِهِمْ ۗ وَاللَّهُ يُحْيِي ۖ وَيُمِيتُ ۗ
 وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿١٥٦﴾ وَلَئِن قُتِلْتُمْ فِي سَبِيلِ
 اللَّهِ أَوْ مُتُّمْ لَمَغْفِرَةٌ مِّنَ اللَّهِ وَرَحْمَةٌ خَيْرٌ مِّمَّا
 تَجْمَعُونَ ﴿١٥٧﴾

سپس بعد از آن غم و اندوه، آرامشی (به صورت) خواب
 سبکی بر شما فرو فرستاده، که گروهی از شما را فرا گرفت.
 و گروهی دیگر (= منافقین) در فکر جان خود بودند، و
 درباره ی خدا، گمانهای ناروا و باطل، همچون گمانهای
 زمان جاهلیت داشتند. می گفتند: «آیا چیزی از نصرت و
 پیروزی نصیب ما می شود؟» بگو: «همه کارها (شکست و
 پیروزی) به دست خداست». آنها چیزی را در دلهایشان پنهان
 می دارند که برای تو آشکار نمی سازند، می گویند: «اگر ما
 را در این کار اختیاری بود(و بهره ای از پیروزی داشتیم) در
 اینجا کشته نمی شدیم». بگو: «اگر شما در خانه های خود هم
 بودید، کسانی که کشته شدن بر آنان نوشته شده بود؛ قطعاً به
 قتلگاههای خود، بیرون می آمدند». و (اینها) برای این است
 که خداوند، آنچه را در سینه هایتان (پنهان) دارید، بیازماید،
 و آنچه را در دلهایتان است؛ خالص و پاک گرداند. و
 خداوند به (راز) درون سینه ها آگاه است. ﴿١٥٤﴾ به راستی
 کسانی از شما که در روز بر خورد دو گروه (مسلمانان و
 کافران در جنگ احد) فرار کردند، در حقیقت شیطان آنان
 را به سبب بعضی از کردار(و گناهی) که مرتکب شده
 بودند، بلغزاند، و قطعاً خداوند از آنان در گذشت، بی گمان
 خداوند آمرزنده ی بردبار است. ﴿١٥٥﴾ ای کسانی که
 ایمان آورده اید! مانند کسانی نباشید که کفر ورزیدند، و
 درباره برادرانشان چون به سفر رفتند (و مردند) یا در جنگ
 شرکت کردند (و کشته شدند) گفتند: «اگر آنها نزد ما بودند،
 نمی مردند و کشته نمی شدند» تا خداوند این (گفتار) را
 حسرتی در دلهایشان قرار دهد، و خداوند، زنده می کند و
 می میراند(زندگی و مرگ همه به دست خداست).
 ﴿١٥٦﴾ و اگر در راه خدا کشته شوید یا بمیرید، بی گمان
 آمرزش و رحمت از (جانب) خدا، از آنچه آنها جمع می
 کنند، بهتر است. ﴿١٥٧﴾

وَلِئِنْ مُتُّمْ أَوْ قُتِلْتُمْ لِإِلَى اللَّهِ تَحْشُرُونَ ﴿۱۵۸﴾ فَبِمَا رَحْمَةٍ مِّنَ اللَّهِ لِنْتَ لَهُمْ ۗ وَلَوْ كُنْتَ فَظًّا غَلِيظًا لَّالْقَلْبِ لَأَنفَضُوا مِنْ حَوْلِكَ فَاعْفُ عَنْهُمْ وَاسْتَغْفِرْ لَهُمْ وَشَاوِرْهُمْ فِي الْأَمْرِ ۗ فَإِذَا عَزَمْتَ فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ ۚ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَوَكِّلِينَ ﴿۱۵۹﴾

إِن يَنْصُرْكُمُ اللَّهُ فَلَا غَالِبَ لَكُمْ ۗ وَإِن يَخَذِلْكُمْ فَمَنْ ذَا الَّذِي يَنْصُرْكُم مِّن بَعْدِهِ ۗ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿۱۶۰﴾ وَمَا كَانَ لِنَبِيِّ أَنْ يُغَلِّقَ وَمَنْ يُغَلِّقْ يَأْتِ بِمَا غَلَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ۚ ثُمَّ تُوَفَّى كُلُّ نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿۱۶۱﴾ أَفَمَن اتَّبَعَ رِضْوَانَ اللَّهِ كَمَن بَاءَ بِسَخَطٍ مِّنَ اللَّهِ وَمَا وَنُهُ جَهَنَّمَ ۚ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ﴿۱۶۲﴾ هُمْ دَرَجَاتٌ عِنْدَ اللَّهِ ۗ وَاللَّهُ بِبَصِيرٍ بِمَا يَعْمَلُونَ ﴿۱۶۳﴾ لَقَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ إِذْ بَعَثَ فِيهِمْ رَسُولًا مِّنْ أَنفُسِهِمْ يَتْلُوا عَلَيْهِمْ ءَايَاتِهِ ۗ وَيُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَإِن كَانُوا مِن قَبْلُ لَفِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿۱۶۴﴾ أَوْلَمَّا أَصَبْتُمْ مِصْبَةَ ۗ قَدْ أَصَبْتُمْ مَثَلَهَا قُلْتُمْ أَنِي هَذَا ۗ قُلْ هُوَ مِن عِنْدِ أَنفُسِكُمْ ۗ إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿۱۶۵﴾

و اگر بمیرید یا کشته شوید؛ قطعاً به سوی خدا محشور می شوید. ﴿۱۵۸﴾ پس به (سبب) رحمت الهی است که تو با آنان نرم خو (و مهربان) شدی، و اگر تند خو و سخت دل بودی، قطعاً از اطراف تو پراکنده می شدند، پس از آنان در گذر و برایشان آموزش بخواه، و در کارها، با آنان مشورت کن، و آنگاه که تصمیم گرفتی بر خدا توکل کن، زیرا که خداوند توکل کنندگان را دوست می دارد. ﴿۱۵۹﴾ اگر خداوند شما را یاری کند، هیچ کس بر شما پیروز نخواهد شد، و اگر شما را به خود واگذارد (و یاریتان نکند) پس چه کسی بعد از او شما را یاری خواهد کرد؟ و مؤمنان باید تنها بر خدا توکل کنند. ﴿۱۶۰﴾ و هیچ پیامبری را نسزد که خیانت کند، و هر کس خیانت کند، روز قیامت، با آنچه (در آن) خیانت کرده بیاید. سپس به هر کس آنچه را کسب کرده است (از نیکی یا بدی) بطور کامل (پاداش یا سزا) داده می شود، و به آنان ستم نخواهد شد. ﴿۱۶۱﴾ آیا کسی که خشنودی خدا را پیروی می کند، همانند کسی است که به خشم خدا دچار گردد و جایگاه او جهنم است، و (آن) چه بد جائی است. ﴿۱۶۲﴾ (هر یک از) ایشان، درجاتی در نزد خدا دارند، و خداوند به آنچه می کنند؛ بیناست. ﴿۱۶۳﴾ به راستی که خداوند بر مؤمنان منت نهاد، هنگامی که در میان آنان پیامبری از خودشان برانگیخت، که آیات او (= قرآن) را بر آنها می خواند و پاکیزه شان می دارد و به آنان کتاب (= قرآن) و حکمت (= سنت) می آموزد، و اگر چه پیش از آن در گمراهی آشکاری بودند. ﴿۱۶۴﴾ آیا هنگامی که مصیبتی (در جنگ احد) به شما رسید، در حالی که دو برابر آن را (در جنگ بدر به کافران) رسانده بودید، گفتید: «این (مصیبت) از کجا است؟» بگو: «آن از جانب خود تان است» (و نتیجه نا فرمانی دستور پیامبر است) بی گمان خداوند بر هر چیز تواناست. ﴿۱۶۵﴾

و آنچه (در روز احد) روزی که دو گروه (مؤمنان و کافران) با هم برخورد کردند، به شما رسید، به فرمان خدا بود، و برای این بود که مؤمنان را معلوم بدارد. ﴿۱۶۶﴾ و (نیز) کسانی که نفاق ورزیدند معلوم بدارد. و به ایشان گفته شد: «بیاید در راه خدا بجنگید یا (حداقل از خود و شهرتان) دفاع کنید». گفتند: «اگر می دانستیم جنگی روی خواهد داد، مسلماً از شما پیروی می کردیم». آنان در آن هنگام، به کفر نزدیکتر بودند تا به ایمان، به زبان خویش چیزی می گویند که در دلهایشان نیست، و خدا به آنچه کتمان می کنند؛ آگاه تر است. ﴿۱۶۷﴾ کسانی که (خود در خانه) نشستند و درباره ی برادران خود گفتند: «اگر آنها از ما پیروی می کردند، کشته نمی شدند» بگو: «اگر راست می گویند؛ پس مرگ را از خودتان دور سازید». ﴿۱۶۸﴾ و هرگز کسانی را که در راه خدا کشته شده اند؛ مرده میندار، بلکه زنده اند، نزد پروردگارشان روزی داده می شوند. ﴿۱۶۹﴾ به آنچه خداوند از فضل و کرم خود به ایشان داده است، شادمانند، و به کسانی که هنوز به آنها نپیوسته اند، خوش وقتند، که نه بیمی بر آنهاست و نه اندوهگین می شوند. ﴿۱۷۰﴾ به نعمت و فضل خدا شادمانند، و اینکه (می بینند) خداوند پاداش مؤمنان را ضایع نمی کند. ﴿۱۷۱﴾ کسانی که دعوت خدا و پیامبر را پس از آنکه (در میدان احد) به آنان زخم و جراحت رسید اجابت کردند. (و برای تعقیب مشرکان به سوی «حمرات الاسد» رفتند) برای کسانی از آنها که نیکی و پرهیزگاری کردند، پاداش بزرگی است. ﴿۱۷۲﴾ کسانی که مردم به آنان گفتند: «مردم (= مشرکان مکه) برای (جنگ با) شما گرد آمده اند، پس از آنها بترسید». (این سخن) برایمانشان افزوده و گفتند: «خدا ما را بس است، و بهترین حامی است». ﴿۱۷۳﴾

وَمَا أَصْبَكُمْ يَوْمَ التَّقَى الْجَمْعَانِ فَبِإِذْنِ اللَّهِ وَلِيَعْلَمَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿۱۶۶﴾ وَلِيَعْلَمَ الَّذِينَ نَافَقُوا وَقِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا قَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَوْ ادْفَعُوا قَالُوا لَوْ نَعْلَمُ قِتَالًا لَاتَّبَعْنَاكُمْ هُمْ لِلْكَفْرِ يَوْمِيذٍ أَقْرَبُ مِنْهُمْ لِلْإِيمَانِ يَقُولُونَ بِأَفْوَاهِهِمْ مَا لَيْسَ فِي قُلُوبِهِمْ ۗ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يَكْتُمُونَ ﴿۱۶۷﴾ الَّذِينَ قَالُوا لِإِخْوَانِهِمْ وَقَعَدُوا لَوْ أَطَاعُونَا مَا قُتِلُوا قُلْ فَادْرَأُوا عَنْ أَنْفُسِكُمُ الْمَوْتَ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿۱۶۸﴾ وَلَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْوَاتًا بَلْ أَحْيَاءُ عِنْدَ رَبِّهِمْ يُرْزَقُونَ ﴿۱۶۹﴾ فَرِحِينَ بِمَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَيَسْتَبْشِرُونَ بِالَّذِينَ لَمْ يَلْحَقُوا بِهِمْ مِنْ خَلْفِهِمْ أَلَّا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿۱۷۰﴾ * يَسْتَبْشِرُونَ بِنِعْمَةِ مِّنَ اللَّهِ وَفَضْلٍ وَأَنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿۱۷۱﴾ الَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِلَّهِ وَالرَّسُولِ مِنْ بَعْدِ مَا أَصَابَهُمُ الْقَرْحُ لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا مِنْهُمْ وَاتَّقُوا أَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿۱۷۲﴾ الَّذِينَ قَالُوا لَهُمُ النَّاسُ إِنَّ النَّاسَ قَدْ جَمَعُوا لَكُمْ فَاخْشَوْهُمْ فَزَادَهُمْ إِيمَانًا وَقَالُوا حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ

پس به نعمت و فضل خداوند (از میدان جنگ) بازگشتند، هیچ آسیبی به آنان نرسید، و خشنودی خدا را پیروی کردند، و خداوند دارای فضل و بخشش بزرگی است. ﴿۱۷۴﴾ (در حقیقت) این شیطان است که دوستانش را می ترساند، پس اگر ایمان دارید از آنها نترسید، و از من بترسید. ﴿۱۷۵﴾ و کسانی که در (یاری) کفر شتاب می کنند، تو را اندوهگین نسازد! یقیناً آنها هرگز زبانی به خداوند نمی رسانند، خداوند می خواهد که بهره ای برای آنان در آخرت قرار ندهد و برای آنها، عذاب بزرگی است. ﴿۱۷۶﴾ به راستی کسانی که کفر را به (بهای) ایمان خریدند، هرگز به خدا زبانی نمی رسانند، و برای آنها، عذاب دردناکی است. ﴿۱۷۷﴾ و کسانی که کافر شدند، میندازید که به آنان مهلت می دهیم، برایشان بهتر است، ما فقط به آنها مهلت می دهیم؛ تا بر گناه (خود) بیفزایند، و برای آنها عذاب خوار کننده ای است. ﴿۱۷۸﴾ چنین نبود که خداوند، مؤمنان را به این (حالی) که شما بر آن هستید، وا گذارد، تا آنکه پلید را از پاک جدا سازد، و چنین نبود که خداوند شما را از غیب آگاه کند، ولی خداوند از میان فرستادگان، هر کس را بخواهد بر می گزیند، پس به خدا و فرستادگانش ایمان بیاورید، و اگر ایمان بیاورید و تقوا پیشه کنید، پاداش بزرگی برای شماست. ﴿۱۷۹﴾ و کسانی که به آنچه خداوند از فضل خویش به آنان داده، بخل می ورزند، گمان نکنند که آن (بخل) برای آنان خیر است. بلکه برای آنها شر است، به زودی آنچه را که نسبت به آن بخل ورزیدند، روز قیامت طوق گردنشان می شود. و میراث آسمانها و زمین از آن خداست، و خداوند به آنچه می کنید؛ آگاه است. ﴿۱۸۰﴾

فَانْقَلَبُوا بِنِعْمَةٍ مِّنَ اللَّهِ وَفَضْلٍ لَّمْ يَمَسَّسَهُمْ سُوءٌ
وَاتَّبَعُوا رِضْوَانَ اللَّهِ وَاللَّهُ ذُو فَضْلٍ عَظِيمٍ ﴿١٧٤﴾
إِنَّمَا ذَلِكُمُ الشَّيْطَانُ يُخَوِّفُ أَوْلِيَاءَهُ فَلَا
تَخَافُوهُمْ وَخَافُوا إِن كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١٧٥﴾ وَلَا
تَحْزَنْكَ الَّذِينَ يُسْرِعُونَ فِي الْكُفْرِ إِنَّهُمْ لَن يَضُرُّوْا
اللَّهَ شَيْئًا يُرِيدُ اللَّهُ أَلَّا يَجْعَلَ لَهُمْ حِطًّا فِي الْآخِرَةِ
وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١٧٦﴾ إِنَّ الَّذِينَ اشْتَرُوا الْكُفْرَ
بِالْإِيمَانِ لَن يَضُرُّوْا اللَّهَ شَيْئًا وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ
﴿١٧٧﴾ وَلَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّمَا نُمَلِّئُهُمْ خَيْرٌ
لِّأَنفُسِهِمْ إِنََّّمَا نُمَلِّئُهُمْ لِيُزَادُوا إِثْمًا وَهُمْ
عَذَابٌ مُّهِينٌ ﴿١٧٨﴾ مَا كَانَ اللَّهُ لِيَذَرَ الْمُؤْمِنِينَ
عَلَىٰ مَا أَنْتُمْ عَلَيْهِ حَتَّىٰ يَمِيزَ الْخَبِيثَ مِنَ الطَّيِّبِ
وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُطْلِعَكُمْ عَلَى الْغَيْبِ وَلَكِنَّ اللَّهَ
جَبَّيْتِي مِنْ رُسُلِهِ مَنْ يَشَاءُ فَتَأْمِنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ
وَإِن تُؤْمِنُوا وَتَتَّقُوا فَلَكُمْ أَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿١٧٩﴾ وَلَا
تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ يَبْخُلُونَ بِمَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ
هُوَ خَيْرًا لَهُمْ بَلْ هُوَ شَرٌّ لَهُمْ سَيُطَوَّقُونَ مَا بَخَلُوا
بِهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَاللَّهُ مِيرَاثُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿١٨٠﴾

به راستی که خداوند، سخن کسانی را که گفتند: «خدا فقیر است، و ما بی نیازیم!» شنید، به زودی آنچه را گفتند، و به ناحق کشتن پیامبران را خواهیم نوشت، و می‌گوییم: «بچشید عذاب سوزان را». ﴿۱۸۱﴾ این (عقوبت) بخاطر چیزی است که دست‌های شما از پیش فرستاده است، و (گر نه) خداوند هرگز به بندگان (خود) ستمگر نیست. ﴿۱۸۲﴾ کسانی که گفتند: «خداوند با ما عهد و پیمان بسته، که به هیچ پیامبری ایمان نیاوریم، تا برای ما قربانی بیاورد که آتش (= صاعقه آسمانی) آن را بخورد» بگو: «قطعاً پیامبرانی پیش از من، برای شما آمدند با معجزه‌ها و دلایل روشن، و آنچه را گفتید، (برای شما آوردند) پس اگر راست می‌گویید چرا آنها را کشتید؟!» ﴿۱۸۳﴾ پس اگر تو را تکذیب کردند، (غمگین مباش) پیامبرانی (هم) که پیش از تو، دلایل روشن، و نوشته‌ها و کتاب روشن آورده بودند، تکذیب شدند. ﴿۱۸۴﴾ هر کس چشنده (طعم) مرگ است، و همانا روز قیامت پادشاهیتان را بطور کامل به شما داده می‌شود، پس هر که از آتش (دوزخ) دور داشته شد، و به بهشت در آورده شد، قطعاً رستگار شده است. و زندگی دنیا چیزی جز مایه فریب نیست. ﴿۱۸۵﴾ قطعاً در اموالتان و جانهایتان، آزمایش می‌شوید، و از کسانی که پیش از شما به آنها کتاب (آسمانی) داده شده است (= یهود و نصاری) و (نیز) از کسانی که شرک ورزیدند، سخنان آزار دهنده‌ی بسیاری خواهید شنید، و اگر صبر کنید، و تقوا پیشه‌سازید، (بدانید که) این از کارهای مهم و سترگ است. ﴿۱۸۶﴾

لَقَدْ سَمِعَ اللَّهُ قَوْلَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ فَقِيرٌ
وَحَنُّ أَعْيَاءُ سَنَكْتُبُ مَا قَالُوا وَقَتْلَهُمُ الْأَنْبِيَاءَ
بِغَيْرِ حَقٍّ وَنَقُولُ ذُوقُوا عَذَابَ الْحَرِيقِ ﴿۱۸۱﴾
ذَلِكَ بِمَا قَدَّمْتُمْ أَيْدِيكُمْ وَأَنَّ اللَّهَ لَيْسَ بِظَلَّامٍ
لِّلْعَالَمِينَ ﴿۱۸۲﴾ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ عَهْدٌ إِلَيْنَا
أَلَّا نُؤْمِنَ لِرَسُولٍ حَتَّىٰ يَأْتِيَنَا بِقُرْبَانٍ
تَأْكُلُهُ النَّارُ قُلْ قَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِّن قَبْلِي
بِالْبَيِّنَاتِ وَبِالَّذِي قُلْتُمْ فَلِمَ قَتَلْتُمُوهُمْ إِنْ كُنْتُمْ
صَادِقِينَ ﴿۱۸۳﴾ فَإِنْ كَذَّبُوكَ فَقَدْ كُذِّبَ
رَسُولٌ مِّن قَبْلِكَ جَاءَ وَبِالْبَيِّنَاتِ وَالزُّبُرِ وَالْكِتَابِ
الْمُنِيرِ ﴿۱۸۴﴾ كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ وَإِنَّمَا
تُؤَفَّقُونَ أَجُورَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَمَن زُحِزِحَ
عَنِ النَّارِ وَأُدْخِلَ الْجَنَّةَ فَقَدْ فَازَ وَمَا الْحَيَاةُ
الدُّنْيَا إِلَّا مَتَاعُ الْغُرُورِ ﴿۱۸۵﴾ * لَتُبْلَوُنَّ فِي
أَمْوَالِكُمْ وَأَنفُسِكُمْ وَلَتَسْمَعُنَّ مِنَ الَّذِينَ
أُوتُوا الْكِتَابَ مِن قَبْلِكُمْ وَمِنَ الَّذِينَ
أَشْرَكُوا أَذَىٰ كَثِيرًا ۚ وَإِن تَصْبِرُوا وَتَتَّقُوا فَإِنَّ
ذَلِكَ مِن عَزْمِ الْأُمُورِ ﴿۱۸۶﴾

وَإِذْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ لَتُبَيِّنُنَّهُ
 لِلنَّاسِ وَلَا تَكْتُمُونَهُ فَنَبَذُوهُ وَرَاءَ ظُهُورِهِمْ
 وَأَشْرَوْا بِهِ مِمَّا قَلِيلًا فَبُئْسَ مَا يَشْتَرُونَ ﴿١٨٧﴾
 لَا تُحْسِبَنَّ الَّذِينَ يَفْرَحُونَ بِمَا أُتُوا وَتُحِبُّونَ أَنْ
 يُحْمَدُوا بِمَا لَمْ يَفْعَلُوا فَلَا تَحْسِبَنَّهُمْ بِمَفَازَةٍ مِنَ
 الْعَذَابِ ۗ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٨٨﴾ ۗ وَاللَّهُ مُلْكُ
 السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۗ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٨٩﴾
 إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافِ أَلْوَانِ
 وَالنَّهَارِ لَآيَاتٍ لِّأُولِي الْأَلْبَابِ ﴿١٩٠﴾ الَّذِينَ يَذْكُرُونَ
 اللَّهَ قِيَمًا وَقُعُودًا وَعَلَىٰ جُنُوبِهِمْ وَيَتَفَكَّرُونَ فِي
 خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذَا
 بَطْلًا سُبْحَانَكَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ ﴿١٩١﴾ رَبَّنَا إِنَّكَ
 مَنْ تَدْخِلِ النَّارَ فَقَدْ أَخْزَيْتَهُ ۗ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ
 أَنْصَارٍ ﴿١٩٢﴾ رَبَّنَا إِنَّنا سَمِعنا مُنَادِيًا يُنَادِي
 لِلْإِيمَنِ أَنْ ءَامِنُوا بِرَبِّكُمْ فَأَمَّا رَبَّنَا فَأَغْفِرْ لَنَا
 ذُنُوبَنَا وَكَفِّرْ عَنَّا سَيِّئَاتِنَا وَتَوَفَّنَا مَعَ الْأَبْرَارِ ﴿١٩٣﴾
 رَبَّنَا وَءَاتِنَا مَا وَعَدْتَنَا عَلَىٰ رُسُلِكَ وَلَا تُخْزِنَا يَوْمَ
 الْقِيَمَةِ ۗ إِنَّكَ لَا تُخْلِفُ الْوَعْدَ ﴿١٩٤﴾

و (به یاد بیاورید) هنگامی را که خداوند، از کسانی که کتاب (آسمانی) به آنها داده شده، پیمان گرفت، که حتماً آن را برای مردم بیان کنید، و آن را کتمان نکنید، پس آن (عهد) را پشت سر خود انداختند، و به بهای کمی فروختند، چه بد است آنچه می خرند؟! ﴿۱۸۷﴾ گمان مبر کسانی که به آنچه کرده اند خوشحال می شوند، و دو ست دارند به آنچه نکرده اند ستوده شوند، قطعاً گمان مبر از عذاب (الهی) نجات و رهایی یابند، (بلکه) برای آنها، عذاب دردناکی است. ﴿۱۸۸﴾ و فرمانروایی آسمانها و زمین از آن خداست، و خداوند بر هر چیزی تواناست. ﴿۱۸۹﴾ به راستی در آفرینش آسمانها و زمین، و آمد و رفت شب و روز، نشانه های (آشکاری) برای خردمندان است. ﴿۱۹۰﴾ کسانی که خدا را در حال ایستاده و نشسته، و بر پهلویش (آرمیده) یاد می کنند، و در آفرینش آسمانها و زمین می اندیشند، (و می گویند): پروردگارا اینها را بیهوده نیافریده ای، منزهی تو! پس ما را از عذاب آتش (دوزخ) نگاه دار. ﴿۱۹۱﴾ پروردگارا! کسی را که توبه آتش (دوزخ) در آوری، یقیناً او را خوار و رسوا کرده ای، و برای ستمکاران یاورانی نیست. ﴿۱۹۲﴾ پروردگارا! ما شنیدیم که ندا دهنده ای به ایمان فرا می خواند، که: «به پروردگار خود ایمان بیاورید» پس ایمان آوردیم، پروردگارا! پس گناهان ما را ببخش، و بدیهای ما را بپوشان، و ما را با نیکان بمیران. ﴿۱۹۳﴾ پروردگارا! آنچه را که بر (زبان) فرستادگانت به ما وعده داده ای به ما عطا کن، و ما را در روز قیامت رسوا مگردان، بدرستی که تو خلاف وعده نمی کنی. ﴿۱۹۴﴾

پس پروردگارشان دعای آنان را اجابت کرد. (و فرمود:) من عمل هیچ عمل کننده ای از شما را، زن باشد یا مرد؛ تباه و ضایع نمی کنم، برخی از برخی دیگری (و ممنوعید). پس، کسانی که هجرت کردند و از خانه های خود رانده شدند، و در راه من آزار دیدند و جنگیدند و کشته شدند، قطعاً گناهانشان را می بخشم و آنان را به باغهای (بهشتی) که از زیر (درختان) آن نهرها جاری است، در می آورم. (این) پاداشی است از جانب خدا، و پاداش نیکو تنها نزد خداست. ﴿ ۱۹۵ ﴾ رفت و آمد کافران در شهرها، تو را نفریبند! ﴿ ۱۹۶ ﴾ (این) متاع ناچیزی است، پس جایگاهشان دوزخ است، و چه بد جایگاهی است. ﴿ ۱۹۷ ﴾ ولی کسانی که از پروردگارشان ترسیدند، برای آنها باغهایی است که از زیر (درختان) آن نهرها جاری است، جاودانه در آن می مانند، (این) پذیرائی از جانب خدا است، و آنچه در نزد خداوند است؛ برای نیکو کاران بهتر است. ﴿ ۱۹۸ ﴾ و از اهل کتاب کسانی هستند که به خدا، و آنچه بر شما نازل شده و آنچه بر خودشان نازل شده؛ ایمان دارند، در برابر (فرمان) خدا خاشع و فروتنند، و آیات خدا را به بهای ناچیزی نمی فروشند، اینانند که پاداششان را در نزد پروردگارشان خواهند داشت، بی گمان خداوند سریع الحساب (زود شمار) است. ﴿ ۱۹۹ ﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید! صبر کنید، و دیگران را به صبر و شکیبائی فراخوانید (و پایداری کنید) و مرزها را نگهداری کنید، و از خدا بترسید، شاید رستگار شوید. ﴿ ۲۰۰ ﴾

فَأَسْتَجَابَ لَهُمْ رَبُّهُمْ أَنِّي لَا أُضِيعُ عَمَلَ عَمَلٍ مِّنْكُمْ مِّنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْتَىٰ ۖ بَعْضُكُمْ مِّنْ بَعْضٍ ۗ فَالَّذِينَ هَاجَرُوا وَأُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَأُودُوا فِي سَبِيلِي وَقَاتَلُوا وَقُتِلُوا لَأُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَلَأُدْخِلَنَّهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ ثَوَابًا مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ ۗ وَاللَّهُ عِنْدَهُ حُسْنُ الثَّوَابِ ﴿ ۱۹۵ ﴾ لَا يَغْرَنَكَ تَقَلُّبُ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي الْبِلَادِ مَتَاعٌ قَلِيلٌ ثُمَّ مَا لَهُمْ جَهَنَّمَ ۖ وَبِئْسَ الْبِهَادُ ﴿ ۱۹۶ ﴾ لَكِنَّ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا نُزُلًا مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ ۗ وَمَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ لِّلْآبَرَارِ ﴿ ۱۹۷ ﴾ وَإِنَّ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَمَنْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْكُمْ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْهِمْ خَشِعِينَ لِلَّهِ لَا يَشْتُرُونَ بِعَايَتِ اللَّهِ ثَمَنًا قَلِيلًا ۗ أُولَٰئِكَ لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ ۗ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿ ۱۹۸ ﴾ يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَصْبَرُوا وَصَابَرُوا وَرَابِطُوا وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿ ۲۰۰ ﴾

سورة النساء

سورة نساء

بسم الله الرحمن الرحيم

به نام خداوند بخشنده مهربان

يَتَّيِّهَا النَّاسُ اتَّقُوا الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ
وَاحِدَةٍ وَخَلَقَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَبَثَّ مِنْهُمَا رِجَالًا كَثِيرًا
وِنِسَاءً ۚ وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي تَسَاءَلُونَ بِهِ وَالْأَرْحَامَ إِنَّ
اللَّهَ كَانَ عَلَيْكُمْ رَقِيبًا ﴿۱﴾ وَءَاتُوا الْيَتِيمَ أَمْوَالَهُمْ وَلَا
تَبَدَّلُوا الْخَيْثَ بِالطَّيِّبِ ۗ وَلَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَهُمْ إِلَى
أَمْوَالِكُمْ ۚ إِنَّهُ كَانَ حُوبًا كَبِيرًا ﴿۲﴾ وَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا
تُقْسِطُوا فِي الْيَتِيمِ فَانكِحُوا مَا طَابَ لَكُمْ مِنَ النِّسَاءِ
مَتًى وَتَلْتُمْ وَرُبَعٌ ۗ فَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا تَعْدِلُوا فَوَاحِدَةٌ أَوْ
مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ ۚ ذَلِكَ أَدْنَىٰ أَلَّا تَعُولُوا ﴿۳﴾ وَءَاتُوا
النِّسَاءَ صَدُقَاتِهِنَّ نِحْلَةً ۚ فَإِنْ طِبْنَ لَكُمْ عَنْ شَيْءٍ مِّنْهُ
نَفْسًا فَكُلُوهُ هَنِيئًا مَّرِيئًا ﴿۴﴾ وَلَا تُؤْتُوا السُّفَهَاءَ
أَمْوَالَكُمُ الَّتِي جَعَلَ اللَّهُ لَكُمْ قِيَمًا وَارْزُقُوهُمْ فِيهَا
وَأَكْسُوهُمْ وَقُولُوا لَهُمْ قَوْلًا مَّعْرُوفًا ﴿۵﴾ وَابْتَلُوا
الْيَتِيمَ حَتَّىٰ إِذَا بَلَغُوا النِّكَاحَ فَإِنْ آنَسْتُمْ مِنْهُمْ رُشْدًا
فَادْفَعُوا إِلَيْهِمْ أَمْوَالَهُمْ ۗ وَلَا تَأْكُلُوهَا إِسْرَافًا وَبِدَارًا أَنْ
يَكْبُرُوا ۚ وَمَنْ كَانَ غَنِيًّا فَلْيَسْتَعْفِفْ ۚ وَمَنْ كَانَ فَقِيرًا
فَلْيَأْكُلْ بِالْمَعْرُوفِ ۚ إِذَا دَفَعْتُمْ إِلَيْهِمْ أَمْوَالَهُمْ فَأَشْهَدُوا
عَلَيْهِمْ ۚ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ حَسِيبًا ﴿۶﴾

ای مردم از پروردگارتان بترسید، آن کسی که شما را از یک تن
آفرید، و همسرش را (نیز) از او آفرید، و از آن دو، مردان و زنان
بسیاری پراکنده کرد، و از خدایی که به (نام) او از همدیگر
درخواست می کنید، و (همچنین) از (گسستن) پیوند خویشاوندی
بپرهیزید. بی گمان خداوند همواره بر شما مراقب (و نگهبان)
است. ﴿۱﴾ و به یتیمان اموالشان را بدهید، و (اموال) ناپاک (خود)
را با (اموال) پاک (یتیمان) عوض نکنید، و اموال آنان را همراه
اموال خودتان (با مخلوط کردن) نخورید، به راستی که این گناه
بزرگی است. ﴿۲﴾ و اگر ترسیدید که در حق دختران یتیم نتوانید
عدالت را رعایت کنید، (از ازدواج با آنها صرف نظر کنید و) با
زنانی (دیگر) که مورد پسند شماست دو دو، و سه سه، چهار
چهار، ازدواج کنید. پس اگر بیم دارید که نتوانید عدالت کنید، به
یک (زن) یا به آنچه (از کنیزان) که مالک آنهاست (اکتفاء نمایید)
این (کار) نزدیکتر است به اینکه ستم نکنید (و عیالمنند نشوید).
﴿۳﴾ و مهریه زنان را به عنوان هدیه (و فریضه ای الهی) با طیب
خاطر به آنان بدهید، پس اگر آنان چیزی از آن را با رضایت
خاطر به شما بخشیدند، آن را حلال و گوارا بخورید. ﴿۴﴾ و
اموال خود را که خداوند آن را وسیله قوام (زندگی) شما قرار داده
است، به سفیهان (و کم خردان) ندهید، و از آن، به آنها روزی
دهید، و آنان را لباس بپوشانید، و با آنان سخن شایسته بگویید.
﴿۵﴾ و یتیمان را بیازمایید تا وقتی که به (سن) ازدواج (و بلوغت)
رسند، پس اگر در ایشان رشد (کافی) یافتید، اموالشان را به آنان
بدهید، و آن را (از بیم) آنکه بزرگ شوند، به اسراف و شتاب
مخورید، و هر کس که بی نیاز است؛ باید (از گرفتن حق الزحمه)
خود داری کند، و هر کس که نیازمند است؛ باید به طرز شایسته (و
به اندازه حق الزحمه و نیاز خود از آن) بخورد، پس هر گاه
اموالشان را به آنها باز گردانید؛ بر ایشان گواه بگیرید، و خداوند
برای محاسبه کافی است. ﴿۶﴾

لِّلرِّجَالِ نَصِيبٌ مِّمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ وَالْأَقْرَبُونَ
 وَلِلنِّسَاءِ نَصِيبٌ مِّمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ وَالْأَقْرَبُونَ
 مِمَّا قَلَّ مِنْهُ أَوْ كَثُرَ ۚ نَصِيبًا مَّفْرُوضًا ﴿٧﴾ وَإِذَا
 حَضَرَ الْقِسْمَةَ أُولُو الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ
 وَالْمَسْكِينُ فَأَرْزُقُوهُمْ مِنْهُ وَقُولُوا لَهُمْ قَوْلًا
 مَعْرُوفًا ﴿٨﴾ وَلِيَخَشَّ الَّذِينَ لَوْ تَرَكُوا مِنْ
 خَلْفِهِمْ ذُرِّيَّةً ضِعْفًا خَافُوا عَلَيْهِمْ فَلْيَتَّقُوا اللَّهَ
 وَلْيَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا ﴿٩﴾ إِنَّ الَّذِينَ يَأْكُلُونَ
 أَمْوَالَ الْيَتَامَىٰ ظُلْمًا إِنَّمَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ
 نَارًا ۖ وَسَيَصْلَوْنَ سَعِيرًا ﴿١٠﴾ يُوصِيكُمُ اللَّهُ فِي
 أَوْلَادِكُمْ لِلذَّكَرِ مِثْلُ حَظِّ الْأُنثِيٰنِ ۚ فَإِنْ كُنَّ
 نِسَاءً فَوْقَ اثْنَتَيْنِ فَلَهُنَّ ثُلُثَا مَا تَرَكَ ۚ وَإِنْ كَانَتْ
 وَاحِدَةً فَلَهَا النِّصْفُ ۚ وَلِأَبَوَيْهِ لِكُلِّ وَاحِدٍ مِّنْهُمَا
 السُّدُسُ مِمَّا تَرَكَ إِنْ كَانَ لَهُ وَلَدٌ ۚ فَإِنْ لَمْ يَكُنْ لَهُ
 وَلَدٌ وَوَرِثَتُهُ أَبَوَاهُ فَلِأُمِّهِ الثُّلُثُ ۚ فَإِنْ كَانَ لَهُ إِخْوَةٌ
 فَلِأُمِّهِ السُّدُسُ ۚ مِنْ بَعْدِ وَصِيَّةٍ يُوصِي بِهَا أَوْ دِينٍ ۗ
 ءِآبَاؤُكُمْ وَأَبْنَاؤُكُمْ لَا تَدْرُونَ أَيُّهُمْ أَقْرَبُ لَكُمْ نَفَعًا
 فَرِيضَةٌ مِنَ اللَّهِ ۗ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿١١﴾

برای مردان، از آنچه پدر و مادر و خویشاوندان (از خود) بر جای گذاشته اند؛ سهمی است، و برای زنان (نیز) از آنچه پدر و مادر و خویشاوندان بر جای گذاشته اند، سهمی است، خواه آن (مال) کم باشد یا زیاد، این بهره و سهمی فرض و تعیین شده است. ﴿۷﴾ و هر گاه، خویشاوندان و یتیمان و مستمندان بر تقسیم (میراث) حاضر شدند، (چیزی) از آن (اموال) به آنان بدهید، و با آنان بطور شایسته و نیک سخن بگویید. ﴿۸﴾ و کسانی که اگر فرزندان ناتوانی پس از خود بر جای بگذارند، بر (آینده) آنان می ترسند؛ باید (از ستم درباره ی یتیمان مردم نیز) بترسند، پس باید که از خدا بترسند و سخنی سنجیده و درست بگویند. ﴿۹﴾ بی گمان کسانی که اموال یتیمان را به ستم می خورند، جز این نیست که آتش را در شکم خود (فرو می برند و) می خورند، و به زودی به آتشی برافروخته درآیند. ﴿۱۰﴾ خداوند درباره ی فرزندانان به شما سفارش می کند، سهم پسر، چون سهم دو دختر است. پس اگر (فرزندان میت همه) دختر (دو دختر یا) بیش از دو دختر باشند، دو سوم ترکه بهره ایشان است، و اگر یک دختر باشد، نیمی از ترکه از آن اوست. و برای هر یک از پدر و مادر وی (= میت) یک ششم از ترکه می باشد، در صورتی که (میت) فرزندی داشته باشد، پس اگر فرزندی نداشته باشد و (تنها) پدر و مادرش از او ارث برند، برای مادرش یک سوم است (و باقی از آن پدر خواهد بود) و اگر او (= میت) برادرانی داشته باشد، سهم مادرش یک ششم است، (همه اینها) پس از انجام وصیتی است که او (= میت) به آن سفارش کرده و بعد از ادای دین است، شما نمی دانید پدرانتان و فرزندانان کدام یک برای شما سودمندترند. (این احکام) فریضه ای (معین و مقرر شده) از جانب خدا است و بی گمان خداوند دانای حکیم است. ﴿۱۱﴾

﴿۱۲﴾ وَلَكُمْ نِصْفُ مَا تَرَكَ أَزْوَاجُكُمْ إِنْ لَمْ
 يَكُنْ لَهُنَّ وُلْدٌ فَإِنْ كَانَ لَهُنَّ وُلْدٌ فَلَكُمْ
 الرُّبْعُ مِمَّا تَرَكَنَّ مِنْ بَعْدِ وَصِيَّةٍ يُوصِينَ
 بِهَا أَوْ دَيْنٍ ۚ وَلَهُنَّ الرُّبْعُ مِمَّا تَرَكَتُمْ إِنْ لَمْ
 يَكُنْ لَكُمْ وُلْدٌ فَإِنْ كَانَ لَكُمْ وُلْدٌ فَلَهُنَّ
 الثُّمْنُ مِمَّا تَرَكَتُمْ مِنْ بَعْدِ وَصِيَّةٍ تُوصُونَ
 بِهَا أَوْ دَيْنٍ ۗ وَإِنْ كَانَ رَجُلٌ يُورَثُ كَلِلاً أَوْ
 أَمْرَأَةً وَلَهُ أَخٌ أَوْ أُخْتٌ فَلِكُلِّ وَاحِدٍ مِّنْهُمَا
 السُّدُسُ فَإِنْ كَانُوا أَكْثَرَ مِنْ ذَلِكَ فَهُمْ
 شُرَكَاءُ فِي الثُّلُثِ ۚ مِنْ بَعْدِ وَصِيَّةٍ يُوصَىٰ بِهَا أَوْ
 دَيْنٍ غَيْرِ مُضَارٍّ وَصِيَّةً مِنَ اللَّهِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَلِيمٌ
 ﴿۱۳﴾ تِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ ۚ وَمَنْ يُطِعِ اللَّهَ
 وَرَسُولَهُ يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا
 الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا ۚ وَذَلِكَ الْفَوْزُ
 الْعَظِيمُ ﴿۱۴﴾ وَمَنْ يَعِصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيَتَعَدَّ
 حُدُودَهُ يُدْخِلْهُ نَارًا خَالِدًا فِيهَا وَلَهُ عَذَابٌ
 مُّهِينٌ ﴿۱۵﴾

و برای شما نصف ترکه همسرانتان است، اگر آنها
 فرزندی نداشته باشند، و اگر فرزندی داشته باشند
 یک چهارم ترکه از آن شماست. پس از انجام
 وصیتی که به آن سفارش کرده اند، و بعد از ادای
 دین (آنها) است. و برای زنان شما یک چهارم ترکه
 شماست، اگر شما فرزندی نداشته باشید، پس اگر
 فرزندی داشته باشید یک هشتم از ترکه شما از آن
 آنهاست، بعد از انجام وصیتی که به آن سفارش
 کرده اید و بعد از ادای دین. و اگر مرد یا زنی که از
 او ارث می برند کلاله (= بی فرزند و بی پدر) باشد،
 و برای او برادر یا خواهر (مادری) باشد؛ پس برای
 هر یک از آن دو یک ششم است، و اگر آنها بیش از
 این باشند؛ در یک سوم شریکند، پس از انجام
 وصیتی که به آن سفارش شده و بعد از ادای دین، (به
 شرط آنکه) زینانی (به ورثه) نرساند، این (حکم و)
 سفارش خداست، و خداوند دانای بردبار است.
 ﴿۱۲﴾ اینها (احکام و) حدود الهی است، و هر کس
 از خدا و پیامبرش اطاعت کند، وی را به باغهایی در
 آورد که از زیر (درختان) آن نهرها جاری است، در
 آن جاودانه اند، و این پیروزی بزرگی است. ﴿۱۳﴾
 و هر کس از خدا و پیامبرش نافرمانی کند و از
 حدود او تجاوز کند، وی را در آتشی وارد می کند
 که جاودانه در آن خواهد ماند، و برای او عذاب
 خوار کننده ای است. ﴿۱۴﴾

وَالَّتِي يَأْتِينَ الْفَاحِشَةَ مِنْ نِسَائِكُمْ فَاسْتَشْهَدُوا عَلَيْهِنَّ أَرْبَعَةً مِّنْكُمْ فَإِنْ شَهِدُوا فَأَمْسِكُوهُنَّ فِي الْبُيُوتِ حَتَّىٰ يَتَوَفَّيَهُنَّ الْمَوْتُ أَوْ يَجْعَلَ اللَّهُ لَهُنَّ سَبِيلًا ﴿١٥﴾ وَالَّذَانِ يَأْتِيَنِهَا مِنْكُمْ فَأَازِجُوهُمَا فَإِنْ تَابَا وَأَصْلَحَا فَأَعْرِضُوا عَنْهُمَا ۗ إِنَّ اللَّهَ كَانَ تَوَّابًا رَّحِيمًا ﴿١٦﴾ إِنَّمَا التَّوْبَةُ عَلَى اللَّهِ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ السُّوءَ بِجَهْلَةٍ ثُمَّ يَتُوبُونَ مِنْ قَرِيبٍ فَأُولَٰئِكَ يَتُوبُ اللَّهُ عَلَيْهِمْ ۗ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿١٧﴾ وَليستِ التَّوْبَةُ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ السَّيِّئَاتِ حَتَّىٰ إِذَا حَضَرَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ إِنِّي تُبْتُ الْكُفْرَ وَلَا الَّذِينَ يَمُوتُونَ وَهُمْ كُفَّارٌ ۗ أُولَٰئِكَ أَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿١٨﴾ يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَحِلُّ لَكُمْ أَنْ تَرْتُبُوا النِّسَاءَ كَرِهًا ۗ وَلَا تَعْضُلُوهُنَّ لِتَذْهَبُوا بِبَعْضِ مَا ءَاتَيْتُمُوهُنَّ إِلَّا أَنْ يَأْتِيَنَّ بِفَاحِشَةٍ مُّبِينَةٍ ۗ وَعَاشِرُوهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ ۗ فَإِنْ كَرِهْتُمُوهُنَّ فَعَسَىٰ أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا وَجَعَلَ اللَّهُ فِيهِ خَيْرًا كَثِيرًا ﴿١٩﴾

و کسانی از زنان شما که مرتکب زنا می شود، چهار نفر از خودتان بر آنان گواه بگیرید، پس اگر گواهی دادند، آنان (= زنان) را در خانه ها نگاه دارید، تا مرگشان فرا رسد، یا خدا راهی برای آنان قرار دهد. ﴿۱۵﴾ و از میان شما، آن مرد و زنی که مرتکب آن (عمل زشت) می شوند؛ آنها را آزار دهید، پس اگر توبه کردند و درستکار شدند، از آنها صرف نظر کنید، زیرا خداوند توبه پذیر مهربان است. ﴿۱۶﴾ جز این نیست، که (پذیرش) توبه از سوی خدا، برای کسانی است که از روی جهالت و نادانی کار بدی انجام می دهند. سپس به زودی توبه می کنند، اینانند که خدا توبه شان را می پذیرد، و خداوند دانای حکیم است. ﴿۱۷﴾ و برای کسانی که کارهای بد مرتکب می شوند، تا وقتی که مرگ یکی از ایشان فرا رسد؛ می گوید: «اکنون توبه کردم» توبه نیست، و نه برای کسانی که در حال کفر می میرند، اینها کسانی هستند که برای شان عذاب دردناکی آماده کردیم. ﴿۱۸﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید! برای شما حلال نیست که از زنان به اکراه ارث برید، و آنان را زیر فشار قرار ندهید، تا برخی از آنچه را که به آنان داده اید؛ پس بگیرید، مگر اینکه آنها مرتکب عمل زشت آشکاری شوند، و با آنها بطور شایسته رفتار کنید، و اگر از آنان (خوشتان نیامد و) کراهت داشتید، پس چه بسا چیزی را خوش نمی دارید، و خدا در آن خیر بسیار قرار می دهد.

واگر خواستید همسری (دیگر) به جای همسر (پیشین خود) برگزینید، و به یکی از آنان مال فراوانی (بعنوان مهریه) پرداخته اید، چیزی از آن را پس نگیرید، آیا آن (مال) رابه بهتان و گناه آشکار بازپس می گیرید؟ ﴿۲۰﴾ و چگونه آن را بازپس می گیرید در حالی که شما با یکدیگر آمیزش نموده اید، و آنان (هنگام عقد ازدواج) از شما پیمانی محکم و استوار گرفته اند؟! ﴿۲۱﴾ و با زنانی که پد رانتان (با آنها) ازدواج کرده اند، ازدواج نکنید، مگر آنچه (زمان جاهلیت بوده و) گذشته است، چرا که این کار، عملی زشت و منفور و راه و روش بسیار بدی است. ﴿۲۲﴾ حرام شده است بر شما: مادرانتان، و دخترانتان، و خواهرانتان، و عمه هایتان، و خاله هایتان، و دختران برادر، و دختران خواهر، و مادرانتان که به شما شیر داده اند، و خواهران رضاعی شما، و مادران زنانتان، و دختران همسرانتان که در دامان شما پرورش یافته اند از همسرانی که با آنها همبستری کرده اید، پس اگر با آنها همبستری نکرده اید؛ بر شما گناهی نیست (که با دخترانشان ازدواج کنید) و (همچنین) زنان پسرانتان که از پشت و صلب خوتان هستند، و (نیز) جمع میان دو خواهر (بر شما حرام است) مگر آنچه که در گذشته رخ داده باشد که خداوند آمرزنده ی مهربان است. ﴿۲۳﴾

وَإِنْ أَرَدْتُمْ اسْتِبْدَالَ زَوْجٍ مَّكَانَ زَوْجٍ
وَأَنتُمْ إِحْدَلُهُنَّ فَنِطَارًا فَلَا تَأْخُذُوا مِنْهُ شَيْئًا
أَتَأْخُذُونَهُ بَهْتَنًا وَإِنَّمَا مُبِينًا ﴿۲۰﴾ وَكَيْفَ
تَأْخُذُونَهُ وَقَدْ أَفْضَى بَعْضُكُمْ إِلَى بَعْضٍ
وَأَخَذْتُمْ مِنْكُمْ مِيثَاقًا غَلِيظًا ﴿۲۱﴾ وَلَا
تَنْكِحُوا مَا نَكَحَ آبَاؤُكُمْ مِنَ النِّسَاءِ إِلَّا
مَا قَدْ سَلَفَ إِنَّهُ كَانَ فَحِشَةً وَمَقْتًا وَسَاءَ
سَبِيلًا ﴿۲۲﴾ حُرِّمَتْ عَلَيْكُمْ أُمَّهَاتُكُمْ
وَبَنَاتُكُمْ وَأَخَوَاتُكُمْ وَعَمَّاتُكُمْ وَخَالَاتُكُمْ
وَبَنَاتُ الْأَخِ وَبَنَاتُ الْأَخْتِ وَأُمَّهَاتُكُمُ اللَّاتِي
أَرْضَعْنَكُمْ وَأَخَوَاتُكُم مِّنَ الرَّضْعَةِ
وَأُمَّهَاتُ نِسَائِكُمْ وَرَبَائِبُكُمُ اللَّاتِي فِي
حُجُورِكُمْ مِّنْ نِّسَائِكُمُ اللَّاتِي دَخَلْتُمْ بِهِنَّ
فَإِنْ لَّمْ تَكُونُوا دَخَلْتُمْ بِهِنَّ فَلَا جُنَاحَ
عَلَيْكُمْ وَحَلَائِلُ أَبْنَائِكُمُ الَّذِينَ مِنْ
أَصْلَابِكُمْ وَأَنْ تَجْمَعُوا بَيْنَ الْأُخْتَيْنِ إِلَّا
مَا قَدْ سَلَفَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَّحِيمًا ﴿۲۳﴾

* وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ النِّسَاءِ إِلَّا مَا مَلَكَتْ
 أَيْمَانُكُمْ ۖ كَتَبَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ ۖ وَأُحِلَّ لَكُمْ مَا وَرَاءَ
 ذَلِكَ أَنْ تَبْتَغُوا بِأَمْوَالِكُمْ مُحْصِنِينَ غَيْرَ
 مُسْفِحِينَ ۗ فَمَا اسْتَمْتَعْتُمْ بِهِ مِنْهُنَّ فَآتُوهُنَّ
 أُجُورَهُنَّ فَرِيضَةً ۗ وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيَمَا
 تَرْضَيْتُمْ بِهِ مِنْ بَعْدِ الْفَرِيضَةِ ۚ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا
 حَكِيمًا ﴿٢٤﴾ وَمَنْ لَمْ يَسْتَطِعْ مِنْكُمْ طَوْلًا أَنْ
 يَنْكِحَ الْمُحْصَنَاتِ الْمُؤْمِنَاتِ فَمِنْ مَا مَلَكَتْ
 أَيْمَانُكُمْ مِنْ فَتْيَتِكُمْ الْمُؤْمِنَاتِ ۗ وَاللَّهُ أَعْلَمُ
 بِإِيمَانِكُمْ بَعْضُكُمْ مِنْ بَعْضٍ ۗ فَانكِحُوهُنَّ بِإِذْنِ
 أَهْلِهِنَّ وَآتُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ ۗ مُحْصَنَاتٍ
 غَيْرَ مُسْفِحَاتٍ وَلَا مُتَّخِذَاتِ أَخْدَانٍ ۗ فَإِذَا
 أَحْصَنْ فَإِنَّ أَتَيْنَ بِفَحِشَةٍ فَعَلَيْهِنَّ نِصْفُ مَا عَلَى
 الْمُحْصَنَاتِ مِنَ الْعَذَابِ ۗ ذَلِكَ لِمَنْ خَشِيَ
 الْعَنَتَ مِنْكُمْ ۗ وَأَنْ تَصْبِرُوا خَيْرٌ لَكُمْ ۗ وَاللَّهُ غَفُورٌ
 رَحِيمٌ ﴿٢٥﴾ يُرِيدُ اللَّهُ لِيُبَيِّنَ لَكُمْ وَيَهْدِيَكُمْ سُنَنَ
 الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ وَيَتُوبَ عَلَيْكُمْ ۗ وَاللَّهُ عَلِيمٌ
 حَكِيمٌ ﴿٢٦﴾

و زنان شوهردار (بر شما حرام است) مگر زنانی که مالک آنان شده اید. (این) فریضه ی الهی است که بر شما مقرر داشته است. و غیر از اینها (که گفته شد) برای شما حلال است با اموال خود (زنان دیگر را) طلب کنید - در حالی که پاکدامن باشید و زناکار نباشد - پس آن زنانی را که (به ازدواج در آورید و) از آنان کام گرفتید، باید مهرشان را به عنوان فریضه ای به آنان بدهید، و گناهی بر شما نیست در آنچه بعد از تعیین مهریه با یکدیگر توافق کنید، بی گمان خداوند دانای حکیم است. ﴿۲۴﴾ و هر کس از شما از لحاظ مالی توانایی ازدواج با زنان آزاده مؤمن؛ نداشته باشد، پس با کنیزان با ایمانی که ملک یمین شما هستند (ازدواج کند) و خداوند به ایمان شما داناتر است. برخی از برخی هستند، پس آنان را با اجازه صاحبانشان به ازدواج خود در آورید، و مهرشان به طور پسندیده به آنان بدهید. (به شرط آنکه) پاکدامن باشند، نه زناکار، و نه آنان که در پنهانی دوست گیرند. پس چون ازدواج کردند، اگر مرتکب زنا شدند، پس مجازاتشان؛ نصف مجازات زنان آزاد (پنجاه تازیانه) است. این (اجازه از دواج با کنیزان) برای کسانی از شماست که از آرایش گناه بترسد، و صبر (و پاکدامنی) پیشه کردن؛ برایتان بهتر است. و خداوند آمرزنده ی مهربان است. ﴿۲۵﴾ خداوند می خواهد که (احکام خویش را) برای شما روشن سازد، و شما را به راه و روش کسانی که پیش از شما بودند؛ راهنمایی کند، و خداوند دانای حکیم است.

وَاللَّهُ يُرِيدُ أَنْ يَتُوبَ عَلَيْكُمْ وَيُرِيدُ الَّذِينَ
يَتَّبِعُونَ الشَّهَوَاتِ أَنْ تَمِيلُوا مَيْلًا عَظِيمًا ﴿٢٧﴾
يُرِيدُ اللَّهُ أَنْ يُخَفِّفَ عَنْكُمْ^ج وَخُلِقَ الْإِنْسَانُ
ضَعِيفًا ﴿٢٨﴾ يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا
تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ بِالْبَاطِلِ إِلَّا أَنْ
تَكُونَ تِجَارَةً عَنْ تَرَاضٍ مِّنْكُمْ^ج وَلَا تَقْتُلُوا
أَنْفُسَكُمْ^ج إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُمْ رَحِيمًا ﴿٢٩﴾ وَمَنْ
يَفْعَلْ ذَلِكَ عِدْوَانًا وَظُلْمًا فَسَوْفَ نُصَلِّيه نَارًا^ج
وَكَانَ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا ﴿٣٠﴾ إِنْ تَجَنَّبُوا
كَبَابِرَ مَا تُنْهَوْنَ عَنْهُ نُكَفِّرْ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ
وَنُدْخِلْكُمْ مُدْخَلًا كَرِيمًا ﴿٣١﴾ وَلَا تَتَمَنَّوْا
مَا فَضَّلَ اللَّهُ بِهِ^ج بَعْضَكُمْ عَلَى بَعْضٍ لِلرِّجَالِ
نَصِيبٌ مِّمَّا أَكْتَسَبُوا^ط وَلِلنِّسَاءِ نَصِيبٌ مِّمَّا
أَكْتَسَبْنَ^ج وَسَأَلُوا اللَّهَ مِنْ فَضْلِهِ^ط إِنَّ اللَّهَ
كَانَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا ﴿٣٢﴾ وَلِكُلِّ
جَعَلْنَا مَوْلَىٰ مِمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ وَالْأَقْرَبُونَ^ج
وَالَّذِينَ عَقَدَتْ أَيْمَانُكُمْ فَآتُوهُمْ نَصِيبَهُمْ^ج
إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدًا ﴿٣٣﴾

و خداوند می خواهد توبه شما را بپذیرد (و از
آلودگی پاک نماید) و کسانی که از خواسته های
نفسانی پیروی می کنند؛ می خواهند شما دستخوش
انحراف بزرگی شوید. ﴿۲۷﴾ خداوند می خواهد
کار را بر شما سبک و آسان کند، و انسان، ضعیف و
ناتوان آفریده شده است. ﴿۲۸﴾ ای کسانی که ایمان
آورده اید! اموال یکدیگر را به باطل (و از راههای
نامشروع) نخورید، مگر اینکه تجارتي با رضایت
شما (انجام گرفته) باشد. و خودتان را مکشید، زیرا
خداوند (نسبت) به شما مهربان است. ﴿۲۹﴾ و هر
کس که روی تجاوز و ستم چنین کند، پس بزودی
او را در آتشی (سوزان) در آوریم، و این بر خدا
آسان است. ﴿۳۰﴾ اگر از گناهان بزرگی که از آن
نهی شده اید؛ دوری کنید، گناهان (صغیره) شما را از
شما می زداییم، و شما را در جایگاه خوبی (=
بهشت) وارد می کنیم. ﴿۳۱﴾ آنچه را که خداوند
بدان بعضی از شما را بر بعضی دیگر برتری بخشیده
است، آرزو مکنید، مردان از آنچه به دست آورده
اند؛ بهره ای است، و زنان (نیز) از آنچه به دست
آورده اند؛ بهره ای است، و از خداوند از فضل و
بخشش او بخواهید، بی گمان خداوند به هر چیزی
دانا است. ﴿۳۲﴾ و ما برای هر کس، وارثانی قرار
داده ایم، که از آنچه پدر و مادر و خویشاوندان، بر
جای گذاشته اند؛ ارث ببرند، و (نیز) کسانی که شما
(با آنان) پیمان بسته اید؛ نصیبشان را بدهید. بی گمان
خداوند بر هر چیزی گواه است. ﴿۳۳﴾

مردان بر زنان سر پرست و نگهبانند، بخاطر آنکه خداوند برخی از ایشان را بر برخی برتری داده، و (نیز) بخاطر آنکه از اموالشان خرج می کنند. پس زنان صالح، فرمانبردارند، (و) به پاس آنچه خدا (برای آنان) حفظ کرده، (اسرار و حقوق شوهران خود) را در غیبت (آنان) حفظ می کنند. و زنانی را که نافرمانی آنها بیم دارید، پند و اندرزشان دهید، (اگر فرمانبردار نشد) در بستر از ایشان دوری کنید، (و اگر تأثیر نکرد) آنان را بزنید، پس اگر از شما اطاعت کردند، هیچ راهی برای (سرزنش و) تعدی بر آنها مجوید، (بدانید) که خداوند، بلند مرتبه ی بزرگ است. ﴿۳۴﴾ و اگر از اختلاف و جدائی میان آن دو (زن و شوهر) بیم داشتید، پس داوری از خانواده شوهر و داوری از خانواده زن (تعیین کنید و) بفرستید، اگر این دو (داور) قصد اصلاح داشته باشند، خداوند میان آن دو (زن و شوهر) سازگاری خواهد داد. بی گمان خداوند دانای آگاه است. ﴿۳۵﴾ و خدا را پرستید، و چیزی را با او شریک مگردانید. و به پدر و مادر نیکی کنید، و (نیز) به خویشاوندان و یتیمان و بینوایان و همسایه خویشاوند و همسایه بیگانه و هم نشین و در راه ماندگان و بردگانی که مالک آنها هستید، (نیکی کنید) بی گمان خداوند کسی را که متکبر و فخر فروش است؛ دوست نمی دارد. ﴿۳۶﴾ کسانی که بخل می ورزند، و مردم را به بخل وامی دارند، و آنچه را که خداوند از فضل خویش به آنها داده، کتمان می نمایند، و برای کافران (و ناسپاسان) عذابی خوار کننده آماده کرده ایم. ﴿۳۷﴾

الرِّجَالُ قَوَّامُونَ عَلَى النِّسَاءِ بِمَا فَضَّلَ اللَّهُ بَعْضَهُمْ عَلَى بَعْضٍ وَبِمَا أَنْفَقُوا مِنْ أَمْوَالِهِمْ فَالصَّالِحَاتُ قَنِتَاتٌ حَافِظَاتٌ لِّلْغَيْبِ بِمَا حَفِظَ اللَّهُ وَالَّتِي خَافُونَ نُشُوزَهُنَّ فَعِظُوهُنَّ وَاهْجُرُوهُنَّ فِي الْمَضَاجِعِ وَاصْرَبُوهُنَّ فَإِنِ اطَّعْنَكُمْ فَلَا تَبْغُوا عَلَيْهِنَّ سَبِيلًا إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا كَبِيرًا وَإِنْ خِفْتُمْ شِقَاقَ بَيْنِهِمَا فَابْعَثُوا حَكَمًا مِّنْ أَهْلِهِ وَحَكَمًا مِّنْ أَهْلِهَا إِنْ يُرِيدَا إِصْلَاحًا يُوَفِّقِ اللَّهُ بَيْنَهُمَا إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا * وَأَعْبُدُوا اللَّهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا وَبِذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينِ وَالْجَارِ ذِي الْقُرْبَىٰ وَالْجَارِ الْجُنُبِ وَالصَّاحِبِ بِالْجَنبِ وَابْنِ السَّبِيلِ وَمَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ مَن كَانَ مُخْتَالًا فَخُورًا الَّذِينَ يَبْخُلُونَ وَيَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبُخْلِ وَيَكْتُمُونَ مَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُّهِينًا

وَالَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ رِئَاءَ النَّاسِ وَلَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَلَا بِالْيَوْمِ الْآخِرِ وَمَنْ يَكُنِ الشَّيْطَانُ لَهُ قَرِينًا فَسَاءَ قَرِينًا ﴿۳۸﴾ وَمَاذَا عَلَيْهِمْ لَوْ ءَامَنُوا بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَأَنْفَقُوا مِمَّا رَزَقَهُمُ اللَّهُ وَكَانَ اللَّهُ بِهِمْ عَلِيمًا ﴿۳۹﴾ إِنَّ اللَّهَ لَا يَظْلِمُ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ وَإِنْ تَكَ حَسَنَةً يُضْعِفْهَا وَيُؤْتِ مِنْ لَدُنْهُ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿۴۰﴾ فَكَيْفَ إِذَا جِئْنَا مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ بِشَهِيدٍ وَجِئْنَا بِكَ عَلَى هَٰؤُلَاءِ شَهِيدًا ﴿۴۱﴾ يَوْمَئِذٍ يَوَدُّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَعَصَوُوا الرَّسُولَ لَوْ تُسَوَّىٰ بِهِمُ الْأَرْضُ وَلَا يَكْتُمُونَ لِلَّهِ حَدِيثًا ﴿۴۲﴾ يَتَأَيَّأُ الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَقْرُبُوا الصَّلَاةَ وَأَنْتُمْ سُكَرَىٰ حَتَّىٰ تَعْلَمُوا مَا تَقُولُونَ وَلَا جُنُبًا إِلَّا عَابِرِي سَبِيلٍ حَتَّىٰ تَغْتَسِلُوا وَإِنْ كُنْتُمْ مَرْضَىٰ أَوْ عَلَىٰ سَفَرٍ أَوْ جَاءَ أَحَدٌ مِنْكُمْ مِنَ الْغَايِبِ أَوْ لَمَسْتُمُ النِّسَاءَ فَلَمْ تَجِدُوا مَاءً فَتَيَمَّمُوا صَعِيدًا طَيِّبًا فَامْسَحُوا بِوُجُوهِكُمْ وَأَيْدِيكُمْ ۗ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَفُورًا غَفُورًا ﴿۴۳﴾ أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ أُوتُوا نَصِيبًا مِنَ الْكِتَابِ يَشْتُرُونَ الضَّلَالَةَ وَيُرِيدُونَ أَنْ تَضَلُّوا السَّبِيلَ ﴿۴۴﴾

و(نیز برای) کسانی که اموالشان را برای نشان دادن به مردم انفاق می کنند، و به خدا و روز آخرت ایمان ندارند، و کسی که شیطان همدم او باشد، چه بد همدمی است. ﴿۳۸﴾ و اگر آنها به خدا و روز آخرت ایمان می آوردند، و از آنچه خدا به آنان روزی داده، انفاق می کردند؛ چه زبانی برای آنان داشت؟! و خداوند به (حال و اعمال) آنها داناست. ﴿۳۹﴾ بی گمان خداوند به اندازه ی ذره ای ستم نمی کند، و اگر کار نیکی باشد، آن را دو چندان می کند، و از نزد خود، پاداش بزرگی عطا می کند. ﴿۴۰﴾ پس چگونه است (حالشان) آنگاه که از هر امتی گواهی آوریم، و تو را بر اینان گواه آوریم؟! ﴿۴۱﴾ آن روز، کسانی که کافر شدند، و از پیامبر نافرمانی کردند، آرزو می کنند که ای کاش با خاک یکسان می شدند، و هیچ سخنی را نمی توانند از خدا پنهان کنند. ﴿۴۲﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید! در حال مستی به نماز نزدیک نشوید، تا بدانید چه می گوئید، و (نیز) در حال جنابت، تا غسل کنید، مگر اینکه رهگذار باشید. و اگر بیمار، یا مسافر بودید، و یا یکی از شما از مکان قضای حاجت آمد، یا با زنان آمیزش کرده اید، و آب نیافتید، پس با خاک پاک تیمم کنید، (به این روش که) چهره و دستهایتان را (با آن) مسح کنید، بی گمان خداوند بخشنده ی آمرزنده است. ﴿۴۳﴾ آیا ندیدی کسانی را که بهره ای از کتاب به آنها داده شده است، گمراهی را می خورند، و می خواهند شما (نیز) گمراه شوید؟ ﴿۴۴﴾

و خداوند به دشمنان شما داناتر است، و کافی است که خدا سر پرست (شما) باشد، و کافی است که خدا یاور (شما) باشد. ﴿۴۵﴾ برخی از یهود، کلمات (خدا) را از جای خود تحریف می کنند، می گویند: «شنیدیم و نافرمانی کردیم» و (نیز می گویند: « بشنو، که هرگز نشنوی». و از روی تمسخر می گویند: «راعنا = ما را تحقیق کن») تا با پیچانیدن زبان خود به دین (اسلام) طعنه بزنند، ولی اگر آنها می گفتند: «شنیدیم و اطاعت کردیم، و (سخنان ما را) بشنو و به ما مهلت بده». قطعاً برای آنان بهتر و درست تر بود، ولی خداوند آنها را بخاطر کفرشان لعنت کرده است، لذا جز (گروهی) اندک ایمان نمی آورند. ﴿۴۶﴾ ای کسانی که کتاب (آسمانی) به شما داده شده است! به آنچه (بر پیامبر خود) نازل کردیم، و تصدیق کننده ی همان چیزی است که با شماست، ایمان بیاورید، پیش از آنکه صورتهایی را محو کنیم، آنگاه آنها را به پشت سر باز گردانیم، یا آنها را لعنت کنیم، همانگونه که اصحاب شنبه (گروهی از یهود که نافرمانی کردند و در روز شنبه ماهی گرفتند) را لعنت کردیم. و فرمان خدا انجام شدنی است. ﴿۴۷﴾ بی گمان خداوند این را که به او شرک آورده شود، نمی بخشد، و غیر از آن را برای هر کس بخواهد می بخشد، و هر کس که به خدا شرک ورزد، یقیناً گناهی بزرگ بر یافته است. ﴿۴۸﴾ آیا ندیدی کسانی را که خویشان را پاک می شمارند، (و خودستائی می کنند) بلکه خداوند هر کس را بخواهد پاک می گرداند، و به آنها اندازه ی نخ روی هسته خرما می ستم نمی شوند. ﴿۴۹﴾ بین چگونه بر خدا دروغ می بندند، و همین کافی است که این، گناه آشکاری باشد. ﴿۵۰﴾ آیا ندیدی کسانی را که بهره ای از کتاب (آسمانی) به آنان داده شدند، به جیت (= بت و سحر) و طاغوت (= معبودان باطل) ایمان می آورند، و درباره کسانی که کفر ورزیده اند می گویند: «اینان از کسانی که ایمان آورده اند، هدایت یافته ترند»؟! ﴿۵۱﴾

وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِأَعْدَائِكُمْ ۚ وَكَفَى بِاللَّهِ وَلِيًّا وَكَفَى بِاللَّهِ نَصِيرًا ﴿٤٥﴾ مِّنَ الَّذِينَ هَادُوا تُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ عَن مَّوَاضِعِهِ ۚ وَيَقُولُونَ سَمِعْنَا وَعَصَيْنَا وَأَسْمَعُ غَيْرَ مَسْمُوعٍ وَرَاعِنَا لَيًّا بِأَلْسِنَتِهِمْ وَطَعْنَا فِي الدِّينِ ۚ وَلَوْ أَنَّهُمْ قَالُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا وَأَسْمَعُ وَأَنْظُرْنَا لَكَانَ خَيْرًا لَّهُمْ وَأَقْوَمَ وَلَٰكِن لَّعَنَهُمُ اللَّهُ بِكُفْرِهِمْ فَلَا يُؤْمِنُونَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿٤٦﴾ يَتَأَيُّهَا الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ ءَامِنُوا بِمَا نَزَّلْنَا مُصَدِّقًا لِّمَا مَعَكُمْ مِّن قَبْلِ أَن نَّطْمِسَ وُجُوهًا فَنَرُدَّهَا عَلَىٰ أَدْبَارِهَا أَوْ نَلْعَنَهُمْ كَمَا لَعَنَّا أَصْحَابَ السَّبْتِ ۚ وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ مَفْعُولًا ﴿٤٧﴾ إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَن يُشْرَكَ بِهِ ۚ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَن يَشَاءُ ۚ وَمَن يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدِ افْتَرَىٰ إِثْمًا عَظِيمًا ﴿٤٨﴾ أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يُزَكُّونَ أَنفُسَهُمْ ۚ بَلِ اللَّهُ يُزَكِّي مَن يَشَاءُ وَلَا يُظْلَمُونَ فَتِيلًا ﴿٤٩﴾ أَنْظُرْ كَيْفَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ ۖ وَكَفَىٰ بِهِ ۖ إِثْمًا مُّبِينًا ﴿٥٠﴾ أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ أُوتُوا نَصِيبًا مِّنَ الْكِتَابِ يُؤْمِنُونَ بِالْجِبْتِ وَالطَّاغُوتِ وَيَقُولُونَ لِلَّذِينَ كَفَرُوا هَؤُلَاءِ أَهْدَىٰ مِنَ الَّذِينَ ءَامَنُوا سَبِيلًا ﴿٥١﴾

أُولَئِكَ الَّذِينَ لَعَنَهُمُ اللَّهُ وَمَنْ يَلْعَنِ اللَّهُ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ نَصِيرًا ﴿٥٢﴾ أَمْ هُمْ نَصِيبٌ مِّنَ الْمَلَكِ فَإِذَا لَا يُؤْتُونَ النَّاسَ نَفِيرًا ﴿٥٣﴾ أَمْ يَحْسُدُونَ النَّاسَ عَلَى مَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ فَقَدْ ءَاتَيْنَا ءَالَ إِبْرَاهِيمَ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَءَاتَيْنَهُم مَّلَكًا عَظِيمًا ﴿٥٤﴾ فَمِنْهُمْ مَّنْ ءَامَنَ بِهِ وَمِنْهُمْ مَّنْ صَدَّ عَنْهُ وَكَفَىٰ بِجَهَنَّمَ سَعِيرًا ﴿٥٥﴾ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِءَايَاتِنَا سَوْفَ نُصَلِّبُهُمْ نَارًا كُلَّمَا نَضِجَتْ جُلُودُهُمْ بَدَّلْنَاهُمْ جُلُودًا غَيْرَهَا لِيَذُوقُوا الْعَذَابَ ۗ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَزِيزًا حَكِيمًا ﴿٥٦﴾ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَنُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ۖ لَهُمْ فِيهَا أَزْوَاجٌ مُّطَهَّرَةٌ وَنُدْخِلُهُمْ ظِلًّا ظَلِيلًا ﴿٥٧﴾ ۞ إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تَوَدُّوا الْأَمْنَتِ إِلَىٰ أَهْلِهَا وَإِذَا حَكَمْتُمْ بَيْنَ النَّاسِ أَنْ تَحْكُمُوا بِالْعَدْلِ ۗ إِنَّ اللَّهَ نِعِمَّا يَعِظُكُمْ بِهِ ۗ إِنَّ اللَّهَ كَانَ سَمِيعًا بَصِيرًا ﴿٥٨﴾ يٰٓأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولِيَ الْأَمْرِ مِنكُمْ ۗ فَإِن تَنَزَعْتُمْ فِي شَيْءٍ فَرُدُّوهُ إِلَى اللَّهِ وَالرَّسُولِ إِن كُنتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ۚ ذَٰلِكَ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا ﴿٥٩﴾

آنها کسانی هستند که خداوند لعنت شان کرده، و هر که را خدا لعنت کند، هرگز برای او یآوری نخواهی یافت. ﴿٥٢﴾ آیا آنها بهره ای از فرمانروایی و حکومت دارند؟ پس در این صورت به اندازه پوست هسته خرمایی (چیزی) به مردم نمی دادند. ﴿٥٣﴾ آیا به مردم (= پیامبر و یارانش) بر آنچه خداوند از فضل خویش به آنان عطا کرده حسد می ورزند؟ در حقیقت ما به خاندان ابراهیم کتاب و حکمت دادیم، و به آنان فرمانروایی بزرگ بخشیدیم. ﴿٥٤﴾ پس برخی از آنان به وی (= محمد صلی الله علیه و آله وسلم) ایمان آوردند و برخی از آنان از او روی گرداندند، و (برای آنها) آتش افروخته ی جهنم کافی است. ﴿٥٥﴾ بی گمان کسانی که به آیات ما کفر ورزیدند، بزودی آنها را در آتشی (سوزان) وارد می کنیم که هر چه پوستشان بریان گردد، پوستهای دیگری به جایش قراردهیم، تا (طعم) عذاب را بچشند، حقا که خداوند توانمند حکیم است. ﴿٥٦﴾ و کسانی که ایمان آوردند و کارهای شایسته انجام دادند، بزودی آنها را به باغهایی (از بهشت) وارد می کنیم، که از زیر (درختان) آن نهرها جاری است، همیشه در آن خواهند ماند، و در آنجا همسران پاکیزه دارند، و آنان را به سایه های گسترده (و آرام بخش) در آوریم. ﴿٥٧﴾ بی گمان خداوند به شما فرمان می دهد که امانتها را به صاحبان آنها باز گردانید. و هنگامی که میان مردم داوری می کنید، به عدالت داوری کنید، در حقیقت، نیکو چیزی است که خداوند شما را به آن اندرز می دهد، بی گمان خداوند شنوای بیناست. ﴿٥٨﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید! اطاعت کنید خدا را، و اطاعت کنید پیامبر، و صاحبان امرتان را، و اگر در چیزی اختلاف کردید، آن را به خدا و پیامبر باز گردانید؛ اگر به خدا و روز قیامت ایمان دارید، این بهتر و خوش فرجام تر است. ﴿٥٩﴾

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يَزْعُمُونَ أَنَّهُمْ ءَامَنُوا بِمَا
 أَنْزَلَ إِلَيْكَ وَمَا أَنْزَلَ مِنْ قَبْلِكَ يُرِيدُونَ أَنْ
 يَتَحَاكَمُوا إِلَى الطَّغُوتِ وَقَدْ أُمِرُوا أَنْ يَكْفُرُوا
 بِهِ وَيُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ يُضِلَّهُمْ ضَلَالًا بَعِيدًا
 ﴿٦٠﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا إِلَى مَا أَنْزَلَ اللَّهُ وَإِلَى
 الرَّسُولِ رَأَيْتَ الْمُنَافِقِينَ يَصُدُّونَ عَنْكَ
 صُدُودًا ﴿٦١﴾ فَكَيْفَ إِذَا أَصَابَتْهُمُ مُصِيبَةٌ بِمَا
 قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ ثُمَّ جَاءُوكَ تَحْلِفُونَ بِاللَّهِ إِنْ
 أَرَدْنَا إِلَّا إِحْسَانًا وَتَوْفِيقًا ﴿٦٢﴾ أُولَٰئِكَ
 الَّذِينَ يَعْلَمُ اللَّهُ مَا فِي قُلُوبِهِمْ فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ
 وَعِظْهُمْ وَقُلْ لَهُمْ فِي أَنْفُسِهِمْ قَوْلًا بَلِيغًا ﴿٦٣﴾
 وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ رَسُولٍ إِلَّا لِيُطَاعَ بِإِذْنِ اللَّهِ
 وَلَوْ أَنَّهُمْ إِذْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ جَاءُوكَ فَاسْتَغْفَرُوا
 اللَّهَ وَاسْتَغْفَرَ لَهُمُ الرَّسُولُ لَوَجَدُوا اللَّهَ تَوَّابًا
 رَحِيمًا ﴿٦٤﴾ فَلَا وَرَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ حَتَّى
 يُحَكِّمُوكَ فِي مَا شَجَرَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ لَا يَجِدُوا فِي
 أَنْفُسِهِمْ حَرَجًا مِمَّا قَضَيْتَ وَيُسَلِّمُوا تَسْلِيمًا
 ﴿٦٥﴾

آیا ندیده ای کسانی را که گمان می کنند به آنچه
 بر تو نازل شده و به آنچه پیش از تو نازل شده است؛
 ایمان آورده اند، (ولی) می خواهند برای داوری نزد
 طاغوت (و حکام سرکش) بروند با آن که به آنها
 دستور داده شده که به او کفر ورزند، و شیطان می
 خواهد گمراه شان کند، (و به) گمراهی دوری
 (بیفکند). ﴿٦٠﴾ و چون به آنها گفته شود: «به سوی
 آنچه خداوند نازل کرده، و به سوی پیامبر بیایید»
 منافقان را می بینی که از تو سخت روی می گردانند.
 ﴿٦١﴾ پس چگونه وقتی که به خاطر اعمال
 بدشان، مصیبتی به آنان برسد، آنگاه نزد تو می
 آیند، سوگند به خدا یاد می کنند که منظور ما (از
 رفتن برای داوری نزد دیگران) جز نیکی و توافق
 (میان طرفین) نبوده است. ﴿٦٢﴾ آنان کسانی هستند
 که خدا آنچه را در دل دارند، می داند. پس از آنان
 روی برگردان، و اندرزشان بده، و با بیانی رسا (نتایج
) کردار شان را به آنها گوش زد کن. ﴿٦٣﴾ ما هیچ
 پیامبری را نفرستادیم؛ مگر برای اینکه به فرمان
 خدا (از وی) اطاعت شود. و اگر آنها هنگامی که بر
 خویشان ستم می کردند، نزد تو می آمدند، و از خدا
 طلب آمرزش می کردند، بی گمان خدا را توبه پذیر
 مهربان می یافتند. ﴿٦٤﴾ نه، سوگند به پروردگارت
 که آنها ایمان نمی آورند، مگر اینکه در اختلافات
 خویش تو را داور قرار دهند، و سپس از داوری تو،
 در دل خود احساس ناراحتی نکنند و کاملاً تسلیم
 باشند. ﴿٦٥﴾

وَلَوْ أَنَّا كَتَبْنَا عَلَيْهِمْ أَنْ اقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ أَوْ اخْرَجُوا
 مِنْ دِيَارِكُمْ مَا فَعَلُوهُ إِلَّا قَلِيلٌ مِّنْهُمْ ۖ وَلَوْ أَنَّهُمْ فَعَلُوا
 مَا يُوعَظُونَ بِهِ لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ وَأَشَدَّ تَثْبِيتًا ﴿٦٦﴾
 وَإِذَا لَأَتَيْنَهُمْ مِّن لَّدُنَّا أَجْرًا عَظِيمًا ﴿٦٧﴾
 وَلَهَدَيْنَهُمْ صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا ﴿٦٨﴾ وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ
 وَالرَّسُولَ فَأُولَئِكَ مَعَ الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِّنَ
 النَّبِيِّينَ وَالصَّادِقِينَ وَالشُّهَدَاءِ وَالصَّالِحِينَ ۗ
 وَحَسُنَ أُولَئِكَ رَفِيقًا ﴿٦٩﴾ ذَلِكَ الْفَضْلُ مِمَّن
 اللَّهُ ۗ وَكَفَى بِاللَّهِ عَلِيمًا ﴿٧٠﴾ يَتَأَيَّأُ الَّذِينَ ءَامَنُوا
 خُدُوعًا ۖ فَانْفِرُوا ثُبَاتٍ أَوْ اَنْفِرُوا جَمِيعًا
 ﴿٧١﴾ وَإِنَّ مِنْكُمْ لَمَنْ لَّيَبْطِئَنَّ فَإِنْ أَصَابَتْكُمْ مُصِيبَةٌ
 قَالَتْ قَدْ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيَّ إِذْ لَمْ أَكُنْ مَعَهُمْ شَهِيدًا ﴿٧٢﴾
 وَلَئِنْ أَصَابَكُمْ فَضْلٌ مِّنَ اللَّهِ لَيَقُولَنَّ كَأَنْ لَّمْ تَكُنْ
 بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُ مَوَدَّةٌ يَلْبِئْتَنِي كُنْتُ مَعَهُمْ فَأَفُوزَ فَوْزًا
 عَظِيمًا ﴿٧٣﴾ ۖ فَلْيُقَاتِلْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ الَّذِينَ
 يَشْرُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا بِالْآخِرَةِ ۗ وَمَنْ يُقَاتِلْ فِي
 سَبِيلِ اللَّهِ فَيُقْتَلْ أَوْ يَغْلِبْ فَسَوْفَ نُؤْتِيهِ أَجْرًا
 عَظِيمًا ﴿٧٤﴾

و اگر (مانند بنی اسرائیل) بر آنان مقرر می کردیم که خود را بکشید، یا از خانه و شهرتان بیرون روید، جز اندکی از آنها عمل نمی کردند، و اگر اندرز های که به آنان داده می شود انجام می دادند، برای آنها بهتر بود و (برای ایمانشان) استوار تر بود. ﴿٦٦﴾ و در این صورت از جانب خود پاداش بزرگی به آنها می دادیم. ﴿٦٧﴾ و به راه راست، هدایتشان می کردیم. ﴿٦٨﴾ و کسی که خدا و پیامبر را اطاعت کند (روز قیامت) همنشین کسانی خواهد بود که خداوند بر آنان انعام نموده است، از پیامبران، و صدیقان و شهدا و صالحان، و اینان چه نیکو رفیقانی هستند. ﴿٦٩﴾ این فضل و بخشایش از جانب خداست، و کافی است که او دانا است. ﴿٧٠﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید! سلاح خود را بر گیرید، آنگاه گروه گروه بیرون روید یا یکپارچه (به سوی دشمن) بیرون شوید. ﴿٧١﴾ و به راستی از (میان) شما کسی است که (از شرکت در جهاد) سستی می کند، پس اگر مصیبتی به شما برسد، می گوید: خداوند بر من انعام کرد که با آنان حاضر نبودم. ﴿٧٢﴾ و اگر فضل و غنیمتی از جانب خدا به شما برسد، چنان که گویا هرگز میان شما و آنان دوستی و مودتی نبوده، می گویند: ای کاش من هم با آنها بودم، و به کامیابی بزرگی نائل می شدم. ﴿٧٣﴾ پس کسانی که زندگی دنیا را به آخرت فروخته اند، باید در راه خدا پیکار کنند، و آن کسی که در راه خدا پیکار کند، چه کشته شود یا پیروز گردد، به زودی پاداش بزرگی خواهیم داد. ﴿٧٤﴾

وَمَا لَكُمْ لَا تُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الرِّجَالِ وَالنِّسَاءِ وَالْوِلْدَانِ الَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا أَخْرِجْنَا مِنْ هَذِهِ الْقَرْيَةِ الظَّالِمِ أَهْلُهَا وَاجْعَل لَنَا مِنْ لَدُنْكَ وَلِيًّا وَاجْعَل لَنَا مِنْ لَدُنْكَ نَصِيرًا ﴿٧٥﴾ الَّذِينَ آمَنُوا يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ الطَّاغُوتِ فَقَاتِلُوا أَوْلِيَاءَ الشَّيْطَانِ إِنَّ كَيْدَ الشَّيْطَانِ كَانَ ضَعِيفًا ﴿٧٦﴾ أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ قِيلَ لَهُمْ كُفُّوا أَيْدِيَكُمْ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ فَآمَنُوا فَمَا كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقِتَالُ إِذَا فَرِيقٌ مِنْهُمْ تَخَشَّوْنَ النَّاسَ كَخَشْيَةِ اللَّهِ أَوْ أَشَدَّ خَشْيَةً ۚ وَقَالُوا رَبَّنَا لِمَ كَتَبْتَ عَلَيْنَا الْقِتَالَ لَوْلَا أَخَّرْتَنَا إِلَىٰ أَجَلٍ قَرِيبٍ ۗ قُلْ مَتَاعُ الدُّنْيَا قَلِيلٌ وَالْآخِرَةُ خَيْرٌ لِّمَنِ اتَّقَىٰ وَلَا تُظَلَمُونَ فَتِيلًا ﴿٧٧﴾ أَيْنَمَا تَكُونُوا يُدْرِككُمُ الْمَوْتُ وَلَوْ كُنْتُمْ فِي بُرُوجٍ مُّشِيدَةٍ ۗ وَإِنْ تُصِبْهُمْ حَسَنَةٌ يَقُولُوا هَذِهِ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ ۗ وَإِنْ تُصِبْهُمْ سَيِّئَةٌ يَقُولُوا هَذِهِ مِنْ عِنْدِكَ ۗ قُلْ كُلُّ مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ ۗ فَمَالِ هَؤُلَاءِ الْقَوْمِ لَا يَكَادُونَ يَفْقَهُونَ حَدِيثًا ﴿٧٨﴾ مَا أَصَابَكَ مِنْ حَسَنَةٍ فَمِنَ اللَّهِ ۗ وَمَا أَصَابَكَ مِنْ سَيِّئَةٍ فَمِنَ نَفْسِكَ ۗ وَأَرْسَلْنَاكَ لِلنَّاسِ رَسُولًا ۖ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ شَهِيدًا ﴿٧٩﴾

و شما را چه شده است که در راه خدا و (برای یاری) مردان و زنان و کودکان، مستضعف پیکار نمی کنید، آنان که می گویند: «پروردگارا! ما را از این شهر (مکه) که اهلش ستمگرند، بیرون ببر، و از جانب خود، برای ما سر پرستی قرار بده، و از جانب خود یار و مدکاری برای ما مقرر کن». ﴿۷۵﴾ کسانی که ایمان آورده اند در راه خدا پیکار می کنند، و آنان که کافرند در راه طاغوت (= بت و شیطان) پیکار می کنند، پس شما با یاران شیطان پیکار کنید، قطعاً نیرنگ (و نقشه) شیطان ضعیف است. ﴿۷۶﴾ آیا ندیدی کسانی را که (در مکه) به آنها گفته شد: «(اکنون) دست از جنگ بردارید، و نماز را بر پا کنید و زکات بدهید» پس چون (در مدینه) جهاد بر آنان مقرر شد، ناگاه جمعی از آنان، از مردم می ترسیدند همانگونه که از خدا می ترسند یا بیشتر می ترسیدند، و گفتند: «پروردگارا، چرا جهاد را بر ما مقرر کردی؟! چرا ما را تا زمانی نزدیک مهلت ندادی؟» بگو: «متاع دنیا ناچیز است، و سرای آخرت، برای کسی که پرهیزگار باشد، بهتر است، به اندازه ی رشته ای (که در میان هسته خرماست) به شما ستم نخواهد شد. ﴿۷۷﴾ هر کجا باشید، مرگ شما را در می یابد، هر چند در بر جهای محکم باشید، و اگر به آنها (= منافقان) خیری برسد، می گویند: «این از جانب خداست» و اگر بدی به آنها برسد می گویند: «این از جانب توست». بگو: «همه از جانب خداست» پس چرا این قوم حاضر نیستند سخنی را درک کنند؟! ﴿۷۸﴾ آنچه از نیکیها به تو رسد؛ پس از جانب خداست، و آنچه از بدی به تو رسد؛ از جانب خود توست، و ما تو را رسول برای مردم فرستادیم، و گواهی خدا (در این باره) کافی است. ﴿۷۹﴾

مَنْ يُطِيعِ الرَّسُولَ فَقَدْ أَطَاعَ اللَّهَ ۗ وَمَنْ تَوَلَّىٰ فَمَا أَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِيظًا ﴿٨٠﴾ وَيَقُولُونَ طَاعَةٌ فَإِذَا بَرَزُوا مِنْ عِنْدِكَ بَيَّتَ طَائِفَةٌ مِنْهُمْ غَيْرَ الَّذِي تَقُولُ ۗ وَاللَّهُ يَكْتُبُ مَا يُبَيِّتُونَ ۗ فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ ۚ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ وَكِيلًا ﴿٨١﴾ أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ ۗ الْقُرْآنَ ۗ وَلَوْ كَانَ مِنْ عِنْدِ غَيْرِ اللَّهِ لَوَجَدُوا فِيهِ اخْتِلَافًا كَثِيرًا ﴿٨٢﴾ وَإِذَا جَاءَهُمْ أَمْرٌ مِنَ الْأَمْنِ أَوْ الْخَوْفِ أَذَاعُوا بِهِ ۗ وَلَوْ رَدُّوهُ إِلَى الرَّسُولِ وَإِلَىٰ أُولِي الْأَمْرِ مِنْهُمْ لَعَلِمَهُ الَّذِينَ يَسْتَنْبِطُونَهُ مِنْهُمْ ۗ وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ لَاتَّبَعْتُمُ الشَّيْطَانَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿٨٣﴾ فَكُتِبَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ لَأَنْ تَكْفُلُوا إِلَّا نَفْسًا ۚ وَحَرِّضَ الْمُؤْمِنِينَ ۗ عَسَى اللَّهُ أَنْ يَكُفَّ بَأْسَ الَّذِينَ كَفَرُوا ۗ وَاللَّهُ أَشَدُّ بَأْسًا وَأَشَدُّ تَنْكِيلًا ﴿٨٤﴾ مَنْ يَشْفَعْ عِنْدَ اللَّهِ فَكَفَىٰ لَهُمْ نَصِيبٌ مِمَّا شَفَعُوا ۗ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٨٥﴾ شَيْءٌ مُقْتَدِرًا ﴿٨٦﴾ وَإِذَا حُيِّتُمْ بِتَحِيَّةٍ فَحَيُّوا بِأَحْسَنَ مِنْهَا أَوْ رُدُّوهَا ۗ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ حَسِيبًا

کسی که از پیامبر اطاعت کند در حقیقت خدا را اطاعت کرده است، و کسی که سر باز زند، تو را برایشان نگهبان (و مراقب) نفرستادیم. ﴿۸۰﴾ و آنان (در حضور تو) می گویند: «فرمانبرداریم» و چون از نزد تو بیرون روند؛ گروهی از آنان بر خلاف گفته های تو، جلسات سری شبانه تشکیل می دهند. و آنچه (در آنجا) شبانه نقشه می کشند؛ خداوند می نویسد. پس از آنان روی بگردان، و بر خدا توکل کن، و او یار و مدافع تو باشد کافی است. ﴿۸۱﴾ آیا در قرآن نمی اندیشند؟ که اگر از سوی غیر خدا بود، قطعاً اختلاف بسیار در آن می یافتند. ﴿۸۲﴾ و هنگامی که خبری از ایمنی (و پیروزی) یا ترس (و شکست) به آنها برسد آن را شایع می سازند، در حالی که اگر آن را به پیامبر و صاحبان امرشان باز می گرداندند، از حقیقت امر آگاه می شدند، و اگر فضل و رحمت خدا بر شما نبود، جز اندکی، (همگی) از شیطان پیروی می کردید. ﴿۸۳﴾ پس در راه خدا پیکار کن، جز بر نفس خودت مکلف نیستی، و مؤمنان را (به جهاد) تشویق کن، امید است خداوند از آسیب (و قدرت) کافران جلوگیری کند، و خداوند قدرتش بیشتر، و کیفرش سخت تر است. ﴿۸۴﴾ کسی که شفاعتی (= میانجی) نیک کند، نصیبی از آن برای او خواهد بود. و کسی که شفاعت بدی کند؛ سهمی از آن خواهد داشت، و خداوند بر هر چیز توانا (و نگهبانان) است. ﴿۸۵﴾ و چون شما را تحیت (و سلام) گویند، پس پاسخی بهتر و یا همانند آن بدهید، خداوند بر همه چیز حسابرس است. ﴿۸۶﴾

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ لِيَجْمَعَنَّكُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ وَمَنْ أَصْدَقُ مِنَ اللَّهِ حَدِيثًا ﴿٨٧﴾ * فَمَا لَكُمْ فِي الْمُنَافِقِينَ فِتْنَةٍ وَاللَّهُ أَرَكَّهُمْ بِمَا كَسَبُوا ۗ أَتُرِيدُونَ أَنْ تَهْدُوا مَنْ أَضَلَّ اللَّهُ ۗ وَمَنْ يُضِلِّ اللَّهُ فَمَا لَهُ سَبِيلًا ﴿٨٨﴾ ۗ وَدُّوا لَوْ تَكْفُرُونَ كَمَا كَفَرُوا فَتَكُونُونَ سَوَاءً ۗ فَلَا تَتَّخِذُوا مِنْهُمْ أَوْلِيَاءَ حَتَّىٰ يُهَاجَرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ ۗ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَخُذُوهُمْ ۗ وَأَقْتُلُوهُمْ حَيْثُ وَجَدْتُمُوهُمْ ۗ وَلَا تَتَّخِذُوا مِنْهُمْ وُليًا وَلَا نَصِيرًا ﴿٨٩﴾ ۗ إِلَّا الَّذِينَ يَصِلُونَ إِلَىٰ قَوْمٍ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ مِيثَاقٌ أَوْ جَاءُوكُمْ حَصِرَتْ صُدُورُهُمْ أَنْ يُقَاتِلُوكُمْ أَوْ يُقَاتِلُوا قَوْمَهُمْ ۗ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَسَلَّطَهُمْ عَلَيْكُمْ فَلَقَاتِلُوكُمْ ۗ فَإِنْ اعْتَرَفْتُمُوهُمْ فَلَئِنْ أَعْتَرَلُوكُمْ فَلَئِنْ أَعْتَرَلُوكُمْ وَالْقَوْمَ إِلَىٰ الْيَوْمِ أَلَسَلَّمُ فَمَا جَعَلَ اللَّهُ لَكُمْ عَلَيْهِمْ سَبِيلًا ﴿٩٠﴾ ۗ سَتَجِدُونَ ءَاخِرِينَ يُرِيدُونَ أَنْ يَأْمَنُوكُمْ وَيَأْمَنُوا قَوْمَهُمْ كُلًّا مَا رُدُّوا إِلَى الْفِتْنَةِ أُرْكَسُوا فِيهَا ۗ فَإِنْ لَمْ يَعْتَرِلُوكُمْ وَيُلْقُوا إِلَيْكُمْ السَّلَامَ وَيَكْفُوا أَيْدِيَهُمْ فَخُذُوهُمْ وَأَقْتُلُوهُمْ حَيْثُ ثَقِفْتُمُوهُمْ ۗ وَأُولَئِكَ جَعَلْنَا لَكُمْ عَلَيْهِمْ سُلْطَانًا مُبِينًا ﴿٩١﴾

الله (معبود بر حق است) معبودی جز او نیست، و یقیناً همه ی شما را در روز قیامت - که شکی در آن نیست- جمع می کند، و کیست که از خداوند راستگو تر باشد. ﴿۸۷﴾ چیست شما را که درباره ی منافقان دو گروه شده اید؟ در حالی که خداوند بخاطر اعمالشان، آنان را سرنگون (و مردود) کرده است، آیا شما می خواهید کسی را که خدا گمراه کرده است، هدایت کنید؟ در حالی که هر کس را خدا گمراه کند، برای او راهی نخواهی یافت. ﴿۸۸﴾ آنان آرزو می کنند که شما هم مانند آنها کافر شوید تا با هم یکسان شوید، بنابراین از آنها دوستانی انتخاب نکنید، تا اینکه (مسلمان شوند و) در راه خدا هجرت کنند، پس هر گاه از این کار سرباز زدند، هر جا که آنها را یافتید، بگیرید. و بکشید، و از میان آنها یار و یآوری اختیار نکنید. ﴿۸۹﴾ مگر آنهایی که با هم پیمانان شما پیمان بسته اند، یا آنهایی که بسوی شما می آیند و از پیکار با شما یا پیکار با قومشان دلتنگ باشند، و اگر خدا بخواهد، آنان را بر شما مسلط می کند تا با شما پیکار کنند، پس اگر از شما کناره گیری کردند و با شما پیکار نکردند و به شما پیشنهاد صلح دادند، پس (بدانید که) خداوند برای شما بر علیه آنان راهی قرار نداده است. ﴿۹۰﴾ و بزودی (گروه) دیگری را خواهید یافت که (ظاهراً) می خواهند از شما در امان باشند، و (نیز) از قومشان در امان باشند، و هر گاه به فتنه (و بت پرستی) باز گردانده شوند، در آن فرو می روند، پس اگر از شما کناره نگیرند و پیشنهاد صلح نفرستند، و دستشان را (از شما) باز ندارند، هر کجا که آنان را یافتید، آنان را (به اسارت) بگیرید و (یا) بکشید، آنها کسانی اند که ما برای شما تسلط آشکاری بر آنان قرار داده ایم. ﴿۹۱﴾

وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ أَنْ يَقتُلَ مُؤْمِنًا إِلَّا خَطَاً
وَمَنْ قَتَلَ مُؤْمِنًا خَطَاً فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍ وَدِيَةٌ
مُسَلَّمَةٌ إِلَىٰ أَهْلِهِ إِلَّا أَنْ يَصَدَّقُوا فَإِنْ كَانَ
مِنْ قَوْمٍ عَدُوٌّ لَكُمْ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ
مُؤْمِنَةٍ وَإِنْ كَانَ مِنْ قَوْمٍ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ
مِيثَاقٌ فَدِيَةٌ مُسَلَّمَةٌ إِلَىٰ أَهْلِهِ وَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ
مُؤْمِنَةٍ فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَصِيَامُ شَهْرَيْنِ مُتَتَابِعَيْنِ
تَوْبَةً مِّنَ اللَّهِ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿٩٢﴾
وَمَنْ يَقتُلْ مُؤْمِنًا مُتَعَمِّدًا فَجَزَاؤُهُ جَهَنَّمُ
خَالِدًا فِيهَا وَغَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِ وَلَعَنَهُ وَأَعَدَّ لَهُ
عَذَابًا عَظِيمًا ﴿٩٣﴾ يَتَأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا
ضُررْتُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَتَبَيَّنُوا وَلَا تَقُولُوا لِمَنْ
أَلْقَىٰ إِلَيْكُمُ السَّلَامَ لَسْتَ مُؤْمِنًا تَبْتَغُونَ
عَرَضَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا فَعِنْدَ اللَّهِ مَغَانِمُ
كَثِيرَةٌ كَذَلِكَ كُنْتُمْ مِنْ قَبْلُ فَمَنَّ اللَّهُ
عَلَيْكُمْ فَتَبَيَّنُوا إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا
تَعْمَلُونَ خَبِيرًا ﴿٩٤﴾

هیچ مؤمنی مجاز نیست که مؤمنی را به قتل برساند، مگر از روی اشتباه و خطا، و کسی که مؤمنی را از روی خطا به قتل رساند، باید یک برده مؤمن را آزاد کند، و خونبهایی به خانواده او پردازد، مگر اینکه آنها ببخشند، پس اگر (مقتول) از قومی باشد که دشمنان شما هستند؛ ولی او مؤمن بوده، باید (قاتل) یک برده مؤمن را آزاد کند، و اگر (مقتول) از قومی باشد که میان شما و آنها پیمانی برقرار است، باید خونبهایی به خانواده او پردازد، و (نیز) یک برده مؤمن را آزاد کند، و هر کس که (برده ای) نیافت، پس دو ماه پی در پی روزه بگیرید، این توبه ای از جانب خداوند است، و خداوند دانا ی حکیم است. ﴿۹۲﴾ و هر کس مؤمنی را از روی عمد به قتل برساند، کیفرش دوزخ است، که در آن جاودانه می ماند، و خداوند بر او غضب می کند، و او را از رحمتش دور می سازد و عذاب بزرگی برای او آماده ساخته است. ﴿۹۳﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید! هنگامی که در راه خدا (برای جهاد) رهسپار شدید، پس بررسی کنید، و به کسی که بر شما سلام کرد (و اظهار صلح و اسلام نمود) نگویید: «مؤمن نیستی» تا اینکه (غنایم و) سرمایه ی ناپایدار (شما) نزد خداست، شما نیز پیش از این چنین بودید، آنگاه خداوند بر شما منت گذارد (و هدایت شدید) بنابراین بررسی کنید، که هر آینه خداوند به آنچه انجام می دهید؛ آگاه است. ﴿۹۴﴾

(هرگز) مؤمنانی که بدون بیماری و آسیب، از جهاد باز نشستند، با مجاهدانی که در راه خدا با مال و جان خود جهاد کردند، یکسان نیستند، خداوند کسانی را که با مال و جان شان جهاد کردند؛ بر بازنشستگان (= ترک کنندگان جهاد باعذر) مرتبه برتری بخشیده است، و خداوند به هر یک (از آنها) وعده ی نیکو (= بهشت) داده است. و خداوند مجاهدان را بر قاعدان (= بازنشستگان) با پاداشی بزرگ برتری بخشیده است. ﴿۹۵﴾ در جاتی (در بهشت) از جانب خداوند، و آمرزش و رحمت (نصیب آنان می گردد) و خداوند آمرزنده ی مهربان است. ﴿۹۶﴾ همانا کسانی که فرشتگان جانشان را گرفتند در حالی که به خویشتن ستم کرده بودند (فرشتگان) به آنان گفتند: شما در چه حالی بودید؟ گفتند: «ما در زمین مستضعف بودیم» (فرشتگان) گفتند: «مگر سر زمین خدا، پنهان بود که در آن مهاجرت کنید؟» بنابراین جایگاهشان دوزخ است و بدجایی است. ﴿۹۷﴾ مگر آن مستضعفان از مردان و زنان و کودکانی که نه چاره ای دارند و نه راهی (برای نجات) می یابند. ﴿۹۸﴾ پس اینان را امید است که خداوند از ایشان در گذرد (و ببخشد) و خداوند بخشاینده ی آمرزنده است. ﴿۹۹﴾ و کسی که در را خدا هجرت کند در زمین جاهای امن فراوان و گشایش (در رزق و روزی) می یابد. و کسی که به قصد هجرت به سوی خدا و پیامبرش، از خانه خود بیرون رود، آنگاه مرگش فرا رسد، قطعاً پاداشش بر خداست. و خداوند آمرزنده ی مهربان است. ﴿۱۰۰﴾ و چون در زمین سفر کنید، گناهی بر شما نیست که نماز را کوتاه (= قصر) کنید، اگر ترسید که کافران به شما زیانی برسانند، زیرا کافران، برای شما دشمن آشکاری هستند. ﴿۱۰۱﴾

لَا يَسْتَوِي الْقَاعِدُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ غَيْرُ أُولِي الضَّرَرِ
وَالْمُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فَضَّلَ
اللَّهُ الْمُجَاهِدِينَ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ عَلَى الْقَاعِدِينَ دَرَجَةً
وَكُلًّا وَعَدَ اللَّهُ الْحَسَنَىٰ وَفَضَّلَ اللَّهُ الْمُجَاهِدِينَ عَلَى
الْقَاعِدِينَ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿٩٥﴾ دَرَجَاتٍ مِّنْهُ وَمَغْفِرَةً
وَرَحْمَةً وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا ﴿٩٦﴾ إِنَّ الَّذِينَ تَوَفَّيْتُمُ
الْمَلَائِكَةَ ظَالِمًا أَلْفُسِهِمْ قَالُوا فِيمَ كُنْتُمْ قَالُوا كُنَّا
مُسْتَضْعَفِينَ فِي الْأَرْضِ قَالُوا أَلَمْ تَكُنْ أَرْضَ اللَّهِ وَاسِعَةً
فَتُهَاجِرُوا فِيهَا فَأُولَئِكَ مَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَسَاءَتْ مَصِيرًا
﴿٩٧﴾ إِلَّا الْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الرِّجَالِ وَالنِّسَاءِ
وَالْوِلْدَانِ لَا يَسْتَطِيعُونَ حِيلَةً وَلَا يَهْتَدُونَ سَبِيلًا ﴿٩٨﴾
فَأُولَئِكَ عَسَى اللَّهُ أَنْ يَعْفُوَ عَنْهُمْ وَكَانَ اللَّهُ عَفُورًا
غَفُورًا ﴿٩٩﴾ وَمَنْ يُهَاجِرْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ يَجِدْ فِي الْأَرْضِ
مُرَافَعًا كَثِيرًا وَسَعَةً وَمَنْ يُخْرِجْ مِنْ بَيْتِهِ مُهَاجِرًا إِلَى
اللَّهِ وَرَسُولِهِ ثُمَّ يُدْرِكْهُ الْمَوْتُ فَقَدْ وَقَعَ أَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ
وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا ﴿١٠٠﴾ وَإِذَا ضَرَبْتُمْ فِي الْأَرْضِ
فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَقْصُرُوا مِنَ الصَّلَاةِ إِنْ خِفْتُمْ
أَنْ يَفْتَنَكُمْ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ الْكَافِرِينَ كَانُوا لَكُمْ عَدُوًّا
مُتَبِينًا ﴿١٠١﴾

وَإِذَا كُنْتَ فِيهِمْ فَأَقَمْتَ لَهُمُ الصَّلَاةَ فَلْتَقُمْ طَائِفَةٌ مِّنْهُمْ مَعَكَ وَلْيَأْخُذُوا أَسْلِحَتَهُمْ فَإِذَا سَجَدُوا فَلْيَكُونُوا مِن وَرَائِكُمْ وَلْتَأْتِ طَائِفَةٌ أُخْرَى لَمْ يُصَلُّوا فَلْيُصَلُّوا مَعَكَ وَلْيَأْخُذُوا حِذْرَهُمْ وَأَسْلِحَتَهُمْ ۗ وَذَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْ تَغْفُلُونَ عَنْ أَسْلِحَتِكُمْ وَأَمْتِعَتِكُمْ فَيَمِيلُونَ عَلَيْكُمْ مَيْلَةً وَاحِدَةً وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِنْ كَانَ بِكُمْ أَذَى مِّن مَّطَرٍ أَوْ كُنْتُمْ مَرَضَىٰ أَنْ تَضَعُوا أَسْلِحَتَكُمْ ۖ وَخُذُوا حِذْرَكُمْ ۗ إِنَّ اللَّهَ أَعَدَّ لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُّهِينًا ﴿١٠٢﴾

فَإِذَا قُضِيَتِ الصَّلَاةُ فَادْكُرُوا اللَّهَ قِيَمًا وَقُعودًا وَعَلَىٰ جُنُوبِكُمْ ۚ فَإِذَا اطْمَأْنَنْتُمْ فَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ ۗ إِنَّ الصَّلَاةَ كَانَتْ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ كِتَابًا مَّوقُوتًا ﴿١٠٣﴾ وَلَا تَهِنُوا فِي ابْتِغَاءِ الْقَوْمِ ۗ إِنْ تَكُونُوا تَأْلُمُونَ فَإِنَّهُمْ يَأْلُمُونَ كَمَا تَأْلُمُونَ ۗ وَتَرْجُونَ مِنَ اللَّهِ مَا لَا يَرْجُونَ ۗ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿١٠٤﴾ إِنَّا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ لِتَحْكُمَ بَيْنَ النَّاسِ بِمَا أَرْنَاكَ اللَّهُ ۗ وَلَا تَكُن لِّلْخَائِبِينَ خَصِيمًا ﴿١٠٥﴾

و چون (وقت خوف) در میان آنها باشی، و برای آنها نماز بر پا کردی، باید دسته ای از آنها با تو (به نماز) بایستند، و باید سلاحهایشان را با خود بگیرند. و چون سجده کردند (و نماز را تمام نمودند) باید (دسته دوم) پشت سرتان باشند، و باید آن دسته ای که نماز نخوانده اند؛ بیایند و با تو نماز بخوانند، و باید آنها احتیاط کنند و سلاحهایشان را (در نماز) با خود بگیرند، (زیرا) کافران آرزو دارند که شما از سلاحهای و متاعهای خود غافل شوید؛ پس یکباره بر شما یورش برند، و اگر برای شما از باران رنجی بود و بیمار (و مجروح) بودید؛ بر شما گناهی نیست (و مانعی ندارد) که سلاحهای خود را (بر زمین) بگذارید، ولی (وسایل دفاعی و) احتیاط خود را بر گیرید. همانا خداوند برای کافران عذابی خوارکننده آماده کرده است. ﴿۱۰۲﴾ پس چون نماز را به پایان رساندید، خدا را ایستاده، و نشسته و بر پهلوئ خویش (خوابیده) یاد کنید، و هرگاه آرامش یافتید (و خوف زایل شد) نماز را (تمام و کامل) بر پا دارید، که همانا نماز (فریضه ای است که) در اوقات معینی بر مؤمنان واجب (و نوشته) شده است. ﴿۱۰۳﴾ و در تعقیب دشمن سست نشوید. اگر شما رنج می برید؛ آنها نیز مانند شما رنج می کشند، ولی شما امید از خدا دارید که آنها ندارند، و خداوند دانا ی حکیم است. ﴿۱۰۴﴾ یقیناً (این) کتاب را بحق بر تو نازل کردیم. تا به آنچه خداوند به تو آموخته در میان مردم داوری کنی، و مدافع (و حمایت کننده) خائنان مباش. ﴿۱۰۵﴾

وَأَسْتَغْفِرِ اللَّهَ ۗ إِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿١٠٦﴾
 وَلَا تُجَادِلْ عَنِ الَّذِينَ يَخْتَانُونَ أَنفُسَهُمْ ۗ إِنَّ اللَّهَ
 لَا يُحِبُّ مَن كَانَ خَوَّانًا أَثِيمًا ﴿١٠٧﴾ يَسْتَخْفُونَ مَن
 النَّاسِ وَلَا يَسْتَخْفُونَ مِنَ اللَّهِ وَهُوَ مَعَهُمْ إِذْ يُبَيِّتُونَ
 مَا لَا يَرْضَىٰ مِنَ الْقَوْلِ ۗ وَكَانَ اللَّهُ بِمَا يَعْمَلُونَ
 مُحِيطًا ﴿١٠٨﴾ هَاتَيْنِ مَثَلًا لِّمَن جَدَلْتُمْ عَنْهُمْ فِي
 الْحَيَاةِ الدُّنْيَا فَمَن يُجَادِلِ اللَّهَ عَنَّهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ
 أَمْ مَن يَكُونُ عَلَيْهِمْ وَكِيلًا ﴿١٠٩﴾ وَمَن يَعْمَلْ
 سُوءًا أَوْ يَظْلِمْ نَفْسَهُ ثُمَّ يَسْتَغْفِرِ اللَّهَ يَجِدِ اللَّهَ
 غَفُورًا رَحِيمًا ﴿١١٠﴾ وَمَن يَكْسِبْ إِثْمًا فَإِنَّمَا
 يَكْسِبُهُ عَلَىٰ نَفْسِهِ ۗ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿١١١﴾
 وَمَن يَكْسِبْ خَطِيئَةً أَوْ إِثْمًا ثُمَّ يَرْمِ بِهِ بَرِيئًا فَقَدِ
 احْتَمَلَ بُهْتَانًا وَإِثْمًا مُّبِينًا ﴿١١٢﴾ وَلَوْ لَا فَضْلُ اللَّهِ
 عَلَيْكَ وَرَحْمَتُهُ لَهَمَّتْ طَائِفَةٌ مِّنْهُمْ أَن يُضِلُّوكَ
 وَمَا يُضِلُّونَ إِلَّا أَنفُسَهُمْ ۗ وَمَا يَضُرُّونَكَ مِن
 شَيْءٍ ۗ وَأَنزَلَ اللَّهُ عَلَيْكَ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ
 وَعَلَّمَكَ مَا لَمْ تَكُن تَعْلَمُ ۗ وَكَانَ فَضْلُ اللَّهِ
 عَلَيْكَ عَظِيمًا ﴿١١٣﴾

و از خداوند آمرزش بخواه، حقا که خداوند، آمرزنده ی
 مهربان است. ﴿۱۰۶﴾ و از کسانی که به خود خیانت
 کردند، دفاع مکن، یقیناً خداوند، افراد خیانت پیشه ی
 گنهکار را دوست ندارد. ﴿۱۰۷﴾ آنها (زشتکاریهای
 خود را) از مردم پنهان می دارند، اما از خدا پنهان نمی
 دارند، و او با ایشان است؛ هنگامی که در جلسات شبانه
 سخنانی را که خداوند نمی پسندد، تدبیر می کنند، و
 خداوند به آنچه انجام می دهند؛ احاطه دارد. ﴿۱۰۸﴾
 هان! شما کسانی هستید که در زندگی دنیا، از آنان دفاع
 کردید، پس کیست که در روز قیامت در برابر خداوند
 از آنها دفاع کند؟ یا چه کسی است که وکیل و حامی
 آنها خواهد بود؟ ﴿۱۰۹﴾ و کسی که کار بدی انجام
 دهد یا بر خویشان ستم کند، پس از خداوند آمرزش
 بطلبد، خدا را آمرزنده ی مهربان خواهد یافت. ﴿۱۱۰﴾
 و هر کس گناهی مرتکب شود، پس تنها به زیان خود
 مرتکب شده است، و خداوند دانای حکیم است.
 ﴿۱۱۱﴾ و هر کس خطا یا گناهی مرتکب شود، سپس
 بی گناهی را به آن متهم کند، قطعاً بار بهتان و گناه
 آشکاری را بر دوش گرفته است. ﴿۱۱۲﴾ و اگر فضل
 خدا و رحمتش شامل حال تو نبود، هر آینه گروهی از
 آنان قصد داشتند که تو را گمراه کنند، و جز خودشان را
 گمراه نمی کنند، و هیچ زیانی به تو نمی رسانند، و
 خداوند کتاب و حکمت (= سنت) بر تو نازل کرد، و
 آنچه را نمی دانستی، به تو آموخت، و فضل خدا بر تو
 (همیشه) بزرگ بوده است. ﴿۱۱۳﴾

* لَا خَيْرَ فِي كَثِيرٍ مِّن نَّجْوَاهُمْ إِلَّا مَنْ أَمَرَ
 بِصَدَقَةٍ أَوْ مَعْرُوفٍ أَوْ إِصْلَاحٍ بَيْنَ النَّاسِ
 وَمَن يَفْعَلْ ذَلِكَ ابْتِغَاءَ مَرْضَاتِ اللَّهِ فَسَوْفَ
 نُؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿١١٤﴾ وَمَن يُشَاقِقِ الرَّسُولَ
 مِن بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُ الْهُدَىٰ وَيَتَّبِعْ غَيْرَ سَبِيلِ
 الْمُؤْمِنِينَ نُوَلِّهِ مَا تَوَلَّىٰ وَنُصَلِّهِ جَهَنَّمَ
 وَسَاءَتْ مَصِيرًا ﴿١١٥﴾ إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَن يُشْرَكَ
 بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَن يَشَاءُ وَمَن
 يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا بَعِيدًا ﴿١١٦﴾ إِن
 يَدْعُونَ مِن دُونِهِ إِلَّا إِنثًا وَإِن يَدْعُونَ
 إِلَّا شَيْطَانًا مَّرِيدًا ﴿١١٧﴾ لَعَنَهُ اللَّهُ وَقَالَ
 لَأَتَّخِذَنَّ مِنْ عِبَادِكَ نَصِيبًا مَّفْرُوضًا ﴿١١٨﴾
 وَلَا ضَلَّتْهُمْ وَلَا مَنِينَهُمْ وَلَا مَرْنَهُمْ فَلْيَبْتَئِكُنَّ
 ءَاذَانَ الْأَنْعَامِ وَلَا مَرْهَمَهُمْ فَلْيَغْيِرَنَّ خَلْقَ
 اللَّهِ وَمَن يَتَّخِذِ الشَّيْطَانَ وَلِيًّا مِّن دُونِ اللَّهِ
 فَقَدْ خَسِرَ خُسْرَانًا مُّبِينًا ﴿١١٩﴾ يَعِدُهُمْ وَيُمَنِّيهِمْ
 وَمَا يَعِدُهُمُ الشَّيْطَانُ إِلَّا غُرُورًا ﴿١٢٠﴾ أُولَٰئِكَ
 مَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَلَا يَخْرُجُونَ عَنْهَا حَتَّىٰ

در بسیاری از (در گوسی و) نجواهایشان خیری نیست،
 مگر که (با این کار) امر به صدقه دادن یا کار نیک، یا
 اصلاح در میان مردم کند. و هر کس برای خشنودی
 خداوند چنین کند، به زودی پاداش بزرگی به او خواهیم
 داد. ﴿۱۱۴﴾ و کسی که پس از آنکه هدایت (و راه
 حق) برایش روشن شد؛ با پیامبر مخالفت کند، و از راهی
 جز راه مؤمنان پیروی کند، ما او را به آنچه پیروی کرده؛
 واگذاریم، و او را به جهنم در افکنیم، و بد جایگاهی
 است. ﴿۱۱۵﴾ قطعاً خداوند، شرک آوردن به او را نمی
 آمرزد، و جز آن (هرگناهی) را برای هر که بخواهد می
 آمرزد. و هر کس به خدا شرک آورد، پس بدون شک
 در گمراهی دوری افتاده است. ﴿۱۱۶﴾ (مشرکان) جز
 خدا چیزهایی (= بت‌های) ماده را می خوانند و (در
 حقیقت) جز شیطان سرکش را نمی خوانند. ﴿۱۱۷﴾
 خداوند او را از رحمت خویش دور ساخته، و او گفت:
 «از بندگان تو، سهمی معین خواهم گرفت.» ﴿۱۱۸﴾ و
 مسلماً آنها را گمراه می کنم، و آنان را به آرزوهای باطل
 افکنم، و به آنان دستور می دهم که گوش چهار پایان
 بشکافند، و وادارشان می کنم؛ تا خلقت و آفرینش خدا
 را تغییر دهند. و هر کس شیطان را به جای خدا ولی و
 دوست خود بگیرد، قطعاً زیانی آشکار کرده است.
 ﴿۱۱۹﴾ (شیطان) به آنها وعده می دهد و آنان را به
 آرزو افکند، و شیطان جز فریب و باطل به آنان وعده
 نمی دهد. ﴿۱۲۰﴾ آنها (= پیروان شیطان) جایگاهشان
 جهنم است، و هیچ راه فراری از آن نخواهند یافت.
 ﴿۱۲۱﴾

وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَنُدْخِلُهُمْ
 جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا
 وَعَدَّ اللَّهُ حَقًّا^ط وَمَنْ أَصْدَقُ مِنَ اللَّهِ قِيلًا ﴿١٢٢﴾
 لَيْسَ بِأَمَانِيكُمْ وَلَا أَمَانِي أَهْلِ الْكِتَابِ مَنْ
 يَعْمَلْ سُوءًا يُجْزَ بِهِ وَلَا يَجِدْ لَهُ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيًّا
 وَلَا نَصِيرًا ﴿١٢٣﴾ وَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ مِنْ
 ذَكَرٍ أَوْ أُتِيَ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُولَئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ
 وَلَا يُظْلَمُونَ نَقِيرًا ﴿١٢٤﴾ وَمَنْ أَحْسَنُ دِينًا مِمَّنْ
 أَسْلَمَ وَجْهَهُ لِلَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ وَاتَّبَعَ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ
 حَنِيفًا^ط وَاتَّخَذَ اللَّهُ إِبْرَاهِيمَ خَلِيلًا ﴿١٢٥﴾ وَلِلَّهِ مَا فِي
 السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ
 شَيْءٍ مُحِيطًا ﴿١٢٦﴾ وَدَسْتَفْتُونَكَ فِي النِّسَاءِ قُلِ اللَّهُ
 يُفْتِيكُمْ فِيهِنَّ وَمَا يُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ فِي الْكِتَابِ فِي
 يَتَمَى النِّسَاءِ الَّتِي لَا تُؤْتُونَهُنَّ مَا كُتِبَ لَهُنَّ
 وَتَرْغَبُونَ أَنْ تَنْكِحُوهُنَّ وَالْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ
 الْوَالِدَانِ وَأَنْ تَقُومُوا لِلْيَتَامَىٰ بِالْقِسْطِ^ط وَمَا
 تَفَعَّلُوا مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِهِ عَلِيمًا ﴿١٢٧﴾

و کسانی که ایمان آورده اند و کارهای شایسته انجام داده اند، بزودی آنان را درباغهایی (از بهشت) وارد می کنیم که نهرها از زیر (درختان) آن جاری است، جاودانه در آن خواهند ماند، وعده خدا حق است، و کیست که در گفتار (و وعده هایش) از خدا راستگوتر باشد؟ ﴿۱۲۲﴾ (این فضیلت و برتری) به آرزوهای شما و آرزوهای اهل کتاب نیست، هر کس کار بدی انجام دهد، به کیفر آن خواهد رسید و جز خدا، یار و مددکاری برای خود نخواهد یافت. ﴿۱۲۳﴾ و کسی که چیزی از کارها شایسته را انجام دهد، چه مرد باشد یا زن، در حالی که او مؤمن باشد، اینان به بهشت داخل می شوند و کمترین ستمی (باندازه ی گودی پشت هسته ی خرما) به آنها نخواهد شد. ﴿۱۲۴﴾ و چه کسی نیک آیین تر است از کسی که روی خود را به خدا سپرد (و مخلصانه تسلیم شد) و نیکو کار (و فرمانبردار) بود و آیین پاک ابراهیم را پیروی کرد؟ و خداوند ابراهیم را به دوستی خود برگزیده است. ﴿۱۲۵﴾ و آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است، از آن خداست، و خداوند به هر چیزی احاطه دارد. ﴿۱۲۶﴾ از تو (ای پیامبر) درباره ی زنان فتوا می خواهند، بگو: خداوند درباره آنان به شما فتوا می دهد (و همچنین) آنچه در کتاب (=قرآن کریم) بر شما خوانده می شود؛ درباره ی زنان یتیمی که آنچه را که برای آنان مقرر شده است (از مهر و میراث و حقوق) به آنها نمی دهید، و می خواهید که با آنها ازدواج کنید. (و نیز به شما توصیه می کند و فتوا می دهد در مورد) کودکان صغیر ناتوان، و اینکه با یتیمان به عدالت رفتار کنید، و آنچه از نیکبها انجام می دهید، خداوند به آن آگاه است. ﴿۱۲۷﴾

وَإِنِ امْرَأَةٌ خَافَتْ مِنْ بَعْلِهَا نُشُوزًا أَوْ إِعْرَاضًا فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا أَنْ يُصْلِحَا بَيْنَهُمَا صُلْحًا وَالصُّلْحُ خَيْرٌ وَأُحْضِرَتِ الْأَنْفُسُ الشُّحَّ وَإِن تُحْسِنُوا وَتَتَّقُوا فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا ۝ ١٢٨ ۞ وَلَنْ تَسْتَطِيعُوا أَنْ تَعْدِلُوا بَيْنَ النِّسَاءِ وَلَوْ حَرَصْتُمْ ۖ فَلَا تَمِيلُوا كُلَّ الْمِيلِ فَتَدْرُوهَا كَالْمُعَلَّقَةِ ۚ وَإِن تُصْلِحُوا وَتَتَّقُوا فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا ۝ ١٢٩ ۞ وَإِن يَتَفَرَّقَا يُغْنِ اللَّهُ كُلًّا مِنْ سَعَتِهِ ۚ وَكَانَ اللَّهُ وَاسِعًا حَكِيمًا ۝ ١٣٠ ۞ وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ ۖ وَلَقَدْ وَصَّيْنَا الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ وَإِيَّاكُمْ أَنْ اتَّقُوا اللَّهَ ۚ وَإِن تَكْفُرُوا فَإِنَّ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ ۚ وَكَانَ اللَّهُ غَنِيًّا حَمِيدًا ۝ ١٣١ ۞ وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ ۚ وَكَفَى بِاللَّهِ وَكِيلًا ۝ ١٣٢ ۞ إِن يَشَأْ يُذْهِبْكُمْ أَيُّهَا النَّاسُ وَيَأْتِ بِآخَرِينَ ۚ وَكَانَ اللَّهُ عَلَىٰ ذَٰلِكِ قَدِيرًا ۝ ١٣٣ ۞ مَنْ كَانَ يُرِيدُ ثَوَابَ الدُّنْيَا فَعِنْدَ اللَّهِ ثَوَابُ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ ۚ وَكَانَ اللَّهُ سَمِيعًا بَصِيرًا ۝ ١٣٤ ۞

و اگر زنی، از ناسازگاری یا اعراض شوهرش بیم داشت، پس بر آن دو گناهی نیست که با هم صلح کنند، و صلح، بهتر است،- اگر چه نفسها را بخل فرا گرفته است - و اگر نیکی کنید و پرهیزگاری پیشه سازید (و گذشت کنید) قطعاً خداوند به آن چه انجام می دهید؛ آگاه است. ﴿۱۲۸﴾ و هر چند بکوشید هرگز نمی توانید (از نظر محبت قلبی) در میان زنان عدالت برقرار کنید. پس یکسره به سوی یکی میل نکنید، که دیگری را بلا تکلیف (و سرگشته) رها کنید، و اگر راه اصلاح پیش گیرید، و پرهیزگاری کنید، خداوند آمرزنده ی مهربان است. ﴿۱۲۹﴾ و اگر آن دو از یکدیگر جدا شوند، خداوند هر کدام از آنها را با فضل و کرم خود بی نیاز می کند، و خداوند گشایشگر حکیم است. ﴿۱۳۰﴾ و آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است از آن خداست، و ما به کسانی که پیش از شما کتاب (آسمانی) به آنها داده شدند و (نیز) به شما سفارش کردیم که «از خدا بترسید» (و یکتا پرست باشید) و اگر کافر شوید (بدانید) آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است از آن خداست، و خداوند بی نیاز (و) ستوده است. ﴿۱۳۱﴾ و آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است از آن خداست، و خداوند برای کارسازی کافی است. ﴿۱۳۲﴾ ای مردم! اگر او بخواهد، شما را از میان می برد و دیگران را (به جای شما) می آورد، و خداوند بر این (کار) تواناست. ﴿۱۳۳﴾ هر کس که پاداش دنیوی بخواهد؛ پس (بداند) (که) پاداش دنیا و آخرت نزد خداست. و خداوند شنوای بینا است. ﴿۱۳۴﴾

﴿يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا كُونُوا قَوَّامِينَ بِالْقِسْطِ شُهَدَاءَ
 لِلَّهِ وَلَوْ عَلَىٰ أَنْفُسِكُمْ أَوِ الْوَالِدِينَ وَالْأَقْرَبِينَ ۚ إِنَّ
 يَكُ غَنِيًّا أَوْ فَقِيرًا فَاللَّهُ أَوْلَىٰ بِهِمَا ۗ فَلَا تَتَّبِعُوا
 أَهْوَىٰ أَنْ تَعْدِلُوا ۚ وَإِنْ تَلَوُّوا أَوْ تَعْرِضُوا فَإِنَّ اللَّهَ
 كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا ﴿١٣٥﴾ يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا
 ءَامِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ ۚ وَالْكِتَابِ الَّذِي نَزَّلَ عَلَىٰ
 رَسُولِهِ ۚ وَالْكِتَابِ الَّذِي أَنْزَلَ مِنْ قَبْلُ ۚ وَمَنْ
 يَكْفُرْ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ ۖ وَالْيَوْمِ
 الْآخِرِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا بَعِيدًا ﴿١٣٦﴾ إِنَّ الَّذِينَ
 ءَامَنُوا ثُمَّ كَفَرُوا ثُمَّ ءَامَنُوا ثُمَّ كَفَرُوا ثُمَّ أَرَادُوا
 كُفْرًا لَمْ يَكُنِ اللَّهُ لِيَغْفِرْ لَهُمْ وَلَا لِيَهْدِيَهُمْ سَبِيلًا
 ﴿١٣٧﴾ بَشِيرِ الْمُنْفِقِينَ بَأَنَّ لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿١٣٨﴾
 الَّذِينَ يَتَّخِذُونَ الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ ۚ
 أَيْبَتُغُونَ عَنْهُمْ الْعِزَّةَ فَإِنَّ الْعِزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا ﴿١٣٩﴾
 وَقَدْ نَزَّلَ عَلَيْكُمْ فِي الْكِتَابِ أَنْ إِذَا سَمِعْتُمْ ءَايَاتِ
 اللَّهِ يُكْفَرُ بِهَا وَيُسْتَهْزَأُ بِهَا فَلَا تَقْعُدُوا مَعَهُمْ حَتَّىٰ
 تَخُوضُوا فِي حَدِيثٍ غَيْرِهِ ۚ إِنَّكُمْ إِذَا مَثَلْتُمْ ۗ إِنَّ اللَّهَ
 جَامِعُ الْمُنْفِقِينَ وَالْكَافِرِينَ فِي جَهَنَّمَ جَمِيعًا ﴿١٤٠﴾

ای کسانی که ایمان آورده اید! برپا دارنده ی عدالت
 باشید، برای خدا شهادت دهید؛ اگر چه به زیان خود شما
 یا پدر و مادر و نزدیکان (شما) باشد، اگر (مدعی علیه)
 توانگر یا فقیر باشد. (به هر حال) خداوند به آنان سزاوارتر
 (و مهربانتر) است. پس از هوای نفس پیروی نکنید، که
 از حق منحرف می شوید و اگر زبان را بگردانید (و حق
 را تحریف کنید) یا (از اظهار حق) اعراض کنید، مسلماً
 خداوند به آنچه انجام می دهید؛ آگاه است. ﴿۱۳۵﴾ ای
 کسانی که ایمان آورده اید! به خداوند و پیامبرش و
 کتابی که بر او نازل کرده و کتابی که پیش از این
 فرستاده است؛ ایمان بیاورید (و بر آن پایدار باشید) و هر
 کس به خدا و فرشتگان و کتابهایش و پیامبرانش و روز
 قیامت کافر شود؛ بتحقیق در گمراهی دور و درازی
 افتاده است. ﴿۱۳۶﴾ همانا کسانی که ایمان آورده اند،
 سپس کافر شدند، باز ایمان آوردند، سپس کافر
 شدند، آنگاه بر کفر (خود) افزودند؛ خداوند هرگز آنان
 را نخواهد بخشید، و آنها را به راه (راست) هدایت
 نخواهد کرد. ﴿۱۳۷﴾ به منافقان بشارت ده که برایشان
 عذابی دردناک است. ﴿۱۳۸﴾ آنان که کافران را به
 جای مؤمنان به دوستی بر می گزینند، آیا به نزد آنان
 عزت می جویند؟ پس (بدانند که) عزت همه از آن
 خداست. ﴿۱۳۹﴾ و مسلماً (خداوند) در قرآن (این
 حکم) را بر شما نازل کرده که چون شنیدید (افرادی)
 آیات خدا را انکار می کنند و آن را به ریشخند می
 گیرند با آنان نشینید تا به سخن دیگری پردازند (و اگر
 با آنان بنشیند) در این صورت قطعاً شما (نیز) هم مانند
 آنها خواهید بود. همانا خداوند همه ی منافقان و کافران
 را در جهنم گرد می آورد. ﴿۱۴۰﴾

الَّذِينَ يَتَرَبَّصُونَ بِكُمْ فَإِنْ كَانَ لَكُمْ فَتْحٌ مِّنَ اللَّهِ قَالُوا أَلَمْ نَكُنْ مَعَكُمْ وَإِنْ كَانَ لِلْكَافِرِينَ نَصِيبٌ قَالُوا أَلَمْ نَسْتَحْوِذْ عَلَيْكُمْ وَنَمْنَعَكُمْ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ فَاللَّهُ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ۗ وَلَنْ تَجْعَلَ اللَّهُ لِلْكَافِرِينَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ سَبِيلًا ﴿١٤١﴾ إِنَّ الْمُنَافِقِينَ يُخَدِّعُونَ اللَّهَ وَهُوَ خَدِيعُهُمْ وَإِذَا قَامُوا إِلَى الصَّلَاةِ قَامُوا كُسَالَى يُرَاءُونَ النَّاسَ وَلَا يَذْكُرُونَ اللَّهَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿١٤٢﴾ مُذَبِّبِينَ بَيْنَ ذَلِكَ لَا إِلَى هَؤُلَاءِ وَلَا إِلَى هَؤُلَاءِ ۗ وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ سَبِيلًا ﴿١٤٣﴾ يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِن دُونِ الْمُؤْمِنِينَ ۗ أُرِيدُونَ أَن يُجْعَلُوا لِلَّهِ عَلَيْكُمْ سُلْطَانًا مُّبِينًا ﴿١٤٤﴾ إِنَّ الْمُنَافِقِينَ فِي الدَّرَكِ الْأَسْفَلِ مِنَ النَّارِ وَلَنْ تَجِدَ لَهُمْ نَصِيرًا ﴿١٤٥﴾ إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا وَأَصْلَحُوا وَاعْتَصَمُوا بِاللَّهِ وَأَخْلَصُوا دِينَهُمْ لِلَّهِ فَأُولَٰئِكَ مَعَ الْمُؤْمِنِينَ ۗ وَسَوْفَ يُؤْتِي اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿١٤٦﴾ مَا يَفْعَلُ اللَّهُ بِعَذَابِكُمْ إِنْ شَكَرْتُمْ وَءَامَنْتُمْ ۗ وَكَانَ اللَّهُ شَاكِرًا عَلِيمًا ﴿١٤٧﴾

کسانی که همواره انتظار می کشند (و مراقب شما هستند) اگر فتح و پیروزی از جانب خدا نصیب شما گردد، می گویند: «مگر ما شما نبودیم؟» و اگر بهره ای نصیب کافران گردد، گویند: «مگر ما بر شما چیره نشده ایم (و پشتیبان شما نبودیم) و شما را از (آسیب) مؤمنان بازداشتیم؟». پس خداوند در روز قیامت میان شما داوری می کند، و خداوند هرگز برای کافران راهی به (زیان) مؤمنان قرار نداده است. ﴿١٤١﴾ بی شک منافقان (بگمان خودشان) خدا را فریب می دهند، در حالی که او آنها را فریب می دهد، و چون به نماز برخیزند؛ با سستی و کاهلی بر می خیزند، در چشم مردم خود نمایی می کنند و (در نمازشان) خدا را جز اندکی یاد نمی کنند. ﴿١٤٢﴾ (منافقان) بین این دو (گروه مؤمنان و کافران) دو دل و سرگشته اند. نه با اینانند و نه با آنان اند، و هر کس را که خداوند گمراهی کند، راهی برای او نخواهی یافت. ﴿١٤٣﴾ ای کسانی که ایمان آوردید! کافران را به جای مؤمنان دوستان (خود) نگیرید، آیا می خواهید (با این کار) برای خداوند دلیل آشکاری بر ضد خود پدید آورید؟ ﴿١٤٤﴾ همانا منافقان در پایین ترین طبقه (= درکات) آتش (جهنم) هستند، و هرگز یآوری برای آنها نخواهی یافت. ﴿١٤٥﴾ مگر آنان که توبه کردند و جبران و اصلاح نمودند، و به خداوند تمسک جستند و دین خود را برای خدا خالص گردانند، پس اینان با مؤمنان خواهند بود، و خداوند به زودی مؤمنان را پاداش بزرگی خواهد داد. ﴿١٤٦﴾ خدا چه نیازی به عذاب شما دارد اگر سپاسگزاری کنید و ایمان آورید؟! و خداوند شکرگزار داناست. ﴿١٤٧﴾

خداوند بانگ برداشتن به سخنان ناروا را دوست ندارد، مگر (از جانب) آن کس که مورد ستم واقع شده باشد، و خداوند شنوای داناست. ﴿۱۴۸﴾ اگر کار نیک آشکار کنید یا آن را پنهان دارید، یا از بدی و (ستمی که به شما رسیده) گذشت نمایید، پس (بدانید که) خداوند آمرزنده ی تواناست. ﴿۱۴۹﴾ همانا کسانی که به خدا و پیامبرانش کفر می ورزند و می خواهند میان خدا و پیامبرانش جدایی بیندازند؛ می گویند: «به بعضی ایمان می آوریم؛ و بعضی را انکار می کنیم» و می خواهند بین این (و آن) راهی (برای خود) برگزینند. ﴿۱۵۰﴾ آنها در حقیقت کافرند، و برای کافران عذاب خوارکننده ای؛ آماده کرده ایم. ﴿۱۵۱﴾ و کسانی که به خدا و پیامبرانش ایمان آورده و میان هیچ یک از آنان جدائی نیفکندند؛ اینان (خداوند) بزودی پاداششان را خواهد داد، و خداوند آمرزنده ی مهربان است. ﴿۱۵۲﴾ اهل کتاب (= یهودیان) از تو می خواهند که کتابی از آسمان (یکجا) بر آنها نازل کنی، همانا آنها از موسی، بزرگتر از این را خواستند و گفتند: «خدا را آشکارا به ما نشان بده». پس بخاطر این ظلم و ستمکاری شان صاعقه آنها را فرو گرفت، سپس بعد از آنکه معجزه و دلایل روشن برایشان آمد، گوساله را (به خدائی) گرفتند، و ما از آن گناه در گذشتیم (و بخشیدیم). و به موسی حجت (و برهان) آشکاری دادیم. ﴿۱۵۳﴾ و بخاطر گرفتن پیمان از ایشان (کوه) طور را بر فراز آنها بر افراشتیم و به آنها گفتیم: «سجده کنان به دروازه (بیت المقدس) داخل شوید». و (نیز) به آنان گفتیم: در روز شنبه تجاوز نکنید (و از صید ماهی دست بکشید) و از آنان پیمان محکمی گرفتیم. ﴿۱۵۴﴾

﴿۱۴۸﴾ لَا تَحِبُّ اللَّهُ الْجَهْرَ بِالسُّوَاءِ مِنَ الْقَوْلِ إِلَّا مَنْ ظَلَمَ وَكَانَ اللَّهُ سَمِيعًا عَلِيمًا ﴿۱۴۸﴾ إِنْ تَبَدُّوا خَيْرًا أَوْ تُخَفُّوهُ أَوْ تَعْفُوا عَنْ سُوءٍ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ عَفْوًا قَدِيرًا ﴿۱۴۹﴾ إِنْ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ وَيُرِيدُونَ أَنْ يُفَرِّقُوا بَيْنَ اللَّهِ وَرُسُلِهِ وَيَقُولُونَ نُؤْمِنُ بِبَعْضٍ وَنَكْفُرُ بِبَعْضٍ وَيُرِيدُونَ أَنْ يَتَّخِذُوا بَيْنَ ذَلِكَ سَبِيلًا ﴿۱۵۰﴾ أُولَئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ حَقًّا وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُهِينًا ﴿۱۵۱﴾ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ وَلَمْ يُفَرِّقُوا بَيْنَ أَحَدٍ مِّنْهُمْ أُولَئِكَ سَوْفَ يُؤْتِيهِمْ أَجْرَهُمُ وَقَانَ اللَّهُ غُفُورًا رَّحِيمًا ﴿۱۵۲﴾ يَسْأَلُكَ أَهْلُ الْكِتَابِ أَنْ تُنزِلَ عَلَيْهِمْ كِتَابًا مِّنَ السَّمَاءِ فَقَدْ سَأَلُوا مُوسَىٰ أَكْبَرَ مِنْ ذَلِكَ فَقَالُوا أَرِنَا اللَّهَ جَهْرَةً فَأَخَذَتْهُمُ الصَّعِقَةُ بِظُلْمِهِمْ ثُمَّ اتَّخَذُوا الْعِجْلَ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ فَعَفَوْنَا عَنْ ذَلِكَ ﴿۱۵۳﴾ وَءَاتَيْنَا مُوسَىٰ سُلْطٰنًا مُّبِينًا ﴿۱۵۴﴾ وَرَفَعْنَا فَوْقَهُمُ الطُّورَ بِمِيثَاقِهِمْ وَقُلْنَا لَهُمْ ادْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا وَقُلْنَا لَهُمْ لَا تَعْدُوا فِي السَّبْتِ وَأَخَذْنَا مِنْهُمْ مِّيثَاقًا غَلِيظًا ﴿۱۵۴﴾

فَبِمَا نَقَضْتَهُمْ مِيثَاقَهُمْ وَكُفِّرَهُم بِآيَاتِ اللَّهِ وَقَتْلِهِمُ
 الْأَنْبِيَاءَ بَغَيْرِ حَقٍّ وَقَوْلِهِمْ قُلُوبُنَا غُلْفٌ بَلْ طَبَعَ اللَّهُ
 عَلَيْهَا بِكُفْرِهِمْ فَلَا يُؤْمِنُونَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿١٥٥﴾
 وَبِكُفْرِهِمْ وَقَوْلِهِمْ عَلَى مَرْيَمَ هَتِّنَا عَظِيمًا ﴿١٥٦﴾
 وَقَوْلِهِمْ إِنَّا قَتَلْنَا الْمَسِيحَ عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ رَسُولَ
 اللَّهِ وَمَا قَتَلُوهُ وَمَا صَلَبُوهُ وَلَكِنْ شُبِّهَ لَهُمْ وَإِنَّ
 الَّذِينَ اخْتَلَفُوا فِيهِ لَفِي شَكٍّ مِّنْهُ مَا لَهُمْ بِهِ مِنْ
 عِلْمٍ إِلَّا اتِّبَاعَ الظَّنِّ وَمَا قَتَلُوهُ يَقِينًا ﴿١٥٧﴾ بَلْ
 رَفَعَهُ اللَّهُ إِلَيْهِ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا ﴿١٥٨﴾ وَإِنْ
 مِّنْ أَهْلِ الْكِتَابِ إِلَّا لَيُؤْمِنَنَّ بِهِ قَبْلَ مَوْتِهِ وَيَوْمَ
 الْقِيَامَةِ يَكُونُ عَلَيْهِمْ شَهِدًا ﴿١٥٩﴾ فَبِظُلْمٍ مِّنَ
 الَّذِينَ هَادُوا حَرَّمْنَا عَلَيْهِمْ طَيِّبَاتٍ أُحِلَّتْ لَهُمْ
 وَبِصَدِّهِمْ عَنِ سَبِيلِ اللَّهِ كَثِيرًا ﴿١٦٠﴾ وَأَخَذْنَاهُمُ
 الرِّبَا وَقَدْ هُمُوا عَنْهُ وَأَكْلَهُمْ أَمْوَالَ النَّاسِ بِالْبَاطِلِ
 وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ مِنْهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿١٦١﴾ لَكِنِ
 الرَّاسِخُونَ فِي الْعِلْمِ مِنْهُمْ وَالْمُؤْمِنُونَ يُؤْمِنُونَ بِمَا
 أَنْزَلَ إِلَيْكَ وَمَا أَنْزَلَ مِنْ قَبْلِكَ وَالْمُقِيمِينَ الصَّلَاةَ
 وَالْمُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَالْمُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ
 الْآخِرِ أُولَئِكَ سَنُؤْتِيهِمْ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿١٦٢﴾

پس بخاطر پیمان شکنی شان و انکار آیات خدا، و به ناحق کشتن پیامبران و (این) گفته شان که دل‌های ما در پرده است (و سخنان پیامبر را درک نمی‌کنیم). بلکه خداوند به سبب کفرشان بر (دل‌های) آنها مهرزده است؛ پس جز عده کمی ایمان نمی‌آورند. ﴿۱۵۵﴾ و (نیز) بخاطر کفرشان و تهمت بزرگی که بر مریم زدند. ﴿۱۵۶﴾ و (نیز) بخاطر این گفته شان که «ما مسیح، عیسی پسر مریم پیامبر خدا را کشتیم». در حالی که نه او را کشتند و نه به دار آوریختند، لکن امر بر آنها مشتبه شد، و هر آینه آنان که در (بارہ ی قتل) او اختلاف کردند، قطعاً از آن در شک هستند، و علم به آن ندارند و تنها از گمان پیروی می‌کنند و به یقین او را نکشته‌اند. ﴿۱۵۷﴾ بلکه خداوند او را به سوی خود بالا برد، و خداوند پیروزمند حکیم است. ﴿۱۵۸﴾ و (کسی) از اهل کتاب نیست مگر این که قبل از مرگش به او (= حضرت عیسی) ایمان می‌آورد، و (عیسی) روز قیامت بر آنها گواه خواهد بود. ﴿۱۵۹﴾ پس به (کیفر) ستمی که قوم یهود مرتکب شدند، و (نیز) بخاطر جلو گیری بسیار آنها از راه خدا، چیزهای پاکیزه ای را که برایشان حلال بود؛ بر آنها حرام کردیم. ﴿۱۶۰﴾ و (نیز) به سبب ربا گرفتنشان، در حالی که از آن نهی شده بودند، و (نیز) به سبب آنکه اموال مردم را به ناحق می‌خورند، و ما برای کافرانشان عذاب دردناکی آماده کردیم. ﴿۱۶۱﴾ ولی (دانشمندان و) راسخان در علم از آنان و مؤمنان، به آنچه بر تو نازل شده و آنچه پیش از تو نازل گردیده؛ ایمان می‌آورند، و (همچنین) بر پا دارندگان نماز و زکات دهندگان، و مؤمنان به خدا و روز قیامت؛ بزودی به همه ی آنها پاداش بزرگی خواهیم داد. ﴿۱۶۲﴾

﴿۱۱۲﴾ إِنَّا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ كَمَا أَوْحَيْنَا إِلَى نُوحٍ وَالنَّبِيِّينَ مِنْ بَعْدِهِ ۚ وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطِ وَعِيسَىٰ وَأَيُّوبَ وَيُونُسَ وَهَارُونَ وَسُلَيْمَانَ ۚ وَآتَيْنَا دَاوُدَ زُبُورًا ۚ وَرُسُلًا قَدْ قَصَصْنَاهُمْ عَلَيْكَ مِنْ قَبْلُ وَرُسُلًا لَمْ نَقْصُصْهُمْ عَلَيْكَ ۚ وَكَلَّمَ اللَّهُ مُوسَىٰ تَكْلِيمًا ﴿۱۱۳﴾ رُسُلًا مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ لِئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَى اللَّهِ حُجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِ ۚ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا ﴿۱۱۴﴾ لَٰكِنِ اللَّهُ يَشْهَدُ بِمَا أَنْزَلَ إِلَيْكَ أَنْزَلَهُ بِعِلْمِهِ ۗ وَالْمَلٰٓئِكَةُ يَشْهَدُونَ ۚ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ شَهِيدًا ﴿۱۱۵﴾ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَن سَبِيلِ اللَّهِ قَدْ ضَلُّوا ضَلٰلًا بَعِيدًا ﴿۱۱۶﴾ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَظَلَمُوا لَمْ يَكُنِ اللَّهُ لِيَغْفِرَ لَهُمْ وَلَا لِيَهْدِيَهُمْ طَرِيقًا ﴿۱۱۷﴾ إِلَّا طَرِيقَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ۚ وَكَانَ ذٰلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا ﴿۱۱۸﴾ يَتَأْتِيهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمُ الرَّسُولُ بِالْحَقِّ مِن رَّبِّكُمْ فَتَأْمِنُوا خَيْرًا لَّكُمْ ۚ وَإِن تَكْفُرُوا فَإِنَّ لِلَّهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ ۚ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿۱۱۹﴾

﴿۱۱۹﴾

همانا ما به تو وحی فرستادیم همان گونه که به نوح و پیامبران بعد از او وحی فرستادیم و (نیز) به ابراهیم و اسماعیل و اسحاق و یعقوب و اسباط (= نوادگان دوازده گانه) و عیسی و ایوب و یونس و هارون و سلیمان وحی فرستادیم و به داود زبور دادیم. ﴿۱۱۳﴾ و پیامبرانی که سرگذشت آنها را پیش از این برای تو بیان کرده ایم، و پیامبرانی که سرگذشت آنها را بیان نکردیم، و خداوند (بدون واسطه) با موسی سخن گفت. ﴿۱۱۴﴾ پیامبرانی که بشارت دهنده و بیم دهنده بودند، تا بعد از (آمدن) این پیامبران برای مردم بر خدا حجتی نباشد و خداوند پیروزمند حکیم است. ﴿۱۱۵﴾ لیکن خداوند به آنچه بر تو نازل کرده است؛ گواهی می دهد، که آن را به علم خود نازل کرده است، و فرشتگان (نیز) گواهی می دهند، و (اگر چه) گواهی خدا کافی است. ﴿۱۱۶﴾ هر آینه آنان که کافر شدند و (مردم را) از راه خدا بازداشتند، محققاً در گمراهی دوری گرفتار شده اند. ﴿۱۱۷﴾ آنان که کافر شدند و ستم کردند، خداوند هرگز آنها را نخواهد بخشید و آنها را به راهی هدایت نخواهد کرد. ﴿۱۱۸﴾ مگر راه جهنم، که جاودانه در آن خواهند ماند و این (کار) بر خداوند آسان است. ﴿۱۱۹﴾ ای مردم، بی گمان پیامبر (موعود محمد صلی الله علیه و آله وسلم) با (آیین) حق از جانب پروردگارتان برای شما آمد، پس به او ایمان بیاورید که برای شما بهتر است، و اگر کافر شوید؛ پس یقیناً (بدانید که) آنچه در آسمانها و زمین است از آن خداست، (و کفر شما به او زیانی نمی رساند) و خداوند دانای حکیم است.

يٰٓأَهْلَ الْكِتٰبِ لَا تَغْلُوا فِي دِيْنِكُمْ وَلَا تَقُولُوا
 عَلَى اللَّهِ إِلَّا الْحَقَّ ۚ إِنَّمَا الْمَسِيْحُ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ
 رَسُوْلٌ أَللَّهُ وَكَلِمَتُهُ أَلْقَنَهَا إِلَى مَرْيَمَ وَرُوْحٌ
 مِّنْهُ ۖ فَآمِنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ ۗ وَلَا تَقُولُوا ثَلَاثَةٌ ۚ
 أَنْتَهُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ ۚ إِنَّمَا اللَّهُ إِلَهُ وَاحِدٌ ۚ سُبْحٰنَهُ
 أَنْ يَكُوْنَ لَهُ وَلَدٌ ۚ لَهُ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي
 الْأَرْضِ ۗ وَكَفَى بِاللَّهِ وَكِيلًا ﴿١٧١﴾ لَنْ يَسْتَنْكِفَ
 الْمَسِيْحُ أَنْ يَكُوْنَ عَبْدًا لِلَّهِ وَلَا الْمَلٰٓئِكَةُ
 الْمُقَرَّبُونَ ۚ وَمَنْ يَسْتَنْكِفْ عَنْ عِبَادَتِهِ وَيَسْتَكْبِرْ
 فَسَيَحْشُرُهُمْ إِلَيْهِ جَمِيْعًا ﴿١٧٢﴾ فَأَمَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا
 وَعَمِلُوا الصَّٰلِحٰتِ فَيُوْفِّيهِمْ أُجُوْرَهُمْ وَيَزِيْدُهُمْ
 مِّنْ فَضْلِهِ ۗ وَأَمَّا الَّذِينَ اسْتَنكَفُوا وَاسْتَكْبَرُوا
 فَيَعَذِّبُهُمْ عَذَابًا أَلِيْمًا وَلَا تَجِدُوْنَ لَهُمْ مِّنْ دُوْنِ اللَّهِ
 وٰلِيًّا وَلَا نَصِيْرًا ﴿١٧٣﴾ يٰٓأَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ
 بُرْهٰنٌ مِّنْ رَبِّكُمْ وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكُمْ نُورًا مُّبِيْنًا ﴿١٧٤﴾
 فَأَمَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا بِاللَّهِ وَأَعْتَصَمُوا بِهِ
 فَسَيُدْخِلُهُمْ فِي رَحْمَةٍ مِّنْهُ وَفَضْلٍ وَيَهْدِيهِمْ إِلَيْهِ
 صِرَاطًا مُّسْتَقِيْمًا ﴿١٧٥﴾

ای اهل کتاب! در دین خود غلو نکنید و درباره ی خدا جز حق نگوئید، همانا مسیح عیسی پسر مریم فرستاده ی خدا و کلمه ی اوست؛ که او را به مریم القا نمود، و روحی از جانب اوست، پس به خدا و پیامبرانش ایمان بیاورید، و نگوئید: (خداوند) سه گانه است، (از این سخن) باز آید که برای شما بهتر است، خدا تنها معبود یگانه است و از این که فرزندی داشته باشد پاک (و منزّه) است، آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است از آن اوست و خداوند برای کارسازی کافی است. ﴿۱۷۱﴾ مسیح هرگز ابا ندارد که بنده ی خدا باشد، و نه فرشتگان مقرب (ابا دارند) و هر کس از بنده گی او سر باز زند و تکبر کند، بزودی همه ی آنها را (در قیامت) نزد خود محشور خواهد کرد. ﴿۱۷۲﴾ اما آنان که ایمان آوردند و کارهای شایسته انجام دادند، پادشاهایشان را بطور کامل خواهد داد، و از فضل خویش بر آنها خواهد افزود، و اما آنان که ابا کردند و تکبر ورزیدند، آنان را به عذابی دردناک عذاب می کند، و برای خود غیر از خدا، دوست و یابوری نخواهند یافت. ﴿۱۷۳﴾ ای مردم! همانا دلیل و حجتی از جانب پروردگارتان برای شما آمد، و نوری آشکار به سوی شما نازل کردیم. ﴿۱۷۴﴾ اما آنان که به خدا ایمان آوردند و به او تمسک جستند، بزودی همه را در رحمت و فضل خود، وارد خواهد کرد، و آنان را در راه راستی به سوی خود هدایتشان می کند. ﴿۱۷۵﴾

از تو (درباره ی کلاله = مرده نه فرزند دارد نه پدر) فتوا می خواهند، بگو: « خداوند در (باره ی) کلاله برای شما فتوی می دهد، اگر مردی بمیرد که فرزند نداشته باشد و برای او خواهری باشد، نصف اموالی را که به جا گذاشته، برای او است. و او تمام مال خواهر را به ارث می برد، (اگر خواهر بمیرد) در صورتی که فرزند نداشته باشد، و چنانچه دو (خواهرش) باقی باشند؛ دو سوم ترکه را می برند، و اگر چندین مردان و زنانی برادر و خواهر باشند برای هر مرد دو برابر سهم زن خواهد بود، خداوند (احکام خویش را) برای شما بیان می کند تا گمراه نشوید، و خداوند به همه چیز داناست.» ﴿۱۷۶﴾

سوره مائده

به نام خداوند بخشنده مهربان

ای کسانی که ایمان آورده اید! به پیمانها (و قرار دادهای خود) وفا کنید، (گوشت) چهار پایان برای شما حلال شده است، مگر آنچه بر شما خوانده می شود، و در حال احرام شکار را حلال نشمارید، همانا خداوند هر چه بخواهد حکم می کند. ﴿۱﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید! (حرمت) شعائر الهی (را نگه دارید و بی حرمتی به آنها) را حلال ندانید، و نه ماه حرام را، و نه قربانیهای بی نشان و نشاندار را، و نه قاصدان خانه خدا را که فضل و خشنودی پروردگارشان را می طلبند. و چون از احرام بیرون آمدید، پس شکار کنید، و دشمنی گروهی که شما از مسجد الحرام باز داشتند، نباید شما را به تعدی و تجاوز وادار کند. و در راه نیکو کاری و پرهیزگاری با همدیگر همکاری کنید و (هرگز) در راه گناه و تجاوز همکاری نکنید، و از خدا بترسید، بی گمان خداوند سخت کیفر است. ﴿۲﴾

يَسْتَفْتُونَكَ قُلِ اللَّهُ يُفْتِيكُمْ فِي الْكَلَالَةِ إِنَّ أَمْرُؤًا هَلَكَ لَيْسَ لَهُ وُلْدٌ وَلَهُرَّ أُخْتٌ فَلَهَا نِصْفُ مَا تَرَكَ وَهُوَ يَرِثُهَا إِنْ لَمْ يَكُنْ لَهَا وُلْدٌ فَإِنْ كَانَتْ أَنْثَىٰ فَلَهَا مِنَ الثَّلَاثِ مِمَّا تَرَكَ وَإِنْ كَانُوا إِخْوَةً رِجَالًا وَنِسَاءً فَلِلَّذَكَرِ مِثْلُ حِظِّ الْأُنثَىٰ بَيْنَ اللَّهِ لَكُمْ أَنْ تَضُلُوا وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿١٧٦﴾

سورة المائدة

بسم الله الرحمن الرحيم

يَتَأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَوْفُوا بِالْعُقُودِ أُحِلَّتْ لَكُمْ بَهِيمَةُ الْأَنْعَامِ إِلَّا مَا يُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ غَيْرِ مُحِلِّي الصَّيْدِ وَأَنْتُمْ حُرْمٌ إِنَّ اللَّهَ يَحْكُمُ مَا يُرِيدُ ﴿١﴾ يَتَأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَحْلُوا شَعَائِرَ اللَّهِ وَلَا الشَّهْرَ الْحَرَامَ وَلَا أَهْدَىٰ وَلَا الْقَلْبِدَ وَلَا ءَامِينَ الْبَيْتِ الْحَرَامِ يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِّن رَّبِّهِمْ وَرِضْوَانًا وَإِذَا حَلَلْتُمْ فَاصْطَادُوا وَلَا تَجْرِمَنكُمْ شَنَا نُ قَوْمٍ أَنْ صَدُّوكُمْ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ أَنْ تَعْتَدُوا وَتَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ وَالتَّقْوَىٰ وَلَا تَعَاوَنُوا عَلَى الْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٢﴾

حُرِّمَتْ عَلَيْكُمْ أَلْمَيْتَةُ وَالْدَّمُ وَلَحْمُ الْخِنْزِيرِ وَمَا أُهْلِيَ
لِغَيْرِ اللَّهِ بِهِ وَالْمُنْخَنِقَةُ وَالْمَوْقُوذَةُ وَالْمُتَرَدِّيَةُ
وَالنَّطِيحَةُ وَمَا أَكَلَ السَّبُعُ إِلَّا مَا ذَكَّيْتُمْ وَمَا ذُبِحَ
عَلَى النُّصُبِ وَأَنْ تَسْتَقْسِمُوا بِاللَّأَزَلِمِ ذَلِكُمْ فِسْقٌ
الْيَوْمَ يَبْسُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ دِينِكُمْ فَلَا تَخْشَوْهُمْ
وَأَخْشَوْنَ ۗ الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتَمَمْتُ
عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيتُ لَكُمْ الْإِسْلَامَ دِينًا ۗ فَمَنْ
أَضْطُرَّ فِي مَخْصَصَةٍ غَيْرِ مُتَجَانِفٍ لِإِثْمٍ ۗ فَإِنَّ اللَّهَ
غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٢﴾ يَسْأَلُونَكَ مَاذَا أُحِلَّ لَهُمْ ۗ قُلْ
أُحِلَّ لَكُمْ الْطَّيِّبَاتُ ۗ وَمَا عَلَّمْتُمْ مِنَ الْجَوَارِحِ
مُكَلِّبِينَ تَعْلَمُونَهُنَّ مِمَّا عَلَّمَكُمُ اللَّهُ فَكُلُوا مِمَّا أَمْسَكَنَّ
عَلَيْكُمْ وَادْكُرُوا اللَّهَ عَلَيْهِ ۗ وَاتَّقُوا اللَّهَ ۗ إِنَّ اللَّهَ
سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿٣﴾ الْيَوْمَ أُحِلَّ لَكُمْ الْطَّيِّبَاتُ ۗ
وَأُحِلَّ لِلَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ حَلْلٌ لَكُمْ وَطَعَامُكُمْ
حَلْلٌ لَهُمْ ۗ وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ الْمُؤْمِنَاتِ وَالْمُحْصَنَاتُ
مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ إِذَا آتَيْتُمُوهُنَّ
أُجُورَهُنَّ مُحْصِنِينَ غَيْرِ مُسَفِّحِينَ وَلَا مُتَّخِذِي
أَحْدَانٍ ۗ وَمَنْ يَكْفُرْ بِالْإِيمَانِ فَقَدْ حَبِطَ عَمَلُهُ
وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَسِرِينَ ﴿٤﴾

(گوشت) مردار، و خون و گوشت خوک و آنچه (هنگام ذبح) نام غیر خدا بر آن برده شود، و (حیوانات) خفه شده، و با ضربه مرده، و از بلندی افتاده، و به ضرب شاخ (حیوان دیگری) مرده، و آنچه درندگان خورده باشند، - مگر آنکه ذبح (شرعی) کرده باشید -، و آنچه برای بتها ذبح شده، و آنکه با تیرهای فال؛ بخت و قسمت طلب کنید (همه) بر شما حرام شده، و (روی آوردن به تمام) اینها فسق و نافرمانی است. امروز کافران از آیین شما مأیوس شدند، بنابراین از آنها نترسید و از من بترسید، امروز دین شما را کامل کردم و نعمت خود را بر شما تمام نمودم، و اسلام را (بعنوان) دین برای شما برگزیدم. اما هر کس که از گرسنگی در مانده شود و مایل به گناه نباشد (مانعی ندارد که از گوشتهای ممنوع بخورد) پس (بداند که) خداوند آمرزنده ی مهربان است. ﴿٣﴾ از تو می پرسند چه چیز برای آنها حلال شده است؟ بگو: پاکیزه ها برای شما حلال گردیده و (نیز) آنچه از (صید) حیوانات شکاری و سگهای آموخته (و تربیت شده) که از آنچه خدا به شما آموخته است به آنها آموخته اید (بر شما حلال است) پس آنچه برای شما (صید می کنند و) نگاه می دارند، بخورید، و نام خدا را (به هنگام فرستادن حیوان برای شکار) بر آن ببرید، و از خدا بترسید، بی گمان خداوند زود شمار است. ﴿٤﴾ امروز پاکیزه ها برای شما حلال شده، و (همچنین) طعام اهل کتاب برای شما حلال است، و طعام شما برای آنها حلال است و (نیز) زنان پاکدامن از مسلمانان و زنان پاکدامن از کسانی که پیش از شما به آنها کتاب (آسمانی) داده شده، هر گاه که مهر آنها را پردازید، در حالی که پاکدامن باشید، نه زنا کار و نه دوست پنهانی گیرنده (برای شما حلال است) و کسی که به (ارکان) ایمان کفر ورزد، همانا عملش تباه شده است و او در آخرت از زیانکاران خواهد بود. ﴿٥﴾

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا قُمْتُمْ إِلَى الصَّلَاةِ
فَأَغْسِلُوا وُجُوهَكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ إِلَى الْمَرَافِقِ
وَامْسَحُوا بِرُءُوسِكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ إِلَى الْكَعْبَيْنِ
وَإِنْ كُنْتُمْ جُنُبًا فَاطَّهَّرُوا وَإِنْ كُنْتُمْ مَرْضَىٰ أَوْ
عَلَىٰ سَفَرٍ أَوْ جَاءَ أَحَدٌ مِّنْكُمْ مِنَ الْغَائِطِ أَوْ
لَمَسْتُمُ النِّسَاءَ فَلَمْ تَجِدُوا مَاءً فَتَيَمَّمُوا
صَعِيدًا طَيِّبًا فَامْسَحُوا بِوُجُوهِكُمْ وَأَيْدِيكُمْ
مِنْهُ مَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيَجْعَلَ عَلَيْكُمْ مِنْ حَرَجٍ
وَلَكِنْ يُرِيدُ لِيُطَهِّرَكُمْ وَلِيُتِمَّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكُمْ
لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٦﴾ وَاذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ
عَلَيْكُمْ وَمِيثَقَهُ الَّذِي وَاتَّقْتُمْ بِهِ إِذْ قُلْتُمْ
سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِذَاتِ
الصُّدُورِ ﴿٧﴾ يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا كُونُوا
قَوَّامِينَ لِلَّهِ شُهَدَاءَ بِالْقِسْطِ وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ
شَنَّانُ قَوْمٍ عَلَىٰ أَلَّا تَعْدِلُوا أَعْدِلُوا هُوَ أَقْرَبُ
لِلتَّقْوَىٰ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا
تَعْمَلُونَ ﴿٨﴾ وَعَدَّ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿٩﴾

ای کسانی که ایمان آورده اید! چون به نماز
برخاستید؛ پس صورت خود و دستهایتان را تا آرنج
بشوید و سرتان را مسح کنید، و پاهایتان را تا دو
قوزک (بشوید) و اگر جنب بودید؛ پس خود را
پاک سازید (و غسل کنید)، و اگر بیمار یا مسافر
هستید، یا یکی از شما از محل قضای حاجت آمده
(= قضای حاجت کرده) یا با زنان (تماس گرفته و)
آمیزش کرده باشید، آنگاه آب نیابید؛ پس با خاک
پاکی تیمم کنید. و از آن بر صورتتان و دستهایتان
بکشید. خداوند نمی خواهد بر شما دشواری قرار
دهد، بلکه می خواهد شما را پاک سازد و نعمتش را
بر شما تمام کند، باشد که شکر گزاریید. ﴿٦﴾ و به
یاد آورید نعمت خدا را بر خویش، و (به یاد آورید)
پیمانی را که با تأکید از شما گرفت، آن هنگام که
گفتید: «شنیدیم و اطاعت کردیم» و از خداوند
بترسید، بی گمان خداوند از آنچه درون سینه هاست
آگاه است. ﴿٧﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید!
همواره برای خدا قیام کنید و به عدالت گواهی
دهید، دشمنی با گروهی شما را بر آن ندارد که
عدالت نکنید؛ عدالت کنید که به پرهیزگاری
نزدیکتر است و از خدا بترسید، همانا خداوند به آنچه
می کنید؛ آگاه است. ﴿٨﴾ خداوند به آنان که ایمان
آوردند و کارهای شایسته انجام دادند وعده ی
آمزش و پاداش بزرگی داده است. ﴿٩﴾

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ
 أَصْحَابُ الْجَحِيمِ ﴿١٠٩﴾ يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا
 أَذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ هُمْ قَوْمٌ اٰن
 يَبْسُطُوا إِلَيْكُمْ أَيْدِيَهُمْ فَكَفَّ أَيْدِيَهُمْ عَنْكُمْ
 وَاتَّقُوا اللَّهَ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١١٠﴾
 ﴿١١٠﴾ وَلَقَدْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَائِيلَ وَبَعَثْنَا
 مِنْهُمُ اثْنَيْ عَشَرَ نَقِيبًا وَقَالَ اللَّهُ إِنِّي مَعَكُمْ
 لَئِنْ أَقَمْتُمُ الصَّلَاةَ وَآتَيْتُمُ الزَّكَاةَ وَءَامَنْتُمْ
 بِرُسُلِي وَعَزَّرْتُمُوهُمْ وَأَقْرَضْتُمُ اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا
 لَأُكَفِّرَنَّ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَلَأُدْخِلَنَّكُمْ
 جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ فَمَنْ كَفَرَ
 بَعْدَ ذَلِكَ مِنْكُمْ فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ السَّبِيلِ
 ﴿١١١﴾ فِيمَا نَقَضِهِمْ مِيثَاقَهُمْ لَعَنَّاهُمْ وَجَعَلْنَا
 قُلُوبَهُمْ قَاسِيَةً يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ عَنْ
 مَوَاضِعِهِ ۖ وَنَسُوا حَظًّا مِمَّا ذُكِّرُوا بِهِ ۗ وَلَا
 تَرَالُ تَطَّلِعُ عَلَى خَائِنَةٍ مِنْهُمْ إِلَّا قَلِيلًا مِنْهُمْ
 فَاعْفُ عَنْهُمْ وَأَصْفَحْ ۗ إِنَّ اللَّهَ تَجِبُ
 الْمُحْسِنِينَ ﴿١١٢﴾

و کسانی که کافر شدند و آیات ما را تکذیب کردند؛ آنان اهل دوزخند. ﴿۱۰۹﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید! نعمت خدا را بر خود به یاد آورید، آنگاه که گروهی (از دشمنان) قصد کردند که به سوی شما دست دراز کنند، پس (خداوند) دست آنها را از شما باز داشت و از خدا بترسید، و مومنان باید تنها بر خدا توکل کنند. ﴿۱۱۰﴾ همانا خداوند از بنی اسرائیل پیمان گرفت و از آنها دوازده نقیب (= سرپرست) برانگیختیم. و خداوند (به آنان) فرمود: «من با شما هستم اگر نماز را برپا داشتهید و زکات را پرداختید و به پیامبران من ایمان آوردید و آنها را یاری نمودید و به خداوند قرض الحسنه دادید (در راه او انفاق نمودید) یقیناً گناهانتان را از شما می‌زدایم و شما را به باغهایی (از بهشت) وارد می‌کنم که نهرها از زیر (درختان) آن جاری است، پس هر کس از شما بعد از این کافر شود؛ مسلماً از راه راست منحرف گردیده است». ﴿۱۱۱﴾ پس به خاطر پیمان شکنی شان آنها را از رحمت خویش دور ساختیم و دل‌هایشان را سخت گردانیدیم سخنان (خدا) را از موردش تحریف می‌کنند و بخشی از آنچه را که به آن پند داده شده بودند؛ فراموش کردند، و پیوسته تو به خیانت (تازه ای) از آنها آگاه می‌شوی؛ مگر عده کمی از آنان، پس از آنها درگذرو روی بگردان، بی‌گمان خداوند نیکو کاران را دوست می‌دارد. ﴿۱۱۲﴾

وَمِنَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّا نَصْرَىٰ أَخَذْنَا
 مِيثَاقَهُمْ فَنَسُوا حَظًّا مِمَّا ذُكِّرُوا بِهِ فَأَغْرَيْنَا
 بَيْنَهُمُ الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ
 وَسَوْفَ يُنَبِّئُهُمُ اللَّهُ بِمَا كَانُوا يَصْنَعُونَ ﴿١٤﴾
 يَا أَهْلَ الْكِتَابِ قَدْ جَاءَكُمْ رَسُولُنَا
 يُبَيِّنُ لَكُمْ كَثِيرًا مِّمَّا كُنْتُمْ تُخْفُونَ
 مِنَ الْكِتَابِ وَيَعْفُو عَنْ كَثِيرٍ قَدْ
 جَاءَكُمْ مِنَ اللَّهِ نُورٌ وَكِتَابٌ مُبِينٌ ﴿١٥﴾
 يَهْدِي بِهِ اللَّهُ مَنِ اتَّبَعَ رِضْوَانَهُ سُبُلَ
 السَّلَامِ وَيُخْرِجُهُم مِّنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ
 بِإِذْنِهِ وَيَهْدِيهِمْ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿١٦﴾
 لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْمَسِيحُ
 ابْنُ مَرْيَمَ قُلْ فَمَنْ يَمْلِكُ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا إِنْ
 أَرَادَ أَنْ يُهْلِكَ الْمَسِيحَ ابْنَ مَرْيَمَ وَأُمَّهُ
 وَمَنْ فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَوَاتِ
 وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا تَخْلُقُ مَا يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلَىٰ
 كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٧﴾

و از کسانی که گفتند: ما نصرانی هستیم؛ پیمان
 گرفتیم، پس بخشی از آنچه را که به آنان پند
 داده شده بودند؛ فراموش کردند، لذا ما (نیز) بین
 آنان تا روز قیامت عداوت و دشمنی افکندیم، و
 خداوند بزودی آنها را از آنچه انجام می دادند؛
 آگاه خواهد ساخت. ﴿١٤﴾ ای اهل کتاب!
 بتحقیق پیامبر ما به سوی شما آمد تا بسیاری از
 حقایق از کتاب (آسمان) را که کتمان کرده اید
 برای شما روشن سازد و از بسیاری درگذرد، به
 راستی از جانب خدا نور و کتاب آشکاری به
 سوی شما آمد. ﴿١٥﴾ خداوند بوسیله ی آن
 کسانی را که از خشنودی او پیروی کنند به
 راههای سلامت هدایت می کند و به فرمان خود
 آنها را از تاریکیها به سوی روشنایی می برد و
 آنها را به راه راست هدایت می کند. ﴿١٦﴾
 کسانی که گفتند: «خدا، همان مسیح پسر مریم
 است» یقیناً کافر شدند. بگو: «اگر خداوند بخواهد
 مسیح پسر مریم و مادرش و همه ی کسانی را که
 روی زمین هستند؛ هلاک کند، چه کسی قدرت
 بر جلوگیری دارد؟ فرمانروایی آسمانها و زمین و
 آنچه میان آن دو است از آن خداست، هر چه
 بخواهد می آفریند و خداوند بر هر چیز
 تواناست». ﴿١٧﴾

وَقَالَتِ الْيَهُودُ وَالنَّصْرَىٰ خَنُّنَا ابْنُؤَا اللَّهِ وَأَحْبَبُوهُ ۚ
 قُلْ فَلِمَ يُعَذِّبُكُمْ بِذُنُوبِكُمْ بَلْ أَنْتُمْ بَشَرٌ مِّمَّنْ خَلَقَ
 يَغْفِرُ لِمَن يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَن يَشَاءُ ۚ وَاللَّهُ مُلْكُ
 السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا ۚ وَإِلَيْهِ الْمَصِيرُ ﴿١٧﴾
 يَا أَهْلَ الْكِتَابِ قَدْ جَاءَكُمْ رَسُولُنَا يُبَيِّنُ لَكُمْ عَلَى
 فَتْرَةٍ مِّنَ الرُّسُلِ أَنْ تَقُولُوا مَا جَاءَنَا مِن بَشِيرٍ وَلَا
 نَذِيرٍ ۚ فَقَدْ جَاءَكُمْ بَشِيرٌ وَنَذِيرٌ ۗ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ
 قَدِيرٌ ﴿١٨﴾ وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ ۖ يَتَقَوْمِ ادُّكُرُوا
 نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ جَعَلَ فِيكُمْ أَنْبِيَاءَ وَجَعَلَكُمْ
 مُلُوكًا وَءَاتَاكُمْ مَا لَمْ يُؤْتِ أَحَدًا مِّنَ الْعَالَمِينَ ﴿١٩﴾
 يَتَقَوْمِ ادْخُلُوا الْأَرْضَ الْمُقَدَّسَةَ الَّتِي كَتَبَ اللَّهُ
 لَكُمْ وَلَا تَرْتَدُّوا عَلَىٰ أَدْبَارِكُمْ فَتَنْقَلِبُوا حَسْرِينَ ﴿٢٠﴾
 قَالُوا يَمْوَسَىٰ إِنَّ فِيهَا قَوْمًا جَبَّارِينَ وَإِنَّا لَن
 نَدْخُلُهَا حَتَّىٰ تَخْرُجُوا مِنْهَا فَإِن تَخْرُجُوا مِنْهَا فَإِنَّا
 دَاخِلُونَ ﴿٢١﴾ قَالَ رَجُلَانِ مِنَ الَّذِينَ يَخَافُونَ
 أُنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمَا ادْخُلُوا عَلَيْهِمُ الْبَابَ فَإِذَا
 دَخَلْتُمُوهُ فَانْكُمُ غَلْبُونَ ۚ وَعَلَى اللَّهِ فَتَوَكَّلُوا إِن
 كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٢٢﴾

یهود و نصاری گفتند: «ما فرزندان خدا و دوستان او هستیم». بگو: «پس چرا شما را به کیفر گناهانتان عذاب می کند؟ بلکه شما (هم) بشری هستید از آنچه آفریده است، هر کس را بخواهد می آمرزد و هر کس را بخواهد عذاب می کند و فرمانروایی آسمانها و زمین و آنچه میان آن دو است از آن خداست و باز گشت (همه) به سوی اوست» ﴿۱۸﴾ ای اهل کتاب! پیامبر ما پس از (انقطاع وحی و) فترتی از پیامبران به سوی شما آمد، که حقایق را برایتان بیان کند، تا مبادا (روز قیامت) بگویید: «نه بشارت دهنده ای به سوی ما آمد و نه بیم دهندای» پس بتحقیق (اینک) پیامبر بشارت دهنده و بیم دهنده به سوی شما آمده است. و خداوند بر همه چیز تواناست. ﴿۱۹﴾ (به یاد آورید) هنگامی را که موسی به قوم خود گفت: «ای قوم من، نعمت خدا را بر خود بیاد آورید، آنگاه که در میان شما، پیامبرانی قرار داد و شما را فرمانروا (و شاهان) قرار داد و چیزهایی به شما بخشید که به هیچ یک از جهانیان نداده بود. ﴿۲۰﴾ ای قوم! به سرزمین مقدس که خدا برایتان مقرر نموده است، وارد شوید، و به پشت سر خود باز نگردید (و عقب گرد نکنید) که زیانکار خواهید شد. ﴿۲۱﴾ گفتند: «ای موسی! بی گمان در آنجا قومی (زورمند و) ستمگرند، و ما هرگز وارد آن نمی شویم تا آنها از آن بیرون شوند، پس اگر آنها از آن بیرون شوند، قطعاً ما وارد خواهیم شد. ﴿۲۲﴾ دو تن از مردانی که (از خدا) می ترسیدند و خداوند به آنها نعمت ارزانی داشته بود گفتند: «شما از دروازه بر آنان پس هنگامی که وارد شدید، قطعاً شما پیروز خواهید شد، و بر خدا توکل کنید؛ اگر ایمان دارید. ﴿۲۳﴾»

(بنی اسرائیل) گفتند: «ای موسی! تا زمانی که آنها در آنجا هستند؛ ما هرگز وارد نخواهیم شد، تو و پروردگارت بروید و بجنگید؛ ما همین جا نشسته ایم.» ﴿۲۴﴾ (موسی) گفت: «پروردگارا! من تنها اختیار خودم و برادرم (هارون) را دارم؛ پس میان ما و این گروه نافرمان جدایی بیفکن.» ﴿۲۵﴾ (خداوند) فرمود: «آن (سرزمین مقدس) تا چهل سال بر آنها حرام شده است پیوسته در زمین سرگردان خواهند بود، پس بر این گروه نافرمان غمگین مباش.» ﴿۲۶﴾ و (ای پیامبر ما) داستان دو فرزندان آدم (هابیل وقابیل) به حق بر آنها بخوان: هنگامی که (هر کدام) برای تقرب (الهی) قربانی تقدیم کردند؛ پس از یکی پذیرفته شد و از دیگری پذیرفته نشد (او) گفت: «قطعاً تو را خواهم کشت» (برادرش) گفت: «خداوند فقط از پرهیزگاران می پذیرد (من تقصیری ندارم) ﴿۲۷﴾ اگر تو دست برای کشتن من دراز کنی من هرگز دست خود را به سوی تو دراز نخواهم کرد تا تو را بکشم، زیرا من از الله پروردگار جهانیان می ترسم.» ﴿۲۸﴾ من می خواهم که تو با گناه من و گناه خودت باز گردی (و بار هر دو را بر دوش کشی) و از اهل دوزخ باشی و این است سزای ستمکاران.» ﴿۲۹﴾ پس نفس (سرکش) او؛ کشتن برادرش را برایش آراسته (و موجه و آسان) جلوه داد، و او را کشت و از زیانکاران شد. ﴿۳۰﴾ آنگاه خداوند کلاغی را فرستاد که در زمین جستجو (و کاوش) می کرد تا به او نشان دهد چگونه جسد برادرش را بپوشاند او گفت: «وای بر من! آیا من آنقدر در مانده ام که همچون این کلاغ باشم و جسد برادرم را بپوشانم؟» و سرانجام (از کار زشت خود) پشیمان شد. ﴿۳۱﴾

قَالُوا يَمْوَسَىٰ إِنَّا لَن نَّدْخُلُهَا أَبَدًا مَا دَامُوا فِيهَا ۖ فَادْهَبْ أَنْتَ وَرَبُّكَ فَقَتِلَا إِنَّا هَهُنَا قَاعِدُونَ ﴿٢٤﴾ قَالَ رَبِّ إِنِّي لَا أَمْلِكُ إِلَّا نَفْسِي وَأَخِي ۖ فَافْرُقْ بَيْنَنَا وَبَيْنَ الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ ﴿٢٥﴾ قَالَ فَإِنَّهَا مُحَرَّمَةٌ عَلَيْهِمْ ۗ أَرْبَعِينَ سَنَةً ۖ يَتِيهُونَ فِي الْأَرْضِ ۚ فَلَا تَأْسَ عَلَى الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ ﴿٢٦﴾ ﴿٢٧﴾ ﴿٢٨﴾ ﴿٢٩﴾ ﴿٣٠﴾ ﴿٣١﴾

مِنْ أَجْلِ ذَلِكَ كَتَبْنَا عَلَىٰ بَنِي إِسْرَائِيلَ أَنَّهُ
 مَنْ قَتَلَ نَفْسًا بِغَيْرِ نَفْسٍ أَوْ فَسَادٍ فِي الْأَرْضِ
 فَكَأَنَّمَا قَتَلَ النَّاسَ جَمِيعًا وَمَنْ أَحْيَاهَا
 فَكَأَنَّمَا أَحْيَا النَّاسَ جَمِيعًا وَلَقَدْ جَاءَتْهُمْ
 رُسُلُنَا بِالْبَيِّنَاتِ ثُمَّ إِنَّ كَثِيرًا مِّنْهُمْ بَعَدَ ذَلِكَ
 فِي الْأَرْضِ لَمُسْرِفُونَ ﴿٣٢﴾ إِنَّمَا جَزَاءُ الَّذِينَ
 يُحَارِبُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيَسْعَوْنَ فِي الْأَرْضِ
 فَسَادًا أَنْ يُقَتَّلُوا أَوْ يُصَلَّبُوا أَوْ تُقَطَّعَ أَيْدِيهِمْ
 وَأَرْجُلُهُمْ مِّنْ خَلْفٍ أَوْ يُنْفَوْا مِنَ الْأَرْضِ
 ذَلِكَ لَهُمْ حِزْبٌ فِي الدُّنْيَا وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ
 عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿٣٣﴾ إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا مِن قَبْلِ
 أَنْ تَقْدَرُوا عَلَيْهِمْ فَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ غَفُورٌ
 رَّحِيمٌ ﴿٣٤﴾ يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ
 وَابْتَغُوا إِلَيْهِ الْوَسِيلَةَ وَجَاهِدُوا فِي سَبِيلِهِ
 لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٣٥﴾ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا
 لَوْ أَنَّ لَهُمْ مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا وَمِثْلَهُ مَعَهُ
 لَيَفْتَدُوا بِهِ مِنْ عَذَابِ يَوْمِ الْقِيَامَةِ مَا تُقْبَلُ
 مِنْهُمْ وَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٣٦﴾

به همین سبب بر بنی اسرائیل مقرر داشتیم که هر
 کس انسانی را بدون اینکه مرتکب قتل نفس یا
 فسادی در زمین شده باشد؛ بکشد، چنان است که
 گویی همه ی مردم را کشته باشد و هر کس انسانی
 را از مرگ نجات دهد؛ چنان است که گویی همه ی
 مردم را زنده کرده است، و بی گمان پیامبران ما، با
 دلایل روشن برای آنها آمدند، بازهم بسیاری از آنها
 پس از آن در روی زمین تجاوز و اسراف کردند.
 ﴿۳۲﴾ سزای کسانی که با خدا و پیامبرش می
 جنگند، و در زمین به فساد می کوشند، فقط این
 است که کشته شوند، یا به دار آویخته شوند، یا
 دست (راست) و پای (چپ) آنها بعکس یکدیگر
 بریده شود، و یا از سر زمین خود تبعید گردند، این
 رسوایی آنها در دنیاست، و در آخرت عذاب بزرگی
 خواهند داشت. ﴿۳۳﴾ مگر کسانی که پیش از آنکه
 بر آنان دست یابید، توبه کنند، پس بدانید که همانا
 خداوند آمرزنده ی مهربان است. ﴿۳۴﴾ ای کسانی
 که ایمان آورده اید! از خدا بترسید، و به سوی او تقرب
 جوید و در راه او جهاد کنید، باشد که رستگار شوید.
 ﴿۳۵﴾ یقیناً کسانی که کافر شدند، اگر تمام آنچه در
 روی زمین است و همانند آن، متعلق به آنها باشد، و
 همه ی آن را برای نجات از عذاب روز قیامت فدیّه
 بدهند، از آنان پذیرفته نخواهد شد، و عذاب دردناکی
 خواهند داشت. ﴿۳۶﴾

يُرِيدُونَ أَنْ يُخْرِجُوكَ مِنَ النَّارِ وَمَا هُمْ
بِخَارِجِينَ مِنْهَا ۗ وَاللَّهُ عَذَابٌ مُّقِيمٌ ﴿٣٧﴾
وَالسَّارِقُ وَالسَّارِقَةُ فَاقْطَعُوا أَيْدِيَهُمَا جَزَاءً بِمَا
كَسَبَا نَكَالًا مِّنَ اللَّهِ ۗ وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٣٨﴾ فَمَنْ
تَابَ مِنْ بَعْدِ ظُلْمِهِ وَأَصْلَحَ فَإِنَّ اللَّهَ يَتُوبُ
عَلَيْهِ ۗ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٣٩﴾ أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ لَهُ
مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ وَيَغْفِرُ
لِمَنْ يَشَاءُ ۗ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٤٠﴾
يَتَأْتِيهَا الرُّسُولُ لَا تَحْزَنكَ الَّذِينَ يُسْرِعُونَ فِي
الْكُفْرِ مِنَ الَّذِينَ قَالُوا ءَامَنَّا بِأَفْوَاهِهِمْ وَلَمْ
تُؤْمِن قُلُوبُهُمْ ۗ وَمِنَ الَّذِينَ هَادُوا سَمَّعُونَ
لِلْكَذِبِ سَمَّعُونَ لِقَوْمٍ ءَاخِرِينَ لَمْ يَأْتُوكَ
بِحُرْفٍ مِنَ الْكَلِمَةِ مِنْ بَعْدِ مَوَاضِعِهِ ۗ يَقُولُونَ إِنَّا
أُوتِينَا هَذَا فَخُذُوهُ وَإِن لَّمْ تَأْتُوهُ فَأَحْذَرُوا ۗ وَمَنْ
يُرِدِ اللَّهُ فِتْنَتَهُ فَلَنْ تَمْلِكَ لَهُ مِنْ اللَّهِ شَيْعًا ۗ
أُولَٰئِكَ الَّذِينَ لَمْ يُرِدِ اللَّهُ أَنْ يُطَهِّر قُلُوبَهُمْ ۗ هُمْ فِي
الدُّنْيَا حَزِي ۗ وَاللَّهُ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿٤١﴾

می خواهند از آتش (جهنم) بیرون شوند، ولی نمی توانند
از آن بیرون شوند (و راه گریزی نیست) و برای آنها
عذابی پایدار است. ﴿۳۷﴾ دست مرد دزد و زن دزد را
به سزای عملی که مرتکب شده اند؛ بعنوان یک عقوبتی
از جانب خدا؛ قطع کنید، و خداوند نیرومند حکیم است.
﴿۳۸﴾ پس هر کس که بعد از (گناه و) ستمش توبه کند
و (اعمال خود را) اصلاح و جبران نماید، همانا خداوند
توبه او را می پذیرد، بی گمان خداوند آمرزنده ی
مهربان است. ﴿۳۹﴾ آیا نمی دانی که فرمانروایی
آسمانها و زمین از آن خداست؟! هر کس را بخواهد
عذاب می کند و هر کس را بخواهد می بخشد، و
خداوند بر هر چیزی قادر است. ﴿۴۰﴾ ای پیامبر! کسانی
که در (راه) کفر شتاب می کنند؛ تو را اندوهگین
نسازند، (چه) از کسانی که به زبانشان می گویند: «ایمان
آوردیم» و قلب آنها ایمان نیاورده است، و (چه) از
کسانی که یهودی هستند؛ گوش سپردگان به دروغند، و
برای گروهی که نزد تو نیامده اند (برای جاسوسی)
گوش فرا می دهند، آنها سخنان (خدا) را از جایگاهشان
تحریف می کنند. و (به یکدیگر) می گویند: «اگر این
(حکم تحریف شده) به شما داده شد، پس بپذیرید، و
اگر آن را به شما داده نشد (از او) دوری کنید». و هر
کس که خداوند گمراهی اش را خواسته باشد، هرگز در
برابر خداوند برای او اختیار نداری (و نمی توانی از او
دفاع نمایی) آنها کسانی هستند که خدا نخواسته
دلهایشان را پاک کند، برای آنان در دنیا رسوایی، و در
آخرت برایشان عذاب بزرگی است. ﴿۴۱﴾

سَمْعُونََ لِّلْكَذِبِ أَكَلُونَ لِلْسَّحْتِ ۚ فَاِنْ جَاءُوكَ فَاحْكُم بَيْنَهُمْ ۖ اَوْ اَعْرِضْ عَنْهُمْ ۗ وَاِنْ تُعْرِضْ عَنْهُمْ فَلَنْ يَصُرُّوكَ شَيْئًا ۗ وَاِنْ حَكَمْتَ فَاحْكُم بَيْنَهُمْ بِالْقِسْطِ ۗ اِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ ﴿٤٢﴾

وَكَيْفَ تَحْكُمُونَكَ وَعِنْدَهُمُ التَّوْرَةُ فِيهَا حُكْمُ اللّٰهِ ثُمَّ يَتَوَلَّوْنَ مِنْ بَعْدِ ذٰلِكَ ۗ وَمَا اَوْلٰتِكَ بِالْمُؤْمِنِيْنَ ﴿٤٣﴾ اِنَّا اَنْزَلْنَا التَّوْرَةَ فِيهَا هُدًى وَنُورٌ ۙ تَحْكُمُ بِهَا النَّبِيُّونَ الَّذِيْنَ اَسْلَمُوْا لِلَّذِيْنَ هَادُوْا وَالرَّبَّيِّيُّونَ وَالْاَحْبَابُ بِمَا اسْتَحْفِظُوْا مِنْ كِتٰبِ اللّٰهِ وَكَانُوْا عَلَيْهِ شُهَدَآءَ ۗ فَلَا تَخْشَوُا النَّاسَ وَاخْشَوْنَ اللّٰهَ ۗ وَلَا تَشْتَرُوْا بِعَآيَتِيْ ثَمَنًا قَلِيْلًا ۗ وَمَنْ لَّمْ يَحْكَمْ بِمَا اَنْزَلَ اللّٰهُ فَاَوْلٰتِكَ هُمُ الْكٰفِرُوْنَ ﴿٤٤﴾ وَكَتَبْنَا عَلَيْهِمْ فِيْهَا اَنْ النَّفْسَ بِالنَّفْسِ وَالْعَيْنَ بِالْعَيْنِ وَالْاَنْفَ بِالْاَنْفِ وَالْاُذْنَ بِالْاُذْنِ وَاللِّسْنَ بِاللِّسَنِ وَالْجُرُوْحَ قِصَاصٌ ۗ فَمَنْ تَصَدَّقَ بِهٖ فَهُوَ كَفٰرَةٌ لَّهٗ ۗ وَمَنْ لَّمْ يَحْكَمْ بِمَا اَنْزَلَ اللّٰهُ فَاَوْلٰتِكَ هُمُ الظّٰلِمُوْنَ ﴿٤٥﴾

آنان گوش سپردگان دروغند (و) مال حرام فراوان می خورند، پس اگر نزد تو آمدند در میان آنان داوری کن، یا از آنان روی بگردان، و اگر از آنان روی گردانی به تو هیچ زبانی نمی رسانند، و اگر داوری کردی، با عدالت در میان آنها داوری کن، یقیناً خداوند عادلان را دوست دارد. ﴿۴۲﴾ و چگونه تو را به داوری می طلبند؟ در حالی که تورات نزد ایشان است، (و) حکم خدا در آن است، سپس بعد از آن (از حکم تو) روی می گردانند، و اینان مؤمن نیستند. ﴿۴۳﴾ ما تورات را نازل کردیم که در آن هدایت و نور است، پیامبرانی که (در برابر فرمان خدا) تسلیم بودند، بر اساس آن برای یهود حکم می کردند و (همچنین) خدا پرستان و دانشمندان، که حفاظت و پاسداری کتاب خدا به آنها سپرده شده و بر آن گواه بودند، (به آن حکم می کردند) پس از مردم نترسید، و از من بترسید، و آیات مرا به بهای ناچیز نفروشید، و هر کس به احکامی که خدا نازل کرده است حکم نکند؛ کافر است. ﴿۴۴﴾ و در آن (= تورات) بر آنها (= بنی اسرائیل) مقرر داشتیم که جان در برابر جان، و چشم در برابر چشم و بینی در برابر بینی، و گوش در برابر گوش، و دندان در برابر دندان می باشد، و (نیز) زخمها را قصاص است. پس هر کس که از آن در گذرد (و ببخشد) آن کفاره (گناهان) او است، و هر کس به احکامی که خدا نازل کرده است حکم نکند؛ ستمگر است. ﴿۴۵﴾

و در پی آنها (= پیامبران پیشین) عیسی پسر مریم را فرستادیم که تصدیق کننده ی توراتی بود که پیش از او فرستاده شده بود، و انجیل را که در آن هدایت و نور بود به او دادیم که تصدیق کننده ی تورات پیش از او بود، و هدایت و موعظه ای برای پرهیزگاران بود. ﴿۴۶﴾ و اهل انجیل باید به آنچه خداوند در آن نازل کرده حکم کنند، و هر کس به آنچه خداوند نازل کرده حکم نکند، نافرمانند. ﴿۴۷﴾ و (این) کتاب (= قرآن) را به حق بر تو نازل کردیم در حالی که تصدیق کننده ی کتابهای که پیش از آن است و بر آنها شاهد و نگاهبان است، پس به آنچه خدا نازل کرده است در میان آنها حکم کن و از هوی و هوسهای آنان به جای آنچه از حق که به تو رسیده است، پیروی نکن (و از احکام الهی روی مگردان) ما برای هر کدام از شما، آیین و طریقه روشنی قرار دادیم و اگر خدا می خواست همه ی شما را یک امت قرار می داد، ولی (خدا می خواهد) شما در آنچه به شما داده است بیازماید، پس در نیکیها بر یکدیگر پیشی گیرید، بازگشت همه ی شما به سوی خداست، آنگاه از آنچه در آن اختلاف می کردید به شما خبر می هد. ﴿۴۸﴾ و در میان آنها (= یهود) بر اساس آنچه خداوند (در قرآن) نازل کرده حکم کن، و از هوسهای آنان پیروی مکن، و از آنان بر حذر باش، مبدا تو را از بعضی از چیزهایی که خدا بر تو نازل کرده منحرف کنند، و اگر آنها (از حکم تو) روی گردانند، پس بدان که خداوند می خواهد آنان را به (خاطر) پاره ای از گناهانشان مجازات کند، و بسی گمان بسیاری از مردم نافرمانند. ﴿۴۹﴾ آیا آنها حکم جاهلیت را می خواهند؟! اچه کسی بهتر از خداوند، برای گروهی که یقین دارند، حکم می کند؟! ﴿۵۰﴾

وَقَفَيْنَا عَلَىٰ آثَرِهِمْ بَعِيسَىٰ ابْنِ مَرْيَمَ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ التَّوْرَةِ ۖ وَآتَيْنَاهُ الْإِنجِيلَ فِيهِ هُدًى وَنُورٌ وَمُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ التَّوْرَةِ وَهُدًى وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِينَ ﴿٤٦﴾ وَلِيَحْكُمَ أَهْلُ الْإِنجِيلِ بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ فِيهِ ۚ وَمَن لَّمْ يَحْكَمْ بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿٤٧﴾ وَأَنزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ الْكِتَابِ وَمُهَيِّمًا عَلَيْهِ ۖ فَاحْكُم بَيْنَهُم بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ ۚ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ عَمَّا جَاءَكَ مِنَ الْحَقِّ ۚ لِكُلِّ جَعَلْنَا مِنْكُمْ شِرْعَةً وَمِنْهَاجًا ۚ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَٰكِن لِّيَبْلُوَكُمْ فِي مَا ءَاتَاكُمْ ۖ فَاسْتَبِقُوا الْخَيْرَاتِ ۚ إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا فَيُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿٤٨﴾ وَأَنِ احْكُم بَيْنَهُم بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ وَأَحْذَرَهُمْ أَن يَفْتِنُوكَ عَن بَعْضِ مَا أَنزَلَ اللَّهُ إِلَيْكَ ۚ فَإِن تَوَلَّوْا فَاعْلَمُوا أَنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ أَن يُصِيبَهُمْ بِبَعْضِ ذُنُوبِهِمْ ۗ وَإِن كَثِيرًا مِّنَ النَّاسِ لَفَاسِقُونَ ﴿٤٩﴾ أَفَحُكْمَ الْجَنَاهِلِيَّةِ يَبْغُونَ ۚ وَمَنْ أَحْسَنُ مِنَ اللَّهِ حُكْمًا لِّقَوْمٍ يُوقِنُونَ ﴿٥٠﴾

ای کسانی که ایمان آوردید! یهود و نصاری را به دوستی بر نگرینید، آنان دوستان یکدیگرند، و کسانی که از شما با آنها دوستی کنند، از آنها هستند، همانا خداوند گروه ستمکار را هدایت نمی کند. ﴿۵۱﴾ پس کسانی را که در دل‌هایشان بیماری (= نفاق) است می بینی که در (دوستی با) آنان می شتابند (و) می گویند: «می ترسیم که آسیبی به ما برسد» پس نزدیک است که خداوند پیروزی یا چیزی (دیگر) از سوی خود (برای مسلمانان) پیش آورد، آنگاه (این افراد) از آنچه در دل خود پنهان داشتند، پشیمان گردند. ﴿۵۲﴾ و آن‌های که ایمان آورده اند می گویند: «آیا اینها (= منافقان) همان کسانی هستند که با نهایت تأکید به خدا سوگند یاد می کردند، که آنان با شما هستند؟! اعمالشان تباه شد، و زیانکار شدند. ﴿۵۳﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید! هر کس از شما که از دین خود برگردد (به خدا زبانی نمی رساند) خداوند بزودی گروهی را می آورد که آنها را دوست دارد و آنها (نیز) او را دوست دارند، (آنان) در برابر مؤمنان فروتن و در برابر کافران سر سخت و گردان فراز هستند، در راه خدا جهاد می کنند و از سرزنش هیچ سرزنش کننده ای نمی هراسند، این فضل خداست که به هر کس بخواهد می دهد، و خداوند گشایشگر دانا است. ﴿۵۴﴾ یار و ولی شما تنها خداست، و پیامبراش و آنها که ایمان آورده اند، (همان) کسانی که نماز را بر پا می دارند و آنان با خشوع و فروتنی زکات را می دهند. ﴿۵۵﴾ و هر کس خداوند و پیامبر او و کسانی که ایمان آورده اند، دوست بدارد، (او از حزب خداست و) یقیناً حزب خدا پیروز است. ﴿۵۶﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید! آنان که دین شما را به تمسخر و بازی گرفته اند؛ از (اهل کتاب) کسانی که پیش از شما کتاب داده شده اند و (همچنین) کفار را؛ دوست نگیرید. و اگر ایمان دارید از خدا بترسید. ﴿۵۷﴾

﴿۵۱﴾ يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ ءَامَنُوْا لَا تَتَّخِذُوْا الْيَهُودَ وَالنَّصٰرَىٰ اَوْلِيَاءَ ۗ بَعْضُهُمْ اَوْلِيَاءُ بَعْضٍ ۚ وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ مِنْكُمْ فَاِنَّهُ مِنْهُمْ ۗ اِنَّ اللّٰهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظّٰلِمِيْنَ ﴿۵۱﴾ فَرَى الَّذِيْنَ فِيْ قُلُوْبِهِمْ مَّرَضٌ يُسْرِعُوْنَ فِيْهِمْ يَقُوْلُوْنَ خَشْيٌ اَنْ تُصِيبَنَا دَآئِرَةٌ ۗ فَعَسَىٰ اللّٰهُ اَنْ يَّاتِيَ بِالْفَتْحِ اَوْ اَمْرٍ مِّنْ عِنْدِهٖ ۗ فَيُصْبِحُوْا عَلٰى مَا اَسْرَوْا فِيْۤ اَنْفُسِهِمْ نٰدِمِيْنَ ﴿۵۲﴾ وَيَقُوْلُ الَّذِيْنَ ءَامَنُوْا اَهْتُوْاۤ اَيُّهَا الَّذِيْنَ اَقْسَمُوْا بِاللّٰهِ جَهْدَ اَيْمٰنِهِمْ ۗ اِنَّهُمْ لَمَعَكُمْ حَبِطَتْ اَعْمٰلُهُمْ فَاَصْبَحُوْا حٰسِرِيْنَ ﴿۵۳﴾ يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ ءَامَنُوْا مَنْ يَّرْتَدَّ مِنْكُمْ عَن دِيْنِهٖ ۙ فَسَوْفَ يٰۤاتِي اللّٰهُ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّوْنَہٗ ۗ اٰذَلَّةٍ عَلٰى الْمُؤْمِنِيْنَ اَعَزَّةٍ عَلٰى الْكٰفِرِيْنَ يُجٰهِدُوْنَ فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ وَلَا يَخَافُوْنَ لَوْمَةً لّٰٓئِمَةً ۗ ذٰلِكَ فَضْلُ اللّٰهِ يُؤْتِيْهِ مَن يَشَآءُ ۗ وَاللّٰهُ وَّاسِعٌ عَلِيْمٌ ﴿۵۴﴾ اِنَّهَا وَلِيُّكُمْ اللّٰهُ وَرَسُوْلُهٗ ۗ وَالَّذِيْنَ ءَامَنُوْا الَّذِيْنَ يُقِيْمُوْنَ الصَّلٰوةَ وَيُوْتُوْنَ الزَّكٰوةَ وَهُمْ رٰكِعُوْنَ ﴿۵۵﴾ وَمَنْ يَتَوَلَّ اللّٰهُ وَرَسُوْلُهٗ ۗ وَالَّذِيْنَ ءَامَنُوْا فَاِنَّ حِزْبَ اللّٰهِ هُمُ الْغٰلِبُوْنَ ﴿۵۶﴾ يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ ءَامَنُوْا لَا تَتَّخِذُوْا الَّذِيْنَ اتَّخَذُوْا دِيْنََكُمْ هُزُوًا وَّلَعْبًا مِّنَ الَّذِيْنَ اٰتَوْا الْكِتٰبَ مِنْ قَبْلِكُمْ وَالْكَفٰرَ اَوْلِيَاءَ ۗ وَاتَّقُوا اللّٰهَ اِنْ كُنْتُمْ مُّؤْمِنِيْنَ ﴿۵۷﴾

وَإِذَا نَادَيْتُمْ إِلَى الصَّلَاةِ اتَّخَذُوهَا هُزُوءًا وَعَبَاً ذَلِكُمْ
بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْقِلُونَ ﴿٥٨﴾ قُلْ يَتَاهَلِ الْكِتَابِ هَلْ
تَعْقُمُونَ مِنَّا إِلَّا أَنْ ءَامَنَّا بِاللَّهِ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْنَا وَمَا أُنزِلَ
مِن قَبْلُ وَأَنَّ أَكْثَرَكُمْ فَاسِقُونَ ﴿٥٩﴾ قُلْ هَلْ أُنبِئُكُمْ بِشَرِّ
مِّن ذَلِكُمْ مَثُوبَةً عِنْدَ اللَّهِ مَن لَعَنَهُ اللَّهُ وَغَضِبَ عَلَيْهِ
وَجَعَلَ مِنْهُمْ الْقِرَدَةَ وَالْخَنَازِيرَ وَعَبَدَ الطَّاغُوتَ أُولَئِكَ
شَرٌّ مَّكَانًا وَأَضَلُّ عَن سَوَاءِ السَّبِيلِ ﴿٦٠﴾ وَإِذَا جَاءَكُمْ
قَالُوا ءَامَنَّا وَقَدْ دَخَلُوا بِالْكُفْرِ وَهُمْ قَدْ خَرَجُوا بِهِ
وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا كَانُوا يَكْتُمُونَ ﴿٦١﴾ وَتَرَى كَثِيرًا مِنْهُمْ
يُسرِعُونَ فِي الْآثِمِ وَالْعُدْوَانِ وَأَكَلِهِمُ السُّحْتَ
لَيْسَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٦٢﴾ لَوْلَا يَنْهَاهُمُ
الرَّبِّيُّونَ وَالْأَحْبَابُ عَن قَوْلِهِمُ الْآثِمَ وَأَكَلِهِمُ
السُّحْتَ لَيْسَ مَا كَانُوا يَصْنَعُونَ ﴿٦٣﴾ وَقَالَتِ
الْيَهُودُ يَدُ اللَّهِ مَغْلُوبَةٌ غُلَّتْ أَيْدِيهِمْ وَلُعِنُوا بِمَا قَالُوا بَلْ
يَدَاهُ مَبْسُوطَتَانِ يُنفِقُ كَيْفَ يَشَاءُ وَلَيَزِيدَنَّ كَثِيرًا
مِّنْهُمْ مَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِن رَّبِّكَ طُغْيَانًا وَكُفْرًا ﴿٦٤﴾ وَالْقَيْنَا
بَيْنَهُمُ الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ كُلَّمَا أَوْقَدُوا
نَارًا لِلْحَرْبِ أَطْفَأَهَا اللَّهُ وَيَسْعَوْنَ فِي الْأَرْضِ فَسَادًا
وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ ﴿٦٥﴾

و چون به نماز ندا دهید آن را به مسخره و بازی می گیرند، این بخاطر آن است که آنها مردمی نابخردند. ﴿٥٨﴾ بگو: ای اهل کتاب آیا از ما خرده و عیب می گیرید؟! (مگر ما چه کرده ایم؟) جز اینکه به خداوند و آنچه بر ما نازل شده و آنچه پیش از این نازل شده است؛ ایمان آورده ایم، و حال آنکه بیشتر شما نافرمان (و از راه حق منحرف) هستید؟! ﴿٥٩﴾ بگو: «آیا شما را خبر بدهم از کسانی که نزد خدا کیفرشان بدتر از این است. کسانی که خداوند آنها را از رحمت خود دور ساخته و بر آنها خشم گرفته و بعضی از آنها را بوزینه ها و خوکها گردانیده و بت (= طاغوت) را پرستیده اند، اینان بد جایگاه تر و از راه راست گم گشته ترند». ﴿٦٠﴾ و چون نزد شما می آیند، می گویند: «ایمان آورده ایم». حال آنکه با کفر وارد شدند و با کفر خارج گشتند، و خداوند به آنچه کتمان می کنند، آگاه تر است. ﴿٦١﴾ و بسیاری از آنها را می بینی که در گناه و تجاوز، و خوردن مال حرام، شتاب می کنند، چه بد است عملی که انجام می دادند. ﴿٦٢﴾ چرا خدا پرستان و دانشمندان آنها را از سخنان گناه آلود، و خوردن مال حرام، نهی نمی کنند؟! چه بد است کاری که انجام می دادند. ﴿٦٣﴾ و یهود گفتند: «دست خدا بسته است» دستهایشان بسته باد! و بخاطر آنچه گفتند، لعنت شدند. بلکه دو دست او گشاده است، هر گونه بخواهد می بخشد، و این آیات که از طرف پروردگارت بر تو نازل شده بر سر کشی و کفر بسیاری از آنها می افزاید، و ما در میان آنان تا روز قیامت دشمنی و کینه افکنیم، و هر زمان آتش جنگی افروختند، خداوند آن را خاموش کرد، و آنان برای فساد در زمین می کوشند، و خداوند مفسدان را دوست ندارد. ﴿٦٤﴾

وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْكِتَابِ ءَامَنُوا وَاتَّقَوْا لَكَفَّرْنَا عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَلَأُدْخِلَنَّهُمْ جَنَّاتٍ النَّعِيمِ ﴿٦٥﴾
 وَلَوْ أَنَّهُمْ أَقَامُوا التَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ وَمَا أَنْزَلْنَا إِلَيْهِمْ مِنْ رَبِّهِمْ لَأَكَلُوا مِنْ فَوْقِهِمْ وَمِنْ تَحْتِ أَرْجُلِهِمْ مِنْهُمْ أُمَّةٌ مُّقْتَصِدَةٌ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ سَاءَ مَا يَعْمَلُونَ ﴿٦٦﴾
 ﴿٦٦﴾ * يَتَأْتِيهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أَنْزَلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ ۗ وَإِنْ لَمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَّغْتَ رِسَالَتَهُ ۗ وَاللَّهُ يَعْصِمُكَ مِنَ النَّاسِ ۗ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ﴿٦٧﴾
 قُلْ يَتَاهِلَ الْكِتَابِ لَسْتُمْ عَلَىٰ شَيْءٍ حَتَّىٰ تُتْقِمُوا التَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ وَمَا أَنْزَلَ إِلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ ۗ وَلَيُزِيدَنَّا كَثِيرًا مِنْهُمْ مَا أَنْزَلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ طُغْيَانًا وَكُفْرًا ۗ فَلَا تَأْسَ عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴿٦٨﴾
 ﴿٦٨﴾ إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا وَالصَّابِغُونَ وَالنَّصْرَىٰ مَنْ ءَامَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٦٩﴾
 لَقَدْ أَخَذْنَا مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَائِيلَ وَارْسَلْنَا إِلَيْهِمْ رُسُلًا ۗ كَمَا جَاءَهُمْ رَسُولٌ بِمَا لَا تَهْوَىٰ أَنْفُسُهُمْ فَرِيقًا كَذَّبُوا وَفَرِيقًا يَقْتُلُونَ ﴿٧٠﴾

و اگر اهل کتاب ایمان بیاورند و تقوا پیشه کنند، یقیناً گناهانشان را خواهیم زدود و آنها را به باغهایی پر نعمت (بهشت) وارد خواهیم کرد. ﴿٦٥﴾ و اگر آنان تورات و انجیل، و آنچه را که از سوی پروردگارش بر آنها نازل شده (از کتابهای آسمانی و قرآن) بر پا دارند (و به آن عمل نمایند) از فراز و فرود پاهایشان (= از آسمان و زمین) روزی خواهند خورد، گروهی از آنها معتدل و میانه رو هستند، و بسیاری از آنان اعمال بدی انجام می دهند. ﴿٦٦﴾ ای پیامبر! آنچه از طرف پروردگارت بر تو نازل شده است، (به مردم) برسان، و اگر (این کار) نکنی، رسالت او را نرسانده ای، و خداوند تو را از (شر) مردم حفظ می کند، همانا خداوند گروه کافران را هدایت نمی کند. ﴿٦٧﴾ بگو: «ای اهل کتاب! شما بر هیچ (آیین درستی) نیستید، مگر اینکه تورات و انجیل و آنچه را که از طرف پروردگارتان بر شما نازل شده است، بر پا دارید». و بتحقیق آنچه بر تراز سوی پروردگارت نازل شده، بر سرکشی و کفر بسیاری از آنها می افزاید، پس بر (این) گروه کافران، غمگین مباش. ﴿٦٨﴾ همانا کسانی که ایمان آورده اند، و کسانی که یهودی هستند، و صابئان و نصاری، هر کس که به خداوند و روز قیامت ایمان بیاورد و کارهای شایسته انجام دهد، نه ترسی بر آنها خواهد بود و نه آنان اندوهگین شوند. ﴿٦٩﴾ یقیناً ما از بنی اسرائیل پیمان گرفتیم، و رسولانی به سوی آنها فرستادیم، هر گاه که پیامبری چیزی بر خلاف دلخواه آنها می آورد، گروهی را تکذیب می کردند و گروهی را می کشتند. ﴿٧٠﴾

و پنداشتند که آزمایش (و مجازاتی) در کار نیست، لذا کور و کر شدند. سپس (توبه کردند و) خداوند توبه ی آنها را پذیرفت، باز بسیاری از آنها کور و کر شدند، و خداوند به آنچه انجام می دهند؛ بیناست. ﴿۷۱﴾ آنها که گفتند: «خداوند، همان مسیح پسر مریم است» یقیناً کافر شدند، در حالی که (خود) مسیح گفت: «ای بنی اسرائیل! خدا را که پروردگار من و پروردگار شما است؛ پرستش کنید، همانا هر کس به خداوند شرک آورد، خداوند بهشت را بر او حرام کرده است، و جایگاه او دوزخ است، و ستمکاران را یاوری نیست». ﴿۷۲﴾ آنها که گفتند: «خداوند سومین (اقنوم) ثلاثه است» به یقین کافر شدند، معبودی (به حق) جز معبود یگانه نیست، و اگر از آنچه می گویند باز نایستند، قطعاً به کافران شان عذاب دردناکی خواهد رسید. ﴿۷۳﴾ آیا به سوی خدا باز نمی گردند، و از او طلب آمرزش نمی کنند؟! و خداوند آمرزنده ی مهربان است. ﴿۷۴﴾ مسیح پسر مریم فرستاده ای بیش نیست که پیش از او (نیز) فرستادگان دیگری بودند، و مادرش زنی راستگوی بود، هر دو غذا می خوردند، بنگر چگونه نشانه ها را برای آنها روشن می سازیم، پس بنگر چگونه (از حق) باز گردانده می شوند! ﴿۷۵﴾ بگو: «آیا چیزی را به جای خدا می پرستید که دارای سود و زیانی برای شما نیست؟! و خداوند شنوای دانا است». ﴿۷۶﴾

وَحَسِبُوا أَلَّا تَكُونَ فِتْنَةً فَعَمُوا وَصَمُوا ثُمَّ تَابَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ ثُمَّ عَمُوا وَصَمُوا كَثِيرٌ مِنْهُمْ وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِمَا يَعْمَلُونَ ﴿٧١﴾ لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ وَقَالَ الْمَسِيحُ يَبْنِي إِسْرَائِيلَ أَعْبُدُوا اللَّهَ رَبِّي وَرَبَّكُمْ إِنَّهُ مَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ الْجَنَّةَ وَمَأْوَاهُ النَّارُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ ﴿٧٢﴾ لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ ثَلَاثُ ثَلَاثَةٍ وَمَا مِنْ إِلَهٍ إِلَّا إِلَهُ وَاحِدٌ وَإِنْ لَمْ يَنْتَهُوا عَمَّا يَقُولُونَ لَيَمَسَّنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٧٣﴾ أَفَلَا يَتُوبُونَ إِلَى اللَّهِ وَيَسْتَغْفِرُونَهُ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٧٤﴾ مَا الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ وَأُمُّهُ صِدِّيقَةٌ كَانَا يَأْكُلَانِ الطَّعَامَ أَنْظِرْ كَيْفَ نُبَيِّنُ لَهُمُ الْآيَاتِ ثُمَّ أَنْظِرْ أَنِّي يُؤْفَكُونَ ﴿٧٥﴾ قُلْ أَتَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَمْلِكُ لَكُمْ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا وَاللَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٧٦﴾

قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لَا تَغْلُوا فِي دِينِكُمْ غَيْرَ
 الْحَقِّ وَلَا تَتَّبِعُوا أَهْوَاءَ قَوْمٍ قَدْ ضَلُّوا مِنْ قَبْلُ
 وَأَضَلُّوا كَثِيرًا وَضَلُّوا عَنْ سَوَاءِ السَّبِيلِ ﴿٧٧﴾
 لُعِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ عَلَى
 لِسَانِ دَاوُدَ وَعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ ذَلِكَ بِمَا عَصَوْا
 وَكَانُوا يَعْتَدُونَ ﴿٧٨﴾ كَانُوا لَا يَتَنَاهَوْنَ
 عَنْ مُنْكَرٍ فَعَلُوهُ لَبِئْسَ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ﴿٧٩﴾
 تَرَى كَثِيرًا مِنْهُمْ يَتَوَلَّوْنَ الَّذِينَ
 كَفَرُوا لَبِئْسَ مَا قَدَّمَتْ لَهُمْ أَنْفُسُهُمْ أَنْ سَخِطَ
 اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَفِي الْعَذَابِ هُمْ خَالِدُونَ ﴿٨٠﴾
 كَانُوا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالنَّبِيِّ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْهِ مَا
 اتَّخَذُوهُمْ أَوْلِيَاءَ وَلَكِنَّ كَثِيرًا مِنْهُمْ فَسِقُونَ ﴿٨١﴾
 * لَتَجِدَنَّ أَشَدَّ النَّاسِ عَدَاوَةً لِلَّذِينَ ءَامَنُوا
 الْيَهُودَ وَالَّذِينَ أَشْرَكُوا ۗ وَلَتَجِدَنَّ أَقْرَبَهُمْ
 مَوَدَّةً لِلَّذِينَ ءَامَنُوا الَّذِينَ قَالُوا إِنَّا نَصْرِيُّ
 ذَٰلِكَ بِأَنَّ مِنْهُمْ قَسِيصِينَ وَرُهَبَانًا وَأَنَّهُمْ لَا
 يَسْتَكْبِرُونَ ﴿٨٢﴾

بگو: «ای اهل کتاب! در دین خود به ناحق غلو (و
 زیاده روی) نکنید، و از هوسهای گروهی که از پیش
 گمراه شدند و بسیاری را گمراه کردند و از راه
 راست منحرف گشتند؛ پیروی نکنید». ﴿٧٧﴾ کافران
 بنی اسرائیل، بر زبان داوود و عیسی پسر مریم لعنت
 شدند، این بخاطر آن بود که نافرمانی (و گناه) کردند
 و (از حد) تجاوز می نمودند. ﴿٧٨﴾ آنها از کار
 زشتی که انجام می دادند، یکدیگر را نهی نمی
 کردند، قطعاً بد کاری انجام می دادند! ﴿٧٩﴾
 بسیاری از آنها را می بینی که با کافران (و بت
 پرستان) دوستی می کنند، چه بد است آنچه
 نفسهایشان برای آنان پیش فرستاده است، که خداوند
 بر آنها خشم بیاورد، و آنان در عذاب جاودانه
 خواهند ماند. ﴿٨٠﴾ واگر به خدا و پیامبر و آنچه
 بر او نازل شده، ایمان می آوردند (هرگز) آنان
 (کافران) را به دوستی بر نمی گزیدند، ولی بسیاری از
 آنها فاسقند. ﴿٨١﴾ به یقین دشمن ترین مردم نسبت
 به مؤمنان را؛ یهود و مشرکان خواهی یافت، و نزد
 یکترین دوستان به مؤمنان را؛ کسانی می یابی که می
 گویند: «ما نصاری هستیم». این بخاطر آن است که
 از (میان) آنها کشیشان و تارکان دنیا هستند، و آنها
 تکبر نمی ورزند. ﴿٨٢﴾

وَإِذَا سَمِعُوا مَا أُنزِلَ إِلَى الرَّسُولِ تَرَى أَعْيُنُهُمْ تَفِيضُ مِنَ الدَّمْعِ مِمَّا عَرَفُوا مِنَ الْحَقِّ يَقُولُونَ رَبَّنَا ءَأَمَنَّا فَاكْتُبْنَا مَعَ الشَّاهِدِينَ ﴿٨٣﴾ وَمَا لَنَا لَا نُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَمَا جَاءَنَا مِنَ الْحَقِّ وَنَطْمَعُ أَنْ يُدْخِلَنَا رَبُّنَا مَعَ الْقَوْمِ الصَّالِحِينَ ﴿٨٤﴾ فَأَثْبِهِمْ اللَّهُ بِمَا قَالُوا جَنَّتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا ۚ وَذَلِكَ جَزَاءُ الْمُحْسِنِينَ ﴿٨٥﴾ وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ ﴿٨٦﴾ يَتَأْتِيهِمُ الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَحْرَمُوا طَيِّبَاتِ مَا أَحَلَّ اللَّهُ لَكُمْ وَلَا تَعْتَدُوا ۚ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ ﴿٨٧﴾ وَكُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمْ اللَّهُ حَلَالًا طَيِّبًا ۚ وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي أَنْتُمْ بِهِءَ مُؤْمِنُونَ ﴿٨٨﴾ لَا يُؤَاخِذُكُمُ اللَّهُ بِاللَّغْوِ فِي أَيْمَانِكُمْ وَلَكِنْ يُؤَاخِذُكُمْ بِمَا عَقَدْتُمُ الْأَيْمَانَ ۚ فَكَفَرْتُمْ ۚ إِطْعَامُ عَشْرَةِ مَسْكِينٍ مِنْ أَوْسَطِ مَا تُطْعَمُونَ أَهْلِيكُمْ أَوْ كِسْوَتُهُمْ أَوْ تَحْرِيرُ رَقَبَةٍ ۚ فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَصِيَامُ ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ ۚ ذَلِكَ كَفْرَةُ أَيْمَانِكُمْ إِذَا حَلَفْتُمْ ۚ وَاحْفَظُوا أَيْمَانَكُمْ ۚ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ ءَايَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٨٩﴾

و چون آیاتی را که بر پیامبر نازل شده بشنوند، چشمهای آنها را می بینی که اشک ریزان می شود، بخاطر حقیقتی که در یافته اند، و می گویند: «پروردگارا! ایمان آوردیم، پس ما را در زمره گواهان بنویس. ﴿۸۳﴾ چرا به خدا و آنچه از حق به ما رسیده است، ایمان نیاوریم، در حالی که آرزو داریم پروردگاران ما را در زمره صالحان در آورد.» ﴿۸۴﴾ پس خداوند به خاطر این سخن که گفتند، به آنها باغهایی (از بهشت) پاداش داد که از زیر (درختان) آن نهرها جاری است، و جاودانه در آن خواهند ماند، و این است جزای نیکو کاران. ﴿۸۵﴾ و کسانی که کافر شدند و آیات ما را تکذیب کردند، آنها اهل دوزخند. ﴿۸۶﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید! چیزهای پاکیزه ای را که خداوند برای شما حلال کرده است (بر خود) حرام نکنید، و از حد تجاوز ننمایید، همانا خداوند متجاوزان را دوست نمی دارد. ﴿۸۷﴾ و از چیزهای حلال (و) پاکیزه ای که خداوند به شما روزی داده است؛ بخورید، و از خداوندی که به او ایمان دارید؛ بترسید. ﴿۸۸﴾ خداوند شما را بخاطر سوگندهای لغو (و بیهوده) تان مؤاخذه نمی کند، ولی شما را بخاطر سوگندهایی که (از روی قصد) محکم کرده اید؛ مؤاخذه می کند، پس کفاره ی آن اطعام ده مسکین است از غذاهای متوسطی که به خانواده ی خود می خورانید، یا لباس پوشانید آنها، و یا آزاد کردن یک برده، پس اگر کسی (هیچ یک از اینها) نیابد، سه روز روزه بگیرد، این کفاره ی سوگندهای شماست، هر گاه که سوگند یاد کردید (و به آن وفا نکردید) و سوگندهای خود را حفظ کنید (و نشکنید) این چنین خداوند آیات خود را برای شما بیان می کند، باشد که شکر گزارید. ﴿۸۹﴾

يَتَّيِبُهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِنَّمَا الْحَمْرُ وَالْمَيْسِرُ وَالْأَنْصَابُ
 وَالْأَزْلَمُ رِجْسٌ مِّنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ فَاجْتَنِبُوهُ لَعَلَّكُمْ
 تُفْلِحُونَ ﴿٩٠﴾ إِنَّمَا يُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ يُوقَعَ بَيْنَكُمْ
 الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ فِي الْخَمْرِ وَالْمَيْسِرِ وَيَصُدَّكُمْ عَنْ ذِكْرِ
 اللَّهِ وَعَنِ الصَّلَاةِ ۗ فَهَلْ أَنْتُمْ مُنْتَهُونَ ﴿٩١﴾ وَأَطِيعُوا اللَّهَ
 وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأَحْذَرُوا ۚ فَإِن تَوَلَّيْتُمْ فَأَعْلَمُوا أَنَّمَا
 عَلَى رَسُولِنَا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ ﴿٩٢﴾ لَيْسَ عَلَى الَّذِينَ
 ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جُنَاحٌ فِيمَا طَعِمُوا إِذَا مَا
 اتَّقَوْا وَءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ ثُمَّ اتَّقَوْا وَءَامَنُوا ثُمَّ
 اتَّقَوْا وَأَحْسَنُوا ۗ وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ﴿٩٣﴾ يَتَّيِبُهَا الَّذِينَ
 ءَامَنُوا لِيَبْلُغَنَّهُمْ اللَّهُ بِشَيْءٍ مِّنَ الصَّيْدِ تَنَالَهُ ءَأْيَدِيكُمْ
 وَرِمَا حُكْمٌ لِّيَعْلَمَ اللَّهُ مَن تَخَافُهُ بِالْغَيْبِ ۚ فَمَنِ اعْتَدَىٰ
 بَعْدَ ذَلِكَ فَلَهُ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٩٤﴾ يَتَّيِبُهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا
 تَقْتُلُوا الصَّيْدَ وَأَنْتُمْ حُرْمٌ ۚ وَمَن قَتَلَهُ مِنكُمْ مُتَعَمِّدًا
 فَجَزَاءٌ مِّثْلُ مَا قَتَلَ مِنَ النَّعْمِ تَحْكُمُ بِهِ ذَوَا عَدْلٍ
 مِّنكُمْ هَدِيًّا بَلِغَ الْكَعْبَةِ أَوْ كَفَرَةً طَعَامٌ مَّسْكِينٍ أَوْ
 عَدْلٌ ذَلِكِ صِيَامًا لِّيَذُوقَ وَبَالَ أَمْرِهِ ۗ عَفَا اللَّهُ عَمَّا
 سَلَفَ ۚ وَمَنْ عَادَ فَيَنْتَقِمُ اللَّهُ مِنْهُ ۗ وَاللَّهُ عَزِيزٌ ذُو انْتِقَامٍ

ای کسانی که ایمان آورده اید! همانا شراب و قمار و بتها، و تیرهای قرعه، پلید و از عمل شیطان است. پس از آنها دوری کنید، تا رستگار شوید. ﴿۹۰﴾ همانا شیطان می خواهد با شراب و قمار در میان شما عداوت و کینه ایجاد کند و شما را از یاد خدا و از نماز باز دارد؛ پس آیا شما خودداری خواهید کرد؟! ﴿۹۱﴾ و خدا را اطاعت کنید و (نیز) پیامبر را اطاعت کنید و (از نافرمانی) بپرهیزید، پس اگر روی گردانید؛ بدانید که بر پیامبر ما جز ابلاغ آشکار چیز دیگری نیست. ﴿۹۲﴾ بر کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده اند گناهی در آنچه خورده اند نیست؛ اگر پرهیز کاری کنند و ایمان آورند و کارهای شایسته انجام دهند، سپس پرهیز کاری کنند و ایمان آورند، سپس پرهیز کاری کنند و نیکی نمایند، و خداوند نیکو کاران را دوست می دارد. ﴿۹۳﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید! خداوند شما را به چیزی از شکار که دستها و نیزه هایتان به آن می رسد؛ آزمایش می کند تا خداوند معلوم بدارد چه کسی در نهان از او می ترسد، پس هر کس بعد از آن تجاوز کند؛ برایش عذاب دردناکی خواهد بود. ﴿۹۴﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید! در حال احرام شکار را نکشید، و هر کس از شما به عمد آن را بکشد؛ باید کفاره ای همانند آن از چهارپایان بدهد (بشرطی) که دو نفر عادل از شما (برابر بودن) آن را تصدیق کنند و (بصورت) قربانی به کعبه برساند یا (به جای قربانی) اطعام مساکین کند یا معادل آن روزه بگیرد تا کیفر عمل خود را بپشد، خداوند از آنچه گذشته در گذشت، و هر کس که (به این گناه) باز گردد؛ خدا از او انتقام می گیرد، و خداوند نیرومند (و) انتقام گیر است. ﴿۹۵﴾

شکار دریا و طعام آن برای شما حلال شده است تا برای شما و کاروانیان بهره ای باشد، و شکار بیابان تا موقعی که در احرام هستید، بر شما حرام است، و از خداوندی که بسوی او محشور می شوید؛ بترسید. ﴿۹۶﴾ خداوند کعبه - بیت الحرام -، و ماه حرام و قربانی (بی نشان) و قربانی نشاندار را وسیله ای برای استواری و سامان بخشیدن (به کار) مردم قرار داد، این (گونه احکام برای اینست که) بدانید بتحقیق خداوند آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است می داند، و مسلماً خداوند به هر چیز داناست. ﴿۹۷﴾ بدانید که خداوند سخت کیفر است و (در عین حال) خداوند آمرزنده ی مهربان است. ﴿۹۸﴾ بر پیامبر (وظیفه ای) جز رسانیدن (پیام الهی) نیست، و خداوند آنچه را که آشکار می کنید و آنچه را که پنهان می دارید؛ می داند. ﴿۹۹﴾ بگو: «ناپاک و پاک یکسان نیست. و اگر چه کثرت ناپاکها، تو را به شگفتی اندازد»، پس ای خردمندان، از خدا بترسید تا رستگار شوید. ﴿۱۰۰﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید! از چیزهای نپرسید که اگر برای شما آشکار گردد، شما را اندوهگین کند، و اگر به هنگام نزول قرآن، از آنها سؤال کنید برای شما آشکار می شود خداوند از آنها عفو کرده است، و خداوند آمرزنده ی بردبار است. ﴿۱۰۱﴾ به راستی گروهی قبل از شما از آن سؤال کردند، سپس (وقتی که جواشان آمد) بدان کافر شدند. ﴿۱۰۲﴾ خداوند هیچ گونه «بحیره» و نه «سائبه» و نه «وصیله» و نه «حام» را قرار نداده است، ولی کسانی که کافر شدند، بر خدا دروغ می بندند، و بیشترشان در نمی یابند. ﴿۱۰۳﴾

أَحِلَّ لَكُمْ صَيْدُ الْبَحْرِ وَطَعَامُهُ مَتَعًا لَكُمْ وَلِلسَّيْرَةِ وَحُرْمَ عَلَيْكُمْ صَيْدُ الْبَرِّ مَا دُمْتُمْ حُرْمًا وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿۹۶﴾ جَعَلَ اللَّهُ الْكَعْبَةَ الْبَيْتَ الْحَرَامَ قِيَمًا لِلنَّاسِ وَالشَّهْرَ الْحَرَامَ وَالْهُدَى وَالْقَلْتِدَ ذَٰلِكَ لِتَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَأَنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿۹۷﴾ أَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ وَأَنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿۹۸﴾ مَا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلْغُ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ وَمَا تَكْتُمُونَ ﴿۹۹﴾ قُلْ لَا يَسْتَوِي الْخَبِيثُ وَالطَّيِّبُ وَلَوْ أَعْجَبَكَ كَثْرَةُ الْخَبِيثِ فَاتَّقُوا اللَّهَ يَأُولِي الْأَلْبَابِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿۱۰۰﴾ يَتَأَيُّمُ الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَسْأَلُوا عَنْ أَشْيَاءَ إِنْ تُبَدَّ لَكُمْ تَسْأَلُوا وَإِنْ تَسْأَلُوا عَنْهَا حِينَ يُنزَلُ الْقُرْآنُ تَبَدَّ لَكُمْ عَفَا اللَّهُ عَنْهَا وَاللَّهُ غَفُورٌ حَلِيمٌ ﴿۱۰۱﴾ قَدْ سَأَلَهَا قَوْمٌ مِّن قَبْلِكُمْ ثُمَّ أَصْبَحُوا بِهَا كَافِرِينَ ﴿۱۰۲﴾ مَا جَعَلَ اللَّهُ مِنْ حَيْرَةٍ وَلَا سَائِبَةٍ وَلَا وَصِيلَةٍ وَلَا حَامٍ وَلَكِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ وَأَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ ﴿۱۰۳﴾

و هنگامی که به آنها گفته شود: «به سوی آنچه خدا نازل کرده و به سوی پیامبر بیاوید» گویند: «آنچه نیا کانمان را بر آن یافته ایم، ما را بس است». آیا اگر نیا کان آنها چیزی نمی دانستند و هدایت نیافته بودند (باز هم از آنها پیروی می کنند)؟ ﴿۱۰۴﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید! مراقب خود باشید اگر شما هدایت یافته باشید، گمراهی کسانی که گمراه شده اند به شما زبانی نمی رساند، بازگشت همه ی شما به سوی خداست، آنگاه شما را از آنچه عمل می کردید؛ آگاه می سازد. ﴿۱۰۵﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید! چون مرگ یکی از شما فرا رسد در موقع وصیت باید از میان شما دو نفر عادل را گواه بگیرید یا اگر مسافرت کردید و مصیبت مرگ به شما رسید (و مسلمانی را نیافتید) دو نفر از غیر خودتان را به گواهی بطلبید و اگر (هنگام ادای شهادت در صدق آنها) شک کردید آن دو را بعد از نماز نگاه دارید تا به خداوند سوگند بخورند که: «ما حاضر نیستیم حق را به چیزی بفروشیم اگر چه خویشانمان باشند و شهادت خدا را کتمان نمی کنیم که در این صورت از گناهکاران خواهیم بود». ﴿۱۰۶﴾ پس اگر معلوم شد که آن دو مرتکب گناه (خیانت) شده اند (و حق را کتمان نموده اند) دو نفر از کسانی که ستم دیده اند و نسبت به میت اولی هستند جای آنها را خواهند گرفت، آنگاه به خدا سوگند یاد کنند که: «گواهی ما از گواهی آن دو درست تر است؛ و ما تجاوزی نکرده ایم، و اگر چنین کرده باشیم از ستمکاران خواهیم بود». ﴿۱۰۷﴾ این (روش) به آنکه گواهی را به گونه ی درستش ادا کنند؛ نزدیکتر است، و یا بترسند که بعد از سوگندها (ی ورثه) سوگندهایشان رد شود؛ و از خدا بترسید، و گوش فرادهید و (بدانید که) خداوند گروه فاسقان را هدایت نمی کند. ﴿۱۰۸﴾

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا إِلَىٰ مَا أَنزَلَ اللَّهُ وَإِلَىٰ الرَّسُولِ قَالُوا حَسْبُنَا مَا وَجَدْنَا عَلَيْهِ ءِآبَاءَنَا ؕ أُولَٰئِكَ كَانَ ءِآبَاؤُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ شَيْئًا وَلَا يَهْتَدُونَ ﴿١٠٤﴾ يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا عَلَيْكُمْ أَنفُسَكُمْ ۗ لَا يَضُرُّكُمْ مِّنْ ضَلَّ إِذَا اهْتَدَيْتُمْ ۗ إِلَىٰ اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٠٥﴾ يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا شَهَادَةً بَيْنِكُمْ إِذَا حَضَرَ أَحَدَكُمُ الْمَوْتُ حِينَ الْوَصِيَّةِ ۗ إِنَّانِ ذَوَا عَدَلٍ مِّنْكُمْ ۗ أَوْ ءَاخِرَانِ مِّنْ غَيْرِكُمْ ۖ إِنَّ أَنتُمْ ضَرَبْتُمْ فِي الْأَرْضِ فَأَصَبْتَكُمْ ۖ مُّصِيبَةُ الْمَوْتِ ۗ تَحْبِسُونَهُمَا مِن بَعْدِ الْوَلَاةِ فَيُقْسِمَانِ بِاللَّهِ إِنِ ارْتَبْتُمْ لَا نَشْتَرِي بِهِ ثَمَنًا وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَىٰ ۗ وَلَا نَكْتُمُ شَهَادَةَ اللَّهِ إِنَّا إِذًا لَّمِنَ الْآثِمِينَ ﴿١٠٦﴾ فَإِنِ عُرِيَ عَلَىٰ أَنَّهُمَا اسْتَحَقَّ إِثْمًا فءَاخِرَانِ يُقِيمَانِ مَقَامَهُمَا مِنَ الَّذِينَ اسْتَحَقَّ عَلَيْهِمُ الْأَوْلِيَانِ فَيُقْسِمَانِ بِاللَّهِ لَشَهَدَتْنَا أَحَقُّ مِن شَهَادَتِهِمَا وَمَا أَعْتَدَيْنَا إِنَّا إِذًا لَّمِنَ الظَّالِمِينَ ﴿١٠٧﴾ ذَٰلِكَ أَدْنَىٰ أَن يَأْتُوا بِالشَّهَادَةِ عَلَىٰ وَجْهٍ أَوْ يَخَافُوا أَن تُرَدَّ أَسْمُنُ بَعْدَ ءِيمَنِہُمْ ۗ وَأَنفُوا لِلَّهِ وَأَسْمَعُوا ۗ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ﴿١٠٨﴾

* يَوْمَ تَجْمَعُ اللَّهُ الرُّسُلَ فَيَقُولُ مَاذَا أُجِبْتُمْ قَالُوا
 لَا عِلْمَ لَنَا إِنَّكَ أَنْتَ عَلَّمُ الْغُيُوبِ ﴿١١٩﴾ إِذْ قَالَ
 اللَّهُ يٰعِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ اذْكُرْ نِعْمَتِي عَلَيْكَ وَعَلَى
 وَاٰلِدَتِكَ إِذْ أَيَّدتُّكَ بِرُوحِ الْقُدُسِ تُكَلِّمُ النَّاسَ فِي
 الْمَهْدِ وَكَهْلًا ط وَإِذْ عَلَّمْتُكَ الْكِتَابَ
 وَالْحِكْمَةَ وَالتَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ ط وَإِذْ تَخْلُقُ مِنَ الطِّينِ
 كَهَيْئَةِ الطَّيْرِ بِإِذْنِي فَتَنفُخُ فِيهَا فَتَكُونُ طَيْرًا بِإِذْنِي ط
 وَتُبْرِئُ الْأَكْمَهَ وَالْأَبْرَصَ بِإِذْنِي ط وَإِذْ تُخْرِجُ
 الْمَوْتَىٰ بِإِذْنِي ط وَإِذْ كَفَفْتُ بَنِي إِسْرَائِيلَ عَنْكَ
 إِذْ جِئْتَهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ إِنْ
 هٰذَا إِلَّا سِحْرٌ مُّبِينٌ ﴿١٢٠﴾ وَإِذْ أَوْحَيْتُ إِلَى
 الْحَوَارِيِّينَ أَنْ ءَامِنُوا بِي وَبِرَسُولِي قَالُوا ءَامِنَا
 وَأَشْهَدُ بِأَنَّنَا مُسْلِمُونَ ﴿١٢١﴾ إِذْ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ
 يٰعِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ هَلْ يَسْتَطِيعُ رَبُّكَ أَنْ يُنَزِّلَ
 عَلَيْنَا مَائِدَةً مِنَ السَّمَاءِ ط قَالَ اتَّقُوا اللَّهَ إِنْ
 كُنْتُمْ مُّؤْمِنِينَ ﴿١٢٢﴾ قَالُوا نُرِيدُ أَنْ نَأْكُلَ مِنْهَا
 وَتَطَهَّرَ قُلُوبُنَا وَنَعْلَمَ أَنْ قَدْ صَدَّقْتَنَا وَنَكُونَ عَلَيْهَا
 مِنْ الشَّاهِدِينَ ﴿١٢٣﴾

روزی که خداوند پیامبران را گرد آورد؛ آنگاه بگوید: «
 (در برابر دعوت حق) چه پاسخی به شما داده شد؟»
 گویند: «ما را علمی نیست؛ بی گمان تو خود دانای
 رازهای نهانی». ﴿۱۰۹﴾ (به یاد بیاور) هنگامی را که
 خداوند (به عیسی پسر مریم) می فرماید: «ای عیسی پسر
 مریم! نعمتی را که به تو و مادرت بخشیدم به یاد آور؛
 زمانی که تو را با «روح القدس» (جبرئیل) تقویت
 کردم، در گهواره و بزرگی با مردم سخن گفتی، و
 هنگامی که کتاب و حکمت، و تورات و انجیل را به تو
 آموختم، و هنگامی که به فرمان من از گل چیزی مانند
 شکل پرنده ای ساختی؛ پس در آن می دمیدی و به
 فرمان من پرنده ای می شد، و کور مادر زاد و مبتلا به
 بیماری پیسی را به فرمان من شفا می دادی، و آنگاه که
 مردگان را به فرمان من (زنده) بیرون می آوردی، و
 هنگامی که بنی اسرائیل را از آسیب رساندن به تو
 بازداشتی، آنگاه که دلایل روشن برای آنها آوردی، پس
 کسانی از آنها کافر شدند؛ گفتند: «اینها جز جادوی
 آشکار (چیزی دیگر) نیست». ﴿۱۱۰﴾ (به یاد آور)
 زمانی را که به حواریون وحی فرستادم که: «به من و
 فرستاده من، ایمان بیاورید» گفتند: «ایمان آوردیم
 ، و گواه باش که ما تسلیم شده ایم». ﴿۱۱۱﴾ (و به یاد
 آور) چون حواریون گفتند: «ای عیسی پسر مریم! آیا
 پروردگارت می تواند سفره ای از آسمان بر ما نازل کند
 ؟». (عیسی در پاسخ) گفت: «اگر مؤمن هستید از خدا
 بترسید». ﴿۱۱۲﴾ گفتند: «می خواهیم از آن بخوریم و
 دلهایمان آرام گیرد و بدانیم که به ما راست گفته ای و
 بر آن از گواهان باشیم». ﴿۱۱۳﴾

عیسی پسر مریم (دعا کرد و) گفت: «پروردگارا! خداوند! از آسمان سفره ای بر ما بفرست تا برای اول و آخر ما عیدی باشد و نشانه ای از تو، و به ما روزی ده که تو بهترین روزی دهنده گانی». ﴿۱۱۴﴾ خداوند (دعای او را اجابت کرد و) فرمود: «من آن را بر شما نازل می کنم؛ اما هر یک از شما که بعد از آن کافر شود، او را چنان عذابی می کنم که هیچ کس از جهانیان را چنان عذاب نکرده باشم!». ﴿۱۱۵﴾ و (بیاد بیاور) که خداوند می فرماید: «ای عیسی پسر مریم! آیا تو به مردم گفתי که من و مادرم را به عنوان دو معبود به جای خدا انتخاب کنید؟» (عیسی) گوید: «تو منزه‌ای! من حق ندارم آنچه را که شایسته من نیست بگویم! اگر چنین سخنی را گفته باشم؛ بی گمان تو می دانی، تو از آنچه در ضمیر من است آگاهی و من از آنچه در ذات (پاک) توست؛ نمی دانم، یقیناً تو خود دانای رازهای نهانی. ﴿۱۱۶﴾ من چیزی جز آنچه مرا به آن فرمان دادی به آنها نگفتم (به آنها گفتم: خداوندی را پرستید که پروردگار من و پروردگار شماست و تا زمانی که در میان آنها بودم مراقب و گواشان بودم و چون مرا بر گرفتی تو خودت مراقب آنها بودی و تو بر هر چیز گواهی. ﴿۱۱۷﴾ اگر آنها را عذاب کنی آنان بندگان تو هستند و اگر آنها را بیامرزی تو نیرومند حکیمی». ﴿۱۱۸﴾ خداوند فرمود: «امروز؛ روزی است که راستی راستگویان به آنها سود می بخشد، برای آنها باغهای (از بهشت) است که نهرها از زیر (درختان) آن جاری است و تا ابد، جاودانه در آن می مانند، خداوند از آنها خوشنود است و آنها از او خوشنودند، این رستگاری بزرگ است». ﴿۱۱۹﴾ فرمانروایی آسمانها و زمین و آنچه در آنهاست از آن خداست؛ و او بر هر چیز تواناست. ﴿۱۲۰﴾

قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ اللَّهُمَّ رَبَّنَا أَنْزِلْ عَلَيْنَا مَائِدَةً مِنَ السَّمَاءِ تَكُونُ لَنَا عِيدًا لِأَوَّلِنَا وَآخِرِنَا وَآيَةً مِّنكَ وَأَرْزُقْنَا وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ ﴿١١٤﴾ قَالَ اللَّهُ إِنِّي مُنزِلُهَا عَلَيْكُمْ ط فَمَنْ يَكْفُرْ بَعْدُ مِنكُمْ فَإِنِّي أُعَذِّبُهُ عَذَابًا لَّا أُعَذِّبُهُ أَحَدًا مِّنَ الْعَالَمِينَ ﴿١١٥﴾ وَإِذْ قَالَ اللَّهُ يَٰعِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ ءَأَنْتَ قُلْتَ لِلنَّاسِ اتَّخِذُونِي وَأُمَّيَ الْنَهَيْنِ مِّن دُونِ اللَّهِ ط قَالَ سُبْحٰنَكَ مَا يَكُونُ لِي أَن أَقُولَ مَا لَيْسَ لِي بِحَقِّ ؕ إِن كُنْتُ قُلْتُهُ فَقَدْ عَلِمْتَهُ ؕ تَعَلَّمَ مَا فِي نَفْسِي وَلَا أَعْلَمُ مَا فِي نَفْسِكَ ؕ إِنَّكَ أَنْتَ عَلَّمُ الْغُيُوبِ ﴿١١٦﴾ مَا قُلْتُ لَهُمْ إِلَّا مَا أَمَرْتَنِي بِهِ ؕ أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ رَبِّي وَرَبَّكُمْ ؕ وَكُنْتُ عَلَيْهِمْ شَهِيدًا مَّا دُمْتُ فِيهِمْ ط فَلَمَّا تَوَفَّيْتَنِي كُنْتُ أَنْتَ الرَّقِيبَ عَلَيْهِمْ ؕ وَأَنْتَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ﴿١١٧﴾ إِن تَعَذَّبْتَهُمْ فَإِنَّهُمْ عِبَادُكَ ط وَإِن تَغْفِرَ لَهُمْ فَإِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿١١٨﴾ قَالَ اللَّهُ هَذَا يَوْمٌ يَنْفَعُ الصَّٰدِقِينَ صِدْقُهُمْ ط هُمْ جَنَّتٌ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ؕ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ ؕ ذَٰلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿١١٩﴾ لِلَّهِ مُلْكُ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ وَمَا فِيهِنَّ ؕ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٢٠﴾

سورة الأنعام

سوره انعام

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

به نام خداوند بخشنده مهربان

الْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَجَعَلَ
 الظُّلُمَاتِ وَالنُّورَ ۗ ثُمَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ يَعْدِلُونَ
 ﴿١﴾ هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ طِينٍ ثُمَّ قَضَىٰ أَجَلَ ۗ
 وَأَجَلٌ مُّسَمًّى عِنْدَهُ ۗ ثُمَّ أَنْتُمْ تَمْتَرُونَ ﴿٢﴾ وَهُوَ
 اللَّهُ فِي السَّمَوَاتِ وَفِي الْأَرْضِ يَعْلَمُ سِرَّكُمْ وَجَهْرَكُمْ
 وَيَعْلَمُ مَا تَكْسِبُونَ ﴿٣﴾ وَمَا تَأْتِيهِمْ مِنْ آيَةٍ مِنْ
 آيَاتِ رَبِّهِمْ إِلَّا كَانُوا عَنْهَا مُعْرِضِينَ ﴿٤﴾ فَقَدْ
 كَذَّبُوا بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ ۗ فَسَوْفَ يَأْتِيهِمْ أَنْبَاءُ مَا
 كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ﴿٥﴾ أَلَمْ يَرَوْا كَمَا أَهْلَكْنَا مِنْ
 قَبْلِهِمْ مِنْ قَرْنٍ مَكَّنَّهِمْ فِي الْأَرْضِ مَا لَمْ لَمْ نُمَكِّنْ
 لَهُمْ وَأَرْسَلْنَا السَّمَاءَ عَلَيْهِمْ مِدْرَارًا وَجَعَلْنَا الْأَنْهَارَ
 تَجْرِي مِنْ تَحْتِهِمْ فَأَهْلَكْنَاهُمْ بِذُنُوبِهِمْ وَأَنْشَأْنَا مِنْ
 بَعْدِهِمْ قَرْنًا آخَرِينَ ﴿٦﴾ وَلَوْ نَزَّلْنَا عَلَيْكَ كِتَابًا فِي
 قِرْطَاسٍ فَلَمَسُوهُ بِأَيْدِيهِمْ لَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنَّ
 هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُّبِينٌ ﴿٧﴾ وَقَالُوا لَوْلَا أَنْزَلَ عَلَيْهِ
 مَلَكٌ ۗ وَلَوْ أَنْزَلْنَا مَلَكَ لَفُضِيَ الْأَمْرُ ثُمَّ لَا يُنظَرُونَ

﴿٨﴾

ستایش برای خداوندی است که آسمانها و زمین را آفرید و
 تاریکها و نور را پدید آورد، و با این همه آنهایی که کافران
 شدند با پروردگار خویش دیگری را برابر می دارند (و به
 او شرک می آورند). ﴿١﴾ او کسی است که شما را از گل
 آفرید، سپس مدتی را مقرر کرد، و (برای قیامت) مدتی معین
 نزد اوست، با این همه شک می کنید. ﴿٢﴾ و اوست خداوند
 معبود در آسمانها و در زمین، نهان شما و آشکار شما را می
 داند، و آنچه به دست می آورید (و انجام می دهید) می داند.
 ﴿٣﴾ و هیچ نشانه ای از نشانه های پروردگارشان برای آنان
 نمی آید، مگر اینکه رویگردان می شوند. ﴿٤﴾ به راستی
 آنان حق را هنگامی که سراغشان آمد، تکذیب کردند، پس
 به زودی خبر چیزهایی که به مسخره می گرفتند به
 آنها خواهد رسید. ﴿٥﴾ آیا ندیدند که پیش از آنها چه قدر از
 امتها را هلاک کردیم؟ (امتهای) که در زمین به آنها (قدرت
 و) اقتدار داده بودیم که به شما (چنان قدرت و) اقتداری
 نداده ایم، و بارانهای پی در پی از آسمان بر آنها فرستادیم، و
 از زیر (آبادیهای) آنها رودها را جای ساختیم، آنگاه آنان را
 به کیفر گناهانشان نابودشان کردیم، و پس از آنها گروهی
 دیگر را پدید آوردیم. ﴿٦﴾ و اگر کتابی (نوشته) بر کاغذ بر
 تو نازل کنیم، که آن را با دستهای خود لمس کنند؛ قطعاً
 کسانی که کافر شدند، می گویند: «این (چیزی) جز جادویی
 آشکار نیست». ﴿٧﴾ و گفتند: «چرا فرشته ای بر او نازل نشده
 است؟ (تا او را تصدیق کند؟)» و اگر فرشته ای می
 فرستادیم، (و ایمان نمی آوردند) قطعاً کار به پایان می رسید،
 سپس به آنها (هیچگونه) مهلتی داده نمی شد (و هلاک می
 شدند) ﴿٨﴾

و اگر او (= فرستاده) را فرشته ای قرار می دادیم، حتماً وی را به صورت یک مرد در می آوردیم، باز هم (به گمان آنان کار را بر آنها) مشتبه می ساختیم همانگونه که آنها (بر خود و دیگران) مشتبه می سازند (و جای شبه باقی می ماند). ﴿۹﴾ (ای پیامبر) بتحقیق پیامبران پیش از تو (نیز) مسخره شدند، پس (سزای) آنچه مسخره اش می کردند؛ بر سر تمسخر کنندگان فرود آمد (و آنها را احاطه کرد). ﴿۱۰﴾ بگو: «در زمین گردش کنید، سپس بنگرید سر انجام تکذیب کنندگان چگونه بوده است». ﴿۱۱﴾ بگو: «آنچه در آسمانها و زمین است، از آن کیست؟» بگو: «از آن خداست، که رحمت را بر خود مقرر داشته است، قطعاً شما را در روز قیامت که در آن شکی نیست، گرد خواهد آورد، کسانی که به خویش زیان رسانده اند پس ایمان نمی آورند. ﴿۱۲﴾ و از آن اوست، آنچه در شب و روز آرام گیرد، و او شنوایی داناست». ﴿۱۳﴾ بگو: «آیا غیر خدا را ولی و یاور گیرم؟ (خدایی) که پدید آورنده ی آسمانها و زمین است، اوست که روزی می دهد، و به او روزی نمی دهند». بگو: «من مأمورم که نخستین کسی باشم که اسلام آورده است، و (فرمان یافته ام که) از مشرکان نباش». ﴿۱۴﴾ بگو: «همانا من اگر نافرمانی پروردگارم کنم، از عذاب روز بزرگ می ترسم». ﴿۱۵﴾ هر کس که در آن روز (عذاب را) از او بگردانند (و به وی عذاب نرسد) قطعاً (خداوند) به او رحم نموده است؛ و این پیروزی آشکار است. ﴿۱۶﴾ اگر خداوند (بخواهد) زبانی به تو برساند، هیچ کس جز او نمی تواند آن را دفع کند، و اگر خیری به تو رساند، پس او بر همه چیز تواناست. ﴿۱۷﴾ و اوست که بر بندگان خود مسلط و چیره است، و او حکیم آگاه است. ﴿۱۸﴾

وَلَوْ جَعَلْنَاهُ مَلَكًا لَجَعَلْنَاهُ رَجُلًا وَلَلَبَسْنَا عَلَيْهِمَ مَا يَلْبَسُونَ ﴿٩﴾ وَ لَقَدْ اسْتَهْزَيْتُمْ بِرُسُلِنَا مِن قَبْلِكَ فَحَاقَ بِالَّذِينَ سَخِرُوا مِنْهُمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ﴿١٠﴾ قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ ثُمَّ أَنْظِرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكْذِبِينَ ﴿١١﴾ قُلْ لِمَن مَّا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ قُلْ لِلَّهِ كَتَبَ عَلَى نَفْسِهِ الرَّحْمَةَ لِيَجْمَعَ بَيْنَكُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنفُسَهُمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٢﴾ ﴿١٣﴾ وَ لَهُ مَا سَكَنَ فِي اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿١٤﴾ قُلْ أَعْبُدُوا اللَّهَ أَتَّخِذُ وَلِيًّا فَاطِرِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ يُطْعِمُهُ وَلَا يُطْعَمُ قُلْ إِنِّي أُمِرْتُ أَنْ أَكُونَ أَوَّلَ مَنْ أَسْلَمَ وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٥﴾ قُلْ إِنِّي أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ رَبِّي عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿١٦﴾ مَن يُصِرْ فِى عَنَاءِ يَوْمٍ فَقَدْ رَحِمَهُ وَذَلِكَ الْفَوْزُ الْمُبِينُ ﴿١٧﴾ وَإِنْ يَمَسَّكَ اللَّهُ بِضُرٍّ فَلَا كَاشِفَ لَهُ إِلَّا هُوَ وَإِنْ يَمَسَّكَ خَيْرٌ فَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٨﴾ وَهُوَ الْقَاهِرُ فَوْقَ عِبَادِهِ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ ﴿١٩﴾

قُلْ أَىُّ شَىءٍ أَكْبَرُ شَهَادَةً ۗ قُلِ اللَّهُ شَهِيدٌ بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ ۗ
 وَأُوحِيَ إِلَىٰ هَذَا الْقُرْآنِ لِأُنذِرَكُمْ بِهِ ۖ وَمَنْ بَلَغَ ۗ
 أَئِنكُمْ لَتَشْهَدُونَ أَنَّ مَعَ اللَّهِ ءَالِهَةً أُخْرَىٰ ۗ قُلْ لَا
 أَشْهَدُ ۗ قُلْ إِنَّمَا هُوَ إِلَهُهُ وَاحِدٌ وَإِنِّى بَرِءٌ مِّمَّا تُشْرِكُونَ
 ﴿١٨﴾ الَّذِينَ ءَاتَيْنَهُمُ الْكِتَابَ يَعْرِفُونَهُ كَمَا يَعْرِفُونَ
 أَبْنَاءَهُمْ ۗ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنفُسَهُمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٩﴾
 وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ
 بِعَآيَتِهِ ۗ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ ﴿٢٠﴾ وَيَوْمَ نَحْشُرُهُمْ
 جَمِيعًا ثُمَّ نَقُولُ لِلَّذِينَ أَشْرَكُوا أَيْنَ شُرَكَآؤُكُمْ الَّذِينَ كُنْتُمْ
 تَزْعُمُونَ ﴿٢١﴾ ثُمَّ لَمْ تَكُنْ فَتَنَتَّهُمْ إِلَّا أَنْ قَالُوا وَاللَّهِ
 رَبِّنَا مَا كُنَّا مُشْرِكِينَ ﴿٢٢﴾ أَنْظِرْ كَيْفَ كَذَبُوا عَلَىٰ
 أَنفُسِهِمْ ۗ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿٢٣﴾ وَمِنْهُمْ مَنْ
 يَسْتَمِعُ إِلَيْكَ ۗ وَجَعَلْنَا عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً أَنْ يَفْقَهُوهُ وَفَىٰ
 ءِذَانِهِمْ وَقْرًا ۗ وَإِنْ يَرَوْا كُلَّ ءَايَةٍ لَا يُؤْمِنُوا بِهَا ۗ حَتَّىٰ
 إِذَا جَاءُوكَ مُجِدُّوُنَا يَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنَّ هَذَا إِلَّا
 أَسْطِيرُ الْأَوَّلِينَ ﴿٢٤﴾ وَهُمْ يَنْهَوْنَ عَنْهُ وَيَنْعَوْنَ عَنْهُ ۗ
 وَإِنْ يُهْلِكُونَ إِلَّا أَنفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ ﴿٢٥﴾ وَلَوْ تَرَىٰ
 إِذْ وَقَفُوا عَلَى النَّارِ فَقَالُوا يَلَيْتَنَا نُرُدُّ وَلَا نُكَذِّبُ
 بِعَآيَتِ رَبِّنَا وَنَكُونُ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٢٦﴾

بگو: «چه چیز در گواهی بزرگتر (و برتر) است؟» بگو: «خداوند، میان من و شما گواه است، و این قرآن بر من وحی شده تا شما و تمام کسانی را که به آنها می رسد؛ با آن بیم دهم، آیا براستی شما گواهی می دهید که با خداوند معبودهای دیگری هستند؟» بگو: «من گواهی نمی دهم» بگو: «همانا او تنها معبود یگانه است، و من از آنچه با او شریک قرار می دهید، بیزارم». ﴿۱۹﴾ کسانی که به آنها کتاب داده ایم، به خوبی او را می شناسند، همان گونه که فرزندان خود را می شناسند، کسانی که به خویش زیان رسانده اند پس ایمان نمی آورند. ﴿۲۰﴾ و چه کسی ستمکارتر است از آن کس که بر خدا دروغ ببندد، یا آیاتش را تکذیب کند؟ به راستی ستمکاران رستگار نخواهند شد. ﴿۲۱﴾ و روزی که همه آنها را گرد آوریم، سپس به کسانی که شرک ورزیده اند؛ می گوئیم: «معبودهایی که آنها را شریک خدا می پنداشتید؛ کجا هستند؟» ﴿۲۲﴾ آنگاه پاسخ و عذرشان جز این نباشد که گویند: «به خداوند پروردگاران سوگند، که ما مشرک نبودیم!» ﴿۲۳﴾ بنگر چگونه بر خویشتن دروغ گفتند، و آن دروغهایی که ساخته بودند همه محو و نابود شد. ﴿۲۴﴾ و از آنان کسانی هستند که به تو گوش فرا می دهند، و ما بر دلهایشان پرده ها افکنده ایم تا آن را نفهمند، و در گوشهایشان سنگینی (قرار داده ایم) و اگر تمام معجزه ها را ببینند، به آن ایمان نمی آورند، تا اینکه نزد تو آیند و با تو مجادله کنند، کسانی که کافر شدند، گویند: «این جز افسانه های پیشینیان نیست». ﴿۲۵﴾ و آنها (مردم را) از (پیروی) او (= پیامبر) باز می دارند، و خود (نیز) از او دور می شوند، آنها جز خویشتن (کسی) را هلاک نمی کنند و نمی دانند. ﴿۲۶﴾ و اگر (آنها را) هنگامی که در برابر آتش نگه داشته اند؛ ببینی (شگفت زده می شوی) پس می گویند: «ای کاش باز گردانده می شدیم، و آیات پروردگاران را تکذیب نمی کردیم، و از مؤمنان می بودیم». ﴿۲۷﴾

(نه چنین نیست) بلکه آنچه را که پیش از این پنهان می کردند برایشان آشکار شده، و اگر باز گردانده شوند، بی تردید به آنچه از آن نهی شده بودند؛ باز می گردند، و اینان دروغگو یانند. ﴿۲۸﴾ و گفتند: «هیچ چیزی جز این زندگی دنیای ما نیست، و ما هرگز بر انگیخته نخواهیم شد». ﴿۲۹﴾ و اگر آنها را به هنگامی که در پیشگاه پروردگارشان باز داشته شده اند ببینی (شگفت زده می شوی، و خداوند به آنها) می فرماید: «آیا این حق نیست؟» گویند: «چرا قسم به پروردگارمان (حق است) (خداوند) می فرماید: «پس به سزای آنکه کفر می ورزیدید عذاب را بچشید». ﴿۳۰﴾ آنها که لقای پروردگار را تکذیب کردند؛ قطعاً زیان دیدند، هنگامی که ناگهان قیامت به سراغشان بیاید، گویند: «ای افسوس بر ما که درباره ی آن کوتاهی کردیم». و آنها (بار) گناهانشان را بر پشت های خود حمل می کنند، چه بد باری است آنچه را حمل می کنند. ﴿۳۱﴾ زندگی دنیا چیزی جز بازیچه و سرگرمی نیست، و قطعاً سرای آخرت برای کسانی که پرهیزگارند، بهتر است، آیا نمی اندیشید؟! ﴿۳۲﴾ یقیناً ما می دانیم که آنچه می گویند، تو را غمگین می کند، پس آنها (در حقیقت) تو را تکذیب نمی کنند، بلکه (این) ستمکاران، آیات خدا را انکار می کنند. ﴿۳۳﴾ و براستی پیامبرانی پیش از تو تکذیب شدند، و در برابر تکذیب ها صبر کردند و (در این راه) آزار دیدند؛ تا یاری ما به آنها رسید، و هیچ کس نمی تواند کلام خدا را تغییر دهد، و بی گمان اخبار پیامبران به تو رسیده است. ﴿۳۴﴾ و اگر روی گردانی آنها بر تو گران آمده است، پس اگر می توانی نقبی در زمین (بزنی) یا نردبانی به آسمان بجوی، آنگاه نشانه ای (دیگر) برای آنها بیاوری! (پس چنان کن). و اگر خدا بخواهد آنها را بر هدایت گرد می آورد، پس هرگز از نادانان مباش. ﴿۳۵﴾

بَلْ بَدَا لَهُمْ مَا كَانُوا يُخْفُونَ مِنْ قَبْلُ وَلَوْ رُدُّوا لَعَادُوا لِمَا نُهُوا عَنْهُ وَإِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿۲۸﴾ وَقَالُوا إِنَّا هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا وَمَا نَحْنُ بِمَبْعُوثِينَ ﴿۲۹﴾ وَلَوْ تَرَى إِذْ وَقُفُوا عَلَى رَبِّهِمْ قَالَ أَلَيْسَ هَذَا بِالْحَقِّ قَالُوا بَلَىٰ وَرَبِّنَا قَالَ فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿۳۰﴾ قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِلِقَاءِ اللَّهِ حَتَّىٰ إِذَا جَاءَهُمُ السَّاعَةُ بَغْتَةً قَالُوا يَحْسِرْتَنَّا عَلَىٰ مَا فَرَطْنَا فِيهَا وَهُمْ يَحْمِلُونَ أَوْرَارَهُمْ عَلَىٰ ظُهُورِهِمْ أَلَا سَاءَ مَا يَزُرُونَ ﴿۳۱﴾ وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَعِبٌ وَلَهُوَ ٱللَّدَارُ الْآخِرَةُ خَيْرٌ لِّلَّذِينَ يَتَّقُونَ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿۳۲﴾ قَدْ نَعْلَمُ إِنَّهُ لِيَحْزُنَكَ الَّذِي يَقُولُونَ فَإِنَّهُمْ لَا يُكَذِّبُونَكَ وَلَٰكِنَّ الظَّالِمِينَ بَيَّاتٍ لِلَّهِ يَجْحَدُونَ ﴿۳۳﴾ وَلَقَدْ كُذِّبَتْ رُسُلٌ مِّن قَبْلِكَ فَصَبَرُوا عَلَىٰ مَا كُذِّبُوا وَأُوذُوا حَتَّىٰ أَنْتَهُمُ نَصْرُنَا وَلَا مُبَدِّلَ لِكَلِمَاتِ اللَّهِ وَلَقَدْ جَاءَكَ مِن نَّبَائِ الْمُرْسَلِينَ ﴿۳۴﴾ وَإِن كَانَ كَبُرَ عَلَيْكَ إِعْرَاضُهُمْ فَإِنِ اسْتَطَعْتَ أَن تَبْتَغِيَ نَفَقًا فِي الْأَرْضِ أَوْ سُلَّمًا فِي السَّمَاءِ فَتَأْتِيَهُم بِغَايَةٍ ۚ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَمَعَهُمْ عَلَى الْهُدَىٰ ۚ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْجَاهِلِينَ ﴿۳۵﴾

تنها کسانی (دعوت تو را) اجابت می کنند که گوش شنوا دارند، و خداوند مردگان را (در روز قیامت) بر می انگیزد، سپس به سوی او باز گردانده می شوند. ﴿۳۶﴾ و گفتند: «چرا نشانه ای از طرف پروردگارش بر او نازل نشده است؟» بگو: «بی گمان خداوند، قادر است که نشانه ای نازل کند» ولی بیشتر آنها نمی دانند. ﴿۳۷﴾ هیچ جنبیده ای در زمین نیست، و نه هیچ پرندۀ ای که با دو بال خود پرواز می کند، مگر اینکه امتهایی مانند شما هستند، ما در کتاب (لوح محفوظ) هیچ چیز را فرو گذار نکردیم، سپس به سوی پروردگارشان محشور می گردند. ﴿۳۸﴾ و کسانی که آیات ما را تکذیب کردند، کر و لال هستند (از شنیدن حق و گفتن حق و) در تاریکیهای قرار دارند، هر کس را خدا بخواهد گمراه می کند، و هر کس را بخواهد؛ او را بر راه راست قرار خواهد داد. ﴿۳۹﴾ بگو: «اگر راست می گوید، به من خبر دهید اگر عذاب خدا به سراغ شما آید، یا قیامت بر پا شود، آیا غیر از خدا را می خوانید؟!﴾ ﴿۴۰﴾ (نه) بلکه تنها او را می خوانید، و اگر او بخواهد مشکلی را که برای آن؛ او را خوانده اید، بر طرف می سازد، و آنچه را شریک او قرار می دهید؛ فراموش خواهید کرد. ﴿۴۱﴾ و ما بتحقیق به سوی امتهایی که پیش از تو بودند، (پیامبرانی) فرستادیم، (چون نافرمانی کردند) پس آنها را به رنج و سختیها گرفتار ساختیم، تا زاری کنند (و تسلیم گردند) ﴿۴۲﴾ پس چرا هنگامی که عذاب ما به آنها رسید زاری نکردند؟ (و تسلیم نشدند؟! بلکه دلهای آنها سخت شد، و شیطان، هر کاری که می کردند، در نظرشان آراست. ﴿۴۳﴾ پس چون آنچه را به آنها یاد آوری شده بود فراموش کردند، درهای همه چیز را به روی آنها گشودیم تا وقتی که به آنچه داده شدند شاد گشتند، ناگهان آنها را گرفتیم، در این هنگام همه مأیوس شدند. ﴿۴۴﴾

﴿۳۶﴾ إِنَّمَا يَسْتَجِيبُ الَّذِينَ يَسْمَعُونَ وَالْمَوْتَى يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ ثُمَّ إِلَيْهِ يُرْجَعُونَ ﴿۳۶﴾ وَقَالُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِنْ رَبِّهِ قُلْ إِنَّ اللَّهَ قَادِرٌ عَلَى أَنْ يُنْزِلَ آيَةً وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿۳۷﴾ وَمَا مِنْ دَابَّةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا طَائِرٍ يَطِيرُ بِجَنَاحَيْهِ إِلَّا أُمَمٌ أَمْثَلُكُمْ مَا فَرَطْنَا فِي الْكِتَابِ مِنْ شَيْءٍ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّهِمْ يُحْشَرُونَ ﴿۳۸﴾ وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا صُمٌّ وَبُكْمٌ فِي الظُّلُمَاتِ مَنْ يَشَأِ اللَّهُ يُضِلَّهُ وَمَنْ يَشَأِ يُجْعَلْهُ عَلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿۳۹﴾ قُلْ أَرَأَيْتَكُمْ إِنْ أَتَتْكُمْ عَذَابُ اللَّهِ أَوْ أَتَتْكُمْ السَّاعَةُ أَغَيْرَ اللَّهِ تَدْعُونَ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿۴۰﴾ بَلْ إِلَٰهَهُمْ تَدْعُونَ إِيَّاهُ تَدْعُونَ فَيَكْشِفُ مَا تَدْعُونَ إِلَيْهِ إِنْ شَاءَ وَتَنْسَوْنَ مَا تُشْرِكُونَ ﴿۴۱﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَىٰ أُمَمٍ مِّن قَبْلِكَ فَأَخَذْنَاهُمْ بِالْبَأْسَاءِ وَالضَّرَّاءِ لَعَلَّهُمْ يَتَضَرَّعُونَ ﴿۴۲﴾ فَلَوْلَا إِذْ جَاءَهُمْ بَأْسُنَا تَضَرَّعُوا وَلَٰكِنْ قَسَتْ قُلُوبُهُمْ وَزَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۴۳﴾ فَلَمَّا نَسُوا مَا ذُكِّرُوا بِهِ فَتَحْنَا عَلَيْهِمُ أَبْوَابَ كُلِّ شَيْءٍ حَتَّىٰ إِذَا فَرِحُوا بِمَا أُوتُوا أَخَذْنَاهُمْ بَغْتَةً فَإِذَا هُمْ مُبْلِسُونَ ﴿۴۴﴾

فَقُطِعَ دَابِرُ الْقَوْمِ الَّذِينَ ظَلَمُوا^ع وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ
 الْعَالَمِينَ ﴿٤٥﴾ قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَخَذَ اللَّهُ سَمْعَكُمْ
 وَأَبْصَارَكُمْ وَخَمَّ عَلَى قُلُوبِكُمْ مِّنْ إِلَهٍ غَيْرِ اللَّهِ
 يَأْتِيكُمْ بِهِ^ط أَنْظِرْ كَيْفَ نَصَرِفُ الْآيَاتِ ثُمَّ هُمْ
 يَصْدِفُونَ ﴿٤٦﴾ قُلْ أَرَأَيْتَكُمْ إِنْ أَتَاكُمْ عَذَابٌ
 اللَّهُ بَغْتَةً أَوْ جَهْرَةً هَلْ يُهْلِكُ إِلَّا الْقَوْمَ
 الظَّالِمُونَ ﴿٤٧﴾ وَمَا نُرْسِلُ الْمُرْسَلِينَ إِلَّا
 مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ^ط فَمَنْ ءَامَنَ وَأَصْلَحَ فَلَا خَوْفٌ
 عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٤٨﴾ وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا
 يَمَسُّهُمْ الْعَذَابُ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ ﴿٤٩﴾ قُلْ لَا
 أَقُولُ لَكُمْ عِنْدِي خَزَائِنُ اللَّهِ وَلَا أَعْلَمُ الْغَيْبَ وَلَا
 أَقُولُ لَكُمْ إِنِّي مَلَكٌ^ط إِنْ أَتَّبِعْ إِلَّا مَا يُوحَىٰ إِلَيَّ^ع قُلْ
 هَلْ يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَالْبَصِيرُ^ع أَفَلَا تَتَفَكَّرُونَ ﴿٥٠﴾
 وَأَنْذِرْ بِهِ الَّذِينَ يَخَافُونَ أَنْ يُحْشَرُوا إِلَىٰ رَبِّهِمْ لَيْسَ
 لَهُمْ مِنْ دُونِهِ^ط وَلِيٌّ وَلَا شَفِيعٌ لَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿٥١﴾
 وَلَا تَطْرُدِ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ بِالْغَدَاةِ وَالْعَشِيِّ
 يُرِيدُونَ وَجْهَهُ^ط مَا عَلَيْكَ مِنْ حِسَابِهِمْ مِنْ شَيْءٍ
 وَمَا مِنْ حِسَابِكَ عَلَيْهِمْ مِنْ شَيْءٍ فَتَطْرُدَهُمْ فَتَكُونَ
 مِنَ الظَّالِمِينَ ﴿٥٢﴾

پس ریشه قومی که ستم کرده بودند، قطع شد، و ستایش
 مخصوص خداوندی است که پروردگار جهانیان است.
 ﴿٤٥﴾ بگو: «به من خبر دهید، اگر خداوند، گوش شما
 و چشمهایتان را بگیرد، و بر دل‌های شما مهر بزند کدام
 معبود جز خدا (می تواند) آنها را به شما بازگرداند؟!»
 بین چگونه آیات را (به شیوه‌های) گوناگون (بیان) می
 کنیم، سپس آنها روی می گردانند! ﴿٤٦﴾ بگو: «به من
 خبر دهید اگر عذاب خدا ناگهان یا آشکارا به سراغ شما
 بیاید؛ آیا جز قوم ستمکاران نابود می شوند؟!» ﴿٤٧﴾
 وما پیامبران را جز بشارت دهنده و بیم دهنده نمی فرستیم،
 پس هر کس که ایمان آورد و (خویشترن را) اصلاح کند
 نه ترسی بر آنان است و نه آنان اندوهگین می شوند.
 ﴿٤٨﴾ و کسانی که آیات ما را تکذیب کردند؛ بخاطر ( )
 کفر و نافرمانی شان عذاب به آنان می رسد. ﴿٤٩﴾ بگو
 :«من نمی گویم خزاین خدا نزد من است و غیب نمی
 دانم، و به شما نمی گویم من فرشته هستم، جز از آنچه
 به من وحی می شود؛ پیروی نمی کنم». بگو: «آیا نابینا و
 بینا یکسانند؟! چرا نمی اندیشید؟!» ﴿٥٠﴾ و با آن (=)
 قرآن) کسانی را که می ترسند به سوی پروردگارشان
 گرد آیند؛ بیم ده (زیرا که) برایشان (در آن روز)
 دوست و شفیع جز او (= خدا) نیست؛ باشد که
 پرهیزگاری پیشه کنند. ﴿٥١﴾ و کسانی را که صبح و
 شام پروردگارشان را می خوانند (و) خشنودی او را می
 خواهند (از خود) دور مکن، نه چیزی از حساب آنها بر
 توست و نه چیزی از حساب تو بر آنها؛ پس اگر آنها را
 طرد کنی از ستمکاران خواهی بود. ﴿٥٢﴾

وَكَذَلِكَ فَتَنَّا بَعْضَهُم بِبَعْضٍ لِيَقُولُوا أَهَذَا لَآءِ
 مَنِ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِّنْ بَيْنِنَا ۗ أَلَيْسَ اللَّهُ بِأَعْلَمَ
 بِالشَّاكِرِينَ ﴿٥٢﴾ وَإِذَا جَاءَكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ
 بِآيَاتِنَا فَقُلْ سَلِّمُوا عَلَيَّ كَمَا كَتَبَ رَبُّكُمْ عَلَىٰ نَفْسِهِ
 الرَّحْمَةَ أَنَّهُ مَن عَمِلَ مِنكُمْ سُوءًا بِجَهَالَةٍ ثُمَّ تَابَ
 مِن بَعْدِهِ وَأَصْلَحَ فَأَنَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٥٣﴾
 وَكَذَلِكَ نَفِصِلُ الْآيَاتِ وَلِتَسْتَبِينَ سَبِيلُ
 الْمُجْرِمِينَ ﴿٥٤﴾ قُلْ إِنِّي نُهَيْتُ أَنْ أَعْبُدَ الَّذِينَ
 تَدْعُونَ مِن دُونِ اللَّهِ ۚ قُلْ لَآ أَتَّبِعُ أَهْوَاءَكُمْ قَدْ
 ضَلَلْتُ إِذًا وَمَا أَنَا مِنَ الْمُهْتَدِينَ ﴿٥٥﴾ قُلْ إِنِّي
 عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّي وَكَذَّبْتُمْ بِهِ ۚ مَا عِندِي مَا
 تَسْتَعْجِلُونَ بِهِ ۚ إِنَّ الْحُكْمَ إِلَّا لِلَّهِ يَقْضُ الْحَقُّ
 وَهُوَ خَيْرُ الْفَاصِلِينَ ﴿٥٦﴾ قُلْ لَوْ أَنَّ عِندِي مَا
 تَسْتَعْجِلُونَ بِهِ لَقُضِيَ الْأَمْرُ بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ ۗ وَاللَّهُ
 أَعْلَمُ بِالظَّالِمِينَ ﴿٥٧﴾ وَعِنْدَهُ مَفَاتِحُ الْغَيْبِ
 لَآ يَعْلَمُهَا إِلَّا هُوَ ۚ وَيَعْلَمُ مَا فِي الْبُرِّ وَالْبَحْرِ ۚ وَمَا
 تَسْقُطُ مِنَ وَرَقَةٍ إِلَّا يَعْلَمُهَا وَلَا حَبَّةٌ فِي ظِلْمَةٍ
 الْأَرْضِ وَلَا رَطْبٍ وَلَا يَابِسٍ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُّبِينٍ ﴿٥٨﴾

و این چنین بعضی از آنها را با بعض دیگر آزمودیم؛ تا بگویند: «آیا اینها هستند که خدا از میان ما بر آنان منت نهاده (و نعمت هدایت بخشیده) است؟!» آیا خداوند به سپاسگزاران دانا تر نیست؟ ﴿۵۳﴾ و هر گاه کسانی که به آیات ما ایمان دارند نزد تو آیند (به آنها) بگو: «سلام بر شما، پروردگارتان رحمت را بر خود فرض کرده که هر کس از شما از روی نادانی کار بدی مرتکب شود؛ سپس بعد از آن توبه و درستکاری کند، البته او آمرزنده ی مهربان است». ﴿۵۴﴾ و این چنین آیات را به تفصیل بیان می کنیم و تا راه مجرمان (و گناهکاران) آشکار گردد. ﴿۵۵﴾ بگو: «من از پرستش کسانی که غیر از خدا می خوانید؛ نهی شده ام». بگو: «من از هوسهای شما پیروی نمی کنم که اگر چنین کنم؛ قطعاً گمراه شده ام و از هدایت یافتگان نخواهم بود». ﴿۵۶﴾ بگو: «من دلیل روشنی از پروردگارم دارم و شما آن را تکذیب کرده اید و آنچه شما بدان شتاب دارید (از نزول عذاب) نزد من نیست؛ حکم و فرمان تنها از آن خداست، حق را بیان می کند و او بهترین جدا کننده (ی حق از باطل) است». ﴿۵۷﴾ بگو: «اگر آنچه که شما بدان شتاب دارید (از نزول عذاب) نزد من بود (بر شما نازل می کردم و) کار میان من و شما به پایان می رسید، و خداوند به ستمکاران داناتر است». ﴿۵۸﴾ و کلیدهای غیب نزد اوست؛ و جز او کسی آنها را نمی داند، آنچه را در خشکی و دریاست می داند، و هیچ برگی (از درختی) نمی افتد؛ مگر اینکه آن را می داند، و نه هیچ دانه ای در تاریکیهای زمین و نه هیچ تر و خشکی (وجود دارد) مگر اینکه در کتابی آشکار (= لوح محفوظ ثبت) است. ﴿۵۹﴾

و او کسی است که (روح) شما را در شب (هنگام خواب) می گیرد و آنچه در روز کرده اید می داند، سپس شما را در آن (روز از خواب) بر می انگیزد تا موعد مقرر فرا رسد، سپس بازگشت شما به سوی اوست، آنگاه شما را از آنچه انجام می دادید؛ آگاه می سازد. ﴿۶۰﴾ و او بر بندگانش چیره است و نگاهبانانی (از فرشتگان) بر شما می فرستد تا زمانی که یکی از شما را مرگ فرا رسد؛ فرستادگان ما (ملك الموت و دستیارانش) جانش را می گیرند، و آنها (در انجام مأموریت خود) کوتاهی نمی کنند. ﴿۶۱﴾ سپس به سوی خدا که مولای حقیقی آنهاست باز می گردند، بدانید که حکم (و داوری) مخصوص اوست، و او زود شمارترین حسابگران است. ﴿۶۲﴾ بگو: «چه کسی شما را از تاریکیهای خشکی و دریا رهایی می بخشد؟! او را با تضرع و زاری و (در) پنهانی می خوانید (و می گویند): اگر ما را از این (خطرات و بلاها) رهایی بخشد؛ مسلماً از شکر گزاران خواهیم بود». ﴿۶۳﴾ بگو: «خداوند شما را از اینها و از هراندوهی می رهاوند، باز هم شما شرک می ورزید». ﴿۶۴﴾ بگو: «او قادر است بر آنکه عذابی از بالای (سر) تان یا از زیر پایتان؛ بر شما بفرستد، یا شما را بصورت گروه گروه (و پراکنده) با هم پیامیزد و (طعم) جنگ (و دو دستگی) را به هر یک از شما بوسیله ی دیگری بچشاند». بنگر، چگونه آیات را گوناگون بیان می کنیم؛ تا آنان در یابند. ﴿۶۵﴾ قوم تو آن (=قرآن) را تکذیب کردند در حالی که آن حق است. بگو: «من بر شما نگاهبان نیستم». ﴿۶۶﴾ هر خبری (سر انجام و) قرار گاهی دارد، و به زودی خواهید دانست. ﴿۶۷﴾ و هر گاه کسانی را دیدی که در آیات ما (از روی عناد و مسخره) به بحث و گفتگو می پردازند، از آنان روی بگردان؛ تا به سخن دیگری پردازند. و اگر شیطان تو را به فراموشی افکند، پس هرگز بعد از یاد آوردن با گروه ستمگران منشین. ﴿۶۸﴾

وَهُوَ الَّذِي يَتَوَفَّنَكُمْ بِاللَّيْلِ وَيَعْلَمُ مَا جَرَحْتُمْ بِالنَّهَارِ ثُمَّ يَبْعَثُكُمْ فِيهِ لِيُقْضَىٰ أَجَلٌ مُّسَمًّى ثُمَّ إِلَيْهِ مَرْجِعُكُمْ ثُمَّ يُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٦٠﴾ وَهُوَ الْقَاهِرُ فَوْقَ عِبَادِهِ ۖ وَيُرْسِلُ عَلَيْكُمْ حَفَظَةً حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَحَدُكُمُ الْمَوْتُ تَوَفَّتْهُ رُسُلُنَا وَهُمْ لَا يُفِرُّونَ ﴿٦١﴾ ثُمَّ رُدُّوْا إِلَى اللَّهِ مَوْلَاهُمُ الْحَقِّ ۗ أَلَا لَهُ الْحُكْمُ وَهُوَ أَسْرَعُ الْحَاسِبِينَ ﴿٦٢﴾ قُلْ مَنْ يُنَجِّيكُمْ مِّن ظُلُمَاتِ الْبَرِّ وَالْبَحْرِ تَدْعُونَهُ تَضَرُّعًا وَخُفْيَةً لِّئِنْ أَجَنَّا مِنْ هَذِهِ لَنَكُونَنَّ مِنَ الشَّاكِرِينَ ﴿٦٣﴾ قُلِ اللَّهُ يُنَجِّيكُمْ مِّنْهَا وَمِنْ كُلِّ كَرْبٍ ثُمَّ أَنْتُمْ تُشْرِكُونَ ﴿٦٤﴾ قُلْ هُوَ الْقَادِرُ عَلَىٰ أَنْ يَبْعَثَ عَلَيْكُمْ عَذَابًا مِّن فَوْقِكُمْ أَوْ مِن تَحْتِ أَرْجُلِكُمْ أَوْ يَلْبَسَكُمْ شَيْعًا وَيُذِيقَ بَعْضَكُم بَأْسَ بَعْضٍ ۗ أَنْظُرْ كَيْفَ نُصَرِّفُ الْآيَاتِ لَعَلَّهُمْ يَفْقَهُونَ ﴿٦٥﴾ وَكَذَّبَ بِهِ قَوْمُكَ وَهُوَ الْحَقُّ ۗ قُل لَّسْتُ عَلَيْكُمْ بِوَكِيلٍ ﴿٦٦﴾ لِكُلِّ نَبِيٍّ مُّسْتَقَرٌّ وَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿٦٧﴾ وَإِذَا رَأَيْتَ الَّذِينَ يَخُوضُونَ فِي آيَاتِنَا فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ حَتَّىٰ يَخُوضُوا فِي حَدِيثٍ غَيْرِهِ ۗ وَإِمَّا يُنسِيَنَّكَ الشَّيْطَانُ فَلَا تَقْعُدْ بَعْدَ الذِّكْرَىٰ مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٦٨﴾

وَمَا عَلَى الَّذِينَ يَتَّقُونَ مِنْ حِسَابِهِمْ مِنْ شَيْءٍ
وَلَكِنْ ذَكَرُوا لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿٦٦﴾ وَذَرِ
الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَهُمْ لَعِبًا وَلَهْوًا وَغَرَّتَهُمُ الْحَيَاةُ
الدُّنْيَا ۖ وَذَكَرَ بِهِمْ أَنْ تَبَسَّلَ نَفْسٌ بِمَا كَسَبَتْ
لَيْسَ لَهَا مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيٌّ وَلَا شَفِيعٌ وَإِنْ تَعَدَلَ
كُلٌّ عَدَلٍ لَّا يُؤْخَذُ مِنْهَا ۗ أُولَئِكَ الَّذِينَ أُبْسِلُوا
بِمَا كَسَبُوا ۗ لَهُمْ شَرَابٌ مِّنْ حَمِيمٍ وَعَذَابٌ أَلِيمٌ بِمَا
كَانُوا يَكْفُرُونَ ﴿٦٧﴾ قُلْ أَدْعُوا مِن دُونِ اللَّهِ
مَا لَا يَنْفَعُنَا وَلَا يَضُرُّنَا وَنُرُدُّ عَلَىٰ أَعْقَابِنَا بَعْدَ إِذْ
هَدَيْنَا اللَّهُ كَالَّذِي اسْتَهْوَتْهُ الشَّيَاطِينُ فِي الْأَرْضِ
حَيْرَانَ لَهُ أَصْحَابٌ يَدْعُونَهُ إِلَى الْهُدَىٰ ۖ إِنَّتُمْ قُلٌّ
إِنَّ هُدَىٰ اللَّهِ هُوَ الْهُدَىٰ ۗ وَأْمُرْنَا لِنُسَلِّمَ لِرَبِّ
الْعَالَمِينَ ﴿٦٨﴾ وَأَنْ أَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَاتَّقُوا ۗ وَهُوَ
الَّذِي إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٦٩﴾ وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ ۗ وَيَوْمَ يَقُولُ كُنْ
فَيَكُونُ ۗ قَوْلُهُ الْحَقُّ ۗ وَلَهُ الْمُلْكُ يَوْمَ يُنْفَخُ فِي
الصُّورِ ۗ عَلِيمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ ۗ وَهُوَ الْحَكِيمُ
الْحَبِيرُ ﴿٧٠﴾

و چیزی از حساب (و گناه) آنها بر (عهده) پرهیزگاران
نیست، ولی (همنشینی باید) برای پند دادن (و یاد آوری)
باشد، شاید که پرهیزگاری پیشه کنند. ﴿٦٦﴾ و کسانی
را که آیین خود را به بازیچه و سرگرمی گرفتند، و
زندگی دنیا، آنها را فریب داده است، رها کن، و با این
(قرآن) اندرز شان بده، تا مبادا کسی به (کیفر) آنچه
کرده است، (از کردار بد و گناه) گرفتار (و هلاک)
شود، (و در قیامت) جز خدا؛ نه یاورى دارند، و نه
شفاعت کننده ای، و (چنین افرادی) هر فدیة ای را به
جای خود بدهند، از او پذیرفته نخواهد شد. آنها کسانی
هستند که به (کیفر) آنچه کرده اند؛ گرفتار شده اند،
نوشابه ای از آب جوشیده برای آنهاست و عذاب
دردناکی؛ بخاطر اینکه کفر می ورزیدند. ﴿٧٠﴾ بگو:
«آیا غیر از خدا، چیزی را بخوانیم که نه ما را سود می
دهد و نه زیان می رساند؟! و به عقب بر گردیم بعد از
آنکه خداوند ما را هدایت کرده است؟! همچون کسی
که شیطان او را (با وسوسه) در زمین گمراه کرده و سر
گردان مانده است، در حالی که او یارانی دارد، او را به
هدایت دعوت می کنند، (و می گویند): به سوی ما بیا».
بگو: «به راستی هدایت خداوند، هدایت (واقعی) است، و
به ما امر شده که تسلیم پروردگار جهانیان باشیم. ﴿٧١﴾
و اینکه نماز را بر پا دارید، و از او بترسید، و تنها اوست
که به سوی شما محشور می شوید». ﴿٧٢﴾ و اوست (آن
خالق یکتا) که آسمانها و زمین را به حق آفرید، و روزی
که می فرماید: «باش» پس موجود می شود، گرفتار او حق
است، و روزی که در صور (= شیور) دمیده می شود؛
فرمانروایی از آن اوست، دانای پنهان و آشکار است، و
او حکیم آگاه است. ﴿٧٣﴾

﴿۷۴﴾ وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ لِأَبِيهِ ءَأَزَرَ أَتَّخِذُ أَصْنَامًا ءَالِهَةً ۗ إِنِّي أَرَأَيْتَكَ وَقَوْمَكَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿۷۵﴾ وَكَذَلِكَ نُرِي إِبْرَاهِيمَ مَلَكُوتَ الْمَلَكُوتِ وَالْأَرْضِ وَلِيَكُونَ مِنَ الْمُوقِنِينَ ﴿۷۶﴾ فَلَمَّا جَنَّ عَلَيْهِ اللَّيْلُ رَأَى الْكُوكَبَ ۗ قَالَ هَذَا رَبِّي فَلَمَّا أَفَلَ قَالَ لَأَحِبُّ الْأَفْلِينَ ﴿۷۷﴾ فَلَمَّا رَأَى الْقَمَرَ بَازِغًا قَالَ هَذَا رَبِّي فَلَمَّا أَفَلَ قَالَ لَئِن لَّمْ يَهْدِنِي رَبِّي لَأَكُونَنَّ مِنَ الْقَوْمِ الضَّالِّينَ ﴿۷۸﴾ فَلَمَّا رَأَى الشَّمْسَ بَازِغَةً قَالَ هَذَا رَبِّي هَذَا أَكْبَرُ فَلَمَّا أَفَلَتْ قَالَ يَاقَوْمِ إِنِّي بَرِيءٌ مِّمَّا تُشْرِكُونَ ﴿۷۹﴾ إِنِّي وَجْهَتُ وَجْهِي لِلذِّى لِلذِّى فَطَرَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ حَنِيفًا ۗ وَمَا أَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿۸۰﴾ وَحَاجَّهُ قَوْمُهُ ۗ قَالَ أَتُحْجُونَنِي فِي اللَّهِ وَقَدْ هَدَانِ ۗ وَلَا أَخَافُ مَا تُشْرِكُونَ بِهِ ۗ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ رَبِّي شَيْئًا ۗ وَسِعَ رَبِّي كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا ۗ أَفَلَا تَتَذَكَّرُونَ ﴿۸۱﴾ وَكَيْفَ أَخَافُ مَا أَشْرَكْتُمْ وَلَا تَخَافُونَ أَنَّكُمْ أَشْرَكْتُمْ بِاللَّهِ مَا لَمْ يُنَزَّلْ بِهِ عَلَيْكُمْ سُلْطَانًا ۗ فَأَيُّ الْفَرِيقَيْنِ أَحَقُّ بِالْإِيمَانِ ۗ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿۸۲﴾

و (بیاد آور) هنگامی را که ابراهیم به پدرش آزر گفت: «آیا بتها را به خدایی می گیری؟! من تو و قوم تو را در گمراهی آشکار می بینم». ﴿۷۴﴾ و اینچنین، ملکوت آسمانها و زمین را به ابراهیم نشان دادیم، تا از یقین کنندگان باشد. ﴿۷۵﴾ پس هنگامی که (تاریکی) شب او را پوشانید، ستاره ای دید، گفت: «این پروردگار من است» و چون غروب کرد؛ گفت: «غروب کنندگان را دوست ندارم». ﴿۷۶﴾ پس هنگامی که ماه را تابنده دید؛ گفت: «این پروردگار من است». و چون غروب کرد، گفت: «اگر پروردگارم مرا راهنمایی نکند، مسلماً از گروه گمراهان خواهم بود». ﴿۷۷﴾ پس هنگامی که خورشید را درخشنده دید، گفت: «این پروردگار من است؛ این بزرگتر است». اما وقتی که غروب کرد، گفت: «ای قوم! من از آنچه (برای خدا) شریک قرار می دهید، بیزارم». ﴿۷۸﴾ بتحقیق من روی خود را به سوی کسی آوردم که آسمانها و زمین را پدید آورد، حقگرایم و از مشرکان نیستم. ﴿۷۹﴾ و قومش با وی به مجادله و ستیز پرداختند، گفت: «آیا درباره ی خدا با من مجادله و ستیزی می کنید؛ در حالی که مرا هدایت کرده است؟! و من از آنچه با او شریک قرار می دهید، نمی ترسم، مگر پروردگارم چیزی را بخواهد، علم و دانش پروردگارم همه چیز را در بر گرفته است، آیا پند نمی گیرید؟! ﴿۸۰﴾ و چگونه از چیزی که شریک او قرار داده اید؛ بترسم؟! در حالی که شما نمی ترسید از آنکه چیزی را شریک خداوند قرار داده اید که هیچ گونه دلیلی درباره ی آن بر شما نازل نکرده است، پس اگر می دانید کدام یک از این دو دسته به ایمنی شایسته تر است؟ ﴿۸۱﴾

الَّذِينَ ءَامَنُوا وَلَمْ يَلْبِسُوا إِيمَانَهُمْ بِظُلْمٍ أُولَٰئِكَ
لَهُمُ الْأَمْنُ وَهُمْ مُهْتَدُونَ ﴿٨٢﴾ وَتِلْكَ حُجَّتُنَا
ءَاتَيْنَاهَا إِبْرَاهِيمَ عَلَىٰ قَوْمِهِ ۚ نَرْفَعُ دَرَجَاتٍ مَّن
نَشَاءُ ۗ إِنَّ رَبَّكَ حَكِيمٌ عَلِيمٌ ﴿٨٣﴾ وَوَهَبْنَا لَهُ
إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ ۗ كُلًّا هَدَيْنَا ۚ وَنُوحًا هَدَيْنَا مِن
قَبْلُ ۗ وَمِن ذُرِّيَّتِهِ دَاوُدَ وَسُلَيْمَانَ وَأَيُّوبَ
وَيُوسُفَ وَمُوسَىٰ وَهَارُونَ ۗ وَكَذَٰلِكَ نَجْزِي
الْمُحْسِنِينَ ﴿٨٤﴾ وَزَكَرِيَّا وَيَحْيَىٰ وَعِيسَىٰ وَإِلْيَاسَ
كُلٌّ مِّنَ الصَّالِحِينَ ﴿٨٥﴾ وَإِسْمَاعِيلَ وَالْيَسَعَ
وَيُونُسَ وَلُوطًا ۗ وَكُلًّا فَضَّلْنَا عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿٨٦﴾
وَمِن ءَابَائِهِمْ وَذُرِّيَّاتِهِمْ وَإِخْوَانِهِمْ ۗ وَاجْتَبَيْنَاهُمْ
وَهَدَيْنَاهُمْ إِلَىٰ صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿٨٧﴾ ذَٰلِكَ هُدَىٰ
اللَّهِ يَهْدِي بِهِ ۗ مَن يَشَاءُ مِن عِبَادِهِ ۗ وَلَوْ أَشْرَكُوا
لَحَبِطَ عَنْهُمْ مَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٨٨﴾ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ
ءَاتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ وَالْحُكْمَ وَالنُّبُوَّةَ ۗ فَإِن يَكْفُرْ بِهَا
هَتُوْلَآءُ فَقَدْ وُكِّلْنَا بِهَا قَوْمًا لَّيْسُوا بِهَا بِكَافِرِينَ
﴿٨٩﴾ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ هَدَى اللَّهُ فَبِهِدَاهُمْ أَقْتَدَهُ ۗ قُلْ
لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا ۗ إِن هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ
لِّلْعَالَمِينَ ﴿٩٠﴾

آنان که ایمان آورده اند، و ایمان خود را به شرک نیالودند، ایمنی از آن آنهاست؛ و آنها هدایت شدگانند. ﴿۸۲﴾ و اینها حجت و دلایل ما بود که به ابراهیم در برابر قومش دادیم، درجات هر کس را بخواهیم بالا می بریم، همانا پروردگار تو، حکیم داناست. ﴿۸۳﴾ و اسحاق و یعقوب را به او بخشیدیم، و هر یک را هدایت کردیم، و نوح را (نیز) پیش از آن هدایت نمودیم، و از فرزندان او داوود، و سلیمان، و ایوب و یوسف و موسی و هارون را (هدایت کردیم) و این چنین نیکوکاران را پاداش می دهیم. ﴿۸۴﴾ و (نیز) زکریا و یحیی و عیسی و الیاس را (هدایت نمودیم) همه از صالحان بودند. ﴿۸۵﴾ و اسماعیل و الیسع، و یونس و لوط را (هدایت کردیم) و همه را بر جهانیان برتری داده ایم. ﴿۸۶﴾ و (نیز) از پدرانشان و فرزندانشان و برادرانشان (برخی را برتری دادیم) و برگزیدیم و به راه راست هدایت نمودیم. ﴿۸۷﴾ این هدایت خداست، که هر کس از بندگانش را بخواهد با آن هدایت می کند. و اگر شرک می ورزیدند؛ هر آینه آنچه را که انجام داده بودند از (اعمال نیک) آنها نابود می شد. ﴿۸۸﴾ آنها کسانی هستند که کتاب و حکمت و نبوت به آنان دادیم، پس اگر این (مشرکان) به آن (آیات قرآن) کفر ورزند، بتحقیق ما گروهی را بر آن می گماریم که نسبت به آن کافر نیستند. ﴿۸۹﴾ آنها کسانی هستند که خداوند هدایتشان کرده است؛ پس به روش آنان اقتدا کن، بگو: «من در برابر این (رسالت) پاداشی از شما نمی طلبم، این (رسالت و دعوت) چیزی جز (پند و) یاد آوری برای جهانیان نیست». ﴿۹۰﴾

وَمَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ إِذْ قَالُوا مَا أَنْزَلَ اللَّهُ عَلَيَّ بَشَرًا مِّنْ شَيْءٍ قُلْ مَنْ أَنْزَلَ الْكِتَابَ الَّذِي جَاءَ بِهِ مُوسَى نُورًا وَهُدًى لِّلنَّاسِ لِيَجْعَلُوهُ قُرْآنًا يَتَّبِعُونَهَا وَتُخْفُونَ كَثِيرًا وَعَلَّمْتُمْ مَا لَمْ تَعْلَمُوا أَنْتُمْ وَلَا آبَاؤُكُمْ قُلِ اللَّهُ طَبَّ ذَرَهُمْ فِي خَوْضِهِمْ يَلْعَبُونَ ﴿٩١﴾ وَهَذَا كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ مُبَارَكٌ مُّصَدِّقُ الَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ وَلِتُنذِرَ أُمَّ الْقُرَىٰ وَمَنْ حَوْلَهَا وَالَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ يُؤْمِنُونَ بِهِ وَهُمْ عَلَىٰ صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ ﴿٩٢﴾ وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ قَالَ أُوحِيَ إِلَيَّ وَلَمْ يُوحَ إِلَيْهِ شَيْءٌ وَمَنْ قَالَ سَأُنزِلُ مِثْلَ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ وَلَوْ تَرَىٰ إِذِ الظَّالِمُونَ فِي غَمْرَاتِ الْمَوْتِ وَالْمَلَائِكَةُ بَاسِطُوا أَيْدِيهِمْ أَخْرِجُوا أَنفُسَكُمُ الْيَوْمَ تُجْزَوْنَ عَذَابَ الْهُونِ بِمَا كُنْتُمْ تَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ غَيْرَ الْحَقِّ وَكُنْتُمْ عَنْ آيَاتِهِ تَسْتَكْبِرُونَ ﴿٩٣﴾ وَلَقَدْ جِئْتُمُونَا فُرَادَىٰ كَمَا خَلَقْنَاكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَتَرَكْتُمْ مَا خَوَّلْنَاكُمْ وَرَاءَ ظُهُورِكُمْ وَمَا نَرَىٰ مَعَكُمْ شُفَعَاءَ الَّذِينَ زَعَمْتُمْ أَنَّهُمْ فِيكُمْ شُرَكَؤُا لَقَدْ تَقَطَّعَ بَيْنَكُمْ وَضَلَّ عَنكُمْ مَا كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ ﴿٩٤﴾

و آنها (مقام و عظمت) خداوند را آن گونه که شایسته است؛ نشناخته اند، که گفتند: «خداوند بر هیچ بشری چیزی را نازل نکرده است» بگو: «کتابی را که موسی برای روشنایی و هدایت مردم آورد، چه کسی نازل کرده است؟! (شما) آن را به صورت نوشته های پراکنده قرار می دهید، قسمتی را آشکار و بسیاری را پنهان می کنید، و چیزی هایی به شما آموزش داده شده که نه شما می دانستید و نه پدرانتان، (از آن با خبر بودند)» بگو: «خدا (آن را نازل کرده است)» سپس آنها را با سخنان باطل شان، رها کن تا (سرگرم باشند) و بازی کنند. ﴿٩١﴾ و این (قرآن) کتابی است مبارک که نازل کردیم، که آنچه را پیش از آن (از کتابهای آسمانی) آمده تصدیق می کند، و تا اهالی مکه و کسانی را که گرد آن ساکنند؛ بیم دهی، و کسانی که به آخرت ایمان دارند به آن (نیز) ایمان می آورند، و آنان بر نمازهای خود محافظت می کنند. ﴿٩٢﴾ و چه کسی ستمکار تر است از کسی که دروغی به خدا ببندد، یا بگوید: «به من وحی شده است». در حالی که به او وحی نشده است، و کسی که بگوید: «من (نیز) همانند آنچه خدا نازل کرده است، نازل می کنم!» و (شگفت زده می شوی) اگر بینی هنگامی که (این) ستمکاران در سكرات مرگ فرو رفته اند، و فرشتگان (قبض روح) دستها را گشوده (و به آنان می گویند): «جانهايتان را بیرون آورید! امروز عذاب خفت باری در برابر آنچه ناحق بر خدا می گفتید، و نسبت به آیات او تکبر ورزیدید، خواهید دید». ﴿٩٣﴾ و (در روز قیامت خداوند می فرماید): «همانا شما یکه (و تنها) به سوی ما آمدید، همان گونه که روز اول شما را آفریدیم، و آنچه را به شما بخشیده بودیم، پشت سرتان رها کردید، و شفیعانی را که شریک در (امور) خود می پنداشتید با شما نمی بینیم، مسلماً (پیوند و روابط) میان شما بریده شده است، و آنچه را (خدایان و حامیان خود) می پنداشتید، از شما دور و گم شده اند. ﴿٩٤﴾

همانا خداوند شکافنده ی دانه و هسته است، زنده را از مرده خارج می سازد، و مرده را از زنده بیرون می آورد، این است خدای شما، پس چگونه (از حق) منحرف می شوید؟! ﴿۹۵﴾ (او) شکافنده ی صبح است، و شب را (مایه ی) آرامش و خورشید و ماه را (وسیله ی) حساب (زمان) قرار داده است، این اندازه گیری خداوند توانای داناست. ﴿۹۶﴾ و او کسی است که ستارگان را برای شما قرار داد، تا در تاریکیهای خشکی و دریا بوسیله ی آنها راه یابید. بتحقیق ما آیات (نشانه های خود) را برای گروهی که می دانند (بتفصیل) بیان داشتیم. ﴿۹۷﴾ و او کسی است شما را از یک تن آفرید، پس شما را قرار گاه و امانت گاهی است، ما آیات (خود) را برای گروهی که در می یابند (به تفصیل) بیان نمودیم. ﴿۹۸﴾ و او کسی است که از آسمان آبی نازل کرد، پس بوسیله ی آن گیاهان گوناگون (از زمین) بیرون آوردیم، سپس از آن سبزه ها پدید آوردیم، که از آن دانه های متراکم، و از شکوفه ی نخل خوشه هایی نزدیک به یکدیگر بیرون آوردیم. و باغهایی از انگور، و زیتون و انار، (میوه هایی) که برخی شبیه هم و برخی بی شباهت به هم هستند (بیرون آوردیم). هنگامی که میوه داد (و به بار نشست) به میوه ی آن، و (به) رسیدنش بنگرید که همانا در آن نشانه هایی است برای گروهی که ایمان دارند. ﴿۹۹﴾ و (مشرکان) برای خدا شریکهای از جن قرار دادند، در حالی که (خداوند) آنها را آفریده است، و از روی نادانی برای خدا پسران و دخترانی ساختند، خداوند منزّه و برتر است از آنچه توصیف می کنند. ﴿۱۰۰﴾ (او) پدید آورنده ی آسمانها و زمین است، چگونه ممکن است فرزندی داشته باشد؟! در حالی که همسری ندارد؟ و همه چیز را آفریده، و او به هر چیز داناست. ﴿۱۰۱﴾

﴿۹۵﴾ إِنَّ اللَّهَ فَالِقُ الْحَبِّ وَالنَّوَى ۗ يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ ۗ ذَٰلِكُمْ اللَّهُ فَآنِي تَوْفُكُونَ ﴿۹۵﴾ فَالِقُ الْإِصْبَاحِ وَجَعَلَ اللَّيْلَ سَكَنًا وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ حُسْبَانًا ۚ ذَٰلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ ﴿۹۶﴾ وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ النُّجُومَ لِتَهْتَدُوا بِهَا فِي ظُلُمَاتِ اللَّيْلِ وَالْبَحْرِ ۗ قَدْ فَصَّلْنَا الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿۹۷﴾ وَهُوَ الَّذِي أَنْشَأَكُمْ مِّن نَّفْسٍ وَاحِدَةٍ فَمُسْتَقَرٌّ وَمُسْتَوْدَعٌ ۗ قَدْ فَصَّلْنَا الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَفْقَهُونَ ﴿۹۸﴾ وَهُوَ الَّذِي أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجْنَا بِهِ نَبَاتَ كُلِّ شَيْءٍ فَأَخْرَجْنَا مِنْهُ خَضِرًا نُّخْرُجُ مِنْهُ حَبًّا مُّتَرَاكِبًا وَمِنَ النَّخْلِ مِن طَلْعِهَا قِنْوَانٌ دَانِيَةٌ وَجَنَّاتٍ مِّنْ أَعْنَابٍ وَالزَّيْتُونَ وَالرُّمَّانَ مُشْتَبِهًا وَغَيْرَ مُتَشَبِهٍ ۗ انظُرُوا إِلَى ثَمَرِهِ إِذَا أَثْمَرَ وَيَنْعِهِ ۗ إِنَّ فِي ذَٰلِكُمْ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿۹۹﴾ وَجَعَلُوا لِلَّهِ شُرَكَاءَ الْجِنَّ وَخَلَقَهُمْ وَخَرَقُوا لَهُ بَنِينَ وَبَنَاتٍ بِغَيْرِ عِلْمٍ ۗ سُبْحٰنَهُ وَتَعَالَىٰ عَمَّا يُصِفُونَ ﴿۱۰۰﴾ بَدِيعُ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ ۗ أُنۢىٰ يَكُونُ لَهُ وُلَدٌ وَلَمْ تَكُنْ لَهُ صَاحِبَةٌ ۗ وَخَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ ۗ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿۱۰۱﴾

این است خداوند، پروردگار شما، هیچ معبودی (بحق) جز او نیست، آفریننده ی همه چیز است، پس او را بپرستید، و او بر همه چیز (کار ساز و) نگهبان است. ﴿۱۰۲﴾ چشمها او را در نمی یابند، و او چشمها را در می یابد، و او بار یک بین آگاه است. ﴿۱۰۳﴾ (ای پیامبر به مشرکین بگو): (دلایل و) بینشایی از (جانب) پروردگارتان برای شما آمد، پس کسی که ببیند، به (سود) خود اوست، و کسی که (از دیدن آن چشم بپوشد و) نابینا شود، پس به زیان خود اوست، و من (مراقب و) نگهبان شما نیستم. ﴿۱۰۴﴾ و اینچنین آیات را گوناگون بیان می کنیم، تا مبدا بگویند: «درس خوانده ای» و ما این آیات را برای گروهی که می دانند (و درک می کنند) بیان می کنیم. ﴿۱۰۵﴾ از آنچه که از سوی پروردگارت بر تو وحی شده، پیروی کن، هیچ معبودی (بحق) جز او نیست، و از مشرکان روی بگردان. ﴿۱۰۶﴾ و اگر خدا می خواست شرک نمی ورزیدند، (و به اجبار ایمان می آوردند) و ما تو را بر آنان نگهبان قرار نداده ایم، و تو کار سازشان نیستی. ﴿۱۰۷﴾ و کسانی را که (مشرکان) به جای خدا می پرستند؛ دشنام ندهید، مبدا آنها (نیز) از روی دشمنی و جهالت؛ خدا را دشنام دهند، اینچنین برای هر امتی عملشان را آراستیم، آنگاه باز گشت آنها به سوی پروردگارشان است، پس آنها را از آنچه عمل می کردند، آگاه می سازد. ﴿۱۰۸﴾ و آنها به سخت ترین سوگند هایش به خدا سوگند یاد کردند که اگر معجزه ای برای آنان بیاید، قطعاً به آن ایمان می آورند، بگو: «معجزات فقط نزد خداست (و در اختیار من نیست) و (شما ای مؤمنان) چه می دانید که هر گاه معجزه ای (هم) بیاید، ایمان نمی آورند؟!» ﴿۱۰۹﴾ و ما دلهايشان و دیدگانشان را دگرگون می کنیم همانگونه که از اول به آن ایمان نیاوردند، و آنان را در سر کشی شان سرگردان رها می سازیم. ﴿۱۱۰﴾

ذَلِكُمْ اللَّهُ رَبُّكُمْ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ خَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ فَأَعْبُدُوهُ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ ﴿۱۰۲﴾
لَا تَدْرِكُهُ الْأَبْصَارُ وَهُوَ يُدْرِكُ الْأَبْصَارَ وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ ﴿۱۰۳﴾ قَدْ جَاءَكُمْ بَصَائِرُ مِنْ رَبِّكُمْ فَمَنْ أَبْصَرَ فَلِنَفْسِهِ وَمَنْ عَمِيَ فَعَلَيْهَا وَمَا أَنَا عَلَيْكُمْ بِحَفِيظٍ ﴿۱۰۴﴾ وَكَذَلِكَ نُصَرِّفُ الْآيَاتِ لِيُقُولُوا دَرَسْتَ وَلِنُبَيِّنَهُ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿۱۰۵﴾ اتَّبِعْ مَا أُوحِيَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَأَعْرِضْ عَنِ الْمُشْرِكِينَ ﴿۱۰۶﴾ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَشْرَكُوا وَمَا جَعَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِيظًا وَمَا أَنتَ عَلَيْهِمْ بِوَكِيلٍ ﴿۱۰۷﴾ وَلَا تَسُبُّوا الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ فَيَسُبُّوا اللَّهَ عَدْوًا بِغَيْرِ عِلْمٍ كَذَلِكَ زَيْنًا لِكُلِّ أُمَّةٍ عَمَلُهُمْ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّهِمْ مَرْجِعُهُمْ فَيُنَبِّئُهُم بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۱۰۸﴾ وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَئِنْ جَاءَتْهُمْ آيَةٌ لِيُؤْمِنُوا بِهَا قُلْ إِنَّمَا الْآيَاتُ عِنْدَ اللَّهِ وَمَا يُشْعِرُكُمْ أَنَّهَا إِذَا جَاءَتْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿۱۰۹﴾ وَنُقَلِّبُ أَفْعَادَهُمْ وَأَبْصَرَهُمْ كَمَا لَمْ يُؤْمِنُوا بِهِ أَوْلَ مَرَّةٍ وَنَذَرُهُمْ فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿۱۱۰﴾

* وَلَوْ أَنَّا نَزَّلْنَا إِلَيْهِمُ الْمَلٰٓئِكَةَ وَكَلَّمَهُمُ الْمَوْتٰى
 وَحَشَرْنَا عَلَيْهِمْ كُلَّ شَيْءٍ قُبُلًا مَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوۡا اِلَّا
 اَنْ يَّشَآءَ اللّٰهُ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَهُمْ يَجْهَلُوْنَ ﴿١١١﴾
 وَكَذٰلِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِيٍّ عَدُوًّا شٰٓيِطِيۡنَ الْاِنْسِ
 وَالْجِنِّ يُوحِيۡ بَعْضُهُمْ اِلَىۡ بَعْضٍ زُخْرَفَ الْقَوْلِ
 غُرُوْرًا ۗ وَلَوْ شَآءَ رَبُّكَ مَا فَعَلُوْهُ ۗ فَذَرَهُمْ وَمَا
 يَفْتَرُوْنَ ﴿١١٢﴾ وَلَتَصْغٰى اِلَيْهِ اَفْئِدَةُ الَّذِيۡنَ لَا
 يُؤْمِنُوْنَ بِالْاٰخِرَةِ وَلَيَرْضَوْهُ وَلَيَقْتَرِفُوۡا مَا هُمْ
 مُّقْتَرِفُوْنَ ﴿١١٣﴾ اَفَعَيَّرَ اللّٰهُ اَبْتٰغِي حَكَمًا وَهُوَ
 الَّذِيۡ اَنْزَلَ اِلَيْكُمْ الْكِتٰبَ مُفَصَّلًا ۗ وَالَّذِيۡنَ
 ءَاتَيْنَهُمُ الْكِتٰبَ يَعْلَمُوْنَ اَنَّهُ مُنْزَلٌ مِّنْ رَّبِّكَ
 بِالْحَقِّ ۗ فَلَا تَكُوْنَنَّ مِنَ الْمُمْتَرِيۡنَ ﴿١١٤﴾ وَتَمَّتْ
 كَلِمَتُ رَبِّكَ صِدْقًا وَعَدْلًا ۗ لَا مُبَدِّلَ لِكَلِمٰتِهٖ ۗ
 وَهُوَ السَّمِيْعُ الْعَلِيْمُ ﴿١١٥﴾ وَاِنْ تُطِيعْ اَكْثَرُ مَنْ
 فِي الْاَرْضِ يَضِلُّوْكَ عَن سَبِيْلِ اللّٰهِ اِنْ يَتَّبِعُوْنَ اِلَّا
 الظَّنَّ وَاِنَّ هُمْ اِلَّا تَخْرُصُوْنَ ﴿١١٦﴾ اِنَّ رَبَّكَ هُوَ اَعْلَمُ
 مَنْ يَضِلُّ عَن سَبِيْلِهٖ ۗ وَهُوَ اَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِيۡنَ
 ﴿١١٧﴾ فَكُلُوۡا مِمَّا ذُكِرَ اَسْمُ اللّٰهِ عَلَيْهِ اِنْ كُنْتُمْ بِعٰيٰتِهٖ
 مُؤْمِنِيۡنَ ﴿١١٨﴾

مؤمنین

و اگر فرشتگان را بر آنها نازل می کردیم، و
 مردگان با آنها سخن می گفتند، و همه چیز را در
 برابرشان گرد می آوردیم، هرگز ایمان نمی آورند، مگر
 آنکه خدا بخواهد، ولی بیشترشان نمی دانند. ﴿۱۱۱﴾ و
 این چنین برای هر پیامبری، دشمنی از شیاطین انس و
 جن قرار دادیم، که سخنان فریبنده و بی اساس (برای
 اغفال مردم) به یکدیگر القاء می کردند، و اگر
 پروردگارت می خواست، چنین نمی کردند، پس آنها را
 با (تهمت و) دروغهایشان واگذار. ﴿۱۱۲﴾ و تا دلهای
 کسانی که به آخرت ایمان ندارند به آن متمایل گردد، و
 به آن خوشنود شوند، و هر گناهی که بخواهند، انجام
 دهند. ﴿۱۱۳﴾ (ای پیامبر بگو): آیا غیر خدا را به داوری
 طلب کنم؟! و حال آنکه او کسی است که (این) کتاب
 روشن (که همه چیز در آمد بیان شده) به سوی شما نازل
 کرده است، و کسانی که به آنها کتاب (آسمانی) داده
 ایم؛ می دانند که این (قرآن) به حق از سوی
 پروردگارت نازل شده است، بنابراین هرگز از تردید
 کنندگان مباش. ﴿۱۱۴﴾ و کلام پروردگار تو با صدق و
 عدل به انجام رسید، هیچ کس نمی تواند کلمات او را
 دگرگون سازد، و او شنوای داناست. ﴿۱۱۵﴾ و اگر از
 بیشتر کسانی که در روی زمین هستند اطاعت کنی، تو را
 از راه خدا گمراه می کنند، زیرا (آنها) جز از گمان
 پیروی نمی کنند، و جز به دروغ سخن نمی گویند.
 ﴿۱۱۶﴾ به راستی پروردگارت به کسانی که از راه او
 گمراه می شوند، آگاه تر است، و او به هدایت یافتگان
 (نیز) آگاه تر است. ﴿۱۱۷﴾ پس اگر به آیات او ایمان
 دارید از (گوشت) آنچه نام خدا (هنگام ذبح) بر آن برده
 شده، بخورید. ﴿۱۱۸﴾

وَمَا لَكُمْ أَلَّا تَأْكُلُوا مِمَّا ذُكِرَ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَقَدْ فَصَّلَ لَكُمْ مَا حَرَّمَ عَلَيْكُمْ إِلَّا مَا اضْطُرِرْتُمْ إِلَيْهِ ۗ وَإِنَّ كَثِيرًا لَّيُضِلُّونَ بِأَهْوَاءِهِمْ بِغَيْرِ عِلْمٍ ۗ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِالْمُعْتَدِينَ ﴿١١٩﴾ وَذَرُوا ظَهْرَ الْإِثْمِ وَبَاطِنَهُ ۗ إِنَّ الَّذِينَ يَكْسِبُونَ الْإِثْمَ سَيَجْزَوْنَ بِمَا كَانُوا يَقْتَرِفُونَ ﴿١٢٠﴾ وَلَا تَأْكُلُوا مِمَّا لَمْ يُذْكَرِ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَإِنَّهُ لَفِسْقٌ وَإِنَّ الشَّيَاطِينَ لَيُوحُونَ إِلَىٰ أَوْلِيَآئِهِمْ لِيُجِدُواكُمْ ۗ وَإِنَّ أَطْعَمْتُمُوهُمْ إِنَّكُمْ لَمُشْرِكُونَ ﴿١٢١﴾ أَوْ مَن كَانَ مِيتًا فَأَحْيَيْنَاهُ وَجَعَلْنَا لَهُ نُورًا يَمْشِي بِهِ فِي النَّاسِ كَمَن مَّثَلُهُ فِي الظُّلُمَاتِ لَيْسَ بِخَارِجٍ مِّنْهَا ۗ كَذَلِكَ زُيِّنَ لِلْكَافِرِينَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٢٢﴾ وَكَذَلِكَ جَعَلْنَا فِي كُلِّ قَرْيَةٍ أَكْبَرًا مُّجْرِمِيهَا لِيَمْكُرُوا فِيهَا ۗ وَمَا يَمْكُرُونَ إِلَّا بِأَنْفُسِهِمْ وَمَا يَشْعُرُونَ ﴿١٢٣﴾ وَإِذَا جَاءَتْهُمْ آيَةٌ قَالُوا لَنْ نُؤْمِنَ حَتَّىٰ نُؤْتَىٰ مِثْلَ مَا أُوتِيَ رُسُلُ اللَّهِ ۗ اللَّهُ أَعْلَمُ حَيْثُ يَجْعَلُ رِسَالَتَهُ ۗ سَيُصِيبُ الَّذِينَ أَجْرَمُوا صَغَارٌ عِنْدَ اللَّهِ وَعَذَابٌ شَدِيدٌ بِمَا كَانُوا يَمْكُرُونَ ﴿١٢٤﴾

و چرا از چیزهایی که (هنگام ذبح) نام خدا بر آنها برده شده نمی خورید؟! حال آنکه (خداوند) آنچه را بر شما حرام کرده، به روشنی بیان نموده است! مگر اینکه ناچار باشید. و همانا بسیاری (از مردم) به خاطر هوی و هوس و بی دانشی (دیگران را) گمراه می کنند، بی گمان پروردگارت به (حال) تجاوز کاران داناتر است. ﴿۱۱۹﴾ و گناه آشکار و پنهان را رها کنید، همانا آنانکه مرتکب گناه می شوند، بزودی در برابر آنچه مرتکب می شوند، مجازات خواهند شد. ﴿۱۲۰﴾ و از آنچه (هنگام ذبح) نام خدا بر آن برده نشده، نخورید و همانا این (عمل) نافرمانی (و گناه) است و به راستی شیاطین به دوستان خود (شبه های) القا می کنند، تا با شما مجادله کنند، و اگر از آنها اطاعت کنید بی گمان مشرک خواهید بود. ﴿۱۲۱﴾ آیا کسی که (با کفر) مرده بود، پس (با هدایت) او را زنده کردیم، و نوری برایش قرار دادیم که با آن در (میان) مردم راه می رود، همانند کسی است که در تاریکیها باشد، و از آن خارج نگردد؟! این چنین برای کافران آنچه که انجام می دادند آراسته شده است. ﴿۱۲۲﴾ و این گونه در هر شهر و دیاری، بزرگان (وسران) گناه کارانشان را قرار دادیم، تا در آن نیرنگ کنند، ولی نمی دانند که جز با خودشان مکر نمی ورزند. ﴿۱۲۳﴾ و چون نشانه ای برای آنها بیاید، می گویند: «ماهر گز ایمان نمی آوریم، مگر اینکه همانند آنچه به پیامبران خدا داده شده، (به ما هم) داده شود». خداوند آگاه تراست که رسالت خویش را کجا قرار دهد، بزودی به کسانی که مرتکب گناه شدند، به سزای مگری که می ورزیدند؛ از جانب خدا خواری، و عذاب سختی خواهد رسید. ﴿۱۲۴﴾

فَمَنْ يُرِدِ اللَّهُ أَنْ يَهْدِيَهُ يَشْرَحْ صَدْرَهُ لِلْإِسْلَامِ ۗ^ط
 وَمَنْ يُرِدْ أَنْ يُضِلَّهُ يَجْعَلْ صَدْرَهُ ضَيِّقًا حَرَجًا
 كَأَنَّمَا يَصْعَدُ فِي السَّمَاءِ كَذَلِكَ تَجْعَلُ اللَّهُ
 الرَّجْسَ عَلَى الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٢٥﴾ وَهَذَا
 صِرَاطُ رَبِّكَ مُسْتَقِيمًا ۗ قَدْ فَصَّلْنَا الْآيَاتِ لِقَوْمٍ
 يَذَّكَّرُونَ ﴿١٢٦﴾ هُمْ دَارُ السَّلَامِ عِنْدَ رَبِّهِمْ ۗ وَهُوَ
 وَلِيُّهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٢٧﴾ وَيَوْمَ نَحْشُرُهُمْ
 جَمِيعًا يَلْمَعُشْرَ الْجِنِّ قَدْ أَسْتَكْرْتُمْ مِنَ الْإِنْسِ ۗ^ط
 وَقَالَ أَوْلِيَاؤُهُمْ مِنَ الْإِنْسِ رَبَّنَا اسْتَمْتَعَ بَعْضُنَا
 بِبَعْضٍ وَوَلَّغْنَا أَجْلَنَا الَّذِي أَجَلْتَ لَنَا ۗ قَالَ النَّارُ
 مَثْوَاكُمْ خَالِدِينَ فِيهَا إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ ۗ إِنَّ رَبَّكَ
 حَكِيمٌ عَلِيمٌ ﴿١٢٨﴾ وَكَذَلِكَ نُؤَلِّي بَعْضَ الظَّالِمِينَ
 بَعْضًا بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿١٢٩﴾ يَلْمَعُشْرَ الْجِنِّ
 وَالْإِنْسِ أَلَمْ يَأْتِكُمْ رُسُلٌ مِّنْكُمْ يَقُصُّونَ عَلَيْكُمْ
 آيَاتِي وَيُنذِرُونَكُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَذَا ۗ قَالُوا شَهِدْنَا
 عَلَىٰ أَنفُسِنَا ۗ وَغَرَّتْهُمُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا وَشَهِدُوا عَلَىٰ
 أَنفُسِهِمْ أَنَّهُمْ كَانُوا كَافِرِينَ ﴿١٣٠﴾ ذَٰلِكَ أَنْ
 لَّمْ يَكُنْ رَبُّكَ مُهْلِكَ الْقُرَىٰ بِظُلْمٍ وَأَهْلِهَا غَافِلُونَ
 ﴿١٣١﴾

پس هر کس را که خدا بخواهد هدایت کند، سینه اش را
 برای (قبول) اسلام می گشاید، و هر کس را که بخواهد
 گمراه کند، سینه اش را چنان تنگ می کند که گویا به
 آسمان بالا می رود، این چنین خداوند پلیدی را بر
 کسانی که ایمان نمی آورند؛ قرار می دهد. ﴿۱۲۵﴾
 واین راه مستقیم پروردگار توست، بتحقیق ما آیات
 (خود) را برای گروهی که پند می گیرند، بیان کردیم.
 ﴿۱۲۶﴾ برای آنها (در بهشت) سرای آرامش و سلامتی
 نزد پروردگارشان خواهد بود، او ولی و دوستدار
 آنهاست بخاطر اعمال (پسندیده ای) که انجام می دادند.
 ﴿۱۲۷﴾ وروزی که (خداوند) همه ی آنان را گرد آورد
 (ومی فرماید:) «ای گروه جن، شما افراد زیادی از انسانها
 را گمراه کردید». و دوستان آنها از آدمیان می گویند:
 «پروردگارا! هر یک از ما دو گروه از یکدیگر بهره منده
 شدیم، وبه آن مدتی که برای ما مقرر داشته بودی
 رسیدیم». (خداوند) می فرماید: «آتش جایگاه شماست،
 جاودانه در آن خواهید ماند، مگر آنچه خدا بخواهد» بی
 گمان پروردگارتو حکیم داناست. ﴿۱۲۸﴾ واینچنین
 بعضی از ستمگران را به کیفر آنچه انجام می دادند به
 بعض دیگر وا می گذاریم. ﴿۱۲۹﴾ ای گروه جن
 وانس! آیا پیامبرانی از شما به سوی شما نیامدند که آیات
 مرا برایتان بخوانند، و شما را از ملاقات این روزتان
 هشدار دهند گویند: «بر (ضد) خودمان گواهی می
 دهیم». وزندگی دنیا آنها را فریب داد، و بر (زیان)
 خودشان گواهی دهند که کافر بودند. ﴿۱۳۰﴾ این
 (فرستادن پیامبران) بدان سبب است که پروردگارت هیچ
 گاه شهرها در حالی که مردمش غافل و بی خیر باشند،
 به ستم هلاک نمی کند. ﴿۱۳۱﴾

وَلِكُلِّ دَرَجَتٍ مِّمَّا عَمِلُوا ۚ وَمَا رُبُّكَ
 بِغَفِيلٍ عَمَّا يَعْمَلُونَ ﴿۱۳۲﴾ وَرُبُّكَ الْعَنِيُّ
 ذُو الرَّحْمَةِ ۚ إِنَّ يَشَاءُ يَذْهَبْكُمْ وَيَسْتَخْلِفَ مِنْ
 بَعْدِكُمْ مَا يَشَاءُ كَمَا أَنْشَأَكُمْ مِنْ ذُرِّيَّةِ
 قَوْمٍ ءَاخِرِينَ ﴿۱۳۳﴾ إِنَّ مَا تُوْعَدُونَ
 لَأَتٍ ۖ وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ ﴿۱۳۴﴾ قُلْ يَتَقَوَّمُ
 أَعْمَلُوا عَلَيَّ مَكَانَتِكُمْ إِنِّي عَامِلٌ ۖ فَسَوْفَ
 تَعْلَمُونَ مَنْ تَكُونُ لَهُ عَنقَبَةُ الدَّارِ ۗ إِنَّهُ
 لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ ﴿۱۳۵﴾ وَجَعَلُوا لِلَّهِ مِمَّا
 ذَرَأَ مِنَ الْحَرْثِ وَالْأَنْعَامِ نَصِيبًا فَقَالُوا
 هَذَا لِلَّهِ بِزَعْمِهِمْ وَهَذَا لِشُرَكَائِنَا ۖ فَمَا
 كَانَ لِشُرَكَائِهِمْ فَلَا يَصِلُ إِلَى اللَّهِ ۖ
 وَمَا كَانَ لِلَّهِ فَهُوَ يَصِلُ إِلَى شُرَكَائِهِمْ
 سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ ﴿۱۳۶﴾ وَكَذَلِكَ
 زَيَّنَ لِكَثِيرٍ مِنَ الْمُشْرِكِينَ قَتْلَ
 أَوْلَادِهِمْ شُرَكَائِهِمْ لِيُرْدُوهُمْ وَلِيَلْبِسُوا
 عَلَيْهِمْ دِينَهُمْ ۖ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا فَعَلُوهُ ۖ فَذَرْهُمْ
 وَمَا يَفْتَرُونَ ﴿۱۳۷﴾

و برای هر یک در برابر آنچه انجام داده اند درجاتی است، و پروردگارت از آنچه انجام می دهند؛ غافل نیست. ﴿۱۳۲﴾ و پروردگارت بی نیاز (و) صاحب رحمت (بیکران) است، اگر بخواهد شما را می برد، و پس از شما هر کس را بخواهد جانشین می کند، چنانکه شما را از نسل گروهی دیگر به وجود آورد. ﴿۱۳۳﴾ مسلماً آنچه به شما وعده داده می شود، خواهد آمد، و شما نمی توانید (خدا را) ناتوان سازید (واز کیفر الهی فرار کنید). ﴿۱۳۴﴾ بگو: «ای قوم من! به شیوه خود عمل کنید، همانا من (نیز به شیوه خود) عمل می کنم، اما بزودی خواهید دانست که چه کسی سرانجام نیک خواهد داشت، بتحقیق ستمکاران رستگار نخواهند شد». ﴿۱۳۵﴾ و (مشرکان) از آنچه خداوند از زراعت و چهارپایان آفریده است، بهره ای برای او قرار دادند (و نیز بهره ای برای بتها) و به گمان خود گفتند: «این برای خداست، و این (هم) برای شریکان ما (= بتها) است، پس آنچه از آن شریکانشان بود به خدا نمی رسید، و آنچه از آن خدا بود، به شریکانشان می رسید، چه بد حکم می کنند. ﴿۱۳۶﴾ و این چنین شریکانشان برای بسیاری از مشرکان؛ کشتن فرزندانشان را آراسته جلوه دادند. تا هلاکشان کنند، و آیین شان را بر آنان مشتبه سازند، و اگر خدا می خواست، چنین نمی کردند، پس آنها را با تهمت هایشان واگذار. ﴿۱۳۷﴾

وَقَالُوا هَذِهِ أَنْعَمُ وَحَرَّتْ حِجْرٌ لَا يَطْعَمَهَا
 إِلَّا مَنْ نَشَاءُ بِزَعْمِهِمْ وَأَنْعَمُ حُرِّمَتْ ظُهُورُهَا
 وَأَنْعَمُ لَا يَذْكُرُونَ أَسْمَ اللَّهِ عَلَيْهَا افْتِرَاءً عَلَيْهِ
 سَيَجْزِيهِمْ بِمَا كَانُوا يَفْتُرُونَ ﴿١٣٨﴾
 وَقَالُوا مَا فِي بُطُونِ هَذِهِ الْأَنْعَمِ خَالِصَةٌ
 لِدُكُورِنَا وَمُحَرَّمٌ عَلَى أَزْوَاجِنَا وَإِنْ يَكُن مَيْتَةً
 فَهُمْ فِيهِ شُرَكَاءُ سَيَجْزِيهِمْ وَصَفَّهُمْ إِنَّهُ
 حَكِيمٌ عَلِيمٌ ﴿١٣٩﴾ قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ قَتَلُوا
 أَوْلَادَهُمْ سَفَهًا بِغَيْرِ عِلْمٍ وَحَرَّمُوا مَا رَزَقَهُمُ اللَّهُ
 افْتِرَاءً عَلَى اللَّهِ قَدْ ضَلُّوا وَمَا كَانُوا
 مُهْتَدِينَ ﴿١٤٠﴾ وَهُوَ الَّذِي أَنْشَأَ جَنَّاتٍ
 مَعْرُوشَاتٍ وَغَيْرَ مَعْرُوشَاتٍ وَالنَّخْلَ وَالزَّرْعَ
 مُخْتَلِفًا أَلْوَانُهُ وَالزَّيْتُونَ وَالرُّمَانَ مُتَشَابِهًا
 وَغَيْرَ مُتَشَابِهٍ كُلُوا مِنْ ثَمَرِهِ إِذَا أَثْمَرَ وَآتُوا
 حَقَّهُ يَوْمَ حَصَادِهِ وَلَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ
 الْمُسْرِفِينَ ﴿١٤١﴾ وَمِنَ الْأَنْعَمِ حَمُولَةٌ
 وَفَرَشَاتٌ كُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ وَلَا تَتَّبِعُوا
 خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ ﴿١٤٢﴾

وگفتند: «این چهار پایان و کشتزارها (برای همه) ممنوع است، مگر کسانی که ما بخواهیم - به گمان آنان - نباید (از آن بخورد)». و چهار پایانی دیگر است که (سوار شدن بر) پشت آنها حرام است. و (نیز) چهار پایانی (دیگر) است که (هنگام ذبح) نام خدا را بر آن نمی بردند، و (با این کارشان) به خدا دروغ می بستند. و (خداوند) به زودی کیفر افتراهایشان را خواهد داد. ﴿۱۳۸﴾ وگفتند: «آنچه در شکم این چهار پایان است مخصوص مردان ماست، و بر همسرانمان حرام است، و اگر مرده باشد پس (همگی) در آن شریکند». بزودی (خداوند) کیفر این توصیف آنها را می دهد، بی گمان او حکیم داناست. ﴿۱۳۹﴾ مسلماً زیان کردند آنها که فرزندان خود را به نادانی کشتند؛ و از روی افتراء بر خداوند، آنچه را خدا روزی شان نموده بود (بر خود) تحریم کردند، بتحقیق آنها گمراه شدند و راه هدایت را نیافته بودند. ﴿۱۴۰﴾ و اوست که باغهایی دار بست و بی دار بست، و درخت خرما و کشتزار با میوه های گوناگون، و زیتون و انار را شبیه بی شباهت پدید آورد. از میوه آن به هنگامی که رسیده، بخورید، و حق (= زکات) آن را در روز درویش بپردازید، و اسراف نکنید، بی گمان او اسراف کنندگان را دوست ندارد. ﴿۱۴۱﴾ و (نیز) از چهار پایان، (حیوانات) باربر و (حیوانات) کوچک (که توان حمل بار ندارند آفرید). از آنچه خدا به شما روزی داده است بخورید، و از گامهای شیطان پیروی مکنید، بی گمان او دشمن آشکار شماست. ﴿۱۴۲﴾

ثُمَّ نَبِيَّةَ أَزْوَاجٍ ۖ مَنِ الظَّانُّ اثْنَيْنِ وَمَنِ الْمَعْرِ
 اثْنَيْنِ ۗ قُلْ ءَآذَكَرَيْنِ حَرَّمَ أَمِ الْأُنثَيَيْنِ أَمَّا
 أَشْتَمَلَتْ عَلَيْهِ أَرْحَامُ الْأُنثَيَيْنِ ۗ نَبِيُّنِي بَعْلَمٍ إِنْ
 كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿١٤٣﴾ وَمَنِ الْإِبِلِ اثْنَيْنِ وَمَنِ
 الْبَقَرِ اثْنَيْنِ ۗ قُلْ ءَآذَكَرَيْنِ حَرَّمَ أَمِ الْأُنثَيَيْنِ أَمَّا
 أَشْتَمَلَتْ عَلَيْهِ أَرْحَامُ الْأُنثَيَيْنِ ۗ أَمْ كُنْتُمْ شُهَدَاءَ
 إِذْ وَصَّيْتُمْ اللَّهُ بِهَذَا ۚ فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى
 عَلَى اللَّهِ كَذِبًا لِيُضِلَّ النَّاسَ بِغَيْرِ عِلْمٍ ۗ إِنَّ اللَّهَ لَا
 يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿١٤٤﴾ قُلْ لَا أَجِدُ فِي مَا
 أُوحِيَ إِلَيَّ مُحَرَّمًا عَلَى طَاعِمٍ يَطْعَمُهُ إِلَّا أَنْ
 يَكُونَ مَيْتَةً أَوْ دَمًا مَسْفُوحًا أَوْ لَحْمَ خَنْزِيرٍ فَإِنَّهُ
 رِجْسٌ أَوْ فِسْقًا أُهِلَّ لِغَيْرِ اللَّهِ بِهِ ۚ فَمَنِ اضْطُرَّ
 غَيْرَ بَاغٍ وَلَا عَادٍ فَإِنَّ رَبَّكَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١٤٥﴾
 وَعَلَى الَّذِينَ هَادُوا حَرَّمْنَا كُلَّ ذِي ظُفْرٍ ۗ
 وَمَنِ الْبَقَرِ وَالْغَنَمِ حَرَّمْنَا عَلَيْهِمْ شُحُومَهُمَا إِلَّا
 مَا حَمَلَتْ ظُهُورُهُمَا أَوْ الْحَوَايَا أَوْ مَا اخْتَلَطَ
 بِعَظْمٍ ۗ ذَلِكَ جَزَيْنَهُمْ بِبَغْيِهِمْ ۗ وَإِنَّا لَصَادِقُونَ ﴿١٤٦﴾

هشت جفت (از چهار پایان آفرید) از میش یک جفت (نروماده) و از بز یک جفت (نرو ماده)، بگو: «آیا (خداوند) دوزخ را حرام کرده است، یا دو ماده را؟! یا آنچه که رحم های (این) دو ماده در بر دارد؟! اگر راست می گویند از روی علم به من خبر دهید». ﴿١٤٣﴾ و از شتر یک جفت (نروماده) و از گاو یک جفت (نروماده، آفرید). بگو: «آیا دو نر را حرام کرده است یا دو ماده را؟! یا آنچه که رحم های (این) دو ماده در بر دارد؟! آیا هنگامی که خداوند شما را به (تحریم) آن توصیه کرد، (حاضر و) گواه بودید؟! پس چه کسی ستمکارتر است از آن کس که بر خدا دروغ بندد، تا مردم را از روی نادانی گمراه سازد؟! مسلماً خداوند گروه ستمکاران را هدایت نمی کند». ﴿١٤٤﴾ بگو: «در آنچه بر من وحی شده است، (چیز) حرامی را که خوردن آن بر خورنده ای حرام باشد؛ نمی یابم، بجز اینکه مردار باشد یا خون ریخته شده یا گوشت خوک که پلیداست، یا (حیوانی که در کشتنش) نافرمانی (خدا) شده، (هنگام ذبح) نام غیر خدا بر آن برده شده باشد، اما کسی که (به خوردن آنها) ناچار گردد، بی آنکه خواهان لذت آن باشد و یا زیاده روی و تجاوز کند (گناهی بر وی نیست) بی گمان پروردگارت آمرزنده مهربان است. ﴿١٤٥﴾ و بر یهودیان، هر (حیوان) ناخن دار را حرام کردیم، و از گاو و گوسفند، پیه آن دو را بر آنها حرام ساختیم، مگر آنچه (از پیه و چربی) که بر پشت آنها قرار دارد، و یا در لابه لای روده ها یا آنچه به استخوان آمیخته است، این را به سبب سرکشی (وستمی) که می کردند؛ به آنها کیفر دادیم، و حقاً ما راستگوییم. ﴿١٤٦﴾

فَإِنْ كَذَّبُوكَ فَقُلْ رَبُّكُمْ ذُو رَحْمَةٍ وَاسِعَةٍ وَلَا يُرَدُّ بَأْسُهُ عَنِ الْقَوْمِ الْمُجْرِمِينَ ﴿١٤٧﴾ سَيَقُولُ الَّذِينَ أَشْرَكُوا لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَشْرَكْنَا وَلَا آبَاؤُنَا وَلَا حَرَمًا مِنْ شَيْءٍ كَذَلِكَ كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ حَتَّى ذَاقُوا بَأْسَنَا قُلْ هَلْ عِنْدَكُمْ مِنْ عِلْمٍ فَتُخْرِجُوهُ لَنَا إِنْ تَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَإِنْ أَنْتُمْ إِلَّا تَخْرُصُونَ ﴿١٤٨﴾ قُلْ فَلِلَّهِ الْحُجَّةُ الْبَلِيغَةُ فَلَوْ شَاءَ لَهَدَيْتُكُمْ أَجْمَعِينَ ﴿١٤٩﴾ قُلْ هَلَمْ شَهِدْكُمْ الَّذِينَ يَشْهَدُونَ أَنَّ اللَّهَ حَرَّمَ هَذَا فَإِنْ شَهِدُوا فَلَا تَشْهَدْ مَعَهُمْ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ وَهُمْ بِرَبِّهِمْ يَعْدِلُونَ ﴿١٥٠﴾ قُلْ تَعَالَوْا أَتْلُ مَا حَرَّمَ رَبُّكُمْ عَلَيْكُمْ أَلَّا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا وَلَا تَقْتُلُوا أَوْلَادَكُمْ مِنْ إِمْلَاقٍ نَحْنُ نَرْزُقُكُمْ وَإِيَّاهُمْ وَلَا تَقْرَبُوا الْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَّنَ وَلَا تَقْتُلُوا النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ ذَلِكُمْ وَصَّيْتُكُمْ بِهِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿١٥١﴾

پس اگر تو را تکذیب کنند، بگو: «پروردگار شما دارای رحمتی گسترده است، و عذابش از گروه مجرم (و گناهکار) دفع نخواهد شد». ﴿١٤٧﴾ به زودی کسانی که شرک ورزیدند می گویند: «اگر خدا می خواست، نه ما شرک می آوردیم و نه پدران ما، و نه چیزی را تحریم می کردیم» کسانی که پیش از آنها بودند (نیز) این چنین تکذیب کردند، تا آنکه (طعم) عذاب ما را چشیدند. بگو: «آیا نزد شما (دلیل و) دانشی است که آن را برای ما آشکار سازید؟! شما فقط از پندارهای بی اساس پیروی می کنید، و شما جز گزافه و دروغ نمی گوئید». ﴿١٤٨﴾ بگو: «دلیل رسا (وقایع) از آن خداست، پس اگر می خواست همه ی شما را هدایت می کرد». ﴿١٤٩﴾ بگو: «گواهان خود را که گواهی می دهند که خداوند این را حرام کرده است، بیاورید!». پس اگر آنها (به دروغ) گواهی دهند، تو با آنان گواهی نده، و از هوی و هوس کسانی که آیات ما را تکذیب کردند، و کسانی که به آخرت ایمان ندارند (و بتها را) با خداوند برابر (و شریک) قرار می دهند، پیروی مکن. ﴿١٥٠﴾ بگو: «بیاید آنچه را پروردگارتان بر شما حرام کرده است، برایتان بخوانم: آنکه چیزی را شریک او قرار ندهید، و به پدر و مادر نیکی کنید، و فرزندانتان را از (بیم) فقر نکشید، ما شما و آنها را روزی می دهیم، و به (کارهای) زشت و ناشایست آنچه آشکار باشد یا پنهان نزدیک نشوید، و کسی را که خداوند (کشتنش) را حرام کرده است، جز به حق؛ نکشید، این چیزی است که خداوند شما را به آن سفارش نموده است، باشد که خرد ورزید. ﴿١٥١﴾

وَلَا تَقْرَبُوا مَالَ الْيَتِيمِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ حَتَّىٰ
يَبْلُغَ أَشُدَّهُ ۗ وَأَوْفُوا بِالْعَيْلِ وَالْمِيزَانَ بِالْقِسْطِ ۗ لَا
تُكَلِّفُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا ۗ وَإِذَا قُلْتُمْ فَاعْدِلُوا وَلَوْ
كَانَ ذَا قُرْبَىٰ ۗ وَبِعَهْدِ اللَّهِ أَوْفُوا ۗ ذَٰلِكُمْ وَصْنُكُمْ
بِهِ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿١٥٢﴾ وَأَنَّ هَذَا صِرَاطِي
مُسْتَقِيمًا فَاتَّبِعُوهُ ۗ وَلَا تَتَّبِعُوا السُّبُلَ فَتَفَرَّقَ بِكُمْ
عَنْ سَبِيلِهِ ۗ ذَٰلِكُمْ وَصْنُكُمْ بِهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ
﴿١٥٣﴾ ثُمَّ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ تَمَامًا عَلَى الَّذِي
أَحْسَنَ وَتَفْصِيلًا لِكُلِّ شَيْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً لِّعَلَّاهُمْ
بِلِقَاءِ رَبِّهِمْ يُؤْمِنُونَ ﴿١٥٤﴾ وَهَذَا كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ
مُبَارَكٌ فَاتَّبِعُوهُ وَاتَّقُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿١٥٥﴾ أَنْ
تَقُولُوا إِنَّمَا أَنْزَلَ الْكِتَابَ عَلَىٰ طَائِفَتَيْنِ مِن قَبْلِنَا
وَإِنْ كُنَّا عَنْ دِرَاسَتِهِمْ لَغَفْلِينَ ﴿١٥٦﴾ أَوْ تَقُولُوا لَوْ
أَنَّا أَنْزَلْنَا عَلَيْهِ الْكِتَابَ لَكُنَّا أَهْدَىٰ مِنْهُمْ ۗ فَقَدْ
جَاءَكُمْ بَيِّنَةٌ مِّن رَّبِّكُمْ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ ۗ فَمَنْ
أَظْلَمُ مِمَّن كَذَبَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَصَدَفَ عَنْهَا ۗ
سَنَجْزِي الَّذِينَ يَصْدِفُونَ عَنْ آيَاتِنَا سُوءَ
الْعَذَابِ بِمَا كَانُوا يَصْدِفُونَ ﴿١٥٧﴾

وبه مال یتیم نزدیک نشوید، مگر به نیکو ترین وجهی (که
برای اصلاح باشد)، تا به سن رشد خود (وبلوغ) برسد،
و(حق) پیمانہ و وزن را به عدالت ادا کنید، ما هیچ کس را
جز به اندازه توانش، تکلیف نمی کنیم. و هرگاه سخن گویند
(یا داوری کنید و یا شهادت می دهید)، پس عدالت را رعایت
کنید، حتی اگر در مورد نزدیکان (شما) بوده باشد. و به عهد
و پیمان خدا وفا کنید، این چیزی است که خداوند شما را به
آن سفارش نموده است، تا متذکر شوید. ﴿۱۵۲﴾ و این راه
مستقیم من است، پس از آن پیروی کنید و از راههای
(پراکنده) پیروی نکنید، که شما را از راه خدا دور می کند،
این چیزی است که خداوند شما را به آن سفارش نموده
است، شاید پر هیزگار شوید. ﴿۱۵۳﴾ سپس به موسی کتاب
(آسمانی) دادیم تا (نعمت خود را) بر کسی که نیکو کار
بوده تمام (وکامل) کنیم. و همه چیز را به تفصیل بیان کردیم،
و (آن را) مایه هدایت و رحمت (قرار دادیم) شاید به لقای
پروردگارشان ایمان بیاورند. ﴿۱۵۴﴾ و این (قرآن) کتابی
است پر برکت، که ما نازل کردیم، از آن پیروی کنید، و پر
هیزگار باشید، تا مورد رحمت قرار گیرید. ﴿۱۵۵﴾ تا
نگویید: «کتاب (آسمانی) تنها بر دو طایفه پیش از ما (یهود
و نصاری) نازل شده بود، و ما از خواندن و آموختن آنها بی خبر
بودیم». ﴿۱۵۶﴾ یا بگویید: «اگر کتاب (آسمانی) بر ما نازل می
شد، از آنها راه یافته تر بودیم». مسلماً از جانب پروردگارتان دلیل
روشن، و هدایت و رحمت برای شما آمده است. پس چه کسی
ستمکارتر است از کسی که آیات خدا را تکذیب کند، و از آن
روی گرداند، به زودی کسانی را از آیات ما روی می
گردانند، به عذابی سخت مجازات خواهیم داد. ﴿۱۵۷﴾

هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا أَنْ تَأْتِيَهُمُ الْمَلَائِكَةُ أَوْ يَأْتِيَ رَبُّكَ
 أَوْ يَأْتِيَ بَعْضُ آيَاتِ رَبِّكَ يَوْمَ يَأْتِي بَعْضُ آيَاتِ
 رَبِّكَ لَا يَنْفَعُ نَفْسًا إِيْمَانُهَا لَمْ تَكُنْ ءَامَنَتْ مِنْ
 قَبْلُ أَوْ كَسَبَتْ فِي إِيمَانِهَا خَيْرًا قُلِ انْتَضِرُوا إِنَّا
 مُنْتَظِرُونَ ﴿١٥٨﴾ إِنَّ الَّذِينَ فَرَّقُوا دِينَهُمْ وَكَانُوا شِيْعًا
 لَسْتَ مِنْهُمْ فِي شَيْءٍ إِنَّمَا أَمْرُهُمْ إِلَى اللَّهِ ثُمَّ يُنَبِّئُهُمْ
 بِمَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ﴿١٥٩﴾ مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ
 أَمْثَالِهَا وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَلَا تَجْزِيهِ إِلَّا مِثْلُهَا
 وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿١٦٠﴾ قُلْ إِنِّي هَدَيْتُ رَبِّي إِلَى
 صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ دِينًا قِيَمًا مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا وَمَا
 كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٦١﴾ قُلْ إِنْ صَلَاتِي وَنُسُكِي
 وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٦٢﴾ لَا شَرِيكَ
 لَهُ وَبِذَلِكَ أُمِرْتُ وَأَنَا أَوَّلُ الْمُسْلِمِينَ ﴿١٦٣﴾ قُلْ أَغَيْرِ
 اللَّهُ أَبْنِي رَبًّا وَهُوَ رَبُّ كُلِّ شَيْءٍ وَلَا تَكْسِبُ كُلُّ
 نَفْسٍ إِلَّا عَلَيْهَا وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَى ثُمَّ إِلَى
 رَبِّكُم مَّرْجِعُكُمْ فَيُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿١٦٤﴾
 وَهُوَ الَّذِي جَعَلَكُمْ خَلَائِفَ الْأَرْضِ وَرَفَعَ
 بَعْضَكُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَاتٍ لِيَبْلُوكُمْ فِي مَا آتَاكُمْ
 إِنَّ رَبَّكَ سَرِيعُ الْعِقَابِ وَإِنَّهُ لَغَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١٦٥﴾

آیا انتظاری جز آن دارند که فرشتگان (مرگ) نزدشان
 بیایند؟ یا پروردگارت (خودش به سوی آنها) بیاید؟ یا بعضی
 از آیات پروردگارت بیاید؟! روزی که بعضی از آیات
 پروردگارت بیاید (ویر آنها ظاهر شود)، ایمان آوردن افرادی
 که قبلاً ایمان نیاورده اند، یا در ایمانشان (عمل) نیکی انجام
 نداده اند، سودی به حال آنها نخواهد داشت. بگو: «منتظر
 باشید، بی گمان ما (نیز) منتظر خواهیم بود». ﴿۱۵۸﴾ به
 راستی کسانی که آیین خود را پراکنده ساختند و دسته
 دسته شدند، تو را با آنان هیچ گونه کاری نیست، کار آنها
 تنها با خداست، سپس آنها را از آنچه انجام می دادند، آگاه
 می سازد. ﴿۱۵۹﴾ (روز قیامت) هر کس (کار) نیکی آورد،
 پس ده برابر آن پاداش دارد، و هر کس (کار) بدی آورد، جز
 به مانند آن کیفر نخواهد دید، ویر آنها ستمی نخواهد شد.
 ﴿۱۶۰﴾ بگو: «بتحقیق پروردگارم مرا به راه راست هدایت
 کرده است، دین درست (و پابرجا)، دین (حنیف) ابراهیم
 حق پرست، که از مشرکان نبود». ﴿۱۶۱﴾ بگو: «بی گمان
 نمازم، و عبادت (وقربانی) من، و زندگی و مرگ من، همه
 برای خداوند پروردگار جهانیان است». ﴿۱۶۲﴾ شریکی برای
 او نیست، و به این مأمور شده ام، و من نخستین مسلمانم». ﴿۱۶۳﴾
 بگو: «آیا غیر خدا، پروردگاری را بجویم در حالی که او
 پروردگار همه چیزاست؟! و هیچ کس گناهی مرتکب نمی
 شود؛ مگر آنکه به (زیان) خود اوست. و هیچ گناهکاری
 بارگناه دیگری را به دوش نمی گیرد، سپس بازگشت همه
 شما به سوی پروردگارتان است، پس شما را از آنچه در آن
 اختلاف داشتید، آگاه می کند. ﴿۱۶۴﴾ و او کسی است که
 شما را جانشینان در زمین قرار داد، و درجات بعضی از شما را
 نسبت به بعضی دیگر برتری داد، تا شما را (بوسیله ی) آنچه
 که به شما داده است بیازماید. مسلماً پروردگارتو زود
 کیفر است و همانا او آمرزندهٔ مهربان است. ﴿۱۶۵﴾

سورة الأعراف

سورة اعراف

بسم الله الرحمن الرحيم

به نام خداوند بخشنده مهربان

الْمَصِّ ۱ كَتَبْنَا نُزْلَ إِلَيْكَ فَلَا يَكُنْ فِي صَدْرِكَ
 حَرَجٌ مِّنْهُ لِتُنذِرَ بِهِ ۖ وَذَكَرَىٰ لِلْمُؤْمِنِينَ ۲
 اتَّبِعُوا مَا أُنزِلَ إِلَيْكُمْ مِّن رَّبِّكُمْ وَلَا تَتَّبِعُوا مِن
 دُونِهِ ۚ أَوْلِيَآءٌ قَلِيلًا مَّا تَذَكَّرُونَ ۳ وَكَمْ مِّن قَرْيَةٍ
 أَهْلَكْنَاهَا فَجَاءَهَا بَأْسُنَا بَيِّنًا أَوْ هُمْ قَائِلُونَ ۴
 فَمَا كَانَ دَعْوَاهُمْ إِذْ جَاءَهُمْ بَأْسُنَا إِلَّا أَنْ قَالُوا إِنَّا
 كُنَّا ظَالِمِينَ ۵ فَلَنَسْئَلَنَّ الَّذِينَ أُرْسِلَ إِلَيْهِمْ
 وَلَنَسْئَلَنَّ الْمُرْسَلِينَ ۶ فَلَنَقْصِنَّ عَلَيْهِمْ بِعِلْمٍ ۷
 وَمَا كُنَّا غَآئِبِينَ ۸ وَالْوَزْنُ يَوْمَئِذٍ الْحَقُّ ۹ فَمَن
 ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ۱۰
 وَمَن خَفَّتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَٰئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوا
 أَنفُسَهُمْ بِمَا كَانُوا بِغَايَتِنَا يَظْلِمُونَ ۱۱ وَلَقَدْ
 مَكَّنَّاكُمْ فِي الْأَرْضِ وَجَعَلْنَا لَكُمْ فِيهَا مَعِيشَةً
 قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ ۱۲ وَلَقَدْ خَلَقْنَاكُمْ ثُمَّ
 صَوَّرْنَاكُمْ ثُمَّ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ
 فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ لَمْ يَكُن مِّنَ السَّاجِدِينَ ۱۳

المص (الف . لام . میم . صاد). ﴿۱﴾ این کتابی است که بر تو نازل شده است، پس نباید در سینه ات از آن تنگی باشد، تا به آن (مردم را) بیم دهی، و برای مؤمنان پند (وتذکری) باشد. ﴿۲﴾ آنچه از جانب پروردگارتان بر شما نازل شده، پیروی کنید، و از اولیاء (ومعبودهای) دیگر جز او، پیروی نکنید، چه اندک پند می پذیرید. ﴿۳﴾ چه بسیار شهرها (وآبادیها) که آنها را نابود کردیم، و عذاب ما به هنگام شب، یا در هنگام خواب نیمروز، به سراغشان آمد. ﴿۴﴾ و چون عذاب ما به سراغ آنها آمد، سخنی نداشتند جز اینکه گفتند: «بی گمان ما ستمکار بودیم». ﴿۵﴾ مسلماً ما از کسانی که (پیامبران) به سوی آنها فرستاده شدند، سؤال خواهیم کرد، و البته از پیامبران (نیز) سؤال می کنیم. ﴿۶﴾ یقیناً (کردارشان را) با علم (خود) برای شان بیان می کنیم، و ما هرگز غایب نبوده ایم. ﴿۷﴾ وزن (وسنجش اعمال) در آن روز حق است، پس کسانی که کفه ترازوی شان سنگین است، آنان که رستگارند. ﴿۸﴾ و کسانی که کفه ترازوی شان سبک است، آنان کسانی هستند که به (خاطر انکار و) ستمی که نسبت به آیات ما می کردند به خویش زیان رساندند (وسر مایه وجود خود را ازدست داده اند). ﴿۹﴾ و به راستی ما شما را در زمین اقتدار (واستقرار) دادیم، و در آن وسایل معیشت را برای شما قرار دادیم. چه اندک شکر گزاری می کنید. ﴿۱۰﴾ وبتحقیق ما شما را آفریدیم، آنگاه شما را شکل و صورت دادیم. سپس به فرشتگان گفتیم: «برای آدم سجده کنید» پس (همه) سجده کردند؛ جز ابلیس که از سجده کنندگان نبود.

قَالَ مَا مَنَعَكَ إِلَّا تَسْجُدَ إِذْ أَمَرْتُكَ قَالَ أَنَا خَيْرٌ مِّنْهُ
 خَلَقْتَنِي مِن نَّارٍ وَخَلَقْتَهُ مِن طِينٍ ﴿١٢﴾ قَالَ فَاهْبِطْ
 مَهَا فَمَا يَكُونُ لَكَ أَنْ تَتَكَبَّرَ فِيهَا فَاخْرُجْ إِنَّكَ مِنَ
 الصَّغِيرِينَ ﴿١٣﴾ قَالَ أَنْظِرْنِي إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ ﴿١٤﴾ قَالَ
 إِنَّكَ مِنَ الْمُنظَرِينَ ﴿١٥﴾ قَالَ فِيمَا أَعْوَيْتَنِي لَأَقْعُدَنَّ
 لَهُمْ صِرَاطَكَ الْمُسْتَقِيمَ ﴿١٦﴾ ثُمَّ لَا تَجِدُنَهُمْ مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ
 وَمِنْ خَلْفِهِمْ وَعَنْ أَيْمَانِهِمْ وَعَنْ شَمَائِلِهِمْ وَلَا تَجِدُ
 أَكْثَرَهُمْ شَاكِرِينَ ﴿١٧﴾ قَالَ أَخْرَجَ مِنْهَا مَذْءُومًا
 مَّدْحُورًا لَمَنِ تَبِعَكَ مِنْهُمْ لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنْكُمْ أَجْمَعِينَ
 ﴿١٨﴾ وَيَتَذَكَّرُ لِمَ آسَكْنَاكَ الْأَجْنََّةَ فَكَلَّا مِنَ
 حَيْثُ شِئْتُمَا وَلَا تَقْرَبَا هَذِهِ الشَّجَرَةَ فَتَكُونَا مِنَ
 الظَّالِمِينَ ﴿١٩﴾ فَوَسَّوَسَ لَهُمَا الشَّيْطَانُ لِيُبْدِيَ لَهُمَا مَا
 وُورِيَ عَنْهُمَا مِنْ سَوْآتِهِمَا وَقَالَ مَا نَهَاكُمَا رَبُّكُمَا
 عَنِ هَذِهِ الشَّجَرَةِ إِلَّا أَنْ تَكُونَا مَلَائِكَةً أَوْ تَكُونَا مِنَ
 الْخَالِدِينَ ﴿٢٠﴾ وَقَاسَمَهُمَا إِنِّي لَكُمَا لَمِنَ النَّاصِحِينَ ﴿٢١﴾
 فَدَلَّاهُمَا بِغُرُورٍ فَلَمَّا ذَاقَا الشَّجَرَةَ بَدَتْ لَهُمَا
 سَوْآتُهُمَا وَطَفِقَا مَخْصِفَانِ عَلَيْهِمَا مِنْ وَرَقِ الْجَنَّةِ
 وَنَادَاهُمَا رَبُّهُمَا أَلَمْ أَنْهَكُمَا عَنِ تِلْكَ الشَّجَرَةِ وَأَقُلَّ
 لَكُمَا إِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمَا عَدُوٌّ مُّبِينٌ ﴿٢٢﴾

(خداوند) فرمود: «وقتی که تو را فرمان دادم، چه چیز مانع سجده کردنت شد؟!» (ابلیس) گفت: «من از او بهترم، مرا از آتش آفریده ای و او را از گِل (آفریده ای)». ﴿۱۲﴾ فرمود: «از آن (بهشت) فرود آی، که حق تونیست که در آن تکبر ورزی، پس بیرون رو، بی شک تو از خوارشدگانی». ﴿۱۳﴾ (ابلیس) گفت: «تا روزی که (مردم) بر انگیخه می شوند، مرا مهلت ده». ﴿۱۴﴾ (خداوند) فرمود: «مسلماً تواز مهلت یافتگانی». ﴿۱۵﴾ (ابلیس) گفت: «پس به سبب آنکه مرا گمراه کردی، من (نیز) بر سر راه مستقیم تو برای (گمراه ساختن) آنها در کمین می نشینم، ﴿۱۶﴾ سپس از پیش روی شان واز پشت سرشان واز (سمت) راست شان واز (سمت) چپ شان بر آنها می تازم، و بیشترشان را شکر گزار نخواهی یافت». ﴿۱۷﴾ (خداوند) فرمود: «از آن نکوهیده و خوار بیرون رو، قطعاً هر کس از آنها از تو پیروی کند، جهنم را از شما همگی پر خواهم کرد». ﴿۱۸﴾ وای آدم! تو وهمسرت در بهشت ساکن شو (ید)، پس از هر جا که خواستید، بخورید، و به این درخت نزدیک نشوید، که از ستمکاران خواهید بود». ﴿۱۹﴾ پس شیطان آن دو را وسوسه کرد، تا آنچه را از شرمگاهشان که از آنها پوشیده بود؛ در نظرشان آشکار سازد، و گفت: «پروردگارتان شما را از این درخت نهی نکرده است؛ مگر بخاطر اینکه مبادا (با خوردن آن) فرشته شوید، یا از جاودانان گردید». ﴿۲۰﴾ و برای آن دو سوگند یاد کرد که من برای شما از خیر خواهانم. ﴿۲۱﴾ پس (به این ترتیب) آنها را با فریب (از مقام و منزلشان) فرود آورد، و چون از آن درخت چشیدند، شرمگاهشان بر آنها آشکار شد، و شروع کردند به فرار دادن برگ (درختان) بهشت بر خود (تا آن را بپوشانند) و پروردگارشان آنها را ندا داد: «آیا شما را از آن درخت منع نکردم، و به شما نگفته بودم که شیطان دشمن آشکار شماست؟!». ﴿۲۲﴾

قَالَ رَبَّنَا ظَلَمْنَا أَنفُسَنَا وَإِن لَّمْ تَغْفِرْ لَنَا وَتَرْحَمْنَا لَنَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٢٣﴾ قَالَ أَهْبِطُوا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ وَلَكُمْ فِي الْأَرْضِ مُسْتَقَرٌّ وَمَتَعٌ إِلَىٰ حِينٍ ﴿٢٤﴾ قَالَ فِيهَا تَحْيَوْنَ وَفِيهَا تَمُوتُونَ وَمِنْهَا تُخْرَجُونَ ﴿٢٥﴾ يَبْنِيٰ ءَادَمَ قَدْ أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ لِبَاسًا يُورِي سَوَاءَ تَكُمُ وِرِيشًا وَلِبَاسُ التَّقْوَىٰ ذَٰلِكَ خَيْرٌ ذَٰلِكَ مِنْ ءَايَاتِ اللَّهِ لَعَلَّهُمْ يَذَّكَّرُونَ ﴿٢٦﴾ يَبْنِيٰ ءَادَمَ لَا يَفْتِنَنَّكُمُ الشَّيْطَانُ كَمَا أَخْرَجَ أَبَوَيْكُم مِّنَ الْجَنَّةِ يَنزِعُ عَنْهُمَا لِبَاسَهُمَا لِيُرِيَهُمَا سَوْءَٰتِهِمَا ۗ إِنَّهُ يَرِيكُمْ هُوَ وَقَبِيلُهُ مِّنْ حَيْثُ لَا تَرَوْنَهُمْ ۗ إِنَّا جَعَلْنَا الشَّيَاطِينَ أَوْلِيَاءَ لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٢٧﴾ وَإِذَا فَعَلُوا فَحِشَةً قَالُوا وَجَدْنَا عَلَيْهَا ءَابَاءَنَا وَاللَّهُ أَمَرَنَا بِهَا ۗ قُلْ إِنِّ اللَّهُ لَا يَأْمُرُ بِالْفَحْشَآءِ ۗ أَتَقُولُونَ عَلَىٰ اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٢٨﴾ قُلْ أَمَرَ رَبِّي بِالْقِسْطِ ۗ وَأَقِيمُوا وُجُوهَكُمْ عِندَ كُلِّ مَسْجِدٍ وَادْعُوهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ ۗ كَمَا بَدَأَكُمْ تَعُودُونَ ﴿٢٩﴾ فَرِيقًا هَدَىٰ وَفَرِيقًا حَقَّ عَلَيْهِمُ الضَّلَالَةُ ۗ إِنَّهُمْ اتَّخَذُوا الشَّيَاطِينَ أَوْلِيَاءَ مِن دُونِ اللَّهِ وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُم مُّهْتَدُونَ ﴿٣٠﴾

(آن دو) گفتند: «پروردگارا! ما به خود ستم کردیم، و اگر ما را نیامیزی و بر ما رحم نکنی، مسلماً از زیانکاران خواهیم بود». ﴿۲۳﴾ (خداوند) فرمود: «فرود آید، در حالی که بعضی از شما نسبت به بعض دیگر دشمن خواهید بود، و برای شما در زمین تا مدت معینی قرارگاه و بهرمندی خواهد بود». ﴿۲۴﴾ فرمود: «در آن زندگی می کنید و در آن می میرید، و (در رستخیز) از آن بیرون آورده خواهید شد». ﴿۲۵﴾ ای فرزندان آدم! به راستی برای شما لباسی که شرمگهاتان را می پوشاند و (مایه) زینت شماست، نازل کردیم، و لباس تقوا بهتر است، این از آیات (و نشانه های) خداوند است تا (انسانها) متذکر شوند. ﴿۲۶﴾ ای فرزندان آدم! شیطان شما را نفریبد، چنانکه پدر و مادر شما را از بهشت بیرون کرد، و لباسشان را از تنشان کند؛ تا شرمگهاتان را به آنها نشان دهد. بی گمان او و همکارانش شما را می بینند از جایی که شما آنها را نمی بینید، بر راستی ما شیطانها را دوستان کسانی قرار دادیم که ایمان نمی آورند. ﴿۲۷﴾ و چون کارزشتی انجام دهند، گویند: «نیاکان خود را بر این (کار) یافته ایم، و خداوند ما را بدان فرمان داده است». بگو: «خداوند (هرگز) به کار زشت فرمان نمی دهد، آیا چیزی را که نمی دانید به خدا نسبت می دهید؟!». ﴿۲۸﴾ بگو: «پروردگرم به عدالت فرمان داده است، و (نیز) در هر مسجدی (و به هنگام هر نمازی) روی هایتان را به سوی او کنید و او را (به دعا و نیایش) بخوانید؛ در حالی که دین (خود) را برای او خالص گردانید. همانطور که در آغاز شما را آفرید (بعد از مرگ، باردیگر بسویش) باز می گردید. ﴿۲۹﴾ گروهی را هدایت نمود و گروهی (دیگر) گمراهی بر آنها محقق (و ثابت) گشت، زیرا آنها شیطانها را به جای خداوند، سرپرست (و دوستان خویش) برگزیدند، و گمان می کنند که آنان هدایت یافته اند». ﴿۳۰﴾

ای فرزندان آدم! به هنگام رفتن به مسجد (ودر هر نمازی) زینت خود را بر گیرید (ولباسهای شایسته بپوشید) و (نیز) بخورید و بیاشامید ولی اسراف نکنید، بی گمان خداوند اسرافکاران را دوست نمی دارد. ﴿۳۱﴾ بگو: «چه کسی لباس (وزینتهای) را که خدا برای بندگانش پدید آورده و روزی های پاکیزه را حرام کرده است؟!». بگو: «این (چیزها) در زندگی دنیا، برای کسانی است که ایمان آورده اند، (اگر چه کافران نیز از آنها بهره مند می شوند اما) روز قیامت خاص (برای مومنان) خواهد بود. این چنین آیات (خود) را برای گروهی که می دانند بیان می کنیم. ﴿۳۲﴾ بگو: «خداوند فقط کارهای زشت را، چه آشکارا باشد و چه پنهان، و (نیز) گناه و سرکشی بنا حق را؛ حرام کرده است، و این که چیزی را شریک خدا قرار دهید که خداوند دلیلی بر (حقانیت) آن نازل نکرده است، و چیزی را که نمی دانید به خدا نسبت دهید (حرام نموده است). ﴿۳۳﴾ و برای هر امتی زمان (ومدت معینی) است، پس هنگامی که اجلشان فرارسد، نه لحظه ای (از آن) تأخیر کنند و نه (بر آن) پیشی گیرند. ﴿۳۴﴾ ای فرزندان آدم! هرگاه پیامبرانی از خود شما (به نزد شما) بیایند که آیات مرا برای شما بخوانند (از آنها پیروی کنید) پس هر کس که پرهیزگاری کند و (اعمال خود را) اصلاح کند، نه ترسی بر آنهاست، و نه آنان اندوهگین شوند. ﴿۳۵﴾ و کسانی که آیات ما را تکذیب کنند، و در برابر آن (گرد نکشی و) تکبر ورزند، آنان اهل دوزخند، جاودانه در آن خواهند ماند. ﴿۳۶﴾ پس چه کسی ستمکارتر است از کسی که بر خدا دروغ می بندد، یا آیات او را تکذیب می کند؟! آنها نصیب (وبهره) شان از کتاب (لوح محفوظ، آنچه مقرر شده) به آنان می رسد، تا زمانی که فرستادگان ما به سراغشان روند که جانشان را بگیرند، گویند: «کجايند آن چیزهایی که به جای خدا می پرستیدید؟!». (آنها) گویند: «آنها (نا بود و) گم شدند» و بر (زیان) خود گواهی دهند که کافر بوده اند. ﴿۳۷﴾

﴿۳۱﴾ يَا بَنِي آدَمَ خُذُوا زِينَتَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ وَكُلُوا وَاشْرَبُوا وَلَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ ﴿۳۱﴾ قُلْ مَنْ حَرَّمَ زِينَةَ اللَّهِ الَّتِي أَخْرَجَ لِعِبَادِهِ وَالطَّيِّبَاتِ مِنَ الرِّزْقِ قُلْ هِيَ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا خَالِصَةً يَوْمَ الْقِيَامَةِ ۗ كَذَلِكَ نَفْصَلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْمُونَ ﴿۳۲﴾ قُلْ إِنَّمَا حَرَّمَ رَبِّي الْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَنَ وَالْإِثْمَ وَالْبَغْيَ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَأَنْ تُشْرِكُوا بِاللَّهِ مَا لَمْ يُنَزَّلْ بِهِ سُلْطَانًا وَأَنْ تَقُولُوا عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْمُونَ ﴿۳۳﴾ وَلِكُلِّ أُمَّةٍ أَجَلٌ فَإِذَا جَاءَ أَجْلُهُمْ لَا يَسْتَأْخِرُونَ سَاعَةً وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ ﴿۳۴﴾ يَا بَنِي آدَمَ إِمَّا يَأْتِيَنَّكُمْ رُسُلٌ مِنْكُمْ يَقُصُّونَ عَلَيْكُمْ ءَايَاتِي فَمَنْ اتَّقَى وَأَصْلَحَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿۳۵﴾ وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِءَايَاتِنَا وَاسْتَكْبَرُوا عَنْهَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿۳۶﴾ فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ بِءَايَاتِهِ ۗ أُولَٰئِكَ يَنَآهُمْ نَصِيبُهُم مِّنَ الْكِتَابِ حَتَّىٰ إِذَا جَاءَهُمْ رُسُلُنَا يَتَوَفَّوْنَهُمْ قَالُوا أَيْنَ مَا كُنْتُمْ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ قَالُوا ضَلُّوا عَنَّا وَشَهِدُوا عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ أَنَّهُمْ كَانُوا كَافِرِينَ ﴿۳۷﴾

قَالَ ادْخُلُوا فِي أُمَمٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِكُمْ مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ فِي النَّارِ كُلَّمَا دَخَلَتْ أُمَّةٌ لَعْنَتْ أُخْتَهَا حَتَّىٰ إِذَا آدَارُكُوا فِيهَا جَمِيعًا قَالَتْ أُخْرَيْنَهُمْ لِأَوْلَدِهِمْ رَبَّنَا هَؤُلَاءِ أَضَلُّونَا فَجَاءَتْهُمْ عَذَابًا ضِعْفًا مِنَ النَّارِ قَالَ لِكُلِّ ضِعْفٍ وَلَكِنْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٣٨﴾ وَقَالَتْ أَوْلَدُهُمْ لِأُخْرَيْنَهُمْ فَمَا كَانَتْ لَكُمْ عَلَيْنَا مِنْ فَضْلٍ فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْسِبُونَ ﴿٣٩﴾ إِنَّ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَاسْتَكْبَرُوا عَنْهَا لَا تُفَتَّحُ لَهُمْ أَبْوَابُ السَّمَاءِ وَلَا يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ حَتَّىٰ يَلِجَ الْجَمَلُ فِي سَمِّ الْخِيَاطِ ۗ وَكَذَٰلِكَ نَجْزِي الْمُجْرِمِينَ ﴿٤٠﴾ هُمْ مِنْ جَهَنَّمَ مِهَادٌ وَمِنْ فَوْقِهِمْ غَوَاشٍ ۗ وَكَذَٰلِكَ نَجْزِي الظَّالِمِينَ ﴿٤١﴾ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَا نُكَلِّفُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٤٢﴾ وَنَزَعْنَا مَا فِي صُدُورِهِمْ مِنْ غَلٍّ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهِمُ الْأَنْهَارُ وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي هَدَانَا لِهَٰذَا وَمَا كُنَّا لِنَهْتَدِيَ لَوْلَا أَنَّ هَدَانَا اللَّهُ لَقَدْ جَاءَتْ رُسُلٌ رَبِّنَا بِالْحَقِّ وَنُودُوا أَنْ تِلْكَمُ الْجَنَّةُ أَوْرَثْتُمُوهَا بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٤٣﴾

(خداوند به آنان) می فرماید: «در بین گروههای از جن وانس که پیش از شما گذشته اند، در آتش (دوزخ) وارد شوید!». هرگاه که گروهی وارد می شوند، گروه دیگر را لعنت کنند، تا هنگامی که همگی در آنجا به هم رسند، گروه آخر (وپیروان) در باره ی گروه اول (وپیشوایان خود) گویند: «پروردگارا! اینها بودند که ما را گمراه کردند، پس عذابی دو چندان از آتش به آنان بده» (خداوند) می فرماید: «برای هر کدام (از شما عذاب) دو چندان است، ولی شما نمی دانید». ﴿۳۸﴾ و گروه اول (وپیشوایانشان) به گروه آخر (وپیروانشان) گویند: «شما را بر ما هیچ برتری نیست، پس به (کیفر) آنچه انجام می دادید؛ عذاب را بچشید». ﴿۳۹﴾ بی گمان کسانی که آیات ما را تکذیب کردند، و در برابر آن (گردنکشی و) تکبر ورزیدند، درهای آسمان (هرگز) برایشان گشوده نمی شود، و به بهشت داخل نخواهند شد، مگر این که شتر از سوراخ سوزن در آید، و این چنین، گناهکاران را کیفر می دهیم. ﴿۴۰﴾ برای آنها بستری از (آتش) جهنم (نیز) روی آنها پوششهای (از آتش جهنم) است. و این چنین ستمکاران را کیفر می دهیم. ﴿۴۱﴾ و کسانی که ایمان آوردند و کارهای شایسته انجام دادند - هیچ کس را جز به اندازه توانش تکلیف نمی کنیم - آنها اهل بهشت هستند، و جاودانه در آن خواهد ماند. ﴿۴۲﴾ و آنچه از کینه (ونفرت) که در سینه هایشان است بر می کنیم. و از زیر (درختان و مسکن های) آنها نهرها جاری است. و گویند: «ستایش مخصوص خداوندی است که ما را به این (بهشت) هدایت نمود، و اگر خداوند ما را هدایت نمی کرد؛ ما هرگز راه نمی یافتیم. مسلماً فرستادگان پروردگار ما به حق آمدند». و (آنگاه) به آنان ندا داده می شود که: «این بهشت را به پاداش آنچه که انجام می دادید، به (شما داده اند و) ارث بردید». ﴿۴۳﴾

وَنَادَى أَصْحَابُ الْجَنَّةِ أَصْحَابَ النَّارِ أَنْ قَدْ وَجَدْنَا مَا
 وَعَدْنَا رَبَّنَا حَقًّا فَهَلْ وَجَدْتُمْ مَا وَعَدَ رَبُّكُمْ حَقًّا ۗ
 قَالُوا نَعَمْ ۚ فَأَذَّنَ مُؤَذِّنٌ بَيْنَهُمْ أَنْ لَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى
 الظَّالِمِينَ ﴿٤٤﴾ الَّذِينَ يَصُدُّونَ عَنِ سَبِيلِ اللَّهِ وَيَبْغُونَهَا
 عِوَجًا وَهُمْ بِالْآخِرَةِ كَافِرُونَ ﴿٤٥﴾ وَبَيْنَهُمَا حِجَابٌ وَعَلَى
 الْأَعْرَافِ رِجَالٌ يَعْرِفُونَ كُلًّا بِسِيمَتِهِمْ ۗ وَنَادَوْا أَصْحَابَ
 الْجَنَّةِ أَنْ سَلِّمُوا عَلَيْنَا لَمْ يَدْخُلُوها وَهُمْ يَطْمَعُونَ ﴿٤٦﴾
 * وَإِذَا صُرِفَتْ أَبْصَارُهُمْ تِلْقَاءَ أَصْحَابِ النَّارِ قَالُوا رَبَّنَا
 لَا تَجْعَلْنَا مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٤٧﴾ وَنَادَى أَصْحَابُ
 الْأَعْرَافِ رِجَالًا يَعْرِفُونَهُمْ بِسِيمَتِهِمْ قَالُوا مَا أَعْنَى
 عَنْكُمْ جَمْعُكُمْ وَمَا كُنْتُمْ تَسْتَكْبِرُونَ ﴿٤٨﴾ أَهْتُولَاءِ
 الَّذِينَ أَقْسَمْتُمْ لَا يَنَالُهُمُ اللَّهُ بِرَحْمَةٍ ۚ أَدْخُلُوا الْجَنَّةَ لَا
 خَوْفٌ عَلَيْكُمْ وَلَا أَنْتُمْ تَحْزَنُونَ ﴿٤٩﴾ وَنَادَى
 أَصْحَابُ النَّارِ أَصْحَابَ الْجَنَّةِ أَنْ أَفِيضُوا عَلَيْنَا مِنَ
 الْمَاءِ أَوْ مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ حَرَمَهُمَا
 عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿٥٠﴾ الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَهُمْ لَهْوًا
 وَلَعِبًا وَغَرَّتْهُمُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا ۚ فَالْيَوْمَ نَنسَلُهُمْ كَمَا
 نَسُوا لِقَاءَ يَوْمِهِمْ هَذَا وَمَا كَانُوا بِقَائِلِينَ
 بِحَدُوثِ ﴿٥١﴾

واهل بهشت، اهل دوزخ را صدا می زنند که: «آنچه را که
 پروردگاران به ما وعده داده بود، (همه را) حق یافتیم، پس
 آیا شما (نیز) آنچه را پروردگارتان به شما وعده داده بود؛
 حق یافتید؟!». گویند: «آری». پس ندا دهنده ای در میان آنها
 ندا دهد که: «لعنت خدا بر ستمکاران باد، ﴿٤٤﴾ (همان)
 کسانی که (مردم را) از راه خدا باز می داشتند، و آن را
 کج می طلبیدند، و (نیز) آنها به آخرت کافر بودند». ﴿٤٥﴾
 و در میان آن دو (گروه بهشتی و دوزخی) حجابی است،
 و بر اعراف (= بلندیهای آن) مردانی هستند که هریک (از
 آن دو گروه) را از سیما (وچهره) شان می شناسند، و اهل
 بهشت را صدا می زنند که: «سلام بر شما باد» اینان هر چند
 طمع (و امید) بهشت دارند، و هنوز بدان در نیامده اند.
 ﴿٤٦﴾ و چون چشمشان به سوی اهل دوزخ گردانده شود،
 گویند: «پروردگارا! ما را با گروه ستمکاران قرار مده».
 ﴿٤٧﴾ و اهل اعراف، مردانی (از اهل دوزخ را) که از سیما
 (وچهره) شان آنها را می شناسند، صدا می زنند، گویند:
 «جمعیت (ومال اندوزی) شما، و آن سرکشی (وتکبر) های
 شما، به حالتان فایده ای نبخشید!». ﴿٤٨﴾ آیا اینها (همان)
 کسانی هستند که سوگند یاد می کردید که (هرگز) خداوند
 رحمتی به آنان نمی رساند؟ (به آنها گفته می شود): «به بهشت
 داخل شوید، نه ترسی بر شماست، و نه شما اندو هگین
 می شوید». ﴿٤٩﴾ و اهل دوزخ، اهل بهشت را صدا می زنند
 که: «اندکی از آب، یا از آنچه خداوند به شما روزی داده،
 بر ما بریزید» (آنها) گویند: «بی گمان خداوند هر دو را بر
 کافران حرام کرده است». ﴿٥٠﴾ آنان که دین خود را
 سرگرمی و بازیچه گرفتند، و زندگی دنیا آنها را فریفت، پس
 امروز ما آنها را فراموش می کنیم، همانطور که آنها دیدار
 چنین روزی را فراموش کردند، و آنکه آیات ما را انکار می
 کردند. ﴿٥١﴾

وَلَقَدْ جَعَلْنَاهُمْ بِكِتَابٍ فَصَّلْنَاهُ عَلَىٰ عِلْمٍ هُدًى
 وَرَحْمَةً لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٥٢﴾ هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا تَأْوِيلَهُ
 يَوْمَ يَأْتِي تَأْوِيلَهُ يَقُولُ الَّذِينَ نَسُوهُ مِنْ قَبْلُ قَدْ
 جَاءَتْ رُسُلُ رَبِّنَا بِالْحَقِّ فَهَلْ لَنَا مِنْ شُفَعَاءَ
 فَيَشْفَعُوا لَنَا أَوْ نُرَدُّ فَنَعْمَلْ غَيْرَ الَّذِي كُنَّا نَعْمَلُ
 قَدْ خَسِرُوا أَنفُسَهُمْ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا
 يَفْتَرُونَ ﴿٥٣﴾ إِنَّ رَبَّكُمْ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ
 السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى
 الْعَرْشِ يُغْشِي اللَّيْلَ النَّهَارَ يَطْلُبُهُ حَثِيثًا وَالشَّمْسَ
 وَالْقَمَرَ وَالنُّجُومَ مُسَخَّرَاتٍ بِأَمْرِهِ ۗ أَلَا لَهُ الْخَلْقُ
 وَالْأَمْرُ ۗ تَبَارَكَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿٥٤﴾ ادْعُوا رَبَّكُمْ
 تَضَرُّعًا وَخُفْيَةً إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ ﴿٥٥﴾ وَلَا
 تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ بَعْدَ إِصْلَاحِهَا وَادْعُوهُ خَوْفًا
 وَطَمَعًا ۚ إِنَّ رَحْمَتَ اللَّهِ قَرِيبٌ مِّنَ الْمُحْسِنِينَ ﴿٥٦﴾
 وَهُوَ الَّذِي يُرْسِلُ الرِّيحَ بُشْرًا بَيْنَ يَدَيْ
 رَحْمَتِهِ ۗ حَتَّىٰ إِذَا أَقَلَّتْ سَحَابًا ثِقَالًا سُقْنَاهُ لِبَلَدٍ
 مَّيِّتٍ فَأَنْزَلْنَا بِهِ الْمَاءَ فَأَخْرَجْنَا بِهِ مِنْ كُلِّ
 الثَّمَرَاتِ ۗ كَذَلِكَ نُخْرِجُ الْمَوْتَىٰ لِعَلَّكُمْ
 تَذَكَّرُونَ ﴿٥٧﴾

وبتحقیق ما کتابی برای آنها آوردیم که آن را از روی دانش
 به تفصیل بیان کردیم، که مایه هدایت و رحمت برای قومی
 است که ایمان می آورند. ﴿٥٢﴾ آیا آنها جز انتظار
 (سرانجام و) تأویلش را دارند؟! روزی که (نتیجه و) تأویلش
 فرارسد، کسانی که آن را پیش از این فراموش کرده بودند
 می گویند: «مسلماً فرستادگان پروردگاران به حق آمده
 بودند، پس آیا (امروز) برای ما شفیعیانی هستند که برای ما
 شفاعت کنند، یا باز گردیم آنگاه اعمالی غیر از آنچه
 می کردیم، انجام دهیم؟!». بتحقیق آنها به خود زیان رسانیدند،
 و(معبودهایی ساختگی و) آنچه دروغ می بافتند (همگی) از
 (نظر) آنان ناپدید (وگم) شد. ﴿٥٣﴾ (ای مردم) بی گمان
 پروردگار شما الله است که آسمانها و زمین را در شش روز
 آفرید، سپس بر عرش مستقر شد، شب را به روز می پوشاند که
 شتابان در پی آن می رود، وخورشید و ماه و ستارگان (را آفرید)
 که مسخر فرمان او هستند، آگاه باشید که آفرینش و فرمانروایی
 از آن او است، پر برکت (و به غایت بزرگ) است خداوندی که
 پروردگار جهانیان است. ﴿٥٤﴾ پروردگارتان را با تضرع
 (وزاری) و در پنهانی، بخوانید، همانا او از حد در گذرندگان را
 دوست نمی دارد. ﴿٥٥﴾ و در زمین، پس از اصلاح آن فساد
 نکنید، و او را با بیم و امید بخوانید، همانا رحمت خدا به
 نیکوکاران نزدیک است. ﴿٥٦﴾ و او کسی است که بادهای را
 بشارت دهنده در پیشاپیش (باران) رحمتش می فرستد، تا
 هنگامی که ابرهای سنگین بار را بر دارند، ما آن را به سوی
 (شهر و) سرزمینی مرده می فرستیم، سپس از آن؛ آب را نازل
 می کنیم، آنگاه از آن (آب) ازهر گونه میوه ای (از دل خاک)
 بیرون می آوریم، این گونه مردگان را (زنده می کنیم و از
 قبرها) بیرون می آوریم، شاید پند گیرید. ﴿٥٧﴾

وَالْبَلَدُ الطَّيِّبُ يَخْرُجُ نَبَاتُهُ بِإِذْنِ رَبِّهِ ۗ وَالَّذِي
 حَبَتْ لَا يَخْرُجُ إِلَّا نَكِدًا ۚ كَذَلِكَ نُصَرِّفُ الْآيَاتِ
 لِقَوْمٍ يَشْكُرُونَ ﴿٥٨﴾ لَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ
 فَقَالَ يَنْقُومِ أَعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ ۗ إِنِّي
 أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿٥٩﴾ قَالَ الْمَلَأُ
 مِنْ قَوْمِهِ ۗ إِنَّا لَنَرَاكَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٦٠﴾ قَالَ
 يَنْقُومِ لَيْسَ بِي ضَلَالَةٌ وَلَكِنِّي رَسُولٌ مِّن رَّبِّ
 الْعَالَمِينَ ﴿٦١﴾ أُبَلِّغُكُمْ رِسَالَاتِ رَبِّي وَأَنْصَحُ لَكُمْ
 وَأَعْلَمُ مِنَ اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٦٢﴾ أَوْعَجِبْتُمْ أَنْ
 جَاءَكُمْ ذِكْرٌ مِّن رَّبِّكُمْ عَلَىٰ رَجُلٍ مِّنكُمْ لِيُنذِرَكُمْ
 وَلِتَتَّقُوا وَلَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿٦٣﴾ فَكَذَّبُوهُ فَأَنْجَيْنَاهُ
 وَالَّذِينَ مَعَهُ فِي الْفُلِكِ وَأَغْرَقْنَا الَّذِينَ كَذَّبُوا
 بِآيَاتِنَا ۗ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا عَمِينَ ﴿٦٤﴾ * وَإِلَىٰ
 عَادِ أَخَاهُمْ هُودًا ۗ قَالَ يَنْقُومِ أَعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ
 مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ ۗ أَفَلَا تَتَّقُونَ ﴿٦٥﴾ قَالَ الْمَلَأُ
 الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ ۗ إِنَّا لَنَرَاكَ فِي سَفَاهَةٍ
 وَإِنَّا لَنَنْظُرُكَ مِنَ الْكَذِبِينَ ﴿٦٦﴾ قَالَ يَنْقُومِ
 لَيْسَ بِي سَفَاهَةٌ وَلَكِنِّي رَسُولٌ مِّن رَّبِّ الْعَالَمِينَ

سرزمین پاکیزه (و خوب) گیاهش به فرمان پروردگارش می
 روید، و سره زمین نا پاک (و بد) جز اندک و بی ارزش، از آن
 نمی روید، اینگونه آیات (خود) را برای گروهی که سپاس
 می گزارند، گوناگون بیان می کنیم. ﴿٥٨﴾ همانا ما نوح را
 به سوی قومش فرستادیم، پس گفت: «ای قوم من! خدا را
 پرستید، که جز او معبودی (راستین) برای شما نیست، (و اگر
 او را عبادت نکردید) بی گمان من بر شما از عذاب روزی
 بزرگ می ترسم». ﴿٥٩﴾ اشراف (و بزرگان) قومش گفتند:
 «به راستی ما تو را در گمراهی آشکار می بینیم». ﴿٦٠﴾
 گفت: «ای قوم من! هیچ گونه گمراهی در من نیست، بلکه
 من فرستاده ای از (جانب) پروردگار جهانیان هستم. ﴿٦١﴾
 پیامهای پروردگارم را به شما می رسانم و شما را اندرز می
 دهم، و از (شریعت) خداوند چیزهایی می دانم که شما نمی
 دانید. ﴿٦٢﴾ آیا تعجب کرده اید که پندی از سوی
 پروردگارتان بر (زبان) مردی از خود شما، برای شما برسد
 تا شما را بیم دهد و تا پر هیزگاری پیشه کنید و باشد که
 مشمول رحمت گردید؟! ﴿٦٣﴾ پس او را تکذیب کردند،
 آنگاه ما او و کسانی را که با وی در کشتی بودند، نجات
 دادیم، و کسانی که آیات ما را تکذیب کردند، غرق کردیم،
 بر راستی آنها گروهی نابینا (و کور دل) بودند. ﴿٦٤﴾ و به
 (سوی قوم) عاد، برادرشان هود را (فرستادیم) گفت: «ای قوم
 من! خدا را پرستش کنید که جز او معبودی (راستین) برای
 شما نیست، آیا پر هیزگاری پیشه نمی کنید؟! ﴿٦٥﴾
 اشراف (و بزرگان) قوم او که کافر بودند گفتند: «بی گمان ما
 تو را در سفاهت (و نادانی) می بینیم، و ما مسلماً تو را از
 دروغگویان می پنداریم». ﴿٦٦﴾ گفت: «ای قوم من! هیچ
 گونه سفاهت (و نادانی) در من نیست، بلکه من فرستاده ای از
 (جانب) پروردگار جهانیان هستم، ﴿٦٧﴾

أُبَلِّغُكُمْ رِسَالَاتِ رَبِّي وَأَنَا لَكُمْ أَمِينٌ نَّاصِحٌ ﴿٦٨﴾
 أَوْعَجِبْتُمْ أَنْ جَاءَكُمْ ذِكْرٌ مِّن رَّبِّكُمْ عَلَى رَجُلٍ
 مِّنكُمْ لِيُنذِرَكُمْ^ط وَأَذْكُرُوا^ط إِذْ جَعَلَكُمْ خُلَفَاءَ
 مِن بَعْدِ قَوْمِ نُوحٍ وَزَادَكُمْ فِي الْخَلْقِ بَصُطَةً^ط
 فَادْكُرُوا^ط آيَةَ اللَّهِ لَعَلَّكُمْ تَفْلِحُونَ ﴿٦٩﴾ قَالُوا
 أَجِئْتَنَا لِنَعْبُدَ اللَّهَ وَحْدَهُ وَنَذَرَ مَا كَانَ يَعْبُدُ
 آبَاؤُنَا فَأْتِنَا بِمَا تَعِدُنَا إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ
 ﴿٧٠﴾ قَالَ قَدْ وَقَعَ عَلَيْكُمْ مِّن رَّبِّكُمْ رِجْسٌ
 وَغَضَبٌ أَتُجَدِّلُونَنِي فِي أَسْمَاءِ سَمَّيْتُمُوهَا أَنْتُمْ
 وَآبَاؤُكُمْ مَا نَزَلَ اللَّهُ بِهَا مِن سُلْطَانٍ^ط فَانْتَظِرُوا إِنِّي
 مَعَكُمْ مِنَ الْمُنْتَظِرِينَ ﴿٧١﴾ فَأَخْبَيْنَاهُ
 وَالَّذِينَ مَعَهُ بِرَحْمَةٍ مِنَّا وَقَطَعْنَا دَابِرَ الَّذِينَ
 كَذَبُوا بِآيَاتِنَا وَمَا كَانُوا مُؤْمِنِينَ ﴿٧٢﴾ وَإِلَى
 ثَمُودَ أَخَاهُمْ صَالِحًا^ط قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا
 لَكُمْ مِّنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ^ط قَدْ جَاءَتْكُمْ بَيِّنَةٌ مِّن
 رَبِّكُمْ^ط هَذِهِ نَاقَةُ اللَّهِ لَكُمْ آيَةٌ^ط فَذَرُوهَا
 تَأْكُلْ فِي أَرْضِ اللَّهِ وَلَا تَمْسُوهَا بِسُوءٍ فَيَأْخُذَكُمْ
 عَذَابُ أَلِيمٌ ﴿٧٣﴾

پیامهای پروردگرم را به شما می رسانم. ومن خیر خواه امینی
 برای شما هستم. ﴿٦٨﴾ آیا تعجب کرده اید که پندی از
 سوی پروردگارتان بر (زبان) مردی از خود شما، برای شما
 برسد تا شما را بیم دهد؟! وبه یاد آورید هنگامی که پس از
 قوم نوح شما را جانشینان (آنان) قرار داد، و شما را در
 آفرینش فزونی (وقدرت) داد. پس نعمتهای خدا را به یاد
 آورید، شاید رستگار شوید. ﴿٦٩﴾ گفتند: «آیا به (نزد) ما
 آمده ای که تنها خدا را عبادت کنیم، و آنچه را نیاکانمان می
 پرستیدند، رها کنیم؟! پس اگر از راستگویان هستی، آنچه را
 (از عذاب الهی) به ما وعده می دهی، بیاور.» ﴿٧٠﴾ (هود)
 گفت: «به تحقیق عذاب و غضب از (جانب) پروردگارتان بر
 شما واقع شده (و شما را فرا گرفته) است، آیا با من در (باره)
 نامهایی مجادله می کنید که شما و نیاکانتان (بر آنها) نهاده اید،
 در حالی که خداوند هیچ دلیل (وبرهانی) در باره آن نازل
 نکرده است، پس شما منتظر باشید، بی گمان من (نیز) باشما
 از منتظرانم.» ﴿٧١﴾ پس او، و کسانی را که با او بودند؛ به
 رحمت (ولطفی) از (سوی) خویش نجات دادیم، و ریشه
 کسانی که آیات ما را تکذیب کردند و از مؤمنان نبودند،
 قطع کردیم. ﴿٧٢﴾ و به (سوی قوم) ثمود، برادرشان صالح
 را (فرستادیم) گفت: «ای قوم من! خدا را پرستید، که جز او
 معبودی (راستین) برای شما نیست. همانا دلیل روشنی از
 (سوی) پروردگارتان برای شما آمده است، این ماده شتر
 خدا، برای شما معجزه ای است، پس او را (به حال خود)
 واگذارید که در زمین خدا (بچرد و علف) بخورد، و آن را
 آزار (و آسیبی) نرسانید، که عذاب دردناکی شما را خواهد
 گرفت. ﴿٧٣﴾

وبه یاد آورید هنگامی که شما را پس از (قوم) عاد جانشینان (آنان) قرار داد، و در زمین مستقر ساخت، که در دشتهای آن قصرهایی بنا می کنید، و در کوهها خانه هایی می تراشید. پس نعمتهای خدا را بیاد آورید، و در زمین به فساد (وتباهی) نکوشید. ﴿۷۴﴾ اشراف (وزیرگان) از قوم او که گرد نکشی می کردند به مستضعفان، به (همان) کسانی از آنان که ایمان آورده بودند گفتند: «آیا شما برآستی یقین دارید که صالح از (طرف) پروردگارش فرستاده شده است؟!» (آنها) گفتند: «ما به آنچه او بدان فرستاده شده، ایمان داریم.» ﴿۷۵﴾ آنان که گردنکشی می کردند گفتند: «ما به آنچه شما به آن ایمان آورده اید، (منکر و) کافریم.» ﴿۷۶﴾ پس ماده شتر را پی کردند، و از فرمان پروردگارش سر باز زدند، و گفتند: «ای صالح! اگر تو از پیامبران (خدا) هستی، آنچه را به ما وعده می دهی بیاور!» ﴿۷۷﴾ آنگاه زلزله ای آنها را فرا گرفت، در نتیجه در خانههای خود از پای در آمدند (ومردند). ﴿۷۸﴾ پس (صالح) از آنها روی گردانید و گفت: «ای قوم! من پیام پروردگارم را به شما رساندم، و برای شما خیر خواهی کردم، ولی شما خیر خواهان را دوست ندارید.» ﴿۷۹﴾ و (به یاد آورید) لوط را، هنگامی که به قوم خود گفت: «آیا کار بسیار زشتی را انجام می دهید که پیش از شما هیچ یک از جهانیان انجام نداده است؟! ﴿۸۰﴾ همانا شما به جای زنان با مردان شهوت می رانید، راستی که شما قومی تجاوز کار هستید.» ﴿۸۱﴾

وَأَذْكُرُوا إِذْ جَعَلْنَا خُلَفَاءَ مِنْ بَعْدِ عَادٍ وَنَوَّأَكُمْ فِي الْأَرْضِ تَتَّخِذُونَ مِنْ سُهُولِهَا قُصُورًا وَتَنْحِتُونَ الْجِبَالَ بُيُوتًا فَادْكُرُوا ءَالَآءَ اللَّهِ وَلَا تَعْتُوا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ ﴿٧٤﴾ قَالَ أَمْلَأُ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا مِنْ قَوْمِهِ لِلَّذِينَ اسْتَضَعِفُوا لِمَنْ ءَامَنَ مِنْهُمْ أَتَعْلَمُونَ أَنْ صَلِحًا مَرْسَلٌ مِنْ رَبِّي ۚ قَالُوا إِنَّا بِمَا أُرْسِلَ بِهِءِ مُؤْمِنُونَ ﴿٧٥﴾ قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا إِنَّا بِالَّذِي ءَامَنْتُمْ بِهِءِ كَافِرُونَ ﴿٧٦﴾ فَعَقَرُوا النَّاقَةَ وَعَتَوْا عَنْ أَمْرِ رَبِّيهِمْ وَقَالُوا يَصْلِحُ أَتِنَّا بِمَا تَعِدُنَا إِنْ كُنْتَ مِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿٧٧﴾ فَأَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ فَأَصْبَحُوا فِي دَارِهِمْ جِثْمِينَ ﴿٧٨﴾ فَتَوَلَّى عَنْهُمْ وَقَالَ يَاقَوْمِ لَقَدْ أَبْلَغْتُكُمْ رِسَالَاتِ رَبِّي وَنَصَحْتُ لَكُمْ وَلَكِنْ لَا تُحِبُّونَ النَّصِيحِينَ ﴿٧٩﴾ وَلَوْطًا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ ءَاتَانِونَ الْفَجِشَّةَ مَا سَبَقَكُمْ بِهَا مِنْ أَحَدٍ مِّنَ الْعَالَمِينَ ﴿٨٠﴾ إِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ الرِّجَالَ شَهْوَةً مِّنْ دُونِ النِّسَاءِ ۚ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ مُّسْرِفُونَ ﴿٨١﴾

وَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا
 أَخْرِجُوهُمْ مِّنْ قَرْيَتِكُمْ^ط إِنَّهُمْ أَنَاسٌ يَّتَطَهَّرُونَ
 فَانجَيْنَاهُ وَأَهْلَهُ إِلَّا أُمَّرَأَتَهُ كَانَتْ مِنَ
 الْغَابِرِينَ ﴿٨٢﴾ وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ مَطَرًا فَانظُرْ كَيْفَ
 كَانَ عَاقِبَةُ الْمُجْرِمِينَ ﴿٨٣﴾ وَإِلَىٰ مَدْيَنَ
 أَخَاهُمْ شُعَيْبًا قَالَ يَنْقَوْمِ أَعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ
 مِنِّي غَيْرُهُ^ط قَدْ جَاءَتْكُمْ بَيِّنَةٌ مِّن رَّبِّكُمْ^ط
 فَأَوْفُوا الْكَيْلَ وَالْمِيزَانَ وَلَا تَبْخَسُوا النَّاسَ
 أَشْيَاءَهُمْ وَلَا تَفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ بَعْدَ إِصْلَاحِهَا
 ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٨٤﴾
 وَلَا تَقْعُدُوا بِكُلِّ صِرَاطٍ تُوعِدُونَ وَتَصُدُّونَ
 عَن سَبِيلِ اللَّهِ مَن ءَامَنَ بِهِ وَتَبْغُونَهَا عِوَجًا
 وَأَذْكُرُوا إِذْ كُنْتُمْ قَلِيلًا فَكَتَرْتُمْ^ط وَأَنْظُرُوا
 كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ ﴿٨٥﴾ وَإِنْ كَانَ
 طَآئِفَةٌ مِّنكُمْ ءَامَنُوا بِالَّذِي أُرْسِلْتُ بِهِ وَطَآئِفَةٌ
 لَّمْ يُؤْمِنُوا فَاصْبِرُوا حَتَّىٰ تَحْكُمَ اللَّهُ بَيْنَنَا وَهُوَ خَيْرُ
 الْحَاكِمِينَ ﴿٨٦﴾

و پاسخ قومش جز این نبود که گفتند: «اینها را از
 شهر (ودیار) تان بیرون کنید، که اینها مردمی هستند
 که پاکیزگی می طلبند (واز کار ما بیزارند)». ﴿۸۲﴾
 پس ما او و خاندانش را نجات دادیم، جز همسرش که
 از باز ماندگان بود. ﴿۸۳﴾ و بارانی (از سنگ) بر
 آنها بارانیدیم (که آنها را نابود ساخت) پس بنگر که
 سر انجام گناهکاران چگونه بود. ﴿۸۴﴾ و به سوی
 (مردم) مدین برادرشان شعیب را (فرستادیم) گفت:
 «ای قوم من! خدا را پرستید، که جز او معبودی
 (راستین) برای شما نیست، مسلماً دلیل روشنی از
 (طرف) پروردگارتان برای شما آمده است، پس
 (حق) پیمانۀ و ترازو را کامل (و درست) ادا کنید، و از
 (اموال و) چیزهای مردم را (چیزی) نگاهید، و در
 زمین، پس از اصلاحش، فساد نکنید، اگر ایمان
 دارید، این برای شما بهتر است. ﴿۸۵﴾ و بر سر هر
 راهی نشینید که (مردم را) تهدید کنید، و از راه خدا
 کسی را که به او ایمان آورده است، بازدارید، و آن
 را کج می خواهید، و به یاد آورید زمانی را که اندک
 بودید، و او شما را بسیار گرداند، و بنگرید سرانجام
 مفسدان چگونه بود. ﴿۸۶﴾ و اگر گروهی از شما به
 آنچه من به آن فرستاده شده ام، ایمان آورده اند،
 و گروهی (دیگر) ایمان نیاورده اند، پس صبر کنید
 (و منتظر بمانید) تا خداوند میان ما داوری کند، که او
 بهترین داوران است». ﴿۸۷﴾

* قَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا مِنْ قَوْمِهِ
 لَنُخْرِجَنَّكَ يَشْعِيبُ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا مَعَكَ مِنْ قَرْيَتِنَا
 أَوْ لَنَعُودَنَّ فِي مِلَّتِنَا قَالَ أَوْلَوْكُنَّا كَرِهِينَ ﴿٨٨﴾ قَدْ
 أَفْتَرَيْنَا عَلَى اللَّهِ كَذِبًا إِنْ عُدْنَا فِي مِلَّتِكُمْ بَعْدَ إِذٍ
 نَجَّيْنَا اللَّهُ مِنْهَا وَمَا يَكُونُ لَنَا أَنْ نَعُودَ فِيهَا إِلَّا أَنْ
 يَشَاءَ اللَّهُ رَبُّنَا وَسِعَ رَبُّنَا كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا عَلَى اللَّهِ
 تَوَكَّلْنَا رَبُّنَا أَفْتَحَ بَيْنَنَا وَبَيْنَ قَوْمِنَا بِالْحَقِّ وَأَنْتَ
 خَيْرُ الْفَاتِحِينَ ﴿٨٩﴾ وَقَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ
 قَوْمِهِ لَئِنْ أَتَبَعْتُمْ شُعَيْبًا إِنْكُمْ إِذَا لَخْسِرُونَ ﴿٩٠﴾
 فَأَخَذْتَهُمُ الرِّجْفَةَ فَأَصْبَحُوا فِي دَارِهِمْ جَثْمِينَ ﴿٩١﴾
 الَّذِينَ كَذَّبُوا شُعَيْبًا كَأَن لَّمْ يَغْنَوْا فِيهَا
 الَّذِينَ كَذَّبُوا شُعَيْبًا كَانُوا هُمُ الْخَاسِرِينَ ﴿٩٢﴾
 فَتَوَلَّى عَنْهُمْ وَقَالَ يَاقَوْمِ لَقَدْ أَبْلَغْتُكُمْ رِسَالَاتِ
 رَبِّي وَنَصَحْتُ لَكُمْ فَكَيْفَ ءَأَسَىٰ عَلَىٰ قَوْمٍ
 كَافِرِينَ ﴿٩٣﴾ وَمَا أَرْسَلْنَا فِي قَرْيَةٍ مِّن نَّبِيٍّ إِلَّا
 أَخَذْنَا أَهْلَهَا بِالْبَأْسَاءِ وَالضَّرَّاءِ لَعَلَّهُمْ يَضَّرَّعُونَ
 ﴿٩٤﴾ ثُمَّ بَدَّلْنَا مَكَانَ السَّيِّئَةِ الْحَسَنَةَ حَتَّىٰ عَفَوا
 وَقَالُوا قَدْ مَسَّ ءِآبَاءَنَا الضَّرَّاءُ وَالسَّرَّاءُ فَأَخَذْنَاهُمْ
 بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٩٥﴾

اشراف (ویزرگان) از قوم او که سرکشی می کردند، گفتند:
 «ای شعیب! قطعاً تو و کسانی را که با تو ایمان آورده اند، از شهر
 (ودیار) خویش بیرون خواهیم کرد، یا اینکه به آیین ما باز
 گردید». (شعیب) گفت: «آیا (باز گردیم) اگر چه از آن کراحت
 داشته (ویزار) باشیم؟! ﴿۸۸﴾ اگر ما به آیین شما باز گردیم،
 بعد از آنکه خدا ما را از آن نجات داد، بتحقیق بر خدا دروغ
 بسته ایم، وشایسته ما نیست که به آن باز گردیم، مگر آنکه الله،
 پروردگار ما بخواهد، (زیرا) علم (ودانش) پروردگار ما، بر همه
 چیز احاطه دارد، ما بر خدا توکل کرده ایم، پروردگار! میان ما
 و قوم مان بحق (راهی بگشا) و داوری کن، که تو بهترین
 (راهگشایان) و داورانی». ﴿۸۹﴾ و اشراف (ویزرگان) از قوم
 او که کافر بودند، گفتند: «اگر از شعیب پیروی کنید، قطعاً شما
 زیانکار خواهید بود». ﴿۹۰﴾ آنگاه زلزله (شدیدی) آنها را فرا
 گرفت، پس در خانه های خود از پا در آمدند (و مردند).
 ﴿۹۱﴾ آنان که شعیب را تکذیب کردند (چنان نابود شدند) که
 گویا هرگز در آن (دیار و خانه ها) نبوده اند، و آنان که شعیب را
 تکذیب کردند؛ خود زیانکار بودند. ﴿۹۲﴾ آنگاه (شعیب) از
 آنان روی گرداند، و گفت: «ای قوم من! به راستی من پیامهای
 پروردگارم را به شما رساندم و برای شما خیر خواهی
 (ونصیحت) نمودم، پس چگونه بر گروه کافر (وبی ایمان)
 افسوس بخورم؟!». ﴿۹۳﴾ و ما در هیچ شهر (ودیاری) پیامبری
 نفرستادیم؛ مگر اینکه اهلش را به رنجها و سختیها گرفتار
 ساختیم، شاید تضرع وزاری کنند (وبه سوی خدا بر گردند).
 ﴿۹۴﴾ سپس به جای نا خوشی (وبدی)، خوشی (ونیکی)
 آوردیم، تا اینکه افزون شدند، و گفتند: «بی گمان به نیاکان ما
 (نیز) رنج و راحتی رسیده بود» پس نا گهان آنها را در حالی که
 بی خبر (وغافل) بودند گرفتیم. ﴿۹۵﴾

وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقُرَىٰ ءَامَنُوا وَاتَّقَوْا لَفَتَحْنَا عَلَيْهِم بَرَكَاتٍ مِّنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ وَلَٰكِن كَذَّبُوا فَأَخَذْنَاهُم بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٩٦﴾ أَفَأَمِّنَ أَهْلُ الْقُرَىٰ أَنْ يَأْتِيَهُمْ بَأْسُنَا بَيِّنًا وَهُمْ نَائِمُونَ ﴿٩٧﴾ وَأَمِّنَ أَهْلُ الْقُرَىٰ أَنْ يَأْتِيَهُمْ بَأْسُنَا ضُحًى وَهُمْ يَلْعَبُونَ ﴿٩٨﴾ أَفَأَمِنُوا مَكْرَ اللَّهِ فَلَا يَأْمَنُ مَكْرَ اللَّهِ إِلَّا الْقَوْمُ الْخَاسِرُونَ ﴿٩٩﴾ أُولَٰئِكَ يَهْدِي اللَّهُ لِنُورٍ مِّنَ الْأَرْضِ مِمَّنْ بَعْدَ أَهْلِهَا أَنْ لَوْ نَشَاءُ أَصَبْنَاهُمْ بِذُنُوبِهِمْ وَنَطْبَعُ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَسْمَعُونَ ﴿١٠٠﴾ تِلْكَ الْقُرَىٰ نَقِصُ عَلَيْكَ مِمَّنْ أُنْبَايَها ۗ وَلَقَدْ جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا بِمَا كَذَّبُوا مِن قَبْلُ ۗ كَذَٰلِكَ يَطْبَعُ اللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِ الْكَافِرِينَ ﴿١٠١﴾ وَمَا وَجَدْنَا لِأَكْثَرِهِمْ مِّنْ عَهْدٍ ۗ وَإِن وَجَدْنَا أَكْثَرَهُمْ لَفَاسِقِينَ ﴿١٠٢﴾ ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِم مُّوسَىٰ بِآيَاتِنَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ ۚ فَظَلَمُوا بِهَا ۗ فَانظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ ﴿١٠٣﴾ وَقَالَ مُوسَىٰ إِنِّي رَسُولٌ مِّن رَّبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٠٤﴾

و اگر اهل شهرها (و آبادیها) ایمان می آوردند و تقوا پیشه می کردند، قطعاً (درهای) برکات از آسمان و زمین را بر آنها می گشودیم، ولیکن (آنها آیات و پیامبران ما را) تکذیب کردند، پس ما (نیز) آنها را به کیفر آنچه انجام می دادند، فرو گرفتیم. ﴿۹۶﴾ آیا اهل (این) شهرها (و آبادیها) ایمن هستند از اینکه عذاب ما؛ در شب، هنگامی که خفته باشند سراغشان بیاید؟! ﴿۹۷﴾ آیا اهل (این) شهرها (و آبادیها) ایمن هستند از اینکه عذاب ما؛ در روز، هنگامی که سرگرم بازی (و امور بیهوده) هستند، به سراغشان بیاید؟! ﴿۹۸﴾ آیا آنها از مکر (و گرفت) خدا در امانند؟! در حالی که جز زیانکاران (کسی) از مکر (و گرفت) خدا ایمن نمی شود. ﴿۹۹﴾ آیا برای آنان که زمین را پس از (نابود کردن) اهلش به ارث می برند، روشن (و واضح) نشده است که اگر بخواهیم آنها را (نیز) به (کیفر) گناهانشان هلاک می کنیم، و بر دلهایشان مهر می نهیم، آنگاه آنان (صدای حق و پندی را) نمی شنوند. ﴿۱۰۰﴾ اینها، شهرها (و آبادیهای) است که برخی از اخبار آن را بر تو حکایت می کنیم، و محققاً پیامبرانشان دلایل (و معجزات) روشن برای آنان آوردند، پس هرگز به آنچه از پیش تکذیب کرده بودند، ایمان نیاوردند، اینگونه خداوند بر دلهای کافران مهر می نهد. ﴿۱۰۱﴾ و در بیشترشان (وفای به) عهد نیافتیم، و به راستی بیشتر آنها رانا فرمان (و فاسق) یافتیم. ﴿۱۰۲﴾ سپس بعد آنها موسی را با آیات (و نشانه های) خویش به سوی فرعون و اطرافیان او فرستادیم، آنگاه آنها به آن (آیات) ستم کردند (و کافر شدند) پس بنگر عاقبت مفسدان چگونه بود! ﴿۱۰۳﴾ و موسی گفت: «ای فرعون! من فرستاده ای از (سوی) پروردگار جهانیان هستم. ﴿۱۰۴﴾»

سزاوار است که جز (سخن) حق بر خداوند نگویم، بتحقیق من دلیل (ومعجزه ای روشن) از پروردگارتان برای شما آورده ام، پس بنی اسرائیل را با من بفرست». ﴿۱۰۵﴾ (فرعون) گفت: «اگر معجزه ای آورده ای، آن را بیاور اگر از راستگوییانی». ﴿۱۰۶﴾ پس (موسی) عصای خود را انداخت، ناگهان آن ازدهای آشکار شد. ﴿۱۰۷﴾ و دست خود را (از گریبان) بیرون آورد، پس ناگهان آن سفید (ودرخشان) برای بینندگان بود. ﴿۱۰۸﴾ اشراف (و بزرگان) از قوم فرعون گفتند: «به راستی این (شخص) جادوگری (ماهر و) داناست». ﴿۱۰۹﴾ می خواهد شما را از سرزمین تان بیرون کند، پس چه فرمان می دهید؟». ﴿۱۱۰﴾ (آنگاه به فرعون) گفتند: «او و برادرش را بازداشت کن، (ومهلث دهید) و جمع آوری کنندگان را به (همه) شهرها بفرست. ﴿۱۱۱﴾ تا همه ساحران دانا (وماهر) را به نزد تو بیاورند. ﴿۱۱۲﴾ و ساحران نزد فرعون آمدند، گفتند: «آیا اگر ما پیروز شدیم، پاداشی برای ما خواهد بود؟». ﴿۱۱۳﴾ (فرعون) گفت: «آری! بتحقیق شما از مقربان خواهید بود». ﴿۱۱۴﴾ (روز موعود فرا رسید، ساحران) گفتند: «ای موسی! یا نخست تو (عصای خود را) بیفکن، یا ما (ابزار خود را) می افکنیم». ﴿۱۱۵﴾ (موسی) گفت: «شما بیفکنید» چون (ابزار خود را) افکندند، چشمهای مردم را افسون کردند و آنها را ترساندند، و سحر عظیمی (پدید) آوردند. ﴿۱۱۶﴾ و (ما) به موسی وحی کردیم که: «عصای خود را بیفکن» پس ناگهان آن (عصا) به صورت ازدهای درآمد آنچه را که به دروغ بر ساخته بودند، می بلعید. ﴿۱۱۷﴾ آنگاه حق آشکار (و پیروز) شد و آنچه آنها (ساخته بودند و) انجام می دادند باطل گشت. ﴿۱۱۸﴾ پس در آن جا (فرعون و فرعونیان همگی) مغلوب شدند و خوار و زبون بازگشتند. ﴿۱۱۹﴾ و ساحران به سجده افتادند. ﴿۱۲۰﴾

حَقِيقٌ عَلَيَّ اَنْ لَا اَقُوْلَ عَلٰى اَللّٰهِ اِلَّا الْحَقَّ قَدْ جِئْتُكُمْ بِبَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ فَاَرْسِلْ مَعِيَ بَنِي اِسْرَائِيْلَ ﴿١٠٥﴾ قَالَ اِنْ كُنْتَ جِئْتَ بِآيَةٍ فَآتِ بِهَا اِنْ كُنْتَ مِنَ الصّٰدِقِيْنَ ﴿١٠٦﴾ فَاَلْقَىٰ عَصَاهُ فَاِذَا هِيَ ثُعْبَانٌ مُّبِيْنٌ ﴿١٠٧﴾ وَنَزَعَ يَدَهُ فَاِذَا هِيَ بَيْضَاءٌ لِلنّٰظِرِيْنَ ﴿١٠٨﴾ قَالَ اَلْمَلَاُ مِنْ قَوْمِ فِرْعَوْنَ اِنَّ هٰذَا لَسِحْرٌ عَلِيْمٌ ﴿١٠٩﴾ يُرِيْدُ اَنْ تُخْرِجَكُم مِّنْ اَرْضِكُمْ فَمَاذَا تَأْمُرُوْنَ ﴿١١٠﴾ قَالُوْا اَرْجِهْ وَاَخَاهُ وَاَرْسِلْ فِي الْمَدَايِنِ حٰشِرِيْنَ ﴿١١١﴾ يَأْتُوْكَ بِكُلِّ سِحْرٍ عَلِيْمٍ ﴿١١٢﴾ وَجَاءَ السّحْرَةُ فِرْعَوْنَ قَالُوْا اِنَّ لَنَا لَآجْرًا اِنْ كُنَّا نَحْنُ الْغٰلِبِيْنَ ﴿١١٣﴾ قَالَ نَعَمْ وَاِنَّكُمْ لَمِنَ الْمُقْرَبِيْنَ ﴿١١٤﴾ قَالُوْا يَمُوْسٰى اِمَّا اَنْ تُلْقٰى وَاِمَّا اَنْ نَّكُوْنَ نَحْنُ الْمُلْقِيْنَ ﴿١١٥﴾ قَالَ اَلْقُوْا فَلَمَّا اَلْقَوْا سَحَرُوْا اَعْيُنَ النَّاسِ وَاَسْرَثُوْهُمُ وَاِذَا هُمْ بِسِحْرٍ عَظِيْمٍ ﴿١١٦﴾ وَاَوْحَيْنَا اِلٰى مُوسٰى اَنْ اَلْقِ عَصَاكَ فَلِذَا هِيَ تَلْقَفُ مَا يَأْفِكُوْنَ ﴿١١٧﴾ فَوَقَعَ الْحَقُّ وَبَطَلَ مَا كَانُوْا يَعْمَلُوْنَ ﴿١١٨﴾ فَغُلِبُوْا هُنَالِكَ وَاَنْقَلَبُوْا صٰغِرِيْنَ ﴿١١٩﴾ وَاَلْقٰى السّحْرَةَ سٰجِدِيْنَ ﴿١٢٠﴾

قَالُوا ءَامَنَّا بِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٢١﴾ رَبِّ مُوسَىٰ وَهَارُونَ
 ﴿١٢٢﴾ قَالَ فِرْعَوْنُ ءَامَنْتُمْ بِهِ قَبْلَ أَنْ ءَاذَنَ لَكُمْ إِنَّ
 هَذَا لَمَكْرٌ مَّكْرْتُمُوهُ فِي الْمَدِينَةِ لِتُخْرِجُوا مِنْهَا
 أَهْلَهَا ۖ فَسَوْفَ تَعْمُونَ ﴿١٢٣﴾ لَأُقَطِّعَنَّ أَيْدِيَكُمْ
 وَأَرْجُلَكُمْ مِّنْ خَلْفٍ ثُمَّ لَأُسَلِّبَنَّكُمْ أَجْمَعِينَ
 ﴿١٢٤﴾ قَالُوا إِنَّا إِلَىٰ رَبِّنَا مُنْقَلِبُونَ ﴿١٢٥﴾ وَمَا نَنقُمُ
 مِنَّا إِلَّا أَنْ ءَامَنَّا بِبَيِّنَاتٍ مِّن رَّبِّنَا لَمَّا جَاءَتْنَا رَبَّنَا
 أَفْرِغْ عَلَيْنَا صَبْرًا وَتَوَفَّنَا مُسْلِمِينَ ﴿١٢٦﴾ وَقَالَ الْمَلَأُ
 مِنْ قَوْمِ فِرْعَوْنَ أَتَدْرُ مُوسَىٰ وَقَوْمَهُ لِيَفْسِدُوا فِي
 الْأَرْضِ وَيَذُرَكَ ءَوَاءَ الْهَيْلِكَ قَالَ سَنُقَاتِلُ أَبْنَاءَهُمْ
 وَنَسْتَحْيِي نِسَاءَهُمْ وَإِنَّا فَوْقَهُمْ قَاهِرُونَ ﴿١٢٧﴾
 قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ اسْتَعِينُوا بِاللَّهِ وَاصْبِرُوا إِنَّ
 الْأَرْضَ لِلَّهِ يُورِثُهَا مَن يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ ۖ وَالْعَاقِبَةُ
 لِلْمُتَّقِينَ ﴿١٢٨﴾ قَالُوا أُوذِينَا مِن قَبْلِ أَنْ تَأْتِيَنَا
 وَمِن بَعْدِ مَا جِئْتَنَا قَالَ عَسَىٰ رَبُّكُمْ أَنْ يُهْلِكَ
 عَدُوَّكُمْ وَيَسْتَخْلِفَكُمْ فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرَ
 كَيْفَ تَعْمَلُونَ ﴿١٢٩﴾ وَلَقَدْ أَخَذْنَا ءَالَ فِرْعَوْنَ
 بِالسِّنِينَ وَنَقَصِ مِّنَ الشَّمْرَاتِ لَعَلَّهُمْ يَذَّكَّرُونَ ﴿١٣٠﴾

﴿١٣٠﴾

گفتند: «به پروردگار جهانیان ایمان آوردیم، ﴿۱۲۱﴾
 پروردگار موسی و هارون». ﴿۱۲۲﴾ فرعون گفت: «آیا
 پیش از آنکه به شما اجازه دهم، به او ایمان آوردید؟! قطعاً
 این دسیسه و نیرنگی است که در شهر اندیشیده اید، تا
 اهلس را از آن بیرون کنید، پس بزودی خواهید دانست.
 ﴿۱۲۳﴾ البته دستهایتان و پاهایتان را به خلاف یکدیگر
 خواهیم برید، سپس همگی شما را به دار خواهیم زد».
 ﴿۱۲۴﴾ گفتند: «(پس از شهادت) ما به سوی پروردگارمان
 باز می گردیم، ﴿۱۲۵﴾ و تنها انتقام تو از ما بخاطر این
 است که ما به آیات پروردگارمان هنگامی که به سوی ما
 آمد، ایمان آوردیم، پروردگارا! بر ما صبر (واستقامت) فرو
 ریز، و ما را مسلمان بمیران». ﴿۱۲۶﴾ و اشراف (وزیرگان)
 از قوم فرعون (به او) گفتند: «آیا موسی و قومش را رها می
 کنی تا در زمین فساد کنند، و تو و معبودانت را
 واگذارند؟». (فرعون) گفت: «بزودی پسرانشان را می
 کشیم، و زنانشان را (برای خدمتکاری) زنده نگه می داریم،
 و بی گمان ما بر آنها چیره و مسلط هستیم». ﴿۱۲۷﴾ موسی
 به قومش گفت: «از خدا یاری بجوید، و صبر (واستقامت)
 پیشه کنید، همانا زمین از آن خداست، به هر کس از
 بندگانش که بخواهد آن را به میراث می دهد (ومی بخشد)
 و عاقبت (نیک) از آن پرهیزگاران است». ﴿۱۲۸﴾ (قوم
 موسی) گفتند: «پیش از آنکه به سوی ما بیایی آزار دیده
 ایم، و بعد از آنکه نزد ما آمدی (نیز آزار می بینیم!)».
 (موسی) گفت: «امید است پروردگارتان دشمن شما را
 هلاک کند، و شما را در زمین جانشین سازد، پس بنگرد
 چگونه عمل می کنید». ﴿۱۲۹﴾ و به راستی ما قوم
 (ونزدیکان) فرعون را به قحط سالی و کمبود میوه ها گرفتار
 کردیم، شاید که آنان پند گیرند. ﴿۱۳۰﴾

فَإِذَا جَاءَتْهُمْ الْحَسَنَةُ قَالُوا لَنَا هَذِهِ وَإِنْ تُصِبْهُمْ
 سَيِّئَةٌ يَطَّيَّرُوا بِمُوسَىٰ وَمَنْ مَعَهُ ۗ أَلَا إِنَّمَا طَّيَّرَهُمْ
 عِنْدَ اللَّهِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٣١﴾ وَقَالُوا
 مَهْمَا تَأْتِنَا بِهِ مِنْ آيَةٍ لِّتَسْحَرَنَا بِهَا فَمَا خُنَّكَ
 بِمُؤْمِنِينَ ﴿١٣٢﴾ فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمُ الطُّوفَانَ وَالْجَرَادَ
 وَالْقُمَّلَ وَالضَّفَادِعَ وَالْدَّمَ ۗ آيَاتٍ مُّفَصَّلَاتٍ
 فَاسْتَكْبَرُوا وَكَانُوا قَوْمًا مُّجْرِمِينَ ﴿١٣٣﴾ وَلَمَّا
 وَقَعَ عَلَيْهِمُ الرِّجْزُ قَالُوا يُمُوسَىٰ أَدْعُ لَنَا رَبَّكَ بِمَا
 عَهِدَ عِنْدَكَ ۗ لَئِنْ كَشَفْتَ عَنَّا الرِّجْزَ لَنُؤْمِنَنَّ
 لَكَ وَلَنُرْسِلَنَّ مَعَكَ بَنِي إِسْرَائِيلَ ﴿١٣٤﴾ فَلَمَّا
 كَشَفْنَا عَنْهُمْ الرِّجْزَ إِلَىٰ أَجَلٍ هُمْ بَلِغُوهُ إِذَا هُمْ
 يَنْكُثُونَ ﴿١٣٥﴾ فَانْتَقَمْنَا مِنْهُمْ فَأَغْرَقْنَاهُمْ فِي الْيَمِّ
 بِأَنَّهُمْ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَكَانُوا عَنْهَا غَافِلِينَ ﴿١٣٦﴾
 وَأَوْرَثْنَا الْقَوْمَ الَّذِينَ كَانُوا يُسْتَضَعُونَ
 مَشْرِقَ الْأَرْضِ وَمَغْرِبَهَا الَّتِي بَرَكْنَا فِيهَا
 وَتَمَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ الْحُسْنَىٰ عَلَىٰ بَنِي إِسْرَائِيلَ
 بِمَا صَبَرُوا ۗ وَدَمَّرْنَا مَا كَانَ يَصْنَعُ فِرْعَوْنُ
 وَقَوْمُهُ وَمَا كَانُوا يَعْرِشُونَ ﴿١٣٧﴾

پس هنگامی که نیکی (ونعمت) به آنها روی آورد، گفتند: «این حق ماست» و اگر بدی (ورنجی) به آنها می رسید، به موسی و کسانی که با او بودند فال بد می زدند. آگاه باشید، همانا فال بدشان فقط به نزد خداست، (وبه کیفر گناهانشان می باشد) ولیکن بیشتر آنها نمی دانند. ﴿۱۳۱﴾ و گفتند: «هر چه را که از نشانه (ومعجزه) برای ما بیآوری، تا ما را بدان جادو کنی، ما به تو ایمان نمی آوریم». ﴿۱۳۲﴾ پس (عذاب و بلاهای آشکار از قبیل: طوفان، و ملخ، و شپش، و قورباغه ها، و خون را (که هر کدام معجزه و) نشانه هایی روشن و جدا جدا بود، بر آنها فرستادیم، باز سرکشی کردند، و گروهی گناهکار (ومجرم) بودند. ﴿۱۳۳﴾ و هنگامی که عذاب بر آنها واقع می شد، می گفتند: «ای موسی! پروردگارت را برای ما بخوان، به آنچه به تو وحی (وعهد) کرده است، اگر این عذاب را از ما بر طرف کنی، قطعاً به تو ایمان می آوریم، و بنی اسرائیل را با تو خواهیم فرستاد». ﴿۱۳۴﴾ پس هنگامی که عذاب را، تا مدت معینی که آنان به آن می رسیدند، از آنها بر طرف کردیم، ناگهان پیمان شکنی کردند. ﴿۱۳۵﴾ پس از آنها انتقام گرفتیم، و آنها را در دریا غرق کردیم، زیرا که آیات ما را تکذیب کردند، و از آن غافل بودند. ﴿۱۳۶﴾ و شرق و غرب زمین را که در آن برکت داده بودیم؛ به گروهی که ناتوان (ومستضعف) شمرده می شدند، به میراث دادیم، و وعده نیک پروردگارت بر بنی اسرائیل، بخاطر صبر (واستقامتی) که کردند، تحقق یافت، و آنچه فرعون و قوم او می ساختند، و آنچه را که بر می افراشتند در هم کوبیدیم (و ویران کردیم). ﴿۱۳۷﴾

وَجَوَزْنَا بِبَنِي إِسْرَائِيلَ الْبَحْرَ فَأَتَوْا عَلَى قَوْمٍ يَعْكُفُونَ عَلَى أَصْنَامِهِمْ قَالُوا يَا مُوسَى اجْعَلْ لَنَا إِلَهًا كَمَا لَهُمْ آلِهَةٌ قَالَ إِنَّكُمْ قَوْمٌ تَجْهَلُونَ ﴿١٣٨﴾
 إِنَّ هَؤُلَاءِ مَتَّبِعُوا مَا هُمْ فِيهِ وَيَطِلُوا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٣٩﴾ قَالَ أَغَيَّرَ اللَّهُ أَبْغِيكُمْ إِلَهًا وَهُوَ فَضَّلَكُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿١٤٠﴾ وَإِذْ أَخْبَيْنَاكُمْ مِنْ آلِ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكُمْ سُوءَ الْعَذَابِ يُقْتُلُونَ أَبْنَاءَكُمْ وَيَسْتَحْيُونَ نِسَاءَكُمْ وَفِي ذَلِكُمْ بَلَاءٌ مِنْ رَبِّكُمْ عَظِيمٌ ﴿١٤١﴾ وَوَعَدْنَا مُوسَى ثَلَاثِينَ لَيْلَةً وَأَتَمَمْنَا بِعَشْرِ فِتْنَةٍ مِيقَاتُ رَبِّهِ أَرْبَعِينَ لَيْلَةً وَقَالَ مُوسَى لِأَخِيهِ هَارُونَ أَخْلِفْ فِي قَوْمِي وَأَصْلِحْ وَلَا تَتَّبِعْ سَبِيلَ الْمُفْسِدِينَ ﴿١٤٢﴾ وَلَمَّا جَاءَ مُوسَى لِمِيقَاتِنَا وَكَلَّمَهُ رَبُّهُ قَالَ رَبِّ أَرِنِي إِلَيْكَ قَالَ لَنْ تَرِنِي وَلَكِنْ أَنْظِرْ إِلَى الْجَبَلِ فَإِنِ اسْتَقَرَّ مَكَانَهُ فَسَوْفَ تَرِنِي فَلَمَّا تَجَلَّى رَبُّهُ لِلْجَبَلِ جَعَلَهُ دَكًّا وَخَرَّ مُوسَى صَعِقًا فَلَمَّا أَفَاقَ قَالَ سُبْحَانَكَ تُبْتُ إِلَيْكَ وَأَنَا أَوَّلُ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٤٣﴾

وما بنی اسرائیل را از دریا گذرانیدیم، آنگاه بر گروهی گذشتند که اطراف بت‌های خود با تواضع و فروتنی گرد آمده بودند. گفتند: «ای موسی برای ما (نیز) معبودی قرار ده، همانگونه که آنها معبودهای دارند». (موسی) گفت: «حقاً، شما گروهی نادان و جاهل هستید (وعظمت خدا را نمی‌دانید). ﴿۱۳۸﴾ بی‌گمان اینها عاقبت کارشان نابودی است و آنچه انجام می‌دادند (نیز) باطل است». ﴿۱۳۹﴾ (سپس) گفت: «آیا غیر از خداوند، معبودی برای شما بجویم؟! در حالی که او شما را بر جهانیان (=مردم عصرتان) برتری داد». ﴿۱۴۰﴾ (و به یاد آورید) زمانی را که شما را از (فرعون و) فرعونیان نجات دادیم، آنها پیوسته شما را به بدترین صورت شکنجه می‌دادند، پسرانتان را می‌کشتند و زنانتان را زنده نگه می‌داشتند، و در این، (برای) شما آزمايش بزرگی از جانب پروردگارتان بود. ﴿۱۴۱﴾ و با موسی، سی شب وعده نهادیم، و آن را با ده شب (دیگر) کامل کردیم، پس میعاد پروردگارش (با او) چهل شب تمام شد. و موسی به برادرش هارون گفت: «جانشین من در میان قوم من باش، و (آنها را) اصلاح کن، و از راه مفسدان پیروی نکن». ﴿۱۴۲﴾ و هنگامی که موسی به میعاد ما آمد، و پروردگارش با او سخن گفت، عرض کرد: «پروردگار! خودت را به من نشان بده، تا به تو بنگرم» فرمود: «(در دنیا) هرگز مرا نخواهی دید، ولیکن به کوه بنگر، پس اگر در جایش ثابت ماند، تو (نیز) مرا خواهی دید». پس چون پروردگارش بر (آن) کوه تجلی کرد، آن را متلاشی (و هموار) ساخت، و موسی بیهوش افتاد، پس هنگامی که به هوش آمد، عرض کرد: «تو پاک و منزهی، من به سوی تو بازگشتم (و توبه کردم) و من نخستین مؤمنانم». ﴿۱۴۳﴾

قَالَ يَمُوسَىٰ إِنِّي اصْطَفَيْتُكَ عَلَى النَّاسِ بِرِسَالَتِي
 وَبِكَلامِي فَخُذْ مَا آتَيْتُكَ وَكُن مِّنَ الشَّاكِرِينَ
 ﴿١٤٤﴾ وَكَتَبْنَا لَهُ فِي الْأَلْوَابِ مِن كُلِّ شَيْءٍ
 مَّوْعِظَةً وَتَفْصِيلًا لِّكُلِّ شَيْءٍ فَخُذْهَا بِقُوَّةٍ وَأْمُرْ
 قَوْمَكَ يَا خُذُوا بِأَحْسَنِهَا سَأُوْرِيكُمْ دَارَ الْفٰسِقِينَ
 ﴿١٤٥﴾ سَأَصْرِفُ عَنْ آيَاتِيَ الَّذِينَ يَتَكَبَّرُونَ فِي
 الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَإِن يَرَوْا كُلَّ آيَةٍ لَا يُؤْمِنُوا
 بِهَا وَإِن يَرَوْا سَبِيلَ الرُّشْدِ لَا يَتَّخِذُوهُ سَبِيلًا وَإِن
 يَرَوْا سَبِيلَ الْعِغْيِ يَتَّخِذُوهُ سَبِيلًا ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَذَّبُوا
 بِآيَاتِنَا وَكَانُوا عَنْهَا غٰفِلِينَ ﴿١٤٦﴾ وَالَّذِينَ كَذَّبُوا
 بِآيَاتِنَا وَلِقَاءِ الْآخِرَةِ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ هَلْ
 يُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٤٧﴾ وَأَخَذَ قَوْمَ
 مُوسَىٰ مِن بَعْدِهِ مِن حُلِيِّهِمْ عِجْلًا جَسَدًا لَهُ
 خُوَارٌ أَلَمْ يَرَوْا أَنَّهُ لَا يُكَلِّمُهُمْ وَلَا يَهْدِيهِمْ سَبِيلًا
 اتَّخَذُوهُ وَكَانُوا ظٰلِمِينَ ﴿١٤٨﴾ وَلَمَّا سَقَطَ فِي
 أَيْدِيهِمْ وَرَأَوْا أَنَّهُمْ قَدْ ضَلُّوا قَالُوا لَئِن لَّمْ يَرْحَمْنَا
 رَبُّنَا وَيَغْفِرْ لَنَا لَنَكُونَنَّ مِنَ الْخٰسِرِينَ ﴿١٤٩﴾

(خداوند) فرمود: «ای موسی! من تو را با پیامهایم و با سخن خود، بر مردم (برتری دادم و) برگزیدم، پس آنچه را به تو داده ام، بگیر، و از سپاسگزاران باش.» ﴿١٤٤﴾ و برای او در لوح ها هر گونه پند، و تفصیل و بیان هر چیز را نوشتیم، (و به موسی فرمودیم:) «پس آن را با نیرومندی (وجدیت) بگیر، و به قومت فرمان ده تا به نیکوترین آن، عمل کنند، و به زودی (جایگاه و) سرای نا فرمانان را به شما نشان خواهیم داد.» ﴿١٤٥﴾ بزودی کسانی را که به ناحق در روی زمین تکبر می ورزند، از آیات خود باز می دارم، و اگر هر (معجزه و) نشانه ای را ببینند، به آن ایمان نمی آورند، و اگر راه هدایت را ببینند، آن را در پیش نمی گیرند، و اگر راه گمراهی را ببینند، آن را بر می گزینند، این بدان (خاطر) است که آیات ما را تکذیب کردند و از آن غافل بودند. ﴿١٤٦﴾ و کسانی که آیات ما، و دیدار آخرت را تکذیب کردند، اعمالشان تباه (ونا بود) شد، آیا جز آنچه را عمل می کردند، کیفر داده می شوند؟! ﴿١٤٧﴾ و قوم موسی بعد از (رفتن) او (به میعادگاه) از زیورهایشان گوساله ای ساختند، جسد بی جانی که صدای گوساله داشت، آیا نمی دیدند که با آنها سخن نمی گوید، و به راهی هدایتشان نمی کند؟! آن را (به خدایی) گرفتند و ستمکار بودند. ﴿١٤٨﴾ و چون پشیمان شدند، و دیدند که به راستی گمراه شده اند، گفتند: «اگر پروردگارمان به رحم نکند و ما را نیامرزد، مسلماً از زیانکاران خواهیم بود.» ﴿١٤٩﴾

وَلَمَّا رَجَعَ مُوسَىٰ إِلَىٰ قَوْمِهِ غَضَبَنَ أَسِيفًا قَالَ
بِسْمَا خَلَفْتُمُونِي مِنْ بَعْدِي أَعَجَلْتُمْ أَمْرَ رَبِّكُمْ ۗ^ط
وَأَلْقَى الْأَلْوَاحَ وَأَخَذَ بِرَأْسِ أَخِيهِ يَجُرُّهُ إِلَيْهِ ۗ قَالَ
ابْنَ أُمَّ إِنَّ الْقَوْمَ اسْتَضَعُّوْنِي وَكَادُوا يَقْتُلُونَنِي فَلَا
تُشْمِتْ بِيَ الْأَعْدَاءَ وَلَا تَجْعَلْنِي مَعَ الْقَوْمِ
الظَّالِمِينَ ﴿١٥٠﴾ قَالَ رَبِّ اغْفِرْ لِي وَلِأَخِي وَأَدْخِلْنَا
فِي رَحْمَتِكَ ۗ وَأَنْتَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ ﴿١٥١﴾ إِنَّ
الَّذِينَ اتَّخَذُوا الْعِجْلَ سَيَنَاهُمْ غَضَبٌ مِّن رَّبِّهِمْ
وَذَلَّةٌ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ۗ وَكَذَلِكَ نَجْزِي الْمُفْتِرِينَ
﴿١٥٢﴾ وَالَّذِينَ عَمِلُوا السَّيِّئَاتِ ثُمَّ تَابُوا مِن بَعْدِهَا
وَأَمَنُوا إِنَّ رَبَّكَ مِن بَعْدِهَا لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٥٣﴾
وَلَمَّا سَكَتَ عَن مُوسَى الْغَضَبُ أَخَذَ الْأَلْوَاحَ ۗ وَفِي
نُسْخَتِهَا هُدًى وَرَحْمَةٌ لِّلَّذِينَ هُمْ لِرَبِّهِمْ يَرْتَهِبُونَ ﴿١٥٤﴾
وَأَخْتَارَ مُوسَىٰ قَوْمَهُ سَبْعِينَ رَجُلًا لِّمِيقَتِنَا ۗ فَلَمَّا
أَخَذْتَهُمُ الرَّجْفَةَ قَالَ رَبِّ لَوْ شِئْتَ أَهْلَكْتَهُم مِّن
قَبْلُ وَإِيَّيَ أَتَّهَلَكُنَا بِمَا فَعَلَ السُّفَهَاءُ مِنَّا ۗ إِنَّ هِيَ
إِلَّا فِتْنَتُكَ تُضِلُّ بِهَا مَن تَشَاءُ وَتَهْدِي مَن تَشَاءُ ۗ^ط
أَنْتَ وَلِيُّنَا فَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا ۗ وَأَنْتَ خَيْرُ الْغَافِرِينَ ﴿١٥٥﴾

و چون موسی خشمگین و اندوه ناک به سوی قومش باز گشت، گفت: « پس از من، چه بد جانشینانی برایم بودید، آیا از حکم پروردگارتان پیشی گرفتید؟! ». و لوح ها را انداخت، و سر برادر خود را گرفت و به سوی خود کشید، (هارون) گفت: « ای پسر مادرم! به راستی این قوم مرا (در تنگای قرار دادند و) ناتوان کردند، و نزدیک بود مرا بکشند، پس با (اهانت) من (کاری نکن که) دشمنان مرا شامت کنند، و مرا با گروه ستمکاران قرار مده. ﴿ ۱۵۰ ﴾ (موسی) گفت: « پروردگارا! من و برادرم را بیامرز، و ما را در رحمت خویش داخل کن، و تو مهربانترین مهربانان هستی. ﴿ ۱۵۱ ﴾ به راستی کسانی که گوساله را (به خدایی) گرفتند، بزودی خشمی از پروردگارشان، و ذلت (و خواری) در زندگی دنیا به آنها می رسد، و این چنین دروغ پردازان را کیفر می دهیم. ﴿ ۱۵۲ ﴾ و کسانی که مرتکب کارهای بد شدند، سپس بعد از آن توبه نمودند، و ایمان آوردند، همانا پروردگار تو پس از آن، مسلماً آمرزنده مهربان است. ﴿ ۱۵۳ ﴾ و چون خشم از (خاطر) موسی فرو نشست، الواح (تورات) را بر گرفت و در نوشته های آن، هدایت و رحمت برای کسانی بود که از پروردگارشان می ترسند. ﴿ ۱۵۴ ﴾ و موسی از قومش، هفتاد مرد را برای میعاد ما برگزید، پس هنگامی که زلزله آنها را فرا گرفت، (و همه مردند، موسی) گفت: « پروردگارا اگر می خواستی پیش از این آنها و مرا هلاک می کردی، آیا ما را به آنچه نادانان انجام داده اند، هلاک می کنی؟! این جز آزمایش تو چیزی نیست، هر که را بخواهی به (وسیله) آن گمراه می سازی، و هر که را بخواهی، هدایت می کنی، تو یاور (و کارساز) مایی، پس ما را بیامرز، و بر ما رحم کن، و تو بهترین آمرزندگان. ﴿ ۱۵۵ ﴾

﴿۱۵۶﴾ وَأَكْتَبَ لَنَا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ
 إِنَّا هُدْنَا إِلَيْكَ قَالَ عَذَابِي أُصِيبُ بِهِ مَنْ أَشَاءُ^ط
 وَرَحْمَتِي وَسِعَتْ كُلَّ شَيْءٍ^ع فَسَأَلْتُهَا لِلَّذِينَ يَتَّقُونَ
 وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَالَّذِينَ هُمْ بِآيَاتِنَا يُؤْمِنُونَ
 ﴿۱۵۷﴾ الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ الرَّسُولَ النَّبِيَّ الْأُمِّيَّ
 الَّذِي يَجِدُونَهُ مَكْتُوبًا عِنْدَهُمْ فِي التَّوْرَةِ
 وَالْإِنْجِيلِ يَأْمُرُهُمْ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَاهُمْ عَنِ
 الْمُنْكَرِ وَتُحَلُّ لَهُمُ الطَّيِّبَاتُ وَحُرِّمَ عَلَيْهِمُ
 الْخَبَائِثُ وَيَضَعُ عَنْهُمْ إِصْرَهُمْ وَالْأَغْلَالَ الَّتِي
 كَانَتْ عَلَيْهِمْ^ج فَالَّذِينَ ءَامَنُوا بِهِ وَعَزَّرُوهُ
 وَنَصَرُوهُ وَاتَّبَعُوا النُّورَ الَّذِي أُنزِلَ مَعَهُ^د أُولَئِكَ
 هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿۱۵۸﴾ قُلْ يَأَيُّهَا النَّاسُ إِنِّي
 رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ جَمِيعًا الَّذِي لَهُ مُلْكُ
 السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ يُحْيِي^ط وَيُمِيتُ^ط
 فَآمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ النَّبِيِّ الْأُمِّيِّ الَّذِي يُؤْمِنُ
 بِاللَّهِ وَكَلِمَاتِهِ^{هـ} وَاتَّبِعُوهُ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ
 ﴿۱۵۹﴾ وَمِنْ قَوْمِ مُوسَى أُمَّةٌ يَهْدُونَ بِالْحَقِّ وَبِهِ^ز
 يَعْتَدُونَ ﴿۱۶۰﴾

و برای ما در این دنیا، و در سرای آخرت، نیکی مقرر
 فرما، ما به سوی تو باز گشته ایم». (خداوند) فرمود:
 «عذابم را به هر کس که بخواهم می رسانم، و رحمتم
 همه چیز را فرا گرفته است، پس آن را برای کسانی که
 تقوا پیشه می کنند، و زکات می دهند، و کسانی که به
 آیات ما ایمان می آورند، مقرر خواهم داشت.
 ﴿۱۵۶﴾ آنان که از (این) رسول (خدا)، پیامبر «امی»
 (= درس ناخوانده) پیروی می کنند، که صفاتش را در
 تورات و انجیلی که نزدشان است، نوشته می یابند. آنها
 را به (کارهای) خوب و پسندیده فرمان می دهد و از
 زشتی (و کارهای نا پسند) بازشان می دارد. و پاکیزه ها
 را برایشان حلال می گرداند، و پلیدیها را بر آنان حرام
 می کند، و بارهای سنگین، و قید (و زنجیرهایی) را که بر
 آنها بود، از (دوش) آنها بر می دارد، پس کسانی که به
 او ایمان آوردند، و او را گرامی داشتند، و او را یاری
 دادند، و از نوری که با او نازل شده پیروی نمودند،
 آنانند که رستگارند». ﴿۱۵۷﴾ بگو: «ای مردم! من
 فرستاده خدا به سوی همه شما هستم، آن خدایی که
 فرمانروایی آسمانها و زمین از آن اوست، معبود
 (راستینی) جز او نیست، زنده می کند، و می میراند، پس
 به خدا و فرستاده اش آن پیامبر «امی» (درس ناخوانده)
 که به خدا و کلماتش ایمان دارد، ایمان بیاورید، و از او
 پیروی کنید؛ باشد که هدایت شوید. ﴿۱۵۸﴾ و از قوم
 موسی، گروهی هستند که (مردم را) به (سوی) حق
 هدایت می کنند، و به آن (حق) عدالت (و حکم) می
 کنند. ﴿۱۵۹﴾

وَقَطَعْنَهُمْ أَتَتْكَ عَشْرَةَ أَسْبَاطًا أُمَمًا ۚ وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ إِذِ اسْتَسْقَاهُ قَوْمُهُ ۚ أَنْ أَضْرِبَ بِعَصَاكَ الْحَجَرَ ۗ فَانْبَجَسَتْ مِنْهُ أَتْنَتَا عَشْرَةَ عَيْنًا ۗ قَدْ عَلِمَ كُلُّ أُنَاسٍ مَّشْرِبَهُمْ ۚ وَظَلَّلْنَا عَلَيْهِمُ الْغَمَمَ ۗ وَأَنْزَلْنَا عَلَيْهِمُ الْمَنَّٰۤیَ ۗ وَالسَّلْوَىٰ ۗ كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ ۗ وَمَا ظَلَمُونَا وَلٰكِن كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿١٦٠﴾ وَإِذْ قِيلَ لَهُمْ اسْكُنُوا هَذِهِ الْقَرْيَةَ وَكُلُوا مِنْهَا حَيْثُ شِئْتُمْ وَقُولُوا حِطَّةٌ وَادْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا نَّغْفِرَ لَكُمْ خَطِيئَتَكُمْ ۗ سَنَزِيدُ الْمُحْسِنِينَ ﴿١٦١﴾ فَبَدَّلَ الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ قَوْلًا غَيْرَ الَّذِي قِيلَ لَهُمْ فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِجْزًا مِّنَ السَّمَآءِ بِمَا كَانُوا يَظْلِمُونَ ﴿١٦٢﴾ وَسَأَلْتَهُم عَنِ الْقَرْيَةِ الَّتِي كَانَتْ حَاضِرَةَ الْبَحْرِ إِذْ يَعْدُونَ فِي السَّبْتِ إِذْ تَأْتِيهِمْ حِيتَانُهُمْ يَوْمَ سَبْتِهِمْ شُرْعًا وَيَوْمَ لَا يَسْبِتُونَ لَا تَأْتِيهِمْ ۗ كَذٰلِكَ نَبْلُوهُمْ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ ﴿١٦٣﴾

و آنها را به دوازده قبیله، گروه گروه (که هریک شاخه ای از دود مان یعقوب بود) تقسیم کردیم، و به موسی، آنگاه که قومش از او آب خواستند، وحی کردیم، که: «عصایت را بر سنگ بزن» ناگهان دوازده چشمه از آن بیرون جست، هر گروهی آبشخور خود را دانست. وابر را بر (سر) آنها سایبان ساختیم، و بر آنها «من» (= ترنجبین) و «سلوی» (= بلد چین) فرو فرستادیم، (و به آنان گفتیم): از آنچه از پاکیزه ها روزیتان کرده ایم، بخورید، آنها (با نافرمانی شان) بر ما ستم نکردند؛ بلکه بر خویشتن ستم می نمودند. ﴿١٦٠﴾ (به یاد آورید) هنگامی را که به آنها گفته شد: «در این شهر (بیت المقدس) ساکن شوید، و از هر جا که خواستید، از (نعمتهای) آن بخورید، و بگویید: «گناهان ما را بریز» و با خشوع و فروتنی به دروازه در آید، (اگر چنین کنید) گناهان شما را می بخشم، (و) نیکوکاران را (پاداش) افزونتری خواهیم داد». ﴿١٦١﴾ آنگاه ستمگران آنها، این سخن را که به آنها گفته شده بود، تغییر دادند، (و به جای آن کلمه مسخره آمیزی گفتند) پس به (کیفر) ستمی که می کردند، عذابی از آسمان بر آنها نازل کردیم. ﴿١٦٢﴾ و از آنها درباره (اهل) قریه ای که نزدیک دریا (ی سرخ) بود پرس، هنگامی که آنها در (روز) شنبه تجاوز می کردند، چون ماهیان آنها در (روز) شنبه شان (که روز تعطیل و عبادت، بود روی آب) آشکار می شدند، و روزی که (تعظیم) شنبه نمی کردند، به (سراغ) آنها نمی آمدند، این چنین آنها را به (کیفر) آنکه نافرمانی می کردند، آزمایش کردیم. ﴿١٦٣﴾

و (به یاد آور) هنگامی را که گروهی از آنها (به گروه دیگر) گفتند: «چرا گروهی را اندرز می دهید که خداوند آنها را هلاک یا به عذاب شدیدی گرفتارشان خواهد کرد؟!» گفتند: «تا ما را نزد پروردگارتان عذری باشد، و شاید آنها تقوا پیشه کنند.» ﴿۱۶۴﴾ پس چون آنچه را که به آن پسند داده شدند، فراموش کردند، کسانی را که از بدی نهی می کردند، نجات دادیم، و کسانی را که ستم کردند، به (کیفر) آنکه نافرمان بودند، به عذابی سخت گرفتار ساختیم. ﴿۱۶۵﴾ پس چون از (ترک) آنچه از آن نهی شده بودند، سرپیچی کردند، به آنها گفتیم: «به صورت بوزینه های (خوار و) مطرود در آید». ﴿۱۶۶﴾ و (نیز به یاد آور) هنگامی که پروردگارت اعلام کرد، مسلماً تا روز قیامت، کسی را بر آنها مسلط خواهد کرد، که همواره به آنها عذاب سختی بچشاند، بی گمان پروردگارت زود کیفر است، و (برای توبه کننده گان) همانا او آمرزندهٔ مهربان است. ﴿۱۶۷﴾ و آنها را در زمین، بصورت گروه گروه، پراکنده ساختیم، (گروهی) از آنها صالح، و (گروهی) غیر صالح اند، و آنها را با نیکیها و بدیها آزمودیم، شاید (توبه کرده، به راه راست) باز گردند. ﴿۱۶۸﴾ پس از آنها، گروهی (غیر صالح) جانشین آنها شدند، که کتاب (تورات) را به ارث بردند، متاع این (دنیای) پست را می گیرند، و می گویند: «به زودی آمرزیده خواهیم شد». و اگر متاع (دیگری) همانند آن برایشان بیاید، آن را (نیز) می گیرند، آیا پیمان کتاب (خدا) از آنها گرفته نشده است که بر خدا جز حق نگویند؟ و آنچه در آن است خوانده اند؟ و سرای آخرت برای کسانی که تقوا پیشه کنند، بهتر است، آیا نمی اندیشید؟! ﴿۱۶۹﴾ و کسانی که به کتاب (خدا) تمسک می جویند، و نماز را بر پا می دارند، (پاداش بزرگی خواهند داشت) به راستی ما با داش درست کاران را ضایع نخواهیم کرد. ﴿۱۷۰﴾

وَإِذْ قَالَتْ أُمَّةٌ مِّنْهُمْ لِمَ تَعِظُونَ قَوْمًا اللَّهُ مُهْلِكُهُمْ أَوْ مُعَذِّبُهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا قَالُوا مَعذِرَةٌ إِلَىٰ رَبِّكُمْ وَلَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿١٦٤﴾ فَلَمَّا نَسُوا مَا ذُكِّرُوا بِهِ فَآخَرْنَا الَّذِينَ يَنْهَوْنَ عَنِ السُّوْءِ وَأَخَذْنَا الَّذِينَ ظَلَمُوا بِعَذَابٍ بَئِيسٍ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ ﴿١٦٥﴾ فَلَمَّا عَتَوْا عَن مَّا نُهَوُّوا عَنْهُ قُلْنَا لَهُمْ كُونُوا قِرَدَةً خَاسِئِينَ ﴿١٦٦﴾ وَإِذْ تَأَذَّنَ رَبُّكَ لِيَبْعَثَنَّ عَلَيْهِمْ إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَامَةِ مَن يَسُومُهُمْ سُوءَ الْعَذَابِ إِنَّ رَبَّكَ لَسَرِيعُ الْعِقَابِ وَإِنَّهُ لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٦٧﴾ وَقَطَّعْنَاهُمْ فِي الْأَرْضِ أُمَمًا مِّنْهُمْ الْمُصَلِحُونَ وَمِنْهُمْ دُونَ ذَلِكَ وَبَلَّوْنَهُمْ بِالْحَسَنَاتِ وَالسَّيِّئَاتِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿١٦٨﴾ فَخَلَفَ مِنْ بَعدِهِمْ خَلْفٌ وَرِثُوا الْكِتَابَ يَأْخُذُونَ عَرَضَ هَذَا الْأَدْنَىٰ وَيَقُولُونَ سَيُغْفَرُ لَنَا وَإِن يَأْتِهِمْ عَرَضٌ مِّثْلَهُ يَأْخُذُوهُ أَلَمْ يُؤْخَذْ عَلَيْهِمْ مِيثَاقُ الْكِتَابِ أَن لَا يَقُولُوا عَلَى اللَّهِ إِلَّا الْحَقَّ وَدَرَسُوا مَا فِيهِ وَاللَّذَّارِ الْأَخْرَةُ خَيْرٌ لِلَّذِينَ يَتَّقُونَ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿١٦٩﴾ وَالَّذِينَ يُمَسِّكُونَ بِالْكِتَابِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ إِنَّا لَا نَضِيعُ أَجْرَ الْمُصَلِحِينَ ﴿١٧٠﴾

وَإِذْ نَتَقْنَا الْجَبَلَ فَوْقَهُمْ كَأَنَّهُ ظُلَّةٌ وَظَنُّوا أَنَّهُ وَاقِعٌ بِهِمْ خُذُوا مَا آتَيْنَكُم بِقُوَّةٍ وَاذْكُرُوا مَا فِيهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿١٧١﴾ وَإِذْ أَخَذَ رَبُّكَ مِن بَنِي آدَمَ مِنْ ظُهُورِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَأَشْهَدَهُمْ عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ أَلَسْتُ بِرَبِّكُمْ ۖ قَالُوا بَلَىٰ شَهِدْنَا أَن تَقُولُوا يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّا كُنَّا عَنْ هَذَا غَافِلِينَ ﴿١٧٢﴾ أَوْ تَقُولُوا إِنَّمَا أَشْرَكَ آبَاؤُنَا مِن قَبْلُ وَكُنَّا ذُرِّيَّةً مِّن بَعْدِهِمْ أَفَتُهْلِكُنَا بِمَا فَعَلَ الْمُبْطِلُونَ ﴿١٧٣﴾ وَكَذَٰلِكَ نَفْصَلُ الْآيَاتِ وَلَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿١٧٤﴾ وَآتَلُوا عَلَيْهِمْ نَبَأَ الَّذِي آتَيْنَاهُ آيَاتِنَا فَانْسَلَخَ مِنْهَا فَاتَّبَعَهُ الشَّيْطَانُ فَكَانَ مِنَ الْغَاوِينَ ﴿١٧٥﴾ وَلَوْ شِئْنَا لَرَفَعْنَاهُ بِهَا وَلَكِنَّهُ أَخْلَدَ إِلَى الْأَرْضِ وَاتَّبَعَ هَوَاهُ فَمَثَلُهُ كَمَثَلِ الْكَلْبِ إِن تَحْمِلْ عَلَيْهِ يَلْهَثْ أَوْ تَتْرُكْهُ يَلْهَثُ ۚ ذَٰلِكَ مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا ۚ فَاقْصُصِ الْقَصَصَ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ ﴿١٧٦﴾ سَاءَ مَثَلًا الْقَوْمُ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَأَنفُسُهُمْ كَانُوا يَظْلِمُونَ ﴿١٧٧﴾ مَن يَهْدِ اللَّهُ فَهُوَ الْمُهْتَدَىٰ وَمَن يُضِلِلْ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ

و (به یاد آورید) هنگامی که کوه را همچون سایبانی بر فرازشان برافراشتیم، و پنداشتند که بر آنان فرود می آید، (و در چنین حالت از آنها عهد گرفتیم، و گفتیم: آنچه را که به شما داده ایم، با نیرو (و جدیت) بگیرید، و آنچه را که در آن است، یاد کنید، (و به آن عمل نمایید) تا پرهیزگار شوید. ﴿۱۷۱﴾ و (به یاد بیاور) هنگامی که پروردگارت از پشتهای فرزندان آدم، ذریه آنها را بر گرفت، و ایشان را بر خودشان گواه ساخت، (و فرمود: «آیا من پروردگار شما نیستم؟» گفتند: «آری، (هستی) گواهی می دهیم». و (این گواهی بدین خاطر بود که مبادا) در روز قیامت بگویند: «ما از این، بی خبر بودیم». ﴿۱۷۲﴾ یا (مبادا) بگویند: «پدرانمان، از پیش شرک آورده بودند، و ما هم فرزندانمان بعد از آنها بودیم، آیا ما را به آنچه باطل گریان انجام دادند، نابود (و مجازات) می کنی؟». ﴿۱۷۳﴾ و این چنین، آیات را بتفصیل بیان می کنیم، و شاید (به سوی حق) باز گردند. ﴿۱۷۴﴾ و (ای پیامبر!) بر آنها بخوان سرگذشت کسی را که آیات خود را به او دادیم، آنگاه از آن جدا (وعاری) گشت، پس شیطان در پی او افتاد، و از گمراهان شد. ﴿۱۷۵﴾ و اگر می خواستیم (مقام و منزلت) او را با آن (آیات) بالا می بردیم، ولی او بسوی زمین (دو دنیا) مایل شد (و به پستی گرایید) و از هوای خویش پیروی کرد، پس مثل او چون مثل سگ (هار) است که اگر به او حمله کنی، زبان از دهان بیرون می آورد، و اگر او را به حال خود واگذاری، (باز هم) زبانش را از دهان بیرون می آورد، این مثل گروهی است که آیات ما را تکذیب کردند، پس (این) داستانها را (بر آنها) باز گو کن، شاید بیندیشند. ﴿۱۷۶﴾ چه بد متلی دارند، گروهی که آیات ما را تکذیب کردند، و آنها بر خویشتن ستم می کردند. ﴿۱۷۷﴾ هر کس را که خدا هدایت کند، پس او هدایت یافته (واقعی) است، و هر کس را که گمراه سازد، پس آنها زاینکاران (واقعی) هستند. ﴿۱۷۸﴾

بتحقیق، گروه بسیاری از جن وانس را برای جهنم آفریده ایم، آنها دل‌هایی دارند که با آن نمی فهمند، و چشمانی دارند که با آن نمی بینند، و گوش‌هایی دارند که با آن نمی شنوند، آنان مانند چهار پایانند، بلکه اینان گمراه ترند، اینان همان غافلانند. ﴿۱۷۹﴾ و برای خدا، نام‌های نیک است، پس به آن (نامها) اورا بخوانید، و کسانی را که در نام‌هایش تحریف (و کجروی) می کنند، رها کنید، بزودی آنها کیفر آنچه را می کردند، خواهند دهد. ﴿۱۸۰﴾ و از (میان) آنان که آفریده ایم، گروهی هستند که به حق هدایت می نمایند، و به آن (حکم و) عدالت می کنند. ﴿۱۸۱﴾ و کسانی که آیات ما را تکذیب کردند، به تدریج از جایی که نمی دانند، گرفتارشان خواهیم کرد. ﴿۱۸۲﴾ و به آنها مهلت می دهیم، بی گمان تدبیر من متین (واستوار) است. ﴿۱۸۳﴾ آیا فکر نکرده اند که هم‌نشین آنها (= رسول خدا) هیچ گونه (نشانی از) دیوانگی ندارد؟ او تنها بیم دهنده ی آشکار است. ﴿۱۸۴﴾ آیا در ملکوت آسمانها وزمین، و آنچه خدا آفریده است، نمی نگرند؟! و (آیا فکر نمی کنند) شاید اجلشان نزدیک شده باشد؟! پس بعد از این (قرآن)، به کدام سخن، ایمان خواهند آورد؟! ﴿۱۸۵﴾ هر کس را که خدا گمراه کند، پس هدایت کننده ای برایش نیست، و آنها را در سرکشی و طغیانشان سرگردان رها می کند. ﴿۱۸۶﴾ (ای پیامبر) درباره قیامت از تو سؤال می کنند، کی واقع می شود؟ بگو: «مسلماً علم آن فقط نزد پروردگار من است، و جز او کسی وقتش را (نمی داند و) آشکار نسازد، (دانستن آن) در آسمانها وزمین سنگین (و پوشیده) است، و جز بطور ناگهانی، به سوی شما نمی آید». (چنان) از تو سؤال می کنند که گویی تو از وقوع آن خبر داری، بگو: «علم آن، فقط نزد خداست، ولی بیشتر مردم نمی دانند». ﴿۱۸۷﴾

وَلَقَدْ ذَرَأْنَا لِجَهَنَّمَ كَثِيرًا مِّنَ الْجِنِّ وَالْإِنسِ لَهُمْ قُلُوبٌ لَا يَفْقَهُونَ بِهَا وَهُمْ أَعْيُنٌ لَا يُبْصِرُونَ بِهَا وَهُمْ ءَاذَانٌ لَا يَسْمَعُونَ بِهَا أُولَئِكَ كَالْأَنْعَمِ بَلْ هُمْ أَضَلُّ أُولَئِكَ هُمُ الْغَافِلُونَ ﴿١٧٩﴾ وَلِلَّهِ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ فَادْعُوهُ بِهَا وَذَرُوا الَّذِينَ يُلْحِدُونَ فِي أَسْمَائِهِ سَيُجْزَوْنَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٨٠﴾ وَمِمَّنْ خَلَقْنَا أُمَّةً يَهْتَدُونَ بِالْحَقِّ وَبِهِ يَعْدِلُونَ ﴿١٨١﴾ وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا سَنَسْتَدْرِجُهُم مِّنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٨٢﴾ وَأُمَلِي لَهُمْ إِنَّا كِيدِي مَتِينٌ ﴿١٨٣﴾ أَوْلَمْ يَتَفَكَّرُوا مَا بِصَاحِبِهِم مِّنْ جِنَّةٍ إِنْ هُوَ إِلَّا نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿١٨٤﴾ أَوْلَمْ يَنْظُرُوا فِي مَلَكُوتِ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ وَمَا خَلَقَ اللَّهُ مِنْ شَيْءٍ وَأَنْ عَسَىٰ أَنْ يَكُونَ قَدِ اقْتَرَبَ أَجْلُهُمْ فَبِأَيِّ حَدِيثٍ بَعْدَهُ يُؤْمِنُونَ ﴿١٨٥﴾ مَنْ يُضِلِّ اللَّهُ فَلَا هَادِيَ لَهُ وَيَذَرُهُمْ فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿١٨٦﴾ يَسْأَلُونَكَ عَنِ السَّاعَةِ أَيَّانَ مُرْسِنُهَا قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ رَبِّي لَا يُجَلِّيهَا لِوَقْتِهَا إِلَّا هُوَ ثَقُلَتْ فِي السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ لَا تَأْتِيكُمُ إِلَّا بَغْتَةً ۗ يَسْأَلُونَكَ كَأَنَّكَ حَفِيٌّ عَنْهَا قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ اللَّهِ وَلَٰكِنَّا أَكْثَرُ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٨٧﴾

قُلْ لَا أَمْلِكُ لِنَفْسِي نَفْعًا وَلَا ضَرًّا إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ^ط
 وَلَوْ كُنْتَ أَعْلَمُ الْغَيْبِ لَاسْتَكْتَرْتُ مِنَ الْخَيْرِ وَمَا
 مَسَّنِيَ السُّوءُ^ط إِنْ أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ وَبَشِيرٌ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ
 ﴿۱۸۸﴾ * هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَحِدَةٍ وَجَعَلَ
 مِنْهَا زَوْجَهَا لِيَسْكُنَ إِلَيْهَا^ط فَلَمَّا تَغَشَّهَا حَمَلَتْ
 حَمْلًا حَفِيفًا فَمَرَّتْ بِهِ^ط فَلَمَّا أَثْقَلَتْ دَعَا اللَّهَ
 رَبَّهُمَا لَئِنْ ءَاتَيْتَنَا صَالِحًا لَنُكُونَنَّ مِنَ الشَّاكِرِينَ
 ﴿۱۸۹﴾ فَلَمَّا ءَاتَتْهُمَا صَالِحًا جَعَلَ لَهُ شُرَكَاءَ فِيمَا
 ءَاتَتْهُمَا^ط فَتَعَالَى اللَّهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿۱۹۰﴾ أَيَشْرِكُونَ
 مَا لَا يَخْلُقُ شَيْئًا وَهُمْ يُخْلِقُونَ ﴿۱۹۱﴾ وَلَا يَسْتَطِيعُونَ
 لَهُمْ نَصْرًا وَلَا أَنْفُسَهُمْ يَنْصُرُونَ ﴿۱۹۲﴾ وَإِنْ
 تَدْعُوهُمْ إِلَى الْهُدَىٰ لَا يَتَّبِعُوكُمْ سَوَاءَ عَلَيْكُمْ
 أَدَعَاؤُهُمْ أَمْ أَنْتُمْ صَامِتُونَ ﴿۱۹۳﴾ إِنْ الَّذِينَ
 تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ عِبَادٌ أَمْثَالُكُمْ^ط
 فَأَدْعُوهُمْ فَلْيَسْتَجِيبُوا لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ
 ﴿۱۹۴﴾ اللَّهُمَّ ارْجُلٌ يَمْشُونَ^ط هَا أُمَّهُمُ أَيَدٍ يَبْطِشُونَ
 هَا أُمَّ لَهُمُ أَعْيُنٌ يُبْصِرُونَ^ط هَا أُمَّ لَهُمُ ءَاذَانٌ
 يَسْمَعُونَ^ط هَا قُلْ أَدْعُوا شُرَكَاءَكُمْ ثُمَّ كِيدُوا فَلَا
 تُنظَرُونَ ﴿۱۹۵﴾

بگو: «من مالک سود و زیان خویشتم نیستم، مگر آنچه را خدا
 بخواهد، و اگر غیب می دانستم، خیر (وسود) بسیاری (برای
 خود) فراهم می ساختم، و هیچ بدی (وزیانی) به من نمی رسید،
 من (کسی) نیستم، جز بیم دهنده، و بشارت دهنده ای برای
 گروهی که ایمان دارند. ﴿۱۸۸﴾ اوست که شما را از یک تن
 آفرید، و همسرش را (نیز) از خودش پدید آورد؛ تا در کنار او
 آرام بگیرد، پس چون (مرد با همسرش) آمیزش کرد، حملی
 سبک بر داشت، پس مدتی با آن (حمل) گذرانید، و چون
 سنگین شد، هر دو (زن و شوهر) به درگاه الله، پروردگارشان دعا
 کردند، که: «اگر (فرزندی) تندرست (و شایسته) به ما بدهی،
 مسلماً از سپاسگزاران خواهیم بود». ﴿۱۸۹﴾ پس چون
 (خداوند، فرزندی) تندرست (و شایسته) به آنها داد، برای او در
 آنچه به آنان داده بود، شریکانی قرار دادند، پس خداوند
 برتر است از آنچه شریک (و همتای) او قرار می دهند. ﴿۱۹۰﴾
 آیا چیزی را شریک می گیرند که چیزی را نمی آفریند
 و خودشان مخلوقند. ﴿۱۹۱﴾ و نمی توانند آنها را یاری کنند،
 و نه خودشان را یاری می دهند. ﴿۱۹۲﴾ و اگر آنها را به سوی
 هدایت دعوت کنید، از شما پیروی نمی کنند، برای شما یکسان
 است، خواه آنها را دعوت کنید و یا خاموش باشید. ﴿۱۹۳﴾ بی
 گمان آنهایی را که غیر از الله می خوانید، بندگانی همچون شما
 هستند، پس آنها را بخوانید، اگر راست می گوید (و آنها خدا
 هستند)، پس باید (دعای) شما را اجابت کنند! ﴿۱۹۴﴾ آیا
 پاهایی دارند که با آن راه بروند؟! یا دستهایی دارند، که با آن
 چیزی را بگیرند؟! یا چشمانی دارند، که با آن بینند؟! یا
 گوشهایی دارند، که با آن بشنوند؟! (ای پیامبر! به مشرکین) بگو:
 «شریکانتان را بخوانید، سپس (بر ضد من) تدبیر (و نیرنگ) کنید،
 و مرا مهلت ندهید. ﴿۱۹۵﴾»

إِنَّ وَلِيَّ اللَّهِ الَّذِي نَزَلَ الْكِتَابَ ۖ وَهُوَ يَتَوَلَّى
 الصَّالِحِينَ ﴿١٩٦﴾ وَالَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ لَا
 يَسْتَطِيعُونَ نَصْرَكُمْ وَلَا أَنْفُسَهُمْ يَنْصُرُونَ
 ﴿١٩٧﴾ وَإِنْ تَدْعُوهُمْ إِلَى الْهُدَىٰ لَا يَسْمَعُوا ۖ وَتَرْهَبُهُمْ
 يَنْظُرُونَ إِلَيْكَ وَهُمْ لَا يُبْصِرُونَ ﴿١٩٨﴾ خُذِ الْعَفْوَ
 وَأْمُرْ بِالْعُرْفِ وَأَعْرِضْ عَنِ الْجَاهِلِينَ ﴿١٩٩﴾ وَإِمَّا
 يَنْزَعَنَّكَ مِنَ الشَّيْطَانِ نَزْعٌ ۖ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ ۚ إِنَّهُ
 سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٠٠﴾ إِنَّ الَّذِينَ اتَّقَوْا إِذَا مَسَّهُمْ
 طَافٌ مِّنَ الشَّيْطَانِ تَذَكَّرُوا فَإِذَا هُمْ مُبْصِرُونَ
 ﴿٢٠١﴾ وَإِخْوَانُهُمْ يَمُدُّوهُمْ فِي الْغِيِّ ثُمَّ لَا يُقْصِرُونَ
 ﴿٢٠٢﴾ وَإِذَا لَمْ تَأْتِهِمْ بَيَّاتَةٌ قَالُوا لَوْلَا اجْتَبَيْتَهَا قُلْ
 إِنَّمَا أَتَّبِعُ مَا يُوحَىٰ إِلَيَّ مِنْ رَبِّي ۚ هَذَا بَصَائِرٌ مِنْ
 رَبِّكُمْ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٢٠٣﴾ وَإِذَا
 قُرِئَ الْقُرْآنُ فَاسْتَمِعُوا لَهُ وَأَنْصِتُوا لَعَلَّكُمْ
 تُرْحَمُونَ ﴿٢٠٤﴾ وَأَذْكُرْ رَبَّكَ فِي نَفْسِكَ تَضَرُّعًا
 وَخِيفَةً وَدُونَ الْجَهْرِ مِنَ الْقَوْلِ بِالْغُدُوِّ وَالْآصَالِ
 وَلَا تَكُن مِّنَ الْغَافِلِينَ ﴿٢٠٥﴾ إِنَّ الَّذِينَ عِنْدَ رَبِّكَ
 لَا يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِهِ ۖ وَيُسَبِّحُونَهُ ۖ وَلَهُ
 يَسْجُدُونَ ﴿٢٠٦﴾

همانا یاور (و سرپرست) من، خداوندی است که (این) کتاب را نازل کرده، او یاور (و کارساز) صالحان است. ﴿۱۹۶﴾ و کسانی را که به جای او می خوانید، نمی توانند شما را یاری کنند، و نه خودشان را یاری دهند. ﴿۱۹۷﴾ و اگر آنها را به سوی هدایت دعوت کنید، (سخنانتان را) نمی شنوند، و آنان را می بینی که به تو نگاه می کنند، در حالی که نمی بینند. ﴿۱۹۸﴾ (ای پیامبر!) گذشت را پیشه کن، و به نیکی فرمان ده، و از نادانان روی بگردان. ﴿۱۹۹﴾ و اگر از سوی شیطان و سوسه ای به تو رسد، به خدا پناه ببر، بی گمان او شنوای داناست. ﴿۲۰۰﴾ همانا کسانی که پرهیزگاری می کنند، چون (خاطره و) سوسه ای از شیطان به آنها برسد، به یاد (خدا) می افتند (و خدا را یاد می کنند) پس ناگهان بینا می گردند. ﴿۲۰۱﴾ و برادرانشان (از شیطان) آنان را به گمراهی می کشانند، سپس (در این زمینه) کوتاهی نمی کنند. ﴿۲۰۲﴾ و چون آیه (و معجزه) ای برای آنان نیاوردی، گویند: «چرا خودت آن را بر نگزیدی؟!». بگو: «من فقط از چیزی پیروی می کنم که از پروردگرم به من وحی می شود، این (قرآن) حجتها (وینا) بی از طرف پروردگارتان، و مایه هدایت و رحمت است برای گروهی که ایمان می آورند». ﴿۲۰۳﴾ و چون قرآن خوانده شود، پس به آن گوش فرا دهید، و خاموش باشید، تا مشمول رحمت شوید. ﴿۲۰۴﴾ و پروردگارت را در دل خود، با تضرع و بیم، نه با صدای بلند، در صبحگاهان و شامگاهان، یاد کن، و از غافلان مباش. ﴿۲۰۵﴾ همانا کسانی که در نزد پروردگار تو هستند، از عبادتش تکبر نمی ورزند، او را به پاکی یاد می کنند، و برایش سجده می کنند. ﴿۲۰۶﴾

سورة الأنفال

سورة انفال

بسم الله الرحمن الرحيم

به نام خداوند بخشنده مهربان

يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْأَنْفَالِ قُلِ الْأَنْفَالُ لِلَّهِ وَالرَّسُولِ
فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَصْلِحُوا ذَاتَ بَيْنِكُمْ وَأَطِيعُوا اللَّهَ
وَرَسُولَهُ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١﴾ إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ
الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ وَإِذَا تُلِيَتْ عَلَيْهِمْ
ءَايَاتُهُ زَادَتْهُمْ إِيمَانًا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿٢﴾
الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ
يُنْفِقُونَ ﴿٣﴾ أُولَٰئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا لَهُمْ
دَرَجَاتٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَمَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ ﴿٤﴾
كَمَا أَخْرَجَكَ رَبُّكَ مِنْ بَيْتِكَ بِالْحَقِّ وَإِنَّ فَرِيقًا
مِّنَ الْمُؤْمِنِينَ لَكَرِهُونَ ﴿٥﴾ تَجِدِلُونَكَ فِي الْحَقِّ
بَعْدَ مَا تَبَيَّنَ كَأَنَّمَا يُسَاقُونَ إِلَى الْمَوْتِ وَهُمْ
يَنْظُرُونَ ﴿٦﴾ وَإِذْ يَعِدُكُمُ اللَّهُ إِحْدَى الطَّائِفَتَيْنِ
أَنَّهَا لَكُمْ وَتَوَدُّونَ أَنَّ غَيْرَ ذَاتِ الشَّوْكَةِ
تَكُونَ لَكُمْ وَيُرِيدُ اللَّهُ أَنْ يُحِقَّ الْحَقَّ بِكَلِمَاتِهِ
وَيَقْطَعَ دَابِرَ الْكَافِرِينَ ﴿٧﴾ لِيُحِقَّ الْحَقَّ وَيُبْطِلَ
الْبَاطِلَ وَلَوْ كَرِهَ الْمُجْرِمُونَ ﴿٨﴾

از تو در باره انفال (= غنائم) سؤال می کنند، بگو: «انفال از آن خدا و پیامبر است، پس از خدا بترسید؛ و میانه خودتان را اصلاح کنید، و خدا و پیامبرش را اطاعت کنید؛ اگر ایمان دارید. ﴿۱﴾ مؤمنان تنها کسانی هستند که چون نام خدا برده شود، دل‌هایشان ترسان گردد، و چون آیات او بر آنها خوانده شود، ایمانشان افزون گردد، و بر پروردگارشان توکل می کنند. ﴿۲﴾ کسانی که نماز را بر پا می دارند، و از آنچه به آنان روزی داده ایم، انفاق می کنند. ﴿۳﴾ اینان، مؤمنان حقیقی هستند، برای آنان درجاتی پیاپی (عالی) نزد پروردگارشان است، و (همچنین) آمرزش، و روزی فراوان و نیکو (در بهشت) است. ﴿۴﴾ همانگونه که پروردگارت تو را به حق از خانه ات (= مدینه، به سوی میدان بدر) بیرون آورد، در حالی که گروهی از مؤمنان ناخشنود بودند. ﴿۵﴾ آنها پس از آن که حقیقت آشکار شد؛ در باره حق (= جهاد) با تو مجادله می کنند، گویی به سوی مرگ رانده می شوند، و خود می نگرند. ﴿۶﴾ و (به یاد آورید) هنگامی را که خداوند به شما وعده داد که یکی از دو گروه (= کاروان تجاری یا لشکر) نصیب شما خواهد بود، و شما دوست می داشتید که کاروان غیر جنگی (تجاری) برای شما باشد، و خداوند می خواست با سخنان خویش حق را پایدار (واستوار) کند و ریشه کافران را قطع کند. ﴿۷﴾ تا حق را ثابت، و باطل را از میان بر دارد، اگر چه گنهکاران ناخشنود باشند. ﴿۸﴾

(بیاد آورید) هنگامی که از پروردگارتان (فریاد و) یاری می خواستید، پس او (خواستۀ) شما را پذیرفت. (و فرمود): «من شما را با یک هزار از فرشتگان، که پیاپی فرود می آیند، یاری می کنم». ﴿۹﴾ و خداوند این (یاری و مدد) را تنها برای شادی و اطمینان قلب شما قرار داد، و گرنه، پیروزی جز از طرف خدا نیست، به راستی خداوند پیروزمند حکیم است. ﴿۱۰﴾ (وبه یاد آورید) هنگامی را که خواب سبکی که آرامشی از سوی او بود، شما را فرا گرفت، و از آسمان آبی بر شما فرو فرستاد، تا شما را با آن پاک کند، و پلیدی شیطان را از شما دور سازد، و دلهای شما را محکم بدارد، و گامهایتان را با آن استوار کند. ﴿۱۱﴾ (وبه یاد آور) هنگامی که پروردگارت به فرشتگان وحی کرد: «من با شما هستم، پس کسانی را که ایمان آورده اند؛ ثابت قدم دارید، به زودی دردل کسانی که کافر شدند؛ ترس و هراس می افکنم، پس بر فراز گردنها بزنید، و همه انگشتانشان را بزنید (و قطع کنید). ﴿۱۲﴾ این بخاطر آن است که آنها با خدا و رسولش مخالفت کردند، و هر کس با خدا و رسولش مخالفت کند، پس (بداند که) خداوند سخت کیفر است. ﴿۱۳﴾ (ای کافران) شما این (عذاب و مجازات در دنیا) را بچشید! و (بدانید) که برای کافران (در قیامت) عذاب آتش است. ﴿۱۴﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید! چون با انبوه کافران (در میدان جنگ) روبرو شوید، پس به آنها پشت نکنید. ﴿۱۵﴾ و هر کس در آن روز به آنها پشت کند - مگر آنکه (هدفش از کناره گیری) برای حمله دوباره یا (به قصد) پیوستن به گروهی (دیگر باشد) - به خشم خدا بازگشته (و سزاوار) است، و جایگاه او جهنم است، و چه بد جایگاهی است. ﴿۱۶﴾

إِذْ تَسْتَغِيثُونَ رَبَّكُمْ فَاسْتَجَابَ لَكُمْ أَنِّي مُمِدُّكُمْ بِالْفِ مِّنَ الْمَلَائِكَةِ مُرَدِّينَ ﴿٩﴾ وَمَا جَعَلَهُ اللَّهُ إِلَّا بُشْرَىٰ وَلِتَطْمَئِنَّ بِهِ قُلُوبُكُمْ وَمَا النَّصْرُ إِلَّا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿١٠﴾ إِذْ يُغَشِّيكُمُ النُّعَاسَ أَمَنَةً مِّنْهُ وَيُنزِلُ عَلَيْكُمْ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً لِّيُطَهِّرَكُم بِهِ وَيُذْهِبَ عَنْكُمْ رِجْزَ الشَّيْطَانِ وَلِيَرْبِطَ عَلَىٰ قُلُوبِكُمْ وَيُثَبِّتَ بِهِ الْأَقْدَامَ ﴿١١﴾ إِذْ يُوحِي رَبُّكَ إِلَى الْمَلَائِكَةِ أَنِّي مَعَكُمْ فَثَبِّتُوا الَّذِينَ ءَامَنُوا سَأُلْقِي فِي قُلُوبِ الَّذِينَ كَفَرُوا الرُّعْبَ فَاضْرِبُوا فَوْقَ الْأَعْنَاقِ وَاضْرِبُوا مِنْهُمْ كُلَّ بَنَانٍ ﴿١٢﴾ ذَلِكَ بَأْنَهُمْ شَاقُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَمَنْ يُشَاقِقِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَإِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿١٣﴾ ذَلِكَ فَذُوقُوهُ وَأَنَّ لِلْكَافِرِينَ عَذَابَ النَّارِ ﴿١٤﴾ يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا لَقِيْتُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا زَحَفًا فَلَا تُولُوهُمُ الْأَدْبَارَ ﴿١٥﴾ وَمَنْ يُؤَلِّهِمْ يَوْمَئِذٍ دُبُرَهُ إِلَّا مُتَحَرِّفًا لِّقِتَالٍ أَوْ مُتَحَيِّزًا إِلَىٰ فِتْنَةٍ فَقَدْ بَاءَ بِغَضَبٍ مِّنَ اللَّهِ وَمَأْوَاهُ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ

پس شما آنها را نکشتید، بلکه خداوند آنها را کشت. و هنگامی که (به سوی آنها خاک و سنگ) انداختی، تو نینداختی، بلکه خدا انداخت، تا مؤمنان را به آزمایشی نیکو از جانب خود بیازماید، بی گمان خداوند شنوای داناست. ﴿۱۷﴾ این (واقعه) چنین بود (که دیدید) و (بدانید که) همانا خداوند سست کننده مکر (ونقشه های) کافران است. ﴿۱۸﴾ (ای کافران!) خواهان فتح و پیروزی (حق) هستید، پس بی گمان فتح و پیروزی (مسلمانان) برایتان آمد، و اگر (از کفر و مخالفت و جنگ) دست بردارید، برای شما بهتر است. و اگر باز گردید، (ما هم) باز خواهیم گشت، و گروه شما هر چند زیاد باشد، شما را بی نیاز نخواهد کرد، (زیرا) که خداوند با مؤمنان است. ﴿۱۹﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید! خدا و رسولش را اطاعت کنید، و از او روی نگردانید در حالی که (سخن او را) می شنوید. ﴿۲۰﴾ و مانند کسانی نباشید که گفتند: «شنیدیم» حال آنکه آنان نمی شنیدند. ﴿۲۱﴾ همانا بدترین جنبدگان نزد خدا، (افراد) کر و لالی هستند، که نمی اندیشند. ﴿۲۲﴾ و اگر خداوند خیری در آنها می دانست، قطعاً به آنان می شنواند، و اگر (هم با این حال) به آنان می شنواند، باز روی می گردانند و اعراض (وسریچی) می کردند. ﴿۲۳﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید! (دعوت) خدا و پیامبر (او) را اجابت کنید، هنگامی که شما را به سوی چیزی فرا می خواند که شما را حیات (وزندگی) می بخشد، و بدانید که خداوند میان شخص و قلب او حایل می شود، و (بدانید) که به سوی او محشور خواهید شد. ﴿۲۴﴾ و از فتنه ای بپرهیزید که تنها به ستمکاران شما نمی رسد، (بلکه همه را فرا می گیرد) و بدانید که خداوند سخت کیفر است! ﴿۲۵﴾

فَلَمْ تَقْتُلُوهُمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ قَتَلَهُمْ وَمَا رَمَيْتَ إِذْ رَمَيْتَ وَلَكِنَّ اللَّهَ رَمَىٰ وَلِيُبْلِيَ الْمُؤْمِنِينَ مِنْهُ بَلَاءً حَسَنًا إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿١٧﴾ ذَلِكُمْ وَأَنَّ اللَّهَ مُوهِنُ كَيْدِ الْكَافِرِينَ ﴿١٨﴾ إِنَّ تَسْتَفْتِحُوا فَقَدْ جَاءَكُمْ الْفَتْحُ وَإِنْ تَنْتَهُوا فُهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ وَإِنْ تَعُودُوا نَعُدْ وَلَنْ تُغْنِيَ عَنْكُمْ فِئَتِكُمْ شَيْئًا وَلَوْ كَثُرَتْ وَأَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٩﴾ يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَا تَوَلَّوْا عَنهُ وَأَنْتُمْ تَسْمَعُونَ ﴿٢٠﴾ وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ قَالُوا سَمِعْنَا وَهُمْ لَا يَسْمَعُونَ ﴿٢١﴾ إِنَّ شَرَّ الدَّوَابِّ عِنْدَ اللَّهِ الصُّمُّ الْبُكْمُ الَّذِينَ لَا يَعْقِلُونَ ﴿٢٢﴾ وَلَوْ عَلِمَ اللَّهُ فِيهِمْ خَيْرًا لَأَسْمَعَهُمْ وَلَوْ أَسْمَعَهُمْ لَتَوَلَّوْا وَهُمْ مُعْرِضُونَ ﴿٢٣﴾ يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اسْتَجِيبُوا لِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ إِذَا دَعَاكُمْ لِمَا تَحْيِيكُمْ وَعَلِمُوا أَنَّ اللَّهَ تَحُولُ بَيْنَ الْمَرْءِ وَقَلْبِهِ وَأَنَّهُ إِلَيْهِ نُحْشَرُونَ ﴿٢٤﴾ وَاتَّقُوا فِتْنَةً لَا تُصِيبَنَّ الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْكُمْ خَاصَّةً وَعَلِمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٢٥﴾

وَأَذْكُرُوا إِذْ أَنْتُمْ قَلِيلٌ مُسْتَضْعَفُونَ فِي الْأَرْضِ
تَخَافُونَ أَنْ يَتَخَطَّفَكُمُ النَّاسُ فَغَاوْنَكُمْ وَأَيَّدَكُمْ
بِنَصْرِهِ وَزَرَقَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ
﴿٢٦﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَخُونُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ
وَتَخُونُوا أَمْنَتَكُمْ وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٢٧﴾ وَأَعْلَمُوا
أَنْمَا أَمْوَالُكُمْ وَأَوْلَادُكُمْ فِتْنَةٌ وَأَنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ
أَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿٢٨﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنْ تَتَّقُوا
اللَّهَ سَجَعَلْ لَكُمْ لَكُمْ فُرْقَانًا وَيُكَفِّرْ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ
وَيَغْفِرْ لَكُمْ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿٢٩﴾ وَإِذْ
يَمْكُرُ بِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِيُثْبِتُوكَ أَوْ يَقْتُلُوكَ أَوْ
يُخْرِجُوكَ وَيَمْكُرُونَ وَيَمْكُرُ اللَّهُ وَاللَّهُ خَيْرُ
الْمَكْرِينَ ﴿٣٠﴾ وَإِذْ تَتْلَى عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا قَالُوا قَدْ
سَمِعْنَا لَوْ نَشَاءُ لَقُلْنَا مِثْلَ هَذَا إِنْ هَذَا إِلَّا
أَسْطِيرُ الْأَوَّلِينَ ﴿٣١﴾ وَإِذْ قَالُوا اللَّهُمَّ إِنْ كَانَتْ
هَذَا هُوَ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِكَ فَأَمْطِرْ عَلَيْنَا حِجَابًا
مِنَ السَّمَاءِ أَوْ آتِنَا بَعْدَابٍ أَلِيمٍ ﴿٣٢﴾ وَمَا
كَانَ اللَّهُ لِيُعَذِّبَهُمْ وَأَنْتَ فِيهِمْ وَمَا كَانَ اللَّهُ
مُعَذِّبَهُمْ وَهُمْ يَسْتَغْفِرُونَ ﴿٣٣﴾

وبه یاد آورید زمانی را که شما در روی زمین اندک
وناتوان بودید، می ترسیدید که مردم شما را برابیند، پس
خداوند شما را پناه داد، و با یاری خود شما را تأیید
(و تقویت) کرد، و از چیزهای پاکیزه به شما روزی
بخشید، شاید شما سپاسگزار باشید. ﴿٢٦﴾ ای کسانی
که ایمان آورده اید! به خدا و پیامبر (او) خیانت نکنید،
(و نیز) در امانتهای خود، در حالی که می دانید خیانت
نورزید. ﴿٢٧﴾ بدانید که اموال شما، و اولاد شما،
(وسیله) آزمایش است، و همانا خداوند است که پاداش
بزرگ نزد او است. ﴿٢٨﴾ ای کسانی که ایمان آورده
اید! اگر از خدا بترسید برای شما راه نجات (و وسیله ای
برای جدایی حق از باطل) قرار می دهد، و گناهانتان را
می پوشاند، و شما را می آمرزد، و خداوند صاحب فضل
و بخشش بزرگ است. ﴿٢٩﴾ و (به یاد آور) آنگاه که
کافران در (بارة) تو نقشه می کشیدند، که تو را به زندان
ببفکنند، یا تو را بکشند، و یا (از مکه) بیرون کنند، آنها
چاره و مکر می اندیشیدند، و خدا (هم) تدبیر می کرد،
و خداوند بهترین (چاره جویان و) تدبیر کنندگان است.
﴿٣٠﴾ و چون آیات ما بر آنها خوانده شود، گویند:
«همانا شنیدیم، اگر ما (هم) بخواهیم، مانند آن را می
گوییم، اینها جز افسانه های پیشینیان نیست». ﴿٣١﴾ و (به
یاد آور) آنگاه که گفتند: «پروردگارا! اگر این (قرآن)
حق است، و از جانب توست، پس از آسمان سنگی بر ما
بباران، یا عذاب دردناکی بر ما بفرست». ﴿٣٢﴾ و تا تو
(ای پیامبر) در میان آنها هستی، و خداوند آنها را عذاب
نخواهد کرد، (و نیز) تا زمانی که استغفار می کنند؛
خداوند عذابشان نمی کند. ﴿٣٣﴾

و چرا خداوند آنها را عذاب نکند، حال آنکه آنان (مردم را) از مسجد الحرام باز می دارند، در حالی که آنان متولیان و سرپرست آن نیستند (ولیاقت آن را ندارند) متولی و سرپرست آن تنها پرهیزگارانند، ولی بیشترشان نمی دانند. ﴿۳۴﴾ و نمازشان نزد خانه (کعبه) چیزی جز سوت کشیدن و کف زدن نبود، پس به (کیفر) کفرتان، عذاب را بچشید. ﴿۳۵﴾ به راستی کسانی که کافر شدند، اموالشان را برای بازداشتن (مردم) از راه خدا خرج می کنند، پس به زودی همه را خرج می کنند، آنگاه (مایه) حسرت و پشیمانی بر آنان خواهد بود، سپس شکست می خورند، و (سرانجام) کسانی که کافر شدند، بسوی (آتش) جهنم رانده می شوند. ﴿۳۶﴾ تا خداوند پلید را از پاک جدا سازد، و پلیدان را روی هم بگذارد، آنگاه همگی را متراکم سازد، و سپس یک جا در دوزخ قرار دهد، اینها همان زیانکاران (واقعی) هستند. ﴿۳۷﴾ (ای پیامبر!) به کسانی که کافر شدند بگو: «اگر (از کفر و دشمنی) دست بر دارند، گذشته هایشان آمرزیده می شود، و اگر (به همان اعمال خود) باز گردند، پس بی گمان سنت (و روش خداوند درباره) پیشینیان گذشته است (و درباره آنها نیز اجرا می شود). ﴿۳۸﴾ و با آنها پیکار کنید، تا فتنه (شرک) ریشه کن شود، و (پرستش و) دین، همه از آن خدا باشد، پس اگر آنها (از شرک و آزار واذیت) دست بر دارند، خداوند به آنچه می کنند؛ بیناست. ﴿۳۹﴾ و اگر (سرپیچی و) روی گردانی کنند، پس بدانید که خداوند سرپرست (و مولای) شماست، چه نیکو سرپرست و چه نیکو یاور است. ﴿۴۰﴾

وَمَا لَهُمْ آلَا يُعَذِّبَهُمُ اللَّهُ وَهُمْ يَصُدُّونَ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَمَا كَانُوا أَوْلِيَاءَهُ ۗ إِنْ أَوْلِيَاؤُهُ إِلَّا الْمُتَّقُونَ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٤﴾ وَمَا كَانَ صَلَاتُهُمْ عِنْدَ الْبَيْتِ إِلَّا مُكَاءً وَتَصَدِيَةً ۚ فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿٣٥﴾ إِنْ الَّذِينَ كَفَرُوا يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ لِيَصُدُّوا عَنِ سَبِيلِ اللَّهِ ۗ فَسَيُنْفِقُونَهَا ثُمَّ تَكُونُ عَلَيْهِمْ حَسْرَةً ثُمَّ يُغْلَبُونَ ۗ وَالَّذِينَ كَفَرُوا إِلَىٰ جَهَنَّمَ مُحْتَرِبِينَ ﴿٣٦﴾ لِيَمِيزَ اللَّهُ الْخَبِيثَ مِنَ الطَّيِّبِ وَيَجْعَلَ الْخَبِيثَ بَعْضُهُ عَلَىٰ بَعْضٍ فَيَرْكُمَهُ جَمِيعًا فَيَجْعَلُهُ فِي جَهَنَّمَ ۗ أُولَٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿٣٧﴾ قُلْ لِلَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ يَنْتَهُوا يُغْفَرْ لَهُمْ مَا قَدْ سَلَفَ وَإِنْ يَعُودُوا فَقَدْ مَضَتْ سُنَّتُ الْأَوَّلِينَ ﴿٣٨﴾ وَقَتِلُوهُمْ حَتَّىٰ لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَيَكُونَ الدِّينُ كُلُّهُ لِلَّهِ ۗ فَإِنِ انْتَهَوْا فَإِنَّ اللَّهَ بِمَا يَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٣٩﴾ وَإِن تَوَلَّوْا فَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَوْلَاكُمْ ۖ نِعَمَ الْمَوْلَىٰ وَنِعَمَ النَّصِيرِ ﴿٤٠﴾

* وَأَعْلَمُوا أَنَّمَا غَنِمْتُمْ مِّن شَيْءٍ فَإِنَّ لِلَّهِ خُمُسَهُ
 وَلِلرَّسُولِ وَلِذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينِ
 وَأَبْنِ السَّبِيلِ إِن كُنْتُمْ ءَامَنْتُمْ بِاللَّهِ وَمَا أُنزَلْنَا
 عَلَيَّ عَبْدِنَا يَوْمَ الْفُرْقَانِ يَوْمَ التَّقَىٰ الْجَمْعَانِ ۗ
 وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٤١﴾ إِذْ أَنْتُمْ بِالْعُدْوَةِ
 الدُّنْيَا وَهُمْ بِالْعُدْوَةِ الْقُصْوَىٰ وَالرَّكْبُ أَسْفَلَ
 مِنكُمْ ۚ وَلَوْ تَوَاعَدْتُمْ لِأَخْتَلَفْتُمْ فِي الْمِيعَدِ
 وَلَٰكِن لِّيَقْضِيَ اللَّهُ أَمْرًا كَانَ مَفْعُولًا لِّيَهْلِكَ
 مَن هَلَكَ عَن بَيِّنَةٍ وَيَحْيَىٰ مَن حَيَّ عَن بَيِّنَةٍ ۗ
 وَإِنَّ اللَّهَ لَسَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٤٢﴾ إِذْ يُرِيكَهُمُ اللَّهُ فِي
 مَنَامِكَ قَلِيلًا ۗ وَلَوْ أَرَنَّاكَ كَثِيرًا لَّفَشَلْتُمْ
 وَلَتَنزَعْتُمْ فِي الْأَمْرِ وَلَٰكِنَّ اللَّهَ سَلَّمَ ۗ إِنَّهُ عَلِيمٌ
 بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٤٣﴾ وَإِذْ يُرِيكُمُوهُمْ إِذِ التَّقَاتُمْ فِي
 أَعْيُنِكُمْ قَلِيلًا وَيُقَلِّلُكُمْ فِي أَعْيُنِهِمْ لِيَقْضِيَ اللَّهُ
 أَمْرًا كَانَ مَفْعُولًا ۗ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ
 ﴿٤٤﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا لَقِيتُمْ فِئَةً فَاثْبُتُوا
 وَادْكُرُوا اللَّهَ كَثِيرًا لَّعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٤٥﴾

و بدانید که هرگونه غنیمی به دست آوردید، یک پنجمش
 برای خدا، و برای پیامبر، و برای خویشان، و یتیمان و مسکینان
 و در راه ماندگان است، اگر به خدا و آنچه بر بنده خود در
 روز فرقان (= جدایی حق از باطل)، روز بر خورد دو گروه
 (مؤمنین و مشرکین در بدر) نازل کردیم، ایمان آورده اید،
 و خداوند بر هر چیز تواناست. ﴿٤١﴾ آنگاه که شما به کناره
 نزدیکتر بودید، و آنها به کناره دورتر بودند، و کاروان
 (قریش) پایین تر از شما بود، و اگر با یکدیگر وعده می
 گذاشتید، قطعاً در (انجام) وعده (خود) اختلاف می کردید،
 ولی خداوند (بدون میعاد، شما را جمع کرد و روبروی
 یکدیگر قرار داد) تا کاری را که می بایست انجام شود، به
 انجام برساند، تا آن که هلاک (و نابود) می شود، از روی
 دلیل (و حجت) هلاک شود، و کسی که زنده می ماند، از
 روی دلیل (و حجت) زنده ماند، و همانا خداوند شنوای
 داناست. ﴿٤٢﴾ (بیاد آور) آنگاه که خداوند (عده) آنها را
 در خوابت به تو اندک نشان داد، و اگر زیاد نشان می داد؛
 مسلماً سست می شدید، و در این کار اختلاف می کردید،
 ولی خداوند (شما را از سستی و اختلاف) سلامت داشت، بی
 گمان او به آنچه در سینه هاست؛ آگاه است. ﴿٤٣﴾ (و بیاد
 آور) آنگاه که چون باهم روبرو شدید، آنها را به چشم شما
 کم نشان داد، و شما را (نیز) به چشم آنها کم جلوه داد، تا
 خداوند، کاری را که می بایست انجام شود، به انجام برساند،
 و همه کارها به خدا باز گردانده می شود. ﴿٤٤﴾ ای کسانی
 که ایمان آورده اید! هنگامی می که با گروهی (از دشمن)
 روبرو شدید، پایدار (و ثابت قدم) باشید، و خدا را بسیار یاد
 کنید، تا رستگار شوید. ﴿٤٥﴾

وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَا تَتَزَعَوْا فَتَفْشَلُوا
 وَتَذْهَبَ رِجْكُمْ^ط وَأَصْبِرُوا^ب إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ
 ﴿٤٦﴾ وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ خَرَجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ بَطْرًا
 وَرِئَاءَ النَّاسِ وَيَصُدُّونَ عَنِ سَبِيلِ اللَّهِ^ج وَاللَّهُ بِمَا
 يَعْمَلُونَ مُحِيطٌ ﴿٤٧﴾ وَإِذْ زَيْنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ
 أَعْمَلَهُمْ وَقَالَ لَا غَالِبَ لَكُمْ الْيَوْمَ مِنَ
 النَّاسِ وَإِنِّي جَارٌ لَكُمْ^ط فَلَمَّا تَرَأَتِ الْفِئْتَانِ
 نَكَصَ عَلَى عَقَبَيْهِ وَقَالَ إِنِّي بَرِيءٌ مِّنْكُمْ إِنِّي
 أَرَىٰ مَا لَا تَرَوْنَ إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ^ج وَاللَّهُ شَدِيدُ
 الْعِقَابِ ﴿٤٨﴾ إِذْ يَقُولُ الْمُنْفِقُونَ وَالَّذِينَ فِي
 قُلُوبِهِمْ مَّرَضٌ غَرَّ هَوَاهُ^ط دِينُهُمْ^ط وَمَنْ يَتَوَكَّلْ
 عَلَى اللَّهِ فَإِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٤٩﴾ وَلَوْ تَرَىٰ
 إِذْ يَتَوَفَّى الَّذِينَ كَفَرُوا^ط الْمَلَائِكَةُ يَضْرِبُونَ
 وُجُوهَهُمْ وَأَدْبَرَهُمْ^ط وَذُوقُوا عَذَابَ الْحَرِيقِ ﴿٥٠﴾
 ذَلِكَ بِمَا قَدَّمْتَ أَيْدِيكُمْ وَأَنَّ اللَّهَ لَيْسَ
 بِظَلَمٍ لِّلْعَبِيدِ ﴿٥١﴾ كَذَّابِ ءَالِ فِرْعَوْنَ^ط وَالَّذِينَ
 مِنْ قَبْلِهِمْ^ج كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ فَأَخَذَهُمُ اللَّهُ
 بِذُنُوبِهِمْ^ط إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٥٢﴾

و خدا و پیامبرش را اطاعت کنید، وبا همدیگر نزاع
 نکنید، که سست شوید، وقوت (ومهابت) شما از میان
 برود، و صبر کنید، بی گمان خداوند با صابران است.
 ﴿٤٦﴾ ومانند کسانی نباشید که باسرکشی و خود نمایی
 به مردم، از سرزمین خود (مکه) بیرون آمدند، و (مردم را)
 از راه خدا باز می داشتند، و خداوند به آنچه می کنند؛
 احاطه دارد. ﴿٤٧﴾ و (به یاد بیاورید) هنگامی را که
 شیطان اعمال آنها را در نظرشان بیاراست، و گفت: «امروز
 هیچ کس از مردم بر شما پیروز نخواهد شد، و من حامی
 (وپناه دهنده) شما هستم». پس هنگامی که دو گروه
 روبرو شدند، به عقب بازگشت، و گفت: «بی گمان من از
 شما بیزارم، به راستی من چیزی را می بینم که شما نمی
 بینید، همانا من از خدا می ترسم، و خداوند سخت کیفر
 است!». ﴿٤٨﴾ و (به یاد آورید) هنگامی را که منافقان
 و آنان که در دلهایشان بیماری است، می گفتند: «اینان را
 دینشان بفریفته است». و هر کس بر خدا توکل کند، پس
 بی گمان خداوند پیروزمند حکیم است. ﴿٤٩﴾ و اگر
 بینی هنگامی که فرشتگان (مرگ) جان کافران را می
 گیرند، به صورت و پشت آنها می زنند و (می گویند:)
 «عذاب سوزنده را بچشید» (هر آینه تعجب می کردی).
 ﴿٥٠﴾ این به (خاطر) کارهایی است که پیش از این
 فرستاده اید، و آنکه خداوند هرگز نسبت به بندگانش
 ستم روا نمی دارد. ﴿٥١﴾ همانند شیوه فرعونیان،
 و کسانی که پیش از آنان بودند، به آیات خدا کفر
 ورزیدند، پس خداوند آنها را به کیفر گناهانشان فرو
 گرفت، مسلماً خداوند نیرومند سخت کیفر است. ﴿٥٢﴾

ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ لَمْ يَكُ مُغَيِّرًا نِعْمَةً أَنْعَمَهَا عَلَىٰ قَوْمٍ حَتَّىٰ يُغَيِّرُوا مَا بِأَنْفُسِهِمْ ۗ وَأَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿۵۳﴾ كَذَابِ آلِ فِرْعَوْنَ ۗ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ ۚ كَذَّبُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ فَأَهْلَكْنَاهُمْ بِذُنُوبِهِمْ وَأَغْرَقْنَا آلَ فِرْعَوْنَ ۗ وَكُلٌّ كَانُوا ظَالِمِينَ ﴿۵۴﴾ إِنَّ شَرَّ الدَّوَابِّ عِنْدَ اللَّهِ الَّذِينَ كَفَرُوا فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿۵۵﴾ الَّذِينَ عَاهَدتَّ مِنْهُمْ ثُمَّ يَنْقُضُونَ عَهْدَهُمْ فِي كُلِّ مِرَّةٍ وَهُمْ لَا يَتَّقُونَ ﴿۵۶﴾ فَإِذَا تَتَفَفَّهُمْ فِي الْحَرْبِ فَشَرِدْ بِهِنَّ مَن خَلَفَهُمْ لَعَلَّهُمْ يَدَّكُرُونَ ﴿۵۷﴾ وَإِمَّا تَخَافَنَّ مِنْ قَوْمٍ خِيَانَةً فَانْبِذْ إِلَيْهِمْ عَلَىٰ سَوَاءٍ ۗ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْخَائِبِينَ ﴿۵۸﴾ وَلَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا سَبْقُوا ۗ إِنَّهُمْ لَا يُعْجِزُونَ ﴿۵۹﴾ وَأَعِدُّوا لَهُمْ مَا اسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ وَمِنْ رِبَاطِ الْخَيْلِ تُرْهِبُونَ بِهِ ۗ عَدُوَّ اللَّهِ وَعَدُوَّكُمْ ۖ وَءَاخِرِينَ مِنْ دُونِهِمْ ۗ لَا تَعْلَمُونَهُمُ اللَّهُ يَعْلَمُهُمْ ۗ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ شَيْءٍ فِي سَبِيلِ اللَّهِ يُوَفَّ إِلَيْكُمْ وَأَنْتُمْ لَا تُظْلَمُونَ ﴿۶۰﴾ وَإِنْ جَنَحُوا لِلسَّلْمِ فَاجْنَحْ لَهَا وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ ۗ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿۶۱﴾

این، بدان خاطر است که خداوند، هیچ نعمتی را که بر قومی ارزانی داشته، تغییر نمی دهد، تا آنکه آنها (روش) خودشان را تغییر دهند، و بی گمان خداوند شنوای داناست. ﴿۵۳﴾ مانند شیوة فرعونیان و کسانی که پیش از آنان بودند، آیات پروردگارش را تکذیب کردند، پس آنان را به کیفر گناهانشان هلاک کردیم، و فرعونیان را غرق نمودیم، و همه (آنها) ستمکار بودند. ﴿۵۴﴾ یقیناً، بدترین جنبنندگان نزد خدا، کسانی هستند که کافر شدند، پس آنان ایمان نمی آورند. ﴿۵۵﴾ کسانی که با آنها پیمان بستى، سپس هربار پیمان خود را می شکنند، و آنها (در خیانت و پیمان شکنی از خدا) نمی ترسند. ﴿۵۶﴾ پس اگر آنها را در (میدان) جنگ بیابى، چنان به آنان حمله بىر تا کسانی که پشت سر آنها هستند (بترسند) (و) باشد که پند گیرند. ﴿۵۷﴾ و اگر از خیانت قومی بیم داشتى؛ منصفانه (پیمان شان را) به سوى آنان بیانداز (و فسخ پیمانشان را برای همگان اعلان کن)، به راستی که خداوند خائنان را دوست نمی دارد. ﴿۵۸﴾ و کسانی که کافر شدند، نپندارند که پیشی گرفته اند؛ آنها هرگز ما را ناتوان نخواهند کرد. ﴿۵۹﴾ و آنچه از نیرو درتوان داری؛ برای (مقابله با) آنها آماده سازید، و (همچنین) از اسبان بسته (ی ورزیده، مهیا کنید) تا به وسیله آن دشمن خدا و دشمن خود را بترسانید، و (همچنین) دشمنان دیگری غیر از آنها را، که شما نمی شناسید و خدا آنها را می شناسد (بترسانید) و هر چیزی را که در راه خدا خرج می کنید، (پاداشش) به تمام و کمال به شما داده می شود، و به شما ستم نخواهد شد. ﴿۶۰﴾ و اگر به صلح مایل شدند، پس تو (نیز) از در صلح در آى، و بىر خدا توکل کن، بى گمان او شنوای داناست. ﴿۶۱﴾

وَإِنْ يُرِيدُوا أَنْ يَخْدَعُوكَ فَإِنَّ حَسْبَكَ اللَّهُ هُوَ
 الَّذِي أَيْدَكَ بِبَصَرِهِ وَبِالْمُؤْمِنِينَ ﴿٦٢﴾ وَاللَّفَّ
 بَيْنَ قُلُوبِهِمْ لَوْ أَنْفَقْتَ مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا مَا
 أَلْفَتَ بَيْنَ قُلُوبِهِمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ أَلَفَ بَيْنَهُمْ إِنَّهُ
 عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٦٣﴾ يَتَأَيُّهَا النَّبِيُّ حَسْبُكَ اللَّهُ وَمَنِ
 اتَّبَعَكَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٦٤﴾ يَتَأَيُّهَا النَّبِيُّ حَرِّضَ
 الْمُؤْمِنِينَ عَلَى الْقِتَالِ إِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ عَشْرُونَ
 صَابِرُونَ يَغْلِبُوا مِائَتِينَ وَإِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ مِائَةٌ
 يَغْلِبُوا أَلْفًا مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا
 يَفْقَهُونَ ﴿٦٥﴾ أَلَسَنَ حَفَفَ اللَّهُ عَنْكُمْ وَعَلِمَ
 أَنَّ فِيكُمْ ضَعْفًا فَإِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ مِائَةٌ صَابِرَةٌ
 يَغْلِبُوا مِائَتَيْنِ وَإِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ أَلْفٌ يَغْلِبُوا أَلْفَيْنِ
 بِإِذْنِ اللَّهِ وَاللَّهُ مَعَ الصَّابِرِينَ ﴿٦٦﴾ مَا كَانَتْ لِنَبِيِّ
 أَنْ يُكُونَ لَهُ أَسْرَى حَتَّى يُتَّخِزَ فِي الْأَرْضِ
 تَرِيدُونَ عَرَضَ الدُّنْيَا وَاللَّهُ يُرِيدُ الْآخِرَةَ وَاللَّهُ
 عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٦٧﴾ لَوْلَا كِتَابٌ مِّنَ اللَّهِ سَبَقَ
 لَمَسَّكُمْ فِيمَا أَخَذْتُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿٦٨﴾ فَكُلُوا
 مِمَّا غَنِمْتُمْ حَلَالًا طَيِّبًا وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ
 غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٦٩﴾

و اگر بخواهند تو را فریب دهند، پس خدا برای تو کافی
 است، اوست که با یاری خود و مؤمنان تو را تأیید
 (و تقویت) کرد. ﴿٦٢﴾ و بین دلهای آنها الفت داد، اگر
 تمام آنچه را که در روی زمین است خرج می کردی،
 نمی توانستی بین دلهایشان الفت دهی، ولی خدا در میان
 آنها الفت داد، همانا او پیرومند حکیم است. ﴿٦٣﴾ ای
 پیامبر! خداوند تو را و کسانی از مؤمنان را که از تو
 پیروی کرده اند؛ (از شر دشمنان) کفایت می کند.
 ﴿٦٤﴾ ای پیامبر! مؤمنان را به جنگ تشویق کن، اگر
 بیست نفر بردبار از شما باشند، بر دویست نفر (از کافران)
 غلبه می کنند، و اگر صد نفر از شما باشند بر هزار نفر از
 کسانی که کافر شدند، غلبه می کنند، زیرا آنان گروهی
 هستند که نمی فهمند. ﴿٦٥﴾ اکنون خداوند به شما
 تخفیف داد، و دانست که در شما ناتوانی است، پس اگر
 صد نفر بردبار از شما باشند؛ بر دویست نفر پیروز می
 شوند، و اگر از شما هزار نفر باشند، به فرمان خدا بر دو
 هزار نفر پیروز خواهند شد، و خداوند با صابران است.
 ﴿٦٦﴾ هیچ پیامبری را سزاوار نیست که اسیرانی داشته
 باشد؛ تا آنکه در زمین کشتار بسیار کند، شما (با گرفتن
 فدیة از اسیران) متاع دنیا را می خواهید، و خداوند
 (سرای) آخرت را (برای شما) می خواهد، و خداوند
 پیرومند حکیم است. ﴿٦٧﴾ اگر حکم پیشین الهی
 نبود (که غنیمت و فدیة ی اسیر حلال است)، قطعاً در
 آنچه گرفتید، عذاب بزرگی به شما می رسید. ﴿٦٨﴾
 پس از آنچه غنیمت گرفته اید، حلال پاکیزه بخورید،
 و از خدا بترسید، همانا خداوند آمرزنده مهربان است.

ای پیامبر! به اسیرانی که در دست شما هستند بگو: «اگر خداوند خیری در دل‌های شما بداند، بهتر از آنچه از شما گرفته شد، به شما خواهد داد، و شما را می‌آمرزد، و خداوند آمرزندهٔ مهربان است.» ﴿۷۰﴾ و اگر بخواهند به تو خیانت کنند، پس آنها پیش از این (نیز) به خدا خیانت کردند، و خداوند (تو را) بر آنها پیروز گردانید، و خداوند دانای حکیم است. ﴿۷۱﴾ همانا کسانی که ایمان آوردند، و هجرت کردند، و با اموال و جانهایشان در راه خدا جهاد نمودند، و کسانی که (ایشان را) پناه دادند و یاری نمودند، اینان یاران (و دوستدار) یکدیگرند، و کسانی که ایمان آوردند و هجرت نکرده اند، شما هیچ گونه دوستی (و مسؤلیتی) در برابر آنها ندارید؛ تا آنکه هجرت کنند، و اگر در (کار) دین از شما یاری خواستند، پس بر شماست که (آنها را) یاری کنید، مگر بر علیه گروهی که میان شما و آنها پیمانی است، و خداوند به آنچه می‌کنید؛ بیناست. ﴿۷۲﴾ و کسانی که کافر شدند، دوستدار (ویاور) یکدیگرند، اگر (شما ای مؤمنان این کار را) نکنید، فتنه و فساد بزرگ در زمین بر پا خواهد شد. ﴿۷۳﴾ و کسانی که ایمان آوردند، و هجرت نمودند، و در راه خدا جهاد کردند، و کسانی که (ایشان را) پناه دادند و یاری نمودند، اینان مؤمنان حقیقی هستند، برای آنها آمرزش و روزی شایسته ای خواهد بود. ﴿۷۴﴾ و کسانی که بعد از آنها ایمان آوردند و هجرت نمودند، و به همراه شما جهاد کردند، پس آنان از شما هستند. و خویشاوندان در کتاب خدا نسبت به یکدیگر سزاوارترند، و همانا خداوند به همه چیز داناست. ﴿۷۵﴾

يَتَأْتِيهَا النَّبِيُّ قُلٌّ لِّمَن فِي أَيْدِيكُمْ مِنَ الْأَسْرَىٰ إِن يَعْلَمِ اللَّهُ فِي قُلُوبِكُمْ خَيْرًا يُؤْتِكُمْ خَيْرًا مِّمَّا أُخِذَ مِنْكُمْ وَيَغْفِرَ لَكُمْ ۗ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٧٠﴾ وَإِن يُرِيدُوا خِيَانَتَكَ فَقَدْ خَانُوا اللَّهَ مِن قَبْلُ فَأَمْكَنَ مِنْهُمْ ۗ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٧١﴾ إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ ءَاوَأُوا وَنَصَرُوا أَوْلِيَّكَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ ۗ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَلَمْ يُهَاجِرُوا مَا لَكُمْ مِّنْ وَلِيَّتِهِم مِّن شَيْءٍ حَتَّىٰ يُهَاجِرُوا ۗ وَإِنِ اسْتَنْصَرُوكُمْ فِي الدِّينِ فَعَلَيْكُمْ النَّصْرُ إِلَّا عَلَىٰ قَوْمٍ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ مِّيثَاقٌ ۗ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٧٢﴾ وَالَّذِينَ كَفَرُوا بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ ۗ إِلَّا تَفْعَلُوهُ تَكُن فِتْنَةٌ فِي الْأَرْضِ وَفَسَادٌ كَبِيرٌ ﴿٧٣﴾ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ ءَاوَأُوا وَنَصَرُوا أَوْلِيَّكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا هُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ ﴿٧٤﴾ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا مِن بَعْدِ وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا مَعَكُمْ فَأُولَٰئِكَ مِنكُمْ ۗ وَأُولُو الْأَرْحَامِ بَعْضُهُمْ أَوْلَىٰ بِبَعْضٍ فِي كِتَابِ اللَّهِ ۗ إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٧٥﴾

سورة توبه

سورة توبه

بَرَاءَةٌ مِّنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ إِلَى الَّذِينَ عَاهَدْتُمْ مِنَ الْمُشْرِكِينَ
 ﴿١﴾ فَسِيحُوا فِي الْأَرْضِ أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ وَعَلَمُوا أَنَكُمْ غَيْرُ
 مُعْجِزِي اللَّهِ وَأَنَّ اللَّهَ مُحْزِي الْكَافِرِينَ ﴿٢﴾ وَأَذَانٌ مِّنَ
 اللَّهِ وَرَسُولِهِ إِلَى النَّاسِ يَوْمَ الْحَجِّ الْأَكْبَرِ أَنَّ اللَّهَ
 بَرِيءٌ مِّنَ الْمُشْرِكِينَ وَرَسُولُهُ ^ج فَإِن تُبْتُمْ فَهُوَ خَيْرٌ
 لَّكُمْ وَإِن تَوَلَّيْتُمْ فَاعْلَمُوا أَنكُمْ غَيْرُ مُعْجِزِي اللَّهِ ^د
 وَبَشِّرِ الَّذِينَ كَفَرُوا بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٣﴾ إِلَّا الَّذِينَ
 عَاهَدْتُمْ مِّنَ الْمُشْرِكِينَ ثُمَّ لَمْ يَنْقُصُواكُمْ شَيْئًا وَلَمْ
 يُظَاهِرُوا عَلَيْكُمْ أَحَدًا فَأَتِمُوا إِلَيْهِمْ عَهْدَهُمْ إِلَىٰ مُدَّتِهِمْ
 إِنَّ اللَّهَ تُحِبُّ الْمُتَّقِينَ ﴿٤﴾ فَإِذَا أُنْسِلَخَ الْأَشْهُرُ الْحُرْمُ
 فَاقْتُلُوا الْمُشْرِكِينَ حَيْثُ وَجَدْتُمُوهُمْ وَخُذُوهُمْ
 وَأَحْصِرُوهُمْ وَأَقْعُدُوا لَهُمْ كُلَّ مَرْصِدٍ ^ه فَإِن تَابُوا
 وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوُا الزَّكَاةَ فَخَلُّوا سَبِيلَهُمْ ^و إِنَّ اللَّهَ
 غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٥﴾ وَإِن أَحَدٌ مِّنَ الْمُشْرِكِينَ
 اسْتَجَارَكَ فَأَجِرْهُ حَتَّىٰ يَسْمَعَ كَلِمَ اللَّهِ ثُمَّ أَبْلِغْهُ مَأْمَنَهُ ^ز
 ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٦﴾

(اعلام) بیزاری از سوی خدا و پیامبرش، به کسانی از مشرکان است که (با آنها) پیمان بسته اید. ﴿۱﴾ پس چهارماه (مهلت دارید که) در زمین سیر کنید، بدانید که شما نمی توانید خدا را نا توان سازید، وهمانا خداوند خوار و رسوا کننده کافران است. ﴿۲﴾ و (این) اعلامی است از جانب خدا و پیامبرش به مردم، در روز حج اکبر (= روز عید قربان) که: خداوند و پیامبرش از مشرکان بیزارند، پس اگر توبه کنید، برای شما بهتر است، و اگر روی بگردانید (وسر پیچی کنید) پس بدانید که شما نمی توانید خدا را نا توان سازید، و کسانی که کافر شدند به عذاب دردناکی بشارت ده! ﴿۳﴾ مگر کسانی از مشرکان که با آنها پیمان بسته اید، آنگاه آنها چیزی (از آن در حق شما) فرو گذار نکردند، و کسی را بر (علیه) شما یاری ندادند، پس پیمان آنها را تا مدت (پیمان) شان به آخر (واتمام) برسانید، همانا خداوند پرهیز گاران را دوست دارد. ﴿۴﴾ پس هنگامی که ماههای حرام پایان پذیرفت؛ مشرکان را هر کجا یافتید، بکشید، و آنها را (اسیر) بگیرید، و آنها را محاصره کنید، و در هر کمینگاه، بر سر راهشان بنشینید، پس اگر توبه کردند، و نماز را برپا داشتند، و زکات را پرداختند؛ آنها را رها کنید، بی گمان خداوند آمرزنده مهربان است. ﴿۵﴾ و اگر یکی از مشرکان از تو پناه خواست، پس او را پناه بده، تا سخن خدا را بشنود، سپس او را به محل امنش برسان، این بدان سبب است که آنها گروهی اند که نمی دانند. ﴿۶﴾

كَيْفَ يَكُونُ لِلْمُشْرِكِينَ عَهْدٌ عِنْدَ اللَّهِ وَعِنْدَ رُسُولِهِ إِلَّا الَّذِينَ عَاهَدْتُمْ عِنْدَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ فَمَا اسْتَقِيمُوا لَكُمْ فَاسْتَقِيمُوا لَهُمْ إِنَّ اللَّهَ حُبُّ الْمُتَّقِينَ ﴿٧﴾ كَيْفَ وَإِنْ يَظْهَرُوا عَلَيْكُمْ لَا يَرْقُبُوا فِيكُمْ إِلَّا وَلَا ذِمَّةً يُرْضُونَكُمْ بِأَفْوَاهِهِمْ وَتَأْبَى قُلُوبُهُمْ وَأَكْثَرُهُمْ فَاسِقُونَ ﴿٨﴾ أَشْتَرُوا بِعَايَتِ اللَّهِ ثَمَنًا قَلِيلًا فَصَدُّوا عَن سَبِيلِهِ إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٩﴾ لَا يَرْقُبُونَ فِي مُؤْمِنٍ إِلَّا وَلَا ذِمَّةً وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُعْتَدُونَ ﴿١٠﴾ فَإِنْ تَابُوا وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوُا الزَّكَاةَ فَإِخْوَانُكُمْ فِي الدِّينِ وَنُفِصِلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿١١﴾ وَإِنْ نَكَثُوا أَيْمَانَهُمْ مِنْ بَعْدِ عَهْدِهِمْ وَطَعَنُوا فِي دِينِكُمْ فَقَتِلُوا أَيْمَةَ الْكُفْرِ إِنَّهُمْ لَا أَيْمَانَ لَهُمْ لَعَلَّهُمْ يَنْتَهُونَ ﴿١٢﴾ أَلَا تَقْتُلُونَ قَوْمًا نَكَثُوا أَيْمَانَهُمْ وَهُمْ أَوْ بِإِخْرَاجِ الرَّسُولِ وَهُمْ بَدَءُوكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ أَتَخْشَوْنَهُمْ فَاللَّهُ أَحَقُّ أَنْ تَخْشَوْهُ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١٣﴾

چگونه برای مشرکان نزد خدا و نزد رسولش (عهد و پیمانی خواهد بود، مگر کسانی که نزد مسجد الحرام با آنها پیمان بستید، تا زمانی که (بر پیمانشان) وفا دارماندند، شما نیز (بر سر پیمانتان) وفادار باشید، بی گمان خداوند پرهیزگاران را دوست دارد. ﴿٧﴾ چگونه (پیمانی باشد) در حالی که اگر بر شما پیروز شوند، نه خویشاوندی را رعایت می کنند و نه پیمان را؟! شما را با زبان های شان خشنود می کنند، (ولی) دلهايشان ابا دارد، و بیشتر شان نافرمانند. ﴿٨﴾ آیات خدا را به بهای اندکی فروختند، پس (مردم را) از راه او (= خدا) بازداشتند، آنها کار بدی انجام می دادند! ﴿٩﴾ در باره هیچ فرد مؤمنی خویشاوندی و پیمان را رعایت نمی کنند، و آنان مردمی تجاوز کاراند. ﴿١٠﴾ پس اگر توبه کنند، و نماز را بر پا دارند، و زکات را بدهند، برادران دینی شما هستند، و ما آیات خود را برای گروهی که می دانند بیان می کنیم. ﴿١١﴾ و اگر سوگند (و پیمانهای) خود را پس از عهد (و پیمان) خویش شکستند، و در دین شما طعن زدند، پس با پیشوایان کفر جنگ کنید، زیرا آنها عهد (و پیمانی) ندارند، باشد که (از کردار خود) دست بر دارند. ﴿١٢﴾ آیا با گروهی که پیمانهای خود را شکستند، و قصد اخراج پیامبر کردند، نمی جنگید؟! در حالی که آنها نخستین بار (جنگ با شما را) آغاز کردند، آیا از آنها می ترسید؟! پس خداوند سزاوارتر است که از او بترسید، اگر ایمان دارید. ﴿١٣﴾

قَتَلُوهُمْ يُعَذِّبَهُمُ اللَّهُ بِأَيْدِيكُمْ وَتُخْزِهِمْ
 وَيَنْصُرْكُمْ عَلَيْهِمْ وَيَشْفِ صُدُورَ قَوْمٍ مُّؤْمِنِينَ
 ﴿١٤﴾ وَيُذْهِبَ غَيْظَ قُلُوبِهِمْ ۗ وَيَتُوبُ اللَّهُ عَلَىٰ مَنْ
 يَشَاءُ ۗ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿١٥﴾ أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تُتْرَكُوا
 وَلَمَّا يَعْلَمِ اللَّهُ الَّذِينَ جَاهَدُوا مِنْكُمْ وَلَمْ يَتَّخِذُوا
 مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلَا رَسُولِهِ وَلَا الْمُؤْمِنِينَ وَلِجَنَّةٍ
 وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٦﴾ مَا كَانَ لِلْمُشْرِكِينَ
 أَنْ يَعْمُرُوا مَسْجِدَ اللَّهِ شَاهِدِينَ عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ
 بِالْكَفْرِ ۗ أُولَٰئِكَ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ ۖ فِي النَّارِ هُمْ
 خَالِدُونَ ﴿١٧﴾ إِنَّمَا يَعْمُرُ مَسْجِدَ اللَّهِ مَنْ
 ءَامَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَأَقَامَ الصَّلَاةَ وَءَاتَى
 الزَّكَاةَ وَلَمْ يَخْشَ إِلَّا اللَّهَ ۗ فَعَسَىٰ أُولَٰئِكَ أَنْ
 يَكُونُوا مِنَ الْمُهْتَدِينَ ﴿١٨﴾ ۖ أَجَعَلْتُمْ سِقَايَةَ
 الْحَاجِّ وَعِمَارَةَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ كَمَنْ ءَامَنَ بِاللَّهِ
 وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَجَاهَدَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ۗ لَا يَسْتَوُونَ
 عِنْدَ اللَّهِ ۗ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿١٩﴾ الَّذِينَ
 ءَامَنُوا وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِهِمْ
 وَأَنْفُسِهِمْ أَكْبَرُ عِنْدَ اللَّهِ ۗ وَأُولَٰئِكَ هُمُ
 الْفَائِزُونَ ﴿٢٠﴾

با آنها بجنگید، تا خداوند با دستانتان شما عذابشان کند،
 و آنان را رسوا سازد، و شما را بر آنها پیروزی دهد، و سینه
 گروه مؤمنان را شفا می بخشد. ﴿۱۴﴾ و خشم دل‌هایشان
 را از میان می برد، و خداوند توبه ی هر کس را بخواهد
 می پذیرد، و خداوند دانای حکیم است. ﴿۱۵﴾ آیا گمان
 کردید که (به حال خود) رها می شوید؛ در حالی که
 خداوند هنوز کسانی را که از شما جهاد کردند، و غیر از
 الله و رسولش و مؤمنان را همراز (خویش) نگرفته اند (از
 دیگران) مشخص نکرده است؟! و خداوند به آنچه انجام
 می دهید؛ آگاه است. ﴿۱۶﴾ مشرکان را (سزاوار)
 نیست، که مساجد خدا را آباد کنند، در حالی که به کفر
 خویش گواهی می دهند، آنها اعمالشان نابود (و حبط)
 شده، و در آتش (جهنم) جاودانه خواهند ماند. ﴿۱۷﴾
 مساجد خدا را فقط کسی آباد می کند که به خدا و روز
 آخرت ایمان آورده، و نماز را بر پا دارد، و زکات را
 بدهد، و جز از خدا نترسد، امید است که اینان از هدایت
 یا فتگان باشند. ﴿۱۸﴾ آیا آب دادن به حجاج، و آباد
 ساختن مسجد الحرام را، همچون (عمل) کسی که به
 خدا و روز قیامت ایمان آورده، و در راه خدا جهاد کرده
 است، برابر می گیرید؟! (خیر، آنها) نزد خداوند برابر
 نیستند، و خداوند گروه ستمکاران را هدایت نمی کند.
 ﴿۱۹﴾ (مقام) کسانی که ایمان آوردند، و هجرت
 کردند، و با اموالشان و جانهایشان در راه خدا جهاد
 کردند، نزد خدا برتر (و بلند مرتبه تر) است، و آنها همان
 رستگارانند. ﴿۲۰﴾

يُبَشِّرُهُمْ رَبُّهُم بِرَحْمَةٍ مِّنْهُ وَرِضْوَانٍ وَجَنَّتْ لَهُمْ
 فِيهَا نَعِيمٌ مُّقِيمٌ ﴿٢١﴾ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا إِنَّ اللَّهَ
 عِنْدَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿٢٢﴾ يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا
 تَتَّخِذُوا ءِآبَاءَكُمْ وَءِخْوَانَكُمْ ءَوْلِيَاءَ إِنِ اسْتَحَبُّوا
 الْكُفْرَ عَلَى الْإِيمَانِ وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ مِنكُمْ فَأُولَئِكَ
 هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٢٣﴾ قُلْ إِن كَانَ ءِآبَاؤُكُمْ
 وَءَبْنَاؤُكُمْ وَءِخْوَانُكُمْ وَأَزْوَاجُكُمْ وَعَشِيرَتُكُمْ
 وَأَمْوَالٌ أُقْرَفْتُمُوهَا وَتِجَارَةٌ تَخْشَوْنَ كَسَادَهَا
 وَمَسَاكِينُ تَرْضَوْنَهَا أَحَبَّ إِلَيْكُمْ مِّنَ اللَّهِ
 وَرَسُولِهِ وَجِهَادٍ فِي سَبِيلِهِ فَتَرْتَبِصُوا حَتَّى يَأْتِيَ
 اللَّهَ بِأَمْرِهِ ۗ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ﴿٢٤﴾
 لَقَدْ نَصَرَكُمُ اللَّهُ فِي مَوَاطِنَ كَثِيرَةٍ وَيَوْمَ حُنَيْنٍ
 إِذْ أَعْجَبَتْكُمْ كَثْرَتُكُمْ فَلَمْ تُغْنِ عَنْكُمْ شَيْئًا
 وَضَاقَتْ عَلَيْكُمُ الْأَرْضُ بِمَا رَحُبَتْ ثُمَّ وَلَّيْتُمُ
 مُدْبِرِينَ ﴿٢٥﴾ ثُمَّ أَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَى
 رَسُولِهِ وَعَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَأَنْزَلَ جُنُودًا لَّمْ
 تَرَوْهَا وَعَذَّبَ الَّذِينَ كَفَرُوا ۗ وَذَلِكَ جَزَاءُ
 الْكَافِرِينَ ﴿٢٦﴾

پروردگارشان آنها را به رحمتی از نزد خود و خشنودی
 (خویش) و به باغهایی (از بهشت) که در آن نعمتهای
 جاویدانه دارند، بشارت می دهد. ﴿۲۱﴾ همواره در آن
 جاویدانند، بی گمان اجر (وپاداش) بزرگ نزد خداوند
 است. ﴿۲۲﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید! پدران
 خود و برادران خود را دوستان (و اولیاء) خود قرار ندهید،
 اگر کفر را بر ایمان ترجیح دادند، و کسانی از شما که
 آنان را دوست (و ولی) خود قرار دهند، پس آنان
 ستمکارانند. ﴿۲۳﴾ بگو: «اگر پدرانتان، و فرزندانتان،
 و برادرانتان و همسرانتان، و خویشاوندانتان، و اموالی که به
 دست آورده اید، و تجارتی که از کساد آن می ترسید،
 و خانه هایی که بدان دلخوش هستید، در نزد شما از خدا
 و پیامبرش و جهاد در راه او محبوبتر است، پس منتظر
 باشید، تا خداوند فرمان (عذاب) خویش را بیاورد،
 و خداوند گروه نافرمان را هدایت نمی کند». ﴿۲۴﴾ به
 راستی خداوند شما را در جاهای زیادی یاری کرد، (و
 پیروزی بخشید) و در روز حنین (نیز یاری کرد) آنگاه که
 فزونی جمعیت تان شما را شکفت آورده بود (و مغرور
 ساخت) پس سودی به حالتان نداشت، و زمین با همه
 فراخی و وسعتش بر شما تنگ آمد، و سپس پشت (به
 میدان جنگ) نموده، فرار کردید. ﴿۲۵﴾ آنگاه خداوند
 آرامش خود را بر پیامبرش و بر مؤمنان نازل کرد،
 و لشکریانی فرستاد که شما آنها را نمی دیدید، و کسانی
 که کافر شدند عذاب (و مجازات) کرد، و این است کیفر
 کافران. ﴿۲۶﴾

ثُمَّ يَتُوبُ اللَّهُ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ^ط
 وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٢٧﴾ يَتَّيِبُهَا لِلَّذِينَ آمَنُوا
 إِنَّمَا الْمُشْرِكُونَ نَجَسٌ فَلَا يَقْرَبُوا الْمَسْجِدَ
 الْحَرَامَ بَعْدَ عَامِهِمْ هَذَا^ع وَإِنْ خِفْتُمْ عِيْلَةً
 فَسَوْفَ يُغْنِيكُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ إِنْ شَاءَ^ع إِنَّ
 اللَّهَ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٢٨﴾ قَاتِلُوا الَّذِينَ لَا
 يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَلَا بِالْيَوْمِ الْآخِرِ وَلَا يُحَرِّمُونَ
 مَا حَرَّمَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَلَا يَدِينُونَ دِينَ الْحَقِّ
 مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ حَتَّىٰ يُعْطُوا
 الْجِزْيَةَ عَنِ يَدٍ وَهُمْ صَاغِرُونَ ﴿٢٩﴾ وَقَالَتِ
 الْيَهُودُ عَزِيزُ ابْنِ اللَّهِ وَقَالَتِ النَّصْرِيُّ الْمَسِيحُ
 ابْنُ اللَّهِ^ط ذَلِكَ قَوْلُهُمْ بِأَفْوَاهِهِمْ^ط
 يُضَاهِعُونَ قَوْلَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَبْلِ^ع
 قَاتَلَهُمُ اللَّهُ^ع أَنَّىٰ يُؤْفَكُونَ ﴿٣٠﴾ اتَّخَذُوا
 أَحْبَابَهُمْ وَرُهْبَانَهُمْ أَرْبَابًا مِنْ دُونِ اللَّهِ
 وَالْمَسِيحَ ابْنَ مَرْيَمَ وَمَا أُمْرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا
 إِلَهًا وَاحِدًا^ط لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ^ع سُبْحَانَهُ عَمَّا
 يُشْرِكُونَ ﴿٣١﴾

سپس خداوند بعد از آن توبه ی هر کس را
 بخواهد می پذیرد، و خداوند آمرزندهٔ مهربان
 است. ﴿۲۷﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید! بی
 گمان مشرکان پلیداند، پس نباید بعد از امسال، به
 مسجد الحرام نزدیک شوند، و اگر از فقر
 (وتنگدستی) می ترسید، پس هر گاه خدا بخواهد
 شما را از فضل خود بی نیازتان می سازد، بی
 گمان خداوند دانای حکیم است. ﴿۲۸﴾ با
 کسانی از اهل کتاب که نه به خدا و نه به روز
 قیامت ایمان دارند، و نه آنچه را خدا و رسولش
 حرام کرده، حرام می دانند، و نه دین حق را می
 پذیرند، بجنگید، تا زمانی که باذلت و خواری به
 دست خویش جزیه بدهند. ﴿۲۹﴾ و یهود گفتند:
 «عزیر پسر خداست» و نصاری گفتند: «مسیح پسر
 خداست». این سخنی است که با زبانهایشان می
 گویند، مشابهت (و تقلید) می کنند سخن کسانی
 که پیش از این کافر بودند، خدا آنها را بکشد،
 چگونه (از حق) منحرف می شوند؟! ﴿۳۰﴾ (همچنین)
 (آنها) دانشمندان و رهبان خویش، و (همچنین)
 مسیح پسر مریم را معبودانی بجای الله گرفتند؛ در
 حالی که دستور نداشتند جز خداوند یکتایی را
 که هیچ معبودی (به حق) جز او نیست؛ بپرستند،
 او پاک و منزّه است از آنچه شریک او قرار می
 دهند. ﴿۳۱﴾

يُرِيدُونَ أَنْ يُطْفِئُوا نُورَ اللَّهِ بِأَفْوَاهِهِمْ وَيَأْبَى
 اللَّهُ إِلَّا أَنْ يُتِمَّ نُورَهُ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ ﴿٣٢﴾
 هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَىٰ وَدِينِ الْحَقِّ
 لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَلَوْ كَرِهَ
 الْمُشْرِكُونَ ﴿٣٣﴾ * يَتَّيِبُهَا لِلَّذِينَ ءَامَنُوا إِنَّ
 كَثِيرًا مِّنَ الْأَحْبَارِ وَالرُّهْبَانِ لَيَأْكُلُونَ أَمْوَالَ
 النَّاسِ بِالْبَاطِلِ وَيَصُدُّونَ عَن سَبِيلِ اللَّهِ^ط
 وَالَّذِينَ يَكْتُمُونَ الذَّهَبَ وَالْفِضَّةَ وَلَا
 يُنْفِقُونَهَا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَبَشِّرْهُم بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٣٤﴾
 يَوْمَ نَحْمِي عَلَيْهَا فِي نَارِ جَهَنَّمَ فَتَكْوَىٰ بِهَا
 جِبَاهُهُمْ وَجُنُوبُهُمْ وظُهُورُهُمْ^ط هَذَا مَا كُنْتُمْ
 لِأَنفُسِكُمْ فَذُوقُوا مَا كُنْتُمْ تَكْتُمُونَ ﴿٣٥﴾ إِنَّ
 عِدَّةَ الشُّهُورِ عِنْدَ اللَّهِ اثْنَا عَشَرَ شَهْرًا فِي كِتَابِ
 اللَّهِ يَوْمَ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ مِنْهَا أَرْبَعَةٌ
 حُرْمٌ^و ذَلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ^ج فَلَا تَظْلِمُوا فِيهِنَّ
 أَنفُسَكُمْ^ع وَقَتِلُوا الْمُشْرِكِينَ كَافَّةً كَمَا
 يُقْتَلُونَكُمْ كَافَّةً^ج وَعَلِمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ

(آنها) می خواهند نور خدا را با دهان خود خاموش کنند، و خداوند ابا می کند، مگر اینکه نورش را کامل (و تمام) کند، اگر چه کافران کراهت داشته باشند. ﴿۳۲﴾ او کسی است که رسول خود را با هدایت و دین حق فرستاد، تا آن را بر همه دین ها غالب گرداند، اگر چه مشرکان کراهت داشته باشند. ﴿۳۳﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید! بی گمان بسیاری از احبار و رهبان اموال مردم را به باطل می خورند، و کسانی که طلا و نقره را می اندوزند (و گنجینه می کنند) و در راه خدا انفاق نمی کنند، پس آنها را به عذابی درد ناک بشارت ده. ﴿۳۴﴾ روزی که آن را در آتش جهنم گرم (و تفتت اش) کنند، پس با آن پیشانی هایشان و پهلوهایشان، و پشتهایشان را داغ کنند، (و به آنها گفته شود) این همان چیزی است که برای خود اندوختید، پس بچشید (طعم) آنچه را می اند و ختید. ﴿۳۵﴾ بی گمان تعداد ماهها نزد خداوند در کتاب خدا، از آن روز که آسمانها و زمین را آفریده، دوازده ماه است، که چهار ماه از آن، (ماه) حرام است. این، دین ثابت و درست (الهی) است. پس در این ماهها به خود ستم نکنید، و دسته جمعی با مشرکان بجنگید، همان گونه که آنها دسته جمعی با شما می جنگند، و بدانید که خداوند با پرهیزگاران است. ﴿۳۶﴾

همانا به تأخیر افکندن (و جابجای ما ههای حرام) افزونی در کفر است، کسانی که کافر شدند، با آن گمراه می شوند، یک سال؛ آن را حلال، و یک سال (دیگر) آن را حرام می کنند، تا مطابق با تعداد ماههایی شود که خداوند تحریم کرده است، پس آنچه را که خدا حرام کرده، حلال می شمارند، اعمال زشت شان در نظرشان آراسته شده است، و خداوند گروه کافران را هدایت نمی کند. ﴿۳۷﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید! شما را چه شده، هنگامی که به شما گفته می شود: «(به سوی جهاد) در راه خدا حرکت کنید» به زمین می چسبید (و سستی می کنید) آیا به جای آخرت به زندگی دنیا راضی شده اید؟! حال آنکه متاع زندگی دنیا، در (برابر) آخرت، جز اندکی (هیچ) نیست. ﴿۳۸﴾ اگر (برای جهاد) کوچ نکنید، (خداوند) شما را به عذاب دردناکی، عذاب می کند، و قوم دیگری را به جای شما قرار می دهد، و هیچ زبانی به او نمی رسانید، و خداوند بر هر چیزی تواناست. ﴿۳۹﴾ اگر او (= پیامبر) را یاری نکنید، به راستی که خداوند او را یاری کرد، آنگاه که کافران او را (از مکه) بیرون کردند، نفر دوم از دو نفری که آن دو در غار بودند، به یار خود (ابو بکر) می گفت: «اندوهگین مباش، یقیناً خدا با ماست». پس خداوند آرامش خود را بر او فرو فرستاد، و با لشکرهایی که شما آن را نمی دیدید، او را تأیید (و تقویت) نمود، و کلام (و گفتار شرک) کسانی که کافر شدند؛ پایین قرار داد، و کلام (و آیین) خدا بالا (و پیروز) است، و خداوند پیرومند حکیم است. ﴿۴۰﴾

إِنَّمَا النَّسِيءُ زِيَادَةٌ فِي الْكُفْرِ يُضَلُّ بِهِ الَّذِينَ كَفَرُوا تَحِلُّونَهُ عَامًا وَتُحَرِّمُونَهُ عَامًا لِيُؤَاطِعُوا عِدَّةَ مَا حَرَّمَ اللَّهُ فَيُحِلُّوا مَا حَرَّمَ اللَّهُ زَيْنَ لَهُمْ سُوءَ أَعْمَالِهِمْ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ﴿٣٧﴾ يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا مَا لَكُمْ إِذَا قِيلَ لَكُمْ أَنْفِرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَتَأْقَلْتُمْ إِلَى الْأَرْضِ أَرْضَيْتُمْ بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا مِنَ الْآخِرَةِ فَمَا مَتَّعَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا فِي الْآخِرَةِ إِلَّا قَلِيلٌ ﴿٣٨﴾ إِلَّا تَنْفِرُوا يُعَذِّبْكُمْ عَذَابًا أَلِيمًا وَيَسْتَبَدِلَ قَوْمًا غَيْرَكُمْ وَلَا تَضُرُّوهُ شَيْئًا وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٣٩﴾ إِلَّا تَنْصُرُوهُ فَقَدْ نَصَرَهُ اللَّهُ إِذْ أَخْرَجَهُ الَّذِينَ كَفَرُوا ثَانِيَ اثْنَيْنِ إِذْ هُمَا فِي الْغَارِ إِذْ يَقُولُ لِصَاحِبِهِ لَا تَحْزَنْ إِنَّ اللَّهَ مَعَنَا فَأَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَيْهِ وَأَيَّدَهُ بِجُنُودٍ لَمْ تَرَوْهَا وَجَعَلَ كَلِمَةَ الَّذِينَ كَفَرُوا السُّفْلَىٰ وَاللَّهُ هِيَ الْعَلْيَا وَاللَّهُ عَزِيزٌ

أَنْفِرُوا خِفَافًا وَثِقَالًا وَجَاهِدُوا بِأَمْوَالِكُمْ
 وَأَنْفُسِكُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ
 تَعْلَمُونَ ﴿٤١﴾ لَوْ كَانَ عَرَضًا قَرِيبًا وَسَفَرًا
 قَاصِدًا لَاتَّبَعُوكَ وَلَكِنْ بَعَدَتْ عَلَيْهِمُ الشُّقَّةُ
 وَسَيَحْلِفُونَ بِاللَّهِ لَوِ اسْتَطَعْنَا لَخَرَجْنَا مَعَكُمْ
 يُهْلِكُونَ أَنْفُسَهُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿٤٢﴾ عَفَا
 اللَّهُ عَنْكَ لِمَ أَذِنْتَ لَهُمْ حَتَّىٰ يَتَبَيَّنَ لَكَ
 الَّذِينَ صَدَقُوا وَتَعْلَمَ الْكَاذِبِينَ ﴿٤٣﴾ لَا
 يَسْتَعِدُّنَا الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ
 أَنْ يُجَاهِدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ لِلَّهِ عَلَيْهِمْ
 بِالْمُتَّقِينَ ﴿٤٤﴾ إِنَّمَا يَسْتَعِدُّنَا الَّذِينَ لَا
 يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَارْتَابَتْ قُلُوبُهُمْ
 فَهُمْ فِي رَيْبِهِمْ يَتَرَدَّدُونَ ﴿٤٥﴾ وَلَوْ أَرَادُوا
 الْخُرُوجَ لَأَعَدُّوا لَهُ عُدَّةً وَلَكِنْ كَرِهَ اللَّهُ
 انْبِعَانَهُمْ فَثَبَّطَهُمْ وَقِيلَ اقْعُدُوا مَعَ الْقَاعِدِينَ ﴿٤٦﴾
 لَوْ خَرَجُوا فِيكُمْ مَا زَادُوكُمْ إِلَّا خَبَالًا
 وَلَأَوْضَعُوا حِلَلَكُمْ يَبْغُونَكُمُ الْفِتْنَةَ وَفِيكُمْ
 سَمَّعُونَ لَهُمُ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ ﴿٤٧﴾

سبکبار و گرانبار (همگی برای جهاد) کوچ کنید، وبا
 اموال تان، وجانهایتان در راه خدا جهاد کنید، این برای
 شما بهتر است، اگر بدانید. ﴿٤١﴾ اگر متاعی نزدیک
 (ودست یافتنی) بود، وسفری آسان (ونزدیک درپیش)
 بود، البته از تو پیروی می کردند، ولیکن مسافت راه
 (تبعوت) بر آنها دور (و پر مشقت) است، و به زودی به
 خدا سوگند یاد می کنند که: «اگر توانایی داشتیم، البته
 همراه شما بیرون می شدیم» (آنها با این کارها) خود را
 هلاک می کنند، و خداوند می داند که آنها دروغگو
 هستند. ﴿٤٢﴾ (ای پیامبر!) خدا تو را ببخشد! چرا به
 آنها اجازه دادی؟! پیش از آنکه راستگویان بر تو آشکار
 شوند، و دروغگویان را بشناسی! ﴿٤٣﴾ کسانی که به
 خدا و روز آخرت ایمان دارند، هیچ گاه برای (ترک)
 جهاد با اموال شان وجانهایشان، از تو اجازه نمی خواهند،
 و خداوند نسبت به پرهیزگاران داناست. ﴿٤٤﴾ تنها
 کسانی از تو اجازه می خواهند؛ که به خدا و روز آخرت
 ایمان ندارند، و دلهایشان گرفتار شک است، و آنها در
 شک (وترید) خود سرگردانند. ﴿٤٥﴾ و اگر آنها می
 خواستند که (همراه شما) بیرون شوند، سازو برگی برای
 آن آماده می کردند، ولیکن خداوند از حرکت آنها
 کراهت داشت، لذا آنها را (از حرکت) بازداشت، و به
 آنان گفته شد: «با نشستگان بنشینید». ﴿٤٦﴾ اگر (آنها)
 همراه شما بیرون می آمدند، جز فساد (وتباهی) چیزی بر
 شما نمی افزودند، و به سرعت در میان شما فتنه انگیزی
 می کردند، و در میان شما افرادی (ضعیف الایمان)
 هستند که به (سخنان) آنها گوش فرا می دهند،
 و خداوند، (نسبت) به ستمکاران داناست. ﴿٤٧﴾

لَقَدْ اَبْتَغَوْا اَلْفِتْنَةَ مِنْ قَبْلُ وَقَلَّبُوا لَكَ الْاُمُورَ
 حَتَّى جَاءَ الْحَقُّ وَظَهَرَ اَمْرُ اللّٰهِ وَهُمْ
 كَارِهُونَ ﴿٤٨﴾ وَمِنْهُمْ مَّنْ يَقُولُ اَنْذَنْ لِي
 وَلَا تَفْتِنِّي اَلَا فِي الْفِتْنَةِ سَقَطُوا وَاِنَّ جَهَنَّمَ
 لَمَحِيْطَةٌ بِالْكَافِرِيْنَ ﴿٤٩﴾ اِنْ تُصِْبِكَ
 حَسَنَةٌ تَسُوْهُمْ ط وَاِنْ تُصِْبَكَ مُصِيبَةٌ يَقُوْلُوْا
 قَدْ اَخَذْنَا اَمْرَنَا مِنْ قَبْلُ وَيَتَوَلَّوْا وَهُمْ
 فَرِحُوْنَ ﴿٥٠﴾ قُلْ لَنْ يُصِيبَنَا اِلَّا مَا كَتَبَ
 اللّٰهُ لَنَا هُوَ مَوْلَانَا وَعَلَى اللّٰهِ فَلْيَتَوَكَّلِ
 الْمُؤْمِنُوْنَ ﴿٥١﴾ قُلْ هَلْ تَرَبَّصُوْنَ بِنَا اِلَّا
 اِحْدَى الْحُسَيْنِيْنَ ط وَخُنْ نَتَرَبَّصُ بِكُمْ اَنْ
 يُصِيبَكُمْ اللّٰهُ بِعَذَابٍ مِّنْ عِنْدِهٖ اَوْ بِاَيْدِيْنَا ط
 فَتَرَبَّصُوْا اِنَّا مَعَكُمْ مُّتَرَبَّصُوْنَ ﴿٥٢﴾ قُلْ
 اَنْفِقُوْا طَوْعًا اَوْ كَرْهًا لَنْ يُتَقَبَلَ مِنْكُمْ اِنْ كُمْ
 كُنْتُمْ قَوْمًا فَسٰقِيْنَ ﴿٥٣﴾ وَمَا مَنَعَهُمْ اَنْ
 تُقَبَلَ مِنْهُمْ نَفَقَتُهُمْ اِلَّا اَنْهُمْ كَفَرُوْا بِاللّٰهِ
 وَرَسُوْلِهٖ وَلَا يَأْتُوْنَ الصَّلٰوةَ اِلَّا وَهُمْ كُسٰلٰى
 وَلَا يُنْفِقُوْنَ اِلَّا وَهُمْ كَارِهُونَ ﴿٥٤﴾

به راستی که آنها پیش از این (نیز) فتنه گری می کردند، و کارها را برای تو دگرگون کردند، تا آنکه حق فرا رسید، و فرمان خدا آشکار شد، (وشما پیروز شدید) در حالی که آنها کراهت داشتند. ﴿٤٨﴾ بعضی از آنها می گویند: «(در ترک جهاد) به من اجازه بده، و مرا به فتنه (وگناه) نیفکن». آگاه باشید که آنها در فتنه افتاده اند، و بی گمان جهنم کافران را احاطه کرده است. ﴿٤٩﴾ اگر به تو نیکی برسد، آنها را ناراحت می کند، و اگر مصیبتی به تو برسد، می گویند: «ما پیش از این چاره کار خود را اندیشیده ایم» و شادمانه باز می گردند. ﴿٥٠﴾ بگو: «هرگز (مصیبتی) به ما نرسد، جز آنچه خداوند برای ما نوشته است، او مولای ماست، و مؤمنان باید بر خدا توکل کنند». ﴿٥١﴾ بگو: «آیا برای ما جز یکی از دو نیکی را انتظار دارید؟! (یا پیروزی یا شهادت) و ما برای شما انتظار داریم که خداوند، عذابی از نزد خودش به شما برساند، یا بدست ما (شما را مجازات کند) پس شما انتظار بکشید، بی گمان ما (نیز) با شما انتظار می کشیم». ﴿٥٢﴾ بگو: «انفاق کنید، چه از روی میل باشد یا به اکراه، هرگز از شما پذیرفته نخواهد شد، زیرا شما مردمی فاسق (و نافرمان) هستید». ﴿٥٣﴾ و هیچ چیز مانع قبول انفاقهای آنها نشد، مگر آنکه به خدا و پیامبرش کافر شدند، و جز با کسالت (وبی میلی) برای نماز حاضر نمی شوند، و جز با کراهت انفاق نمی کنند. ﴿٥٤﴾

فَلَا تُعْجِبْكَ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُعَذِّبَهُمْ بِهَا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَتَزْهَقَ أَنْفُسُهُمْ وَهُمْ كَافِرُونَ ﴿٥٥﴾ وَخَلِفُونَ بِاللَّهِ إِنَّهُمْ لَمِنْكُمْ وَمَا هُمْ مِنْكُمْ وَلَكِنَّهُمْ قَوْمٌ يَفْرُقُونَ ﴿٥٦﴾ لَوْ يَجِدُونَ مَلَجًا أَوْ مَعْرَتًا أَوْ مَدْخَلًا لَوَلَّوْا إِلَيْهِ وَهُمْ يَجْمَحُونَ ﴿٥٧﴾ وَمِنْهُمْ مَن يَلْمِزُكَ فِي الصَّدَقَاتِ فَإِنِّ أَعْطُوا مِنْهَا رِضْوَانًا وَإِن لَّمْ يُعْطُوا مِنْهَا إِذَا هُمْ يَسْخَطُونَ ﴿٥٨﴾ وَلَوْ أَنَّهُمْ رَضُوا مَا آتَاهُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَقَالُوا حَسْبُنَا اللَّهُ سَيُؤْتِينَا اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَرَسُولُهُ إِنَّا إِلَى اللَّهِ رَاغِبُونَ ﴿٥٩﴾

إِنَّمَا الصَّدَقَاتُ لِلْفُقَرَاءِ وَالْمَسْكِينِ وَالْعَمِلِينَ عَلَيْهَا وَالْمُؤَلَّفَةِ قُلُوبِهِمْ وَفِي الرِّقَابِ وَالْغَرَمِينَ وَفِي سَبِيلِ اللَّهِ وَأَبْنِ السَّبِيلِ فَرِيضَةً مِّنَ اللَّهِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٦٠﴾ وَمِنْهُمْ الَّذِينَ يُؤْذُونَ النَّبِيَّ وَيَقُولُونَ هُوَ أُذُنٌ قُلْ أُذُنٌ خَيْرٌ لَّكُمْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَيُؤْمِنُ لِلْمُؤْمِنِينَ وَرَحْمَةٌ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا مِنْكُمْ وَالَّذِينَ يُؤْذُونَ رَسُولَ اللَّهِ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٦١﴾

پس (فرونی) اموال شان و اولاد شان ، تو را شگفت زده نکنند، زیرا خداوند می خواهد به (وسیله) آن آنها را در زندگی دنیا عذاب کند، و درحالی که کافرند جانشان بر آید. ﴿۵۵﴾ و آنها (= منافقان) به خدا سوگند یاد می کنند که از شما هستند، درحالی که از شما نیستند، ولیکن آنها گروهی اند که می ترسند، (بدین سبب سوگند می خورند). ﴿۵۶﴾ اگر پناهگاه یا غارها یا تونلی (در زیر زمین) بیابند، شتابان به سوی آن می گریزند. ﴿۵۷﴾ و از آنها کسانی هستند که در (قسیم) صدقات (وغنائم) به تو خرده می گیرند، پس اگر از آن (اموال، بهره ای) به آنها داده شود، راضی می شوند، و اگر از آن (چیزی) داده نشود، فوراً خشم می گیرند. ﴿۵۸﴾ اگر به آنچه خدا و رسولش به آنها داده است، راضی باشند، و بگویند: «خداوند برای ما کافی است، به زودی خدا و رسولش از فضل خود به ما عطا می فرماید، ما تنها به سوی خدا رغبت می وزیریم». (برای آنها بهتر بود). ﴿۵۹﴾ صدقات (وزکاتها) مخصوص فقراء و مساکین و کار گزاران (جمع آوری) آن، و دلجوئی شدگان، و برای (آزاد کردن) بردگان، و (ادای وام) بدهکاران، و در راه خدا، و به راه ماندگان، (است، این) فریضه ای (مقرر شده) از جانب خداست، و خداوند دانای حکیم است. ﴿۶۰﴾ و از آنها (= منافقان) کسانی هستند که پیامبر را آزار می دهند، و می گویند: «گوش (و خوش باور) است». بگو: «برای شما گوش نیکی است، به خدا ایمان دارد، و مؤمنان را تصدیق می کند، و رحمت است برای کسانی از شما که ایمان آورده اند». و کسانی که رسول خدا را آزار می دهند، برایشان عذاب درد ناکی است. ﴿۶۱﴾

حَخْلِفُونَ بِاللَّهِ لَكُمْ لِيُرْضَوْكُمْ وَاللَّهُ وَرَسُولُهُ
 أَحَقُّ أَنْ يُرْضَوْهُ إِنْ كَانُوا مُؤْمِنِينَ ﴿٦٢﴾
 أَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّهُ مَنْ تُحَادِدُ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَأَنَّ لَهُ
 نَارَ جَهَنَّمَ خَالِدًا فِيهَا ذَلِكَ الْخِزْيُ الْعَظِيمُ ﴿٦٣﴾
 تَحَذَّرِ الْمُنَافِقُونَ أَنْ تَنْزَلَ عَلَيْهِمْ سُورَةٌ تُنَبِّئُهُمْ
 بِمَا فِي قُلُوبِهِمْ قُلِ اسْتَزِرُّوْا إِنَّا اللَّهُ مُخْرِجُ مَا
 تَحْذَرُونَ ﴿٦٤﴾ وَلَئِنْ سَأَلْتَهُمْ لَيَقُولُنَّ إِنَّمَا
 كُنَّا نَخُوضُ وَنَلْعَبُ قُلْ أَبِاللَّهِ وَآيَاتِهِ وَرَسُولِهِ
 كُنْتُمْ تَسْتَهْزِئُونَ ﴿٦٥﴾ لَا تَعْتَذِرُوا قَدْ كَفَرْتُمْ بَعْدَ
 إِيمَانِكُمْ إِنْ نَعَفُ عَنْ طَآئِفَةٍ مِّنْكُمْ نُعَذِّبْ طَآئِفَةً
 بِآيَاتِهِمْ كَانُوا مُجْرِمِينَ ﴿٦٦﴾ الْمُنَافِقُونَ
 وَالْمُنَافِقَاتُ بَعْضُهُمْ مِّنْ بَعْضٍ يَأْمُرُونَ
 بِالْمُنْكَرِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمَعْرُوفِ وَيَقْبِضُونَ
 أَيْدِيَهُمْ نَسُوا اللَّهَ فَنَسِيَهُمْ إِنَّ الْمُنَافِقِينَ هُمُ
 الْفَاسِقُونَ ﴿٦٧﴾ وَعَدَّ اللَّهُ الْمُنَافِقِينَ
 وَالْمُنَافِقَاتِ وَالْكُفَّارَ نَارَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا هِيَ
 حَسْبُهُمْ وَلَعْنَةُ اللَّهِ عَلَىٰ وَلَهُمْ عَذَابٌ مُّقِيمٌ ﴿٦٨﴾

(منافقان) برای شما به خدا سوگند یاد می کنند، تا شما را
 خشنود سازند، درحالی که اگر ایمان داشتند، شایسته تر
 (این) است که خدا ورسولش را خشنود سازند. ﴿٦٢﴾
 آیا نمی دانند، بی گمان هر کس با خدا ورسولش
 مخالفت (ودشمنی) کند، پس مسلماً برای او آتش جهنم
 است، جاودانه در آن خواهد بود!؟ این (همان) رسوایی
 بزرگ است. ﴿٦٣﴾ منافقان می ترسند که مبادا سوره
 ای بر (علیه) آنان نازل شود، وبه آنها از آنچه درون
 دلهایشان (نهفته) است، آگاه سازد، بگو: «استهزا کنید،
 بی گمان خداوند، آنچه را که از آن می ترسید، آشکار
 می سازد». ﴿٦٤﴾ و (ای پیامبر!) اگر از آنها بررسی: «
 چرا چنین کرده اید؟». گویند: «ما حرف می زدیم،
 (شوخی و) بازی می کردیم» بگو: «آیا خدا و آیات او
 وپیامبرش را مسخره می کردید؟». ﴿٦٥﴾ عذر نیاورید،
 به راستی که شما پس از ایمان (آوردن) تان کافر شده
 اید، اگر گروهی از شما را (بخاطر توبه) ببخشیم، گروه
 دیگری را عذاب خواهیم کرد، زیرا که مجرم بودند.
 ﴿٦٦﴾ مردان منافق وزنان منافق، همه (همانند هم و) از
 یک گروه اند، به کارهای زشت فرمان می دهند، واز
 نیکیها باز می دارند، ودستهایشان را (از بخشش) می
 بندند، خدا را فراموش کردند، پس خدا (نیز) آنها را
 فراموش کرد، بی گمان منافقان همان فاسقان هستند.
 ﴿٦٧﴾ خداوند به مردان منافق وزنان منافق و کفار، وعده
 آتش جهنم داده است، جاوانه در آن خواهند ماند، همان
 برای آنها کافی است، و خدا آنها را لعنت کرده است،
 و برای آنها عذاب همیشگی است. ﴿٦٨﴾

كَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ كَانُوا أَشَدَّ مِنْكُمْ قُوَّةً وَأَكْثَرَ
 أَمْوَالًا وَأَوْلَادًا فَاسْتَمْتَعُوا بِخَلْقِهِمْ فَاسْتَمْتَعْتُمْ
 بِخَلْقِكُمْ كَمَا اسْتَمْتَعَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ
 بِخَلْقِهِمْ وَخُضْتُمْ كَالَّذِي خَاضُوا أُولَئِكَ حَبِطَتْ
 أَعْمَالُهُمْ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَأُولَئِكَ هُمُ
 الْخَاسِرُونَ ﴿٦٩﴾ أَلَمْ يَأْتِهِمْ نَبَأُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ
 قَوْمِ نُوحٍ وَعَادٍ وَثَمُودَ وَقَوْمِ إِبْرَاهِيمَ وَأَصْحَابِ
 مَدْيَنَ وَالْمُؤْتَفِكَةَ أَتَتْهُمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ
 فَمَا كَانَ اللَّهُ لِيَظْلِمَهُمْ وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ
 يَظْلِمُونَ ﴿٧٠﴾ وَالْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بَعْضُهُمْ
 أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ يَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ
 الْمُنْكَرِ وَيُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ
 وَيُطِيعُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ أُولَئِكَ سَيَرْحَمُهُمُ اللَّهُ
 إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٧١﴾ وَعَدَّ اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ
 وَالْمُؤْمِنَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
 خَالِدِينَ فِيهَا وَمَسْكِنٍ طَيِّبَةٍ فِي جَنَّتِ عَدْنٍ
 وَرِضْوَانٍ مِنَ اللَّهِ أَكْبَرَ ذَٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ

(شما منافقان) همانند کسانی که پیش از شما بودند،
 (هستید، بلکه) آنها از شما نیرومندتر، و اموال
 و فرزندانشان بیشتر بود، آنها از نصیب خود بهره مند
 شدند، پس شما نیز از نصیب خود بهره مند شده اید،
 همچنانکه کسانی که پیش از شما بوده اند، از نصیب
 خویش بهره مند شده بودند، و شما (در سخنان ناپسند)
 فرورفتید، همان گونه که آنها فرورفتند؛ آنان اعمالشان
 در دنیا و آخرت نابود شد، و آنان همان زیانکارانند.
 ﴿٩٦﴾ آیا خبر کسانی که پیش از آنها بودند، (چون)
 قوم نوح، وعاد و ثمود، و قوم ابراهیم، و اصحاب مدین (=
 قوم شعیب) و شهرهای زیر و رو شده (قوم لوط) به آنها
 نرسیده است، که پیامبرانشان با دلایل روشن به (سوی)
 آنها آمدند، (ولی نپذیرفتند) پس خداوند (با هلاکشان)
 به آنها ستم نکرد، ولیکن خودشان بر خویشان ستم می
 کردند. ﴿٧٠﴾ و مردان مؤمن و زنان مؤمن دوستان (و
 یاور) یکدیگرند، امر به معروف و نهی از منکر می کنند،
 و نماز را بر پا می دارند، و زکات را می پردازند، و خدا
 و پیامبرش را اطاعت می کنند، اینانند که خداوند به
 زودی آنها را مورد رحمت قرار می دهد، بی گمان
 خداوند پیروزمند حکیم است. ﴿٧١﴾ خداوند به مردان
 مؤمن و زنان مؤمن، باغهایی (از بهشت) وعده داده که
 نهرها از زیر (درختان) آن جاری است، جاودانه در آن
 خواهند ماند، و (نیز) خانه های پاکیزه ای در بهشتهای
 جاوید (نصیب شان فرموده) و خوشنودی خداوند (از همه
 اینها) برتر است، این، همان کامیابی بزرگ است. ﴿٧٢﴾

يَتَّيِبُهَا لِنَبِيِّ جَهْدِ الْكُفَّارِ وَالْمُنْفِقِينَ وَأَغْلَظَ عَلَيْهِمْ^{٧٣} وَمَا وَهُمْ^{٧٤} جَهَنَّمُ^{٧٥} وَبِئْسَ الْمَصِيرُ^{٧٦} يَخْلِفُونَ بِاللَّهِ مَا قَالُوا وَلَقَدْ قَالُوا كَلِمَةَ الْكُفْرِ وَكَفَرُوا بَعْدَ إِسْلَامِهِمْ^{٧٧} وَهُمْ^{٧٨} بِمَا لَمْ يَنْالُوا^{٧٩} وَمَا نَقَمُوا^{٨٠} إِلَّا أَنْ أَغْنَاهُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ مِنْ فَضْلِهِ^{٨١} فَإِنْ يَتُوبُوا يَكُ خَيْرًا لَهُمْ^{٨٢} وَإِنْ يَتَوَلَّوْا يَعْذِبْهُمُ اللَّهُ عَذَابًا أَلِيمًا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمَا لَهُمْ فِي الْأَرْضِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ^{٨٣} وَمِنْهُمْ مَن عَاهَدَ اللَّهُ لَئِنْ آتَيْنَا مِنْ فَضْلِهِ لَنَصَّدَّقَنَّ وَلَنَكُونَنَّ مِنَ الصَّالِحِينَ^{٨٤} فَلَمَّا آتَاهُمْ مِنْ فَضْلِهِ خَلَوْا بِهِ وَتَوَلَّوْا وَهُمْ مُعْرِضُونَ^{٨٥} فَأَعْقَبَهُمْ نِفَاقًا فِي قُلُوبِهِمْ إِلَى يَوْمِ يَلْقَوْتَهُ^{٨٦} بِمَا أَخْلَفُوا اللَّهَ مَا وَعَدُوهُ وَبِمَا كَانُوا يَكْذِبُونَ^{٨٧} أَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ سِرَّهُمْ وَنَجْوَاهُمْ وَأَنَّ اللَّهَ عَلَّمُ الْغُيُوبِ^{٨٨} الَّذِينَ يَلْمِزُونَ الْمُطَّوِّعِينَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ فِي الصَّدَقَاتِ وَالَّذِينَ لَا يَجِدُونَ إِلَّا جُهْدَهُمْ فَيَسْخَرُونَ مِنْهُمْ^{٨٩} سَخِرَ اللَّهُ مِنْهُمْ وَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ^{٩٠}

ای پیامبر! با کافران و منافقان جهاد کن، و بر آنان سخت بگیر، و جایگاهشان جهنم است، و چه بد سرانجامی است. ﴿۷۳﴾ (منافقان) به خدا سوگند یاد می کنند که (سخنان نادرست) نگفته اند، و به راستی که سخن کفر گفته اند، و پس از اسلام آوردنشان، کافر شده اند، و قصد چیزی (خطرناک) کردند، که به آن نرسیدند، تنها به این سبب عیبجویی می کنند که خدا و رسولش، آنها را از فضل خود بی نیاز کرد، پس اگر توبه کنند، برای آنها بهتر است، و اگر روی بگردانند؛ خداوند آنها را در دنیا و آخرت، با عذابی دردناک عذابشان می کند، و در (روی) زمین هیچ کارساز و یاورى نخواهند داشت. ﴿۷۴﴾ بعضی از آنها با خدا (عهد و) پیمان بستند که: اگر (خداوند) از فضل خود (نصیبی) به ما دهد، قطعاً صدقه (وزکات) خواهیم داد، و از نیکوکاران خواهیم بود. ﴿۷۵﴾ پس چون (خداوند) از فضل خود به آنها (نصیبی) بخشید، به آن بخل ورزیدند، و اعراض کنان روی گرداندند (وسر پیچی کردند). ﴿۷۶﴾ پس (این عمل) نفاق را تا روزی که او (= خدا) را ملاقات کنند، در دلهایشان بر قرار ساخت، به (سبب) آنچه که با خدا وعده کرده بودند، خلاف نمودند، و عهد شکنی کردند) و به (سبب) آنکه دروغ می گفتند. ﴿۷۷﴾ آیا نمی دانستند که خداوند اسرارشان، و (سخنان) در گوشى شان را می داند، و بی گمان خداوند دانای غیبها است. ﴿۷۸﴾ کسانی که از مؤمنان رغبت کننده (و فرمانبردار) در صدقات (شان) عیبجویی می کنند، و کسانی را که جز به اندازه (ناچیز) توانایی خود (چیزی) نمی یابند، پس (عیبجویی و) مسخره شان می کنند، خداوند آنها را مسخره می کند، و برای آنها عذاب دردناکی است. ﴿۷۹﴾

اَسْتَغْفِرَ لَهُمْ أَوْ لَا تَسْتَغْفِرَ لَهُمْ إِنْ تَسْتَغْفِرَ لَهُمْ سَبْعِينَ مَرَّةً فَلَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ﴿٨٠﴾
 فَرِحَ الْمُخَلَّفُونَ بِمَقْعَدِهِمْ خَلْفَ رَسُولِ اللَّهِ وَكَرِهُوا أَنْ يُجَاهِدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَقَالُوا لَا تَنْفِرُوا فِي الْحَرِّ قُلْ نَارُ جَهَنَّمَ أَشَدُّ حَرًّا لَوْ كَانُوا يَفْقَهُونَ ﴿٨١﴾ فَلْيَضْحَكُوا قَلِيلًا وَلْيَبْكُوا كَثِيرًا جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٨٢﴾ فَإِنْ رَجَعَكَ اللَّهُ إِلَى طَائِفَةٍ مِّنْهُمْ فَاسْتَعذَنُوكَ لِلْخُرُوجِ فَقُلْ لَنْ تَخْرُجُوا مَعِيَ أَبَدًا وَلَنْ تُقَاتِلُوا مَعِيَ عَدُوًّا إِنَّكُمْ رَضِيتُمْ بِالْقُعُودِ أَوَّلَ مَرَّةٍ فَاقْعُدُوا مَعَ الْخَالِفِينَ ﴿٨٣﴾ وَلَا تَصَلِّ عَلَى أَحَدٍ مِّنْهُمْ مَاتَ أَبَدًا وَلَا تَقُمْ عَلَى قَبْرِهِ إِنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَمَاتُوا وَهُمْ فَاسِقُونَ ﴿٨٤﴾ وَلَا تَعْجَبْكَ أَمْوَالُهُمْ وَأَوْلَادُهُمْ إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ أَنْ يُعَذِّبَهُمْ بِهَا فِي الدُّنْيَا وَتَرْهَقَ أَنْفُسُهُمْ وَهُمْ كَافِرُونَ ﴿٨٥﴾ وَإِذَا أَنْزَلْتَ سُورَةَ أَنْ ءَامِنُوا بِاللَّهِ وَجَاهِدُوا مَعَ رَسُولِهِ اسْتَعَاذَكَ أُولُوا الطُّولِ مِنْهُمْ وَقَالُوا ذَرْنَا نَكُنْ مَعَ الْقَاعِدِينَ ﴿٨٦﴾

(ای پیامبر) برای آنها آمرزش بخواه یا برای شان آمرزش نخواه، اگر هفتاد بار برای آنها آمرزش بخواهی، هرگز خداوند آنها را نمی آمرزد، این بدان سبب است که آنها به خدا و پیامبرش کافر شدند، و خداوند گروه فاسقان را هدایت نمی کند. ﴿۸۰﴾ واپس ماندگان (از غزوه تبوک) از نشستن خود بعد از (مخالفت با) رسول خدا، خوشحال شدند، و کراهت داشتند که با اموال خود، وجانهای خود، در راه خدا جهاد کنند، و (به یکدیگر) گفتند: «در این گرما، (برای جهاد) بیرون نروید»، (ای پیامبر! به آنان) بگو: «آتش جهنم (از این) گرمتر است» اگر در می یافتند. ﴿۸۱﴾ پس آنها باید کمتر بخندند، و بسیار گریه کنند، (این) جزای آنچه که انجام می دادند. ﴿۸۲﴾ پس اگر خداوند تو را به سوی گروهی از آنها باز گرداند، و از تو اجازه خروج (برای جهاد) خواستند، پس بگو: «هرگز با من خارج نخواهید شد، و هرگز همراه من، با هیچ دشمنی نخواهید جنگید، زیرا شما نخستین بار به نشستن (و کناره گیری) راضی شدید، پس با پس ماندگان بمانید». ﴿۸۳﴾ و هرگز بر هیچ یک از آنها که مرده است، نماز نخوان، و بر (کنار) قبرش نایست، بی گمان آنها به خدا و رسولش کافر شدند، و در حالی که فاسق (و نافرمان) بودند؛ مردند. ﴿۸۴﴾ و (فزوننی) اموال شان و اولادشان، تو را شگفت زده نکند، زیرا خداوند می خواهد به (وسیله) آن، آنها را در زندگی دنیا عذاب کند، و در حالی که کافراند؛ جانشان بر آید. ﴿۸۵﴾ و هنگامی که سوره ای نازل شود که به خدا ایمان آورید، و همراه پیامبرش جهاد کنید، توانگرانشان از تو اجازه می خواهند، و گویند: «بگذار ما با خانه نشینان (که معذورند)

رَضُوا بِأَنْ يَكُونُوا مَعَ الْخَوَالِفِ وَطَبَعَ عَلَى قُلُوبِهِمْ
 فَهُمْ لَا يَفْقَهُونَ ﴿٨٧﴾ لَكِنَّ الرُّسُولَ وَالَّذِينَ
 ءَامَنُوا مَعَهُ جَاهِدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ
 وَأُولَئِكَ لَهُمُ الْخَيْرَاتُ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ
 ﴿٨٨﴾ أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
 خَالِدِينَ فِيهَا ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿٨٩﴾ وَجَاءَ
 الْمُعَذِّرُونَ مِنَ الْأَعْرَابِ لِيُؤْذَنَ لَهُمْ وَقَعَدَ الَّذِينَ
 كَذَبُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ سَيُصِيبُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ
 عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٩٠﴾ لَيْسَ عَلَى الضُّعَفَاءِ وَلَا عَلَى
 الْمَرْضَى وَلَا عَلَى الَّذِينَ لَا يَجِدُونَ مَا
 يُنْفِقُونَ حَرَجٌ إِذَا نَصَحُوا لِلَّهِ وَرَسُولِهِ مَا عَلَى
 الْمُحْسِنِينَ مِنْ سَبِيلٍ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٩١﴾
 وَلَا عَلَى الَّذِينَ إِذَا مَا اتَّوَكَّاتُوا لِيَتَحْمِلَهُمْ قُلْتَ لَا
 أُجِدُّ مَا أَحْمِلُكُمْ عَلَيْهِ تَوَلَّوْا وَأَعْيُنُهُمْ تَفِيضُ مِنَ
 الدَّمْعِ حَزَنًا أَلَّا يَجِدُوا مَا يُنْفِقُونَ ﴿٩٢﴾ إِنَّمَا
 السَّبِيلُ عَلَى الَّذِينَ يَسْتَعِدُّونَكَ وَهُمْ أَغْنِيَاءُ
 رَضُوا بِأَنْ يَكُونُوا مَعَ الْخَوَالِفِ وَطَبَعَ اللَّهُ عَلَى
 قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٩٣﴾

آنها راضی شدند که با (زنان و) باز ماندگان باشند،
 وبردلهايشان مهر زده شده، پس آنان (چیزی) نمی فهمند.
 ﴿۸۷﴾ لیکن پیامبر و کسانی که با او ایمان آوردند، با
 اموال خود و جانهای خود (در راه خدا) جهاد کردند،
 نیکی ها (همه) از آن آنهاست، و آنانند که رستگارانند.
 ﴿۸۸﴾ خداوند برای آنها باغهایی (از بهشت) آماده
 کرده است، که نهرها از زیر (درختان) آن جاری است،
 جاودانه در آن خواهند ماند، این کامیابی بزرگ است.
 ﴿۸۹﴾ و عذر آوردگان از اعراب (بادیه نشین، نزد تو)
 آمدند، تا به آنها اجازه داده شود، و کسانی که به خدا
 ورسولش دروغ گفته بودند (در خانه) نشستند، به زودی
 به کسانی از آنها که کافر شدند، عذاب دردناکی خواهد
 رسید. ﴿۹۰﴾ بر ناتوانان گناهی نیست و نه بر بیماران، و نه
 بر کسانی که چیزی نمی یابند، خرج کنند، (گناهی
 است). هرگاه برای خدا و پیامبرش خیر خواهی کنند، بر
 نیکو کاران هیچ راه (سرزنش) نیست، و خداوند آمرزنده
 مهربان است. ﴿۹۱﴾ و نه بر کسانی که وقتی نزد تو
 آمدند که آنها را (بر مرکبی) سوار کنی، گفتی: «چیزی
 که شما را بر آن سوار کنم، نمی یابم» آنها باز گشتند، در
 حالی که از اندوه چشمانشان اشک ریزان بود، چرا که
 هیچ چیزی برای انفاق (در راه خدا) نیافتند. ﴿۹۲﴾ تنها
 راه (سرزنش) بر کسانی (باز) است که از تو اجازه می
 خواهند، در حالی که توانگراند، (آنها) راضی شدند که
 با (زنان و) بازماندگان باشند، و خداوند بر دلهايشان مهر
 نهاده است، پس آنان (چیزی) نمی دانند. ﴿۹۳﴾

يَعْتَذِرُونَ إِلَيْكُمْ إِذَا رَجَعْتُمْ إِلَيْهِمْ قُلْ لَا تَعْتَذِرُوا لَنْ نُؤْمِنَ لَكُمْ قَدْ نَبَأْنَا اللَّهُ مِنْ أَخْبَارِكُمْ وَسَيَرَى اللَّهُ عَمَلَكُمْ وَرَسُولُهُ ثُمَّ تُرَدُّونَ إِلَىٰ عِلْمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٩٤﴾ سَيَحْلِفُونَ بِاللَّهِ لَكُمْ إِذَا انْقَلَبْتُمْ إِلَيْهِمْ لِتُعْرِضُوا عَنْهُمْ فَأَعْرِضُوا عَنْهُمْ إِنَّهُمْ رَجِسٌ وَمَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ جَزَاءُ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٩٥﴾ تَحْلِفُونَ لَكُمْ لِتَرْضَوْا عَنْهُمْ فَإِنْ تَرْضَوْا عَنْهُمْ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يَرْضَىٰ عَنِ الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ ﴿٩٦﴾ الْأَعْرَابُ أَشَدُّ كُفْرًا وَنِفَاقًا وَأَجْدَرُ أَلَّا يَعْلَمُوا حُدُودَ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ عَلَىٰ رَسُولِهِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٩٧﴾ وَمِنَ الْأَعْرَابِ مَنْ يَتَّخِذُ مَا يُنْفِقُ مَغْرَمًا وَيَتَرَبَّصُّ بِكُمْ الدَّوَابِرَ عَلَيْهِمْ دَائِرَةُ السَّوْءِ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٩٨﴾ وَمِنَ الْأَعْرَابِ مَنْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَيَتَّخِذُ مَا يُنْفِقُ قُرْبًا عِنْدَ اللَّهِ وَصَلَوَاتِ الرَّسُولِ أَلَّا إِلَهَ إِلَّا هُوَ هُمْ سَيَدْخُلُهُمُ اللَّهُ فِي رَحْمَتِهِ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٩٩﴾

هنگامی که به سوی آنها باز گردید ، از شما عذر خواهی می کنند ، بگو : « عذر خواهی نکنید؛ ما هرگز (گفتار) شما باور نخواهیم کرد ، به راستی که خداوند ما را از اخبار شما آگاه کرده است ، و به زودی خدا و رسولش ، اعمال شما را خواهند دید ، آنگاه به سوی (خدای) دانای پنهان و آشکار باز گردانده می شوید؛ پس شما را به آنچه انجام می دادید؛ آگاه می کند » ﴿٩٤﴾ هنگامی که به سوی آنان باز گردید ، برای شما به خدا سوگند یاد می کنند ، تا از آنها چشم پوشی (و اعراض) کنید ، پس از آنها روی بگردانید (و اعراض کنید) بی گمان آنها (مردمی) پلیدند ، و جایگاهشان جهنم است ، به کیفر آنچه که انجام می دادند. ﴿٩٥﴾ برای شما سوگند یاد می کنند ، تا از آنها راضی شوید ، اگر شما از آنها راضی شوید ، پس بی تردید خداوند از گروه فاسقان راضی نخواهد شد . ﴿٩٦﴾ کفر و نفاق اعراب (بادیه نشین) ، شدیدتر است ، و به نا آگاهی از حدود (و احکامی) که خدا بر پیامبرش نازل کرده ، سزاوارترند ، و خداوند دانای حکیم است . ﴿٩٧﴾ از اعراب (بادیه نشین) کسانی اند که آنچه را (در راه خدا) انفاق می کنند ، غرامت به حساب می آورند ، و منتظرند حوادث (و پیشامد ناگواری) به شما برسد ، حوادث بد (و ناگوار) بر خودشان باد ، و خداوند شنوای داناست. ﴿٩٨﴾ و از اعراب (بادیه نشین) کسانی اند که به خدا و روز آخرت ایمان دارند ، و آنچه را (در راه خدا) انفاق می کنند ، سبب تقرب به خدا ، و دعای پیامبر می دانند ، آگاه باشید ، بی گمان اینها سبب تقربشان خواهد بود ، و خداوند به زودی آنها را در رحمت خود وارد خواهد کرد ، بی گمان خداوند آمرزنده ی مهربان است.

و پیشگامان نخستین از مهاجرین و انصار، و کسانی که به نیکی از آنها پیروی کردند، خداوند از آنها خشنود گشت، و آنها (نیز) از او خشنود شدند، و برای آنها باغهایی (از بهشت) آماده کرده است، که نهرها از زیر (درختان) آن جاری است، جاودانه در آن خواهند ماند، این کامیابی بزرگ است. ﴿۱۰۰﴾ و از (میان) اعراب (بادیه نشین) که پیرامون شما هستند، گروهی منافقتند، و از اهل مدینه (نیز) گروهی خوی نفاق گرفته اند، تو آنها را نمی شناسی، (ولی) ما آنها را می شناسیم، به زودی آنها را دو بار عذاب خواهیم کرد، سپس به سوی عذابی بزرگ (در قیامت) فرستاده می شوند. ﴿۱۰۱﴾ و گروه دیگری (نیز) هستند که به گناهان خود اعتراف کردند، کارهای شایسته و ناشایسته را به هم آمیختند، امید است که خداوند توبه ی آن را بپذیرد، بی گمان خداوند آمرزنده ی مهربان است. ﴿۱۰۲﴾ از اموال آنها صدقه (و زکات) بگیر، تا بوسیله ی آن آنها را پاک سازی و تزکیه شان کنی، و برای شان دعا کن، یقیناً دعای تو مایه ی آرامش برای آنهاست، و خداوند شنوای داناست. ﴿۱۰۳﴾ آیا نمی دانند، که تنها خداوند توبه را از بندگانش می پذیرد، و صدقات را می گیرد، و بی گمان خداست که توبه پذیر مهربان است. ﴿۱۰۴﴾ و بگو: «عمل کنید، پس بزودی خداوند، و پیامبرش و مؤمنان اعمال شما را خواهند دید، و به زودی به سوی (خدای) دانای پنهان و آشکار، باز گردانده می شوید، پس شما را به آنچه انجام می دادید؛ آگاه می کند» ﴿۱۰۵﴾ و گروه دیگری (نیز) موقوف به فرمان (و مشیت) خداست، یا آنها را عذاب می کند، و یا توبه ی آنها را می پذیرد، و خداوند دانای حکیم است. ﴿۱۰۶﴾

وَالسَّابِقُونَ الْأُولُونَ مِنَ الْمُهَاجِرِينَ وَالْأَنْصَارِ
وَالَّذِينَ اتَّبَعُوهُمْ بِإِحْسَانٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا
عَنْهُ وَأَعَدَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي تَحْتَهَا الْأَنْهَارُ
خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿١٠٠﴾ وَمِمَّنْ
حَوْلَكُمْ مِنَ الْأَعْرَابِ مُنْفِقُونَ وَمِنْ أَهْلِ
الْمَدِينَةِ مَرَدُوا عَلَى النِّفَاقِ لَا تَعْلَمُهُمْ خُنَّ
نَعْلَمُهُمْ سَنُعَذِّبُهُمْ مَرَّتَيْنِ ثُمَّ يُرَدُّونَ إِلَىٰ عَذَابِ
عَظِيمٍ ﴿١٠١﴾ وَآخِرُونَ اعْتَرَفُوا بِذُنُوبِهِمْ خَلَطُوا
عَمَلًا صَالِحًا وَآخَرَ سَيِّئًا عَسَىٰ اللَّهُ أَنْ يَتُوبَ
عَلَيْهِمْ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١٠٢﴾ خُذْ مِنْ أَمْوَالِهِمْ
صَدَقَةً تَطْهَرُهَا وَتُزَكِّيهِمْ بِهَا وَصَلِّ عَلَيْهِمْ إِنَّ
صَلَوَاتِكَ سَكَنٌ لَهُمْ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿١٠٣﴾ أَلَمْ
يَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ هُوَ يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِ وَيَأْخُذُ
الْصَّدَقَاتِ وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ﴿١٠٤﴾
وَقُلِ اعْمَلُوا فَسَيَرَى اللَّهُ عَمَلَكُمْ وَرَسُولُهُ
وَالْمُؤْمِنُونَ وَسَتُرَدُّونَ إِلَىٰ عِلْمِ الْغَيْبِ
وَالشَّهَادَةِ فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٠٥﴾
وَآخِرُونَ مَرْجُونَ لِأَمْرِ اللَّهِ إِمَّا يُعَذِّبُهُمْ وَإِمَّا
يَتُوبُ عَلَيْهِمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿١٠٦﴾

وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مَسْجِدًا ضِرَارًا وَكُفْرًا وَتَفْرِيقًا
 بَيْنَ الْمُؤْمِنِينَ وَإِرْصَادًا لِمَنْ حَارَبَ اللَّهَ
 وَرَسُولَهُ مِنْ قَبْلُ وَلَيَحْلِفُنَّ إِنْ أَرَدْنَا إِلَّا الْحُسْنَىٰ
 وَاللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿١٠٧﴾ لَا تَقُمْ فِيهِ أَبَدًا
 لَمَسْجِدٍ أُسِّسَ عَلَى التَّقْوَىٰ مِنْ أَوَّلِ يَوْمٍ أَحَقُّ أَنْ
 تَقُومَ فِيهِ فِيهِ رِجَالٌ يُحِبُّونَ أَنْ يَتَطَهَّرُوا وَاللَّهُ
 يُحِبُّ الْمُطَهَّرِينَ ﴿١٠٨﴾ أَفَمَنْ أُسِّسَ بُنْيَنُهُ
 عَلَى تَقْوَىٰ مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانٍ خَيْرٌ أَمْ مَنْ أُسِّسَ
 بُنْيَنُهُ عَلَى شَفَا جُرُفٍ هَارٍ فَانْهَارَ بِهِ فِي نَارِ جَهَنَّمَ
 وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿١٠٩﴾ لَا يَزَالُ
 بُنْيَنُهُمُ الَّذِي بَنَوْا رِيبَةً فِي قُلُوبِهِمْ إِلَّا أَنْ تَقَطَّعَ
 قُلُوبُهُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿١١٠﴾ إِنْ اللَّهُ اشْتَرَىٰ
 مِنَ الْمُؤْمِنِينَ أَنْفُسَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ بِأَنْ لَهُمُ
 الْجَنَّةُ يُقْتَلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَيَقْتُلُونَ
 وَيُقْتَلُونَ وَعَدَّا عَلَيْهِ حَقًّا فِي التَّوْرَةِ
 وَالْإِنْجِيلِ وَالْقُرْآنِ وَمَنْ أَوْفَىٰ بِعَهْدِهِ مِنَ
 اللَّهِ فَاسْتَبْشِرُوا بَبَيْعِكُمُ الَّذِي بَايَعْتُمْ بِهِ وَذَلِكَ
 هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿١١١﴾

و کسانی که برای زیان رسانیدن (به مسلمانان) و (تقویت کفر و تفرقه افکنی میان مؤمنان، مسجدی ساختند، و (تا) کمینگاهی برای کسانی که از پیش با خدا و رسولش مبارزه کرده اند باشد، و البته آنها سوگند یاد می کنند که قصدی جز نیکی (و خدمت) نداشته ایم و خداوند گواهی می دهد که یقیناً آنها دروغگو هستند. ﴿۱۰۷﴾ (ای پیامبر!) هر گز در آن مسجد (برای نماز) نیست، آن مسجد که از روز نخست بر پایه تقوا بنا شده، شایسته تر است که در آن (به نماز) بایستی، در آن مردانی هستند که دوست دارند که پاکیزه شوند، و خداوند پاکیزگان را دوست دارد. ﴿۱۰۸﴾ آیا کسی که اساس (وبنیان) آن را بر ترس از خدا و خشنودی (او) آن را بنا کرده بهتر است، یا کسی که اساس (وبنیان) آن بر کنار پر تگاه سستی بنا نهاده است، پس (نا گهان) با او در آتش جهنم فرو ریزد؟ و خداوند گروه ستمکاران را هدایت نمی کند. ﴿۱۰۹﴾ آن بنای که آنها نهاده اند، پیوسته در دلهایشان مایه ی شک (ونفاق) خواهد بود، مگر اینکه دلهایشان پاره پاره شود (وبمیرند) و خداوند دانای حکیم است. ﴿۱۱۰﴾ بی گمان خداوند از مؤمنان جانهایشان و اموالشان را خریده است، به (بهای) اینکه بهشت برای آنها باشد. (بدین صورت که): در راه خدا جنگ می کنند، پس می کشند، و کشته می شوند، (این) وعده ی حقی است بر او، (که) در تورات و انجیل و قرآن (آمده است) و چه کسی از خدا به عهدش وفا دارتر است؟! پس شاد باشید، به داد و ستدی که شما با او کرده اید، و این همان کامیابی بزرگ است. ﴿۱۱۱﴾

التَّائِبُونَ الْعَبْدُونَ الْحَمِيدُونَ
 السَّائِحُونَ الرَّكَّعُونَ السَّجِدُونَ
 الْأَمْرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَالنَّاهُونَ عَنِ الْمُنْكَرِ
 وَالْحَافِظُونَ لِحُدُودِ اللَّهِ ۗ وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١١٢﴾
 مَا كَانَ لِلنَّبِيِّ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا أَنْ يَسْتَغْفِرُوا
 لِلْمُشْرِكِينَ وَلَوْ كَانُوا أَوْلَىٰ قُرْبَىٰ مِنْ بَعْدِ مَا
 تَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُمْ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ ﴿١١٣﴾ وَمَا
 كَانَ اسْتِغْفَارُ إِبْرَاهِيمَ لِأَبِيهِ إِلَّا عَنْ مَوْعِدَةٍ
 وَعَدَّهَا بِهَا فَلَمَّا تَبَيَّنَ لَهُ أَنَّهُ عَدُوٌّ لِلَّهِ تَبَرَّأَ مِنْهُ ۚ إِنَّ
 إِبْرَاهِيمَ لَأَوَّاهٌ حَلِيمٌ ﴿١١٤﴾ وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُضِلَّ
 قَوْمًا بَعْدَ إِذْ هَدَيْتَهُمْ حَتَّىٰ يُبَيِّنَ لَهُمْ مَا
 يَتَّقُونَ ۚ إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿١١٥﴾ إِنَّ اللَّهَ لَهُ
 مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۗ نُحْيِي ۖ وَنُمِيتُ ۗ وَمَا
 لَكُمْ مِّنْ دُونِ اللَّهِ مِن وَّلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ﴿١١٦﴾ لَقَدْ
 تَابَ اللَّهُ عَلَى النَّبِيِّ وَالْمُهَاجِرِينَ وَالْأَنْصَارِ
 الَّذِينَ اتَّبَعُوهُ فِي سَاعَةِ الْعُسْرَةِ مِنْ بَعْدِ مَا
 كَادَ يَزِيغُ قُلُوبَ فَرِيقٍ مِّنْهُمْ ثُمَّ تَابَ عَلَيْهِمْ ۚ إِنَّهُ
 بِهِمْ رءُوفٌ رَّحِيمٌ ﴿١١٧﴾

(آنها) توبه کنندگان، عابدان، سپاسگزاران، روزه
 داران، رکوع کنندگان، سجده کنندگان، فرمان
 دهندگان به معروف و بازدارندگان از منکر، و
 حافظان (و نگه دارندگان) حدود (و احکام) الهی
 هستند، و مؤمنان را بشارت ده. ﴿۱۱۲﴾ برای پیامبر
 و کسانی که ایمان آوردند (شایسته) نبود که برای
 مشرکان طلب آمرزش کنند، - هر چند از
 نزدیکانشان باشند - بعد از آنکه برای آنها روشن شد
 که آنها اهل دوزخند. ﴿۱۱۳﴾ و آمرزش خواستن
 ابراهیم برای پدرش نبود؛ مگر به خاطر وعده ای که
 به او داده بود، پس چون برای او آشکار شد که او
 دشمن خداست؛ از او بیزاری جست، بی گمان
 ابراهیم لابه کننده ی برد بار بود. ﴿۱۱۴﴾ و هرگز
 خداوند قومی را، بعد از آنکه آنها را هدایت کرد
 گمراه نمی کند، تا آنکه چیزهای را که باید از آن
 پرهیزند، برای آنها بیان کند، بی گمان خداوند به
 هر چیزی داناست. ﴿۱۱۵﴾ یقیناً فرمانروایی آسمانها
 وزمین از آن خداست، زنده می کند و می میراند،
 و شما را جز خدا کارساز و یاور نیست. ﴿۱۱۶﴾
 قطعاً خداوند رحمت خود را شامل حال پیامبر و
 مهاجران و انصار، آنان که در زمان سختی
 (و تنگدستی) از او پیروی کردند؛ نمود، بعد از آنکه
 نزدیک بود، دلهای گروهی از آنها (از حق) منحرف
 شود، سپس توبه ی آنها را پذیرفت، بی گمان
 او (نسبت) به آنها رؤوف مهربان است. ﴿۱۱۷﴾

وَعَلَى الثَّلَاثَةِ الَّذِينَ خُلِفُوا حَتَّىٰ إِذَا ضَاقَتْ
عَلَيْهِمُ الْأَرْضُ بِمَا رَحِبَتْ وَضَاقَتْ عَلَيْهِمْ
أَنْفُسُهُمْ وَظَنُّوا أَنْ لَا مَلْجَأَ مِنَ اللَّهِ إِلَّا إِلَيْهِ ثُمَّ
تَابَ عَلَيْهِمْ لِيَتُوبُوا ۗ إِنَّ اللَّهَ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ
﴿١١٨﴾ يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَكُونُوا مَعَ
الصَّادِقِينَ ﴿١١٩﴾ مَا كَانَ لِأَهْلِ الْمَدِينَةِ وَمَنْ
حَوْلَهُمْ مِنَ الْأَعْرَابِ أَنْ يَتَخَلَّفُوا عَن رَّسُولِ اللَّهِ
وَلَا يَرْغَبُوا بِأَنْفُسِهِمْ عَن نَّفْسِهِ ۗ ذَٰلِكُمْ بِأَنَّهُمْ لَا
يُصِيبُهُمْ ظَمَأٌ وَلَا نَصَبٌ وَلَا مَخْمَصَةٌ فِي سَبِيلِ اللَّهِ
وَلَا يَطْعُونَ مَوْطِئًا يَغِيظُ الْكُفَّارَ وَلَا
يَنَالُونَ مِنْ عَدُوٍّ نَيْلًا إِلَّا كُتِبَ لَهُم بِهِ عَمَلٌ
صَالِحٌ ۗ إِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ ﴿١٢٠﴾
وَلَا يُنْفِقُونَ نَفَقَةً صَغِيرَةً وَلَا كَبِيرَةً وَلَا
يَقْطَعُونَ وَادِيًا إِلَّا كُتِبَ لَهُمْ لِيَجْزِيَهُمُ اللَّهُ
أَحْسَنَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٢١﴾ * وَمَا كَانَ
الْمُؤْمِنُونَ لِيَنْفِرُوا كَأَفَّةً فَلَوْلَا نَفَرَ مِن كُلِّ فِرْقَةٍ
مِّنْهُمْ طَائِفَةٌ لِّيَتَفَقَّهُوا فِي الدِّينِ وَلِيُنذِرُوا قَوْمَهُمْ
إِذَا رَجَعُوا إِلَيْهِمْ لَعَلَّهُمْ يَحْذَرُونَ ﴿١٢٢﴾

و(همچنین) بر آن سه نفری که موقوف گذاشته شدند ،
تا آنگاه که زمین با همه فراخی اش بر آنها تنگ شد ، و
از خود به تنگ آمدند ، و دانستند که پناهگاهی از خدا
جز به سوی او نیست ، سپس رحمت خود را شامل حال
آنها نمود ، تا توبه کنند (توبه ی آنان را پذیرفت) بی
گمان خداوند است که توبه پذیر مهربان است. ﴿۱۱۸﴾
ای کسانی که ایمان آورده اید از خدا بترسید، و با
راستگویان باشید. ﴿۱۱۹﴾ سزاوار نیست که اهل
مدینه، و اعراب (بادیه نشین) که اطراف آنها هستند ،
از(همراهی) رسول خدا باز پس مانند ، و نه برای (حفظ)
جان خود ، از جان او چشم پوشند، این بدان سبب است
که هیچ تشنگی و خستگی و گرسنگی در راه خدا به
آنها نمی رسد، و هیچ (جا منزل نمی کنند و) گامی که
موجب خشم کافران شود؛ بر نمی دارند ، و هیچ (دستبرد
و) و گزندى به دشمن نمی رسانند ، مگر اینکه به (سبب)
آن ، عمل صالحی برای شان نوشته شود ، بی گمان
خداوند پاداش نیکوکاران را ضایع نمی کند. ﴿۱۲۰﴾ و
هیچ مال کوچک یا بزرگی را (در راه خدا) انفاق نمی
کنند، و هیچ وادی (و سرزمینی) نمی پیمایند ، مگر اینکه
برای آنها نوشته می شود ، تا خداوند پاداش نیکوترین
کردارشان را به آنها بدهد. ﴿۱۲۱﴾ و(ممکن) نیست
که مؤمنان همگی (برای جهاد) کوچک کنند ، پس چرا
از هر گروهی از آنان ، دسته ای کوچ نمی کنند ، تا در
دین دانش بیاموزند، و قوم خود را هشدار دهند ، هنگامی
که به سوی آنها باز گشتند ، باشد که آنها بترسند .

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا فَتَلُوا الَّذِينَ يُلُونَكُمْ
 مِنَ الْكُفَّارِ وَلِيَجِدُوا فِيكُمْ غِلْظَةً وَاعْلَمُوا
 أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ ﴿١٢٣﴾ وَإِذَا مَا أَنْزَلَتْ
 سُورَةٌ فَمِنْهُمْ مَن يَقُولُ أَيُّكُمْ زَادَتْهُ هَذِهِ
 إِيمَانًا فَأَمَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا فَزَادَتْهُمْ إِيمَانًا
 وَهُمْ يَسْتَبْشِرُونَ ﴿١٢٤﴾ وَأَمَّا الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم
 مَّرَضٌ فَزَادَتْهُمْ رِجْسًا إِلَىٰ رِجْسِهِمْ وَمَاتُوا
 وَهُمْ كَافِرُونَ ﴿١٢٥﴾ أُولَٰئِكَ يَرَوْنَ أَنَّهُمْ
 يُفْتَنُونَ فِي كُلِّ عَامٍ مَّرَّةً أَوْ مَرَّتَيْنِ ثُمَّ
 لَا يَتُوبُونَ وَلَا هُمْ يَذَّكَّرُونَ ﴿١٢٦﴾ وَإِذَا
 مَا أَنْزَلَتْ سُورَةٌ نَّظَرَ بَعْضُهُمْ إِلَىٰ بَعْضٍ هَلْ
 يَرِيكُمْ مِّنْ أَحَدٍ ثُمَّ انصَرَفُوا صَرَفَ اللَّهُ
 قُلُوبَهُمْ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَفْقَهُونَ ﴿١٢٧﴾ لَقَدْ
 جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِّنْ أَنفُسِكُمْ عَزِيزٌ عَلَيْهِ
 مَا عَنِتُّمْ حَرِيصٌ عَلَيْكُمْ بِالْمُؤْمِنِينَ
 رَءُوفٌ رَّحِيمٌ ﴿١٢٨﴾ فَإِن تَوَلَّوْاْ فَقُلْ حَسْبِيَ
 اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَهُوَ رَبُّ
 الْعَرْشِ الْعَظِيمِ ﴿١٢٩﴾

ای کسانی که ایمان آورده اید! با کسانی که از کافران که نزدیک شمایند، جنگ کنید، و باید آنها در شما شدت و درشتی بیابند، و بدانید که خداوند با پرهیزگاران است. ﴿۱۲۳﴾ و هنگامی که سوره ای نازل شود، پس بعضی از آنها (به دیگری) می گوید: «این سوره، ایمان کدام یک از شما را افزود؟!» (به آنها بگو): اما کسانی که ایمان آورده اند، پس به ایمانشان افزوده، و آنها شادمانی می کنند. ﴿۱۲۴﴾ و اما کسانی که در دلهایشان بیماری است، پس پلیدی به پلیدیشان افزوده، و در حالی که کافر بودند؛ مردند. ﴿۱۲۵﴾ آیا آنها نمی بینند که در هر سال، یک یا دوبار آزمایش می شوند؟! باز توبه نمی کنند، و نه آنها پند می گیرند. ﴿۱۲۶﴾ و هنگامی که سوره ای نازل شود، بعضی از آنها به بعضی دیگر نگاه می کنند (گویند): «آیا کسی شما را می بیند؟!» سپس باز می گردند، خداوند دلهای آنها را از (از حق) باز گردانید، زیرا که آنها گروهی اند که نمی فهمند. ﴿۱۲۷﴾ یقیناً پیامبری از (میان) خودتان به سویتان آمد که رنجهای شما بر او دشوار (و گران) است، و بر (هدایت) شما سخت اصرار دارد، و (نسبت) به مؤمنان روؤف (و) مهربان است. ﴿۱۲۸﴾ پس اگر روی بر گردانند، بگو: «خدا برای من کافی است، هیچ معبودی (به حق) جز او نیست، بر او توکل کردم، و او پروردگار عرش عظیم است» ﴿۱۲۹﴾

سورة یونس

سوره یونس

بسم الله الرحمن الرحيم

به نام خداوند بخشنده مهربان

الرَّ تِلْكَ ءَايَاتُ الْكِتَابِ الْحَكِيمِ ﴿١﴾ أَكَانَ لِلنَّاسِ عَجَبًا أَنْ أَوْحَيْنَا إِلَى رَجُلٍ مِّنْهُمْ أَنْ أَنْذِرِ النَّاسَ وَبَشِّرِ الَّذِينَ ءَامَنُوا أَنَّ لَهُمْ قَدَمَ صِدْقٍ عِنْدَ رَبِّهِمْ ۗ قَالَ الْكٰفِرُونَ إِنَّ هٰذَا لَسِحْرٌ مُّبِينٌ ﴿٢﴾ إِنَّ رَبَّكُمْ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوٰى عَلَى الْعَرْشِ ۗ يُدَبِّرُ الْأَمْرَ ۗ مَا مِنْ شٰفِعٍ إِلَّا مِنْ بَعْدِ إِذْنِهِ ۗ ذٰلِكُمْ اللَّهُ رَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ ۗ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿٣﴾ إِلَيْهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا وَعَدَّ اللَّهُ حَقًّا ۗ إِنَّهُ يَبْدُوهُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ لِيَجْزِيَ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّٰلِحٰتِ بِالْقِسْطِ ۗ وَالَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ شَرَابٌ مِّنْ حَمِيمٍ وَعَذَابٌ أَلِيمٌ بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ ﴿٤﴾ هُوَ الَّذِي جَعَلَ الشَّمْسَ ضِيَاءً وَالْقَمَرَ نُورًا وَقَدَرَهُ مَنَازِلَ لِتَعْلَمُوا عَدَدَ اللَّيْلِ وَالنَّجْمِ ۗ مَا خَلَقَ اللَّهُ ذٰلِكَ إِلَّا بِالْحَقِّ ۗ يُفَصِّلُ الْآيٰتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٥﴾ إِنَّ فِي آخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَمَا خَلَقَ اللَّهُ فِي السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ لَآيٰتٍ لِّقَوْمٍ يَتَّقُونَ ﴿٦﴾

الر. (الف . لام . را) این آیات کتاب محکم (و با حکمت) است . ﴿١﴾ آیا برای مردم موجب شگفتی است که به مردی از خودشان وحی کرده ایم که : « مردم را بترسان و کسانی که ایمان آورده اند بشارت ده که برای آنها سابقه ی نیکو (و پاداشی حتمی) نزد پروردگارشان است .» کافران گفتند : «این (مرد) جادوگر آشکاری است .» ﴿٢﴾ بی گمان پروردگار شما ، الله است ، که آسمانها وزمین را درشش روز آفرید ، سپس بر عرش مستوی شد ، کار (جهان) را تدبیر می کند . هیچ شفاعت کننده ای نیست ، مگر بعد از فرمان او ، این است الله پروردگار شما ، پس او را پرستش کنید ، آیا پند نمی گیرید !؟ ﴿٣﴾ باز گشت همه شما به سوی اوست ، وعده خداوند حق است ، بی گمان او آفرینش را آغاز می کند ، سپس آنها را باز می گرداند ، تا کسانی را که ایمان آورده و کارهای شایسته کرده اند به عدالت پاداش دهد ، و کسانی که کافر شدند ، برای شان نوشیدنی از آب جوشان است ، و عذابی دردناک ، به سبب آنکه کفر می ورزیدند . ﴿٤﴾ او کسی است که خورشید را روشنایی ، و ماه را نور قرار داد ، و برای آن منازلی مقدر کرد ، تا عدد سالها و حساب را بدانید ، خداوند این را جز به حق نیافریده است ، آیات را برای گروهی که می دانند ، به تفصیل بیان می کند . ﴿٥﴾ بی گمان در آمد و شد شب و روز ، و آنچه خدا در آسمانها و زمین آفریده است ، نشانه های است برای گروهی که پرهیز گاری می کنند . ﴿٦﴾

همانا کسانی که ملاقات ما را (در روز قیامت) امید ندارند، و به زندگی دنیا خشنود شده و بدان دل بسته اند، و کسانی که از آیات ما غافلند، ﴿۷﴾ آنها (همه) جایگاهشان آتش (جهنم) است، به سبب کارهایی که انجام می دادند. ﴿۸﴾ بی گمان کسانی که ایمان آوردند و کارهای شایسته کردند، پروردگارشان به سبب ایمانشان آنها را به باغهای (بهشت) پر نعمت هدایت می کنند که نهرها زیر (درختان) آن جاری است. ﴿۹﴾ دعایشان در آن: «خداوند! تو منزهی» باشد، و تحیت شان در آن: «سلام» و پایان دعایشان این است که: «حمد و سپاس، مخصوص خدا، پروردگار جهانیان است.» ﴿۱۰﴾ و اگر خداوند زود مردم را مجازات می کرد، همانگونه که آنها برای خیر عجله دارند، عمرشان به پایان می رسید، (و نابود می شدند) پس کسانی که به ملاقات ما امید ندارند (به حال خود) رها می کنیم تا در طغیان خود سرگردان بمانند. ﴿۱۱﴾ و چون به انسان زیان (و رنجی) برسد، (در هر حال که باشد) به پهلو خوابیده، یا نشسته، یا ایستاده، ما را می خواند. پس هنگامی که آن زیان (و رنج) از او بر طرف کریم، چنان می رود که گویی هرگز ما را برای دفع زیان (و رنج) که به او رسیده بود، نخوانده است، این گونه برای اسرافکاران، آنچه می کردند (در نظرشان) زینت داده شده است. ﴿۱۲﴾ به راستی که ما امتهای پیش از شما را هنگامی که ستم کردند، هلاک کردیم، در حالی که پیامبران آنها با دلیل روشن به سوی آنان آمدند و آنها ایمان نیاوردند، این گونه گروه مجرمان را کیفر می دهیم. ﴿۱۳﴾ سپس شما را پس از آنها (روی) زمین جانشینان قرار دادیم، تا بنگریم که چگونه عمل می کنید. ﴿۱۴﴾

إِنَّ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا وَرَضُوا بِالْحَيَاةِ
الدُّنْيَا وَاطْمَأَنُّوا بِهَا وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آيَاتِنَا
غَافِلُونَ ﴿٧﴾ أُولَٰئِكَ مَا لَهُمْ النَّارُ بِمَا كَانُوا
يَكْسِبُونَ ﴿٨﴾ إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ يَهْدِيهِمْ رَبُّهُمْ بِإِيمَانِهِمْ تَجْرِي مِنْ
تَحْتِهِمُ الْأَنْهَارُ فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ ﴿٩﴾ دَعَوْهُمْ فِيهَا
سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَتَحِيَّتُهُمْ فِيهَا سَلَامٌ ؕ وَءَاخِرُ
دَعْوَاهُمْ أَنِ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٠﴾ وَلَوْ
يُعِجِلُ اللَّهُ لِلنَّاسِ الشَّرَّ اسْتَعَجَلَهُمْ بِالْخَيْرِ لَفُضِيَ
إِلَيْهِمْ أَجْلُهُمْ فَتَذَرُ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا فِي
طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿١١﴾ وَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ الضُّرُّ^ط
دَعَا نَا لِجَنبِهِ أَوْ قَاعِدًا أَوْ قَابِئًا فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُ
ضُرَّهُ مَرَّ كَأَن لَّمْ يَدْعُنَا إِلَىٰ ضُرِّ مَسَّهُ ؕ كَذَٰلِكَ
زُيِّنَ لِلْمُسْرِفِينَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٢﴾ وَلَقَدْ
أَهْلَكْنَا الْقُرُونَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَمَّا ظَلَمُوا وَجَاءَتْهُمْ
رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ وَمَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا ؕ كَذَٰلِكَ نُجْزِي
الْقَوْمَ الْمُجْرِمِينَ ﴿١٣﴾ ثُمَّ جَعَلْنَاكُمْ خَلِيفَةً فِي
الْأَرْضِ مِنْ بَعْدِهِمْ لِنَنْظُرَ كَيْفَ تَعْمَلُونَ ﴿١٤﴾

وَإِذَا تُلِيٰ عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ قَالَ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا أَنتَ بِقُرْءَانٍ غَيْرِ هَذَا أَوْ بَدَّلَهُ ۗ قُلْ مَا يَكُونُ لِيٰ أَنْ أُبَدِّلَهُ مِنْ تَلْقَائِي نَفْسِي ۗ إِنْ أَتَّبِعُ إِلَّا مَا يُوحَىٰ إِلَيَّ ۗ إِنِّي أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ رَبِّي عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿١٥﴾ قُلْ لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا تَلَوْتُهُ عَلَيْكُمْ وَلَا أَدْرَأَكُمْ بِهِ ۗ فَقَدْ لَبِثْتُ فِيكُمْ عُمُرًا مِّن قَبْلِهِ ۗ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿١٦﴾ فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ بِآيَاتِهِ ۗ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الْمَجْرُمُونَ ﴿١٧﴾ وَيَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَضُرُّهُمْ وَلَا يَنْفَعُهُمْ وَيَقُولُونَ هَتُوْلَآءِ شُفَعَتُونَا عِنْدَ اللَّهِ ۗ قُلْ أَتَتَّبِعُونَ اللَّهَ بِمَا لَا يَعْلَمُ فِي السَّمَوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ ۗ سُبْحٰنَهُ وَتَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿١٨﴾ وَمَا كَانَ النَّاسُ إِلَّا أُمَّةً وَاحِدَةً فَاخْتَلَفُوا ۗ وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِن رَّبِّكَ لَقُضِيَ بَيْنَهُمْ فِي مَا هُمْ يَخْتَلِفُونَ ﴿١٩﴾ وَيَقُولُونَ لَوْلَا أُنزِلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِّن رَّبِّهِ ۗ فَقُلْ إِنَّمَا الْغَيْبُ لِلَّهِ فَانْتَظِرُوا إِنِّي مَعَكُمْ مِنَ الْمُنْتَظِرِينَ ﴿٢٠﴾

و هنگامی که آیات روشن ما بر آنها خوانده شود ، کسانی که به ملاقات ما (در روز قیامت) امید ندارند ، گویند : «قرآنی غیر از این بیاور یا آن را تغییر بده .» (ای پیامبر!) بگو : «من حق ندارم که آن را از پیش خود تغییر دهم ، و من پیروی نمی کنم مگر آنچه را که بر من وحی می شود ، و من اگر پروردگارم را نافرمانی کنم از عذاب روز بزرگ می ترسم » ﴿ ۱۵ ﴾ بگو: « اگر خدا می خواست من آن را بر شما نمی خواندم، و نه (خداوند) شما را از آن آگاه می کرد ، به راستی که پیش از این عمری را در میان شما گذرانده ام ، آیا نمی اندیشید !؟ » ﴿ ۱۶ ﴾ پس چه کسی ستمکارتر است از آن کسی که برخدا دروغ می بندد، ویا آیات او را تکذیب می کند؟! بی گمان مجرمان رستگار نخواهند شد . ﴿ ۱۷ ﴾ و غیر از خدا چیزهای را می پرستند که نه به آنها زیانی می رساند و نه سودشان می بخشد، و می گویند : «اینها (=بتها) شفیعان ما نزد خدا هستند » بگو: «آیا خدا را به چیزی که در آسمانها و در زمین نمی داند، خبر می دهید !؟» منزه است او، و از آنچه با او شریک می سازند برتر است . ﴿ ۱۸ ﴾ (در آغاز) مردم جز امت واحدی نبودند ، پس اختلاف کردند ، و اگر فرمانی نبود پیش از این ، از پروردگار صادر شده بود ، در میان آنها در آنچه که در آن اختلاف داشتند، داوری می شد . ﴿ ۱۹ ﴾ و می گویند «چرا معجزه ای از (جانب) پروردگارش بر او نازل نشده است ؟ » . پس بگو : «(علم) غیب تنها از آن خداست ، پس شما انتظار بکشید که من (نیز) با شما از منتظرانم .»

وَإِذَا أَدْقْنَا النَّاسَ رَحْمَةً مِّنْ بَعْدِ ضَرَاءٍ مَّسْتَهْمٍ إِذَا لَهُمْ مَكْرٌ فِي آيَاتِنَا قُلِ اللَّهُ أَسْرَعُ مَكْرًا إِنَّ رُسُلَنَا يَكْتُبُونَ مَا تَمْكُرُونَ ﴿١١﴾ هُوَ الَّذِي يُسِيرُكُمْ فِي الْأَبْرِ وَالْبَحْرِ حَتَّىٰ إِذَا كُنْتُمْ فِي الْفُلِكِ وَجَرِينَ بَيْنَ يَدَيْهِ طَيْبَةً وَفَرِحُوا بِهَا جَاءَتْهَا رِيحٌ عَاصِفٌ وَجَاءَهُمُ الْمَوْجُ مِنْ كُلِّ مَكَانٍ وَظَنُّوا أَنَّهُمْ أُحِيطَ بِهِمْ دَعَوُا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ لَئِنِ أَخْرَجْنَا مِنْ هَذِهِ لَنَكُونَنَّ مِنَ الشَّاكِرِينَ ﴿١٢﴾ فَلَمَّا أَجْتَهُمْ إِذَا هُمْ يَبْعُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ يَتَأَيُّهَا النَّاسُ إِنَّمَا بَغْيِكُمْ عَلَيَّ أَنْفُسِكُمْ مَتَّعَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا ثُمَّ إِلَيْنَا مَرْجِعُكُمْ فَنُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٣﴾ إِنَّمَا مَثَلُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا كَمَاءٍ أَنْزَلْنَاهُ مِنَ السَّمَاءِ فَاخْتَلَطَ بِهِ نَبَاتُ الْأَرْضِ مِمَّا يَأْكُلُ النَّاسُ وَالْأَنْعَامُ حَتَّىٰ إِذَا أَخَذَتِ الْأَرْضُ زُخْرُفَهَا وَازْبَيَّتْ وَظَنَّ أَهْلُهَا أَنَّهُمْ قَدِرُونَ عَلَيْهَا أَتْنَهَا أَمْرُنَا لَيْلًا أَوْ نَهَارًا فَجَعَلْنَاهَا حَصِيدًا كَأَن لَّمْ تَغْرَبْ بِالْأَمْسِ كَذَلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿١٤﴾ وَاللَّهُ يَدْعُوا إِلَىٰ دَارِ السَّلَامِ وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ إِلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿١٥﴾

وهنگامی که به مردم ، پس از رنج (و زیانی) که به آنها رسیده است رحمتی بچشانیم ، آنگاه آنها در آیات ما نیرنگ می کنند ، بگو: «خداوند در نیرنگ زدن سریعتر است ، بی تردید رسولان (= فرشتگان) ما آنچه نیرنگ می کنید ، می نویسند». ﴿۲۱﴾ او کسی است که شما را در خشکی و دریا به حرکت در می آورد ، تا آنگاه که در کشتی قرار می گیرید ، و (کشتیها) با بادی ملایم آنها را (به سوی مقصد) حرکت می دهند و (آنها) به آن شادمان می شوند . (نا گهان) طوفان شدیدی می وزد ، و موج از هر سو (به سوی آنها) بیاید ، و گمان کنند ، که راه گریزی ندارند (و هلاک خواهند شد) ، خدا را از روی اخلاص می خوانند که : «که اگر ما را از این (گرفتاری) نجات دهی ، قطعاً از سپاسگزاران خواهیم بود». ﴿۲۲﴾ پس چون (خداوند) آنها را نجات داد ، آنها به ناحق در زمین سرکشی (و ستم) می کنند ای مردم! سرکشی (و ستم) شما تنها به زیان خودتان است ، متاع (چند روز) زندگی دنیاست ، سپس باز گشتتان به سوی ماست ، پس شما را به آنچه انجام می دادید ، خبر می دهیم . ﴿۲۳﴾ مثل زندگی دنیا ، همانند آبی است که از آسمان نازل کردیم ، سپس بر اثر آن گیاهان گوناگون زمین از آنچه مردم و چهارپایان می خورند ؛ روید ، تا زمانی که زمین پیرایه خود بگرفت ، و آراسته شد ، و اهل آن گمان کردند که خود بر آن چیره اند ، (نا گهان) فرمان ما در شب یا روزی فرا رسد ، و آنچنان آن (کشتزار) را درو کنیم که گوی دیروز هرگز (کشتزاری) نبوده است . این گونه آیات (خود) را برای گروهی که می اندیشند به تفصیل بیان می کنیم . ﴿۲۴﴾ و خداوند به سرای سلامتی (= بهشت) دعوت می کند ، و هر کس را بخواهد به راه راست هدایت می کند . ﴿۲۵﴾

برای کسانی که نیکی کردند، پاداش نیک (= بهشت) است و افزون بر آن (=رؤیت باری تعالی است). و تیرگی و خواری چهره هایشان را نبوشاند، اینان اهل بهشتند، و جاودانه در آن خواهند ماند. ﴿۲۶﴾ و کسانی که مرتکب بدیها شدند، پاداش هر بدی همانند آن است، و خواری (چهره های) آنها را می پوشاند و هیچ کسی نمی تواند آنها را از (عذاب) خدا ننگه دارد (چنان شوند که) گوی با پاره ای از شب تاریک چهره هایشان پوشیده شده است، اینان اهل آتش (دوزخ) اند و جاودانه در آن خواهند ماند. ﴿۲۷﴾ (و به یاد آورید) روزی که همه ی آنها را گرد آوریم، سپس به کسانی که شرک آوردند گویم: «شما و معبودهایتان در مکان خودتان بمانید» پس آنها را از یکدیگر جدا می کنیم، و معبودهایشان (به آنها) می گویند: «شما ما را عبادت نمی کردید، ﴿۲۸﴾ پس، بس است که خدا میان ما و شما گواه باشد، که ما یقیناً از عبادت شما بی خبر بودیم». ﴿۲۹﴾ آنجا هر کس هر چه پیش فرستاده است، می آزماید، و همه به سوی الله مالک حقیقی شان بازگردانده می شوند، و چیزهای را که افترا می بستند (از نظرشان) گم و ناپود می شوند. ﴿۳۰﴾ بگو: «چه کسی شما را از آسمان و زمین روزی می دهد؟ کیست که مالک شنوایی و بینوایی هاست؟ و چه کسی زنده را از مرده بیرون می آورد، و مرده را از زنده بیرون می آورد؟ و چه کسی کار(جهان) را تدبیر می کند؟ پس بی درنگ خواهند گفت: «الله» پس بگو: «آیا (از او) نمی ترسید؟! ﴿۳۱﴾ پس آن الله پروردگار حقیقی شماست، پس بعد از حق، چه چیزی است جز گمراهی؟ پس چگونه (از پرستش او) روی گران می شوید؟! ﴿۳۲﴾ این چنین سخن پروردگارت بر کسانی که فاسق شدند؛ ثابت شده که آنها ایمان نمی آورند. ﴿۳۳﴾

﴿۱﴾ لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا الْحُسْنَىٰ وَزِيَادَةٌ ۗ وَلَا يَرْهَقُ وُجُوهَهُمْ قَتَرٌ وَلَا ذِلَّةٌ ۗ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ ۗ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٢٦﴾ وَالَّذِينَ كَسَبُوا السَّيِّئَاتِ جَزَاءُ سَيِّئَةٍ بِمِثْلِهَا وَتَرْهَقُهُمْ ذِلَّةٌ ۗ مَا لَهُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ عَاصِمٍ ۗ كَانَمَا أَغَشِيَتْ وُجُوهَهُمْ قِطْعًا مِّنَ اللَّيْلِ مُظْلِمًا ۗ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ ۗ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٢٧﴾ وَيَوْمَ نَحْشُرُهُمْ جَمِيعًا ثُمَّ نَقُولُ لِلَّذِينَ أَشْرَكُوا مَكَانَكُمْ أَنْتُمْ وَشُرَكَاءُكُمْ ۖ فَزَيَّلْنَا بَيْنَهُمْ ۗ وَقَالَ شُرَكَاءُهُمْ مَا كُنْتُمْ إِلَّا نَا تَعْبُدُونَ ﴿٢٨﴾ فَكَفَىٰ بِاللَّهِ شَهِيدًا بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ إِنْ كُنَّا عَنْ عِبَادَتِكُمْ لَغَافِلِينَ ﴿٢٩﴾ هُنَالِكَ تَبْلُوا كُلُّ نَفْسٍ مَّا أَسْلَفَتْ ۗ وَرُدُّوْا إِلَى اللَّهِ مَوْلَاهُمُ الْحَقُّ ۗ وَصَلَّ عَنْهُمْ مَّا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿٣٠﴾ قُلْ مَنْ يَرْزُقُكُمْ مِّنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ أَمَّن يَمْلِكُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَرَ وَمَنْ يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَمِيتِ وَيُخْرِجُ الْمَمِيتَ مِنَ الْحَيِّ وَمَنْ يُدَبِّرُ الْأَمْرَ ۗ فَسَيَقُولُونَ اللَّهُ ۗ فَقُلْ أَفَلَا تَتَّقُونَ ﴿٣١﴾ فَذَلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ الْحَقُّ ۗ فَمَاذَا بَعَدَ الْحَقِّ إِلَّا الْوَهْلُ ۗ فَأَنَّى تُصَرِّفُونَ ﴿٣٢﴾ كَذَٰلِكَ حَقَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ عَلَى الَّذِينَ فَسَقُوا أَنَّهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٣٣﴾

قُلْ هَلْ مِنْ شُرَكَائِكُمْ مَنْ يَبْدُوا الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ ۚ قُلِ
 اللَّهُ يَبْدُوا الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ ۗ فَأَنْتُمْ تُؤْفَكُونَ ﴿۳۱﴾ قُلْ
 هَلْ مِنْ شُرَكَائِكُمْ مَنْ يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ ۚ قُلِ اللَّهُ يَهْدِي
 لِلْحَقِّ ۗ أَفَمَنْ يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ أَحَقُّ أَنْ يُتَّبَعَ أَمْ مَنْ لَا
 يَهْدِي ۗ إِلَّا أَنْ يَهْدِي ۗ فَمَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ ﴿۳۲﴾
 وَمَا يَتَّبِعُ أَكْثَرُهُمْ إِلَّا ظَنًّا ۚ إِنَّ الظَّنَّ لَا يُغْنِي مِنَ الْحَقِّ
 شَيْئًا ۚ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِمَا يَفْعَلُونَ ﴿۳۳﴾ وَمَا كَانَ هَذَا
 الْقُرْآنُ أَنْ يُفْتَرَى مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلَكِنْ تَصَدِيقَ
 الَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ وَتَفْصِيلَ الْكِتَابِ لَا رَيْبَ فِيهِ مِنْ رَبِّ
 الْعَالَمِينَ ﴿۳۴﴾ أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ ۗ قُلْ فَاتُوا بِسُورَةٍ
 مِثْلِهِ وَادْعُوا مَنْ اسْتَطَعْتُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ
 صَادِقِينَ ﴿۳۵﴾ بَلْ كَذَّبُوا بِمَا لَمْ يُحِيطُوا بِعِلْمِهِ وَلَمَّا
 يَأْتِهِمْ تَأْوِيلُهُ ۚ كَذَلِكَ كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ ۗ فَانظُرْ
 كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الظَّالِمِينَ ﴿۳۶﴾ وَمِنْهُمْ مَنْ يُؤْمِنُ
 بِهِ ۗ وَمِنْهُمْ مَنْ لَا يُؤْمِنُ بِهِ ۗ وَرَبُّكَ أَعْلَمُ
 بِالْمُفْسِدِينَ ﴿۳۷﴾ وَإِنْ كَذَّبُوكَ فَقُلْ لِي عَمَلٍ وَلَكُمْ
 عَمَلُكُمْ ۗ أَنْتُمْ بَرِيْعُونَ مِمَّا أَعْمَلُ وَأَنَا بَرِيْعٌ مِمَّا
 تَعْمَلُونَ ﴿۳۸﴾ وَمِنْهُمْ مَنْ يَسْتَمِعُونَ إِلَيْكَ ۚ أَفَأَنْتَ
 تُسْمِعُ الصُّمَّ وَلَوْ كَانُوا لَا يَعْقِلُونَ ﴿۳۹﴾

بگو: «آیا از این معبودهای شما کسی هست که آفرینش شما را
 آغاز می کند، سپس آن را باز می گرداند؟!» بگو: «اللَّهُ آفرینش را
 آغاز می کند، سپس آن را باز می گرداند، پس چگونه (از حق)
 منحرف می شوید؟!» ﴿۳۴﴾ بگو: «آیا از این معبودهای شما
 کسی هست که به (سوی) حق هدایت می کند؟!» بگو: «اللَّهُ
 به (سوی) حق هدایت می کند، آیا کسی که به (سوی) حق
 هدایت می کند، برای پیروی سزاوارتر است یا کسی که خود
 هدایت نمی شود؛ مگر آن که هدایتش کنند؟! پس شما را چه
 شده؟! چگونه داوری می کنید؟!» ﴿۳۵﴾ و بیشتر آنها جزاز
 گمان پیروی نمی کنند، بی تردید، گمان، از حق بی نیاز نمی
 کند، یقیناً خداوند به آنچه می کنند، داناست. ﴿۳۶﴾ و (سزاوار
 نیست این قرآن، به دروغ (بدون وحی الهی) به خدا نسبت داده
 شود؛ بلکه تصدیق کننده چیزی است که پیش از آن (نازل شده)
 است، و بیان و تفصیل (آن) کتاب است، شکی در آن نیست، از
 (جانب) پروردگار جهانیان است. ﴿۳۷﴾ آیا آنها می گویند: «(او)
 آن را به دروغ (به خدا) نسبت داده است؟!» بگو: «اگر راست می
 گویند، پس یک سوره همانند آن بیاورید، و جز خدا هر که را
 که می توانید به یاری بخوانید» ﴿۳۸﴾ بلکه آنها چیزی را تکذیب
 کردند که به آن علم و احاطه نداشتند، و هنوز برای آنها مصداق
 (و حقیقت) آن نیامده است، بدین گونه کسانی که پیش از آنها
 بودند (نیز) تکذیب کردند، پس بنگر سرانجام ستمکاران چگونه
 بوده است. ﴿۳۹﴾ و از آنها کسی هست که به آن ایمان می آورد
 ، و از آنها کسی هست که به آن ایمان نمی آورد، و پروردگار تو
 به مفسدان آگاه تر است. ﴿۴۰﴾ و اگر (کافران) تو را تکذیب
 کردند، پس بگو: «عمل من برای خودم، و عمل شما برای
 خودتان است، شما از آنچه من می کنم بیزارید، و من (نیز) از
 آنچه (شما) می کنید بیزارم.» ﴿۴۱﴾ و از آنها کسانی هستند که
 به تو گوش فرا می دهند، آیا تو می توانی کران را بشنوانی، و هر
 چند نفهمند؟! ﴿۴۲﴾

و از آنها کسانی اند که به تو می نگرند ، آیا تو می توانی
 کران را راهنمایی کنی ، و هر چند نبینند؟! ﴿۴۳﴾ یقیناً
 خداوند به مردم هیچ ستم نمی کند ، ولی مردم به خویش
 ستم می کنند . ﴿۴۴﴾ و روزی که (خداوند) آنها را محشور
 می کند ، (چنان احساس می کنند) گویی جز ساعتی از روز
 که یکدیگر را بشناسند (در دنیا) درنگ نکرده اند ، به راستی
 کسانی که لقای خداوند را تکذیب کردند ، زیان کردند ،
 و هدایت نیافتند . ﴿۴۵﴾ و اگر پاره ای از چیز های را که به
 آنها وعده داده ایم به تو نشان دهیم ، یا تو را بمیرانیم ، پس
 باز گشت شان به سوی ماست ، پس خداوند بر آنچه که می
 کنند ، گواه است . ﴿۴۶﴾ برای هر امتی پیامبری است ، پس
 هنگامی که پیامبران آمد ، میان آنها به عدالت داوری شود ،
 و به آنها ستم نخواهد شد . ﴿۴۷﴾ و می گویند : «اگر راست
 می گویند این وعده (عذاب) کی خواهد بود؟!». ﴿۴۸﴾
 بگو : «من برای خودم مالک هیچ زبانی و سودی نیستم ، جز
 آنچه خدا بخواهد ، برای هر امتی سر آمدی است ، هنگامی
 که سر آمد آنها فرا رسد ، پس نه ساعتی تأخیر می کند ، و نه
 پیشی می گیرند .». ﴿۴۹﴾ بگو : «به من خبر دهید؛ اگر عذاب
 او شبانگاه یا در روز به سراغ شما آید ، مجرمان چه چیز را
 (اینگونه) به شتاب می طلبند؟!». ﴿۵۰﴾ باز هنگامی که
 (عذاب) واقع شد ، آیا به آن ایمان می آورید؟ (آنگاه گفته
 می شود) : حالا ، در حالی که با شتاب آن را می خواستید .
 ﴿۵۱﴾ سپس به کسانی که ستم کردند گفته می شود
 : «عذاب جاوید را بچشید! آیا جز به آنچه که می کردید
 کیفر داده می شوید؟!». ﴿۵۲﴾ و از تو خبر می گیرند : آیا آن
 حق است؟! بگو : «آری ، سو گند به پروردگارم ، قطعاً آن
 حق است ، و شما عاجز کننده نیستید) و نمی توانید از آن فرار
 کنید)». ﴿۵۳﴾

وَمِنْهُمْ مَّن يَنْظُرُ إِلَيْكَ أَفَأَنْتَ تَهْدِي الْعَمَىٰ وَلَوْ
 كَانُوا لَا يُبْصِرُونَ ﴿٤٣﴾ إِنَّ اللَّهَ لَا يَظْلِمُ النَّاسَ
 شَيْئًا وَلَكِنَّ النَّاسَ أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٤٤﴾ وَيَوْمَ
 نَحْشُرُهُمْ كَأَن لَّمْ يَلْبَثُوا إِلَّا سَاعَةً مِّنَ النَّهَارِ
 يَتَعَارَفُونَ بَيْنَهُمْ قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِلِقَاءِ اللَّهِ
 وَمَا كَانُوا مُهْتَدِينَ ﴿٤٥﴾ وَإِنَّمَا نُرِيكَ بَعْضَ الَّذِي
 نَعِدُهُمْ أَوْ نَتَوَفَّيْكَ فَإِلَيْنَا مَرْجِعُهُمْ ثُمَّ اللَّهُ شَهِيدٌ
 عَلَىٰ مَا يَفْعَلُونَ ﴿٤٦﴾ وَلِكُلِّ أُمَّةٍ رَّسُولٌ فَإِذَا
 جَاءَ رَسُولُهُمْ قُضِيَ بَيْنَهُمْ بِالْقِسْطِ وَهُمْ لَا
 يُظْلَمُونَ ﴿٤٧﴾ وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَذَا الْوَعْدُ إِن كُنْتُمْ
 صَادِقِينَ ﴿٤٨﴾ قُلْ لَا أَمْلِكُ لِنَفْسِي ضَرًّا وَلَا نَفْعًا
 إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ لِكُلِّ أُمَّةٍ أَجَلٌ إِذَا جَاءَ أَجْلُهُمْ فَلَا
 يَسْتَعْجِرُونَ سَاعَةً وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ ﴿٤٩﴾ قُلْ
 أَرَأَيْتُمْ إِنِ اتَّكُمُ عَذَابُهُ بَيْنًا أَوْ نَهَارًا مَاذَا
 يَسْتَعْجِلُ مِنْهُ الْمُجْرِمُونَ ﴿٥٠﴾ أَثُمَّ إِذَا مَا وَقَعَ
 ءَامَنْتُمْ بِهِ ءَأَلْكَنَ وَقَدْ كُنْتُمْ بِهِ تَسْتَعْجِلُونَ ﴿٥١﴾
 ثُمَّ قِيلَ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا ذُوقُوا عَذَابَ الْخُلْدِ هَلْ
 تُجْرُونَ إِلَّا بِمَا كُنْتُمْ تَكْسِبُونَ ﴿٥٢﴾
 وَيَسْتَنْبِئُونَكَ أَحَقُّ هُوَ قُلْ إِي وَرَبِّي إِنَّهُ لَحَقٌّ
 وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ ﴿٥٣﴾

وَلَوْ أَنَّ لِكُلِّ نَفْسٍ ظَلَمَتْ مَا فِي الْأَرْضِ لَافْتَدَتْ بِهِ ۗ وَأَسْرُوا النَّدَامَةَ لَمَّا رَأَوُا الْعَذَابَ ۗ وَقُضِيَ بَيْنَهُم بِالْقِسْطِ ۗ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿٥٤﴾ أَلَا إِنَّ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۗ أَلَا إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٥٥﴾ هُوَ يُخَيِّئُ وَيُمِيتُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٥٦﴾ يَتَأْتِيهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَتْكُمْ مَوْعِظَةٌ مِّن رَّبِّكُمْ ۖ وَشِفَاءٌ لِّمَا فِي الصُّدُورِ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ ﴿٥٧﴾ قُلْ بِفَضْلِ اللَّهِ وَبِرَحْمَتِهِ ۖ فَبِذَلِكَ فَلْيَفْرَحُوا هُوَ خَيْرٌ مِّمَّا يَجْمَعُونَ ﴿٥٨﴾ قُلْ أَرَأَيْتُمْ مَا أَنزَلَ اللَّهُ لَكُمْ مِّن رِّزْقٍ فَجَعَلْتُمْ مِّنْهُ حَرَامًا وَحَلَلًا قُلْ ۗ إِنَّ اللَّهَ آذِنَ لَكُمْ أَمْرًا عَلَى اللَّهِ تَفَتَّرُونَ ﴿٥٩﴾ وَمَا ظَنُّ الَّذِينَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ۗ إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَشْكُرُونَ ﴿٦٠﴾ وَمَا تَكُونُ فِي شَأْنٍ وَمَا تَتْلُوا مِنْهُ مِنْ قُرْآنٍ وَلَا تَعْمَلُونَ مِنْ عَمَلٍ إِلَّا كُنَّا عَلَيْكُمْ شُهُودًا إِذْ تُفِيضُونَ فِيهِ ۗ وَمَا يَعْزُبُ عَنْ رَبِّكَ مِن مِّثْقَالِ ذَرَّةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ وَلَا أَصْغَرَ مِن ذَلِكَ وَلَا أَكْبَرَ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُّبِينٍ ﴿٦١﴾

و هر کس که ستم کرده ، اگر تمام آنچه در زمین است داشته باشد، حتماً (همه را) برای نجات خودش بدهد ، و هنگامی که عذاب را ببیند ، پشیمانی (خود) را کتمان کند ، و میان آنها به عدالت داوری شود، و به آنها ستم نخواهد شد . ﴿٥٤﴾ آگاه باشید ، بی شک آنچه در آسمانها و زمین است ، از آن خداست ، آگاه باشید همانا وعده ی خدا حق است ، و لیکن بیشتر آنها نمی دانند . ﴿٥٥﴾ اوست که زنده می کند و می میراند ، و(همه) به سوی او باز گردانده می شوید . ﴿٥٦﴾ ای مردم ! به راستی که برای شما از جانب پروردگارتان موعظه ای آمد، و شفایی برای آنچه در سینه هاست و هدایت و رحمتی برای مؤمنان است . ﴿٥٧﴾ بگو: «به فضل خدا و به رحمت او ، پس باید بدان خوشحال شوند، که آن از آنچه می اندوزند؛ بهتر است .» ﴿٥٨﴾ بگو: «به من خبر دهید؛ آنچه از روزی که خداوند برای شما نازل کرده است ، پس بخشی از آن را حلال ، و بخشی را حرام نموده اید ؟!» بگو: «آیا خداوند به شما اجازه داده است یا بر خدا دروغ می بندید؟» ﴿٥٩﴾ و کسانی که بر خدا دروغ می بندند ، (در باره ی) روز قیامت چه می پندارند ؟! بی گمان خداوند بر (همه ی) مردم فضل (و کرم) دارد، ولیکن بیشترشان سپاسگزاری نمی کنند . ﴿٦٠﴾ و در هیچ کار(و حالی) نباشی ، و هیچ بخشی از قرآن را نمی خوانی، و هیچ عملی را انجام نمی دهی، مگر اینکه ما (حاضر و) گواه بر شما هستیم ، هنگامی که در آن (عمل) وارد می شوید ، و هموزن ذره ای در زمین و نه در آسمان بر پروردگارت پوشیده نمی ماند ، و نه کوچکتر از آن (ذره) و نه بزرگتر ، مگر اینکه در کتاب روشن (لوح محفوظ ، ثبت) است . ﴿٦١﴾

أَلَا إِنَّ أَوْلِيَاءَ اللَّهِ لَا خَوْفَ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿۱۲﴾ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ ﴿۱۳﴾ لَهُمُ الْبُشْرَىٰ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ لَا تَبْدِيلَ لِكَلِمَاتِ اللَّهِ ذَٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿۱۴﴾ وَلَا تَحْزَنْكَ قَوْلُهُمْ إِنَّ الْعِزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿۱۵﴾ أَلَا إِنَّ لِلَّهِ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ وَمَا يَتَّبِعُ الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ شُرَكَاءَ ۗ إِنَّ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَإِنَّ هُمْ إِلَّا يَحْزَنُونَ ﴿۱۶﴾ هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ لِتَسْكُنُوا فِيهِ وَالنَّهَارَ مُبْصِرًا ۗ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَسْمَعُونَ ﴿۱۷﴾ قَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَدًا ۗ سُبْحٰنَهُ ۗ هُوَ الْعَنِيُّ ۗ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ ۗ إِنَّ عِنْدَكُمْ مِّنْ سُلْطٰنٍ مُّبِينٍ ۗ أَتَقُولُونَ عَلَىٰ اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿۱۸﴾ قُلْ إِنَّ الَّذِينَ يَفْتُرُونَ عَلَىٰ اللَّهِ الْكَذِبَ لَا يُفْلِحُونَ ﴿۱۹﴾ مَتَّعُ فِي الدُّنْيَا ثُمَّ إِلَيْنَا مَرْجِعُهُمْ ثُمَّ نُنذِقُهُمُ الْعَذَابَ الشَّدِيدَ بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ ﴿۲۰﴾

آگاه باشید! همانا دوستان خدا، نه ترسی بر آنهاست، و نه آنها غمگین می شوند. ﴿۶۲﴾ (همان) کسانی که ایمان آوردند، و پرهیزگاری می کردند. ﴿۶۳﴾ برای آنان در زندگی دنیا و در آخرت بشارت است، سخنان خدا تغییر ناپذیر است، این همان کامیابی بزرگ است. ﴿۶۴﴾ (ای پیامبر!) سخن آنها تو را غمگین نکند بی گمان تمام عزت (و پیروزمندی) از آن خداست، او شنوای داناست. ﴿۶۵﴾ آگاه باشید، هر که در آسمانها و هر که در زمین است، از آن خداست، و کسانی که غیر خدا؛ شریکان را می خوانند، پیروی (از دلیلی) نمی کنند، آنها تنها از گمان پیروی می کنند، و آنها فقط دروغ می گویند. ﴿۶۶﴾ او کسی است که شب را برای شما قرار داد، تا در آن آرام بگیرید، و روز را روشن (قرار داد) بی گمان در اینها نشانه هایی است برای گروهی که می شنوند. ﴿۶۷﴾ (مشرکان) گفتند: «خداوند فرزندی برگزیده است» او منزه است، او بی نیاز است، آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است از آن اوست، هیچ دلیلی نزد شما بر این (ادعا) نیست، آیا بر خدا چیزی می گویند که نمی دانید؟! ﴿۶۸﴾ بگو: «بی گمان کسانی که به خدا دروغ می بندند، رستگار نمی شوند». ﴿۶۹﴾ بر خورداری (نا چیز) در دنیا دارند، آنگاه باز گشت شان به سوی ماست، سپس عذاب سختی بسبب آنکه کفر می ورزیدند؛ به آنها می چشانیم. ﴿۷۰﴾

* وَأَتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَأَ نُوحٍ إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ يَنْقُورِمْ إِن
 كَانَ كَبُرَ عَلَيْكُمْ مَقَامِي وَتَذَكِيرِي بِبَايْتِ اللَّهِ فَعَلَى
 اللَّهِ تَوَكَّلْتُ فَأَجْمِعُوا أَمْرَكُمْ وَشُرَكَاءَكُمْ ثُمَّ لَا يَكُنْ
 أَمْرُكُمْ عَلَيْكُمْ غُمَّةً ثُمَّ اقْضُوا إِلَيَّ وَلَا تُنظِرُونِ ﴿٧١﴾
 فَإِن تَوَلَّيْتُمْ فَمَا سَأَلْتُكُمْ مِنْ أَجْرٍ إِن أَجْرِي إِلَّا
 عَلَى اللَّهِ وَأُمِرْتُ أَنْ أَكُونَ مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿٧٢﴾
 فَكَذَّبُوهُ فَجَبْنَاهُ وَمَنْ مَعَهُ فِي الْفُلْكِ وَجَعَلْنَاهُمْ
 خَلْفَةً وَأَغْرَقْنَا الَّذِينَ كَذَّبُوا بِبَايَتِنَا فَاَنْظُرْ كَيْفَ
 كَانَ عَاقِبَةُ الْمُتَدْرِبِينَ ﴿٧٣﴾ ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِ
 رُسُلًا إِلَى قَوْمِهِمْ فَجَاءَهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانُوا
 لِيُؤْمِنُوا بِمَا كَذَّبُوا بِهِ مِنْ قَبْلُ كَذَلِكَ نَنْطَبِعُ عَلَى
 قُلُوبِ الْمُعْتَدِينَ ﴿٧٤﴾ ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِم مُوسَى
 وَهَارُونَ إِلَى فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ بِبَايَتِنَا فَاسْتَكْبَرُوا
 وَكَانُوا قَوْمًا مُجْرِمِينَ ﴿٧٥﴾ فَلَمَّا جَاءَهُمُ الْحَقُّ مِنْ
 عِنْدِنَا قَالُوا إِنَّ هَذَا لِسِحْرٌ مُبِينٌ ﴿٧٦﴾ قَالَ مُوسَى
 أَتَقُولُونَ لِلْحَقِّ لَمَّا جَاءَكُمْ أَسِحْرٌ هَذَا وَلَا
 يُفْلِحُ السَّاحِرُونَ ﴿٧٧﴾ قَالُوا أَجِئْتَنَا لِنَلْفِتَنَّا عَمَّا
 وَجَدْنَا عَلَيْهِ ءَابَاءَنَا وَتَكُونَ لَكُمْ الْكِبْرِيَاءُ فِي
 الْأَرْضِ وَمَا خُنْ لَكُمْ بِمُؤْمِنِينَ ﴿٧٨﴾

و داستان نوح را بر آنها بخوان ، چون به قوم خود گفت : « ای
 قوم من ! اگر اقامت من ، و یاد آوری من به آیات خدا ، بر
 شما گران آمده است ، پس من بر خدا تو کل کردم ، شما
 تدبیر (و اندیشه ی) خود و معبودهایتان را جمع کنید ، سپس
 هیچ چیز از کارهایتان بر شما پوشیده نماند ، آنگاه (برای
 کشتن) به سوی من هجوم آورید ، و (لحظه ای) مرا مهلت
 ندهید . ﴿ ۷۱ ﴾ پس اگر روی بگردانید ، من (در مقابل
 دعوت) از شما هیچ مزدی نخواسته ام ، مزد من ، تنها بر
 خداست ، و من مأمور شده ام که از مسلمانان باشم . ﴿ ۷۲ ﴾
 پس آنها او را تکذیب کردند ، آنگاه ما او ، و آنان که با او در
 کشتی بودند ، نجات دادیم ، و آنها را جانشتین (گذشتگان)
 قرار دادیم ، و کسانی را که آیات ما را تکذیب کردند ؛ غرق
 کردیم . پس بنگر که سرانجام بیم دادگان چگونه بود !
 ﴿ ۷۳ ﴾ سپس بعد از او (= نوح) پیامبرانی به سوی قومشان
 فرستادیم ، پس آنان دلایل روشنی برای شان آوردند ، پس
 آنها (مستعد) نبودند که به آنچه پیش از آن تکذیب کرده
 بودند ، ایمان آوردند . این چنین بر دلهای تجاوزکاران مهر
 می نهیم . ﴿ ۷۴ ﴾ سپس بعد از آنها موسی و (برادرش) هارون
 را با آیات خود به سوی فرعون و اطرافیان فرستادیم ، پس
 آنها تکبر ورزیدند ، و آنها گروه مجرم بودند . ﴿ ۷۵ ﴾ پس
 چون حق از نزد ما برای آنها آمد ، گفتند : « بی گمان این
 جادویی آشکار است . » ﴿ ۷۶ ﴾ موسی گفت : « آیا درباره ی
 حق ، چون برای شما آمده است (چنین) می گویند ؟! آیا این
 جادو است ؟ در حالی که جادوگران رستگار نمی شوند . »
 ﴿ ۷۷ ﴾ (فرعونیان) گفتند : آیا آمده ای که ما را از آنچه
 نیاکانمان بر آن یافتیم ، باز داری ، و بزرگی (و حکومت) در
 روی زمین ، از آن شما دو تن باشد ؟ ما به شما دو نفر ایمان
 نمی آوریم . ﴿ ۷۸ ﴾

وَقَالَ فِرْعَوْنُ أَتُنُونِي بِكُلِّ سِحْرِ عَلِيمٍ ﴿٧٦﴾ فَلَمَّا جَاءَ السَّحْرَةُ قَالَ لَهُم مُوسَى الْقُوا مَا أَنْتُمْ مُلْقُونَ ﴿٧٧﴾ فَلَمَّا الْقُوا قَالَ مُوسَى مَا جِئْتُمْ بِهِ السِّحْرُ إِنَّ اللَّهَ سَيَبْطِلُهُ إِنَّ اللَّهَ لَا يُصْلِحُ عَمَلَ الْمُفْسِدِينَ ﴿٧٨﴾ وَنَحِقُ اللَّهُ الْحَقَّ بِكَلِمَاتِهِ وَلَوْ كَرِهَ الْمُجْرِمُونَ ﴿٧٩﴾ فَمَا آمَنَ لِمُوسَى إِلَّا ذُرِّيَّةٌ مِّن قَوْمِهِ عَلَى خَوْفٍ مِّن فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِمْ أَن يَفْتِنَهُمْ وَإِنَّ فِرْعَوْنَ لَعَالٍ فِي الْأَرْضِ وَإِنَّهُ لَمِنَ الْمُسْرِفِينَ ﴿٨٠﴾ وَقَالَ مُوسَى يَنْقَوْمُ إِن كُنْتُمْ ءَامِنْتُمْ بِاللَّهِ فَعَلَيْهِ تَوَكَّلُوا إِن كُنْتُمْ مُسْلِمِينَ ﴿٨١﴾ فَقَالُوا عَلَى اللَّهِ تَوَكَّلْنَا رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً لِّلْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٨٢﴾ وَجِئْنَا بِرَحْمَتِكَ مِنَ الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴿٨٣﴾ وَأَوْحَيْنَا إِلَى مُوسَى وَأَخِيهِ أَن تَبَوَّءَا لِقَوْمِكُمَا بِمِصْرَ بَيْوتًا وَأَجْعَلُوا بُيُوتَكُمْ قِبْلَةً وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَذُكِّرُوا الْمُؤْمِنِينَ ﴿٨٤﴾ وَقَالَ مُوسَى رَبَّنَا إِنَّكَ آتَيْتَ فِرْعَوْنَ وَمَلَئَهُ زِينَةً وَأَمْوَالًا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا رَبَّنَا لِيُضِلُّوا عَن سَبِيلِكَ رَبَّنَا اطْمِسْ عَلَى أَمْوَالِهِمْ وَأَشْدُدْ عَلَى قُلُوبِهِمْ فَلَا يُؤْمِنُوا حَتَّى يَرَوْا الْعَذَابَ الْأَلِيمَ ﴿٨٥﴾

و فرعون گفت: «تمام جادوگران (ماهر و) دانا نزد من بیاورید». ﴿۷۹﴾ پس چون جادوگران آمدند، موسی به آنها گفت: «آنچه شما (از وسایل سحر) می توانید بیفکنید، (اکنون بر زمین) بیفکنید». ﴿۸۰﴾ پس چون افکندند، موسی گفت: «آنچه شما آورده اید، سحر است، بی گمان خداوند آن را باطل خواهد کرد، همانا خداوند عمل مفسدان را اصلاح نمی کند. ﴿۸۱﴾ و خداوند با کلمات خود، حق را (ثابت و) پایدار می کند گرچه مجرمان کراهت داشته باشند». ﴿۸۲﴾ پس هیچ کس به موسی ایمان نیاورد، جز گروهی اندک از قوم او، (آن هم) با ترس فرعون و اطرافیانش، که مبادا آنها را بیازارد، و بی شک فرعون در زمین سرکش (و جاه طلب) بود، و همانا او از اسرافکاران بود. ﴿۸۳﴾ موسی گفت: «ای قوم من! اگر شما به خدا ایمان آورده اید، پس بر او توکل کنید، اگر مسلمان هستید». ﴿۸۴﴾ گفتند: «بر خدا توکل کرده ایم، پروردگارا! ما را دستخوش فتنه ی گروه ستمگر قرار نده، ﴿۸۵﴾ و به رحمت ما را از (شر) گروه کافران نجات بده». ﴿۸۶﴾ و به موسی و برادرش (هارون) وحی کردیم که: برای قوم خود، خانه های در (سرزمین) مصر انتخاب کنید، و خانه هایتان را عبادتگاه قرار دهید، و نماز را بر پا دارید، و (ای موسی!) مؤمنان را (به پیروزی و بهشت) بشارت بده. ﴿۸۷﴾ و موسی گفت: «پروردگارا! تو به فرعون و اطرافیانش زینت و اموالی (فراوان) در زندگی دنیا داده ای، پروردگارا! تا (بدین وسیله دیگران را) از راه تو گمراه کنند. پروردگارا! اموالشان را نابود کن، و دلهایشان را سخت کن، پس آنها ایمان نمی آورند، تا عذاب دردناک را ببینند». ﴿۸۸﴾

قَالَ قَدْ أُجِيبَت دَعْوَتُكُمْ فَاَسْتَقِيمَا وَلَا تَتَّبِعَانِ
 سَبِيلَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٨٩﴾ * وَجَوَزْنَا بِبَنِي
 إِسْرَائِيلَ الْبَحْرَ فَاتَّبَعَهُمْ فِرْعَوْنُ وَجُنُودُهُ بَغْيًا
 وَعَدْوًا حَتَّى إِذَا أَدْرَكَهُ الْغَرَقُ قَالَ ءَأَمِنْتُ أَنَّهُ
 لَا إِلَهَ إِلَّا الَّذِي ءَأَمِنْتُ بِهِ بَنُو إِسْرَائِيلَ وَأَنَا مِنَ
 الْمُسْلِمِينَ ﴿٩٠﴾ ءَأَلْتَنَ وَقَدْ عَصَيْتَ قَبْلُ وَكُنْتَ
 مِنَ الْمُفْسِدِينَ ﴿٩١﴾ فَالْيَوْمَ نُنَجِّيكَ بَدَنِكَ
 لَتَكُونَ لِمَنْ خَلْفَكَ ءَايَةً وَإِنَّ كَثِيرًا مِّنَ النَّاسِ
 عَنِ ءَايَتِنَا لَعَنُفُلُونَ ﴿٩٢﴾ وَلَقَدْ بَوَّأْنَا بَنِي
 إِسْرَائِيلَ مُبَوَّأً صِدْقٍ وَرَزَقْنَهُمْ مِّنَ الطَّيِّبَاتِ فَمَا
 اخْتَلَفُوا حَتَّى جَاءَهُمُ الْعِلْمُ إِنَّ رَبَّكَ يَقْضِي بَيْنَهُمْ
 يَوْمَ الْقِيَمَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿٩٣﴾ فَإِن
 كُنْتَ فِي شَكٍّ مِّمَّا أَنزَلْنَا إِلَيْكَ فَسْئَلِ الَّذِينَ
 يَقْرَأُونَ الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكَ لَقَدْ جَاءَكَ الْحَقُّ
 مِنْ رَبِّكَ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُمْتَرِينَ ﴿٩٤﴾ وَلَا
 تَكُونَنَّ مِنَ الَّذِينَ كَذَبُوا بِءَايَاتِ اللَّهِ فَتَكُونُوا
 مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٩٥﴾ إِنَّ الَّذِينَ حَقَّتْ عَلَيْهِمْ
 كَلِمَتُ رَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٩٦﴾ وَلَوْ جَاءَهُمْ كُلُّ
 ءَايَةٍ حَتَّى يَرَوْا الْعَذَابَ الْأَلِيمَ ﴿٩٧﴾

(خداوند) فرمود: «قطعاً دعای شما دو نفر پذیرفته شد، پس استقامت کنید، و از راه کسانی که نمی دانند، پیروی نکنید» ﴿۸۹﴾ و (سر انجام ما) بنی اسرائیل را از دریا گذرانیدیم، پس فرعون و سپاهیان او از روی ستم و تعدی، در پی آنها رفتند، چون (فرعون) هنگام غرق شدنش فرا رسید، گفت: «ایمان آوردم، که هیچ معبودی (به حق) نیست؛ جز کسی که بنی اسرائیل به او ایمان آورده اند، و من از مسلمانان هستم». ﴿۹۰﴾ (به او گفته شد: حالا؟ در حالی که قبلاً نافرمانی کردی و از مفسدان بودی! ﴿۹۱﴾ پس امروز بدنت را (از دریا) نجات می دهیم، تا عبرتی برای کسانی که بعد از تو می آیند باشی، و بی گمان بسیاری از مردم از آیات ما غافلند. ﴿۹۲﴾ و به راستی که بنی اسرائیل را در جایگاه نیکو منزل دادیم، و از پاکیزه ها روزیشان دادیم، پس اختلاف نکردند تا اینکه علم (و آگاهی) برای شان آمد، بی گمان پروردگارتو، روز قیامت در آنچه در آن اختلاف می کردند، میانشان داوری خواهد کرد. ﴿۹۳﴾ پس اگر در آنچه بر تو نازل کرده ایم در تردید هستی، از کسانی که کتاب (آسمانی) پیش از تو را می خوانند؛ بپرس، یقیناً حق از طرف پروردگارت به تو رسیده است، پس هرگز از تردید کنندگان مباش! ﴿۹۴﴾ و مباش هرگز از کسانی که آیات خدا را تکذیب کردند، آنگاه از زیانکاران خواهی بود. ﴿۹۵﴾ بی گمان کسانی که فرمان پروردگار بر آنها تحقق یافته، ایمان نمی آورند، ﴿۹۶﴾ هر چند که هر گونه آیه (و معجزه) برای آنها بیاید، تا زمانی که عذاب دردناک را ببینند. ﴿۹۷﴾

فَلَوْلَا كَانَتْ قَرْيَةٌ ءَامَنَتْ فَنَفَعَهَا إِيمَنُهَا إِلَّا قَوْمٌ يُونُسَ لَمَّا ءَامَنُوا كَشَفْنَا عَنْهُمْ عَذَابَ الْخِزْيِ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَمَتَّعْنَاهُمْ إِلَىٰ حِينٍ ﴿٩٨﴾ وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ لَأَمَنَّ مَنْ فِي الْأَرْضِ كُلَّهُمْ جَمِيعًا أَفَأَنْتَ تُكْرِهُ النَّاسَ حَتَّىٰ يَكُونُوا مُؤْمِنِينَ ﴿٩٩﴾ وَمَا كَانَ لِنَفْسٍ أَنْ تُؤْمِنَ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ ۗ وَجَعَلَ الرِّجْسَ عَلَى الَّذِينَ لَا يَعْقِلُونَ ﴿١٠٠﴾ قُلِ انظُرُوا مَاذَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۗ وَمَا تُغْنِي الْآيَاتُ وَالنُّذُرُ عَن قَوْمٍ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٠١﴾ فَهَلْ يَنْتَظِرُونَ إِلَّا مِثْلَ أَيَّامِ الَّذِينَ خَلَوْا مِن قَبْلِهِمْ قُلِ فَانظُرُوا إِنِّي مَعَكُمْ مِنَ الْمُنْتَظِرِينَ ﴿١٠٢﴾ ثُمَّ نُنَجِّي رُسُلَنَا وَالَّذِينَ ءَامَنُوا ۗ كَذَلِكَ حَقًّا عَلَيْنَا نُنَجِّ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٠٣﴾ قُلِ يَأَيُّهَا النَّاسُ إِن كُنتُمْ فِي شَكٍّ مِّن دِينِي فَلَا أَعْبُدُ الَّذِينَ تَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ ۗ وَلَٰكِن أَعْبُدُ اللَّهَ الَّذِي يَتَوَفَّنكُمْ ۗ وَأُمِرْتُ أَنْ أَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٠٤﴾ وَأَنْ أَقِمَّ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٠٥﴾ وَلَا تَدْعُ مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُكَ وَلَا يَضُرُّكَ ۗ فَإِن فَعَلْتَ فَإِنَّكَ إِذًا مِّنَ الظَّالِمِينَ ﴿١٠٦﴾

پس چرا هیچ شهر (و آبادی) ایمان نیاورد که ایمانشان سودشان دهد، مگر قوم یونس، چون ایمان آوردند عذاب رسوا کننده را درزندگی دنیا از آنها بر طرف کردیم، و تا مدتی معین آنها را بهر مند ساختیم. ﴿۹۸﴾ و اگر پروردگار تو می خواست، مسلماً تمام کسانی که در (روی) زمین هستند، همگی ایمان می آوردند، آیا تو می خواهی مردم را مجبور کنی تا که ایمان بیاورند؟! ﴿۹۹﴾ و هیچ کس جز به فرمان خدا نمی تواند؛ ایمان بیاورد، و (خداوند) پلیدی را بر کسانی که نمی اندیشند؛ قرار می دهد. ﴿۱۰۰﴾ بگو: «بنگرید چه چیز (از نشانه های یگانگی اش) در آسمانها و زمین است؟» «این آیات و هشدارها به حال گروهی که ایمان نمی آورند، سودی نمی بخشد. ﴿۱۰۱﴾ پس آیا آنها (چیزی) جزم مانند روزهای کسانی را که پیش از آنها گذشتند، انتظار می کشند؟! بگو: «پس منتظر باشید، که بی گمان من (نیز) با شما از منتظرانم.» ﴿۱۰۲﴾ سپس پیامبران مان، و کسانی را که ایمان آورده اند نجات می دهیم، اینگونه، بر ما حق است که مؤمنان را نجات دهیم. ﴿۱۰۳﴾ بگو: «ای مردم! اگر از دین من در شک هستید، پس من کسانی را که شما به جای الله پرستش می کنید؛ نمی پرستم، ولیکن من تنها الله را می پرستم که شما رامی میراند، و من مأمور شده ام از مؤمنان باشم. ﴿۱۰۴﴾ و اینکه روی خود را به آیین حنیف متوجه کن، و هر گز از مشرکان مباش! ﴿۱۰۵﴾ و به جای الله، چیزی را که نه سودی به تو می رساند و نه زیانی به تو می رساند؛ نخوان، پس اگر چنین کنی، بی گمان از ستمکاران خواهی بود. ﴿۱۰۶﴾

وَإِنْ يَمَسُّكَ اللَّهُ بِضُرٍّ فَلَا كَاشِفَ لَهُ إِلَّا هُوَ وَإِنْ يُرِدَكَ بِخَيْرٍ فَلَا رَادَّ لِفَضْلِهِ يُصِيبُ بِهِ مَن يَشَاءُ مَن عِبَادِهِ وَهُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿١٧﴾ قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ الْحَقُّ مِن رَّبِّكُمْ فَمَن آهْتَدَىٰ فَإِنَّمَا يَهْتَدِي لِنَفْسِهِ وَمَن ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا وَمَا أَنَا عَلَيْكُمْ بِوَكِيلٍ ﴿١٨﴾ وَاتَّبِعْ مَا يُوحَىٰ إِلَيْكَ وَاصْبِرْ حَتَّىٰ تَحْكُمَ اللَّهُ وَهُوَ خَيْرُ الْحَاكِمِينَ ﴿١٩﴾

و اگر خداوند زبانی به تو برساند ، پس جز او هیچ کس نتواند آن را بر طرف کند ، و اگر اراده ی خیری برای تو کند ، پس هیچ کس فضل او را باز نتواند داشت ، به هر کس از بندگانش که بخواهد می رساند و او آمرزنده ی مهربان است . ﴿ ۱۰۷ ﴾ بگو: «ای مردم! بی تردید حق از طرف پروردگارتان برای شما آمد ، پس هر کس هدایت شد ، برای خود هدایت شده ، و هر کس گمراه شد ، پس به زیان خود گمراه شده است ، و من نگاهیان بر شما نیستم .» ﴿ ۱۰۸ ﴾ و از آنچه به تو وحی می شود پیروی کن ، و صبر کن ، تا خداوند داوری کند ، و او بهترین داوران است . ﴿ ۱۰۹ ﴾

سورة هود

سورة هود

بسم الله الرحمن الرحيم

به نام خداوند بخشنده مهربان

الرَّ كَتَبَ أَحْكَمَتْ ءَايَتُهُ ثُمَّ فُصِّلَتْ مِن لَّدُنْ حَكِيمٍ خَبِيرٍ ﴿١﴾ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ إِنِّي لَكُمْ مِّنْهُ نَذِيرٌ وَبَشِيرٌ ﴿٢﴾ وَأَنِ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُوا إِلَيْهِ يُمِتِّعْكُمْ مَتَّعًا حَسَنًا إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى وَيُؤْتِ كُلَّ ذِي فَضْلٍ فَضْلَهُ ﴿٣﴾ وَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ كَبِيرٍ ﴿٤﴾ إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٥﴾ أَلَّا إِنَّهُمْ يَأْتُونَ صُدُورَهُمْ لِيَسْتَخْفُوا مِنْهُ أَلَا حِينٍ يَسْتَعْشُونَ تِيَابَهُمْ يَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَ إِنَّهُمْ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٦﴾

الر (الف. لام. را) این کتابی است که آیاتش استوار ، سپس روشن شده ، از نزد حکیم آگاه (نازل گردیده) است . ﴿ ۱ ﴾ که جز «الله» را نپرستید ، که من از سوی او هشدار دهنده و بشارت هنده برای شما هستم . ﴿ ۲ ﴾ و اینکه: از پروردگارتان آمرزش بخواهید ، سپس به سوی او توبه کنید ، تا شما را تا مدت معینی به بهره ی خوبی بفرماید سازد ، و هر صاحب فضلی را به اندازه فضلش ببخشد ، و اگر روی بگردانید ، پس من بر شما از عذاب روز بزرگ بیمناک هستم . ﴿ ۳ ﴾ باز گشت شما به سوی «الله» است ، و او بر همه چیز تواناست . ﴿ ۴ ﴾ آگاه باشید آنها سینه ها شان را خم می کنند (و سرها به هم نزدیک می کنند) تا خود را از او پنهان دارند ، آگاه باشید ، وقتی که آنها لباسهای خویش را به سر می کشند ، (خداوند) می داند آنچه را (در دل) پنهان می کنند و آنچه را آشکار می سازند ، بی تردید او به راز دلها آگاه است . ﴿ ۵ ﴾

وَمَا مِنْ دَابَّةٍ فِي الْأَرْضِ إِلَّا عَلَى اللَّهِ رِزْقُهَا وَيَعْلَمُ
 مُسْتَقَرَّهَا وَمُسْتَوْدَعَهَا كُلٌّ فِي كِتَابٍ مُبِينٍ ﴿٦﴾
 وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ
 وَكَانَ عَرْشُهُ عَلَى الْمَاءِ لِيَبْلُوكُمْ أَيُّكُمْ
 أَحْسَنُ عَمَلًا ۗ وَلَئِنْ قُلْتُمْ إِنَّكُمْ مَبْعُوثُونَ مِنْ
 بَعْدِ الْمَوْتِ لَيَقُولَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ هَذَا إِلَّا
 سِحْرٌ مُبِينٌ ﴿٧﴾ وَلَئِنْ أَخْرْنَا عَنْهُمْ الْعَذَابَ إِلَىٰ أُمَّةٍ
 مَعْدُودَةٍ لَيَقُولُنَّ مَا نَحْبِسُهُ ۗ أَلَا يَوْمَ يَأْتِيهِمْ
 لَيْسَ مَصْرُوفًا عَنْهُمْ وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ
 يَسْتَهْزِئُونَ ﴿٨﴾ وَلَئِنْ أَدْقْنَا الْإِنْسَانَ مِنَّا رَحْمَةً
 ثُمَّ نَزَعْنَاهَا مِنْهُ إِنَّهُ لَيَكْفُرُ ۗ كَفُورٌ ﴿٩﴾ وَلَئِنْ
 أَدْقْنَاهُ نَعْمَاءً بَعْدَ ضَرَاءٍ مَسَّتْهُ لَيَقُولَنَّ ذَهَبَ
 السَّيِّئَاتُ عَنِّي ۗ إِنَّهُ لَفَرِحٌ فَخُورٌ ﴿١٠﴾ إِلَّا الَّذِينَ
 صَبَرُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَٰئِكَ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ
 وَأَجْرٌ كَبِيرٌ ﴿١١﴾ فَلَعَلَّكَ تَارِكٌ بَعْضَ مَا يُوحَىٰ
 إِلَيْكَ وَضَائِقٌ بِهِ صَدْرُكَ أَنْ يَقُولُوا لَوْلَا أُنزِلَ
 عَلَيْهِ كِتَابٌ أَوْ جَاءَ مَعَهُ مَلَكٌ ۗ إِنَّمَا أَنْتَ نَذِيرٌ ۗ وَاللَّهُ
 عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ ﴿١٢﴾

و هیچ جنبنده ای در زمین نیست؛ مگر اینکه
 روزیش بر (عهده ی) خداست ، و (او) قرار گاه و مکان
 دفنش را می داند ، همه ی اینها در کتابی روشن (ثبت)
 است . ﴿٦﴾ و او کسی هست که آسمانها و زمین را در
 شش روز آفرید ، و عرش او بر آب بود ، تا شما را
 بیازماید که کدام یک از شما به عمل نیکوتر است ، و
 اگر (به آنها) بگویی : «شما پس از مرگ برانگیخته می
 شوید» مسلماً کافران می گویند : «این (سخن) جز
 جادوی آشکار نیست» . ﴿٧﴾ و اگر تا زمان محدودی
 عذاب را از آنها به تأخیر اندازیم ، البته (از روی تمسخر)
 می گویند : «چه چیزی مانع آن شده است ؟!» آگاه باشید
 ، روزی که (عذاب) به سراغشان آید ، از آنها برگرداند ه
 نخواهد شد ، و آنچه را به مسخره می گرفتند ، آنان را در
 بر خواهد گرفت . ﴿٨﴾ و اگر از جانب خویش رحمتی
 به انسان بچشانیم ، سپس آن را از او بگیریم ، همانا او
 بسیار نا امید (و) ناسپاس خواهد شد . ﴿٩﴾ و اگر پس از
 رنج و سختی که به او رسیده است ؛ نعمت و آسایشی به
 او بچشانیم ، البته می گوید : «سختیها از من دور شد» .
 همانا او شادمان (و) فخر فروش می شود . ﴿١٠﴾ مگر
 کسانی که صبر کردند ، و کارها نیک انجام دادند ، آنان
 برایشان آمرزش و پاداش بزرگی است . ﴿١١﴾ پس (ای
 پیامبر!) شاید برخی از آنچه که به تو وحی می شود ،
 واگذاری ، و سینه ات از این جهت تنگ (و ناراحت)
 شود که گویند : «چرا گنجی بر او نازل نشده ، یا فرشته ای
 همراه او نیامده است ؟!» تو تنها هشدار دهنده ای ،
 و خداوند بر همه چیز نگاهبان است . ﴿١٢﴾

آیا می گویند: « این (قرآن) را از خود بافته (و به خدا نسبت داده) است» بگو: «اگر راست می گویند، شما هم ده سوره ای به هم بافته ای مانند آن بیا ورید، و غیر از خدا هر که می توانید (به یاری) بطلبید». ﴿۱۳﴾ پس اگر آنها دعوت شما را نپذیرفتند، بدانید که (قرآن) فقط به علم خدا نازل شده است، و اینکه هیچ معبودی (به حق) جز او نیست، پس آیا شما مسلمان می شوید؟! ﴿۱۴﴾ کسی که زندگانی دنیا و زینت آن را بخواهد، (پاداش) اعمالش را در این (دنیا) به طور کامل و تمام به آنها می دهیم، و چیزی از آنها کم و کاست نخواهند شد. ﴿۱۵﴾ اینان کسانی هستند که در آخرت، جز آتش (جهنم، نصیبی) نخواهند داشت، و آنچه را در دنیا انجام داده اند، بر باد رفته است، و آنچه را عمل می کردند؛ باطل است. ﴿۱۶﴾ آیا کسی که از سوی پروردگارش دلیل روشن دارد، و به دنبال آن شاهی از سوی او باشد، و پیش از آن کتاب موسی که پیشوا و رحمت بود (بر صحت آن گواهی دارد، همانند کسی است که دلیلی ندارد؟!). اینان به آن (قرآن) ایمان می آورند، و از گروه های مختلف هر کس به آن کافر شود؛ پس آتش وعده گاه اوست، پس تردیدی در آن نداشته باش، بی گمان آن حق است، از (جانب) پروردگارت (نازل شده است)، و لیکن بیشتر مردم ایمان نمی آورند. ﴿۱۷﴾ و چه کسی ستمکارتر است؛ از کسی که بر خدا دروغ می بندد؟! آنان (روز قیامت) بر پروردگارشان عرضه می شوند، و گواهان می گویند: « اینها همان کسانی هستند که بر پروردگارشان دروغ بسته اند» هان، لعنت خدا بر ستمکاران باد. ﴿۱۸﴾ (همان) کسانی که (مردم را) از راه خدا باز می دارند، و آن را کج و منحرف می جویند، و آنان به آخرت کافرند. ﴿۱۹﴾

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ ۗ قُلْ فَاتُوا بِعَشْرِ سُوْرٍ مِّثْلِهِ
 مُفْتَرِيْتٍ وَّادْعُوا مَنِ اسْتَطَعْتُمْ مِّنْ دُوْنِ اللّٰهِ اِنْ
 كُنْتُمْ صٰدِقِيْنَ ﴿۱۳﴾ فَاَلَمْ يَسْتَجِيبُوْا لَكُمْ فَاَعْلَمُوْا
 اَنْمَآ اَنْزَلَ بَعْلَمِ اللّٰهِ وَّانْ لَّا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ فَهَلْ اَنْتُمْ
 مُّسْلِمُوْنَ ﴿۱۴﴾ مِّنْ كَانَ يُرِيْدُ الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا
 وَزِيْنَتَهَا نُوفِّ اِلَيْهِمْ اَعْمَلَهُمْ فِيْهَا وَهُمْ فِيْهَا لَا
 يُبْخَسُوْنَ ﴿۱۵﴾ اُوْلٰئِكَ الَّذِيْنَ لَيْسَ لَهُمْ فِي الْاٰخِرَةِ
 اِلَّا النَّارُ وَحَبِطَ مَا صَنَعُوْا فِيْهَا وَبَطِلَ مَا كَانُوْا
 يَعْمَلُوْنَ ﴿۱۶﴾ اَفَمَنْ كَانَ عَلٰى بَيِّنَةٍ مِّنْ رَّبِّهٖ وَيَتْلُوهُ
 شٰهِدٌ مِّنْهُ وَّمِنْ قَبْلِهٖ كَتَبَ مُوسٰى اِمَامًا وَّرَحْمَةً
 اُوْلٰئِكَ يُؤْمِنُوْنَ بِهٖ ۗ وَمَنْ يَكْفُرْ بِهٖ ۗ مِنْ الْاَحْزَابِ
 فَاَلنَّارُ مَوْعِدُهُ ۗ فَلَا تَكُ فِيْ مِرْيَةٍ مِّنْهُ ۗ اِنَّهٗ الْحَقُّ مِّنْ
 رَّبِّكَ وَّلٰكِنَّ اَكْثَرَ النَّاسِ لَا يُؤْمِنُوْنَ ﴿۱۷﴾ وَمَنْ
 اَظْلَمُ مِمَّنْ افْتَرٰى عَلٰى اللّٰهِ كَذِبًا ۗ اُوْلٰئِكَ
 يُعْرَضُوْنَ عَلٰى رَبِّهِمْ وَيَقُوْلُ الْاَشْهٰدُ هٰؤُلَاءِ
 الَّذِيْنَ كَذَبُوْا عَلٰى رَبِّهِمْ ۗ اِلَّا لَعْنَةُ اللّٰهِ عَلٰى
 الظّٰلِمِيْنَ ﴿۱۸﴾ الَّذِيْنَ يَصُدُوْنَ عَن سَبِيْلِ اللّٰهِ
 وَيَبْغُوْنَهَا عَوَجًا وَهُمْ بِالْاٰخِرَةِ هُمْ كٰفِرُوْنَ ﴿۱۹﴾

أُولَئِكَ لَمْ يَكُونُوا مُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ وَمَا كَانَ لَهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ أَوْلِيَاءَ يُضْعَفُ لَهُمُ الْعَذَابُ مَا كَانُوا يَسْتَطِيعُونَ السَّمْعَ وَمَا كَانُوا يُبْصِرُونَ ﴿٢٠﴾ أُولَئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿٢١﴾ لَا جَرَمَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ هُمُ الْأَخْسَرُونَ ﴿٢٢﴾ إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَأَحْبَبُوا إِلَى رَبِّهِمْ أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٢٣﴾ * مَثَلُ الْفَرِيقَيْنِ كَالْأَعْمَى وَالْأَصْمَى وَالْبَصِيرِ وَالسَّمِيعِ هَلْ يَسْتَوِيَانِ مَثَلًا أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿٢٤﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَى قَوْمِهِ إِتَىٰ لَكُمْ نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٢٥﴾ أَنْ لَا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ إِنَِّّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ أَلِيمٍ ﴿٢٦﴾ فَقَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ مَا نَرْنَكَ إِلَّا بَشَرًا مِثْلَنَا وَمَا نَرْنَكَ إِلَّا الَّذِينَ هُمْ أَرَادُوا لَنَا بَادِيَ الرَّأْيِ وَمَا نَرَىٰ لَكُمْ عَلَيْنَا مِنْ فَضْلٍ بَلْ نَنْظُنُّكُمْ كَذِبِينَ ﴿٢٧﴾ قَالَ يَقَوْمِ أَرَأَيْتُمْ إِنْ كُنْتُ عَلَىٰ بَيْنَةٍ مِنْ رَبِّي وَءَاتَنِي رَحْمَةً مِنْ عِنْدِهِ فَعَمَّيْتُ عَلَيْكُمْ أَنْزَلْتُكُمْ هَا وَآتَيْتُمْ هَا كَرِهُونَ ﴿٢٨﴾

اینان (هیچ گاه) نمی توانند در زمین (خدا را) عاجز کنند (و بگریزند) و جز خدا (دوستان و) یاورانی ندارند، عذاب برای آنان دو چندان خواهد شد، توان شنیدن (حق) را نداشتند، و (حقیقت را) نمی دیدند. ﴿۲۰﴾ اینان کسانی هستند که به خود شان زیان زده اند (و خویش را از دست داده اند) و آنچه بر می بافتند از (نظر) آنها گم (و دور) شدند. ﴿۲۱﴾ بدون شک آنها در آخرت از همه زیان کارترند. ﴿۲۲﴾ بی گمان کسانی که ایمان آورده اند و کارهای شایسته انجام داده اند، (و توجه کنان) به سوی پروردگارشان فروتنی کردند، آنها اهل بهشتند، آنان در آن جاودان خواهند ماند. ﴿۲۳﴾ مثل این دو گروه (مؤمنان و کافران) مانند کور و کر، و بینا و شنواست، آیا این دو در وصف یکسانند؟! آیا پند نمی گیرید؟! ﴿۲۴﴾ و به راستی ما نوح را به سوی قومش فرستادیم، (و به آنها گفت: «همانا من برای شما هشدار دهنده آشکار هستم. ﴿۲۵﴾ جز الله را نپرستید، همانا من از عذاب روز درد ناک بر شما می ترسم.» ﴿۲۶﴾ پس اشراف کافر قومش گفتند: «ما تو را جز بشری همانند خودمان نمی بینیم، و نمی بینیم کسانی که از تو پیروی کرده اند؛ مگر (گروهی) ارازل (= فرومایگان) ساده لوح (قوم) ما هستند، و ما برای شما فضیلتی بر خود نمی بینیم، بلکه شما را دروغگو می پنداریم.» ﴿۲۷﴾ (نوح) گفت: «ای قوم من! به من خبر دهید، اگر من دلیل (وحجت) آشکاری از پروردگارم داشته باشم و از نزد خود رحمتی به من عطا کرده باشد، پس (آن) بر شما پوشیده مانده است، آیا می توانید شما را به (پذیرش) آن اجبار کنیم، در حالی که شما از آن کراهت دارید؟! ﴿۲۸﴾

وَيَقَوْمٍ لَّا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مَالًا ۖ إِنِ اجْتَرَىٰ إِلَّا عَلَىٰ
 اللَّهِ ۖ وَمَا أَنَا بِطَارِدِ الَّذِينَ ءَامَنُوا ۚ إِنَّهُمْ مُلْتَقُوا رَبِّهِمْ
 وَلِكَيْتَىٰ أُرَبِّكُمْ قَوْمًا يَّجْهَلُونَ ﴿٢١﴾ وَيَقَوْمٍ مِّنْ
 يَنْصُرُنِي مِنَ اللَّهِ ۚ إِنِ طَرَدْتُهُمْ ۚ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿٢٢﴾
 وَلَا أَقُولُ لَكُمْ عِنْدِي خَزَائِنُ اللَّهِ وَلَا أَعْلَمُ الْغَيْبَ
 وَلَا أَقُولُ إِنِّي مَلَكٌ ۚ وَلَا أَقُولُ لِلَّذِينَ تَزْدَرِي
 أَعْيُنُكُمْ لَن يُؤْتِيَهُمُ اللَّهُ خَيْرًا ۗ اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا فِي
 أَنْفُسِهِمْ ۗ إِنِّي إِذَا لَمِنَ الظَّالِمِينَ ﴿٢٣﴾ قَالُوا يَبْنُوهُ
 قَدْ جَدَلْتَنَا فَأَكْثَرْتَ جِدَالَنَا فَأْتِنَا بِمَا تَعِدُنَا ۚ إِن
 كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٢٤﴾ قَالَ إِنَّمَا يَأْتِيَكُمْ بِهِ
 اللَّهُ ۖ إِن شَاءَ وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ ﴿٢٥﴾ وَلَا يَنْفَعُكُمْ
 نُصْحِي ۖ إِنِ آرَدْتُ أَنْ أَنْصَحَ لَكُمْ ۖ إِن كَانَ اللَّهُ يُرِيدُ
 أَنْ يُغْوِيَكُمْ ۗ هُوَ رَبُّكُمْ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٢٦﴾ أَمْ
 يَقُولُونَ افْتَرَاهُ ۗ قُلْ إِنِ افْتَرَيْتُهُ ۖ فَعَلَىٰ إِجْرَامِي
 وَأَنَا بَرِيءٌ مِّمَّا تُجْرِمُونَ ﴿٢٧﴾ وَأَوْحَىٰ إِلَىٰ نُوحٍ
 أَنَّهُ ۖ لَن يُؤْمِنَ ۖ مِنْ قَوْمِكَ إِلَّا مَن قَدَّ ءَامَنَ فَلَا
 تَبْتِئْ بِمَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ﴿٢٨﴾ وَأَصْنَعِ الْفُلَكَ
 بِأَعْيُنِنَا ۖ وَوَحَيْنَا وَلَا تَخْطُبِنِي فِي الَّذِينَ ظَلَمُوا ۚ إِنَّهُمْ
 مُّغْرَقُونَ ﴿٢٩﴾

و ای قوم من! بر (رساندن) این (دعوت) از شما مالی نمی
 طلبم، پاداش من تنها بر خداست، و من (هرگز) کسانی را
 که ایمان آورده اند، (از خود) طرد نمی کنم، همانا آنها
 پروردگارشان را ملاقات خواهند کرد، ولیکن من شما را
 قومی نادان می بینم. ﴿۲۹﴾ و ای قوم من! اگر من آنها را
 طرد کنم، چه کسی من را در برابر (عقوبت) خدا یاری می
 کند؟! آیا پند نمی گیرید؟! ﴿۳۰﴾ و من به شما نمی گویم
 که گنج های خدا نزد من است، و غیب نمی دانم، و نمی
 گویم که من فرشته ام، و (نیز) نمی گویم کسانی که در نظر
 شما حقیر می آیند، خداوند به آنها خیری نخواهد داد، خدا
 به آنچه در دلها ی آنان است آگاه تر است، (و اگر آنها را
 طرد کنم) قطعاً آنگاه از ستمکاران خواهم بود. ﴿۳۱﴾
 (قوم) گفتند: «ای نوح! به راستی که با ما جدال (و بحث)
 کردی، و زیاد هم جدال و بحث کردی، پس اگر از
 راستگویانی آنچه را که به وعده می دهی؛ بیاور. ﴿۳۲﴾
 (نوح) گفت: «اگر خدا بخواهد آن را برای شما می آورد، و
 شما (عاجز کننده نیستید و) از آن نتوانید گریخت. ﴿۳۳﴾ و
 اگر خداوند بخواهد شما را گمراه سازد، و من بخواهم شما
 را نصیحت کنم، نصیحت من سودی برای شما نخواهد
 داشت، او پروردگار شماست، و (همه) به سوی او بازگرداند
 ه می شوید. ﴿۳۴﴾ آیا (مشرکان) می گویند: (پیامبر) آن
 قرآن را بافته (و به خدا نسبت داده) است؟ (ای پیامبر!)
 بگو: «اگر من آن را بافته باشم، پس گناه من بر عهده ی من
 است، و من از گناهی که شما می کنید؛ بیزارم. ﴿۳۵﴾ و
 به نوح وحی شد که: از قوم تو جز آنهای که ایمان آورده
 اند، دیگر هیچ کسی ایمان نخواهد آورد، پس بر آنچه که
 می کردند؛ غمگین مباش. ﴿۳۶﴾ و (اکنون) به دیدگان ما و
 به وحی ما، کشتی بساز، و در (باره ی) کسانی که ستم
 کردند، با من سخن مگو، که آنان غرق شدنی هستند.»

وَيَصْنَعُ الْفُلْكَ وَكَلَّمَا مَرَّ عَلَيْهِ مَلَأُ مِنْ قَوْمِهِ
 سَخِرُوا مِنْهُ قَالَ إِنْ تَسْخَرُوا مِنَّا فَإِنَّا نَسْخَرُ مِنْكُمْ
 كَمَا تَسْخَرُونَ ﴿٣٨﴾ فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ مَنْ يَأْتِيهِ
 عَذَابٌ مُخْتَلِفٌ عَلَيْهِ وَعِلٌّ عَلَيْهِ عَذَابٌ مُقِيمٌ ﴿٣٩﴾
 حَتَّى إِذَا جَاءَ أَمْرُنَا وَفَارَ التَّنُورُ قُلْنَا احْمِلْ فِيهَا مِنْ
 كُلِّ زَوْجَيْنِ اثْنَيْنِ وَأَهْلَكَ إِلَّا مَنْ سَبَقَ عَلَيْهِ
 الْقَوْلُ وَمَنْ ءَامَنَ وَمَا ءَامَنَ مَعَهُ إِلَّا قَلِيلٌ ﴿٤٠﴾ *
 وَقَالَ ارْكَبُوا فِيهَا بِسْمِ اللَّهِ حَجْرَيْهَا وَمُرْسَهَآ إِنَّ
 رَبِّي لَغَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٤١﴾ وَهِيَ تَجْرِي بِهِمْ فِي مَوْجٍ
 كَالْجِبَالِ وَنَادَى نُوحٌ ابْنَهُ وَكَانَ فِي مَعْزِلٍ
 يَبْنِي أَرْكَبَ مَعَنَا وَلَا تَكُنْ مَعَ الْكَافِرِينَ ﴿٤٢﴾
 قَالَ سَاوِيَ إِلَىٰ جِبَلٍ يَْعَصْمُنِي مِنَ الْمَاءِ قَالَ
 لَا عَاصِمَ الْيَوْمَ مِنْ أَمْرِ اللَّهِ إِلَّا مَنْ رَحِمَ وَحَالَ
 بَيْنَهُمَا الْمَوْجُ فَكَانَ مِنَ الْمُغْرَقِينَ ﴿٤٣﴾
 وَقِيلَ يَتَّزِضُ آبُلَعَىٰ مَاءِكِ وَيَسْمَأُ أَقْلَعَىٰ وَغِيضَ
 الْمَاءِ وَقُضِيَ الْأَمْرُ وَاسْتَوَتْ عَلَىٰ الْجُودِيِّ وَقِيلَ
 بُعْدًا لِلْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٤٤﴾ وَنَادَى نُوحٌ رَبَّهُ فَقَالَ
 رَبِّ إِنَّ ابْنِي مِنْ أَهْلِي وَإِنَّ وَعْدَكَ الْحَقُّ وَأَنْتَ
 أَحْكَمُ الْحَاكِمِينَ ﴿٤٥﴾

و (نوح) کشتی را می ساخت ، و هر گاه گروهی از اشراف
 قومش بر او می گذشتند ، او را مسخره می کردند ، (نوح) می
 گفت : «اگر ما را مسخره می کنید ، پس ما (نیز) شما را
 مسخره خواهیم کرد؛ همین گونه که مسخره می کنید ،
 ﴿۳۸﴾ پس به زودی خواهید دانست ، چه کسی عذاب به
 سراغش می آید که خوارش سازد ، و عذاب جاودان بر چه
 کسی وارد خواهد شد ..» ﴿۳۹﴾ (این حالت همچنان ادامه
 داشت) تا زمانی که فرمان فرارسید ، و (آب از) تنور
 جوشیدن گرفت (به نوح) گفتیم : «از هر جفتی (از حیوانات)
 دو تا (نر ماده) در آن (کشتی) برگیر ، و (همچنین) خاندانت
 را؛ جز کسی که وعده ی (هلاک) قبلاً بر او مقرر شده است
 ، و (نیز) کسانی که ایمان آورده اند (را برگیر)» و جز عده
 ی اندکی همراه او ایمان نیاوردند. ﴿۴۰﴾ (نوح) گفت: «در
 آن (کشتی) سوار شوید ، حرکت آن و توقف آن به نام
 خداست ، همانا پروردگام آمرزنده ی مهربان است» .
 ﴿۴۱﴾ و آن (کشتی) آنها را در موجی همچون کوهها می
 برد و در آن هنگام نوح فرزندش را که در کناره ای بود؛
 صدا زد : «ای فرزندم ! همراه ما سوار شو ، و با کافران مباش
 .» ﴿۴۲﴾ گفت: «به زودی به کوهی پناه می برم که مرا از
 آب حفظ می کند!» (نوح) گفت: «امروز هیچ نگه دارنده ای
 در برابر فرمان خدا نیست ، مگر کسی که خدا به او رحم
 کند» و (ناگاه) موج در میان آن دو حائل شد ، پس (او)
 از غرق شدگان گردید . ﴿۴۳﴾ و گفته شد : «ای زمین آبت را
 فرو بر ، و ای آسمان (بارانت را) فرو بند. و آب فرو نشست ، و
 کار به انجام رسید و (کشتی) بر (کوه) جودی قرار گرفت ، و
 گفته شد : «دوری (و هلاکت) باد بر گروه ستمکاران» .
 ﴿۴۴﴾ و نوح پروردگارش را ندا داد ، پس گفت:
 «پروردگارا ! همانا پسر من از خاندان من است ، و بی گمان
 وعده ی تو (درباره ی نجات خاندانم) حق است ، و تو
 بهترین داورانی» . ﴿۴۵﴾

قَالَ يَنْبُوحُ إِنَّهُ لَيْسَ مِنْ أَهْلِكَ إِنَّهُ عَمَلٌ غَيْرُ
 صَالِحٍ فَلَا تَسْأَلْنِي مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ إِنِّي أَعْظَمُ
 أَنْ تَكُونَ مِنَ الْجَاهِلِينَ ﴿٤٦﴾ قَالَ رَبِّ إِنِّي أَعُوذُ
 بِكَ أَنْ أَسْأَلَكَ مَا لَيْسَ لِي بِهِ عِلْمٌ وَإِلَّا تَغْفِرْ
 لِي وَتَرْحَمْنِي أَكُنْ مِنَ الْخَسِرِينَ ﴿٤٧﴾ قِيلَ
 يَنْبُوحُ أَهْبِطْ بِسَلَامٍ مِنَّا وَبَرَكَاتٍ عَلَيْكَ وَعَلَى أُمَمٍ
 مِمَّنْ مَعَكَ وَأُمَمٌ سَنَمَتُّعُهُمْ ثُمَّ يَمْسُهُمْ مِنَّا
 عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٤٨﴾ تِلْكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْغَيْبِ نُوحِيهَا
 إِلَيْكَ مَا كُنْتَ تَعْلَمُهَا أَنْتَ وَلَا قَوْمُكَ مِنْ قَبْلِ
 هَذَا فَاصْبِرْ إِنَّ الْعَاقِبَةَ لِلْمُتَّقِينَ ﴿٤٩﴾ وَإِلَى
 عَادٍ أَخَاهُمْ هُودًا قَالَ يَنْقَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ
 مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا مُفْتَرُونَ ﴿٥٠﴾ يَنْقَوْمِ
 لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى الَّذِي
 فَطَرَنِي أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٥١﴾ وَيَنْقَوْمِ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ
 ثُمَّ تُوبُوا إِلَيْهِ يُرْسِلِ السَّمَاءَ عَلَيْكُمْ مِدْرَارًا
 وَيَزِدْكُمْ قُوَّةً إِلَى قُوَّتِكُمْ وَلَا تَتَوَلَّوْا مَجْرِمِينَ
 ﴿٥٢﴾ قَالُوا يَا هُودُ مَا جِئْتَنَا بِبَيِّنَةٍ وَمَا نَحْنُ بِتَارِكِي
 الْهَيْتِنَا عَنْ قَوْلِكَ وَمَا نَحْنُ لَكَ بِمُؤْمِنِينَ ﴿٥٣﴾

فرمود: «ای نوح! همانا اواز خاندان تو نیست، بی گمان
 او عمل غیر صالحی است. پس چیزی که به آن علم
 نداری از من مخواه، من به تو اندرز می دهم (مبادا) که
 از جاهلان باشی». ﴿٤٦﴾ (نوح) گفت: «پروردگارا!
 همانا من به تو پناه می برم، که از تو چیزی بخواهم که
 به آن علم ندارم، و اگر مرا نبخشی و بر من رحم نکنی،
 از زیانکاران خواهم بود». ﴿٤٧﴾ گفته شد: «ای نوح به
 سلامتی از سوی ما و (همراه با) برکت ها (ای فراوان) بر
 تو و بر امتهای که با تو اند؛ فرود آی، و امتهایی (نیز)
 هستند که به زودی آنها را (از نعمتها) بهرمنند سازیم
 ، سپس عذاب دردناکی از سوی ما به آنها خواهد رسید».
 ﴿٤٨﴾ اینها از خبرهای غیب است که آن را به تو (ای
 پیامبر) وحی می کنیم، نه تو، و نه قومت پیش از این آن
 را نمی دانستید، پس صبر کن، بی گمان عاقبت از آن
 پرهیز گاران است. ﴿٤٩﴾ و (ما) به سوی قوم عاد
 برادرشان هود را فرستادیم، گفت: «ای قوم من! خدا را
 پرستید که معبودی جز او برای شما نیست، و شما جز
 افترا زن نیستید (که بتها را شریک او قرار می دهید).
 ﴿٥٠﴾ «ای قوم من! بر (رساندن) این (دعوت) از شما
 پاداشی نمی طلبم، پاداش من تنها بر (عهده ی) که مرا
 آفرید، آیا خرد نمی ورزید؟! ﴿٥١﴾ و ای قوم من! از
 پروردگارتان طلب آموزش کنید، سپس به سوی او باز
 گردید (و توبه کنید) تا (باران) آسمانی را پی در پی بر
 شما فرو ریزد، و نیرویی بر نیرویتان بیفزاید، و
 گناهکارانه روی نگردانید». ﴿٥٢﴾ گفتند: «ای هود!
 برای ما دلیل روشنی نیاورده ای و ما به (خاطر) گفتار تو
 معبودها یمان را رها نمی کنیم، و ما به تو ایمان نمی
 آوریم. ﴿٥٣﴾

إِنَّ نَقُولُ إِلَّا أَعْرَضْنَا بَعْضُ الْهَيْتِنَا بِسُوءٍ ۚ قَالَ إِنِّي
 أَشْهَدُ اللَّهَ وَأَشْهَدُ وَأَنِّي بَرِيءٌ مِّمَّا تُشْرِكُونَ ﴿٥٤﴾ مِنْ
 دُونِهِ ۚ فَكَيْدُونِي جَمِيعًا ثُمَّ لَا تُنظِرُونَ ﴿٥٥﴾ إِنِّي تَوَكَّلْتُ
 عَلَى اللَّهِ رَبِّي وَرَبِّكُمْ ۚ مَا مِنْ دَابَّةٍ إِلَّا هِيَ آخِذٌ بِنَاصِيَتَيَّ
 ۚ إِنَّ رَبِّي عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٥٦﴾ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقَدْ
 أْبَلَّغْتُمْ مَا أُرْسَلْتُ بِهِ ۚ إِلَيْكُمْ وَيَسْتَخْلِفُ رَبِّي قَوْمًا
 غَيْرَكُمْ وَلَا تَضُرُّونَهُ ۚ شَيْئًا إِنَّ رَبِّي عَلَى كُلِّ شَيْءٍ حَفِيظٌ
 ﴿٥٧﴾ وَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا لِنَجِّنَا هُودًا ۖ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا مَعَهُ
 بِرَحْمَةٍ مِنَّا وَنَجَيْنَهُمْ مِنَ عَذَابِ غَلِيظٍ ﴿٥٨﴾ وَتِلْكَ ءَادٌ
 جَحَدُوا بِبَايَتِ رَبِّهِمْ وَعَصَوْا رُسُلَهُ ۚ وَاتَّبَعُوا أَمْرَ كُلِّ
 جَبَّارٍ عَنِيدٍ ﴿٥٩﴾ وَاتَّبَعُوا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا لَعْنَةَ وَيَوْمَ
 الْقِيَامَةِ ۚ إِلَّا إِنْ ءَادًا كَفَرُوا رَبَّهُمْ ۚ أَلَا بُعْدًا لِعَادِ قَوْمِ
 هُودٍ ﴿٦٠﴾ ۖ وَاللّٰهُ ثُمَّودَ ءَآحَاهُمْ صٰلِحًا ۚ قَالَ يٰقَوْمِ
 اَعْبُدُوا اللّٰهَ مَا لَكُمْ مِّنْ اِلٰهٍ غَيْرُهُ ۚ هُوَ اَنْشَاَكُمْ مِّنْ
 الْاَرْضِ وَاَسْتَعْمَرَكُمْ فِيهَا فَاسْتَغْفِرُوهُ ثُمَّ تَوْبُوا اِلَيْهِ ۚ اِنَّ
 رَبِّي قَرِيبٌ مُّجِيبٌ ﴿٦١﴾ قَالُوْا يٰصٰلِحُ قَدْ كُنْتَ فِىنَا
 مَرْجُوًّا قَبْلَ هٰذَا ۚ اَتَنْهٰنَا اَنْ نَّعْبُدَ مَا يَعْبُدُ ءَابَاؤُنَا
 وَاِنَّا لَفِى شَكٍّ مِّمَّا تَدْعُوْنَآ اِلَيْهِ مُّرِيبٍ ﴿٦٢﴾

ما (چیزی) جز این نمی گویم که «بعضی از معبودانمان آسیبی به تو
 رسانده اند». (هود) گفت: «همانا من خدا را گواه می گیرم، و شما
 (نیز) گواه باشید، که من از آنچه شریک (خدا) قرار می دهید،
 بیزارم، ﴿٥٤﴾ غیر از او، پس همگی برای من نقشه بکشید، آنگاه
 مرا مهلت ندهید. ﴿٥٥﴾ همانا من بر الله که پروردگار من
 و پروردگار شماست توکل کردم، هیچ جنبنده ای نیست مگر
 آنکه او (= خداوند) گیرنده پیشانی اش است (و بر آن چیره است)
 بی گمان پروردگارم بر راه راست است. ﴿٥٦﴾ پس اگر روی
 برگردانید، به راستی که (من) آنچه را که با آن به سوی شما
 فرستاده شده بودم به شما رساندم، و پروردگارم گروه دیگری را
 جانشین شما خواهد کرد، و (شما) هیچ زبانی به او نمی توانید
 برسانید، بی گمان پروردگارم بر همه چیز نگهبان است. ﴿٥٧﴾
 و هنگامی که فرمان ما فرا رسید، هود و کسانی که با او ایمان
 آورده بودند، به رحمتی از (سوی) خویش نجات دادیم، و آنها
 را از عذاب سخت رهاندم. ﴿٥٨﴾ و این قوم) عاد بود که آیات
 پروردگارش را انکار کردند، و از پیامبران او نا فرمانی کردند، و
 از فرمان هر سرکش دشمن حق، پیروی کردند. ﴿٥٩﴾ آنها در
 این دنیا و (نیز) روز قیامت، لعنت به دنبال دارند، آگاه باشید که
 (قوم) عاد به پروردگارش کفر ورزیدند، هان بر عاد، قوم هود
 دوری (وهلاکت) باد. ﴿٦٠﴾ و به سوی (قوم) ثمود برادرشان
 صالح را (فرستادیم) گفت: «ای قوم من! الله را پرستید، که
 معبودی جز او برای شما نیست، او شما را از زمین پدید آورد، و
 شما را در آن به آباد کردنش گمارد، پس از او آمرزش بطلبید،
 سپس به سوی او بازگردید (و توبه کنید) همانا پروردگارم نزدیک
 (و) اجابت کننده است» ﴿٦١﴾ گفتند: «ای صالح! پیش از این ما
 به تو امید می داشتیم، آیا ما را از پرستش آنچه نیاکانمان می
 پرستیدند، باز می داری؟ و به راستی ما از آنچه ما را به سوی آن
 دعوت می کنی سخت در شک و تردید هستیم. ﴿٦٢﴾»

قَالَ يٰقَوْمِ اَرَأَيْتُمْ اِنْ كُنْتُ عَلٰى بَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّيْ
 وَاَتٰنِيْ مِنْهُ رَحْمَةً فَمَنْ يَنْصُرُنِيْ مِنَ اللّٰهِ اِنْ
 عَصَيْتُهُ ۗ فَمَا تَزِيْدُوْنِيْ غَيْرَ تَخْسِيْرٍ ﴿٦٣﴾ وَيَقَوْمِ
 هٰذِهِ نٰفَاةُ اللّٰهِ لَكُمْ ؕ اٰيَةٌ فَاذْرُوْهَا تٰكُلْ فِيْ
 اَرْضِ اللّٰهِ وَلَا تَمْسُوْهَا بِسُوْءٍ فَيَاْخُذْكُمْ عَذَابٌ
 قَرِيْبٌ ﴿٦٤﴾ فَعَقَرُوْهَا فَقَالَ تَمَتُّعُوْا فِيْ دٰرِكُمْ
 ثَلٰثَةَ اَيّٰمٍ ۗ ذٰلِكَ وَعَدُوْكُمْ كٰذِبٌ ﴿٦٥﴾ فَلَمَّا
 جَآءَ اَمْرُنَا لِحٰثِنَا صٰلِحًا وَالَّذِيْنَ ءَامَنُوْا مَعَهُ
 بِرَحْمَةٍ مِّنَّا وَمِنْ خِزْيٍ يَوْمَئِذٍ ۗ اِنَّ رَبَّكَ هُوَ
 اَلْقَوِيُّ اَلْعَزِيْزُ ﴿٦٦﴾ وَاَخَذَ الَّذِيْنَ ظَلَمُوْا
 اَلصِّحْحَةَ فَاَصْبَحُوْا فِيْ دِيْرِهِمْ جٰثِمِيْنَ ﴿٦٧﴾
 كَاَنْ لَّمْ يَغْنَوْا فِيْهَا ۗ اَلَا اِنْ تَمُوْدًا كَفَرُوْا رَبَّهُمْ ۗ اَلَا
 بُعْدًا لِتَمُوْدَ ﴿٦٨﴾ وَاَلْقَدَّ جَآءَتْ رُسُلُنَا اِبْرٰهِيْمَ
 بِالْبَشْرٰى قَالُوْا سَلَمًا ۗ قَالَ سَلَمٌ ۗ فَمَا لَبِثَ اَنْ
 جَآءَ بِعَجَلٍ حٰنِيْدٍ ﴿٦٩﴾ فَاَمَّا رَآءَ اٰيٰدِيْهِمْ لَا تَصِلُ
 اِلَيْهِ نَكْرَهُمْ وَاَوْجَسَ مِنْهُمْ خِيفَةً قَالُوْا لَا تَخَفْ
 اِنَّا اُرْسَلْنَا اِلَىٰ قَوْمِ لُوْطٍ ﴿٧٠﴾ وَاَمْرًاتُهُ قٰاِيْمَةٌ
 فَضَحِكْتُمْ فَبَشَّرْنٰهَا بِاِسْحٰقَ وَمِنْ وَّرَآءِ اِسْحٰقَ
 يٰعَقُوْبَ ﴿٧١﴾

گفت: «ای قوم من! به من خبر دهید که اگر من دلیل (و حجت) آشکاری از پروردگار داشته باشم، و از جانب خود رحمتی به من عطا کرده باشد، پس اگر نافرمانی او کنم، چه کسی مرا در برابر خدا یاری می کند؟! پس شما جز زیان بر من نخواهید افزود. ﴿۶۳﴾ ای قوم من! این ماده شتر خداوند است، که برای شما نشانه ای است، پس بگذاریدش در زمین خدا بچرد، و هیچ آزاری به آن نرسانید، که (آنگاه) عذابی نزدیک شما را فرا گیرد». ﴿۶۴﴾ پس آنها، آن (ماده شتر) را پی کردند، آنگاه (صالح به آنها) گفت: «سه روز در خانه هایتان بهرمند گردید، (و بعد از آن عذاب خواهد آمد) این وعده ای است که دروغ نخواهد بود». ﴿۶۵﴾ پس چون فرمان (عذاب) ما فرا رسید، صالح و کسانی که با او ایمان آورده بودند، به رحمتی از (سوی) خویش (از آن عذاب) و از رسوایی آن روز نجات دادیم، بی گمان پروردگار تو همان قوی پیروزمند است. ﴿۶۶﴾ و کسانی که ستم کرده بودند، صیحه ی (= بانگی مرگبار) فرو گرفت، پس در خانه های خود به روی افتادند و مردند. ﴿۶۷﴾ چنان که گویی در آن (دیار) نبوده اند، آگاه باشید که (قوم) ثمود به پروردگارشان کفر می ورزیدند، هان! بر (قوم) ثمود دوری (و هلاکت) باد. ﴿۶۸﴾ به راستی فرستندگان ما با بشارت نزد ابراهیم آمدند، گفتند: «سلام»، (ابراهیم نیز در پاسخ) گفت: «سلام» پس طولی نکشید که گوساله ای بریان (برای آنان) آورد. ﴿۶۹﴾ پس چون دید دستانشان به سوی آن نمی رسد (و نمی خورند) به آنها گمان بد برد، و (در دل) از آنان احساس ترس کرد، (فرشتگان) گفتند: «ترس، بی شک ما به سوی قوم لوط فرستاده شده ایم». ﴿۷۰﴾ و همسرش (ساره) ایستاده بود، پس (از خوشحالی) خندید، آنگاه او را به اسحاق، و بعد از او به یعقوب بشارت دادیم.

قَالَتْ يَوِيلَيَّ أَلِدُ وَأَنَا عَجُوزٌ وَهَذَا بَعْلِي شَيْخًا
 إِنَّ هَذَا لَشَيْءٌ عَجِيبٌ ﴿٧٢﴾ قَالُوا أَتَعْجَبِينَ مِنْ
 أَمْرِ اللَّهِ رَحْمَتُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ عَلَيْكُمْ أَهْلَ الْبَيْتِ إِنَّهُ
 حَمِيدٌ مَّجِيدٌ ﴿٧٣﴾ فَلَمَّا ذَهَبَ عَنْ إِبْرَاهِيمَ الرَّوْعُ
 وَجَاءَتْهُ الْبَشْرَىٰ مُجْدِلًا فِي قَوْمِ لُوطٍ ﴿٧٤﴾ إِنَّ
 إِبْرَاهِيمَ لَحَلِيمٌ أَوَّهٌ مُّنِيبٌ ﴿٧٥﴾ يَتَابِرَاهِيمُ أَعْرِضْ عَنْ
 هَذَا إِنَّهُ قَدْ جَاءَ أَمْرُ رَبِّكَ وَإِنَّهُمْ آتِيهِمْ عَذَابٌ
 غَيْرُ مَرْدُودٍ ﴿٧٦﴾ وَلَمَّا جَاءَتْ رُسُلُنَا لُوطًا سِيءَ بِهِمْ
 وَضَاقَ بِهِمْ ذَرْعًا وَقَالَ هَذَا يَوْمٌ عَصِيبٌ ﴿٧٧﴾
 وَجَاءَهُمْ قَوْمُهُمْ يَهْرَعُونَ إِلَيْهِ وَمِنْ قَبْلُ كَانُوا يَعْمَلُونَ
 السَّيِّئَاتِ قَالَ يَنْقَوْمِهِمْ هَؤُلَاءِ بَنَاتِي هُنَّ أَطْهَرُ لَكُمْ
 فَاتَّقُوا اللَّهَ وَلَا تَحْزُونِ فِي ضَيْفِي أَلَيْسَ مِنْكُمْ
 رَجُلٌ رَّشِيدٌ ﴿٧٨﴾ قَالُوا لَقَدْ عَلِمْتَمَا لَنَا فِي
 بَنَاتِكَ مِنْ حَقِّ وَإِنَّكَ لَتَعْلَمُ مَا تُرِيدُ ﴿٧٩﴾ قَالَ لَوْ
 أَنَّ لِي بِكُمْ قُوَّةٌ أَوْ آوَىٰ إِلَىٰ رُكْنٍ شَدِيدٍ ﴿٨٠﴾ قَالُوا
 يَلُوطُ إِنَّا رُسُلُ رَبِّكَ لَنْ يَصِلُوا إِلَيْكَ ط فَاسْرِ
 بِأَهْلِكَ بِقِطْعٍ مِنَ اللَّيْلِ وَلَا يَلْتَفِتْ مِنْكُمْ أَحَدٌ
 إِلَّا أَمْرَاتُكَ إِنَّهُ مُصِيبُهَا مَا أَصَابَهُمْ ط إِنَّ مَوْعِدَهُمُ
 الصُّبْحُ أَلَيْسَ الصُّبْحُ بِقَرِيبٍ ﴿٨١﴾

(ساره) گفت: «ای وای بر من! آیا من می زایم، در حالی که پیرزنم و این شوهرم (نیز) پیر است؟! به راستی این چیز عجیبی است!» ﴿٧٢﴾ (فرشتگان) گفتند: «آیا از فرمان خدا تعجب می کنی؟! رحمت خدا و برکاتش بر شما اهل بیت باد، همانا او ستوده ی بزرگوار است». ﴿٧٣﴾ پس چون ترس از (دل) ابراهیم (بیرون) رفت، و بشارت به او رسید، در باره ی قوم لوط با ما مجادله (و گفت گو) شروع کرد. ﴿٧٤﴾ بی گمان ابراهیم، برد بار، لابه گر بازگشت کننده (به سوی خدا) بود. ﴿٧٥﴾ ای ابراهیم! از این (سخن) بگذر، که به راستی فرمان (عذاب) پروردگارت فرا رسیده است، و مسلماً عذابی بدون برگشت برایشان خواهد آمد. ﴿٧٦﴾ چون فرستادگان ما نزد لوط آمدند، از (آمدن) آنان نگران و دل‌تنگ شد، و گفت: «این روز بسیار سختی است». ﴿٧٧﴾ و قوم او شتابان به سوی او آمدند، و پیش از این کارهای زشت مرتکب می شدند، (لوط) گفت: «ای قوم من! اینها دختران من هستند، (با آنها ازدواج کنید) آنان برای شما پاکیزه ترند، و از خدا بترسید و مرا در (مورد) مهمانانم رسوا نکنید، در میان شما یک مرد عاقلی وجود ندارد؟!». ﴿٧٨﴾ گفتند: «به راستی تو می دانی که ما به دختران تو نیازی نداریم، و تو خوب می دانی که ما چه می خواهیم». ﴿٧٩﴾ (لوط) گفت: «کاش در برابر شما قدرتی داشتم، و یا به تکیه گاه محکمی پناه می بردم». ﴿٨٠﴾ (فرشتگان) گفتند: «ای لوط! ما فرستادگان، پروردگار تو هستیم، (آنها) هرگز به تو نخواهند رسید، پس در پاسی از شب گذشته خانواده ات را (از این شهر) ببر، و هیچ یک از شما روی بر نگرداند جز همسرت، که به او خواهد رسید آنچه که به آنها رسد، بی گمان وعده گاه شان (وقت) صبح است، آیا صبح نزدیک نیست؟!». ﴿٨١﴾

فَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا جَعَلْنَا عَلَيَّهَا سَافِلَهَا وَأَمْطَرْنَا
 عَلَيْهَا حِجَارَةً مِّن سِجِّيلٍ مَّنْضُودٍ ﴿٨٢﴾ مُسَوَّمَةً
 عِنْدَ رَبِّكَ وَمَا هِيَ مِنَ الظَّالِمِينَ بِبَعِيدٍ ﴿٨٣﴾
 ﴿٨٢﴾ وَإِلَىٰ مَدْيَنَ أَخَاهُمْ شُعَيْبًا قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ
 مَا لَكُمْ مِّنْ إِلَهِ غَيْرُهُ ۗ وَلَا تَنْقُصُوا الْمِكْيَالَ
 وَالْمِيزَانَ ۗ إِنِّي أَرَبُّكُمْ بِخَيْرٍ وَإِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ
 عَذَابَ يَوْمٍ مُّحِيطٍ ﴿٨٤﴾ وَيَقَوْمِ أَوفُوا بِالْمِكْيَالِ
 وَالْمِيزَانَ بِالْقِسْطِ ۗ وَلَا تَبْخَسُوا النَّاسَ
 أَشْيَاءَهُمْ وَلَا تَعْنُوا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ ﴿٨٥﴾
 بَقِيَّتُ اللَّهِ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنْتُمْ مُّؤْمِنِينَ ۗ وَمَا أَنَا
 عَلَيْكُمْ بِحَفِيظٍ ﴿٨٦﴾ قَالُوا يَشْعِيبُ أَسْلَوْنَاكَ
 تَأْمُرُكَ أَنْ نَتْرَكَ مَا يَعْبُدُ آبَاؤُنَا أَوْ أَنْ نَفْعَلَ فِي
 أَمْوَالِنَا مَا نَشْتَوُا إِنَّكَ لَأَنْتَ الْحَلِيمُ الرَّشِيدُ ﴿٨٧﴾
 قَالَ يَا قَوْمِ أَرَأَيْتُمْ إِن كُنْتُمْ عَلَىٰ بَيْنَةٍ مِّن رَّبِّي
 وَرَزَقْنِي مِنْهُ رِزْقًا حَسَنًا ۗ وَمَا أُرِيدُ أَنْ أُخَالِفَكُمْ إِلَىٰ
 مَا أَنْهَكُمْ عَنْهُ ۗ إِن أُرِيدُ إِلَّا الْإِصْلَاحَ مَا
 اسْتَطَعْتُ وَمَا تَوْفِيقِي إِلَّا بِاللَّهِ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ
 أُنِيبُ ﴿٨٨﴾

پس چون فرمان ما فرا رسید، آن (شهر و سرزمین) را
 زیر و رو کردیم، و بر (سر) آنها سنگهای از سنگ و
 گل تراکم روی هم فرو باریدیم. ﴿۸۲﴾ (سنگهای
 که) نزد پروردگارت نشاندار بود، و این (سنگها و
 عذاب) از (سایر) ستمگران دور نیست. ﴿۸۳﴾ و به سوی
 (قوم) مدین برادرشان شعیب را (فرستادیم). گفت: «ای
 قوم من! الله را پرستید، که معبودی جز او برای شما
 نیست، و پیمان و میزان را کم نکنید، من شما را در
 نعمت می بینم، و من بر شما از عذاب روز فراگیر می
 ترسم. ﴿۸۴﴾ و ای قوم من! پیمان و میزان را با عدالت
 ، تمام (و کامل) دهید، و اشیاء مردم را کم ندهید، و در
 زمین به فساد (و تباهی) نکوشید. ﴿۸۵﴾ اگر ایمان
 داشته باشید، باقی گذاشته خداوند (از مال حلال) برای
 شما بهتر است، و من بر شما نگهبان نیستم. ﴿۸۶﴾
 گفتند: «ای شعیب! آیا نمازت به تو فرمان می دهد که
 آنچه را که نیاکانمان می پرستیدند، رها کنیم، یا آنچه را
 می خواهیم در اموالمان انجام دهیم؟! بی گمان تو
 (مردی) بردبارعاقلی هستی!». ﴿۸۷﴾ (شعیب) گفت:
 «ای قوم من! به من خبر دهید؛ اگر من دلیل (و حجت)
 آشکاری از پروردگارم داشته باشم، و از سوی خود
 رزق نیکوی به من عطا کرده باشد، (آیا نباید از او
 اطاعت کنم؟! و من نمی خواهم با شما مخالفت کنم، در
 باره ی چیزی که شما را از آن نهی می کنم، (و خود
 مرتکب شوم) من جز اصلاح؛ - تا آنجا که توانای دارم -
 نمی خواهم، و توفیق من جز به (فضل) خدا نیست، بر او
 توکل کردم، و به سوی او باز می گردم. ﴿۸۸﴾»

وَيَقَوْمٍ لَا سَجْرَ مِنْكُمْ شِقَاقِي أَنْ يُصِيبَكُمْ مِثْلُ مَا
 أَصَابَ قَوْمَ نُوحٍ أَوْ قَوْمَ هُودٍ أَوْ قَوْمَ صَالِحٍ وَمَا قَوْمٌ
 لُوطٍ مِنْكُمْ بِبَعِيدٍ ﴿٨٩﴾ وَأَسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ ثُمَّ
 تُوبُوا إِلَيْهِ إِنَّ رَبِّي رَحِيمٌ وَدُودٌ ﴿٩٠﴾ قَالُوا
 يَشْعِيبُ مَا نَفَقَهُ كَثِيرًا مِمَّا تَقُولُ وَإِنَّا لَنَرُّكَ فِيْنَا
 ضَعِيفًا وَلَوْلَا رَهْطُكَ لَرَجَمْنَاكَ وَمَا أَنْتَ عَلَيْنَا
 بَعَزِيزٌ ﴿٩١﴾ قَالَ يَقَوْمِ أَرْهَطِي أَعَزُّ عَلَيْكُمْ مِّنَ
 اللَّهِ وَاتَّخَذْتُمُوهُ وَرَاءَكُمْ ظَهْرِيًّا إِنَّ رَبِّي بِمَا
 تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿٩٢﴾ وَيَقَوْمِ أَعْمَلُوا عَلَىٰ
 مَكَانَتِكُمْ إِنِّي عَمَلٌ سَوْفَ تَعْلَمُونَ مَنْ يَأْتِيهِ
 عَذَابٌ مُّخْزٍ وَمَنْ هُوَ كَذِبٌ وَأَرْتَقِبُوا إِنِّي
 مَعَكُمْ رَقِيبٌ ﴿٩٣﴾ وَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا لَنَجِينَا شُعَيْبًا
 وَالَّذِينَ ءَامَنُوا مَعَهُ بِرَحْمَةٍ مِنَّا وَأَخَذَتِ الَّذِينَ
 ظَلَمُوا الصَّيْحَةَ فَأَصْبَحُوا فِي دِيرِهِمْ جَثَمِينَ ﴿٩٤﴾
 كَانُوا لَمْ يَغْنَوْا فِيهَا إِلَّا بَعْدًا لِمَدِينٍ كَمَا
 بَعَدَتْ ثَمُودُ ﴿٩٥﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا
 وَسُلْطَانٍ مُّبِينٍ ﴿٩٦﴾ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ فَاتَّبَعُوا
 أَمْرَ فِرْعَوْنَ وَمَا أَمْرُ فِرْعَوْنَ بِرَشِيدٍ ﴿٩٧﴾

وای قوم من! دشمنی (ومخالفت) با من سبب نشود که به شما
 (نیز، عذابی) برسد، همانند آنچه که به قوم نوح یا قوم هود،
 یا قوم صالح رسید، و قوم لوط از شما چندان دور نیست.
 ﴿۸۹﴾ و از پروردگارتان آمرزش بطلبید، سپس به سوی او
 باز گردید (و توبه کنید) همانا پروردگارم مهربان دوستدار
 است. ﴿۹۰﴾ گفتند: «ای شعیب! بسیاری از آنچه را که می
 گویی، نمی فهمیم، و به درستی که ما تو را در میان خود
 ناتوان می بینیم، و اگر (احترام) قبیله ات نبود؛ مسلماً تو را
 سنگسار می کردیم، و تو نزد ما گرانقدر نیستی» ﴿۹۱﴾
 (شعیب) گفت: «ای قوم من! آیا قبیله ی من نزد شما گرامی
 تر از خداوند است؟! و (فرمان) او را پشت سر خویش
 انداخته اید! بی گمان پروردگارم به آنچه انجام می دهید
 احاطه دارد. ﴿۹۲﴾ و ای قوم من! شما به روش خودتان
 عمل کنید، من هم (به روش خود) عمل می کنم، به زودی
 خواهید دانست، چه کسی عذاب به سراغشان می آید که
 رسوایش کند، و چه کسی خود دروغگو است! شما انتظار
 بکشید و من (نیز) با شما در انتظارم!» ﴿۹۳﴾ و چون فرمان ما
 فرا رسید، شعیب و کسانی را که با او ایمان آورده بودند، به
 رحمتی از (سوی) خود نجات دادیم و کسانی را که ستم
 کردند؛ صیحه ای (= بانگی مرگبار) فرو گرفت، پس در دیار
 خود به رو افتادند (و مردند). ﴿۹۴﴾ چنان که گویی هر گز
 در آن (دیار) نبودند! آگاه باشید! دوری (وهلاکت) باد بر
 (قوم) مدین، همان گونه که (قوم) ثمود دور (وهلاکت)
 شدند! ﴿۹۵﴾ و به راستی موسی را با آیات خود و دلیلی
 آشکار فرستادیم. ﴿۹۶﴾ به سوی فرعون و اطرافیانش؛ پس
 (آنها) از فرمان فرعون پیروی کردند، و فرمان فرعون درست
 (و بخردانه) نبود. ﴿۹۷﴾

يَقْدُمُ قَوْمَهُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ فَأَوْرَدَهُمُ النَّارَ وَيَسَّ
 الْوَرْدَ الْمَوْرُودَ ﴿٩٨﴾ وَأَتَّبِعُوا فِي هَذِهِ لَعْنَةً وَيَوْمَ
 الْقِيَمَةِ بئسَ الرَّفْدُ الْمَرْفُودُ ﴿٩٩﴾ ذَلِكَ مِنْ أَنْبَاءِ
 الْقُرَى نَقُصُّهُ عَلَيْكَ مِنْهَا قَائِمٌ وَحَصِيدٌ ﴿١٠٠﴾
 وَمَا ظَلَمْنَاهُمْ وَلَكِنْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ فَمَا أَغْنَتْ
 عَنْهُمْ آهَاتِهِمْ الَّتِي يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ
 لَمَّا جَاءَ أَمْرُ رَبِّكَ وَمَا زَادُوهُمْ غَيْرَ تَتَابَعٍ ﴿١٠١﴾
 وَكَذَلِكَ أَخْذُ رَبِّكَ إِذَا أَخَذَ الْقُرَى وَهِيَ ظَالِمَةٌ
 إِنَّ أَخْذَهُ أَلِيمٌ شَدِيدٌ ﴿١٠٢﴾ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِمَنْ
 خَافَ عَذَابَ الْآخِرَةِ ذَلِكَ يَوْمٌ مَجْمُوعٌ لَهُ النَّاسُ
 وَذَلِكَ يَوْمٌ مَشْهُودٌ ﴿١٠٣﴾ وَمَا تُؤَخِّرُهُ إِلَّا لِأَجَلٍ
 مَعْدُودٍ ﴿١٠٤﴾ يَوْمَ يَأْتِ لَا تَكَلِّمُ نَفْسٌ إِلَّا بِإِذْنِهِ
 فَمِنْهُمْ شَقِيٌّ وَسَعِيدٌ ﴿١٠٥﴾ فَأَمَّا الَّذِينَ شَقُوا فَيُ
 النَّارِ لَهُمْ فِيهَا زَفِيرٌ وَشَهِيقٌ ﴿١٠٦﴾ خَالِدِينَ فِيهَا مَا
 دَامَتِ السَّمَوَاتُ وَالْأَرْضُ إِلَّا مَا شَاءَ رَبُّكَ إِنَّ
 رَبَّكَ فَعَالٌ لِمَا يُرِيدُ ﴿١٠٧﴾ وَأَمَّا الَّذِينَ سَعَدُوا
 فَيُفِي الْجَنَّةِ خَالِدِينَ فِيهَا مَا دَامَتِ السَّمَوَاتُ
 وَالْأَرْضُ إِلَّا مَا شَاءَ رَبُّكَ عَطَاءٌ غَيْرَ مَجْدُودٍ ﴿١٠٨﴾

(فرعون) روز قیامت پیش رو قومش است، پس آنها را وارد آتش (جهنم) کرد، و (جهنم) چه بد آبشخور (و جایگاهی) است که بر آن وارد شدند. ﴿٩٨﴾ و در این (دنیا) و روز قیامت لعنتی به دنبال دارند، چه بد عطایی است (لعنت) که (به آنها) داده شد. ﴿٩٩﴾ این (برخی) از اخبار (آبادیها و) شهرهاست که آن را برای تو باز گو می کنیم، که برخی از آنها (هنوز) باقی است، و برخی (دیگر) درو شده (و از بین رفته) است. ﴿١٠٠﴾ و (ما) به آنها ستم نکردیم، ولیکن آنها خود بر خویشان ستم کردند، پس هنگامی که فرمان پروردگارت فرا رسید، معبودان شان که به جای خداوند می خواندند؛ پس چیزی از آنان دفع نکردند (و یاریشان ندادند) و آنها را جز هلاکت (ونا بودی) نیفزودند. ﴿١٠١﴾ و این چنین است (مجازات و) گرفت پروردگارت، هنگامی که فرو گیرد و مجازات کند آبادیها و شهرها را که (مردمش) ستمکار باشند، بی گمان (مجازات و) گرفت او دردناک سخت است. ﴿١٠٢﴾ یقیناً در این، (پند و) نشانه ای است برای کسی که از عذاب آخرت بترسد، آن (روز) روزی است که مردم (همه) در آن گرد آورده شوند، و آن (روز) روزی است که (همگی) حاضر شوند. ﴿١٠٣﴾ و ما آن را مدتی معین به تأخیر نمی اندازیم. ﴿١٠٤﴾ روزی بیاید که هیچ کس جز به اذن او سخن نگوید، پس بعضی از آنها بدبختند، و (بعضی دیگر) خوشبخت. ﴿١٠٥﴾ اما کسانی که بدبخت شدند، پس در آتش (دوزخ) اند، برای آنها در آن ناله و فریاد (= دم و بازدم) است. ﴿١٠٦﴾ در آن جاودانه خواهند ماند، تا آسمانها و زمین (باقی) است، مگر آنچه پروردگارت بخواهد، بی گمان پروردگارت آنچه را که بخواهد؛ انجام دهد. ﴿١٠٧﴾ و اما کسانی که خوشبخت (و سعادتمند) شدند، پس جاودانه در بهشت خواهند ماند، تا آسمانها و زمین (باقی) است. مگر آنچه پروردگارت بخواهد، عطایی است قطع نشدنی. ﴿١٠٨﴾

فَلَا تَكُ فِي مِرْيَةٍ مِّمَّا يَعْبُدُ هَتُولًا ۚ مَا يَعْبُدُونَ إِلَّا كَمَا يَعْبُدُ آبَاؤُهُمْ مِنْ قَبْلُ ۚ وَإِنَّا لَمَوْفُوهُمْ نَصِيبِهِمْ غَيْرَ مَنْقُوصٍ ﴿١٠٩﴾ وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ فَاحْتُلَفَ فِيهِ ۚ وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ لَقَضَىٰ بَيْنَهُمْ ۚ وَإِنَّهُمْ لَفِي شَكِّ مِّنْهُ مَرِيبٌ ﴿١١٠﴾ وَإِنَّ كُلًّا لَّمَّا لِيُوفِيَهُمْ رَبُّكَ أَعْمَلَهُمْ ۚ إِنَّهُ بِمَا يَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿١١١﴾ فَاسْتَقِمْ كَمَا أُمِرْتَ وَمَنْ تَابَ مَعَكَ وَلَا تَطْغَوْا ۚ إِنَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿١١٢﴾ وَلَا تَرْكَنُوا إِلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا فَتَمَسَّكُمُ النَّارُ وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ أَوْلِيَاءَ ۚ ثُمَّ لَا تُنصَرُونَ ﴿١١٣﴾ وَأَقِمِ الصَّلَاةَ طَرَفِي النَّهَارِ وَزُلْفًا مِنْ اللَّيْلِ ۚ إِنَّ الْحَسَنَاتِ يُذْهِبْنَ السَّيِّئَاتِ ۚ ذَلِكَ ذِكْرَىٰ لِلذَّاكِرِينَ ﴿١١٤﴾ وَأَصْبِرْ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ ﴿١١٥﴾ فَلَوْلَا كَانَ مِنَ الْقُرُونِ مِنْ قَبْلِكُمْ أُولُوا بَقِيَّةً يَنْهَوْنَ عَنِ الْفَسَادِ فِي الْأَرْضِ إِلَّا قَلِيلًا مِّمَّنْ أَحْبَبْنَا مِنْهُمْ ۗ وَأَتَّبَعْنَاكَ الظَّالِمُونَ مَا أَتَرُوا فِيهِ وَكَانُوا مُجْرِمِينَ ﴿١١٦﴾ وَمَا كَانَ رَبُّكَ لِيُهْلِكَ الْقُرَىٰ بِظُلْمٍ وَأَهْلِهَا مُصْلِحُونَ

پس از (باطل بودن) آنچه اینان می پرستند در شک مباش. آنها نمی پرستند جز همانگونه که نیاکانشان از پیش می پرستیدند، و مسلماً ما نصیب آنان را بی کم و کاست خواهیم داد. ﴿۱۰۹﴾ و به راستی (ما) به موسی کتاب دادیم، پس در آن اختلاف شد، و اگر فرمان پیشین پروردگارت نبود، قطعاً در میان آنان داوری می شد، و همانا آنها در این (قرآن) سخت در شک و تردید هستند. ﴿۱۱۰﴾ و بی گمان هر کدام (چون برانگیخته شوند) پروردگارت (پاداش) اعمالشان را قطعاً بطور کامل و تمام خواهد داد، زیرا که او به آنچه می کنند؛ آگاه است. ﴿۱۱۱﴾ پس (ای پیامبر!) همانگونه که فرمان یافته ای، (در برابر مشرکان) استقامت کن، و (نیز) کسی که با تو (به خدا) رو آورده است (باید استقامت کند) و سرکشی نکنید، بی گمان او به آنچه که می کنید؛ بیناست. ﴿۱۱۲﴾ به کسانی که ستم کردند تمایل (و تکیه) نکنید، که آتش (جهنم) به شما خواهد رسید، و برای شما (سرپرست و) دوستانی جز خداوند وجود ندارد، آنگاه یاری نمی شوید. ﴿۱۱۳﴾ و (ای پیامبر!) در دو طرف روز، و ساعاتی از شب، نماز را بر پادار، بی شک نیکبها بدیها را از بین می برند، این پندی برای پند پذیران است. ﴿۱۱۴﴾ و (ای پیامبر!) صبر کن، پس بی گمان خداوند پاداش نیکو کاران را ضایع نخواهد کرد. ﴿۱۱۵﴾ پس چرا از امتهایی پیش از شما، خردمندانی نبودند که (مردمان را) از فساد در زمین باز دارند؟! مگر اندکی از آنان که نجاتشان دادیم، و کسانی که ستم کردند، از لذات (دینوی) و آسودگی پیروی کردند، و گناهکار بودند (و نابود شدند). ﴿۱۱۶﴾ و (ای پیامبر!) پروردگارت چنین نبود که شهرها (و آبادیها) را به ظلم نابود کند، در حالی که اهل آن (افرادی شایسته و) نیکو کار باشند. ﴿۱۱۷﴾

و اگر پروردگارت می خواست ، (همه ی) مردم را یک امت قرار می داد ، ولی (آنها) همواره مختلف اند. ﴿۱۱۸﴾ مگر کسی که پروردگارت (بر او) رحم کند، و برای همین آنها را آفریده است ، و سخن پروردگار تو محقق شد که: مسلماً جهنم را از همه ی (عاصیان و مجرمان) جن وانس پر خواهم کرد. ﴿۱۱۹﴾ و ما هر یک از اخبار پیامبران را بر تو باز گو کردیم تا بوسیله ی آن ، دلت را استوار گردانیم ، و در این (قرآن) برای تو حق ، و برای مؤمنان موعظه و تذکری آمده است. ﴿۱۲۰﴾ و به کسانی که ایمان نمی آورند ، بگو: «بر روش خودتان عمل کنید ، ما (نیز بر روش خود) عمل می کنیم ، ﴿۱۲۱﴾ و منتظر باشید ، ما هم منتظریم!». ﴿۱۲۲﴾ و (آگاهی از) غیب آسمانها و زمین ، از آن خداست ، و همه ی کارها به سوی او باز گردانده می شود ، پس او را بپرست و بر او توکل کن ، و پروردگارت از آنچه می کنیدی؛ (هرگز) غافل نیست. ﴿۱۲۳﴾

وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ لَجَعَلَ النَّاسَ أُمَّةً وَاحِدَةً ۗ وَلَا يَزَالُونَ مُخْتَلِفِينَ ﴿۱۱۸﴾ إِلَّا مَنْ رَحِمَ رَبُّكَ ۗ وَلِذَلِكَ خَلَقَهُمْ ۗ وَتَمَّتْ كَلِمَةُ رَبِّكَ لِأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ ﴿۱۱۹﴾ وَكُلًّا نَقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ أَنْبَاءِ الرُّسُلِ مَا نُثَبِّتُ بِهِ فُؤَادَكَ ۗ وَجَاءَكَ فِي هَذِهِ الْحَقُّ وَمَوْعِظَةٌ وَذِكْرٌ لِلْمُؤْمِنِينَ ﴿۱۲۰﴾ وَقُلْ لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ أَعْمَلُوا عَلَىٰ مَكَانَتِكُمْ إِنَّا عَمِلُونَ ﴿۱۲۱﴾ وَانْتَظِرُوا إِنَّا مُنْتَظِرُونَ ﴿۱۲۲﴾ وَاللَّهُ غَيْبُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَإِلَيْهِ يُرْجَعُ الْأَمْرُ كُلُّهُ فَاعْبُدْهُ وَتَوَكَّلْ عَلَيْهِ ۗ وَمَا رَبُّكَ بِغَفِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿۱۲۳﴾

سورة یوسف

سورة یوسف

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

به نام خداوند بخشنده مهربان

الر (الف.لام.را) این آیات کتاب روشنگر است. ﴿۱﴾ همانا ما آن را قرآن عربی نازل کردیم ؛ شاید شما در یابید. ﴿۲﴾ (ای پیامبر!) ما بهترین داستانها را با وحی کردن این قرآن بر تو باز گو می کنیم ، و مسلماً تو پیش از آن از بی خبران بودی (و آگاهی نداشتی). ﴿۳﴾ (به یاد آور) هنگامی را که یوسف به پدرش یعقوب گفت : «پدرم ! همانا من (در خواب) یازده ستاره و خورشید و ماه را دیدم ، آنها را برای خود سجده کنان دیدم».

الرَّ تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْمُبِينِ ﴿۱﴾ إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿۲﴾ نَحْنُ نَقُصُّ عَلَيْكَ أَحْسَنَ الْقَصَصِ بِمَا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ هَذَا الْقُرْآنَ وَإِنْ كُنْتَ مِنْ قَبْلِهِ لَمَنِ الْعَافِلِينَ ﴿۳﴾ إِذْ قَالَ يُوسُفُ لِأَبِيهِ يَا أَبَتِ إِنِّي رَأَيْتُ أَحَدَ عَشَرَ كَوْكَبًا وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ رَأَيْتُهُمْ لِي سَاجِدِينَ ﴿۴﴾

(یعقوب) گفت: «ای پسر کم! خواب خود برای برادرانت باز گو نکن، که برای تو نقشه ی بدی می اندیشند، بی گمان شیطان برای انسان دشمن آشکار است. ﴿۵﴾ و این گونه پروردگات تو را بر می گزیند، و از تأویل احادیث (= تعبیر خوابها) می آموزد، و نعمتش را بر تو و بر آل یعقوب تمام می کند، همان گون که پیش از این بر اجدادت ابراهیم و اسحاق تمام کرد، یقیناً پروردگارت دانای حکیم است.» ﴿۶﴾ بی شک در (داستان) یوسف و برادرانش برای سؤال کنندگان نشانه ها و (عبرت ها) است. ﴿۷﴾ هنگامی که با خود گفتند: «یوسف و برادرش (بنیامین) نزد پدر مان از ما محبوب ترند، در حالی که ما گروهی (نیرومند) هستیم، بی تردید پدرمان در اشتباهی آشکار است. ﴿۸﴾ یوسف را بکشید، یا او را به سرزمینی (دور دست) بیفکنید، تا توجه پدرتان فقط به (سوی) شما باشد، و بعد از آن (توبه کنید و) افرادی صالح باشید.» ﴿۹﴾ یکی از آنها گفت: «یوسف را نکشید، و اگر می خواهید (کاری) انجام دهید، او را به قعر چاه بیندازید، تا بعضی از کاروانها (ی رهگذر) او را بر گیرد (و به جای دوری ببرد)». ﴿۱۰﴾ (و آنگاه نزد پدر آمدند، و) گفتند: «پدرجان! تو را چه شده است که ما را بر (برادرمان) یوسف امین نمی شماری، در حالی که ما خیر خواه او هستیم؟! ﴿۱۱﴾ فردا او را با ما (به صحرا) بفرست، تا (از میوه ها) بهره برد و بازی کند، همانا ما نگهبان او هستیم.» ﴿۱۲﴾ (یعقوب) گفت: «آنکه او را برید مرا اندوهگین می کند، و از این می ترسم که گرگ او را بخورد، در حالی که شما از او غافل باشید!» ﴿۱۳﴾ گفتند: «با این که ما گروهی (نیرومند) هستیم، اگر گرگ او را بخورد، براستی آنگاه ما زیانکار خواهیم بود.» ﴿۱۴﴾

قَالَ يَبْنِي لَا تَقْصُصْ رُءْيَاكَ عَلَيَّ إِخْوَتَكَ فَيَكِيدُوا لَكَ كَيْدًا إِنَّ الشَّيْطَانَ لِلْإِنْسَانِ عَدُوٌّ مُّبِينٌ ﴿٥﴾
وَكَذَلِكَ تَجْتَبِيكَ رَبُّكَ وَيُعَلِّمُكَ مِنْ تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ وَيُتِمُّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكَ وَعَلَىٰ آلِ يَعْقُوبَ كَمَا أَتَمَّهَا عَلَىٰ أَبَوَيْكَ مِنْ قَبْلُ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْحَاقَ إِنَّ رَبَّكَ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٦﴾ لَقَدْ كَانَ فِي يُوسُفَ وَإِخْوَتِهِ آيَاتٌ لِّلْسَائِلِينَ ﴿٧﴾ إِذْ قَالُوا لِيُوسُفُ وَأَخُوهُ أَحَبُّ إِلَيْنَا مِنَّا وَنَحْنُ عُصْبَةٌ إِنَّ أَبَانَا لَفِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٨﴾ اقْتُلُوا يُوسُفَ أَوْ اطْرَحُوهُ أَرْضًا يَخْلُ لَكُمْ وَجْهَ أَبِيكُمْ وَتَكُونُوا مِنْ بَعْدِهِ قَوْمًا صَالِحِينَ ﴿٩﴾ قَالَ قَائِلٌ مِّنْهُمْ لَا تَقْتُلُوا يُوسُفَ وَالْقَوْهُ فِي غَيَّبَتِ الْجُبِّ يَلْتَقِطُهُ بَعْضُ السَّيَّارَةِ إِن كُنْتُمْ فَاعِلِينَ ﴿١٠﴾ قَالُوا يَا أَبَانَا مَا لَكَ لَا تَأْمَنَّا عَلَىٰ يُوسُفَ وَإِنَّا لَهُ لَنَنصِحُونَ ﴿١١﴾ أَرْسَلْهُ مَعَنَا غَدًا يَرْتَع وَيَلْعَبْ وَإِنَّا لَهُ لَحَفِيظُونَ ﴿١٢﴾ قَالَ إِنِّي لَيَحْزُنُنِي أَنَّ تَذْهَبُوا بِهِ وَأَخَافُ أَنْ يَأْكُلَهُ الذِّئْبُ وَأَنْتُمْ عَنْهُ غَافِلُونَ ﴿١٣﴾ قَالُوا لَئِنْ أَكَلَهُ الذِّئْبُ وَنَحْنُ عُصْبَةٌ إِنَّا إِذًا لَّخَسِرُونَ ﴿١٤﴾

پس چون او را با خود بردند ، و تصمیم گرفتند که او را در قعر چاه قرار دهند ، و (تصمیم خود را عملی نمودند) به او وحی کردیم که قطعاً آنها را از این کارشان آگاه خواهی کرد ، در حالی که آنها نمی دانند. ﴿۱۵﴾ و (برادران) شبانگاه گریان به نزد پدرشان آمدند . ﴿۱۶﴾ گفتند : «ای پدرما ! همانا ما رفتیم که مسابقه دهیم ، و یوسف را نزد اثاث خود گذاشتیم ، پس گرگ او را خورد ، و تو (هرگز سخن) ما را باورنخواهی کرد ، هر چند راستگو باشیم .» ﴿۱۷﴾ و پیراهن او را با خونی دروغین (برای یعقوب) آوردند ، (او) گفت : «(چنین نیست) بلکه (هوای) نفس شما کاری (ناشایست) را برای شما آراسته است ، پس (کار من) صبر جمیل است ، و بر آنچه می گوئید ، خداوند مدد کار(من) است .» ﴿۱۸﴾ و کاروانی فرارسید ، و پس آنها آب آورشان را فرستادند ، و (او) دلو خود را در (چاه) انداخت (پس چون بیرون آورد ، یوسف را در آن دید ، صدا زد و) گفت : «مژده باد! این کودک کی است» و او را بعنوان یک کالا (از دیگران) پنهان داشتند ، و خداوند به آنچه می کردند ، آگاه است. ﴿۱۹﴾ و (سر انجام) او را به بهای اندک - چند درهم - فروختند ، و در(باره ی) او بی رغبت بودند. ﴿۲۰﴾ و کسی از(اهل) مصر که او را خرید؛ به همسرش گفت : « جای او را گرامی دار ، امید است برای ما سودمند باشد ، یا او را به فرزندی گیریم» و این چنین یوسف را در (آن سر) زمین متمکن ساختیم ، و تا از تأویل احادیث (= تعبیر خواب) به او بیاموزیم ، و خداوند بر کارش چیره است ، ولیکن بیشتر مردم نمی دانند . ﴿۲۱﴾ و چون (یوسف به مرحله ی بلوغ و) کمال قوت رسید ، به او حکم (= نبوت) و علم عطا کردیم . ، و این چنین نیکوکاران را پاداش می دهیم . ﴿۲۲﴾

فَلَمَّا ذَهَبُوا بِهِ وَأَجْمَعُوا أَنْ يَجْعَلُوهُ فِي غَيِّبَتِ الْجُبِّ وَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِ لَتُنَبِّئَنَّهُمْ بِأَمْرِهِمْ هَذَا وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿١٥﴾ وَجَاءُوا أَبَاهُمْ عِشَاءً يَبْكُونَ ﴿١٦﴾ قَالُوا يَا أَبَانَا إِنَّا ذَهَبْنَا نَسْتَبِقُ وَتَرَكْنَا يُوسُفَ عِنْدَ مَتَعِنَا فَأَكَلَهُ الذِّئْبُ وَمَا أَنْتَ بِمُؤْمِنٍ لَنَا وَلَوْ كُنَّا صَادِقِينَ ﴿١٧﴾ وَجَاءُوا عَلَى قَمِيصِهِ بِدَمٍ كَذِبٍ قَالَ بَلْ سَوَّلَتْ لَكُمْ أَنْفُسُكُمْ أَمْرًا فَصَبْرٌ جَمِيلٌ وَاللَّهُ الْمُسْتَعَانُ عَلَى مَا تَصِفُونَ ﴿١٨﴾ وَجَاءَتْ سَيَّارَةٌ فَأَرْسَلُوا وَارِدَهُمْ فَأَدْلَى دَلْوَهُ قَالَ يَبُشْرَى هَذَا غُلْمٌ وَأَسْرُوهُ بَضْعَةَ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِمَا يَعْمَلُونَ ﴿١٩﴾ وَشَرَوْهُ بِثَمَنٍ بَخْسٍ دَرَاهِمَ مَعْدُودَةٍ وَكَانُوا فِيهِ مِنَ الزَّاهِدِينَ ﴿٢٠﴾ وَقَالَ الَّذِي اشْتَرَاهُ مِنْ مِصْرَ لِمَرْأَتِهِ أَكْرِمِي مَثْوَاهُ عَسَى أَنْ يَنْفَعَنَا أَوْ نَتَّخِذَهُ وَلَدًا وَكَذَلِكَ مَكَّنَّا لِيُوسُفَ فِي الْأَرْضِ وَلِنُعَلِّمَهُ مِنْ تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ وَاللَّهُ غَالِبٌ عَلَى أَمْرِهِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٢١﴾ وَلَمَّا بَلَغَ أَشُدَّهُ آتَيْنَاهُ حُكْمًا وَعِلْمًا وَكَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿٢٢﴾

و آن زنی که او (یوسف) در خانه اش بود ، از او در خواست کامجویی کرد ، و درها را بست و گفت: « بیا ، (در اختیار تو هستم) .» (یوسف) گفت: «به خدا پناه می برم! بی گمان او (عزیز مصر) سرور من است ، جایگاه مرا گرامی داشته است (پس چگونه به او خیانت کنم ۱۹) مسلماً ستمکاران رستگار نمی شوند .» ﴿۲۳﴾ و به راستی آن زن قصد او (= یوسف) کرد ، و او نیز اگر برهان پروردگارش ندیده بود؛ قصد وی می کرد ، این چنین (کردیم) تا بدی و فحشا از او دور سازیم ، بی گمان او از بندگان مخلص ماست. ﴿۲۴﴾ و هر دو به طرف درشتافتند، و (همسر عزیز) پیراهن او را از پشت پاره کرد ، و (در این هنگام) شوهرش را نزد در یافتند . (آن زن گفت : « کیفر کسی که خواسته باشد به خانواده ی تو بدی (و خیانت) کند چیست؟، جز اینکه زندان شود ، یا عذاب درد ناکی (بیند). ﴿۲۵﴾ (یوسف) گفت : «او با اصرار مرا به سوی خود خوانده است !» و (در آن هنگام) شاهدهی از بستگان آن زن شهادت داد، اگر پیراهن او از جلو پاره شده ، پس آن زن راست می گوید ، و او از دروغگویان است . ﴿۲۶﴾ و اگر پیراهن اش از پشت پاره شده ، (آن زن دروغ می گوید ، و او از راستگویان است) . ﴿۲۷﴾ پس چون (عزیز مصر) دید که پیراهن او از پشت پاره شده است ، گفت: «این از مکر شما (زنان) است ، بی گمان مکر شما زنان بزرگ است . ﴿۲۸﴾ ای یوسف! از این (ماجرا) صرف نظر کن ، و (تو ای زن) برای گناه خود آمرزش بخواه ، همانا تو از خطا کاران بوده ای .» ﴿۲۹﴾ و (این خبر به شهر رسید) زنانی در شهر گفتند: «همسر عزیز، برای کامجویی غلام (= جوان) خود را به سوی خود می خواند ، به راستی محبت (و عشق این جوان) در قلبش نفوذ کرده است ، مسلماً ما او را در گمراهی آشکار می بینیم . ﴿۳۰﴾

وَرَوَدَتْهُ الَّتِي هُوَ فِي بَيْتِهَا عَنْ نَفْسِهِ ۖ وَعَلَقَتْ
 الْأَبْوَابَ وَقَالَتْ هَيْت لَكَ ۚ قَالَ مَعَاذَ اللَّهِ إِنَّهُ
 رَبِّي أَحْسَنَ مَثْوَايَ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ ﴿٢٣﴾
 وَلَقَدْ هَمَّتْ بِهِ ۖ وَهَمَّ بِهَا لَوْلَا أَنَّ رَأَىٰ بُرْهَانَ رَبِّهِ ۖ
 كَذَلِكَ لِنَصْرِفَ عَنْهُ السُّوءَ وَالْفَحْشَاءَ ۚ إِنَّهُ مِنْ
 عِبَادِنَا الْمُحْلَصِينَ ﴿٢٤﴾ وَأَسْتَبَقَا الْبَابَ وَقَدَّتْ
 قَمِيصَهُ مِنْ دُبُرٍ ۖ وَأَلْفَيَا سَيِّدَهَا لَدَا الْبَابِ ۚ قَالَتْ
 مَا جَزَاءُ مَنْ أَرَادَ بِأَهْلِكَ سُوءًا إِلَّا أَنْ يُسْجَنَ أَوْ
 عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٢٥﴾ قَالَ هِيَ رَوَدَّتْنِي عَنْ نَفْسِي ۖ
 وَشَهِدَ شَاهِدٌ مِّنْ أَهْلِهَا إِنْ كَانَ قَمِيصُهُ قُدٌّ مِّنْ
 قَبْلِ فَصَدَقَتْ وَهُوَ مِنَ الْكٰذِبِينَ ﴿٢٦﴾ وَإِنْ كَانَ
 قَمِيصُهُ قُدٌّ مِّنْ دُبُرٍ فَكَذَبَتْ وَهُوَ مِنَ الصّٰدِقِينَ ﴿٢٧﴾
 فَلَمَّا رَأَىٰ قَمِيصَهُ قُدٌّ مِّنْ دُبُرٍ قَالَ إِنَّهُ مِنْ
 كٰذِبِينَ ۚ إِنَّ كَيْدَ كُنَّ عَظِيمٌ ﴿٢٨﴾ يُوسُفُ أَعْرَضَ
 عَنْ هٰذَا ۖ وَأَسْتَغْفِرِي لِدُنْبِكِ ۖ إِنَّكَ كُنْتِ مِّنَ
 الْخٰطِئِينَ ﴿٢٩﴾ وَقَالَ نِسْوَةٌ فِي الْمَدِينَةِ امْرَأَتُ
 الْعَزِيزِ تُرَاوِدُ فَتْنَهَا عَنْ نَفْسِهِ ۖ قَدْ شَغَفَهَا حُبًّا ۚ إِنَّا
 لَنَرْنَهَا فِي ضَلٰلٍ مُّبِينٍ ﴿٣٠﴾

پس چون (همسر عزیز) سخنان مکر آمیزشان را شنید ، (کسی را) به دنبال آنها فرستاد (و آنها را دعوت نمود) و برای آنها مجلس (با شکوه و با پشتی های زیبا) فراهم کرد ، و به (دست) هر کدام چاقویی (برای بریدن میوه) داد ، و به یوسف گفت: «بر آنان بیرون شو». پس زنان چون او را دیدند ، بزرگش یافتند ، و دستهای خود را بریدند ، و «گفتند: پناه بر خدا! این بشر نیست ، این جز فرشته ای بزرگوار نیست». ﴿۳۱﴾ (همسر عزیز) گفت: «این هست همان کسی که مرا در (باره ی) او سرزنش کردید ، (آری) به راستی من او را برای کامجویی به خود دعوت کردم ، پس او خود داری کرد ، و اگر آنچه را که به او دستور می دهم ، انجام ندهد؛ قطعاً زندانی می شود و مسلماً خوار و زبون خواهد بود». ﴿۳۲﴾ (یوسف) گفت: «پروردگارا! زندان نزد من از آنچه (اینها) مرا به سوی آن می خوانند ، محبوبتر است ، و اگر مکر آنها را از من نگردانی ، به سوی آنان متمایل می شوم ، و از نادانان خواهم بود». ﴿۳۳﴾ پس پروردگارش (دعای) او را اجابت کرد ، و مکر آنان را از او باز گردانید ، بی گمان او شنوای داناست . ﴿۳۴﴾ سپس بعد از آنکه نشانه ها (ی پاک یوسف) را دیدند؛ تصمیم گرفتند تا مدتی او را زندانی کنند . ﴿۳۵﴾ و دو جوان همراه او وارد زندان شدند ، یکی از آن دو گفت: «من خواب دیده ام که (انگور برای) شراب می فشارم» و دیگری گفت: «من خواب دیده ام که نان بر سر حمل می کنم ، پرندگان از آن می خورند ، ما را از تعبیر آن آگاه کن ، بی گمان ما تو را از نیکو کاران می بینیم». ﴿۳۶﴾ (یوسف) گفت: «پیش از آنکه (جیره) طعام شما را بیاورند و تناول کنید ، شما را از تعبیر خوابتان آگاه می سازم ، این (تعبیر خواب) چیزهای است که پروردگام به من آموخته است ، همانا من کیش قومی را که به خدا ایمان نمی آورند ، و آنان به (سرای) آخرت (نیز) کافرند ، ترک کرده ام. ﴿۳۷﴾

فَمَا سَمِعَتْ بِمَكْرِهِنَّ أَرْسَلَتْ إِلَيْهِنَّ وَأَعْتَدَتْ لَهُنَّ مُتَّكِنًا وَآتَتْ كُلَّ وَاحِدَةٍ مِّنْهُنَّ سِكِّينًا وَقَالَتْ أَخْرِجْ عَلَيَّيْنِ ۖ فَمَا رَأَيْنَهُ أَكْبَرْنَهُ وَقَطَّعْنَ أَيْدِيَهُنَّ وَقُلْنَ حَاشَ لِلَّهِ مَا هَذَا بَشَرًا إِنْ هَذَا إِلَّا مَلَكٌ كَرِيمٌ ﴿٣١﴾ قَالَتْ فَذَلِكُنَّ الَّذِي لُمْتُنَّنِي فِيهِ وَلَقَدْ رَاودْنَاهُ عَنِ نَفْسِهِ ۖ فَأَسْتَعْصَمَ ۖ وَلَئِن لَّمْ يَفْعَلْ مَا ءَامُرُهُ لَيَكُونَنَّ مِنَ الصَّغِيرِينَ ﴿٣٢﴾ قَالَ رَبِّ السِّجْنُ أَحَبُّ إِلَيَّ مِمَّا يَدْعُونَنِي إِلَيْهِ وَإِلَّا تَصْرِفْ عَنِّي كَيْدَهُنَّ أَصْبُ إِلَيْهِنَّ وَأَكُن مِّنَ الْجَاهِلِينَ ﴿٣٣﴾ فَاسْتَجَابَ لَهُ رَبُّهُ فَصَرَفَ عَنْهُ كَيْدَهُنَّ ۚ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٣٤﴾ ثُمَّ بَدَأْ لَهُمْ مِن بَعْدِ مَا رَأَوُا الْآيَاتِ لَيَسْجُنُنَّهُ حَتَّىٰ حِينٍ ﴿٣٥﴾ وَدَخَلَ مَعَهُ السِّجْنَ فَتَيَانٍ ۖ قَالَ أَحَدُهُمَا إِنِّي أَرَانِي أَعْصِرُ خَمْرًا وَقَالَ الْآخَرُ إِنِّي أَرَانِي أُحْمَلُ فَوْقَ رَأْسِي خُبْرًا تَأْكُلُ الطَّيْرُ مِنْهُ نَبِّئْنَا بِتَأْوِيلِهِ ۖ إِنَّا نَرَاكَ مِنَ الْمُحْسِنِينَ ﴿٣٦﴾ قَالَ لَا يَأْتِيكُمَا طَعَامٌ تُرْزَقَانِهِ ۖ إِلَّا نَبَّأْتُكُمَا بِتَأْوِيلِهِ ۚ قَبْلَ أَنْ يَأْتِيَكُمَا ۚ ذَلِكُمَا مِمَّا عَلَّمَنِي رَبِّي ۚ إِنِّي تَرَكْتُ مِلَّةَ قَوْمٍ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ كَافِرُونَ ﴿٣٧﴾

وَأَتَّبَعْتُ مِلَّةَ آبَائِي إِبْرَاهِيمَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ مَا كَانُوا لَنَا أَنْ نُشْرِكَ بِاللَّهِ مِنْ شَيْءٍ ذَٰلِكَ مِنْ فَضْلِ اللَّهِ عَلَيْنَا وَعَلَى النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ ﴿۳۸﴾ يَصْنَعِي السِّجْنَ ءَأَرْبَابٌ مُتَفَرِّقُونَ خَيْرٌ أَمِ اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ ﴿۳۹﴾ مَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِهِ إِلَّا أَسْمَاءٌ سَمَّيْتُمُوهَا أَنْتُمْ وَءَابَاؤُكُمْ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ بِهَا مِنْ سُلْطَانٍ إِنْ الْحُكْمُ إِلَّا لِلَّهِ ءَأَمَرَ إِلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ ذَٰلِكَ الدِّينُ الْقِيمُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿۴۰﴾ يَصْنَعِي السِّجْنَ أَمَا أَحَدُكُمَا فَيَسْقِي رَبَّهُ خَمْرًا وَأَمَا الْآخَرَ فَيُصَلِّبُ فَتَأْكُلُ الطَّيْرُ مِنْ رَأْسِهِ ءَقُضِيَ الْأَمْرُ الَّذِي فِيهِ تَسْتَفْتِيَانِ ﴿۴۱﴾ وَقَالَ لِلَّذِي ظَنَّ أَنَّهُ نَاجٍ مِّنْهُمَا اذْكُرْنِي عِنْدَ رَبِّكَ فَأَنْسَهُ الشَّيْطَانُ ذِكْرَ رَبِّهِ فَلَبِثَ فِي السِّجْنِ بِضْعَ سِنِينَ ﴿۴۲﴾ وَقَالَ الْمَلِكُ إِنِّي أَرَى سَبْعَ بَقَرَاتٍ سِمَانٍ يَأْكُلُهُنَّ سَبْعٌ عِجَافٌ وَسَبْعٌ سُنبُلَاتٍ خُضْرٍ وَأُخَرَ يَابِسَاتٍ يَأْتِيهَا الْمَلَأُ أَفْتُونِي فِي رُءْيَايَ إِنْ كُنْتُمْ لِلرُّءْيَا تَعْبُرُونَ ﴿۴۳﴾

و از کیش نیاکانم ابراهیم و اسحاق و یعقوب پیروی کرده ام ، برای ما سزاوار نیست که چیزی را شریک خدا قرار دهیم ، این از فضل خدا بر ما و بر (همه) مردم است ، لیکن بیشتر مردم شکر نمی گذارند . ﴿۳۸﴾ ای رفقای زندای من ! آیا خدایان پراکنده (متعدد) بهترند یا خداوند یکتای قهار؟ ﴿۳۹﴾ شما به جای خدا (چیزی را) نمی پرستید ، مگر نامهایی را که خود و نیاکان تان به آنها داده اید ، خداوند هیچ دلیلی بر (اثبات) آنها نازل نکرده است ، فرمانروایی تنها از آن خداوند است ، فرمان داده است که جز او را نپرستید ، این است دین راست و استوار ، لیکن بیشتر مردم نمی دانند . ﴿۴۰﴾ ای رفقای زندانی من ! اما یکی از شما (آزاد می شود) پس سرور خویش را شراب خواهد نوشانید ، و اما دیگری پس به دار آویخته می شود ، آنگاه پرندگان از (گوشت) سر او خواهند خورد ، امری که در (باره ی) آن از من نظر خواستید ، (چنین) مقدر شده است . ﴿۴۱﴾ و (یوسف) به آن کسی از دو نفر که دانست رهایی می یابد ، گفت : «مرا نزد سرورت (= حاکم) یاد کن» . ولی شیطان یاد کردن (اورا نزد) سرورش از خاطر او برد ، پس (یوسف) چند سال در زندان باقی ماند . ﴿۴۲﴾ و پادشاه گفت : «همانا من (در خواب) هفت گاو چاق را دیدم که هفت گاو لاغر آنها را می خورند ، و هفت خوشه ی سبز ، و (هفت خوشه ی) دیگر را خشک (می بینم) . ای بزرگان ! در (باره ی) خوابم نظر دهید؛ اگر خواب را تعبیر می کنید . ﴿۴۳﴾

«اینها) خوابهای (آشفته و) پریشان است، و ما از تعبیر خوابهای پریشان آگاه نیستیم». ﴿۴۴﴾ و یکی از آن دو نفر که نجات یافته بود، بعد از مدتی (یوسف) را به یاد آورد، گفت: «من شما را از تأویل (= تعبیر) آن خبر می دهم، پس مرا (به سوی جوان زندانی) بفرستید». ﴿۴۵﴾ (چون نزد یوسف آمد، گفت: «یوسف، ای (مرد) راستگو! در (باره ی این خواب که: هفت گاو چاق، هفت گاو لاغر آنها را می خورند، و هفت خوشه ی سبز و هفت خوشه ی) دیگر خشک، برای ما نظر بده (و تعبیر کن) تا من به سوی مردم باز گردم، شاید آنان (از تعبیر این خواب) با خبر شوند». ﴿۴۶﴾ (یوسف) گفت: «هفت سال پی در پی (با جدیت) زراعت کنید، پس آنچه را دور کردید، جز اندکی که می خورید، (بقیه) در خوشه اش باقی بگذارید. ﴿۴۷﴾ سپس بعد از آن هفت (سال) سخت (قحطی) می آید، که آنچه را برای آن سالها ذخیره کرده اید، می خورید، جز اندکی از آنچه که (برای بذر) ذخیره خواهید کرد. ﴿۴۸﴾ سپس بعد از آن هفت (سال) سالی فرا می رسد که باران فراوانی نصیب مردم می شود، و در آن (سال، مردم افشردنیها را) می فشرند». ﴿۴۹﴾ و پادشاه (چون این تعبیر را شنید) گفت: «او را نزد من بیاورید». پس چون فرستاده ی (پادشاه) نزد او آمد، (یوسف) گفت: «به سوی سرورت باز گرد، پس از او پیرس ماجرای زنانی که دستهای خود را بریند چه بود؟! قطعاً پروردگام به نیرنگ آنها آگاه است». ﴿۵۰﴾ (پادشاه آن زنان را خواست و) گفت: «جریان کارتان چه بود؛ هنگامی که یوسف را به سوی خود دعوت دادید؟!». گفتند: «پناه بر خدا! ما هیچ گناهی بر او ندانسته ایم» (در این هنگام) همسر عزیز گفت: «اکنون حق آشکار شد، من (بودم که) او را به سوی خود خواندم، (و خواهش مرار د کرد) و بی گمان او از راستگویان است. ﴿۵۱﴾ این (سخن را) بدین خاطر است تا (عزیز) بداند که من در نهان به او خیانت نکرده ام، و اینکه خداوند مکر خائنان را به هدف نمی رساند. ﴿۵۲﴾»

قَالُوا أَضَعَتْ أَحْلَمٌ وَمَا خُنُّنَ بِتَأْوِيلِ الْأَحْلَمِ
بِعَلَمِينَ ﴿٤٤﴾ وَقَالَ الَّذِي حَا مِنْهُمَا وَادَّكَرَ بَعْدَ أُمَّةٍ
أَنَا أَنْتُمْ بِتَأْوِيلِهِ فَأَرْسِلُونِ ﴿٤٥﴾ يُوسُفُ أَيُّهَا
الصِّدِّيقُ أَفْتِنَا فِي سَبْعِ بَقَرَاتٍ سِمَانٍ يَأْكُلُهُنَّ
سَبْعُ عِجَافٍ وَسَبْعِ سُنبُلَاتٍ خُضْرٍ وَأُخَرَ يَابِسَاتٍ
لَعَلِّي أَرْجِعُ إِلَى النَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿٤٦﴾ قَالَ
تَزْرَعُونَ سَبْعَ سِنِينَ دَابًّا فَمَا حَصَدْتُمْ فَذَرُوهُ فِي
سُنْبُلِهِ إِلَّا قَلِيلًا مِّمَّا تَأْكُلُونَ ﴿٤٧﴾ ثُمَّ يَأْتِي مِنْ
بَعْدِ ذَلِكَ سَبْعُ شِدَادٍ يَأْكُلْنَ مَا قَدَّمْتُمْ هُنَّ إِلَّا
قَلِيلًا مِّمَّا تَحْصِنُونَ ﴿٤٨﴾ ثُمَّ يَأْتِي مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ
عَامٌ فِيهِ يَغَاثُ النَّاسُ وَفِيهِ يَعْصُرُونَ ﴿٤٩﴾ وَقَالَ
الْمَلِكُ أَتُّونِي بِهِ فَلَمَّا جَاءَهُ الرَّسُولُ قَالَ أَرْجِعْ
إِلَى رَبِّكَ فَسَأَلَهُ مَا بَالُ النِّسْوَةِ الَّتِي قَطَّعْنَ أَيْدِيَهُنَّ
إِنَّ رَبِّي بَكِيدٌ هَنَّ عَلِيمٌ ﴿٥٠﴾ قَالَ مَا خَطْبُكُنَّ إِذْ
رَأَوْتُنَّ يُوسُفَ عَنِ نَفْسِهِ ﴿٥١﴾ قُلْنَ حَاشَ لِلَّهِ مَا
عَلِمْنَا عَلَيْهِ مِنْ سَوَاءٍ ﴿٥٢﴾ قَالَتِ امْرَأَتُ الْعَزِيزِ الْأَنْ
حَصَّصَ الْحَقُّ أَنَا رَأَوْتُهُ عَنِ نَفْسِهِ وَإِنَّهُ
لَمِنَ الصِّدِّيقِينَ ﴿٥٣﴾ ذَلِكَ لِيَعْلَمَ أَنِّي لَمْ أَخُنْهُ
بِالْغَيْبِ وَأَنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْخَائِبِينَ ﴿٥٤﴾

﴿ وَمَا أُبْرِيءُ نَفْسِي ۚ إِنَّ النَّفْسَ لَأَمَّارَةٌ بِالسُّوءِ إِلَّا مَا رَحِمَ رَبِّي ۚ إِنَّ رَبِّي غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴾ ﴿۵۳﴾ وَقَالَ الْمَلِكُ أَتُؤْتُونِي بِهِ ۚ أَسْتَخْلِصْهُ لِنَفْسِي ۗ فَلَمَّا كَلَّمَهُ قَالَ إِنَّكَ الْيَوْمَ لَدَيْنَا مَكِينٌ أَمِينٌ ﴿۵۴﴾ قَالَ أَجْعَلْنِي عَلَىٰ خَزَائِنِ الْأَرْضِ إِنِّي حَفِيظٌ عَلِيمٌ ﴿۵۵﴾ وَكَذَلِكَ مَكَّنَّا لِيُوسُفَ فِي الْأَرْضِ يَتَّبِعُوهُ مِنْهَا حَيْثُ شَاءَ ۚ نُصِيبُ بِرَحْمَتِنَا مَنْ نَشَاءُ ۚ وَلَا نُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ ﴿۵۶﴾ وَلَا جُرْأَلَاءُ خَيْرٌ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ ﴿۵۷﴾ وَجَاءَ إِخْوَةَ يُوسُفَ فَدَخَلُوا عَلَيْهِ فَعَرَفَهُمْ وَهُمْ لَهُ مُنْكَرُونَ ﴿۵۸﴾ وَلَمَّا جَهَّزَهُمْ بِجَهَّازِهِمْ قَالَ أَتُؤْتُونِي بِأَخٍ لَكُمْ مِّنْ أَبِيكُمْ أَلَا تَرَوْنَ أَنِّي أُوفِي الْكَيْلَ وَأَنَا خَيْرُ الْمُنْزِلِينَ ﴿۵۹﴾ فَإِن لَّمْ تَأْتُونِي بِهِ ۚ فَلَا كَيْلَ لَكُمْ عِنْدِي وَلَا تَقْرُبُونِ ﴿۶۰﴾ قَالُوا سَنُرَوِّدُ عَنْهُ أَبَاهُ وَإِنَّا لَفَاعِلُونَ ﴿۶۱﴾ وَقَالَ لِفِتْيَانِهِ اجْعَلُوا بِضْعَتَهُمْ فِي رِحَالِهِمْ لَعَلَّهُمْ يَعْرِفُونَهَا إِذَا انْقَلَبُوا إِلَىٰ أَهْلِهِمْ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿۶۲﴾ فَلَمَّا رَجَعُوا إِلَىٰ أَبِيهِمْ قَالُوا يَا أَبَانَا مُنِعَ مِنَّا الْكَيْلُ فَأَرْسِلْ مَعَنَا آخَانًا نَّكَتَلْ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ ﴿۶۳﴾

من هرگز نفس خود را تبرئه نمی کنیم ، بی شک نفس (اماره ، انسان) پیوسته به بدی فرمان می دهد ، مگر آنچه پروردگار رحم کند، بی گمان پروردگار آمرزنده ی مهربان است. ﴿۵۳﴾ و پادشاه گفت : « او (= یوسف) را نزد من بیاورید ، (تا) او را مخصوص خود گردانم » پس چون (یوسف نزد او آمد و) با او صحبت کرد ، (پادشاه) گفت : « تو امروز نزد ما صاحب مقام والا (و) امین هستی ». ﴿۵۴﴾ (یوسف) گفت : « مرا بر (سر پرستی) خزائن زمین (مصر) قرار بده ، که من نگهدارنده ای آگاهم ». ﴿۵۵﴾ و این گونه به یوسف در آن سرزمین تمکن (و قدرت) دادیم ، از آن (سرزمین) هر جا که می خواست منزل می گرفت ، ما رحمت خود را به هر کس که بخواهیم می رسانیم ، و پاداش نیکوکاران را ضایع نمی کنیم . ﴿۵۶﴾ و یقیناً پاداش آخرت ، برای کسانی که ایمان آوردند و پرهیز گاری می کردند ، بهتر است . ﴿۵۷﴾ (چون سرزمین کنعان خشک سالی فرا گرفت) برادران یوسف (برای تهیه گندم به مصر) آمدند، پس بر او وارد شدند ، آنگاه او آنان را شناخت ، در حالی که آنها او را نشناختند. ﴿۵۸﴾ پس چون بارهایشان را آماده کرد ، (به آنان) گفت : « آن برادری که از پدرتان دارید، (نوبت آینده) نزد من بیاورید ، آیا نمی بینید که من پیمانہ را تمام می دهم ، و من بهترین میزبان هستم ؟ ﴿۵۹﴾ پس اگر او را نزد من نیاوردید، نه پیمانہ ای نزد من خواهید داشت ، و نه به من نزدیک شوید. ﴿۶۰﴾ گفتند : « ما در (بارہ ی) او با پدرش با اصرار گفتگو خواهیم کرد ، و مسلماً این کار را می کنیم ». ﴿۶۱﴾ (یوسف) به غلامانش گفت : « سرمایه شان را در بارهایشان بگذارید ، شاید هنگامی که به سوی خانواده ی خود ، باز گشتند ، آن را بشناسند، شاید باز آیند ». ﴿۶۲﴾ پس چون به سوی پدرشان باز گشتند : « ای پدر ما ! پیمانہ (غله) از ما باز داشته شده است، پس برادرمان (بنیامین) با ما بفرست تا سهمی (از غله) بگیریم ، و بی گمان ما نگهبان او خواهیم بود. ﴿۶۳﴾

قَالَ هَلْ ءَامَنُكُمْ عَلَيْهِ إِلَّا كَمَا ءَامَنُتُمْ عَلَىٰ
 أَخِيهِ مِنْ قَبْلُ ۖ فَاللَّهُ خَيْرٌ حَفِظًا ۖ وَهُوَ أَرْحَمُ
 الرَّحِيمِينَ ﴿٦٤﴾ وَلَمَّا فَتَحُوا مَتَعَهُمْ وَجَدُوا
 بِضَعَتَهُمْ رُدَّتْ إِلَيْهِمْ ۖ قَالُوا يَا بَنَاتَنَا مَا نَبِغِي هَذِهِ
 بِضَعَتْنَا رُدَّتْ إِلَيْنَا ۖ وَنَمِيرُ أَهْلَنَا وَنَحْفَظُ أَخَانَا
 وَتَزَادُ كَيْلَ بَعِيرٍ ۖ ذَلِكَ كَيْلٌ يَسِيرٌ ﴿٦٥﴾ قَالَ لَنْ
 أَرْسِلَهُ مَعَكُمْ حَتَّىٰ تُؤْتُوا مَوْثِقًا مِّنَ اللَّهِ
 لَتَأْتُنِي بِهِ ۖ إِلَّا أَنْ سَخِطَ بِكُمْ ۖ فَلَمَّا ءَاتَوْهُ مَوْثِقَهُمْ
 قَالَ اللَّهُ عَلَىٰ مَا نَقُولُ وَكِيلٌ ﴿٦٦﴾ وَقَالَ يَبْنَىٰ لَأَ
 تَدْخُلُوا مِن بَابٍ وَاحِدٍ وَادْخُلُوا مِنْ أَبْوَابٍ مُّتَفَرِّقَةٍ
 وَمَا أُغْنِي عَنْكُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ ۖ إِنَّ الْحَكْمَ إِلَّا
 لِلَّهِ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَعَلَيْهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُتَوَكِّلُونَ ﴿٦٧﴾
 وَلَمَّا دَخَلُوا مِنْ حَيْثُ أَمَرَهُمْ أَبُوهُم مَّا كَانَ
 يُغْنِي عَنْهُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا حَاجَةً فِي نَفْسِ
 يَعْقُوبَ قَضْنَهَا ۗ وَإِنَّهُ لَذُو عِلْمٍ لِّمَا عَلَّمْنَاهُ وَلَٰكِنَّ
 أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٦٨﴾ وَلَمَّا دَخَلُوا
 عَلَىٰ يُوسُفَ ءَاوَىٰ إِلَيْهِ أَخَاهُ ۖ قَالَ إِنِّي أَنَا أَخُوكَ
 فَلَا تَبْتَسِ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٦٩﴾

(یعقوب) گفت: «آیا شما را بر او امین دانم، همانگونه که پیش از این نسبت به برادرش (یوسف) امین داشتم، پس خداوند بهترین نگهبان است، و او مهربانترین مهربانان است.» ﴿٦٤﴾ و چون بار خود را گشودند، سرمایه شان یافتند که به آنها بازگردانده شده است. گفتند: «ای پدر ما! (ما دیگر) چه می خواهیم؟ این سرمایه ماست که به ما باز گردانده شده است، (پس او را با ما بفرست) و برای خانواده ی خود آذوقه می آوریم، و برادرمان را حفظ می کنیم، و یک بار شتر افزون خواهیم آورد؛ این پیمانہ (برای عزیز مصر، کار) آسانی است. ﴿٦٥﴾ (یعقوب) گفت: «هرگز او را با شما نمی فرستم؛ تا آنکه به نام خدا به من پیمان دهید که حتماً او را به نزد من باز خواهید آورد، مگر اینکه قدرت از شما گرفته شود (و خود گرفتار آید) پس چون (تعهد و) پیمان استوار به او دادند، (یعقوب) گفت: «خداوند بر آنچه می گوئیم نگهبان است.» ﴿٦٦﴾ (و همچنین به آنها) گفت: «ای پسران من! از یک در وارد نشوید، بلکه از درهای متفرق داخل شوید، و (من) نمی توانم چیزی از (قضای) خداوند (که مقرر کرده است) از شما دفع کنم، حکم تنها از آن خداست، بر او توکل کرده ام، و (همه ی) متوکلان بر او توکل کنند. ﴿٦٧﴾ و چون به همان گونه که پدرشان به آنها دستور داده بود، داخل شدند، (این کار) نمی توانست چیزی از (قضای) خداوند را از آنان دفع کند — جز حاجت (و خواهشی) در دل یعقوب که آن برآورده شد، و بی گمان او علمی داشت که ما به آموخته بودیم، ولیکن بیشتر مردم نمی دانند. ﴿٦٨﴾ و چون (برادران) بر یوسف وارد شدند، برادرش (بنیامین) را نزد خود جای داد، (و) گفت: «بدون شک من برادر تو (یوسف) هستم، پس از آنچه آنها انجام می دادند، اندوهگین مباش.» ﴿٦٩﴾

پس هنگامی که بارهای آنها مهیا کرد، جام (آبخوری پادشاه) را در بار برادرش گذاشت، سپس ندا دهنده ی ندا داد: «ای کاروانیان، بدون شک شما دزد هستید». ﴿۷۰﴾ به طرف آنها رو کرده و گفتند: «چه چیز گم کرده اید؟!» ﴿۷۱﴾ گفتند: «پیمانہ ی پادشاه را گم کرده ایم، و هر کس آن را بیاورد یک بار شتر (جایزه) دارد، و من ضامن این (وعده) هستم. ﴿۷۲﴾ گفتند: «به خداوند سوگند، شما می دانید که ما نیامده ایم تا در این سرزمین فساد کنیم، و ما (هرگز) دزد نبوده ایم». ﴿۷۳﴾ (آنها) گفتند: «پس اگر دروغگو باشید؛ کیفرش چیست؟» ﴿۷۴﴾ گفتند: «کیفر کسی که (آن پیمانہ) در بارش پیدا شود، پس خودش کیفر آن خواهد بود (که برده ی شما خواهد بود) ما این گونه ستم کاران را کیفر می دهیم». ﴿۷۵﴾ پس شروع به (جستجوی) بارهای آنها، پیش از بار برادرش پرداخت، آنگاه آن را از بار برادرش بیرون آورد، این گونه برای یوسف چاره اندیشی کردیم، او (هرگز) نمی توانست در آیین پادشاه برادرش را بگیرد، مگر آنکه خدا بخواهد، درجات هر کس را بخواهیم بالا می بریم، و بالاتر از هر صاحب علمی، دانا تری است. ﴿۷۶﴾ (برادران) گفتند: «اگر او دزدی کرده است (تعجب ندارد)؛ برادرش (نیز) پیش از این دزدی کرده بود، پس یوسف آن (سخن) را در دل خود پنهان داشت، و برای آنها آشکار نکرد، (در دل خود) گفت: «شما از نظر منزلت بدترین (مردم) هستید، و خداوند به آنچه توصیف می کنید، آگاه تراست». ﴿۷۷﴾ گفتند: «ای عزیز! همانا او پدر پیری دارد، (که از دوری او سخت ناراحت می شود) لذا یکی از ما را به جای او بگیر، بی گمان ما تو را از نیکو کاران می بینیم». ﴿۷۸﴾

فَلَمَّا جَهَّزَهُم بِجَهَّازِهِمْ جَعَلَ السَّقَايَةَ فِي رَحْلِ أَخِيهِ ثُمَّ أَذَّنَ مُؤَذِّنٌ أَيَّتُهَا الْعِيرُ إِنَّكُمْ لَسَارِقُونَ ﴿٧٠﴾
 قَالُوا وَأَقْبِلُوا عَلَيْهِمْ مَاذَا تَفْقَدُونَ ﴿٧١﴾ قَالُوا نَفَقْدُ صُوعَ الْمَلِكِ وَلَمَنْ جَاءَ بِهِ حِمْلُ بَعِيرٍ وَأَنَا بِهِ زَعِيمٌ ﴿٧٢﴾ قَالُوا تَاللَّهِ لَقَدْ عَلِمْتُمْ مَا جِئْنَا لِنُفْسِدَ فِي الْأَرْضِ وَمَا كُنَّا سَارِقِينَ ﴿٧٣﴾ قَالُوا فَمَا جَزَاؤُهُ إِنْ كُنْتُمْ كَاذِبِينَ ﴿٧٤﴾ قَالُوا جَزَاؤُهُ مَنْ وَجَدَ فِي رَحْلِهِ فَهُوَ جَزَاؤُهُ ﴿٧٥﴾ كَذَلِكَ نَجْزِي الظَّالِمِينَ ﴿٧٦﴾ فَبَدَأَ بِأَوْعِيَّتِهِمْ قَبْلَ وَعَاءِ أَخِيهِ ثُمَّ اسْتَخْرَجَهَا مِنْ وَعَاءِ أَخِيهِ كَذَلِكَ كِدْنَا لِيُوسُفَ مَا كَانَ لِيَأْخُذَ أَخَاهُ فِي دِينِ الْمَلِكِ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ نَرْفَعُ دَرَجَاتٍ مَن نَّشَاءُ وَفَوْقَ كُلِّ ذِي عِلْمٍ عَلِيمٌ ﴿٧٧﴾ * قَالُوا إِنْ يَسْرِقْ فَقَدْ سَرِقَ أَخٌ لَهُ مِنْ قَبْلُ فَأَسْرَهَا يُوسُفُ فِي نَفْسِهِ وَلَمْ يُبْدِهَا لَهُمْ قَالَ أَنْتُمْ شَرُّ مَكَانًا وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا تَصِفُونَ ﴿٧٨﴾ قَالُوا يَا أَيُّهَا الْعَزِيزُ إِنَّ لَهُ أَبًا شَيْخًا كَبِيرًا فَخُذْ أَحَدَنَا مَكَانَهُ ﴿٧٩﴾ إِنَّا نَرَاكَ مِنَ الْمُحْسِنِينَ ﴿٨٠﴾

قَالَ مَعَاذَ اللَّهِ أَنْ نَأْخُذَ إِلَّا مَنْ وَجَدْنَا مَتَّعْنَا
عِنْدَهُ، إِنَّا إِذَا لَطَلِمُونَ ﴿٧٦﴾ فَلَمَّا اسْتَيْسَسُوا
مِنْهُ خَلَصُوا نَجِيًّا قَالَ كَبِيرُهُمْ أَلَمْ تَعْلَمُوا أَنَّ
أَبَاكُمْ قَدْ أَخَذَ عَلَيْكُمْ مَوْثِقًا مِنَ اللَّهِ وَمِنْ قَبْلُ مَا
فَرَطْتُمْ فِي يُوسُفَ فَلَنْ أَبْرَحَ الْأَرْضَ حَتَّى يَأْذَنَ لِي
أَبِي أَوْ يَحْكُمَ اللَّهُ لِي ﴿٧٧﴾ وَهُوَ خَيْرُ الْحَاكِمِينَ ﴿٧٨﴾
أَرْجِعُوا إِلَىٰ آبَائِكُمْ فَقُولُوا يَا أَبَانَا إِنَّ أَبْنَاكَ سَرَقَ
وَمَا شَهِدْنَا إِلَّا بِمَا عَلِمْنَا وَمَا كُنَّا لِلْغَيْبِ
حَافِظِينَ ﴿٧٩﴾ وَسَلِ الْقَرْيَةَ الَّتِي كُنَّا فِيهَا وَالْعَيْرَ
الَّتِي أَقْبَلْنَا فِيهَا وَإِنَّا لَصَادِقُونَ ﴿٨٠﴾ قَالَ بَلْ
سَوَّلَتْ لَكُمْ أَنْفُسُكُمْ أَمْرًا فَصَبْرٌ جَمِيلٌ عَسَى اللَّهُ
أَنْ يَأْتِيَنِي بِهِمْ جَمِيعًا إِنَّهُ هُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ
﴿٨١﴾ وَتَوَلَّى عَنْهُمْ وَقَالَ يَا سَفِي عَلَىٰ يُوسُفَ
وَأَبَيْصَتْ عَيْنَاهُ مِنَ الْحُزْنِ فَهُوَ كَظِيمٌ ﴿٨٢﴾
قَالُوا تَاللَّهِ تَفْتُوا تَذَكَّرُ يُوسُفَ حَتَّى تَكُونَ
حَرَضًا أَوْ تَكُونَ مِنَ الْهَالِكِينَ ﴿٨٣﴾ قَالَ إِنَّمَا
أَشْكُوا بَنِيَّ وَحُزْنِي إِلَى اللَّهِ وَأَعْلَمُ مِنَ اللَّهِ مَا لَا
تَعْلَمُونَ ﴿٨٤﴾

(یوسف) گفت: «پناه بر خدا، که ما جز آن کسی که
کالایمان را نزد او یافته ایم، (دیگری را) بگیریم، بی
گمان در آن صورت ستم کار خواهیم بود». ﴿٧٩﴾
پس چون (برادران) از او نامید شدند، نجوا کنان به
گوشه ای رفتند، (برادر) بزرگشان گفت: «آیا نمی دانید
که پدرتان از شما به نام خدا پیمان (استوار) گرفته است
و پیش از این (نیز) در باره ی یوسف کوتاهی کرده اید؟!
پس من هرگز از این سرزمین (مصر) بیرون نمی شوم،
تا پدرم به من اجازه دهد، یا خداوند درباره ی من
داوری کند، و او بهترین داوران است». ﴿٨٠﴾ (شما) به
سوی پدرتان باز گردید، و بگویید: «ای پدر جان! بی
گمان پسرت دزدی کرد، و ما جز به آنچه می دانستیم
گواهی ندادیم، و ما از غیب آگاه نبودیم». ﴿٨١﴾ و
از (مردم) شهری که در آن بودیم، و از کاروانی که با
آن بودیم پرسس، و بدون شک ما راستگو هستیم».
﴿٨٢﴾ (یعقوب) گفت: «(حقیقت چنین نیست) بلکه
(هوای) نفس شما، کاری (ناشایست) را برای شما
آراسته است؛ پس (کار من) صبر جمیل است، امید
است خداوند همه ی آنها را به من باز گرداند، بی گمان
او دانای حکیم است». ﴿٨٣﴾ و از آنها روی بر گرداند
و گفت: «افسوس بر یوسف» و چشمان او از اندوه سفید
شد، در حالی که (سرشار از غم بود) اندوه خود را فرو
می برد. ﴿٨٤﴾ گفتند: «به خدا سو گند، پیوسته یوسف
را یاد می کنی، تا آنکه سخت بیمار گردی یا بمیری».
﴿٨٥﴾ (یعقوب) گفت: «من شرح غم و پریشانی خود را
تنها به خدا می گویم، (و به سوی او شکایت می برم) و
از (سوی) خدا چیزهای می دانم که شما نمی دانید».

يَبْنِي أَذْهَبُوا فَتَحَسَّسُوا مِنْ يُوسُفَ وَأَخِيهِ وَلَا تَأْيِسُوا مِنْ رَوْحِ اللَّهِ إِنَّهُ لَا يَأْيِسُ مِنْ رَوْحِ اللَّهِ إِلَّا الْقَوْمُ الْكَافِرُونَ ﴿٨٧﴾ فَلَمَّا دَخَلُوا عَلَيْهِ قَالُوا يَا أَيُّهَا الْعَزِيزُ مَسْنَا وَأَهْلَنَا الضُّرُّ وَجِئْنَا بِبِضْعَةٍ مُزْجَلَةٍ فَأَوْفِ لَنَا الْكَيْلَ وَتَصَدَّقْ عَلَيْنَا إِنَّ اللَّهَ يَجْزِي الْمُتَصَدِّقِينَ ﴿٨٨﴾ قَالَ هَلْ عَلِمْتُمْ مَا فَعَلْتُمْ بِيُوسُفَ وَأَخِيهِ إِذْ أَنْتُمْ جَاهِلُونَ ﴿٨٩﴾ قَالُوا أَأَيْنَاكَ لَأَنْتَ يُوسُفُ قَالَ أَنَا يُوسُفُ وَهَذَا أَخِي قَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَيْنَا إِنَّهُ مَنْ يَتَّقِ وَيَصْبِرْ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ ﴿٩٠﴾ قَالُوا تَاللَّهِ لَقَدْ ءَاثَرَكَ اللَّهُ عَلَيْنَا وَإِنْ كُنَّا لَخٰطِئِينَ ﴿٩١﴾ قَالَ لَا تَثْرِبَ عَلَيْكُمُ الْيَوْمَ يَعْفِرُ اللَّهُ لَكُمْ وَهُوَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ ﴿٩٢﴾ أَذْهَبُوا بِقَمِيصِي هَذَا فَالْقُوهُ عَلَى وَجْهِ أَبِي يَأْتِ بَصِيرًا وَأَنْتُونِي بِأَهْلِكُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٩٣﴾ وَلَمَّا فَصَلَتِ الْعَيْرُ قَالَ أَبُوهُمْ إِنِّي لَأَجِدُ رِيحَ يُوسُفَ لَوْلَا أَنْ تُفَنِّدُونِ ﴿٩٤﴾ قَالُوا تَاللَّهِ إِنَّكَ لَفِي ضَلَالِكَ الْقَدِيمِ ﴿٩٥﴾

ای پسران من! بروید و از یوسف و برادرش جست جو کنید ، و از رحمت خدا ناامید نشوید ، چرا که جز گروه کافران کسی از رحمت خدا ناامید نمی شود . ﴿ ۸۷ ﴾ پس چون (به مصر رفتند و) بر او (= یوسف) وارد شدند ، گفتند : «ای عزیز! به ما و خاندان ما سختی (و ناراحتی) رسیده است، و (اینک) کالای نا چیز (واندکی) با خود آورده ایم؛ پس پیمان را برای ما کامل کن ، و بر ما صدقه (و بخشش) کن ، بی گمان خداوند بخشنده گان را پاداش می دهد .» ﴿ ۸۸ ﴾ (یوسف) گفت : «آیا دانستید با یوسف چه کردید ، هنگامی که نادان بودید ؟!» . ﴿ ۸۹ ﴾ (برادران) گفتند : «آیا به راستی تو همان یوسفی ؟!» . (یوسف) گفت : «(آری) من یوسفم، و این برادر من است ، یقیناً خداوند بر ما منت گذاشت ، همانا هر کس پرهیزگاری کند و صبر نماید ، بی گمان خداوند پاداش نیکو کاران را ضایع نمی کند .» ﴿ ۹۰ ﴾ (برادران) گفتند : «به خدا سوگند ، یقیناً خداوند تو را بر ما برتری داده ، و حقاً ما خطا کار بودیم .» ﴿ ۹۱ ﴾ (یوسف) گفت : «امروز هیچ سرزنشی بر شما نیست ، خداوند شما را می آمرزد، و او مهربانترین مهربانان است.» ﴿ ۹۲ ﴾ این پیراهن مرا ببرید ، و بر چهره ی پدرم بیندازید تا بینا گردد ، و همه ی خانواده ی خود را نزد من بیاورید .» ﴿ ۹۳ ﴾ و چون کاروان (از سرزمین مصر) جدا شد (و حرکت کرد) پدرشان (به اطرافیان) گفت : «یقیناً من بوی یوسف را میابم ، اگر مرا به کم عقلی نسبت ندهید .» ﴿ ۹۴ ﴾ (آنها) گفتند : «به خدا سوگند، بی گمان تو در همان اشتباه دیرینه ات هستی .» ﴿ ۹۵ ﴾

فَلَمَّا أَنْ جَاءَ الْبَشِيرُ أَلْفَنُهُ عَلَىٰ وَجْهِهِ فَارْتَدَّ
بَصِيرًا ۖ قَالَ أَلَمْ أَقُلْ لَكُمْ إِنِّي أَعْلَمُ مِنَ اللَّهِ مَا لَا
تَعْلَمُونَ ﴿٩٦﴾ قَالُوا يَتَّبِعُنَا مَا نَشَاءُ إِنَّنَا لَنَرَاهُ فِي صَدَقَاتِنَا
إِنَّا كُنَّا حَاطِبِينَ ﴿٩٧﴾ قَالَ سَوْفَ أَسْتَغْفِرُ لَكُمْ
رَبِّيَ ۖ إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿٩٨﴾ فَلَمَّا دَخَلُوا عَلَىٰ
يُوسُفَ ءَاوَىٰ إِلَيْهِ أَبُوهُ وَقَالَ ادْخُلُوا مِصْرَ إِن شَاءَ
اللَّهُ ءَامِنِينَ ﴿٩٩﴾ وَرَفَعَ أَبُوهُ عَلَى الْعَرْشِ وَخَرُوا
لَهُ سُجَّدًا ۖ وَقَالَ يَتَّابِتْ هَذَا تَأْوِيلُ رُءُوسِي مِنْ قَبْلُ
قَدْ جَعَلَهَا رَبِّي حَقًّا ۖ وَقَدْ أَحْسَنَ بِي إِذْ أَخْرَجَنِي
مِنَ السِّجْنِ وَجَاءَ بِكُمْ مِنَ الْبَدْوِ مِنْ بَعْدِ أَنْ نَزَغَ
الشَّيْطَانُ بَيْنِي وَبَيْنَ إِخْوَتِي ۚ إِنَّ رَبِّي لَطِيفٌ لِمَا
يَشَاءُ ۚ إِنَّهُ هُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ ﴿١٠٠﴾ * رَبِّ قَدْ
ءَاتَيْتَنِي مِنَ الْمَلِكِ وَعَلَّمْتَنِي مِنْ تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ
فَاطِرَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ أَنْتَ وَلِيِّ فِى الدُّنْيَا
وَالْآخِرَةِ ۖ تَوَفَّنِي مُسْلِمًا وَأَلْحَقْنِي بِالصَّالِحِينَ ﴿١٠١﴾
ذَلِكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْغَيْبِ نُوحِيهِ إِلَيْكَ ۖ وَمَا كُنْتَ
لَدَيْهِمْ إِذْ أَجْمَعُوا أَمْرَهُمْ وَهُمْ يَمْكُرُونَ ﴿١٠٢﴾ وَمَا
أَكْثَرُ النَّاسِ وَلَوْ حَرَصْتَ بِمُؤْمِنِينَ ﴿١٠٣﴾

پس چون بشارت دهنده آمد و آن (پیراهن) را بر چهره او
افکند ، نا گهان بینا شد ، گفت: «آیا به شما نگفتم که من از
(سوی) خدا چیزهای می دانم که شما نمی دانید؟!». ﴿٩٦﴾
گفتند: «ای پدر (جان) ما! برای ما (در باره ی) گناهانمان
آمزش بخواه ، بی گمان ما خطا کار بودیم». ﴿٩٧﴾
(یعقوب) گفت: «به زودی برای شما از پروردگار آمزش
می طلبم ، بدون شک او آمرزنده ی مهربان است». ﴿٩٨﴾
پس چون بر یوسف وارد شدند ، او پدر و مادرش را (در
آغوش گرفت و) نزد خود جای داد و گفت: «(همگی) به
مصر در آید؛ اگر خدا بخواهد در امن (و امان) خواهید بود».
﴿٩٩﴾ و پدر و مادر خود را بر تخت نشاند ، و (همگی) برای
او به سجده افتادند ، و (یوسف) گفت: «ای پدر جان! این
تعبیر خوابم است ، که از پیش دیده بودم ، پروردگار آن را
راست گرداند (و تحقق بخشید) ، یقیناً به من نیکی کرد
هنگامی که مرا از زندان بیرون آورد ، و شما را از آن بیابان
(به اینجا) آورد ، بعد از آنکه شیطان میان من و برادرانم (فتنه
و) فساد کرد ، بی گمان پروردگارم به آنچه که می خواهد
(تدبیر کند) باریک بین است ، همان او دانا ی حکیم است .
﴿١٠٠﴾ پروردگارا! (بهره ی عظیمی) از فرمانروایی به من
عطا کردی ، و از علم (تأویل احادیث =) تعبیر خوابها به من
آموختی ، پدید آورنده ای آسمانها و زمین! تویی کار ساز
من در دنیا و آخرت ، مرا مسلمان بمیران و به شایستگان
ملحق فرما». ﴿١٠١﴾ (ای پیامبر!) این از خبرهای غیب است
که به تو وحی می کنیم ، و هنگامی که (برادران یوسف) بد
اندیشی می کردند و تصمیم (قطعی) گرفتند ، تونزد آنها
نبودی . ﴿١٠٢﴾ و بیشتر مردم - و اگر چه (برایمان شان)
حرص ورزی - مؤمن نخواهند بود . ﴿١٠٣﴾

وَمَا تَسْأَلُهُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ
 لِلْعَالَمِينَ ﴿١١٤﴾ وَكَأَيِّن مِّنْ آيَةٍ فِي السَّمَوَاتِ
 وَالْأَرْضِ يَمُرُّونَ عَلَيْهَا وَهُمْ عَنْهَا مُعْرِضُونَ ﴿١١٥﴾
 وَمَا يُؤْمِنُ أَكْثَرُهُمْ بِاللَّهِ إِلَّا وَهُمْ مُشْرِكُونَ ﴿١١٦﴾
 أَفَأَمِنُوا أَنْ تَأْتِيَهُمْ غَشِيَةٌ مِّنْ عَذَابِ اللَّهِ أَوْ تَأْتِيَهُمُ
 السَّاعَةُ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿١١٧﴾ قُلْ هَذِهِ
 سَبِيلِي أَدْعُوا إِلَى اللَّهِ عَلَىٰ بَصِيرَةٍ أَنَا وَمَنِ اتَّبَعَنِي
 وَسُبْحَانَ اللَّهِ وَمَا أَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١١٨﴾ وَمَا
 أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ إِلَّا رِجَالًا نُّوحِي إِلَيْهِمْ مِنْ أَهْلِ
 الْقُرَىٰ ۗ أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ
 كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ ۗ وَلَدَارُ الْآخِرَةِ خَيْرٌ
 لِلَّذِينَ اتَّقَوْا ۗ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿١١٩﴾ حَتَّىٰ إِذَا
 اسْتَيْعَسَ الرُّسُلُ وَظَنُّوا أَنَّهُمْ قَدْ كُذِبُوا جَاءَهُمْ
 نَصْرُنَا فَنُجِّيَ مَنْ نَّشَاءُ ۗ وَلَا يُرَدُّ بَأْسُنَا عَنِ الْقَوْمِ
 الْمُجْرِمِينَ ﴿١٢٠﴾ لَقَدْ كَانَ فِي قَصَصِهِمْ عِبْرَةٌ
 لِأُولِي الْأَلْبَابِ ۗ مَا كَانَ حَدِيثًا يُفْتَرَىٰ وَلَٰكِن
 تَصْدِيقَ الَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ وَتَفْصِيلَ كُلِّ شَيْءٍ
 وَهُدًى وَرَحْمَةً لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿١٢١﴾

و تو بر این (دعوت) از آنها پاداشی نمی طلبی ، آن جز
 پندی برای جهانیان نیست . ﴿ ۱۰۴ ﴾ و چه بسا نشانه ای
 در آسمانها و زمین وجود دارد که آنها از کنارش می
 گذرند و از آن روی می گردانند . ﴿ ۱۰۵ ﴾ و بیشتر آنها
 به خداوند ایمان نمی آورند ؛ مگر اینکه آنان (به نوعی)
 مشرک اند . ﴿ ۱۰۶ ﴾ آیا ایمن هستند از اینکه عذاب
 فراگیری از سوی خدا به سراغ آنها بیاید ، یا ناگهان
 قیامت به سراغشان آید ، در حالی که آنان بی خبرند .
 ﴿ ۱۰۷ ﴾ (ای پیامبر!) بگو: «این راه من است ، من با
 بصیرت (کامل) به سوی خدا دعوت می کنم، و کسانی
 که از من پیروی کردند (نیز چنین می کند) و خداوند
 پاک و منزّه است ، و من از مشرکان نیستم» . ﴿ ۱۰۸ ﴾ و ما
 پیش از تو نفرستادیم ، جز مردمی از اهل قریه ها که به
 آنها وحی می کردیم ، آیا (مشرکان) در زمین سیر
 نکردند؛ تا ببیند عاقبت کسانی که پیش از آنها بودند،
 چگونه بود؟! و یقیناً سرای آخرت برای کسانی که
 پرهیزگاری کردند ، بهتر است ، آیا نمی اندیشید؟!
 ﴿ ۱۰۹ ﴾ (کافران پیوسته به انکار خود ادامه دادند) تا
 آنگاه که پیامبران (از قومشان) ناامید شدند، و (مردم)
 پنداشتند که به آنها دروغ گفته شده است، (در این
 هنگام) یاری ما به سراغشان آمد ، پس هر کس را که
 خواستیم نجات یافت ، و عذاب ما از قوم گنهکار را باز
 نخواهد گشت . ﴿ ۱۱۰ ﴾ یقیناً در داستانهایشان عبرتی
 برای خرد مندان است ، این (قرآن) سخنی نبود که (به
 دروغ) بافته شود ، بلکه تصدیق کننده ی کتابهای است
 که پیش از آن است ، و بیان کننده (و شرح) هر چیز
 است ، و هدایت و رحمت برای گروهی است که ایمان
 می آورند . ﴿ ۱۱۱ ﴾

سورة الرعد

سوره رعد

بسم الله الرحمن الرحيم

به نام خداوند بخشنده مهربان

الْمَرِّ تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ وَالَّذِي أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ الْحَقُّ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١﴾
 اللَّهُ الَّذِي رَفَعَ السَّمَوَاتِ بِغَيْرِ عَمَدٍ تَرَوْنَهَا ثُمَّ أَسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِي لِأَجَلٍ مُّسَمًّى يُدَبِّرُ الْأَمْرَ يُفَصِّلُ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ بِلِقَاءِ رَبِّكُمْ تُوقِنُونَ ﴿٢﴾ وَهُوَ الَّذِي مَدَّ الْأَرْضَ وَجَعَلَ فِيهَا رَوَاسِيَ وَأَنْهَارًا وَمِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ جَعَلَ فِيهَا زَوْجَيْنِ اثْنَيْنِ يُغْشَى اللَّيْلُ النَّهَارَ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٣﴾ وَفِي الْأَرْضِ قِطْعٌ مُّتَجَوِّرَاتٌ وَّجَنَّتٌ مِّنْ أَعْنَابٍ وَزَرْعٌ وَنَخِيلٌ صَبْوَانٌ وَغَيْرُ صَبْوَانٍ يُسْقَىٰ بِمَاءٍ وَاحِدٍ وَنُفِضِلُ بَعْضَهَا عَلَىٰ بَعْضٍ فِي الْأَكْلِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿٤﴾ وَإِنْ تَعَجَّبَ فَعَجَبٌ قَوْلُهُمْ أَءِذَا كُنَّا تُرَابًا أَعْنَاءٌ لِّفِي خَلْقٍ جَدِيدٍ أُولَئِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ وَأُولَئِكَ الْأَغْلَالُ فِي أَعْنَاقِهِمْ وَأُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٥﴾

الم (الف . لام . میم . را) اینها آیات کتاب (قرآن) است، و آنچه از (سوی) پروردگارت بر تو نازل شده، حق است، ولیکن بیشتر مردم ایمان نمی آورند. ﴿١﴾ خداوند کسی است که آسمانها را بدون ستون بر افراشت که می بینید، آنگاه بر عرش مستقر شد، و خورشید و ماه را مسخر ساخت، که هر کدام تا مدت معینی روان است، کار (و امور هستی) را تدبیر می کند، نشانه های را (روشن) بیان می کند، شاید شما به لقای پروردگارتان یقین حاصل کنید. ﴿٢﴾ و او کسی است که زمین را گسترد، و در آن کوهها و نهرها قرار داد، و در آن از هر نوع میوه ها دو قسم (ترش و شیرین و...) پدید آورد، شب را بر روز می پوشاند، بی گمان در این (امور) نشانه ها (و عبرتها) است برای گروهی که می اندیشند. ﴿٣﴾ و در زمین قطعه های (گوناگون) کنار هم (قرار دارد) و باغها بی از انگور و کشتزار و نخلهای که گاه از یک بن می رویند و گاه از چند بن، (در صورتی) که از یک آب سیراب می شوند، و (با این حال) میوه بعضی از آنها را بعضی (دیگر) برتری دادیم، بدون شک در این (امور) نشانه ها (و عبرتها) است برای گروهی که خرد می ورزند. ﴿٤﴾ و (ای پیامبر!) اگر (از ایمان نیاوردن کفار) تعجب می کنی، پس سخن آنان عجیب (تر) است، که (می گویند: «آیا هنگامی که (مردیم) و خاک شدیم (بار دیگر زنده می شویم) و) به آفرینش نوینی باز می گردیم؟! اینان کسانی هستند که به پروردگارشان کافر شده اند، و اینان غل ها (و زنجیرها) در گردنهایشان است، و اینان اهل آتش (جهنم) اند، و جاودانه در آن خواهند ماند. ﴿٥﴾

وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالسَّيِّئَةِ قَبْلَ الْحَسَنَةِ وَقَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِمُ الْمَثَلُتُ وَإِنَّ رَبَّكَ لَذُو مَغْفِرَةٍ لِلنَّاسِ عَلَى ظُهُورِهِمْ وَإِنَّ رَبَّكَ لَشَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٦﴾ وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِنْ رَبِّهِ إِنَّمَا أَنْتَ مُنذِرٌ وَلِكُلِّ قَوْمٍ هَادٍ ﴿٧﴾ اللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَحْمِلُ كُلُّ أُنْثَىٰ وَمَا تَغِيضُ الْأَرْحَامُ وَمَا تَزْدَادُ وَكُلُّ شَيْءٍ عِنْدَهُ بِمِقْدَارٍ ﴿٨﴾ عَلِيمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ الْكَبِيرُ الْمُتَعَالِ ﴿٩﴾ سَوَاءٌ مِنْكُمْ مَنْ أَسَرَ الْقَوْلَ وَمَنْ جَهَرَ بِهِ وَمَنْ هُوَ مُسْتَخْفٍ بِاللَّيْلِ وَسَارِبٌ بِالنَّهَارِ ﴿١٠﴾ لَهُ مَعْقَبَاتٌ مِّنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ يَحْفَظُونَهُ مِنْ أَمْرِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُغَيِّرُ مَا بِقَوْمٍ حَتَّىٰ يُغَيِّرُوا مَا بِأَنْفُسِهِمْ وَإِذَا أَرَادَ اللَّهُ بِقَوْمٍ سُوءًا فَلَا مَرَدَّ لَهُ وَمَا لَهُمْ مِّنْ دُونِهِ مِنْ وَالٍ ﴿١١﴾ هُوَ الَّذِي يُرِيكُمُ الْبَرْقَ خَوْفًا وَطَمَعًا وَيُنْشِئُ السَّحَابَ الثِّقَالَ ﴿١٢﴾ وَيُسَبِّحُ الرَّعْدُ بِحَمْدِهِ وَالْمَلَائِكَةُ مِنْ خِيفَتِهِ وَيُرْسِلُ الصَّوَاعِقَ فَيُصِيبُ بِهَا مَن يَشَاءُ وَهُمْ يُجَادِلُونَ فِي اللَّهِ وَهُوَ شَدِيدُ الْحَالِ ﴿١٣﴾

و آنها پیش از نیکی (و رحمت) بدی (و عذاب) را به شتاب از تو می خواهند ، با اینکه (بر امتها) پیش از آنها بلاها (و عقوبتهای عبرت انگیز) گذشته است، و بی گمان پروردگارتو نسبت به مردم - با وجود ستمکار بودنشان - دارای مغفرت است (و می آمرزد) و همانا پروردگارتو سخت کیفر است . ﴿٦﴾ و کسانی که کافر شدند می گویند : «چرا نشانه ها (و معجزه ای) از (سوی) پروردگارش بر او نازل نشده است ؟!» (ای پیامبر!) تو فقط هشدار دهنده ای، و برای هر قومی هدایت کننده ای است. ﴿٧﴾ خداوند می داند آنچه را که هر ماده ای بدان بار دار می شود ، و آنچه را که رحم ها می کاهند و آنچه افزون می کنند، و هر چیز نزد او مقدار معینی دارد . ﴿٨﴾ (او) دانای غیب و آشکار، بزرگ بلند مرتبه است. ﴿٩﴾ (برای خداوند) یکسان است که کسی از شما پنهانی سخن بگوید ، و کسی که آن را آشکار سازد ، و کسی که در (تاریکی) شب پنهان می شود، یا در (روشنایی) روز (آشکارا) راه می رود . ﴿١٠﴾ برای او (= انسان) فرشتگانی است که پی در پی (صبح و شام) از پیش رویش و از پشت سرش او را به امر خدا حفظ می کنند ، بی گمان خداوند حالت (و سرنوشت) هیچ قومی را تغییر نمی دهد ، تا وقتی که آنان آنچه را که در ضمیرشان است، تغییر دهند . و هنگامی که خداوند برای قومی (بخاطر اعمالشان) بدی را اراده کند ، پس هیچ چیز مانع آن نخواهد شد ، و آنان را جز او هیچ کارسازی نیست . ﴿١١﴾ او کسی است که برق را برای ترساندن ، و امیدوار شدن به شما می نمایاند، و ابرهای سنگین (بار) را پدید می آورد . ﴿١٢﴾ و رعد به ستایش او و فرشتگان از ترس او تسبیح می گویند . و صاعقه ها را می فرستد ، پس هر کس که بخواهد بدان آسیب می رساند ، و آنها (با وجود مشاهده این همه آیات الهی همچنان) در باره ی خدا مجادله می کنند ، و او بسیار نیرومند (و سخت گیر) است . ﴿١٣﴾

دعوت حق از آن اوست ، و کسانی را که (مشرکان) به جای او می خوانند ، (هرگز) دعوتشان اجابت نمی کند ، مگر مانند کسی که کف دستش را به سوی آب می گشاید تا (آب) به دهانش برسد ، و (هرگز) به آن نخواهد رسید ، و دعای کافران جز در گمراهی نیست . ﴿۱۴﴾ (تمام) کسانی که در آسمانها و زمین هستند - از روی اطاعت (و دل خواه) یا اکراه (و نا خواه) - و (همچنین) سایه هاشان؛ صبحگاهانه و شامگاهان برای خدا سجده می کنند. ﴿۱۵﴾ (ای پیامبر! به مشرکان) بگو: «پروردگار آسمانها و زمین کیست؟» بگو: «الله» (سپس به آنها) بگو: «آیا به جای او اولیاء (و معبودانی) بر گزیده اید که مالک سود و زیان خود نیستند». بگو: «آیا نابینا و بینا برابرنند ، یا تاریکی ها و نور یکسان است؟ آیا آنها شریکانی برای خدا قرار داده اند که همچون آفرینش او آفریده اند ، پس (این) آفرینش (ها) بر آنها مشبه شده است؟!». بگو: «الله آفریننده ی همه چیز است ، و او یگانه ی چیره است . ﴿۱۶﴾ (خداوند) از آسمانها آب را فرو فرستاد ، پس رودخانه ها به اندازه ی (ظرفیت) خویش روان شد ، آنگاه سیل بر روی خود کفی بالا آمده برداشت ، و از آنچه (در کوره ها) برای بدست آوردن زینت آلات یا وسایل زندگی آتش روی آن روشن می کنند ، کفی مانند آن به وجود می آید ، خداوند (مثال) حق و باطل را این گونه بیان می کند ، پس اما کفها کنار افتاده ، از بین می رود ، و آنچه به مردم سود می بخشد در زمین (باقی) می ماند ، این گونه خداوند (برای روشن شدن حق از باطل) مثال می زند. ﴿۱۷﴾ برای کسانی که (دعوت) پروردگارش را اجابت کردند ، پاداش نیک (= بهشت) است و کسانی که (دعوت) او را اجابت نکردند ، اگر تمام آنچه در زمین است و (نیز) همانندش ، از آن آنها باشد برای رهایی خود (از عذاب) فدیة بدهند ، (از آنها پذیرفته نخواهد شد) آنها سختی حساب را خواهند داشت ، و جایگاهشان جهنم است ، و چه بد جایگاهی است! . ﴿۱۸﴾

لَهُ دَعْوَةُ الْحَقِّ وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ لَا يَسْتَجِيبُونَ لَهُمْ بِشَيْءٍ إِلَّا كَبْسِطٍ كَفِيهِ إِلَى الْمَاءِ لِيَبْلُغَ فَاهُ وَمَا هُوَ بِبَالِغِهِ وَمَا دُعَاءُ الْكَافِرِينَ إِلَّا فِي ضَلَالٍ ﴿۱۴﴾ وَ لِلَّهِ يَسْجُدُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ طَوْعًا وَكَرْهًا وَظِلَالُهُم بِالْغُدُوِّ وَالْآصَالِ ﴿۱۵﴾ قُلْ مَنْ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ قُلِ اللَّهُ قُلْ أَفَأَخَذْتُمْ مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ لَا يَمْلِكُونَ لِأَنْفُسِهِمْ نَفْعًا وَلَا ضَرًّا قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الْأَعْمَى وَالْبَصِيرُ أَمْ هَلْ تَسْتَوِي الظُّلُمَاتُ وَالنُّورُ أَمْ جَعَلُوا لِلَّهِ شُرَكَاءَ خَلَقُوا كَخَلْقِهِ فَتَشَبَهَ الْخَلْقَ عَلَيْهِمْ قُلِ اللَّهُ خَلِقُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ ﴿۱۶﴾ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَسَالَتْ أوديةً بِقَدَرِهَا فَاحْتَمَلَ السَّيْلُ زَبَدًا رَابِيًا وَمِمَّا يُوقِدُونَ عَلَيْهِ فِي النَّارِ ابْتِغَاءَ حَلِيَّةٍ أَوْ مَتَعٍ زَبَدٌ مِثْلُهُ كَذَلِكَ يَضْرِبُ اللَّهُ الْحَقَّ وَالْبَاطِلَ فَأَمَّا الزَّبَدُ فَيَذْهَبُ جُفَاءً وَأَمَّا مَا يَنْفَعُ النَّاسَ فَيَمْكُثُ فِي الْأَرْضِ كَذَلِكَ يَضْرِبُ اللَّهُ الْأَمْثَالَ ﴿۱۷﴾ لِلَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمُ الْحَسَنَىٰ وَالَّذِينَ لَمْ يَسْتَجِيبُوا لَهُ لَوْ أَنَّ لَهُمْ مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا وَمِثْلَهُ مَعَهُ لَافْتَدَوْا بِهِ أُولَئِكَ هُمْ سُوءُ الْحِسَابِ وَمَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمِهَادُ ﴿۱۸﴾

﴿۱۸﴾ أَفَمَنْ يَعْلَمُ أَنَّمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ الْحَقُّ كَمَنْ هُوَ
 أَعْمَىٰ ۚ إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُولُو الْأَلْبَابِ ﴿۱۹﴾ الَّذِينَ يُوفُونَ
 بِعَهْدِ اللَّهِ وَلَا يَنْقُضُونَ الْمِيثَاقَ ﴿۲۰﴾ وَالَّذِينَ يَصِلُونَ مَا
 أَمَرَ اللَّهُ بِهِمْ أَنْ يُوصَلَ وَيَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ وَيَخَافُونَ سُوءَ
 الْحِسَابِ ﴿۲۱﴾ وَالَّذِينَ صَبَرُوا أَبْتِغَاءَ وَجْهِ رَبِّهِمْ وَأَقَامُوا
 الصَّلَاةَ وَأَنْفَقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً
 وَيَدْرُءُونَ بِالْحَسَنَةِ السَّيِّئَةَ أُولَئِكَ هُمْ عُقْبَى الدَّارِ
 ﴿۲۲﴾ جَنَّاتُ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا وَمَنْ صَلَحَ مِنْ آبَائِهِمْ
 وَأَزْوَاجِهِمْ وَذُرِّيَّاتِهِمْ وَالْمَلَائِكَةُ يَدْخُلُونَ عَلَيْهِمْ مِنْ كُلِّ
 بَابٍ ﴿۲۳﴾ سَلِّمُوا عَلَيْهِمْ بِمَا صَبَرْتُمْ فَنِعْمَ عُقْبَى الدَّارِ
 ﴿۲۴﴾ وَالَّذِينَ يَنْقُضُونَ عَهْدَ اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مِيثَاقِهِ
 وَيَقْطَعُونَ مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِمْ أَنْ يُوصَلَ وَيُفْسِدُونَ فِي
 الْأَرْضِ أُولَئِكَ لَهُمُ اللَّعْنَةُ وَهُمْ سُوءُ الدَّارِ ﴿۲۵﴾ اللَّهُ
 يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ ۗ وَفَرِحُوا بِالْحَيَاةِ
 الدُّنْيَا وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا فِي الْآخِرَةِ إِلَّا مَتَاعٌ ﴿۲۶﴾
 وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِنْ رَبِّهِ قُلْ
 إِنَّ اللَّهَ يُضِلُّ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي إِلَيْهِ مَنْ أُنَابَ ﴿۲۷﴾
 الَّذِينَ ءَامَنُوا وَتَطْمَئِنُّ قُلُوبُهُمْ بِذِكْرِ اللَّهِ أَلَا بِذِكْرِ اللَّهِ
 تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ ﴿۲۸﴾

آیا کسی که می داند آنچه از (طرف) پروردگارت بر تو نازل شده
 حق است، مانند کسی است که او نایبناست!؟ تنها خرد مندان پند
 می گیرند. ﴿۱۹﴾ (همان) کسانی که به پیمان خدا وفا می کنند،
 وعهد (و پیمان) را نمی شکنند. ﴿۲۰﴾ و کسانی که آنچه را
 خداوند به پیوستن آن فرمان داده؛ پیوند می دهند، و از
 پروردگارشان می ترسند، و از سختی حساب بیم دارند. ﴿۲۱﴾ و
 کسانی که به طلب روی پروردگارشان صبر کردند، و نماز را بر پا
 داشتند و از آنچه به آنها روزی داده ایم، پنهان و آشکارا انفاق
 کردند، و بدی را با نیکی دفع می کنند، فرجام (نیک) سرای
 آخرت از آن آنهاست. ﴿۲۲﴾ (همان) باغهای جاویدان (بهشتی)
 که وارد آن می شوند، و (همچنین) هر کس از پدرانشان و
 همسرانشان و فرزندانشان که نیکو کار بوده اند، و فرشتگان از هر
 دری بر آنان وارد می شوند. ﴿۲۳﴾ (و به آنها می گویند:)
 «سلام بر شما به (خاطر) آنچه صبر نموده اید، پس چه خوب
 است عاقبت آن سرا(ی جاویدان)». ﴿۲۴﴾ و کسانی که پیمان
 خدا را پس از استوار کردنش می شکنند، و آنچه را که خداوند
 به پیوستن آن فرمان داده؛ قطع می کنند، و در زمین فساد می
 نمایند، لعنت برای آنهاست، و برای آنها سختی (و بدی) آن سرا
 (ی آخرت) است. ﴿۲۵﴾ خداوند روزی را برای هرکسی که
 بخواهد وسیع می گرداند، و (هر کس که بخواهد) تنگ می دارد
 ، و (کافران) به زندگی دنیا شاد شدند، در حالی که زندگی دنیا
 در (برابر) آخرت جز متاعی (ناچیز) نیست. ﴿۲۶﴾ و کسانی که
 کافر شدند می گویند: «چرا نشانه (و معجزه ای) از (سوی)
 پروردگارش بر او نازل نشده است!؟». (ای پیامبر!) بگو: «بی گمان
 خداوند هر کس را بخواهد گمراه می کند، و هر کس که باز
 گردد (و توبه کند) به سوی خویش هدایت می کند». ﴿۲۷﴾
 (همانا) کسانی که ایمان آوردند، و دلهایشان به یاد خدا آرام می
 گیرد، آگاه باشید! (تنها) با یاد خدا دلها آرام می گیرند. ﴿۲۸﴾

الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ طُوبَىٰ لَهُمْ
 وَحُسْنُ مَآبٍ ﴿٢٩﴾ كَذٰلِكَ اَرْسَلْنَاكَ فِيْ اُمَّةٍ قَدْ
 خَلَتْ مِنْ قَبْلِهَا اُمَمٌ لِّتَتْلُوْا عَلَيْهِمُ الَّذِيْٓ اَوْحَيْنَا
 اِلَيْكَ وَهُمْ يَكْفُرُوْنَ بِالرَّحْمٰنِ قُلْ هُوَ رَبِّيْ لَا اِلٰهَ
 اِلَّا هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَاِلَيْهِ مَتَابٍ ﴿٣٠﴾ وَلَوْ اَنَّ
 قُرْءَانًا سُوِّرَتْ بِهٖ الْجِبَالُ اَوْ قُطِعَتْ بِهٖ الْاَرْضُ اَوْ
 كَلِمًا بِهٖ الْمَوْتٰى ۗ بَلْ لِّلّٰهِ الْاَمْرُ جَمِيْعًا ۗ اَفَلَمْ يٰۤاَيُّسَ
 الَّذِيْنَ ءَامَنُوْا اَنْ لَّوْ يَشَاءُ اللّٰهُ لَهَدٰى النَّاسَ
 جَمِيْعًا ۗ وَلَا يَزَالُ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا تُصِيْبُهُمْ بِمَا صَنَعُوْا
 قَارِعَةٌ اَوْ تَحُلُّ قَرِيْبًا مِّنْ دَارِهِمْ حَتّٰى يٰۤاتِيْ وَعَدُّ اللّٰهُ
 اِنَّ اللّٰهَ لَا يُخَلِّفُ الْاٰلِیَّاءَ ﴿٣١﴾ وَلَقَدْ اَسْتَهْزِیْٓ بِرُسُلِ
 مِّنْ قَبْلِكَ فَاَمَلِیْتُ لِلَّذِيْنَ كَفَرُوْا ثُمَّ اَخَذْتُهُمْ فَكَيْفَ
 كَانَ عِقَابِ ﴿٣٢﴾ اَفَمَنْ هُوَ قٰوِمٌ عَلٰى كُلِّ نَفْسٍ
 بِمَا كَسَبَتْ ۗ وَجَعَلُوْا لِلّٰهِ شُرَكَاءَ قُلْ سَمُوْهُمْ ۗ اَمْ
 تَتَّبِعُوْنَہُمْ ۗ بِمَا لَا يَعْلَمُ فِی الْاَرْضِ اَمْ يَبْظُهْرُ مِّنْ
 الْقَوْلِ ۗ بَلْ زُیِّنَ لِلَّذِيْنَ كَفَرُوْا مَكْرَهُمْ وَصَدُّوْا عَنِ
 السَّبِيْلِ ۗ وَمَنْ يُضَلِلِ اللّٰهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ ﴿٣٣﴾ هُمْ
 عَذَابٌ فِی الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا ۗ وَلَعَذَابُ الْاٰخِرَةِ اَشْقٰۗءٌ ۗ وَمَا
 لَهُمْ مِّنْ اِلٰهِ مِّنْ وَّاقٍ ﴿٣٤﴾

و کسانی که ایمان آوردند و کارهای شایسته انجام دادند ،
 برای شان خوشی است، و بازگشتگاه نیکو (دارند). ﴿۲۹﴾
 (ای پیامبر!) این گونه تو را در (میان) امتی فرستادیم که پیش
 از آنها امت‌های (دیگر، بودند و) رفتند، تا آنچه را به تو وحی
 کردیم بر آنها بخوانی، در حالی که آنها به (خدای) رحمان
 کفر می‌ورزند. بگو: «او پروردگار من است، معبودی (به
 حق) جز او نیست، بر او توکل کردم، و بازگشتم به سوی
 اوست». ﴿۳۰﴾ اگر (چنین) قرآنی بود که کوهها به آن به
 حرکت آیند یا زمین به آن پاره پاره شود یا مردگان را به
 سخن آرد، (باز هم ایمان نمی‌آورند) بلکه همه امور از آن
 خداست، آیا کسانی که ایمان آورده‌اند (هنوز) ندانسته‌اند
 که اگر خداوند می‌خواست؛ قطعاً همه ی مردم را هدایت
 می‌کرد؟! و پیوسته کسانی که کافر شدند بخاطر آنچه کرده
 اند بلاهای کوبنده می‌رسد، و یا به نزدیکی خانه ی آنها فرود
 می‌آید، تا وعده ی خدا فرا رسد، بی‌گمان خداون خللاوف
 وعده نمی‌کند. ﴿۳۱﴾ و به راستی به پیامبرانی پیش از تو
 (نیز) تمسخر (و استهزاء) کردند، پس (من) به کسانی که کفر
 ورزیدند مهلت دادم؛ آنگاه آنان را (فرو) گرفتم، پس (بنگر)
 مجازات من چگونه بود؟! ﴿۳۲﴾ آیا کسی که بالای سر
 همه ایستاده (و نگهبان) است (همانند بتان است؟! و برای
 خداوند شریکانی قرار دادند، (ای پیامبر!) بگو: «آنها را نام
 ببرید! آیا او را به چه چیزی که در زمین نمی‌داند، آگاه می
 کنید؟! یا سخن بیهوده (و بی محتوا) می‌گویید؟! «بلکه
 (حق این است که) برای کسانی که کافر شدند؛ مکرشان
 آراسته شده است، و از راه (راست) باز داشته شده‌اند، و
 کسی را که خدا گمراه کند، پس هیچ راهنمایی برای او
 وجود نخواهد داشت. ﴿۳۳﴾ در زندگی دنیا برای آنها
 عذاب (دردناکی) است و قطعاً عذاب آخرت سخت‌تر
 است، و آنها را هیچ نگه دارنده ای از (عذاب) خداوند نیست
 . ﴿۳۴﴾

وصف بهشتی که به پرهیزگاران وعده داده شده است، (چنین است که: نهرها از زیر (درختان) آن جاری است، میوه هایش همیشگی، و (نیز) سایه اش (دائمی است)، این است سرانجام کسانی که پرهیزگاری کردند، و سرانجام کافران آتش (جهنم) است. ﴿۳۵﴾ و کسانی که به آنها کتاب (آسمانی) دادیم، از آنچه بر تو نازل شده، خوشحال می شوند، و از احزاب (و گروهها) کسانی هستند که قسمتی از آن را انکار می کنند، (ای پیامبر!) بگو: «من مأمورم که «الله» را بپرستم، و به او شرک نیاورم، و تنها به سوی او دعوت می کنم، و بازگشت من به سوی اوست». ﴿۳۶﴾ و این گونه این (قرآن) را (به عنوان) حکم (و فرمانی به زبان) عربی نازل کردیم، و اگر بعد از آن که آگاهی برای تو آمده، از هوسهای آنها پیروی کنی، در برابر (عذاب) خداوند هیچ کارساز و نگهدارنده ای نخواهی داشت. ﴿۳۷﴾ و به راستی پیش از تو پیامبرانی فرستادیم و برای آنها همسران و فرزندان قرار دادیم، و هیچ پیامبری حق نداشت، که جز به فرمان خدا معجزه ای بیاورد، برای هر (امر و) زمانی، نوشته ای مقرر است. ﴿۳۸﴾ خداوند هر چه را که بخواهد محو و (هر چه بخواهد) اثبات می کند و ام الكتاب (= لوح محفوظ) نزد اوست. ﴿۳۹﴾ و اگر برخی از آنچه را که به آنها وعده می دهیم به تو نشان دهیم، یا (بیش از فرارسیدن آنها) تو را بمیرانیم، در هر حال بر (عهد ه ی) تو تنها تبلیغ (رسالت) است، و حساب (آنها) بر ماست. ﴿۴۰﴾ آیا ندیده اند که ما پیوسته به سراغ (این سر) زمین (کفر) می آییم، که آن را از اطراف (و دامنه هایش) می گاهیم؟! (و به سرزمین اسلام می افزاییم؟) و خداوند حکم می کند، و هیچ کس نمی تواند حکم او را رد کند، و او سریع الحساب (= زود شمار) است. ﴿۴۱﴾ و به راستی کسانی که پیش از آنها بودند مکر ورزیدند (و نقشه کشیدند) پس (باید دانست که) تمام مکرها (و نقشه ها) از آن خداست، می داند آنچه را که هر کس انجام می دهد، و به زودی کافران خواهند دانست که سرا انجام (نیک) سرا (ی آخرت) از آن کیست. ﴿۴۲﴾

﴿۳۵﴾ مَثَلُ الْجَنَّةِ الَّتِي وَعَدَ الْمُتَّقُونَ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ أُكُلُهَا دَائِمٌ وَظِلُّهَا تِلْكَ عُقْبَى الَّذِينَ اتَّقَوْا وَعُقْبَى الْكَافِرِينَ النَّارُ ﴿۳۵﴾ وَالَّذِينَ آتَيْنَهُمُ الْكِتَابَ يَفْرَحُونَ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ وَمِنَ الْأَحْزَابِ مَنْ يُنْكِرُ بَعْضَهُ قُلْ إِنَّمَا أُمِرْتُ أَنْ أَعْبُدَ اللَّهَ وَلَا أُشْرِكَ بِهِ إِلَيْهِ أَدْعُوا وَإِلَيْهِ مَكَابِرُ ﴿۳۶﴾ وَكَذَلِكَ أَنْزَلْنَاهُ حُكْمًا عَرَبِيًّا وَلِيُنَّبَأَ أَهْوَاءَهُمْ بَعْدَ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ مَا لَكَ مِنَ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا وَاقٍ ﴿۳۷﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلًا مِنْ قَبْلِكَ وَجَعَلْنَا لَهُمْ أَزْوَاجًا وَذُرِيَّةً وَمَا كَانَ لِرَسُولٍ أَنْ يَأْتِيَ بِبَيِّنَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ لِكُلِّ أَجَلٍ كِتَابٌ ﴿۳۸﴾ يَمْحُوا اللَّهُ مَا يَشَاءُ وَيُنَبِّتُ وَعِنْدَهُ أُمُّ الْكِتَابِ ﴿۳۹﴾ وَإِنْ مَا نُزِينَاكَ بَعْضَ الَّذِي نَعُدُّهُمْ أَوْ تَتَوَفَّيْنَاكَ فَإِنَّمَا عَلَيْكَ الْبَلْغُ وَعَلَيْنَا الْحِسَابُ ﴿۴۰﴾ أُولَئِكَ يَرَوْنَ أَنَّا نَأْتِي الْأَرْضَ نَنْقُصُهَا مِنْ أَطْرَافِهَا وَاللَّهُ يَحْكُمُ لَا مُعَقَّبَ لِحُكْمِهِ وَهُوَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿۴۱﴾ وَقَدْ مَكَرَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَلِلَّهِ الْمَكْرُ جَمِيعًا يَعْلَمُ مَا تَكْسِبُ كُلُّ نَفْسٍ وَسَيَعْلَمُ الْكُفْرُ لِمَنْ عُقْبَى الدَّارِ ﴿۴۲﴾

وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَسْتَ مُرْسَلًا قُلْ كَفَىٰ بِاللَّهِ شَهِيدًا بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ وَمَنْ عِنْدَهُ عِلْمُ الْكِتَابِ ﴿۴۳﴾

و کسانی که کافر شدند می گویند: «تو پیامبر (خدا) نیستی» بگو: «کافی است که خدا و کسی که علم (پیشین نزد اوست، میان من و شما گواه باشند». ﴿۴۳﴾

سوره ابراهیم

بسم الله الرحمن الرحيم

الرَّ كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ لِتُخْرِجَ النَّاسَ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ بِإِذْنِ رَبِّهِمْ إِلَى صِرَاطٍ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ ﴿۱﴾ اللَّهُ الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ ۗ وَيُوَلِّهُ لِكُفْرِهِمْ مِنْ عَذَابٍ شَدِيدٍ ﴿۲﴾ الَّذِينَ يَسْتَحِبُّونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا عَلَى الْآخِرَةِ وَيَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَيَبْغُونَهَا عِوَجًا ۗ أُولَٰئِكَ فِي ضَلَالٍ بَعِيدٍ ﴿۳﴾ وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ رَسُولٍ إِلَّا بِلِسَانِ قَوْمِهِ لِيُبَيِّنَ لَهُمْ فَيُضِلُّ اللَّهُ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ ۗ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿۴﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا أَنْ أَخْرِجْ قَوْمَكَ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَذَكَّرْهُمْ بِآيَاتِنَا ۗ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ ﴿۵﴾

سوره ابراهیم

به نام خداوند بخشنده مهربان

الر(الف . لام . را) این (قرآن) کتابی است که بر تو (ای پیامبر) نازل کردیم ، تا مردم را به فرمان پروردگارشان از تاریکها (ی شرک و جهالت) به سوی روشنایی (ایمان و دانش) در آوری ، به سوی راه (خداوند) پیروزمند ستوده . ﴿۱﴾ (همان) خدای که آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است ، از آن اوست ، و وای بر کافران از عذاب سخت . ﴿۲﴾ (همانا) کسانی که زندگی دنیا را بر آخرت ترجیح می دهند ، و (مردم را) از راه خدا باز می دارند ، و کجی (و انحراف) آن راه را می خواهند ، اینان در گمراهی دوری هستند . ﴿۳﴾ ما هیچ پیامبری را ، مگر به زبان قومش ، نفرستادیم ؛ تا (حقایق را) برای آنها بیان کند ، پس خداوند هر کس را بخواهد گمراه می سازد و هر کس را بخواهد هدایت می کند ، و او پیروزمند حکیم است . ﴿۴﴾ و به راستی ما موسی را با نشانه های خود فرستادیم ، (و به او دستور دادیم) که : قومت را از تاریکها به روشنای بیرون آر ، و ایام الله (= روزهای پیروزی حق بر باطل) را به یادشان آور ، بی گمان دراین (امر) برای هر صبر کننده ی شکر گزاری نشانه های است . ﴿۵﴾

وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ اذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ أُنجِيَكُمْ مِنْ آلِ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكُمْ سُوءَ الْعَذَابِ وَيَدْعُحُونَ أَبْنَاءَكُمْ وَيَسْتَحْيُونَ نِسَاءَكُمْ وَفِي ذَلِكُمْ بَلَاءٌ مِنْ رَبِّكُمْ عَظِيمٌ ﴿٦﴾ وَإِذْ تَأَذَّنَ رَبُّكُمْ لَئِنْ شَكَرْتُمْ لَأَزِيدَنَّكُمْ وَلَئِنْ كَفَرْتُمْ إِنَّ عَذَابِي لَشَدِيدٌ ﴿٧﴾ وَقَالَ مُوسَىٰ إِنَّ تَكْفُرًا أَنْتُمْ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا فَأِنَّ اللَّهَ لَعَنِي حَمِيدٌ ﴿٨﴾ أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَبُؤُا الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ قَوْمِ نُوحٍ وَعَادٍ وَثَمُودَ وَالَّذِينَ مِنْ بَعْدِهِمْ لَا يَعْلَمُهُمْ إِلَّا اللَّهُ جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَرَدُّوا أَيْدِيَهُمْ فِي أَفْوَاهِهِمْ وَقَالُوا إِنَّا كَفَرْنَا بِمَا أُرْسِلْتُمْ بِهِ وَإِنَّا لَفِي شَكِّ مِمَّا تَدْعُونَنَا إِلَيْهِ مُرِيبٍ ﴿٩﴾ قَالَتْ رُسُلُهُمْ أَفِي اللَّهِ شَكٌّ فَاطِرِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يَدْعُوكُمْ لِيَغْفِرَ لَكُمْ مِنْ ذُنُوبِكُمْ وَيُؤَخَّرَكُمْ إِلَىٰ أَجَلٍ مُسَمًّى قَالُوا إِنَّ أَنْتُمْ إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُنَا تُرِيدُونَ أَنْ تَصُدُّونَا عَمَّا كَانُوا يَعْبُدُونَ أَبَاؤَنَا فَاتُونَا بِسُلْطَنٍ مُبِينٍ ﴿١٠﴾

و (ای پیامبر! به یاد آور) هنگامی که موسی به قومش گفت: «نعمت خدا را بر خود بیاد آورید، چون شما را از (جنگال) فرعونیان نجات داد، که به بدترین عذابها شما را عذاب می کردند، پسرانتان را سر می بریدند، و زنانتان را (برای خدمتکاری) زنده می گذاشتند، و در این (امر) از جانب پروردگارتان برای شما آزمایش بزرگ بود». ﴿٦﴾ و (و به یاد آورید) هنگامی را که پروردگارتان اعلام کرد که: «اگر شکر گزاری کنید، یقیناً (نعمت خود را) به شما افزون می دهم، و اگر کفران کنید، بی گمان عذاب من سخت است». ﴿٧﴾ و موسی به (آنها) گفت: «اگر شما وهمه ی مردم روی زمین کافر شوید، پس (به خداوند هیچ زیانی نمی رسد) بی گمان خداوند بی نیاز ستوده است». ﴿٨﴾ آیا خبر کسانی که پیش از شما بودند، (مانند) قوم نوح و عاد و ثمود، به شما نرسیده است؟! و (خبر) کسانی که پس از ایشان بودند، که جز خداوند آنان را نمی شناسد؟! پیامبران شان با دلایل (و معجزات) روشن به سوی آنها آمدند، پس آنها دستانشان در دهانهای شان گرفتند، و گفتند: «ما به آنچه شما فرستاده شده اید، کافریم، و ما نسبت به آنچه ما را به سوی آن فرا می خوانید، سخت در شک و تردید هستیم». ﴿٩﴾ پیامبران شان گفتند: «آیا در (وجود) خدا آفریننده آسمانها و زمین شک است؟! (او) شما را فرا می خواند تا گناهانتان را برای تان بیامرزد، و شما را تا مدت معینی مهلت دهد». (آنها) گفتند: «شما جز بشری همانند ما نیستید، می خواهید ما را از آنچه که نیاکانمان می پرستیدند باز دارید، پس معجزه (و دلیل) آشکاری برای ما بیاورید». ﴿١٠﴾

پیامبران شان گفتند: «ما جز بشری همانند شما نیستیم، ولیکن خداوند بر هر کس از بندگانش که بخواهد منت می گذارد (و به پیامری بر می گزیند) و ما (هرگز) نمی توانیم (و حق نداریم) که معجزه ای جز به فرمان خدا برایتان بیاوریم. و مؤمنان باید بر خدا توکل کنند. ﴿۱۱﴾ و ما را چه شده است که بر خدا توکل نکنیم، در حالی که ما را به راههای (سعادت بخش) مان هدایت فرموده است؟! و مسلماً ما بر آزارهای که به می رسانید صبر خواهیم کرد، (ورسالت خود را خواهیم رساند) و توکل کنندگان باید تنها بر خدا توکل کنند». ﴿۱۲﴾ و کسانی که کافر شدند به پیامبران شان گفتند: «ما قطعاً شما را از سرزمین خود بیرون خواهیم کرد، یا اینکه به آیین ما باز گردید». پس پروردگارشان به آنها وحی فرستاد که: «یقیناً ستمگران را نابود خواهیم کرد، ﴿۱۳﴾ و شما را بعد از آنها در زمین سکونت خواهیم داد، این (وعده) برای کسی است که از وقوف در پیشگاه من بترسد، و از وعید (عذاب) من بیمناک باشد». ﴿۱۴﴾ و (پیامبران از خدا) طلب فتح و پیروزی (بر کفار) کردند، (سرانجام) هر گردنکش و ستیزه جو ناکام (و نابود) شد. ﴿۱۵﴾ پشت سرش جهنم است، و از آب چرک و خون (بد بو) نوشانده شود. ﴿۱۶﴾ که جرعه جرعه آن را می نوشد، و نمی تواند آن را (به آسانی) فرو برد (و گوارایش نیست) و مرگ از هر سو به سراغ او می آید، در حالی که او نخواهد مرد، و عذاب سختی در پیش رو دارد. ﴿۱۷﴾ و صف کسانی که به پروردگارشان کافر شدند، اعمالشان همچون خاکستر است که تند بادی در یک روز طوفانی سخت بر آن وزیده باشد، توان نگه داشتن آنچه را که به دست آورده اند؛ ندارند، و این همان گمراهی دور (و دراز) است. ﴿۱۸﴾

قَالَتْ لَهُمْ رُسُلُهُمْ إِنْ خُنُّوا إِلَّا بِبَشَرٍ مِّثْلِكُمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ يَمُنُّ عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ ۗ وَمَا كَانَ لَنَا أَنْ نَأْتِيَكُمْ بِسُلْطٰنٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ ۗ وَعَلَىٰ اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١١﴾ وَمَا لَنَا إِلَّا أَنْ نَتَوَكَّلَ عَلَىٰ اللَّهِ وَقَدْ هَدَانَا سُبُلَنَا ۗ وَلَنَصْبِرَنَّ عَلَىٰ مَا آدَيْتُمُونَا ۗ وَعَلَىٰ اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُتَوَكِّلُونَ ﴿١٢﴾ وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِرُسُلِهِمْ لَنُخْرِجَنَّكُمْ مِّنْ أَرْضِنَا أَوْ لَتَعُوذُنَّ فِي مِلَّتِنَا ۗ فَأَوْحَىٰ إِلَيْهِمْ رَبُّهُمْ لَنُهَلِكَنَّ الظَّالِمِينَ ﴿١٣﴾ وَلَنُسَكِّنَنَّكُمْ الْأَرْضَ مِنْ بَعْدِهِمْ ۗ ذٰلِكَ لِمَنْ خَافَ مَقَامِي وَخَافَ وَعِيدِ ﴿١٤﴾ وَمَنْ وَّرَاهُ جَهَنَّمَ وَيُسْقَىٰ مِنْ مَّاءٍ صَدِيدٍ ﴿١٥﴾ يَتَجَرَّعُهُ وَلَا يَكَادُ يُسِيغُهُ وَيَأْتِيهِ الْمَوْتُ مِنْ كُلِّ مَكَانٍ وَمَا هُوَ بِمَيِّتٍ ۗ وَمَنْ وَّرَاهُ عَذَابٌ غَلِيظٌ ﴿١٦﴾ مَثَلُ الَّذِينَ كَفَرُوا بَرِيهِمْ ۗ أَعْمَلُوهُمْ كَرَمَادٍ اشْتَدَّتْ بِهِ الرِّيحُ فِي يَوْمٍ عَاصِفٍ ۗ لَا يَقْدِرُونَ مِمَّا كَسَبُوا عَلَىٰ شَيْءٍ ۗ ذٰلِكَ هُوَ الضَّلَالُ الْبَعِيدُ ﴿١٨﴾

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ
بِالْحَقِّ إِنَّ يَشَاءُ يُدْهِبُكُمْ وَيَأْتِ بِخَلْقٍ جَدِيدٍ ﴿١٩﴾
وَمَا ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ بِعَزِيزٍ ﴿٢٠﴾ وَبَرَزُوا لِلَّهِ جَمِيعًا
فَقَالَ الضُّعَفَاءُ لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا إِنَّا كُنَّا لَكُمْ
تَبَعًا فَهَلْ أَنْتُمْ مُغْنُونَ عَنَّا مِنْ عَذَابِ اللَّهِ مِنْ
شَيْءٍ قَالُوا لَوْ هَدَّيْنَا اللَّهُ لَهَدَيْنَاكُمْ سَوَاءٌ عَلَيْنَا
أَجَزَعْنَا أَمْ صَبَرْنَا مَا لَنَا مِنْ مَحِيصٍ ﴿٢١﴾ وَقَالَ
الشَّيْطَانُ لَمَّا قُضِيَ الْأَمْرُ إِنَّ اللَّهَ وَعَدَكُمْ
وَعَدَ الْحَقِّ وَوَعَدْتُمْ فَأَخْلَفْتُمْ وَمَا كَانَ لِي
عَلَيْكُمْ مِنْ سُلْطَانٍ إِلَّا أَنْ دَعَوْتُكُمْ فَاسْتَجَبْتُمْ لِي
فَلَا تَلُمُونِي وَلَوْلَمُوا أَنْفُسَكُمْ مَا أَنَا
بِمُصْرِخِكُمْ وَمَا أَنْتُمْ بِمُصْرِخِيَّ إِنِّي كَفَرْتُ
بِمَا أَشْرَكْتُمُونَ مِنْ قَبْلُ إِنَّ الظَّالِمِينَ لَهُمْ
عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٢٢﴾ وَأَدْخِلَ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ
فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ تَحِيَّتُهُمْ فِيهَا سَلَامٌ ﴿٢٣﴾ أَلَمْ تَرَ كَيْفَ
ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا كَلِمَةً طَيِّبَةً كَشَجَرَةٍ طَيِّبَةٍ أَصْلُهَا
ثَابِتٌ وَفَرْعُهَا فِي السَّمَاءِ ﴿٢٤﴾

ای انسان) آیا ندیدی که خداوند آسمانها و زمین را به
حق آفریده است؟! اگر بخواهد شما را می برد و خلق
جدیدی (به جای شما پدید) می آورد. ﴿۱۹﴾ و این
(کار) برخداوند دشوار نیست. ﴿۲۰﴾ (در روز قیامت)
همگی در پیشگاه خداوند حاضر (و آشکار) شوند، پس
(در این هنگام) ضعیفان به مستکبران می گویند: «همانا
ما پیرو شما بودیم، پس آیا می توانید چیزی از عذاب
خدا را از ما دفع کنید؟». (آنها) گویند: «اگر خداوند ما
راهدایت کرده بود، ما (نیز) شما راهدایت می کردیم،
چه بی تابی کنیم و چه صبر نماییم، برای ما یکسان است
(هیچ) گریز گاهی برای ما نیست». ﴿۲۱﴾ و چون
(داوری و) کار تمام شود، شیطان گویند: «بی گمان
خداوند به شما وعده ی حق (و راستین) داد، و من به
شما وعده دادم، آنگاه خلاف وعده کردم، من بر شما
هیچ تسلطی نداشتم، جز اینکه دعوتتان کردم، و شما
(دعوت) مرا پذیرفتید، پس مرا سرزنش نکنید، و (بلکه)
خویش را سرزنش کنید، نه من فریاد رس شما هستم، و
نه شما فریاد رس من، همانا من از این که مرا پیش از
این شریک (خدا) ساختید، بیزارم» بی گمان برای
ستمکاران عذاب دردناکی است. ﴿۲۲﴾ و کسانی که
ایمان آوردند و کارهای شایسته انجام دادند به باغهای
(بهشتی) در آورند، که نهرها از زیر (درختان) آن جاری
است، به فرمان پروردگارشان جاودانه در آن می مانند،
و تحیت آنها در آن سلام است. ﴿۲۳﴾ آیا ندیدی که
خداوند چگونه مثل زده است؟ کلمه ی طیبه (= توحید،
و گفتار پاکیزه) همچون درخت طیبه و پاکی است که
ریشه ی آن (در زمین) ثابت، و شاخه اش در آسمان
است. ﴿۲۴﴾

تُؤْتِي أَكْلَهَا كُلَّ حِينٍ بِإِذْنِ رَبِّهَا وَيَضْرِبُ اللَّهُ
 الْأَمْثَالَ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٢٥﴾ وَمِثْلُ
 كَلِمَةٍ حَبِيثَةٍ كَشَجَرَةٍ حَبِيثَةٍ اجْتُثَّتْ مِنْ فَوْقِ
 الْأَرْضِ مَا لَهَا مِنْ قَرَارٍ ﴿٢٦﴾ يُثَبِّتُ اللَّهُ الَّذِينَ
 ءَامَنُوا بِالْقَوْلِ الثَّابِتِ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي
 الْآخِرَةِ وَيُضِلُّ اللَّهُ الظَّالِمِينَ ^ط وَيَفْعَلُ اللَّهُ مَا
 يَشَاءُ ﴿٢٧﴾ * أَلَمْ تَر إِلَى الَّذِينَ بَدَلُوا نِعْمَتَ اللَّهِ
 كُفْرًا وَأَحَلُّوا قَوْمَهُمْ دَارَ الْبَوَارِ ﴿٢٨﴾ جَهَنَّمَ
 يَصْلَوْنَهَا وَيَبِئْسَ الْقَرَارُ ﴿٢٩﴾ وَجَعَلُوا لِلَّهِ أُنْدَادًا
 لِيُضِلُّوا عَنْ سَبِيلِهِ ^ط قُلْ تَمَتَّعُوا فَإِنَّ مَصِيرَكُمْ
 إِلَى النَّارِ ﴿٣٠﴾ قُلْ لِعِبَادِيَ الَّذِينَ ءَامَنُوا يُقِيمُوا
 الصَّلَاةَ وَيُنْفِقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً مِّنْ
 قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا بَيْعَ فِيهِ وَلَا خِلَالَ ^ط اللَّهُ
 الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَأَنْزَلَ مِنَ
 السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجَ بِهِ مِنَ الثَّمَرَاتِ رِزْقًا لَّكُمْ ^ط
 وَسَخَّرَ لَكُمُ الْفُلْكَ لِتَجْرِيَ فِي الْبَحْرِ بِأَمْرِهِ ^ط
 وَسَخَّرَ لَكُمُ الْأَنْهَارَ ﴿٣١﴾ وَسَخَّرَ لَكُمُ الشَّمْسَ
 وَالْقَمَرَ دَائِبِينَ ^ط وَسَخَّرَ لَكُمُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ ﴿٣٢﴾

هر زمان (وفصلی) میوه ی خود را به فرمان پروردگارش
 می دهد ، و خداوند برای (هدایت) مردم مثلها می زند ،
 باشد که متذکر شوند (و پند گیرند) . ﴿ ۲۵ ﴾ و مثل کلمه
 ی خبیثه (= شرک ، و گفتار پلید) همچون درخت پلید
 (وناپاکی) است که از زمین برکنده شده ، (و هیچ) قرار
 و ثباتی ندارد . ﴿ ۲۶ ﴾ خداوند کسانی را که ایمان
 آوردند ، با گفتار ثابت (کلمه توحید) در زندگی دنیا
 و(هم) آخرت پایدار (و ثابت قدم) می دارد ، و
 ستمکاران را گمراه می سازد ، و خداوند هر چه بخواهد؛
 انجام می دهد . ﴿ ۲۷ ﴾ آیا ندیدی آن کسانی را که
 (شکر) نعمت خدا را به کفران تبدیل کردند ، و قوم خود
 را به سرای نابودی کشاندند؟! ﴿ ۲۸ ﴾ که (همان) جهنم
 است ، (که آنها) به آن در آیند ، و بد قرار گاهی است .
 ﴿ ۲۹ ﴾ (آنها) برای خداوند همتایانی قرار دادند تا (مردم
 را) از راه او گمراه کنند ، بگو: « (چند روزی) بهره
 گیرید ، پس یقیناً باز گشت تان به سوی آتش (دوزخ)
 است . » ﴿ ۳۰ ﴾ به بندگان من که ایمان آورده اند؛ بگو:
 نماز را بر پا دارند ، و از آنچه به آنها روزی داده ایم ،
 پنهان و آشکار انفاق کنند ، پیش از آن که روزی فرار
 رسد که در آن نه خرید و فروش است و نه دوستی .
 ﴿ ۳۱ ﴾ الله (همان) کسی است که آسمانها و زمین را
 آفرید ، و از آسمان ، آبی (گوارا) نازل کرد ، پس با آن
 (آب) میوه ها (ی گوناگون) برای روزی شما (از زمین)
 بیرون آورد ، و کشتی (ها) را برای شما مسخر گرداند ،
 تا به فرمان او در دریا روان باشد ، و نهرها (نیز) برای شما
 مسخر گرداند ، ﴿ ۳۲ ﴾ و خورشید و ماه را که پیوسته در
 گردش اند برای شما مسخر ساخت ، و شب و روز را
 (نیز) برای شما مسخر گرداند . ﴿ ۳۳ ﴾

وَأَتَّكُم مِّن كُلِّ مَا سَأَلْتُمُوهُ وَإِن تَعُدُوا نِعْمَتَ
 اللَّهِ لَا تُحْصُوهَا إِنَّ الْإِنْسَانَ لَظَلُومٌ كَفَّارٌ ﴿۳۱﴾
 وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ اجْعَلْ هَذَا الْبَلَدَ آمِنًا
 وَاجْنُبْنِي وَبَنِيَّ أَنْ نَعْبُدَ إِلَّا صَنَامَ ﴿۳۲﴾ رَبِّ إِنِّي
 أَضَلَّلْتُ كَثِيرًا مِّنَ النَّاسِ ط فَمَنْ تَبِعَنِي فَإِنَّهُ مِنِّي ط
 وَمَنْ عَصَانِي فَإِنَّكَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿۳۳﴾ رَبَّنَا إِنِّي
 أَسْكَنْتُ مِنْ ذُرِّيَّتِي بُوَادٍ غَيْرِ ذِي زَرْعٍ عِنْدَ بَيْتِكَ
 الْمُحَرَّمِ رَبَّنَا لِيُقِيمُوا الصَّلَاةَ فَاجْعَلْ أَفْئِدَةً
 مِّنَ النَّاسِ تَهْوِي إِلَيْهِمْ وَارْزُقْهُمْ مِّنَ الثَّمَرَاتِ
 لَعَلَّهُمْ يَشْكُرُونَ ﴿۳۴﴾ رَبَّنَا إِنَّكَ تَعَلَّمْ مَا نَخْفَىٰ وَمَا
 نُعَلِّنُ ط وَمَا نَخْفَىٰ عَلَى اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا
 فِي السَّمَاءِ ﴿۳۵﴾ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي وَهَبَ لِي عَلَى
 الْكِبَرِ إِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ إِنَّ رَبِّي لَسَمِيعُ الدُّعَاءِ
 ﴿۳۶﴾ رَبِّ اجْعَلْنِي مُقِيمَ الصَّلَاةِ وَمِن ذُرِّيَّتِي رَبَّنَا
 وَتَقَبَّلْ دُعَاءِ ﴿۳۷﴾ رَبَّنَا اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ
 وَلِلْمُؤْمِنِينَ يَوْمَ يَقُومُ الْحِسَابُ ﴿۳۸﴾ وَلَا
 تَحْسَبَنَّ اللَّهَ غَفِلًا عَمَّا يَعْمَلُ الظَّالِمُونَ ط
 إِنَّمَا يُؤَخِّرُهُمْ لِيَوْمٍ تَشْخَصُ فِيهِ الْأَبْصَارُ ﴿۳۹﴾

و از هر چه از او خواستید به شما ارزانی داشت ، و اگر
 (بخواید) نعمت (های) خدا را بشمارید ، نمی توانید آن
 را بشمارید ، بی شک انسان ستمگری ناسپاس است .
 ﴿۳۴﴾ (به یاد آورید) چون ابراهیم گفت : «
 پروردگارا ! این شهر (مکه) را مکان امن قرار بده ، و مرا
 و فرزندانم را از آنکه بتها را پرستش کنیم دور بدار .
 ﴿۳۵﴾ پروردگارا ! بی گمان آنها (= بتها) بسیاری از
 مردم را گمراه ساختند ، پس کسی که از من پیروی
 کند ، بدون شک او از من است ، و کسی که از من
 نافرمانی کند ، بی گمان تو آمرزنده ی مهربانی . ﴿۳۶﴾
 پروردگارا ! من (برخی) از فرزندانم را در وادی
 (خشک) و بی آب و بی گیاه ، نزد خانه گرمی تو
 ساکن ساختم . پروردگارا ! تا نماز را بر پا دارند ، پس
 تو دلهای (گروهی) از مردم را به آنها مایل بگردان و از
 میوه ها به آنها روزی ده ، باشد که آنان سپاس گزارند .
 ﴿۳۷﴾ پروردگارا ! تو می دانی آنچه را که ما پنهان می
 کنیم و آنچه را که آشکار می سازیم ، و چیزی نه در
 زمین و نه در آسمان بر خداوند پوشیده نمی ماند . ﴿۳۸﴾
 ستایش از آن خداوند است که در (سن) پیری ، اسماعیل
 و اسحاق به من عطا فرمود ، مسلماً پروردگار من شنونده
 ی دعاست . ﴿۳۹﴾ پروردگارا ! مرا بر پا دارنده ی نماز
 قرار بده ، و از فرزندانم (چنین فرما) ، پروردگارا ! و
 دعای مرا بپذیر! ﴿۴۰﴾ پروردگارا ! مرا و پدر و مادر
 مرا ، و مؤمنان را (در) روزی که حساب بر پا می شود
 بیامرز . ﴿۴۱﴾ و گمان مبر که خدا ، از آنچه ستمکاران
 می کنند غافل است ، (نه ، بلکه کیفر) آنها را برای
 روزی که چشمها در آن خیره می شوند ، به تأخیر می
 افکند . ﴿۴۲﴾

مُهْطِعِينَ مُقْنِعِي رُءُوسِهِمْ لَا يَرْتَدُّ إِلَيْهِمْ طَرْفُهُمْ
 وَأَفْعَدْتُهُمْ هَوَاءً ﴿٤٣﴾ وَأَنْذِرِ النَّاسَ يَوْمَ يَأْتِيهِمُ
 الْعَذَابُ فَيَقُولُ الَّذِينَ ظَلَمُوا رَبَّنَا أَخِّرْنَا إِلَىٰ أَجَلٍ
 قَرِيبٍ نُّحِبِّ دَعْوَتَكَ وَنَتَّبِعِ الرَّسُولَ ۗ أُولَٰئِكَ تَكُونُوا
 أَقْسَمْتُمْ مِّنْ قَبْلُ مَا لَكُمْ مِّنْ زَوَالٍ ﴿٤٤﴾
 وَسَكَنتُمْ فِي مَسْكِينَ الَّذِينَ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ
 وَتَبَيَّنَ لَكُمْ كَيْفَ فَعَلْنَا بِهِمْ وَضَرَبْنَا لَكُمْ
 الْأَمْثَالَ ﴿٤٥﴾ وَقَدْ مَكَرُوا مَكْرَهُمْ وَعِنْدَ اللَّهِ
 مَكْرُهُمْ وَإِن كَانَ مَكْرُهُمْ لِتَزُولَ مِنْهُ الْجِبَالُ
 ﴿٤٦﴾ فَلَا تَحْسِبَنَّ اللَّهَ مَخْلِفَ وَعْدِهِ رُسُلَهُ ۗ إِنَّ اللَّهَ
 عَزِيزٌ ذُو انْتِقَامٍ ﴿٤٧﴾ يَوْمَ تُبَدَّلُ الْأَرْضُ غَيْرَ
 الْأَرْضِ وَالسَّمَوَاتُ وَبَرَزُوا لِلَّهِ الْوَاحِدِ الْقَهَّارِ ﴿٤٨﴾
 وَتَرَى الْمُجْرِمِينَ يَوْمَئِذٍ مُّقْرَنِينَ فِي الْأَصْفَادِ ﴿٤٩﴾
 سَرَّابِلُهُمْ مِّنْ قَطْرَانٍ وَتَغْشَىٰ وُجُوهُهُمُ النَّارُ ﴿٥٠﴾
 لِيَجْزِيَ اللَّهُ كُلَّ نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ ۗ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ
 الْحِسَابِ ﴿٥١﴾ هَذَا بَلَّغٌ لِلنَّاسِ وَلِيُنذَرُوا بِهِ
 وَلِيَعْلَمُوا أَنَّمَا هُوَ إِلَهُهُ وَاحِدٌ وَلِيَذَّكَّرَ أُولَٰئِكَ الْأَلْبَابِ

شتابان سرها رو به بالا گرفته و چشم برهم نمی زنند ، و دلهایشان (فرو ریخته و) خالی است . ﴿٤٣﴾ و (ای پیامبر!) مردم را از روزی که عذاب به سراغشان می آید ؛ بترسان ، آنگاه آنان که ستم کرده اند، گویند : «پروردگارا! ما را تا یک مدت نزدیک (و کمی) مهلت بده ، (تا) دعوت تو را اجابت کنیم ، و پیامبران را پیروی نماییم .» (به آنان گفته می شود:) آیا شما نبودید که پیش از این سو گند یاد می کردید که هیچ (فنا و) زوال برایتان نیست . ﴿٤٤﴾ و در مسکن کسانی که به خویشان ستم کردند ، ساکن شدید ، و برای شما روشن شد که با آنها چگونه رفتار کردیم ، و برای شما مثلها (از سر گذشت پشینیان) زدیم . ﴿٤٥﴾ و به راستی آنها (نهایت) مکر خود را بکار بردند ، و (همه ی) مکرشان نزد خدا (آشکار) است ، و هر چند که با مکرشان کوهها از جا کنده شود . ﴿٤٦﴾ پس گمان مبر که خداوند (وعده ای را که) به پیامبرانش (داده) ، خلف وعده کند ، بی گمان خداوند پیروزمند انتقام گیر است . ﴿٤٧﴾ روزی که (این) زمین به زمین دیگر ، و آسمانها (به گونه ای دیگر) مبدل می شود ، و آنها (همگی) به پیشگاه خداوند یکتای قهار ظاهر و (آشکار) می شوند . ﴿٤٨﴾ و در آن روز مجرمان را (دست و پا) به هم بسته در غلها می بینی . ﴿٤٩﴾ جامه هایشان از قطران است و چهره هایشان را آتش (جهنم) می پوشاند . ﴿٥٠﴾ تا خداوند هر کس را به (سزای) آنچه کرده است ؛ کیفر دهد ، همانا خداوند سریع الحساب (= زود شمار) است . ﴿٥١﴾ این (قرآن) پیامی برای مردم است ، و تا بدان هشدار یابند ، و تا بدانند که او معبودی یکتاست ، و تا خردمندان پندگیرند . ﴿٥٢﴾

سورة الحجر

سورة حجر

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

به نام خداوند بخشنده مهربان

الرَّحَّ تِلْكَ ءَايَاتُ الْكِتَابِ وَقُرَّانٍ مُّبِينٍ ﴿١﴾ رَبَّمَا
يُودُّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْ كَانُوا مُسْلِمِينَ ﴿٢﴾ ذَرَّهُمْ
يَأْكُلُوا وَيَتَمَتَّعُوا وَيُلْهِمُ الْأَمَلُ فَسَوْفَ يَعْمُونَ
﴿٣﴾ وَمَا أَهْلَكْنَا مِنْ قَرِيَةٍ إِلَّا وَهَذَا كِتَابٌ مَّعْلُومٌ ﴿٤﴾
مَا تَسْبِقُ مِنْ أُمَّةٍ أَجَلَهَا وَمَا يَسْتَعْجِرُونَ ﴿٥﴾ وَقَالُوا
يَتَأْتِيَ الَّذِي نُرِىٰ عَلَيْهِ الذِّكْرُ إِنَّكَ لَمَجْنُونٌ ﴿٦﴾ لَوْ
مَا تَأْتَيْنَا بِالْمَلٰٓئِكَةِ إِن كُنْتَ مِنَ الصّٰدِقِیْنَ ﴿٧﴾ مَا
نُنزِلُ الْمَلٰٓئِكَةَ إِلَّا بِالْحَقِّ وَمَا كَانُوا إِذَا مُنظَرِیْنَ ﴿٨﴾
إِنَّا لَنَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ وَإِنَّا لَهُ لَحٰفِظُونَ ﴿٩﴾ وَلَقَدْ
أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ فِي شِعَابِ الْأَوَّلِیْنَ ﴿١٠﴾ وَمَا یَأْتِیهِمْ
مِّن رَّسُولٍ إِلَّا كَانُوا بِهِ یَسْتَهْزِءُونَ ﴿١١﴾ كَذٰلِكَ
نَسَلٰكُهُمْ فِی قُلُوبِ الْمُجْرِمِیْنَ ﴿١٢﴾ لَا یُؤْمِنُونَ بِهِ ؕ
وَقَدْ خَلَّتْ سُنَّةُ الْأَوَّلِیْنَ ﴿١٣﴾ وَلَوْ فَتَحْنَا عَلَيْهِمْ بَابًا
مِّنَ السَّمَآءِ فَظَلُّوا فِیهِ یَعْرَجُونَ ﴿١٤﴾ لَقَالُوا إِنَّمَا
سُكْرَتٌ أَبْصَرْنَا بَلْ لَحْنٌ قَوْمٌ مَّسْحُورُونَ ﴿١٥﴾

الر (الف . لام . را) این آیات کتاب و قرآن روشنگر است .
﴿١﴾ چه بسا کسانی که کافر شدند دوست دارند (و آرزو
می کنند) که ای کاش مسلمان بودند. ﴿٢﴾ بگذار آنها
بخورند ، و بهره گیرند ، و آرزوها (ی دراز) سرگرم (وغافل)
شان سازد ، پس بزودی خواهند دانست . ﴿٣﴾ و ما (اهل)
هیچ دیار (و شهر) ی را هلاک نکردیم؛ مگر اینکه (مهلت و)
اجلی معین (و معلوم) داشت. ﴿٤﴾ هیچ امتی بر اجل خود
پیش نمی گیرد ، و از آن عقب نخواهد افتاد . ﴿٥﴾ و
(کافران) گفتند: « ای کسی که قرآن بر تو نازل شده است ،
بی تردید تو دیوانه ای! ﴿٦﴾ اگر از راستگویانی چرا
فرشتگان را برای ما نمی آوری ؟ ». ﴿٧﴾ ما فرشتگان را جز
به حق نازل نمی کنیم ، و (هر گاه نازل شوند) آنگاه به آنها
مهلت داده نمی شود ، (و کارشان یکسره می شود) . ﴿٨﴾
همانا ما قرآن را نازل کردیم و قطعاً ما نگهبان آن هستیم .
﴿٩﴾ و یقیناً ما پیش از تو (پیامبرانی) در (میان) گروهها (و
امتها) ی نخستین فرستاده ایم . ﴿١٠﴾ هیچ پیامبری به (سوی)
آنها نمی آمد مگر آن که مسخره اش می کردند . ﴿١١﴾
این چنین آن (تکذیب و استهزاء) را در دلهای مجرمان راه
می دهیم . ﴿١٢﴾ آنها به آن (قرآن) ایمان نمی آورند ، و به
راستی سنت (و روش) پیشینیان (نیز چنین) گذشته است .
﴿١٣﴾ و اگر دری از آسمان به روی آنها بگشاییم که پیوسته
در آن بالا روند ، ﴿١٤﴾ باز هم می گویند: « یقیناً ما را چشم
بندی کرده اند ، بلکه ما گروهی سحر شده ایم ! ». ﴿١٥﴾

وَلَقَدْ جَعَلْنَا فِي السَّمَاءِ بُرُوجًا وَزَيَّنَّهَا لِلنَّاظِرِينَ
 ﴿١٦﴾ وَحَفِظْنَاهَا مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ رَجِيمٍ ﴿١٧﴾ إِلَّا
 مَنْ أَسْرَقَ أَلْسَمَعُ فَاتَّبَعَهُ شِهَابٌ مُبِينٌ ﴿١٨﴾
 وَالْأَرْضَ مَدَدْنَاهَا وَأَلْقَيْنَا فِيهَا رَوْسِيَ وَأَنْبَتْنَا فِيهَا
 مِنْ كُلِّ شَيْءٍ مَّوْزُونٍ ﴿١٩﴾ وَجَعَلْنَا لَكُمْ فِيهَا مَعِيشَةً
 وَمَنْ لَسْتُمْ لَهُ بِرَازِقِينَ ﴿٢٠﴾ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا عِنْدَنَا
 خَزَائِنُهُ وَمَا نُنزِّلُهُ إِلَّا بِقَدَرٍ مَعْلُومٍ ﴿٢١﴾ وَأَرْسَلْنَا
 الرِّيحَ لَوَاقِحَ فَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً
 فَأَسْقَيْنَاكُمُوهُ وَمَا أَنْتُمْ لَهُ بِخَازِنِينَ ﴿٢٢﴾ وَإِنَّا
 لَنَحْنُ نُحْيِيهِ وَنُمِيتُهُ وَنَحْنُ الْوَارِثُونَ ﴿٢٣﴾ وَلَقَدْ
 عَامَنَّا الْمُسْتَقْدِمِينَ مِنْكُمْ وَلَقَدْ عَامَنَا الْمَتَّخِرِينَ
 ﴿٢٤﴾ وَإِنَّ رَبَّكَ هُوَ مُحِيطٌ بِهِمْ إِنَّهُ حَكِيمٌ عَلِيمٌ ﴿٢٥﴾
 وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنْ صَلْصَلٍ مِنْ حَمَإٍ مَسْنُونٍ
 ﴿٢٦﴾ وَالْجَانَ خَلَقْنَاهُ مِنْ قَبْلُ مِنْ نَارِ السَّمُومِ ﴿٢٧﴾
 وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَأِكَةِ إِنِّي خَلَقْتُ بَشَرًا مِنْ صَلْصَلٍ
 مِنْ حَمَإٍ مَسْنُونٍ ﴿٢٨﴾ فَإِذَا سَوَّيْتُهُ وَنَفَخْتُ فِيهِ
 مِنْ رُوحِي فَقَعُوا لَهُ سَاجِدِينَ ﴿٢٩﴾ فَسَجَدَ
 الْمَلَأِكَةُ كُلُّهُمْ أَجْمَعُونَ ﴿٣٠﴾ إِلَّا إِبْلِيسَ أَبَى أَنْ
 يَكُونَ مَعَ السَّاجِدِينَ ﴿٣١﴾

و به راستی ما در آسمان برجهایی قرار دادیم ، و آنها را برای
 بینندگان آراستیم . ﴿ ۱۶ ﴾ و آن را از هر شیطان رانده شده ای
 حفظ کردیم . ﴿ ۱۷ ﴾ مگر آن کسی که دزدانه گوش فرا
 دهد ، پس (در آن صورت) شهابی آشکار دنبالش کند .
 ﴿ ۱۸ ﴾ و زمین را گسترسیم ، و در آن کوههای استواری
 افکندیم ، و از هر چیز سنجیده (و مناسب) در آن رویاندیم .
 ﴿ ۱۹ ﴾ و برای شما (انواع) وسایل زندگی ، و (همچنین
 برای) کسانی که روزی دهنده ی آنها نیستید ، در آن قرار
 دادیم . ﴿ ۲۰ ﴾ و هیچ چیز نیست مگر آنکه گنجینه هایش
 نزد ماست ، و ما جز به اندازه ای معین آن را نازل نمی کنیم .
 ﴿ ۲۱ ﴾ و ما بادها را بارور کننده ی (ابر ها و گیاهان)
 فرستادیم ، پس از آسمانها آبی نازل کردیم و با آن (آب)
 شما را سیراب ساختیم ، در حالی که شما خازن (و
 نگهدارنده ی) آن نیستید . ﴿ ۲۲ ﴾ و یقیناً ما میم که زنده می
 کنیم و می میرانیم ، و ما وارث (همه ی جهانیان) هستیم .
 ﴿ ۲۳ ﴾ و به یقین (حال) گذشتگان شما را دانسته ایم ، و به
 یقین (حال) آیندگان را (هم به خوبی) دانسته ایم . ﴿ ۲۴ ﴾ و
 (ای پیامبر!) بی گمان پروردگار تو ، (همه ی) آنها را (در
 قیامت) محشور می کند ، همانا او حکیم داناست . ﴿ ۲۵ ﴾ و
 به راستی ما انسان را از گل خشکیده ای ، که از گل بویناک
 تیره ای (گرفته شده) بود آفریدیم . ﴿ ۲۶ ﴾ و جن را پیش از
 آن از آتش سوزان آفریدیم . ﴿ ۲۷ ﴾ و (به یاد آور) هنگامی
 را که پروردگار تو به فرشتگان فرمود: « همانا من آفریننده ی
 بشری از گل خشکیده ای که از گل بویناک تیره ای (گرفته
 شده) ، هستم . ﴿ ۲۸ ﴾ پس چون (او را آفریدم و) به او
 سامان دادم ، و از روح خود در آن دمیدم ، (همگی) برای او
 سجده کنید . » ﴿ ۲۹ ﴾ پس همه ی فرشتگان با همدیگر
 سجده کردند . ﴿ ۳۰ ﴾ جز ابلیس ، که سر پیچی کرد از آنکه
 با سجده کنندگان باشد . ﴿ ۳۱ ﴾

(خداوند) فرمود: «ای ابلیس! تو را چه شده که با سجده کنندگان (همراه) نیستی؟!» ﴿۳۲﴾ گفت: «من هرگز برای بشری که او را از گِل خشکیده ای که از گل بویناک تیره ای (گرفته شده) آفریده ای، سجده نخواهم کرد.» ﴿۳۳﴾ (خداوند) فرمود: «از آن (بهشت) بیرون شو، بی گمان تو رانده شده ای، ﴿۳۴﴾ و همانا تا روز قیامت بر تو لعنت خواهد بود.» ﴿۳۵﴾ (ابلیس) گفت: «پروردگارا! مرا تا روزی که (مردم) برانگیخته می شوند مهلت ده.» ﴿۳۶﴾ (خداوند) فرمود: «یقیناً تو از مهلت یافتگانی، ﴿۳۷﴾ تا (آن) روز وقت مقرر (ومعین شده)» ﴿۳۸﴾ گفت: «پروردگارا! به سبب اینکه مرا گمراه ساختی، قطعاً من (گناه و بدیها) در زمین در نظرشان زینت می دهم، و همگی آنها را گمراه خواهم کرد، ﴿۳۹﴾ مگر بندگان مخلص تو را از (میان) آنها.» ﴿۴۰﴾ (خداوند) فرمود: «این (اخلاص) راه مستقیم است که به من می رسد.» ﴿۴۱﴾ یقیناً تو را بر بندگانم تسلطی نیست، مگر (بر آن) گمراهانی که از تو پیروی می کنند.» ﴿۴۲﴾ و بی گمان جهنم میعاد گاه برای همه ی آنهاست.» ﴿۴۳﴾ برای آن هفت در هست، برای هر دری گروهی از آنها تقسیم (ومعین) شده اند.» ﴿۴۴﴾ یقیناً پرهیز گاران در باغها (ی بهشت) و در (کنار) چشمه ها هستند.» ﴿۴۵﴾ (به آنها گفته می شود): به سلامت و ایمنی به آن (باغها) وارد شوید.» ﴿۴۶﴾ آنچه در دلهایشان از کینه (و حسد) بود، بیرون کشیدیم، برادرانه بر تختها روبرروی یکدیگر قرار دارند.» ﴿۴۷﴾ در آنجا هیچ خستگی و رنجی به آنها نمی رسد، و هیچ گاه از آنجا بیرونشان نرانند.» ﴿۴۸﴾ (ای پیامبر!) بندگانم را خبر ده که یقیناً من آمرزنده ی مهربانم.» ﴿۴۹﴾ و آنکه عذاب من همان عذاب درد ناک است! ﴿۵۰﴾ و آنها را از مهمانان ابراهیم خبر ده.» ﴿۵۱﴾

قَالَ يٰٓإِبْلِيسُ مَا لَكَ اَلَّا تَكُوْنَ مَعَ السَّٰجِدِيْنَ ﴿٣٢﴾
 قَالَ لَمْ اَكُنْ لِاَسْجُدَ لِبَشَرٍ خَلَقْتَهُ مِنْ صَلْصَلٍ مِّنْ حَمَإٍ مَّسْنُوْنٍ ﴿٣٣﴾ قَالَ فَاخْرُجْ مِنْهَا فَاِنَّكَ رَجِيْمٌ ﴿٣٤﴾ وَاِنَّ عَلَيْكَ اللَّعْنَۃَ اِلَى يَوْمِ الدِّيْنِ ﴿٣٥﴾
 قَالَ رَبِّ فَاَنْظِرْنِيْ اِلَى يَوْمٍ يُبْعَثُوْنَ ﴿٣٦﴾ قَالَ فَاِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَرِيْنَ ﴿٣٧﴾ اِلَى يَوْمِ الْوَقْتِ الْمَعْلُوْمِ ﴿٣٨﴾
 قَالَ رَبِّ بِمَا اَعْوَيْتَنِيْ لَازِيْنًا لَهُمْ فِي الْاَرْضِ وَلَا اَعْوِيْتَهُمْ اٰجْمَعِيْنَ ﴿٣٩﴾ اِلَّا عِبَادَكَ مِنْهُمُ الْمُخْلَصِيْنَ ﴿٤٠﴾ قَالَ هٰذَا صِرَاطٌ عَلَيَّ مُسْتَقِيْمٌ ﴿٤١﴾ اِنَّ عِبَادِيْ لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطٰنٌ اِلَّا مَنْ اَتْبَعَكَ مِنَ الْغٰوِيْنَ ﴿٤٢﴾ وَاِنَّ جَهَنَّمَ لَمَوْعِدُهُمْ اٰجْمَعِيْنَ ﴿٤٣﴾ هَا سَبْعَةُ اَبْوَابٍ لِكُلِّ بَابٍ مِنْهُمْ جُزْءٌ مَّقْسُوْمٌ ﴿٤٤﴾ اِنَّ الْمُتَّقِيْنَ فِيْ جَنَّتٍ وَعِيُوْنَ ﴿٤٥﴾ اَدْخُلُوْهَا بِسَلٰمٍ ؕ اٰمِنِيْنَ ﴿٤٦﴾ وَنَزَعْنَا مَا فِيْ صُدُوْرِهِمْ مِّنْ غَلٍّ اِحْوَانًا عَلٰى سُرُرٍ مُّتَقَابِلِيْنَ ﴿٤٧﴾ لَا يَمَسُّهُمْ فِيْهَا نَصَبٌ وَمَا هُمْ مِنْهَا بِمُخْرَجِيْنَ ﴿٤٨﴾ نَبِيَّ عِبَادِيْ اُنِّيْ اَنَا الْغَفُوْرُ الرَّحِيْمُ ﴿٤٩﴾ وَاِنَّ عَذَابِيْ هُوَ الْعَذَابُ الْاَلِيْمُ ﴿٥٠﴾ وَنَبِّئُهُمْ عَنِ ضَيْفِ اِبْرٰهِيْمَ ﴿٥١﴾

إِذْ دَخَلُوا عَلَيْهِ فَقَالُوا سَلِّمْ عَلَيْنَا إِنَّا مِنَكَمْ وَجِلُونَ ﴿٥٢﴾
 قَالُوا لَا تَوْجَلْ إِنَّا نُبَشِّرُكَ بِغُلَامٍ عَلِيمٍ ﴿٥٣﴾
 قَالَ أَبَشَّرْتُمُونِي عَلَىٰ أَنْ مَسَّنِيَ الْكِبَرُ فِيمَا تَبَشِّرُونَ ﴿٥٤﴾
 قَالُوا بَشَّرْنَاكَ بِالْحَقِّ فَلَا تَكُن مِّنَ الْقَانِطِينَ ﴿٥٥﴾
 قَالَ وَمَنْ يَقْنَطُ مِن رَّحْمَةِ رَبِّهِ إِلَّا الضَّالُّونَ ﴿٥٦﴾
 قَالَ فَمَا خَطْبُكُمْ أَيُّهَا الْمُرْسَلُونَ ﴿٥٧﴾
 قَالُوا إِنَّا أُرْسِلْنَا إِلَىٰ قَوْمٍ مُّجْرِمِينَ ﴿٥٨﴾
 إِلَّا ءَالَ لُوطٍ إِنَّا لَمُنَجُّوهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٥٩﴾
 إِلَّا أُمَّرَأَتَهُ قَدَرْنَا إِنَّمَا لَمِنَ الْعَاصِينَ ﴿٦٠﴾
 فَلَمَّا جَاءَ ءَالَ لُوطٍ الْمُرْسَلُونَ ﴿٦١﴾
 قَالَ إِنَّكُمْ قَوْمٌ مُّنْكَرُونَ ﴿٦٢﴾
 قَالُوا بَلْ جِئْنَاكَ بِمَا كَانُوا فِيهِ يَمْتَرُونَ ﴿٦٣﴾
 وَأَتَيْنَاكَ بِالْحَقِّ وَإِنَّا لَصَادِقُونَ ﴿٦٤﴾
 فَأَسْرِ بِأَهْلِكَ بِقِطْعِ مِّنَ اللَّيْلِ وَاتَّبِعْ أَدْبَرَهُمْ وَلَا يَلْتَفِتْ مِنْكُمْ أَحَدٌ وَامْضُوا حَيْثُ تُؤْمَرُونَ ﴿٦٥﴾
 وَقَضَيْنَا إِلَيْهِ ذَٰلِكَ الْأَمْرَ أَنَّ دَابِرَ هَتُولَاءِ مَقْطُوعٌ مُّصْبِحِينَ ﴿٦٦﴾
 وَجَاءَ أَهْلُ الْمَدِينَةِ يَسْتَبْشِرُونَ ﴿٦٧﴾
 قَالَ إِنَّ هَتُولَاءِ ضِيفِي فَلَا تَفْضَحُونِ ﴿٦٨﴾
 وَاتَّقُوا اللَّهَ وَلَا تُخْزُونِ ﴿٦٩﴾
 قَالُوا أَوْلَمْ نَنْهَكَ عَنِ الْعُلَمِينَ ﴿٧٠﴾

چون بر او وارد شدند ، و سلام گفتند. (ابراهیم) گفت: « همانا ما از شما می ترسیم » ﴿٥٢﴾ گفتند: « ترس ، بی گمان ما تو را به پسر ی دانا بشارت می دهیم » ﴿٥٣﴾ (ابراهیم) گفت: « آیا به من (این) بشارت می دهید با اینکه پیری به من رسیده است ؟ پس به چه چیز بشارت می دهید ؟! » ﴿٥٤﴾ گفتند: « تو را به حق بشارت دادیم ، پس از نا امیدان نباش ». ﴿٥٥﴾ (ابراهیم) گفت: « و چه کسی جز گمراهان از رحمت پروردگارش نا امید می شود؟! ». ﴿٥٦﴾ (آنگاه) گفت: « پس ای فرستادگان (خدا) مقصود شما چیست ؟ ». ﴿٥٧﴾ گفتند: « همانا ما به سوی قوم گنهکار فرستاده شده ایم (تا آنها را هلاک کنیم). ﴿٥٨﴾ جز خاندان لوط که ما حتماً همه ی آنها را نجات خواهیم داد. ﴿٥٩﴾ مگر همسر او که مقدر داشتیم او قطعاً از بازماندگان (و هلاکت شوندگان) باشد ». ﴿٦٠﴾ پس هنگامی که که فرستادگان (خدا) نزد خاندان لوط آمدند . ﴿٦١﴾ (لوط) گفت: «همانا شما گروهی نا شناس هستید ! » ﴿٦٢﴾ (فرشتگان) گفتند: « بلکه ، ما (همان) چیزی را برای تو آورده ایم که آنها در آن تردید داشتند . ﴿٦٣﴾ و ما حق را برای تو آورده ایم ، و ما قطعاً راستگویانیم . ﴿٦٤﴾ پس پاسی از شب گذشته خانواده ات با خود بردار ، (و از این جا) ببر ، و (خودت) به دنبال آنها برو ، و کسی از شما پشت سرش ننگرد ، و به آن جایی که فرمان یافته اید بروید. ﴿٦٥﴾ و ما این امر را به او (= لوط) وحی کردیم که همانا صبحگاهان همه ی آنها ریشه کن خواهند شد. ﴿٦٦﴾ و اهل شهر شادی کنان (به طرف خانه ی لوط) آمدند. ﴿٦٧﴾ (لوط) گفت: « به راستی اینها میهمانان من هستند ، پس مرا رسوا (و شرمنده) نکنید ، ﴿٦٨﴾ و از خدا بترسید و مرا خوار نسازید ». ﴿٦٩﴾ (آنها) گفتند: «مگر ما تو را از (مهمانی و حمایت) مردمان نهی نکرده بودیم؟! » ﴿٧٠﴾

(لوط) گفت: «اینها دختران (قوم) من هستند، (با آنها ازدواج کنید) اگر انجام دهنده ی کاری (مشروع) هستید». ﴿۷۱﴾ سوگند به جان تو (ای پیامبر) که آنها در مستی خود سر گردانند. ﴿۷۲﴾ پس هنگام طلوع آفتاب صیحه (= بانگ مرگبار) آنها را فرو گرفت. ﴿۷۳﴾ آنگاه بالای آن (آبادیها) را پایین قرار دادیم. (و زیر رو کردیم) و بر (سر) آنان سنگهای از سنگ گل بارانیدیم. ﴿۷۴﴾ بی گمان در این (سرگذشت) نشانه های برای هوشیاران است. ﴿۷۵﴾ و همانا آن (شهرهای ویرانه) بر سر راه (کاروانیان) پا برجاست. ﴿۷۶﴾ بی گمان در این نشانه ای برای مؤمنان است. ﴿۷۷﴾ و بی شک اصحاب ایکه (= قوم شعیب) ستمکار بودند. ﴿۷۸﴾ پس (ما) از آنها انتقام گرفتیم، و (شهرهای ویرانه شده) این دو (قوم) بر سر راه آشکار است. ﴿۷۹﴾ و به راستی اصحاب حجر (= قوم ثمود) پیامبران را تکذیب کردند. ﴿۸۰﴾ و (ما) آیات خود را به آنها دادیم، پس آنها از آنان روی گردان بودند. ﴿۸۱﴾ آنها با خاطری مطمئن و آسوده از کوهها خانه هایی (برای خود) می تراشیدند. ﴿۸۲﴾ پس صبحگاهان صیحه (= بانگ مرگبار) آنها را فرو گرفت. ﴿۸۳﴾ و آنچه را به دست آورده بودند (عذاب الهی را) از آنها دفع نکرد. ﴿۸۴﴾ و (ما) آسمانها و زمین و آنچه را که میان آن دو است، جز به حق نیافریدیم، و قیامت قطعاً خواهد آمد، پس (ای پیامبر) بطرز شایسته ای گذشت کن (و از آنها صرف نظر فرما) ﴿۸۵﴾ بی گمان پروردگار تو، همان آفریننده ی داناست. ﴿۸۶﴾ و به راستی (ما) به تو سبع المثانی (= سوره ی فاتحه) و قرآن عظیم دادیم. ﴿۸۷﴾ (پس) هرگز چشم خود را به (سوی) آنچه (از نعمتها و متاع دنیوی) که گروههایی از آنان را از آن بهرمنند ساخته ایم، ندوز، و بر آنها غمگین نباش، و بال (شفقت) خود را برای مؤمنان فرود آر (و نسبت به آنها فروتن باش). ﴿۸۸﴾ و بگو: «همانا من هشدار دهنده ی آشکارم». ﴿۸۹﴾ (و آنها را از عذابی بترسان) همانگونه که بر تقسیم کنندگان (آیات الهی) نازل کردیم. ﴿۹۰﴾

قَالَ هَؤُلَاءِ بَنَاتِي إِنْ كُنْتُمْ فَعِلِينَ ﴿٧١﴾ لَعْمُرُكَ
 إِيَّاهُمْ لَفِي سَكْرَتِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿٧٢﴾ فَأَخَذْتَهُمُ الصَّيْحَةُ
 مُشْرِقِينَ ﴿٧٣﴾ فَجَعَلْنَا عَلَيْهَا سَافِلَهَا وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ
 حِجَارَةً مِّن سَجِيلٍ ﴿٧٤﴾ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ
 لِّمُتَوَسِّمِينَ ﴿٧٥﴾ وَإِنَّا لَبَسِيلٍ مُّقِيمٍ ﴿٧٦﴾ إِنَّ فِي
 ذَلِكَ لَآيَةً لِّلْمُؤْمِنِينَ ﴿٧٧﴾ وَإِنْ كَانَ أَصْحَابُ الْأَيْكَةِ
 لظَّالِمِينَ ﴿٧٨﴾ فَانْتَقَمْنَا مِنْهُمْ وَإِنَّهُمَا لَبِإِمَامٍ مُّبِينٍ
 ﴿٧٩﴾ وَلَقَدْ كَذَّبَ أَصْحَابُ الْحَجَرِ الْمُرْسَلِينَ ﴿٨٠﴾
 وَءَاتَيْنَاهُمْ آيَاتِنَا فَكَانُوا عَنْهَا مُعْرِضِينَ ﴿٨١﴾ وَكَانُوا
 يَنْحِتُونَ مِنَ الْجِبَالِ بُيُوتًا ءَامِنِينَ ﴿٨٢﴾
 فَأَخَذْتَهُمُ الصَّيْحَةُ مُصْبِحِينَ ﴿٨٣﴾ فَمَا أَغْنَىٰ عَنْهُمْ
 مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٨٤﴾ وَمَا خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ
 وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَإِنَّ السَّاعَةَ
 لَآتِيَةٌ ۖ فَاصْفَحِ الصَّفْحَ الْجَمِيلَ ﴿٨٥﴾ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ
 الْخَلِيقُ الْعَلِيمُ ﴿٨٦﴾ وَلَقَدْ ءَاتَيْنَاكَ سَبْعًا مِّنَ الْمَثَانِي
 وَالْقُرْآنَ الْعَظِيمَ ﴿٨٧﴾ لَا تَمُدَّنَّ عَيْنَيْكَ إِلَىٰ مَا
 مَتَّعْنَا بِهِ أَزْوَاجًا مِّنْهُمْ وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَاخْفِضْ
 جَنَاحَكَ لِّلْمُؤْمِنِينَ ﴿٨٨﴾ وَقُلْ إِنِّي أَنَا النَّذِيرُ
 الْمُبِينُ ﴿٨٩﴾ كَمَا أَنْزَلْنَا عَلَى الْمُقْتَسِمِينَ ﴿٩٠﴾

(همان) کسانی که قرآن را تقسیم (و بخش، بخش) کردند. ﴿۹۱﴾ پس سوگند به پروردگارت، قطعاً (در قیامت) از همه آنها سؤال خواهیم کرد. ﴿۹۲﴾ از آنچه می کردند. ﴿۹۳﴾ پس (ای پیامبر!) به آنچه مأمور شده ای آشکارا ابلاغ کن، و از مشرکان روی بگردان. ﴿۹۴﴾ بی گمان ما (شر) مسخره کنندگان را از تو دفع خواهیم کرد. ﴿۹۵﴾ کسانی که معبود دیگری با خدا قرار می دهند، پس بزودی خواهند دانست. ﴿۹۶﴾ و به راستی ما می دانیم که سینه تو (ای پیامبر) از آنچه آنها می گویند تنگ می شود (و تو را آزرده و نا راحت می کند). ﴿۹۷﴾ پس به ستایش پروردگارت تسبیح گوی و از سجده کنندگان باش. ﴿۹۸﴾ و پروردگارت را عبادت کن تا هنگامی که یقین (= مرگ) به سراغت آید. ﴿۹۹﴾

الَّذِينَ جَعَلُوا الْقُرْآنَ عِضِينَ ﴿۹۱﴾ فَوَرَبِّكَ لَنَسَعَلَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿۹۲﴾ عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۹۳﴾ فَأَصْدَعْ بِمَا تُؤْمَرُ وَأَعْرِضْ عَنِ الْمُشْرِكِينَ ﴿۹۴﴾ إِنَّا كَفَيْنَاكَ الْمُسْتَهْزِئِينَ ﴿۹۵﴾ الَّذِينَ تَجْعَلُونَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿۹۶﴾ وَلَقَدْ نَعَلْنَاكَ أَنْكَ يَضِيقُ صَدْرُكَ بِمَا يَقُولُونَ ﴿۹۷﴾ فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَكُن مِّنَ السَّاجِدِينَ ﴿۹۸﴾ وَأَعْبُدْ رَبَّكَ حَتَّىٰ يَأْتِيَكَ الْيَقِينُ ﴿۹۹﴾

﴿۹۹﴾

سورة النحل

سورة نحل

بسم الله الرحمن الرحيم

به نام خداوند بخشنده مهربان

فرمان خدا فرا رسیده است، پس برای آن شتاب نکنید، او پاک و برتر است از آنچه شریک او قرار می دهند. ﴿۱﴾ (خداوند) فرشتگان را با روح (= وحی) به فرمان خویش بر هر کس از بندگانش بخواهد نازل می کند، (با این پیام) که (مردم را) هشدار دهید، (و بگویند: معبودی (به حق) جز من نیست، پس از من بترسید. ﴿۲﴾ آسمانها و زمین را به حق آفرید، از آنچه که شریکش می سازند برتر است. ﴿۳﴾ انسان را از نطفه آفرید، آنگاه او (دشمنی) ستیزه جویی آشکار شده است. ﴿۴﴾ و چهار پایان را برای شما آفرید، که در آنها پوشش (گرم) و منافع (دیگری) است، و از (گوشت، برخی) آنها می خورید. ﴿۵﴾ و در آنها برای شما (زینت و) زیبایی است، چون شامگاهان (از صحرا) باز می گردانید، و چون صبحگاهان (به صحرا) می فرستید. ﴿۶﴾

أَتَىٰ أَمْرَ اللَّهِ فَلَا تَسْتَعْجِلُوهُ ۗ سُبْحٰنَهُ وَتَعٰلٰى عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿۱﴾ يُنزِلُ الْمَلٰٓئِكَةَ بِالرُّوحِ مِنْ أَمْرِهِ عَلَىٰ مَنْ يَشَآءُ مِنْ عِبَادِهِ ۗ أَنْ أَنْذِرُوٓا أَنَّهُ لَا إِلَٰهَ إِلَّا أَنَا فَاتَّقُونِ ﴿۲﴾ خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ ۗ تَعٰلٰى عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿۳﴾ خَلَقَ الْإِنسَانَ مِنْ نُّطْفَةٍ ۖ فِإِذَا هُوَ خَصِيْمٌ مُّبِيْنٌ ﴿۴﴾ وَاللَّائِمَةَ خَلَقَهَا لَكُمْ فِيهَا دِفْءٌ وَمَنْفَعٌ وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ ﴿۵﴾ وَلَكُمْ فِيهَا جَمَالٌ حِينَ تُرْتَحُونَ وَحِينَ تَسْرَحُونَ ﴿۶﴾

وَتَحْمِلُ أَثْقَالَكُمْ إِلَىٰ بَلَدٍ لَّمْ تَكُونُوا بَلِغِيهِ إِلَّا
بِشِقِّ الْأَنْفُسِ ۚ إِنَّ رَبَّكُمْ لَرَّءُوفٌ رَّحِيمٌ ﴿٧﴾
وَالْخَيْلَ وَالْبِغَالَ وَالْحَمِيرَ لِتَرْكَبُوهَا وَزِينَةً وَيَخْلُقُ
مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٨﴾ وَعَلَى اللَّهِ قَصْدُ السَّبِيلِ وَمِنْهَا
جَائِزٌ ۚ وَلَوْ شَاءَ لَهَدْنَاكُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٩﴾ هُوَ
الَّذِي أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً ۖ لَكُمْ مِنْهُ شَرَابٌ
وَمِنْهُ شَجَرٌ فِيهِ تُسِيمُونَ ﴿١٠﴾ يُنْبِتُ لَكُمْ بِهِ
الزَّرْعَ وَالزَّيْتُونَ وَالنَّخِيلَ وَالْأَعْنَابَ وَمِنْ
كُلِّ الثَّمَرَاتِ ۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ
يَتَفَكَّرُونَ ﴿١١﴾ وَسَخَّرَ لَكُمْ الَّيْلَ وَالنَّهَارَ
وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ ۗ وَالنُّجُومَ مُسَخَّرَاتٍ بِأَمْرِهِ ۗ
إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿١٢﴾ وَمَا
ذَرَأَ لَكُمْ فِي الْأَرْضِ مُخْتَلِفًا أَلْوَانُهُ ۗ إِنَّ فِي
ذَٰلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَذَّكَّرُونَ ﴿١٣﴾ وَهُوَ
الَّذِي سَخَّرَ الْبَحْرَ لِتَأْكُلُوا مِنْهُ لَحْمًا طَرِيًّا
وَتَسْتَخْرِجُوا مِنْهُ حِلْيَةً تَلْبَسُونَهَا وَتَرَى الْفَلَكَ
مَوَاجِرَ فِيهِ وَلِتَلْبَتُوا مِنْ فَضْلِهِ ۗ وَلِعَلَّكُمْ
تَشْكُرُونَ ﴿١٤﴾

و (آنها) بارهای سنگین شما را به شهری که جز با رنج و
مشقت زیاد، به آن نمی رسیدید، حمل می کنند، بی
گمان پروردگارتان روؤف و رحیم است. ﴿۷﴾ و
(همچنین) اسبان و استران و خران را (آفرید) تا بر آنها
سوار شوید، و (نیز برای شما) زینت است، و چیزهایی
را می آفریند که نمی دانید. ﴿۸﴾ و برخداست که راه
راست را (به بند گانش) بنمایاند، و برخی از آن راهها
بیراهه (و کج) است، و اگر می خواست همه ی شما را
هدایت می کرد. ﴿۹﴾ او کسی است که از آسمان
برایتان آبی نازل کرد، که از آن (آب) آشامیدنی است،
و از آن (گیاهان و) درختانی (می روید) که (حیوانات
خود را) در آن می چرانید. ﴿۱۰﴾ (خداوند) با آن
(آب) برای شما زراعت و زیتون و (درختان) خرما و
تاکستانها، و از همه نوع میوه ها می رویاند. بی گمان در
این نشانه ای است برای گروهی که اندیشه می کنند.
﴿۱۱﴾ و شب و روز و خورشید و ماه را برای شما مسخر
کرد، و ستارگان (نیز) به فرمان او مسخر هستند، بی
تردید در این نشانه ای است برای گروهی که خرد می
ورزند. ﴿۱۲﴾ و (همچنین مسخر گرداند) آنچه را که
برای شما در زمین به رنگهای گوناگون آفرید، مسلماً
در این نشانه ای است برای گروهی که پند می پذیرند.
﴿۱۳﴾ و او کسی است که دریا را مسخر ساخت، تا از
آن گوشت تازه بخورید، و زینتی (مانند مروارید) که
آن را بپوشید؛ بیرون آرید، و کشتیها را می بینی که در
آن روانند (و سینه ی دریا را می شکافند) و تا از فضل او
(= خداوند) روزی بجوید، و باشد که شکر گزارید.

وَأَلْقَى فِي الْأَرْضِ رَوَاسِيَ أَنْ تَمِيدَ بِكُمْ وَأَنْهَارًا
 وَسُبُلًا لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿١٥﴾ وَعَلَّمَتِ وَالنَّجْمِ
 هُمْ يَهْتَدُونَ ﴿١٦﴾ أَفَمَنْ يَخْلُقُ كَمَنْ لَا يَخْلُقُ أَفَلَا
 تَذَكَّرُونَ ﴿١٧﴾ وَإِنْ تَعُدُّوا نِعْمَةَ اللَّهِ لَا
 تُحْصُوهَا إِنَّ اللَّهَ لَغَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١٨﴾ وَاللَّهُ يَعْلَمُ
 مَا تُسْرُونَ وَمَا تُعْلِنُونَ ﴿١٩﴾ وَالَّذِينَ
 يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَا يَخْلُقُونَ شَيْئًا وَهُمْ
 يُخْلَقُونَ ﴿٢٠﴾ أَمْوَاتٌ غَيْرٌ أَحْيَاءٍ وَمَا يَشْعُرُونَ
 أَيَّانَ يُبْعَثُونَ ﴿٢١﴾ إِلَهُكُمْ إِلَهُ وَاحِدٌ فَالَّذِينَ
 لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ قُلُوبُهُمْ مُنْكَرَةٌ وَهُمْ مُسْتَكْبِرُونَ
 ﴿٢٢﴾ لَا جَرَمَ أَنْ اللَّهُ يَعْلَمَ مَا يُسْرُونَ وَمَا
 يُعْلِنُونَ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْتَكْبِرِينَ ﴿٢٣﴾ وَإِذَا
 قِيلَ لَهُمْ مَآذَا أَنْزَلَ رَبُّكُمْ قَالُوا أَسْطِيرُ الْأُولِينَ
 ﴿٢٤﴾ لِيَحْمِلُوا أَوْزَارَهُمْ كَامِلَةً يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَمِنْ
 أَوْزَارِ الَّذِينَ يُضِلُّونَهُمْ بِغَيْرِ عِلْمٍ أَلا سَاءَ مَا
 يَزِرُونَ ﴿٢٥﴾ قَدْ مَكَرَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ
 فَأَتَى اللَّهُ بُنْيَانَهُمْ مِنَ الْقَوَاعِدِ فَخَرَّ عَلَيْهِمُ
 السَّقْفُ مِنْ فَوْقِهِمْ وَأَتَنَّهُمْ الْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ لَا
 يَشْعُرُونَ ﴿٢٦﴾

و در زمین کوههای استوار (و محکمی) افکند ، که مبادا
 شما را بلرزاند ، و نهرها و راهها (پدید آورد) شاید
 هدایت شوید . ﴿ ۱۵ ﴾ و (نیز) نشانه ها (قرار داد) و (در
 هنگام شب) بوسیله ستارگان راه می یابند . ﴿ ۱۶ ﴾ آیا
 کسی که می آفریند ، مانند کسی است که نمی آفریند
 ؟! آیا پند نمی گیرید؟! ﴿ ۱۷ ﴾ و اگر (بخواهید) نعمت
 (های) خدا را بشمارید ، نمی توانید آن را بشمارید ، بی
 تردید خداوند آمرزنده ی مهربان است . ﴿ ۱۸ ﴾ و
 خداوند آنچه را پنهان می دارید ، و آنچه را آشکار می
 کنید ؛ می داند . ﴿ ۱۹ ﴾ و آنهایی را که به جای الله (به
 خدایی) می خوانند؛ چیزی را نمی آفرینند ، و خودشان
 (نیز) آفریده می شوند . ﴿ ۲۰ ﴾ (آنها) مردگانی هستند
 غیر زنده ، و نمی دانند در چه زمانی برانگیخته می شوند
 . ﴿ ۲۱ ﴾ معبود شما ، معبودی یگانه است ، پس کسانی
 که به آخرت ایمان نمی آورند ، دلهایشان (حق را) انکار
 کند ، و خودشان مستکبرند . ﴿ ۲۲ ﴾ قطعاً آنچه را پنهان
 می دارند ، و آنچه را آشکار می کنند ؛ می داند ، بی
 گمان اومستکبران را دوست ندارد . ﴿ ۲۳ ﴾ و چون به
 آنها گفته شود : « پروردگارتان چه چیز نازل کرده است
 ؟ » گویند: « افسانه های پیشینیان » . ﴿ ۲۴ ﴾ تا در روز
 قیامت بار گناهان خود را بطور کامل بر دوش کشند ، و
 (نیز) بخشی از گناهان کسانی را که به نادانی گمراهشان
 می سازند ، آگاه باشید ، چه بد است آنچه بر دوش می
 کشند . ﴿ ۲۵ ﴾ به راستی کسانی که پیش از ایشان بودند
 (نیز) مکر ورزیدند ، پس خداوند بنیاد شان را از اساس
 و پایه ویران کرد ، که سقف از بالا بر سرشان فرو ریخت
 ، و عذاب (الهی) از آنجای که نمی دانستند به سراغشان

آنگاه روز قیامت (خداوند) آنها را رسوا می سازد، می فرماید: «آن شریکان (دروغین) من، (آن) کسانی که شما در باره ی آنها (با پیامبران) دشمنی (و مجادله) می کردید، کجا هستند؟! کسانی که به آنها علم داده شده گویند: «همانا رسوایی و سختی امروز بر کافران است». ﴿۲۷﴾ (همان) کسانی که فرشتگان (عذاب) جانشان را می گیرند، در حالی که به خود ستم کرده بودند، پس سر تسلیم فرود می آورند (و گویند: ما هیچ (کار) بدی انجام نمی دادیم، آری، مسلماً خداوند به آنچه انجام می دادید؛ داناست. ﴿۲۸﴾ پس از درهای جهنم داخل شوید در حالی که جاودانه در آن خواهید بود، چه بد است جایگاه مستکبران. ﴿۲۹﴾ و به که کسانی پرهیزگاری نمودند، گفته شد: «پروردگارتان چه چیز نازل کرده است؟» گویند: «خیر (و هدایت را)». برای کسانی که نیکی کردند، در این دنیا نیکی است، و قطعاً سرای آخرت (بسی) بهتر است، و چه خوب است سرای پرهیزگاران. ﴿۳۰﴾ باغهایی (از بهشت) جاویدان است، که به در آیند، نهرها از زیر (درختان) آن جاری است، در آنجا هر چه بخواهند برای شان (مهیا) است، این گونه خداوند پرهیزگاران را پاداش می دهد. ﴿۳۱﴾ (همان) کسانی که فرشتگان (رحمت) جانشان را می گیرند، در حالی که پاکند، (به آنها) می گویند: «سلام بر شما، به خاطر آنچه که می کردید به بهشت وارد شوید». ﴿۳۲﴾ آیا (کافران) جز این انتظار دارند که فرشتگان (برای گرفتن جانشان) به سراغ آنها بیایند، یا فرمان پروردگارت (برای عذابشان) فرا رسد، کسانی که پیش از آنها بودند (نیز) چنین کردند، و خداوند به آنها ستم نکرد، لیکن آنها به خویشتن ستم می کردند. ﴿۳۳﴾ پس بدیهای آنچه را که می کردند به آنها رسید، و آنچه به آن مسخره می کردند، بر آنان فرود آمد. ﴿۳۴﴾

ثُمَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يُخْزِيهِمْ وَيَقُولُ أَيْنَ شُرَكَائِيَ الَّذِينَ كُنْتُمْ تُشْتَقُونَ فِيهِمْ قَالَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ إِنَّ الْخِزْيَ الْيَوْمَ وَالسُّوءَ عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿٢٧﴾ الَّذِينَ تَتَوَفَّوهُمْ الْمَلَائِكَةُ ظَالِمِي أَنْفُسِهِمْ فَأَلْقَوْا السَّلَمَ مَا كُنَّا نَعْمَلُ مِنْ سُوءٍ بَلَىٰ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٢٨﴾ فَادْخُلُوا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا فَلَئْسَ مَثْوَى الْمُتَكَبِّرِينَ ﴿٢٩﴾ ﴿٣٠﴾ وَقِيلَ لِلَّذِينَ اتَّقَوْا مَاذَا أَنْزَلَ رَبُّكُمْ قَالُوا خَيْرًا لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةٌ ﴿٣١﴾ وَلَدَارُ الْآخِرَةِ خَيْرٌ وَلَنِعْمَ دَارُ الْمُتَّقِينَ ﴿٣٢﴾ جَنَّاتُ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا يُجْرَى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ هُمْ فِيهَا مَا يَشَاءُونَ ﴿٣٣﴾ كَذَلِكَ يُجْزَى اللَّهُ الْمُتَّقِينَ ﴿٣٤﴾ الَّذِينَ تَتَوَفَّوهُمْ الْمَلَائِكَةُ طَيِّبِينَ يَقُولُونَ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ ادْخُلُوا الْجَنَّةَ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٣٥﴾ هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا أَنْ تَأْتِيَهُمُ الْمَلَائِكَةُ أَوْ يَأْتِيَ أَمْرٌ رَبِّكَ ﴿٣٦﴾ كَذَلِكَ فَعَلَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَمَا ظَلَمَهُمُ اللَّهُ وَلَٰكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٣٧﴾ فَأَصَابَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا عَمِلُوا وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ﴿٣٨﴾

وَقَالَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا عَبَدْنَا مِنْ دُونِهِ مِنْ شَيْءٍ حُنَّ وَلَا آبَاؤُنَا وَلَا حَرَمْنَا مِنْ دُونِهِ مِنْ شَيْءٍ كَذَلِكَ فَعَلَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَهَلْ عَلَى الرُّسُلِ إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ ﴿٣٥﴾ وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنْ يَعْبُدُوا اللَّهَ وَأَجْتَنِبُوا الطَّغُوتَ فَمِنْهُمْ مَنْ هَدَى اللَّهُ وَمِنْهُمْ مَنْ حَقَّتْ عَلَيْهِ الضَّلَالَةُ فَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكْذِبِينَ ﴿٣٦﴾ إِنَّ تَحَرُّصَ عَلَى هُدَاهُمْ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ يُضِلُّ وَمَا لَهُمْ مِنْ نَاصِرِينَ ﴿٣٧﴾ وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَا يَبْعَثُ اللَّهُ مَنْ يَمُوتُ بَلَى وَعَدَا عَلَيْهِ حَقًّا وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٨﴾ لِيُبَيِّنَ لَهُمُ الَّذِي اخْتَلَفُوا فِيهِ وَلِيَعْلَمَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّهُمْ كَانُوا كَذِبِينَ ﴿٣٩﴾ إِنَّمَا قَوْلُنَا لِشَيْءٍ إِذَا أَرَدْنَاهُ أَنْ نَقُولَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ﴿٤٠﴾ وَالَّذِينَ هَاجَرُوا فِي اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مَا ظَاهَرُوا لِنَبِيِّنَاهُمْ فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً ۖ وَالْآخِرَةُ أَكْبَرُ ۖ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿٤١﴾ الَّذِينَ صَبَرُوا وَعَلَى رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿٤٢﴾

﴿٤٢﴾

و کسانی که شرک ورزیدند گفتند: «اگر خدا می خواست، نه ما و نه پدرانمان، غیر از او هیچ چیزی را پرستش نمی کردیم، و نه چیزی را بدون فرمان او حرام می ساختیم» کسانی که پیش از آنها بودند (نیز) چنین کردند، پس آیا بر پیامبران جز ابلاغ آشکار (مسئولیت دیگری) هست؟ ﴿٣٥﴾ یقیناً ما در (میان) هر امتی پیامبری را فرستادیم که: «خدای یکتا را پرستید، و از طاغوت اجتناب کنید». پس خداوند بعضی از آنان را هدایت کرد و بر بعضی از آنان گمراهی محقق گشت، پس در زمین بگردید، آنگاه بنگرید عاقبت تکذیب کنندگان چگونه بود. ﴿٣٦﴾ (ای پیامبر!) هر اندازه بر هدایت آنها حریص باشی (سودی ندارد، زیرا که) خداوند کسی را که گمراه کرده است، هدایت نمی کند، و آنها یاورانی ندارند. ﴿٣٧﴾ و آنها با شدیدترین سوگند هایشان به خداوند سوگند یاد کردند که: «خداوند کسی را که می میرد، بر نمی انگیزد!» آری (این) وعده ی قطعی بر اوست (که همه ی مردگان را بر می انگیزد) ولی بیشتر مردم نمی دانند. ﴿٣٨﴾ تا آنچه را که در آن اختلاف می کردند برای شان روشن سازد، و تا کسانی که کافر شدند، بدانند که آنها دروغگو بوده اند. ﴿٣٩﴾ فرمان ما به هر چیز که چون اراده اش کنیم، فقط این است که به او گوئیم: «موجود باش» پس (بلا فاصله) موجود می شود. ﴿٤٠﴾ و کسانی که پس از آن که ستم دیدند، در راه خدا هجرت کردند، یقیناً در این دنیا جایگاه خوبی خواهیم داد، و مسلماً پاداش آخرت بزرگتر است، ای کاش می دانستند. ﴿٤١﴾ (همان) کسانی که صبر کردند، و (تنها) بر پروردگارشان توکل می کنند. ﴿٤٢﴾

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ إِلَّا رِجَالًا نُوحِيَ إِلَيْهِمْ
فَسَأَلُوا أَهْلَ الذِّكْرِ إِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْمُونَ ﴿٤٣﴾
بِالْبَيِّنَاتِ وَالزُّبُرِ ۗ وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الذِّكْرَ لِتُبَيِّنَ
لِلنَّاسِ مَا نُزِّلَ إِلَيْهِمْ وَلَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٤٤﴾
أَفَأَمِنَ الَّذِينَ مَكَرُوا السَّيِّئَاتِ أَنْ يَخْسِفَ اللَّهُ بِهِمُ
الْأَرْضَ أَوْ يَأْتِيَهُمُ الْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ
﴿٤٥﴾ أَوْ يَأْخُذَهُمْ فِي تَقْلُبِهِمْ فَمَا هُمْ بِمُعْجِزِينَ
﴿٤٦﴾ أَوْ يَأْخُذَهُمْ عَلَى تَخَوُّفٍ فَإِنَّ رَبَّكُمْ لَرَءُوفٌ
رَحِيمٌ ﴿٤٧﴾ أَوْلَمْ يَرَوْا إِلَىٰ مَا خَلَقَ اللَّهُ مِنْ شَيْءٍ
يَتَفَيَّؤُا ظِلَالُهُ عَنِ الْيَمِينِ وَالشَّمَائِلِ سُجَّدًا لِلَّهِ
وَهُمْ دَاخِرُونَ ﴿٤٨﴾ وَلِلَّهِ يَسْجُدُ مَا فِي السَّمَوَاتِ
وَمَا فِي الْأَرْضِ مِنْ دَابَّةٍ وَالْمَلَائِكَةِ وَهُمْ لَا
يَسْتَكْبِرُونَ ﴿٤٩﴾ تَخَافُونَ رَبَّهُمْ مِنْ فَوْقِهِمْ وَيَفْعَلُونَ
مَا يُؤْمَرُونَ ﴿٥٠﴾ * وَقَالَ اللَّهُ لَا تَتَّخِذُوا إِلَهَيْنِ
إِثْنَيْنِ ۗ إِنَّمَا هُوَ إِلَهُهُ وَاحِدٌ ۖ فَإِنِّي فَأَرْهَبُونَ ﴿٥١﴾
وَلَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَهُ الدِّينُ وَاصِبًا
أَفَغَيْرَ اللَّهِ تَتَّقُونَ ﴿٥٢﴾ وَمَا بِكُمْ مِنْ نِعْمَةٍ فَمِنَ اللَّهِ
ثُمَّ إِذَا مَسَّكُمُ الضُّرُّ فَإِلَيْهِ تَجْرُونَ ﴿٥٣﴾ ثُمَّ إِذَا
كَشَفَ الضُّرُّ عَنْكُمْ إِذَا فَرِيقٌ مِّنْكُمْ بِرَبِّهِمْ يُشْرِكُونَ

و پیش از تو (ای پیامبر) جز مردانی که به آنها وحی می
کردیم نفرستادیم ، پس (ای مردم) اگر نمی دانید از
(آگاهان) اهل کتاب پرسید . ﴿٤٣﴾ (که آنها را) با دلایل
روشن و کتابها (فرستادیم) و (ما این) قرآن را بر تو نازل
کردیم تا برای مردم روشن سازی ، آنچه را که به سوی آنها
نازل شده است ، و باشد که آنها ببیندیشند . ﴿٤٤﴾ آیا کسانی
که بد اندیشی (و توطئه) کردند ، (از این) ایمن هستند که
خدا (همه ی) آنها را در زمین فرو برد ، و یا عذاب (الهی) از
جایی که نمی دانند ، به سراغشان بیاید ؟! ﴿٤٥﴾ یا (آن که)
به هنگام رفت و آمدشان (گریبان) آنها را بگیرد ، پس نتوانند
که (ما را ناتوان کنند و) بگیرزند . ﴿٤٦﴾ یا (آن که) آنان
را در حال ترس (و وحشت) بگیرد ، پس بی تردید
پروردگارشما روؤف مهربان است . ﴿٤٧﴾ آیا آنها به
چیزهای که خداوند آفریده است نمی نگرند که (چگونه)
سایه هایش از راست و چپ سجده کنان برای خداوند در
حرکتند ، و آنها (عاجز و) فروتن هستند ؟! ﴿٤٨﴾ و آنچه در
آسمانها و آنچه در زمین از جنبندگان وجود دارد ، و (نیز)
فرشتگان؛ برای خدا سجده می کنند ، و آنان تکبر نمی ورزند
. ﴿٤٩﴾ آنها از پروردگارشان که بر فرازشان است ، می
ترسند ، و آنچه فرمان می یابند ، انجام دهند . ﴿٥٠﴾ و
خداوند فرمود : « دو معبود را نگیرید ، فقط او معبود یگانه
است ، پس (تنها) از من بترسید . » ﴿٥١﴾ و آنچه در آسمانها
و زمین است از آن اوست ، و (نیز) دین (و پرستش) ابدی از
آن اوست ، آیا از غیر خدا می ترسید ؟! ﴿٥٢﴾ آنچه از
نعمت دارید ، پس (همه) از (جانب) خداوند است ، سپس
هنگامی که نا راحتی به شما رسد ، باز به سوی او زاری می
کنید . ﴿٥٣﴾ سپس هنگامی که آن ناراحتی را از شما بر
طرف ساخت ، آنگاه گروهی از شما به پروردگارشان شرک
می آورند . ﴿٥٤﴾

لِيَكْفُرُوا بِمَا آتَيْنَاهُمْ فَتَمَتَّعُوا^ط فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿٥٥﴾
وَيَجْعَلُونَ لِمَا لَا يَعْلَمُونَ نَصِيبًا مِّمَّا رَزَقْنَاهُمْ تَاللَّهِ
لَتُسْأَلُنَّ عَمَّا كُنتُمْ تَفْتَرُونَ ﴿٥٦﴾ وَيَجْعَلُونَ لِلَّهِ الْبَنَاتِ
سُبْحَانَهُ وَلَهُمْ مَا يَشْتَهُونَ ﴿٥٧﴾ وَإِذَا بُشِّرَ أَحَدُهُمْ
بِالْأُنثَىٰ ظَلَّ وَجْهَهُ مُسْوَدًّا وَهُوَ كَظِيمٌ ﴿٥٨﴾ يَتَوَارَىٰ مِنَ
الْقَوْمِ مِنْ سُوءِ مَا بُشِّرَ بِهِ أَيُمْسِكُهُ عَلَىٰ هُونٍ أَمْ
يَدُسُّهُ فِي التُّرَابِ أَلَا سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ ﴿٥٩﴾ لِلَّذِينَ لَا
يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ مَثَلُ السَّوْءِ وَلِلَّهِ الْمَثَلُ الْأَعْلَىٰ وَهُوَ
الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٦٠﴾ وَلَوْ يُوَاقِدُ اللَّهُ النَّاسَ بِظُلْمِهِمْ مَا
تَرَكَ عَلَيْهِمْ مِنْ دَابَّةٍ وَلَٰكِنْ يُؤَخِّرُهُمْ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى
فَإِذَا جَاءَ أَجْلُهُمْ لَا يَسْتَفْخِرُونَ سَاعَةً وَلَا
يَسْتَقْدِمُونَ ﴿٦١﴾ وَيَجْعَلُونَ لِلَّهِ مَا يَكْرَهُونَ
وَتَصِفُ أَلْسِنَتُهُمُ الْكَذِبَ أَنَّ لَهُمُ الْحُسْنَىٰ لَا جَرَمَ
أَنَّ لَهُمُ النَّارَ وَأَنَّهُمْ مُّفْرَطُونَ ﴿٦٢﴾ تَاللَّهِ لَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَىٰ
أُمَمٍ مِّن قَبْلِكَ فَزَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَالَهُمْ فَهُوَ وَلِيُّهُمُ
الْيَوْمَ وَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٦٣﴾ وَمَا أُنزِلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ
إِلَّا لِتُبَيِّنَ لَهُمُ الَّذِي اخْتَلَفُوا فِيهِ وَهُدًى وَرَحْمَةً لِّقَوْمٍ
يُؤْمِنُونَ ﴿٦٤﴾

تا آنچه را که به آنها دادیم کفران کنند، پس (چند روزی) بهره
گیرید، که بزودی خواهید دانست. ﴿٥٥﴾ و آنها برای چیزی (=)
بتانی) که نمی دانند، سهمی از آنچه روزیشان داده ایم قرار می
دهند، به خدا سو گند، البته از آنچه افترا می بندید، باز خواست
خواهید شد. ﴿٥٦﴾ و (آنها) برای خدا دختران قرار می دهند، -
او منزه است - و برای خودشان آنچه را میل دارند. ﴿٥٧﴾ و
هرگاه به یکی از آنها به (تولد) دختر بشار دهند، چهره اش سیاه
می شود در حالی که او خشم خود را فرو می خورد. ﴿٥٨﴾ و به
سبب بشارت بدی که به او داده شده، از قوم (خود) پنهان می
شود (می اندیشد که) آیا با خواری او را ننگه دارد یا در خاک
پنهانش کند؟! آگاه باشید آنچه را که حکم می کنند، بد
(حکمی) است. ﴿٥٩﴾ برای کسانی که به (سرای) آخرت ایمان
ندارند، مثل (و صفت) بد است. و برای خداوند صفت برتر (و
عالی) است، و او پیروزمند حکیم است. ﴿٦٠﴾ و اگر خداوند
مردم را به (خاطر) ستمشان مؤاخذه می کرد، هیچ جنبنده ای بر
روی آن (= زمین) باقی نمی گذارد، و لیکن آنها را تا زمان معین
مهلت می دهد، پس هنگامی که اجلشان فرا رسد، نه ساعتی
تأخیر می کنند و نه ساعتی پیشی می گیرند. ﴿٦١﴾ و (آنها)
برای خدا چیزهایی قرار می دهند که خودشان (از آن) کراهت
دارند، و زبانهایشان (سخن) دروغ بیان می کند که نیکبها از آن
ایشان است، بی تردید برای آنان آتش (جهنم) است، و قطعاً آنها
از پیشگامان (جهنم) هستند. ﴿٦٢﴾ (ای پیامبر!) به خدا سو گند
که به سوی امتهای پیش از تو (پیامبرانی) فرستادیم، پس شیطان
اعمالشان را برای آنها بیا راست، لذا امروز او دوست (و یاور) شان
است، و عذاب درد ناکی برای آنهاست. ﴿٦٣﴾ و (ای پیامبر! ما)
کتاب (قرآن) را بر تو نازل نکردیم؛ مگر برای اینکه آنچه را که
در آن اختلاف کردند، برای آنها روشن سازی، و (نیز) مایه ی
هدایت و رحمت برای گروهی که ایمان می آورند؛ باشد. ﴿٦٤﴾

وَاللَّهُ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَسْمَعُونَ ﴿٦٥﴾ وَإِنَّ لَكُمْ فِي الْأَنْعَامِ لَعِبْرَةً نُسْقِيكُمْ مِمَّا فِي بُطُونِهِ مِنْ بَيْنِ فَرْثٍ وَدَمٍ لَبَنًا خَالِصًا سَائِغًا لِلشَّارِبِينَ ﴿٦٦﴾ وَمِنْ ثَمَرَاتِ النَّخِيلِ وَالْأَعْنَابِ تَتَّخِذُونَ مِنْهُ سَكَرًا وَرِزْقًا حَسَنًا إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿٦٧﴾ وَأَوْحَىٰ رَبُّكَ إِلَى النَّحْلِ أَنْ اتَّخِذِي مِنَ الْجِبَالِ بُيُوتًا وَمِنَ الشَّجَرِ وَمِمَّا يَعْرِشُونَ ﴿٦٨﴾ ثُمَّ كُلِي مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ فَاسْلُكِي سُبُلَ رَبِّكِ ذُلُلًا ۗ يَخْرُجُ مِنْ بُطُونِهَا شَرَابٌ مُخْتَلِفٌ أَلْوَانُهُ فِيهِ شِفَاءٌ لِّلنَّاسِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٦٩﴾ وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ ثُمَّ يَتَوَفَّاكُمْ وَمِنكُم مَّن يُرَدُّ إِلَىٰ أَرْدَلِ الْعُمْرِ لِكَيْ لَا يَعْلَمَ بَعْدَ عِلْمٍ شَيْئًا إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ قَدِيرٌ ﴿٧٠﴾ وَاللَّهُ فَضَّلَ بَعْضَكُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ فِي الرِّزْقِ فَمَا الَّذِينَ فُضِّلُوا بِرَادِي رِزْقِهِمْ عَلَىٰ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ فَهُمْ فِيهِ سَوَاءٌ ۗ أَفَبِنِعْمَةِ اللَّهِ تَجْحَدُونَ ﴿٧١﴾ وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا وَجَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ بَنِينَ وَحَفَدَةً وَرَزَقَكُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ ۗ أَفَبِالْبَاطِلِ يُؤْمِنُونَ وَبِنِعْمَتِ اللَّهِ هُمْ يَكْفُرُونَ ﴿٧٢﴾

و خداوند از آسمان آبی فرو فرستاد ، پس با آن زمین را بعد از مردنش زنده گرداند . بی گمان در این ، نشانه ای است برای گروهی که می شنوند . ﴿ ۶۵ ﴾ و همانا در (وجود) چهار پایان برای شما عبرتی است ، از آنچه در شکم آنها ، از میان سرگین و خون ، شیر خالص که برای نوشندگان گوارا است ، به شما می نوشانیم . ﴿ ۶۶ ﴾ و (نیز) از میوه های درختان خرما و انگور ، مسکرات (نا پاک) و روزی خوب (و پاکیزه) می گیرید . بی گمان در این نشانه ای است برای گروهی که خرد می ورزند . ﴿ ۶۷ ﴾ و پروردگار تو به زنبور عسل الهام کرد که : « از کوهها و درختان و داربستهایی که (مردم) می سازند ، خانه هایی برگزین ، ﴿ ۶۸ ﴾ آنگاه از (شیره ی) تمام میوه ها (و گلها) بخور ، سپس راههای هموار پروردگارت را پیما » از شکم آنها ، نوشیدنی با رنگهای گوناگون بیرون می آید که در آن شفا برای مردم است . بی شک در این نشانه ای است برای گروهی که می اندیشند . ﴿ ۶۹ ﴾ و خداوند شما را آفرید ، سپس می میراند ، و بعضی از شما به پیری و (فرتوتی) می رساند ، تا بعد از علم (و آگاهی) چیزی نداند (و همه را فراموش کند) بی گمان خداوند دانای تواناست . ﴿ ۷۰ ﴾ و خداوند برخی از شما را بر برخی (دیگر) در روزی برتری داده است ، پس کسانی که برتری داده شده اند ، حاضر نیستند از روزی خود به بردگانشان بدهند ، تا همگی در آن برابر شوند ، آیا آنها نعمت خدا را انکار می کند !؟ ﴿ ۷۱ ﴾ و خداوند برای شما از (جنس) خودتان همسرانی قرار داد ، و از همسرانتان برای شما فرزندان و نوادگان پدید آورد ، و از پاکیزه ها به شما روزی داد ، آیا به باطل ایمان می آورند ، و به نعمت خدا آنها کفر می ورزند !؟ ﴿ ۷۲ ﴾

وَيَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَمْلِكُ لَهُمْ رِزْقًا مِّنَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ شَيْئًا وَلَا يَسْتَطِيعُونَ ﴿٧٣﴾ فَلَا تَضْرِبُوا لِلَّهِ الْأَمْثَالَ إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٧٤﴾ * ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا عَبْدًا مَّمْلُوكًا لَا يَقْدِرُ عَلَى شَيْءٍ وَمَن رَزَقْنَاهُ مِنَّا رِزْقًا حَسَنًا فَهُوَ يُنْفِقُ مِنْهُ سِرًّا وَجَهْرًا ۗ هَلْ يَسْتَوُونَ ۗ الْحَمْدُ لِلَّهِ ۗ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٧٥﴾ وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا رَّجُلَيْنِ أَحَدُهُمَا أَبْكَمُ لَا يَقْدِرُ عَلَى شَيْءٍ وَهُوَ كَلٌّ عَلَى مَوْلَاهُ أَيْنَمَا يُوَجِّههُ لَا يَأْتِ بِخَيْرٍ ۗ هَلْ يَسْتَوِي هُوَ وَمَنْ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَهُوَ عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٧٦﴾ وَاللَّهُ غَيْبُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا أَمْرُ السَّاعَةِ إِلَّا كَلَمَحِ الْبَصَرِ أَوْ هُوَ أَقْرَبُ ۗ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٧٧﴾ وَاللَّهُ أَخْرَجَكُمْ مِنْ بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ لَا تَعْلَمُونَ شَيْئًا وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَرَ وَالْأَفْئِدَةَ ۗ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٧٨﴾ أَلَمْ يَرَوْا إِلَى الطَّيْرِ مُسَخَّرَاتٍ فِي جَوْ السَّمَاءِ مَا يُمَسِّكُهُنَّ إِلَّا اللَّهُ ۗ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٧٩﴾

و آنها غیر از خدا، چیزی را می پرستند که هیچ روزی را برای آنها از آسمانها و زمین در اختیار ندارند، و (هرگز) نمی توانند. ﴿۷۳﴾ پس برای خدا مثلها مزیند، یقیناً خداوند می داند، و شما نمی دانید. ﴿۷۴﴾ خداوند مثلی زده: برده ی مملوکی را که بر هیچ چیز توانا نیست، و کسی را که از جانب خود، روزی نیکو بخشیده ایم، پس او پنهان و آشکار از آن (روزی) انفاق می کند، آیا (این دو نفر) برابرند؟! ستایش مخصوص خداست، بلکه بیشترشان نمی دانند. ﴿۷۵﴾ و خداوند مثل (دیگری) زده است: دو مرد را، که یکی از آن دو، گنگ است، و بر هیچ چیزی توانا نیست، سر بار صاحب (و مولای) خود است، هر کجا او را بفرستد، هیچ خیری را نمی آورد. (و مأموریتش را خوب انجام نمی دهد). آیا او و کسی که به عدل فرمان می دهد، و خود بر راه مستقیم قرار دارد، برابر است؟! ﴿۷۶﴾ (علم) غیب آسمانها و زمین از آن خداست (و تنها او همه را می داند) و امر قیامت مانند چشم برهم زدن و یا از آن هم نزدیکتر است، بی گمان خداوند بر همه چیز تواناست. ﴿۷۷﴾ و خداوند شما را از شکم مادرانتان بیرون آورد، در حالی که هیچ چیز نمی دانستید، و برای شما گوش و دیدگان و دلها پدید آورد، شاید سپاس گزارید. ﴿۷۸﴾ آیا آنها به پرندگان که در جو آسمان مسخر (فرمان خدا) هستند، نمی نگرند، مسلماً در این (امر) نشانه هایی است برای گروهی که ایمان می آورند. ﴿۷۹﴾

وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ بُيُوتِكُمْ سَكَنًا وَجَعَلَ لَكُمْ مِنْ جُلُودِ الْأَنْعَامِ بُيُوتًا تَسْتَخِفُّونَهَا يَوْمَ ظَعْنِكُمْ وَيَوْمَ إِقَامَتِكُمْ وَمِنْ أَصْوَابِهَا وَأَوْبَارِهَا وَأَشْعَارِهَا أَثْنَا وَمَتَعًا إِلَىٰ حِينٍ ﴿٨٠﴾ وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمْ مِمَّا خَلَقَ ظِلَالًا وَجَعَلَ لَكُمْ مِنَ الْجِبَالِ أَكْنَانًا وَجَعَلَ لَكُمْ سَرَابِيلَ تَقِيكُمُ الْحَرَّ وَسَرَابِيلَ تَقِيكُمُ بَأْسَكُمْ كَذَلِكَ يُتِمُّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكُمْ لَعَلَّكُمْ تُسْلِمُونَ ﴿٨١﴾ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا عَلَيْكَ الْبَلْغُ الْمُبِينُ ﴿٨٢﴾ يَعْرِفُونَ نِعْمَتَ اللَّهِ ثُمَّ يُنْكِرُونَهَا وَأَكْثَرُهُمُ الْكَافِرُونَ ﴿٨٣﴾ وَيَوْمَ نَبْعَثُ مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا ثُمَّ لَا يُؤْذَنُ لِلَّذِينَ كَفَرُوا وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ ﴿٨٤﴾ وَإِذَا رَأَى الَّذِينَ ظَلَمُوا الْعَذَابَ فَلَا يُخَفِّفُ عَنْهُمْ وَلَا هُمْ يُنظَرُونَ ﴿٨٥﴾ وَإِذَا رَأَى الَّذِينَ أَشْرَكُوا شُرَكَاءَهُمْ قَالُوا رَبَّنَا هَؤُلَاءِ شُرَكَائُنَا الَّذِينَ كُنَّا نَدْعُوا مِنْ دُونِكَ فَالْقَوْلُ إِلَيْهِمْ الْقَوْلُ إِنَّكُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿٨٦﴾ وَالْقَوْلُ إِلَى اللَّهِ يَوْمَئِذٍ السَّلَامُ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿٨٧﴾

و خداوند برای شما از خانه هایتان جای آرامش (و سکونت) قرار داد ، و از پوست چهار پایان (نیز) برای شما خانه هایی (=خیمه هایی) قرار داد که آن را در روز کوچ کردنتان و روز اقامتتان سبک می یابید (و به آسانی آن را جا به جا می کنید) و از پشمهایش و کرکهایش و موهایش اثاثیه (خانه) و متاع (و اسباب و وسایل زندگی) تا مدت معینی (برایتان) قرار داد . ﴿٨٠﴾ و (نیز) خداوند از آنچه آفریده است سایه هایی برای شما قرار داده ، و از کوهها پناهگاهی برای شما قرار داده است، و برای شما جامه هایی برای شما قرار داد که شما را از گرما (و سرما) حفظ می کند ، و جامه هایی که شما را در (هنگام) جنگ (و درگیری) مصون می دارد . این گونه (خداوند) نعمتهایش را بر شما تمام می کند ، باشد که تسلیم (فرمان او) شوید . ﴿٨١﴾ پس (ای پیامبر!) اگر (آنها) روی گردانند ؛ جزاین نیست که بر (عهده ی) تو ابلاغ آشکار است . ﴿٨٢﴾ (آنها) نعمت خدا را می شناسند ، سپس انکارش می کنند ، و بیشترشان کافرند . ﴿٨٣﴾ و روزی که از هر امتی گواهی (بر آنان) بر می انگیزیم ، آنگاه به کسانی که کافر شدند ، اجازه ی (سخن گفتن) داده نمی شود ، و نه از آنها تقاضای توبه (و عذر خواهی) می شود . ﴿٨٤﴾ و کسانی که ستم کردند ، هنگامی که عذاب را ببینند ، پس نه از (عذاب) آنها کاسته می شود ، و نه آنها مهلت می یابند . ﴿٨٥﴾ و کسانی که شرک ورزیدند هنگامی که شریکان (= معبودهایی خود ساخته) خود را ببینند ، می گویند : «پروردگارا! اینان شریکان (و معبودان) ما هستند ، کسانی که ما به جای تو می خواندیم». آنگاه (معبودانشان) به آنها پاسخ می دهند : «به راستی که شما دروغگو هستید » ﴿٨٦﴾ و در آن روز (همگی) در پیشگاه خدا تسلیم شوند ، و (تمام) آنچه را افتراء می بستند ، از (نظر) آنان گم (و نابود) شوند . ﴿٨٧﴾

کسانی که کافر شدند و (مردم را) از راه خدا باز داشتند ، به (کیفر) آنکه فساد می کردند ، عذابی بر عذابشان خواهیم افزود . ﴿۸۸﴾ و روزی که در (میان) هر امتی ، گواهی از خودشان بر آنها بر می انگیزیم ، و تو را بر آنها گواه آوریم . و (ما این) کتاب را بر تو نازل کردیم ، که بیانگر همه چیز ، و هدایت و رحمت و بشارت برای مسلمانان است . ﴿۸۹﴾ به راستی خداوند به عدل و احسان و بخشش به نزدیکان فرمان می دهد ، و از فحشا و منکر و ستم نهی می کند ، و شما را پند می دهد؛ شاید متذکر شوید . ﴿۹۰﴾ و به عهد (و پیمان) خدا وفا کنید ، هر گاه عهد (و پیمان) بستید ، و سو گندها را پس از محکم ساختنش نشکنید، درحالی که شما خدا را کفیل (و ضامن) بر خود قراردادده اید ، یقیناً خداوند آنچه را می کنید ؛ می داند . ﴿۹۱﴾ و مانند آن زن نباشید که پشم های تابیده ی خود را پس از محکم شدن وا می تابد . (و قطعه قطعه می کند) ، که سو گندهای خود را وسیله ی (خیانت و) فریب سازید ، به خاطر اینکه گروهی از گروه (دیگر) بیشر است . جز این نیست که خداوند شما را با این وسیله آزمایش می کند ، یقیناً روز قیامت ، آنچه را در آن اختلاف می کردید ، برای شما روشن خواهد کرد . ﴿۹۲﴾ و اگر خدا می خواست همه ی شما را یک امت قرار می داد ، و لیکن هر کس را بخواهد؛ گمراه می کند ، و هر کس را بخواهد؛ هدایت می نماید ، و قطعاً از آنچه می کردید ، باز خواست خواهید شد .

﴿۹۳﴾

الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ زِدْنَاهُمْ عَذَابًا فَوْقَ الْعَذَابِ بِمَا كَانُوا يُفْسِدُونَ ﴿٨٨﴾
 وَيَوْمَ نَبْعَثُ فِي كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا عَلَيْهِمْ مِّنْ أَنفُسِهِمْ^ط
 وَجِئْنَا بِكَ شَهِيدًا عَلَىٰ هَٰؤُلَاءِ ۚ وَنَزَّلْنَا عَلَيْكَ
 الْكِتَابَ تَبَيِّنًا لِّكُلِّ شَيْءٍ ۖ وَهُدًى وَرَحْمَةً وَبُشْرَىٰ
 لِّلْمُسْلِمِينَ ﴿٨٩﴾ ۖ إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ
 وَإِيتَايَ ذِي الْقُرْبَىٰ وَيَنْهَىٰ عَنِ الْفَحْشَاءِ
 وَالْمُنْكَرِ وَالْبَغْيِ ۚ يَعِظُكُم لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿٩٠﴾
 وَأَوْفُوا بِعَهْدِ اللَّهِ إِذَا عَاهَدْتُمْ وَلَا تَنْقُضُوا
 الْأَيْمَانَ بَعْدَ تَوْكِيدِهَا وَقَدْ جَعَلْتُمُ اللَّهَ
 عَلَيْكُمْ كَفِيلًا ۚ إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ ﴿٩١﴾
 وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِي نَقَضَتْ غَزْلَهَا مِن بَعْدِ قُوَّةٍ
 أَنكَبَتَا تَتَّخِذُونَ أَيْمَانَكُمْ دَخَلًا بَيْنَكُمْ أَن
 تَكُونَ أُمَّةٌ هِيَ أَرْبَىٰ مِنْ أُمَّةٍ ۚ إِنَّمَا يَبْلُوكُمُ اللَّهُ
 بِهِ ۚ وَلِيُبَيِّنَ لَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ
 ﴿٩٢﴾ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَٰكِن
 يُضِلُّ مَن يَشَاءُ وَيَهْدِي مَن يَشَاءُ ۚ وَلَتَسْأَلَنَّ عَمَّا
 كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٩٣﴾

وَلَا تَتَّخِذُوا أَيْمَانَكُمْ دَخَلًا بَيْنَكُمْ فَتَرِلَ قَدَمٌ
 بَعْدَ ثُبُوتِهَا وَتَذُوقُوا أَلْسُوَاءَ بِمَا صَدَدْتُمْ عَنْ سَبِيلِ
 اللَّهِ وَلَكُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿٩٤﴾ وَلَا تَشْتَرُوا بِعَهْدِ اللَّهِ
 ثَمَنًا قَلِيلًا إِنَّمَا عِنْدَ اللَّهِ هُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنْتُمْ
 تَعْلَمُونَ ﴿٩٥﴾ مَا عِنْدَكُمْ يَنْفَدُ وَمَا عِنْدَ اللَّهِ
 بَاقٍ وَلَنَجْزِيَنَّهُ الَّذِينَ صَبَرُوا أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ مَا
 كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٩٦﴾ مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِّنْ
 ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهُ حَيٰوةً طَيِّبَةً
 وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ
 ﴿٩٧﴾ فَإِذَا قَرَأْتَ الْقُرْآنَ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ مِنَ
 الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ ﴿٩٨﴾ إِنَّهُ لَيْسَ لَهُ سُلْطٰنٌ عَلَى
 الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿٩٩﴾ إِنَّمَا
 سُلْطٰنُهُ عَلَى الَّذِينَ يَتَوَلَّوْنَهُ وَالَّذِينَ هُمْ بِهِ
 مُشْرِكُونَ ﴿١٠٠﴾ وَإِذَا بَدَلْنَا آيَةً مَّكَانَ آيَةٍ
 وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يُنزِلُ قَالُوا إِنَّمَا أَنْتَ مُفْتَرٍ بَلْ
 أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٠١﴾ قُلْ نَزَّلَهُ رُوحُ الْقُدُسِ
 مِنْ رَبِّكَ بِالْحَقِّ لِيُثَبِّتَ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَهُدًى
 وَبُشْرَىٰ لِلْمُسْلِمِينَ ﴿١٠٢﴾

و سوگندهایتان را وسیله ی (خیانت و) فریب در میان
 خود قرار ندهید ، که (مبادا) گامی بعد از استواری اش
 (بر ایمان) متزلزل شود ، و به خاطر باز داشتن (مردم) از
 راه خدا ، بدی آن را (در دنیا) بچشید ، و (در آخرت)
 برای شما عذاب بزرگی خواهد بود . ﴿٩٤﴾ و پیمان (و
 عهد) خدا را به بهای اندک نفروشید ، اگر بدانید ! آنچه
 نزد خداوند است ، یقیناً برای شما بهتر است . ﴿٩٥﴾
 آنچه نزد شماست ، فنا می شود ، و آنچه نزد خداست
 باقی است ، و قطعاً به کسانی که صبر کردند ، پاداششان
 را به (حسب) بهترین اعمالی که انجام می دادند؛ می
 دهیم . ﴿٩٦﴾ هر کسی که کار شایسته ای انجام دهد ،
 (خواه) مرد باشد یا زن ، در حالی که مؤمن است ، او را
 به حیاتی پاک زنده می داریم ، و مسلماً پاداششان را به
 (حسب) بهترین اعمالی که انجام می دادند ؛ به آنها می
 دهیم . ﴿٩٧﴾ پس هنگامی که قرآن می خوانی ، از (شر)
 شیطان رانده شده ، به خدا پناه ببر . ﴿٩٨﴾ بی گمان او
 بر کسانی که ایمان آورده اند و بر پروردگارشان توکل
 می کنند ، (هیچ) تسلطی ندارد . ﴿٩٩﴾ تسلط او تنها بر
 کسانی است که او را به دوستی (و سر پرستی) خود بر
 گزیده اند ، و کسانی که (به پیروی از وی) به او (= خدا)
 شرک می ورزند . ﴿١٠٠﴾ و هنگامی که آیه ای را به
 جای آیه ی دیگر جایگزین (= نسخ) کنیم - و خداوند
 به آنچه که نازل می کند ، داناتر است - (آنها) گویند :
 بی گمان تو افترا زنی « (هر گز چنین نیست) بلکه بیشتر
 آنها نمی دانند . ﴿١٠١﴾ بگو : « روح القدس (= جبرئیل)
 آن را از جانب پروردگارت به حق نازل کرده است ، تا
 کسانی که ایمان آورده اند ، ثابت قدم گرداند ، و برای
 (عموم) مسلمانان هدایت و بشارت باشد . » ﴿١٠٢﴾

وَلَقَدْ نَعَلُمْ أَنَّهُمْ يَقُولُونَ إِنَّمَا يُعَلِّمُهُ بَشَرٌ
لِّسَانُ الَّذِي يُلْحِدُونَ إِلَيْهِ أَعْجَمِيٌّ وَهَذَا
لِّسَانٌ عَرَبِيٌّ مُبِينٌ ﴿١٢٦﴾ إِنَّ الَّذِينَ لَا
يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ لَا يَهْدِيهِمُ اللَّهُ وَلَهُمْ عَذَابٌ
أَلِيمٌ ﴿١٢٧﴾ إِنَّمَا يَفْتَرِي الْكَذِبَ الَّذِينَ لَا
يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَأُولَئِكَ هُمُ
الْكَاذِبُونَ ﴿١٢٨﴾ مَنْ كَفَرَ بِاللَّهِ مِنْ بَعْدِ
إِيمَانِهِ إِلَّا مَنْ أُكْرِهَ وَقَلْبُهُ مُطْمَئِنٌّ بِالْإِيمَانِ
وَلَا يَكُن مِّنْ شَرَحٍ بِالْكَفْرِ صَدْرًا فَعَلَيْهِمْ غَضَبٌ
مِّنَ اللَّهِ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١٢٩﴾ ذَلِكَ
بِأَنَّهُمْ اسْتَحَبُّوا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا عَلَى الْآخِرَةِ وَأَنَّ
اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ﴿١٣٠﴾ أُولَئِكَ
الَّذِينَ طَبَعَ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ وَسَمِعِهِمْ
وَأَبْصَرِهِمْ وَأُولَئِكَ هُمُ الْغَافِلُونَ ﴿١٣١﴾ لَا
جَرَمَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿١٣٢﴾
ثُمَّ إِنَّ رَبَّكَ لِلَّذِينَ هَاجَرُوا مِنْ بَعْدِ مَا
فُتِنُوا ثُمَّ جَاهَدُوا وَصَبَرُوا إِنَّ رَبَّكَ مِنْ بَعْدِهَا
لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٣٣﴾

و به راستی (ما) می دانیم که آنها می گویند: «همانا بشری (این آیات را) به او آموزش می دهد» در حالی که زبان کسی که اینها به او نسبت می دهند عجمی (= غیر عربی) است، و این (قرآن به) زبان عربی آشکار است. ﴿۱۰۳﴾ یقیناً کسانی که به آیات خدا ایمان نمی آورند، خدا آنها را هدایت نمی کند، و برای آنها عذاب دردناکی است. ﴿۱۰۴﴾ تنها کسانی دروغ می بندند که به آیات خدا ایمان ندارند، و ایشانند که دروغگویان (واقعی) هستند. ﴿۱۰۵﴾ کسی که بعد از ایمانش به خدا کافر شود (باز خواست می شود) مگر کسی که به زور (به کفر) واداشته شود در حالی که قلبش به ایمان آرام باشد، لیکن کسی که سینه ی خود را برای (پذیرش) کفر بگشاید، پس خشم خدا بر آنهاست، و برای آنها عذاب بزرگی است. ﴿۱۰۶﴾ این به (خاطر) آن است که زندگی دنیا را بر آخرت ترجیح دادند، و همانا خداوند گروه کافران (لجوج) را هدایت نمی کند. ﴿۱۰۷﴾ اینان کسانی هستند که (بر اثر گناهان شان) خداوند بر دلهایشان و گوششان و چشمانشان مهر نهاده است، و اینان غافلان (واقعی) هستند. ﴿۱۰۸﴾ بدون شک آنها در آخرت زیانکارانند. ﴿۱۰۹﴾ آنگاه پروردگارتو برای کسانی که هجرت کردند، بعد از آن که شکنجه (و عذاب) کشیدند (تا سخن کفر بگویند) سپس (در راه خدا) جهاد کردند، و صبر نمودند، بی گمان پروردگارت بعد از این (رنج ها) آمرزنده ی مهربان است. ﴿۱۱۰﴾

* يَوْمَ تَأْتِي كُلُّ نَفْسٍ تُجَادِلُ عَنْ نَفْسِهَا وَتُوَفَّى
 كُلُّ نَفْسٍ مَّا عَمِلَتْ وَهَمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿١١١﴾
 وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا قَرْيَةً كَانَتْ ءَامِنَةً مُّطْمَئِنَّةً
 يَأْتِيهَا رِزْقُهَا رَغَدًا مِّن كُلِّ مَكَانٍ فَكَفَرَتْ بِأَنْعَمِ
 اللَّهِ فَأَذَقَهَا اللَّهُ لِبَاسَ الْجُوعِ وَالْخَوْفِ بِمَا
 كَانُوا يَصْنَعُونَ ﴿١١٢﴾ وَلَقَدْ جَاءَهُمْ رَسُولٌ
 مِّنْهُمْ فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذَهُمُ الْعَذَابُ وَهُمْ ظَالِمُونَ
 ﴿١١٣﴾ فَكُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ حَلَلًا طَيِّبًا
 وَأَشْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ إِن كُنْتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ ﴿١١٤﴾
 إِنَّمَا حَرَّمَ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةَ وَالْدَّمَ وَلَحْمَ الْخَيْزِرِ
 وَمَا أَهْلَ لِغَيْرِ اللَّهِ بِهِ ۗ فَمَنْ أَضْطُرَّ غَيْرَ بَاغٍ وَلَا
 عَادٍ فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١١٥﴾ وَلَا تَقُولُوا لِمَا
 تَصِفُ أَلْسِنَتُكُمُ الْكَذِبَ هَذَا حَلَلٌ وَهَذَا
 حَرَامٌ لِّتَفْتَرُوا عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ ۗ إِنَّ الَّذِينَ يَفْتَرُونَ
 عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ لَا يُفْلِحُونَ ﴿١١٦﴾ مَتَّعٌ قَلِيلٌ وَهَمْ
 عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١١٧﴾ وَعَلَى الَّذِينَ هَادُوا حَرَمًا مَّا
 قَصَصْنَا عَلَيْكَ مِن قَبْلُ ۗ وَمَا ظَلَمْنَاهُمْ وَلَٰكِن كَانُوا
 أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿١١٨﴾

(به یاد آورید روز قیامت ، آن) روزی که هر کس (به دفاع) از خود به مجادله بر می خیزد ، و به هر کسی (پاداش) آنچه کرده است؛ به طور کامل (و تمام) داده می شود ، و به آنها ستم نخواهد شد . ﴿ ۱۱۱ ﴾ و خداوند مثلی زده است : قریه ای که ایمن و آسوده بود ، همواره روزی اش به فراوانی از هر جا می رسید ، پس (اهلش) به نعمت های خدا ناسپاسی کردند ، آنگاه خداوند به (کیفر) آنچه که انجام می دادند ؛ لباس گرسنگی و ترس (و نا امنی) را بر آنها پوشانید (و طعمش را چشایید) . ﴿ ۱۱۲ ﴾ و به راستی پیامبری از خودشان به سوی آنها آمد ، پس او را تکذیب کردند ، آنگاه در حالی که ظالم بودند ، عذاب (الهی) آنها را فرو گرفت . ﴿ ۱۱۳ ﴾ پس از آنچه که خدا به شما روزی داده است ؛ حلال (و) پاکیزه بخورید ، و شکر و نعمت خدا را بجای می آورید ، اگر او را می پرستید . ﴿ ۱۱۴ ﴾ (خداوند) تنها مردار ، و خون و گوشت خوک و آنچه را که (هنگام ذبح) نام غیر خدا بر آن برده شده است ؛ بر شما حرام کرده است ، پس کسی که ناچار شود در حالی که نه ستمکار باشد و نه از حد تجاوز کند (و از آنها بخورد) پس بی گمان خداوند آمرزنده ی مهربان است . ﴿ ۱۱۵ ﴾ و چیزی را که زبانتان به دروغ توصیف می کند ؛ نگوئید : « این حلال است ، و آن حرام » تا بر خدا افترا بندید ، یقیناً کسانی که بر خدا افترا می بندند ؛ رستگار نمی شوند . ﴿ ۱۱۶ ﴾ (در این دنیا) بهره ی اندک (نصیبتان می شود) و برای آنها (در آخرت) عذاب دردناک است . ﴿ ۱۱۷ ﴾ و بر کسانی که یهودی شدند ؛ حرام کرده بودیم ، چیزهای را که پیش از این بر تو حکایت کردیم ، و (ما) به آنها ستم نکردیم ، ولیکن آنها به خودشان ستم کردند . ﴿ ۱۱۸ ﴾ .

ثُمَّ إِنَّ رَبَّكَ لِلَّذِينَ عَمِلُوا السُّوءَ بِجَهْلَةٍ ثُمَّ
 تَابُوا مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ وَأَصْلَحُوا إِنَّ رَبَّكَ مِنْ بَعْدِهَا
 لَغَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١١٩﴾ إِنَّ إِبْرَاهِيمَ كَانَ أُمَّةً قَانِتًا لِلَّهِ
 حَنِيفًا وَلَمْ يَكُ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٢٠﴾ شَاكِرًا
 لِلْأَنْعَمِ ۚ أَجْتَبَاهُ وَهَدَيْنَاهُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿١٢١﴾
 وَآتَيْنَاهُ فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً ۗ وَإِنَّهُ فِي الْآخِرَةِ لَمِنَ
 الصَّالِحِينَ ﴿١٢٢﴾ ثُمَّ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ أَنْ اتَّبِعْ مِلَّةَ
 إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا ۗ وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٢٣﴾
 إِنَّمَا جُعِلَ السَّبْتُ عَلَى الَّذِينَ أَحْتَلَفُوا فِيهِ ۗ وَإِنَّ
 رَبَّكَ لَيَحْكُمُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ
 يَخْتَلِفُونَ ﴿١٢٤﴾ أَدْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحُكْمَةِ
 وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ ۗ وَجَدِلْهُمْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ ۗ
 إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ ۗ وَهُوَ
 أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ ﴿١٢٥﴾ وَإِنْ عَاقَبْتُمْ فَعَاقِبُوا بِمِثْلِ
 مَا عُوقِبْتُمْ بِهِ ۗ وَلَئِنْ صَبَرْتُمْ لَهُوَ خَيْرٌ لِلصَّابِرِينَ ﴿١٢٦﴾
 وَأَصْبِرْ وَمَا صَبْرُكَ إِلَّا بِاللَّهِ ۗ وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ
 وَلَا تَكُ فِي ضَيْقٍ مِمَّا يَمْكُرُونَ ﴿١٢٧﴾ إِنَّ اللَّهَ
 مَعَ الَّذِينَ اتَّقَوْا وَالَّذِينَ هُمْ مُحْسِنُونَ ﴿١٢٨﴾

سپس پروردگار تو برای کسانی که از روی جهالت بدی
 کردند، آنگاه بعد از آن توبه کردند، و (اعمال خود را)
 اصلاح کردند، یقیناً پروردگارت بعد از آن (توبه، برای
 آنها) آمرزنده ی مهربان است. ﴿۱۱۹﴾ به راستی
 ابراهیم (به تنهایی) امتی بود، فرمانبردار خدا، حنیف (=
 خالی از انحراف) بود و (هرگز) از مشرکان نبود.
 ﴿۱۲۰﴾ شکر گزار نعمتهای خدا بود، (خداوند) او را
 برگزید، و به راه راست هدایتش نمود. ﴿۱۲۱﴾ (ما) در
 دنیا به او نیکی عطا کردیم؛ و قطعاً او در آخرت از
 صالحان است. ﴿۱۲۲﴾ سپس به تو (ای پیامبر!) وحی
 کردیم که از آیین ابراهیم که حنیف بود و از مشرکان
 نبود؛ پیروی کن. ﴿۱۲۳﴾ (رعایت تعظیم روز) شنبه
 تنها بر کسانی که در آن اختلاف کردند (بعنوان
 مجازات) مقرر شد، و بی گمان پروردگارت روز قیامت
 در آنچه اختلاف می کردند؛ میان آنها داوری می کند.
 ﴿۱۲۴﴾ با حکمت و پند نیکو (مردم را) به راه
 پروردگارت دعوت نما، و با روشی که نیکو تر است، با
 آنها (بحث و) مناظره کن، بی تردید پروردگارت به
 (حال) کسی که از راه او گمراه شده است؛ دانا تر است،
 و (نیز) او به هدایت یافتگان؛ دانا تر است. ﴿۱۲۵﴾ و
 اگر خواستید مجازات کنید، پس چنان مجازات کنید
 که شما را مجازات کرده اند، و اگر صبر نمایید، مسلماً
 آن برای صابران بهتر است. ﴿۱۲۶﴾ و (ای پیامبر
 گرامی) صبر کن و صبر تو جز به (توفیق) خدا نیست، و
 بر آنها اندوهگین مشو، و از آنچه مکر می ورزند؛
 دلتنگ مباش. ﴿۱۲۷﴾ همانا خداوند با کسانی است که
 تقوا پیشه کردند، و کسانی که نیکو کاراند. ﴿۱۲۸﴾

سورة الإسراء

سورة اسراء

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

به نام خداوند بخشنده مهربان

سُبْحٰنَ الَّذِیْ اَسْرٰی بِعَبْدِهٖ لَیْلًا مِّنَ
 الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ اِلَى الْمَسْجِدِ الْاَقْصَا الَّذِی
 بَرَكْنَا حَوْلَهُ لِنُرِیْهُ مِنْ ءَایٰتِنَا اِنَّهُ هُوَ السَّمِیْعُ
 الْبَصِیْرُ ﴿۱﴾ وَاَتَيْنَا مُوسٰی الْكِتٰبَ وَجَعَلْنٰهُ هُدًى
 لِّبَنِیْ اِسْرَءٰیلَ اَلَّا تَتَّخِذُوْا مِنْ دُوْنِیْ وَكِیْلًا ﴿۲﴾
 ذُرِّیَّةً مِّنْ حَمَلْنَا مَعَ نُوحٍ اِنَّهُ كَانَ عَبْدًا شَكُوْرًا
 ﴿۳﴾ وَقَضٰیْنَا اِلٰی بَنِیْ اِسْرَءٰیلَ فِی الْكِتٰبِ لَتُفْسِدُنَّ
 فِی الْاَرْضِ مَرَّتَیْنٍ وَلَتَعْلُنَّ عُلُوًّا كَبِیْرًا ﴿۴﴾ فَاِذَا
 جَآءَ وَعْدُ اُولٰٓئِهِمَا بَعَثْنَا عَلَیْكُمْ عِبَادًا لَّنَا اُولٰٓئِ
 بَاسٍ شَدِیْدٍ فَجَاسُوْا خِلَالَ الدِّيَارِ وَكَانَ وَعْدًا
 مَّفْعُوْلًا ﴿۵﴾ ثُمَّ رَدَدْنَا لَكُمُ الْكُرَّةَ عَلَیْهِمْ
 وَاَمَدَدْنٰكُمْ بِاَمْوَالٍ وَّبَنِیْنَ وَجَعَلْنٰكُمْ اَكْثَرَ
 نَفِیْرًا ﴿۶﴾ اِنْ اَحْسَنْتُمْ اَحْسَنْتُمْ لِاَنْفُسِكُمْ وَاِنْ
 اَسَاْتُمْ فَلَهَا ؕ فَاِذَا جَآءَ وَعْدُ الْاٰخِرَةِ لِيَسْتَعُوْا
 وُجُوْهَكُمْ وَلِيَدْخُلُوْا الْمَسْجِدَ كَمَا دَخَلُوْهُ
 اَوَّلَ مَرَّةٍ وَّلِيُتَّبَرُوْا مَا عَلُوْا تَنْبِیْرًا ﴿۷﴾

پاک و منزّه است کسی که بنده اش را شبی از مسجد الحرام
 به مسجد الأقصى - که گرداگردش را برکت داده ایم - برد؛
 تا برخی از آیات خود را به او بنمایانیم، بی گمان اوست که
 شنوای بیناست. ﴿۱﴾ و ﴿۱﴾ و (ما) به موسی کتاب (تورات) دادیم،
 و آن را (مایه ی) هدایت برای بنی اسرائیل گرداندیم، (و
 فرمودیم:) که جز من کارسازی بر مگزینید. ﴿۲﴾ ای
 فرزندان کسانی که با نوح (بر کشتی) سوار کردیم، به راستی
 او (=نوح) بنده ای شکر گزار بود. ﴿۳﴾ و ﴿۳﴾ و (ما) به بنی
 اسرائیل در کتاب (تورات) وحی کردیم که دو بار در زمین
 فساد خواهید کرد، و برتری جویی (و طغیان) بزرگی خواهید
 نمود. ﴿۴﴾ پس هنگامی که وعده ی نخستین آن دو (بار)
 فرا رسد؛ گروهی از بندگان بسیار نیرومند (پیکار جوی) خود
 را بر شما برانگیزیم (تا شما را درهم کوبند و نابود کنند) پس
 (برای قتل و کشتار) درون خانه ها را جستجو کنند، و این و
 عده شدنی (و قطعی) است. ﴿۵﴾ آنگاه شما را بر آنها چیره
 گردانیم، و شما را با اموال و فرزندان یاریتان کنیم، و (تعداد)
 نفرات شما را بیشتر (از دشمن) گردانیم. ﴿۶﴾ اگر نیکی
 کنید، به خودتان نیکی کرده اید، و اگر بدی کنید، باز به
 خود کرده اید، پس هنگامی که وعده ی دیگر فرا رسد،
 (چنان دشمنان بر شما مسلط هستند که) آثار غم و اندوه در
 چهره هایتان ظاهر می شود، و به مسجد (الأقصى) در آیند؛
 همانگونه که در مرتبه ی اول وارد شدند، و آنچه را زیر
 سلطه ی خود یابند؛ یکسره نابود گردانند. ﴿۷﴾

عَسَىٰ رَبُّكُمْ أَن يَرْحَمَكُمْ وَإِنْ عُدتُمْ عُدتْنَا وَجَعَلْنَا
 جَهَنَّمَ لِلْكَافِرِينَ حَصِيرًا ﴿٨﴾ إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ
 يَهْدِي لِلَّتِي هِيَ أَقْوَمُ وَيُبَشِّرُ الْمُؤْمِنِينَ الَّذِينَ
 يَعْمَلُونَ الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ أَجْرًا كَبِيرًا ﴿٩﴾ وَأَنَّ
 الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ أَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا
 ﴿١٠﴾ وَيَدْعُ الْإِنْسَانَ بِالشَّرِّ دُعَاءَهُ بِالْخَيْرِ وَكَانَ
 الْإِنْسَانُ عَجُولًا ﴿١١﴾ وَجَعَلْنَا اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ آيَاتَيْنِ
 فَمَحْوَنًا آيَةَ اللَّيْلِ وَجَعَلْنَا آيَةَ النَّهَارِ مُبْصِرَةً
 لِتَبْتَغُوا فَضْلًا مِّن رَّبِّكُمْ وَلِتَعْلَمُوا عَدَدَ السِّنِينَ
 وَالْحِسَابَ وَكُلُّ شَيْءٍ فَضَلْنَاهُ تَفْصِيلًا ﴿١٢﴾ وَكُلَّ
 إِنْسَانٍ أَلْزَمْنَاهُ طَبْعَهُ فِي عُنُقِهِ وَنُخْرِجُ لَهُ يَوْمَ
 الْقِيَامَةِ كِتَابًا يَلْقَاهُ مَنشُورًا ﴿١٣﴾ أَقْرَأَ كِتَابَكَ
 كَفَىٰ بِنَفْسِكَ الْيَوْمَ عَلَيْكَ حَسِيبًا ﴿١٤﴾ مَن
 أَهْتَدَىٰ فَإِنَّمَا يَهْتَدِي لِنَفْسِهِ وَمَن ضَلَّ فَإِنَّمَا
 يَضِلُّ عَلَيْهَا وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ وَمَا كُنَّا
 مُعَذِّبِينَ حَتَّىٰ نَبْعَثَ رَسُولًا ﴿١٥﴾ وَإِذَا أَرَدْنَا أَن
 نُهْلِكَ قَرْيَةً أَمَرْنَا مُتْرَفِيهَا فَفَسَقُوا فِيهَا فَحَقَّ عَلَيْهَا
 الْقَوْلُ فَدَمَّرْنَاهَا تَدْمِيرًا ﴿١٦﴾ وَكَمْ أَهْلَكْنَا مِنَ
 الْقُرُونِ مِن بَعْدِ نُوحٍ وَكَفَىٰ بِرَبِّكَ بِذُنُوبِ عِبَادِهِ
 خَبِيرًا بَصِيرًا ﴿١٧﴾

امید است که پروردگارتان به شما رحم فرماید، و اگر برگردید، ما هم باز می گردیم، و جهنم را برای کافران زندان قرار داده ایم. ﴿۸﴾ بی شک این قرآن، به راهی که آن استوارترین راههاست؛ هدایت می کند، و به مؤمنانی که کارهای شایسته انجام می دهند بشارت می دهد که برای آنها پاداش بزرگی است. ﴿۹﴾ و این که برای کسانی که به آخرت ایمان ندارند عذاب دردناکی را آماده کرده ایم. ﴿۱۰﴾ و انسان بدیها را می طلبد، آن گونه که نیکها را طلب می کند، و انسان همیشه عجول است. ﴿۱۱﴾ و (ما) شب و روز را دو نشانه قرار دادیم، پس نشانه شب را محو کردیم، و نشانه ی روز را روشنی بخش ساختیم، تا (در پرتو آن) از پروردگارتان فضل (و روزی) بجوید، و تا شمارش سالها و حساب را بدانید، و هر چیز را به تفصیل بیان کرده ایم. ﴿۱۲﴾ و هر انسانی اعمال (خیر و شر) را در گردنش آویخته ایم، و روز قیامت کتابی برای او بیرون می آوریم که آن را سرگشوده می بینید (که همانا نامه ی اعمالش است). ﴿۱۳﴾ (و به او می فرماییم:) کتابت را بخوان، کافی است که امروز خود حساب گر خویش باشی. ﴿۱۴﴾ کسی که هدایت یابد برای خود هدایت یافته است، و کسی که گمراه گردد، فقط به زیان خود گمراه شده است. و هیچ کس بار (گناه) دیگری را به دوش نمی کشد، و ما هرگز عذاب نخواهیم کرد؛ مگر آنکه پیامبری بفرستیم. ﴿۱۵﴾ و هنگامی که بخواهیم دیاری را نابود کنیم، به مترفین (و سرکشان) آنجا فرمان (اطاعت) می دهیم، پس چون در آنجا به فسق (و فساد) برخاستند، آنگاه وعده ی (عذاب) بر آنها محقق می گردد، پس آنها را به کلی نابود گردانیم. ﴿۱۶﴾ و چه بسیار نسلها را که بعد از نوح (زندگی می کردند) هلاک کردیم، و کافی است که پروردگارت (نسبت) به گناهان بندگانانش دانای بیناست. ﴿۱۷﴾

مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْعَاجِلَةَ عَجَلْنَا لَهُ فِيهَا مَا نَشَاءُ
لِمَنْ نُرِيدُ ثُمَّ جَعَلْنَا لَهُ جَهَنَّمَ يَصَلُّهَا مَذْمُومًا
مَدْحُورًا ﴿١٨﴾ وَمَنْ أَرَادَ الْآخِرَةَ وَسَعَىٰ لَهَا سَعْيَهَا
وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُولَٰئِكَ كَانَ سَعْيُهُمْ مَشْكُورًا ﴿١٩﴾
كُلًّا نُمِدُّ هَتُوْلًا ۖ وَهَتُوْلًا ۖ مِنْ عَطَاءِ رَبِّكَ ۗ وَمَا كَانَ
عَطَاءُ رَبِّكَ مَحْظُورًا ﴿٢٠﴾ أَنْظِرْ كَيْفَ فَضَّلْنَا
بَعْضَهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ ۗ وَلِلْآخِرَةِ أَكْبَرُ دَرَجَاتٍ وَأَكْبَرُ
تَفْضِيلًا ﴿٢١﴾ لَا تَجْعَلْ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا ۖ آخَرَ فَتَقْعُدَ
مَذْمُومًا مَخْدُومًا ﴿٢٢﴾ * وَقَضَىٰ رَبُّكَ أَلَّا تَعْبُدُوا
إِلَّا إِيَّاهُ ۚ وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا ۗ إِمَّا يَبُلُغَنَّ عِنْدَكَ
الْكِبَرَ أَحَدُهُمَا أَوْ كِلَاهُمَا فَلَا تَقُلْ لَهُمَا أَفٍ وَلَا
تَهَرَّهْمَا وَقُلْ لَهُمَا قَوْلًا كَرِيمًا ﴿٢٣﴾ وَأَخْفِضْ
لَهُمَا جَنَاحَ الذُّلِّ مِنَ الرَّحْمَةِ وَقُلْ رَبِّ ارْحَمْهُمَا
كَمَا رَبَّيَانِي صَغِيرًا ﴿٢٤﴾ رَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَا فِي نُفُوسِكُمْ
إِنْ تَكُونُوا صَالِحِينَ فَإِنَّهُ كَانَ لِلْأَوَّابِينَ
غُفُورًا ﴿٢٥﴾ وَآتِ ذَا الْقُرْبَىٰ حَقَّهُ ۚ وَالْمَسْكِينِ
وَابْنَ السَّبِيلِ وَلَا تُبَذِّرْ تَبْذِيرًا ﴿٢٦﴾ إِنَّ الْمُبْذِرِينَ
كَانُوا إِخْوَانَ الشَّيْطَانِ ۗ وَكَانَ الشَّيْطَانُ لِرَبِّهِ
كَفُورًا ﴿٢٧﴾

هر کس که (دنیای) زود گذر را بخواهد، در آن (دنیا) برای هر که بخواهیم؛ همان اندازه که بخواهیم؛ زود خواهیم داد، سپس جهنم را برای او قرار خواهیم داد که نکوهیده ی مردود در (آتش سوزان) آن درآید. ﴿۱۸﴾ و کسی که (سرای) آخرت را بخواهد، و برای آن سعی و تلاش خود را بکند، در حالی که مؤمن باشد، پس اینان سعی (و تلاش) شان مشکور است (و پاداش داده خواهد شد). ﴿۱۹﴾ هر یک از اینان و آنان (از هر دو گروه) از عطای پروردگارت (بهره و) کمک می دهیم، و عطای پروردگارت هرگز (از کسی) باز داشته شده نیست (مؤمن و کافر همه از نعمتهای دنیوی بهره مند می شوند) ﴿۲۰﴾ بنگر چگونه بعضی را بر بعضی دیگر برتری داده ایم، و یقیناً درجات آخرت و برتریهایش از این هم بیشتر است. ﴿۲۱﴾ (هرگز) معبود دیگری را با الله (شریک) قرار مده، که آنگاه نکوهیده ی خوار (بی یار و یاور) خواهی نشست. ﴿۲۲﴾ و پروردگارت (چنین) مقرر داشته است که: جز او را نپرستید، و به پدر و مادر نیکی کنید، هرگاه یکی از آن دو، یا هر دوی آنها نزد تو به سن پیری رسند، (حتی) به آنها (کلمه ی) اف (= کمترین کلمه رنج آور) نگو، و بر (سر) آنها فریاد نزن، و با نیکی (و بزرگواری) با آنها سخن بگو. ﴿۲۳﴾ و از روی مهربانی بال فروتنی (و خاکساری) برای آنها فرود آور، و بگو: «پروردگارا! به آنان رحمت آور، همانگونه که مرا در کودکی پرورش دادند». ﴿۲۴﴾ پروردگار شما به آنچه در دلهایتان است؛ آگاه تر است، اگر صالح باشید، بی گمان او برای توبه کنندگان آمرزنده است. ﴿۲۵﴾ و حق خویشاوندان را پرداز، و (همچنین حق) مسکین، و در راه مانده را (پرداز) و هرگز اسراف (و تبذیر) نکن. ﴿۲۶﴾ به راستی که تبذیر کنندگان؛ برادران شیاطین هستند، و شیطان نسبت به پروردگارش بسیار ناسپاس است. ﴿۲۷﴾

وَمَا تُعْرَضَنَّ عَنْهُمْ اَبْتِغَاءَ رَحْمَةٍ مِّن رَّبِّكَ تَرْجُوهَا
فَقُلْ هُمْ قَوْلًا مِّسُورًا ﴿٢٨﴾ وَلَا تَجْعَلْ يَدَكَ مَغْلُولَةً
إِلَىٰ عُنُقِكَ وَلَا تَبْسُطْهَا كُلَّ الْبَسْطِ فَتَقْعُدَ مَلُومًا
مَّحْسُورًا ﴿٢٩﴾ إِنَّ رَبَّكَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَن يَشَاءُ
وَيَقْدِرُ إِنَّهُ كَانَ بِعِبَادِهِ خَبِيرًا بَصِيرًا ﴿٣٠﴾ وَلَا
تَقْتُلُوا أَوْلَادَكُمْ حَشِيَّةَ اِمْلَاقٍ لَّحْنٌ نَّرَزَفْتُهُمْ وَإِيَّامٌ
إِن قَتَلْتُمُوهُمْ كَانَ خِطَاً كَبِيرًا ﴿٣١﴾ وَلَا تَقْرُبُوا الزِّنَىٰ
إِنَّهُ كَانَ فَحِشَةً وَسَاءَ سَبِيلًا ﴿٣٢﴾ وَلَا تَقْتُلُوا
النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ وَمَن قُتِلَ مَظْلُومًا
فَقَدْ جَعَلْنَا لَوَلِيَّهِ سُلْطٰنًا فَلَا يُسْرِفُ فِي الْقَتْلِ
إِنَّهُ كَانَ مَنصُورًا ﴿٣٣﴾ وَلَا تَقْرُبُوا مَالَ الْيَتِيمِ إِلَّا
بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ حَتَّىٰ يَبْلُغَ أَشُدَّهُ وَأَوْفُوا بِالْعَهْدِ
إِنَّ الْعَهْدَ كَانَ مَسْئُولًا ﴿٣٤﴾ وَأَوْفُوا الْكَيْلَ إِذَا
كَلَّمْتُمْ وِزْنَؤُا بِالْقِسْطَاسِ الْمُسْتَقِيمِ ذٰلِكَ خَيْرٌ
وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا ﴿٣٥﴾ وَلَا تَقْفُ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ
عِلْمٌ إِنَّ السَّمْعَ وَالْبَصَرَ وَالْفُؤَادَ كُلُّ أُولٰٓئِكَ كَانَ
عِنْدَهُ مَسْئُولًا ﴿٣٦﴾ وَلَا تَمْشِ فِي الْأَرْضِ مَرَحًا
إِنَّكَ لَن تَخْرِقَ الْأَرْضَ وَلَن تَبْلُغَ الْجِبَالَ طُولًا
﴿٣٧﴾ كُلُّ ذٰلِكَ كَانَ سَيِّئُهُ عِنْدَ رَبِّكَ مَكْرُوهًا ﴿٣٨﴾

و هر گاه امیدوار رحمت (و گشایش) پروردگارت باشی،
از آنان (= مسکینان و در راه ماندگان) اعراض کنی، پس
با گفتاری نرم با آنان سخن بگو. ﴿۲۸﴾ و (هرگز)
دستت را به گردن خوددت نیند، (و ترک انفاق منما) و
بیش از حد آن را مگشا، آنگاه سرزنش شده ی درمانده
بنشینی. ﴿۲۹﴾ یقیناً پروردگارت روزی را برای هر کس
که بخواهد گشاده و (یا) تنگ می دارد، بی گمان او به
بندگانش دانای بیناست. ﴿۳۰﴾ و فرزندانان از ترس
تنگدستی نکشید، ما آنها و شما را روزی می دهیم، به
راستی کشتن آنها گناه بزرگی است. ﴿۳۱﴾ و نزدیک
زنا نشوید، که کار بسیار زشت، و بد راهی است! ﴿۳۲﴾
و جانی که خداوند (خونش را) حرام شمرده، جز به حق
نکشید، و کسی که مظلوم کشته شود، برای و لیش (برای
حق قصاص) قدرتی قرار داده ایم، پس در کشتن (و
خونخواهی) اسراف نکند، بی گمان او مورد حمایت
است. ﴿۳۳﴾ و به مال یتیم نشوید، جز به روشی
که آن بهتر است، تا آنکه به (حد بلوغ) و رشدش برسد،
و به عهد (خویش) وفا کنید، بی گمان از عهد سؤال
می شود. ﴿۳۴﴾ و هنگامی که پیمان می کنید، پیمان را
کامل (و تمام) دهید، و با ترازوی درست وزن کنید، این
برای شما بهتر و عاقبتش نیکوتر است. ﴿۳۵﴾ و از آنچه
به آن علم نداری، پیروی نکن، بدون شک گوش و
چشم و دل، هر یک از اینها از آن باز خواست خواهند
شد. ﴿۳۶﴾ و در روی (روی) زمین با تکبر راه مرو، بی
گمان تو نمی توانی زمین را بشکافی، و (هرگز) در
بلندی (و قامت) به کوهها نمی رسی. ﴿۳۷﴾ همه ی این
کارها (ی ذکر شده) بدی (و گناه) آن نزد پروردگارت
ناپسند است. ﴿۳۸﴾

ذَلِكَ مِمَّا أَوْحَىٰ إِلَيْكَ رَبُّكَ مِنَ الْحِكْمَةِ ۗ وَلَا تَجْعَلْ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا ءَاخَرَ فَتُلْقَىٰ فِي جَهَنَّمَ مَلُومًا مَّدْحُورًا ﴿٣٨﴾
 أَفَأَصْفِنَاكُمْ رَبُّكُم بِالْبَيْنِ وَاتَّخَذَ مِنَ الْمَلَائِكَةِ إِنْسَانًا
 إِنَّكُمْ لَتَقُولُونَ قَوْلًا عَظِيمًا ﴿٣٩﴾ وَلَقَدْ صَرَّفْنَا فِي هَذَا
 الْقُرْآنِ لِيَذَّكَّرُوا وَمَا يَزِيدُهُمْ إِلَّا نُفُورًا ﴿٤٠﴾ قُلْ لَوْ
 كَانَ مَعَهُ ءِالِهَةٌ كَمَا يَقُولُونَ إِذَا لَبَّغُوا إِلَىٰ ذِي
 الْعَرْشِ سَبِيلًا ﴿٤١﴾ سُبْحٰنَهُ وَتَعٰلٰى عَمَّا يَقُولُونَ عُلُوًّا
 كَبِيرًا ﴿٤٢﴾ تَسْبِيحٌ لَهُ السَّمَوٰتِ السَّبْعِ وَالْاَرْضِ وَمَنْ
 فِيهِنَّ ۗ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ وَلٰكِنْ لَا
 تَفْقَهُونَ تَسْبِيحَهُمْ ۗ إِنَّهُ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا ﴿٤٣﴾ وَإِذَا
 قَرَأْتَ الْقُرْآنَ جَعَلْنَا بَيْنَكَ وَبَيْنَ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ
 بَالًا خَرَةً حِجَابًا مَّسْتُورًا ﴿٤٤﴾ وَجَعَلْنَا عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً
 أَنْ يَفْقَهُوهُ وَفِي ءَاذَانِهِمْ وَقْرًا ۗ وَإِذَا ذَكَرْتَ رَبَّكَ فِي
 الْقُرْآنِ وَحْدَهُ وَلَوْ عَلَىٰ أَذْبَرِهِمْ نُفُورًا ﴿٤٥﴾ نَحْنُ
 أَعْلَمُ بِمَا يَسْتَمِعُونَ بِهِ ۖ إِذْ يَسْتَمِعُونَ إِلَيْكَ وَإِذْ هُمْ
 حَجَوٰى ۗ إِذْ يَقُولُ الظَّالِمُونَ إِن تَتَّبِعُونَ إِلَّا رَجُلًا
 مَّسْحُورًا ﴿٤٦﴾ أَنْظِرْ كَيْفَ ضَرَبُوا لَكَ الْأَمْثَالَ فَضَلُّوا
 فَلَا يَسْتَطِيعُونَ سَبِيلًا ﴿٤٧﴾ وَقَالُوا ءَأِذَا كُنَّا عِظْمًا
 وَرَفْنًا ءَأَنَّا لَمَبْعُوثُونَ خَلْقًا جَدِيدًا ﴿٤٨﴾

این (احکام) از آن حکمتی است که پروردگارت به تو وحی فرستاده، و هرگز معبودی را با خدا قرار نده، که نکوهیده ی مطرود در جهنم افکنده می شوی. ﴿۳۹﴾ آیا پروردگارتان برای شما پسران برگزید، و (خودش) از فرشتگان دختران را برگزیده است؟! بی گمان شما سخن بزرگ (و زشتی) می گویند. ﴿۴۰﴾ و به راستی (ما) در این قرآن (سخنان) گوناگون آوردیم، تا متذکر شوند، ولی جز به رمیدنشان نمی افزاید. ﴿۴۱﴾ (ای پیامبر!) بگو: «اگر آن چنان که آنها (= مشرکان) می گویند با او معبودانی بود، در این صورت، (معبودان) سعی می کردند راهی به سوی (خداوند) صاحب عرش پیدا کنند» ﴿۴۲﴾ او منزه و پاک است، و از آنچه آنها می گویند بسی برتر است. ﴿۴۳﴾ آسمانهای هفتگانه و زمین و هر کس که در آنهاست همه تسبیح او می گویند، و هیچ چیز نیست؛ مگر آنکه به ستایش او تسبیح می گویند، ولیکن شما تسبیح آنها را در نمی یابید، بی گمان او بردبار آمرزنده است. ﴿۴۴﴾ و (ای پیامبر!) هنگامی که قرآن بخوانی، میان تو و میان کسانی که به آخرت ایمان نمی آورند، پرده ای پوشیده قرار می دهیم. ﴿۴۵﴾ و بر دلهایشان پوششهایی قرار می دهیم تا آن را در نیابند، و در گوشهایشان سنگینی (می گذاریم که نشنوند). و چون پروردگارت را در قرآن به یگانگی یاد کنی، آنها با نفرت پشت می کنند (و می گریزند). ﴿۴۶﴾ و چون به تو گوش فرا می دهند، ما داناتریم به چه (منظور) به آن (= قرآن) گوش فرا می دهند، و (نیز) هنگامی که آنان نجوی می کنند، آنگاه که ستمگران می گویند: «شما جز از مردی که جادوشده پیروی نمی کنید». ﴿۴۷﴾ بنگر چگونه برای تو مثلها زدند، پس گمراه شدند، لذا نمی توانند راهی (به سوی حق) بیابند. ﴿۴۸﴾ و (کافران) گفتند: «آیا هنگامی که ما استخوانها بی (پوسیده) و پراکنده ای شدیم، آیا دگر بار با آفرینش تازه ای برانگیخته خواهیم شد؟!» ﴿۴۹﴾

بگو: «سنگ باشید یا آهن ، ﴿۵۰﴾ یا (هر) مخلوقی که درخاطر تان بزرگ می نماید ، (باز هم خداوند قادر است شما را دوباره زنده کند). پس خواهند گفت : «چه کسی ما را بازمی گرداند !؟» بگو: «همان) کسی که نخستین بار شما را آفرید . پس آنان سرهایشان را (از روی تردید) به تو می جنبانند و می گویند : «آن چه زمانی خواهد بود !؟» بگو: «شاید که نزدیک باشد ، ﴿۵۱﴾ روزی که (خداوند) شما را (از قبرهایتان) فرا می خواند ، پس شما هم سپاس گویان (دعوت) اورا اجابت می کنید، و می پندارید جز مدت کوتاهی (در دنیا) درنگ نکرده اید .» ﴿۵۲﴾ و به بند گانم بگو: «(با یکدیگر) سخنی بگویند که آن بهترین باشد ، بی گمان شیطان میان آنها فتنه (و فساد) می کند، به راستی که شیطان دشمن آشکاری برای انسان است.» ﴿۵۳﴾ و پروردگار شما به (حال) شما داناتر است، اگر بخواهد بر شما رحمت می آورد، یا اگر بخواهد عذابتان می کند، و(ای پیامبر!) ما تو را بر آنها نگهبان نفرستاده ایم. ﴿۵۴﴾ پروردگار تو، به (حال هر) کسی که در آسمانها و زمین است، داناتر است، و به راستی (ما) بعضی پیامبران را بر بعضی (دیگر) برتری دادیم، و به داود زبور عطا کردیم . ﴿۵۵﴾ (ای پیامبر!) بگو: «کسانی را که به جای او (معبود خود) می پندارید؛ بخوانید ، پس آنها نه می توانند بلا (و مشکلی) را از شما دورسازند ، و نه تغییر دهند . ﴿۵۶﴾ کسانی را که (کافران) آنان را می خوانند ، خودشان به سوی پروردگارشان وسیله ی (تقرب) می جویند، که کدام یک از آنها نزدیکترند، و به رحمت او امیدوارند و از عذابش می ترسند ، بی گمان عذاب پروردگارت همواره ترسناک است» . ﴿۵۷﴾ و هیچ (آبادی و) قریه ای نیست؛ مگر اینکه پیش از (فرا رسیدن) روز قیامت، ما آنان را هلاک خواهیم کرد، یا به عذاب شدیدی عذابشان می کنیم، این در کتاب (= لوح محفوظ) ثبت است . ﴿۵۸﴾

﴿۱﴾ قُلْ كُونُوا حِجَارَةً أَوْ حَدِيدًا ﴿۱﴾ أَوْ خَلْقًا مِّمَّا يَكْبُرُ فِي صُدُورِكُمْ فَسَيَقُولُونَ مَنْ يُعِيدُنَا قُلِ الَّذِي فَطَرَكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ فَسَيُنْغِضُونَ إِلَيْكَ رُءُوسَهُمْ وَيَقُولُونَ مَتَى هُوَ قُلْ عَسَى أَنْ يَكُونَ قَرِيبًا يَوْمَ يَدْعُوكُمْ فَتَسْتَجِيبُونَ بِحَمْدِهِ وَتَظُنُّونَ إِن لَّبِثْتُمْ إِلَّا قَلِيلًا ﴿۲﴾ وَقُلْ لِعِبَادِي يَقُولُوا الَّتِي هِيَ أَحْسَنُ إِنَّ الشَّيْطَانَ يَنْزِعُ بَيْنَهُمْ ﴿۳﴾ إِنَّ الشَّيْطَانَ كَانَ لِلْإِنْسَانِ عَدُوًّا مُّبِينًا ﴿۴﴾ رَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِكُمْ إِنَّ يَشَاءُ يَرْحَمَكُمُ أَوْ إِنْ يَشَاءُ يُعَذِّبِكُمْ وَمَا أَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ وَكِيلًا ﴿۵﴾ وَرَبُّكَ أَعْلَمُ بِمَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَقَدْ فَضَّلْنَا بَعْضَ النَّبِيِّينَ عَلَى بَعْضٍ وَءَاتَيْنَا دَاوُدَ زُبُورًا ﴿۶﴾ قُلِ ادْعُوا الَّذِينَ زَعَمْتُمْ مِنْ دُونِهِ فَلَا يَمْلِكُونَ كَشْفَ الضُّرِّ عَنْكُمْ وَلَا تَحْوِيلًا ﴿۷﴾ أُولَئِكَ الَّذِينَ يَدْعُونَ يَبْتَغُونَ إِلَى رَبِّهِمُ الْوَسِيلَةَ أَيُّهُمْ أَقْرَبُ وَيَرْجُونَ رَحْمَتَهُ وَيَخَافُونَ عَذَابَهُ إِنَّ عَذَابَ رَبِّكَ كَانَ مَحْذُورًا ﴿۸﴾ وَإِنْ مِنْ قَرْيَةٍ إِلَّا لَحْنٌ مُهْلِكُوهَا قَبْلَ يَوْمِ الْقِيَامَةِ أَوْ مُعَذِّبُوهَا عَذَابًا شَدِيدًا كَانَ ذَلِكَ فِي الْكِتَابِ مَسْطُورًا ﴿۹﴾

وَمَا مَنَعَنَا أَنْ نُرْسِلَ بِالْآيَاتِ إِلَّا أَنْ كَذَّبَ بِهَا الْأَوْلُونَ^{٥٩} وَءَاتَيْنَا ثَمُودَ النَّاقَةَ مُبْصِرَةً فَظَلَمُوا بِهَا^{٦٠} وَمَا نُرْسِلُ بِالْآيَاتِ إِلَّا تَخْوِيفًا^{٦١} وَإِذْ قُلْنَا لَكَ إِنَّ رَبَّكَ أَحَاطَ بِالنَّاسِ وَمَا جَعَلْنَا الرَّءْيَا الَّتِي أَرَيْنَاكَ إِلَّا فِتْنَةً لِلنَّاسِ وَالشَّجَرَةَ الْمَلْعُونَةَ فِي الْقُرْآنِ وَنُحُوفُهُمْ^{٦٢} فَمَا يَزِيدُهُمْ إِلَّا طُغْيَانًا كَبِيرًا^{٦٣} وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ قَالَ أَأَسْجُدُ لِمَنْ خَلَقْتَ طِينًا^{٦٤} قَالَ أَرَأَيْتَكَ هَذَا الَّذِي كَرَّمْتَ عَلَيَّ لِنِ أُنْحَرَّتْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ لِأُحْتَنِكَنَّ ذُرِّيَّتَهُ إِلَّا قَلِيلًا^{٦٥} قَالَ أَذْهَبَ فَمَنْ تَبِعَكَ مِنْهُمْ فَإِنَّ جَهَنَّمَ جَزَاؤُكُمْ جَزَاءً مَوْفُورًا^{٦٦} وَأَسْتَفْزِرُ مِنْ أَسْتَطَعْتَ مِنْهُمْ بِصَوْتِكَ وَأَجْلِبَ عَلَيْهِمْ بِخَيْلِكَ وَرَجِلِكَ وَشَارِكُهُمْ فِي الْأَمْوَالِ وَالْأَوْلَادِ وَعَدَّهُمْ^{٦٧} وَمَا يَعِدُهُمُ الشَّيْطَانُ إِلَّا غُرُورًا^{٦٨} إِنَّ عِبَادِي لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطَانٌ وَكَفَىٰ بِرَبِّكَ وَكِيلًا^{٦٩} رَبُّكُمْ الَّذِي يُزْجِي لَكُمْ الْفَلَكَ فِي الْبَحْرِ لِيَتَّبِعُوا مِنْ فَضْلِهِ^{٧٠} إِنَّهُ كَانَ بِكُمْ رَحِيمًا^{٧١}

و (هیچ چیز) ما را از فرستادن معجزات باز نداشت؛ جز اینکه پیشینیان آن را تکذیب کردند، و به (قوم) ثمود، ماده شتر که (معجزه ای) روشنگر بود، دادیم، پس (آنها) به آن ستم کردند (و آن را کشتند). و ما معجزات را جز برای ترسانیدن نمی فرستیم. ﴿۵۹﴾ (و ای پیامبر! به یاد آور) هنگامی را که به تو گفتیم: «بی شک پروردگارت به مردم احاطه (کامل) دارد، و رؤیایی را که (در شب اسراء و معراج عیاناً) به تو نشان دادیم و (همچنین) درخت ملعون در قرآن، (چیزی) جز برای آزمایش مردم قرار ندادیم، ما آنها را می ترسانیم، پس (این ترسانیدن) جز سرکشی بزرگ، چیزی بر آنها نمی افزاید». ﴿۶۰﴾ (به یاد آور) چون به فرشتگان گفتیم: «برای آدم سجده کنید» پس (همگی) سجده کردند؛ جز ابلیس که گفت: «آیا برای کسی سجده کنم که (او را) از گل آفریده ای؟!». ﴿۶۱﴾ (سپس) گفت: «به من خبر بده، این کسی را که بر من برتری داده ای (به چه دلیل بوده است؟! اگر مرا تا روز قیامت مهلت دهی، فرزندانم را؛ جز عده ی کمی (گمراه و) ریشه کن خواهم کرد». ﴿۶۲﴾ (خداوند) فرمود: «برو، پس هر کس از آنان، از تو پیروی کند، بی تردید جهنم کیفر شماسست، که کیفری کامل (و فراوان) است، ﴿۶۳﴾ و هر کس از آنان را که می توانی با صدایت بر انگیزی، و با (یاری) سواران و پیادگان بر آنها بتاز، و در اموال و فرزندان با آنها شرکت جوی، و به آنها وعده بده - و شیطان جز فریب به آنها وعده نمی دهد - ﴿۶۴﴾ بی گمان تو هرگز بر بندگان من سلطه ای نخواهی داشت؛ و پروردگار تو برای نگهبانی آنها کافی است». ﴿۶۵﴾ پروردگار شما کسی است که کشتی را در دریا برای شما به حرکت در می آورد، تا از فضلش بهره مند شوید، بی گمان او نسبت به شما مهربان است. ﴿۶۶﴾

و هنگامی که در دریا سختی به شما برسد، جز او همه کسانی را که می خوانید؛ فراموش می کنید، پس چون شما را به خشکی نجات دهد؛ روی می گردانید، و انسان بسیار ناسپاس است. ﴿۶۷﴾ آیا از آن که شما را به کناره ای از خشکی فرو برد؛ یا تند بادی از سنگریزه بر شما بفرستد؛ ایمن شده اید؟! آنگاه برای خود هیچ نگهبان (و کارسازی) نیابید. ﴿۶۸﴾ آیا از آن که بار دیگر شما را به دریا باز گرداند؛ سپس تند باد کوبنده ای بر شما بفرستد، آنگاه شما را به (کیفر) کفرتان غرق کند؛ ایمن شده اید؟! سپس در برابر ما بازخواست کننده (و خونخواهی برای خود) نیابید. ﴿۶۹﴾ و به راستی ما فرزندان آدم را گرامی داشتیم، و آنها را در خشکی و دریا (بر مرکبها) حمل کردیم، و از انواع (روزیهای) پاکیزه به آنها روزی دادیم، و آنها را بر بسیاری از موجوداتی که آفریده ایم؛ چنانکه باید برتری بخشیدیم. ﴿۷۰﴾ (به یاد آورید) روزی را که هر گروهی را با پیشوایشان فرا خوانیم، پس کسی که نامه ی (اعمال) اش را به (دست) راستش داده شود، پس اینان نامه شان را (با شادمانی) می خوانند، و به اندازه ی رشته ی شکاف هسته ی خرمایی ستم نمی بینند. ﴿۷۱﴾ و (اما) کسی که در این (دنیا از دیدن حق) نا بینا بوده است؛ پس او در آخرت (نیز) نابینا و گمراه تر است. ﴿۷۲﴾ و (ای پیامبر!) نزدیک بود (مشرکان) تو را (با وسوسه های خود) از آنچه بر تو وحی کرده ایم؛ منصرف کنند، تا غیر آن را به ما نسبت دهی، و آنگاه تو را دوست خود بگیرند. ﴿۷۳﴾ و اگر (ما) تو را ثابت قدم نمی کردیم؛ به راستی نزدیک بود اندکی به آنها تمایل کنی. ﴿۷۴﴾ (اگر چنین می کردی) آنگاه دو چندان عذاب در زندگی دنیا و دو چندان عذاب (بعد از) مرگ به تو می چشاندیم، سپس در برابر ما برای خود یآوری نمی یافتی.

﴿۷۵﴾

وَإِذَا مَسَّكُمُ الضُّرُّ فِي الْبَحْرِ ضَلَّ مَنْ تَدْعُونَ إِلَّا إِيَّاهُ ۖ فَامَّا نَجَّكُمْ إِلَى الْبَرِّ أَعْرَضْتُمْ ۚ وَكَانَ الْإِنْسَانُ كَفُورًا ﴿٦٧﴾ أَفَأَمِنْتُمْ أَنْ تَخْسِفَ بِكُمْ جَانِبَ الْبَرِّ أَوْ يُرْسِلَ عَلَيْكُمْ حَاصِبًا ثُمَّ لَا تَجِدُوا لَكُمْ وَكِيلًا ﴿٦٨﴾ أَمْ أَمِنْتُمْ أَنْ يُعِيدَكُمْ فِيهِ تَارَةً أُخْرَىٰ فَيُرْسِلَ عَلَيْكُمْ قَاصِفًا مِنَ الرِّيحِ فَيُغْرِقَكُم بِمَا كَفَرْتُمْ ثُمَّ لَا تَجِدُوا لَكُمْ عَلَيْنَا بِهِ تَبِيعًا ﴿٦٩﴾ وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي آدَمَ وَحَمَلْنَاهُمْ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَرَزَقْنَاهُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ وَفَضَّلْنَاهُمْ عَلَىٰ كَثِيرٍ مِمَّنْ خَلَقْنَا تَفْضِيلًا ﴿٧٠﴾ يَوْمَ نَدْعُوا كُلَّ أُنَاسٍ بِإِمْئِهِمْ ۖ فَمَنْ أُوتِيَ كِتَابَهُ بِيَمِينِهِ ۖ فَأُولَٰئِكَ يَقْرَءُونَ كِتَابَهُمْ وَلَا يُظَلَمُونَ فِتْنًا ﴿٧١﴾ وَمَنْ كَانَتْ فِي هَذِهِ أَعْمَىٰ فَهُوَ فِي الْآخِرَةِ أَعْمَىٰ وَأَضَلُّ سَبِيلًا ﴿٧٢﴾ وَإِنْ كَادُوا لَيَفْتِنُونَكَ عَنِ الَّذِي أُوحِيَٰنَا إِلَيْكَ لِتَفْتَرِيَ عَلَيْنَا غَيْرَهُ ۖ وَإِذَا لَا تَخَذُوكَ خَلِيلًا ﴿٧٣﴾ وَلَوْلَا أَنْ ثَبَّتْنَاكَ لَقَدْ كِدْتَ تَرْكَنُ إِلَيْهِمْ شَيْئًا قَلِيلًا ﴿٧٤﴾ إِذَا لَأَذَقْنَاكَ ضِعْفَ الْحَيَاةِ وَضِعْفَ الْمَمَاتِ ثُمَّ لَا تَجِدُ لَكَ عَلَيْنَا نَصِيرًا ﴿٧٥﴾

وَإِنْ كَادُوا لَيَسْتَفِزُّوكَ مِنَ الْأَرْضِ لِيُخْرِجُوكَ مِنْهَا وَإِذَا لَا يَلْبَثُونَ خِلافَكَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿٧٦﴾
 سُنَّةَ مَنْ قَدْ أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ مِنْ رُسُلِنَا وَلَا تَجِدُ لِسُنَّتِنَا تَحْوِيلًا ﴿٧٧﴾ أَقِمِ الصَّلَاةَ لِذِكْرِ الشَّمْسِ إِلَى غَسَقِ اللَّيْلِ وَقُرْآنَ الْفَجْرِ إِنَّ قُرْآنَ الْفَجْرِ كَانَ مَشْهُودًا ﴿٧٨﴾ وَمِنَ اللَّيْلِ فَتَهَجَّدْ بِهِ نَافِلَةً لَكَ عَسَى أَنْ يَبْعَثَكَ رَبُّكَ مَقَامًا مَحْمُودًا ﴿٧٩﴾ وَقُلْ رَبِّ أَدْخِلْنِي مُدْخَلَ صِدْقٍ وَأَخْرِجْنِي مُخْرَجَ صِدْقٍ وَأَجْعَلْ لِي مِنْ لَدُنْكَ سُلْطٰنًا نَصِيرًا ﴿٨٠﴾ وَقُلْ جَاءَ الْحَقُّ وَزَهَقَ الْبَاطِلُ إِنَّ الْبَاطِلَ كَانَ زَهُوقًا ﴿٨١﴾ وَنُنزِلُ مِنَ الْقُرْآنِ مَا هُوَ شِفَاءٌ وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ وَلَا يَزِيدُ الظَّالِمِينَ إِلَّا خَسَارًا ﴿٨٢﴾ وَإِذَا أَنْعَمْنَا عَلَى الْإِنْسَانِ أَعْرَضَ وَنَأٰ بِجَانِبِهِ وَإِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ كَانَ يَئُوسًا ﴿٨٣﴾ قُلْ كُلُّ يَعْمَلُ عَلَى شَاكِلَتِهِ فَرَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَنْ هُوَ أَهْدَى سَبِيلًا ﴿٨٤﴾ وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الرُّوحِ قُلِ الرُّوحُ مِنْ أَمْرِ رَبِّي وَمَا أُوتِيتُمْ مِنَ الْعِلْمِ إِلَّا قَلِيلًا ﴿٨٥﴾ وَلَئِنْ شِئْنَا لَنَذْهَبَنَّ بِالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ ثُمَّ لَا تَجِدُ لَكَ بِهِ عَلَيْنَا وَكِيلًا ﴿٨٦﴾

و نزدیک بود (با مکر و توطئه) تو را از (سر) زمین (مکه) بلغزانند، تا تو را از آن بیرون کنند، (و اگر چنین می کردند) آنگاه پس از تو جز مدت کمی (باقی) نمی ماندند. ﴿٧٦﴾ این (روش و) سنت (ما درباره ی) پیامبرانی است که پیش از تو فرستادیم، و (هرگز) برای سنت ما تغییر و دگرگونی نخواهی یافت. ﴿٧٧﴾ نماز را از زوال آفتاب (هنگام ظهر) تا تاریکی شب بر پا دار، و (نیز) قرآن فجر (= نماز صبح) را؛ بی گمان قرآن (خواندن، در نماز) فجر (فرشتگان) حاضر آیند. ﴿٧٨﴾ و پاسی از شب را (از خواب) بر خیز و با آن (= قرآن) نماز بخوان، که برای تو افزون (بر دیگران) است، امید است پروردگارت تو را به مقامی پسندیده برانگیزد. ﴿٧٩﴾ و بگو: «پروردگارا! مرا به در آوردنی راست (به مدینه) در آور، و به بیرون آوردنی راست، مرا (از مکه) بیرون آور، و از سوی خود حجتی یاری کننده برایم قرار بده». ﴿٨٠﴾ و بگو: «حق آمد، و باطل نابود شد، بی گمان باطل نابود شدنی است». ﴿٨١﴾ و از قرآن آنچه را که شفا و رحمت برای مؤمنان است؛ نازل می کنیم، و ستمکاران را جز زیان نمی افزاید. ﴿٨٢﴾ و هنگامی که برانسان نعمت بخشیم، (از حق) روی بگرداند، و (متکبرانه) پهلوش را دور کند، و هنگامی که (کمترین) بدی به او برسد، نا امید گردد. ﴿٨٣﴾ (ای پیامبر!) بگو: «هر کس به روش خود عمل می کند، پس پروردگارتان به کسی که او هدایت یافته تر است؛ داناتر است». ﴿٨٤﴾ و (ای پیامبر!) از تو درباره ی روح سؤال می کنند، بگو: «روح از فرمان پروردگار من است، و جز اندکی از دانش به شما داده نشده است». ﴿٨٥﴾ و اگر بخواهیم آنچه را که به تو وحی کرده ایم؛ (از سینه ات) می بریم، آنگاه در برابر ما برای خود هیچ کارسازی (و مدد کننده ای) نخواهی یافت، ﴿٨٦﴾

إِلَّا رَحْمَةً مِّن رَّبِّكَ ۚ إِنَّ فَضْلَهُ كَانَ عَلَيْكَ
 كَبِيرًا ﴿٨٧﴾ قُل لِّئِن أَجْتَمَعَتِ الْإِنْسُ وَالْجِنُّ
 عَلَيَّ أَن يَأْتُوا بِمِثْلِ هَذَا الْقُرْآنِ لَا يَأْتُونَ بِمِثْلِهِ
 وَلَوْ كَانَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ ظَهِيرًا ﴿٨٨﴾ وَلَقَدْ
 صَرَّفْنَا لِلنَّاسِ فِي هَذَا الْقُرْآنِ مِن كُلِّ مَثَلٍ فَأَبَى
 أَكْثَرُ النَّاسِ إِلَّا كُفُورًا ﴿٨٩﴾ وَقَالُوا لَن نُّؤْمِنَ
 لَكَ حَتَّى تَفْجُرَ لَنَا مِنَ الْأَرْضِ يَنْبُوعًا ﴿٩٠﴾ أَوْ
 تَكُونَ لَكَ جَنَّةٌ مِّنْ حَيْلٍ وَعِنَبٍ فَتُفَجَّرَ الْأَنْهَارُ
 حِلَالَهَا تَفْجِيرًا ﴿٩١﴾ أَوْ تُسْقِطَ السَّمَاءَ كَمَا زَعَمَتِ
 عَلَيْنَا كِسْفًا أَوْ تَأْتِي بَالِلِهِ وَالْمَلَكَةِ قَبِيلًا ﴿٩٢﴾ أَوْ
 يَكُونَ لَكَ بَيْتٌ مِّن زُخْرٍ أَوْ تَرْقَى فِي السَّمَاءِ وَلَن
 نُؤْمِنَ لِرُؤْيَاكَ حَتَّى تُنَزَّلَ عَلَيْنَا كِتَابًا نَقْرُؤُهُ ۗ قُلْ
 سُبْحَانَ رَبِّي هَلْ كُنْتُ إِلَّا بَشَرًا رَسُولًا ﴿٩٣﴾ وَمَا
 مَنَّ النَّاسُ أَن يُؤْمِنُوا إِذْ جَاءَهُمُ الْهُدَىٰ إِلَّا أَن
 قَالُوا أَبَعَثَ اللَّهُ بَشَرًا رَسُولًا ﴿٩٤﴾ قُل لَّوْكَانَ فِي
 الْأَرْضِ مَلَائِكَةٌ يَّمشُونَ مُطْمَئِنِّينَ لَنزَلْنَا
 عَلَيْهِم مِّن السَّمَاءِ مَلَكًا رَسُولًا ﴿٩٥﴾ قُلْ
 كَفَىٰ بِاللَّهِ شَهِدًا بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ ۚ إِنَّهُ كَانَ
 بِعِبَادِهِ خَبِيرًا بَصِيرًا ﴿٩٦﴾

لیکن (باقی ماندنش به سبب) رحمتی از جانب پروردگارت است؛ بدون شک فضل او بر تو بزرگ است. ﴿۸۷﴾ (ای پیامبر!) بگو: «اگر انس و جن (همگی) گرد آیند بر آن که همانند این قرآن را بیاورند، (هرگز) همانند آن را نخواهند آورد، هر چند برخی از آنان یاور برخی (دیگر) باشند». ﴿۸۸﴾ و به تحقیق (ما) در این قرآن، برای مردم هر مثلی را گوناگون بیان کردیم، پس بیشتر مردم جز ناسپاسی را قبول نکردند، ﴿۸۹﴾ و گفتند: «ما هرگز به تو ایمان نمی آوریم؛ تا اینکه از زمین چشمه ای برای ما جاری کنی. ﴿۹۰﴾ یا باغی از نخل و انگور داشته باشی، آنگاه نهرها در میان آن به خوبی جاری سازی. ﴿۹۱﴾ یا آسمان را آنچنان که می پنداری پاره پاره بر (سر) ما فرود آوری، یا خداوند و فرشتگان را روبروی (ما) بیاوری، ﴿۹۲﴾ یا اینکه خانه ای (پر نقش و نگار) از سیم ورز داشته باشی، یا در آسمان بالا روی، و هرگز به بالا رفتن ایمان نمی آوریم؛ مگر آنکه کتابی بر ما نازل کنی، که آن را بخوانیم». بگو: «پروردگارم منزله است، آیا من جز بشری فرستاده شده هستم؟!». ﴿۹۳﴾ و مردم را (هیچ چیز) باز نداشت، از آنکه ایمان آوردند هنگامی که هدایت به سوی آنان آمد؛ مگر این که گفتند: «آیا خداوند بشری را (بعنوان) پیامبر فرستاده است؟!». ﴿۹۴﴾ (ای پیامبر!) بگو: «اگر در زمین فرشتگانی بودند که با آرامش (و مطمئن) راه می رفتند، مسلماً از آسمان فرشته ای را (بعنوان) پیامبر بر آنها نازل می کردیم» (اما چون شما انسان هستید پیامبران نیز از خودتان است) ﴿۹۵﴾ (ای پیامبر!) بگو: «همین کافی است که خداوند میان من و شما گواه باشد، بی گمان او (نسبت) به بندگانش دانای بیناست. ﴿۹۶﴾

و هر کسی را که خدا هدایت کند، پس او هدایت یافته ی (واقعی) است، و هر کسی را که گمراه سازد؛ پس جز خدا (سر پرستان و) دوستانی برای او نخواهی یافت، و روز قیامت آنان را بر چهره هایشان، نابینا و گنگ و کر محشور می کنیم، جایگاهشان جهنم است، هر گاه (آتش آن) فرو نشیند، بر آنان شعله ای (سوزان) می افزایم. ﴿۹۷﴾ این کیفر آنهاست، به (خاطر) این که به آیات ما کافر شدند، و گفتند: «آیا هنگامی که ما استخوانهایی (پوسیده) و پراکنده ای شدیم، آیا دگر بار با آفرینش تازه ای برانگیخته خواهیم شد؟» ﴿۹۸﴾ آیا نمی دانند، که خداوندی که آسمانها و زمین را آفریده؛ قادر است که مانند آنها را بیافریند، و برای آنان سر آمدی مقرر کرده که شکی در آن نیست، سپس متمکاران جز ناسپاسی را قبول نکردند. ﴿۹۹﴾ (ای پیامبر!) بگو: «اگر شما مالک گنجینه های (بخشش و) رحمت پروردگار من بودید، آنگاه از ترس فقر (و تنگدستی) از انفاق خود داری می کردید، و انسان بسیار بخیل (و تنگ نظر) است». ﴿۱۰۰﴾ و به راستی (ما) به موسی نه معجزه ی روشن دادیم، پس (ای پیامبر) از بنی اسرائیل پیرس، آن زمان که (موسی) به سوی آنان آمد، فرعون به او گفت: «ای موسی گمان می کنم تو سحر شده ای». ﴿۱۰۱﴾ (موسی) گفت: «تو قطعاً می دانی که این (معجزه) ها را جز پروردگار آسمانها و زمین؛ برای روشنگری نفرستاده است، و من ای فرعون، یقیناً تو را هلاک شده می پندارم». ﴿۱۰۲﴾ پس (فرعون) تصمیم گرفت که آنان (= بنی اسرائیل) را از آن سرزمین بیرون کند، پس (ما) او و همه ی کسانی را که با او بودند؛ غرق کردیم. ﴿۱۰۳﴾ و بعد از (هلاکت) او به بنی اسرائیل گفتیم: «در (این) سرزمین (شام) ساکن شوید، پس هنگامی که وعده آخرت فرا رسد، همه ی شما دسته جمعی خواهیم آورد». ﴿۱۰۴﴾

وَمَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِ وَمَنْ يُضِلِّ فَلَنْ تَجِدَ لَهُمْ
 أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِهِ ۗ وَنَحْشُرُهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَلَىٰ
 وُجُوهِهِمْ عُمِيَآ وَبُكْمًا وَصُمًّا ۗ مَا أُولَٰئِهِمْ جَهَنَّمُ
 كُلَّمَا خَبِتْ زِدْنَهُمْ سَعِيرًا ﴿٩٧﴾ ذَٰلِكَ جَزَاؤُهُمْ
 بِأَنَّهُمْ كَفَرُوا بِآيَاتِنَا وَقَالُوا أَإِذَا كُنَّا عِظْمًا وَرُفْنًا
 أَإِنَّا لَمَبْعُوثُونَ خَلْقًا جَدِيدًا ﴿٩٨﴾ * أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ
 اللَّهَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ قَادِرٌ عَلَىٰ أَنْ
 يَخْلُقَ مِثْلَهُمْ وَجَعَلَ لَهُمْ أَجَلًا لَّا رَيْبَ فِيهِ فَأَبَى
 الظَّالِمُونَ إِلَّا كُفُورًا ﴿٩٩﴾ قُلْ لَوْ أَنَّكُمْ تَمْلِكُونَ
 خَزَائِنَ رَحْمَةِ رَبِّي إِذًا لَأَمْسَكْتُمْ خَشْيَةَ الْإِنْفَاقِ
 وَكَانَ الْإِنْسَانُ قَتُورًا ﴿١٠٠﴾ وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَىٰ تِسْعَ
 آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ فَسَعَلَٰ بَنِي إِسْرَائِيلَ إِذْ جَاءَهُمْ فَقَالَ
 لَهُ فِرْعَوْنُ إِنِّي لَأَظُنُّكَ يَمُوسَىٰ مَسْحُورًا ﴿١٠١﴾
 قَالَ لَقَدْ عَلِمْتُمْ مَا أَنْزَلَ هَٰؤُلَاءِ إِلَّا رَبُّ السَّمَوَاتِ
 وَالْأَرْضِ بِصَآئِرٍ وَإِنِّي لَأَظُنُّكَ يَنْفِرْعَوْنَ مُتَّبُورًا
 ﴿١٠٢﴾ فَأَرَادَ أَنْ يَسْتَفِزَّهُمْ مِنَ الْأَرْضِ فَأَغْرَقْنَاهُ وَمَنْ
 مَعَهُ جَمِيعًا ﴿١٠٣﴾ وَقَلْنَا مِنْ بَعْدِهِ لِبَنِي إِسْرَائِيلَ
 اسْكُنُوا الْأَرْضَ فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ الْآخِرَةِ جِئْنَا بِكُمْ
 لَفِيفًا ﴿١٠٤﴾

و (ما) این (قرآن) را به حق نازل کردیم، و به حق نازل شد، و تو را (ای پیامبر) جز بشارت دهنده و هشدار دهنده نفرستادیم. ﴿۱۰۵﴾ و قرآنی که (آیات و سوره هایش را) جدا ساختیم، تا آن را با درنگ (و تأتی) بر مردم بخوانی، و آن را تدریج (و کم کم) نازل کردیم. ﴿۱۰۶﴾ (ای پیامبر!) بگو: «(خواه) به آن ایمان آورید، یا ایمان نیاورید، بی گمان کسانی که پیش از آن به آنها دانش داده شده، هنگامی که (آیات قرآن) بر آنها خوانده می شود، سجده کنان به رو در می افتند». ﴿۱۰۷﴾ و می گویند: «منزه است پروردگار ما، که یقیناً وعده هایش انجام شدنی است.» ﴿۱۰۸﴾ و (آنها) گریه کنان به رو در می افتند، و (تلاوت این قرآن) بر فروتنی شان می افزاید. ﴿۱۰۹﴾ بگو: «الله» را بخوانید یا «رحمان» را بخوانید، هر کدام را بخوانید، پس (فرقی ندارد) برای او نامهای نیکوست، و نمازت را نه زیاد بلند بخوان، و نه آن را خیلی آهسته بخوان، و میان آن دو؛ راهی (معتدل) برگزین. ﴿۱۱۰﴾ و بگو: «ستایش برای خداوند است که فرزندی (برای خود) بر نگزیده و او را در فرمانروای هیچ شریکی نیست، و بخاطر ناتوانی (و ذلت حامی و) سرپرستی برای او نیست، و او را به شایستگی بزرگ بشمار». ﴿۱۱۱﴾

وَبِالْحَقِّ أَنْزَلْنَاهُ وَبِالْحَقِّ نَزَلَ وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا مُبَشِّرًا وَنَذِيرًا ﴿۱۰۵﴾ وَقُرْآنًا فَرَقْنَاهُ لِتَقْرَأَهُ عَلَى النَّاسِ عَلَى مُكْثٍ وَنَزَلْنَاهُ تَنْزِيلًا ﴿۱۰۶﴾ قُلْ ءَأَمِنُوا بِهِ ءَوْ لَا تُؤْمِنُونَ ﴿۱۰۷﴾ إِنَّ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ مِنْ قَبْلِهِ إِذَا يُتْلَى عَلَيْهِمْ سَخِرُونَ لِلْأَذْقَانِ سُجَّدًا ﴿۱۰۸﴾ وَيَقُولُونَ سُبْحَانَ رَبِّنَا إِنْ كَانَ وَعْدُ رَبِّنَا لَمَفْعُولًا ﴿۱۰۹﴾ وَتَخِرُّونَ لِلْأَذْقَانِ يَبْكُونَ وَيَزِيدُهُمْ خُشُوعًا ﴿۱۱۰﴾ قُلِ ادْعُوا اللَّهَ أَوْ ادْعُوا الرَّحْمَنَ أَيًّا مَا تَدْعُوا فَلَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ وَلَا تَجْهَرُوا بِصَلَاتِكُمْ وَلَا تَخَافَتْ بِهَا وَابْتَغِ بَيْنَ ذَلِكَ سَبِيلًا ﴿۱۱۱﴾ وَقُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا وَلَمْ يَكُن لَّهُ شَرِيكٌ فِي الْمَلِكِ وَلَمْ يَكُن لَّهُ وِليٌّ مِنَ الدُّلِّ وَكَبِّرْهُ تَكْبِيرًا ﴿۱۱۲﴾

سوره کهف

به نام خداوند بخشنده مهربان

حمد و سپاس مخصوص خدایی است که بر بنده اش (محمد) کتاب (قرآن) را نازل کرد، و هیچ گونه کجی و انحرافی در آن قرار نداد. ﴿۱﴾ در حالی که ثابت و مستقیم (و نگاهبان کتابهای آسمانی) است، تا (بدکاران را) از عذاب سخت او بیم دهد، و مؤمنانی را که کارهای شایسته انجام می دهند، مژده دهد که پاداش نیکویی برای آنهاست. ﴿۲﴾ (همان بهشتی) که جاودانه در آن خواهند ماند. ﴿۳﴾ و (نیز) کسانی که گفتند: خداوند فرزندی (برای خود) برگزیده است، بیم دهد. ﴿۴﴾

سورة الكهف

بسم الله الرحمن الرحيم

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَنْزَلَ عَلَىٰ عَبْدِهِ الْكِتَابَ وَلَمْ يَجْعَلْ لَهُ عِوَجًا ﴿۱﴾ قَيِّمًا لِيُنذِرَ بَأْسًا شَدِيدًا مِّن لَّدُنْهُ وَيُبَشِّرَ الْمُؤْمِنِينَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ أَجْرًا حَسَنًا ﴿۲﴾ مَكِينٍ فِيهِ أُبْدًا ﴿۳﴾ وَيُنذِرَ الَّذِينَ قَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَدًا ﴿۴﴾

مَا هُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ وَلَا لِأَبَائِهِمْ كَبُرَتْ كَلِمَةً تَخْرُجُ مِنْ أَفْوَاهِهِمْ ۚ إِنَّ يَقُولُونَ إِلَّا كَذِبًا ﴿٥﴾
فَلَعَلَّكَ بِنَخْعِ نَفْسِكَ عَلَىٰ ءَاثَرِهِمْ ۖ إِنَّ لَمَّ يُؤْمِنُونَ بِهَذَا الْحَدِيثِ أَسْفًا ﴿٦﴾ ۖ إِنَّا جَعَلْنَا مَا عَلَى الْأَرْضِ زِينَةً لَهَا لِنَبْلُوهُمْ أَيُّهُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا ﴿٧﴾
وَأِنَّا لَجَاعِلُونَ مَا عَلَيْهَا صَعِيدًا جُرُزًا ﴿٨﴾ ۖ أَمْ حَسِبْتَ أَنَّ أَصْحَابَ الْكَهْفِ وَالرَّقِيمِ كَانُوا مِنْ ءَايَاتِنَا عَجَبًا ﴿٩﴾ ۖ إِذْ أَوَى الْفِتْيَةُ إِلَى الْكَهْفِ فَقَالُوا رَبَّنَا ءَاتِنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً وَهَيِّئْ لَنَا مِنْ أَمْرِنَا رَشَدًا ﴿١٠﴾ ۖ فَضَرَبْنَا عَلَىٰ ءَاذَانِهِمْ فِي الْكَهْفِ سِنِينَ عَدَدًا ﴿١١﴾ ۖ ثُمَّ بَعَثْنَاهُمْ لِنَعْلَمَ أَيُّ الْحِزْبَيْنِ أَحْصَىٰ لِمَا لَبِثُوا أَمَدًا ﴿١٢﴾ ۖ خُنْ نَقُصُّ عَلَيْكَ نَبَأَهُمْ بِالْحَقِّ ۖ إِنَّهُمْ فِتْيَةٌ ءَامَنُوا بِرَبِّهِمْ وَزِدْنَاهُمْ هُدًى ﴿١٣﴾ ۖ وَرَبَطْنَا عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ ۖ إِذْ قَامُوا فَقَالُوا رَبُّنَا رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۖ لَن نَدْعُوَ مِنْ دُونِهِ ءِالِهَةً ۖ لَقَدْ قُلْنَا إِذًا شَطَطًا ﴿١٤﴾ ۖ هَتُّوْا قَوْمَنَا اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ ءِالِهَةً ۖ لَوْلَا يَأْتُونَ عَلَيْهِم بِسُلْطٰنٍ بَيِّنٍ ۖ فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا ﴿١٥﴾

نه ایشان به این سخن علم و آگاهی دارند و نه پدرانشان، سخن بزرگی از دهانشان بیرون می شود! آنان جز دروغ نمی گویند. ﴿٥﴾ پس گویی می خواهی در پی ایشان خود را از غم و اندوه هلاک سازی، اگر به این سخن (قرآن) ایمان نیاورند. ﴿٦﴾ ما آنچه که روی زمین است، زینت آن قرار داده ایم، تا آنها را بیازماییم که کدامیک شان بهتر عمل می کنند. ﴿٧﴾ و ما (سرانجام) آنچه که روی زمین است، (صاف می کنیم) به خاکی هموار و بی گیاه (بیابانی خشک) تبدیل می کنیم. ﴿٨﴾ آیا گمان کردی که اصحاب کهف (= غار) و رقیم (= نوشته) از جمله نشانه های شگفت انگیز ما بوده اند؟! ﴿٩﴾ (بیاد آور) آنگاه که آن جوانان به غار پناه بردند، و گفتند: «پروردگارا! ما را از سوی خود رحمتی عطا کن، و راه نجاتی برایمان فراهم ساز». ﴿١٠﴾ پس (ما پرده های خواب را) در غار بر گوش هایشان زدیم، و سالها در خواب فرورفتند. ﴿١١﴾ سپس آنان برانگیختیم تا بدانیم کدام یک از آن دو گروه مدت ماندن خود را بهتر حساب کرده است. ﴿١٢﴾ ما داستان آنان را به حق برای تو باز گو می کنیم. آنها جوانانی بودند که به پروردگارشان ایمان آورده بودند، و ما برهدایشان افزودیم. ﴿١٣﴾ و (ما) دلهای آنها را محکم ساختیم، هنگامی که قیام کردند، و گفتند: «پروردگارا، پروردگار آسمانها و زمین است، و ما هرگز غیر از او معبودی نمی پرستیم (اگر چنین کنیم) سخنی گزاف و بیهوده گفته ایم. ﴿١٤﴾ این قوم ما، معبودهای جز خدا انتخاب کرده اند، چرا دلیل آشکاری (بر این معبودان) نمی آورند؟! چه کسی ستمکارتر است از آن فردی که بر خدا دروغ ببندد؟!». ﴿١٥﴾

وَإِذِ اعْتَرَلْتُمُوهُمْ وَمَا يَعْبُدُونَ إِلَّا اللَّهَ فَأَوْرَأَ إِلَى
 الْكَهْفِ يَنْشُرْ لَكُمْ رَبُّكُمْ مِنْ رَحْمَتِهِ وَيَهَيِّئْ لَكُمْ
 مِنْ أَمْرِكُمْ مَرْفَقًا ﴿١٦﴾ * وَتَرَى الشَّمْسَ إِذَا طَلَعَتْ
 تَرَوُّرًا عَنْ كَهْفِهِمْ ذَاتَ الْيَمِينِ وَإِذَا غَرَبَتْ
 تَقَرُّصُهُمْ ذَاتَ الشِّمَالِ وَهُمْ فِي فَجْوَةٍ مِنْهُ ذَٰلِكَ
 مِنْ آيَاتِ اللَّهِ مَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِ وَمَنْ
 يُضِلِلْ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ وَلِيًّا مُرْشِدًا ﴿١٧﴾ وَتَحْسَبُهُمْ
 آيَاطًا وَهُمْ رُقُودٌ وَنُقَلِّبُهُمْ ذَاتَ الْيَمِينِ وَذَاتَ
 الشِّمَالِ وَكَلْبُهُمْ بَنَسَطٌ ذِرَاعِيهِ بِالْوَصِيدِ لَوِ
 اطَّلَعَتْ عَلَيْهِمْ لَوَلَّيْتَ مِنْهُمْ فِرَارًا وَلَمَلِئْتَ مِنْهُمْ
 رُعبًا ﴿١٨﴾ وَكَذَٰلِكَ بَعَثْنَاهُمْ لِيَتَسَاءَلُوا بَيْنَهُمْ
 قَالَ قَائِلٌ مِنْهُمْ كَمْ لَبِئْتُمْ قَالُوا لَبِئْنَا يَوْمًا أَوْ
 بَعْضَ يَوْمٍ قَالُوا رَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَا لَبِئْتُمْ فَابْعَثُوا
 أَحَدَكُمْ بِوَرِقِكُمْ هَذِهِ إِلَى الْمَدِينَةِ فَلْيَنْظُرْ أَيُّهَا
 أَزْكَى طَعَامًا فَلْيَأْتِكُمْ بِرِزْقٍ مِنْهُ وَلْيَتَلَطَّفْ وَلَا
 يُشْعِرَنَّ بِكُمْ أَحَدًا ﴿١٩﴾ إِنَّهُمْ إِنْ يَظْهَرُوا عَلَيْكُمْ
 يَرْجُمُوكُمْ أَوْ يُعِيدُوكُمْ فِي مِلَّتِهِمْ وَلَنْ تُفْلِحُوا
 إِذًا أَبَدًا ﴿٢٠﴾

و(به آنها گفتیم:) هنگامی که از آنها و آنچه را جز خدا می
 پرستند؛ کناره گیری کردید، پس به غار پناه برید، که
 پروردگارتان نعمتش را بر شما می گستراند، و راه آسایش
 و نجات از این امر را برای شما فراهم می سازد. ﴿۱۶﴾ و
 خورشید را می دیدی که به هنگام طلوع به سمت راست
 غارشان متمایل می گردد، و به هنگام غروب به سمت چپ،
 و آنها در محل وسیعی از آن (غار) قرار داشتند، این از آیات
 خدا است، هر کس را هدایت کند، پس او هدایت یافته
 (واقعی) است، و هر که را گمراه کند، سرپرست و راهنمایی
 هرگز برای او نخواهی یافت. ﴿۱۷﴾ و (اگر به آنها نگاه می
 کردی) می پنداشتی بیدارند، در حالی که آنها خفته بودند، و
 ما آنها را به سمت راست و چپ می گرداندیم، و سگ آنها
 دستهای خود را (بحالت پاسبانی) بر دهانه غار گشوده بود.
 اگر به آنها نگاه می کردی قطعاً فرار می کردی، و تو از آنها
 سخت می ترسیدی (و وجودت از وحشت پر می شد).
 ﴿۱۸﴾ و این گونه ما آنها را (از خواب) بر انگیختیم تا از
 یکدیگر سؤال کنند، یکی از آنها گفت: «چه مدت خوابیدید
 ؟» گفتند: «یک روز یا بخشی از یک روز» (وقتی که
 نتوانستند مدت خوابشان را بدانند) گفتند: «پروردگارتان
 داناتر است که چقدر مانده اید، پس (اکنون) یک نفر از
 خودتان را با این سکه ای که دارید به شهر بفرستید، و باید
 بنگرد کدام یک از غذاها پاکیزه تر است، پس روزی و
 طعامی از آن برای شما بیاورد، و باید دقت کند، و هیچ کس
 را از حال شما آگاه نسازد. ﴿۱۹﴾ بدرستی که اگر آنها (از
 وضع شما آگاه شوند و)، بر شما دست یابند، سنگسار تان می
 کنند، یا شما را به آئین خویش باز می گردانند، و در آن
 صورت هرگز رستگار نخواهید شد. ﴿۲۰﴾

و این چنین مردم را متوجه حال آنها کردیم، تا بدانند که وعده ی خداوند حق است، و آنکه در (قیام) قیامت شکی نیست، هنگامی که (مردم) میان خود در این باره نزاع می کردند، پس گروهی گفتند: «بنائی بر آن بسازید»، پروردگارشان از آنها آگاه تر است. برخی دیگر که قدرت بدست (و اکثریت) داشتند گفتند: «بر (غار) ایشان پرستشگاهی می سازیم». ﴿۲۱﴾ (گروهی) خواهند گفت: «آنها سه نفر بودند، که چهارمین آنها سگشان بود،» و (گروهی) می گویند: «پنج نفر بودند، که ششمین آنها سگشان بود» - همه ی اینها سخنانی بدون دلیل است - و (گروهی) می گویند: «آنها هفت نفر بودند، و هشتمین آنها سگشان بود»، بگو: «پروردگار من از تعداد آنها آگاه تر است». جز گروه کمی تعداد آنها را نمی دانند. پس درباره ی آنان گفتگوی مختصر و ساده (و مجادله روشن و آرام) داشته باش، و از هیچ کس درباره ی آنها سؤال مکن. ﴿۲۲﴾ و هرگز درباره ی هیچ چیز نگو: «من فردا آن را انجام می دهم». ﴿۲۳﴾ مگر اینکه خدا بخواهد، و هرگاه فراموش کردی (و این شاء الله نگفتی) پروردگارت را به خاطر بیاور، و بگو: «امیداورم که پروردگارم مرا به راهی روشن تر از این هدایت کند». ﴿۲۴﴾ و آنها (= اصحاب کهف) مدت سیصد سال در غارشان درنگ کردند، و نه سال (نیز) بر آن افزودند. ﴿۲۵﴾ (ای پیامبر!) بگو: «خداوند از مدت ماندنشان (در غار) آگاهتر است، غیب آسمانها و زمین از آن اوست، چقدر بیناست و چقدر شنواست! آنها هیچ ولی (و سرپرستی) جز او ندارند، و او تعالی هیچ کس را در حکم خود شریک نمی کند». ﴿۲۶﴾ و آنچه از کتاب پروردگارت به سوی تو وحی شده؛ تلاوت کن، هیچ کسی نمی تواند سخنان پروردگارت را دگرگون سازد، و هرگز پناهگاهی جز او نمی یابی. ﴿۲۷﴾

وَكَذَلِكَ أَعْرَضْنَا عَنْهُمْ لِيَعْلَمُوا أَنَّهُ وَوَعَدَ اللَّهُ حَقٌّ وَأَنَّ السَّاعَةَ لَا رَيْبَ فِيهَا إِذْ يَتَنَزَّعُونَ بَيْنَهُمْ أَمْرَهُمْ فَقَالُوا ابْنُوا عَلَيْهِم بُنْيَانًا رَبُّهُمْ أَعْلَمُ بِهِمْ قَالَ الَّذِينَ غَلَبُوا عَلَىٰ أَمْرِهِمْ لَنَتَّخِذَنَّ عَلَيْهِمْ مَسْجِدًا ﴿٢١﴾ سَيَقُولُونَ ثَلَاثَةٌ رَابِعُهُمْ كَلْبُهُمْ وَيَقُولُونَ خَمْسَةٌ سَادِسُهُمْ كَلْبُهُمْ رَجْمًا بِالْغَيْبِ وَيَقُولُونَ سَبْعَةٌ وَثَامِنُهُمْ كَلْبُهُمْ قُلْ رَبِّي أَعْلَمُ بِعِدَّتِهِمْ مَا يَعْلَمُهُمْ إِلَّا قَلِيلٌ ﴿٢٢﴾ فَلَا تَمَارِ فِيهِمْ إِلَّا مِرَاءً ظَهَرَ وَلَا تَسْتَفْتِ فِيهِمْ مِنْهُمْ أَحَدًا ﴿٢٣﴾ وَلَا تَقُولَنَّ لِشَايٍ إِنِّي فَاعِلٌ ذَٰلِكَ غَدًا ﴿٢٤﴾ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ ۗ وَادْكُرْ رَبَّكَ إِذَا نَسِيتَ وَقُلْ عَسَىٰ أَنْ يَهْدِيَنِّي رَبِّي لِأَقْرَبٍ مِنْ هَٰذَا رَشَدًا ﴿٢٥﴾ وَلَبِثُوا فِي كَهْفِهِمْ ثَلَاثَ مِائَةٍ سِنِينَ وَازْدَادُوا تِسْعًا ﴿٢٦﴾ قُلِ اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا لَبِثُوا لَهُ غَيْبُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ أَبْصِرْ بِهِ وَأَسْمِعْ مَا لَهُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا يُشْرِكُ فِي حُكْمِهِ أَحَدًا ﴿٢٧﴾ وَأَتْلُ مَا أُوحِيَ إِلَيْكَ مِنْ كِتَابِ رَبِّكَ لَا مُبَدِّلَ لِكَلِمَاتِهِ وَلَنْ تَجِدَ مِنْ دُونِهِ مُلْتَحِدًا ﴿٢٨﴾

و با کسانی باش که پروردگار خود را صبحگاهان و شامگاهان می خوانند، (و تنها) وجه او را می طلبند، و هرگز بخاطر زیورهای دنیا، چشمانت از آنها بر مگیر، و پیروی نکن از کسانی که دلهایشان را از یاد خود غافل ساخته ایم، و هوای نفس خویش را پیروی کردند، و کارهایشان از حد گذشته (و بر باد) است. ﴿۲۸﴾ (ای پیامبر!) بگو: «این قرآن حق است از سوی پروردگارتان، پس هر کس می خواهد ایمان بیاورد، و هر کس می خواهد کافر گردد». ما برای ستمکاران آتشی آماده کرده ایم که سرا پرده اش آنان را از هر طرف احاطه کرده است. و اگر تقاضای آب کنند، آبی، همچون فلز گداخته که صورتها را بریان می کند، برای آنان می آورند، چه بد نوشیدنی، و چه بد آرامگاهی است. ﴿۲۹﴾ بدرستی کسانی که ایمان آوردند و کارهای شایسته انجام دادند، همانا ما پاداش نیکو کاران را ضایع نخواهیم کرد. ﴿۳۰﴾ آنها کسانی هستند که بهشتهای جاویدان از آن ایشان است، (بهشتهای که) نهرها از زیر (کاخها و درختان) آن جاری است، در آنجا با دستبندهایی از طلا آراسته می شوند، و لباسهایی (فاخر) سبز رنگ از حریر نازک و ضخیم در بر می کنند، در حالی که بر تختها تکیه زده اند، چه پاداش خوبی و چه منزل نیکو و خوبی است. ﴿۳۱﴾ و (ای پیامبر!) برای آنها مثالی بزن، (مثال) آن دو مرد که برای یکی از آنها دو باغ از انواع انگورها قرار دادیم، و گرداگرد آن دو (باغ) را با درختان نخل پوشانیدیم، و در میان آن زراعت (پربرکتی) قرار دادیم. ﴿۳۲﴾ هر دو باغ، میوه آورده بود (میوه های بسیار) و چیزی فرو گذار نکرده بود، و میان آن دو (باغ)، نهر بزرگی جاری ساخته بودیم. ﴿۳۳﴾ (صاحب این دو باغ) میوه های بسیار (و درآمد فراوانی) داشت؛ پس به همین خاطر با دوستش در حالی که با او گفتگو می کرد گفت: «من از لحاظ ثروت از تو بیشترم و از لحاظ نفرت

نیرومند ترم». ﴿۳۴﴾

وَأَصْبِرْ نَفْسَكَ مَعَ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ بِالْغَدْوَةِ
وَالْعِشِيِّ يُرِيدُونَ وَجْهَهُ ۗ وَلَا تَعْدُ عَيْنَاكَ عَنْهُمْ
تُرِيدُ زِينَةَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ۗ وَلَا تُطِعْ مَنْ أَغْفَلْنَا
قَلْبَهُ عَنِ ذِكْرِنَا وَاتَّبَعَ هَوَاهُ وَكَانَ أَمْرُهُ فُرُطًا
﴿٢٨﴾ وَقُلِ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكُمْ ۗ فَمَنْ شَاءَ فَلْيُؤْمِنْ
وَمَنْ شَاءَ فَلْيُكْفُرْ ۗ إِنَّا أَعْتَدْنَا لِلظَّالِمِينَ نَارًا
أَحَاطَ بِهِنَّ سُرَادِقُهَا ۗ وَإِنْ يَسْتَعِيثُوا يُغَاثُوا بِمَاءٍ
كَالْمُهْلِ يَشْوِي الْوُجُوهَ ۗ بِئْسَ الشَّرَابُ وَسَاءَتْ
مُرْتَفَقًا ﴿٢٩﴾ إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ إِنَّا لَا نُضِيعُ أَجْرَ مَنْ أَحْسَنَ عَمَلًا
﴿٣٠﴾ أُولَئِكَ هُمْ جَنَّاتُ عَدْنٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهِمُ
الْأَنْهَارُ يُحَلَّوْنَ فِيهَا مِنْ أَسَاوِرَ مِنْ ذَهَبٍ وَيَلْبَسُونَ
ثِيَابًا خُضْرًا مِّنْ سُندُسٍ وَإِسْتَبْرَقٍ مُّتَّكِنِينَ فِيهَا عَلَى
الْأَرَآئِكِ ۗ نِعْمَ الثَّوَابُ وَحَسُنَتْ مُرْتَفَقًا ﴿٣١﴾
وَأَضْرِبْ لَهُم مَّثَلًا رَّجُلَيْنِ جَعَلْنَا لِأَحَدِهِمَا
جَنَّتَيْنِ مِنْ أَعْنَبٍ وَحَفَفْنَاهُمَا بِنَخْلٍ وَجَعَلْنَا
بَيْنَهُمَا زُرْعًا ﴿٣٢﴾ كَلْتَا الْجَنَّتَيْنِ ءَاتَتْ أُكْلَهَا وَلَمْ
تَظْلِمِ مِنْهُ شَيْئًا ۗ وَفَجَّرْنَا خِلْفَهُمَا نَهْرًا ﴿٣٣﴾
وَكَانَ لَهُ ثَمَرٌ فَقَالَ لِصَاحِبِهِ وَهُوَ يُحَاوِرُهُ أَنَا
أَكْثَرُ مِنْكَ مَالًا وَأَعَزُّ نَفَرًا ﴿٣٤﴾

و در حالی که به خود ستمکار بود، در باغ خویش داخل شد، و گفت: «من باور نمی کنم هرگز این (باغ) نابود شود. ﴿۳۵﴾ و باور نمی کنم که قیامت بر پا گردد، و اگر به سوی پروردگارم باز گردانده شوم (به فرض این که قیامتی باشد) قطعاً جایگاهی بهتر از این خواهم یافت». ﴿۳۶﴾ دوست وی - در حالی که با او گفتگو می کرد - به او گفت: «آیا به آن کسی که تو را از خاک، سپس از نطفه آفرید، آنگاه تو را مردی (کامل) قرار داد، کافر شدی؟! ﴿۳۷﴾ لیکن من (می گویم) الله پروردگار من است، و هیچ کس را شریک پروردگارم قرار نمی دهم. ﴿۳۸﴾ چرا هنگامی که به باغ خویش وارد شدی، نگفتی: ما شاء الله، نیرو و قوتی جز از ناحیه خدا نیست، اگر مرا از نظر مال و فرزند کمتر از خود بینی. ﴿۳۹﴾ پس امید است که پروردگارم بهتر از باغ تو به من بدهد، و بر باغ تو آفتی از آسمان فرو فرستد؛ تا به زمینی بی گیاه لغزنده ای تبدیل گردد. ﴿۴۰﴾ یا آب آن در عمق زمین فرو رفته تا هرگز نتوانی آن را به دست آوری. ﴿۴۱﴾ (سر انجام عذاب الهی فرا رسید) و تمام میوه هایش را در بر گرفت و نابود شد. و او بخاطر هزینه هائی که صرف آن کرده بود؛ بیوسته دستهایش را به هم می مالید - در حالی که داربستهای آن فرو ریخته بود - و می گفت: «ای کاش کسی را شریک پروردگارم قرار نداده بودم!» ﴿۴۲﴾ و او را گروهی نبود که در برابر خداوند یاریش کنند، و نتوانست که خود را یاری کند. ﴿۴۳﴾ در آنجا (ثابت گردید) که یاری و کمک از آن خداوند برحق است، اوست که بهترین پاداش و بهترین عاقبت را (برای مطیعان) دارد. ﴿۴۴﴾ (ای پیامبر!) برای آنان مثل زندگی دنیا را بزن که ماند آبی است که آن را از آسمان فرو فرستادیم، سپس گیاه هان زمین با آن درهم آمیخت سپس خشک گردید، و بادها آن را به هر سو پراکنده اش کردند. و خداوند بر همه چیز تواناست. ﴿۴۵﴾

وَدَخَلَ جَنَّتَهُ وَهُوَ ظَالِمٌ لِّنَفْسِهِ قَالَ مَا أَظُنُّ أَنْ تَبِيدَ هَذِهِ أَبَدًا ﴿٣٥﴾ وَمَا أَظُنُّ السَّاعَةَ قَائِمَةً وَلَئِنْ رُودِدْتُ إِلَىٰ رَبِّي لَأَجِدَنَّ خَيْرًا مِّنْهَا مُنْقَلَبًا ﴿٣٦﴾ قَالَ لَهُ صَاحِبُهُ وَهُوَ يُحَاوِرُهُ أَكَفَرْتَ بِالَّذِي خَلَقَكَ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُّطْفَةٍ ثُمَّ سَوَّكَ رَجُلًا ﴿٣٧﴾ لَكِنَّا هُوَ اللَّهُ رَبِّي وَلَا أُشْرِكُ بِرَبِّي أَحَدًا ﴿٣٨﴾ وَلَوْلَا إِذْ دَخَلْتَ جَنَّتَكَ قُلْتَ مَا شَاءَ اللَّهُ لَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ إِنَّ تَرَنُّنًا أَنَا أَقَلُّ مِنْكَ مَالًا وَوَلَدًا ﴿٣٩﴾ فَعَسَىٰ رَبِّي أَنْ يُؤْتِيَنِي خَيْرًا مِّنْ جَنَّتِكَ وَيُرْسِلَ عَلَيْهَا حُسْبَانًا مِّنَ السَّمَاءِ فَتُصْبِحَ صَعِيدًا زَلَقًا ﴿٤٠﴾ أَوْ يُصْبِحَ مَأْوَهَا غُورًا فَلَنْ تَسْتَطِيعَ لَهُ طَلَبًا ﴿٤١﴾ وَأُحِيطَ بِثَمَرِهِ فَأَصْبَحَ يُقَلِّبُ كَفَّيْهِ عَلَىٰ مَا أَنفَقَ فِيهَا وَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلَىٰ عُرُوشِهَا وَيَقُولُ يَا لَيْتَنِي لَمْ أُشْرِكْ بِرَبِّي أَحَدًا ﴿٤٢﴾ وَلَمْ تَكُنْ لَهُ فِئَةٌ يَنْصُرُونَهُ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَمَا كَانَ مُنتَصِرًا ﴿٤٣﴾ هُنَالِكَ الْوَلِيَّةُ لِلَّهِ الْحَقِّ هُوَ خَيْرٌ ثَوَابًا وَخَيْرٌ عُقْبًا ﴿٤٤﴾ وَأَضْرَبَ لَهُمْ مَثَلًا الْحَيَاةِ الدُّنْيَا كَمَا أَنْزَلْنَاهُ مِنَ السَّمَاءِ فَاخْتَلَطَ بِهِ نَبَاتُ الْأَرْضِ فَأَصْبَحَ هَشِيمًا تَذَرُوهُ الرِّيحُ وَكَانَ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ مُّقْتَدِرًا ﴿٤٥﴾

الْمَالُ وَالْبُنُونَ زِينَةُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَالْبَاقِيَاتُ
 الصَّالِحَاتُ خَيْرٌ عِنْدَ رَبِّكَ ثَوَابًا وَخَيْرٌ أَمَلًا ﴿٤٦﴾
 وَيَوْمَ نُسِيرُ الْجِبَالَ وَتَرَى الْأَرْضَ بَارِزَةً وَحَشَرْنَاهُمْ
 فَلَمْ نُغَادِرْ مِنْهُمْ أَحَدًا ﴿٤٧﴾ وَعَرَضُوا عَلَىٰ رَبِّكَ
 صَفًّا لَقَدْ جِئْتُمُونَا كَمَا خَلَقْنَاكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ بَلْ
 زَعَمْتُمْ أَلَّنْ نَجْعَلَ لَكُمْ مَوْعِدًا ﴿٤٨﴾ وَوَضَعَ الْكِتَابَ
 فَتَرَى الْمَجْرِمِينَ مُشْفِقِينَ مِمَّا فِيهِ وَيَقُولُونَ
 يَا وَيْلَتَنَا مَالِ هَذَا الْكِتَابِ لَا يُغَادِرُ صَغِيرَةً وَلَا
 كَبِيرَةً إِلَّا أَحْصَاهَا وَوَجَدُوا مَا عَمِلُوا حَاضِرًا وَلَا
 يَظْلُمُ رَبُّكَ أَحَدًا ﴿٤٩﴾ وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا
 لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ كَانَ مِنَ الْجِنِّ فَفَسَقَ عَنْ
 أَمْرِ رَبِّهِ أَفَتَتَّخِذُونَهُ وَذُرِّيَّتَهُ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِي
 وَهُمْ لَكُمْ عَدُوٌّ بِئْسَ لِلظَّالِمِينَ بَدَلًا ﴿٥٠﴾ مَا
 أَشْهَدُهُمْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَا خَلَقَ
 أَنْفُسِهِمْ وَمَا كُنْتُ مُتَّخِذَ الْمُضِلِّينَ عَضُدًا ﴿٥١﴾
 وَيَوْمَ يَقُولُ نَادُوا شُرَكَاءِيَ الَّذِينَ زَعَمْتُمْ
 فَدَعَوْهُمْ فَلَمْ يَسْتَجِيبُوا لَهُمْ وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمْ مَوْبِقًا
 ﴿٥٢﴾ وَرَأَى الْمَجْرِمُونَ النَّارَ فَظَنُّوا أَنَّهُمْ مُوَاقِعُوهَا
 وَلَمْ يَجِدُوا عَنْهَا مَصْرِفًا ﴿٥٣﴾

مال و فرزندان زینت زندگی دنیاست، و کارهای ماندگار
 شایسته، نزد پروردگارت بهترین ثواب دارد، و بهترین امید
 است. ﴿٤٦﴾ و (بیاد بیاور) روزی که کوهها را به حرکت
 در آوریم، و زمین را آشکار (و صاف) می بینی، همگان را
 گرد می آوریم، و احدی از آنان را فرو نمی گذاریم.
 ﴿٤٧﴾ و ایشان به صف بر پروردگارت عرضه می شوند (و
 به آنها می فرماید: «همگی نزد ما آمدید، همان گونه که
 نخستین بار شمار را آفریدیم، بلکه شما گمان می کردید، ما
 هرگز موعدی برای شما قرار نخواهیم داد.» ﴿٤٨﴾ و کتاب
 (نامه ی اعمال) در آنجا گذارده می شود، پس گناهکاران را
 می بینی که از آنچه در آن است ترسانند، و می گویند: «ای
 وای بر ما، این چه کتابی است که هیچ عمل کوچک
 و بزرگی را فرو نگذاشته؛ مگر اینکه آن را به شمار آورده
 است؟!» و آنچه را انجام داده اند؛ حاضر یابند و پروردگارت
 به هیچ کس ستم نمی کند. ﴿٤٩﴾ و (ای پیامبر! برایشان بیان
 کن) زمانی که به فرشتگان گفتیم: «برای آدم سجده کنید»
 پس (همه) سجده کردند، بجز ابلیس - که از جن بود - و از
 فرمان پروردگارش سرپیچید، آیا او و فرزندان او به جای من
 دوستان خود می گیرید، در حالی که آنها دشمن شما
 هستند؟! ستمکاران چه جایگزین بدی دارند. ﴿٥٠﴾ من
 آنان (= ابلیس و فرزندان او) را به هنگام آفرینش آسمان و
 زمین، و نه به هنگام آفرینش خودشان حاضر نکردم. و من
 هیچ وقت گمراه کنندگان را دستیار و مددکار خود قرار نمی
 دهم (و اصلاً نیازی ندارم). ﴿٥١﴾ و (بیاد بیاورید) روزی را
 که خداوند می فرماید: شریک هائی را که برای من می
 پنداشتید، بخوانید (تا شما را از عذاب رها سازند). پس آنها
 را بخوانند، ولی اجابتشان نکنند، و ما در میان این دو گروه
 هلاکت گاهی قرار داده ایم. ﴿٥٢﴾ و گناهکاران آتش
 (دوزخ) را می بینند، پس یقین می کنند که در آن خواهند
 افتاد، و از آن هیچ راه گریزی نیابند. ﴿٥٣﴾

و به راستی در این قرآن، هر گونه مثلی برای مردم بیان کرده ایم، ولی انسان بیش از هر چیز به مجادله می پردازد. ﴿۵۴﴾ و چیزی مردم را باز نداشت از اینکه - وقتی هدایت به سویشان آمد - ایمان بیاورند، و از پروردگارشان طلب آموزش کنند؛ جز اینکه (می خواستند) سر نوشت پیشینیان برای آنان بیاید، یا عذاب در برابر شان قرار گیرد. ﴿۵۵﴾ و ما پیامبران را جز بشارت دهنده و هشدار دهنده نمی فرستیم، و کسانی که کافر شدند، همواره به باطل مجادله می کنند تا بوسیله آن، حق را از میان بردارند، و آیات و نشانه های من و آنچه به آن بیم داده شده اند به باد مسخره گرفتند. ﴿۵۶﴾ و چه کسی ستم کار تر از آن کسی است که به آیات پروردگارش پند داده شود، سپس از آن روی گرداند، و آنچه را با دستهای خود پیش فرستاده فراموش کرد؟! ما بر دلهای آنان پرده هایی افکنده ایم تا نفهمند، و در گوشه هایشان سنگینی (قرار داده ایم). و اگر آنها را به سوی هدایت بخوانی، پس هرگز هدایت نمی شوند. ﴿۵۷﴾ و پروردگارت آموخته، و صاحب رحمت است، اگر به خاطر آنچه مرتکب شده اند، آنها را مؤاخذه می کرد، قطعاً هر چه زود تر عذاب را برای آنها می فرستاد، ولی برای آنها موعدی است که هرگز از آن راه فراری نخواهند داشت. ﴿۵۸﴾ و این شهرها و آبادیها هنگامی که ستم کردند؛ هلاکشان نمودیم، و برای هلاکشان موعدی قرار دادیم. ﴿۵۹﴾ و (بیاد بیاور) هنگامی را که موسی به جوان (خدمتکار) خود (یوشع بن نون) گفت: «من دست از جستجو بر نمی دارم تا به محل بر خورد دو دریا برسم هر چند مدت طولانی به راه خود ادامه دهم». ﴿۶۰﴾ پس چون به محل برخورد دو دریا رسیدند، ماهی خود را (که برای تغذیه همراه داشتند) فراموش کردند و ماهی راه خود را در دریا پیش گرفت (و رفت). ﴿۶۱﴾

وَلَقَدْ صَرَّفْنَا فِي هَذَا الْقُرْآنِ لِلنَّاسِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ ۚ وَكَانَ الْإِنْسَانُ أَكْثَرَ شَيْءٍ جَدَلًا ۚ وَمَا مَنَعَ النَّاسَ أَنْ يُؤْمِنُوا إِذْ جَاءَهُمُ الْهُدَىٰ وَيَسْتَغْفِرُوا رَبَّهُمْ إِلَّا أَنْ تَأْتِيَهُمْ سُنَّةٌ الْأَوَّلِينَ أَوْ يَأْتِيَهُمُ الْعَذَابُ قُبُلًا ۚ وَمَا نُرْسِلُ الْمُرْسَلِينَ إِلَّا مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ ۚ وَتُجَدِّلُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِالْبَطْلِ لِيُذْخِرُوا بِهِ الْحَقُّ ۗ وَاتَّخَذُوا آيَاتِي وَمَا أُنذِرُوا هُزُوًا ۚ وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ ذُكِّرَ بِآيَاتِ رَبِّهِ فَأَعْرَضَ عَنْهَا وَنَسِيَ مَا قَدَّمَتْ يَدَاهُ ۗ إِنَّا جَعَلْنَا عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً أَنْ يَفْقَهُوهُ وَفِي آذَانِهِمْ وَقْرًا ۗ وَإِنْ تَدْعُهُمْ إِلَى الْهُدَىٰ فَلَنْ يَهْتَدُوا إِذًا أَبَدًا ۚ وَرَبُّكَ الْغَفُورُ ذُو الرَّحْمَةِ ۗ لَوْ يُؤَاخِذُهُمْ بِمَا كَسَبُوا لَعَجَلْ لَهُمُ الْعَذَابُ ۚ بَلْ لَهُمْ مَوْعِدٌ لَّنْ يَجِدُوا مِنْ دُونِهِ مَوْيلًا ۚ وَتِلْكَ الْقُرَىٰ ۚ أَهْلَكْنَاهُمْ لَمَّا ظَمَوْا وَجَعَلْنَا لِمَهْلِكِهِمْ مَوْعِدًا ۚ وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِفَتْنِهِ لَآ أَبْرُحَ حَتَّىٰ أَتِلْغَ مَجْمَعَ الْبَحْرَيْنِ أَوْ أَمْضِيَ حُقُبًا ۚ فَلَمَّا بَلَغَا مَجْمَعَ بَيْنَهُمَا نَسِيَا حُوتَهُمَا فَاتَّخَذَ سَبِيلَهُ فِي الْبَحْرِ سَرَبًا ۚ

فَلَمَّا جَاوَزَا قَالَ لِفَتْنِهِ ءَاتِنَا غَدَاءَنَا لَقَدْ لَقِينَا مِنْ سَفَرِنَا هَذَا نَصَبًا ﴿٦٢﴾ قَالَ أَرَأَيْتَ إِذْ أُوِينَا إِلَى الصَّخْرَةِ فَإِنِّي نَسِيتُ الْحُوتَ وَمَا أَنسَنِيهِ إِلَّا الشَّيْطَانُ أَنْ أَذْكُرَهُ ۚ وَاتَّخَذَ سَبِيلَهُ فِي الْبَحْرِ عَجَبًا ﴿٦٣﴾ قَالَ ذَلِكُمْ مَا كُنَّا نَبِغُ ۚ فَارْتَدَّا عَلَىٰ آثَارِهِمَا قَصَصًا ﴿٦٤﴾ فَوَجَدَا عَبْدًا مِنْ عِبَادِنَا ءَاتِيَنَّهُ رَحْمَةً مِّنْ عِنْدِنَا وَعَلَّمْنَاهُ مِن لَّدُنَّا عِلْمًا ﴿٦٥﴾ قَالَ لَهُ مُوسَىٰ هَلْ أَتَبِعَكَ عَلَىٰ أَنْ تُعَلِّمَ مِنَّمَا عَلَّمْتَ رُشْدًا ﴿٦٦﴾ قَالَ إِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا ﴿٦٧﴾ وَكَيْفَ تَصْبِرُ عَلَىٰ مَا لَمْ تُحِطْ بِهِ ۗ خُبْرًا ﴿٦٨﴾ قَالَ سَتَجِدُنِي إِن شَاءَ اللَّهُ صَابِرًا وَلَا أَعْصِي لَكَ أَمْرًا ﴿٦٩﴾ قَالَ فَإِنِ اتَّبَعْتَنِي فَلَا تَسْأَلْنِي عَنْ شَيْءٍ حَتَّىٰ أُحْدِثَ لَكَ مِنْهُ ذِكْرًا ﴿٧٠﴾ فَانطَلَقَا حَتَّىٰ إِذَا رَكِبَا فِي السَّفِينَةِ خَرَقَهَا ۖ قَالَ أَخْرَقْتُهَا لِتُغْرِقَ أَهْلَهَا لَقَدْ جِئْتَ شَيْئًا إِمْرًا ﴿٧١﴾ قَالَ أَلَمْ أَقُلْ إِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا ﴿٧٢﴾ قَالَ لَا تُؤَاخِذْنِي بِمَا نَسِيتُ وَلَا تُرْهِقْنِي مِنْ أَمْرِي عُسْرًا ﴿٧٣﴾ فَانطَلَقَا حَتَّىٰ إِذَا لَقِيَا غُلَامًا فَقَتَلَهُ ۖ قَالَ أَقْتَلْتُمْ نَفْسًا زَكِيَّةً بِغَيْرِ نَفْسٍ لَّقَدْ جِئْتَ شَيْئًا نُّكْرًا ﴿٧٤﴾

پس هنگامی که (از آنجا) گذشتند، (موسی) به جوان (خدمتکار) خود (یوشع) گفت: «غذایمان را بیاور، که سخت از این سفرمان خسته شده ایم.» ﴿٦٢﴾ گفت: «به یاد داری، هنگامی که (برای استراحت) به کنار آن تخته سنگ پناه بردیم، من (در آنجا) ماهی را فراموش کردم؛ و جز شیطان (کسی) آن را از یاد من نبرد تا به یادش باشم، و ماهی بطرز شگفت آوری راه خود را در دریا پیش گرفت.» ﴿٦٣﴾ (موسی) گفت: «آن همان چیزی بود که ما می خواستیم» پس جستجو کنان از همان راه باز گشتند. ﴿٦٤﴾ پس (در آنجا) بنده ای از بندگانم (= خضر) را یافتند که از جانب خود به او رحمتی عطا کرده و علم فراوانی از نزد خود به او آموخته بودیم. ﴿٦٥﴾ موسی به او گفت: «آیا از تو پیروی کنم تا از آنچه به تو آموخته شده و مایه رشد و صلاح است، به من بیاموزی؟» ﴿٦٦﴾ (خضر) گفت: «تو هرگز نمی توانی با من شکیبایی کنی! ﴿٦٧﴾ و چگونه می توانی بر چیزی که به (راز) آن آگاه نیستی، شکیبایی باشی؟!» ﴿٦٨﴾ (موسی) گفت: «به خواست خدا مرا شکیبایی خواهی یافت، و در هیچ کاری تو را نا فرمانی نکنم.» ﴿٦٩﴾ (خضر) گفت: «پس اگر همراهی مرا نمودی، از هیچ چیز می پرس تا آنکه خودم درباره ی آن برای تو سخن بگویم.» ﴿٧٠﴾ پس آن دو به راه افتادند، تا آنکه سوار کشتی شدند (خضر) کشتی را سوراخ کرد. (موسی) گفت: «آیا آن را سوراخ کردی تا سرنشینان آن غرق کنی؟ راستی چه کاربردی انجام دادی!» ﴿٧١﴾ (خضر) گفت: «آیا نگفتم تو هرگز نمی توانی با من شکیبایی کنی؟!» ﴿٧٢﴾ (موسی) گفت: «بخاطر آنچه فراموش کردم، مرا مؤاخذه مکن و از این کارم بر من سخت مگیر.» ﴿٧٣﴾ پس به راه خود ادامه دادند؛ تا هنگامی که به نوجوانی بر خوردند، پس (خضر) او را کشت، (موسی) گفت: «آیا انسان پاکی را، بدون آنکه کسی را کشته باشد؛ کشتی؟ براستی کار زشتی انجام دادی!» ﴿٧٤﴾

﴿۷۵﴾ قَالَ أَلَمْ أَقُلْ لَكَ إِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا
 ﴿۷۶﴾ قَالَ إِنْ سَأَلْتُكَ عَنْ شَيْءٍ بَعْدَهَا فَلَا تُصَحِّبْنِي قَدْ بَلَغْتَ مِنْ لَدُنِّي عُذْرًا ﴿۷۷﴾ فَأَنْطَلَقَا
 حَتَّىٰ إِذَا أَتَيَا أَهْلَ قَرْيَةٍ اسْتَطَعَمَا أَهْلَهَا فَأَبَوْا أَنْ
 يُضَيِّفُوهُمَا فَوَجَدَا فِيهَا جِدَارًا يُرِيدُ أَنْ يَنْقَضَ
 فَأَقَامَهُ ﴿۷۸﴾ قَالَ لَوْ شِئْتَ لَتَّخَذْتَ عَلَيْهِ أَجْرًا ﴿۷۹﴾
 قَالَ هَذَا فِرَاقُ بَيْنِي وَبَيْنِكَ سَأُنَبِّئُكَ بِتَأْوِيلِ مَا لَمْ
 تَسْتَطِعْ عَلَيْهِ صَبْرًا ﴿۸۰﴾ أَمَّا السَّفِينَةُ فَكَانَتْ
 لِمَسْكِينٍ يَعْمَلُونَ فِي الْبَحْرِ فَأَرَدْتُ أَنْ أَعِيبَهَا وَكَانَ
 وَرَاءَهُمْ مَلِكٌ يَأْخُذُ كُلَّ سَفِينَةٍ غَصْبًا ﴿۸۱﴾ وَأَمَّا
 الْغُلَامُ فَكَانَ أَبُوهُ مُؤْمِنِينَ فَخَشِينَا أَنْ يُرْهِقَهُمَا
 طُغْيَانًا وَكُفْرًا ﴿۸۲﴾ فَأَرَدْنَا أَنْ يُبَدِّلَهُمَا رَبُّهُمَا
 خَيْرًا مِنْهُ زَكَاةً وَأَقْرَبَ رُحْمًا ﴿۸۳﴾ وَأَمَّا الْجِدَارُ فَكَانَ
 لِغُلَامَيْنِ يَتِيمَيْنِ فِي الْمَدِينَةِ وَكَانَ تَحْتَهُ كَنْزٌ
 لَهُمَا وَكَانَ أَبُوهُمَا صَالِحًا فَأَرَادَ رَبُّكَ أَنْ يَبْلُغَا
 أَشُدَّهُمَا وَيَسْتَخْرِجَا كَنْزَهُمَا رَحْمَةً مِنْ رَبِّكَ وَمَا
 فَعَلْتُهُ عَنْ أَمْرِي ﴿۸۴﴾ ذَلِكَ تَأْوِيلُ مَا لَمْ تَسْطِعْ عَلَيْهِ
 صَبْرًا ﴿۸۵﴾ وَاسْأَلُونَا عَنْ ذِي الْقُرْنَيْنِ قُلْ
 سَأَتْلُوا عَلَيْكُمْ مِنْهُ ذِكْرًا ﴿۸۶﴾

گفت: «آیا به تو نگفتم که هرگز نمی توانی با من صبر کنی؟!» ﴿۷۵﴾ (موسی) گفت: «بعد از این اگر از تو درباره ی چیزی سؤال کردم، دیگر با من همراهی نکن، به راستی از جانب من معذور خواهی بود». ﴿۷۶﴾ پس به راه خود ادامه دادند، تا به اهل قریه ای رسیدند، از آنان خواستند که به ایشان غذا دهند، ولی آنان از مهمان نمودن آنان خود داری کردند. آنگاه در آنجا دیواری یافتند که می خواست فروریزد، پس (خضر) آن را راست و استوار کرد، (موسی) گفت: «اگر می خواستی (می توانستی) در مقابل این کار؛ مزدی بگیری» ﴿۷۷﴾ (خضر) گفت: «اینک زمان جدای من و تو فرا رسیده، بزودی تو را از راز (و حکمت) آنچه که نتوانستی در برابر آن صبر کنی؛ آگاه خواهم ساخت». ﴿۷۸﴾ اما کشتی، از آن بینوایانی بود که در دریا کار می کردند، پس من خواستم آن رامعیوب کنم، (چرا که) پشت سر آنها پادشاهی (ستمگر) بود که هر کشتی (سالمی) را بزور می گرفت. ﴿۷۹﴾ و اما نوجوان، پدر و مادرش (هر دو) با ایمان بودند، پس بیم داشتیم که آنان را به سرکشی و کفر وا دارد. ﴿۸۰﴾ از این رو، خواستیم که پروردگارشان فرزند پاکتر و پر محبت تری بجای او به آن دو عطاء فرماید. ﴿۸۱﴾ و اما دیوار، از آن دو نوجوان یتیم در آن شهر بود، و زیر آن، گنجی متعلق به آن دو وجود داشت، و پدرشان مردی صالح بود، پس پروردگارت خواست که آنان به حد بلوغ برسند و گنج خود را بیرون آورند، این رحمتی از پروردگارت بود، این (کارها) را من خود سرانه انجام ندادم، این بود راز(و حکمت) کارهای که نتوانستی در برابر آنها صبر کنی». ﴿۸۲﴾ و (ای پیامبر!) از تو درباره ی «ذوالقرنین» می پرسند؛ بگو: «به زودی چیزی از سر گذشت او برای شما خواهم خواند». ﴿۸۳﴾

إِنَّا مَكَّنَّا لَهُ فِي الْأَرْضِ وَءَاتَيْنَاهُ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ سَبَبًا ﴿٨٤﴾
فَاتَّبَعَ سَبَبًا ﴿٨٥﴾ حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ مَغْرِبَ الشَّمْسِ وَجَدَهَا
تَغْرُبُ فِي عَيْنٍ حَمِئَةٍ وَوَجَدَ عِنْدَهَا قَوْمًا قُلْنَا يَبْنَؤُا
الْقَرْيَتَيْنِ إِمَّا أَنْ نَتَّخِذَ فِيهِمْ حُسْنًا ﴿٨٦﴾
قَالَ أَمَّا مَنْ ظَلَمَ فَسَوْفَ نُعَذِّبُهُ ثُمَّ يُرَدُّ إِلَىٰ رَبِّهِ
فَيُعَذِّبُهُ عَذَابًا نُكْرًا ﴿٨٧﴾ وَأَمَّا مَنْ ءَامَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا
فَلَهُ جَزَاءٌ أَحْسَنُ ۖ وَسَنَقُولُ لَهُ مِنْ أَمْرِنَا يُسْرًا ﴿٨٨﴾
ثُمَّ اتَّبَعَ سَبَبًا ﴿٨٩﴾ حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ مَطْلِعَ الشَّمْسِ
وَجَدَهَا تَطْلُعُ عَلَىٰ قَوْمٍ لَمْ نَجْعَلْ لَهُمْ مِنْ دُونِهَا سِتْرًا
﴿٩٠﴾ كَذَٰلِكَ وَقَدْ أَحَطْنَا بِمَا لَدَيْهِ خُبْرًا ﴿٩١﴾ ثُمَّ اتَّبَعَ
سَبَبًا ﴿٩٢﴾ حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ بَيْنَ السَّدَّيْنِ وَجَدَ مِنْ
دُونِهِمَا قَوْمًا لَّا يَكَادُونَ يَفْقَهُونَ قَوْلًا ﴿٩٣﴾ قَالُوا يَبْنَؤُا
الْقَرْيَتَيْنِ إِنَّ يَأْجُوجَ وَمَأْجُوجَ مُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ فَهَلْ
نَجْعَلُ لَكَ خَرْجًا عَلَىٰ أَنْ تَجْعَلَ بَيْنَنَا وَبَيْنَهُمْ سَدًّا ﴿٩٤﴾
قَالَ مَا مَكَّنِّي فِيهِ رَبِّي خَيْرٌ فَأَعِينُونِي بِقُوَّةٍ أَجْعَلْ بَيْنَكُمْ
وَبَيْنَهُمْ رَدْمًا ﴿٩٥﴾ ءَاتُونِي زُبَرَ الْحَدِيدِ ۖ حَتَّىٰ إِذَا سَاوَىٰ
بَيْنَ الصَّدَفَيْنِ قَالَ انْفُخُوا ۖ حَتَّىٰ إِذَا جَعَلَهُ نَارًا قَالَ
ءَاتُونِي أُفْرِغْ عَلَيْهِ قِطْرًا ﴿٩٦﴾ فَمَا اسْطَعُوبُوا أَنْ يَظْهَرُوهُ
وَمَا اسْتَطَعُوا لَهُ نُقْبًا ﴿٩٧﴾

یقیناً ما به او در زمین قدرت و حکومت دادیم، و اسباب هر چیز را در اختیارش گذاشتیم. ﴿۸۴﴾ پس او (از این) اسباب (پیروی و) استفاده کرد. ﴿۸۵﴾ تا آن که به غروب گاه آفتاب رسید، (چنین به نظرش رسید) که خورشید در چشمه ای گل آلود و سیاه غروب می کند، و در آنجا مردمی را یافت، گفتیم: «ای ذوالقرنین! یا (آنان را) مجازات می کنی، و یا روش خوبی در باره ی آنها انتخاب می نمایی». ﴿۸۶﴾ (ذوالقرنین) گفت: «اما کسی که ستم کرده است، مجازات خواهیم کرد، سپس به سوی پروردگارش باز گردانده می شود، آنگاه او را مجازات سختی خواهد کرد. ﴿۸۷﴾ و اما کسی که ایمان آورد و کار شایسته انجام داد، پس (در آخرت) پاداشی نیکو دارد، و ما دستور، آسانی به او خواهیم داد». ﴿۸۸﴾ سپس از اسبابی (که در اختیارش بود) استفاده کرد. ﴿۸۹﴾ تا آنکه به جایگاه بر آمدن آفتاب رسید، (در آنجا) دید که آفتاب بر مردمانی طلوع می کند که در برابر (تابش) آفتاب برای شان پوششی قرار نداده بودیم. ﴿۹۰﴾ اینچنین بود (کار ذی القرنین) و به راستی ما از آنچه در اختیار داشت (و انجام می داد) کاملاً آگاه بودیم. ﴿۹۱﴾ سپس از وسایل و اسباب استفاده کرد. ﴿۹۲﴾ (و به سفر ادامه داد) تا به میان دو کوه رسید، و در کنار آن دو (کوه) مردمی را یافت که هیچ سخنی را نمی فهمیدند. ﴿۹۳﴾ (آنان به او) گفتند: «ای ذوالقرنین! یا جوج و مأجوج در این سرزمین فساد می کنند، پس آیا هزینه ای برای تو قرار دهیم، که میان ما و آنها سدی بسازی؟!». ﴿۹۴﴾ (ذوالقرنین) گفت: «آنچه پروردگارم در اختیار من قرار داده (از قدرت و ثروت) بهتر است (از آنچه شما پیشنهاد می کنید) پس مرا با نیرو یاری کنید، تا میان شما و آنها سد محکمی بسازم. ﴿۹۵﴾ قطعات بزرگ آهن برایم بیاورید، (و روی هم بچینید) تا وقتی که کاملاً میان دو کوه برابر کرد (و پوشانید)، گفت: «(در اطراف آن آتش بیفروزید) و در آن بدمید» (آنها دمیدند) تا وقتی قطعات آهن را سرخ و گداخته کرد. گفت: «(اکنون) مس ذوب شده برایم بیاورید؛ تا بر روی آن بریزم». ﴿۹۶﴾ (سر انجام سد محکمی ساخت) پس آنها (= یا جوج و مأجوج) اصلاً نتوانستند از آن بالا روند، و نتوانستند سوراخ و نقبی در آن ایجاد کنند. ﴿۹۷﴾

(آنگاه) گفت: «این از رحمت پروردگار من است (و تا خدا بخواهد پا برجا می ماند) اما هنگامی که وعده ی پروردگارم فرا رسد، آن را درهم می کوبد، و وعده ی پروردگارم حق است.» ﴿۹۸﴾ و در آن روز (که جهان پایان می پذیرد) ما آنها را (چنان) رها می کنیم که در هم موج می زنند، و در شیور دمیده می شود، سپس ما همه را (در یکجا) جمع می کنیم. ﴿۹۹﴾ و در آن روز، جهنم را بر کافران عرضه می داریم. ﴿۱۰۰﴾ (آن) کسانی که چشمانشان از یاد من در پرده ی (غفلت) بود، و توان شنیدن (حق) را نداشتند. ﴿۱۰۱﴾ آیا کسانی که کافر شدند؛ گمان می برند که بندگان مرا بجای من اولیای خود بگیرند؟! بی گمان ما جهنم را برای پذیرائی کافران آماده کرده ایم. ﴿۱۰۲﴾ (ای پیامبر!) بگو: «آیا شما را به زیان کارترین (مردم) در کارها، خبر دهیم. ﴿۱۰۳﴾ کسانی که تلاش و کوشش شان در زندگی دنیا تباه و ضایع شده، و با این حال گمان می کنند که کار نیک انجام می دهند.» ﴿۱۰۴﴾ آنها کسانی هستند که به آیات پروردگارشان و لقای او (در جهان آخرت) کافر شدند، در نتیجه اعمالشان تباه و نابود شد، سپس در روز قیامت برای آنها (ارزشی قائل نیستیم و) وزنی بر پا نخواهیم کرد. ﴿۱۰۵﴾ (آری) این (گونه) است سزای ایشان دوزخ است، بخاطر آنکه کافر شدند، و آیات من و پیامبرانم را مسخره گرفتند. ﴿۱۰۶﴾ بی گمان کسانی که ایمان آورده اند و کارهای شایسته انجام دادند، باغهای (بهشت) برین محل پذیرائی آنان خواهد بود. ﴿۱۰۷﴾ جاودانه در آن خواهند ماند و هرگز تقاضای نقل مکان از آنجا نمی کنند. ﴿۱۰۸﴾ (ای پیامبر!) بگو: «اگر دریا برای (نگارش) کلمات پروردگارم جوهر شود؛ قطعاً دریا به پایان می رسد، پیش از آنکه کلمات پروردگارم پایان یابد، هر چند همانند آن (دریا) به کمک آن بیاوریم.» ﴿۱۰۹﴾ (ای پیامبر!) بگو: «من فقط بشری هستم مثل شما، (امتیاز من این است که) به من وحی می شود، که تنها معبودتان معبود یگانه است، پس هر که به لقای پروردگارش امید دارد، باید کار شایسته انجام دهد، و هیچ کس را در عبادت پروردگارش شریک نسازد.» ﴿۱۱۰﴾

قَالَ هَذَا رَحْمَةٌ مِّن رَّبِّي فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ رَبِّي جَعَلَهُ دَكَّاءَ ۗ وَكَانَ وَعْدُ رَبِّي حَقًّا ﴿۹۸﴾ * وَتَرَكْنَا بَعْضَهُمْ يَوْمَئِذٍ يَمُوجُ فِي بَعْضٍ وَنُفِخَ فِي الصُّورِ فَجَمَعْنَاهُمْ جَمْعًا ﴿۹۹﴾ وَعَرَضْنَا جَهَنَّمَ يَوْمَئِذٍ لِّلْكَافِرِينَ عَرْضًا ﴿۱۰۰﴾ الَّذِينَ كَانَتْ أَعْيُنُهُمْ فِي غِطَاءٍ عَن ذِكْرِي وَكَانُوا لَا يَسْتَطِيعُونَ سَمْعًا ﴿۱۰۱﴾ أَفَحَسِبَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَن يَتَّخِذُوا عِبَادِي مِّن دُونِي أَوْلِيَاءَ إِنَّا أَعْتَدْنَا جَهَنَّمَ لِّلْكَافِرِينَ نَزْلًا ﴿۱۰۲﴾ قُلْ هَلْ نُنَبِّئُكُم بِالْأَخْسَرِينَ أَعْمَالًا ﴿۱۰۳﴾ الَّذِينَ ضَلَّ سَعِيَّهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَهُمْ يَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ مُّحْسِنُونَ صُنْعًا ﴿۱۰۴﴾ أُولَئِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ وَلِقَائِهِمْ فَحَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فَلَا نُقِيمُ لَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَزَنًا ﴿۱۰۵﴾ ذَٰلِكَ جَزَاءُ هُمَّ جَهَنَّمَ بِمَا كَفَرُوا وَتَّخَذُوا آيَاتِي وَرُسُلِي هُزُوعًا ﴿۱۰۶﴾ إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَانَتْ لَهُمْ جَنَّاتُ الْفِرْدَوْسِ نُزْلًا ﴿۱۰۷﴾ خَالِدِينَ فِيهَا لَا يَبْتَغُونَ عَنْهَا حِوَلًا ﴿۱۰۸﴾ قُلْ لَوْ كَانَ الْبَحْرُ مَدَادًا لَّكَلِمَتِ رَبِّي لَنَفِدَ الْبَحْرُ قَبْلَ أَنْ تَنفَدَ كَلِمَتُ رَبِّي وَلَوْ جِئْنَا بِمِثْلِهِ مَدَدًا ﴿۱۰۹﴾ قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُوحَىٰ إِلَيَّ أَنَّمَا إِلَهُكُمُ إِلَهٌُ وَاحِدٌ ۗ فَمَن كَانَ يَرْجُوا لِقَاءَ رَبِّهِ فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا صَالِحًا وَلَا يُشْرِكْ بِعِبَادَةِ رَبِّهِ ۗ أَحَدًا ﴿۱۱۰﴾

سوره مریم

سوره مریم

بسم الله الرحمن الرحيم

به نام خداوند بخشنده مهربان

كَهَيِّعَصَ ﴿١﴾ ذَكَرَ رَحْمَتِ رَبِّكَ عَبْدَهُ زَكَرِيَّا
 ﴿٢﴾ إِذْ نَادَى رَبَّهُ نِدَاءً خَفِيًّا ﴿٣﴾ قَالَ رَبِّ إِنِّي
 وَهَنَ الْعَظْمُ مِنِّي وَاسْتَعَلَ الرَّأْسُ شَيْبًا وَلَمْ أَكُنْ
 بِدُعَائِكَ رَبِّ شَقِيًّا ﴿٤﴾ وَإِنِّي خِفْتُ الْمَوَالِيَ مِنْ
 وَرَائِي وَكَانَتِ امْرَأَتِي عَاقِرًا فَهَبْ لِي مِنْ لَدُنْكَ
 وَلِيًّا ﴿٥﴾ يَرِثُنِي وَيَرِثُ مِنْ عَالٍ يَعْقُوبَ وَأَجْعَلْهُ
 رَبِّ رَضِيًّا ﴿٦﴾ يَزَكَرِيَّا إِنَّا نُبَشِّرُكَ بِغُلَامٍ اسْمُهُ
 يَحْيَى لَمْ نَجْعَلْ لَهُ مِنْ قَبْلُ سَمِيًّا ﴿٧﴾ قَالَ رَبِّ إِنِّي
 يَكُونُ لِي عِلْمٌ وَكَانَتِ امْرَأَتِي عَاقِرًا وَقَدْ بَلَغْتُ
 مِنَ الْكِبَرِ عِتِيًّا ﴿٨﴾ قَالَ كَذَلِكَ قَالَ رَبُّكَ
 هُوَ عَلَيَّ هَيِّنٌ وَقَدْ خَلَقْتُكَ مِنْ قَبْلُ وَلَمْ تَكُ
 شَيْئًا ﴿٩﴾ قَالَ رَبِّ اجْعَلْ لِي آيَةً قَالَ آيَتُكَ أَلَّا
 تُكَلِّمَ النَّاسَ ثَلَاثَ لَيَالٍ سَوِيًّا ﴿١٠﴾ فَخَرَجَ عَلَى
 قَوْمِهِ مِنَ الْمِحْرَابِ فَأَوْحَى إِلَيْهِمْ أَنْ سَبِّحُوا بُكْرَةً
 وَعَشِيًّا ﴿١١﴾

کهیعیص (کاف. ها. یا. عین. صاد). ﴿۱﴾ (این) بیان رحمت
 پروردگارت (نسبت) به بنده اش زکریا است. ﴿۲﴾ چون
 پروردگارش را به ندایی پنهان (به دعا) خواند. ﴿۳﴾ گفت:
 «پروردگارا! به راستی که استخوانم سست شده، و شعله ی
 پیری سرم را فرا گرفته (و موهایم سفید گشته است) و من
 (هرگز) در دعای تو، ای پروردگارم! محروم نبوده ام. ﴿۴﴾
 و به راستی که من بعد از (مرگ) خودم از وارثانم بیمناکم، و
 همسرم نازا (و عقیم) است، پس از نزد خویش وارثی به من
 عطا فرما. ﴿۵﴾ که وارث من و (نیز) وارث آل یعقوب باشد،
 و پروردگارا! او را پسندیده قرار ده». ﴿۶﴾ (خداوند فرمود
 : «ای زکریا! همانا ما تو را به پسر ی بشارت می دهیم که
 نامش یحیی است، (که) پیش از این همنامی برای او قرار
 نداده ایم». ﴿۷﴾ (زکریا) گفت: «پروردگارا! چگونه برای
 من پسر ی خواهد بود؟! درحالی که همسرم نازا است، و من
 (نیز) از شدت پیری به ناتوانی رسیده ام!» ﴿۸﴾ (فرشته)
 گفت: «این گونه است، پروردگارت فرموده است: این بر من
 آسان است، و به راستی پیش از این تو را آفریدم در حالی
 که چیزی نبود». ﴿۹﴾ (زکریا) گفت: «پروردگارا! برای
 من نشانه ای قرار ده» فرمود: «نشانه ی تو این است که سه
 شبانه (روز) در حالی که (تندرست و) سالمی؛ نتوانی با مردم
 سخن بگویی». ﴿۱۰﴾ پس (او) از محراب (= جایگاه
 عبادتش) بر قومش بیرون آمد، آنگاه به آنها اشاره کرد که:
 صبح و شام (خدا را) تسبیح گویند». ﴿۱۱﴾

يَحْيَىٰ خُذِ الْكِتَابَ بِقُوَّةٍ ۖ وَآتَيْنَاهُ الْحُكْمَ صَبِيًّا
 ﴿١٢﴾ وَحَنَانًا مِّن لَّدُنَّا وَزَكَاةً ۖ وَكَانَ تَقِيًّا ﴿١٣﴾
 وَبَرًّا بِوَالِدَيْهِ وَلَمْ يَكُن جَبَّارًا عَصِيًّا ﴿١٤﴾ وَسَلَّمٌ
 عَلَيْهِ يَوْمَ وُلِدَ وَيَوْمَ يَمُوتُ وَيَوْمَ يُبْعَثُ حَيًّا ﴿١٥﴾
 وَادَّكَّرَ فِي الْكِتَابِ مَرِيَمَ إِذِ انْتَبَذَتْ مِنْ أَهْلِهَا مَكَانًا
 شَرْقِيًّا ﴿١٦﴾ فَاتَّخَذَتْ مِنْ دُونِهِمْ حِجَابًا فَأَرْسَلْنَا
 إِلَيْهَا رُوحَنَا فَتَمَثَّلَ لَهَا بَشَرًا سَوِيًّا ﴿١٧﴾ قَالَتْ إِنِّي
 أَعُوذُ بِالرَّحْمَنِ مِنْكَ إِن كُنْتَ تَقِيًّا ﴿١٨﴾ قَالَ إِنَّمَا
 أَنَا رَسُولُ رَبِّكِ لِأَهَبَ لَكِ غُلَامًا زَكِيًّا ﴿١٩﴾
 قَالَتْ أَنَّى يَكُونُ لِي غُلَامٌ وَلَمْ يَمَسِّنِي بَشَرٌ وَلَمْ أَكُ
 بَغِيًّا ﴿٢٠﴾ قَالَ كَذَلِكَ قَالَ رَبُّكَ هُوَ عَلَيَّ هَيِّنٌ
 وَلِنَجْعَلَهُ آيَةً لِلنَّاسِ وَرَحْمَةً مِنَّا ۖ وَكَانَ أَمْرًا
 مَّقْضِيًّا ﴿٢١﴾ * فَحَمَلَتْهُ فَانْتَبَذَتْ بِهِ مَكَانًا
 قَصِيًّا ﴿٢٢﴾ فَأَجَاءَهَا الْمَخَاضُ إِلَىٰ جِذْعِ النَّخْلَةِ
 قَالَتْ يَلَيْتَنِي مِتُّ قَبْلَ هَذَا وَكُنْتُ نَسِيًّا مَّوَسِيًّا
 ﴿٢٣﴾ فَنَادَاهَا مِن تَحْتِهَا أَلَّا تَحْزَنِي قَدْ جَعَلَ رَبُّكِ
 تَحْتَكِ سَرِيًّا ﴿٢٤﴾ وَهَزِيءَ إِلَيْكَ بِجِذْعِ النَّخْلَةِ
 تُسْقِطُ عَلَيْكَ رَطْبًا جَنِيًّا ﴿٢٥﴾

(خداوند فرمود: ای زکریا! کتاب (تورات) را با قوت (و
 جدیت) بگیر، و در کودکی به او دانش (و نبوت) دادیم.
 ﴿۱۲﴾ و (نیز به او) شفقت و پاکیزگی از جانب خود (عطا
 کردیم). و (او) پرهیزگار بود. ﴿۱۳﴾ و (او) نسبت به پدر و
 مادرش نیکو کار بود، و سرکش (و) نافرمان نبود. ﴿۱۴﴾ و
 سلام بر او باد، روزی که متولد شد، و روزی که می میرد، و
 روزی که زنده برانگیخته می شود. ﴿۱۵﴾ و در (این) کتاب
 (قرآن) مریم را یاد کن، هنگامی که از خانواده اش کناره
 گرفت، (و در) ناحیه ی شرقی (بیت المقدس) مستقر شد.
 ﴿۱۶﴾ پس میان خود و آنها پرده ای کشید، آنگاه (ما) روح
 خود (= جبرئیل) را به سوی او فرستادیم، پس به هیئت انسانی
 کامل بر او ظاهر شد. ﴿۱۷﴾ (مریم) گفت: «همانا من از
 (شر) تو، به (خدای) رحمان پناه می برم، اگر تو پرهیزگار
 هستی». ﴿۱۸﴾ (فرشته) گفت: «یقیناً من فرستاده ی
 پروردگار تو هستم، تا پسر پاکیزه ای به تو ببخشم». ﴿۱۹﴾
 (مریم) گفت: «چگونه ممکن است مرا پسری باشد در حالی
 که تاکنون انسانی با من تماس نداشته است، و هرگز (زن)
 بدکاره ای (هم) نبوده ام؟!». ﴿۲۰﴾ (فرشته) گفت: «این
 گونه است، پروردگارت فرموده است: این (کار) بر من آسان
 است، و او را برای مردم نشانه ای قرار می دهیم، و (نیز)
 رحمتی از سوی ماست، و این امری است انجام یافته». ﴿۲۱﴾
 پس (مریم) به او بار دار شد، آنگاه با او به جایی دور دستی
 (رفت و از مردم) کناره گرفت. ﴿۲۲﴾ پس درد زایمان او را
 به سوی تنه ی (درخت) خرمايي کشاند، گفت: «ای کاش
 پیش از این مرده بودم، و بکلی از یادها رفته (و فراموش
 شده) بودم». ﴿۲۳﴾ ناگهان از (سمت) پایینش (فرشته یا
 عیسی) او را صدا زد که: «غمگین مباش، به راستی
 پروردگارت زیر (پای) تو چشمه ای (جاری) قرار داده است.
 ﴿۲۴﴾ و (این) تنه ی (درخت) خرما رابه طرف خود تکان
 بده، (که) رطب تازه ای بر تو فرو می ریزد. ﴿۲۵﴾»

پس (از آن) بخور و (از آب چشمه) بنوش، و دیدگان را (به این مولود) روشن دار، پس اگر کسی از انسانها را دیدی (با اشاره) بگو: «همانا من برای (خدای) رحمان روزه (سکوت) نذر کرده ام، لذا امروز با هیچ بشری سخن نمی گویم».

﴿۲۶﴾ پس (مریم) در حالی که او (= عیسی) را برداشته بود، نزد قومش آمد، گفتند: «ای مریم! به راستی کاری (بسیار) زشت (و شگفت انگیزی) انجام داده ای! ﴿۲۷﴾ ای خواهر هارون! پدرت مرد بدی نبود، و مادرت (نیز) زن بد کاره ای نبود!». ﴿۲۸﴾ پس (مریم) به او (= عیسی) اشاره کرد، گفتند: «چگونه با کسی که کودک کی است در گهواره، سخن بگوییم!؟ ﴿۲۹﴾ (عیسی) گفت: «من بنده ی خدا هستم، به من کتاب داده، و مرا پیامبر قرار داده است. ﴿۳۰﴾ و مرا هر جا که باشم پر برکت و فرخنده قرار داده، و تا زنده ام مرا به نماز و زکات سفارش کرده است. ﴿۳۱﴾ و (مرا) نسبت به مادرم نیکو کار (قرار داده) و مرا سرکش (و) بدبخت قرار نداده است. ﴿۳۲﴾ و سلام بر من، روزی که متولد شدم، و روزی که می میرم، و روزی که زنده برانگیخته شوم»

﴿۳۳﴾ این است (حکایت) عیسی پسر مریم، گفتار راستی که در آن تردید (و اختلاف) می کنند. ﴿۳۴﴾ (هرگز) شایسته خدا نیست که فرزندی برگردد، او منزه است، هرگاه کاری را فرمان دهد (و بخواهد)، فقط به آن می گوید: «موجود شو» پس (بی درنگ) موجود می شود. ﴿۳۵﴾ و (عیسی به قومش گفت: «یقیناً الله پروردگار من و پروردگار شماست، پس او را پرستش کنید، (که) راه راست این است».

﴿۳۶﴾ آنگاه گروه ها (ی یهود و نصاری) در میان خود اختلاف کردند، پس وای بر کسانی که کافر شدند، از حضور (در آن) روز بزرگ (قیامت). ﴿۳۷﴾ (آن) روزی که نزد ما می آیند، چه خوب شنوا و چه خوب بینا هستند، لیکن ستمکاران امروز در گمراهی آشکارند. ﴿۳۸﴾

فَكُلِي وَأَشْرَبِي وَقَرِّي عَيْنًا ۖ فَمَا تَرَيْنَ مِنَ الْبَشَرِ أَحَدًا فَقُولِي إِنِّي نَذَرْتُ لِلرَّحْمَنِ صَوْمًا فَلَنْ أُكَلِّمَ الْيَوْمَ إِنْسِيًّا ﴿٢٦﴾ فَأَتَتْ بِهِ قَوْمَهَا تَحْمِلُهُ ۗ قَالُوا يَمْرَأَتُ لَقَدْ جَعَلْتَ شَيْئًا فَرِيًّا ﴿٢٧﴾ يَتَأَخَّتُ هَارُونَ مَا كَانَ أَبُوكَ أَمْرًا سَوْءًا وَمَا كَانَتْ أُمُّكَ بَغِيًّا ﴿٢٨﴾ فَأَشَارَتْ إِلَيْهِ ۗ قَالُوا كَيْفَ نُكَلِّمُ مَنْ كَانَ فِي الْأَرْحَامِ صَبِيًّا ﴿٢٩﴾ قَالَ إِنِّي عَبْدُ اللَّهِ ءَاتَنِي الْكِتَابَ وَجَعَلَنِي نَبِيًّا ﴿٣٠﴾ وَجَعَلَنِي مُبَارَكًا أَيْنَ مَا كُنْتُ وَأَوْصَانِي بِالصَّلَاةِ وَالزَّكَاةِ مَا دُمْتُ حَيًّا ﴿٣١﴾ وَبَرًّا بِوَالِدَتِي وَلَمْ يَجْعَلْنِي جَبَّارًا شَقِيًّا ﴿٣٢﴾ وَالسَّلَامُ عَلَيَّ يَوْمَ وُلِدْتُ وَيَوْمَ أَمُوتُ وَيَوْمَ أُبْعَثُ حَيًّا ﴿٣٣﴾ ذَٰلِكَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ ؑ قَوْلَ الْحَقِّ الَّذِي فِيهِ يَمْتَرُونَ ﴿٣٤﴾ مَا كَانَ لِلَّهِ أَنْ يَتَّخِذَ مِنْ وُلَدٍ سُبْحٰنَهُ ۗ إِذَا قَضَىٰ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ﴿٣٥﴾ وَإِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَأَعْبُدُوهُ هٰذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ ﴿٣٦﴾ فَاخْتَلَفَ الْأَحْزَابُ مِنْ بَيْنِهِمْ ۗ فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ مَّشْهَدِ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿٣٧﴾ أَسْمِعْ بِهِمْ وَأَبْصِرْ يَوْمَ يَأْتُونَنَا لَكِنِ الظَّالِمُونَ الْيَوْمَ فِي ضَلٰلٍ مُّبِينٍ ﴿٣٨﴾

و (ای پیامبر!) آنها را از روز حسرت بترسان، آنگاه که کار پایان پذیرد، و آنها (همچنان) در غفلتند و ایمان نمی آورند. ﴿۳۹﴾ همانا ماییم که زمین و کسانی را که بر آن هستند، به ارث می بریم، و (همگی) به سوی ما باز گردانده می شوند. ﴿۴۰﴾ و (ای پیامبر!) در (این) کتاب ابراهیم را یاد کن، بی گمان او پیامبری راستگو بود. ﴿۴۱﴾ هنگامی که به پدرش گفت: «ای پدر جان! چرا چیزی را پرستش می کنی که نه می شود و نه می بیند، و نه هیچ نیازی از تو بر آورده می سازد؟! ﴿۴۲﴾ ای پدر جان! یقیناً (از جانب خدا) دانشی برای من آمده که برای تو نیامده است، پس از من پیروی کن، تا تو را به راه راست هدایت کنم. ﴿۴۳﴾ ای پدرجان! شیطان را پرستش نکن، زیرا که شیطان نسبت به (خداوند) رحمان نافرمان بود. ﴿۴۴﴾ ای پدر جان! من از این می ترسم که از (سوی خداوند) رحمان عذابی به تو برسد، آنگاه از دوستان شیطان (و همنشینان او در آتش) باشی. ﴿۴۵﴾ (پدرش) گفت: «ای ابراهیم! آیا تو از معبود های من روی گردانی؟ اگر باز نیایی، قطعاً تو را سنگسار می کنم، و برای مدت طولانی از من دور شو». ﴿۴۶﴾ (ابراهیم) گفت: «سلام بر تو! به زودی از پروردگرم برای تو طلب آمرزش خواهم کرد، بی گمان او نسبت به من مهربان است. ﴿۴۷﴾ و از شما و آنچه به جای خدا می خوانید، کناره گیری می کنم، و پروردگرم را می خوانم، امید است که در خواندن پروردگرم محروم نباشم». ﴿۴۸﴾ پس چون از آنها و آنچه به جای خدا می پرستیدند کناره گیری کرد، اسحاق و یعقوب را به او بخشیدیم، و هر یک (از آنان) را پیامبر گردانیدیم. ﴿۴۹﴾ و از رحمت خود به آنها عطا کردیم، و برای شان (در میان امتها) ذکر خیر بلند آوازه ای قرار دادیم. ﴿۵۰﴾ و (ای پیامبر!) در (این) کتاب موسی را یاد کن، به راستی او مخلص بود، و فرستاده ای پیامبر بود. ﴿۵۱﴾

وَأَنْذَرَهُمْ يَوْمَ الْحَسْرَةِ إِذْ قُضِيَ الْأَمْرُ وَهُمْ فِي غَفْلَةٍ وَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٣٩﴾ إِنَّا نَحْنُ نَرِثُ الْأَرْضَ وَمَنْ عَلَيْهَا وَإِلَيْنَا يُرْجَعُونَ ﴿٤٠﴾ وَادْكُرْ فِي الْكِتَابِ إِبْرَاهِيمَ إِنَّهُ كَانَ صِدِّيقًا نَبِيًّا ﴿٤١﴾ إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ يَا أَبَتِ لِمَ تَعْبُدُ مَا لَا يَسْمَعُ وَلَا يُبْصِرُ وَلَا يُغْنِي عَنْكَ شَيْئًا ﴿٤٢﴾ يَا أَبَتِ إِنِّي قَدْ جَاءَنِي مِنَ الْعِلْمِ مَا لَمْ يَأْتِكَ فَاتَّبِعْنِي أَهْدِكَ صِرَاطًا سَوِيًّا ﴿٤٣﴾ يَا أَبَتِ لَا تَعْبُدِ الشَّيْطَانَ إِنَّ الشَّيْطَانَ كَانَ لِلرَّحْمَنِ عَصِيًّا ﴿٤٤﴾ يَا أَبَتِ إِنِّي أَخَافُ أَنْ يَمَسَّكَ عَذَابٌ مِنَ الرَّحْمَنِ فَتَكُونَ لِلشَّيْطَانِ وَلِيًّا ﴿٤٥﴾ قَالَ أَرَأَيْتَ أَنْتَ عَنْ ءَالِهَتِي يَا إِبْرَاهِيمُ لَئِن لَّمْ تَنْتَهَ لِأَرْجُمَنَّكَ وَأَهْجُرَنِي مَلِيًّا ﴿٤٦﴾ قَالَ سَلِّمْ عَلَيْكَ سَأَسْتَغْفِرُ لَكَ رَبِّي إِنَّهُ كَانَ بِي حَفِيًّا ﴿٤٧﴾ وَأَعْتَرْتُكُمْ وَمَا تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَأَدْعُوا رَبِّي عَسَىٰ أَلَا أَكُونَ بِدُعَاءِ رَبِّي شَقِيًّا ﴿٤٨﴾ فَلَمَّا أَعْتَرَهُمْ وَمَا يَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ كُلًّا جَعَلْنَا نَبِيًّا ﴿٤٩﴾ وَوَهَبْنَا لَهُمْ مِنْ رَحْمَتِنَا وَجَعَلْنَا لَهُمْ لِسَانَ صِدْقٍ عَلِيًّا ﴿٥٠﴾ وَادْكُرْ فِي الْكِتَابِ مُوسَىٰ إِنَّهُ كَانَ مُخْلَصًا وَكَانَ رَسُولًا نَبِيًّا ﴿٥١﴾

و (ما) او را از طرف راست (کوه) طور ندا دادیم، و رازگویان او را (به خود) نزدیک ساختیم. ﴿۵۲﴾ و (ما) از رحمت خود برادرش هارون را - که پیامبر بود - به او عطا کردیم. ﴿۵۳﴾ و در (این) کتاب اسماعیل را یاد کن، بی گمان او راست وعده، و فرستاده ای پیامبر بود. ﴿۵۴﴾ و (او همواره) خانواده اش را به نماز و زکات فرمان می داد، و نزد پروردگارش پسندیده بود. ﴿۵۵﴾ و در (این) کتاب ادريس را یاد کن بی شک او پیامبری راستگو بود. ﴿۵۶﴾ و (ما) او را به جایگاهی بلند فرا بردیم. ﴿۵۷﴾ اینان کسانی از پیامبران بودند که خداوند بر آنان انعام کرده بود، از فرزندان آدم و از کسانی که با نوح (بر کشتی) سوار کردیم، و از فرزندان ابراهیم و اسرائیل (= یعقوب) و از کسانی که آنها را هدایت کردیم و بر گزیدیم. چون آیات (خداوند) رحمان بر آنها تلاوت می شد، سجد کنان و گریان (به خاک) می افتادند. ﴿۵۸﴾ آنگاه پس از آنان (فرزندان) نا خلفانی جانشین شدند که نماز را (ضایع و) ترک کردند و از شهوات پیروی کردند، پس به زودی (کیفر) گمراهی (خود) را خواهند یافت. ﴿۵۹﴾ مگر آن که توبه کرد و ایمان آورد، و کار شایسته انجام داد، پس اینان به بهشت داخل می شوند، و بر آنان هیچ ستمی نخواهند شد. ﴿۶۰﴾ باغهایی (بهشتی) جاودانی است که (خداوند) رحمان به غیب (= نادیده) بندگانش را به آن وعده داده است، مسلماً وعده ی او فرا خواهد رسید. ﴿۶۱﴾ در آنجا سخن بیهوده نمی شنوند، جز سلام (می شنوند) و بر آنها (هر) صبح و شام روزی شان (در بهشت آماده) است. ﴿۶۲﴾ این همان بهشتی است که از (میان) بندگانمان (به) آن کسی که (در دنیا) پرهیزگار بوده به ارث می دهیم. ﴿۶۳﴾ و (جبرئیل به پیامبر عرض کرد:) (ما فرشتگان) جز به فرمان پروردگارت نازل نمی شویم، (آگاهی از) آنچه پیش روی ما، و آنچه پشت سرما، و آنچه میان این دو است، (همه) از آن اوست، و پروردگارت هر گز فراموشکار نیست. ﴿۶۴﴾

وَنَدَدَيْنَهُ مِنْ جَانِبِ الطُّورِ الْأَيْمَنِ وَقَرَّبْنَاهُ نَجِيًّا
 ﴿۵۲﴾ وَوَهَبْنَا لَهُ مِنْ رَحْمَتِنَا أَخَاهُ هَارُونَ نَبِيًّا ﴿۵۳﴾
 وَأَذْكُرُ فِي الْكِتَابِ إِسْمَاعِيلَ إِنَّهُ كَانَ صَادِقَ الْوَعْدِ
 وَكَانَ رَسُولًا نَبِيًّا ﴿۵۴﴾ وَكَانَ يَأْمُرُ أَهْلَهُ بِالصَّلَاةِ
 وَالزَّكَاةِ وَكَانَ عِنْدَ رَبِّهِ مَرْضِيًّا ﴿۵۵﴾ وَأَذْكُرُ فِي
 الْكِتَابِ إِدْرِيْسَ إِنَّهُ كَانَ صِدِّيقًا نَبِيًّا ﴿۵۶﴾
 وَرَفَعْنَاهُ مَكَانًا عَلِيًّا ﴿۵۷﴾ أُولَئِكَ الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ
 عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيِّينَ مِنْ ذُرِّيَّةِ آدَمَ وَمِمَّنْ حَمَلْنَا مَعَ
 نُوحٍ وَمِنْ ذُرِّيَّةِ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْرَائِيلَ وَمِمَّنْ هَدَيْنَا
 وَاجْتَبَيْنَا إِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ آيَاتُ الرَّحْمَنِ خَرُّوا
 سُجَّدًا وَبُكِيًّا ﴿۵۸﴾ خَلَفَ مِنْ بَعْدِهِمْ خَلْفٌ
 أَضَاعُوا الصَّلَاةَ وَاتَّبَعُوا الشَّهْوَاتِ فَسَوْفَ يَلْقَوْنَ
 عَذَابًا ﴿۵۹﴾ إِلَّا مَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا
 فَأُولَئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ وَلَا يُظْلَمُونَ شَيْئًا ﴿۶۰﴾
 جَنَّاتٍ عِدْنٍ الَّتِي وَعَدَ الرَّحْمَنُ عِبَادَهُ بِالْغَيْبِ
 إِنَّهُ كَانَ وَعْدُهُ مَأْتِيًّا ﴿۶۱﴾ لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا
 إِلَّا سَلَامًا وَهُمْ فِيهَا فِيهَا بُكْرَةٌ وَعِشْيًا ﴿۶۲﴾ تِلْكَ
 الْجَنَّةُ الَّتِي نُورِثُ مِنْ عِبَادِنَا مَنْ كَانَ تَقِيًّا ﴿۶۳﴾ وَمَا
 نَنْزَلُ إِلَّا بِأَمْرِ رَبِّكَ لَهُ مَا بَيْنَ أَيْدِينَا وَمَا خَلْفَنَا
 وَمَا بَيْنَ ذَلِكَ وَمَا كَانَ رَبُّكَ نَسِيًّا ﴿۶۴﴾

همان) پروردگار آسمانها و زمین، و آنچه میان آن دو است، پس او را پرستش کن، و بر عبادتش شکبیا (و پایدار) باش. آیا (مانند) (و) همنامی برای او می شناسی؟ ﴿۶۵﴾ و انسان (کافر) می گوید: «آیا زمانی که بمیریم، زنده (از گور) بیرون آورده خواهیم شد؟! ﴿۶۶﴾ آیا انسان به یاد نمی آورد که ما پیش از این او را آفریدیم در حالی که هیچ چیز نبود؟! ﴿۶۷﴾ پس سوگند به پروردگارت که محققاً (همه ی) آنها را با شیاطین محشور خواهیم کرد، سپس (همه ی) آنها را به زانو در آمده پیرامون جهنم حاضر می سازیم. ﴿۶۸﴾ آنگاه از هر گروه، کسانی را که در برابر (فرمان خداوند) رحمان (از همه) سرکش تر (و پر جرات تر) بوده اند، جدا خواهیم کرد. ﴿۶۹﴾ سپس ما به (حال) کسانی که (برای سوختن) در آتش (جهنم) سزاوارترند؛ دانا تریم. ﴿۷۰﴾ و هیچ یک از شما نیست؛ مگر آن که وارد آن (= جهنم) شود، این (وعده) بر پروردگارت فرمانی حتمی (و شدنی) است. ﴿۷۱﴾ سپس کسانی را که تقوا پیشه کردند از آن رهایی می بخشیم، و ستمکاران را به زانو در آمده در آن رها می کنیم. ﴿۷۲﴾ و هنگامی که آیات روشن ما بر آنها تلاوت شود، کسانی که کافر شدند به کسانی که ایمان آوردند؛ می گویند: «کدام یک از دو گروه (ما و شما) در جایگاه (و مقام) بهتر، و از لحاظ محفل، (محفلشان) نیکو تر است». ﴿۷۳﴾ چه بسیار نسله را پیش از آنان نابود کردیم که آنها از لحاظ ثروت از اینها بهتر بودند و ظاهر شان (نیز) آراسته تر بود. ﴿۷۴﴾ (ای پیامبر!) بگو: «کسی که در گمراهی است، پس (خداوند) رحمان (از روی استدراج) او را به فزونی مهلت دهد، تا زمانی که آنچه را به آن وعده داده شده اند؛ یا عذاب و یا قیامت را ببینند، آنگاه به زودی خواهند دانست چه کسی جایگاهش بدتر، و سپاهش نا توان تر است. ﴿۷۵﴾ و کسانی که هدایت یافته اند، خداوند بر هدایشان می افزاید، و (آثار و) نیکهای شایسته ماندگار در نزد پروردگارت پاداش بهتر، و عاقبت خوبتر دارد. ﴿۷۶﴾»

رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا فَاعْبُدْهُ
وَأَصْطَبِرْ لِعِبَادَتِهِ هَلْ تَعْلَمُ لَهُ سَمِيًّا ﴿٦٥﴾
وَيَقُولُ الْإِنْسَانُ أَإِذَا مَا مِتُّ لَسَوْفَ أُخْرَجُ حَيًّا
﴿٦٦﴾ أَوْ لَا يَذْكُرُ الْإِنْسَانُ أَنَا خَلَقْنَاهُ مِنْ قَبْلُ
وَلَمْ يَكُ شَيْئًا ﴿٦٧﴾ فَوَرَبِّكَ لَنَحْشُرَنَّهُمْ
وَالشَّيَاطِينَ ثُمَّ لَنُحْضِرَنَّهُمْ حَوْلَ جَهَنَّمَ جِثِيًّا ﴿٦٨﴾
ثُمَّ لَنَنْزِعَنَّ مِنْ كُلِّ شِيعَةٍ أَيُّهُمْ أَشَدُّ عَلَى الرَّحْمَنِ
عِتِيًّا ﴿٦٩﴾ ثُمَّ لَنَحْنُ أَعْلَمُ بِالَّذِينَ هُمْ أَوْلَىٰ بِهَا صِلِيًّا
﴿٧٠﴾ وَإِنْ مِنْكُمْ إِلَّا وَارِدُهَا كَانَ عَلَىٰ رَبِّكَ حَتْمًا
مَقْضِيًّا ﴿٧١﴾ ثُمَّ نُنَجِّي الَّذِينَ اتَّقَوْا وَنَذَرُ
الظَّالِمِينَ فِيهَا جِثِيًّا ﴿٧٢﴾ وَإِذَا تُلِيٰ عَلَيْهِمْ
ءَايَاتُنَا بَيِّنَاتٍ قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ ءَامَنُوا أَيُّ
الْفَرِيقَيْنِ خَيْرٌ مَّقَامًا وَأَحْسَنُ نَدِيًّا ﴿٧٣﴾ وَكَمْ
أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِّن قَرْنٍ هُمْ أَحْسَنُ أَثْنًا وَرِءِيًّا ﴿٧٤﴾
قُلْ مَنْ كَانَ فِي الضَّلَالَةِ فَلْيَمْدُدْ لَهُ الرَّحْمَنُ مَدًّا
حَتَّىٰ إِذَا رَأَوْا مَا يُوعَدُونَ إِمَّا الْعَذَابَ وَإِمَّا السَّاعَةَ
فَسَيَعْلَمُونَ مَنْ هُوَ شَرٌّ مَّكَانًا وَأَضْعَفُ جُنْدًا
﴿٧٥﴾ وَيَزِيدُ اللَّهُ الَّذِينَ أَهْتَدُوا هُدًى وَالْبَاقِيَتُ
الضَّالِّحَتُ خَيْرٌ عِنْدَ رَبِّكَ ثَوَابًا وَخَيْرٌ مَّرَدًّا ﴿٧٦﴾

أَفْرَأَيْتَ الَّذِي كَفَرَ بِآيَاتِنَا وَقَالَ لَأُوتِينَ مَا لَمْ
 وَأَوْلَادًا ﴿٧٧﴾ أَطَّلَعَ الْغَيْبَ أَمِ اتَّخَذَ عِنْدَ الرَّحْمَنِ
 عَهْدًا ﴿٧٨﴾ كَلَّا سَنَكْتُبُ مَا يَقُولُ وَنَمُدُّ لَهُ
 مِنَ الْعَذَابِ مَدًّا ﴿٧٩﴾ وَنُرِثُهُ مَا يَقُولُ وَيَأْتِينَا
 فَرْدًا ﴿٨٠﴾ وَاتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ آلِهَةً لِيَكُونُوا
 لَهُمْ عِزًّا ﴿٨١﴾ كَلَّا سَيَكْفُرُونَ بِعِبَادَتِهِمْ وَيَكُونُونَ
 عَلَيْهِمْ ضِدًّا ﴿٨٢﴾ أَلَمْ تَرَ أَنَا أَرْسَلْنَا الشَّيْطِينَ عَلَى
 الْكَافِرِينَ تَؤُزُّهُمْ أَزًّا ﴿٨٣﴾ فَلَا تَعْجَلْ عَلَيْهِمْ إِنَّمَا
 نَعُدُّ لَهُمْ عَدًّا ﴿٨٤﴾ يَوْمَ نَحْشُرُ الْمُتَّقِينَ إِلَى الرَّحْمَنِ
 وَفِدًّا ﴿٨٥﴾ وَنَسُوقُ الْمُجْرِمِينَ إِلَى جَهَنَّمَ وَرِدًّا ﴿٨٦﴾
 لَا يَمْلِكُونَ الشَّفْعَةَ إِلَّا مَنْ اتَّخَذَ عِنْدَ الرَّحْمَنِ
 عَهْدًا ﴿٨٧﴾ وَقَالُوا اتَّخَذَ الرَّحْمَنُ وَلَدًا ﴿٨٨﴾ لَقَدْ
 جِئْتُمْ شَيْئًا إِدًّا ﴿٨٩﴾ تَكَادُ السَّمَوَاتُ يَتَفَطَّرَنَّ
 مِنْهُ وَتَنْشَقُّ الْأَرْضُ وَتَخِرُّ الْجِبَالُ هَدًّا ﴿٩٠﴾ أَنْ
 دَعَوْا لِلرَّحْمَنِ وَلَدًا ﴿٩١﴾ وَمَا يَنْبَغِي لِلرَّحْمَنِ أَنْ
 يَتَّخِذَ وَلَدًا ﴿٩٢﴾ إِنْ كُلُّ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ
 وَالْأَرْضِ إِلَّا آتَى الرَّحْمَنِ عَبْدًا ﴿٩٣﴾ لَقَدْ
 أَحْصَيْنَاهُمْ وَعَدَّهُمْ عَدًّا ﴿٩٤﴾ وَكُلُّهُمْ آتِيهِ يَوْمَ
 الْقِيَامَةِ فَرْدًا ﴿٩٥﴾

آیا دیده ای کسی که به آیات ما کافر شد، و گفت: «قطعاً مال و فرزند (فراوانی) به من داده خواهد شد»؟! ﴿٧٧﴾ آیا بر غیب آگاهی یافته است، یا نزد (خدای) رحمان عهدهی گرفته است؟! ﴿٧٨﴾ (هرگز) چنین نیست، (ما) به زودی آنچه را می گوید خواهیم نوشت، و بر عذاب او بسیار می افزاییم. ﴿٧٩﴾ و آنچه را می گوید از او می گیریم، و تنها نزد ما می آید. ﴿٨٠﴾ و (آنها) به جای خدا معبودانی را (برای خود) بر گزیدند، تا سبب عزتشان باشد. ﴿٨١﴾ چنین نیست، (بلکه) به زودی (معبودها) عبادت آنان را انکار خواهند کرد، و بر ضدشان برخیزند. ﴿٨٢﴾ (ای پیامبر!) آیا ندیدی که ما شیاطین را بر کافران فرستادیم (و مسلط نبودیم) تا آنها را سخت بر انگیزند. ﴿٨٣﴾ پس (ای پیامبر!) درباره ی آنها شتاب نکن، ما با دقت (اجل و اعمال) آنها را می شماریم. ﴿٨٤﴾ روزی که پرهیز گاران را (دسته جمعی) - به صورت مهمان - به سوی (خداوند) رحمان گرد آوریم. ﴿٨٥﴾ و مجرمان را تشنه کام به سوی جهنم برانیم. ﴿٨٦﴾ آنها مالک شفاعت نیستند؛ مگر کسی که نزد (خداوند) رحمان عهدهی گرفته باشد. ﴿٨٧﴾ و (مشرکان) گفتند: «(خداوند) رحمان فرزندی (برای خود) برگزیده است». ﴿٨٨﴾ به راستی چیزی بسیار زشت (و زننده ای، در میان) آوردید. ﴿٨٩﴾ نزدیک است آسمانها از این (سخن) از هم متلاشی گردد، و زمین شکافته شود، و کوهها درهم شکافته فرو ریزند. ﴿٩٠﴾ (از این رو) که برای (خداوند) رحمان فرزندی ادعا کرده اند. ﴿٩١﴾ و هرگز برای (خداوند) رحمان سزاوار نیست که فرزندی بر گزیند. ﴿٩٢﴾ هیچ چیز در آسمانها و زمین نیست؛ مگر این که به بندگی سوی (خداوند) رحمان بیاید. ﴿٩٣﴾ یقیناً (خداوند همه ی) آنها را سر شماری کرده، و به دقت شمرده است، ﴿٩٤﴾ و همه ی آنها روز قیامت، تنها نزد او حاضر می شوند. ﴿٩٥﴾

بی گمان کسانی که ایمان آوردند و کارهای شایسته انجام دادند، (خداوند) رحمان برای آنها محبتی (در دلها) قرار می دهد. ﴿۹۶﴾ پس همانا (ای پیامبر!) ما آن (=قرآن) به زبان تو آسان نمودیم، تا پرهیز گاران را با آن بشارت دهی، و گروه ستیزه گران (سر سخت) را با آن هشدار دهی. ﴿۹۷﴾ و چه بسیار نسله‌ها که پیش از آنها هلاک کردیم، آیا کسی از آنها را احساس می کنی، یا کمترین صدایی از آنها می شنوی؟! ﴿۹۸﴾

إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَيَجْعَلُ لَهُمُ الرَّحْمَنُ وُدًّا ﴿۹۶﴾ فَإِنَّمَا يَسَّرْنَاهُ بِلِسَانِكَ لِتُبَشِّرَ بِهِ الْمُتَّقِينَ وَتُنذِرَ بِهِ قَوْمًا لُدًّا ﴿۹۷﴾ وَكَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُم مِّن قَرْنٍ هَلْ نُحِشُ مِنْهُمْ مِّنْ أَحَدٍ أَوْ تَسْمَعُ لَهُمْ رِكْرًا ﴿۹۸﴾

سوره طه

به نام خداوند بخشنده مهربان

طه (طا. ها). ﴿۱﴾ (ای پیامبر! ما) قرآن را بر تو نازل نکردیم که به مشقت افتی. ﴿۲﴾ مگر (آن) یاد آوری برای کسی است که (از خدا) می ترسد. ﴿۳﴾ (این قرآن) فرو فرستاده شده از سوی کسی که زمین و آسمانهای بلند را آفریده است. ﴿۴﴾ (خداوند) رحمان (است که) بر عرش قرار گرفت. ﴿۵﴾ از آن اوست آنچه در آسمانها و آنچه در زمین، و آنچه میان آن دو است، و آنچه زیر خاک (پنهان) است. ﴿۶﴾ و اگر سخن آشکارا بگویی (یا آن را پنهان داری) بی گمان او (راز) پنهان و نهان تر را می داند. ﴿۷﴾ (او) الله است، که هیچ معبودی جز او نیست؛ نامهای نیکو از آن اوست. ﴿۸﴾ (ای پیامبر!) آیا خبر موسی به تو رسیده است؟ ﴿۹﴾ هنگامی که آتشی را (از دور) دید، پس به خانواده ی خود گفت: «(لحظه ای) درنگ کنید، همانا من آتشی را دیده ام شاید شعله ای از آن برای شما بیاورم، یا بر آن آتش راهنمایی بیابم». ﴿۱۰﴾ پس چون نزد آن (آتش) آمد، ندا داده شد که: «ای موسی! ﴿۱۱﴾ همانا من پروردگار تو هستم، پس کفشهایت را بیرون کن، که تو در وادی مقدس طوی هستی. ﴿۱۲﴾

سورة طه

بسم الله الرحمن الرحيم

طه ﴿۱﴾ مَا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْقُرْآنَ لِتَشْقَى ﴿۲﴾ إِلَّا تَذَكْرَةً لِّمَن تَخْشَى ﴿۳﴾ تَنْزِيلًا مِّمَّنْ خَلَقَ الْأَرْضَ وَالسَّمَوَاتِ الْعُلَى ﴿۴﴾ الرَّحْمَنُ عَلَى الْعَرْشِ اسْتَوَى ﴿۵﴾ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَمَا تَحْتَ الثَّرَى ﴿۶﴾ وَإِن تَجْهَر بِالْقَوْلِ فَإِنَّهُ يَعْلَمُ السِّرَّ وَأَخْفَى ﴿۷﴾ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى ﴿۸﴾ وَهَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ مُوسَى ﴿۹﴾ إِذْ رَأَى نَارًا فَقَالَ لِأَهْلِهِ امْكُثُوا إِنِّي آنَسْتُ نَارًا لَّعَلِّي آتِيكُم مِّنْهَا بِقَبَسٍ أَوْ أَجْدٍ عَلَى النَّارِ هُدًى ﴿۱۰﴾ فَلَمَّا أَتَاهَا نُودِيَ يَمْوَسَى ﴿۱۱﴾ إِنِّي أَنَا رَبُّكَ فَاحْلَعْ نَعْلَيْكَ إِنَّكَ بِالْوَادِ الْمُقَدَّسِ طُوًى ﴿۱۲﴾

وَأَنَا أَخْتَرْتُكَ فَاسْتَمِعْ لِمَا يُوحَىٰ ﴿١٠﴾ إِنَّنِي أَنَا اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدْنِي وَأَقِمِ الصَّلَاةَ لِذِكْرِي ﴿١١﴾ إِنَّ السَّاعَةَ آتِيَةٌ أَكَادُ أُخْفِيهَا لِتُجْزَىٰ كُلُّ نَفْسٍ بِمَا تَسَعَىٰ ﴿١٢﴾ فَلَا يَصُدُّنكَ عَنْهَا مَنْ لَا يُؤْمِنُ بِهَا وَاتَّبَعَ هَوَاهُ فَتَرْدَىٰ ﴿١٣﴾ وَمَا تَلَكَ بِيَمِينِكَ يَمُوسَىٰ ﴿١٤﴾ قَالَ هِيَ عَصَايَ أَتَوَكَّأُ عَلَيْهَا وَأَهُشُّ بِهَا عَلَىٰ غَنَمِي وَلِيَ فِيهَا مَآرِبُ أُخْرَىٰ ﴿١٥﴾ قَالَ أَلْقَاهَا يَمُوسَىٰ ﴿١٦﴾ فَأَلْقَاهَا فَإِذَا هِيَ حَيَّةٌ تَسْعَىٰ ﴿١٧﴾ قَالَ خُذْهَا وَلَا تَخَفْ سُنُعِيهَا سِيرَتَهَا الْأُولَىٰ ﴿١٨﴾ وَأَضْمَمْ يَدَكَ إِلَىٰ جَنَاحِكَ تَخْرُجْ بَيْضَاءَ مِنْ غَيْرِ سُوءٍ آيَةً أُخْرَىٰ ﴿١٩﴾ لِنُرِيكَ مِنْ آيَاتِنَا الْكُبْرَىٰ ﴿٢٠﴾ أَذْهَبَ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغَىٰ ﴿٢١﴾ قَالَ رَبِّ اشْرَحْ لِي صَدْرِي ﴿٢٢﴾ وَبَسِّرْ لِي أَمْرِي ﴿٢٣﴾ وَاحْلُلْ عُقْدَةً مِّنْ لِّسَانِي ﴿٢٤﴾ يَفْقَهُوا قَوْلِي ﴿٢٥﴾ وَاجْعَلْ لِّي وَزِيرًا مِّنْ أَهْلِي ﴿٢٦﴾ هَارُونَ أَخِي ﴿٢٧﴾ اشْدُدْ بِهِ أَزْرِي ﴿٢٨﴾ وَأَشْرِكْهُ فِي أَمْرِي ﴿٢٩﴾ كَيْ نُسَبِّحَكَ كَثِيرًا ﴿٣٠﴾ وَنَذْكُرَكَ كَثِيرًا ﴿٣١﴾ إِنَّكَ كُنْتَ بِنَا بَصِيرًا ﴿٣٢﴾ قَالَ قَدْ أُوتِيتَ سُؤْلَكَ يَمُوسَىٰ ﴿٣٣﴾ وَلَقَدْ مَنَّا عَلَيْكَ مَرَّةً أُخْرَىٰ ﴿٣٤﴾

و من تو را (به پیامبری) برگزیدم، پس به آنچه (بر تو) وحی می شود، گوش فرا ده. ﴿۱۳﴾ یقیناً من «الله» هستم، هیچ معبودی (به حق) جز من نیست، پس مرا پرستش کن، و نماز را برای یاد من بر پا دار. ﴿۱۴﴾ قطعاً قیامت خواهد آمد، می خواهم (وقت) آن را پنهان دارم، تا هر کس در برابر سعی (و اعمالی) که می کند جزا داده شود. ﴿۱۵﴾ پس مبادا کسی که به آن ایمان ندارد، و از هوسهای خود پیروی می کند، تو را از آن باز دارد، که هلاک خواهی شد. ﴿۱۶﴾ و ای موسی! آن چیست به (دست) راستت؟ ﴿۱۷﴾ گفت: «این عصای من است، بر آن تکیه می کنم، و با آن برای گوسفندانم (برگ درختان) فرو می ریزم، و مرا با آن کارهای دیگری (نیز) است (که بر آورده می کنم). ﴿۱۸﴾ فرمود: «ای موسی! آن را بیفکن» ﴿۱۹﴾ پس (موسی) آن (عصا) را افکند، که ناگهان ماری شد که (به هر سو) می دوید. ﴿۲۰﴾ فرمود: «آن را بگیر و نترس، به زودی آن را به صورت اولش باز می گردانیم. ﴿۲۱﴾ و دستت در بغل خود کن، تا سفید (و) بی عیب بیرون آید، (این نیز) معجزه ی دیگری است. ﴿۲۲﴾ تا آیات (و نشانه های) بزرگ خود را به تو نشان دهیم. ﴿۲۳﴾ (اینک) به سوی فرعون برو، بی گمان او سرکشی کرده است. ﴿۲۴﴾ (موسی) گفت: «پروردگارا! سینه ام را برایم بگشا. ﴿۲۵﴾ و کارم را برایم آسان گردان. ﴿۲۶﴾ و گره از زبانم باز کن. ﴿۲۷﴾ تا سخنانم را بفهمند. ﴿۲۸﴾ و برای من (یاور و) وزیری از خاندانم قرار ده. ﴿۲۹﴾ برادرم هارون را. ﴿۳۰﴾ به (وسیله ی) او پشت مرا محکم کن، ﴿۳۱﴾ و او را در کار (رسالت) من شریک ساز، ﴿۳۲﴾ تا تو را بسیار تسبیح گویم، ﴿۳۳﴾ و بسیار تو را یاد کنیم، ﴿۳۴﴾ بی شک تو به (حال) ما خوب بینایی. ﴿۳۵﴾ فرمود: «ای موسی! هر چه خواستی به تو داده شد. ﴿۳۶﴾ و به تحقیق ما بار دیگر (نیز) بر تو منت نهاده ایم (و نعمت بخشیده ایم) ﴿۳۷﴾»

آن هنگام که به مادرت الهام کردیم، آنچه را که باید الهام می شد، ﴿۳۸﴾ که: «او را در صندوقی بگذار، آنگاه آن (صندوق) را به دریا بینداز، تا دریا او را به ساحل افکند، (و دشمن من و دشمن او را برگیرد». و من محبتی از سوی خود بر تو افکندم و تا در برابر دیدگان من پرورش یابی. ﴿۳۹﴾ آنگاه که خواهرت می رفت و می گفت: «آیا کسی به شما نشان دهم که سرپرستی اش را به عهده گیرد؟!» پس تو را به مادرت باز گردانیدم، تا چشمش (به دیدار تو) روشن شود، و اندوهگین نگردد، و (بعدها) تو یک نفر (قبطی) را کشتی، پس (ما) تو را از اندوه (و گرفتاری) نجات دادیم، و بارها (چنانکه باید) تو را آزمودیم. پس (از آن) سالها در میان مردم مدین ماندی، سپس ای موسی! بر (طبق) تقدیر (الهی) به اینجا) آمدی. ﴿۴۰﴾ و تو را برای خودم خاص ساختم (و پرورش دادم). ﴿۴۱﴾ (اینک) تو و برادرت با آیات من برو، و در یاد من سستی نکنید. ﴿۴۲﴾ به سوی فرعون بروید، بی گمان او سرکشی کرده است. ﴿۴۳﴾ پس به نرمی با او سخن بگوید، شاید که او پند گیرد یا (از پروردگارش) بترسد، ﴿۴۴﴾ (موسی و هارون) گفتند: «پروردگارا! به راستی ما می ترسیم که بر ما پیش دستی نماید (و قبل از بیان حق ما را آزار دهد) یا طغیان کند» ﴿۴۵﴾ فرمود: «نترسید! بی شک من با شما هستم، می شنوم و می بینم. ﴿۴۶﴾ پس به نزد او بروید و بگویید: ما فرستادگان پروردگارت هستیم، بنی اسرائیل را با ما بفرست، و آنها را آزار و شکنجه نکن، به راستی که ما نشانه ی روشنی از سوی پروردگارت برای تو آورده ایم، و سلام بر آن کسی که از هدایت پیروی کند. ﴿۴۷﴾ همانا به ما وحی شده که محققاً عذاب (الهی) بر کسی است که (آیات و معجزات را) تکذیب کند، و (از ایمان) روی بگرداند. ﴿۴۸﴾ (فرعون) گفت: «ای موسی! پروردگار شما کیست؟» ﴿۴۹﴾ (موسی) گفت: «پروردگار ما کسی است که آفرینش هر چیزی را به او ارزانی داشته، سپس (آنها را) هدایت کرده است» ﴿۵۰﴾ (فرعون) گفت: «پس حال (و سرنوشت) نسلهای گذشته چه می شود؟» ﴿۵۱﴾

إِذْ أَوْحَيْنَا إِلَىٰ أُمِّكَ مَا يُوحَىٰ ﴿۳۸﴾ أَنْ أَقْدِفِيهِ فِي التَّابُوتِ فَاقْدِفِيهِ فِي الْيَمِّ فَلْيُلْقِهِ الْيَمُّ بِالسَّاحِلِ يَأْخُذْهُ عَدُوٌّ لِي وَعَدُوٌّ لَهُ ۗ ﴿۳۹﴾ وَأَلْقَيْتُ عَلَيْكَ مَحَبَّةً مِنِّي وَلِتُصْنَعَ عَلَىٰ عَيْنِي ﴿۴۰﴾ إِذْ تَمْشِي أُخْتُكَ فَتَقُولُ هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَىٰ مَن يَكْفُلُهُ ۗ ﴿۴۱﴾ فَرَجَعْنَاكَ إِلَىٰ أُمِّكَ كَيْ تَقَرَّ عَيْنُهَا وَلَا تَحْزَنَ ۗ ﴿۴۲﴾ وَقَتَلْتَ نَفْسًا فَنَجَّيْنَاكَ مِنَ الْغَمِّ وَفَتَنَّاكَ فُتُونًا ۗ ﴿۴۳﴾ فَلَبِثْتَ سِنِينَ فِي أَهْلِ مَدْيَنَ ثُمَّ جِئْتَ عَلَىٰ قَدَرٍ يَمْوَسَىٰ ﴿۴۴﴾ وَأَصْطَنَعْنَاكَ لِنَفْسِي ﴿۴۵﴾ أَذْهَبَ أَنْتَ وَأَخُوكَ بِإِيتِي تِي وَلَا تَبِيَا فِي ذِكْرِي ﴿۴۶﴾ أَذْهَبَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغَىٰ ﴿۴۷﴾ فَقَوْلَا لَهُ قَوْلًا لَّيِّنًا لَّعَلَّهُ يَتَذَكَّرُ أَوْ يَخْشَىٰ ﴿۴۸﴾ قَالَا رَبَّنَا إِنَّنَا نَخَافُ أَنْ يَفْرُطَ عَلَيْنَا أَوْ أَنْ يَطْغَىٰ ﴿۴۹﴾ قَالَ لَا تَخَافَا إِنِّي مَعَكُمْ أَسْمَعُ وَأَرَىٰ ﴿۵۰﴾ فَأْتِيَاهُ فَقَوْلَا إِنَّا رَسُولَا رَبِّكَ فَأَرْسِلْ مَعَنَا بَنِي إِسْرَائِيلَ وَلَا تَعَذِّبْهُمْ ۗ قَدْ جِئْنَاكَ بِبَيِّنَاتٍ مِّنْ رَبِّكَ ۗ ﴿۵۱﴾ وَالسَّلَامُ عَلَىٰ مَنِ اتَّبَعَ الْهُدَىٰ ﴿۵۲﴾ إِنَّا قَدْ أُوحِيَ إِلَيْنَا أَنَّ الْعَذَابَ عَلَىٰ مَن كَذَّبَ وَتَوَلَّىٰ ﴿۵۳﴾ قَالَ فَمَنْ رَبُّكُمَا يَمْوَسَىٰ ﴿۵۴﴾ قَالَ رَبُّنَا الَّذِي أَعْطَىٰ كُلَّ شَيْءٍ حَلْقَهُ ۗ ثُمَّ هَدَىٰ ﴿۵۵﴾ قَالَ فَمَا بَالُ الْقُرُونِ الْأُولَىٰ ﴿۵۶﴾

قَالَ عَلِمَهَا عِنْدَ رَبِّي فِي كِتَابٍ لَّا يَضِلُّ رَبِّي وَلَا
 يَنْسَى ﴿٥٢﴾ الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ الْأَرْضَ مَهْدًا وَسَلَكَ
 لَكُمْ فِيهَا سُبُلًا وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجْنَا
 بِهِ أَزْوَاجًا مِّنْ نَّبَاتٍ شَتَّى ﴿٥٣﴾ كُلُوا وَارْعَوْا
 أَنْعَامَكُمْ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّأُولِي الْأَلْبَابِ ﴿٥٤﴾
 مِنهَا خَلَقْنَاكُمْ وَفِيهَا نُعِيدُكُمْ وَمِنْهَا نُخْرِجُكُمْ تَارَةً
 أُخْرَى ﴿٥٥﴾ وَلَقَدْ أَرَيْنَاهُ آيَاتِنَا كُلَّهَا فَكَذَّبَ وَأَبَى
 ﴿٥٦﴾ قَالَ أَجِئْتَنَا لِتُخْرِجَنَا مِنْ أَرْضِنَا بِسِحْرِكَ
 يَا مُوسَىٰ ﴿٥٧﴾ فَلَنَأْتِيَنَّكَ بِسِحْرٍ مِّثْلِهِ فَاجْعَلْ
 بَيْنَنَا وَبَيْنَكَ مَوْعِدًا لَا نُخْلِفُهُ نَحْنُ وَلَا أَنْتَ مَكَانًا
 سَوْىٰ ﴿٥٨﴾ قَالَ مَوْعِدُكُمْ يَوْمَ الزَّيْنَةِ وَأَنْ تُحْشَرَ
 النَّاسُ ضَحَىٰ ﴿٥٩﴾ فَتَوَلَّىٰ فِرْعَوْنُ فَجَمَعَ كَيْدَهُ
 ثُمَّ أَتَىٰ ﴿٦٠﴾ قَالَ لَهُمْ مُوسَىٰ وَيَلِكُمْ لَا تَفْتَرُوا عَلَيَّ
 اللَّهُ كَذِبًا فَيُسْحِتْكُمْ بِعَذَابٍ وَقَدْ خَابَ مَنْ
 افْتَرَىٰ ﴿٦١﴾ فَتَنَزَّعُوا أَمْرَهُم بَيْنَهُمْ وَأَسْرُوا
 النَّجْوَىٰ ﴿٦٢﴾ قَالُوا إِنَّ هَٰذَا لَسِحْرَانِ يُرِيدَانِ
 أَنْ يُخْرِجَاكُمْ مِّنْ أَرْضِكُمْ بِسِحْرِهِمَا وَيَذْهَبَا
 بِطَرِيقَتِكُمُ الْمُثَلَّىٰ ﴿٦٣﴾ فَاجْمَعُوا كَيْدَكُمْ ثُمَّ
 اتُّوْا صَفًّا وَقَدْ أَفْلَحَ الْيَوْمَ مَنْ اسْتَعْلَىٰ ﴿٦٤﴾

(موسی) گفت: «علم آن نزد پروردگارم در کتابی (ثبت) است، پروردگارم نه اشتباه می کند و نه فراموش می کند. ﴿٥٢﴾ (همان) کسی که زمین را برای شما گهواره (و محل آسایش) قرار داد، و برای شما در آن راههایی ایجاد نمود، و از آسمان آبی فرو فرستاد پس با آن، انواع گوناگون گیاه را (از زمین) بیرون آوردیم. ﴿٥٣﴾ بخورید، و (نیز) چهار پایانتان را بچرانید، بی گمان در این (امور) نشانه های برای خردمندان است. ﴿٥٤﴾ (ما) شما را از آن (= زمین) آفریدیم، و در آن باز می گردانیم، و بار دیگر شما را از آن بیرون می آوریم. ﴿٥٥﴾ و به راستی (ما) همه ی آیات خود را به او نشان دادیم، پس (او همه را) تکذیب کرد و سر باز زد. ﴿٥٦﴾ گفت: «ای موسی! آیا به نزد ما آمده ای که با سحر خود، ما را از سرزمین مان بیرون کنی؟! ﴿٥٧﴾ پس یقیناً ما هم سحری مانند آن برای تو می آوریم، پس (هم اکنون) در مکانی هموار (و مقبول همه) موعدی میان ما و خودت قرار بده که نه ما و نه تو از آن تخلف نکنیم، ﴿٥٨﴾ (موسی) گفت: «موعد شما روز (عید) زینت است و آن که (همه ی) مردم چاشتگاه گرد آورده شوند» ﴿٥٩﴾ آنگاه فرعون باز گشت، پس (همه ی) مکر و حيله خود را جمع کرد، سپس آمد. ﴿٦٠﴾ موسی به آنها گفت: «وای بر شما! برخدا دروغ نبندید، که شما را با عذابی نابود می سازد، و یقیناً کسی که (بر خدا) افترا بزند، نا کام (و نا امید) می شود» ﴿٦١﴾ پس آنها در کارشان میان خود اختلاف کردند، و رازشان را پنهان داشتند. ﴿٦٢﴾ گفتند: «مسلمان این دو (نفر) جادو گرند، می خواهند شما را با جادوشان از سرزمین تان بیرون کنند، و آیین (و راه و رسم) برتر شما را از بین ببرند. ﴿٦٣﴾ پس (همه ی) حيله (و تدبیر) خود را گرد آورید (و به کار بندید) سپس در یک صف (برای مبارزه) بیاید، و به راستی امروز کسی رستگار خواهد شد که چیره (و غالب) گردد. ﴿٦٤﴾»

قَالُوا يَمُوسَىٰ إِمَّا أَنْ تُلْقِيَ وَإِمَّا أَنْ نَكُونَ أَوْلَ مَنْ أَلْقَىٰ
 ﴿٦٥﴾ قَالَ بَلْ أَلْقَوُا فَإِذَا حِبَاهُمْ وَعَصِيهِمْ تُخِيلُ إِلَيْهِ
 مِنْ سِحْرِهِمْ أَنَّهُ تَسَعَىٰ ﴿٦٦﴾ فَأَوْجَسَ فِي نَفْسِهِ خِيفَةً
 مُوسَىٰ ﴿٦٧﴾ قُلْنَا لَا تَخَفْ إِنَّكَ أَنْتَ الْأَعْلَىٰ ﴿٦٨﴾
 وَأَلْقِ مَا فِي يَمِينِكَ تَلْقَفْ مَا صَنَعُوا إِنَّمَا صَنَعُوا كَيْدٌ
 سِحْرٌ وَلَا يُفْلِحُ السَّاحِرُ حَيْثُ أَتَىٰ ﴿٦٩﴾ فَأَلْقَى
 السَّحْرَةَ سُجَّدًا قَالُوا ءَامَنَّا بِرَبِّ هَارُونَ وَمُوسَىٰ ﴿٧٠﴾
 قَالَ ءَامَنَّا لَهُ قَبْلَ أَنْ ءَاذَنَ لَكُمْ إِنَّهُ لَكَبِيرٌ كُمُ الَّذِي
 عَلَّمَكُمُ السِّحْرَ فَلَا قُطْعَ بَ أَيَدِيكُمْ وَأَرْجُلِكُمْ مِمَّنْ
 خَلَفَ وَلَا صَلْبِنَكُمْ فِي جُدُوعِ النَّحْلِ وَلَتَعْلَمَنَّ أَيُّنَا
 أَشَدُّ عَذَابًا وَأَبْقَىٰ ﴿٧١﴾ قَالُوا لَنْ نُؤْتِرَكَ عَلَىٰ مَا جَاءَنَا
 مِنَ الْبَيِّنَاتِ وَالَّذِي فَطَرَنَا فَاقْضِ مَا أَنْتَ قَاضٍ
 إِنَّمَا تَقْضِي هَذِهِ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا ﴿٧٢﴾ إِنَّا ءَامَنَّا بِرَبِّنَا
 لِيَغْفِرَ لَنَا خَطِيئَتَنَا وَمَا أَكْرَهْتَنَا عَلَيْهِ مِنَ السِّحْرِ وَاللَّهُ
 خَيْرٌ وَأَبْقَىٰ ﴿٧٣﴾ إِنَّهُ مَنْ يَأْتِ رَبَّهُ مُجْرِمًا فَإِنَّ لَهُ جَهَنَّمَ
 لَا يَمُوتُ فِيهَا وَلَا يَحْيَىٰ ﴿٧٤﴾ وَمَنْ يَأْتِهِ مُؤْمِنًا قَدْ عَمِلَ
 الصَّالِحَاتِ فَأُولَئِكَ هُمُ الدَّرَجَاتُ الْعُلَىٰ ﴿٧٥﴾ جَنَّاتُ
 عَدْنٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَذَلِكَ جَزَاءُ
 مَنْ تَزَكَّىٰ ﴿٧٦﴾

(ساحران) گفتند: «ای موسی! یا این است که (اول) تو (عصا را) بیفکنی یا آنکه ما کسانی باشیم که اول بیفکنیم!» ﴿٦٥﴾ (موسی) گفت: «بلکه، (شما) بیفکنید» پس ناگهان ریسمانهایشان و عصا هایشان از (اثر) سحرشان چنان به نظرش رسید که حرکت می کند (و می دوند) ﴿٦٦﴾ پس موسی در دل خود ترسی احساس کرد (مبادا در ایمان مردم خللی ایجاد شود). ﴿٦٧﴾ گفتیم: «نترس! مسلماً تو (غالب و) برتری، ﴿٦٨﴾ و آنچه را در دست راست خود داری بیفکن، تا (تمام) آنچه را که ساخته اند، ببلعد، بی شک آنچه ساخته اند، تنها مگر سحر است، و سحر هر جا رود رستگار (و موفق) نخواهد شد». ﴿٦٩﴾ (پس موسی عصای خود را افکند، ناگهان به مار بزرگی تبدیل شد و همه ی آنها را که ساخته بودند بلعد) آنگاه ساحران (همگی) به سجده افتادند، گفتند: «ما) به پروردگار هارون و موسی ایمان آوردیم». ﴿٧٠﴾ (فرعون) گفت: «آیا پیش از آن که به شما اجازه دهم به او ایمان آورید؟! بی تردید او بزرگ شماست که به شما سحر آموخته است، پس یقیناً دستانتان و پاهایتان بر خلاف یکدیگر قطع می کنم، و شما را بر تنه های نخل به دار می آویزم، و بی شک خواهید دانست که عذاب (و شکنجه) کدامیک از ما سخت تر است و پایدارتر است!». ﴿٧١﴾ گفتند: «سوگند به آن که ما را آفریده است، هرگز تو را بر این دلایل روشنی که برای ما آمده، ترجیح نمی دهیم، پس به هر حکمی که می خواهی حکم کن، تو تنها می توانی در این زندگی دنیا حکم کنی». ﴿٧٢﴾ همانا ما به پروردگاران ایمان آورده ایم تا گناهانمان و آنچه را از سحر که ما را به آن وادار کردی، برای ما ببخشاید، و خداوند بهتر و پایدارتر است». ﴿٧٣﴾ بی گمان کسی که گناهکار به نزد پروردگارش حاضر شود، پس آتش جهنم برای اوست، در آن جا نه می میرد، و نه زنده می ماند. ﴿٧٤﴾ و کسی که مؤمن نزد او آید، در حالی که کارهای شایسته انجام داده باشد، پس اینان برای شان درجات بلند است. ﴿٧٥﴾ باغهای جاویدان (بهشتی) که نهرها زیر (درختان) آن جاری است، همیشه در آن خواهند بود، و این است پاداش کسی که خود را (از شرک و گناهان) پاک نموده است. ﴿٧٦﴾

و به راستی (ما) به موسی وحی کردیم که: «شبانه بندگان مرا (از مصر بیرون) ببر، سپس برای آنها در دریا راهی خشک بگشا، که نه از تعقیب (دشمنان) خواهی ترسید، و نه (از غرق شدن در دریا) هراسی داری.» ﴿۷۷﴾ پس فرعون با لشکریانش آنان را دنبال کردند، آنگاه دریا چنانکه باید آنان را (بطور کامل در میان امواج خود) فرو پوشانید. ﴿۷۸﴾ و فرعون قوم خود را گمراه نمود، و هدایت نکرد. ﴿۷۹﴾ ای بنی اسرائیل! به راستی (ما) شما را از (دست) دشمنان نجات دادیم، و در طرف راست (کوه) طور با شما وعده گذاردیم، (تا تورات را بر شما نازل کنیم) و بر شما «من» (= ترنجبین) و «سلوی» (= بلدرچین) نازل کردیم. ﴿۸۰﴾ از پاکیزه ها آنچه به شما روزی داده ایم؛ بخورید، و در آن سرکشی نکنید، که خشم من بر شما وارد می شود، و کسی که خشم من بر او وارد شود، قطعاً نابود شده است. ﴿۸۱﴾ و همانا من آمرزنده ام برای کسی که توبه کرد و ایمان آورد، و کار شایسته انجام داد، سپس هدایت یافت. ﴿۸۲﴾ ای موسی! چه چیز سبب شد که از قوم خود پیشی گیری؟ ﴿۸۳﴾ (موسی) گفت: «پروردگارا! آنان به دنبال من هستند، و من به سوی تو شتاب کردم، تا (از من) خشنود شوی.» ﴿۸۴﴾ فرمود: «بی گمان ما قوم تو را بعد از تو، آزمودیم، و سامری آنها را گمراه کرد.» ﴿۸۵﴾ پس موسی خشمگین (و) اندوهناک به سوی قومش بازگشت، (و) گفت: «ای قوم من! مگر پروردگارتان وعده ی نیکو به شما نداده بود؟ آیا مدت (جدایی من از شما) به درازا کشید، یا خواستید خشمی از (سوی) پروردگارتان بر شما نازل شود، که وعده ی مرا خلاف کردید؟» ﴿۸۶﴾ گفتند: «(ما) به اختیار خود وعده ی تو را خلاف نکردیم، لیکن بارهای سنگینی از زینت (و زیورهای) قوم (فرعون) که با خود داشتیم، آن را (در آتش) افکندیم» پس بدینسان سامری نیز (آنچه داشت) افکند.

﴿۸۷﴾

وَلَقَدْ أَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ أَنْ أَسْرِ بِعِبَادِي فَاصْرَبْ لَهُمْ طَرِيقًا فِي الْبَحْرِ يَبَسًا لَا تَخَفُ دَرَكًا وَلَا تَخْشَىٰ ۖ فَاتَّبَعَهُمْ فِرْعَوْنُ يَجُودُ ۚ فَغَشِيَهُمْ مِنَ الْيَمِّ مَا غَشِيَهُمْ ۗ وَأَصْلًا فِرْعَوْنُ قَوْمَهُ وَمَا هَدَىٰ ۗ وَيَبْنِي إِسْرَائِيلَ قَدْ أَخْيَبْنَاكَ مِنْ أَعْدَائِكَ وَمَا وَعَدْنَاكَ بِأَنْ نُّنَزِّلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً يَازُوقُ مِنْهُ شَرِبًا ۗ وَلَا تَطْغَوْا فِيهِ فَيَحِلَّ عَلَيْكُمْ غَضَبِي وَمَنْ يَحْلِلْ عَلَيْهِ غَضَبِي فَقَدْ هَوَىٰ ۗ وَإِنِّي لَغَفَّارٌ لِّمَنْ تَابَ وَءَامَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا ثُمَّ اهْتَدَىٰ ۗ وَمَا أَعَجَلَكْ عَنْ قَوْمِكَ يَمُوسَىٰ ۗ قَالَ هُمْ أَوْلَاءِ عَلَىٰ أَثَرِي وَعَجِلْتُ إِلَيْكَ رَبِّ لِتَرْضَىٰ ۗ قَالَ فَإِنَّا قَدْ فَتَنَّا قَوْمَكَ مِنْ بَعْدِكَ وَأَضَلَّهُمُ السَّامِرِيُّ ۗ فَرَجَعَ مُوسَىٰ إِلَىٰ قَوْمِهِ غَضْبَانَ أَسِفًا قَالَ يَقَوْمِ أَلَمْ يَعِدْكُمْ رَبُّكُمْ وَعَدًّا حَسَنًا أَفَطَالَ عَلَيْكُمُ الْعَهْدُ أَمْ أَرَدْتُمْ أَنْ يَحِلَّ عَلَيْكُمْ غَضَبٌ مِّن رَّبِّكُمْ فَأَخْلَفْتُم مَّوْعِدِي ۗ قَالُوا مَا أَخْلَفْنَا مَوْعِدَكَ بِمَلِكِنَا وَلَكِنَّا حَمَلْنَا أَوْزَارًا مِّن زِينَةِ الْقَوْمِ فَقَدَفْنَاهَا فَكَذَلِكَ أَلْقَى السَّامِرِيُّ ۗ

آنگاه برای آنها مجسمه‌ی گوساله‌ای که صدای (چون صدای گوساله) داشت، پدید آورد، پس (سامری و پیروانش به مردم گفتند: «این معبود شما، و معبود موسی است، که آن را فراموش کرده است.» ﴿۸۸﴾ آیا نمی‌بینند که (این گوساله) هیچ پاسخی به آنها نمی‌دهد، و مالک هیچ سود و زیانی برای آنها نیست؟ ﴿۸۹﴾ و بی‌شک هارون پیش از این به آنها گفته بود: «ای قوم من! یقیناً شما به (وسیله‌ی) این (گوساله) آزمون شده‌اید، و بی‌گمان پروردگار شما (خداوند) رحمان است، پس از من پیروی ننماید و فرمانم را اطاعت کنید.» ﴿۹۰﴾ (آنها) گفتند: «(ما) پیوسته پیرامون آن (برای پرستش) می‌نشینیم (و آن را عبادت می‌کنیم)، تا موسی به سوی ما باز گردد.» ﴿۹۱﴾ (چون موسی آمد) گفت: «ای هارون! چه چیزی تو را بازداشت، هنگامی که آنها را دیدی گمراه شده‌اند، ﴿۹۲﴾ از من پیروی نکردی؟ آیا فرمان مرا عصیان (و سرپیچی) کردی؟! ﴿۹۳﴾ (هارون) گفت: «ای پسر مادرم! نه ریش مرا بگیر، و نه (موی) سرم را، همانا من ترسیدم که بگویی میان بنی اسرائیل تفرقه انداختی، و سخن (و سفارش) مرا به کار نبستی.» ﴿۹۴﴾ (موسی رو به سامری کرد و) گفت: «ای سامری! (این) کار تو چیست؟ (چرا چنین کرده‌ای؟)» ﴿۹۵﴾ گفت: «من چیزی را دیدم که آنها ندیدند، پس مشت‌ی (خاک) از رد پای (اسب) رسول (= جبرئیل) را گرفتم، آنگاه آن را (بر پیکر) افکندم، و این چنین (هوای) نفسم (این کار را) برایم آراسته جلوه داد.» ﴿۹۶﴾ (موسی) گفت: «پس برو، بی‌شک بهره‌ی تو در زندگی دنیا این است که بگویی: «(به من) دست نزنید (و نزدیک نشوید)» و همانا وعده‌ای (از عذاب) داری، که هرگز تخلف نخواهد شد، و (اکنون) به معبودت بنگر که پیوسته عبادتش می‌کردی (و آن را رها نمی‌کردی) آن را خواهیم سوزاند، سپس (خاکستر و ذرات) آن را در دریا پراکنده می‌سازیم.» ﴿۹۷﴾ معبود شما تنها الله است که جز او هیچ معبودی نیست؛ و علم او همه چیز را فرا گرفته است.» ﴿۹۸﴾

فَأَخْرَجَ لَهُمْ عِجْلًا جَسَدًا لَهُ خُورٌ فَقَالُوا هَذَا إِلَهُكُمْ وَإِلَهُ مُوسَىٰ فَنَسِيَ ﴿٨٨﴾ أَفَلَا يَرَوْنَ إِلَّا يَرْجِعُ إِلَيْهِمْ قَوْلًا وَلَا يَمْلِكُ لَهُمْ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا ﴿٨٩﴾ وَلَقَدْ قَالَ لَهُمْ هَارُونُ مِنْ قَبْلُ يَنْقُومِ إِنَّمَا فُتِنْتُمْ بِهِ وَإِنَّ رَبَّكُمُ الرَّحْمَنُ فَاتَّبِعُونِي وَأَطِيعُوا أَمْرِي ﴿٩٠﴾ قَالُوا لَنْ نَبْرَحَ عَلَيْهِ عَنكِفِينَ حَتَّىٰ يَرْجِعَ إِلَيْنَا مُوسَىٰ ﴿٩١﴾ قَالَ يَهْرُونَ مَا مَنَعَكَ إِذْ رَأَيْتَهُمْ ضَلُّوا ﴿٩٢﴾ أَلَّا تَتَّبِعَ أَفْعَصَيْتَ أَمْرِي ﴿٩٣﴾ قَالَ يَبْنَؤُمْ لَا تَأْخُذْ بِلِحْيَتِي وَلَا بِرَأْسِي إِنِّي خَشِيتُ أَنْ تَقُولَ فَرَّقْتَ بَيْنَ بَنِي إِسْرَائِيلَ وَلَمْ تَرْقُبْ قَوْلِي ﴿٩٤﴾ قَالَ فَمَا خَطْبُكَ يَسْمَعِي ﴿٩٥﴾ قَالَ بَصُرْتُ بِمَا لَمْ يَبْصُرُوا بِهِ فَقَبَضْتُ قَبْضَةً مِّنْ أَثَرِ الرَّسُولِ فَنَبَذْتُهَا وَكَذَلِكَ سَوَّلَتْ لِي نَفْسِي ﴿٩٦﴾ قَالَ فَاذْهَبْ فَإِنَّ لَكَ فِي الْحَيَاةِ أَنْ تَقُولَ لَا مِسَاسَ وَإِنَّ لَكَ مَوْعِدًا لَّنْ تَخْلَفَنَّهُ وَأَنْظُرَ إِلَىٰ إِلٰهِكَ الَّذِي ظَلْتَ عَلَيْهِ عَاكِفًا لَّنُحَرِّقَنَّهُ ثُمَّ لَنَنْسِفَنَّهُ فِي الْيَمِّ نَسْفًا ﴿٩٧﴾ إِنَّمَا إِلٰهُكُمُ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلٰهَ إِلَّا هُوَ وَسِعَ كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا ﴿٩٨﴾

كَذَلِكَ نَقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ أَنْبَاءِ مَا قَدْ سَبَقَ وَقَدْ آتَيْنَاكَ
 مِنْ لَدُنَّا ذِكْرًا ﴿١١﴾ مَنْ أَعْرَضَ عَنْهُ فَإِنَّهُ يَحْمِلُ يَوْمَ
 الْقِيَامَةِ وِزْرًا ﴿١٢﴾ خَلِيدِينَ فِيهِ وَسَاءَ لَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ
 حِمْلًا ﴿١٣﴾ يَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ وَنَحْشُرُ الْمُجْرِمِينَ
 يَوْمَئِذٍ زُرْقًا ﴿١٤﴾ يَتَخَفَتُونَ بَيْنَهُمْ إِنْ لَبِثْتُمْ إِلَّا
 عَشْرًا ﴿١٥﴾ نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَقُولُونَ إِذْ يَقُولُ أَمْثَلُهُمْ
 طَرِيقَةً إِنْ لَبِثْتُمْ إِلَّا يَوْمًا ﴿١٦﴾ وَسَأَلُونَكَ عَنِ الْجِبَالِ
 فَقُلْ يَنْسِفُهَا رَبِّي نَسْفًا ﴿١٧﴾ فَيَذَرُهَا قَاعًا صَفْصَفًا
 ﴿١٨﴾ لَا تَرَى فِيهَا عِوَجًا وَلَا أَمْتًا ﴿١٩﴾ يَوْمَئِذٍ
 يَتَّبِعُونَ الدَّاعِيَ لَا عِوَجَ لَهُ ۖ وَخَشَعَتِ الْأَصْوَاتُ
 لِلرَّحْمَنِ فَلَا تَسْمَعُ إِلَّا هَمْسًا ﴿٢٠﴾ يَوْمَئِذٍ لَا تَنْفَعُ
 الشَّفَاعَةُ إِلَّا مَنْ أَذِنَ لَهُ الرَّحْمَنُ وَرَضِيَ لَهُ قَوْلًا ﴿٢١﴾
 يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِهِ
 عِلْمًا ﴿٢٢﴾ وَعَنْتِ الْوُجُوهُ لِلْحَيِّ الْقَيُّومِ وَقَدْ خَابَ
 مَنْ حَمَلَ ظُلْمًا ﴿٢٣﴾ وَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ وَهُوَ
 مُؤْمِنٌ فَلَا يَخَافُ ظُلْمًا وَلَا هَضْمًا ﴿٢٤﴾ وَكَذَلِكَ
 أَنْزَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا وَصَرَّفْنَا فِيهِ مِنَ الْوَعِيدِ لَعَلَّهُمْ
 يَتَّقُونَ أَوْ يُحَدِّثُ هُمْ ذِكْرًا ﴿٢٥﴾

ای پیامبر! این گونه از خبرهای آنچه گذشته است بر تو باز گو
 می کنیم، و به راستی (ما) از جانب خود به تو ذکر (=قرآن) داده
 ایم. ﴿۹۹﴾ کسی که از آن (قرآن) روی گردان شود، پس بی
 گمان او روز قیامت بار سنگینی (از گناه) بر دوش خواهد کشید.
 ﴿۱۰۰﴾ که در آن (رنج) جاودانه خواهند ماند، و برای آنها روز
 قیامت بد باری است. ﴿۱۰۱﴾ (همان) روزی که در «صور» دمیده
 شود، و مجرمان را کبود (چشم) در آن روز گرد آوریم. ﴿۱۰۲﴾
 آنها در میان خود آهسته سخن می گویند، (و به یکدیگر می
 گویند): «(شما) فقط ده روز (در دنیا) درنگ کرده اید». ﴿۱۰۳﴾
 ما به آنچه می گویند؛ داناتریم، چون نیکو روش ترین آنها بگویند
 :«(شما) تنها یک روز درنگ کرده اید». ﴿۱۰۴﴾ و (ای پیامبر!) از
 تو درباره ی کوهها می پرسند، پس بگو: «پروردگام آنها را
 سخت متلاشی (و پراکنده) خواهد کرد، ﴿۱۰۵﴾ پس آنها را
 (زمینی) صاف و هموار می گرداند، ﴿۱۰۶﴾ که در آن هیچ پستی
 و بلندی را نبینی». ﴿۱۰۷﴾ (در) آن روز، (همگی) دعوت کننده را
 پیروی کنند، هیچ راه سرپیچی (و مخالفت) نیست، و همه ی
 صداها در برابر (خداوند) رحمان خاشع می شود، پس جز صدای
 آهسته (چیزی) نشنوی. ﴿۱۰۸﴾ آن روز شفاعت (هیچ کس) سود
 نمی بخشد، جز کسی را که (خداوند) رحمان به او اجازه داده، و
 گفتار او را پسندیده است. ﴿۱۰۹﴾ آنچه را پیش رو دارند، و
 آنچه را پشت سرشان است می داند، و آنها به علم او احاطه
 ندارند. ﴿۱۱۰﴾ و (همه ی) چهره ها در برابر (خداوند) زنده ی
 پاینده فروتن می شود، و آن که (بار) ستم بر دوش دارد، ناکام (و
 مأیوس) می گردد. ﴿۱۱۱﴾ و کسی که کارهای شایسته انجام
 دهد در حالی که او مؤمن باشد، پس نه از ستمی می ترسد و نه از
 کم و کاستی، (در حقش می هراسد). ﴿۱۱۲﴾ و این گونه آن را
 قرآنی عربی نازل کردیم، و وعید (و هشدارها) را در آن گوناگون
 بیان داشتیم، و شاید آنها تقوا پیشه کنند، یا برای آنها پندی پدید
 آورد. ﴿۱۱۳﴾

پس بلند مرتبه است خداوندی که فرمانروای حق است، به تلاوت) قرآن شتاب مکن؛ پیش از آن که وحی آن بر تو تمام شود، و بگو: «پروردگارا! به علم من بیفز». ﴿۱۱۴﴾ و به راستی پیش از این به آدم سفارش کردیم (و عهد بستیم) پس او فراموش کرد، و برای او عزمی (استوار) نیافتیم. ﴿۱۱۵﴾ (به یاد آور) آنگاه که به فرشتگان گفتیم: «برای آدم سجده کنید» پس (همگی) سجده کردند؛ جز ابلیس که سر باز زد. ﴿۱۱۶﴾ پس گفتیم: «ای آدم! بی گمان این (ابلیس) دشمن تو و (دشمن) همسرت است، پس مبادا شما را از بهشت بیرون کند که به رنج (و مشقت) افتی. ﴿۱۱۷﴾ همانا برای تو این است که در آن نه گرسنه می شوی و نه برهنه می مانی. ﴿۱۱۸﴾ و آن که تو در آن نه تشنه می شوی و نه گرما (و سوزش آفتاب) می یابی. ﴿۱۱۹﴾ پس شیطان او را به وسوسه انداخت، گفت: «ای آدم! آیا (می خواهی) تو را به درخت جاودانگی و فرمانروایی بی زوال راهنمایی کنم؟!». ﴿۱۲۰﴾ آنگاه (آدم و حوا) از آن (درخت) خوردند، (و لباسهای بهشتی آنها ریخت) پس عورتشان برایشان آشکار گشت، و شروع کردند که از برگ (درختان) بهشت بر خودشان می چسپانند، و آدم پروردگارش را نافرمانی کرد، پس گمراه شد. ﴿۱۲۱﴾ سپس پروردگارش او را برگزید، پس توبه اش را پذیرفت، و (او را) هدایت کرد. ﴿۱۲۲﴾ فرمود: «شما دو تن با ابلیس) همگی از آن (بهشت) فرود آید، در حالی که دشمن یکدیگر خواهید بود، پس اگر از (سوی) من هدایتی برای شما بیاید، هر کس از هدایت من پیروی کند، پس نه گمراه می شود و نه به رنج افتد (و بدبخت شود). ﴿۱۲۳﴾ و کسی که از یاد من روی گردان شود، پس بی گمان زندگانی (سخت و) تنگی خواهد داشت، و روز قیامت او را نابینا برانگیزیم. ﴿۱۲۴﴾ گوید: «پروردگارا! چرا مرا نابینا برانگیختی؟ و حال آنکه من (در دنیا) بینا بودم!». ﴿۱۲۵﴾

فَتَعَلَى اللَّهِ الْمَلِكُ الْحَقُّ وَلَا تَعْجَلْ بِالْقُرْآنِ مِنْ قَبْلِ أَنْ يُقْضَىٰ إِلَيْكَ وَحْيُهُ وَقُلْ رَبِّ زِدْنِي عِلْمًا ﴿١١٤﴾

وَلَقَدْ عَاهَدْنَا إِلَىٰ آدَمَ مِنْ قَبْلِ فَنَسَىٰ وَلَمْ يُحْدِ لَهُ عَزْمًا ﴿١١٥﴾ وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ أَبَى ﴿١١٦﴾ فقلْنَا يَتَّعَدُمُ إِنَّ هَذَا عَدُوٌّ لَكَ وَلِزَوْجِكَ فَلَا يُخْرِجَنَّكَ مِنَ الْجَنَّةِ فَتَشْقَى ﴿١١٧﴾ إِنَّ لَكَ أَلَّا تَجُوعَ فِيهَا وَلَا تَعْرَى ﴿١١٨﴾ وَأَنَّكَ لَا تَظْمَأُ فِيهَا وَلَا تَصْحَى ﴿١١٩﴾ فَوَسَّوَسَ إِلَيْهِ الشَّيْطَانُ قَالَ يَتَّعَدُمُ هَلْ أَدُلُّكَ عَلَىٰ شَجَرَةِ الْخُلْدِ وَمُلْكٍ لَّا يَبْلَىٰ ﴿١٢٠﴾ فَأَكَلَا مِنْهَا فَبَدَتَ لهُمَا سَوَاءُ لُهُمَا وَطَفِقَا مَخْصِفَانِ عَلَيْهِمَا مِنْ وَرَقِ الْجَنَّةِ وَعَصَىٰ آدَمُ رَبَّهُ فَغَوَىٰ ﴿١٢١﴾ ثُمَّ أَجْتَبَهُ رَبُّهُ فَتَابَ عَلَيْهِ وَهَدَىٰ ﴿١٢٢﴾ قَالَ أَهْبِطَا مِنْهَا جَمِيعًا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ فِيمَا يَأْتِيَنَّكُمْ مِنِّي هُدًى فَمَنِ اتَّبَعَ هُدَايَ فَلَا يَضِلُّ وَلَا يَشْقَى ﴿١٢٣﴾ وَمَنْ أَعْرَضَ عَن ذِكْرِي فَإِنَّ لَهُ مَعِيشَةً ضَنْكًا وَنَحْشُرُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَعْمَى ﴿١٢٤﴾ قَالَ رَبِّ لِمَ حَشَرْتَنِي أَعْمَى وَقَدْ كُنْتُ بَصِيرًا ﴿١٢٥﴾

قَالَ كَذَلِكَ أَتَتْكَ آيَاتُنَا فَنَسِيْتَهَا ۖ وَكَذَلِكَ الْيَوْمَ
 تُنَسَىٰ ﴿١٢٦﴾ وَكَذَلِكَ نُخَذِرُكَ مِنَ اسْرَفٍ وَلَمَمٍ يُؤْمِنُ
 بِعَايَةِ رَبِّهِ ۚ وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَشَدُّ وَأَبْقَىٰ ﴿١٢٧﴾
 أَفَلَمْ يَهْدِ لَهُمْ كَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِنَ الْقُرُونِ يَمْشُونَ
 فِي مَسْجِدِهِمْ ۗ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّأُولِي النُّهَىٰ ﴿١٢٨﴾
 وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ لَكَانَ لِزِمَامًا وَأَجَلٌ
 مُّسَمًّى ﴿١٢٩﴾ فَاصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَسَبِّحْ
 بِحَمْدِ رَبِّكَ قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ وَقَبْلَ غُرُوبِهَا ۖ وَمِنْ
 ءَانَائِ اللَّيْلِ فَسَبِّحْ وَأَطْرَافَ النَّهَارِ لَعَلَّكَ تَرْضَىٰ
 ﴿١٣٠﴾ وَلَا تَمُدَّنَّ عَيْنَيْكَ إِلَىٰ مَا مَتَّعْنَا بِهِ ءَازْوَاجًا
 مِنَّهُمْ زَهْرَةَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا لِنَفِثَنَّهُمْ فِيهِ ۗ وَرِزْقُ رَبِّكَ
 خَيْرٌ وَأَبْقَىٰ ﴿١٣١﴾ وَأْمُرْ أَهْلَكَ بِالصَّلَاةِ وَاصْطَبِرْ عَلَيْهَا
 ۖ لَا نَسْأَلُكَ رِزْقًا ۖ لَنْ نَرْزُقَكَ ۗ وَالْعَاقِبَةُ لِلتَّقْوَىٰ
 ﴿١٣٢﴾ وَقَالُوا لَوْلَا يَأْتِينَا بِعَايَةٍ مِنْ رَبِّهِ ؓ أَوْلَمْ تَأْتِهِمْ
 بَيِّنَةٌ مَا فِي الصُّحُفِ الْأُولَىٰ ﴿١٣٣﴾ وَلَوْ أَنَا أَهْلَكْنَاهُمْ
 بِعَذَابٍ مِّن قَبْلِهِ لَقَالُوا رَبَّنَا لَوْلَا أَرْسَلْتَ إِلَيْنَا
 رَسُولًا فَنَتَّبِعَ آيَاتِكَ مِنْ قَبْلِ أَنْ نَذِلَّ وَنُخْزَىٰ
 ﴿١٣٤﴾ قُلْ كُلُّ مُتَرَبِّصٍ فَتَرَبَّصُوا ۗ فَسَتَعْلَمُونَ مَنْ
 أَصْحَبُ الصِّرَاطِ السَّوِيِّ وَمَنِ اهْتَدَىٰ ﴿١٣٥﴾

فرمود: «همان گونه که آیات ما برای تو آمد پس آنها را فراموش کردی؛ و این گونه امروز (تو در آتش) فراموش خواهی شد». ﴿۱۲۶﴾ و این گونه کسی را که اسراف کند، و به آیات پروردگارش ایمان نیاورد؛ جزا می دهیم، و یقیناً عذاب آخرت شدیدتر و پایدارتر است. ﴿۱۲۷﴾ آیا برای هدایت (و بیداری) آنها کافی نیست که پیش از اینان چه بسیار از نسلها را هلاک کردیم که در مساکن آنها راه می روند؟! بی گمان در این (امر) نشانه های برای خردمندان است. ﴿۱۲۸﴾ و اگر فرمانی که پیش از این از پروردگارت مقرر شده (مبنی بر تأخیر عذاب) و وقت معین، نبود، مسلماً (عذاب الهی) بر آنها محقق می شد. ﴿۱۲۹﴾ پس (ای پیامبر!) بر آنچه می گویند، صبر کن، و پیش از طلوع آفتاب و قبل از غروب آن به ستایش پروردگارت تسبیح گوی، و (نیز) در ساعاتی از شب و اطراف روز تسبیح گوی، باشد که خشنود شوی. ﴿۱۳۰﴾ و هرگز چشمان خود را به (سوی) آنچه (از نعمتها و متاع دنیوی) که گروههایی از آنان را از آن بهره مند ساخته ایم، ندوز، اینها زینت ها (و شکوفه های) زندگی دنیا است، تا، آنان را در آن بیازماییم، و روزی پروردگار تو بهتر و پایدارتر است. ﴿۱۳۱﴾ و خانواده ات را به نماز فرمان بده، و (خود) بر (انجام) آن شکیا باش، (ما) از تو روزی نمی خواهیم، (بلکه) ما به تو روزی می دهیم، و سرانجام نیک برای پرهیزگاران است. ﴿۱۳۲﴾ و (مشرکان) گفتند: «چرا معجزه ای از جانب پروردگارش برای ما نمی آورد؟! بگو: «آیا دلایل روشنی که در کتابهای پیشین بوده برای آنها نیامده است؟! ﴿۱۳۳﴾ اگر (ما) آنها را پیش از آمدن او (= پیامبر) با عذابی هلاک می کردیم؛ قطعاً (روز قیامت) می گفتند: «پروردگارا! چرا پیامبری به سوی ما نفرستادی، تا پیش از آن که خوار و رسوا شویم از آیات تو پیروی کنیم؟! ﴿۱۳۴﴾ (ای پیامبر!) بگو: «همه منتظرند، شما (نیز) منتظر باشید، پس به زودی خواهید دانست که چه کسی اصحاب راه راست، و چه کسی هدایت یافته اند». ﴿۱۳۵﴾

سورة الأنبياء

سورة انبياء

بسم الله الرحمن الرحيم

به نام خداوند بخشنده مهربان

أَقْتَرَبَ لِلنَّاسِ حِسَابُهُمْ وَهُمْ فِي غَفْلَةٍ مُّعْرِضُونَ ﴿١﴾
 مَا يَأْتِيهِمْ مِّنْ ذِكْرٍ مِّن رَّبِّهِمْ مُّحَدَّثٍ إِلَّا اسْتَمَعُوهُ
 وَهُمْ يَلْعَبُونَ ﴿٢﴾ لَاهِيَةً قُلُوبُهُمْ وَأَسْرَأُوا النَّجْوَى
 الَّذِينَ ظَلَمُوا هَلْ هَذَا إِلَّا بَشْرٌ مِّثْلُكُمْ أَفَتَأْتُونَ
 السَّحَرَ وَانْتُمْ تُبْصِرُونَ ﴿٣﴾ قَالَ رَبِّي يَعْلَمُ
 الْقَوْلَ فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ
 ﴿٤﴾ بَلْ قَالُوا أَضْغَثُ أَحْلَمَ بَلِ افْتَرَاهُ بَلْ هُوَ
 شَاعِرٌ فَلْيَأْتِنَا بِآيَةٍ كَمَا أُرْسِلَ الْأَوْلُونَ ﴿٥﴾ مَا
 ءَامَنَتْ قَبْلَهُمْ مِّن قَرْيَةٍ أَهْلَكْنَاهَا أَفَهُمْ يُؤْمِنُونَ
 ﴿٦﴾ وَمَا أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ إِلَّا رِجَالًا نُّوحِي إِلَيْهِمْ
 فَسْأَلُوا أَهْلَ الذِّكْرِ إِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٧﴾
 وَمَا جَعَلْنَاهُمْ جَسَدًا لَّا يَأْكُلُونَ الطَّعَامَ وَمَا
 كَانُوا خَالِدِينَ ﴿٨﴾ ثُمَّ صَدَقْنَاهُمُ الْوَعْدَ فَأَنْجَيْنَاهُمْ
 وَمَنْ نَّشَاءُ وَأَهْلَكْنَا الْمُسْرِفِينَ ﴿٩﴾ لَقَدْ أَنْزَلْنَا
 إِلَيْكُمْ كِتَابًا فِيهِ ذِكْرُكُمْ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿١٠﴾

حساب مردم به آنها نزدیک شده است، در حالی که آنها در غفلت روی گردانند. ﴿١﴾ هیچ پند تازه ای از جانب پروردگارشان برای آنها نمی آید، مگر آنکه بازی کنان به آن گوش می دهند. ﴿٢﴾ (در حالی که) دلهایشان غافل (و در لهو سرگرم) است. و کسانی که ستمکار بودند پنهانی نجوی کردند (و گفتند): «آیا جز این است که او بشری مانند شماست؟! آیا به جادو روی می آورید، در حالی که (حقیقت را) می بینید؟!» ﴿٣﴾ (پیامبر) گفت: «پروردگام هر سخنی را که در آسمان و زمین باشد، می داند، و او شنوای داناست». ﴿٤﴾ بلکه (آنها) گفتند: «(آنچه او آورده) خوابهای آشفته است، بلکه آن را به دروغ (به خدا) افترا بسته است، (نه) بلکه او شاعر است، پس (اگر راست می گوید) برای ما معجزه ای بیاورد، چنانکه پیامبران پیشین (با معجزات) فرستاده شدند». ﴿٥﴾ پیش از آنها هیچ (آبادی و) قریه ای که آن را هلاک کردیم؛ ایمان نیاورده بودند، آیا اینها ایمان می آورند؟! ﴿٦﴾ و (ای پیامبر!) پیش از تو، جز مردانی را که به آنها وحی می کردیم؛ نفرستادیم، پس (ای مردم!) اگر نمی دانید از اهل کتاب پرسید. ﴿٧﴾ و (ما) آنها را پیکرهایی که غذا نخورند، قرار ندادیم، و (در دنیا) جاوید هم نبودند. ﴿٨﴾ سپس وعده ای را که به آنها داده بودیم راست گردانیدیم (و وفا کردیم) پس آنها و هر که را خواستیم (از دشمنانشان) نجات دادیم، و مسرفان را هلاک کردیم. ﴿٩﴾ به راستی به سوی شما کتابی نازل کردیم که آوازه (و عزت) شما در آن است، آیا خرد نمی ورزید؟ ﴿١٠﴾

چه بسیار شهرهایی را که (ساکنانش) ستمکار بودند؛ درهم شکستیم، و بعد از آنها قوم دیگری را پدید آوردیم. ﴿۱۱﴾ پس چون عذاب ما را احساس کردند، ناگهان آنها از آنجا می گریختند. ﴿۱۲﴾ (گفتیم:) فرار نکنید، به سوی خانه هایتان و نعمتهای که در آن آسوده بودید، باز گردید، باشد که باز خواست شوید. ﴿۱۳﴾ گفتند: «وای بر ما، یقیناً ما ستمکار بودیم». ﴿۱۴﴾ پس پیوسته فریاد شان این بود، تا آنکه آنها را (چون کشت) درو شده خاموش ساختیم. ﴿۱۵﴾ و (ما) آسمان و زمین، و آنچه را که در میان آن دو است به بازیچه نیافریدیم. ﴿۱۶﴾ (به فرض محال) اگر می خواستیم که سر گرمی بگیریم، همانا آن را از نزد خودمان بر می گرفتیم، اگر (چنین کاری) می کردیم. ﴿۱۷﴾ بلکه ما حق را بر باطل می افکنیم، پس آن را درهم می شکند و ناگاه آن (باطل) نابود می شود، و وای بر شما (ای کافران) از آنچه توصیف می کنید. ﴿۱۸﴾ و هرکس که در آسمانها و زمین است، از آن اوست، و آنان که نزد او هستند، (هیچ گاه) از عبادتش سرکشی نمی کنند، و (هرگز) خسته نمی شوند. ﴿۱۹﴾ شب و روز تسبیح می گویند، سستی نمی ورزند. ﴿۲۰﴾ آیا آنها معبودانی از زمین برگزیده اند، که آنها (مردگان را) بر می انگیزند. ﴿۲۱﴾ اگر در این دو (= آسمان و زمین) معبودانی جز «الله» بود، مسلماً هر دو (= آسمان و زمین) تباه می شدند (و نظام هستی به هم می خورد) پس منزله است خداوند، پروردگار عرش، از آنچه آنها توصیف می کنند. ﴿۲۲﴾ (او) از آنچه می کند، باز خواست نمی شود، و آنان باز خواست می شوند. ﴿۲۳﴾ آیا به جز او معبودانی را برگزیده اند؟! بگو: «دلیل تان را بیاورید، این پند کسانی است که با من هستند، و پند آنان که پیش از من بودند» بلکه بیشتر آنها حق را نمی دانند، لذا آنها (از آن) روی گردانند. ﴿۲۴﴾

وَكَمْ قَصَمْنَا مِنْ قَرْيَةٍ كَانَتْ ظَالِمَةً وَأَنْشَأْنَا بَعْدَهَا قَوْمًا آخَرِينَ ﴿١١﴾ فَلَمَّا أَحْسَوْا بِأَسْنَا إِذَا هُمْ مِنْهَا يَرْكُضُونَ ﴿١٢﴾ لَا تَرْكُضُوا وَارْجِعُوا إِلَى مَا أُتْرِفْتُمْ فِيهِ وَمَسْكِنِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَسْأَلُونَ ﴿١٣﴾ قَالُوا يَوَيْلَنَا إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ ﴿١٤﴾ فَمَا زَالَتْ تِلْكَ دَعْوَاهُمْ حَتَّى جَعَلْنَاهُمْ حَصِيدًا خَمِدِينَ ﴿١٥﴾ وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاءَ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا لِعَيْنٍ ﴿١٦﴾ لَوْ أَرَدْنَا أَنْ نَتَّخِذَ لَهَوًا لَلَّخْتَنَّهُ مِنْ لَدُنَّا إِنْ كُنَّا فَعَالِينَ ﴿١٧﴾ بَلْ نَقْذِفُ بِالْحَقِّ عَلَى الْبَاطِلِ فَيَدْمَغُهُ فَإِذَا هُوَ زَاهِقٌ وَلَكُمْ الْوَيْلُ مِمَّا تَصِفُونَ ﴿١٨﴾ وَلَهُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَنْ عِنْدَهُ لَا يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِهِ وَلَا يَسْتَحْسِرُونَ ﴿١٩﴾ يُسَبِّحُونَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ لَا يَفْتُرُونَ ﴿٢٠﴾ أَمْ اتَّخَذُوا إِلَهًا مِّنَ الْأَرْضِ هُمْ يُنْشِرُونَ ﴿٢١﴾ لَوْ كَانَ فِيهِمَا إِلَهٌ إِلَّا اللَّهُ لَفَسَدَتَا فَسُبْحَانَ اللَّهِ رَبِّ الْعَرْشِ عَمَّا يَصِفُونَ ﴿٢٢﴾ لَا يُسْأَلُ عَمَّا يَفْعَلُ وَهُمْ يُسْأَلُونَ ﴿٢٣﴾ أَمْ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ إِلَهًا قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ هَذَا ذِكْرٌ مِّنْ مَّعِيَ وَذِكْرٌ مِّنْ قَبْلِي بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ الْحَقَّ فَهُمْ مُّعْرِضُونَ ﴿٢٤﴾

و (ما) پیش از توهیج پیامبری را نفرستادیم، مگر آنکه به او وحی کردیم که: «معبودی جز من نیست، پس تنها مرا عبادت کنید». ﴿۲۵﴾ و گفتند: «(خداوند) رحمان فرزندی برگزیده است» او منزه است، بلکه آنان (= فرشتگان) بندگان گرامی (او) هستند، ﴿۲۶﴾ (هرگز) در سخن بر او پیشی نمی گیرند، و به فرمان او کار می کنند. ﴿۲۷﴾ (خداوند) آنچه که در پیش روی آنها است، و آنچه که پشت سر آنهاست می داند، و آنها جز برای کسی که (خداوند از او خشنود باشد) و بپسندد، شفاعت نمی کنند، و آنها از ترس او بیمناکند. ﴿۲۸﴾ و هر کس از آنها بگوید: «همانا من به جای او معبود هستم» پس سزای چنین کسی را جهنم می دهیم، و ستمکاران را این گونه سزا می دهیم. ﴿۲۹﴾ آیا کسانی که کافر شدند؛ ندیدند که آسمانها و زمین به هم پیوسته بودند، پس (ما) آنها را از یکدیگر باز کردیم، و هر چیز زنده ای را از آب پدید آوردیم؟! آیا ایمان نمی آورند؟! ﴿۳۰﴾ و در زمین، کوهها (ی استوار) قرار دادیم، که (مبادا) آنها را بلرزاند، و در آن راههایی گشاده قرار دادیم؛ باشد که آنان راه یابند. ﴿۳۱﴾ و آسمان را سقفی محفوظ قرار دادیم، و آنها از آیات آن روی گردانند. ﴿۳۲﴾ و او کسی است که شب و روز، و خورشید و ماه را آفرید، هر یک در مداری شناورند. ﴿۳۳﴾ و پیش از تو (ای پیامبر!) برای هیچ بشری جاودانگی قرار ندادیم، آیا اگر تو بمیری، پس آنها جاوید خواهند بود؟! ﴿۳۴﴾ هر کسی چشنده ی مرگ است، و شما را به بدی و نیکی (کاملاً) آزمایش می کنیم، و به سوی ما باز گردانده می شوید. ﴿۳۵﴾

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا نُوحِي إِلَيْهِ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدُونِ ﴿٢٥﴾ وَقَالُوا أَخَذَ الرَّحْمَنُ وَلَدًا سُبْحَانَهُ بَلْ عِبَادٌ مُكْرَمُونَ ﴿٢٦﴾ لَا يَسْبِقُونَهُ بِالْقَوْلِ وَهُمْ بِأَمْرِهِ يَعْمَلُونَ ﴿٢٧﴾ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يَشْفَعُونَ إِلَّا لِمَنْ ارْتَضَىٰ وَهُمْ مِنْ خَشْيَتِهِ مُشْفِقُونَ ﴿٢٨﴾ * وَمَنْ يُقُلْ مِنْهُمْ إِنِّي إِلَهٌُ مِنْ دُونِهِ فَذَلِكْ خُزْيِهِ جَهَنَّمَ ۚ كَذَلِكَ نُجْزِي الظَّالِمِينَ ﴿٢٩﴾ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ كَانَتَا رَتْقًا فَفَتَقْنَاهُمَا ۖ وَجَعَلْنَا مِنَ الْمَاءِ كُلَّ شَيْءٍ حَيٍّ أَفَلَا يُؤْمِنُونَ ﴿٣٠﴾ وَجَعَلْنَا فِي الْأَرْضِ رَوَاسِيَ أَنْ تَمِيدَ بِهِمْ وَجَعَلْنَا فِيهَا فِجَاجًا سُبُلًا لَعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ ﴿٣١﴾ وَجَعَلْنَا السَّمَاءَ سَقْفًا مَحْفُوظًا ۖ وَهُمْ عَنْ آيَاتِهَا مُعْرِضُونَ ﴿٣٢﴾ وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ ۗ كُلٌّ فِي فَلَكٍ يَسْبَحُونَ ﴿٣٣﴾ وَمَا جَعَلْنَا لِبَشَرٍ مِنْ قَبْلِكَ الْخُلْدَ ۖ أَفَأَيْنَ مِتَّ فَهُمْ الْخَالِدُونَ ﴿٣٤﴾ كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ ۖ وَنَبْلُوكُمْ بِالشَّرِّ وَالْخَيْرِ فِتْنَةً ۖ وَإِلَيْنَا تُرْجَعُونَ ﴿٣٥﴾

وَإِذَا رَأَى الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ يَتَّخِذُونَكَ إِلَّا هُزُوًا أَهَذَا الَّذِي يَذْكُرُ آلِهَتَكُمْ وَهُمْ بِذِكْرِ الرَّحْمَنِ هُمْ كَافِرُونَ ﴿٣٦﴾ خَلِقِ الْإِنْسَانَ مِنْ عَجَلٍ سَأُورِيكُمْ آيَاتِي فَلَا تَسْتَعْجِلُونِ ﴿٣٧﴾ وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْوَعْدُ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٣٨﴾ لَوْ يَعْلَمُ الَّذِينَ كَفَرُوا حِينَ لَا يَكْفُونِ عَنْ وُجُوهِهِمُ النَّارَ وَلَا عَنْ ظُهُورِهِمْ وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ ﴿٣٩﴾ بَلْ تَأْتِيهِمْ بَغْتَةً فَتَبْهَتُهُمْ فَلَا يَسْتَطِيعُونَ رَدَّهَا وَلَا هُمْ يُنظَرُونَ ﴿٤٠﴾ وَلَقَدْ أَسْتَهْزَيْتَ بُرْسُلٍ مِّن قَبْلِكَ فَحَاقَ بِالَّذِينَ سَخِرُوا مِنْهُمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ ﴿٤١﴾ قُلْ مَنْ يَكْلُؤُكُمْ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ مِنَ الرَّحْمَنِ بَلْ هُمْ عَنْ ذِكْرِ رَبِّهِمْ مُعْرِضُونَ ﴿٤٢﴾ أَمْ لَهُمْ آلِهَةٌ تَمْنَعُهُمْ مِّن دُونِنَا لَا يَسْتَطِيعُونَ نَصْرَ أَنفُسِهِمْ وَلَا هُمْ مِنَّا يُصْحَبُونَ ﴿٤٣﴾ بَلْ مَتَّعْنَا هُنُلَاءَ وَءَابَاءَهُمْ حَتَّى طَالَ عَلَيْهِمُ الْعُمُرُ أَفَلَا يَرَوْنَ أَنَّا نَأْتِي الْأَرْضَ نَنْقُصُهَا مِنْ أَطْرَافِهَا ؕ أَفَهُمُ الْعَالِبُونَ ﴿٤٤﴾

و کسانی که کافر شدند؛ هنگامی که تو را ببینند، فقط تو را به ریشخند می گیرند، (ومی گویند:) «آیا این همان کسی است که معبودان شما را (به بدی) یاد می کند؟!» در حالی که خودشان یاد (خداوند) رحمان را انکار می کنند. ﴿۳۶﴾ انسان از شتاب آفریده شده، به زودی آیات خود را به شما نشان خواهیم داد، پس شتاب نکنید. ﴿۳۷﴾ و می گویند: «اگر راست می گوئید، این وعده ی (قیامت) کی خواهد بود؟!». ﴿۳۸﴾ اگر کسانی که کافر شدند؛ می دانستند زمانی که (قیامت فرا رسد) نمی توانند (شعله های) آتش را از چهره هایشان و نه از پشت هایشان باز دارند، و نه کسی آنها را یاری می کند، (چنین نمی گفتند). ﴿۳۹﴾ بلکه (حق این است که آن ناگهانی به سراغشان می آید، پس مبهوتشان می کند، آنگاه نمی توانند آن را دفع کنند، و نه به آنها مهلت داده شود. ﴿۴۰﴾ و به راستی به پیامبران پیش از تو (نیز) استهزاء شد (و مورد تمسخر قرار گرفتند)، پس آنچه را مسخره می کردند، (از عذاب الهی) دامان کسانی از آنها را که مسخره می کردند گرفت (و هلاک شدند). ﴿۴۱﴾ (ای پیامبر!) بگو: «چه کسی شما را در شب و روز از (عذاب خداوند) رحمان نگاه می دارد؟ بلکه (حق این است که) آنها از یاد پروردگارشان روی گردانند. ﴿۴۲﴾ آیا آنها معبودانی دارند که (می توانند) آنها را در برابر (عذاب) ما (حفظ کنند و) باز دارند. (آنها) نمی توانند خودشان را یاری دهند، و نه آنها از (عذاب) ما محفوظ هستند. ﴿۴۳﴾ بلکه، (ما) آنها و پدرانشان را (از نعمتهای دنیوی) بهره مند ساختیم، تا اینکه عمرشان به درازا کشید (و مغرور شدند) آیا نمی بینند که ما پیوسته به سراغ (سر) زمین (کفر) می آییم، که آن را از اطراف (و دامنه هایش) می کاهیم؟! آیا آنها پیروزند، (یا ما)؟! ﴿۴۴﴾

قُلْ إِنَّمَا أُنذِرُكُمْ بِالْوَحْيِ وَلَا يَسْمَعُ الصُّمُّ
 الدُّعَاءَ إِذَا مَا يُنذَرُونَ ﴿٤٤﴾ وَلَئِن مَّسَّتْهُمْ نَفْحَةٌ
 مِّنْ عَذَابِ رَبِّكَ لَيَقُولُنَّ يَوَيْلَنَا إِنَّا كُنَّا
 ظَالِمِينَ ﴿٤٥﴾ وَنَضَعُ الْمَوَازِينَ الْقِسْطَ لِيَوْمِ
 الْقِيَامَةِ فَلَا تُظْلَمُ نَفْسٌ شَيْئًا وَإِنْ كَانَ
 مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِّنْ خَرْدَلٍ أَتَيْنَا بِهَا وَكَفَى بِنَا
 حَاسِبِينَ ﴿٤٦﴾ وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَىٰ وَهَارُونَ
 الْفُرْقَانَ وَضِيَاءً وَذِكْرًا لِّلْمُتَّقِينَ ﴿٤٧﴾ الَّذِينَ
 يَخْشَوْنَ رَبَّهُم بِالْغَيْبِ وَهُمْ مِّنَ السَّاعَةِ
 مُشْفِقُونَ ﴿٤٨﴾ وَهَذَا ذِكْرٌ مُّبَارَكٌ أَنْزَلْنَاهُ أَفَأَنْتُمْ
 لَهُ مُنْكَرُونَ ﴿٤٩﴾ وَلَقَدْ آتَيْنَا إِبْرَاهِيمَ رُشْدَهُ مِن
 قَبْلُ وَكُنَّا بِهِ عَالِمِينَ ﴿٥٠﴾ إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ
 مَا هَذِهِ التَّمَاثِيلُ الَّتِي أَنْتُمْ لَهَا عَاكِفُونَ ﴿٥١﴾
 قَالُوا وَجَدْنَا آبَاءَنَا لَهَا عَابِدِينَ ﴿٥٢﴾ قَالَ لَقَدْ
 كُنْتُمْ أَنْتُمْ وَءَابَاؤُكُمْ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٥٣﴾ قَالُوا
 أَجِئْتَنَا بِالْحَقِّ أَمْ أَنْتَ مِنَ اللَّاعِبِينَ ﴿٥٤﴾ قَالَ بَل
 رَبُّكُمْ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ الَّذِي فَطَرَهُنَّ
 وَأَنَا عَلَىٰ ذَلِكُمْ مِنَ الشَّاهِدِينَ ﴿٥٥﴾ وَتَاللَّهِ
 لَأَكِيدَنَّ أَصْنَامَكُمْ بَعْدَ أَنْ تُوَلُّوا مُدْبِرِينَ ﴿٥٦﴾

(ای پیامبر!) بگو: «من تنها شما را به وحی هشدار می
 دهم» و کران هنگامی که هشدار می شوند، ندا را نمی
 شنوند. ﴿٤٥﴾ اگر شمه ای از عذاب پروردگارت به
 آنها برسد، قطعاً خواهند گفت: «ای وای بر ما! بی گمان
 ما (همگی) ستمکار بودیم». ﴿٤٦﴾ و (ما) در روز
 قیامت ترازوهای عدل را می نهیم، پس به هیچ کس،
 هیچ ستمی نمی شود، و اگر (عملی) به مقدار سنگینی
 یک دانه ی خردل باشد، آن را (به حساب) می آوریم، و
 حسابرسی ما کافی است. ﴿٤٧﴾ و به راستی به موسی و
 هارون فرقان (= جدا کننده ی حق از باطل) و روشنی و
 پندی برای پرهیزگاران، دادیم. ﴿٤٨﴾ (همانا) کسانی
 که در نمان از پروردگارشان می ترسند، و آنان از قیامت
 بیم دارند. ﴿٤٩﴾ و این (قرآن) پند مبارکی است که آن
 را نازل کردیم، آیا شما آن را انکار می کنید؟! ﴿٥٠﴾
 به راستی (ما) پیش از این به ابراهیم رشد (و راه یابی
 اش) را دادیم، و به (حال) او آگاه بودیم. ﴿٥١﴾ چون به
 پدرش و قومش گفت: «این مجسمه ها چیست که شما
 به (پرستش) آنها دل نهاده اید؟! ﴿٥٢﴾ گفتند: «ما
 پدران خود را پرستش کنندگان آنها یافته ایم». ﴿٥٣﴾
 (ابراهیم) گفت: «به راستی شما و پدرانتان، در گمراهی
 آشکار بوده اید». ﴿٥٤﴾ گفتند: «آیا برای ما (سخن)
 حق را آورده ای، یا تو از بازی کنندگانی (و شوخی می
 کنی)؟! ﴿٥٥﴾ گفت: «بلکه پروردگار شما،
 پروردگار آسمانها و زمین است، آن که آنها را پدید
 آورد، و من بر این (سخن) از گواهانم. ﴿٥٦﴾ و (آهسته
 گفت: «به خدا سوگند، بعد از آن که پشت کنان روی
 بگردانید برای (نابودی) بتهای شما تدبیری خواهم
 اندیشید. ﴿٥٧﴾»

فَجَعَلَهُمْ جُودًا إِلَّا كَبِيرًا هُمْ لَعَلَّهُمْ إِلَيْهِ
 يَرْجِعُونَ ﴿٥٨﴾ قَالُوا مَنْ فَعَلَ هَذَا بِآلِهَتِنَا إِنَّهُ
 لَمِنَ الظَّالِمِينَ ﴿٥٩﴾ قَالُوا سَمِعْنَا فَتَى يَذُكُرُهُمْ
 يُقَالُ لَهُ إِبْرَاهِيمُ ﴿٦٠﴾ قَالُوا فَاتُوا بِهِ عَلَىٰ عَيْنِ
 النَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَشْهَدُونَ ﴿٦١﴾ قَالُوا ءَأَنْتَ فَعَلْتَ
 هَذَا بِآلِهَتِنَا يَا إِبْرَاهِيمُ ﴿٦٢﴾ قَالَ بَلْ فَعَلَهُ
 كَبِيرُهُمْ هَذَا فَسَلُّوهُمْ إِنْ كَانُوا يَنْطِقُونَ
 ﴿٦٣﴾ فَرَجَعُوا إِلَىٰ أَنفُسِهِمْ فَقَالُوا إِنَّكُمْ أَنْتُمُ
 الظَّالِمُونَ ﴿٦٤﴾ ثُمَّ نَكَسُوا عَلَىٰ رُءُوسِهِمْ لَقَدْ
 عَلِمْتَ مَا هَؤُلَاءِ يَنْطِقُونَ ﴿٦٥﴾ قَالَ
 أَفَتَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُكُمْ
 شَيْئًا وَلَا يَضُرُّكُمْ ﴿٦٦﴾ أَفَلَا تَكْمُرُ وَلِمَا تَعْبُدُونَ
 مِن دُونِ اللَّهِ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٦٧﴾ قَالُوا حَرِّقُوهُ
 وَانصُرُوا آلِهَتَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ فَاعِلِينَ ﴿٦٨﴾ قُلْنَا
 يَنَارُ كُونِي بَرْدًا وَسَلَامًا عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ ﴿٦٩﴾ وَأَرَادُوا
 بِهِ كَيْدًا فَجَعَلْنَاهُمُ الْأَخْسَرِينَ ﴿٧٠﴾ وَخَجِنَهُ
 وُلُوطًا إِلَى الْأَرْضِ الَّتِي بَارَكْنَا فِيهَا لِلْعَالَمِينَ ﴿٧١﴾
 وَوَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ نَافِلَةً ۗ وَكُلًّا جَعَلْنَا
 صَالِحِينَ ﴿٧٢﴾

پس (در غیاب بت پرستان) همه ی آنها - جز (بت) بزرگشان - را قطعه قطعه کرد، باشد که به سوی او باز گردند. ﴿٥٨﴾ (و هنگامی که به بت خانه آمدند و دیدند) گفتند: «هر کسی که با خدایان ما چنین کرده است، مسلماً او از ستمکاران است». ﴿٥٩﴾ (عده ای) گفتند: «شنیدیم جوانی که او را ابراهیم می گویند، آنها (=بتها) را (به بدی) یاد می کرد». ﴿٦٠﴾ گفتند: «پس او را در برابر دیدگان مردم بیاورید، باشد که آنها گواهی دهند». ﴿٦١﴾ (هنگامی که ابراهیم را حاضر کردند) گفتند: «ای ابراهیم! آیا تو این (کار) را با خدایان ما کرده ای؟!». ﴿٦٢﴾ گفت: «بلکه این بزرگشان این (کار) را کرده است، پس از آنها پرسید اگر سخن می گویند!». ﴿٦٣﴾ آنگاه (آنها) به خود باز گشتند، پس گفتند: «بی گمان شما خود ستمکار هستید». ﴿٦٤﴾ سپس (با شرمندگی) سر به زیر انداختند (و گفتند): «مسلماً تو می دانی که اینها سخن نمی گویند». ﴿٦٥﴾ (ابراهیم) گفت: «آیا به جای الله چیزی را می پرستید که هیچ نفعی برای شما ندارد، و نه زبانی به شما می رساند؟!». ﴿٦٦﴾ اف بر شما، و بر آنچه به جای الله می پرستید، آیا نمی اندیشید؟!». ﴿٦٧﴾ گفتند: «او را بسوزانید، و معبودان خود را یاری کنید، اگر کننده ی (کاری) هستید». ﴿٦٨﴾ (سر انجام آنها او را به آتش انداختند، ولی ما) گفتیم: «ای آتش! بر ابراهیم سرد و سلامت باش». ﴿٦٩﴾ و آنها خواستند برای (نابودی) او نیرنگ (خطرناکی) ورزند، پس آنها را زیانکارترین (مردم) قرار دادیم. ﴿٧٠﴾ و او ولوط را به سرزمینی که در آن برای جهانیان برکت داده ایم، نجات دادیم. ﴿٧١﴾ و اسحاق، و افزون (بر او نوه اش) یعقوب را به او بخشیدیم، و همه ی آنان را شایسته قرار دادیم. ﴿٧٢﴾

وَجَعَلْنَاهُمْ أَيْمَةً يَهْدُونَ بِأَمْرِنَا وَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِمْ
فَعَلِ الْخَيْرَاتِ وَإِقَامَ الصَّلَاةِ وَإِيتَاءَ الزَّكَاةِ
وَكَانُوا لَنَا عَبِيدِينَ ﴿٧٢﴾ وَلَوْ طَآءَ آتَيْنَاهُ حُكْمًا
وَعِلْمًا وَنَجَّيْنَاهُ مِنَ الْقَرْيَةِ الَّتِي كَانَتْ تَعْمَلُ
الْخَبِيثَاتِ ۗ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمَ سَوْءٍ فَسَقِينَ ﴿٧٣﴾
وَأَدْخَلْنَاهُ فِي رَحْمَتِنَا ۗ إِنَّهُ مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿٧٤﴾
وَنُوحًا إِذْ نَادَىٰ مِنْ قَبْلُ فَاسْتَجَبْنَا لَهُ فَنَجَّيْنَاهُ
وَأَهْلَهُ مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ ﴿٧٥﴾ وَنَصَرْنَاهُ مِنَ
الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا ۗ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمَ
سَوْءٍ فَأَغْرَقْنَاهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٧٦﴾ وَدَاوُدَ وَسُلَيْمَانَ إِذْ
مَخَّكَمَا فِي الْحَرِّ إِذْ فَخَسَّتْ فِيهِ غَنَمُ الْقَوْمِ
وَكَانَا لِحُكْمِهِمْ شَاهِدِينَ ﴿٧٧﴾ فَفَهَّمْنَاهَا
سُلَيْمَانَ ۗ وَكُلًّا آتَيْنَاهُ حُكْمًا وَعِلْمًا وَسَخَّرْنَا مَعَ
دَاوُدَ الْجِبَالَ يُسَبِّحْنَ وَالطَّيْرَ ۗ وَكَانَا فَنَاعِلِينَ ﴿٧٨﴾
وَعَلَّمْنَاهُ صَنْعَةَ لَبُوسٍ لَكُمْ لِيُحْصِنَكُمْ مِنْ
بَأْسِكُمْ ۗ فَهَلْ أَنْتُمْ شَاكِرُونَ ﴿٧٩﴾ وَلِسُلَيْمَانَ الرِّيحَ
عَاصِفَةً تَجْرِي بِأَمْرِهِ إِلَى الْأَرْضِ الَّتِي بَارَكْنَا فِيهَا
وَكَانَا بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمِينَ ﴿٨٠﴾

و (نیز) آنها را پیشوایانی قرار دادیم که به فرمان ما (مردم را) هدایت می کردند، و انجام کارهای نیک و برپاداشتن نماز و ادای زکات را به آنها وحی کردیم، و آنها (همه) عبادتگزار ما بودند. ﴿۷۳﴾ و لوط را حکمت (= نبوت) و دانش دادیم، و او را از شهری که (مردمانش) اعمال زشت (و پلید) انجام می دادند، نجات دادیم، بی شک آنها مردم بد فاسقی بودند. ﴿۷۴﴾ و او را در رحمت خود داخل کردیم، بی گمان او از صالحان بود. ﴿۷۵﴾ و (ای پیامبر!) نوح را (به یاد آور) هنگامی که پیش از آن (ما را) ندا داد، پس ما (دعایش) برای او اجابت کردیم، آنگاه او و خاندانش را از اندوه بزرگ نجات دادیم. ﴿۷۶﴾ و او را بر قومی که آیات ما را تکذیب کرده بودند؛ یاری دادیم، بی گمان آنها قوم بدی بودند، پس همه ی آنها را غرق کردیم. ﴿۷۷﴾ و داود و سلیمان را (به یاد آور) هنگامی که در (باره ی) کشتزاری که گوسفندان قوم، شبانه در آن چریده بودند، داوری می کردند، و ما بر حکم (و قضاوت) آنها شاهد بودیم. ﴿۷۸﴾ پس آن (شیوه ی قضاوت عادلانه و درست) را به سلیمان فهمانیدیم، و به هر یک از آنان حکمت (= داوری) و دانش عطا کردیم، و کوهها و پرندگان را با داود مسخر ساختیم که (همراه او) تسبیح می گفتند، و ما این (همه) را انجام دادیم. ﴿۷۹﴾ و ساختن زره را بخاطر شما به او آموختیم، تا شما را از (آسیب) جنگ های تان محفوظ دارد، پس آیا شکر گزار هستید؟! ﴿۸۰﴾ و تند باد را مسخر (و مطیع) سلیمان کردیم، که به فرمان او به سوی سرزمینی که در آن برکت دادیم، حرکت می کرد، و ما بر هر چیز آگاهیم. ﴿۸۱﴾

وَمِنَ الشَّيْطَانِ مَن يَغْوُصُونَ لَهُ
 وَيَعْمَلُونَ عَمَلًا دُونَ ذَلِكَ وَكُنَّا لَهُمْ
 حَافِظِينَ ﴿٨٢﴾ وَأَيُّوبَ إِذْ نَادَى رَبَّهُ أَنِّي
 مَسَّنِيَ الضُّرُّ وَأَنْتَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ ﴿٨٣﴾
 فَاسْتَجَبْنَا لَهُ فَكَشَفْنَا مَا بِهِ مِنْ ضُرٍّ وَآتَيْنَاهُ
 أَهْلَهُ وَمِثْلَهُمْ مَعَهُمْ رَحْمَةً مِّنْ عِنْدِنَا وَذَكَرَى
 لِلْعَبِيدِينَ ﴿٨٤﴾ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِدْرِيسَ وَذَا الْكِفْلِ
 كُلٌّ مِّنَ الصَّابِرِينَ ﴿٨٥﴾ وَأَدْخَلْنَاهُمْ فِي رَحْمَتِنَا
 إِنَّهُمْ مِّنَ الصَّالِحِينَ ﴿٨٦﴾ وَذَا النُّونِ إِذْ
 ذَهَبَ مُغْضِبًا فَظَنَّ أَنْ لَنْ نَقْدِرَ عَلَيْهِ فَنَادَى فِي
 الظُّلُمَاتِ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي
 كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ ﴿٨٧﴾ فَاسْتَجَبْنَا لَهُ
 وَخَجَلْنَاهُ مِنَ الْغَمِّ وَكَذَلِكَ نُخَيِّبُ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٨٨﴾
 وَزَكَرِيَّا إِذْ نَادَى رَبَّهُ رَبِّ لَا تَذَرْنِي فَرْدًا وَأَنْتَ
 خَيْرُ الْوَارِثِينَ ﴿٨٩﴾ فَاسْتَجَبْنَا لَهُ وَوَهَبْنَا لَهُ
 يَحْيَىٰ وَأَصْلَحْنَا لَهُ زَوْجَهُ إِنَّهُمْ كَانُوا
 يُسْرِعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ وَيَدْعُونَنَا رَغَبًا وَرَهَبًا
 وَكَانُوا لَنَا خَشِيعِينَ ﴿٩٠﴾

و(نیز) از شیاطین کسانی را (مسخر کردیم) که برایش
 غواصی می کردند، و کارهایی غیر از این (نیز) انجام می
 دادند، و (ما) حافظ آنها بودیم. ﴿۸۲﴾ و (ای پیامبر!)
 ایوب را (به یاد آور) هنگامی که پروردگارش را ندا
 داد: «رنج و بیماری به من رسیده است، و تو مهربانترین
 مهربانانی». ﴿۸۳﴾ پس (ما) دعای او را اجابت کردیم، و
 رنج و ناراحتی که داشت بر طرف ساختیم، و خانواده
 اش و (نیز) همانندشان را با آنها به او باز گردانیدیم، (تا)
 رحمتی از جانب ما، و پندی برای عبادت کنندگان باشد.
 ﴿۸۴﴾ و اسماعیل و ادريس و ذوالکفل را (به یاد آور)
 که همگی از صابران بودند. ﴿۸۵﴾ و (ما) آنها را در
 رحمت خود وارد کردیم، بی گمان آنها از صالحان
 بودند. ﴿۸۶﴾ و ذوالنون (= یونس) را (به یاد آور)
 هنگامی که خشمگین (از میان قومش) رفت، پس چنین
 پنداشت که ما هرگز بر او تنگ نمی گیریم، پس (وقتی
 که در شکم ماهی فرو رفت) در تاریکیها ندا داد
 که: «(خداوندا!) هیچ معبودی جز تو نیست، تو منزهی!
 بی گمان من از ستمکاران بودم». ﴿۸۷﴾ پس دعای او را
 اجابت کردیم، و از اندوه نجاتش دادیم، و این گونه
 مؤمنان را نجات می دهیم. ﴿۸۸﴾ و زکریا را (به یاد
 آور) هنگامی که پروردگارش را ندا داد: «پروردگارا! مرا
 تنها مگذار، و تو بهترین وارثانی». ﴿۸۹﴾ پس دعای او
 را اجابت کردیم، و یحیی را به او بخشیدیم، و همسرش
 را (بعد از آن که نازا بود) برایش شایسته (و آماده بار
 داری) گردانیدیم. بی گمان آنها همواره در کارهای
 خیر می شتافتند، و در حال بیم و امید ما را می خواندند،
 و پیوسته برای ما (خاشع و) فروتن بودند. ﴿۹۰﴾

و (ای پیامبر! به یاد آور) زنی را که شرمگاهش را پاک نگاه داشت، پس (ما) از روح خود در آن دمیدیم، و او و فرزندش را نشانه ای برای جهانیان قرار دادیم. ﴿۹۱﴾

بی تردید این است آیین شما که آیینی یگانه است، و من پروردگار شما هستم، پس مرا پرستش کنید. ﴿۹۲﴾ و (گروهی از پیروان انبیا) در میان خود در امر (دین) شان فرقه فرقه شدند، همگی به سوی ما باز می گردند. ﴿۹۳﴾ پس کسی که از کارهای شایسته انجام دهد در حالی که مؤمن باشد، کوشش او ناسپاسی نخواهد شد، و بی گمان ما (اعمالش را) برایش می نویسیم. ﴿۹۴﴾ و (مردم) هر شهری را که (بر اثر کفر و گناه) آن را هلاک کردیم، محال است که (به دنیا) باز گردند. ﴿۹۵﴾ تا وقتی که (سد) یا جوج و مأجوج گشوده شود، و آنها از هر (تبه و) بلندی شتابان سرازیر گردند. ﴿۹۶﴾ و وعده ی حق (= قیامت) نزدیک شود، پس در آن هنگام چشمهای کسانی که کافر شدند (از وحشت) خیره ماند (گویند): ای وای بر ما که از این (واقعه) در غفلت بودیم، بلکه ما ستمکار بودیم! ﴿۹۷﴾ یقیناً شما و آنچه به جای خدا می پرستید، هیزم جهنم هستید، شما در آن وارد خواهید شد. ﴿۹۸﴾ اگر اینها (= بتها) معبودانی (برحق) بودند، هرگز وارد آن نمی شدند، و (آنها) همگی در آن جاودان خواهند ماند. ﴿۹۹﴾ برای آنها در آن (= جهنم) ناله ها (ی دردناکی) است، و آنها در آن (چیزی) نمی شنوند. ﴿۱۰۰﴾ به راستی کسانی که پیشتر از سوی ما (وعده ی) نیکوی برای آنها مقرر شده است، آنها از آن (= جهنم) دور نگاه داشته می شوند. ﴿۱۰۱﴾

وَالَّتِي أَحْصَنَتْ فَرْجَهَا فَنَفَخْنَا فِيهَا مِنْ رُوحِنَا
وَجَعَلْنَاهَا وَابْنَهَا آيَةً لِلْعَالَمِينَ ﴿٩١﴾ إِنَّ
هَذِهِ أُمَّتُكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَأَنَا رَبُّكُمْ
فَاعْبُدُونِ ﴿٩٢﴾ وَتَقَطَّعُوا أَمْرَهُمْ بَيْنَهُمْ
كُلُّ إِلَيْنَا رَاجِعُونَ ﴿٩٣﴾ فَمَنْ يَعْمَلْ
مِنَ الصَّالِحَاتِ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَا كُفْرَانَ
لِسَعِيهِ وَإِنَّا لَهُ كَاتِبُونَ ﴿٩٤﴾ وَحَرَامٌ عَلَى
قَرِيَّةٍ أَهَلَكْنَاهَا أَنَّهُمْ لَا يَرْجِعُونَ ﴿٩٥﴾
حَتَّىٰ إِذَا فُتِحَتْ يَأْجُوجُ وَمَأْجُوجُ وَهُمْ مِّن
كُلِّ حَدَبٍ يَنْسِلُونَ ﴿٩٦﴾ وَأَقْتَرَبَ الْوَعْدُ
الْحَقُّ فَإِذَا هِيَ شَاخِصَةٌ أَبْصَرُ الَّذِينَ كَفَرُوا
يَوَيْلَنَا قَدْ كُنَّا فِي غَفْلَةٍ مِّنْ هَذَا بَلْ كُنَّا
ظَالِمِينَ ﴿٩٧﴾ إِنَّكُمْ وَمَا تَعْبُدُونَ مِن
دُونِ اللَّهِ حَصَبُ جَهَنَّمَ أَنتُمْ لَهَا وَرِدُونَ
﴿٩٨﴾ لَوْ كَانَ هَتُولَاءِ إِلَهَةً مَا وَرَدُوهَا
وَكُلٌّ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٩٩﴾ لَهُمْ فِيهَا زَفِيرٌ وَهُمْ
فِيهَا لَا يَسْمَعُونَ ﴿١٠٠﴾ إِنَّ الَّذِينَ سَبَقَتْ
لَهُمْ مِنَ الْحُسْنَىٰ أُولَٰئِكَ عَنْهَا مُبْعَدُونَ ﴿١٠١﴾

آنها (حتی) صدایش را نمی شنوند، و در آنچه دلشان بخواهد جاودانه (متنعم) هستند. ﴿۱۰۲﴾ وحشت بزرگ (قیامت) آنها را اندوهگین نسازد، و فرشتگان به استقبالشان آیند (گویند): «این همان روز تان است که به شما وعده داده می شد». ﴿۱۰۳﴾ روزی که آسمان را چون طوماری نوشته شده در هم می پیچیم، همانگونه که نخستین آفرینش را آغاز کردیم، (دیگر بار) آن را باز می گردانیم، (این) وعده ای بر ما است، قطعاً آن را انجام خواهیم داد. ﴿۱۰۴﴾ و به راستی بعد از ذکر (= تورات) در زبور نوشتیم که: «زمین را بندگان صالح من به ارث خواهند برد». ﴿۱۰۵﴾ بی گمان در این (امر) برای گروه عبادت کنندگان پیام روشنی است. ﴿۱۰۶﴾ و (ای پیامبر!) تو را جز رحمتی برای جهانیان نفرستادیم. ﴿۱۰۷﴾ بگو: «تنها به سوی من وحی می شود که همانا معبود شما، معبود یگانه است، پس آیا شما تسلیم می شوید؟!». ﴿۱۰۸﴾ پس اگر (باز) روی گردان شوند، بگو: «من شما را یکسان آگاه کردم (و اعلام خطر می کنم) و نمی دانم آنچه که به شما وعده داده می شود؛ نزدیک است یا دور؟!». ﴿۱۰۹﴾ بی شک او سخن آشکار را می داند، و (نیز) آنچه را (در دل خود) کتمان می کنید؛ می داند. ﴿۱۱۰﴾ و من نمی دانم، شاید این (تأخیر عذاب) برای شما آزمایشی، و بهره مندی تا مدتی (معین) باشد». ﴿۱۱۱﴾ (و پیامبر) گفت: «ای پروردگارا! به حق داوری کن، و پروردگارا ما (خداوند) رحمان است، که از او استمداد می شود در برابر آنچه شما بیان می کنید». ﴿۱۱۲﴾

لَا يَسْمَعُونَ حَسِيسَهَا وَهُمْ فِي مَا اشْتَهَتْ
 أَنْفُسُهُمْ خَلِدُونَ ﴿١٠٢﴾ لَا تَحْزَنُهُمُ الْفَزَعُ
 الْأَكْبَرُ وَتَتَلَقَّيْنَهُمُ الْمَلَائِكَةُ هَذَا يَوْمُكُمْ
 الَّذِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ ﴿١٠٣﴾ يَوْمَ نَطْوِي
 السَّمَاءَ كَطَيِّ السِّجْلِ لِلْكِتَابِ كَمَا بَدَأْنَا
 أَوَّلَ خَلْقٍ نُعِيدُهُ وَعَدَّا عَلَيْهَا إِنَّا كُنَّا
 فَعَالِينَ ﴿١٠٤﴾ وَلَقَدْ كَتَبْنَا فِي الزَّبُورِ مِنْ
 بَعْدِ الذِّكْرِ أَنَّ الْأَرْضَ يَرِثُهَا عِبَادِيَ
 الصَّالِحُونَ ﴿١٠٥﴾ إِنَّ فِي هَذَا لَبَلَاغًا لِقَوْمٍ
 عَبْدِينَ ﴿١٠٦﴾ وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً
 لِّلْعَالَمِينَ ﴿١٠٧﴾ قُلْ إِنَّمَا يُوحَىٰ إِلَيَّ أَنَّمَا
 إِلَهُكُمْ إِلَهٌُ وَاحِدٌ فَهَلْ أَنْتُمْ مُسْلِمُونَ
 ﴿١٠٨﴾ فَإِن تَوَلَّوْا فُقُلْ ءَاذَنْتُكُمْ عَلَىٰ سَوَاءٍ
 وَإِن أَدْرَىٰ أَقْرَبُ أَم بَعِيدُ مَا تُوعَدُونَ
 ﴿١٠٩﴾ إِنَّهُ يَعْلَمُ الْجَهْرَ مِنَ الْقَوْلِ وَيَعْلَمُ مَا
 تَكْتُمُونَ ﴿١١٠﴾ وَإِن أَدْرَىٰ لَعَلَّهُ فِتْنَةٌ
 لَّكُمْ وَمَتْنَعٌ إِلَيَّ حِينٍ ﴿١١١﴾ قُلْ رَبِّ احْكُم بِالْحَقِّ
 وَرَبُّنَا الرَّحْمَنُ الْمُسْتَعَانُ عَلَىٰ مَا تَصِفُونَ ﴿١١٢﴾

سورة الحج

سورة حج

بسم الله الرحمن الرحيم

به نام خداوند بخشنده مهربان

يَتَأْتِيهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ إِنَّ زَلْزَلَةَ السَّاعَةِ شَيْءٌ عَظِيمٌ ﴿١﴾ يَوْمَ تَرَوُنَّهَا تُذْهَلُ كُلُّ مُرْضِعَةٍ عَمَّا أَرْضَعَتْ وَتَضَعُ كُلُّ ذَاتِ حَمَلٍ حَمْلَهَا وَتَرَى النَّاسَ سُكَرَىٰ وَمَا هُمْ بِسُكَرَىٰ وَلَٰكِنَّ عَذَابَ اللَّهِ شَدِيدٌ ﴿٢﴾ وَمِنَ النَّاسِ مَن يُجَادِلُ فِي اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَيَتَّبِعُ كُلَّ شَيْطَانٍ مَّرِيدٍ ﴿٣﴾ كُتِبَ عَلَيْهِ أَنَّهُ مَن تَوَلَّاهُ فَآنَهُ يُضِلُّهُ وَيَهْدِيهِ إِلَىٰ عَذَابِ السَّعِيرِ ﴿٤﴾ يَتَأْتِيهَا النَّاسُ إِنْ كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِّنَ الْبَعْثِ فَإِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِّن تُرَابٍ ثُمَّ مِّن نُّطْفَةٍ ثُمَّ مِّن عِلْقَةٍ ثُمَّ مِّن مُّضْغَةٍ مُّخَلَّقَةٍ وَغَيْرِ مُخَلَّقَةٍ لِّنَبِّئَنَّ لَكُمْ وَنُقَرُّ فِي الْأَرْحَامِ مَا نَشَاءُ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى ثُمَّ نُخْرِجُكُمْ طِفْلًا ثُمَّ لِتَبْلُغُوا أَشُدَّكُمْ وَمِنْكُمْ مَّن يُتَوَفَّىٰ وَمِنْكُمْ مَّن يُرَدُّ إِلَىٰ أَرْذَلِ الْعُمُرِ لِكَيْلَا يَعْلَمَ مِن بَعْدِ عِلْمٍ شَيْئًا وَتَرَى الْأَرْضَ هَامِدَةً فَإِذَا أَنزَلْنَا عَلَيْهَا الْمَاءَ اهْتَزَّتْ وَرَبَتْ وَأَنْبَتَتْ مِن كُلِّ زَوْجٍ بَهِيجٍ ﴿٥﴾

ای مردم! از پروردگارتان بترسید، بدون شک زلزله ی قیامت حادثه ی عظیمی است. ﴿١﴾ روزی که آن را می بینید، هر مادر شیر دهی، (کودک) شیر خوارش از یاد خود می برد، و هر (زن) بارداری، بار خود را بر زمین می گذارد، و مردم را مست می بینی، در حالی که مست نیستند، و لیکن عذاب خدا شدید است. ﴿٢﴾ و بعضی از مردم، بدون (هیچ) علم ودانشی، در (باره ی) خداوند به مجادله بر می خیزند، و از هر شیطان سرکشی پیروی می کنند، ﴿٣﴾ (در قضای الهی) بر او (=شیطان) نوشته شده که هر کس با او دوستی کند، مسلماً او گمراهش می کند، و او را به عذاب (آتش) سوزان (جهنم) می کشاند. ﴿٤﴾ ای مردم! اگر از برانگیخته شدن در شک هستید، پس (به این نکته دقت کنید:) همانا ما شما را از خاک آفریدیم، سپس از نطفه، و بعد از خون بسته شده، سپس از مضغه (=پاره گوشتی) شکل یافته و شکل نیافته، تا (قدرت و حکمت خود را) برای شما آشکار سازیم، و هر چه را که بخواهیم تا زمانی معین در رحم (مادران) نگه می داریم، آنگاه شما را به صورت طفل بیرون می آوریم، سپس تا به حد رشد (و بلوغ) خود برسید، و از شما کسی هست که می میرد، و از شما کسی هست که (آنقدر عمر می کند که) به نهایت فرتوتی (و پیری) باز برده می شود، تا آنکه پس از (آن همه) علم ودانش، چیزی نداند، و (به مثال دیگر توجه کنید (: زمین را خشکیده می بینی، پس هنگامی که آب (باران) بر آن فرو فرستیم، به حرکت در آید، و رشد کند، و از هر نوع گیاه زیبا (و خرم) برویاند. ﴿٥﴾

این به خاطر آن است که (بدانید) خداوند حق است، و آنکه او مردگان را زنده می کند، و آن که او بر هر چیز تواناست. ﴿۶﴾ و آنکه قیامت آمدنی است، شکی در آن نیست، و آنکه خداوند (همه ی) کسانی که در گورها هستند، بر می انگیزد. ﴿۷﴾ از مردم کسی است که بدون هیچ دانش و هیچ هدایت و کتاب روشنی بخشی درباره ی خدا مجادله می کند. ﴿۸﴾ (تکبر کنان) پهلو (و گردن) خود را می پیچد، تا (مردم را) از راه خدا گمراه سازد، برای او در دنیا رسوایی است، و روز قیامت آتش سوزان را به او می چشانیم. ﴿۹﴾ (و به او می گوئیم:) این (کیفر) در برابر چیزی است که دستهایت از پیش فرستاده است، و بی گمان خداوند (هرگز) به بندگان ستم نمی کند. ﴿۱۰﴾ و از (میان) مردم کسی است که خدا را بر کناره (با تردید) می پرستد (و ایمانش بسیار ضعیف و سست است) پس اگر خیری به او برسد (دلش) به آن آرام می گیرد، و اگر بلایی (برای آزمایش) به او برسد، روی می گرداند (و به کفر باز می گردد)، در دنیا و آخرت زیان کرده است، این همان زیان آشکار است، ﴿۱۱﴾ (او) به جای خدا چیزی را می خواند که نه زبانی به او می رساند و نه سودی به او می بخشد، این همان گمراهی دور است. ﴿۱۲﴾ (او) کسی را می خواند که زبانش نزدیکتر از نفعش است، چه بد (سر پرست و) یاوری است، و چه بد (همدم و) معاشری است. ﴿۱۳﴾ بی گمان خداوند کسانی را که ایمان آوردند و کارهای شایسته انجام دادند، به باغهایی (از بهشت) وارد می کند که نهرها از زیر (درختان) آن جاری است، مسلماً خداوند آنچه را می خواهد، انجام می دهد. ﴿۱۴﴾ کسی که گمان می کند که خداوند او (= پیامبر) را در دنیا و آخرت یاری نخواهد کرد، (و بدین خاطر عصبانی است) پس ریسمانی به سقف (خانه اش) بیاویزد (و خود را حلق آویز کند) سپس آن را قطع کند، آنگاه بنگرد آیا (این) تدبیرش خشم او را از میان خواهد برد؟! ﴿۱۵﴾

ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ وَأَنَّهُ يُخَيِّمُ الْمَوْتَىٰ وَأَنَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٦﴾ وَأَنَّ السَّاعَةَ آتِيَةٌ لَا رَيْبَ فِيهَا وَأَنَّ اللَّهَ يَبْعَثُ مَنْ فِي الْقُبُورِ ﴿٧﴾ وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُجَادِلُ فِي اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَلَا هُدًى وَلَا كِتَابٍ مُّنِيرٍ ﴿٨﴾ ثَانِي عَطْفِهِ لِيُضِلَّ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ لَهُ فِي الدُّنْيَا خِزْيٌ ط وَنُذِيْقُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَذَابَ الْحَرِيقِ ﴿٩﴾ ذَلِكَ بِمَا قَدَّمْتَ يَدَاكَ وَأَنَّ اللَّهَ لَيْسَ بِظَلَمٍ لِلْعَبِيدِ ﴿١٠﴾ وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَعْبُدُ اللَّهَ عَلَىٰ حَرْفٍ فَإِنْ أَصَابَهُ خَيْرٌ ط اطْمَأَنَّ بِهِ وَإِنْ أَصَابَتْهُ فِتْنَةٌ انْقَلَبَ عَلَىٰ وَجْهِهِ خَسِرَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةَ ﴿١١﴾ ذَلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ ﴿١٢﴾ يَدْعُوا مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَضُرُّهُ وَمَا لَا يَنْفَعُهُ ﴿١٣﴾ ذَلِكَ هُوَ الضَّلَالُ الْبَعِيدُ ﴿١٤﴾ يَدْعُوا لِمَن ضُرُّهُ أَقْرَبُ مِن نَّفْعِهِ ﴿١٥﴾ لَيْسَ الْمَوْلَىٰ وَلَيْسَ الْعَشِيرُ ﴿١٦﴾ إِنَّ اللَّهَ يُدْخِلُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ إِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ ﴿١٧﴾ مَن كَانَ يَظُنُّ أَن لَّن يَنْصُرَهُ اللَّهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ فَلْيَمْدُدْ بِسَبَبٍ إِلَى السَّمَاءِ ثُمَّ لْيَقْطَعْ فَلْيَنْظُرْ هَلْ يُذْهِبَنَّ كَيْدُهُ مَا يَغِيظُ ﴿١٨﴾

وَكَذَلِكَ أَنْزَلْنَاهُ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ وَأَنَّ اللَّهَ يَهْدِي مَن يُرِيدُ ﴿١٦﴾ إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا وَالصَّابِئِينَ وَالنَّصْرِيَّةَ وَالْمَجُوسَ وَالَّذِينَ أَشْرَكُوا إِنَّ اللَّهَ يَفْصِلُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ﴿١٧﴾ أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يَسْجُدُ لَهُ مَن فِي السَّمَوَاتِ وَمَن فِي الْأَرْضِ وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ وَالنُّجُومُ وَالْجِبَالُ وَالشَّجَرُ وَالْدَّوَابُّ وَكَثِيرٌ مِّنَ النَّاسِ ۗ وَكَثِيرٌ حَقَّ عَلَيْهِ الْعَذَابُ ۗ وَمَن يُهِنِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِن مُّكْرَمٍ ۗ إِنَّ اللَّهَ يُفَعِّلُ مَا يَشَاءُ ﴿١٨﴾ هَذَانِ حَصَمَانٍ أَخْتَصَمُوا فِي رَبِّهِمْ ۗ فَالَّذِينَ كَفَرُوا قُطِعَتْ لَهُمْ ثِيَابٌ مِّن نَّارٍ يُصَبُّ مِن فَوْقِ رُءُوسِهِمُ الْحَمِيمُ ﴿١٩﴾ يُصْهَرُ بِهِ مَا فِي بُطُونِهِمْ وَالْجُلُودُ ﴿٢٠﴾ وَهُمْ مَقْمَعُونَ مِّن حَدِيدٍ ﴿٢١﴾ كُلَّمَا أَرَادُوا أَن تَخْرُجُوا مِنْهَا مِنْ غَمٍّ أُعِيدُوا فِيهَا وَذُوقُوا عَذَابَ الْحَرِيقِ ﴿٢٢﴾ إِنَّ اللَّهَ يُدْخِلُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ تَجْلُونَ فِيهَا مِن آسَافٍ مِّن ذَهَبٍ وَلُؤْلُؤًا وَلِبَاسُهُمْ فِيهَا حَرِيرٌ ﴿٢٣﴾

و این گونه (ما) آن (=قرآن) را (بصورت) آیات روشن نازل کردیم، و بی گمان خداوند هر کس را بخواهد هدایت می کند. ﴿۱۶﴾ یقیناً کسانی که ایمان ایمان آوردند، و کسانی که یهودی شدند، و صابئان (=بی دینان) و نصاری و مجوس و کسانی که (به خدا) شرک آوردند، خداوند در میان آنها روز قیامت داوری می کند، بی گمان خداوند بر هر چیز گواه است. ﴿۱۷﴾ آیا ندیدی که هر کس در آسمانها و هر کس که در زمین است، و خورشید و ماه و ستارگان و کوهها و درختان و جنندگان و بسیاری از مردم برای خدا سجده می کنند، و بسیارند که (فرمان) عذاب بر آنان تحقق یافته است، و هر که را خدا خوارسازد، پس کسی او را گرامی نخواهد داشت، بی گمان خداوند هر چه را بخواهد، می کند. ﴿۱۸﴾ این دو (گروه) دشمنان یکدیگرند درباره ی پروردگارشان (ستیز و) خصومت کردند، پس کسانی که کافر شدند لباسهایی از آتش برای آنها بریده شده است، از بالای سرشان آب سوزان ریخته می شود. ﴿۱۹﴾ که آنچه در درونشان است و (نیز) پوستها (یشان) با آن گداخته می شود. ﴿۲۰﴾ و برای (زدن) آنها گرزهای از آهن (داغ) است. ﴿۲۱﴾ هر گاه بخواهند از (شدت) اندوه از آنجا (=دوزخ) خارج شوند، به آن باز گردانده می شوند، و (به آنها گفته می شود): عذاب سوزان (جهنم) را بچشید. ﴿۲۲﴾ بی گمان خداوند کسانی را که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده اند به باغهایی (از بهشت) وارد می کند که از زیر (درختان) آن نهرها جاری است، در آنجا به دستبندهای از طلا و مروارید آراسته می شوند، و لباسشان در آنجا ابریشم است. ﴿۲۳﴾

وَهْدُوا إِلَى الطَّيِّبِ مِنَ الْقَوْلِ وَهْدُوا إِلَى صِرَاطِ
 الْحَمِيدِ ﴿٢٤﴾ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَيَصُدُّونَ عَن
 سَبِيلِ اللَّهِ وَالْمَسْجِدِ الْحَرَامِ الَّذِي جَعَلْنَاهُ لِلنَّاسِ
 سَوَاءً أَلْعَكِفُ فِيهِ وَالْأَبَادِ وَمَنْ يُرِدْ فِيهِ بِالْحَادِ
 بِظُلْمٍ نُذِقْهُ مِنْ عَذَابِ أَلِيمٍ ﴿٢٥﴾ وَإِذْ بَوَّأْنَا
 لِإِبْرَاهِيمَ مَكَانَ الْبَيْتِ أَنْ لَا تُشْرِكْ بِي شَيْئًا
 وَطَهِّرْ بَيْتِيَ لِلطَّائِفِينَ وَالْقَائِمِينَ وَالرُّكَّعِ
 السُّجُودِ ﴿٢٦﴾ وَأَذِّنْ فِي النَّاسِ بِالْحَجِّ يَأْتُوكَ
 رِجَالًا وَعَلَى كُلِّ ضَامِرٍ يَأْتِينَ مِنْ كُلِّ فَجٍّ
 عَمِيقٍ ﴿٢٧﴾ لِيَشْهَدُوا مَنَفِعَ لَهُمْ وَيَذْكُرُوا اسْمَ
 اللَّهِ فِي أَيَّامٍ مَعْلُومَاتٍ عَلَى مَا رَزَقَهُمْ مِنْ بَيْمَاتٍ
 الْأَنْعَامِ فَكُلُوا مِنْهَا وَأَطْعِمُوا الْبَائِسَ الْفَقِيرَ ﴿٢٨﴾
 ثُمَّ لِيَقْضُوا تَفَثَهُمْ وَلِيُوفُوا نُدُورَهُمْ وَلِيَطَّوَّفُوا
 بِالْبَيْتِ الْعَتِيقِ ﴿٢٩﴾ ذَلِكَ وَمَنْ يُعْظَمَ حُرْمَتِ اللَّهِ
 فَهُوَ خَيْرٌ لَهُ عِنْدَ رَبِّهِ وَأُحِلَّتْ لَكُمْ الْأَنْعَامُ إِلَّا
 مَا يُتَىٰ عَلَيْكُمْ ۗ فَاجْتَنِبُوا الرِّجْسَ مِنَ
 الْأَوْثَانِ وَاجْتَنِبُوا قَوْلَ الزُّورِ ﴿٣٠﴾

و به سوی گفتار پاکیزه هدایت می شوند، و به راه
 (خداوند) ستوده راهنمایی می گردند. ﴿۲۴﴾ بی گمان
 کسانی که کافر شدند، و (مردم را) از راه خدا باز می
 دارند و (همچنین از) مسجد الحرام، که آن را برای (همه
 ی) مردم یکسان قرار دادیم، (چه) مقیم در آنجا و یا
 وارد بر آن، و کسی که از روی ستم در آنجا کجروی
 (و انحراف از حق را) بخواهد، از عذاب دردناک به او
 می چشانیم. ﴿۲۵﴾ و (به یاد آور) زمانی را که جای
 خانه (کعبه) را برای ابراهیم تعیین کردیم؛ (و گفتیم):
 چیزی را شریک من قرار مده، و خانه ی مرا برای طواف
 کنندگان و قیام کنندگان و رکوع (و) سجود کنندگان
 پاک گردان. ﴿۲۶﴾ و در (میان) مردم به حج ندا بده،
 تا پیاده و (سوار) بر هر (مرکب و) شتر لاغری از هر راه
 دوری به سوی تو بیایند. ﴿۲۷﴾ تا شاهد منافع
 (گوناگون) خویش باشند، و در روزهای معین (به هنگام
 قربانی) نام خدا را بر چهارپایانی که به آنها روزی داده
 ایم؛ یاد کنند، پس از (گوشت) آن بخورید، و بینوای
 فقیر را (نیز) اطعام کنید. ﴿۲۸﴾ سپس، باید آلودگیهای
 شان را بر طرف سازند، و به نذرهای خود وفا کنند، و
 (برگرد) خانه های کهنسال (کعبه) طواف کنند. ﴿۲۹﴾
 (حکم) این است، و هر کس (مقدسات و) حرمت نهاده
 های خدا را بزرگ دارد، پس این (کار) نزد
 پروردگارش برای او بهتر است. و چهارپایان برای شما
 حلال شده، مگر آنچه بر شما خوانده می شود، پس از
 پلیدی بتها اجتناب کنید، و از گفتار باطل (و دروغ)
 دوری کنید. ﴿۳۰﴾

حُنَفَاءَ لِلَّهِ غَيْرَ مُشْرِكِينَ بِهِ ۚ وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَكَأَنَّمَا خَرَّ مِنْ السَّمَاءِ فَتَخَطَفَهُ الطَّيْرُ أَوْ تَهَوَّى بِهِ الرِّيحُ فِي مَكَانٍ سَحِيقٍ ﴿٣١﴾ ذَلِكَ وَمَنْ يُعَظِّمَ شَعَائِرَ اللَّهِ فَإِنَّهَا مِنْ تَقْوَى الْقُلُوبِ ﴿٣٢﴾ لَكُمْ فِيهَا مَنَفَعٌ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى ثُمَّ مَحِلُّهَا إِلَى الْبَيْتِ الْعَتِيقِ ﴿٣٣﴾ وَلِكُلِّ أُمَّةٍ جَعَلْنَا مَنْسَكًا لِّيَذْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ عَلَىٰ مَا رَزَقَهُمْ مِنْ بَهِيمَةٍ الْأَنْعَامِ ۗ فَالَهُمْ كَرَمٌ إِلَهُهُ وَاحِدٌ ۗ فَالَهُ أَسْلَمُوا ۗ وَبَشِّرِ الْمُخْبِتِينَ ﴿٣٤﴾ الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَّتْ قُلُوبُهُمْ وَالصَّابِرِينَ عَلَىٰ مَا أَصَابَهُمْ وَالْمُقِيمِي الصَّلَاةِ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ ﴿٣٥﴾ وَالْبَدَنَ جَعَلْنَاهَا لَكُمْ مِنْ شَعَائِرَ اللَّهِ لَكُمْ فِيهَا خَيْرٌ ۗ فَاذْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ عَلَيْهَا صَوَافٍ ۗ فَإِذَا وَجَبَتْ جُنُوبُهَا فَكُلُوا مِنْهَا وَأَطْعِمُوا الْقَانِعَ وَالْمُعْتَرَّ ۗ كَذَلِكَ سَخَّرْنَاهَا لَكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٣٦﴾ لَنْ يَنَالَ اللَّهُ لُحُومَهَا وَلَا دِمَاؤُهَا وَلَكِنْ يَنَالُهُ التَّقْوَىٰ مِنْكُمْ ۗ كَذَلِكَ سَخَّرَهَا لَكُمْ لِتُكَبِّرُوا اللَّهَ عَلَىٰ مَا هَدَيْنَاكُمْ ۗ وَبَشِّرِ الْمُحْسِنِينَ ﴿٣٧﴾ إِنَّ اللَّهَ يُدْفِعُ عَنِ الَّذِينَ ءَامَنُوا ۗ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ خَوَّانٍ كَفُورٍ ﴿٣٨﴾

در حالی که حقگرا و مخلص خدا و شریک نیاورندگان به او باشید، و کسی که به خدا شرک آورد، پس گویی از آسمان سقوط کرده است، آنگاه پرنندگان (گوشت خوار) او را می ربایند، یا باد او را به جایی بسیار دور پرتاب می کند. ﴿۳۱﴾ (حکم) این است، و کسی که شعائر الهی را بزرگ دارد، پس بی گمان این (کار) از پرهیزگاری دلهاست. ﴿۳۲﴾ در آن (چهار پایان قربانی) تا زمان معین برای شما منافع (و بهره ها) است، پس قربانگاه آن خانه ی کهنسال (کعبه) است. ﴿۳۳﴾ و برای هر امتی (رسم) قربانی دادیم، تا نام خدا را (به هنگام ذبح) بر چهار پایانی که روزی شان کرده است؛ ببرند، پس معبود شما، معبود یگانه است، (همه) برای او تسلیم شوید، و به فروتنان بشارت ده. ﴿۳۴﴾ (همان) کسانی که چون نام خدا برده شود، دلهایشان ترسان گردد، و شکیبایان در برابر مصیبتی که به آنها می رسد، و آنها که نماز را بر پا می دارند، و از آنچه روزی شان کرده ایم؛ انفاق می کنند. ﴿۳۵﴾ و (قربانی) شتران (فربه) را (در حج) برای شما از شعائر الهی قرار دادیم، در آن برای شما خیر (و برکت) است. پس (هنگام قربانی) در حالی که بر پا ایستاده اند؛ نام خدا را بر آنها برید، آنگاه چون پهلوهایشان (بر زمین) افتاد، از (گوشت) آنها بخورید، و (فقیران) قانع (غیر سائل) و (فقیران) سائل را اطعام کنید. این گونه (ما) آنها را برای شما رام کردیم؛ باشد که شما سپاسگزاری کنید. ﴿۳۶﴾ گوشتهای قربانی و خونهای آنها هرگز به خدا نمی رسد، ولیکن پرهیزگاری شما به او می رسد، این گونه (خداوند) آنها را برای شما مسخر کرده تا خداوند را به (شکرانه ی) آن که شما را هدایت کرده است؛ بزرگ بشمارید، و نیکوکاران را بشارت ده. ﴿۳۷﴾ یقیناً خداوند از کسانی که ایمان آورده اند؛ دفاع می کند، بی گمان خداوند هیچ خیانتکار ناسپاسی را دوست ندارد. ﴿۳۸﴾

به کسانی که با آنان جنگ می شود، اجازه (جهاد) داده شده است، از آن روی که مورد ستم قرار گرفته اند، و یقیناً خداوند بر یاری آنها تواناست. ﴿۳۹﴾ (همان) کسانی که به ناحق از دیارشان رانده شدند؛ جز اینکه می گفتند: «پروردگار ما الله است». و اگر خداوند بعضی از مردم را به (وسیله ی) بعضی دیگر دفع نمی کرد، بی گمان دیرهای راهبان) و کلیساها (ی مسیحیان) و کنشتهای (ی یهودیان) و مساجدی که نام خدا در آنها بسیار برده می شود؛ ویران می گردید، و مسلماً خداوند یاری می کند کسی که (دین) او را یاری دهد، بی گمان خداوند قوی پیروزمند است. ﴿۴۰﴾ (همان) کسانی که اگر در زمین به آنها قدرت (و حکومت) بخشیم، نماز را بر پا می دارند، و زکات را می دهند، و امر به معروف و نهی از منکر می کنند، و سرانجام کارها از آن خداست. ﴿۴۱﴾ (ای پیامبر) اگر (این قوم بت پرست) تو را تکذیب می کنند، (غمگین نباش) به راستی پیش از آنها قوم نوح و عاد و ثمود (پیامبرانشان را) تکذیب کردند. ﴿۴۲﴾ و (همچنین) قوم ابراهیم و قوم لوط. ﴿۴۳﴾ و اصحاب مدین (قوم شعیب)، و موسی (نیز) تکذیب شد، پس به کافران مهلت دادم آنگاه آنها را فرو گرفتم، پس (بنگر) انکار (و عقوبت) من چگونه بود! ﴿۴۴﴾ پس چه بسیار آبادیها را در حالی که (مردمش) ستمگر بودند؛ نابودشان کردیم، پس (اینک) بر سقفهایش فرو ریخته (و ویران شده) است، و (چه بسیار) چاه (پر آب) که بی حاصل مانده، و (چه) قصر (های) بر افراشته استوار (که بی صاحب مانده است). ﴿۴۵﴾ آیا آنها در زمین سیر نکردند، تا دلهایی داشته باشند که با آن (حقیقت را) دریابند، یا گوشهای که با آن (اخبار گذشتگان را) بشنوند؟! پس بی گمان چشمها (ی ظاهر) نا بینا نمی شود، ولیکن دلهایی که در سینه هاست؛ نابینا می شود.

﴿۴۶﴾

أَذِنَ لِلَّذِينَ يُقْتَلُونَ بِأَنَّهُمْ ظَلَمُوا وَإِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ نَصْرِهِمْ لَقَدِيرٌ ﴿٣٩﴾ الَّذِينَ أُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ بِغَيْرِ حَقٍّ إِلَّا أَنْ يَقُولُوا رَبُّنَا اللَّهُ وَلَوْلَا دَفْعُ اللَّهِ النَّاسَ بَعْضَهُمْ بِبَعْضٍ لَفُتِنَتِ صَوَامِعُ وَبِعُ وُصُلَاتٍ وَمَسَاجِدُ يُذَكَّرُ فِيهَا اسْمُ اللَّهِ كَثِيرًا ۗ وَلَيَنْصُرَنَّ اللَّهُ مَنْ يَنْصُرُهُ ۗ إِنَّ اللَّهَ لَقَوِيٌّ عَزِيزٌ ﴿٤٠﴾ الَّذِينَ إِنْ مَكَّنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ أَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوُا الزَّكَاةَ وَأَمَرُوا بِالْمَعْرُوفِ وَنَهَوْا عَنِ الْمُنْكَرِ ۗ وَاللَّهُ عَاقِبَةُ الْأُمُورِ ﴿٤١﴾ وَإِنْ يُكَذِّبُوكَ فَقَدْ كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَعَادٌ وَثَمُودٌ ﴿٤٢﴾ وَقَوْمُ إِبْرَاهِيمَ وَقَوْمُ لُوطٍ ﴿٤٣﴾ وَأَصْحَابُ مَدْيَنَ ۗ وَكَذَّبَ مُوسَىٰ فَأَمَلَتْ لِلْكَافِرِينَ ثُمَّ أَخَذْتُهُمْ ۗ فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ ﴿٤٤﴾ فَكَأَيِّنْ مِنْ قَرْيَةٍ أَهْلَكْنَاهَا وَهِيَ ظَالِمَةٌ فَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلَىٰ عُرُوشِهَا وَبِئْرٍ مُعَطَّلَةٍ وَقَصْرٍ مَشِيدٍ ﴿٤٥﴾ أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَتَعْلَمَوْا أَنَّهُمْ قُلُوبٌ يَعْقِلُونَ بِهَا أَوْ ءَادَانٌ يُسْمَعُونَ بِهَا ۗ فَإِنَّهَا لَا تَعْمَىٰ الْأَبْصَارُ وَلَٰكِن تَعْمَىٰ الْقُلُوبُ الَّتِي فِي الصُّدُورِ ﴿٤٦﴾

وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ وَلَنْ تُخْلِفَ اللَّهُ وَعْدَهُ^ج
 وَإِنَّ يَوْمًا عِنْدَ رَبِّكَ كَأَلْفِ سَنَةٍ مِّمَّا تَعُدُّونَ
 ﴿٤٧﴾ وَكَأَيِّن مِّن قَرْيَةٍ أَمَلَيْتُ لَهَا وَهِيَ ظَالِمَةٌ
 ثُمَّ أَخَذْتُهَا وَإِلَى الْمَصِيرِ ﴿٤٨﴾ قُلْ يَتَّبِعُنَا النَّاسُ
 إِنَّمَا أَنَا لَكُمْ نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٤٩﴾ فَالَّذِينَ ءَامَنُوا
 وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ ﴿٥٠﴾
 وَالَّذِينَ سَعَوْا فِي ءَايَاتِنَا مُعْجِزِينَ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ
 الْجَحِيمِ ﴿٥١﴾ وَمَا أَرْسَلْنَا مِن قَبْلِكَ مِن رَّسُولٍ وَلَا
 نَبِيٍّ إِلَّا إِذَا تَمَنَّى أَلْقَى الشَّيْطَانُ فِي أُمْنِيَّتِهِ فَيَنسَخُ
 اللَّهُ مَا يُلْقِي الشَّيْطَانُ ثُمَّ يُحْكِمُ اللَّهُ ءَايَاتِهِ وَاللَّهُ
 عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٥٢﴾ لِيَجْعَلَ مَا يُلْقِي الشَّيْطَانُ فِتْنَةً
 لِلَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ وَالْقَاسِيَةِ قُلُوبُهُمْ وَإِنَّ
 الظَّالِمِينَ لَفِي شِقَاقٍ بَعِيدٍ ﴿٥٣﴾ وَلَيَعْلَمَنَّ الَّذِينَ
 أُوتُوا الْعِلْمَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِن رَّبِّكَ فَيُؤْمِنُوا بِهِ
 فَتُخْبِتَ لَهُ قُلُوبُهُمْ وَإِنَّ اللَّهَ لَهَادِ الَّذِينَ ءَامَنُوا إِلَى
 صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٥٤﴾ وَلَا يَزَالُ الَّذِينَ كَفَرُوا
 فِي مَرِيَّةٍ مِّنْهُ حَتَّى تَأْتِيَهُمُ السَّاعَةُ بَغْتَةً أَوْ يَأْتِيَهُمْ
 عَذَابٌ يَوْمٍ عَقِيمٍ ﴿٥٥﴾

و آنها به شتاب از تو عذاب می طلبند، و خداوند هرگز وعده اش را خلاف نمی کند، و بی گمان یک روز نزد پروردگارت، مانند هزار سال از آنچه است که (شما) می شمارید. ﴿٤٧﴾ و چه بسیار آبادیها که به آنها مهلت دادم؛ در حالی که (مردمش) ستمگر بودند، آنگاه آنها را گرفتم، و باز گشت (همه) به سوی من است. ﴿٤٨﴾ (ای پیامبر!) بگو: «ای مردم! جز این نیست که من برای شما بیم دهنده ی آشکاری هستم». ﴿٤٩﴾ پس کسانی که ایمان آوردند و کارهای شایسته انجام دادند، برای آنها آمرزش و روزی نیک است. ﴿٥٠﴾ و کسانی که مبارزه کنان در (انکار) آیات ما تلاش کردند، (و پنداشتند که ما را به ستوه می آورند) آنان اهل دوزخ هستند. ﴿٥١﴾ و (ما) هیچ رسول و پیامبری را پیش از تو نفرستادیم؛ مگر اینکه چون (آیات ما) را تلاوت می کرد، شیطان در تلاوت او (چیزی) القاء می کرد، آنگاه خدا آنچه شیطان القاء می کند؛ از میان می برد، سپس خداوند آیاتش را استوار (و محکم) می دارد، و خداوند دانای حکیم است. ﴿٥٢﴾ تا (خداوند) آنچه را که شیطان القاء می کند، آزمونی قرار دهد برای کسانی که در دلهايش بیماری است، و آنهايي که دلهايشان سخت است، و بی گمان ستمکاران در مخالفت (و دشمنی) دور (و دراز) هستند. ﴿٥٣﴾ و تا کسانی که به آنان دانش داده شده بدانند که مسلماً آن (قرآن) از سوی پروردگارت حق است، پس به آن ایمان بیاورند، آنگاه دلهايشان برای آن (حق) خاضع گردد، و یقیناً خداوند کسانی را که ایمان آوردند به راه راست هدایت می کند. ﴿٥٤﴾ و کسانی که کافر شدند همواره در آن (= قرآن) شک دارند، تا آنکه ناگهان قیامت فرا رسد یا عذاب روز نحس بر آنها (فرود) آید. ﴿٥٥﴾

الْمَلِكُ يَوْمَئِذٍ لِلَّهِ تَحَكُّمٌ بَيْنَهُمْ ۚ فَالَّذِينَ
 ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ ﴿٥٦﴾
 وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَأُولَٰئِكَ لَهُمْ
 عَذَابٌ مُّهِينٌ ﴿٥٧﴾ وَالَّذِينَ هَاجَرُوا فِي سَبِيلِ
 اللَّهِ ثُمَّ قَتِلُوا أَوْ مَاتُوا لَيَرْزُقَنَّهُمُ اللَّهُ رِزْقًا حَسَنًا ۗ
 وَإِنَّ اللَّهَ لَهُوَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ ﴿٥٨﴾ لِيَدْخُلَنَّهُمْ
 مُدْخَلًا يَرْضَوْنَهُ ۗ وَإِنَّ اللَّهَ لَعَلِيمٌ حَلِيمٌ ﴿٥٩﴾ *
 ذَٰلِكَ وَمَنْ عَاقَبَ بِمِثْلِ مَا عُوقِبَ بِهِ ثُمَّ بُغِيَ
 عَلَيْهِ لَيَنْصُرَنَّهُ اللَّهُ ۗ إِنَّ اللَّهَ لَعَفُوفٌ غَفُورٌ ﴿٦٠﴾
 ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُوجِبُ
 النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَأَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ ﴿٦١﴾ ذَٰلِكَ
 بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ وَأَنَّ مَا يَدْعُونَ مِنْ
 دُونِهِ هُوَ الْبَاطِلُ وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ
 ﴿٦٢﴾ أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً
 فَتُصْبِحُ الْأَرْضُ مُخْضَرَّةً ۗ إِنَّ اللَّهَ لَطِيفٌ خَبِيرٌ
 ﴿٦٣﴾ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَإِنَّ
 اللَّهَ لَهُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ ﴿٦٤﴾

فرمانروایی در آن روز از آن خداست، میان آنها داوری
 می کند، پس کسانی که ایمان آورده، و کارهای
 شایسته انجام داده اند؛ در باغهای پر نعمت (بهشت)
 هستند. ﴿۵۶﴾ و کسانی که کافر شدند و آیات ما را
 تکذیب کردند، برای آنها عذاب خوار کننده ای است.
 ﴿۵۷﴾ و کسانی که در راه خدا هجرت کردند، سپس
 کشته شدند یا (به مرگ طبیعی) مردند، مسلماً خداوند به
 آنها روزی نیکویی می دهد، یقیناً خداوند بهترین
 روزی دهندگان است. ﴿۵۸﴾ بدون شک آنها را به
 جایگاهی وارد می کند که از آن خوشنود باشند، و بی
 گمان خداوند دانای برد بار است. ﴿۵۹﴾ (احکام) این
 است، و هر کس به همان مقدار که به او ستم شده
 مجازات کند، سپس بر او ستم کنند، بدون شک خداوند
 او را یاری خواهد کرد، یقیناً خداوند بخشنده ی آمرزنده
 است. ﴿۶۰﴾ این (یاری الهی) به خاطر آن است که
 خداوند شب را در روز داخل می کند، و روز را در
 شب داخل می گرداند، و بی گمان خداوند شنوای
 بیناست. ﴿۶۱﴾ این بخاطر آن است که خداوند حق
 است، و آنچه جز او (به خدای) می خوانند باطل است، و
 به راستی که خداوند بلند مرتبه ی بزرگ است. ﴿۶۲﴾
 آیا ندیدی که خداوند از آسمان آبی فرو فرستاد، سپس
 زمین (بر اثر آن) سبز و خرم می گردد؟ بی گمان
 خداوند باریک بین آگاه است. ﴿۶۳﴾ آنچه در آسمانها
 و آنچه در زمین است از آن اوست، و بدون شک
 خداوند بی نیاز ستوده است. ﴿۶۴﴾

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ سَخَّرَ لَكُمْ مَّا فِي الْأَرْضِ وَالْفَلَكَ
تَجْرَى فِي الْبَحْرِ بِأَمْرِهِ ۖ وَيُمْسِكُ السَّمَاءَ أَنْ تَقَعَ
عَلَى الْأَرْضِ إِلَّا بِإِذْنِهِ ۗ إِنَّ اللَّهَ بِالنَّاسِ لَرءُوفٌ
رَحِيمٌ ﴿٦٥﴾ وَهُوَ الَّذِي أَحْيَاكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ
ثُمَّ يُحْيِيكُمْ ۗ إِنَّ الْإِنْسَانَ لَكَفُورٌ ﴿٦٦﴾ لِكُلِّ أُمَّةٍ
جَعَلْنَا مَنَسَكًا هُمْ نَاسِكُوهُ ۗ فَلَا يُنْزِعُ عَنْكَ فِي
الْأَمْرِ ۚ وَادْعُ إِلَىٰ رَبِّكَ ۗ إِنَّكَ لَعَلَىٰ هُدًى مُّسْتَقِيمٍ
﴿٦٧﴾ وَإِنْ جَدَلُوكَ فَقُلِ اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿٦٨﴾
اللَّهُ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا كُنْتُمْ فِيهِ
تَخْتَلِفُونَ ﴿٦٩﴾ أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي
السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ ۗ إِنَّ ذَلِكَ فِي كِتَابٍ ۚ إِنَّ ذَلِكَ
عَلَىٰ اللَّهِ يَسِيرٌ ﴿٧٠﴾ وَيَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَمْ
يُنزَلْ بِهِ ۖ سُلْطَنًا وَمَا لَيْسَ لَهُمْ بِهِ ۖ عِلْمٌ ۗ وَمَا
لِلظَّالِمِينَ مِن نَّصِيرٍ ﴿٧١﴾ وَإِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا
بَيِّنَاتٍ تَعْرِفُ فِي وُجُوهِ الَّذِينَ كَفَرُوا الْمُنْكَرَ ۗ
يَكَادُونَ يَسْطُونَ بِالَّذِينَ يَتْلُونَ عَلَيْهِمْ
آيَاتِنَا ۗ قُلْ أَفَأَنْتُمْ بِشِرِّ مِّنْ ذَٰلِكُمْ النَّارُ وَعَدَهَا
اللَّهُ الَّذِينَ كَفَرُوا وَيَسَّ الْمَصِيرُ ﴿٧٢﴾

آیا ندیدی که خداوند آنچه را در زمین است مسخر شما کرده است، و (نیز) کشتیها به فرمان او در دریا روان است، و آسمان را از آن که بر زمین افتد - جز به فرمانش - نگه می دارد، بی گمان خداوند (نسبت) به مردم رؤوف مهربان است. ﴿٦٥﴾ و او کسی است که شما را زنده کرد، سپس شما را می میراند، آنگاه بار دیگر زنده می کند، به راستی که انسان بسیار ناسپاس است. ﴿٦٦﴾ برای هر امتی (روش عبادت و) آیینی مقرر کردیم که آنان به آن عمل کنند، پس نباید در این امر با تو به نزاع برخیزند، به سوی پروردگارت دعوت کن، بی گمان تو بر هدایت مستقیم قرار داری. ﴿٦٧﴾ و اگر با تو مجادله کردند، پس بگو: «خداوند به آنچه انجام می دهد؛ داناتر است، ﴿٦٨﴾ خداوند روز قیامت میان شما در آنچه در آن اختلاف می کردید، داوری می کند». ﴿٦٩﴾ آیا ندانسته ای که خداوند آنچه را در آسمان و زمین است می داند؟! بی گمان (همه ی) اینها در کتابی (ثبت) است، مسلماً این بر خداوند آسان است. ﴿٧٠﴾ و (آنها) به جای خداوند چیزی را می پرستند که (او) هیچ دلیلی بر آن نازل نکرده است، و چیزی را که علم به آن ندارند، و برای ستمگران هیچ یآوری نیست. ﴿٧١﴾ و هنگامی که آیات روشن ما بر آنان خوانده می شود، در چهره ی کسانی که کافر شدند (آثار) ناخوشی (و انکار) را می شناسی که نزدیک است بر کسانی که آیات ما را بر آنان می خواند، حمله ور شوند، بگو: «آیا شما را به بدتر از این خبر دهم؟ (همان) آتش (جهنم) است که خداوند به کسانی که کافر شدند؛ وعده داده است، و بد سرانجامی است». ﴿٧٢﴾

يَأْتِيهَا النَّاسُ ضُرِبَ مَثَلٍ فَاَسْتَمِعُوا لَهُ^ع إِنَّ
 الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَنْ يَخْلُقُوا
 ذُبَابًا وَلَوْ اجْتَمَعُوا لَهُ^ط وَإِنْ يَسْلُبْهُمُ الذُّبَابُ
 شَيْئًا لَا يَسْتَنْقِذُوهُ مِنْهُ^ج ضَعُفَ الطَّالِبُ
 وَالْمَطْلُوبُ ﴿٧٣﴾ مَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ^ظ إِنَّ
 اللَّهَ لَقَوِيٌّ عَزِيزٌ ﴿٧٤﴾ اللَّهُ يَصْطَفِي مِنَ
 الْمَلَائِكَةِ رُسُلًا وَمِنَ النَّاسِ إِنَّ اللَّهَ
 سَمِيعٌ بَصِيرٌ ﴿٧٥﴾ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا
 خَلْفَهُمْ^ط وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ ﴿٧٦﴾ يَأْتِيهَا
 الَّذِينَ ءَامَنُوا أَرْكَعُوا وَاسْجُدُوا وَاعْبُدُوا
 رَبَّكُمْ وَافْعَلُوا الْخَيْرَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٧٧﴾
 وَجَاهِدُوا فِي اللَّهِ حَقَّ جِهَادِهِ^ج هُوَ
 اجْتَبَاكُمْ وَمَا جَعَلَ عَلَيْكُمْ فِي الدِّينِ مِنْ حَرَجٍ
 مِّلَّةَ أَبِيكُمْ إِبْرَاهِيمَ^ج هُوَ سَمَّاكُمُ الْمُسْلِمِينَ مِنْ
 قَبْلُ وَفِي هَذَا لِيَكُونَ الرَّسُولُ شَهِيدًا عَلَيْكُمْ
 وَتَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ فَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ
 وَآتُوا الزَّكَاةَ وَاعْتَصِمُوا بِاللَّهِ هُوَ مَوْلَاكُمْ^ط
 فَنِعْمَ الْمَوْلَى وَنِعْمَ النَّصِيرُ ﴿٧٨﴾

ای مردم! مثلی زده شده است، پس به آن گوش فرا
 دهید: بی گمان کسانی را که به جای الله (به خدایی)
 می خوانید؛ هر گز نمی توانند مگسی را بیافرینند،
 اگر چه (همگی) برای این (کار) گرد آیند، و اگر
 مگس چیزی از آنها برباید، نمی توانند از آن باز پس
 گیرند، (آری) طالب و مطلوب (= عابد و معبود) نا
 توانند. ﴿۷۳﴾ (آنها) خداوند را چنانکه سزاوار
 اوست نشناختند، یقیناً خداوند قوی پیروزمند است.
 ﴿۷۴﴾ خداوند از فرشتگان رسولانی را بر می
 گزیند، و (نیز) از مردم، بی گمان خداوند شنوای
 بیناست. ﴿۷۵﴾ آنچه را در پیش روی آنها، و آنچه
 پشت سر آنهاست می داند، و (همه ی) کارها به
 سوی خدا باز گردانده می شود. ﴿۷۶﴾ ای کسانی
 که ایمان آورده اید! رکوع کنید، و سجده کنید، و
 پروردگارتان را پرستید، و کار نیک انجام دهید
 باشد که رستگار شوید. ﴿۷۷﴾ و در راه خدا جهاد
 کنید، چنانکه سزاوار جهاد (در راه) او است، او شما
 را بر گزید، و در دین برای شما هیچ سختی (و
 تنگنایی) قرار نداد، (همان) آیین پدرتان ابراهیم
 است، او (= خداوند) پیش از این (در کتب سابقه) و
 در این (قرآن نیز) شما را مسلمان نامید، تا پیامبر گواه
 بر شما باشد و شما گواهان بر مردم باشید، پس نماز
 را بر پا دارید، و زکات را بدهید، و به خدا تمسک
 جوید، که او مولای شماست، چه خوب مولا، و چه
 خوب یاور است. ﴿۷۸﴾

سورة المؤمنون

سورة مؤمنون

بسم الله الرحمن الرحيم

به نام خداوند بخشنده مهربان

قَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١﴾ الَّذِينَ هُمْ فِي صَلَاتِهِمْ
 خَشِعُونَ ﴿٢﴾ وَالَّذِينَ هُمْ عَنِ اللَّغْوِ مُعْرِضُونَ ﴿٣﴾
 وَالَّذِينَ هُمْ لِلزَّكَاةِ فَاعِلُونَ ﴿٤﴾ وَالَّذِينَ هُمْ لِفُرُوجِهِمْ
 حَافِظُونَ ﴿٥﴾ إِلَّا عَلَىٰ أَزْوَاجِهِمْ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ
 فَإِنَّهُمْ غَيْرُ مَلُومِينَ ﴿٦﴾ فَمَنِ ابْتَغَىٰ وَرَاءَ ذَلِكَ
 فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْعَادُونَ ﴿٧﴾ وَالَّذِينَ هُمْ لِأَمْتِنَتِهِمْ
 وَعَهْدِهِمْ رَاعُونَ ﴿٨﴾ وَالَّذِينَ هُمْ عَلَىٰ صَلَوَاتِهِمْ
 يُحَافِظُونَ ﴿٩﴾ أُولَٰئِكَ هُمُ الْوَارِثُونَ ﴿١٠﴾ الَّذِينَ
 يَرِثُونَ الْفِرْدَوْسَ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿١١﴾ وَلَقَدْ خَلَقْنَا
 الْإِنْسَانَ مِنْ سُلَالَةٍ مِّن طِينٍ ﴿١٢﴾ ثُمَّ جَعَلْنَاهُ نُطْفَةً فِي
 قَرَارٍ مَّكِينٍ ﴿١٣﴾ ثُمَّ خَلَقْنَا النُّطْفَةَ عَلَقَةً فَخَلَقْنَا الْعَلَقَةَ
 مُضْغَةً فَخَلَقْنَا الْمُضْغَةَ عِظْمًا فَكَسَوْنَا الْعِظْمَ لَحْمًا
 ثُمَّ أَدْنَيْنَاهُ خَلْقًا ۗ آخَرَ فَتَبَارَكَ اللَّهُ أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ ﴿١٤﴾
 ثُمَّ إِنكُمْ بَعَدَ ذَلِكَ لَمِيَّتُونَ ﴿١٥﴾ ثُمَّ إِنكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ
 تُبْعَثُونَ ﴿١٦﴾ وَلَقَدْ خَلَقْنَا فَوْقَكُمْ سَبْعَ طَرَائِقَ وَمَا
 كُنَّا عَنِ الْخَلْقِ غَافِلِينَ ﴿١٧﴾

به راستی مؤمنان رستگار شدند. ﴿١﴾ همان کسانی که در
 نمازشان خاشع (و فروتن) هستند. ﴿٢﴾ و کسانی که از لغو
 (و کارهای بیهوده) روی گردانند. ﴿٣﴾ و کسانی که زکات
 را انجام می دهند. ﴿٤﴾ و آنها که شرمگاهشان را حفظ می
 کنند. ﴿٥﴾ جز بر همسران شان یا (بر) کنیزان شان، پس بی
 گمان اینان (در بهره گیری از آنان) ملامت نمی شوند. ﴿٦﴾
 پس کسی که فراتر از این بخواهد، آنانند که تجاوز کنند.
 ﴿٧﴾ و کسانی که امانتهای شان و عهد خود را رعایت می
 کنند. ﴿٨﴾ و کسانی که بر نمازهای شان مواظبت می نمایند.
 ﴿٩﴾ (آری) اینانند که وارثند. ﴿١٠﴾ کسانی که (بهشت)
 فردوس را ارث می برند، و جاودانه در آن خواهند ماند.
 ﴿١١﴾ و به راستی انسان را از چکیده ای از گِل آفریدیم.
 ﴿١٢﴾ سپس او را از نطفه ای در قرار گاهی استوار (= رحم)
 قرار دادیم. ﴿١٣﴾ سپس نطفه را (به صورت) علقه (= خون
 بسته) گردانیدیم، آنگاه علقه را (به صورت) مضغه (= پاره
 گوشتی) در آوردیم، آنگاه مضغه را (به صورت)
 استخوانهایی گردانیدیم، پس بر استخوانها گوشت پوشانیدیم،
 سپس آن را آفرینشی دیگر بخشیدیم، پس (پر برکت و)
 بزرگوار است، خدایی که بهترین آفرینندگان است. ﴿١٤﴾
 سپس مسلماً شما بعد از این خواهید مرد. ﴿١٥﴾ آنگاه یقیناً
 شما روز قیامت بر انگیخته می شوید. ﴿١٦﴾ و به راستی بر
 فرازتان هفت آسمان آفریدیم، و (ما هرگز) از آفرینش
 (خود) غافل نبوده ایم. ﴿١٧﴾

و از آسمان آبی به اندازه ی معین نازل کردیم، پس آن را در زمین جای دادیم، و بی گمان ما بر ازین بردن آن کاملاً قادر هستیم. ﴿۱۸﴾ پس بوسیله ی آن باغهایی از درختان خرما و انگور برای شما پدید آوردیم، شما را در آن (باغها) میوه های بسیار است، و از آن می خورید. ﴿۱۹﴾ و (نیز) درختی را که از طور سینا بیرون می آید (= درخت زیتون) که از آن روغن و (نان) خورش برای خورندگان فراهم می شود. ﴿۲۰﴾ و بی گمان برای شما در چهارپایان عبرتی است، از آنچه درونشان است (= از شیر آنها) شما را سیراب می کنیم؛ و برای شما در آنها منافع فراوان است، و از (گوشت) آنها می خورید. ﴿۲۱﴾ و بر آنها و بر کشتیها سوار می شوید. ﴿۲۲﴾ و به راستی (ما) نوح را به سوی قومش فرستادیم، پس (او به آنها) گفت: «ای قوم من! الله را بپرستید، که جز او معبودی برای شما نیست، آیا پرهیز نمی کنید؟! ﴿۲۳﴾ پس اشراف قومش، (آن) کسانی که کافر بودند؛ گفتند: «این (مرد) جز بشری همچون شما نیست، که می خواهد بر شما برتری جوید، اگر خدا می خواست، همانا فرشتگانی را نازل می کرد، ما (هرگز) چنین چیزی را در (میان) نیاکان خود نشنیده ایم. ﴿۲۴﴾ او مرد دیوانه ای بیش نیست، پس تا مدتی در باره ی او صبر کنید، ﴿۲۵﴾ (نوح) گفت: «پروردگارا! مرا در برابر تکذیب آنها یاری کن» ﴿۲۶﴾ پس به او وحی کردیم که: «به دیدگان ما و به وحی ما کشتی بساز، پس هنگامی که فرمان ما فرا رسد، و آب از تنور بجوشد، آنگاه از هر نوع (حیوان) یک جفت (نر و ماده) در کشتی سوار کن و (نیز) خانواده خود را (سوار کن) جز کسی از آنان را که وعده ی (هلاک) از پیش بر او مقرر شده است. و در (باره ی) کسانی که ستم کردند، با من سخن مگو، که آنان غرق شدنی هستند». ﴿۲۷﴾

وَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً بِقَدَرٍ فَأَسْكَنَتْهُ فِي الْأَرْضِ
وَأَنَا عَلَى ذَهَابٍ بِهِ لَقَدَرُونَ ﴿۱۸﴾ فَأَنْشَأْنَا لَكُمْ
بِهِ جَنَّاتٍ مِّنْ نَّخِيلٍ وَأَعْنَابٍ لَّكُمْ فِيهَا فَوَاكِهُ كَثِيرَةٌ
وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ ﴿۱۹﴾ وَشَجَرَةً تَخْرُجُ مِنْ طُورِ سَيْنَاءَ
تَنْبُتُ بِالذَّهْنِ وَصَبْغٍ لِلْأَكْلِينَ ﴿۲۰﴾ وَإِنَّ لَكُمْ فِي
الْأَنْعَامِ لَعِبْرَةً نُّسْقِيكُم مِّمَّا فِي بُطُونِهَا وَلَكُمْ فِيهَا
مَنْفَعٌ كَثِيرَةٌ وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ ﴿۲۱﴾ وَعَلَيْهَا وَعَلَى الْفَلَكِ
تُحْمَلُونَ ﴿۲۲﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَى قَوْمِهِ فَقَالَ
يَقَوْمِ أَعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ أَفَلَا
تَتَّقُونَ ﴿۲۳﴾ فَقَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ
مَا هَذَا إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُرِيدُ أَنْ يَتَفَضَّلَ عَلَيْكُمْ
وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَأَنْزَلَ مَلَائِكَةً مَا سَمِعْنَا بِهَذَا فِي
آبَائِنَا الْأَوَّلِينَ ﴿۲۴﴾ إِنَّ هُوَ إِلَّا رَجُلٌ بِهِ جِنَّةٌ
فَتَرَبَّصُوا بِهِ حَتَّى حِينٍ ﴿۲۵﴾ قَالَ رَبِّ أَنْصُرْنِي بِمَا
كَذَّبُونَ ﴿۲۶﴾ فَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِ أَنْ اصْنَعِ الْفُلَكَ
بِأَعْيُنِنَا وَّوَحَيْنَا فَإِذَا جَاءَ أَمْرُنَا وَفَارَ التَّنُورُ
فَأَسْلُكْ فِيهَا مِنْ كُلِّ زَوْجٍ بَئِثٍ وَأَهْلَكَ إِلَّا
مَنْ سَبَقَ عَلَيْهِ الْقَوْلُ مِنْهُمْ وَلَا تُخَاطِبُنِي فِي الَّذِينَ
ظَلَمُوا إِنَّهُمْ مُّعْرِضُونَ ﴿۲۷﴾

هنگامی که تو و همراهانت بر کشتی سوار شدید؛ بگو: «ستایش برای خدایی است که ما را از قوم ستمگر نجات داد». ﴿۲۸﴾ و (نیز) بگو: «پروردگارا! ما را در منزلگاهی پر برکت فرود آور، و تو بهترین فرود آورندگانی». ﴿۲۹﴾ بی گمان در این (ماجرای) نشانه‌هایی است، و (ما) به راستی آزمایش می‌کنیم. ﴿۳۰﴾ سپس قوم دیگری را بعد از آنها به وجود آوردیم. ﴿۳۱﴾ پس از خودشان پیامبری در (میان) آنان فرستایم که: «خدا را بپرستید، که جز او معبودی برای شما نیست، آیا پرهیز نمی‌کنید؟!» ﴿۳۲﴾ و گروهی از اشراف قومش که کافر بودند، و دیدار آخرت را تکذیب می‌کردند، و در زندگی دنیا به آنها نعمت و آسایش داده بودیم، گفتند: «این (مرد) بشری همچون شما است، از آنچه که (شما) می‌خورید، می‌خورد، و از آنچه که شما می‌نوشید، می‌نوشد. ﴿۳۳﴾ و اگر از بشری همچون خود اطاعت کردید، یقیناً شما زیانکار خواهید شد. ﴿۳۴﴾ آیا (او) به شما وعده می‌دهد: که همانا شما چون مردید و خاک و استخوانهایی (پوسیده) شدید، (بار دیگر از گور) بیرون آورده می‌شوید؟! ﴿۳۵﴾ هیهات، هیهات (= دور است، دور است) آنچه به شما وعده داده می‌شود. ﴿۳۶﴾ جز زندگی دنیوی ما چیزی نیست، می‌میریم و زنده می‌شویم، و هرگز برانگیخته نخواهیم شد. ﴿۳۷﴾ او جز مردی نیست که بر خدا دروغ بسته است، و ما به او ایمان نمی‌آوریم. ﴿۳۸﴾ (پیامبرشان) گفت: «پروردگارا! مرا در برابر تکذیب آنها یاری کن». ﴿۳۹﴾ (خداوند) فرمود: «به زودی (از کار خود) پشیمان خواهند شد» ﴿۴۰﴾ پس صیحه (= بانگ مرگبار) آنها را به حق فرو گرفت، آنگاه آنها را (همچون) خاشاکی (بر سیلاب) قرار دادیم، پس قوم ستمکار (از رحمت خدا) دور (و نابود) باد. ﴿۴۱﴾ سپس اقوام دیگری را بعد از آنها پدید آوردیم. ﴿۴۲﴾

فَإِذَا أَسْتَوَيْتِ أَنْتَ وَمَنْ مَعَكَ عَلَى الْفُلِكِ فَقُلِ
 الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي نَجَّانَا مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٢٨﴾
 وَقُلِ رَبِّ أَنْزِلْنِي مُنْزَلًا مُبَارَكًا وَأَنْتَ خَيْرُ الْمُنزِلِينَ
 ﴿٢٩﴾ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ وَإِنْ كُنَّا لَمُبْتَلِينَ ﴿٣٠﴾ ثُمَّ
 أَنْشَأْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ قَرْنًا ۗ الْآخِرِينَ ﴿٣١﴾ فَأَرْسَلْنَا فِيهِمْ
 رَسُولًا مِّنْهُمْ أَنْ أَعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ ۗ
 أَفَلَا تَتَّقُونَ ﴿٣٢﴾ وَقَالَ الْمَلَأُ مِنَ قَوْمِهِ الَّذِينَ
 كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِلِقَاءِ الْآخِرَةِ وَأَتْرَفْنَاهُمْ فِي الْحَيَاةِ
 الدُّنْيَا مَا هَذَا إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يَأْكُلُ مِمَّا تَأْكُلُونَ
 مِنْهُ وَدَشْرَبُ مِمَّا تَشْرَبُونَ ﴿٣٣﴾ وَلَئِنْ أَطَعْتُم بَشَرًا
 مِّثْلَكُمْ إِنَّكُمْ إِذَا لَخَسِرُونَ ﴿٣٤﴾ أَيْعِدُكُمْ أَنْكُمْ إِذَا
 مِتُّمْ وَكُنْتُمْ تُرَابًا وَعِظْمًا أَنْكُمْ مُخْرَجُونَ ﴿٣٥﴾ *
 هِيَآتْ هِيَآتْ لِمَا تُوْعَدُونَ ﴿٣٦﴾ إِنَّ هِيَ إِلَّا
 حَيَاتُنَا الدُّنْيَا نَمُوتُ وَنَحْيَا وَمَا نَحْنُ بِمَبْعُوثِينَ ﴿٣٧﴾
 إِنَّ هُوَ إِلَّا رَجُلٌ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا وَمَا نَحْنُ
 لَهُ بِمُؤْمِنِينَ ﴿٣٨﴾ قَالَ رَبِّ أَنْصُرْنِي بِمَا كَذَّبُونَ
 ﴿٣٩﴾ قَالَ عَمَّا قَلِيلٍ لِّيُصْبِحَنَّ نَدِمِينَ ﴿٤٠﴾
 فَأَخَذْنَاهُمُ الصَّيْحَةَ بِالْحَقِّ فَجَعَلْنَاهُمْ عِثَاءً فَبَعْدًا
 لِّلْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٤١﴾ ثُمَّ أَنْشَأْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ قُرُونًا
 ۗ الْآخِرِينَ ﴿٤٢﴾

مَا تَسْبِقُ مِنْ أُمَّةٍ أَجَلَهَا وَمَا يَسْتَعْجِرُونَ ﴿٤٣﴾ ثُمَّ أَرْسَلْنَا
رُسُلَنَا تَتْرًا كُلًّا مَا جَاءَ أُمَّةً رَسُولُهَا كَذَّبُوهُ فَاتَّبَعْنَا
بَعْضَهُمْ بَعْضًا وَجَعَلْنَاهُمْ أَحَادِيثَ فَبُعْدًا لِقَوْمٍ لَّا
يُؤْمِنُونَ ﴿٤٤﴾ ثُمَّ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ وَأَخَاهُ هَارُونَ بِآيَاتِنَا
وَسُلْطٰنٍ مُّبِينٍ ﴿٤٥﴾ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ فَاسْتَكْبَرُوا
وَكَانُوا قَوْمًا عَالِينَ ﴿٤٦﴾ فَقَالُوا أَنُؤْمِنُ لِبَشَرَيْنِ مِثْلِنَا
وَقَوْمُهُمَا لَنَا عٰبِدُونَ ﴿٤٧﴾ فَكَذَّبُوهُمَا فَكَانُوا مِنْ
الْمُهْلَكِينَ ﴿٤٨﴾ وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا مُوسَىٰ الْكِتَابَ لَعَلَّهُمْ
يَهْتَدُونَ ﴿٤٩﴾ وَجَعَلْنَا ابْنَ مَرْيَمَ وَأُمَّهُ ءَايَةً ءَوَّابِينَ هُمَا
إِلَىٰ رَبِّوَةٍ ذَاتِ قَرَارٍ وَمَعِينٍ ﴿٥٠﴾ يَتَأَيَّأُ الرُّسُلُ كُلُّوَا مِنْ
الطَّيِّبَاتِ وَاعْمَلُوا صٰلِحًا إِنِّي بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ ﴿٥١﴾
وَإِنَّ هٰذِهِ ءَأُمَّتُكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَأَنَا رَبُّكُمْ فَاتَّقُونِ ﴿٥٢﴾
فَتَقَطَّعُوا أَمْرَهُمْ بَيْنَهُمْ زُبْرًا كُلُّ حِزْبٍ بِمَا لَدَيْهِمْ
فَرِحُونَ ﴿٥٣﴾ فَذَرَهُمْ فِي عَمْرَتِهِمْ حَتَّىٰ حِينٍ ﴿٥٤﴾
أَخْسَبُونَ أَنَّمَا نُمِدُّهُم بِهِ مِنْ مَّالٍ وَبَنِينَ ﴿٥٥﴾ نُسَارِعُ
هُمَّ فِي الْخَيْرَاتِ بَل لَّا يَشْعُرُونَ ﴿٥٦﴾ إِنَّ الَّذِينَ هُمْ مِنْ
حَشِيَّةٍ رَّبِّهِمْ مُشْفِقُونَ ﴿٥٧﴾ وَالَّذِينَ هُمْ بِآيَاتِ رَبِّهِمْ
يُؤْمِنُونَ ﴿٥٨﴾ وَالَّذِينَ هُمْ بِرَبِّهِمْ لَّا يُشْرِكُونَ ﴿٥٩﴾

هیچ امتی از اجل خود پیشی نمی گیرد، و نه تأخیر می کند.
﴿٤٣﴾ سپس پیامبران خود را پی در پی فرستادیم، هر زمان
پیامبری برای (هدایت) امتی می آمد، او را تکذیب می کردند،
پس (ما نیز) آنها (= امتهای کافر) را یکی پس از دیگری هلاک
کردیم، و آنها را افسانه هایی (برای آیندگان) قرار دادیم. پس دور
باد قومی که ایمان نمی آورند. ﴿٤٤﴾ سپس موسی و برادرش
هارون را با آیات خود، و دلایل آشکار فرستادیم، ﴿٤٥﴾ به سوی
فرعون و اشراف (قوم) او، پس آنها تکبر کردند، و مردمی
(سرکش و) برتری جوی بودند. ﴿٤٦﴾ پس گفتند: «آیا (ما) به
دو انسان مانند خود ایمان بیاوریم، در حالی که قوم آنها بردگان
(و زیر دستان) ما هستند؟!» ﴿٤٧﴾ پس (آنها) آن دو (پیامبر) را
تکذیب کردند، سرانجام (همگی) از هلاک شدگان گشتند.
﴿٤٨﴾ و به راستی به موسی کتاب (تورات) دادیم، باشد که آنان
(= بنی اسرائیل) هدایت شوند. ﴿٤٩﴾ و پسر مریم و مادرش را
آیتی قرار دادیم، و آنها را در مکانی بلند و هموار که دارای امنیت
و آب جاری بود، جای دادیم. ﴿٥٠﴾ ای پیامبران! از (غذاهای)
پاکیزه بخورید، و کار شایسته انجام دهید، بی شک من به آنچه
انجام می دهید؛ آگاهم. ﴿٥١﴾ و بی گمان این امت شما، امت
واحدی است، و من پروردگار شما هستم، پس از من بترسید.
﴿٥٢﴾ پس آنها در میان خود در کار (دین) شان فرقه فرقه و
پراکنده شدند، و هر گروه به آنچه نزد خود دارند؛ خوشحالند.
﴿٥٣﴾ پس (ای پیامبر!) آنها را تا مدتی در جهل و غفلتشان
بگذار. ﴿٥٤﴾ آیا گمان می کنند که آن مال و فرزند که با آنها به
آنان یاری می دهیم. ﴿٥٥﴾ برای این است که شتابان خیرات (و
نیکیها) به آنها برسانیم؟! (چنین نیست) بلکه آنها (حقیقت را)
در نمی یابند. ﴿٥٦﴾ بی گمان کسانی که از خوف پروردگارشان
بیمناکند. ﴿٥٧﴾ و کسانی که به آیات پروردگارشان ایمان می
آورند. ﴿٥٨﴾ و کسانی که به پروردگارشان شرک نمی آورند.
﴿٥٩﴾

وَالَّذِينَ يُؤْتُونَ مَا آتَوْا وَقُلُوبُهُمْ وَجِلَةٌ أَنَّهُمْ إِلَىٰ رَبِّهِمْ رَاجِعُونَ ﴿٦٠﴾ أُولَٰئِكَ يُسْرِعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ وَهُمْ هَاهَا سَابِقُونَ ﴿٦١﴾ وَلَا تُكَلِّفُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا وَلَدَيْنَا كِتَابٌ يَنْطِقُ بِالْحَقِّ وَهُمْ لَا يُظَاهَمُونَ ﴿٦٢﴾ بَلْ قُلُوبُهُمْ فِي عَمْرَةٍ مِّنْ هَذَا وَهُمْ أَعْمَلُ مِن دُونِ ذَٰلِكَ هُمْ لَهَا عَمَلُونَ ﴿٦٣﴾ حَتَّىٰ إِذَا أَخَذْنَا مُتْرَفِيهِم بِالْعَذَابِ إِذَا هُمْ يَجْعَرُونَ ﴿٦٤﴾ لَا تَجْعَرُوا الْيَوْمَ إِنَّكُمْ مِنَّا لَا تُنصِرُونَ ﴿٦٥﴾ قَدْ كَانَتْ آيَاتِي تُتَلَىٰ عَلَيْكُمْ فَكُنْتُمْ عَلَىٰ أَعْقَابِكُمْ تَنْكِبُونَ ﴿٦٦﴾ مُسْتَكْبِرِينَ بِهِ سَلْمًا تَهْجُرُونَ ﴿٦٧﴾ أَفَلَمْ يَدَّبَّرُوا الْقَوْلَ أَمْ جَاءَهُمْ مَا لَمْ يَأْتِ آبَاءَهُمُ الْأَوَّلِينَ ﴿٦٨﴾ أَمْ لَمْ يَعْرِفُوا رَسُولَهُمْ فَهُمْ لَهُ مُنْكَرُونَ ﴿٦٩﴾ أَمْ يَقُولُونَ بِهِ جِنَّةٌ بَلْ جَاءَهُم بِالْحَقِّ وَأَكْثَرُهُم لِلْحَقِّ كِرْهُونَ ﴿٧٠﴾ وَلَوْ اتَّبَعَ الْحَقُّ أَهْوَاءَهُمْ لَفَسَدَتِ السَّمَوَاتُ وَالْأَرْضُ وَمَنْ فِيهِنَّ ﴿٧١﴾ بَلْ آتَيْنَاهُم بِذِكْرِهِمْ فَهُمْ عَنِ ذِكْرِهِمْ مُّعْرِضُونَ ﴿٧٢﴾ أَمْ تَسْأَلُهُمْ خَرْجًا فَخَرَّاجُ رَبِّكَ خَيْرٌ وَهُوَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ ﴿٧٣﴾ وَإِنَّكَ لَتَدْعُوهُمْ إِلَىٰ صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿٧٤﴾ وَإِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ عَنِ الصِّرَاطِ لَنُكَيِّبُونَ ﴿٧٥﴾

و کسانی که (در راه خدا) آنچه را باید بدهند، می دهند، و (با این حال) دلهایشان بیم ناک است، که بی گمان آنان به سوی پروردگارشان باز می گردند. ﴿٦٠﴾ (آری) اینانند که در نیکیها شتاب می کنند، و در انجام آن (از دیگران) پیشی می گیرند. ﴿٦١﴾ (ما) هیچ کس را جز به اندازه ی توانش تکلیف نمی کنیم، و نزد ما کتابی است که به حق سخن می گوید، و به آنها هیچ ستمی نمی شود. ﴿٦٢﴾ بلکه دلهای آنها از این (کتاب) در غفلت است، و آنها جز این؛ اعمال (زشت) دیگری (نیز) دارند که پیوسته آن را انجام می دهند. ﴿٦٣﴾ تا زمانی که متنعمان آنها را به عذاب گرفتار کنیم، در این هنگام آنها ناله و فریاد سر می دهند. ﴿٦٤﴾ (به آنها گفته می شود:) امروز فریاد نکنید، یقیناً شما از سوی ما یاری نخواهید شد. ﴿٦٥﴾ به راستی آیات من پیوسته بر شما خوانده می شد، پس شما (از حق اعراض می کردید و) به عقب باز می گشتید. ﴿٦٦﴾ در حالی که در برابر آن تکبر می کردید، (و در مجالس) شبانه ی (خود) به بدگویی می پرداختید (و افسانه سرایی می کردید) ﴿٦٧﴾ آیا (آنها) در این گفتار نیندیشیدند، یا (اینکه) چیزی برای آنان آمده که برای نیاکان نخستین شان نیامده است؟! ﴿٦٨﴾ یا (اینکه) پیامبران را نشناخته اند، پس او را انکار می کنند؟! ﴿٦٩﴾ یا می گویند او جنون دارد؟ (چنین نیست) بلکه (او) حق را برای آنها آورده است، و بیشترشان از حق کراهت دارند. ﴿٧٠﴾ و اگر حق از هوسهای آنها پیروی کند، آسمانها و زمین و هر که در آنهاست، تباه شوند، بلکه (ما) برای آنها پند و اندرزشان آورده ایم، پس آنها از پندشان روی گردانند. ﴿٧١﴾ یا (اینکه) تو از آنها مزدی طلب می کنی؟ پس پاداش پروردگارت بهتر است، و او بهترین روزی دهندگان است. ﴿٧٢﴾ و یقیناً تو آنها را به راه راست دعوت می کنی. ﴿٧٣﴾ و بی گمان کسانی که به آخرت ایمان ندارند از (این) راه (راست) منحرف هستند. ﴿٧٤﴾

و اگر به آنها رحم کنیم و بلا و رنجی را که بدان گرفتارند، از آنها بر طرف سازیم، در طغیان خود لجاجت (و پافشاری) می کنند (و) سر گردان می مانند. ﴿۷۵﴾ و به راستی (ما) آنها را به عذاب (و بلا) گرفتار ساختیم، (تا بیدار شوند) پس برای پروردگارشان فروتنی نمودند، و (به درگاهش تضرع و) زاری نکردند. ﴿۷۶﴾ تا زمانی که دری از عذاب سخت به روی آنها گشودیم، آنگاه آنها در آن بکلی نا امید گردند. ﴿۷۷﴾ و او کسی است که برای شما گوش و چشم و دل پدید آورد، چه اندک سپاس می گزارید. ﴿۷۸﴾ و او کسی است که شما را در زمین (آفرید و) پراکنده نمود، و به سوی او گرد آورده می شوید. ﴿۷۹﴾ و او کسی است که زنده می کند و می میراند، و رفت و آمد شب و روز از آن اوست، آیا نمی اندیشید؟! ﴿۸۰﴾ (چنین نکردند) بلکه آنها (نیز) مثل آنچه پیشینیان گفته بودند، گفتند. ﴿۸۱﴾ گفتند: «آیا هنگامی که مردیم و خاک و استخوانها (ی پوسیده) شدیم، آیا (دوباره) برانگیخته می شویم، ﴿۸۲﴾ به راستی این وعده به ما و نیاکان ما از قبل داده شده، این (چیزی) جز افسانه های پیشینیان نیست». ﴿۸۳﴾ (ای پیامبر!) بگو: «اگر می دانید، زمین و هر که در آن است از آن کیست؟!». ﴿۸۴﴾ به زودی خواهند گفت: «(همه) از آن خداست» بگو: «آیا پند نمی گیرید؟!». ﴿۸۵﴾ بگو: «چه کسی پروردگار آسمانهای هفتگانه، و پروردگار عرش عظیم است؟!». ﴿۸۶﴾ خواهند گفت: «(همه) از آن الله است» بگو: «آیا (از خدا) نمی ترسید؟!». ﴿۸۷﴾ بگو: «اگر می دانید، چه کسی فرمانروایی همه ی موجودات در دست دارد، و او پناه می دهد، و کسی در برابر او پناه داده نمی شود؟!». ﴿۸۸﴾ خواهند گفت: «از آن خداست» بگو: «پس چگونه جادو می شوید؟!». ﴿۸۹﴾

﴿۷۵﴾ وَلَوْ رَحِمْنَهُمْ وَكَشَفْنَا مَا بِهِمْ مِنْ ضُرٍّ لَلَجُوا فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿۷۵﴾ وَلَقَدْ أَخَذْنَاهُمْ بِالْعَذَابِ فَمَا اسْتَكَانُوا لِرَبِّهِمْ وَمَا يَتَضَرَّعُونَ ﴿۷۶﴾ حَتَّىٰ إِذَا فَتَحْنَا عَلَيْهِم بَابًا ذَا عَذَابٍ شَدِيدٍ إِذَا هُمْ فِيهِ مُبْلِسُونَ ﴿۷۷﴾ وَهُوَ الَّذِي أَنْشَأَ لَكُمْ السَّمْعَ وَالْأَبْصَرَ وَالْأَفْئِدَةَ قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ ﴿۷۸﴾ وَهُوَ الَّذِي ذَرَأَكُمْ فِي الْأَرْضِ وَإِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿۷۹﴾ وَهُوَ الَّذِي يُحْيِي وَيُمِيتُ وَلَهُ اخْتَلَفُ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿۸۰﴾ بَلْ قَالُوا مِثْلَ مَا قَالَ الْأَوَّلُونَ ﴿۸۱﴾ قَالُوا أَءِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظْمًا أَعِنَّا لَمَبْعُوثُونَ ﴿۸۲﴾ لَقَدْ وَعَدْنَا لَئِن كُنَّا بِهَذَا بَأْسًا إِذْ هَذَا إِلَّا آسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ ﴿۸۳﴾ قُلْ لِمَنِ الْأَرْضُ وَمَنْ فِيهَا إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿۸۴﴾ سَيَقُولُونَ لِلَّهِ قُلْ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿۸۵﴾ قُلْ مَنْ رَبُّ السَّمَوَاتِ السَّبْعِ وَرَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ ﴿۸۶﴾ سَيَقُولُونَ لِلَّهِ قُلْ أَفَلَا تَتَّقُونَ ﴿۸۷﴾ قُلْ مَنْ مِنْ بَيْدِهِ مَلَكُوتُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ يُجِيرُ وَلَا يُجَارُ عَلَيْهِ إِنْ كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿۸۸﴾ سَيَقُولُونَ لِلَّهِ قُلْ فَأَنِّي تُسْحَرُونَ ﴿۸۹﴾

(چنین نیست) بلکه حق را برای آنها آوردیم، و بی گمان آنان دروغگو هستند. ﴿۹۰﴾ خداوند هر گز فرزندی بر نگزیده است، و هیچ معبود (دیگری) با او نیست، (اگر چنین بود) آنگاه هر معبودی آنچه را که آفریده بود؛ می برد، و مسلماً بعضی بر بعضی دیگر برتری می جستند، خداوند منزّه (و پاک) است از آنچه آنها توصیف می کنند. ﴿۹۱﴾ دانای نهای و آشکار است، پس برتر است از آنچه شریک او می سازند. ﴿۹۲﴾ (ای پیامبر!) بگو: «پروردگارا! اگر آنچه را که به آنها وعده داده می شود، به من نشان دهی. ﴿۹۳﴾ پروردگارا! پس مرا در (زمره ی) قوم ستمگران قرار مده.» ﴿۹۴﴾ و یقیناً ما تواناییم که آنچه را به آنها وعده می دهیم؛ به تو نشان دهیم. ﴿۹۵﴾ بدی را به روشی که آن بهتر است، دفع کن، ما به آنچه توصیف می کنند؛ داناتریم. ﴿۹۶﴾ و بگو: «پروردگارا! من از وسوسه های شیطان به تو پناه می برم، ﴿۹۷﴾ و پروردگارا! از اینکه آنان نزد من حاضر شوند، به تو پناه می برم.» ﴿۹۸﴾ (کافران پیوسته به راه و روش خود ادامه می دهند) تا زمانی که مرگ یکی از آنها فرا رسد، گوید: «پروردگارا! مرا (به دنیا) باز گردان، ﴿۹۹﴾ باشد که در آنچه (در دنیا) ترک (و کوتاهی) کرده ام، کار شایسته ای انجام دهم.» هرگز چنین نیست، بی گمان این سخنی است که او به زبان می گوید، (و به فرض محال اگر باز گردد، به کارهای گذشته اش ادامه می دهد) و پشت سر آنها برزخی است تا روزی که برانگیخته شوند. ﴿۱۰۰﴾ پس هنگامی که در صور دمیده شود، در آن روز هیچ گونه پیوندهای خویشاوندی در میان آنها نخواهد بود، و از (حال) یکدیگر نپرسند. ﴿۱۰۱﴾ و کسانی که (کفه ی) ترازوی (اعمال) شان سنگین شود، پس آنانند که رستگار هستند. ﴿۱۰۲﴾ و کسانی که (کفه ی) ترازوی (اعمال) شان سبک باشد، پس آنها کسانی هستند که (وجود خود را از دست داده و) به خود زیان رسانده اند و در جهنم جاودانه خواهند ماند. ﴿۱۰۳﴾ (شعله های) آتش چهره هایشان را می سوزاند، و آنها در آن ترشو (و عبوس) هستند. ﴿۱۰۴﴾

بَلْ أَتَيْنَهُم بِالْحَقِّ وَإِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿۹۰﴾ مَا أَخَذَ اللَّهُ مِنْ وَلَدٍ وَمَا كَانَ مَعَهُ مِنْ إِلَهٍ إِذًا لَذَهَبَ كُلُّ إِلَهٍ بِمَا خَلَقَ وَلَعَلَّ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُصِفُونَ ﴿۹۱﴾ عَلِيمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَتَعَلَّىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿۹۲﴾ قُلْ رَبِّ إِمَّا تُرِيدُنِي مَا يُوعَدُونَ ﴿۹۳﴾ رَبِّ فَلَا تَجْعَلْنِي فِي الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿۹۴﴾ وَإِنَّا عَلَىٰ أَنْ نُرِيكَ مَا نَعُدُّهُمْ لَقَادِرُونَ ﴿۹۵﴾ أَدْفَعْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ السَّيِّئَةِ نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَصِفُونَ ﴿۹۶﴾ وَقُلْ رَبِّ أَعُوذُ بِكَ مِنْ هَمَزَاتِ الشَّيْطَانِ ﴿۹۷﴾ وَأَعُوذُ بِكَ رَبِّ أَنْ تَحْضُرُونِ ﴿۹۸﴾ حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ رَبِّ ارْجِعُونِ ﴿۹۹﴾ لَعَلِّي أَعْمَلُ صَالِحًا فِيمَا تَرَكْتُ كَلَّا إِنَّهَا كَلِمَةٌ هُوَ قَائِلُهَا وَمِنْ وَرَائِهِمْ بَرْزَخٌ إِلَىٰ يَوْمِ يُبْعَثُونَ ﴿۱۰۰﴾ فَإِذَا نُفِخَ فِي الصُّورِ فَلَا أَنْسَابَ بَيْنَهُمْ يَوْمَئِذٍ وَلَا يَتَسَاءَلُونَ ﴿۱۰۱﴾ فَمَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿۱۰۲﴾ وَمَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَٰئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنفُسَهُمْ فِي جَهَنَّمَ خَالِدُونَ ﴿۱۰۳﴾ تَلْفَحُ وُجُوهُهُمْ النَّارُ وَهُمْ فِيهَا كَالِحُونَ ﴿۱۰۴﴾

أَلَمْ تَكُنْ ءَايَتِي تَتْلَىٰ عَلَيْهِمْ فَاكْفُرْتُمْ بِهَا تَكَذِّبُونَ ﴿١٠٥﴾
 قَالُوا رَبَّنَا غَلَبَتْ عَلَيْنَا شِقْوَتُنَا وَكُنَّا قَوْمًا ضَالِّينَ ﴿١٠٦﴾ رَبَّنَا أَخْرِجْنَا مِنْهَا فَإِنَّا ظَالِمُونَ ﴿١٠٧﴾ قَالَ أَحْسَبُوهَا فِيهَا وَلَا تَكْلِمُونَ ﴿١٠٨﴾ إِنَّهُ كَانَ فَرِيقٌ مِّنْ عِبَادِي يَقُولُونَ رَبَّنَا ءَامِنَّا فَآغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ ﴿١٠٩﴾ فَاتَّخَذْتُمُوهُمْ سِحْرِيًّا حَتَّىٰ أَنْسَوْكُمْ ذِكْرِي وَكُنْتُمْ مِنْهُمْ تَضْحَكُونَ ﴿١١٠﴾ إِنِّي جَزَيْتُهُمُ الْيَوْمَ بِمَا صَبَرُوا أَنَّهُمْ هُمُ الْفَآئِزُونَ ﴿١١١﴾ قُلْ كَمْ لَبِئْتُمْ فِي الْأَرْضِ عَدَدَ سِنِينَ ﴿١١٢﴾ قَالُوا لَبِئْنَا يَوْمًا أَوْ بَعْضَ يَوْمٍ فَسَلِّ الْعَادِينَ ﴿١١٣﴾ قُلْ إِن لَّبِئْتُمْ إِلَّا قَلِيلًا ۗ لَوْ أَنَّكُمْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿١١٤﴾ أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا وَأَنَّكُمْ إِلَيْنَا لَا تُرْجَعُونَ ﴿١١٥﴾ فَتَعَلَىٰ اللَّهُ الْمَلِكُ الْحَقُّ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْكَرِيمِ ﴿١١٦﴾ وَمَنْ يَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا ءَاخَرَ لَا بُرْهَانَ لَهُ بِهِ فَإِنَّمَا حِسَابُهُ عِنْدَ رَبِّهِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الْكَافِرُونَ ﴿١١٧﴾ وَقُلْ رَبِّ اغْفِرْ وَارْحَمْ وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ ﴿١١٨﴾

(به آنها گفته می شود:) مگر آیات من بر شما خوانده نمی شد، پس شما آنها را تکذیب می کردید؟! ﴿۱۰۵﴾ (در پاسخ) گویند: «پروردگارا! بدبختی ما بر ما چیره شد، و ما قومی گمراه بودیم. ﴿۱۰۶﴾ پروردگارا! ما را از این (جهنم) بیرون کن، پس اگر (به کفر و نافرمانی) باز گردیم، قطعاً ستمکار خواهیم بود». ﴿۱۰۷﴾ (خداوند) می فرماید: «در آن گم شوید و با من سخن مگوئید. ﴿۱۰۸﴾ بی گمان گروهی از بندگانم می گفتند: پروردگارا! (ما) ایمان آوردیم، پس ما را ببخش و بر ما رحم کن، و تو بهترین رحم کنندگانی. ﴿۱۰۹﴾ پس شما آنها را به مسخره گرفتید؛ تا یاد مرا فراموش تان کردند، و شما به آنها می خندیدید! ﴿۱۱۰﴾ همانا من امروز آنها را بخاطر صبری که کرده اند پاداش دادم، قطعاً آنها کامیاب هستند». ﴿۱۱۱﴾ (خداوند) می فرماید: «(شمار) چند سال در زمین درنگ کردید؟!». ﴿۱۱۲﴾ گویند: «یک روز، یا قسمتی از یک روز درنگ کرده ایم، پس از حسابگران پیرس». ﴿۱۱۳﴾ می فرماید: «(آری) اگر می دانستید، شما جز مقدار اندکی (در دنیا) درنگ نکردید، ﴿۱۱۴﴾ آیا گمان کردید که ما شما را بیهوده آفریده ایم، و همانا شما به سوی ما باز گردانده نمی شوید؟! ﴿۱۱۵﴾ پس بلند مرتبه (و برتر) است خداوندی که فرمانروای حق است، هیچ معبودی (به حق) جز او نیست، پروردگار عرش کریم است. ﴿۱۱۶﴾ و هر کس که با خداوند معبود دیگری را بخواند، مسلماً هیچ دلیلی بر (حقانیت) آن نخواهد داشت، جز این نیست که حسابش نزد پروردگارش خواهد بود، یقیناً کافران رستگار نمی شوند. ﴿۱۱۷﴾ و (ای پیامبر) بگو: «پروردگارا! ببخش و رحم کن! و تو بهترین رحم کنندگانی». ﴿۱۱۸﴾

سورة النور

سورة نور

بسم الله الرحمن الرحيم

به نام خداوند بخشنده مهربان

سُورَةٌ أَنْزَلْنَاهَا وَفَرَضْنَاهَا وَأَنْزَلْنَا فِيهَا آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ لَّعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿١﴾ الزَّانِيَةُ وَالزَّانِي فَاجْلِدُوا كُلَّ وَاحِدٍ مِّنْهُمَا مِائَةَ جَلْدَةٍ وَلَا تَأْخُذْكُمْ بِهِمَا رَأْفَةٌ فِي دِينِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَلَيْشَهَّدَ عَلَيْكُمَا طَائِفَةٌ مِّنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٢﴾ الزَّانِي لَا يَنْكِحُ إِلَّا زَانِيَةً أَوْ مُشْرِكَةً وَالزَّانِيَةُ لَا يَنْكِحُهَا إِلَّا زَانٍ أَوْ مُشْرِكٌ وَحُرْمٌ ذَلِكَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ ﴿٣﴾ وَالَّذِينَ يَرْمُونَ الْمُحْصَنَاتِ ثُمَّ لَمْ يَأْتُوا بِأَرْبَعَةِ شُهَدَاءَ فَاجْلِدُوهُمْ ثَمَانِينَ جَلْدَةً وَلَا تَقْبَلُوا لَهُمْ شَهَادَةً أَبَدًا وَأُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿٤﴾ إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ وَأَصْلَحُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٥﴾ وَالَّذِينَ يَرْمُونَ أَزْوَاجَهُمْ وَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ شُهَدَاءُ إِلَّا أَنْفُسُهُمْ فَشَهَدُوا أَحَدِهِمْ أَرْبَعُ شَهَدَاتٍ بِاللَّهِ إِنَّهُ لَمِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٦﴾ وَالْخَنِيمَةُ أَلَّا لَعْنَتَ اللَّهِ عَلَيْهِ إِنْ كَانَ مِنَ الْكَاذِبِينَ ﴿٧﴾ وَيَذَرُوا عَنْهَا الْعَذَابَ أَنْ تَشْهَدَ أَرْبَعُ شَهَدَاتٍ بِاللَّهِ إِنَّهُ لَمِنَ الْكَاذِبِينَ ﴿٨﴾ وَالْخَنِيمَةُ أَلَّا غَضَبَ اللَّهِ عَلَيْهَا إِنْ كَانَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٩﴾ وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ وَأَنَّ اللَّهَ تَوَّابٌ حَكِيمٌ ﴿١٠﴾

(این) سوره ای است که آن را نازل کرده ایم، و (احکام) آن واجب نموده ایم، و در آن آیات روشنی نازل کرده ایم، شاید شما پند گیرید. ﴿۱﴾ هر یک از زن و مرد زنا کار را صد تازیانه بزنید، و اگر به خدا و روز آخرت ایمان دارید! نباید در (اجرای احکام) دین خدا نسبت به آن دو (زن و مرد) رأفت (و رحمت کاذب) داشته باشید، و باید گروهی از مؤمنان بر مجازاتشان (شاهد و حاضر باشند). ﴿۲﴾ مرد زنا کار جز با زن زنا کار یا مشرک ازدواج نمی کند، و زن زنا کار را جز مرد زنا کار یا مشرک به ازدواج خود در نمی آورد، و این (امر) بر مؤمنان حرام شده است. ﴿۳﴾ و کسانی که زنان پاکدامن را (به زنا) متهم می کنند، سپس چهار شاهد نمی آورند، پس آنها را هشتاد تازیانه بزنید، و هرگز شاهدتشان را نپذیرید، و اینانند که فاسق اند. ﴿۴﴾ مگر کسانی که بعد از آن توبه کردند، و (اعمال خود را) اصلاح (و جبران) نمودند، پس بی گمان خداوند آمرزنده ی مهربان است. ﴿۵﴾ و کسانی که همسران خود را (به زنا) متهم می کنند، و جز خودشان گواهانی ندارند، پس هر یک از آنها باید چهار مرتبه به نام خدا سوگند یاد کنند که او از راستگویان است. ﴿۶﴾ و پنجمین بار (چنین گوید:) که لعنت خدا بر او باد؛ اگر از دروغگویان باشد. ﴿۷﴾ و از آن (زن) کیفر (رجم) را دور می کند، (به) آن که چهار بار خدا را شاهد بگیرد (و سوگند یاد کند) که او (= شوهرش) از دروغگویان است. ﴿۸﴾ و بار پنجم (بگوید:) که خشم خداوند بر او باد؛ اگر (شوهرش) از راستگویان باشد. ﴿۹﴾ و اگر فضل خدا و رحمت او بر شما نمی بود، و اینکه خداوند توبه پذیر حکیم است (گرفتار عقوبت الهی می شدید). ﴿۱۰﴾

مسلمان کسانی که تهمت بزرگ (درباره ی ام المؤمنین عایشه) آوردند، گروهی از خود شما هستند، گمان نکنید که این (ماجرا) برای شما بد است، بلکه آن برای شما خیر است، برای هر کدام از آنها سهمی از گناه است که مرتکب شده است، و کسی از آنان که (بخش) بزرگی (و مهمی) از آن (تهمت) را به عهده داشته است، برای او عذاب عظیمی است. ﴿۱۱﴾ چرا هنگامی که این (تهمت) را شنیدید، مردان و زنان مؤمن نسبت به خود گمان خیر نبردند، و نگفتند: این تهمتی (بزرگ) و آشکار است. ﴿۱۲﴾ چرا چهار شاهد بر آن نیاوردند؟! پس چون گواهان را نیاوردند، آنان در نزد خدا دروغگو یابند. ﴿۱۳﴾ و اگر فضل خدا و رحمت او در دنیا و آخرت نبود، قطعاً در آنچه به آن پرداختید، عذاب (سخت) و بزرگی به شما می رسید. ﴿۱۴﴾ زمانی که آن (شایعه) را از زبان یکدیگر می گرفتید، و با دهان خود سخنی می گفتید که به آن علم (و یقین) نداشتید، و آن را سهل (و کوچک) می پنداشتید در حالی که آن نزد خدا بسیار بزرگ است. ﴿۱۵﴾ چرا هنگامی که آن را شنیدید؛ نگفتید: «ما حق نداریم که آن (سخن) را بر زبان آوریم، (خداوند) تو منزهی! این بهتان بزرگی است؟!». ﴿۱۶﴾ خداوند شما را اندرز می دهد که اگر مؤمن هستید؛ هرگز به چنین کاری باز نگردید. ﴿۱۷﴾ و خداوند آیات (خود) را برای شما بیان می کند، و خداوند دانای حکیم است. ﴿۱۸﴾ بی گمان کسانی که دوست دارند زشتیها در (میان) مؤمنان شایع شود، عذاب دردناکی برای آنها در دنیا و آخرت است، و خداوند می داند و شما نمی دانید. ﴿۱۹﴾ و اگر فضل خدا و رحمت او بر شما نمی بود، و اینکه خداوند رؤوف مهربان است، (عقوبت سختی شما را در بر می گرفت). ﴿۲۰﴾

إِنَّ الَّذِينَ جَاءُوا بِالْإِفْكِ عُصْبَةٌ مِّنْكُمْ لَا تَحْسَبُوهُ شَرًّا لَّكُمْ بَلْ هُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ لِكُلِّ امْرِئٍ مِّنْهُمْ مَا أَكْتَسَبَ مِنَ الْإِثْمِ وَالَّذِي تَوَلَّى كِبْرَهُ مِنْهُمْ لَهُ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١١﴾ لَوْلَا إِذْ سَمِعْتُمُوهُ ظَنَّ الْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بِنَفْسِهِمْ خَيْرًا وَقَالُوا هَذَا إِفْكٌ مُّبِينٌ ﴿١٢﴾ لَوْلَا جَاءُوا عَلَيْهِ بِأَرْبَعَةِ شُهَدَاءَ فَإِذْ لَمْ يَأْتُوا بِالشُّهَدَاءِ فَأُوْتِيكَ عِنْدَ اللَّهِ هُمْ الْكَاذِبُونَ ﴿١٣﴾ وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ لَمَسَّكُمْ فِي مَا أَفَضْتُمْ فِيهِ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١٤﴾ إِذْ تَلَقَّوْنَهُ بِالسِّنِّتِمْ وَتَقُولُونَ بِلُفْوَهِكُمْ مَا لَيْسَ لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ وَتَحْسَبُونَهُ هَيِّنًا وَهُوَ عِنْدَ اللَّهِ عَظِيمٌ ﴿١٥﴾ وَلَوْلَا إِذْ سَمِعْتُمُوهُ قُلْتُمْ مَا يَكُونُ لَنَا أَنْ نَتَكَلَّمَ بِهَذَا سُبْحَانَكَ هَذَا بُهْتَانٌ عَظِيمٌ ﴿١٦﴾ يَعِظُكُمُ اللَّهُ أَنْ تَعُودُوا لِمِثْلِهِ أَبَدًا إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١٧﴾ وَيُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمُ الْآيَاتِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿١٨﴾ إِنَّ الَّذِينَ يُحِبُّونَ أَنْ تَشِيعَ الْفَاحِشَةُ فِي الَّذِينَ ءَامَنُوا لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿١٩﴾ وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ وَأَنَّ اللَّهَ رءُوفٌ رَّحِيمٌ ﴿٢٠﴾

﴿يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ ۚ
 وَمَنْ يَتَّبِعْ خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ فَإِنَّهُ يَأْمُرُ بِالْفَحْشَاءِ
 وَالْمُنْكَرِ ۚ وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ مَا زَكَا
 مِنْكُمْ مِّنْ أَحَدٍ أَبَدًا وَلَكِنَّ اللَّهَ يُزَكِّي مَن يَشَاءُ ۗ وَاللَّهُ
 سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢١﴾ وَلَا يَأْتِلِ أُولُو الْفَضْلِ مِنْكُمْ
 وَالسَّعَةِ أَن يُؤْتُوا أُولِي الْقُرْبَىٰ وَالْمَسْكِينِ
 وَالْمُهَاجِرِينَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ۗ وَلْيَعْفُوا وَلْيَصْفَحُوا ۗ
 أَلَا تُحِبُّونَ أَن يَغْفِرَ اللَّهُ لَكُمْ ۗ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٢٢﴾
 إِنَّ الَّذِينَ يَرْمُونَ الْمُحْصَنَاتِ الْغَافِلَاتِ
 الْمُؤْمِنَاتِ لُعِنُوا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَهُمْ عَذَابٌ
 عَظِيمٌ ﴿٢٣﴾ يَوْمَ تَشْهَدُ عَلَيْهِمْ أَلْسِنُهُمْ وَأَيْدِيهِمْ
 وَأَرْجُلُهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٢٤﴾ يَوْمَئِذٍ يُوفِّيهِمُ
 اللَّهُ دِينَهُمُ الْحَقَّ وَيَعْلَمُونَ أَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ الْمُبِينُ
 ﴿٢٥﴾ الْحَبِيثَاتُ لِلْحَبِيثِينَ وَالْحَبِيثُونَ
 لِلْحَبِيثَاتِ ۗ وَالطَّيِّبَاتُ لِلطَّيِّبِينَ
 وَالطَّيِّبُونَ لِلطَّيِّبَاتِ ۗ أُولَٰئِكَ
 مُبْرَأُونَ مِمَّا يَقُولُونَ ۗ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ
 وَرِزْقٌ كَرِيمٌ ﴿٢٦﴾ يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا
 لَا تَدْخُلُوا بُيُوتًا غَيْرَ
 بُيُوتِكُمْ حَتَّىٰ تَسْتَأْذِنُوا
 وَتَسَلِّمُوا عَلَىٰ أَهْلِهَا ۚ
 ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ لَعَلَّكُمْ
 تَذَكَّرُونَ ﴿٢٧﴾

ای کسانی که ایمان آوردید! از گامهای شیطان پیروی
 نکنید، و هر کس که از گامهای شیطان پیروی کند، پس
 بی گمان (گمراهش می کند، و) او (= شیطان) به فحشا و
 منکر فرمان می دهد، و اگر فضل خدا و رحمت او بر
 شما نمی بود، هرگز کسی از شما پاک نمی شد، و لیکن
 خداوند هر که را بخواهد پاک می کند، و خدا شنوای
 داناست. ﴿۲۱﴾ کسانی از میان شما که توانگر و
 (دارای) وسعت (زندگی) هستند، نباید سوگند بخورند بر
 آن که به خویشاوندان و مستمندان و مهاجران در راه
 خدا چیزی ندهند، آنها باید عفو کنند و چشم ببوشند،
 آیا دوست نمی دارید که خداوند شما را ببخشد؟! و
 خداوند آمرزنده ی مهربان است. ﴿۲۲﴾ بی گمان
 کسانی که زنان پاکدامن بی خیر (از هر گونه بدکاری و)
 مؤمن را متهم (به زنا) می سازند، در دنیا و آخرت لعنت
 شده اند، و عذاب بزرگی برای آنهاست. ﴿۲۳﴾ روزی
 که زبانهایشان و دستهایشان و پاهایشان به آنچه می
 کردند بر علیه آنها گواهی می دهند. ﴿۲۴﴾ آن روز،
 خداوند جزای واقعی آنها را به تمام (و بی کم و کاست)
 می دهد، و خواهند دانست که خداوند همان حق آشکار
 است. ﴿۲۵﴾ زنان ناپاک از آن مردان نا پاکند، و مردان
 ناپاک (نیز) برای زنان ناپاک هستند، و زنان پاک از آن
 مردان پاک، و مردان پاک از آن زنان پاک اند. اینان از
 آنچه (مردم درباره شان) می گویند، مبرا (و پاک)
 هستند، برای آنها آمرزش (الهی) و روزی ارزشمندی
 است. ﴿۲۶﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید! وارد خانه
 هایی جز خانه های خود نشوید، تا اجازه بگیرید، و
 براهل آن (خانه) سلام کنید، این برای شما بهتر است،
 باشد که پند بگیرید. ﴿۲۷﴾

فَإِنْ لَّمْ تَجِدُوا فِيهَا أَحَدًا فَلَا تَدْخُلُوهَا حَتَّى
يُؤْذَنَ لَكُمْ وَإِنْ قِيلَ لَكُمْ ارجِعُوا فَارجِعُوا هُوَ
أزكى لكم^ج والله بما تعملون^ط عليكم^{٢٨} ليس
عليكم جناح أن تدخلوا بيوتا غير مسكونة فيها
متع لكم^ج والله يعلم ما تبدون وما تكتمون
٢٩ قل للمؤمنين يغضوا من أبصارهم
و يحفظوا فروجهم^ج ذلك أزكى لهم^ط إن الله خبير
بما يصنعون^{٣٠} وقل للمؤمنات يغضضن من
أبصارهن و يحفظن فروجهن^ط ولا يبدين زينتهن
إلا ما ظهر منها^ط وليضربن بخمرهن على جيوبهن^ط
ولا يبدين زينتهن^ط إلا لبعولتهن^ط أو
آبائهن^ط أو آباء^ط بعولتهن^ط أو آبائهن^ط أو
أبنائهن^ط أو إخوانهن^ط أو بنى إخوانهن^ط أو
بنى أخواتهن^ط أو نسائهن^ط أو ما ملكت أيمانهن^ط أو
التبعية^ط غير أولى الإربة^ط من الرجال^ط أو الأطفال
الذين لم يظهروا على عورات النساء^ط ولا
يضربن بأرجلهن^ط ليعلم ما تخفين^ج من زينتهن^ط
وتوبوا إلى الله جميعا أيه المؤمنون لعلكم
تفلحون^{٣١}

پس اگر کسی در آن (خانه) نیافتید، وارد نشوید، تا به شما اجازه داده شود، و اگر به شما گفته شد: «باز گردید» پس باز گردید، که آن برای شما پاکیزه تر است، و خداوند به آنچه انجام می دهید؛ داناست. ﴿۲۸﴾ و بر شما گناهی نیست که وارد خانه هایی غیر مسکونی بشوید، که در آن متاعی دارید، و خداوند می داند آنچه را آشکار می سازید و آنچه را پنهان می کنید. ﴿۲۹﴾ (ای پیامبر!) به مردان مؤمن بگو چشمهای خود را (از نگاه به نامحرم) فرو گیرند، و شرمگاهشان را حفظ کنند، این (کار) برای آنها پاکیزه تر است، بی گمان خداوند به آنچه انجام می دهند؛ آگاه است. ﴿۳۰﴾ و به زنان مؤمن بگو چشمهای خود را (از نگاه به نامحرم) فرو گیرند، و شرمگاهشان را حفظ کنند، و زینت خود را آشکار نکنند؛ جز آنچه از آن که (طبعاً خودش) نمایان است، و باید (اطراف) مقنعه های خود را بر گریبانهایشان بیفکنند (تا گردن و سینه با آن پوشیده گردد) و زینت خود را آشکار نسازند؛ مگر برای شوهرانشان، یا پدرانشان، یا پدر شوهرانشان، یا پسرانشان یا پسران شوهرانشان، یا برادرانشان یا پسران برادرانشان، یا پسران خواهرانشان یا زنان (هم کیش) شان یا بردگانشان یا مردان (سفیه) خدمتکاری که رغبتی (به زنان) ندارند، یا کودکانی که بر شرمگاه زنان آگاهی نیافته اند، و (زنان) نباید (هنگام راه رفتن) پاهای خود را (به زمین) بکوبند، تا آنچه از زینت شان را که پنهان کرده اند، دانسته شود، و ای مؤمنان! همگی به سوی خدا توبه کنید، تا راستگار شوید. ﴿۳۱﴾

وَأَنْكِحُوا الْأَيْمَىٰ مِنْكُمْ وَالصَّالِحِينَ مِنْ عِبَادِكُمْ
وَأِمَائِكُمْ ۚ إِن يَكُونُوا فُقَرَاءَ يُغْنِهِمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ ۗ
وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿٣٢﴾ وَلَيْسَتَعَفِيفِ الَّذِينَ لَا يَجِدُونَ
نِكَاحًا حَتَّىٰ يُغْنِيَهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ ۗ وَالَّذِينَ يَبْتِغُونَ
الْكِتَابَ مِمَّا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ فَكَاتِبُوهُمْ إِنْ عَلِمْتُمْ
فِيهِمْ خَيْرًا ۗ وَآتُوهُمْ مِّن مَّالِ اللَّهِ الَّذِي آتَاكُمْ ۚ وَلَا
تُكْرَهُوا فَتِيَّتِكُمْ عَلَى الْبِغَاءِ ۚ إِنِ ارْتَدَّ تَخَصُّنَا
لَنَبْتِغُوا عَرَضَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ۚ وَمَن يُكْرِهِنَّ فَإِنَّ اللَّهَ
مِن بَعْدِ إِكْرَاهِهِنَّ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٣٣﴾ وَلَقَدْ أَنْزَلْنَا
إِلَيْكُمْ ءَايَاتٍ مُّبِينَاتٍ وَمَثَلًا مِّنَ الَّذِينَ خَلَوْا مِن
قَبْلِكُمْ وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِينَ ﴿٣٤﴾ ۖ اللَّهُ نُورٌ
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۚ مَثَلُ نُورِهِ ۚ كَمِشْكَاةٍ فِيهَا
مِصْبَاحٌ ۚ الْمِصْبَاحُ فِي زُجَاجَةٍ ۚ الزُّجَاجَةُ كَأَنَّهَا
كَوْكَبٌ دُرِّيٌّ يُوقَدُ مِن شَجَرَةٍ مُّبْرَكَةٍ زَيْتُونَةٍ لَا
شَرْقِيَّةٍ وَلَا غَرْبِيَّةٍ يَكَادُ زَيْتُهَا يُضِيءُ ۚ وَلَوْ لَمْ تَمْسَسْهُ
نَارٌ ۚ نُّورٌ عَلَى نُورٍ ۗ يَهْدِي اللَّهُ لِنُورِهِ ۚ مَن يَشَاءُ ۚ
وَيَضْرِبُ اللَّهُ الْأَمْثَالَ لِلنَّاسِ ۗ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ
﴿٣٥﴾ فِي بُيُوتٍ أُذِنَ لِلَّهِ أَنْ تَرْفَعَ وَيُذْكَرَ فِيهَا
أَسْمُهُ ۚ يُسَبِّحُ لَهُ فِيهَا بِالْغُدُوِّ وَالْآصَالِ ﴿٣٦﴾

مردان و زنان مجرد (و بی همسر) خود را همسر دهید، و (نیز) غلامان و کنیزان که شایسته (و نیکوکار) هستند، (همسر دهید) اگر فقیر باشند، خداوند از فضل (و کرم) خویش آنها را بی نیاز می کند، و خداوند گشایش دهنده ی آگاه است. ﴿۳۲﴾ و کسانی که (اسباب و امکانات) ازدواج نمی یابند، باید پاکدامنی پیشه کنند؛ تا خداوند آنان را از فضل خود بی نیاز گرداند، و کسانی از بردگانتان که خواستار مکاتبه (= باز خریدن خویش) هستند، پس با آنها قرار داد ببندید، اگر خیر و صلاح در آنها احساس می کنید، و چیزی از مال خدا را که به شما داده است؛ به آنها بدهید، و کنیزان خود را که می خواهند پاکدامنی کنند، برای بدست آوردن متاع ناچیز زندگانی دنیا به زنا وادار نکنید، و کسی که آنها را (بر این کار) مجبور کند، پس بی گمان خداوند بعد از اجبار آنها (برای آنان) آمرزنده ی مهربان است. ﴿۳۳﴾ و به راستی ما بر شما آیاتی روشن نازل کردیم، و مثلی از (حال) کسانی که پیش از شما گذشتند، و اندرزی برای پرهیزگاران. ﴿۳۴﴾

الله نور آسمانها و زمین است، مثل نور او همانند چراغدان است که در آن چراغی (افروخته) باشد، که آن چراغ در (میان) شیشه ای است، آن شیشه گویی ستاره ای درخشان است، این چراغ با (روغن) درخت پر برکت زیتون افروخته می شود، که نه شرقی است و نه غربی، نزدیک است که روغنش بدون تماس با آتش شعله ور شود، نوری است افزون بر نور، و خداوند هر کس را بخواهد به نور خود هدایت می کند، و خداوند برای مردم مثلها می زند، و خداوند به هر چیزی آگاه است. ﴿۳۵﴾ (این چراغ پر نور) در خانه های است که خداوند اجازه داده است که بلند شود، و نامش در آنها برده شود، (و) صبح و شام در آنها تسبیح او گویند. ﴿۳۶﴾

رِجَالٌ لَا تُلْهِيهِمْ تِجَارَةٌ وَلَا بَيْعٌ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَإِقَامِ
 الصَّلَاةِ وَإِيتَاءِ الزَّكَاةِ ۖ يَخَافُونَ يَوْمًا تَتَقَلَّبُ فِيهِ
 الْقُلُوبُ وَالْأَبْصَارُ ﴿٣٧﴾ لِيَجْزِيَ اللَّهُ أَحْسَنَ مَا
 عَمِلُوا وَيَزِيدَهُمْ مِّن فَضْلِهِ ۗ وَاللَّهُ يَرْزُقُ مَن يَشَاءُ
 بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٣٨﴾ وَالَّذِينَ كَفَرُوا أَعْمَلُهُمْ
 كَسَرَابٍ بِقِيَعَةٍ تَحْسَبُهُ الظَّمْثَانُ مَاءً حَتَّىٰ إِذَا جَاءَهُ
 لَمْ يَجِدْهُ شَيْئًا وَوَجَدَ اللَّهَ عِنْدَهُ فَوَفَّيْتُهُ حِسَابَهُ ۗ
 وَاللَّهُ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿٣٩﴾ أَوْ كَظَلَمْتِ فِي نَحْرٍ لِّجِيٍّ
 يَغْشَاهُ مَوْجٌ مِّن فَوْقِهِ مَوْجٌ مِّن فَوْقِهِ سَحَابٌ
 ظَلَمْتِ بَعْضُهَا فَوْقَ بَعْضٍ إِذَا أَخْرَجَ يَدَهُ لَمْ يَكِدْ
 يَرْنَهَا ۗ وَمَن لَّمْ يَجْعَلِ اللَّهُ لَهُ نُورًا فَمَا لَهُ مِن نُّورٍ
 ﴿٤٠﴾ أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يُسَبِّحُ لَهُ مَن فِي السَّمَوَاتِ
 وَالْأَرْضِ وَالطَّيْرُ صَفَّتْ كُلُّهَا قَد عَلِمَ صَلَاتَهُ
 وَتَسْبِيحَهُ ۗ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِمَا يَفْعَلُونَ ﴿٤١﴾ وَاللَّهُ مُلْكُ
 السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَإِلَى اللَّهِ الْمَصِيرُ ﴿٤٢﴾ أَلَمْ تَرَ
 أَنَّ اللَّهَ يَرْزُقُ سَحَابًا ثُمَّ يُؤَلِّفُ بَيْنَهُ ثُمَّ يَجْعَلُهُ رُكَامًا
 فَتَرَى الْوَدْقَ تَخْرُجُ مِنَ خِلَالِهِ وَيُنزَلُ مِنَ السَّمَاءِ
 مِّن جِبَالٍ فِيهَا مِن بَرَدٍ فَيُصِيبُ بِهِ مَن يَشَاءُ
 وَيَصْرِفُهُ عَن مَّن يَشَاءُ ۗ يَكَادُ سَنَا بَرْقِهِ يَذْهَبُ
 بِالْأَبْصَارِ ﴿٤٣﴾

مردانی که هیچ تجارت و خرید و فروشی آنها را از یاد خدا
 و بر پاداشتن نماز و ادای زکات غافل نمی کند، (آنها) از
 روزی می ترسند که در آن دلها و چشمها دگرگون (و بی
 تاب) می شود. ﴿۳۷﴾ تا خداوند بهتر از آنچه انجام داده اند
 به آنها پاداش دهد، و از فضل خود بر پاداش آنها بیفزاید، و
 خداوند هر کس را که بخواهد بی حساب روزی می دهد.
 ﴿۳۸﴾ و کسانی که کافر شدند؛ اعمالشان همچون سرابی
 است در بیابانی، که (انسان) تشنه (از دور) آن را آب می
 پندارد، تا آنکه به آن نزدیک شود، چیزی نمی یابد، و خدا را
 نزد خود یابد که حساب او را کامل بدهد، و خداوند زود
 شمار است. ﴿۳۹﴾ یا (اعمالشان) همچون تاریکیهایی در
 دریای پهناور که موج آن را پوشانده، و بر فراز آن موج
 دیگری است، (و) بر فراز آن ابری (تاریک) است، تاریکیهایی
 است یکی بر فراز دیگری، (آن گونه که) هر گاه دست خود
 را بیرون آورد، ممکن نیست آن را ببیند، و کسی را که خدا
 نوری برای او قرار نداده است، پس (هیچ) نوری برای او
 نیست. ﴿۴۰﴾ آیا ندیدی که همه ی آنان که در آسمانها و
 زمین هستند، و پرندگان بال گسترده خدا را تسبیح می
 گویند. (خداوند) نماز و تسبیح هر یک از آنها را می داند، و
 خداوند به آنچه انجام می دهند؛ داناست. ﴿۴۱﴾ و
 فرمانروایی آسمانها و زمین از آن خداست، و بازگشت (همه)
 به سوی خداست. ﴿۴۲﴾ آیا ندیدی که خداوند ابرهایی را
 به آرامی می راند، سپس بین آنها پیوند می دهد، آنگاه آن را
 متراکم می کند، پس قطره (باران) را می بینی که از میان آن
 بیرون می شود، و از آسمان، از کوههای که در آنجاست،
 دانه های تگرگ نازل می کند، پس آن را به هر کس که
 بخواهد می رساند، و آن را از هر کس که بخواهد باز می
 دارد، نزدیک است درخشندگی برق آن (نور) چشمها را (از
 بین) ببرد. ﴿۴۳﴾

خداوند شب و روز را دگرگون می سازد، بی گمان در این (امر) برای دیده و ران عبرتی است. ﴿۴۴﴾ و خداوند هر جنبنده ای را از آب آفرید، پس برخی از آنها بر شکم خود راه می روند، و برخی بر دو پا را می روند، و برخی از آنها بر چهار (پا) راه می روند، خداوند هر چه را بخواهد می آفریند، بی گمان خداوند بر همه چیز تواناست. ﴿۴۵﴾ به راستی (ما) آیات روشنگری نازل کردیم، و خداوند هر کس را که بخواهد به راه راست هدایت می کند. ﴿۴۶﴾ و (منافقان) می گویند: «به خدا و به پیامبر (او) ایمان آوردیم، و اطاعت کردیم» سپس گروهی از آنها بعد از این (ادعا) روی گردان می شوند، و اینان (در حقیقت) مؤمن نیستند. ﴿۴۷﴾ و هنگامی که به سوی خدا و پیامبرش فرا خوانده شوند تا در میانشان داوری کند، ناگهان گروهی از آنها اعراض می کنند. ﴿۴۸﴾ و اگر حق با آنها باشد، گردن نهاده (با سرعت) به سوی اومی آیند. ﴿۴۹﴾ آیا در دلهایشان بیماری است؟ یا تردید و شک دارند؟ یا می ترسند خدا و پیامبرش بر آنها ستم کنند؟! (نه) بلکه آنها خودشان ستمگرند. ﴿۵۰﴾ سخن مؤمنان هنگامی که به سوی خدا و پیامبرش خوانده شوند تا میان آنها داوری کند، فقط این است که می گویند: «شنیدیم و اطاعت کردیم» و اینان همان رستگارانند. ﴿۵۱﴾ و کسی که خدا و پیامبرش را اطاعت کند، و از خدا بترسد، و از (مخالفت فرمان) او بپرهیزد، پس اینانند که کامیاب (واقعی) هستند. ﴿۵۲﴾ (منافقان) با (نهایت تاکید و) سخت ترین سوگندهای شان، به خدا سوگند یاد کردند که اگر به آنها فرمان دهی (برای جهاد) بیرون می روند، (ای پیامبر! به آنها) بگو: «سوگند یاد نکنید، طاعت پسندیده (و خالصانه) مطلوب است، بی گمان خداوند به آنچه انجام می دهید؛ آگاه است». ﴿۵۳﴾

يُقَلِّبُ اللَّهُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ ۚ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَعِبْرَةً لِّأُولِي
الْأَبْصَارِ ﴿٤٤﴾ وَاللَّهُ خَلَقَ كُلَّ دَابَّةٍ مِّن مَّاءٍ ۖ فَمِنْهُمْ
مَّن يَمْشِي عَلَىٰ بَطْنِهِ ۖ وَمِنْهُمْ مَّن يَمْشِي عَلَىٰ
رِجْلَيْنِ وَمِنْهُمْ مَّن يَمْشِي عَلَىٰ أَرْبَعٍ ۚ تَخْلُقُ اللَّهُ مَا
يَشَاءُ ۚ إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٤٥﴾ لَقَدْ
أَنْزَلْنَا آيَاتٍ مُّبَيِّنَاتٍ ۖ وَاللَّهُ يَهْدِي مَن يَشَاءُ إِلَىٰ
صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿٤٦﴾ وَيَقُولُونَ ءَأَمَنَّا بِاللَّهِ
وَبِالرَّسُولِ وَأَطَعْنَا ثُمَّ يَتَوَلَّىٰ فَرِيقٌ مِّنْهُمْ مِّن بَعْدِ
ذَلِكَ ۚ وَمَا أُولَٰئِكَ بِالْمُؤْمِنِينَ ﴿٤٧﴾ وَإِذَا دُعُوا إِلَىٰ
اللَّهِ وَرَسُولِهِ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ إِذَا فَرِيقٌ مِّنْهُمْ
مُعْرِضُونَ ﴿٤٨﴾ وَإِن يَكُنْ هُمْ أَحَقُّ بِآتَاؤِ إِلَيْهِ
مُذْعَبِينَ ﴿٤٩﴾ أَفِي قُلُوبِهِمْ مَّرَضٌ أَمْ ارْتَابُوا أَمْ
يَخَافُونَ أَن يَحِيفَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَرَسُولَهُ ۚ بَلْ
أُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٥٠﴾ إِنَّمَا كَانَ قَوْلَ
الْمُؤْمِنِينَ إِذَا دُعُوا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ
أَن يَقُولُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا ۚ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٥١﴾
وَمَن يُطِعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَخَشِيَ اللَّهَ ۖ وَيَتَّقْهُ
فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْفَائِزُونَ ﴿٥٢﴾ ۖ وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ
أَيْمَانِهِمْ لِنِ أَمْرِهِمْ لَيُخْرِجَنَّ ۖ قُل لَّا تَقْسِمُوا
طَاعَةَ مَعْرُوفَةً ۚ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿٥٣﴾

قُلْ أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ فَإِن تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا عَلَيْهِ مَا حُمِّلَ وَعَلَيْكُمْ مَا حُمِّلْتُمْ وَإِن تُطِيعُوهُ تَهْتَدُوا وَمَا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ ﴿٥٤﴾ وَعَدَّ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا مِنكُمْ وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ كَمَا اسْتَخْلَفَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ وَلَيُمَكِّنَنَّ لَهُمْ دِينَهُمُ الَّذِي ارْتَضَى لَهُمْ وَلَيُبَدِّلَنَّهُم مِّن بَعْدِ خَوْفِهِمْ أَمْنًا يَعْبُدُونَنِي لَا يُشْرِكُونَ بِي شَيْئًا وَمَن كَفَرَ بَعْدَ ذَلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿٥٥﴾ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَءَاتُوا الزَّكَاةَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿٥٦﴾ لَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ وَمَأْوَهُمُ النَّارُ وَلَبِئْسَ الْمَصِيرُ ﴿٥٧﴾ يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لِيَسْتَعِذْنَ بِكُمْ الَّذِينَ مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ وَالَّذِينَ لَمْ يَبْلُغُوا الْحُلُمَ مِنكُمْ ثَلَاثَ مَرَّاتٍ مِّن قَبْلِ صَلَاةِ الْفَجْرِ وَحِينَ تَضَعُونَ ثِيَابَكُمْ مِّنَ الظَّهْرِ وَمِن بَعْدِ صَلَاةِ الْعِشَاءِ ثَلَاثُ عَوْرَاتٍ لَّكُمْ لَيْسَ عَلَيْكُمْ وَلَا عَلَيْهِمْ جُنَاحٌ بَعْدَهُنَّ طَوَّافُونَ عَلَيْكُمْ بَعْضُكُمْ عَلَى بَعْضٍ كَذَٰلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ الْآيَاتِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٥٨﴾

(ای پیامبر!) بگو: «خدا را اطاعت کنید، و از پیامبر اطاعت کنید، پس اگر سر پیچی کردید، بر او (= پیامبر) است آنچه که به آن مکلف شده است، و بر شماست آنچه که بر شما تکلیف کرده اند، و اگر از او اطاعت کنید؛ هدایت خواهید شد، و بر (عهده ی) پیامبر (چیزی) جز ابلاغ آشکار نیست.» ﴿٥٤﴾ خداوند به کسانی که ایمان آوردند و کارهای شایسته انجام دادند؛ وعده داده است که قطعاً آنها را در زمین جانشین (و حکمران) خواهد کرد، همان گونه که کسانی را که پیش از آنها بودند جانشین (و حکمران) ساخت، و دینشان را که برای آنها پسندیده است برای آنها استوار (و پا برجا) سازد، و یقیناً (خوف و) ترسشان را به آرامش و امنیت مبدل می کند، تنها مرا پرستش می کنند و چیزی را با من شریک نمی سازند، و کسانی که بعد از این کافر شوند، اینانند که فاسقند. ﴿٥٥﴾ و نماز را بر پا دارید و زکات را بدهید، و پیامبر (خدا) را اطاعت کنید، تا شما مورد رحمت قرار گیرید. ﴿٥٦﴾ گمان مبر کسانی که کافر شدند؛ می توانند ما را در زمین به ستوه آورند (و از عقوبت ما فرار کنند) جایگاهشان آتش است، و چه بد بازگشتگاهی است. ﴿٥٧﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید! باید بردگان شما، و کسانی از (کودکان) شما که به حد بلوغ نرسیده اند، در سه وقت از شما اجازه بگیرند: پیش از نماز صبح، و نیمروز هنگامی که لباسهایتان را بیرون می آورید، و بعد از نماز عشا، (این) سه (وقت) وقت عورت (و خلوت) برای شما است. بعد از این (سه وقت) بر شما و بر آنها هیچ گناهی نیست (که بدون اجازه وارد شوند). آنها بر اطراف (و پیرامون) شما در رفت آمدند (و) بعضی بر بعضی دیگر (وارد می شوید). این گونه خداوند آیات (خود) را برای شما بیان می کند، و خداوند دانای حکیم است. ﴿٥٨﴾

وَإِذَا بَلَغَ الْأَطْفَالُ مِنْكُمْ الْحُلُمَ فَلْيَسْتَعِذُوا كَمَا
 اسْتَعَذَنَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ ۚ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ
 لَكُمْ آيَاتِهِ ۗ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٥٩﴾
 وَالْقَوَاعِدُ مِنَ النِّسَاءِ الَّتِي لَا يَرَجُونَ نِكَاحًا فَلَيْسَ
 عَلَيْهِنَّ جُنَاحٌ أَنْ يَضَعْنَ ثِيَابَهُنَّ غَيْرَ
 مُتَبَرِّجَاتٍ بِزِينَةٍ ۗ وَأَنْ يَسْتَعْفِفْنَ خَيْرٌ لَهُنَّ ۗ
 وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٦٠﴾ لَيْسَ عَلَى الْأَعْمَى حَرَجٌ
 وَلَا عَلَى الْأَعْرَجِ حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْمَرِيضِ حَرَجٌ وَلَا
 عَلَى أَنْفُسِكُمْ أَنْ تَأْكُلُوا مِنْ بُيُوتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ
 آبَائِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أُمَّهَاتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ إِخْوَانِكُمْ
 أَوْ بُيُوتِ أَخَوَاتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أَعْمَامِكُمْ أَوْ بُيُوتِ
 عَمَّاتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أَخْوَالِكُمْ أَوْ بُيُوتِ خَالَاتِكُمْ
 أَوْ مَا مَلَكَتُمْ أَيْمَانُهُمْ أَوْ صَدِيقِكُمْ ۗ لَيْسَ
 عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَأْكُلُوا جَمِيعًا أَوْ أَشْتَاتًا ۗ
 فَإِذَا دَخَلْتُمْ بُيُوتًا فَسَلِّمُوا عَلَى أَنْفُسِكُمْ تَحِيَّةً مِّنْ
 عِنْدِ اللَّهِ مُبْرَكَةً طَيِّبَةً ۗ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ
 لَكُمْ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٦١﴾

و هنگامی که کودکان شما به سن بلوغ رسیدند؛ باید اجازه بگیرند، همانند کسانی که پیش از آنها بودند، اجازه می گرفتند، این گونه خداوند آیاتش را برای شما بیان می کند و خداوند دانای حکیم است. ﴿۵۹﴾ و (پیر) زنان (یائسه) از کار افتاده ای که امید ازدواج ندارند، بر آنها گناهی نیست که لباسهای (روبین) خود را بگذارند، در صورتی که زینت (و زیبایی خود) را آشکار نکنند، و اگر خوداری کنند (و خود را بپوشانند) برای آنها بهتر است، و خداوند شنوای داناست. ﴿۶۰﴾ بر نابینا گناهی نیست، و بر (افراد) لنگ گناهی نیست، و بر بیمار (نیز) گناهی نیست، و (همچنین) بر خود شما گناهی نیست؛ در آن که از خانه های خود، یا خانه های پدرانتان یا خانه های مادرانتان یا خانه های برادرانتان یا خانه های خواهرانتان یا خانه های عموهایتان یا خانه های عمه هایتان یا خانه های دائی هایتان یا خانه های خاله هایتان، یا خانه ای که کلیدش در اختیار شماست، یا (خانه های) دوستانتان (چیزی) بخورید، بر شما گناهی نیست که دسته جمعی یا جداگانه (غذا) بخورید، پس هنگامی که به خانه ها وارد شدید بر خویشان سلام کنید که تحیتی مبارک (و) پاکیزه از سوی خداوند (مقرر) است، این گونه خداوند آیات (خود) را برای شما روشن می کند، باشد که شما خرد ورزید. ﴿۶۱﴾

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَإِذَا كَانُوا مَعَهُ عَلَىٰ أَمْرٍ جَامِعٍ لَّمْ يَذْهَبُوا حَتَّىٰ يَسْتَأْذِنُوهُ ۚ إِنَّ الَّذِينَ يَسْتَأْذِنُونَكَ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ ۚ فَإِذَا أَسْتَأْذِنُوكَ لِبَعْضِ شَأْنِهِمْ فَأَذَنَ لِمَن شِئْتَ مِنْهُمْ وَاسْتَغْفَرَ لَهُمُ اللَّهُ ۚ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٦٢﴾ لَا تَجْعَلُوا دُعَاءَ الرَّسُولِ بَيْنَكُمْ كَدُعَاءِ بَعْضِكُمْ بَعْضًا ۚ قَدْ يَعْلَمُ اللَّهُ الَّذِينَ يَتَسَلَّلُونَ مِنْكُمْ لِوَاذًا ۚ فَلْيَحْذَرِ الَّذِينَ يُخَالِفُونَ عَنْ أَمْرِهِ ۚ أَنْ تُصِيبَهُمْ فِتْنَةٌ أَوْ يُصِيبَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٦٣﴾ أَلَا إِنَّ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۗ قَدْ يَعْلَمُ مَا أَنْتُمْ عَلَيْهِ وَيَوْمَ يُرْجَعُونَ إِلَيْهِ فَيُنَبِّئُهُم بِمَا عَمِلُوا ۗ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٦٤﴾

مؤمنان (واقعی) کسانی هستند که به خدا و پیامبرش ایمان آورده اند و هنگامی که در کار همگانی با او باشند (به جایی) نمی روند تا از او اجازه بگیرند، بی گمان کسانی که از تو اجازه می گیرند، آنها کسانی اند که به خدا و پیامبرش ایمان آورده اند، پس اگر برای بعضی کارهای (مهم) خود از تو اجازه بخواهند، به هر کس از آنها که می خواهی اجازه بده، و برای شان از خداوند آمرزش بخواه، یقیناً خداوند آمرزنده ی مهربان است. ﴿٦٢﴾ صدا زدن پیامبر (خدا) را در میان خود همچون صدا زدن یکدیگر قرار ندهید، یقیناً خداوند کسانی از شما را که پشت سر دیگران پنهان می شوند، و یکی بعد از دیگری فرار می کنند می داند، پس کسانی که با فرمان او مخالفت می کنند؛ باید بترسند از این که فتنه ای گریبان آنها را بگیرد، یا عذابی دردناک به آنها برسد! ﴿٦٣﴾ آگاه باشید، بی گمان آنچه در آسمانها و زمین است از آن خداست، و یقیناً او آنچه را که شما بر آن هستید؛ می داند، و روزی که به سوی او باز گردانده می شوند، آنها را به آنچه انجام داده اند؛ آگاه می سازد، و خداوند به هر چیزی داناست. ﴿٦٤﴾

سورة الفرقان

سورة فرقان

بسم الله الرحمن الرحيم

به نام خداوند بخشنده مهربان

تَبَارَكَ الَّذِي نَزَّلَ الْفُرْقَانَ عَلَىٰ عَبْدِهِ لِيَكُونَ لِلْعَالَمِينَ نَذِيرًا ﴿١﴾ الَّذِي لَهُ مَلِكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا وَلَمْ يَكُن لَّهُ شَرِيكٌ فِي الْمَلِكِ وَخَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ فَقَدَرَهُ تَقْدِيرًا ﴿٢﴾

پر برکت و بزرگوار است کسی که فرقان (=قرآن) را بر بنده اش نازل کرد؛ تا بیم دهنده ی جهانیان باشد. ﴿١﴾ (همان) کسی که فرمانروایی آسمانها و زمین از آن اوست، و فرزندی (برای خود) بر نگزیده است، و در فرمانروایی هیچ شریکی ندارد، و همه چیز را آفرید، پس اندازه هر چیز چنان که می باید؛ معین کرده است. ﴿٢﴾

وَأَتَّخِذُوا مِنْ دُونِهِ آِهَةً لَّا تَخْلُقُونَ شَيْئًا وَهُمْ يُخْلِقُونَ وَلَا يَمْلِكُونَ لِأَنفُسِهِمْ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا وَلَا يَمْلِكُونَ مَوْتًا وَلَا حَيَاةً وَلَا نُشُورًا ﴿٢﴾
 وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنَّا هَذَا إِلَٰهٌ آفَكٌ أَفْتَرْتَهُ وَآعَانَهُ عَلَيْهِ قَوْمٌ آخَرُونَ ۖ فَقَدْ جَاءُوا ظُلْمًا وَزُورًا ﴿٣﴾
 وَقَالُوا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ ۖ أَكْتَتَبَهَا فَهِيَ تُمَلَّى عَلَيْهِ بُكْرَةً وَأَصِيلًا ﴿٤﴾ قُلْ أَنزَلَهُ الَّذِي يَعْلَمُ السِّرَّ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۚ إِنَّهُ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿٥﴾
 وَقَالُوا مَالِ هَذَا الرَّسُولِ يَأْكُلُ الطَّعَامَ وَيَمْشِي فِي الْأَسْوَاقِ ۗ لَوْلَا أُنزِلَ إِلَيْهِ مَلَكٌ فَيَكُونُ مَعَهُ نَذِيرًا ﴿٦﴾ أَوْ يُلْقَىٰ إِلَيْهِ كَنْزٌ أَوْ تَكُونُ لَهُ جَنَّةٌ يَأْكُلُ مِنْهَا ۗ وَقَالَ الظَّالِمُونَ إِنَّا تَتَّبِعُونَ إِلَّا رَجُلًا مَّسْحُورًا ﴿٧﴾
 أَنْظِرْ كَيْفَ ضَرَبُوا لَكَ الْأَمْثَل فَضَلُّوا فَلَا يَسْتَطِيعُونَ سَبِيلًا ﴿٨﴾ تَبَارَكَ الَّذِي إِن شَاءَ جَعَلَ لَكَ خَيْرًا مِّنْ ذَلِكَ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَيَجْعَلْ لَكَ فُصُورًا ﴿٩﴾ بَلْ كَذَّبُوا بِالسَّاعَةِ ۖ وَأَعْتَدْنَا لِمَنْ كَذَّبَ بِالسَّاعَةِ سَعِيرًا ﴿١٠﴾

و (مشركان) به جای او معبودانی (برای خود) برگزیدند که چیزی نمی آفرینند، و خودشان مخلوقند، و مالک زیان و سود خود نیستند، و (نیز) مالک مرگ حیات و برانگیختن نیستند. ﴿۳﴾ و کسانی که کافر شدند؛ گفتند: «این (قرآن) جز دروغی نیست که (خود) بافته است، و گروهی دیگر او را بر این (کار) یاری داده اند» به راستی آنها (با این سخن شان) ستم و دروغ بزرگی مرتکب شده اند. ﴿۴﴾ و گفتند: «این همان) افسانه های پیشینیان است که آن را رونویسی کرده و هر صبح و شام بر او املا می شود» ﴿۵﴾ (ای پیامبر!) بگو: «کسی آن را نازل کرده که راز (نهان) آسمانها و زمین را می داند، بی گمان او آمرزنده ی مهربان است. ﴿۶﴾ و گفتند: «این پیامبر را چه شده است که غذا می خورد و در بازارها راه می رود؟! چرا فرشته ای بر او نازل نشده است؛ پس همراه او بیم دهنده باشد؟! ﴿۷﴾ یا گنجی (از آسمان) بر او افکنده شود، و یا باغی داشته باشد که از (میوه های) آن بخورد؟!» و ستمگران گفتند: «شما فقط از مردی سحر شده پیروی می کنید». ﴿۸﴾ بنگر چگونه برای تو مثلها زدند، پس گمراه شدند (آن گونه) که نمی توانند راهی را بیابند. ﴿۹﴾ پر برکت و بزرگوار است کسی که اگر بخواهد برای تو بهتر از این قرار می دهد: باغهایی که نهرها از زیر (درختان) آن جاری است، و (نیز) برایت کاخهایی (مجلل) قرار می دهد. ﴿۱۰﴾ (اینها همه بهانه است) بلکه (حقیقت این است که) آنها قیامت را تکذیب کرده اند، و (ما) برای کسی که قیامت را تکذیب کند، آتش سوزان (جهنم) فراهم کرده ایم. ﴿۱۱﴾

إِذَا رَأَتْهُمْ مِّن مَّكَانٍ بَعِيدٍ سَمِعُوا لَهَا تَغِيْظًا وَزَفِيرًا
 ﴿١٢﴾ وَإِذَا أَلْقَا مَهْمًا مَّكَانًا ضَيِّقًا مُّقْرِنِينَ دَعَوْا
 هُنَالِكَ ثُبُورًا ﴿١٣﴾ لَا تَدْعُوا الْيَوْمَ ثُبُورًا وَاحِدًا
 وَادْعُوا ثُبُورًا كَثِيرًا ﴿١٤﴾ قُلْ أَدْرِكْ خَيْرٌ أَم جَنَّةُ
 الْخُلْدِ الَّتِي وَعَدَ الْمُتَّقُونَ ؕ كَانَتْ لَهُمْ جَزَاءُ
 وَمَصِيرًا ﴿١٥﴾ هُمْ فِيهَا مَا يَشَاءُونَ خَالِدِينَ ؕ
 كَانَ عَلَىٰ رَبِّكَ وَعْدًا مَّسْئُولًا ﴿١٦﴾ وَيَوْمَ
 يَحْشُرُهُمْ وَمَا يَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ فَيَقُولُ
 ؕ أَأَنْتُمْ أَضَلَلْتُمْ عِبَادِي هَٰؤُلَاءِ أَمْ هُمْ ضَلُّوا السَّبِيلَ
 ﴿١٧﴾ قَالُوا سُبْحٰنَكَ مَا كَانَ يُنْبَغِي لَنَا أَنْ نَتَّخِذَ
 مِن دُونِكَ مِنْ أَوْلِيَاءَ وَلٰكِن مَّتَّعْتَهُمْ وَعَٰبَاءَهُمْ
 حَتَّىٰ نَسُوا الذِّكْرَ وَكَانُوا قَوْمًا بُورًا ﴿١٨﴾ فَقَدْ
 كَذَّبْتُمْ بِمَا تَقُولُونَ فَمَا تَسْتَطِيعُونَ
 صَرْفًا وَلَا نَصْرًا ؕ وَمَن يَظْلِم مِّنكُمْ نُدِقْهُ عَذَابًا
 كَبِيرًا ﴿١٩﴾ وَمَا أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ مِنَ الْمُرْسَلِينَ
 إِلَّا إِنَّهُمْ لَيَأْكُلُونَ الطَّعَامَ وَيَمْشُونَ فِي
 الْأَسْوَاقِ ۗ وَجَعَلْنَا بَعْضَكُمْ لِبَعْضٍ فِتْنَةً
 أَتَصْبِرُونَ ۗ وَكَانَ رَبُّكَ بَصِيرًا ﴿٢٠﴾

هنگامی که (جهنم) آنها را از مکانی دور ببیند؛ از آن خشم و
 خروشی (و حشتناک) می شنوند. ﴿۱۲﴾ و هنگامی که
 دست و پا بسته (باغل و زنجیر) در مکان تنگی از آن انداخته
 شوند، در آنجا مرگ (و نابودی خود) را به فریاد می خوانند.
 ﴿۱۳﴾ (به آنها گفته شود): امروز یک بار مرگ (و نابودی)
 را نخوانید، و (بلکه) بسیار (و بارها) فریادش کنید. ﴿۱۴﴾
 (ای پیامبر!) بگو: «آیا این بهتر است؛ یا بهشت جاویدانی که به
 پرهیزگاران وعده داده شده است؟! (بهشتی) که پاداش
 آنها، و باز گشتگاه شان است». ﴿۱۵﴾ هر چه بخواهند در
 آنجا برای شان (مهیا) است؛ جاودانه در آن خواهند ماند،
 این وعده ای است بر (عهده ی) پروردگارت که (تحقق) آن
 را از او خواسته اند. ﴿۱۶﴾ و روزی که (همه ی) آنها و آنچه
 را که به جای خدا می پرستیدند؛ گرد آورد، پس (به
 معبودان باطل) می فرماید: «آیا شما این بندگان مرا گمراه
 کردید، یا خودشان راه را گم کردند؟! ﴿۱۷﴾ گویند: «تو
 منزهی! برای ما شایسته نبود که به جای تو (اولیاء و) دوستانی
 برگزینیم، و لیکن آنها و پدرانشان را (از نعمتها) بهرمنند
 نمودی تا اینکه یاد (تو) را فراموش کردند، و گروهی هلاک
 (و تباه) شده شدند». ﴿۱۸﴾ (خداوند به آنها می فرماید:) به
 راستی (این معبودان) شما را در آنچه می گویند؛ تکذیب
 کردند، پس (اکنون) نمی توانید (عذاب را) برطرف کنید، و
 نه (از کسی) یاری بجویند، و هر کس از شما که ستم (=
 شرک) کند، عذاب بزرگی به او می چشانیم. ﴿۱۹﴾ (ای
 پیامبر!) پیش از تو هیچ پیامبری را نفرستادیم، مگر اینکه آنها
 هم غذا می خوردند، و در بازارها راه می رفتند، و ما بعضی از
 شما را وسیله ی آزمایش بعضی دیگر قرار داده ایم، آیا صبر
 می کنید؟! و پروردگار تو بیناست. ﴿۲۰﴾

﴿۱۰﴾ وَقَالَ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا لَوْلَا أُنزِلَ عَلَيْنَا
 الْمَلَكُ أَوْ نُرَىٰ رَبَّنَا لَقَدِ اسْتَكْبَرُوا فِي أَنفُسِهِمْ
 وَعَتَوْا عُتُوًّا كَبِيرًا ﴿۱۱﴾ يَوْمَ يَرَوْنَ الْمَلَائِكَةَ لَا بُشْرَىٰ
 يَوْمَئِذٍ لِلْمُجْرِمِينَ وَيَقُولُونَ حَجْرًا مَّحْجُورًا ﴿۱۲﴾
 وَقَدِمْنَا إِلَىٰ مَا عَمِلُوا مِن عَمَلٍ فَجَعَلْنَاهُ هَبَاءً
 مَّنْثُورًا ﴿۱۳﴾ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ يَوْمَئِذٍ خَيْرٌ مُّسْتَقَرًّا
 وَأَحْسَنُ مَقِيلًا ﴿۱۴﴾ وَيَوْمَ تَشَقَّقُ السَّمَاءُ بِالْغَمَمِ
 وَنُزِلَ الْمَلَائِكَةُ تَنْزِيلًا ﴿۱۵﴾ الْمَلِكُ يَوْمَئِذٍ الْحَقُّ
 لِلرَّحْمَنِ وَكَانَ يَوْمًا عَلَى الْكَافِرِينَ عَسِيرًا ﴿۱۶﴾
 وَيَوْمَ يَعَضُّ الظَّالِمُ عَلَى يَدَيْهِ يَقُولُ يَلَيْتَنِي اتَّخَذْتُ
 مَعَ الرَّسُولِ سَبِيلًا ﴿۱۷﴾ يَوَيْلَتِي لَيْتَنِي لَمْ أَخُذْ
 فُلَانًا خَلِيلًا ﴿۱۸﴾ لَقَدْ أَضَلَّنِي عَنِ الذِّكْرِ بَعْدَ إِذْ
 جَاءَنِي وَكَانَ الشَّيْطَانُ لِلْإِنْسَانِ خَذُولًا ﴿۱۹﴾
 وَقَالَ الرَّسُولُ يَرَبِّ إِنَّ قَوْمِي اتَّخَذُوا هَذَا الْقُرْآنَ
 مَهْجُورًا ﴿۲۰﴾ وَكَذَلِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِيٍّ عَدُوًّا مِّنَ
 الْمُجْرِمِينَ ﴿۲۱﴾ وَكَفَىٰ بِرَبِّكَ هَادِيًا وَنَصِيرًا ﴿۲۲﴾ وَقَالَ
 الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ الْقُرْآنُ جُمْلَةً وَاحِدَةً
 كَذَلِكَ لِنُثَبِّتَ بِهِ فُؤَادَكَ وَرَتَّلْنَاهُ تَرْتِيلًا ﴿۲۳﴾

کسانی که به دیدار ما امید ندارند گفتند: «چرا فرشتگانی بر ما نازل نشدند، یا (چرا) پروردگاران را نمی بینیم؟!» به راستی آنها در باره ی خود تکبر ورزیدند، و طغیان (و سرکشی) بزرگی کردند. ﴿۲۱﴾ روزی که فرشتگان را ببینند، در آن روز هیچ بشارتی برای مجرمان نخواهند بود؛ (بلکه روز مجازات و عذاب است) و (فرشتگان) می گویند: «(بهشت) بر شما ممنوع (و حرام) است (و بهره ای جز حرمان ندارید)». ﴿۲۲﴾ و ما به هر گونه عملی که انجام داده اند؛ می پردازیم، پس آن را (چون) غبار پراکنده (در هوا) قرار می دهیم. ﴿۲۳﴾ بهشتیان در آن روز جایگاهشان (از همه) بهتر، و استراحتگاهشان نیکوتر است. ﴿۲۴﴾ و (به یاد آور) که آسمان با ابرها شکافته شود، و فرشتگان چنانکه باید (پی در پی) فرود آورده شوند. ﴿۲۵﴾ فرمانروایی راستین (و حقیقی) در آن روز از آن (خداوند) رحمان است، و (آن روز) روز سختی بر کافران خواهد بود. ﴿۲۶﴾ و (به یاد آور) روزی که ستمکار (از حسرت) دست خود را می گزد، می گوید: «ای کاش من با رسول (خدا) راهی بر گزیده بودم، ﴿۲۷﴾ ای وای بر من، ای کاش فلانی را دوست نمی گرفتم. ﴿۲۸﴾ به راستی او مرا از ذکر (= قرآن) گمراه ساخت، بعد از آن که به سوی من آمده بود، و شیطان همواره انسان را تنها (و خوار) می گذارد». ﴿۲۹﴾ و پیامبر (خدا) گوید: «پروردگارا! بی گمان قوم من این قرآن را رها کردند». ﴿۳۰﴾ و این گونه برای هر پیامبری دشمنی از مجرمان قرار دادیم، و پروردگار تو برای راهنمایی و یاری (تو) کافی است. ﴿۳۱﴾ و کسانی که کافر شدند؛ گفتند: «چرا قرآن یکباره بر او نازل نمی شود؟!» این گونه (آن را بخش بخش نازل کردیم) تا با آن قلب تو را استوار داریم، و آن را آرام آرام (و به تدریج بر تو) بخوانیم. ﴿۳۲﴾

وَلَا يَأْتُونَكَ بِمَثَلٍ إِلَّا جِئْنَاكَ بِالْحَقِّ وَأَحْسَنَ
تَفْسِيرًا ﴿٣٢﴾ الَّذِينَ تَحْشُرُونَ عَلَىٰ وُجُوهِهِمْ إِلَىٰ
جَهَنَّمَ أُولَٰئِكَ شَرٌّ مَّكَانًا وَأَضَلُّ سَبِيلًا ﴿٣٣﴾
وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا مُوسَىٰ الْكِتَابَ وَجَعَلْنَا مَعَهُ أَخَاهُ
هَارُونَ وَزِيرًا ﴿٣٤﴾ فَقُلْنَا أَذْهَبَا إِلَىٰ الْقَوْمِ
الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَدَمَّرْنَاهُمْ تَدْمِيرًا ﴿٣٥﴾
وَقَوْمَ نُوحٍ لَمَّا كَذَّبُوا الرُّسُلَ أَغْرَقْنَاهُمْ
وَجَعَلْنَاهُمْ لِلنَّاسِ آيَةً ۗ وَأَعْتَدْنَا لِلظَّالِمِينَ
عَذَابًا أَلِيمًا ﴿٣٦﴾ وَعَادًا وَثَمُودًا وَأَصْحَابَ الرِّسِّ
وَقُرُونًا بَيْنَ ذَٰلِكَ كَثِيرًا ﴿٣٧﴾ وَكُلًّا ضَرَبْنَا لَهُ
الْأَمْثَالَ ۗ وَكُلًّا تَبَّرْنَا تَتْبِيرًا ﴿٣٨﴾ وَلَقَدْ أَتَوْا عَلَىٰ
الْقَرْيَةِ الَّتِي أَمْطَرْنَا مَطَرًا سَوْءًا ۚ أَفَلَمْ يَكُونُوا
يَرَوْنَهَا بَلْ كَانُوا لَا يَتَّخِذُونَ نُسُورًا ﴿٣٩﴾ وَإِذَا
رَأَوْكَ إِن يَتَّخِذُونَكَ إِلَّا هُزُوءًا أَهْدَا الَّذِي بَعَثَ اللَّهُ
رَسُولًا ﴿٤٠﴾ إِنَّ كَادَ لَيُضِلَّنَا عَنْ ءَالِهَتِنَا لَوْلَا
أَنْ صَبَرْنَا عَلَيْهَا ۚ وَسَوْفَ يَعْلَمُونَ حِينَ
يَرَوْنَ الْعَذَابَ مَنْ أَضَلُّ سَبِيلًا ﴿٤١﴾ أَرَأَيْتَ مَنْ
أَخَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ ۗ هُوَ أَفْأَنْتَ تَكُونُ عَلَيْهِ وَكِيلًا ﴿٤٢﴾

و (کافران) هیچ (اعتراض و) مثلی برای تو نمی آورند؛ مگر آن که برای تو حق و (پاسخی) نیک بیان تر می آوریم. ﴿۳۳﴾ کسانی که بر چهره هایشان به سوی جهنم محشور می شوند، اینان بد جایگاه تر و گمراه تر هستند. ﴿۳۴﴾ و به راستی (ما) به موسی کتاب (تورات) دادیم، و برادرش هارون را همراه او مدد کار (او) قرار دادیم. ﴿۳۵﴾ آنگاه گفتیم: «شما دو نفر سوی قومی که آیات ما را تکذیب کردند، بروید» پس آنها را بشدت (هلاک و) نابود کردیم. ﴿۳۶﴾ و قوم نوح را هنگامی که پیامبران را تکذیب کردند، آنها را غرق کردیم، و آنها را برای مردم (نشانه و) عبرت قرار دادیم، و برای ستمکاران عذاب دردناکی آماده کرده ایم. ﴿۳۷﴾ و (همچنین) عاد و ثمود و اصحاب رس و نسلهای بسیار را که بین آنها بودند (هلاک کردیم). ﴿۳۸﴾ و برای هر یک از آنها مثلها زدیم، و همگی (آنها) را سخت نابود (و هلاک) کردیم. ﴿۳۹﴾ و به راستی آنها (= مشرکان مکه) بر قریه ای که باران بلا بر آن باریده بود، گذشتند، آیا آن را نمی دیدند؟! (آری، می دیدند) بلکه به (قیامت و) زنده شدن امید (و ایمان) ندارند. ﴿۴۰﴾ و هنگامی که تو را ببینند، فقط تو را به ریشخند (و مسخره) می گیرند، (و می گویند): آیا این همان کسی است که خداوند او را به پیامبری فرستاده است؟! ﴿۴۱﴾ اگر ما بر (پرستش) خدایان مان استقامت نمی کردیم، نزدیک بود که ما را از (پرستش) آنها گمراه کند! و چون عذاب (الهی) را ببینند؛ به زودی خواهند دانست چه کسی گمراه تر (بوده) است. ﴿۴۲﴾ آیا دیدی کسی را که هوای (نفس) خود را معبود خود برگزیده است؟! آیا تو می توانی بر او (وکیل و) نگهبان باشی؟! ﴿۴۳﴾

أَمْ تَحْسَبُ أَنَّ أَكْثَرَهُمْ يَسْمَعُونَ أَوْ يَعْقِلُونَ
 إِنَّ هُمْ إِلَّا كَالْأَنْعَامِ بَلْ هُمْ أَضَلُّ سَبِيلًا ﴿٤٤﴾ أَلَمْ
 تَرَ إِلَىٰ رَبِّكَ كَيْفَ مَدَّ الظِّلَّ وَلَوْ شَاءَ لَجَعَلَهُ سَاكِنًا
 ثُمَّ جَعَلْنَا الشَّمْسَ عَلَيْهِ دَلِيلًا ﴿٤٥﴾ ثُمَّ قَبَضْنَاهُ
 إِلَيْنَا قَبْضًا يَسِيرًا ﴿٤٦﴾ وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ أَلِيلَ
 لِبَاسًا وَالنَّوْمَ سُبَاتًا وَجَعَلَ النَّهَارَ نُشُورًا ﴿٤٧﴾ وَهُوَ
 الَّذِي أَرْسَلَ الرِّيحَ بُشْرًا بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهِ
 وَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً طَهُورًا ﴿٤٨﴾ لِنُحْيِيَ بِهِ
 بَلَدَةً مَيِّتًا وَنُسْقِيَهُ مِمَّا خَلَقْنَا أَنْعَامًا وَأَنْآسِيَّ
 كَثِيرًا ﴿٤٩﴾ وَلَقَدْ صَرَّفْنَاهُ بَيْنَهُمْ لِيَذَّكَّرُوا فَأَبَى
 أَكْثَرُ النَّاسِ إِلَّا كُفُورًا ﴿٥٠﴾ وَلَوْ شِئْنَا لَبَعَثْنَا
 فِي كُلِّ قَرْيَةٍ نَذِيرًا ﴿٥١﴾ فَلَا تُطِعِ الْكَافِرِينَ
 وَجَاهِدْهُمْ بِهِ جِهَادًا كَبِيرًا ﴿٥٢﴾ وَهُوَ الَّذِي
 مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ هَذَا عَذْبٌ فُرَاتٌ وَهَذَا مِلْحٌ أُجَاجٌ
 وَجَعَلَ بَيْنَهُمَا بَرْزَخًا وَحِجْرًا مَحْجُورًا ﴿٥٣﴾ وَهُوَ
 الَّذِي خَلَقَ مِنَ الْمَاءِ بَشَرًا فَجَعَلَهُ نَسَبًا وَصِهْرًا
 وَكَانَ رَبُّكَ قَدِيرًا ﴿٥٤﴾ وَيَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ مَا
 لَا يَنْفَعُهُمْ وَلَا يَضُرُّهُمْ ﴿٥٥﴾ وَكَانَ الْكَافِرُ عَلَىٰ رَبِّهِ
 ظَهِيرًا ﴿٥٦﴾

آیا گمان می کنی بیشتر آنها می شنوند یا می فهمند؟! آنها همچون چهارپایانی بیش نیستند، بلکه اینان گمراه ترند. ﴿٤٤﴾ آیا ندیدی چگونه پروردگارت سایه را گسترانیده است، و اگر می خواست آن را ساکن قرار می داد، پس خورشید را بر (وجود) آن دلیل قرار دادیم. ﴿٤٥﴾ سپس آن (سایه) را اندک اندک به سوی خود باز می گیریم. ﴿٤٦﴾ و او کسی است که شب را برای شما پوششی قرار داد، و خواب را مایه ی آسایش، و روز را (هنگام) بر خاستن (و جنبش) قرار داد. ﴿٤٧﴾ و او کسی است که بادها را بشارت دهندگانی پیشاپیش رحمتش فرستاد، و از آسمان آبی پاک نازل کردیم. ﴿٤٨﴾ تا به آن سرزمین مرده ای را زنده کنیم، و آن را به چهارپایان و انسانهای بسیاری را که آفریده ایم؛ بنوشانیم. ﴿٤٩﴾ و به راستی (ما) آن (آب باران) را در میان آنها تقسیم کردیم تا متذکر شوند، پس بیشتر مردم جز ناسپاسی را قبول نکردند. ﴿٥٠﴾ و اگر می خواستیم در هر قریه و دیاری بیم دهنده ای می فرستادیم. ﴿٥١﴾ پس (ای پیامبر!) از کافران اطاعت مکن، و بوسیله ی آن (=قرآن) با آنها جهاد بزرگی بنما. ﴿٥٢﴾ و او کسی است که دو دریا را به هم آمیخت، این گوارا و شیرین، و آن شور تلخ است، و در میان آن دو حائل و مانعی استوار قرار داد. ﴿٥٣﴾ و او کسی است که از آب انسانی را آفرید، آنگاه او را (پیوند) نسبی و سببی قرار داد، و پروردگار تو تواناست. ﴿٥٤﴾ و (مشرکان) به جای خداوند چیزی را می پرستند که نه به آنها سود می بخشد و نه به آنها زیانی می رساند. و کافر پیوسته در برابر پروردگارش پشتیبان (یکدیگر و یاور شیطان) است.

وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا مُبَشِّرًا وَنَذِيرًا ﴿٥٦﴾ قُلْ مَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِلَّا مَنْ شَاءَ أَنْ يَتَّخِذَ إِلَىٰ رَبِّهِ سَبِيلًا ﴿٥٧﴾ وَتَوَكَّلْ عَلَىٰ آلِهِ الَّذِي لَا يَمُوتُ وَسَبِّحْ بِحَمْدِهِ ۚ وَكَفَىٰ بِهِ بِدُنُوبِ عِبَادِهِ خَبِيرًا ﴿٥٨﴾ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ ۚ الرَّحْمَنُ فَسَلِّ بِهِ خَبِيرًا ﴿٥٩﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ اسْجُدُوا لِلرَّحْمَنِ قَالُوا وَمَا الرَّحْمَنُ أَنْسَجِدُ لِمَا تَأْمُرُنَا وَزَادَهُمْ نُفُورًا ﴿٦٠﴾ تَبَارَكَ الَّذِي جَعَلَ فِي السَّمَاءِ بُرُوجًا وَجَعَلَ فِيهَا سِرَاجًا وَقَمَرًا مُنِيرًا ﴿٦١﴾ وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ خِلْفَةً لِمَنْ أَرَادَ أَنْ يَذَّكَّرَ أَوْ أَرَادَ شُكُورًا ﴿٦٢﴾ وَعِبَادُ الرَّحْمَنِ الَّذِينَ يَمْشُونَ عَلَى الْأَرْضِ هَوْنًا وَإِذَا خَاطَبَهُمُ الْجَاهِلُونَ قَالُوا سَلَمًا ﴿٦٣﴾ وَالَّذِينَ يَبِيتُونَ لِرَبِّهِمْ سُجَّدًا وَقِيَمًا ﴿٦٤﴾ وَالَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا اصْرِفْ عَنَّا عَذَابَ جَهَنَّمَ ۗ إِنَّ عَذَابَهَا كَانَ غَرَامًا ﴿٦٥﴾ إِنَّهَا سَاءَتْ مُسْتَقَرًّا وَمُقَامًا ﴿٦٦﴾ وَالَّذِينَ إِذَا أَنْفَقُوا لَمْ يُسْرِفُوا وَلَمْ يَقْتُرُوا وَكَانَ بَيْنَ ذَلِكَ قَوَامًا ﴿٦٧﴾

و (ای پیامبر!) ما تو را جز بشارت دهنده و بیم دهنده نفرستادیم. ﴿٥٦﴾ بگو: «من در برابر (تبلیغ) آن هیچ گونه مزدی از شما نمی طلبم، مگر کسی که بخواهد راهی به سوی پروردگارش برگزیند» ﴿٥٧﴾ و برزنده ای که هرگز نمی میرد؛ توکل کن، و به ستایش او تسبیح گوی، و همین بس که او به گناهان بندگانش آگاه است. ﴿٥٨﴾ (همان) کسی که آسمانها و زمین و آنچه را در میان آن دو است، در شش روز آفرید، سپس بر عرش قرار گرفت (او خداوند) رحمان است. پس درباره ی او (تعالی) از کسی (= پیامبر) پرس که آگاه است. ﴿٥٩﴾ و هنگامی که به آنها گفته شود: «برای (خداوند) رحمان سجده کنید» گویند: «رحمان چیست؟! (او را نمی شناسیم) آیا برای چیزی که تو به ما فرمان می دهی سجده کنیم؟! و بر نفرت (و گریز شان) افزوده شد. ﴿٦٠﴾ پر برکت و بزرگوار است کسی که در آسمان برجهایی قرار داد، و در (میان) آن چراغ روشن و ماه تابانی قرار داد. ﴿٦١﴾ و او (همان) کسی است که شب و روز را در پی یکدیگر قرار داد برای کسی که بخواهد متذکر شود یا بخواهد شکر گذاری کند. ﴿٦٢﴾ و بندگان (خاص) رحمان، کسانی هستند که با فروتنی (و آرامش) بر زمین راه می روند، و هنگامی که جاهلان آنها را مخاطب قرار دهند (و سخنان نا بخردانه و ناسزا گویند) به آنها سلام گویند (و از آنها روی می گردانند). ﴿٦٣﴾ و کسانی که شب را برای پروردگارشان سجده کنان و قیام کنان می گذرانند. ﴿٦٤﴾ و کسانی که می گویند: «پروردگارا! عذاب جهنم را از ما بر طرف کن، بی تردید عذابش (سخت و) پایدار است. ﴿٦٥﴾ بی گمان آن (جهنم) بد قرار گاه و (بد) اقامتگاهی است. ﴿٦٦﴾ و کسانی که چون انفاق کنند، اسراف نمی نمایند و سختگیری نمی کنند، و بین این دو (روش) اعتدال دارند. ﴿٦٧﴾

وَالَّذِينَ لَا يَدْعُونَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ وَلَا يَقْتُلُونَ النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ وَلَا يَزْنُونَ^ع وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ يَلْقَ أَثَامًا ﴿٦٨﴾ يُضْعَفُ لَهُ الْعَذَابُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَيَخْلُدُ فِيهِ مُهَانًا ﴿٦٩﴾ إِلَّا مَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ عَمَلًا صَالِحًا فَأُولَئِكَ يُبَدِّلُ اللَّهُ سَيِّئَاتِهِمْ حَسَنَاتٍ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿٧٠﴾ وَمَنْ تَابَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَإِنَّهُ يَتُوبُ إِلَى اللَّهِ مَتَابًا ﴿٧١﴾ وَالَّذِينَ لَا يَشْهَدُونَ الزُّورَ وَإِذَا مَرُّوا بِاللَّغْوِ مَرُّوا كِرَامًا ﴿٧٢﴾ وَالَّذِينَ إِذَا ذُكِّرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ لَمْ يُخِرُّوا عَلَيْهَا صُمًّا وَعُمْيَانًا ﴿٧٣﴾ وَالَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا هَبْ لَنَا مِنْ أَزْوَاجِنَا وَذُرِّيَّاتِنَا قُرَّةَ أَعْيُنٍ وَاجْعَلْنَا لِلْمُتَّقِينَ إِمَامًا ﴿٧٤﴾ أُولَئِكَ أَجْرُكَ يُجْزُونَ الْعُرْفَةَ بِمَا صَبَرُوا وَيُلَقَّوْنَ فِيهَا نَحِيَّةً وَسَلَامًا ﴿٧٥﴾ خَالِدِينَ فِيهَا حَسَنَتْ مُسْتَقْرَأًا وَمُقَامًا ﴿٧٦﴾ قُلْ مَا يَعْبُؤُا بِكُمْ رَبِّي لَوْلَا دُعَاؤُكُمْ فَقَدْ كَذَّبْتُمْ فَسَوْفَ يَكُونُ لِزَامًا ﴿٧٧﴾

و کسانی که با خداوند معبود دیگر را نمی خوانند، و نفسی را که خداوند (کشتنش را) حرام کرده است، جز به حق نمی کشند، و زنا نمی کنند، و هر کس چنین کند، مجازات گناه (خود) را خواه دید. ﴿٦٨﴾ عذاب او در روز قیامت مضاعف می گردد و با خواری (و ذلت) در آن جاودان خواهد ماند. ﴿٦٩﴾ مگر کسی که توبه کند و ایمان آورد، و عمل صالح انجام دهد، پس اینانند که خداوند بدی هایشان را به نیکیها مبدل می کند، و خداوند آمرزنده ی مهربان است. ﴿٧٠﴾ و کسی که توبه کند و عمل صالح انجام دهد، پس بی گمان او چنانکه باید به سوی خداوند بازگشت می کند. ﴿٧١﴾ و کسانی که شهادت دروغ نمی دهند، و چون بر (کار) لغو (وبیهوده) بگذرند، بزرگوارانه (از آن) می گذرند. ﴿٧٢﴾ و کسانی که چون به آیات پروردگارشان پند داده شدند، کر و کور بر روی آن نمی افتند. ﴿٧٣﴾ و کسانی که می گویند: «پروردگارا! از همسرانمان، و فرزندانمان مایه ی روشنی چشم به ما عطا فرما، و ما را برای پرهیزگاران پیشوا قرار بده». ﴿٧٤﴾ (آری) اینان به (خاطر) صبری که کرده اند درجات (و منازل) عالی (بهشت) به آنها پاداش داده می شود، و در آن با تحیت و سلام استقبال می شوند. ﴿٧٥﴾ در آن جادانه خواهند ماند، چه نیکو قرار گاه و (نیکو) اقامتگاهی است. ﴿٧٦﴾ (ای پیامبر!) بگو: «پروردگار به شما اعتنایی ندارد؛ اگر دعای شما نباشد، به راستی شما (حق را) تکذیب کردید، پس به زودی (کیفرش، گردن گیر و) ملازمان خواهد بود. ﴿٧٧﴾

سورة الشعراء

سورة شعراء

بسم الله الرحمن الرحيم

به نام خداوند بخشنده مهربان

طسّم ﴿١﴾ تِلْكَ ءَايَاتُ الْكِتَابِ الْمُبِينِ ﴿٢﴾ لَعَلَّكَ
 بَنَحٍ نَفْسِكَ إِلَّا يَكُونُوا مُؤْمِنِينَ ﴿٣﴾ إِنْ نَشَأْ نُزِّلْ
 عَلَيْهِمْ مِنَ السَّمَاءِ ءَايَةٌ فَظَلَّتْ أَعْنَاقُهُمْ هَا خَضِعِينَ
 ﴿٤﴾ وَمَا يَأْتِيهِمْ مِّنْ ذِكْرٍ مِّنَ الرَّحْمَنِ مُحَدِّثٍ إِلَّا كَانُوا
 عَنْهُ مُعْرِضِينَ ﴿٥﴾ فَقَدْ كَذَّبُوا فَسَيَأْتِيهِمْ أَنْبَتُوا مَا كَانُوا
 بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ ﴿٦﴾ أَوْلَمْ يَرَوْا إِلَى الْأَرْضِ كَمْ أَنْبَتْنَا فِيهَا
 مِنْ كُلِّ زَوْجٍ كَرِيمٍ ﴿٧﴾ إِنْ فِي ذَلِكَ لَآيَةٌ وَمَا كَانَ
 أَكْثَرُهُمْ مُّؤْمِنِينَ ﴿٨﴾ وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿٩﴾
 وَإِذْ نَادَى رَبُّكَ مُوسَىٰ أَنْ أَنْتِ الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿١٠﴾
 قَوْمَ فِرْعَوْنَ ؕ أَلَا يَتَّقُونَ ﴿١١﴾ قَالَ رَبِّ إِنِّي أَخَافُ أَنْ
 يُكَذِّبُونِ ﴿١٢﴾ وَيَضِيقُ صَدْرِي وَلَا يَنْطَلِقُ لِسَانِي
 فَأَرْسِلْ إِلَىٰ هَارُونَ ﴿١٣﴾ وَهُمْ عَلَىٰ ذَنْبٍ فَأَخَافُ أَنْ
 يَقْتُلُونِ ﴿١٤﴾ قَالَ كَلَّا ؕ فَاذْهَبَا بِآيَاتِنَا إِنَّا مَعَكُمْ
 مُّسْتَمِعُونَ ﴿١٥﴾ فَآتِيَا فِرْعَوْنَ فَقُولَا إِنَّا رَسُولُ رَبِّ
 الْعَالَمِينَ ﴿١٦﴾ أَنْ أَرْسِلَ مَعَنَا بَنِي إِسْرَائِيلَ ﴿١٧﴾ قَالَ
 أَلَمْ نُرَبِّكَ فِينَا وَلِيدًا وَلَبِثْتَ فِينَا مِنْ عُمُرِكَ سِنِينَ ﴿١٨﴾
 وَفَعَلْتَ فَعَلْتِكَ الَّتِي فَعَلْتَ وَأَنْتَ مِنَ الْكَافِرِينَ ﴿١٩﴾

طسم (طا. سین. میم) ﴿١﴾ این آیات کتاب روشن است. ﴿٢﴾
 گویی می خواهی از (شدت غم و اندوه) این که آنها ایمان نمی
 آورند؛ خود را هلاک کنی! ﴿٣﴾ اگر بخواهیم از آسمان بر آنها
 نشانه ای نازل می کنیم که گردنهایشان در برابر آن تسلیم (و
 خاضع) گردد. ﴿٤﴾ و هیچ پند تازه ای از سوی (خداوند) رحمان
 برای آنها نمی آید؛ مگر این که از آن روی گردان هستند. ﴿٥﴾
 به راستی آنها تکذیب کردند، پس به زودی اخبار آنچه را که به
 آن استهزاء (و تمسخر) می کردند؛ به آنها خواهد رسید. ﴿٦﴾ آیا
 به زمین ننگریسته اند که چه قدر از هر گونه گیاهان (نیکو و) پر
 ارزش در آن رویانده ایم؟! ﴿٧﴾ بی گمان در این نشانه ی
 (بزرگی) است، و بیشتر آنها مؤمن نیستند. ﴿٨﴾ و به راستی
 پروردگارتو پیروزمند مهربان است. ﴿٩﴾ و (به یاد بیاور) هنگامی
 را که پروردگارت موسی را ندا داد که به سوی قوم ستمکار برو،
 ﴿١٠﴾ قوم فرعون، آیا آنها نمی ترسند؟! ﴿١١﴾ (موسی) گفت
 : «پروردگارا! من می ترسم که مرا تکذیب کنند! ﴿١٢﴾ و سینه
 ام تنگ گردد و زبانم باز نشود، پس (برادرم) هارون را (نیز)
 رسالت ده (تا مرا یاری کند). ﴿١٣﴾ و آنها بر (گردن) من
 (ادعای) گناهی دارند، پس می ترسم که مرا بکشند. ﴿١٤﴾
 (خداوند) فرمود: «چنین نیست، پس شما هر دو با آیات ما بروید،
 یقیناً ما با شما شنوندگان هستیم. ﴿١٥﴾ پس (به نزد) فرعون
 بروید، و بگویید: «ما فرستاده ی پروردگار جهانیان هستیم، ﴿١٦﴾
 که بنی اسرائیل را با ما بفرست. ﴿١٧﴾ (فرعون) گفت: «آیا ما
 تو را در کوکی نزد خود پرورش ندادیم، و سالهایی از عمرت را
 در میان ما نگذرانیدی؟! ﴿١٨﴾ و (بالآخره) آن کثرت را (که
 نایست انجام می دادی) انجام دادی، و تو از ناسپاسانی. ﴿١٩﴾

(موسی) گفت: «(من) آن (کار) را آنگاه انجام دادم که من از بی خبران بودم. ﴿۲۰﴾ پس چون از شما ترسیدم از شما فرار کردم، آنگاه پروردگرم به من دانش (و نبوت) بخشید و مرا از پیامبران قرار داد. ﴿۲۱﴾ و آیا این نعمتی است که تو بر من منت می گذاری که بنی اسرائیل را برده ی خود ساخته ای؟! ﴿۲۲﴾ فرعون گفت: «پروردگار جهانیان چیست؟! ﴿۲۳﴾ (موسی) گفت: «پروردگار آسمانها و زمین و آنچه میان آن دو است، اگر اهل یقین هستید». ﴿۲۴﴾ (فرعون) به آنها ی که در اطرافش بودند؛ گفت: «آیا نمی شنوید؟! ﴿۲۵﴾ (موسی) گفت: «(او) پروردگار شما و پروردگار نیاکان پیشین شماست. ﴿۲۶﴾ (فرعون) گفت: «بی تردید پیامبرتان که به سوی شما فرستاده شده دیوانه است». ﴿۲۷﴾ (موسی) گفت: «(او) پروردگار مشرق و مغرب و آنچه میان آن دو است، اگر بیندیشید». ﴿۲۸﴾ (فرعون) گفت: «اگر معبودی جز من برگزینی، البته تو را از زندانیان قرار خواهم داد». ﴿۲۹﴾ (موسی) گفت: «حتی اگر معجزه ای روشنی برای تو آورده باشم؟! ﴿۳۰﴾ (فرعون) گفت: «پس اگر از راستگویانی، آن را بیاور». ﴿۳۱﴾ پس (موسی) عصای خود را افکند، که ناگهان آن ازدهایی آشکار شد. ﴿۳۲﴾ و دست خود را (در گریبان فرو برد و) بیرون آورد که ناگهان در برابر بینندگان سفید (و روشن) بود. ﴿۳۳﴾ (فرعون) به اشرافی که اطراف او بودند؛ گفت: «بی گمان این (مرد) جادوگر دانایی است. ﴿۳۴﴾ (او) می خواهد با سحرش شما را از سرزمینتان بیرون کند، پس شما چه نظر می دهید؟! ﴿۳۵﴾ گفتند: «(کار) او و برادرش را به تأخیر انداز، و جمع آوری کنندگان را در (همه ی) شهرها بفرست». ﴿۳۶﴾ تا هر جادوگر ماهر (و) دانایی را نزد تو آورند». ﴿۳۷﴾ پس (سرانجام) جادوگران برای وعده گاه روز معینی گرد آورده شدند. ﴿۳۸﴾ و به مردم گفته شد: «آیا شما (نیز) جمع می شوید، ﴿۳۹﴾

قَالَ فَعَلْتَهَا إِذَا وَأَنَا مِنَ الضَّالِّينَ ﴿۲۰﴾ فَفَرَرْتُ مِنْكُمْ لَمَّا خِفْتُمْ فَوَهَبَ لِي رَبِّي حُكْمًا وَجَعَلَنِي مِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿۲۱﴾ وَتِلْكَ نِعْمَةٌ تَمُنَّا عَلَىٰ أَنْ عَبَّدتَّ بَنِي إِسْرَائِيلَ ﴿۲۲﴾ قَالَ فِرْعَوْنُ وَمَا رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿۲۳﴾ قَالَ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا إِنَّ كُنْتُمْ مُوقِنِينَ ﴿۲۴﴾ قَالَ لِمَنْ حَوْلَهُ أَلَا تَسْتَمِعُونَ ﴿۲۵﴾ قَالَ رَبُّكُمْ وَرَبُّ آبَائِكُمُ الْأُولِينَ ﴿۲۶﴾ قَالَ إِنَّ رَسُولَكُمْ الَّذِي أُرْسِلَ إِلَيْكُمْ لَمَجْنُونٌ ﴿۲۷﴾ قَالَ رَبُّ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ وَمَا بَيْنَهُمَا إِنَّ كُنْتُمْ تَعْقِلُونَ ﴿۲۸﴾ قَالَ لَنْ أَخَذتَّ إِلَهًا غَيْرِي لِأَجْعَلَنَّكَ مِنَ الْمَسْجُونِينَ ﴿۲۹﴾ قَالَ أَوْلَوْ جِئْتِكَ بِشَيْءٍ مُّبِينٍ ﴿۳۰﴾ قَالَ فَأْتِ بِهِ إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿۳۱﴾ فَأَلْقَىٰ عَصَاهُ فَإِذَا هِيَ ثُعْبَانٌ مُّبِينٌ ﴿۳۲﴾ وَنَزَعَ يَدَهُ فَإِذَا هِيَ بَيْضَاءُ لِلنَّظِيرِينَ ﴿۳۳﴾ قَالَ لِلْمَلَأِ حَوْلَهُ إِنَّ هَذَا لَسِحْرٌ عَلِيمٌ ﴿۳۴﴾ يُرِيدُ أَنْ يُخْرِجَكُمْ مِنْ أَرْضِكُمْ بِسِحْرِهِ فَمَاذَا تَأْمُرُونَ ﴿۳۵﴾ قَالُوا أَرْجِهْ وَأَخَاهُ وَأَبْعَثْ فِي الْمَدَائِنِ حَاشِرِينَ ﴿۳۶﴾ يَأْتُوكَ بِكُلِّ سَحَابٍ عَلِيمٍ ﴿۳۷﴾ فَجُمِعَ السَّحَرَةُ لِمِيقَاتِ يَوْمٍ مَّعْلُومٍ ﴿۳۸﴾ وَقِيلَ لِلنَّاسِ هَلْ أَنْتُمْ مُجْتَمِعُونَ ﴿۳۹﴾

لَعَلَّنَا نَتَّبِعُ السَّحْرَةَ إِنْ كَانُوا هُمُ الْغَالِبِينَ ﴿٤٤﴾ فَلَمَّا
 جَاءَ السَّحْرَةَ قَالُوا لِفِرْعَوْنَ أَيْنَ لَنَا لِأَجْرًا إِنْ كُنَّا نَحْنُ
 الْغَالِبِينَ ﴿٤٥﴾ قَالَ نَعَمْ وَإِنَّكُمْ إِذَا لَمِنَ الْمُقَرَّبِينَ ﴿٤٦﴾
 قَالَ هُمْ مُوسَى الْقَوَا مَا أَنْتُمْ مُلْقُونَ ﴿٤٧﴾ فَأَلْقَوْا
 حِبَاهُمْ وَعَصِيَّهُمْ وَقَالُوا بِعِزَّةِ فِرْعَوْنَ إِنَّا لَنَحْنُ
 الْغَالِبُونَ ﴿٤٨﴾ فَأَلْقَى مُوسَى عَصَاهُ فَإِذَا هِيَ تَلْقَفُ مَا
 يَأْفِكُونَ ﴿٤٩﴾ فَأَلْقَى السَّحْرَةَ سَاجِدِينَ ﴿٥٠﴾ قَالُوا
 ءَأَمْنَا بِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٥١﴾ رَبِّ مُوسَى وَهَارُونَ ﴿٥٢﴾
 قَالَ ءَأَمَنْتُمْ لَهُ قَبْلَ أَنْ ءَأْذَنَ لَكُمْ إِنَّهُ لَكَبِيرُكُمُ الَّذِي
 عَلَّمَكُمُ السِّحْرَ فَلَسَوْفَ تَعْمُونَ ۚ لَا قُطْعَنَ أَيَّدِيكُم
 وَأَرْجُلِكُمْ مِّنْ خَلْفٍ وَلَا صَلْبِنِكُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٥٣﴾ قَالُوا
 لَا ضَيْرَ إِنَّا إِلَى رَبِّنَا مُنْقَلِبُونَ ﴿٥٤﴾ إِنَّا نَطْمَعُ أَنْ يَغْفِرَ
 لَنَا رَبُّنَا حَطَّابِينَ أَنْ كُنَّا أَوَّلَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٥٥﴾ * وَأَوْحَيْنَا
 إِلَى مُوسَى أَنْ أَسْرِ بِعِبَادِي إِنَّكُمْ مُّتَّبِعُونَ ﴿٥٦﴾ فَأَرْسَلَ
 فِرْعَوْنَ فِي الْمَدَائِنِ حَاشِرِينَ ﴿٥٧﴾ إِنَّ هَؤُلَاءِ لَشِرْذِمَةٌ
 قَلِيلُونَ ﴿٥٨﴾ وَإِنَّهُمْ لَنَا لَغَائِظُونَ ﴿٥٩﴾ وَإِنَّا لَجَمِيعٌ
 حَادِرُونَ ﴿٦٠﴾ فَأَخْرَجْنَاهُمْ مِّنْ جَنَّتِ وَعُيُونٍ ﴿٦١﴾
 وَكُنُوزٍ وَمَقَامٍ كَرِيمٍ ﴿٦٢﴾ كَذَلِكَ وَأَوْرَثْنَاهَا بَنِي
 إِسْرَائِيلَ ﴿٦٣﴾ فَاتَّبَعُوهُمْ مُّشْرِقِينَ ﴿٦٤﴾

تا اگر ساحران پیروز شدند، ما از آنها پیروی کنیم؟! ﴿٤٠﴾ پس هنگامی که ساحران آمدند، به فرعون گفتند: «اگر ما پیروز شویم، آیا ما پاداشی خواهیم داشت؟! ﴿٤١﴾ گفت: «آری، و بی گمان آنگاه شما از قربان خواهید بود.» ﴿٤٢﴾ موسی به آنها گفت: «هر چه می خواهید بیفکنید، بیفکنید.» ﴿٤٣﴾ پس آنها ریسمانها و عصاهای خود را افکندند، و گفتند: «به عزت فرعون، قطعاً ما پیروزیم.» ﴿٤٤﴾ پس موسی عصایش را افکند، ناگهان آنچه را به دروغ بر ساخته بودند، بلعید. ﴿٤٥﴾ پس ساحران سجده کنان (به زمین) افتادند. ﴿٤٦﴾ گفتند: «ما به پروردگار جهانیان ایمان آوردیم، ﴿٤٧﴾ پروردگار موسی و هارون.» ﴿٤٨﴾ (فرعون) گفت: «آیا پیش از آن که به شما اجازه دهم به او ایمان آوردید؟! مسلماً او بزرگتر شماست که سحر را به شما یاد داده است، پس به زودی خواهید دانست! دستانتان و پاهایتان را به عکس یکدیگر قطع می کنم، و همه ی شما را به دار می آویزم.» ﴿٤٩﴾ گفتند: «با کی نیست، ما به سوی پروردگار مان باز می گردیم. ﴿٥٠﴾ ما امیدواریم که پروردگارمان خطاهای ما را ببخشد، که ما از نخستین ایمان آورندگان بودیم.» ﴿٥١﴾ و به موسی وحی کردیم که: «شبانہ بندگانم را (از مصر) بیرون ببر، بی گمان شما تعقیب می شوید.» ﴿٥٢﴾ پس فرعون (چون از ماجرا آگاه گردید) گرد آورندگان (نیرو) را به شهرها فرستاد. ﴿٥٣﴾ (و گفت:) اینها (= بنی اسرائیل) گروهی اندک (و ناچیز) هستند، ﴿٥٤﴾ و اینها ما را به خشم آورده اند، ﴿٥٥﴾ و ما همگی آماده (و بیدار) هستیم.» ﴿٥٦﴾ پس آنها را از باغها و چشمه ها بیرون کردیم. ﴿٥٧﴾ و (نیز) از گنجها و منزلگاه نیکو (و قصرهای مجلل بیرون رانديم). ﴿٥٨﴾ (آری) این چنین (کردیم) و بنی اسرائیل را وارث آنها ساختیم. ﴿٥٩﴾ پس آنها (صبحگاهان به) هنگام طلوع آفتاب به تعقیشان پرداختند.

فَلَمَّا تَرَاءَا الْجَمْعَانَ قَالَ أَصْحَابُ مُوسَى إِنَّا
 لَمُدْرِكُونَ ﴿٦١﴾ قَالَ كَلَّا إِنَّ مَعِيَ رَبِّي سَيَهْدِينِ ﴿٦٢﴾
 فَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ أَنْ أَضْرِبْ بِعَصَاكَ الْبَحْرَ
 فَانْفَلَقَ فَكَانَ كُلُّ فِرْقٍ كَالطَّوْدِ الْعَظِيمِ ﴿٦٣﴾
 وَأَزْلَفْنَا ثَمَّ الْأَخْرِينَ ﴿٦٤﴾ وَأُنْحَيْنَا مُوسَىٰ وَمَنْ مَعَهُ
 أَجْمَعِينَ ﴿٦٥﴾ ثُمَّ أَغْرَقْنَا الْأَخْرِينَ ﴿٦٦﴾ إِنَّ فِي ذَلِكَ
 لَآيَةً ۗ وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُّؤْمِنِينَ ﴿٦٧﴾ وَإِنَّ رَبَّكَ هُوَ
 الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿٦٨﴾ وَأَتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَأَ إِبْرَاهِيمَ ﴿٦٩﴾
 إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ مَا تَعْبُدُونَ ﴿٧٠﴾ قَالُوا نَعْبُدُ
 أَصْنَامًا فَنظَلُّ لَهَا عَظِيمِينَ ﴿٧١﴾ قَالَ هَلْ يَسْمَعُونَكُمْ
 إِذْ تَدْعُونَ ﴿٧٢﴾ أَوْ يَنْفَعُونَكُمْ أَوْ يُضُرُّونَ ﴿٧٣﴾
 قَالُوا بَلْ وَجَدْنَا آبَاءَنَا كَذَلِكَ يَفْعَلُونَ ﴿٧٤﴾ قَالَ
 أَفَرَأَيْتُمْ مَا كُنْتُمْ تَعْبُدُونَ ﴿٧٥﴾ أَنْتُمْ وَاَبَاؤُكُمْ
 الْأَقْدَمُونَ ﴿٧٦﴾ فَإِنَّهُمْ عَدُوٌّ لِّي إِلَّا رَبَّ الْعَالَمِينَ
 ﴿٧٧﴾ الَّذِي خَلَقَنِي فَهُوَ يَهْدِينِ ﴿٧٨﴾ وَالَّذِي هُوَ
 يُطْعِمُنِي وَيَسْقِينِ ﴿٧٩﴾ وَإِذَا مَرِضْتُ فَهُوَ يَشْفِينِ
 ﴿٨٠﴾ وَالَّذِي يُمِيتُنِي ثُمَّ يُحْيِينِ ﴿٨١﴾ وَالَّذِي أَطْمَعُ
 أَنْ يَغْفِرَ لِي خَطِيئَتِي يَوْمَ الدِّينِ ﴿٨٢﴾ رَبِّ هَبْ
 لِي حُكْمًا ۖ وَالْحَقِّنِي بِالصَّالِحِينَ ﴿٨٣﴾

پس چون دو گروه یکدیگر را دیدند، یاران موسی گفتند: «یقیناً ما (در جنگال فرعونیان) گرفتار شدیم.» ﴿٦١﴾ (موسی) گفت: «چنین نیست، بی گمان پروردگارم با من است، به زودی مرا هدایت خواهد کرد» ﴿٦٢﴾ پس به موسی وحی کردیم: «عصایت به دریا بزن» آنگاه (دریا) شکافته شد، پس هر بخشی (از آن) همچون کوه عظیمی شد. ﴿٦٣﴾ و دیگران (= فرعون و فرعونیان) را (نیز) به آنجا نزدیک ساختیم. ﴿٦٤﴾ و موسی و همراهانش را همگی نجات دادیم. ﴿٦٥﴾ سپس دیگران را غرق کردیم. ﴿٦٦﴾ بی گمان در این (ماجرا) نشانه ای (روشن) است. ﴿٦٧﴾ و بی تردید پروردگارتو پیروزمند مهربان است. ﴿٦٨﴾ و خبر ابراهیم را بر آنها بخوان. ﴿٦٩﴾ هنگامی که به پدر و قومش گفت: «چه چیز را می پرستید؟!». ﴿٧٠﴾ گفتند: «بتهایی را می پرستیم، و پیوسته برای (عبادت) آنها معتکف هستیم. ﴿٧١﴾ (ابراهیم) گفت: «آیا هنگامی که آنها را می خوانید (صدای) شما را می شنوند؟! ﴿٧٢﴾ یا سود وزیانی به شما می رسانند؟!». ﴿٧٣﴾ گفتند: «(نه) بلکه ما نیاکان خود را یافتیم که چنین می کردند.» ﴿٧٤﴾ (ابراهیم) گفت: «آیا دیدید چیزهایی را که پیوسته عبادت می کردید، ﴿٧٥﴾ شما و نیاکان پیشین شما. ﴿٧٦﴾ پس همه آنها دشمن من هستند، جز پروردگار جهانیان. ﴿٧٧﴾ (همان) کسی که مرا آفرید، پس او مرا هدایت می کند. ﴿٧٨﴾ و کسی که او به من غذای می دهد و سیراب می نماید. ﴿٧٩﴾ و هنگامی که بیمار شوم پس او مرا شفا می دهد. ﴿٨٠﴾ و کسی که مرا می میراند؛ سپس زنده می کند. ﴿٨١﴾ و کسی که امیدوارم گناهانم را در روز جزا برایم ببخشد. ﴿٨٢﴾ پروردگارا! به من (دانش و) حکمت ببخش، و مرا به صالحان ملحق کن. ﴿٨٣﴾

و برای من در میان آیندگان آوازه نیک (و ذکر خیر) قرار بده. ﴿۸۴﴾ و مرا از وارثان بهشت پر نعمت بگردان. ﴿۸۵﴾ و پدرم را بیمارز، بی گمان او از گمراهان بود. ﴿۸۶﴾ و در روزی که (همه ی مردم) برانگیخته می شوند، مرا رسوا (و شرمنده) مکن. ﴿۸۷﴾ روزی که مال و فرزندان سودی نبخشد. ﴿۸۸﴾ مگر کسی که با قلب سلیم (خالی از شرک و کفر و نفاق) به پیشگاه خداوند بیاید. ﴿۸۹﴾ (در آن روز) بهشت برای پرهیزگاران نزدیک آورده شود. ﴿۹۰﴾ و دوزخ برای گمراهان آشکار کنند. ﴿۹۱﴾ و به آنها گفته می شود: «کجا هستید آنچه که به جای خدا پرستش می کردید؟! ﴿۹۲﴾ آیا آنها شما را یاری می کنند، یا (خود) انتقام می گیرند؟! ﴿۹۳﴾ پس آنها و گمراهان (به رو) در آن افکنده می شوند. ﴿۹۴﴾ و (نیز) همه ی لشکریان ابلیس. ﴿۹۵﴾ آنها در آنجا در حالی که با یکدیگر مخاصمه می کنند، گویند: ﴿۹۶﴾» به خدا سوگند که ما در گمراهی آشکار بودیم. ﴿۹۷﴾ چون شما را با پروردگار جهانیان برابر می دانستیم. ﴿۹۸﴾ و کسی جز مجرمان ما را گمراه نکرد. ﴿۹۹﴾ پس (اکنون) هیچ شفاعت کنندگانی برای ما نیست. ﴿۱۰۰﴾ و نه هیچ دوست (مخلص و) مهربانی. ﴿۱۰۱﴾ پس ای کاش بار دیگر (به دنیا) باز گردیم، تا از مؤمنان باشیم». ﴿۱۰۲﴾ بی گمان در این (ماجرا) نشانه ای (روشن) است، و بیشتر آنها مؤمن نبودند. ﴿۱۰۳﴾ و بی تردید پروردگار تو پیروزمند مهربان است. ﴿۱۰۴﴾ قوم نوح پیامبران را تکذیب کردند. ﴿۱۰۵﴾ هنگامی که برادرشان نوح به آنها گفت: «آیا (از خدا) نمی ترسید؟!». ﴿۱۰۶﴾ مسلماً من برای شما پیامبری امین هستم. ﴿۱۰۷﴾ پس از خدا بترسید، و مرا اطاعت کنید. ﴿۱۰۸﴾ و من بر (رساندن) این (دعوت) هیچ مزدی از شما نمی طلبم، مزد من تنها بر (عهده ی) پروردگار جهانیان است. ﴿۱۰۹﴾ پس از خدا بترسید، و مرا اطاعت کنید. ﴿۱۱۰﴾ گفتند: «آیا به تو ایمان بیاوریم در حالی که فرومایگان از تو پیروی کرده اند؟!». ﴿۱۱۱﴾

وَأَجْعَلِ لِي لِسَانَ صِدْقٍ فِي الْآخِرِينَ ﴿٨٤﴾ وَأَجْعَلِنِي مِنْ وَرَثَةِ جَنَّةِ النَّعِيمِ ﴿٨٥﴾ وَأَغْفِرْ لِأَبِي إِنَّهُ كَانَ مِنَ الضَّالِّينَ ﴿٨٦﴾ وَلَا تُخْزِنِي يَوْمَ يُبْعَثُونَ ﴿٨٧﴾ يَوْمَ لَا يَنْفَعُ مَالٌ وَلَا بَنُونَ ﴿٨٨﴾ إِلَّا مَنْ أَتَى اللَّهَ بِقَلْبٍ سَلِيمٍ ﴿٨٩﴾ وَأُزْلِفَتِ الْجَنَّةُ لِلْمُتَّقِينَ ﴿٩٠﴾ وَبُرِزَتِ الْجَحِيمُ لِلْغَاوِينَ ﴿٩١﴾ وَقِيلَ لَهُمْ آيِنَ مَا كُنْتُمْ تَعْبُدُونَ ﴿٩٢﴾ مِنْ دُونِ اللَّهِ هَلْ يَنْصُرُونَكُمْ أَوْ يَنْتَصِرُونَ ﴿٩٣﴾ فَكُفِّبُوا فِيهَا هُمْ وَالْغَاوُونَ ﴿٩٤﴾ وَجُنُودٌ إِتْلَسَ أَجْمَعُونَ ﴿٩٥﴾ قَالُوا وَهُمْ فِيهَا يَخْتَصِمُونَ ﴿٩٦﴾ تَاللَّهِ إِنْ كُنَّا لَفِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿٩٧﴾ إِذْ نُسْوِئُكُمْ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٩٨﴾ وَمَا أَضَلَّنَا إِلَّا الْمُجْرِمُونَ ﴿٩٩﴾ فَمَا لَنَا مِنْ شَافِعِينَ ﴿١٠٠﴾ وَلَا صَدِيقٍ حَمِيمٍ ﴿١٠١﴾ فَلَوْ أَنَّ لَنَا كَرَّةً فَنَكُونُ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٠٢﴾ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً ۖ وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١٠٣﴾ وَإِنَّ رَبَّكَ هُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿١٠٤﴾ كَذَّبَتْ قَوْمُ نُوحٍ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٠٥﴾ إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ نُوحٌ أَلَا تَتَّقُونَ ﴿١٠٦﴾ إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿١٠٧﴾ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا أَمْرًا ﴿١٠٨﴾ وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ ۖ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٠٩﴾ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا أَمْرًا ﴿١١٠﴾ قَالُوا أَنْتُمْ لَكُمْ وَاتَّبَعَكَ الْأَرْذَالُونَ ﴿١١١﴾

قَالَ وَمَا عَلِمِي بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١١٢﴾ إِنَّ حِسَابَهُمْ
 إِلَّا عَلَىٰ رَبِّي لَوَ تَشْعُرُونَ ﴿١١٣﴾ وَمَا أَنَا بِطَارِدِ الْمُؤْمِنِينَ
 ﴿١١٤﴾ إِنَّ أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿١١٥﴾ قَالُوا لَئِن لَّمْ تَنْتَه
 يَنْوُحْ لَتَكُونَنَّ مِنَ الْمَرْجُومِينَ ﴿١١٦﴾ قَالَ رَبِّ إِنِّ
 قَوْمِي كَذَّبُونِ ﴿١١٧﴾ فَأَفْتَحَ بَيْنِي وَبَيْنَهُمْ فَتْحًا وَجَنِّي
 وَمَنْ مَعِيَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١١٨﴾ فَأَنْجَيْنَاهُ وَمَنْ مَعَهُ فِي
 الْفُلِّ الْمَشْحُونِ ﴿١١٩﴾ ثُمَّ أَغْرَقْنَا بَعْدَ الْبَاقِينَ ﴿١٢٠﴾
 إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً ۖ وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُّؤْمِنِينَ ﴿١٢١﴾
 وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿١٢٢﴾ كَذَّبَتْ عَادُ
 الْمُرْسَلِينَ ﴿١٢٣﴾ إِذْ قَالَ لَهُمُ أَخُوهُمْ هُودٌ أَلَا تَتَّقُونَ
 ﴿١٢٤﴾ إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿١٢٥﴾ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا
 ﴿١٢٦﴾ وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ ۖ إِنِّي أَجْرِي إِلَّا عَلَىٰ
 رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٢٧﴾ أَتَبْنُونَ بِكُلِّ رِيعٍ آيَةً تَعْبَثُونَ ﴿١٢٨﴾
 وَتَتَّخِذُونَ مَصَانِعَ لَعَلَّكُمْ تَخْلُدُونَ ﴿١٢٩﴾ وَإِذَا بَطَشْتُمْ
 بَطَشْتُمْ جَبَّارِينَ ﴿١٣٠﴾ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا ﴿١٣١﴾
 وَاتَّقُوا الَّذِي أَمَدَّكُمْ بِمَا تَعْلَمُونَ ﴿١٣٢﴾ أَمَدَّكُمْ بِأَنْعَمٍ
 وَبَنِينَ ﴿١٣٣﴾ وَجَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ﴿١٣٤﴾ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ
 عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿١٣٥﴾ قَالُوا سَوَاءٌ عَلَيْنَا أَوَعَظْتَ
 أَمْ لَمْ تَكُنْ مِنَ الْوَاعِظِينَ ﴿١٣٦﴾

(نوح) گفت: «من چه می دانم آنها چه کارها کرده اند!
 ﴿۱۱۲﴾ اگر می فهمید، حساب آنها تنها با پروردگار من
 است. ﴿۱۱۳﴾ و من (هرگز) مؤمنان را طرد نخواهم کرد.
 ﴿۱۱۴﴾ من جز بیم دهنده ای آشکار نیستم». ﴿۱۱۵﴾ گفتند
 :«ای نوح! اگر (از دعوت) دست بر نداری، حتماً سنگسار
 خواهی شد». ﴿۱۱۶﴾ (نوح) گفت: «پروردگارا! همانا قوم
 من، مرا تکذیب کردند. ﴿۱۱۷﴾ پس میان من و آنها داوری
 کن، و مرا و مؤمنانی را که با من هستند؛ نجات بده».
 ﴿۱۱۸﴾ پس او و کسانی را که همراه او بودند، در (آن)
 کشتی پر (و انباشته) نجات دادیم. ﴿۱۱۹﴾ سپس بقیه را غرق
 کردیم. ﴿۱۲۰﴾ بی گمان در این (ماجرا) نشانه ای (روشن)
 است، و بیشتر آنها مؤمن نبودند. ﴿۱۲۱﴾ و بی تردید
 پروردگار تو پیروزمند مهربان است. ﴿۱۲۲﴾ (قوم) عاد (نیز)
 پیامبران (خدا) را تکذیب کردند. ﴿۱۲۳﴾ هنگامی که
 برادرشان هود به آنها گفت: «آیا (از خدا) نمی ترسید!؟»
 ﴿۱۲۴﴾ به راستی من برای شما پیامبری امین هستم. ﴿۱۲۵﴾
 پس از خدا بترسید، و مرا اطاعت کنید. ﴿۱۲۶﴾ و من بر
 (رساندن) این (دعوت) هیچ مزدی از شما نمی طلبم، مزد من
 تنها بر (عهده ی) پروردگار جهانیان است. ﴿۱۲۷﴾ آیا بر هر
 مکان مرتفعی نشانه ای (از روی هوا و هوس و) بیهوده می
 سازید!؟ ﴿۱۲۸﴾ و قصرها (و قلعه ها) محکم و استوار بنا
 می کنید، گویی که (در دنیا) جاودانه می مانید. ﴿۱۲۹﴾ و
 چون (کسی را) کیفر دهید، همچون جباران کیفر می دهید.
 ﴿۱۳۰﴾ پس از خدا بترسید و مرا اطاعت کنید. ﴿۱۳۱﴾ و از
 کسی بترسید که شما را به آنچه می دانید مدد کرده است.
 ﴿۱۳۲﴾ شما را به چهارپایان و فرزندان مدد (و یاری)
 فرموده است. ﴿۱۳۳﴾ و (همچنین به) باغها و چشمه ها.
 ﴿۱۳۴﴾ همانا من از عذاب روزی بزرگ بر شما می ترسم! «
 ﴿۱۳۵﴾ گفتند: «برای ما یکسان است، چه ما را پند دهی یا
 پند ندهی. ﴿۱۳۶﴾»

إِنَّ هَذَا إِلَّا خُلِقَ الْأَوَّلِينَ ﴿١٣٧﴾ وَمَا خُنَّ بِمُعْذِبِنَ
 فَكَذَّبُوهُ فَأَهْلَكْنَاهُمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً وَمَا
 كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُّؤْمِنِينَ ﴿١٣٨﴾ وَإِنَّ رَبَّكَ هُوَ الْعَزِيزُ
 الرَّحِيمُ ﴿١٣٩﴾ كَذَّبَتْ ثَمُودُ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٤٠﴾ إِذْ قَالَ
 لَهُمْ أَخُوهُمْ صَالِحٌ أَلا تَتَّقُونَ ﴿١٤١﴾ إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ
 أَمِينٌ ﴿١٤٢﴾ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا أَمْرًا وَمَا أَسْأَلُكُمْ
 عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٤٣﴾
 أَتُتْرَكُونَ فِي مَا هَنُونا أَمِينِينَ ﴿١٤٤﴾ فِي
 جَنَّتٍ وَعُيُونٍ ﴿١٤٥﴾ وَزُرُوعٍ وَخَلِّ طَلَعَهَا هَظِيمٌ ﴿١٤٦﴾
 وَتَنْحِتُونَ مِنَ الْجِبَالِ بُيُوتًا فَرِهِينَ ﴿١٤٧﴾
 فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا أَمْرًا وَلَا تُطِيعُوا أَمْرَ
 الْمُسْرِفِينَ ﴿١٤٨﴾ الَّذِينَ يُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ وَلَا
 يُصْلِحُونَ ﴿١٤٩﴾ قَالُوا إِنَّمَا أَنْتَ مِنَ الْمُسَحَّرِينَ ﴿١٥٠﴾
 مَا أَنْتَ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُنَا فَأْتِ بَيِّنَاتٍ إِنْ كُنْتَ مِنَ
 الصّٰدِقِينَ ﴿١٥١﴾ قَالَ هَذِهِ نَاقَةٌ هَآ شَرِبْتُ
 وَلَكُمْ شَرِبُ يَوْمٍ مَّعْلُومٍ ﴿١٥٢﴾ وَلَا تَمْسُوهَا بِسُوءٍ
 فَيَأْخُذْكُمْ عَذَابٌ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿١٥٣﴾ فَعَقَرُوهَا
 فَأَصْبَحُوا نَدِيمِينَ ﴿١٥٤﴾ فَأَخَذَهُمُ الْعَذَابُ إِنْ فِي
 ذَلِكَ لَآيَةٌ وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُّؤْمِنِينَ ﴿١٥٥﴾
 وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿١٥٦﴾

این جز (همان) روش پیشینیان نیست. ﴿۱۳۷﴾ و ما (هرگز) عذاب نخواهیم شد. ﴿۱۳۸﴾ پس او (= هود) را تکذیب کردند، در نتیجه ما آنها را هلاک کردیم، بی گمان در این (ماجرا) نشانه ای است، و بیشتر آنها مؤمن نبودند. ﴿۱۳۹﴾ و بی تردید پروردگار تو پیروزمند مهربان است. ﴿۱۴۰﴾ (قوم) ثمود پیامبران (خدا) را تکذیب کردند. ﴿۱۴۱﴾ هنگامی که برادرشان صالح به آنها گفت: «آیا (از خدا) نمی ترسید؟! ﴿۱۴۲﴾ بی گمان من برای شما پیامبری امین هستم. ﴿۱۴۳﴾ پس از خدا بترسید و مرا اطاعت کنید. ﴿۱۴۴﴾ و من بر (رساندن) این (دعوت) هیچ مزدی از شما نمی طلبم، مزد من تنها بر (عهده ی) پروردگار جهانیان است. ﴿۱۴۵﴾ آیا (می) پندارید که شما در (نعمتهایی) اینجا امین رها می کنید؟! ﴿۱۴۶﴾ در (این) باغها و چشمه ها. ﴿۱۴۷﴾ و (در این) زراعتها و نخلهایی که شکوفه هایش (نرم) و رسیده است؟! ﴿۱۴۸﴾ و شادمانه از کوهها خانه هایی می تراشید؟ ﴿۱۴۹﴾ پس از خدا بترسید و مرا اطاعت نکنید. ﴿۱۵۰﴾ و فرمان اسراف کاران را اطاعت نکنید. ﴿۱۵۱﴾ (همان) کسانی که در زمین فساد می کنند و اصلاح نمی کنند. ﴿۱۵۲﴾ گفتند: «(ای صالح) جز این نیست که تو از جادو شدگانی. ﴿۱۵۳﴾ تو جز بشری همانند ما نیستی، پس اگر از راستگویانی نشانه ای بیاور». ﴿۱۵۴﴾ (صالح) گفت: «این ماده شتری است، که برای او یک نوبت آب خوردن، و برای شما (نیز) نوبت روز معینی است. ﴿۱۵۵﴾ و (کمترین) آزاری به آن نرسانید، که عذاب روزی بزرگ شما را فرو می گیرد». ﴿۱۵۶﴾ پس آن را پی کردند، آنگاه (از کرده ی خود) پشیمان شدند. ﴿۱۵۷﴾ پس عذاب (الهی) آنها را فرو گرفت، بی گمان در این (ماجرا) نشانه ای است، و بیشتر آنها مؤمن نبودند. ﴿۱۵۸﴾ و بی تردید پروردگار تو پیروزمند مهربان است. ﴿۱۵۹﴾

كَذَّبَتْ قَوْمُ لُوطٍ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٦٠﴾ إِذْ قَالَ لَهُمُ أَحْوَهُمُ
 لُوطٌ أَلَا تَتَّقُونَ ﴿١٦١﴾ إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿١٦٢﴾ فَاتَّقُوا
 اللَّهَ وَأَطِيعُوا ۖ ﴿١٦٣﴾ وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ ۗ إِنِ
 أَجْرِي إِلَّا عَلَىٰ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٦٤﴾ أَتَأْتُونَ الذُّكْرَانَ
 مِنَ الْعَالَمِينَ ﴿١٦٥﴾ وَتَذَرُونَ مَا خَلَقَ لَكُمْ رَبُّكُمْ مِنْ
 أَرْوَاحِكُمْ ۗ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ عَادُونَ ﴿١٦٦﴾ قَالُوا لَئِن لَّمْ
 تَنْتَهَ يَلُوطُ لَتَكُونَنَّ مِنَ الْمُخْرَجِينَ ﴿١٦٧﴾ قَالَ إِنِّي
 لِعَمَلِكُمْ مِنَ الْقَالِينَ ﴿١٦٨﴾ رَبِّ نَجِّنِي وَأَهْلِي مِمَّا يَعْمَلُونَ
 ﴿١٦٩﴾ فَنجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ أَجْمَعِينَ ﴿١٧٠﴾ إِلَّا عَجُوزًا فِي
 الْغَابِرِينَ ﴿١٧١﴾ ثُمَّ دَمَرْنَا الْأَخْرِينَ ﴿١٧٢﴾ وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ
 مَطَرًا فَسَاءَ ۗ مَطَرُ الْمُنذَرِينَ ﴿١٧٣﴾ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً وَمَا
 كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُّؤْمِنِينَ ﴿١٧٤﴾ وَإِنَّ رَبَّكَ هُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ
 ﴿١٧٥﴾ كَذَّبَ أَصْحَابُ لَيْكَةِ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٧٦﴾ إِذْ قَالَ لَهُمُ
 شُعَيْبٌ أَلَا تَتَّقُونَ ﴿١٧٧﴾ إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿١٧٨﴾
 فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا ۖ ﴿١٧٩﴾ وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ ۗ
 إِنِ أَجْرِي إِلَّا عَلَىٰ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٨٠﴾ * أَوْفُوا الْكَيْلَ
 وَلَا تَكُونُوا مِنَ الْمُخْسِرِينَ ﴿١٨١﴾ وَزِنُوا بِالْقِسْطَاسِ
 الْمُسْتَقِيمِ ﴿١٨٢﴾ وَلَا تَبْخُسُوا النَّاسَ أَمْشِيَاءَ ۚ هُمْ وَلَا
 تَعْتَوُوا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ ﴿١٨٣﴾

قوم لوط (نیز) پیامبران (خدا) را تکذیب کردند. ﴿۱۶۰﴾
 هنگامی که برادرشان لوط به آنها گفت: «آیا (از خدا) نمی
 ترسید؟! ﴿۱۶۱﴾ بی گمان من برای شما پیامبری امین هستم.
 ﴿۱۶۲﴾ پس از خدا بترسید، و مرا اطاعت کنید. ﴿۱۶۳﴾ و
 من بر (رساندن) این (دعوت) هیچ مزدی از شما نمی طلبم،
 مزد من تنها بر (عهده ی) پروردگار جهانیان است. ﴿۱۶۴﴾
 آیا در میان جهانیان شما به سراغ مردان می روید؟! ﴿۱۶۵﴾
 و همسرانی که خدا برای شما آفریده است؛ رها می کنید،
 بلکه شما قومی متجاوز هستید. ﴿۱۶۶﴾ گفتند: «ای لوط،
 اگر دست بر نداری، یقیناً از اخراج شدگان خواهی بود.»
 ﴿۱۶۷﴾ (لوط) گفت: «من دشمن سر سخت عمل شما
 هستم. ﴿۱۶۸﴾ پروردگارا! من و خانواده ام را از (عاقبت)
 آنچه (اینها) انجام می دهند، نجات بده.» ﴿۱۶۹﴾ پس او
 و خانواده اش را همگی نجات دادیم. ﴿۱۷۰﴾ مگر پیرزنی
 که در میان بازماندگان بود. ﴿۱۷۱﴾ سپس دیگران را نابود
 ساختیم. ﴿۱۷۲﴾ و بر آنها بارانی (از سنگ) بارانیدیم، پس
 باران بیم داده شدگان چه بد بود. ﴿۱۷۳﴾ بی گمان در این
 (ماجرای) نشانه ای است، و بیشتر آنها مؤمن نبودند. ﴿۱۷۴﴾ و
 بی تردید پروردگار تو پیروزمند مهربان است. ﴿۱۷۵﴾
 اصحاب ایکه (= قوم شعیب) پیامبران (خدا) را تکذیب
 کردند. ﴿۱۷۶﴾ هنگامی که شعیب به آنها گفت: «آیا (از
 خدا) نمی ترسید؟! ﴿۱۷۷﴾ همانا من برای شما پیامبری
 امین هستم. ﴿۱۷۸﴾ پس از خدا بترسید، و مرا اطاعت کنید.
 ﴿۱۷۹﴾ و من بر (رساندن) این (دعوت) هیچ مزدی از شما
 نمی طلبم، مزد من تنها بر (عهده ی) پروردگار جهانیان است.
 ﴿۱۸۰﴾ پیمانہ را تمام بدهید، و از کاهندگان (و کم
 فروشان) نباشید. ﴿۱۸۱﴾ و با ترازوی درست وزن کنید.
 ﴿۱۸۲﴾ و چیزهای مردم را کم ندهید (و حق آنها را ضایع
 نکنید) و در زمین به فساد نکوشید. ﴿۱۸۳﴾

و از کسی که شما و آفریدگان نخستین را آفرید بترسید. ﴿۱۸۴﴾ گفتند: «(ای شعیب!) جز این نیست که تو از جادو شدگانی، ﴿۱۸۵﴾ تو جز بشری همانند ما نیستی، و تو را از دروغگویان می پنداریم. ﴿۱۸۶﴾ پس اگر از راستگویی، پاره ی از آسمان را بر (سر) ما بینداز» ﴿۱۸۷﴾ (شعیب) گفت: «پروردگام! به آنچه انجام می دهید؛ داناتر است. ﴿۱۸۸﴾ پس او را تکذیب کردند، آنگاه عذاب روز سایه آنها را فرو گرفت، بی گمان آن عذاب روز بزرگی بود. ﴿۱۸۹﴾ بی گمان در این (ماجرا) نشانه ای است، و بیشتر آنها مؤمن نبودند. ﴿۱۹۰﴾ و بی تردید پروردگار تو پیروزمند مهربان است. ﴿۱۹۱﴾ و همانا این (قرآن) نازل شده (از جانب) پروردگار جهانیان است. ﴿۱۹۲﴾ روح الامین (= جبرئیل) آن را فرود آورده است. ﴿۱۹۳﴾ بر قلب تو، تا از هشار دهندگان باشی. ﴿۱۹۴﴾ (آن را) به زبان عربی روشن (نازل کرد). ﴿۱۹۵﴾ و همانا (توصیف) آن در کتابهای پیشینیان (نیز آمده) است. ﴿۱۹۶﴾ آیا همین نشانه برای آنها کافی نیست که علمای بنی اسرائیل از آن آگاهند؟! ﴿۱۹۷﴾ و اگر آن را بر بعضی از عجمیان (= غیر عربها) نازل می کردیم. ﴿۱۹۸﴾ پس او آن را برایشان می خواند، به آن ایمان نمی آورند. ﴿۱۹۹﴾ (آری) این گونه آن (تکذیب) را در دلهای مجرمان در آوردیم. ﴿۲۰۰﴾ به آن ایمان نمی آورند تا عذاب دردناک را (با چشم خود) ببینند. ﴿۲۰۱﴾ پس ناگهان در حالی که بی خیرند به سراغ آنها می آید. ﴿۲۰۲﴾ آنگاه می گویند: «آیا مهلتی به ما داده خواهد شد؟! ﴿۲۰۳﴾ آیا برای عذاب ما شتاب می کنند؟! ﴿۲۰۴﴾ آیا دیدی که اگر سالیانی آنها را (از این زندگی دنیا) بهره مند سازیم. ﴿۲۰۵﴾ سپس آنچه که به آنها وعده داده شده است به سراغشان بیاید. ﴿۲۰۶﴾

وَاتَّقُوا الَّذِي خَلَقَكُمْ وَالْحَبِيبَةَ الْأُولِينَ ﴿۱۸۴﴾ قَالُوا
 إِنَّمَا أَنْتَ مِنَ الْمَسْحَرِينَ ﴿۱۸۵﴾ وَمَا أَنْتَ إِلَّا بَشَرٌ
 مِّثْلُنَا وَإِنْ نَطَّنُكَ لَمِنَ الْكَاذِبِينَ ﴿۱۸۶﴾ فَاسْقِطْ
 عَلَيْنَا كِسْفًا مِّنَ السَّمَاءِ إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿۱۸۷﴾
 قَالَ رَبِّي أَعْلَمُ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿۱۸۸﴾ فَكَذَّبُوهُ
 فَأَخَذَهُمْ عَذَابٌ يَوْمِ الظُّلَّةِ إِنَّهُ كَانَ عَذَابٌ يَوْمٍ
 عَظِيمٍ ﴿۱۸۹﴾ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً ۖ وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ
 مُؤْمِنِينَ ﴿۱۹۰﴾ وَإِنَّ رَبَّكَ هُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿۱۹۱﴾
 وَإِنَّهُ لَتَنْزِيلُ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿۱۹۲﴾ نَزَلَ بِهِ الرُّوحُ
 الْأَمِينُ ﴿۱۹۳﴾ عَلَى قَلْبِكَ لِتَكُونَ مِنَ الْمُنذِرِينَ ﴿۱۹۴﴾
 بِلِسَانٍ عَرَبِيٍّ مُّبِينٍ ﴿۱۹۵﴾ وَإِنَّهُ لَفِي زُبُرِ الْأُولِينَ ﴿۱۹۶﴾
 أَوْلَمْ يَكُنْ لَهُمْ آيَةٌ أَنْ يَعْلَمَهُ عُلَمَتُؤُا بَنِي إِسْرَائِيلَ
 ﴿۱۹۷﴾ وَلَوْ نَزَّلْنَاهُ عَلَىٰ بَعْضِ الْأَعْجَمِينَ ﴿۱۹۸﴾
 فَقَرَأَهُ عَلَيْهِمْ مَا كَانُوا بِهِ مُؤْمِنِينَ ﴿۱۹۹﴾ كَذَلِكَ
 سَلَكْنَاهُ فِي قُلُوبِ الْمُجْرِمِينَ ﴿۲۰۰﴾ لَا يُؤْمِنُونَ بِهِ
 حَتَّىٰ يَرَوْا الْعَذَابَ الْأَلِيمَ ﴿۲۰۱﴾ فَيَأْتِيهِمْ بَغْتَةً
 وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿۲۰۲﴾ فَيَقُولُوا هَلْ نَحْنُ مُنظَرُونَ ﴿۲۰۳﴾ أَفَعَذَابُنَا يَسْتَعْجِلُونَ ﴿۲۰۴﴾
 أَفَرَأَيْتَ إِنْ مَتَّعْنَاهُمْ سِنِينَ ﴿۲۰۵﴾ ثُمَّ جَاءَهُمْ مَا
 كَانُوا يُوعَدُونَ ﴿۲۰۶﴾

مَا أَغْنَىٰ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يُمْتَعُونَ ﴿٢٠٧﴾ وَمَا
 أَهْلَكْنَا مِنْ قَرِيْبَةٍ إِلَّا هَا مُنْذِرُونَ ﴿٢٠٨﴾ ذِكْرَىٰ وَمَا
 كُنَّا ظَالِمِينَ ﴿٢٠٩﴾ وَمَا تَنَزَّلَتْ بِهِ الشَّيْطَانُ ﴿٢١٠﴾
 وَمَا يَنْبَغِي لَهُمْ وَمَا يَسْتَطِيعُونَ ﴿٢١١﴾ إِنَّهُمْ عَنِ
 السَّمْعِ لَمَعَزُولُونَ ﴿٢١٢﴾ فَلَا تَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا
 ءَاخَرَ فَتَكُونَ مِنَ الْمُعَذَّبِينَ ﴿٢١٣﴾ وَأَنْذِرْ
 عَشِيْرَتَكَ الْأَقْرَبِينَ ﴿٢١٤﴾ وَأَخْفِضْ جَنَاحَكَ
 لِمَنْ أَتَبَعَكَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٢١٥﴾ فَإِنْ عَصَوْكَ
 فَقُلْ إِنِّي بَرِيْءٌ مِّمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٢١٦﴾ وَتَوَكَّلْ عَلَى
 الْعَزِيْزِ الرَّحِيْمِ ﴿٢١٧﴾ الَّذِي يَرِنَكَ حِيْنَ تَقُومُ ﴿٢١٨﴾
 وَتَقْلُبُكَ فِي السَّجْدِيْنَ ﴿٢١٩﴾ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيْعُ
 الْعَلِيْمُ ﴿٢٢٠﴾ هَلْ أُنَبِّئُكُمْ عَلَىٰ مَنْ تَنَزَّلُ الشَّيْطَانُ
 ﴿٢٢١﴾ تَنَزَّلُ عَلَىٰ كُلِّ أَفَّاكٍ أَثِيْمٍ ﴿٢٢٢﴾ يُلْقُونَ السَّمْعَ
 وَأَكْتَرُهُمْ كَذِبُونَ ﴿٢٢٣﴾ وَالشُّعْرَاءُ يَتَّبِعُهُمُ
 الْغَاوُونَ ﴿٢٢٤﴾ أَلَمْ تَرَ أَنَّهُمْ فِي كُلِّ وَادٍ يَهِيمُونَ
 ﴿٢٢٥﴾ وَأَنَّهُمْ يَقُولُونَ مَا لَا يَفْعَلُونَ ﴿٢٢٦﴾ إِلَّا
 الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَذَكَرُوا اللَّهَ كَثِيْرًا
 وَانْتَصَرُوا مِنْ بَعْدِ مَا ظَلَمُوا ۗ وَسَيَعْلَمُ الَّذِينَ ظَلَمُوا
 أَيَّ مُنْقَلَبٍ يَنْقَلِبُونَ ﴿٢٢٧﴾

این بهره مندیشان (از دنیا) سودی برای آنها نخواهد داشت. ﴿٢٠٧﴾ و هیچ قریه ای را هلاک نکردیم؛ مگر این که هشدار دهندگانی (از پیامبران) داشتند. ﴿٢٠٨﴾ برای پند دادن، و ما هرگز ستمکار نبودیم. ﴿٢٠٩﴾ و شیطانها (هرگز) این (قرآن) را نازل نکرده اند. ﴿٢١٠﴾ و برای آنها سزاوار نیست؛ و نمی توانند. ﴿٢١١﴾ بی گمان آنها از شنیدن (وحی، و استراق سمع) برکنارند. ﴿٢١٢﴾ پس (ای پیامبر!) هیچ معبودی را با الله مخوان، که از عذاب شدگان خواهی بود. ﴿٢١٣﴾ و خویشاوندان نزدیکت را هشدار بده. ﴿٢١٤﴾ و بال (رحمت و فروتنی) خود را برای مؤمنانی که از تو پیروی می کنند؛ بگستر. ﴿٢١٥﴾ پس اگر از (فرمان) تو سرپیچی کردند، بگو: «همانا من از آنچه انجام می دهید؛ بیزارم». ﴿٢١٦﴾ و بر خداوند پیروزمند مهربان توکل کن. ﴿٢١٧﴾ (همان) کسی که تو را به هنگامی که (برای عبادت) بر می خیزی می بیند. ﴿٢١٨﴾ و (نیز) حرکت (و نشست و برخاست) تو را میان سجده کنندگان (را می بیند). ﴿٢١٩﴾ همانا او شنوای داناست. ﴿٢٢٠﴾ آیا به شما خبردهم که شیاطین بر چه کسی نازل می شوند؟! ﴿٢٢١﴾ بر هر دروغگوی گنهکار نازل می گردند. ﴿٢٢٢﴾ (به شیاطین) گوش فرا می دهند و بیشترشان دروغگو هستند. ﴿٢٢٣﴾ و شاعران (کسانی) هستند که گمراهان از آنها پیروی می کنند. ﴿٢٢٤﴾ آیا ندیدی که آنها در هر وادی سرگشته (و حیران) هستند؟! ﴿٢٢٥﴾ و بی گمان آنها چیزی می گویند که (خود به آن) عمل نمی کنند؟! ﴿٢٢٦﴾ مگر کسانی که ایمان آوردند و کارهای شایسته انجام دادند و خدا را بسیار یاد کردند، و بعد از آن که ستم دیدند، انتقام گرفتند، و با شعر خود از اسلام و مسلمین دفاع نمودند، و کسانی که ستم کردند؛ به زودی خواهند دانست به چه بازگشتگاهی باز می گردند. ﴿٢٢٧﴾

سورة النمل

سورة نمل

بسم الله الرحمن الرحيم

به نام خداوند بخشنده مهربان

طس ۱ تِلْكَ آيَاتُ الْقُرْآنِ وَكِتَابٍ مُّبِينٍ ۱ هُدًى
 وَبُشْرَىٰ لِلْمُؤْمِنِينَ ۲ الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ
 الزَّكَاةَ وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ ۳ إِنَّ الَّذِينَ لَا
 يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ زِينَتًا هُمْ أَعْمَلُوهُمْ فَهُمْ يَحْمِلُونَ
 أُولَئِكَ الَّذِينَ هُمْ سُوءُ الْعَذَابِ وَهُمْ فِي الْآخِرَةِ هُمْ
 الْأَخْسَرُونَ ۴ وَإِنَّكَ لَتَلْقَى الْقُرْآنَ مِنْ لَدُنْ
 حَكِيمٍ عَلِيمٍ ۵ إِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِأَهْلِهِ إِنِّي آنَسْتُ
 نَارًا سَاعَتِكُمْ مِمَّا كَفَبْتُمْ أَوْ آتَيْكُمْ بِشِهَابٍ قَبَسٍ لَعَلَّكُمْ
 تَصْطَلُونَ ۶ فَلَمَّا جَاءَهَا نُودِيَ أَنْ بُورِكَ مَنْ فِي
 النَّارِ وَمَنْ حَوْلَهَا وَسَبَّحَنَ اللَّهُ رَبِّ الْعَالَمِينَ ۷
 يَمْوَسَىٰ إِنَّهُ أَنَا اللَّهُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ۸ وَأَلْقِ عَصَاكَ
 فَلَمَّا رَآهَا تَهْتَزُّ كَأَنَّهَا جَانٌّ وَلَّى مُدْبِرًا وَلَمْ يُعَقِّبْ
 يَمْوَسَىٰ لَا تَخَفْ إِنِّي لَا تَخَافُ لَدَى الْمَرْسُولِ ۹
 إِلَّا مَنْ ظَلَمَ ثُمَّ بَدَلْ حُسْنًا بَعْدَ سُوءٍ فَإِنِّي غَفُورٌ رَحِيمٌ
 ۱۰ وَأَدْخِلْ يَدَكَ فِي جَيْبِكَ تَخْرُجَ بَيْضَاءَ مِنْ غَيْرِ سُوءٍ
 فِي تِسْعِ آيَاتٍ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَقَوْمِهِ ۱۱ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا
 فَسِقِينَ ۱۲ فَلَمَّا جَاءَهُمْ آيَاتُنَا مُبْصِرَةً قَالُوا هَذَا
 سِحْرٌ مُّبِينٌ ۱۳

طس (طا. سین) این آیات قرآن و کتاب مبین است. ﴿۱﴾ که هدایت و بشارت برای مؤمنان است. ﴿۲﴾ (همان) کسانی که نماز را بر پا می دارند، و زکات را ادا می کنند، و آنان به آخرت یقین دارند. ﴿۳﴾ بی گمان کسانی که به آخرت ایمان نمی آورند، اعمال شان را برای آنها زینت داده ایم، پس آنها سرگردان می شوند. ﴿۴﴾ آنها کسانی هستند که عذاب بد (و درد ناک) برای شان است، و آنها در آخرت زیانکارترینند. ﴿۵﴾ و بی تردید تو (این) قرآن را از سوی (خداوند) حکیم دانا دریافت می داری. ﴿۶﴾ (به یاد بیاور) هنگامی را که موسی به خانواده ی خود گفت: «(بایستید) همانا من آتشی (از دور) دیده ام، به زودی خبری از آن برای شما می آورم یا شعله ی آتشی از آن می آورم تا گرم شوید». ﴿۷﴾ پس چون به آن (آتش) رسید، ندا داده شد که: «مبارک باد کسی که در آتش است و کسی که پیرامون آن است. و منزه است خداوندی که پروردگار جهانیان است. ﴿۸﴾ ای موسی! همانا من خداوند پیروزمند حکیم هستم. ﴿۹﴾ و عصایت را بیفکن - پس چون آن را دید که (با سرعت) می جنبد، گویی که آن ماری است، (ترسید و) به عقب برگشت، و پشت سر خود نگاه نکرد - ای موسی! نترس، که پیامبران در نزد من نمی ترسند. ﴿۱۰﴾ مگر کسی که ستم کند، پس (توبه کند و) بدی را به نیکی تبدیل نماید، پس بی گمان من آمرزنده ی مهربان هستم. ﴿۱۱﴾ و دست در گریانت فرو کن، که سفید (و درخشان) یی عیب بیرون بیاید، (این معجزه) در زمره ی معجزات نه گانه است، به سوی فرعون و قومش (برو) که آنها قومی فاسقند». ﴿۱۲﴾ پس چون آیات روشن (و کاملاً آشکار) ما به سراغ آنها آمد؛ گفتند: «این جادویی آشکار است». ﴿۱۳﴾

وَجَحَدُوا بِهَا وَاسْتَيْقَنَتْهَا أَنفُسُهُمْ ظُلْمًا وَعُلُوًّا فَانظُرْ
 كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ ﴿١٤﴾ وَلَقَدْ آتَيْنَا دَاوُدَ
 وَسُلَيْمَانَ عِلْمًا وَقَالَا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي فَضَّلَنَا عَلَى كَثِيرٍ
 مِّنْ عِبَادِهِ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٥﴾ وَوَرِثَ سُلَيْمَانُ دَاوُدَ وَقَالَ
 يَأْتِيهَا النَّاسُ عِلْمَنَا مَنطِقَ الطَّيْرِ وَأُوتِينَا مِنْ كُلِّ شَيْءٍ
 إِنَّ هَذَا هُوَ الْفَضْلُ الْمُبِينُ ﴿١٦﴾ وَحُشِرَ لِسُلَيْمَانَ
 جُنُودُهُ مِنَ الْجِنِّ وَالإِنسِ وَالطَّيْرِ فَهُمْ يُوزَعُونَ ﴿١٧﴾
 حَتَّىٰ إِذَا أَتَوْا عَلَىٰ وَادِ النَّمْلِ قَالَتْ نَمَلَةٌ يَأْتِيهَا النَّمْلُ
 آدْخُلُوا مَسَكِنَتِكُمْ لَّا يَحْطَمَنَّكُمْ سُلَيْمَانُ وَجُنُودُهُ
 وَهُمْ لَا يُشْعُرُونَ ﴿١٨﴾ فَتَبَسَّمَ ضَاحِكًا مِّن قَوْلِهَا وَقَالَ
 رَبِّ أَوْزِعْنِي أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِي أَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَعَلَىٰ
 وَالِدَيَّ وَأَنْ أَعْمَلَ صَالِحًا تَرْضَاهُ وَأَدْخِلْنِي بِرَحْمَتِكَ فِي
 عِبَادِكَ الصَّالِحِينَ ﴿١٩﴾ وَتَفَقَّدَ الطَّيْرَ فَقَالَ مَا لِيَ
 لَّا أَرَى الْهَدْيَ أَمْ كَانَ مِنَ الْغَائِبِينَ ﴿٢٠﴾
 لَأُعَذِّبَنَّهُ عَذَابًا شَدِيدًا أَوْ لَأَذْنَحَنَّهُ أَوْ لَيَأْتِيَنِي
 بِسُلْطَنٍ مُّبِينٍ ﴿٢١﴾ فَمَكَثَ غَيْرَ بَعِيدٍ فَقَالَ أَحَطْتُ بِمَا
 لَمْ لَحُظْ بِهِ وَجِئْتُكَ مِنْ سَبَإٍ بِنَبَأٍ يَقِينٍ ﴿٢٢﴾

و آن را از روی ستم و سرکشی انکار کردند، در حالی که دل‌هایشان به آن یقین داشت، پس بنگر عاقبت مفسدان چگونه بود. ﴿۱۴﴾ و به راستی به داوود و سلیمان دانش (عظیمی) دادیم، و (آنان) گفتند: «ستایش از آن خدایی است که ما را بر بسیاری از بندگان مؤمن خود برتری بخشید». ﴿۱۵﴾ و سلیمان وارث داوود شد، و گفت: «ای مردم! زبان پرندگان به ما آموخته اند، و از هر چیز به ما عطا شده، بی تردید این فضل آشکاری است». ﴿۱۶﴾ و برای سلیمان لشکریانش از جن و انس و پرندگان گرد آورده شدند، آنگاه نگاه داشته شدند (تا همه آنها به یکدیگر ببینند). ﴿۱۷﴾ (بعد حرکت کردند) تا هنگامی که به وادی مورچگان رسیدند، مورچه ای گفت: «ای مورچگان! به لانه های خود بروید تا سلیمان و لشکریانش شما را پایمال نکنند در حالی که نمی فهمند». ﴿۱۸﴾ پس (سلیمان) از سخن آن (مورچه) تبسمی کرد (و) خندید، گفت: «پروردگارا! به من توفیق ده تا شکر نعمتهایی را که بر من و بر پدر و مادرم ارزانی داشته ای بجای آورم، و (توفیق عطا فرما تا) کار(های) شایسته ای که تو خشنود شوی، انجام دهم، و مرا به رحمت خود در (زمره ی) بندگان صالحت در آور». ﴿۱۹﴾ و (سلیمان) از حال پرندگان جویا شد، و گفت: «مرا چه شده است که ههدد را نمی بینم، یا اینکه او از غایبان است؟! ﴿۲۰﴾ قطعاً او را به کیفر شدید کیفر خواهم داد، یا او را ذبح خواهم کرد، یا (باید) دلیلی روشن (برای غیبتش) برای من بیاورد». ﴿۲۱﴾ پس درنگش چندان طول نکشید (که ههدد آمد) آنگاه گفت: «من به چیزی دست یافته ام که تو به آن دست نیافته ای، و از (سرزمین) سبا برایت خبر قطعی آورده ام. ﴿۲۲﴾

إِنِّي وَجَدْتُ امْرَأَةً تَمْلِكُهُمْ وَأُوتِيَتْ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ
 وَهِيَ عَرْشٌ عَظِيمٌ ﴿٢٣﴾ وَجَدْتُهَا وَقَوْمَهَا يَسْجُدُونَ
 لِلشَّمْسِ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَزَيْنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَالَهُمْ
 فَصَدَّهُمْ عَنِ السَّبِيلِ فَهُمْ لَا يَهْتَدُونَ ﴿٢٤﴾ أَلَّا
 يَسْجُدُوا لِلَّهِ الَّذِي يُخْرِجُ الْخَبَاءَ فِي السَّمَوَاتِ
 وَالْأَرْضِ وَيَعْلَمُ مَا تُخْفُونَ وَمَا تُعْلِنُونَ ﴿٢٥﴾ اللَّهُ لَا إِلَهَ
 إِلَّا هُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ ﴿٢٦﴾ * قَالَ سَنَنْظُرُ
 أَصَدَقْتَ أَمْ كُنْتَ مِنَ الْكَاذِبِينَ ﴿٢٧﴾ أَذْهَبَ بِكِتَابِي
 هَذَا فَأَلْقَاهُ إِلَيْهِمْ ثُمَّ تَوَلَّى عَنْهُمْ فَانظُرْ مَاذَا يَرْجِعُونَ
 ﴿٢٨﴾ قَالَتْ يَا أَيُّهَا الْمَلَأُ إِنِّي أُلْقِيَ إِلَيَّ كِتَابٌ كَرِيمٌ ﴿٢٩﴾
 إِنَّهُ مِنْ سُلَيْمَانَ وَإِنَّهُ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿٣٠﴾
 أَلَّا تَعْلَمُونَ عَلَيَّ وَأَتُونِي مُسْلِمِينَ ﴿٣١﴾ قَالَتْ يَا أَيُّهَا الْمَلَأُ
 أَفْتُونِي فِي أَمْرِي مَا كُنْتُ قَاطِعَةً أَمْرًا حَتَّى تَشْهَدُونِ
 ﴿٣٢﴾ قَالُوا نَحْنُ أَوْلُوا قُوَّةٍ وَأُولُوا بَأْسٍ شَدِيدٍ وَالْأَمْرُ
 إِلَيْكَ فَانظُرِي مَاذَا تَأْمُرِينَ ﴿٣٣﴾ قَالَتْ إِنَّ الْمُلُوكَ إِذَا
 دَخَلُوا قَرْيَةً أَفْسَدُوهَا وَجَعَلُوا أَعْرَافَ أَهْلِهَا آذِلَّةً وَكَذَلِكَ
 يَفْعَلُونَ ﴿٣٤﴾ وَإِنِّي مُرْسَلَةٌ إِلَيْهِمْ بِهَدِيَّةٍ فَنَظِرَةٌ بِمِ
 يَرْجِعُ الْمُرْسَلُونَ ﴿٣٥﴾

من زنی را یافتم که بر آنها فرمانروایی می کند، و (به او) از هر گونه نعمتی داده شده است، و تخت عظیمی دارد. ﴿۲۳﴾ او و قومش را دیدم که به جای خدا برای خورشید سجده می کنند، و شیطان اعمال آنها را در نظرشان آراسته پس آنها را از راه (خدا) باز داشته است، از این رو آنها هدایت نمی شوند. ﴿۲۴﴾ چرا برای خداوندی سجده نمی کنند که آنچه را در آسمانها و زمین پنهان است بیرون می آورد، و آنچه را پنهان می دارید و آنچه را آشکار می کنید (همه) می داند. ﴿۲۵﴾ خداوندی که جز او معبودی نیست، پروردگار عرش عظیم است. ﴿۲۶﴾ (سلیمان) گفت: «اکنون خواهیم دید که آیا راست گفته ای یا از دروغگویان هستی. ﴿۲۷﴾ این نامه ی مرا ببر، و بر آنها بیفکن، سپس از آنها روی بگردان، پس (در گوشه ای توقف کن) بنگر که چه جواب می دهند». ﴿۲۸﴾ (ملکه ی سبا) گفت: «ای بزرگان، به راستی نامه ی پر ارزشی به سوی من افکنده شده! ﴿۲۹﴾ همانا آن (نامه) از سلیمان است، و چنین است: به نام خداوند بخشنده ی مهربان. ﴿۳۰﴾ بر من برتری مجوید، و تسلیم شده نزد من بیایید» ﴿۳۱﴾ (ملکه) گفت: «ای بزرگان، در کار من رأی دهید، که من هیچ کار مهمی را بدون حضور (و مشورت) شما تصمیم نگرفته ام (و انجام نداده ام)» ﴿۳۲﴾ گفتند: «ما دارای نیروی کافی و جنگجویان با قدرتی هستیم، و اختیار (و تصمیم نهایی) با توست، پس بنگر که چه فرمان می دهی». ﴿۳۳﴾ گفت: «بی تردید پادشاهان هنگامی که وارد قریه ای شوند آن را ویران (و تباه) سازند، و عزیزانش را ذلیل می کنند، و این گونه رفتار می کنند. ﴿۳۴﴾ و همانا من هدیه ای برای آنها می فرستم، پس می نگرم که فرستادگان چه جواب می آورند». ﴿۳۵﴾

پس چون (فرستاده ی ملکه) نزد سلیمان آمد، (سلیمان) گفت: «آیا می خواهید مرا با مال یاری کنید؟! آنچه خدا به من داده، بهتر است از آنچه به شما داده است. بلکه شما به هدیه تان شادمان می شوید. ﴿۳۶﴾ (اکنون) به سوی آنها باز گرد، پس البته با لشکریانی به سوی آنها خواهیم آمد که قدرت مقابله با آن را نداشته باشند، و بی تردید آنها را از آن (سرزمین) با ذلت و خواری بیرون می کنیم!» ﴿۳۷﴾ (سلیمان) گفت: «ای بزرگان! کدام یک از شما تخت او را برای من می آورد، پیش از آن که تسلیم شده نزد من آیند؟» ﴿۳۸﴾ عفرتی از جن گفت: «من آن را نزد تو می آورم پیش از آنکه از جای برخیزی، و همانا من بر آن توانای امین هستم.» ﴿۳۹﴾ کسی که دانشی از کتاب (الهی) داشت گفت: «من پیش از آن که چشم بر هم زنی، آن را نزد تو می آورم». پس چون (سلیمان) آن (تخت) را نزد خود مستقر دید؛ گفت: «این از فضل پروردگار من است، تا مرا بیازماید که آیا شکر او را به جای می آورم یا ناسپاسی می کنم!» پس هر که شکر کند، تنها به نفع خود شکر می کند، و هر که ناسپاسی کند پس (به زیان خود نموده است)، بی گمان پروردگار من بی نیاز کریم است. ﴿۴۰﴾ (سلیمان) گفت: «تخت او را برایش ناشناس کنید، (تا) ببینیم آیا (آن را) باز می شناسد، یا از آنهاست که باز نتوانند شناخت.» ﴿۴۱﴾ پس چون (ملکه ی سبا) آمد، (به او) گفته شد: «آیا تخت تو این گونه است؟» گفت: «گویی همان است، و ما پیش از این هم (به قدرت خداوند و حقانیت سلیمان) دانش یافته بوده ایم، و مسلمان (و فرمانبردار) بودیم. ﴿۴۲﴾ و آنچه به جای خدا می پرستید او را (از ایمان به خدا) باز داشته بود، بی گمان او (=ملکه سبا) از قوم کافران بود. ﴿۴۳﴾ به او گفته شد: «به صحن (قصر) داخل شو» پس هنگامی که آن را دید پنداشت که آب عمیقی است، و دو ساق (پای) خود را برهنه کرد (تا از آب بگذرد، سلیمان) گفت: «(این آب نیست) این صحنی صاف از آبگینه است.» (ملکه) گفت: «پروردگارا! من به خود ستم کردم، و (اینک) با سلیمان برای خداوند پروردگار جهانیان تسلیم شدم»

﴿۴۴﴾

فَلَمَّا جَاءَ سُلَيْمَانَ قَالَ أَتُمِدُّونَنِ بِمَالٍ فَمَا آتَانِيَ اللَّهُ خَيْرٌ مِّمَّا آتَاكُمْ بَلْ أَنْتُمْ بِهَدْيِكُمْ تَفْرَحُونَ ﴿٣٦﴾
 أَرْجِعْ إِلَيْهِمْ فَلَنَأْتِيَنَّهُمْ بِجُنُودٍ لَّا قِبَلَ لَهُمْ بِهَا وَلَنُخْرِجَنَّهُمْ مِّنْهَا أَذِلَّةً وَهُمْ صَاغِرُونَ ﴿٣٧﴾ قَالَ يَتَأَيُّهَا الْمَلَأُوْا أَيُّكُمْ يَأْتِينِي بِعَرْشِهَا قَبْلَ أَنْ يَأْتُونِي مُسْلِمِينَ ﴿٣٨﴾
 قَالَ عِفْرَتٌ مِّنَ الْجِنِّ أَنَا آتِيكَ بِهِ قَبْلَ أَنْ تَقُومَ مِن مَّقَامِكَ وَإِنِّي عَلَيْهِ لَقَوِيٌّ أَمِينٌ ﴿٣٩﴾ قَالَ الَّذِي عِنْدَهُ عِلْمٌ مِّنَ الْكِتَابِ أَنَا آتِيكَ بِهِ قَبْلَ أَنْ يَرْتَدَّ إِلَيْكَ طَرْفُكَ فَلَمَّا رَآهُ مُسْتَقِرًّا عِنْدَهُ قَالَ هَذَا مِن فَضْلِ رَبِّي لِيَبْلُوَنِي أَأَشْكُرُ أَمْ أَكْفُرُ وَمَن شَكَرَ فَإِنَّمَا يَشْكُرُ لِنَفْسِهِ وَمَن كَفَرَ فَإِنَّ رَبِّي غَنِيٌّ كَرِيمٌ ﴿٤٠﴾ قَالَ نَكْرُواْ لَهَا عَرْشَهَا نَنْظُرْ أَتَهْتَدِيْ أَمْ تَكُونُ مِنَ الَّذِينَ لَّا يَهْتَدُونَ ﴿٤١﴾ فَلَمَّا جَاءَتْ قِيلَ أَهَكَذَا عَرْشُكِ قَالَتْ كَأَنَّهُ هُوَ وَأُوتِينَا الْعِلْمَ مِن قَبْلِهَا وَكُنَّا مُسْلِمِينَ ﴿٤٢﴾
 وَصَدَّهَا مَا كَانَتْ تَعْبُدُ مِن دُونِ اللَّهِ إِنَّهَا كَانَتْ مِن قَوْمِ كَافِرِينَ ﴿٤٣﴾ قِيلَ لَهَا ادْخُلِي الصَّرْحَ فَلَمَّا رَأَتْهُ حَسِبَتْهُ لُجَّةً وَكَشَفَتْ عَن سَاقِيهَا قَالَتْ إِنَّهُ صَرْحٌ مُّمَرَّدٌ مِّن قَوَارِيرَ ﴿٤٤﴾ قَالَتْ رَبِّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي وَأَسْلَمْتُ مَعَ سُلَيْمَانَ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٤٥﴾

و به راستی به سوی (قوم) ثمود، برادرشان صالح را فرستادیم که: خدای یگانه را بپرسید، آنگاه آنها دو گروه شدند که به مخاصمه پرداختند. ﴿۴۵﴾ (صالح) گفت: «ای قوم من! چرا پیش از نیکی بر بدی می شتابید (و بجای رحمت، عذاب الهی را می طلبید) چرا از خداوند آمرزش نمی خواهید، تا شاید مود رحمت قرار گیرید؟!» ﴿۴۶﴾ گفتند: «ما به تو و کسانی که با تو هستند فال بد زده ایم» (صالح) گفت: «فال بد شما نزد خداست، بلکه شما گروهی هستید که مورد آزمایش قرار می گیرید». ﴿۴۷﴾ و در (آن) شهر (حِجْر) نه نفر بودند که در زمین فساد می کردند و اصلاح نمی کردند. ﴿۴۸﴾ گفتند: «به خدا سوگند یاد کنید که حتماً بر او (= صالح) و خانواده اش شیخون می زنیم، (و آنها را می کشیم) سپس به ولی (دم) او می گوئیم: ما هنگام هلاکت و نابودی خانواده اش؛ هرگز حاضر نبودیم (و از آنها خبر نداریم) و بی گمان ما راستگو هستیم». ﴿۴۹﴾ و آنها (برای قتل صالح و پیروانش) حيله و نیرنگی به کار بردند و ما (نیز) حيله و تدبیری (برای هلاک آنها و نجات صالح و پیروانش) اندیشیدیم، در حالی که آنها نمی دانستند. ﴿۵۰﴾ پس بنگر عاقبت نیرنگشان چه شد؟! ما آنها و قومشان همگی را نابود کردیم. ﴿۵۱﴾ پس این خانه های آنهاست که به سزای ستمی که می کردند خالی مانده است، بی گمان در این (ماجرا) نشانه ای است برای گروهی که می دانند. ﴿۵۲﴾ و کسانی را که ایمان آورده، و پرهیزگار بودند، نجات دادیم. ﴿۵۳﴾ و لوط را (به یاد آور) هنگامی که به قومش گفت: «آیا کار بسیار زشت (لواط) مرتکب می شوید؛ در حالی که خود (سرانجام وزشتی آن را) می بینید؟! ﴿۵۴﴾ آیا شما به جای زنان، از روی شهوت سراغ مردان می روید؟! بلکه شما مردمی نادان هستید». ﴿۵۵﴾

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَى ثَمُودَ أَخَاهُمْ صَالِحًا أَنْ اعْبُدُوا اللَّهَ فَإِذَا هُمْ فَرِيقَانِ تَخْتَصِمُونَ ﴿٤٥﴾ قَالَ يَاقَوْمِ لِمَ تَسْتَعْجِلُونَ بِالسَّيِّئَةِ قَبْلَ الْحَسَنَةِ لَوْلَا تَسْتَغْفِرُونَ اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿٤٦﴾ قَالُوا أَطِيرْنَا بِكَ وَبِمَنْ مَعَكَ قَالَ طَيْرُكُمْ عِنْدَ اللَّهِ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ تُفْتَنُونَ ﴿٤٧﴾ وَكَانَ فِي الْمَدِينَةِ تِسْعَةُ رَهْطٍ يُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ وَلَا يُصْلِحُونَ ﴿٤٨﴾ قَالُوا تَقَاسَمُوا بِاللَّهِ لَنُبَيِّتَنَّهُ وَأَهْلَهُ ثُمَّ لَنَقُولَنَّ لِوَلِيِّهِ مَا شَهِدْنَا مَهْلِكَ أَهْلِهِ وَإِنَّا لَصَادِقُونَ ﴿٤٩﴾ وَمَكَرُوا مَكْرًا وَمَكَرْنَا مَكْرًا وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٥٠﴾ فَانظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ مُكْرِهِمْ أَنَا دَمَرْتَهُمْ وَقَوْمَهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٥١﴾ فَتِلْكَ بُيُوتُهُمْ خَاوِيَةٌ بِمَا ظَلَمُوا إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٥٢﴾ وَأَحْيَيْنَا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ ﴿٥٣﴾ وَلُوطًا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ أَتَأْتُونَ الْفَاحِشَةَ وَأَنْتُمْ تُبْصِرُونَ ﴿٥٤﴾ أَيُّكُمْ لَتَأْتُونَ الرِّجَالَ شَهْوَةً مِّنْ دُونِ النِّسَاءِ ﴿٥٥﴾ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ تُجَاهِلُونَ ﴿٥٥﴾

﴿ فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا أَخْرِجُوا آلَ لُوطٍ مِّن قَرْيَتِكُمْ ۗ إِنَّهُمْ أَنَاسٌ يَّتَطَهَّرُونَ ﴿٥٦﴾ فَأَنجَيْنَاهُ وَأَهْلَهُ إِلَّا أُمَّرَأَتَهُ قَدَّرْنَا مِنَ الْعَذِيبِ ﴿٥٧﴾ وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ مَطَرًا فَسَاءَ مَطَرُ الْمُنذَرِينَ ﴿٥٨﴾ قُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ وَسَلَامٌ عَلَىٰ عِبَادِهِ الَّذِينَ اصْطَفَىٰ ۗ إِنَّ اللَّهَ خَيْرٌ أَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٥٩﴾ أَمَّنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَأَنْزَلَ لَكُمْ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَنْبَتْنَا بِهِ شَجَرَهَا ۗ أَلَيْسَ مَعَ اللَّهِ بَلٌ لَّهُمْ قَوْمٌ يَعِدُونَ ﴿٦٠﴾ أَمَّنْ جَعَلَ الْأَرْضَ قَرَارًا وَجَعَلَ خِلَالَهَا أَنْهَارًا وَجَعَلَ لَهَا رَوَاسِيَ وَجَعَلَ بَيْنَ الْبَحْرَيْنِ حَاجِزًا ۗ أَلَيْسَ مَعَ اللَّهِ بَلٌ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٦١﴾ أَمَّنْ تَحِيَّبُ الْمُضْطَرَّ إِذَا دَعَاهُ وَيَكْشِفُ السُّوءَ وَيَجْعَلُكُمْ خُلَفَاءَ الْأَرْضِ ۗ أَلَيْسَ مَعَ اللَّهِ قَلِيلًا مَّا تَدْكُرُونَ ﴿٦٢﴾ أَمَّنْ يَهْدِيكُمْ فِي ظُلُمَاتِ الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَمَنْ يُرْسِلُ الرِّيحَ بُشْرًا بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهِ ۗ أَلَيْسَ مَعَ اللَّهِ تَعَلَىٰ اللَّهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٦٣﴾

پس جواب قومش جز این نبود که (به یکدیگر) گفتند: «خاندان لوط را از قریه ی خود بیرون کنید، که اینها مردمانی (پاکدامن و) پاکیزه جو هستند!» ﴿٥٦﴾ آنگاه او و خانواده اش را نجات دادیم؛ مگر همسرش که مقدر کردیم او از باز ماندگان (در آن شهر) باشد. ﴿٥٧﴾ و بارانی (از سنگ) بر (سر) آنها بارانیدیم، پس باران بیم داده شدگان چه بد است! ﴿٥٨﴾ (ای پیامبر) بگو: «حمد و سپاس مخصوص خداوند است، و سلام بر بندگانش، کسانی که او (آنها را) برگزیده است.» آیا خداوند بهتر است یا آن چیزهای که شرک می آورند؟ ﴿٥٩﴾ (آیا این معبودان باطل شما بهتراند) یا کسی که آسمانها و زمین را آفرید، و از آسمان برای شما آبی نازل کرد، پس با آن باغهای خرم (و زیبا) رویانیدیم، که شما هرگز توان رویاندن درختان آن را نداشتید، آیا معبودی دیگری با الله است؟! (نه) بلکه آنها گروهی هستند که (از حق منحرف می شوند و بتها را) همطراز (الله) قرار می دهند. ﴿٦٠﴾ (آیا این بتها بهتراند) یا کسی که زمین را قرار گاه ساخت، و میان آن نهلهایی قرار داد، و برای آن کوهها (ی) ثابت و استوار) پدید آورد، و میان دو دریا مانعی قرار داد، آیا معبود دیگری با الله است؟! (نه) بلکه بیشترشان نمی دانند. ﴿٦١﴾ (آیا این بتها بهتراند) یا کسی که (دعای) مضطر (= درمانده) را اجابت می کند؛ چون او را بخواند، و گرفتاری را بر طرف می سازد، و شما را جانشینان زمین قرار می دهد، آیا معبودی دیگری با الله است؟! چه اندک پند می گیرید. ﴿٦٢﴾ (آیا این بتها بهتراند) یا کسی که شما را در تاریکیهای بیابان و دریا هدایت می کند، و کسی که پیش از (باران) رحمت خود بادها را به مژده می فرستد، آیا معبودی دیگر با الله است؟! الله برتر است از آنچه برای او شریک قرار می دهند. ﴿٦٣﴾

أَمَّنْ يَبْدُوا الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ وَمَنْ يَرْزُقُكُمْ مِّنَ السَّمَاءِ
 وَالْأَرْضِ أَلَيْسَ لَهُ مَعَ اللَّهِ قَوْلٌ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ
 صَادِقِينَ ﴿٦٤﴾ قُلْ لَا يَعْلَمُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ
 وَالْأَرْضِ الْغَيْبَ إِلَّا اللَّهُ وَمَا يَشْعُرُونَ أَيَّانَ يُبْعَثُونَ
 ﴿٦٥﴾ بَلِ أَدْرَاكَ عِلْمُهُمْ فِي الْآخِرَةِ بَلْ هُمْ فِي شَكٍّ مِّنْهَا
 بَلْ هُمْ مِّنْهَا عَمُونَ ﴿٦٦﴾ وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَإِذَا كُنَّا
 تُرَابًا وَءَابَاؤُنَا أَبْنَاءُ لِمُخْرَجُونَ ﴿٦٧﴾ لَقَدْ وَعَدْنَا
 هَذَا نَحْنُ وَءَابَاؤُنَا مِن قَبْلُ إِنْ هَذَا إِلَّا أَسْطِيرُ الْأُولِينَ
 ﴿٦٨﴾ قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ
 الْمُجْرِمِينَ ﴿٦٩﴾ وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَلَا تَكُنْ فِي ضَيْقٍ مِّمَّا
 يَمْكُرُونَ ﴿٧٠﴾ وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْوَعْدُ إِنْ كُنْتُمْ
 صَادِقِينَ ﴿٧١﴾ قُلْ عَسَى أَنْ يَكُونَ رَدْفَ لَكُمْ بَعْضُ
 الَّذِي تَسْتَعْجِلُونَ ﴿٧٢﴾ وَإِنَّ رَبَّكَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى
 النَّاسِ وَلَئِنْ أَكَثَرْتَهُمْ لَا يَشْكُرُونَ ﴿٧٣﴾ وَإِنَّ رَبَّكَ
 لَيَعْلَمُ مَا تُكِنُّ صُدُورُهُمْ وَمَا يُعْلِنُونَ ﴿٧٤﴾ وَمَا مِنْ
 غَائِبَةٍ فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُّبِينٍ ﴿٧٥﴾ إِنَّ
 هَذَا الْقُرْآنَ يَاقُصُّ عَلَىٰ بَنِي إِسْرَائِيلَ أَكْثَرَ الَّذِي
 هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿٧٦﴾

(آیا این معبودان باطل بهتراند) یا کسی که آفرینش را آغاز کرد، سپس آن را (بار دیگر) باز می گرداند، و کسی که شما را از آسمان و زمین روزی می دهد، آیا معبود دیگری با الله است؟! (ای پیامبر!) بگو: «اگر راست می گویند دلیلتان را بیاورید». ﴿٦٤﴾ بگو: «در آسمانها و زمین جز الله هیچ کس غیب نمی داند و (آن معبودان باطل) نمی دانند که کی برانگیخته می شوند. ﴿٦٥﴾ بلکه علم آنها (= مشرکان) درباره ی آخرت به پایان رسیده است (و هیچ اطلاعی ندارند) بلکه آنها در (وقوع) آن شک دارند، بلکه آنها نسبت به آن نابینا. ﴿٦٦﴾ و کسانی که کافر شدند؛ گفتند: «آیا هنگامی که ما و پدران مان خاک شدید، آیا (باز زنده می شویم و از گورها) بیرون آورده می شویم؟! ﴿٦٧﴾ به راستی این وعده ای است که از پیش به ما و نیاکان مان داده شده است، این جز افسانه های پیشینیان نیست». ﴿٦٨﴾ (ای پیامبر!) بگو: «در زمین سیر کنید، پس بنگرید عاقبت مجرمان چگونه بود». ﴿٦٩﴾ و بر آنها غمگین مباش و از آنچه مکر می ورزند؛ دلتنگ نشو. ﴿٧٠﴾ و می گویند: «اگر راست می گویند، این وعده کی خواهد بود؟! ﴿٧١﴾ (ای پیامبر!) بگو: «شاید پاره ای از آنچه را که به شتاب می طلبید به شما نزدیک شده باشد». ﴿٧٢﴾ و بی گمان پروردگار تو نسبت به مردم دارای فضل (و رحمت) است، و لیکن بیشترشان شکر نمی گزارند. ﴿٧٣﴾ و بی تردید پروردگار تو آنچه در سینه هایشان پنهان می دارند و آنچه را آشکار می کنند؛ بخوبی می داند. ﴿٧٤﴾ و هیچ پنهانی در آسمان و زمین نیست؛ مگر آن که در کتاب روشن (لوح محفوظ، نوشته شده) است. ﴿٧٥﴾ بی گمان این قرآن بر بنی اسرائیل بیشتر چیزهایی را که آنها در آن اختلاف دارند، بیان می کند. ﴿٧٦﴾

و به راستی آن (قرآن) هدایت و رحمت برای مؤمنان است. ﴿۷۷﴾ مسلماً پروردگار تو میان آنها (در قیامت) به حکم خود داوری می کند، و او پیروزمند داناست. ﴿۷۸﴾ پس (ای پیامبر!) بر خدا تو کل کن، بی شک تو بر حق آشکار هستی. ﴿۷۹﴾ و بی گمان تو نمی توانی (سختت را) به (گوش) مردگان بشنوانی، و نمی توانی کران را هنگامی که پشت کنان روی می گردانند؛ سخن (وندای خود را) بشنوانی. ﴿۸۰﴾ و تو نمی توانی کوران را از گمراهی شان (باز گردانی و) هدایت کنی، تو تنها می توانی (سخن خود را) به کسانی بشنوانی که به آیات ما ایمان دارند؛ پس آنها (در برابر حق) تسلیم شدگان هستند. ﴿۸۱﴾ و هنگامی که فرمان (عذاب) بر آنها واقع شود (و حادثه قیامت نزدیک شود) جنبه ای را از زمین برای آنها بیرون می آوریم که با آنها سخن گوید، که مردم به آیات ما یقین نمی آورند. ﴿۸۲﴾ و (به یاد آور) روزی را که ما از هر امتی گروهی را از آنان که آیات ما را تکذیب می کردند؛ محشور می کنیم، آنگاه آنها (به صف) نگاه داشته می شوند. ﴿۸۳﴾ تا هنگامی که (به سرزمین محشر) می آیند (خداوند) می فرماید: «آیا مرا تکذیب کردید در حالی که به آن احاطه علمی نداشتید، یا چه (کاری) بود که می کردید؟!» ﴿۸۴﴾ و بخاطر ستمی که کرده اند؛ فرمان (عذاب) بر آنها واقع می شود، پس آنها هیچ سخنی نمی گویند. ﴿۸۵﴾ آیا ندیدند که ما شب را برای آرامش آنها قرار دادیم، و روز را روشنی بخش (قرار دادیم) بی گمان در این (امور) نشانه های (روشنی) است برای گروهی که ایمان می آورند. ﴿۸۶﴾ و (به یاد آور) روزی را که در صور دمیده می شود، پس (تمام) کسانی که در آسمانها و زمین هستند و حشت کنند (و بترسند) جز کسی که خدا بخواهد، و همگی با خواری (و ذلت) به پیشگاه او (تعالی) بیایند. ﴿۸۷﴾ و کوهها را می بینی، (و آنها را جامد (و بی حرکت) پنداری، در حالی که مانند حرکت ابرها در حرکت هستند (این) صنع (و آفرینش) خداوندی است که هر چیزی را محکم (واستوار) ساخته است، بی گمان او از آنچه انجام می دهد؛ با خبر است. ﴿۸۸﴾

وَإِنَّهُ هُدًى وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ ﴿٧٧﴾ إِنَّ رَبَّكَ
يَقْضِي بَيْنَهُمْ بِحُكْمِهِ ۗ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْعَلِيمُ ﴿٧٨﴾
فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ ۖ إِنَّكَ عَلَى الْحَقِّ الْمُبِينِ ﴿٧٩﴾
إِنَّكَ لَا تَسْمَعُ الْكَلِمَاتِ لَمَّا تُدْعَىٰ ۚ وَلَا تَسْمَعُ الدُّعَاءَ إِذَا
وَلَوْ أُمَّدَّ بِنَاصِيَتِنَا ۗ وَمَا أَنْتَ بِهَادِي الْعَمَىٰ عَن
ضَلَالَتِهِمْ ۗ إِنَّ تَسْمِعَ إِلَّا مَن يُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا فَهُمْ
مُسْلِمُونَ ﴿٨٠﴾ وَإِذَا وَقَعَ الْقَوْلُ عَلَيْهِمْ
أَخْرَجْنَا هُم دَابَّةً مِّنَ الْأَرْضِ تُكَلِّمُهُمْ أَنَّ النَّاسَ
كَانُوا بِآيَاتِنَا لَا يُوقِنُونَ ﴿٨١﴾ وَيَوْمَ نُحْشِرُ
كُلِّ أُمَّةٍ فَوْجًا مِّمَّنْ يُكَذِّبُ بِآيَاتِنَا فَهُمْ
يُوزَعُونَ ﴿٨٢﴾ حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ وَقَالَ أَكْذَبْتُمْ
بِآيَاتِي وَلَمْ تَحْطُوا بِهَا عِلْمًا أَمْ آذَانًا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ
﴿٨٣﴾ وَوَقَعَ الْقَوْلُ عَلَيْهِمْ بِمَا ظَلَمُوا فَهُمْ لَا
يَنْطِقُونَ ﴿٨٤﴾ أَلَمْ يَرَوْا أَنَّا جَعَلْنَا اللَّيْلَ لَيْسَكُنُوهَا
فِيهِ وَالنَّهَارَ مُبْصِرًا ۗ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ
يُؤْمِنُونَ ﴿٨٥﴾ وَيَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ فَفَزِعَ مَن فِي
السَّمَوَاتِ وَمَن فِي الْأَرْضِ إِلَّا مَن شَاءَ اللَّهُ ۗ وَكُلُّ
أَنفَةٍ دَاخِرِينَ ﴿٨٦﴾ وَتَرَى الْجِبَالَ تَحْسَبُهَا جَامِدَةً
وَهِيَ تَمْرٌ مَّرَّ السَّحَابِ ۗ صُنِعَ اللَّهُ الَّذِي أَتَقَنَ كُلَّ
شَيْءٍ ۗ إِنَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَفْعَلُونَ ﴿٨٨﴾

هر کس که نیکی آورد، پس (پاداشی) بهتر از آن خواهد داشت، و آنان از وحشت آن روز در امان هستند. ﴿۸۹﴾ و هر کس که بدی آورد، پس چهره شان در آتش نگونسار شود، (و به آنها گفته می شود): آیا جزایی جز آنچه می کردید به شما داده می شود؟ ﴿۹۰﴾ (ای پیامبر! بگو: من فقط مأمورم که پروردگار این شهر (مکه) را عبادت کنم، همان کسی که این (شهر) را حرمت بخشید، و همه چیز از آن اوست، و من مأمورم که از مسلمانان باشم. ﴿۹۱﴾ و این که قرآن را تلاوت کنم، پس هر کس هدایت شود به نفع خود هدایت شده است، و هر کس که گمراه گردد؛ بگو: «من فقط از هشدار دهندگان هستم». ﴿۹۲﴾ و بگو: «حمد و ستایش مخصوص خداست، به زود آیاتش را به شما نشان می دهد، پس آنها را خواهید شناخت، و پروردگار تو از آنچه انجام می دهد؛ غافل نیست. ﴿۹۳﴾

مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ خَيْرٌ مِنْهَا وَهُمْ مِّنْ فَزَعِ يَوْمِئِذٍ ءَامِنُونَ ﴿٨٩﴾ وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَكُبَّتْ وُجُوهُهُمْ فِي النَّارِ هَلْ تُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٩٠﴾ إِنَّمَا أُمِرْتُ أَنْ أَعْبُدَ رَبَّ هَذِهِ الْبَلَدَةِ الَّذِي حَرَّمَهَا وَلَهُ كُلُّ شَيْءٍ ؕ وَأُمِرْتُ أَنْ أَكُونَ مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿٩١﴾ وَأَنْ أَتْلُوا الْقُرْآنَ فَمَنْ أَهْتَدَىٰ فَإِنَّمَا يَهْتَدِي لِنَفْسِهِ ؕ وَمَنْ ضَلَّ فَقُلْ إِنَّمَا أَنَا مِنَ الْمُنذِرِينَ ﴿٩٢﴾ وَقُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ سِيرِكُمْ ؕ أَيَّتِبَهُ فَتَعْرِفُونَهَا ۚ وَمَا رَبُّكَ بِغَفِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ

﴿۹۳﴾

سوره قصص

به نام خداوند بخشنده مهربان

طسم (طا، سین، میم) ﴿۱﴾ این آیات کتاب مبین است. ﴿۲﴾ از داستان موسی و فرعون به حق بر تو می خوانیم، برای گروهی که ایمان می آورند. ﴿۳﴾ بی گمان فرعون در زمین برتری جست و اهل آن را گروه گروه کرد، گروهی از آنها را به ضعف و ناتوانی می کشاند، پسرانشان را سر می برید و زنانشان را (برای خدمت) زنده نگه می داشت، بی تردید او از مفسدان بود. ﴿۴﴾ و می خواهیم بر کسانی که در زمین به استضعاف کشیده شده اند، منت گذاریم و آنان را پیشوایان سازیم، و آنان را وارثان (زمین) قرار دهیم. ﴿۵﴾

سورة القصص

بسم الله الرحمن الرحيم

طسّم ﴿١﴾ تِلْكَ ءَايَاتُ الْكِتَابِ الْمُبِينِ ﴿٢﴾ نَتْلُوْا عَلَيْكَ مِنْ نَّبَاِ مُوسَىٰ وَفِرْعَوْنَ بِالْحَقِّ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُوْنَ ﴿٣﴾ اِنَّ فِرْعَوْنَ عَلَا فِي الْاَرْضِ وَجَعَلَ اَهْلَهَا شِيْعًا يَسْتَضِعُّ طَآئِفَةً مِّنْهُمْ يُدْبِحُ اَبْنَاءَهُمْ وَيَسْتَحْيِي نِسَاءَهُمْ ؕ اِنَّهٗ كَانَ مِنَ الْمَفْسِدِيْنَ ﴿٤﴾ وَنُرِيْدُ اَنْ نَّمُنَّ عَلٰى الَّذِيْنَ اسْتَضَعُّوْا فِي الْاَرْضِ وَنَجْعَلَهُمْ اٰيْمَةً وَنَجْعَلَهُمُ الْوَارِثِيْنَ ﴿٥﴾

و آنها را در زمین تمکن (و حکومت) دهیم و به فرعون و هامان و لشکریان آن دو، از (دست) آنها (= بنی اسرائیل) آنچه را که از آن می ترسیدند، نشان دهیم. ﴿۶﴾ و به مادر موسی الهام کردیم که: «او را شیر بده، پس هنگامی که بر او ترسیدی، او را به دریا (ی نیل) بینداز، و نترس، و اندوهگین مشو، یقیناً ما او را به تو باز می گردانیم و او را از پیامبران قرار می دهیم». ﴿۷﴾ پس (هنگامی که مادر موسی او را به دریا افکند) خاندان فرعون او را (از آب) بر گرفتند، تا سرانجام دشمن و مایه ی اندوه شان شود، مسلماً فرعون و هامان و لشکریان شان خطا کار بودند. ﴿۸﴾ و (آسیه) همسر فرعون گفت: «این کودک (نور چشم من و توست! او را نکشید، شاید به ما سود بخشد، یا او را به فرزندی گیریم» و آنان (از عاقبت آن) بی خبر بودند (و نمی فهمیدند). ﴿۹﴾ و قلب مادر موسی (از همه چیز) تهی گشت، اگر دل او را (به ایمان) محکم نکرده بودیم تا از باور دارندگان باشد، نزدیک بود آن (راز) را فاش کند. ﴿۱۰﴾ و (مادر موسی) به خواهر او گفت: «به دنبالش برو» پس (خواهرش) او را از دور دید، در حالی که آنها بی خبر بودند. ﴿۱۱﴾ و (پستان) همه ی زنان شیرده را از پیش بر او حرام کردیم، آنگاه (خواهرش) گفت: «آیا شما را به خانواده ای راهنمایی کنم که او را برایتان نگه دارند در حالی که آنها خیر خواه او باشند؟!». ﴿۱۲﴾ پس او را به مادرش باز گردانیدیم تا چشمش روشن شود و غمگین نباشد، و تا بداند که وعده ی الله حق است، و لیکن بیشتر آنها نمی دانند. ﴿۱۳﴾

وَنُمَكِّنْهُمْ فِي الْأَرْضِ وَنُرِيَ فِرْعَوْنَ وَهَمَانَ وَجُنُودَهُمَا مِنْهُم مَّا كَانُوا تَحْذَرُونَ ﴿٦﴾
 وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ أُمِّ مُوسَىٰ أَنْ أَرْضِعِيهِ ۖ فإِذَا خِفْتِ عَلَيْهِ فَأَلْقِيهِ فِي الْيَمِّ وَلَا تَخَافِي وَلَا تَحْزَنِي ۗ إِنَّا رَادُّوهُ إِلَيْكَ وَجَاعِلُوهُ مِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿٧﴾
 فَالْتَقَطَهُ آلُ فِرْعَوْنَ لِيَكُونَ لَهُمْ عَدُوًّا وَحَزَنًا ۗ إِنَّ فِرْعَوْنَ وَهَمَانَ وَجُنُودَهُمَا كَانُوا خَاطِئِينَ ﴿٨﴾ وَقَالَتْ أُمُّرَأْتُ فِرْعَوْنَ قَرَّتْ عَيْنِي لِي وَلَكَ ۖ لَا تَقْتُلُوهُ عَسَىٰ أَنْ يَنْفَعَنَا أَوْ نَتَّخِذَهُ وَلَدًا وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٩﴾ وَأَصْبَحَ فُؤَادُ أُمِّ مُوسَىٰ فَرِغًا ۗ إِن كَادَتْ لَتُبْدِي بِهِ لَوْلَا أَنْ رَبَّنَا عَلَىٰ قَلْبِهَا لِتَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٠﴾ وَقَالَتْ لِأُخْتِهِ قُصِّيهِ ۖ فَبَصَّرَتْ بِهِ عَنْ جُنُبٍ وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿١١﴾ وَحَرَّمْنَا عَلَيْهِ الْمَرَاضِعَ مِنْ قَبْلُ فَقَالَتْ هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَىٰ أَهْلِ بَيْتٍ يَكْفُلُونَهُ لَكُمْ وَهُمْ لَهُ نَاصِحُونَ ﴿١٢﴾ فَرَدَدْنَاهُ إِلَىٰ أُمِّهِ كَيْ تَقَرَّ عَيْنُهَا وَلَا تَحْزَنَ ۗ وَلَنَعْلَمَنَّ أَنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ ۗ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٣﴾

و چون (موسی) به (مرحله ی بلوغ و) کمال قوت رسید و برومند شد، به او حکمت و علم دادیم، و این گونه نیکوکاران را پاداش می دهیم. ﴿۱۴﴾ او هنگامی به شهر وارد شد که اهل آن در غفلت بودند، ناگهان دو مرد را دید با هم نزاع (و جنگ) می کردند، یکی از آنها از پیروان او بود، و دیگری از دشمنانش، پس آن که از پیروان او بود بر (علیه) کسی که از دشمنانش بود از وی یاری خواست. پس (موسی) به او مشت (محکمی) زد و کارش را ساخت، (و مُرد، موسی) گفت: «این از عمل شیطان بود، بی گمان او دشمن گمراه کننده ی آشکاری است». ﴿۱۵﴾ (سپس) گفت: «پروردگارا! من به خود ستم کردم، پس مرا ببخش» آنگاه (خداوند) او را بخشید، بی تردید او آمرزنده ی مهربان است. ﴿۱۶﴾ گفت: «پروردگارا! به شکرانه ی نعمتی که بر من عطا کردی، پس هرگز پشتیبان مجرمان نخواهم بود». ﴿۱۷﴾ پس (موسی) در شهر ترسان، و چشم به راه حادثه (شب را) صبح نمود، که ناگهان (دید) همان کسی که دیروز از او یاری خواسته بود، او را فریاد می زند (و کمک می خواهد) موسی به او گفت: «بی گمان تو آشکارا (انسان ماجرا جو و) گمراه هستی». ﴿۱۸﴾ پس هنگامی که (موسی) خواست به کسی که دشمن هر دوی آنها بود، حمله برد (و بزند، او فریاد زد و) گفت: «ای موسی! آیا می خواهی مرا بکشی همان گونه که دیروز کسی را کشتی؟! تو فقط می خواهی در زمین جباری باشی، و نمی خواهی که از مصلحان باشی!». ﴿۱۹﴾ (در این هنگام) مردی از دورترین نقطه ی شهر شتابان آمد (و) گفت: «ای موسی! همانا بزرگان (و اشراف قوم) درباره ی تو مشورت می کنند؛ تا تو را بکشند، پس بی درنگ (از شهر) بیرون شو، بی تردید من از خیر خواهان تو هستم» ﴿۲۰﴾ پس ترسان و چشم به راه حادثه، از شهر بیرون شد، گفت: «پروردگارا! مرا از قوم ستمکار نجات بده». ﴿۲۱﴾

وَلَمَّا بَلَغَ أَشُدَّهُ رَاسَتْوَىٰ ۖ أَتَيْنَهُ حُكْمًا وَعِلْمًا ۗ
 وَكَذَٰلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿١٤﴾ وَدَخَلَ الْمَدِينَةَ
 عَلَىٰ حِينٍ غَفْلَةٍ مِّنْ أَهْلِهَا فَوَجَدَ فِيهَا رَجُلَيْنِ
 يَقْتَتِلَانِ هَذَا مِنْ شِيعَتِهِ ۖ وَهَذَا مِنْ عَدُوِّهِ ۗ
 فَاسْتَعْتَبَهُ الَّذِي مِنَ شِيعَتِهِ عَلَى الَّذِي مِنَ
 عَدُوِّهِ ۖ فَوَكَرَهُ مُوسَىٰ فَقَضَىٰ عَلَيْهِ ۗ قَالَ هَذَا مِنْ
 عَمَلِ الشَّيْطَانِ ۗ إِنَّهُ عَدُوٌّ مُّضِلٌّ مُّبِينٌ ﴿١٥﴾ قَالَ
 رَبِّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي فَاغْفِرْ لِي فَغَفَرَ لَهُ ۚ إِنَّهُ هُوَ
 الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿١٦﴾ قَالَ رَبِّ بِمَا أَنْعَمْتَ عَلَيَّ فَلَنْ
 أَكُونَ ظَهِيرًا لِلْمُجْرِمِينَ ﴿١٧﴾ فَأَصْبَحَ فِي
 الْمَدِينَةِ خَائِفًا يَتَرَقَّبُ ۖ فَإِذَا الَّذِي اَسْتَنْصَرَهُ
 بِالْأَمْسِ يَسْتَصْرِخُهُ ۚ قَالَ لَهُ مُوسَىٰ إِنَّكَ لَعَوِيُّ
 مُّبِينٌ ﴿١٨﴾ فَلَمَّا أَنْ أَرَادَ أَنْ يَبْطِشَ بِالَّذِي هُوَ عَدُوٌّ
 لَهُمَا قَالَ يَمْوَسَىٰ أَتْرِيدُ أَنْ تَقْتُلَنِي كَمَا قَتَلْتَ
 نَفْسًا بِالْأَمْسِ ۗ إِنَّ تُرِيدُ إِلَّا أَنْ تَكُونَ جَبَّارًا فِي
 الْأَرْضِ وَمَا تُرِيدُ أَنْ تَكُونَ مِنَ الْمَصْلِحِينَ ﴿١٩﴾
 وَجَاءَ رَجُلٌ مِّنْ أَقْصَا الْمَدِينَةِ يَسْعَىٰ قَالَ يَمْوَسَىٰ
 إِنَّ الْمَلَائِئِمَّةَ يَأْتِمُرُونَ بِكَ لِيَقْتُلُوكَ فَاخْرُجْ ۖ إِنَّ لَكَ
 مِنَ النَّاصِحِينَ ﴿٢٠﴾ فَخَرَجَ مِنْهَا خَائِفًا يَتَرَقَّبُ ۗ
 قَالَ رَبِّ نَجِّنِي مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٢١﴾

و هنگامی که به (جانب شهر) مدین رو آورد؛ گفت: «امید است پروردگارم مرا به راه راست هدایت کند». ﴿۲۲﴾ و چون به (چاه) آب مدین رسید، بر آن (چاه) گروهی از مردم را دید که (چهارپایان خود را) آب می دهند، و در کنار آنان دو زن را دید که (گوسفندان خود را) باز می دارند (و به چاه نزدیک نمی شوند، موسی) گفت: «کار شما چیست؟ (چرا گوسفندان خود را آب نمی دهید؟) گفتند: «ما (آنها را) آب نمی دهیم تا چوپانها باز گردند (و بروند) و پدر ما پیر کهنسال است (و توانایی این کار را ندارد)». ﴿۲۳﴾ پس (موسی) برای گوسفندان آن دو آب داد، سپس رو به سایه آورد، آنگاه گفت: «پروردگارا! من هرخیری که بر من بفرستی نیازمند هستم». ﴿۲۴﴾ آنگاه یکی از آن دو (زن) در حالی که با نهایت حیا گام بر می داشت، نزد او آمد، گفت: «همانا پدرم تو را دعوت می کند؛ تا مزد آب دادن (گوسفندان) را که برای ما انجام دادی، به تو بدهد» پس چون (موسی) به نزد او آمد و داستان (سرگذشت خود) را بر او حکایت کرد، گفت: «نترس، از گروه ستمکاران نجات یافتی». ﴿۲۵﴾ یکی از آن دو (دختر) گفت: «پدرجان! او را اجیر کن، بی تردید بهترین کسی را که می توانی اجیر کنی، کسی است که نیرومند امین باشد (و او چنین است)». ﴿۲۶﴾ (شعیب) گفت: «من می خواهم یکی از این دو دختر را به ازدواج تو در بیاورم به شرطی که هشت سال برای من کار کنی، و اگر (آن را) تا ده سال تمام کنی، پس (لطف و) محبتی از سوی توست، من نمی خواهم بر تو سختگیری کنم، اگر خدا بخواهد مرا از صالحان خواهی یافت». ﴿۲۷﴾ (موسی) گفت: «این (قرار داد) میان من و تو باشد که هر کدام از این دو مدت را انجام دادم بر من ستمی نخواهد بود، و خداوند بر آنچه می گویم گواه است». ﴿۲۸﴾

وَلَمَّا تَوَجَّهَ تَلْقَاءَ مَدْيَنَ قَالَ عَسَى رَبِّي أَنْ يَهْدِيَنِي سَوَاءَ السَّبِيلِ ﴿٢٢﴾ وَلَمَّا وَرَدَ مَاءَ مَدْيَنَ وَجَدَ عَلَيْهِ أُمَّةً مِّنَ النَّاسِ يَسْقُونَ وَوَجَدَ مِنْ دُونِهِمُ امْرَأَتَيْنِ تَذُودَانِ قَالَ مَا خَطْبُكُمَا قَالَتَا لَا نَسْقِي حَتَّى يُصَدِرَ الرِّعَاءُ وَأُبُونَا شَيْخٌ كَبِيرٌ ﴿٢٣﴾ فَسَقَى لَهُمَا ثُمَّ تَوَلَّى إِلَى الظِّلِّ فَقَالَ رَبِّ إِنِّي لِمَا أَنْزَلْتَ إِلَيَّ مِنْ خَيْرٍ فَقِيرٌ ﴿٢٤﴾ فَبَاءَتْهُ إِحْدَاهُمَا تَمْشِي عَلَى اسْتِحْيَاءٍ قَالَتْ إِنَّ أَبِي يَدْعُوكَ لِيَجْزِيَكَ أَجْرَ مَا سَقَيْتَ لَنَا فَلَمَّا جَاءَهُ وَقَصَّ عَلَيْهِ الْقِصَصَ قَالَ لَا تَخَفْ نَجَوْتَ مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٢٥﴾ قَالَتْ إِحْدَاهُمَا يَبَأْتُ اسْتَجِرُّهُ إِنِّي خَيْرٌ مِّنْ اسْتَجَرْتَ الْقَوِيُّ الْأَمِينُ ﴿٢٦﴾ قَالَ إِنِّي أُرِيدُ أَنْ أُنكِحَكَ إِحْدَى ابْنَتَيَّ هَاتَيْنِ عَلَى أَنْ تَأْجُرَنِي ثَمَنِي حِجَجٍ ط فَإِنْ أَتَمَمْتَ عَشْرًا فَمِنْ عِنْدِكَ ط وَمَا أُرِيدُ أَنْ أَمُتَّ عَلَيْكَ ط سَتَجِدُنِي إِن شَاءَ اللَّهُ مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿٢٧﴾ قَالَ ذَلِكَ بَيْنِي وَبَيْنَكَ أَيَّمَا الْأَجَلَيْنِ قَضَيْتُ فَلَا عُدْوَانَ عَلَيَّ ط وَاللَّهُ عَلَىٰ مَا نَقُولُ وَكِيلٌ ﴿٢٨﴾

﴿ فَلَمَّا قَضَىٰ مُوسَى الْأَجَلَ وَسَارَ بِأَهْلِهِ ۚ ءَأَنسَ مِنْ جَانِبِ الطُّورِ نَارًا قَالَ لِأَهْلِهِ امْكُثُوا إِنِّي ءَأَنسْتُ نَارًا لَّعَلِّي ءَأْتِيكُمْ مِّنْهَا بِخَبَرٍ أَوْ جَذْوَةٍ مِّنَ النَّارِ لَعَلَّكُمْ تَصْطَلُونَ ﴿٢٩﴾ فَلَمَّا أَتَاهَا نُودِيَ مِنْ شَاطِئِ الْوَادِ الْأَيْمَنِ فِي الْبُقْعَةِ الْمُبْرَكَةِ مِنَ الشَّجَرَةِ أَن يَمْوِسَىٰ إِنِّي أَنَا اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿٣٠﴾ وَأَنَّ أَلْقِ عَصَاكَ فَلَمَّا رَءَاهَا تَهْتَزُّ كَأَنَّهَا جَانٌّ وَلَّى مُدْبِرًا وَلَمْ يُعَقِّبْ يَمْوِسَىٰ أَقْبِلْ وَلَا تَخَفْ إِنَّكَ مِنَ الْأَمِينِينَ ﴿٣١﴾ أَسْأَلُكَ يَدَكَ فِي حَيْبِكَ تَخْرُجُ بَيْضَاءَ مِنْ غَيْرِ سُوءٍ وَأَضْمَمَ إِلَيْكَ جَنَاحَكَ مِنَ الرَّهْبِ ۖ فَذَانِكَ بُرْهَنَانِ مِنْ رَبِّكَ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ ۚ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا فَسِيقِينَ ﴿٣٢﴾ قَالَ رَبِّ إِنِّي قَتَلْتُ مِنْهُمْ نَفْسًا فَأَخَافُ أَن يَقْتُلُونِ ﴿٣٣﴾ وَأَخِي هَارُونُ هُوَ أَفْصَحُ مِنِّي لِسَانًا فَأَرْسَلْهُ مَعِيَ رِدْءًا يُصَدِّقُنِي إِنِّي أَخَافُ أَن يُكَذِّبُونِ ﴿٣٤﴾ قَالَ سَنَشُدُّ عَضُدَكَ بِأَخِيكَ وَجَعَلْنَا لَكُمَا سُلْطٰنًا فَلَا يَصِلُونَ إِلَيْكُمَا بِغَايَتِنَا أَنْتُمَا وَمَنِ اتَّبَعَكُمَا الْعٰلِبُونَ ﴿٣٥﴾

پس هنگامی که موسی (آن) مدت (معین) را به پایان رسانید، و همراه خانواده اش حرکت کرد، از سوی (کوه) طور آتشی دید؛ به خانواده اش گفت: «درنگ کنید، همانا من آتشی دیدم، شاید خبری از آن برای شما بیاورم، یا شعله ای از آتش (بیاورم) تا شما (با آن) گرم شوید». ﴿٢٩﴾ پس هنگامی که به (نزدیکی) آن رسید، از کرانه ی راست وادی در جایگاه پر برکت، از (میان) یک درخت ندا داده شد که: «ای موسی! یقیناً من الله، پروردگار جهانیانم. ﴿٣٠﴾ و اینکه عصایت را بیفکن» - پس چون آن را دید که (با سرعت) می جنبد گوی که آن ماری است، (ترسید و) به عقب برگشت و پشت سر خود را نگاه نکرد - (فرمود:): «ای موسی! پیش آی، و نترس، بی گمان تو از ایمنان هستی. ﴿٣١﴾ دستت را در گریبان خود فرو کن، که سفید (و درخشنده) بی عیب بیرون بیاید، و بازویت را (برای حذر) از ترس به سوی خود (بیار و) جمع کن، پس این دو (معجزه عصا و ید بیضا) دو برهان (روشن) از پروردگارت به سوی فرعون و اشراف (قوم) اوست، بی گمان آنها گروهی فاسق هستند». ﴿٣٢﴾ (موسی) گفت: «پروردگارا! همانا من یک تن از آنها را کشته ام، پس می ترسم که مرا بکشند. ﴿٣٣﴾ و برادرم هارون زبانش از من فصیح تر است، پس او را همراه من بفرست تا یاورم باشد و مرا تصدیق کند، زیرا که می ترسم مرا تکذیب کنند». ﴿٣٤﴾ فرمود: «به زودی بازوی تو را با برادرت قوی (و نیرومند) خواهیم کرد، و برای شما سلطه و برتری قرار می دهیم، پس به سبب آیات ما، بر شما دست نیابند، و شما دو نفر و کسی که از شما پیروی کند؛ پیروزید» ﴿٣٥﴾

فَلَمَّا جَاءَهُمْ مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا يَبْتَئِنُ قَالُوا مَا هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُّفْتَرَىٰ وَمَا سَمِعْنَا بِهَذَا فِي آبَائِنَا الْأَوَّلِينَ ﴿٣٦﴾ وَقَالَ مُوسَىٰ رَبِّي أَعْلَمُ بِمَن جَاءَ بِالْهُدَىٰ مِنْ عِنْدِهِ ۖ وَمَن تَكُونُ لَهُ عَقِبَةُ الْآدَارِ ۖ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ ﴿٣٧﴾ وَقَالَ فِرْعَوْنُ يَتَأَيُّهَا الْمَلَأُ مَا عَلِمْتُ لَكُم مِّنْ إِلَهِ غَيْرِي فَأَوْقِدْ لِي يَنْهَمُنُّ عَلَى الطِّينِ فَأَجْعَلْ لِي صَرْحًا لَّعَلِّي أَطَّلِعُ إِلَىٰ إِلَهِ مُوسَىٰ وَإِنِّي لَأَظُنُّهُ مِنَ الْكَاذِبِينَ ﴿٣٨﴾ وَأَسْتَكْبَرُ هُوَ وَجُنُودُهُ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَظَنُّوا أَنَّهُم إِلَيْنَا لَا يُرْجَعُونَ ﴿٣٩﴾ فَأَخَذْنَاهُ وَجُنُودَهُ فَنَبَذْنَاهُمْ فِي الْيَمِّ ۖ فَانظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الظَّالِمِينَ ﴿٤٠﴾ وَجَعَلْنَاهُمْ أَيْمَةً يَدْعُونَ إِلَى النَّارِ وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ لَا يُنصَرُونَ ﴿٤١﴾ وَاتَّبَعْنَاهُمْ فِي هَذِهِ الدُّنْيَا لَعْنَةً وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ هُمْ مِنَ الْمَقْبُوحِينَ ﴿٤٢﴾ وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ مِن بَعْدِ مَا أَهْلَكْنَا الْقُرُونَ الْأُولَىٰ بَصَائِرَ لِلنَّاسِ وَهُدًى وَرَحْمَةً لَّعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٤٣﴾

پس هنگامی که موسی با آیات روشن ما به سوی آنها آمد، گفتند: «این (چیزی) جز سحر ساختگی نیست، و ما چنین چیزی را در نیاکان پیشینیان خود نشنیده ایم.» ﴿۳۶﴾ و موسی گفت: «پروردگار من از (حال) کسی که هدایت را از نزد او آورده، و کسی که سرانجام سرا(ی دیگر) از آن اوست، داناتر است، بی گمان ستمکاران رستگار نخواهند شد.» ﴿۳۷﴾ و فرعون گفت: «ای بزرگان! من معبودی جز خودم برای شما نمی شناسم، پس ای هامان! برای آتشی بر گل بیفروز (و آجر پیز) آنگاه برایم برج بلندی بساز، شاید که از خدای موسی با خبر شوم، و هرچند من گمان می کنم که او از دروغگویان است.» ﴿۳۸﴾ و او (= فرعون) و لشکریانش به ناحق در زمین سرکشی کردند، و پنداشتند که آنها به سوی ما باز گردانده نمی شوند. ﴿۳۹﴾ پس (ما) او و لشکریانش را فرو گرفتیم، آنگاه در دریا انداختیم، پس بنگر عاقبت ستمکاران چگونه بود؟! ﴿۴۰﴾ و آنها را پیشوایانی قرار دادیم که به سوی آتش (دوزخ) دعوت می کنند، و روز قیامت یاری نخواهند شد. ﴿۴۱﴾ در این دنیا لعنتی به دنبال آنان روانه کردیم؛ و روز قیامت از زشت رویانند. ﴿۴۲﴾ و به راستی بعد از آنکه امتهای پیشین را هلاک نمودیم؛ به موسی کتاب (تورات) دادیم که برای مردم بصیرت و هدایت و رحمت باشد، شاید پند گیرند. ﴿۴۳﴾

وَمَا كُنْتَ بِجَانِبِ الْغَرْبِيِّ إِذْ قَضَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ الْأَمْرَ
وَمَا كُنْتَ مِنَ الشَّاهِدِينَ ﴿٤٤﴾ وَلَكِنَّا أَنْشَأْنَا
قُرُونًا فَتَطَاوَلَ عَلَيْهِمُ الْعُمُرُ وَمَا كُنْتَ ثَابِتًا فِي
أَهْلِ مَدْيَنَ تَتْلُوا عَلَيْهِمْ آيَاتِنَا وَلَكِنَّا كُنَّا
مُرْسَلِينَ ﴿٤٥﴾ وَمَا كُنْتَ بِجَانِبِ الطُّورِ إِذْ نَادَيْنَا
وَلَكِن رَّحْمَةً مِّن رَّبِّكَ لِتُنذِرَ قَوْمًا مَّا أَتَتْهُم مِّن
نَّذِيرٍ مِّن قَبْلِكَ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٤٦﴾ وَلَوْلَا أَن
تُصِيبَهُمْ مُّصِيبَةٌ بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ فَيَقُولُوا رَبَّنَا
لَوْلَا أَرْسَلْتَ إِلَيْنَا رَسُولًا فَنَتَّبِعَ آيَاتِكَ وَنَكُونَ
مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٤٧﴾ فَلَمَّا جَاءَهُمُ الْحَقُّ مِّن
عِنْدِنَا قَالُوا لَوْلَا أُوتِيَ مِثْلَ مَا أُوتِيَ مُوسَىٰ
أَوْلَمَ يَكْفُرُوا بِمَا أُوتِيَ مُوسَىٰ مِنْ قَبْلُ قَالُوا
سِحْرَانِ تَظَاهَرَا وَقَالُوا إِنَّا بِكُلِّ كَفْرٍ مِّنْهُم
فَاتُوا بِكِتَابٍ مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ هُوَ أَهْدَىٰ مِنْهُمَا أَتَّبِعُهُ
إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٤٨﴾ فَإِن لَّمْ يَسْتَجِيبُوا
لَكَ فَاعْلَمْ أَنَّمَا يَتَّبِعُونَ أَهْوَاءَهُمْ وَمَنْ أَضَلُّ
مِمَّنِ اتَّبَعَ هَوَاهُ بِغَيْرِ هُدًى مِّنَ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ
لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿٤٩﴾

و تو (ای پیامبر!) در ناحیه غربی نبودی، هنگامی که فرمان (نبوت) را به موسی دادیم و تو از حاضران نبودی. ﴿۴۴﴾ ولیکن (ما) نسلها آفریدیم که عمر دراز یافتند، و تو در میان اهل مدین اقامت نداشتی که آیات ما را بر آنها بخوانی، ولیکن ما بودیم که (پیامبرانی) می فرستادیم. ﴿۴۵﴾ و تو در کنار طور نبودی آنگاه که ندا دادیم، ولی این (وحی) رحمتی از جانب پروردگارت است؛ تا گروهی را بیم دهی که پیش از تو بیم دهنده ای برای آنها نیامده بود، شاید که آنها پند گیرند. ﴿۴۶﴾ و اگر آن نبود که به (سبب) اعمالی که مرتکب شده اند؛ مصیبتی به آنها برسد، آنگاه بگویند: «پروردگارا! چرا به سوی ما پیامبری نفرستادی تا از آیات تو پیروی کنیم و از مؤمنان باشیم؟». ﴿۴۷﴾ پس هنگامی که حق از نزد ما برای آنها آمد، گفتند: «چرا (به این پیامبر) مانند آنچه به موسی داده شد، داده نشده است؟! آیا به آنچه پیش از این به موسی داده شد، کفر نورزیدند؟ گفتند: «این دو (قرآن و تورات) جادوی تأیید کننده یکدیگرند» و گفتند: «همانا ما به هر کدام (از آنها) کافریم». ﴿۴۸﴾ بگو: «اگر راست می گویند، پس کتابی هدایت کننده تر از این دو (کتاب) از نزد خدا بیاورید، تا من از آن پیروی کنم». ﴿۴۹﴾ پس اگر (این سخن) تو را نپذیرفتند، بدان که آنها فقط از هوسهای خود پیروی می کنند، و گمراه تر از آن کس که هوای نفس خویش را بدون (هیچ) هدایتی از (سوی) خدا پیروی می کند؛ کیست؟! بی گمان خداوند گروه ستمکاران را هدایت نمی کند.

و به راستی (ما این) سخن را یکی پس از دیگری برای آنها آوردیم؛ شاید متذکر شوند. ﴿۵۱﴾ کسانی که پیش از این (قرآن) به آنان کتاب (آسمانی) داده ایم؛ به آن ایمان می آورند. ﴿۵۲﴾ و چون (قرآن) بر آنها خوانده شود، گویند: «به آن ایمان آوردیم، بی تردید، این حق از سوی پروردگار ما است، همانا ما پیش از (نزول) آن هم مسلمان بودیم». ﴿۵۳﴾ اینان (کسانی اند که) به (سبب) صبری که کرده اند، پاداششان دوبار (به آنان) داده می شود، و (اینها) با نیکبها بدی ها را دفع می کنند، و از آنچه به آنها روزی داده ایم؛ انفاق می کنند. ﴿۵۴﴾ و هنگامی که سخن لغو (و بیهوده) بشوند، از آن روی می گردانند و گویند: «اعمال ما از آن ماست، و اعمال شما از آن شما، سلام بر شما ما خواستار جاهلان نیستیم». ﴿۵۵﴾ (ای پیامبر!) بی تردید تو هر کس را دوست داری نمی توانی هدایت کنی، ولی خداوند هر کس را بخواهد هدایت می کند، و او به هدایت شدگان آگاه تر است. ﴿۵۶﴾ و (مشرکان) گفتند: «اگر به همراه تو از هدایت پیروی کنیم، ما را از سرزمین مان می ربایند» آیا ما (آنها را) در حرم امنی جایشان ندادیم، که ثمرات (و فرآورده های) هر چیزی (از هر سو) به سوی آن آورده می شود، (این) رزقی است از جانب ما، ولیکن بیشتر آنها نمی دانند. ﴿۵۷﴾ و چه بسیار از قریه ها (و آبادیها) بی را که بر اثر فزونی نعمت، مست و مغرور شده بودند؛ هلاک کردیم، پس این خانه های (ویران شده ی) آنهاست، که بعد از آنها جز اندکی (کسی) در آنها سکونت نکرد، و ما وارث آنها بودیم. ﴿۵۸﴾ و پروردگار تو هرگز نابود کننده ی قریه ها (و آبادیها) نبود، تا اینکه در کانون آنها پیامبری بفرستد، که آیات ما را بر آنها بخواند، و ما هرگز قریه ها (و آبادیها) را هلاک نکردیم؛ مگر آن که اهالی آن ستمکار بودند. ﴿۵۹﴾

﴿۵۱﴾ وَلَقَدْ وَصَّلْنَا لَهُمُ الْقَوْلَ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿۵۱﴾
 الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِهِ هُمْ بِهِ يُؤْمِنُونَ ﴿۵۲﴾
 وَإِذَا يُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ قَالُوا ءَامَنَّا بِهِ ءَإِنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّنَا إِنَّا كُنَّا مِنْ قَبْلِهِ مُسْلِمِينَ ﴿۵۳﴾ أُولَٰئِكَ يُؤْتَوْنَ أَجْرَهُمْ مَرَّتَيْنِ بِمَا صَبَرُوا وَيَدْرُءُونَ بِالْحَسَنَةِ أَلَسِيعةً وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ ﴿۵۴﴾ وَإِذَا سَمِعُوا اللَّغْوَ أَعْرَضُوا عَنْهُ وَقَالُوا لَنَا أَعْمَلُنَا وَلَكُمْ أَعْمَلُكُمْ سَلَّمْ عَلَيْكُمْ لَّا نَبْغِي الْجَاهِلِينَ ﴿۵۵﴾ إِنَّكَ لَّا تَهْدِي مَنْ أَحْبَبْتَ وَلَٰكِنَّ اللَّهَ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ ۗ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ ﴿۵۶﴾ وَقَالُوا إِن نَّبْتَغِ الْهُدَىٰ مَعَكَ نَتَّخِطَفُ مِنْ أَرْضِنَا أَوْلَمْ نُمْكِّنْ لَهُمْ حَرَمًا ءَامِنًا يُجْبَىٰ إِلَيْهِ ثَمَرَاتُ كُلِّ شَيْءٍ رِّزْقًا مِّنْ لَّدُنَّا وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿۵۷﴾ وَكَمْ أَهْلَكْنَا مِنْ قَرْيَةٍ بَطَرَتْ مَعِشَتَهَا ۖ فَتَلَّكَ مَسْكِنُهُمْ لَمْ تُسْكَنْ مِنْ بَعْدِهِمْ إِلَّا قَلِيلًا ۖ وَكُنَّا نَحْنُ الْوَارِثِينَ ﴿۵۸﴾ وَمَا كَانَ رَبُّكَ مُهْلِكَ الْقُرَىٰ حَتَّىٰ يَبْعَثَ فِي أُمَمٍ رَسُولًا يَتْلُوا عَلَيْهِمْ ءَايَاتِنَا ۖ وَمَا كُنَّا مُهْلِكِي الْقُرَىٰ ۖ إِلَّا وَأَهْلُهَا ظَالِمُونَ ﴿۵۹﴾

و آنچه به شما داده شده، متاع زندگی دنیا و زینت آن است، و آنچه نزد الله است، بهتر و پایدار تر است، آیا نمی اندیشید؟! ﴿۶۰﴾ آیا کسی که به او وعده نیک داده ایم، پس او به آن وعده) خواهد رسید، همانند کسی است که او را از متاع زندگی دنیا بهر مند ساخته ایم، سپس روز قیامت از احضار شدگان (در عذاب) خواهد بود؟ ﴿۶۱﴾ و روزی که (خداوند) آنان را ندا دهد، آنگاه فرماید: «کجا هستید، شریکانی که برای من می پنداشتید؟!» ﴿۶۲﴾ کسانی (از معبودان) که فرمان (عذاب) بر آنان تحقیق یافته است. می گویند: «پروردگارا! اینها (= عابدان) کسانی اند که گمراه شان کردیم؛ (آری) آنها را گمراه کردیم، همان گونه که (خودمان) گمراه شدیم، از آنها به سوی تو بیزاری می جویم، آنها (در حقیقت) ما را نمی پرستیدند (بلکه آنها شیطان را پرستش می کردند)» ﴿۶۳﴾ و (به عابدان) گفته می شود: «معبودهایتان را (که شریک خدا می پنداشتید) بخوانید (تا شما را یاری کنند)» پس آنها را می خوانند، ولی جوابی به ایشان نمی دهند، و عذاب (الهی) را (با چشم خود) ببینید، (و آرزو کنند) که ای کاش هدایت یافته بودند. ﴿۶۴﴾ و روزی که (خداوند) آنان را ندا دهد، آنگاه فرماید: «پیامبران را چه پاسخی دادید؟!» ﴿۶۵﴾ در آن روز همه ی خبرها (و حجتها) بر آنها پوشیده ماند، (و همه چیز را فراموش کنند) پس آنان از یکدیگر نپرسند. ﴿۶۶﴾ اما کسی که توبه کرد و ایمان آورد و عمل شایسته انجام داد، پس امید است که از رستگاران باشد. ﴿۶۷﴾ و پروردگار تو هر چه بخواهد می آفریند، و (هر چه بخواهد) بر می گزیند، آنان را (هیچ) اختیاری نیست، خداوند منزّه و برتر است از آنچه شریک او قرار می دهند. ﴿۶۸﴾ و پروردگار تو می داند آنچه را که سینه های آنان پنهان می دارد، و آنچه را آشکار می کنند. ﴿۶۹﴾ و او خدایی است که هیچ معبودی (به حق) جز او نیست، ستایش در دنیا و آخرت برای اوست، و حکم (و فرمانروایی) از آن اوست، و (همه ی شما) به سوی او باز گردانده می شوید. ﴿۷۰﴾

وَمَا أُوتِيتُمْ مِّنْ شَيْءٍ فَمَتَّعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَزَيَّنَّا لَهَا
وَمَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ وَأَبْقَىٰ ۚ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٦٠﴾ أَفَمَن
وَعَدَنَاهُ وَعَدًّا حَسَنًا فَهُوَ لَلَّذِي كَمَن مَّتَّعْنَاهُ مَتَّعِ
الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ثُمَّ هُوَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مِنَ الْمُحْضَرِينَ
﴿٦١﴾ وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ أَيْنَ شُرَكَاءِيَ الَّذِينَ
كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ ﴿٦٢﴾ قَالَ الَّذِينَ حَقَّ عَلَيْهِمُ
الْقَوْلُ رَبَّنَا هَؤُلَاءِ الَّذِينَ أَغْوَيْنَا أَغْوَيْنَاهُمْ كَمَا
غَوَيْنَا تَبَرَّأْنَا إِلَيْكَ ۗ مَا كَانُوا إِيَّانَا يَعْبُدُونَ ﴿٦٣﴾
وَقِيلَ ادْعُوا شُرَكَاءَكُمْ فَدَعَوْهُمُ فَلَمْ يَسْتَجِيبُوا لَهُمْ
وَرَأَوْا الْعَذَابَ لَوْ أَنَّهُمْ كَانُوا يَهْتَدُونَ ﴿٦٤﴾ وَيَوْمَ
يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ مَاذَا أَحْبَبْتُمْ الْمُرْسَلِينَ ﴿٦٥﴾
فَعَمِيَتْ عَلَيْهِمُ الْأَنْبَاءُ يَوْمَئِذٍ فَهُمْ لَا يَتَسَاءَلُونَ ﴿٦٦﴾
فَأَمَّا مَن تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَعَسَىٰ أَن
يَكُونَ مِنَ الْمُفْلِحِينَ ﴿٦٧﴾ وَرَبُّكَ تَخْلُقُ مَا
يَشَاءُ وَيَخْتَارُ ۗ مَا كَانَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ سُبْحَانَ اللَّهِ
وَتَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٦٨﴾ وَرَبُّكَ يَعْلَمُ مَا تُكِنُّ
صُدُورُهُمْ وَمَا يُعْلِنُونَ ﴿٦٩﴾ وَهُوَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا
هُوَ لَهُ الْحَمْدُ فِي الْأُولَىٰ وَالْآخِرَةِ ۗ وَلَهُ الْحُكْمُ وَإِلَيْهِ
تُرْجَعُونَ ﴿٧٠﴾

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ جَعَلَ اللَّهُ عَلَيْكُمُ اللَّيْلَ سَرْمَدًا إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ مَنْ إِلَهُ غَيْرُ اللَّهِ يَأْتِيكُم بِضِيَاءٍ أَفَلَا تَسْمَعُونَ ﴿٧١﴾ قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ جَعَلَ اللَّهُ عَلَيْكُمُ النَّهَارَ سَرْمَدًا إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ مَنْ إِلَهُ غَيْرُ اللَّهِ يَأْتِيكُم بِلَيْلٍ تَسْكُنُونَ فِيهِ أَفَلَا تُبْصِرُونَ ﴿٧٢﴾ وَمِنْ رَحْمَتِهِ جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ لِتَسْكُنُوا فِيهِ وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٧٣﴾ وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ أَيْنَ شُرَكَآئِيَ الَّذِينَ كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ ﴿٧٤﴾ وَنَزَعْنَا مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا فَقُلْنَا هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ فَعَلِمُوا أَنَّ الْحَقَّ لِلَّهِ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿٧٥﴾ * إِنَّ قُرُونًا كَانَتْ مِنْ قَوْمِ مُوسَى فَبَغَى عَلَيْهِمْ^ط وَآتَيْنَاهُ مِنَ الْكُنُوزِ مَا إِنَّ مَفَاتِحَهُ لَتَنُوءُ بِالْعُصْبَةِ أُولَى الْقُوَّةِ إِذْ قَالَ لَهُ قَوْمُهُ لَا تَفْرَحْ^ط إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْفَرِحِينَ ﴿٧٦﴾ وَابْتَغِ فِيمَا آتَاكَ اللَّهُ الدَّارَ الْآخِرَةَ وَلَا تَنْسَ نَصِيبَكَ مِنَ الدُّنْيَا وَأَحْسِنْ كَمَا أَحْسَنَ اللَّهُ إِلَيْكَ وَلَا تَبْغِ الْفُسَادَ فِي الْأَرْضِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ ﴿٧٧﴾

(ای پیامبر!) بگو: «به من خبر دهید اگر خداوند شب را تا روز قیامت بر شما پایدار سازد، کیست معبودی جز الله که برای شما روشنی آورد؟! آیا نمی شنوید؟!» ﴿٧١﴾ بگو: «به من خبر دهید اگر خداوند روز را تا روز قیامت بر شما پایدار گرداند، کیست معبودی جز الله که برای شما شبی آورد که در آن آرام بگیرید؟! آیا نمی بینید؟!» ﴿٧٢﴾ و از رحمت خویش شب و روز را برای شما قرار داد، تا در آن (=شب) آرام بگیرید، و تا (در روز) از فضل او (روزی) بجوید، و شاید سپاس گزارید. ﴿٧٣﴾ و روزی که (خداوند) آنان را ندا دهد، آنگاه فرماید: «کجا هستید، شریکانی را که برای من می پنداشتید؟!» ﴿٧٤﴾ و از هر امتی گواهی بر می گزینیم، آنگاه می گوئیم: «دلیل خود را بیاورید» آنگاه بدانند که حق از آن خداست، و (تمام) آنچه را افترا می بستند از (نظر) آنان ناپدید شود (و تباہ گردد). ﴿٧٥﴾ بی گمان قارون از قوم موسی بود، پس بر آنها ستم کرد، آن قدر از گنجها به او داده بودیم که حمل کلید هایش بر گروهی زورمند دشوار (و سنگین) بود. هنگامی که قومش به او گفت: «(به خاطر مالت این همه مغرورانه) شادی نکن، همانا خداوند شادی کنندگان (مغرور) را دوست ندارد. ﴿٧٦﴾ و در آنچه خدا به تو داده، سرای آخرت را بجوی و بهره ات را از دنیا فراموش نکن، و همانگونه که خداوند به تو نیکی کرده است؛ نیکی کن، و هر گز در زمین در پی فساد مباش، بی گمان خداوند مفسدان را دوست ندارد» ﴿٧٧﴾

قَالَ إِنَّمَا أُوتِيْتُهُ عَلَىٰ عِلْمٍ عِنْدِي ۗ أَوَلَمْ يَعْلَمَ
 أَنَّ اللَّهَ قَدْ أَهْلَكَ مِنْ قَبْلِهِ مِنْ الْقُرُونِ مَنْ
 هُوَ أَشَدُّ مِنْهُ قُوَّةً وَأَكْثَرُ جَمْعًا ۗ وَلَا يُسْئَلُ عَن
 دُنُوبِهِمُ الْمُجْرِمُونَ ﴿٧٨﴾ فَخَرَجَ عَلَىٰ قَوْمِهِ فِي
 زِينَتِهِ ۗ قَالَ الَّذِينَ يُرِيدُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا
 يَا لَيْتَ لَنَا مِثْلَ مَا أُوتِيَ قُرُونُ إِنَّهُ لَذُو حَظٍّ
 عَظِيمٍ ﴿٧٩﴾ وَقَالَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ وَيَلَكُمْ
 ثَوَابُ اللَّهِ خَيْرٌ لِّمَنْ ءَامَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا وَلَا
 يُلْقَاهَا إِلَّا الصَّابِرُونَ ﴿٨٠﴾ فَخَسَفْنَا بِهِ وَبِدَارِهِ
 الْأَرْضَ فَمَا كَانَ لَهُ مِنْ فِئَةٍ يَنْصُرُونَهُ مِنْ دُونِ
 اللَّهِ وَمَا كَانَ مِنَ الْمُنتَصِرِينَ ﴿٨١﴾ وَأَصْبَحَ
 الَّذِينَ تَمَنَّوْا مَكَانَهُ بِالْأَمْسِ يَقُولُونَ وَيْكَأَنَّ
 اللَّهَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ ۗ وَيَقْدِرُ
 لَوْلَا أَن مَنَّ اللَّهُ عَلَيْنَا لَخَسَفَ بِنَا وَيْكَأَنَّهُ لَا يُفْلِحُ
 الْكَافِرُونَ ﴿٨٢﴾ تِلْكَ الدَّارُ الْآخِرَةُ نَجْعَلُهَا لِلَّذِينَ لَا
 يُرِيدُونَ عُلُوًّا فِي الْأَرْضِ وَلَا فَسَادًا ۗ وَالْعَاقِبَةُ
 لِلْمُتَّقِينَ ﴿٨٣﴾ مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ خَيْرٌ مِّنْهَا ۗ
 وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَلَا يُجْزَى الَّذِينَ عَمِلُوا
 السَّيِّئَاتِ إِلَّا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٨٤﴾

قارون) گفت: «تنها به سبب دانشی که نزد من است آن (مال و ثروت) به من داده شده است» آیا او نمی دانست که خداوند پیش از او اقوامی را هلاک کرد که از او نیرومندتر و ثروتمندتر بودند؟! و مجرمان از گناهانشان پرسیده نمی شوند. ﴿۷۸﴾ پس (روزی قارون) با آرایش و زینت خویش بر قومش بیرون آمد، کسانی که خواهان زندگی دنیا بودند، گفتند: «ای کاش همانند آنچه به قارون داده شده است؛ ما نیز داشتیم، به راستی که او بر خوردار از بهره ی عظیمی است». ﴿۷۹﴾ و کسانی که دانش به آنها داده شده بود، گفتند: «وای بر شما! ثواب خدا برای کسی که ایمان آورد و کار شایسته انجام دهد بهتر است، و آن (سخن را کسانی) جز صابران نمی پذیرند» ﴿۸۰﴾ پس او و خانه اش در زمین فرو بردیم، و هیچ گروهی نداشت که او را در برابر (عذاب) خدا یاری کنند، و خود (نیز) نمی توانست خویش را یاری کند. ﴿۸۱﴾ و کسانی که دیروز آرزو می کردند به جای او باشند، می گفتند: «وای بر ما! گویی خدا روزی را برای هر کس از بندگانش که بخواهد فراخ می گرداند، و (یا) تنگ می گیرد، اگر خدا بر ما منت نهاده بود، بی تردید ما را (نیز به فقر زمین) فرو می برد، ای وای! گویی کافران هرگز رستگار نمی شوند. ﴿۸۲﴾ (آری) این سرای آخرت را (فقط) برای کسانی قرار می دهیم که نه خواهان برتری جویی هستند و نه خواهان فساد، و سرانجام نیک برای پرهیز گاران است. ﴿۸۳﴾ کسی که نیکی آورد، پس برای او پاداش بهتر از آن است، و کسی که بدی آورد، پس کسانی که بدیها انجام دادند، جز (به اندازه) آنچه می کردند، مجازات نخواهند داشت. ﴿۸۴﴾

إِنَّ الَّذِي فَرَضَ عَلَيْكَ الْقُرْآنَ لَرَادُّكَ إِلَىٰ مَعَادٍ
 قُلْ رَبِّيَ أَعْلَمُ مَنْ جَاءَ بِأَهْدَىٰ وَمَنْ هُوَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ
 ﴿٨٥﴾ وَمَا كُنْتَ تَرْجُو أَنْ يُلْقَىٰ إِلَيْكَ الْكِتَابُ إِلَّا
 رَحْمَةً مِّنْ رَبِّكَ فَلَا تَكُونَنَّ ظَهِيرًا لِّلْكَافِرِينَ ﴿٨٦﴾ وَلَا
 يَصُدُّكَ عَنْ آيَاتِ اللَّهِ بَعْدَ إِذْ أُنزِلَتْ إِلَيْكَ وَادْعُ
 إِلَىٰ رَبِّكَ وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿٨٧﴾ وَلَا تَدْعُ
 مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ كُلُّ شَيْءٍ هَالِكٌ إِلَّا
 وَجْهَهُ لَهُ الْحُكْمُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٨٨﴾

بی تردید کسی که قرآن را بر تو فرض (و نازل) کرد، قطعاً تو را به جایگاهت (= مکه) باز می گرداند. بگو: «پروردگار من بهتر می داند چه کسی هدایت آورده، و چه کسی در گمراهی آشکار است». ﴿٨٥﴾ و تو امید نداشتی که کتاب (آسمانی) بر تو القا شود، جز این که رحمت پروردگارت بود، پس هرگز پشتیبان کافران مباش. ﴿٨٦﴾ و هرگز (کافران) تو را از آیات خدا، بعد از آن که بر تو نازل شد، باز ندارند، و به سوی پروردگارت دعوت کن، و هرگز از مشرکان مباش. ﴿٨٧﴾ و معبود دیگری با الله مخوان، هیچ معبودی (به حق) جز او نیست، همه چیز جز روی (= ذات) او نابود می شود، فرمانروایی (تنها) از آن اوست، و (همه) به سوی او باز گردانده می شوید. ﴿٨٨﴾

سورة العنكبوت

سورة عنكبوت

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

به نام خداوند بخشنده مهربان

الْم ﴿١﴾ أَحْسِبَ النَّاسُ أَنْ يُتْرَكُوا أَنْ يَقُولُوا ءَأَمَنَّا
 وَهُمْ لَا يُفْتَنُونَ ﴿٢﴾ وَلَقَدْ فَتَنَّا الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ
 فَلَيَعْلَمَنَّ اللَّهُ الَّذِينَ صَدَقُوا وَلَيَعْلَمَنَّ الْكٰذِبِينَ ﴿٣﴾
 أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ السَّيِّئَاتِ أَنْ
 يَسْبِقُونَا سَاءَ مَا تَحْكُمُونَ ﴿٤﴾ مَنْ كَانَ يَرْجُوا
 لِقَاءَ اللَّهِ فَإِنَّ أَجَلَ اللَّهِ لَآتٍ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٥﴾
 وَمَنْ جَاهَدَ فَإِنَّمَا يُجَاهِدُ لِنَفْسِهِ إِنَّ اللَّهَ
 لَغَنِيٌّ عَنِ الْعَالَمِينَ ﴿٦﴾

الم (الف. لام. میم). ﴿١﴾ آیا مردم پنداشتند که چون بگویند: «ایمان آوردیم» (به حال خود) رها می شوند، و آنان آزمایش نمی شوند؟! ﴿٢﴾ و به راستی کسانی را که پیش از آنها بودند؛ آزمودیم، پس البته خداوند کسانی را که راست گفتند معلوم می دارد، و دروغگویان را (نیز) معلوم خواهد داشت. ﴿٣﴾ آیا کسانی که اعمال بد انجام می دهند؛ گمان کردند که از ما پیشی می گیرند؟ چه بد داوری می کنند! ﴿٤﴾ کسی که به دیدار خدا امید دارد، پس به راستی که وعده ی خداوند خواهد آمد، و او شنوای داناست. ﴿٥﴾ کسی که (در راه خدا) جهاد کند، تنها برای (نفع) خودش جهاد می کند، بی گمان خداوند از (همه ی) جهانیان بی نیاز است. ﴿٦﴾

و کسانی که ایمان آوردند و کارهای شایسته انجام دادند، قطعاً گناهانشان را از آنان می زداییم، و آنان را به بهترین اعمالی که انجام می داند، پاداش می دهیم. ﴿۷﴾ و انسان را به نیک رفتاری (نسبت) به پدر و مادرش سفارش کردیم، و اگر آن دو (مشرک باشند و) تلاش کنند که تو چیزی را که به آن علم نداری شریک من قرار دهی، پس از آنان اطاعت نکن، بازگشت شما به سوی من است، آنگاه شما را به آنچه انجام می دادید؛ آگاه خواهم کرد. ﴿۸﴾ و کسانی که ایمان آوردند و کارهای شایسته انجام دادند، هر آینه آنها را در (زمره ی) صالحان در می آوریم. ﴿۹﴾ و از مردم کسانی هستند که می گویند: «به خدا ایمان آورده ایم» پس هنگامی که در راه خدا آزار ببیند، آزار (و اذیت) مردم را همچون عذاب خدا بشمار می آورد، و اگر پیروزی از سوی پروردگارت (برای شما) بیاید؛ حتماً می گویند: «به راستی که ما (نیز) با شما بودیم» آیا خداوند به آنچه در سینه های جهانیان است؛ داناتر نیست؟! ﴿۱۰﴾ و مسلماً خداوند کسانی را که ایمان آوردند معلوم می دارد، و یقیناً منافقان را (نیز) معلوم خواهد داشت. ﴿۱۱﴾ و کسانی که کافر شدند به کسانی که ایمان آوردند؛ گفتند: «از راه ما پیروی کنید، و البته ما (بار) گناهانتان را بر می داریم». و آنها هر گز چیزی از گناهان ایشان را بر نخواهند داشت، بی گمان آنها دروغگو هستند. ﴿۱۲﴾ و البته بارهای سنگین (گناهان) خویش را بر می دارند، و (همچنین) بارهای دیگری را با بارهای سنگین خود بر می دارند، و روز قیامت یقیناً از آنچه افترا می بستند پرسیده خواهند شد. ﴿۱۳﴾ و به راستی که (ما) نوح را به جز سوی قومش فرستادیم، پس او در میان آنان هزار سال به جز پنجاه سال (= نهصد و پنجاه سال) درنگ کرد، آنگاه طوفان (و سیلاب) آنان را فرو گرفت در حالی که ستمکار بودند.

﴿۱۴﴾

وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَحْسَنَ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۷﴾ وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ حُسْنًا وَإِنْ جَاهَدَاكَ لِتُشْرِكَ بِي مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ فَلَا تُطِعْهُمَا ۖ إِلَىٰ مَرْجِعِكُمْ فَأُنْتَبِئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿۸﴾ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُدْخِلَنَّهُمْ فِي الصَّالِحِينَ ﴿۹﴾ وَمِنَ النَّاسِ مَن يَقُولُ ءَامَنَّا بِاللَّهِ فَإِذَا أُوذِيَ فِي اللَّهِ جَعَلَ فِتْنَةَ النَّاسِ كَعَذَابِ اللَّهِ وَلَئِن جَاءَ نَصْرٌ مِّن رَّبِّكَ لَيَقُولَنَّ إِنَّا كُنَّا مَعَكُمْ ۖ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ بَاعُوا آلَهُمْ بِمَا فِي صُدُورِ الْعَالَمِينَ ﴿۱۰﴾ وَلَيَعْلَمَنَّ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَلَيَعْلَمَنَّ الْمُنَافِقِينَ ﴿۱۱﴾ وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّبِعُوا سَبِيلَنَا وَلنَحْمِلَ خَطِيئَتَكُمْ وَمَا هُمْ بِحَامِلِينَ مِّن خَطِيئَتِهِمْ مِّن شَيْءٍ ۖ إِنَّهُمْ لَكَذِبُونَ ﴿۱۲﴾ وَلَيَحْمِلُنَّ أَثْقَاهُمْ وَأَثْقَالًا مَّعَ أَثْقَالِهِمْ ۖ وَلَيَسْئَلُنَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَمَّا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿۱۳﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ فَلَبِثَ فِيهِمْ أَلْفَ سَنَةٍ إِلَّا خَمْسِينَ عَامًا فَأَخَذَهُمُ الطُّوفَانُ وَهُمْ ظَالِمُونَ ﴿۱۴﴾

فَأَنْجَيْنَاهُ وَأَصْحَبَ السَّفِينَةَ وَجَعَلْنَاهَا آيَةً
 لِلْعَالَمِينَ ﴿٥﴾ وَإِبْرَاهِيمَ إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ أَعْبُدُوا
 اللَّهَ وَاتَّقُوهُ ذَالِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ
 تَعْلَمُونَ ﴿٦﴾ إِنَّمَا نَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ
 أَوْثَانًا وَتَخْلُقُونَ إِفْكًا إِنَّ الَّذِينَ تَعْبُدُونَ
 مِنْ دُونِ اللَّهِ لَا يَمْلِكُونَ لَكُمْ رِزْقًا فَابْتَغُوا عِنْدَ
 اللَّهِ الرِّزْقَ وَاعْبُدُوهُ وَاشْكُرُوا لَهُ ۗ إِلَيْهِ
 تُرْجَعُونَ ﴿٧﴾ وَإِنْ تَكْذِبُوا فَقَدْ كَذَّبَ أُمَمٌ
 مِّنْ قَبْلِكُمْ وَمَا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا أَلْبَلغُ الْمُبِينِ
 ﴿٨﴾ أَوَلَمْ يَرَوْا كَيْفَ يُبْدِئُ اللَّهُ الْخَلْقَ ثُمَّ
 يُعِيدُهُ ۗ إِنَّ ذَٰلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ﴿٩﴾ قُلْ سِيرُوا
 فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ بَدَأَ الْخَلْقَ ثُمَّ اللَّهُ
 يُنشِئُ النَّشْأَةَ الْآخِرَةَ إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ
 ﴿١٠﴾ يُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ وَيَرْحَمُ مَنْ يَشَاءُ وَإِلَيْهِ
 تُقْلَبُونَ ﴿١١﴾ وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ
 وَلَا فِي السَّمَاءِ ۗ وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ
 وَلَا نَصِيرٍ ﴿١٢﴾ وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِعَايَةِ اللَّهِ
 وَلِقَائِهِ أُولَٰئِكَ يَئِسُوا مِنْ رَّحْمَتِي وَأُولَٰئِكَ هُمُ
 عَذَابُ الْأَلِيمِ ﴿١٣﴾

آنگاه او و سرنشینان کشتی را نجات دادیم، و آن
 (کشتی) را نشانه (ی عبرتی) برای جهانیان قرار دادیم.
 ﴿۱۵﴾ و ابراهیم را (نیز فرستادیم)، هنگامی که به قومش
 گفت: «خدا را پرستید و از او بترسید، که اگر بدانید این
 برای شما بهتر است. ﴿۱۶﴾ شما به جای خدا فقط بتها
 (بی از سنگ و چوب) را می پرستید، و دروغی (بزرگ)
 به هم می بافید، بی گمان کسانی را که به جای خدا می
 پرستید، مالک هیچ رزقی برای شما نیستند، پس روزی را
 تنها (از) نزد خدا طلب کنید، و او را پرستید، و شکر او
 را بجای آورید، که به سوی او باز گردانیده می شوید.
 ﴿۱۷﴾ و اگر شما تکذیب کنید (عجیب نیست) به
 راستی که امتهایی پیش از شما نیز تکذیب کردند، و بر
 (عهده ی) پیامبر (خدا) چیزی جز تبلیغ آشکار نیست».
 ﴿۱۸﴾ آیا ندیدند که خدا چگونه آفرینش را آغاز می
 کند، سپس باز می گرداند؟! بی تردید این (کار) بر خدا
 آسان است. ﴿۱۹﴾ (ای پیامبر!) بگو: «در زمین بگردید؛
 آنگاه بنگرید (خداوند) چگونه آفرینش را آغاز کرد،
 سپس خداوند (به همین گونه) پیدایش باز پسین را پدید
 می آورد، بی گمان خداوند بر هر چیز تواناست. ﴿۲۰﴾
 هر کس را بخواهد عذاب می کند، و هر کس را بخواهد
 رحمت می آورد، و (شما) به سوی او باز گردانیده می
 شوید. ﴿۲۱﴾ و شما هرگز نمی توانید ما را در زمین و نه
 در آسمان به ستوه آورید (و از عقوبت ما فرار کنید) و
 برای شما جز خدا هیچ کار ساز و یآوری نیست. ﴿۲۲﴾
 و کسانی که به آیات خدا و دیدار او کافر شدند، اینانند
 که از رحمت من نومید هستند، و آنان برای شان عذاب
 دردناکی است. ﴿۲۳﴾

فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا اقْتُلُوهُ أَوْ حَرِّقُوهُ فَأَنجَاهُ اللَّهُ مِنَ النَّارِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٢٤﴾ وَقَالَ إِنَّمَا أَخَذْتُم مِّن دُونِ اللَّهِ أَوْثَانًا مَّوَدَّةَ بَيْنِكُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ثُمَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يَكْفُرُ بَعْضُكُم بِبَعْضٍ وَيَلْعَنُ بَعْضُكُم بَعْضًا وَمَأْوَأَكُمُ النَّارُ وَمَا لَكُم مِّن نَّصِيرِينَ ﴿٢٥﴾ * فَمَنْ لَهُ لُوطٌ وَقَالَ إِنِّي مُهَاجِرٌ إِلَىٰ رَبِّي إِنَّهُ هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٢٦﴾ وَوَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَجَعَلْنَا فِي ذُرِّيَّتِهِ النُّبُوَّةَ وَالْكِتَابَ وَآتَيْنَاهُ أَجْرَهُ فِي الدُّنْيَا وَإِنَّهُ فِي الْآخِرَةِ لَمِنَ الصَّالِحِينَ ﴿٢٧﴾ وَلُوطًا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ إِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ الْفَاحِشَةَ مَا سَبَقَكُمْ بِهَا مِنْ أَحَدٍ مِّنَ الْعَالَمِينَ ﴿٢٨﴾ أَبَيْنَكُم لَتَأْتُونَ الرِّجَالَ وَتَقَاطِعُونَ السَّبِيلَ وَتَأْتُونَ فِي نَادِيكُمُ الْمُنْكَرَ فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا أَتَيْنَا بِعَذَابِ اللَّهِ إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٢٩﴾ قَالَ رَبِّ انصُرْنِي عَلَى الْقَوْمِ الْمُفْسِدِينَ ﴿٣٠﴾

آنگاه جواب قوم او (= ابراهیم) جز این نبود که گفتند: «او را بکشید، یا او را بسوزانید» پس خداوند او را از آتش نجات داد، بی گمان در این (ماجرا) نشانه هایی است برای گروهی که ایمان می آورند. ﴿٢٤﴾ و (ابراهیم) گفت: «شما غیر از خدا بتهایی را برای خود برگزیده اید که مایه ی دوستی و محبت میان شما در زندگی دنیا باشد، سپس روز قیامت برخی از شما برخی (دیگر) را انکار می کند، و برخی از شما برخی (دیگر) را لعنت می کند، و جایگاه شما آتش است، و هیچ یاوری برای شما نخواهد بود. ﴿٢٥﴾ پس لوط به او (= ابراهیم) ایمان آورد، و (ابراهیم) گفت: «من به سوی پروردگارم هجرت می کنم، بی گمان او پیروزمند حکیم است» ﴿٢٦﴾ و اسحاق و یعقوب را به او بخشیدیم، و در فرزندان نبوت و کتاب (آسمانی) قرار دادیم، و پاداش او را در دنیا دادیم، و بی تردید او در آخرت از صالحان است. ﴿٢٧﴾ و لوط را (فرستادیم) هنگامی که به قومش گفت: «بی گمان شما (عمل) بسیار زشتی انجام می دهید، که هیچ کس از جهانیان پیش از شما آن را انجام نداده است! ﴿٢٨﴾ آیا شما (برای کامجویی) به سراغ مردان می روید، و راه را قطع می کنید، و در محافل خود اعمال نا پسند انجام می دهید؟! پس جواب قومش جز این نبود که گفتند: «اگر از راستگویانی عذاب خدا را برای ما بیاور». ﴿٢٩﴾ (لوط) گفت: «پروردگارا! مرا بر قوم مفسدان یاری فرما».

وَلَمَّا جَاءَتْ رُسُلُنَا إِبْرَاهِيمَ بِالْبَشْرَى قَالُوا إِنَّا
 مُهْلِكُوا أَهْلَ هَذِهِ الْقَرْيَةِ ۖ إِنَّ أَهْلَهَا كَانُوا
 ظَالِمِينَ ﴿٣١﴾ قَالَ إِنَّ فِيهَا لُوطًا قَالُوا
 خَبِّرْنَا أَعْلَمُ بِمَنْ فِيهَا لَنُنَجِّيَنَّهُ وَأَهْلَهُ إِلَّا أُمَّرَأَتَهُ
 كَانَتْ مِنَ الْغَابِرِينَ ﴿٣٢﴾ وَلَمَّا أَنْ جَاءَتْ
 رُسُلُنَا لُوطًا سِيءَ بِهِمْ وَضَاقَ بِهِمْ ذَرْعًا وَقَالُوا
 لَا تَخَفْ وَلَا تَحْزَنْ ۖ إِنَّا مُنْجُوكَ وَأَهْلَكَ إِلَّا أُمَّرَأَتَكَ
 كَانَتْ مِنَ الْغَابِرِينَ ﴿٣٣﴾ إِنَّا مُنْزِلُونَ
 عَلَى أَهْلِ هَذِهِ الْقَرْيَةِ رِجْزًا مِّنَ السَّمَاءِ بِمَا
 كَانُوا يَفْسُقُونَ ﴿٣٤﴾ وَلَقَدْ تَرَكْنَا مِنْهَا آيَةً
 بَيِّنَةً لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿٣٥﴾ وَإِلَىٰ مَدْيَنَ أَخَاهُمْ
 شُعَيْبًا فَقَالَ يَنْقُومِ عَبِيدُوا اللَّهَ وَأَرْجُوا الْيَوْمَ
 الْآخِرَ وَلَا تَعْتَوُوا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ ﴿٣٦﴾
 فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ فَأَصْبَحُوا فِي
 دَارِهِمْ جَنِّمِينَ ﴿٣٧﴾ وَعَادًا وَثَمُودًا وَقَدْ
 تَبَيَّنَ لَكُمْ مِّن مَّسْكِنِهِمْ ۖ وَزَيْنَ لَهُمُ
 الشَّيْطَانُ أَعْمَلُهُمْ فَصَدَّهُمْ عَنِ السَّبِيلِ وَكَانُوا
 مُسْتَبْصِرِينَ ﴿٣٨﴾

و هنگامی که فرستادگان ما ابراهیم را بشارت (تولد
 فرزند) آوردند، گفتند: «به راستی ما اهل این قریه
 (سدوم) را هلاک خواهیم کرد، بی شک اهل آن
 ستمکار بودند». ﴿۳۱﴾ (ابراهیم) گفت: «همانا لوط در
 آنجاست!» (فرشتگان) گفتند: «ما به هر کس که در
 آنجاست داناتریم، یقیناً او و خانواده اش را نجات می
 دهیم، جز همسرش که از بازماندگان خواهد بود».
 ﴿۳۲﴾ و چون فرستادگان ما نزد لوط آمدند، از (دیدن)
 آنها اندوهگین، و به خاطر آنها دلتنگ شد، و (فرشتگان)
 گفتند: «نترس، و غمگین مباش، بی گمان ما تو و
 خانواده ات را نجات خواهیم داد؛ جز همسرت که از
 بازماندگان خواهد بود. ﴿۳۳﴾ همانا ما بر اهل این قریه
 به (خاطر) آن که نافرمانی (و گناه) می کردند، عذابی از
 آسمان فرو خواهیم ریخت». ﴿۳۴﴾ و به راستی از آن
 (قریه) نشانه (و عبرت) روشنی برای گروهی که خرد می
 ورزند؛ باقی گذاشتیم. ﴿۳۵﴾ و به سوی مدین برادرشان
 شعیب را فرستادیم، پس گفت: «ای قوم من! خدا را
 بپرستید، و به روز باز پسین امیدوار باشید، و در زمین به
 فساد نکوشید». ﴿۳۶﴾ آنگاه او را تکذیب کردند، پس
 زلزله آنان را فرو گرفت، پس در خانه های خود به رو
 افتادند (و مردند). ﴿۳۷﴾ و (قوم) عاد و ثمود را (نیز)
 هلاک کردیم) و یقیناً برخی از مساکن (ویران شده ی)
 آنها برای شما آشکار شده است. و شیطان اعمالشان را
 برای آنها بیاراست، پس آنها را از راه (خدا) بازداشت در
 حالی که بینا بودند. ﴿۳۸﴾

وَقَرُّوْنَ وَفِرْعَوْنَ وَهَمَانَ ۖ وَلَقَدْ جَاءَهُمْ
 مُوسَىٰ بِالْبَيِّنَاتِ فَاسْتَكْبَرُوا فِي الْأَرْضِ وَمَا كَانُوا
 سَابِقِينَ ﴿٣٩﴾ فَكُلًّا أَخَذْنَا بِذُنُوبِهِ ۖ فَمِنْهُمْ مَّنْ
 أَرْسَلْنَا عَلَيْهِ حَاصِبًا وَمِنْهُمْ مَّنْ أَخَذَتْهُ الصَّيْحَةُ
 وَمِنْهُمْ مَّنْ حَسَفْنَا بِهِ الْأَرْضَ وَمِنْهُمْ مَّنْ
 أَغْرَقْنَا وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيظْلِمَهُمْ وَلَكِنْ كَانُوا
 أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٤٠﴾ مَثَلُ الَّذِينَ اتَّخَذُوا
 مِنْ دُونِ اللَّهِ أَوْلِيَاءَ كَمَثَلِ الْعَنْكَبُوتِ اتَّخَذَتْ
 بَيْتًا ۖ وَإِنَّ أَوْهَنَ الْبُيُوتِ لَبَيْتُ الْعَنْكَبُوتِ لَوْ
 كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿٤١﴾ إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا
 يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ مِنْ شَيْءٍ ۗ وَهُوَ الْعَزِيزُ
 الْحَكِيمُ ﴿٤٢﴾ وَتِلْكَ الْأَمْثَلُ نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ
 وَمَا يَعْقِلُهَا إِلَّا الْعَالِمُونَ ﴿٤٣﴾ خَلَقَ اللَّهُ السَّمَوَاتِ
 وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ ۗ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً
 لِّلْمُؤْمِنِينَ ﴿٤٤﴾ أَتَلُمُ مَا أُوحِيَ إِلَيْكَ مِنَ
 الْكِتَابِ وَأَقِمِ الصَّلَاةَ ۖ إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَىٰ عَنِ
 الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ ۗ وَذَكَرَ اللَّهُ أَكْبَرُ ۗ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا
 تَصْنَعُونَ ﴿٤٥﴾

و قارون و فرعون و هامان را (نیز هلاک کردیم) و
 به راستی موسی با دلایل روشن نزد آنان آمد، پس
 آنها در زمین سرکشی کردند و پیشی گیرندگان (بر
 خدا) نبودند. ﴿۳۹﴾ آنگاه هر یک از آنها را به
 (کیفر) گنااهش گرفتیم، پس بر بعضی از آنها طوفانی
 از سنگریزه فرستادیم، و بعضی از آنها را صیحه (=
 بانگ مرگبار) فرو گرفت، و بعضی را در زمین فرو
 بردیم، و بعضی را غرق کردیم، و خداوند هر گز به
 آنها ستم نکرد، و لیکن آنها (خود) بر خویشان ستم
 می کردند. ﴿۴۰﴾ مثل کسانی که بجای خدا اولیاء
 (و دوستانی برای خود) بر گزیدند، همچون مثل
 عنکبوت است، که خانه ای (برای خود) برگزیده
 است، و بی گمان سست ترین خانه ها خانه ی
 عنکبوت است، اگر می دانستند. ﴿۴۱﴾ یقیناً خداوند
 هر آنچه را که به جای او می خوانند، می داند، و او
 پیروزمند حکیم است. ﴿۴۲﴾ و این مثالهایی است
 که آنها را برای مردم می زنیم، و جز دانایان آنها را
 در نمی یابند. ﴿۴۳﴾ خداوند آسمانها و زمین را به
 حق آفرید، بی گمان در این نشانه ی (بزرگ) برای
 مؤمنان است. ﴿۴۴﴾ (ای پیامبر!) آنچه را از (این)
 کتاب بر تو وحی شده است تلاوت کن، و نماز را
 بر پا دار، یقیناً نماز (انسان را) از زشتیها و منکر باز
 می دارد، و البته یاد خدا بزرگتر است، و خداوند
 آنچه را انجام می دهید؛ می داند. ﴿۴۵﴾

﴿۴۶﴾ وَلَا تَجْدِلُوا أَهْلَ الْكِتَابِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ
 إِلَّا الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ وَقُولُوا ءَامَنَّا بِالَّذِي أُنزِلَ
 إِلَيْنَا وَأُنزِلَ إِلَيْكُمْ وَإِلَهُنَا وَإِلَهُكُمْ وَاحِدٌ وَنَحْنُ
 لَهُ مُسْلِمُونَ ﴿۴۷﴾ وَكَذَلِكَ أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ
 الْكِتَابَ فَالَّذِينَ ءَاتَيْنَهُمُ الْكِتَابَ يُؤْمِنُونَ
 بِهِ وَمِنْ هَؤُلَاءِ مَنْ يُؤْمِنُ بِهِ وَمَا تَجْحَدُ بِآيَاتِنَا
 إِلَّا الْكَافِرُونَ ﴿۴۸﴾ وَمَا كُنْتَ تَتْلُوا مِنْ قَبْلِهِ مِنْ
 كِتَابٍ وَلَا خَطُّهُ بِيَمِينِكَ إِذَا لَأَرْتَابَ
 الْمُبْطِلُونَ ﴿۴۹﴾ بَلْ هُوَ ءَايَةٌ بَيِّنَةٌ فِي صُدُورِ
 الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ وَمَا تَجْحَدُ بِآيَاتِنَا إِلَّا
 الظَّالِمُونَ ﴿۵۰﴾ وَقَالُوا لَوْلَا أُنزِلَ عَلَيْهِ ءَايَةٌ
 مِنْ رَبِّهِ قُلْ إِنَّمَا الْآيَاتُ عِنْدَ اللَّهِ وَإِنَّمَا أَنَا نَذِيرٌ
 مُبِينٌ ﴿۵۱﴾ أُولَئِكَ يَكْفِهِمْ أَنَا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ
 الْكِتَابَ يُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَرَحْمَةً
 وَذِكْرًا لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿۵۲﴾ قُلْ كَفَىٰ بِاللَّهِ
 بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ شَهِدًا يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ
 وَالْأَرْضِ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا بِالْبَاطِلِ وَكَفَرُوا
 بِاللَّهِ أُولَٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿۵۳﴾

و با اهل کتاب جز به روشی که آن بهتر است مجادله
 نکنید، مگر کسانی از آنان که ستم کردند، و بگویید: «
 به آنچه (از سوی خدا) بر ما نازل شده و آنچه بر شما
 نازل شده، ایمان آورده ایم، و معبود ما و معبود شما یکی
 است، و ما برای او تسلیم هستیم». ﴿۴۶﴾ و این گونه
 کتاب (=قرآن) را بر تو نازل کردیم، پس کسانی که به
 آنها کتاب (آسمانی) دادیم، به آن ایمان می آورند، و از
 همین گروه (مشرکان نیز) کسی است که به آن ایمان می
 آورد، و آیات ما را جز کافران انکار نمی کنند. ﴿۴۷﴾
 و تو (هرگز) پیش از این (قرآن) هیچ کتابی را نمی
 خواندی، و با (دست) راست خود چیزی نمی نوشتی،
 اگر چنین بود، باطل گرایان به شک (و تردید) می
 افتادند. ﴿۴۸﴾ بلکه آن (قرآن) آیات روشنی است که
 در سینه ی کسانی که دانش داده شده اند، جای دارد، و
 آیات ما را جز ستمکاران انکار نمی کنند. ﴿۴۹﴾ و
 گفتند: «چرا نشانه هایی از سوی پروردگارش بر او نازل
 نشده است؟!» (ای پیامبر!) بگو: «همانا نشانه ها (همه) نزد
 خداست (و به فرمان او نازل می شود) و من تنها هشدا
 دهنده ای آشکار هستم». ﴿۵۰﴾ آیا برای آنها کافی
 نیست که همانا ما (این) کتاب (قرآن) را بر تو نازل
 کردیم که (پیوسته) بر آنها تلاوت می شود؟! بی گمان
 در این (قرآن) رحمت و پندی است برای کسانی که
 ایمان می آورند. ﴿۵۱﴾ بگو: «همین بس که خدا میان
 من و شما گواه است، آنچه را در آسمانها و زمین است
 می داند، و کسانی که باطل ایمان آوردند و به خدا
 کافر شدند، اینان زیانکاران (واقعی) هستند» ﴿۵۲﴾

و آنها با شتاب عذاب را از تو طلب می کنند، و اگر موعد مقرر تعیین نشده بود، یقیناً عذاب (الهی) به (سراغ) آنها می آمد، و ناگهان در حالی که نمی دانند به (سراغ) آنها خواهد آمد. ﴿۵۳﴾ و آنها با شتاب عذاب را از تو می طلبند، و بی گمان جهنم به کافران احاطه دارد. ﴿۵۴﴾ روزی که عذاب آنها را از بالای (سر)شان و از زیر پاهایشان در بر می گیرد، و (خداوند به آنها) می فرماید: «بچشید آنچه را انجام می دادید. ﴿۵۵﴾ ای بندگان من که ایمان آورده اید! بی گمان زمین من وسیع است، پس تنها مرا بپرستید». ﴿۵۶﴾ هر کسی چشیده ی مرگ است، سپس به سوی ما باز گردانده می شوید. ﴿۵۷﴾ و کسانی که ایمان آوردند و کارهای شایسته انجام دادند، قطعاً آنها را در غرفه هایی از بهشت جای می دهیم که نهرها در زیر آن جاری است، جاودانه در آن خواهند ماند، چه خوب است پاداش عمل کنندگان. ﴿۵۸﴾ (همان) کسانی که صبر کردند و تنها بر پروردگارشان توکل می کنند. ﴿۵۹﴾ و چه بسیار جنبدگانی که روزی خود را بر دوش نمی گیرند، خداوند به آنها و شما روزی می دهد، و او شنوای داناست. ﴿۶۰﴾ و اگر از آنها بررسی: «چه کسی آسمانها و زمین را آفریده، و خورشید و ماه را مسخر کرده است؟!» البته می گویند: «الله» پس چگونه (از حق) منحرف می شوند؟! ﴿۶۱﴾ خداوند روزی را برای هر کس از بندگانش که بخواهد فراخ می گرداند، و (یا) برایش تنگ می دارد، بی گمان خداوند به همه چیز داناست. ﴿۶۲﴾ و اگر از آنها بررسی: «چه کسی از آسمان آبی را نازل کرد، آنگاه با آن (آب) زمین را بعد از مردنش زنده کرد؟» البته می گویند: «الله» بگو: «حمد و ستایش مخصوص خداوند است» بلکه بیشتر آنها در نمی یابند. ﴿۶۳﴾

وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ وَلَوْلَا أَجَلٌ مُّسَمًّى لَّجَاءَهُمُ الْعَذَابُ وَلَيَأْتِيَنَّهُمْ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿۵۳﴾ يَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ وَإِنَّ جَهَنَّمَ لَمُحِيطَةٌ بِالْكَافِرِينَ ﴿۵۴﴾ يَوْمَ يَغْشَاهُمْ الْعَذَابُ مِنْ فَوْقِهِمْ وَمِنْ تَحْتِ أَرْجُلِهِمْ وَيَقُولُ ذُوقُوا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿۵۵﴾ يِعْبَادِيَ الَّذِينَ ءَامَنُوا إِنَّ أَرْضِي وَاسِعَةٌ فَإِنِّي فَاعِبُدُونِ ﴿۵۶﴾ كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ ثُمَّ إِلَيْنَا تُرْجَعُونَ ﴿۵۷﴾ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُبَوِّئَنَّهُمْ مِنَ الْجَنَّةِ غُرَفًا تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا نِعَمٌ أَجْرُ الْعَمَلِينَ ﴿۵۸﴾ الَّذِينَ صَبَرُوا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿۵۹﴾ وَكَأَيِّنْ مِنْ دَابَّةٍ لَّا تَحْمِلُ رِزْقَهَا اللَّهُ يَرْزُقُهَا وَإِيَّاكُمْ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿۶۰﴾ وَلَئِن سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ فَأَنَّى يُؤْفَكُونَ ﴿۶۱﴾ اللَّهُ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَيَقْدِرُ لَهُ إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿۶۲﴾ وَلَئِن سَأَلْتَهُمْ مَنْ نَزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ مِنْ بَعْدِ مَوْتِهَا لَيَقُولُنَّ اللَّهُ قُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ ﴿۶۳﴾

و این زندگی دنیا (چیزی) جز سرگرمی و بازیچه نیست، و بی تردید اگر می دانستند سرای آخرت همان زندگی (واقعی) است. ﴿۶۴﴾ پس هنگامی که در کشتی سوار شوند، خدا را با اخلاص می خوانند، پس چون (خدا) آنها را (با آوردن) به خشکی نجات داد، باز آنان شرک می آورند. ﴿۶۵﴾ تا آنچه را به آنها داده ایم؛ کفران کنند، و تا (از لذات زندگی دنیا) بهره گیرند، پس به زودی خواهند دانست. ﴿۶۶﴾ آیا ندیدند که همانا ما حرم امنی (برای آنها) قرار دادیم، در حالی که مردم از اطراف آنان ربوده می شوند؟! آیا به باطل ایمان می آورند و به نعمت خدا ناسپاسی می کنند؟! ﴿۶۷﴾ و کیست ستمکارتر از آن کسی که بر خدا دروغ بنهد یا حق را چون به سوی او آید تکذیب کند؟! آیا جایگاه کافران در جهنم نیست؟! ﴿۶۸﴾ و کسانی که در راه ما (کوشش و) جهاد کنند؛ قطعاً به راههای خویش هدایت شان می کنیم، و یقیناً خداوند با نیکو کاران است. ﴿۶۹﴾

سوره روم

به نام خداوند بخشنده مهربان

الم (الف. لام. میم). ﴿۱﴾ رومیان مغلوب شدند. ﴿۲﴾ در نزدیکترین سرزمین، و آنها بعد از مغلوب شدنشان به زودی غالب خواهند شد. ﴿۳﴾ در (ظرف) چند سال؛ پیش از (این پیروزی) و بعد از این (پیروزی) فرمان از آن خداست، و در آن روز مؤمنان شادمان خواهند شد. ﴿۴﴾ به (سبب) یاری خداوند، و (خداوند) هر که را بخواهد یاری می کند، و او پیروزمند مهربان است. ﴿۵﴾

وَمَا هَذِهِ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَهُوٌّ وَلَعِبٌ وَإِنَّ
الدَّارَ الْآخِرَةَ لَهِيَ الْحَيَوَانُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ
﴿٦٤﴾ فَإِذَا رَكَبُوا فِي الْفَلَكِ دَعَوْا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ
الدِّينَ فَلَمَّا نَجَّيْنَهُمْ إِلَى الْبَرِّ إِذَا هُمْ يُشْرِكُونَ ﴿٦٥﴾
لِيَكْفُرُوا بِمَا ءَاتَيْنَاهُمْ وَلِيَتَمَتَّعُوا فَسَوْفَ
يَعْلَمُونَ ﴿٦٦﴾ أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا جَعَلْنَا حَرَمًا ءَامِنًا
وَيُتَخَطَّفُ النَّاسُ مِنْ حَوْلِهِمْ أَفَبِالْبَاطِلِ يُؤْمِنُونَ
وَبِعِمَّةِ اللَّهِ يَكْفُرُونَ ﴿٦٧﴾ وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى
عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُ ءَلَيْسَ
فِي جَهَنَّمَ مَثْوًى لِّلْكَافِرِينَ ﴿٦٨﴾ وَالَّذِينَ جَاهَدُوا
فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا وَإِنَّ اللَّهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ ﴿٦٩﴾

سورة الروم

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْم ﴿١﴾ غُلِبَتِ الرُّومُ ﴿٢﴾ فِي أَدْنَى الْأَرْضِ وَهُمْ
مِن بَعْدِ غَلِبِهِمْ سَيَغْلِبُونَ ﴿٣﴾ فِي بَضْعِ
سِنِينَ ﴿٤﴾ لِلَّهِ الْأَمْرُ مِنْ قَبْلُ وَمِنْ بَعْدُ وَيَوْمَئِذٍ
يَفْرَحُ الْمُؤْمِنُونَ ﴿٥﴾ بِنَصْرِ اللَّهِ يَنْصُرُ
مَنْ يَشَاءُ وَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿٦﴾

وَعَدَ اللَّهُ لَا تُخْلِفُ اللَّهُ وَعَدَهُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٦﴾ يَعْلَمُونَ ظَاهِرًا مِّنَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَهُمْ عَنِ الْآخِرَةِ هُمْ غَافِلُونَ ﴿٧﴾ أُولَٰئِكَ يَتَفَكَّرُونَ فِي أَنفُسِهِمْ ۗ مَا خَلَقَ اللَّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَأَجَلٍ مُّسَمًّى ۗ وَإِنَّ كَثِيرًا مِّنَ النَّاسِ بِلِقَائِ رَبِّهِمْ لَكَافِرُونَ ﴿٨﴾ أُولَٰئِكَ يَسِيرُونَ فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُونَ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ ۚ كَانُوا أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَأَثَارُوا الْأَرْضَ وَعَمَرُوهَا أَكْثَرَ مِمَّا عَمَرُوهَا وَجَاءَتْهُمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ ۗ فَمَا كَانَ اللَّهُ لِيَظْلِمَهُمْ وَلَكِن كَانُوا أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٩﴾ ثُمَّ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا السُّوْءَىٰ ۗ أَن كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ وَكَانُوا بِهَا يَسْتَهْزِءُونَ ﴿١٠﴾ اللَّهُ يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿١١﴾ وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يُبْلِسُ الْمُجْرِمُونَ ﴿١٢﴾ وَلَمْ يَكُن لَّهُمْ مِّنْ شُرَكَائِهِمْ شُفَعَاءُ وَكَانُوا بِشُرَكَائِهِمْ كَافِرِينَ ﴿١٣﴾ وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يُنْفِرُونَ ﴿١٤﴾ فَأَمَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَهُمْ فِي رَوْضَةٍ يُحْبَرُونَ ﴿١٥﴾

خداوند وعده داده است، خداوند هرگز وعده ی خویش را خلاف نمی کند، و لیکن بیشتر مردم نمی دانند. ﴿٦﴾ آنها فقط ظاهری از زندگی دنیا را می دانند، و آنها از آخرت غافلند. ﴿٧﴾ آیا در ضمیر خود نیندیشیده اند که (دریابند) خداوند آسمانها و زمین و آنچه را میان آن دو است؛ جز به حق و (تا) زمان معینی نیافریده است!؟ و بی تردید بسیاری از مردم به دیدار پروردگارشان (در روز قیامت) نا باورند. ﴿٨﴾ آیا در زمین گردش نکردند، تا بنگرند عاقبت کسانی که پیش از آنها بودند؛ چگونه بود!؟ (آنها) نیرمند تر از اینان بودند، و در زمین دگرگونی به وجود آوردند و آن را بیشتر از آنچه (اینان) آبادش کرده اند، آباد کردند، و پیامبرانشان با دلایل روشن به سوی آنها آمدند، پس خداوند بر آن نبود که بر آنها ستم کند، و لیکن (آنها) به خودشان ستم می کردند. ﴿٩﴾ سپس سرانجام کسانی که بدی کردند، بدتر شد، که آیات خدا را تکذیب کردند، و آن را به مسخره می گرفتند. ﴿١٠﴾ خداوند آفرینش را آغاز می کند، سپس آن را باز می گرداند، آنگاه به سوی او باز گردانده می شوید. ﴿١١﴾ و روزی که قیامت بر پا شود، مجرمان نومید شوند. ﴿١٢﴾ و برای آنها از معبودانشان شفیعانی نخواهد بود، و نسبت به معبودانشان (که آنها را همتهای خدا قرار داده بودند) کافر می شوند. ﴿١٣﴾ و روزی که قیامت بر پا شود، آن روز (مردم) از هم جدا می شوند. ﴿١٤﴾ اما کسانی که ایمان آورده اند و کارهای شایسته انجام داده اند، آنان در باغی (از بهشت) شادمان و مسرور خواهند بود. ﴿١٥﴾

و اما کسانی که کافر شدند و آیات ما و دیدار آخرت را تکذیب کردند، پس اینان در عذاب (الهی) احضار شوند. ﴿۱۶﴾ پس خدا را تسبیح گوید؛ هنگامی که شام می‌کنید و هنگامی که صبح می‌کنید. ﴿۱۷﴾ و حمد و ستایش مخصوص اوست، در آسمانها و زمین، و عصرگاهان و هنگامی که ظهر می‌کنید. ﴿۱۸﴾ زنده را از مرده بیرون می‌آورد، و مرده را از زنده بیرون می‌آورد، و زمین را پس از مردنش زنده می‌سازد، و همین گونه (روز قیامت از گورها) بیرون آورده می‌شود. ﴿۱۹﴾ و از نشانه‌های او (این) است که شما را از خاک آفرید، پس ناگاه شما انسانهای (زیادی شدید و در زمین) پراکنده گشتید. ﴿۲۰﴾ و از نشانه‌های او (این) است که همسرانی از جنس خودتان برای شما آفرید؛ تا به آنها آرام گیرید، و در میانتان مودت و رحمت قرار داد، بی گمان در این (امر) نشانه‌های است برای گروهی که تفکر می‌کنند. ﴿۲۱﴾ و از نشانه‌های او آفرینش آسمانها و زمین، و اختلاف زبانهایتان و رنگهایتان است، بی تردید در این نشانه‌های برای دانایان است. ﴿۲۲﴾ و از نشانه‌های او خوابیدن شما در شب و روز است، و تلاش و بهره‌جستن شما از فضل اوست، بی شک در این نشانه‌های است؛ برای گروهی که می‌شنوند. ﴿۲۳﴾ و از نشانه‌های او (این) است که برق را برای بیم و امید به شما نشان می‌دهد، و از آسمان آبی نازل می‌کند، آنگاه زمین را بعد از مردنش به آن (آب) زنده می‌کند؛ بی گمان در این نشانه‌های است؛ برای گروهی که می‌اندیشند. ﴿۲۴﴾

وَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَلِقَاءِ الْآخِرَةِ فَأُولَٰئِكَ فِي الْعَذَابِ مُحْضَرُونَ ﴿١٦﴾ فَسَبِّحْ لِلَّهِ حِينَ تُمْسُونَ وَحِينَ تُصْبِحُونَ ﴿١٧﴾ وَلَهُ الْحَمْدُ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَعَشِيًّا وَحِينَ تُظْهِرُونَ ﴿١٨﴾ تُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَتُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَتُحْيِي الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا ۗ وَكَذَٰلِكَ تُخْرَجُونَ ﴿١٩﴾ وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَكُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ إِذَا أَنْتُمْ بَشَرٌ تَنْتَشِرُونَ ﴿٢٠﴾ وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً ۗ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٢١﴾ وَمِنْ آيَاتِهِ خَلْقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافِ السِّنِّكُمْ وَالْوِلْدَانِكُمْ ۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّلْعَالَمِينَ ﴿٢٢﴾ وَمِنْ آيَاتِهِ مَنَامُكُمْ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَابْتِغَاؤُكُمْ مِّنْ فَضْلِهِ ۗ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَسْمَعُونَ ﴿٢٣﴾ وَمِنْ آيَاتِهِ يُرِيكُمُ الْبَرْقَ خَوْفًا وَطَمَعًا وَيُنزِلُ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَيُحْيِي بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا ۗ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿٢٤﴾

و از نشانه های او (این) است که آسمانها وزمین به فرمانش (بر جای) می ایستند، پس هنگامی که با ندایی شما را از زمین فرار خواند، ناگهان شما خارج می شوید. ﴿۲۵﴾ و از آن اوست هر که در آسمانها وزمین است، و همگی فرمانبردار او هستند. ﴿۲۶﴾ و او کسی است آفرینش را آغاز می کند، سپس آن را باز می گرداند و این (باز گرداندن) بر او آسان تر است، و توصیف برتر در آسمانها و زمین برای اوست، و او پیرزومند حکیم است. ﴿۲۷﴾ (خداوند) برای شما از خودتان مثلی زده است؛ آیا بردگانتان در آنچه به شما روزی دادیم، با شما شریک هستند، تا شما در آن برابر (ویکسان) باشید، همانگونه که شما از (شرکای آزاد) خود بیم دارید از آنها هم بیم داشته باشید؟! این چنین آیات را برای گروهی که تعقل می کنند به روشنی بیان می کنیم. ﴿۲۸﴾ بلکه ستمکاران بدون علم و آگاهی از هوی و هوسهای خود پیروی کردند، پس آن را که خدا گمراه کرده است چه کسی هدایت می کند؟! و برای آنها هیچ یآوری نخواهد بود. ﴿۲۹﴾ پس روی خود را با حق گرایی (و اخلاص) به سوی دین آور، فطرت الهی است، که (خداوند) مردم را بر آن آفریده است، دگرگونی در آفرینش خدا نیست، این است دین استوار، و لیکن بیشتر مردم نمی دانند. ﴿۳۰﴾ به سوی او باز گردید، و از او بترسید، و نماز را بر پا دارید، و از مشرکان نباشید. ﴿۳۱﴾ از کسانی که دین خود را پاره پاره کردند، و فرقه فرقه شدند، و هر گروهی به آنچه نزد خود دارند؛ خوشحالند. ﴿۳۲﴾

وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ تَقُومَ السَّمَاءُ وَالْأَرْضُ بِأَمْرِهِ ثُمَّ إِذَا دَعَاكُمْ دَعْوَةً مِّنَ الْأَرْضِ إِذَا أَنْتُمْ تَخْرُجُونَ ﴿٢٥﴾
 وَ لَهُ مَن فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ كُلُّ لَهُ قَنِينٌ ﴿٢٦﴾ وَ هُوَ الَّذِي يَبْدُؤُا الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ وَ هُوَ أَهْوَنُ عَلَيْهِ ﴿٢٧﴾ وَ لَهُ الْمَثَلُ الْأَعْلَىٰ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَ هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٢٨﴾ ضَرَبَ لَكُمْ مَثَلًا مِّنْ أَنفُسِكُمْ ۖ هَلْ لَّكُمْ مِّنْ مَّا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ مِّنْ شُرَكَاءَ فِي مَا رَزَقْنَاكُمْ فَأَنْتُمْ فِيهِ سَوَاءٌ تَخَافُونَهُمْ كَخِيفَتِكُمْ أَنفُسَكُمْ ۚ كَذَٰلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿٢٩﴾ بَلِ اتَّبَعَ الَّذِينَ ظَلَمُوا أَهْوَاءَهُمْ بِغَيْرِ عِلْمٍ ۖ فَمَنْ يَهْدِي مَنْ أَضَلَّ اللَّهُ وَمَا لَهُمْ مِّنْ نَّاصِرِينَ ﴿٣٠﴾ فَأَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا ۚ فِطْرَتَ اللَّهِ الَّتِي فَطَرَ النَّاسَ عَلَيْهَا ۚ لَا تَبْدِيلَ لِخَلْقِ اللَّهِ ۚ ذَٰلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ وَلَٰكِن أَكْثَرُ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣١﴾ * مُنِيبِينَ إِلَيْهِ وَ اتَّقُوهُ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَلَا تَكُونُوا مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿٣٢﴾ مِّنَ الَّذِينَ فَرَّقُوا دِينَهُمْ وَكَانُوا شِيَعًا ۚ كُلُّ حِزْبٍ بِمَا لَدَيْهِمْ فَرِحُونَ ﴿٣٣﴾

و هنگامی که (رنج و) زبانی به مردم برسد پروردگارش را می خوانند، (و توبه کنان) به سوی او باز می گردند، سپس هنگامی که رحمتی از خودش به آنان بچشاند، ناگاه گروهی از آنان به پروردگارش شرک می آورند. ﴿۳۳﴾ تا به آنچه که به آنها داده ایم؛ کفران کنند، پس (از لذات دنیا) بهره بگیرد، که به زودی خواهید دانست. ﴿۳۴﴾ آیا دلیل محکمی بر آنها نازل کردیم، پس آن (دلیل) از چیزی که با خدا شریک می سازند، سخن می گوید؟! ﴿۳۵﴾ و هنگامی که رحمتی به مردم بچشانیم به آن خوشحال می شوند، و اگر به خاطر اعمالی که انجام داده اند؛ رنج و مصیبتی به آنها برسد، ناگهان مأیوس می شوند. ﴿۳۶﴾ آیا ندیدند که خداوند روزی را برای هر کس که بخواهد فراخ می گرداند، و (یا) تنگ می گیرد؟! بی گمان در این (کشایش و تنگی) نشانه هایی است برای گروهی که ایمان می آورند. ﴿۳۷﴾ پس حق خویشاوندان و مسکینان و در راه ماندگان را بده، این برای کسانی که روی خدا می طلبند؛ بهتر است، و اینانند که رستگارند. ﴿۳۸﴾ و آنچه (به قصد) ربا می دهید تا در اموال مردم فزونی یابد، نزد خدا فزونی نخواهد یافت، و آنچه را (به عنوان) زکات می پردازید که تنها وجه الله را می طلبد (برکت و فزونی می یابد) پس (کسانی که چنین کنند) اینان فزونی یافتگانند. ﴿۳۹﴾ الله همان کسی است که شما را آفرید، آنگاه به شما روزی داد، پس شما را می میراند، آنگاه شما را زنده می کند، آیا هیچ یک از شریکان تان می توانند چیزی از این (کارها) انجام دهند؟! او منزّه و برتر است از آنچه شریک او قرار می دهند. ﴿۴۰﴾ به سبب کارهای که مردم انجام داده اند، فساد در خشکی و دریا آشکار شده است، تا (خداوند) جزای بعضی از آنچه را که انجام داده اند، به آنان بچشاند، باشد که آنان (به سوی حق) باز گردند.

﴿۴۱﴾

وَإِذَا مَسَّ النَّاسَ ضُرٌّ دَعَوْا رَبَّهُمْ مُنِيبِينَ إِلَيْهِ ثُمَّ إِذَا أَدَّاهُمْ مِّنْهُ رَحْمَةً إِذَا فَرِيقٌ مِّنْهُمْ بِرَبِّهِمْ يُشْرِكُونَ ﴿٣٣﴾ لِيَكْفُرُوا بِمَا ءَاتَيْنَاهُمْ فَتَمَتَّعُوا فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿٣٤﴾ أَمْ أَنْزَلْنَا عَلَيْهِمْ سُلْطٰنًا فَهُوَ يَتَكَلَّمُ بِمَا كَانُوا بِهِءَ يُشْرِكُونَ ﴿٣٥﴾ وَإِذَا أَدَّاهُمْ النَّاسَ رَحْمَةً فَرِحُوا بِهَا وَإِنْ تُصِيبْهُمْ سَيِّئَةٌ بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ إِذَا هُمْ يَقْتَضُونَ ﴿٣٦﴾ أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٣٧﴾ فَذٰلِكَ ذَا الْقُرْبَىٰ حَقَّهُ وَالْمِسْكِينَ وَابْنَ السَّبِيلِ ذٰلِكَ خَيْرٌ لِّلَّذِينَ يُرِيدُونَ وَجْهَ اللَّهِ وَأَوْلٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٣٨﴾ وَمَا ءَاتَيْنٰكُمْ مِّن رَّبًّا لِّيرْبُوْا فِيْ اَمْوَالِ النَّاسِ فَلَا يَرْبُوْا عِنْدَ اللَّهِ وَمَا ءَاتَيْنٰكُمْ مِّن زَكٰوةٍ تَرِيْدُونَ وَجْهَ اللَّهِ فَاَوْلٰئِكَ هُمُ الْمُضْعِفُونَ ﴿٣٩﴾ اَللّٰهُ الَّذِي خَلَقَكُمْ ثُمَّ رَزَقَكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يُحْيِيكُمْ هَلْ مِنْ شُرَكَائِكُمْ مَّنْ يَفْعَلُ مِّنْ ذٰلِكُمْ مِّنْ شَيْءٍ سُبْحٰنَهُ وَتَعَالٰى عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٤٠﴾ ظَهَرَ الْفَسَادُ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ بِمَا كَسَبَتْ اَيْدِي النَّاسِ لِيُذِيقَهُمْ بَعْضَ الَّذِي عَمِلُوْا لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٤١﴾

(ای پیامبر!) بگو: «در زمین سیر کنید، پس بنگرید عاقبت کسانی که پیش از این بودند؛ چگونه بود، بیشتر آنها مشرک بودند. ﴿۴۲﴾ پس روی خود را به آیین پایدار بیاور، پیش از آن که روزی فرا رسد که برایش هیچ بازگشتی از (سوی) خداوند نیست، آن روز (مردم) متفرق شوند. ﴿۴۳﴾ کسی که کفر ورزد، پس کفرش بر زیان (خود) اوست، و کسی که کار شایسته انجام دهد، پس برای خودشان آماده می سازند. ﴿۴۴﴾ تا (خداوند) کسانی را ایمان آورده اند و کارهای شایسته انجام داده اند از فضل خود پاداش دهد، بی گمان او کافران را دوست نمی دارد. ﴿۴۵﴾ و از نشانه های (عظمت) او آن است که بادهای مژده دهنده را می فرستد، و تا از رحمت خود به شما بچشانند، و تا کشتیها به فرمان او حرکت کنند، و تا از فضل او (روزی) بجویند، و باشد که سپاس گویند. ﴿۴۶﴾ و به راستی پیش از تو پیامبرانی را به سوی قومشان فرستادیم، پس با دلایل روشن نزدشان آمدند، آنگاه از کسانی که گناه کردند، انتقام گرفتیم، (و مؤمنان را یاری دادیم) و یاری دادن مؤمنان بر (عهده ی) ما بود. ﴿۴۷﴾ الله همان کسی است که بادهای را می فرستد، آنگاه ابرها را به حرکت در می آورد، سپس آن (ابرها) را در آسمان آن گونه که بخواهد می گستراند، و آن را پاره پاره می گرداند، پس می بینی که دانه های باران از لابه لای آن خارج می شود. پس هنگامی که این (باران حیات بخش) را به هر کس از بندگانش که بخواهد برساند، ناگهان آنان خوشحال می شوند. ﴿۴۸﴾ و اگر چه پیش از آن که (باران رحمت) بر آنان نازل شود؛ مأیوس بودند. ﴿۴۹﴾ پس به آثار رحمت خدا بنگر که چگونه زمین را بعد از مردنش زنده می کند، یقیناً این (خداوند) زنده کننده ی مردگان است، و او بر همه چیز تواناست. ﴿۵۰﴾

قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلُ كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُشْرِكِينَ ﴿٤٢﴾ فَأَقَمَرُ وَجْهَكَ لِلدِّينِ الْقَئِيمِ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا مَرَدَّ لَهُ مِنَ اللَّهِ يَوْمَئِذٍ يُصَدِّعُونَ ﴿٤٣﴾ مَنْ كَفَرَ فَعَلَيْهِ كُفْرُهُ ۖ وَمَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلَا نَفْسِهِمْ يُمَهِّدُونَ ﴿٤٤﴾ لِيَجْزِيَ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنْ فَضْلِهِ ۗ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْكَافِرِينَ ﴿٤٥﴾ وَمِنْ ءَايَاتِهِ أَنْ يُرْسِلَ الرِّيَّاحَ مُبَشِّرَاتٍ وَلِيُذِيقَكُمْ مِنْ رَحْمَتِهِ وَلِتَجْرِيَ الْفُلُكُ بِأَمْرِهِ ۗ وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ ۗ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٤٦﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ رُسُلًا إِلَىٰ قَوْمِهِمْ فَجَاءَهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَأَنْتَقَمْنَا مِنَ الَّذِينَ أَجْرُمُوا ۖ وَكَانَ حَقًّا عَلَيْنَا نَصْرُ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٤٧﴾ اللَّهُ الَّذِي يُرْسِلُ الرِّيَّاحَ فَتُثِيرُ سَحَابًا فَيَبْسُطُهُ فِي السَّمَاءِ كَيْفَ يَشَاءُ ۖ وَيَجْعَلُهُ كِسْفًا فَنَزِلُ الْوَدْقَ خَارجًا مِنْ خَلِيلِهِ ۗ فَإِذَا أَصَابَ بِهِ ۖ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ ۗ إِذَا هُمْ يَسْتَبْشِرُونَ ﴿٤٨﴾ وَإِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلِ أَنْ يُنَزَّلَ عَلَيْهِمْ مِنْ قَبْلِهِ لَمُبْلِسِينَ ﴿٤٩﴾ فَانظُرْ إِلَىٰ ءَاثَرِ رَحْمَتِ اللَّهِ كَيْفَ تَحْيِي الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا ۗ إِنَّ ذَٰلِكَ لَمُحْيِ الْمَوْتَىٰ ۗ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٥٠﴾

وَلَيْنَ أَرْسَلْنَا رِيحًا فَرَأَوْهُ مُصَفَّرًا لَّظَلُّوا مِنْ بَعْدِهِ
يَكْفُرُونَ ﴿٥١﴾ فَإِنَّكَ لَا تَسْمَعُ الْمَوْتَى وَلَا تَسْمَعُ الصَّمَرَ
الدُّعَاءَ إِذَا وَلَّوْا مُدْبِرِينَ ﴿٥٢﴾ وَمَا أَنْتَ بِهَادٍ الْعَمَى عَنِ
صَلَاتِهِمْ إِن تَسْمَعُ إِلَّا مَنْ يُؤْمِنُ بِحَايَتِنَا فَهُمْ مُسْلِمُونَ
﴿٥٣﴾ * اللَّهُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ ضَعْفٍ ثُمَّ جَعَلَ مِنْ بَعْدِ
ضَعْفٍ قُوَّةً ثُمَّ جَعَلَ مِنْ بَعْدِ قُوَّةٍ ضَعْفًا وَشَيْبَةً يَخْلُقُ مَا
يَشَاءُ ۗ وَهُوَ الْعَلِيمُ الْقَدِيرُ ﴿٥٤﴾ وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ
يُقَسِّمُ الْأَجْرَ مِمَّا لَبِثُوا غَيْرَ سَاعَةٍ كَذَلِكَ كَانُوا
يُؤْفَكُونَ ﴿٥٥﴾ وَقَالَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ وَالْإِيمَانَ لَقَدْ
لَبِثْنَا فِي كِتَابِ اللَّهِ إِلَى يَوْمِ الْبَعْثِ فَهَذَا يَوْمَ الْبَعْثِ
وَلَكِنَّا كُنَّا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٥٦﴾ فَيَوْمَئِذٍ لَا يَنْفَعُ
الَّذِينَ ظَلَمُوا مَعذِرَتُهُمْ وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ ﴿٥٧﴾
وَلَقَدْ ضَرَبْنَا لِلنَّاسِ فِي هَذَا الْقُرْآنِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ وَلَئِنْ
جِئْتَهُمْ بِبَيِّنَاتٍ لَيَقُولَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا
مُبْطِلُونَ ﴿٥٨﴾ كَذَلِكَ يَطْبَعُ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِ الَّذِينَ
لَا يَعْلَمُونَ ﴿٥٩﴾ فَأَصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ ۗ وَلَا
يَسْتَخْفَنَّكَ الَّذِينَ لَا يُؤْفَنُونَ ﴿٦٠﴾

و اگر بادی بفرستیم (گرم و سوزان) آنگاه آن (کشتزارها) را
زرد شده ببینند، (مایوس شده، و) پس از آن ناسپاس می
شوند. ﴿٥١﴾ پس (ای پیامبر!) تو نمی توانی (سخنت را) به
(گوش) مردگان بشنوانی، و نمی توانی کران را هنگامی که
پشت کنان روی می گردانند؛ سخن (و ندای خود را)
بشنوانی. ﴿٥٢﴾ و تو نمی توانی کوران را از گمراهی شان
(باز گردانی و) هدایت کنی، تو تنها می توانی (سخن خود
را) به کسانی بشنوانی که به آیات ما ایمان دارند، پس آنها
(در برابر حق) تسلیم شدگان هستند. ﴿٥٣﴾ الله همان کسی
است که شما رانانان آفرید، سپس بعد از ناتوانی، قوت
بخشید، و آنگاه بعد از قوت ناتوانی و پیری قرار داد، هر چه
بخواهد می آفریند، و او دانای تواناست. ﴿٥٤﴾ و روزی که
قیامت بر پا شود، مجرمان سوگند یاد می کنند که جز ساعتی
(در دنیا) درنگ نکردند! (آری) این گونه (از حقیقت و راه
حق) باز گردانده می شوند. ﴿٥٥﴾ و کسانی که دانش و
ایمان داده شده اند، گویند: «به راستی شما به فرمان کتاب
خدا (لوح محفوظ) تا روز رستاخیز درنگ کردید، پس این
روز رستاخیز است، لیکن شما نمی دانستید». ﴿٥٦﴾ پس آن
روز کسانی که ستم کردند؛ عذر خواهی شان سودی ندارد و
به آنان مهلت (توبه) داده نخواهد شد. ﴿٥٧﴾ به راستی برای
مردم در این قرآن از هر گونه مثلی آوردیم، و اگر نشانه ای
برای آنان بیاوری، البته کسانی که کافر شدند، گویند: «شما
جز بیهوده گویان نیستید». ﴿٥٨﴾ این گونه خداوند بر دلهای
کسانی که نمی دانند، مهر می نهد. ﴿٥٩﴾ پس (ای پیامبر
گرامی!) صبر پیشه کن، بی گمان وعده ی خدا حق است، و
هرگز کسانی که یقین ندارند تو را سبکسر نگردانند. ﴿٦٠﴾

سورة لقمان

سورة لقمان

بسم الله الرحمن الرحيم

به نام خداوند بخشنده مهربان

الْم ۝ تِلْكَ ءَايَاتُ الْكِتَابِ الْحَكِيمِ ۝ هُدًى
 وَرَحْمَةً لِّلْمُحْسِنِينَ ۝ الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ
 وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ ۝
 أُولَٰئِكَ عَلَىٰ هُدًى مِّن رَّبِّهِمْ ۗ وَأُولَٰئِكَ هُمُ
 الْمُفْلِحُونَ ۝ وَمِنَ النَّاسِ مَن يَشْتَرِي لَهْوَ
 الْحَدِيثِ لِيُضِلَّ عَن سَبِيلِ اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ
 وَيَتَّخِذَهَا هُزُوًا ۚ أُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ ۝
 وَإِذَا تُلِيَتْ عَلَيْهِ ءَايَاتُنَا وَوَلَّىٰ مُسْتَكْبِرًا كَأَن لَّمْ
 يَسْمَعْهَا كَأَن فِيٓ أُذُنَيْهِ وَقْرًا ۖ فَبَثَّرَهُ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ۝
 إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ هُمْ جَنَّاتُ
 النَّعِيمِ ۝ خَالِدِينَ فِيهَا وَعَدَّ اللَّهُ حَقًّا وَهُوَ الْعَزِيزُ
 الْحَكِيمُ ۝ خَلَقَ السَّمَوَاتِ بِغَيْرِ عَمَدٍ تَرَوْنَهَا
 وَالْقَىٰ فِي الْأَرْضِ رَوَاسِيَ أَن تَمِيدَ بِكُمْ وَيَتَّٰ فِيهَا
 مِن كُلِّ دَابَّةٍ ۚ وَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَنْبَتْنَا فِيهَا
 مِن كُلِّ زَوْجٍ كَرِيمٍ ۝ هَذَا خَلْقُ اللَّهِ فَأَرُونِي
 مَاذَا خَلَقَ الَّذِينَ مِن دُونِهِ ۚ بَلِ الظَّالِمُونَ فِي ضَلٰلٍ

مُبِينٍ ۝

الم (الف. لام. میم). ﴿۱﴾ این آیات کتاب حکیم است.
 ﴿۲﴾ هدایت و رحمت برای نیکوکاران است. ﴿۳﴾
 کسانی که نماز را بر پا می دارند، و زکات را می
 پردازند، و آنها به آخرت یقین دارند. ﴿۴﴾ اینان از
 جانب پروردگارشان بر هدایت هستند، و اینان رستگارانند.
 ﴿۵﴾ و از مردم کسی هست که سخنان بیهوده را می
 خرد؛ تا به نادانی (مردم را) از راه خدا گمراه سازد، و آن
 (آیات) را به ریخشد می گیرد، اینان برای شان عذاب
 خوار کننده است. ﴿۶﴾ و هنگامی که آیات ما براو
 خوانده شود، تکبر کنان روی می گرداند، گویی که آن
 را نشنیده است، گویی در گوشه‌های سنگینی است، پس
 او را به عذابی دردناک بشارت ده. ﴿۷﴾ بی گمان
 کسانی که ایمان آوردند و کارهای شایسته انجام دادند،
 برای آنها باغهای پر نعمت (بهشت) است. ﴿۸﴾ جاودانه
 در آن خواهند ماند، وعده ی خداوند راست است، و او
 پیروزمند حکیم است. ﴿۹﴾ (خداوند) آسمانها را بدون
 ستون آفرید که می بینید، و در زمین کوه های استوار
 افکند تا شما را نلرزاند، و از هر گونه جنبنده ای در آن
 بپراکند، و از آسمان آبی نازل کردیم، آنگاه در آن (زمین)
 هر جفت (گیاه) پر ارزش (و نیکو) رویانیدیم.
 ﴿۱۰﴾ این آفرینش خداوند است، پس به من نشان دهید
 کسانی که غیر او هستند، چه چیزی را آفریده اند؟! بلکه
 ستمکاران در گمراهی آشکاری هستند. ﴿۱۱﴾

و به راستی به لقمان حکمت دادیم، (و به او گفتیم) که :
 شکر خدا را به جای آور؛ و هر کس شکر کند تنها به سود
 خود شکر کرده است، و هر کس که کفران کند، پس بی
 تردید خداوند بی نیاز ستوده است. ﴿۱۲﴾ (به یاد آور)
 هنگامی را که لقمان به فرزندش در حالی که او را پند می
 داد، گفت : «ای پسرک من! به خدا شرک نیاور، بی گمان
 شرک، ستم بزرگی است. ﴿۱۳﴾ و به انسان درباره ی پدر و
 مادرش سفارش کردیم، مادرش او را با ناتوانی روی ناتوانی
 حمل کرد، و از شیر باز گرفتنش در دو سال است، (آری،
 سفارش کردیم) که برای من و برای پدر و مادرت شکر به
 جای آور که باز گشت (همه ی شما) به سوی من است.
 ﴿۱۴﴾ و اگر آن دو (مشرک باشند و) تلاش کنند که تو
 چیزی را که به آن علم نداری شریک من قرار دهی، پس از
 آنان اطاعت نکن، و در دنیا با آنان به شایستگی رفتار کن، و
 از راه کسی پیروی کن که (توبه کنان) به سوی من باز آمده
 است، سپس باز گشت (همه ی شما) به سوی من است، آنگاه
 شما را از آنچه انجام می دادید؛ آگاه می کنم. ﴿۱۵﴾ ای
 پسرک من! اگر (عمل نیک یا بد) به اندازه سنگینی دانه ی
 خردل باشد، آنگاه در درون تخته سنگی یا در آسمانها یا در
 زمین باشد، خداوند آن را (در روز قیامت برای حساب) می
 آورد، بی گمان خداوند باریک بین آگاه است. ﴿۱۶﴾ ای
 پسرک من! نماز را بر پا دار، و امر به معروف کن و نهی از
 منکر کن، و بر هر آنچه به تو برسد صبر کن، بی تردید این
 از کارهای سترگ است. ﴿۱۷﴾ و با بی اعتنایی از مردم روی
 مگردان، و مغرورانه در زمین راه مرو، بی گمان خداوند هیچ
 متکبر فخروشی را دوست ندارد. ﴿۱۸﴾ و در راه رفتنت
 اعتدال را رعایت کن، و از صدای خود بکا (و هرگز فریاد
 زن) زیرا زشت ترین صداها؛ صدای خران است. ﴿۱۹﴾

وَلَقَدْ آتَيْنَا لُقْمَانَ الْحِكْمَةَ أَنْ اشْكُرْ لِلَّهِ ۚ وَمَنْ
 يَشْكُرْ فَإِنَّمَا يَشْكُرُ لِنَفْسِهِ ۗ وَمَنْ كَفَرَ فَإِنَّ اللَّهَ
 غَنِيٌّ حَمِيدٌ ﴿۱۲﴾ وَإِذْ قَالَ لُقْمَانُ لِابْنِهِ وَهُوَ
 يَعِظُهُ يَا بُنَيَّ لَا تُشْرِكْ بِاللَّهِ ۚ إِنَّ الشِّرْكَ لَظُلْمٌ
 عَظِيمٌ ﴿۱۳﴾ وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ حَمَلَتْهُ أُمُّهُ
 وَهَنًا عَلَىٰ وَهْنٍ وَفَصَّلُهَا فِي عَامَيْنِ أَنْ اشْكُرْ لِي
 وَلِوَالِدَيْكَ إِلَىٰ الْمَصِيرِ ﴿۱۴﴾ وَإِنْ جَاهَدَاكَ عَلَىٰ
 أَنْ تُشْرِكَ بِي مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ فَلَا تُطِعْهُمَا ۗ
 وَصَاحِبُهُمَا فِي الدُّنْيَا مَعْرُوفًا ۗ وَاتَّبِعْ سَبِيلَ مَنْ
 أَنَابَ إِلَيَّ ۚ ثُمَّ إِلَيَّ مَرْجِعُكُمْ فَأُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ
 تَعْمَلُونَ ﴿۱۵﴾ يَا بُنَيَّ إِنَّهَا إِنْ تَكُ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِّنْ
 حَرْدَلٍ فَتَكُنْ فِي صَخْرَةٍ أَوْ فِي السَّمَوَاتِ أَوْ فِي
 الْأَرْضِ يَأْتِ بِهَا اللَّهُ ۚ إِنَّ اللَّهَ لَطِيفٌ خَبِيرٌ ﴿۱۶﴾ يَا بُنَيَّ
 أَقِمِ الصَّلَاةَ ۖ وَأْمُرْ بِالْمَعْرُوفِ وَانْهَ عَنِ الْمُنْكَرِ
 وَأَصْبِرْ عَلَىٰ مَا أَصَابَكَ ۚ إِنَّ ذَٰلِكَ مِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ
 ﴿۱۷﴾ وَلَا تَصْعَقْ خَدَّكَ لِلنَّاسِ وَلَا تَمَسْ فِي
 الْأَرْضِ مَرَحًا ۚ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ ﴿۱۸﴾
 وَأَقِصِدْ فِي مَسْيِكَ ۖ وَأَغْضُضْ مِنْ صَوْتِكَ ۚ إِنَّ أَنْكَرَ
 الْأَصْوَاتِ لَصَوْتُ الْحَمِيرِ ﴿۱۹﴾

آیا ندیدید که خداوند آنچه را که در آسمانها و آنچه را که در زمین است؛ مسخر شما کرده است، و نعمتهای خود را آشکار و پنهان (بطور فراوان) بر شما ارزانی داشته است؟! و از مردم کسی هست که بدون هیچ دانش و هدایت و کتاب روشنگری درباره ی خدا مجادله می کند. ﴿۲۰﴾ و هنگامی که به آنان گفته شود: «از آنچه خدا نازل کرده است؛ پیروی کنید» گویند: «(نه) بلکه ما از چیزی پیروی می کنیم که نیاکان خود را بر آن یافتیم». آیا حتی اگر شیطان آنان را به سوی عذاب (آتش) سوزان دعوت کند (باز هم از آنها پیروی می کنند؟! ﴿۲۱﴾ و کسی که روی خویش را تسلیم خدا کند در حالی که نیکوکار باشد، به راستی به دستگیره ی محکمی چنگ زده است، و سرانجام (همه ی) کارها به سوی خداست. ﴿۲۲﴾ و کسی که کافر شود، پس کفر او تو را غمگین نسازد، بازگشت (همه ی) آنان به سوی ماست، پس آنان را از آنچه انجام داده اند؛ آگاه خواهیم کرد، بی تردید خداوند به آنچه درون سینه هاست؛ دانا است. ﴿۲۳﴾ آنها را اندکی (از متاع دنیا) بهرمند می کنیم، سپس آنها را به (تحمل) عذاب سختی ناگزیر سازیم. ﴿۲۴﴾ و اگر از آنها بپرسی: «چه کسی آسمانها و زمین را آفرید؟!» مسلماً می گویند: «الله». بگو: «حمد و ستایش مخصوص خداوند است» بلکه بیشتر آنها نمی دانند. ﴿۲۵﴾ آنچه در آسمانها و زمین است از آن خداست، بی گمان خداوند است که بی نیاز ستوده است. ﴿۲۶﴾ و اگر (همه ی) درختان روی زمین قلم شود، و دریا (مرکب گردد) و هفت دریای دیگر به مدد آن بیابند، سخنان خدا پایان نمی یابد، بی تردید خداوند پیروزمند حکیم است. ﴿۲۷﴾ آفرینش و برانگیختن (همه ی) شما (در روز قیامت) جز مانند (آفرینش و زنده کردن) یک تن بیش نیست، بی گمان خداوند شنوای بیناست. ﴿۲۸﴾

أَلَمْ تَرَوْا أَنَّ اللَّهَ سَخَّرَ لَكُمْ مَّا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَأَسْبَغَ عَلَيْكُمْ نِعْمَهُ ظَهْرَةً وَبَاطِنَةً وَمَنْ النَّاسِ مَنْ يُجَادِلُ فِي اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَلَا هُدًى وَلَا كِتَابٍ مُنِيرٍ ﴿٢٠﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ مَّا أَنْزَلَ اللَّهُ قَالُوا بَلْ نَنْتَبِعُ مَا وَجَدْنَا عَلَيْهِ آبَاءَنَا أَوَلَوْ كَانَ الشَّيْطَانُ يَدْعُوهُمْ إِلَىٰ عَذَابِ السَّعِيرِ ﴿٢١﴾ وَمَنْ يُسَلِّمْ وَجْهَهُ إِلَى اللَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَىٰ وَإِلَى اللَّهِ عَنقَبَةُ الْأُمُورِ ﴿٢٢﴾ وَمَنْ كَفَرَ فَلَا تَحْزُنكَ كُفْرُهُ إِلَيْنَا مَرْجِعُهُمْ فَنُنَبِّئُهُمْ بِمَا عَمِلُوا إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٢٣﴾ نُمَتِّعُهُمْ قَلِيلًا ثُمَّ نَضْطَرُّهُمْ إِلَىٰ عَذَابٍ غَلِيظٍ ﴿٢٤﴾ وَلَئِنْ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ قُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٢٥﴾ اللَّهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ ﴿٢٦﴾ وَلَوْ أَنَّمَا فِي الْأَرْضِ مِنْ شَجَرَةٍ أَقْلَمٌ وَالْبَحْرُ يَمُدُّهُ مِنْ بَعْدِهِ سَبْعَةُ أَنْحَارٍ مَا نَفَذْتَ كَلِمَتُ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٢٧﴾ مَّا خَلَقَكُمْ وَلَا بَعَثَكُمْ إِلَّا كَنَفْسٍ وَاحِدَةٍ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ ﴿٢٨﴾

آیا ندیدی که خداوند شب را در روز داخل می کند، و روز را در شب داخل می گرداند، و خورشید و ماه را مسخر کرده که هر یک تا زمانی معین در حرکت است، و یقیناً خداوند به آنچه انجام می دهد؛ آگاه است. ﴿۲۹﴾ این بدان (سبب) است که خداوند حق است، و همانا آنچه به جز او می خوانند؛ باطل است، و همانا خداوند است که بلند مرتبه ی بزرگ است. ﴿۳۰﴾ آیا ندیدی که کشتی به (فرمان و) نعمت خدا در دریا حرکت می کند، تا (خداوند) بخشی از نشانه های خود را به شما نشان دهد؟! بی گمان در این برای هر شکیبای سپاسگزار نشانه هایی است. ﴿۳۱﴾ و هنگامی که (در دریا) موجی همچون سایه بان آنها را بپوشاند، خدا را با اخلاص می خوانند، پس چون آنها را (با آوردن) به خشکی نجات داد، آنگاه بعضی از آنان راه اعتدال را پیش می گیرند. (و بر ایمان و عهد خود می مانند، در حالی که بعضی دیگر راه کفر را پیش می گیرند) و آیات ما را هیچ کس جز پیمان شکنان ناسپاس؛ انکار نمی کند. ﴿۳۲﴾ ای مردم! از پروردگارتان بپرهیزید، و از روزی بترسید که نه پدر کیفر فرزندش را به عهده می گیرید، و نه فرزند چیزی از کیفر (اعمال) پدرش را عهده دار می شود، یقیناً وعده خداوند حق است، پس زندگی دنیا شما را نفریبد، و (شیطان) فریبکار شما را نسبت به خدا نفریبد. ﴿۳۳﴾ بی گمان علم (زمان) قیامت نزد خداست، و (او) باران را نازل می کند، و آنچه را که در رحمهاست می داند، و هیچ کس نمی داند فردا چه چیز به دست می آورد، و هیچ کس نمی داند که در کدام سرزمین می میرد، یقیناً خداوند دانای آگاه است. ﴿۳۴﴾

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يُوَلِّجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُوَلِّجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِي إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى وَأَنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿۲۹﴾
 ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ وَأَنَّ مَا يَدْعُونَ مِن دُونِهِ الْبَطْلُ وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ ﴿۳۰﴾ أَلَمْ تَرَ أَنَّ الْفُلْكَ تَجْرِي فِي الْبَحْرِ بِنِعْمَتِ اللَّهِ لِيُرِيكُمْ مِّنْ آيَاتِهِ ۚ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ ﴿۳۱﴾
 وَإِذَا غَشِيَهُمْ مَّوْجٌ كَالظُّلَلِ دَعَوْا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ فَلَمَّا نَجَّاهُمْ إِلَى الْبَرِّ فَمِنْهُمْ مُّقْتَصِدٌ وَمَا يَجْحَدُ بِآيَاتِنَا إِلَّا كُلُّ خَتَّارٍ كَفُورٍ ﴿۳۲﴾ يَتَأْتِيهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ وَأَخْشَوْا يَوْمًا لَا تَجْزِي وَالِدٌ عَن وَلَدِهِ وَلَا مَوْلُودٌ هُوَ جَازٍ عَن وَالِدِهِ شَيْعًا ۚ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ فَلَا تَغُرَّنَّكُمُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا وَلَا يَغُرَّنَّكُم بِاللَّهِ الْغُرُورُ ﴿۳۳﴾ إِنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ وَيُنزِلُ الْغَيْثَ وَيَعْلَمُ مَا فِي الْأَرْحَامِ وَمَا تَدْرِي نَفْسٌ مَّاذَا تَكْسِبُ غَدًا وَمَا تَدْرِي نَفْسٌ بِأَيِّ أَرْضٍ تَمُوتُ ۚ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ ﴿۳۴﴾

سورة السجدة

سورة سجده

بسم الله الرحمن الرحيم

به نام خداوند بخشنده مهربان

۱ تَنْزِيلُ الْكِتَابِ لَا رَيْبَ فِيهِ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ
 ۲ أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ بَلْ هُوَ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ لِتُنذِرَ
 قَوْمًا مَّا أَتَتْهُمْ مِنْ نَذِيرٍ مِّن قَبْلِكَ لَعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ ۳
 اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ
 أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَى عَلَى الْعَرْشِ ۗ مَا لَكُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ
 وَلِيٍّ وَلَا شَفِيعٍ ۗ أَفَلَا تَتَذَكَّرُونَ ۴ يُدَبِّرُ الْأَمْرَ مِنَ
 السَّمَاءِ إِلَى الْأَرْضِ ثُمَّ يَعْرُجُ إِلَيْهِ فِي يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُ
 أَلْفَ سَنَةٍ مِّمَّا تَعُدُّونَ ۵ ذَلِكَ عَنَّمِ الْغِيبِ
 وَالشَّهَادَةِ الْعَزِيزِ الرَّحِيمِ ۶ الَّذِي أَحْسَنَ كُلَّ شَيْءٍ
 خَلْقَهُ ۗ وَبَدَأَ خَلْقَ الْإِنْسَانِ مِنْ طِينٍ ۷ ثُمَّ جَعَلَ
 نَسْلَهُ مِنْ سُلَالَةٍ مِّن مَّاءٍ مَّهِينٍ ۸ ثُمَّ سَوَّاهُ وَنَفَخَ فِيهِ
 مِنْ رُوحِهِ ۗ وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَرَ وَالْأَفْئِدَةَ ۙ
 قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ ۹ وَقَالُوا أَإِذَا ضَلَلْنَا فِي
 الْأَرْضِ أَإِنَّا لَفِي خَلْقٍ جَدِيدٍ ۚ بَلْ هُمْ بِلِقَاءِ رَبِّهِمْ
 كَفِرُونَ ۱۰ قُلْ يَتَوَفَّنُكُمْ مَلِكُ الْمَوْتِ الَّذِي وُكِّلَ
 بِكُمْ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ تُرْجَعُونَ ۱۱

الم (الف . لام . میم) ﴿۱﴾ نازل شدن (این) کتاب، که در آن
 هیچ شکی نیست، از سوی پروردگار جهانیان است. ﴿۲﴾ آیا
 می گویند: «(محمد) آن را به دروغ بافته است؟» (نه) بلکه
 آن حق است، از جانب پروردگار توست، تا هشدار دهی قومی
 را که پیش از تو هشدار دهنده ای برای شان نیامده است،
 شاید هدایت شوند. ﴿۳﴾ الله کسی است که آسمانها و زمین
 و آنچه را میان آنهاست در شش روز آفرید، سپس بر عرش
 قرار گرفت، شما را جز او هیچ کار ساز و شفیع نیست، آیا
 پند نمی گیرید؟! ﴿۴﴾ کار (جهان هستی) را از آسمان تا
 زمین تدبیر می کند، سپس در روزی که مقدار آن هزار سال
 از سالهایی است که شما می شمارید؛ به سوی او بالا می رود.
 ﴿۵﴾ این (توصیف) دانای پنهان و آشکار، پیروزمند مهربان
 است. ﴿۶﴾ (همان) کسی که هر چه را آفرید به نیکوترین
 (وجه) آفرید، و آفرینش انسان را از گل آغاز کرد. ﴿۷﴾
 سپس نسل او را از عصاره ای از آب نا چیز پدید آورد. ﴿۸﴾
 آنگاه (اندام) او را سامان داد، و از روح خود در آن دمید، و
 برای شما گوش و چشمها و دلها قرار داد، چه اندک سپاس
 می گزارید. ﴿۹﴾ و (کافران) گفتند: «آیا هنگامی که (مردیم
 و) در زمین نا پدید شدیم، آیا در آفرینش تازه ای خواهیم
 بود؟!» بلکه آنان به دیدار پروردگارشان کافرنند. ﴿۱۰﴾ (ای
 پیامبر!) بگو: «فرشته ی مرگ که بر شما گماشته شده؛ جانتان
 را می گیرد، سپس به سوی پروردگارتان باز گردانده می
 شوید» ﴿۱۱﴾

و اگر بینی مجرمان را هنگامی که در پیشگاه پروردگارشان سرهایشان به زیر افکنده اند، (گویند:) «پروردگارا! دیدیم، و شنیدیم، پس ما را بازگردان تا کار شایسته ای انجام دهیم، بی گمان ما (به قیامت) یقین داریم» ﴿۱۲﴾ و اگر می خواستیم به هر کس هدایتش را می دادیم، ولیکن سخن (و وعده ی) من حق است که جهنم را از جنیان و آدمیان همگی پر می کنم. ﴿۱۳﴾ پس به کیفر آن که دیدار امروztان را فراموش کردید، (عذاب را) بچشید، بی گمان ما (نیز) شما را فراموش کردیم. و عذاب جاودان را بخاطر اعمالی که انجام می دادید؛ بچشید. ﴿۱۴﴾ تنها کسانی به آیات ما ایمان می آورند که چون به آن پند داده شوند، سجده کنان (به زمین) افتند، و پروردگارشان را به پاکی بستانند، و آنان تکبر نمی کنند. ﴿۱۵﴾ پهلوهایشان از بسترها (در دل شب) دور می شود، پروردگارشان را با بیم و امید می خوانند، و از آنچه به آنها روزی داده ایم انفاق می کنند. ﴿۱۶﴾ پس هیچ کس نمی داند چه پاداشها (ی عظیمی) که مایه ی روشنی چشمهاست برای آنها نهفته شده است، به؛ (پاس) آنچه که (در دنیا) انجام می دادند. ﴿۱۷﴾ آیا کسی که مؤمن است همچون کسی است که فاسق است؟! (نه) هرگز برابر نیستند. ﴿۱۸﴾ اما کسانی که ایمان آوردند و کارهای شایسته انجام دادند، پس برای آنها باغهای بهشت جاویدان خواهد بود، (این به عنوان) محل پذیرایی (از آنها) است؛ به پاداش آنچه که انجام می دادند. ﴿۱۹﴾ و اما کسانی که فاسق شدند، پس جایگاهشان آتش (جهنم) است، هر گاه که بخواهند از آن خارج شوند، به آن باز گردانده شوند، و به آنها گفته شود: «بچشید عذاب آتشی را که آن را تکذیب می کردید».

﴿۲۰﴾

وَلَوْ تَرَىٰ إِذِ الْمَجْرُمُونَ نَاكِسُوا رُءُوسِهِمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ رَبَّنَا أَبْصَرْنَا وَسَمِعْنَا فَارْجِعْنَا نَعْمَلْ صَالِحًا إِنَّا مُوقِنُونَ ﴿۱۲﴾ وَلَوْ شِئْنَا لَآتَيْنَا كُلَّ نَفْسٍ هُدًىٰ وَلَٰكِن حَقَّ الْقَوْلُ مِنِّي لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ ﴿۱۳﴾ فَذُوقُوا بِمَا نَسِيتُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَٰذَا إِنَّا نَسِينَاكُمْ وَذُوقُوا عَذَابَ الْخُلْدِ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿۱۴﴾ إِنَّمَا يُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا الَّذِينَ إِذَا ذُكِرُوا بِهَا حُزُوا سُجَّدًا وَسَبَّحُوا بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ ﴿۱۵﴾ تَتَجَافَىٰ جُنُوبُهُمْ عَنِ الْمَضَاجِعِ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ خَوْفًا وَطَمَعًا وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ ﴿۱۶﴾ فَلَا تَعْلَمُ نَفْسٌ مَّا أُخْفِيَ لَهُم مِّن قُرَّةِ أَعْيُنٍ جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۱۷﴾ أَفَمَن كَانَ مُؤْمِنًا كَمَن كَانَ فَاسِقًا لَّا يَسْتَوُونَ ﴿۱۸﴾ أَمَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَلَهُمْ جَنَّاتُ الْمَأْوَىٰ نُزُلًا بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۱۹﴾ وَأَمَّا الَّذِينَ فَسَقُوا فَمَأْوَاهُمُ النَّارُ ﴿۲۰﴾ كَلِمًا أَرَادُوا أَن تَخْرُجُوا مِنْهَا أُعِيدُوا فِيهَا وَقِيلَ لَهُمْ ذُوقُوا عَذَابَ النَّارِ الَّتِي كُنْتُمْ بِهِ تَكذِبُونَ ﴿۲۱﴾

و یقیناً به آنان از عذاب نزدیک (این دنیا) پیش از عذاب بزرگ (آخرت) می چشانیم، شاید باز گردند. ﴿۲۱﴾ و کیست ستمکار تر از آن کسی که به آیات پروردگارش پند دهند، آنگاه از آن اعراض کند؟ بی گمان ما از مجرمان انتقام خواهیم گرفت. ﴿۲۲﴾ به راستی به موسی کتاب (تورات) دادیم، پس (ای پیامبر گرامی!) از دیدار او (= موسی) در شک و تردید مباش و ما آن (تورات) را (وسیله ی) هدایت برای بنی اسرائیل قرار دادیم. ﴿۲۳﴾ و از آنان پیشوایانی قرار دادیم که به فرمان ما (مردم را) هدایت می کردند، چون شکیبایی ورزیدند، و به آیات ما یقین داشتند. ﴿۲۴﴾ مسلماً پروردگار توست که در روز قیامت میان آنها در آنچه اختلاف می کردند؛ داوری می کند. ﴿۲۵﴾ آیا برای آنها روشن نشده است که چه نسلهای بسیاری را پیش از آنها هلاک کردیم؟! که اینان در خانه های (ویران شده ی) آنها راه می روند، بی گمان در این نشانه ها (و عبرتها) است، آیا نمی شنوند؟! ﴿۲۶﴾ آیا ندیدند که ما آب را به سوی زمین خشک (و بی گیاه) می رانیم، پس به (وسیله ی) آن کشتزار را بیرون می آوریم، که چهارپایان شان و خودشان از آن می خورند، آیا نمی بینند؟! ﴿۲۷﴾ و گویند: «اگر راستگوئید، این پیروزی کی خواهد بود؟!» ﴿۲۸﴾ بگو: «روز پیروزی، کسانی که کافر شدند؛ ایمان شان سودی نخواهد داشت، و نه به آنها مهلت داده می شود». ﴿۲۹﴾ سپس (ای پیامبر!) از آنها روی بگردان، و منتظر باش که آنها (نیز) منتظر هستند. ﴿۳۰﴾

وَلَنذِيقَنَّهُمْ مِنَ الْعَذَابِ الْأَدْنَىٰ دُونَ الْعَذَابِ الْأَكْبَرِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿۲۱﴾ وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّن ذُكِّرَ بِآيَاتِ رَبِّهِ ثُمَّ أَعْرَضَ عَنْهَا ۗ إِنَّا مِنَ الْمُجْرِمِينَ مُنْتَقِمُونَ ﴿۲۲﴾ وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ فَلَا تَكُن فِي مِرْيَةٍ مِّن لِّقَائِهِ ۗ وَجَعَلْنَاهُ هُدًى لِّبَنِي إِسْرَائِيلَ ﴿۲۳﴾ وَجَعَلْنَا مِنْهُمْ أُمَّةً يَهْدُونَ بِأَمْرِنَا لَمَّا صَبَرُوا ۗ وَكَانُوا بِآيَاتِنَا يُوقِنُونَ ﴿۲۴﴾ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ يَفْصِلُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿۲۵﴾ أَوَلَمْ يَهْدِ لَهُمْ كَمْ أَهْلَكْنَا مِن قَبْلِهِم مِّنَ الْقُرُونِ يَمْشُونَ فِي مَسْكِنِهِمْ ۗ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ ۗ أَفَلَا يَسْمَعُونَ ﴿۲۶﴾ أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا نَسُوقُ الْمَاءَ إِلَى الْأَرْضِ الْجُرُزِ فَنُخْرِجُ بِهِ زَرْعًا تَأْكُلُ مِنْهُ أَنْعَامُهُمْ وَأَنْفُسُهُمْ ۗ أَفَلَا يُبْصِرُونَ ﴿۲۷﴾ وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هٰذَا الْفَتْحُ ۖ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿۲۸﴾ قُلْ يَوْمَ الْفَتْحِ لَا يَنْفَعُ الَّذِينَ كَفَرُوا إِيمَانُهُمْ وَلَا هُمْ يُنظَرُونَ ﴿۲۹﴾ فَأَعْرَضَ عَنْهُمْ ۖ وَانْتَظِرِ إِنَّهُمْ مُنْتَظَرُونَ ﴿۳۰﴾

سورة الاحزاب

سورة احزاب

بسم الله الرحمن الرحيم

به نام خداوند بخشنده مهربان

يَأْتِيهَا النَّبِيُّ اتَّقِ اللَّهَ وَلَا تُطِعِ الْكَافِرِينَ وَالْمُنَافِقِينَ ۗ
 إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿١﴾ وَاتَّبِعْ مَا يُوحَىٰ
 إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ ۚ إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا ﴿٢﴾
 وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ ۚ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ وَكِيلًا ﴿٣﴾ مَا جَعَلَ
 اللَّهُ لِرَجُلٍ مِّنْ قَلْبَيْنِ فِي جَوْفِهِ ۚ وَمَا جَعَلَ أَزْوَاجَكُمُ
 الَّتِي تَظَاهَرُونَ مِنْهُنَّ أُمَّهَاتِكُمْ ۚ وَمَا جَعَلَ أَدْعِيَاءَكُمْ
 أَبْنَاءَكُمْ ۚ ذَٰلِكُمْ قَوْلُكُمْ بِأَفْوَاهِكُمْ ۗ وَاللَّهُ يَقُولُ الْحَقَّ
 وَهُوَ يَهْدِي السَّبِيلَ ﴿٤﴾ أَدْعُوهُمْ لِأَبَائِهِمْ هُوَ أَقْسَطُ
 عِنْدَ اللَّهِ ۗ فَإِن لَّمْ تَعْلَمُوا آبَاءَهُمْ فَاِخْوَانُكُمْ فِي الدِّينِ
 وَمَوْلَاكُمْ ۗ وَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ فِيمَا أَخْطَأْتُم بِهِ ۚ
 وَلَٰكِن مَّا تَعَمَّدَتْ قُلُوبُكُمْ ۗ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا
 ﴿٥﴾ النَّبِيُّ أَوْلَىٰ بِالْمُؤْمِنِينَ مِنْ أَنفُسِهِمْ ۗ وَأَزْوَاجُهُ
 أُمَّهَاتُهُمْ ۗ وَأُولَٰئُ الْأَرْحَامِ بَعْضُهُمْ أَوْلَىٰ بِبَعْضٍ فِي
 كِتَابِ اللَّهِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ۗ وَالْمُهَاجِرِينَ إِلَّا أَن
 تَفْعَلُوا إِلَىٰ أَوْلِيَائِكُمْ مَّعْرُوفًا ۚ كَانَ ذَٰلِكَ فِي
 الْكِتَابِ مَسْطُورًا ﴿٦﴾

ای پیامبر! از خدا بترس، و از کافران و منافقان اطاعت نکن، بی گمان خداوند دانای حکیم است. ﴿۱﴾ و از آنچه از سوی پروردگارت به تو وحی می شود؛ پیروی کن، یقیناً خداوند به آنچه انجام می دهد؛ آگاه است. ﴿۲﴾ و بر خدا توکل کن، و خداوند (به عنوان) کارساز (و مدافع) بسنده است. ﴿۳﴾ خداوند برای هیچ کس دو قلب در درونش قرار نداده است، و هرگز همسران تان را که مورد اظهار قرار می دهید؛ مادران شما قرار نداده است، و (نیز) فرزند خوانده های شما را فرزند (حقیقی) شما قرار نداده است، این سخن (باطل) شماست که به دهان خود می گوید، و خداوند سخن حق را می گوید، و او به راه راست هدایت می کند. ﴿۴﴾ آنها (= فرزند خوانده ها) را به نام پدران شان بخوانید که این (کار) نزد خدا منصفانه تر است، پس اگر پدران شان را نمی شناسید، برادران دینی شما، و موالی شما هستند. و در آنچه که (قبلاً) اشتباه کرده اید؛ گناهی بر شما نیست، و لیکن آنچه را که دل های شما از روی عمد می خواهد (و می گوید، گناه است) و خداوند آمرزنده ی مهربان است. ﴿۵﴾ پیامبر نسبت به مؤمنان از خودشان سزاوارتر است، و همسران او مادران آنها هستند، و در کتاب خدا خویشاوندان برخی از آنان به برخی (دیگر) از (سایر) مؤمنان و مهاجران سزاوارترند، مگر این که به دوستان تان نیکی کنید (و سهمی از اموال خود را به آنان بدهید) این (حکم) در کتاب (لوح محفوظ) نوشته شده است. ﴿۶﴾

و (ای پیامبر گرامی! به یاد آور) هنگامی را که از پیامبران پیمان شان را گرفتیم و (همچنین) از تو و از نوح و ابراهیم و موسی و عیسی بن مریم، و از همه ی آنان پیمان محکمی گرفتیم. ﴿۷﴾ تا (خداوند) راستگویان را از صدقشان پیرسد، و برای کافران عذابی دردناک آماده کرده است. ﴿۸﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید! نعمت خدا را بر خود به یاد آورید، هنگامی که لشکریایی به سوی شما آمدند، پس ما تند باد (سختی) بر آنها فرستادیم، و لشکریایی (از فرشتگان) که آنها را نمی دیدید، (و آنها را درهم کوبیدیم) و خداوند به آنچه انجام می دهید؛ بیناست. ﴿۹﴾ هنگامی که آنها (= دشمنان) از (سمت) بالای (شهر) شما و از (سمت) پایین (شهر) تان به سوی شما آمدند (و شما را محاصره کردند) و زمانی را که چشمها (از شدت وحشت) خیره شد، و دلها به حنجره ها رسید، و گمان های گوناگونی به خدا می بردید. ﴿۱۰﴾ آتجا بود که مؤمنان آزمایش شدند و به سختی تکان خوردند. ﴿۱۱﴾ و (نیز به یاد آورید) هنگامی را که منافقان و کسانی که در دلهایشان بیماری است، می گفتند: «خدا و پیامبرش جز فریب به ما وعده ای نداده است». ﴿۱۲﴾ و (نیز) هنگامی که گروهی از آنان گفتند: «ای اهل یشرب! اینجا جای ماندن شما نیست، پس (به خانه های خود) برگردید» و گروهی از آنان از پیامبر اجازه (ی بازگشت) می خواستند، می گفتند: «بی شک خانه های ما بی حفاظ است» در حالی که بی حفاظ نبود، آنها فقط می خواستند (از جهاد) فرار کنند. ﴿۱۳﴾ و اگر (لشکر دشمنان) از اطراف مدینه بر آنان وارد می شدند (و خانه هایشان را محاصره می کردند) سپس پیشنهاد بازگشت به کفر و شرک (به آنها) می کردند، می پذیرفتند، و جز اندکی برای (انتخاب) آن درنگ نمی کردند. ﴿۱۴﴾ و به راستی که آنان پیش از این با خدا عهد کرده بودند که پشت (به دشمن) نکنند، و عهد (و پیمان) خدا باز خواست دارد. ﴿۱۵﴾

وَإِذْ أَخَذْنَا مِنَ النَّبِيِّينَ مِيثَاقَهُمْ وَمِنْكَ وَمِنْ نُوحٍ وَإِبْرَاهِيمَ وَمُوسَى وَعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ وَأَخَذْنَا مِنْهُمْ مِيثَاقًا غَلِيظًا ﴿۷﴾ لِيَسْئَلَ الصَّادِقِينَ عَنْ صِدْقِهِمْ وَأَعَدَّ لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿۸﴾ يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ جَاءَتْكُمْ جُنُودٌ فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا وَجُنُودًا لَمْ تَرَوْهَا وَكَانَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرًا ﴿۹﴾ إِذْ جَاءَكُمْ مِنْ فَوْقِكُمْ وَمِنْ أَسْفَلَ مِنْكُمْ وَإِذْ زَاغَتِ الْأَبْصَارُ وَبَلَغَتِ الْقُلُوبُ الْحَنَاجِرَ وَتَظُنُّونَ بِاللَّهِ الظُّنُونًا ﴿۱۰﴾ هُنَالِكَ ابْتُلِيَ الْمُؤْمِنُونَ وَزُلْزِلُوا زِلْزَالًا شَدِيدًا ﴿۱۱﴾ وَإِذْ يَقُولُ الْمُنَافِقُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ مَا وَعَدَنَا اللَّهُ وَرَسُولُهُ إِلَّا غُرُورًا ﴿۱۲﴾ وَإِذْ قَالَتْ طَآئِفَةٌ مِّنْهُمْ يَتَأَهَّلِ يَثْرَبَ لَا مَقَامَ لَكُمْ فَارْجِعُوا وَيَسْتَأْذِنُ فَرِيقٌ مِّنْهُمُ النَّبِيَّ يَقُولُونَ إِنَّ بُيُوتَنَا عَوْرَةٌ وَمَا هِيَ بِعَوْرَةٍ إِن يُرِيدُونَ إِلَّا فِرَارًا ﴿۱۳﴾ وَلَوْ دُخِلَتْ عَلَيْهِمْ مِنْ أَقْطَارِهَا ثُمَّ سُئِلُوا الْفِتْنَةَ لَأَتَوْهَا وَمَا تَلَبَّثُوا بِهَا إِلَّا يَسِيرًا ﴿۱۴﴾ وَلَقَدْ كَانُوا عَاهِدُوا اللَّهَ مِنْ قَبْلُ لَا يُؤَلُّونَ الْأَدْبَرَ ؕ وَكَانَ عَهْدُ اللَّهِ مَسْئُولًا ﴿۱۵﴾

قُلْ لَنْ يَنْفَعَكُمْ الْفِرَارُ إِنْ فَرَرْتُمْ مِنَ الْمَوْتِ أَوْ الْقَتْلِ وَإِذَا لَا تُمْتَعُونَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿١٦﴾ قُلْ مَنْ ذَا الَّذِي يَعْصِمُكُمْ مِنَ اللَّهِ إِنْ أَرَادَ بِكُمْ سُوءًا أَوْ أَرَادَ بِكُمْ رَحْمَةً وَلَا يَجِدُونَ لَهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا ﴿١٧﴾ قَدْ يَعْلَمُ اللَّهُ الْمَعْوِقِينَ مِنْكُمْ وَالْقَائِلِينَ لِإِخْوَانِهِمْ هَلُمَّ إِلَيْنَا وَلَا يَأْتُونَ الْبَاسَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿١٨﴾ أَشْحَةً عَلَيْكُمْ فَإِذَا جَاءَ الْخَوْفُ رَأَيْتَهُمْ يَنْظُرُونَ إِلَيْكَ تَدُورُ أَعْيُنُهُمْ كَالَّذِي يُغْشَى عَلَيْهِ مِنَ الْمَوْتِ فَإِذَا ذَهَبَ الْخَوْفُ سَلَقُوكُمْ بِالسِّنَةِ حِدَادٍ أَشْحَةً عَلَى الْخَيْرِ أُولَئِكَ لَمْ يُؤْمِنُوا فَأَحْبَطَ اللَّهُ أَعْمَلَهُمْ وَكَانَ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا ﴿١٩﴾ مَحْسَبُونَ الْأَحْزَابَ لَمْ يَذْهَبُوا وَإِنْ يَأْتِ الْأَحْزَابَ يَوَدُّوا لَوْ أَنَّهُمْ بَادُونَ فِي الْأَعْرَابِ يَسْأَلُونَ عَنْ أَنْبَائِكُمْ وَلَوْ كَانُوا فِيكُمْ مَا قَتَلُوا إِلَّا قَلِيلًا ﴿٢٠﴾ لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِمَنْ كَانَ يَرْجُوا اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَذَكَرَ اللَّهُ كَثِيرًا ﴿٢١﴾ وَلَمَّا رَأَى الْمُؤْمِنُونَ الْأَحْزَابَ قَالُوا هَذَا مَا وَعَدَنَا اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَصَدَقَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَمَا زَادَهُمْ إِلَّا إِيمَانًا وَتَسْلِيمًا ﴿٢٢﴾

ای پیامبر! بگو: «اگر از مرگ یا کشته شدن فرار کنید، هرگز فرار سودی به حال شما نخواهد داشت، و آنگاه جز اندکی (از زندگی دنیا) بهره مند نخواهید شد.» ﴿۱۶﴾ (ای پیامبر! بگو: «چه کسی است که شما را از (اراده ی) خدا حفظ می کند، اگر (او) برای شما بدی اراده کرده باشد، یا رحمتی برای شما اراده کرده باشد؟! و آنها برای خود جز خدا هیچ دوست و یابوری نخواهند یافت.» ﴿۱۷﴾ قطعاً خداوند باز دارندگان را (از جهاد) از شما، و آنان را که به برادران شان گفتند: «به سوی ما بیایید» و جز اندکی به کارزار نمی آیند؛ می شناسد. ﴿۱۸﴾ (در حالی که) آنها بر شما بخل می ورزند، پس هنگامی که (زمان) ترس (پیش) آید، می بینی که به تو نگاه می کنند، در حالی که چشمهایشان (در حدقه) می چرخد، مانند کسی که از (سکرات) مرگ بی هوش شده باشد، پس چون ترس (و وحشت) بر طرف شد، شما را با زبانهای تیز (و تند خود) می رنجانند، در حالی که بر مال (غنایم) سخت حریص و آزمندند، اینان (هرگز) ایمان نیاورده اند، لذا خداوند اعمالشان را تباه (و نابود) کرد، و این (کار) بر خدا آسان است. ﴿۱۹﴾ آنها گمان می کنند که (لشکریان) احزاب (هنوز) نرفته اند، و اگر (لشکریان) احزاب (بار دیگر) بر گردند، آرزو می کنند، ای کاش! آنان در میان اعراب بادیه نشین بودند، که از اخبار شما جويا می شدند، و اگر در میان شما باشند؛ جز اندکی پیکار نکنند. ﴿۲۰﴾ یقیناً برای شما در زندگی رسول خدا سرمشق نیکویی است، برای آنان که به خدا و روز آخرت امید دارند، و خدا را بسیار یاد می کنند. ﴿۲۱﴾ و چون مؤمنان (لشکر) احزاب را دیدند، گفتند: «این همان چیزی است که خدا و پیامبرش به ما وعده داده، و خدا و پیامبرش راست گفته اند» و (این امر) جز بر ایمان و تسلیم شان نیفزود. ﴿۲۲﴾

از مؤمنان مردانی هستند که به عهد و پیمانی که با خدا بسته بودند (صادقانه) وفا کردند، پس کسی از آنان هست که پیمان خود را به آخر رساند (وشهید شد) و از آنان کسی هست که در انتظار (و چشم براه) است، و هرگز تغییر و تبدیلی (در پیمان خود) نیاورده اند. ﴿۲۳﴾ تا خدا راستگویان را به (خاطر) صدقشان پاداش دهد، و منافقان را اگر بخواهد عذاب کند، یا توبه ی آنها را بپذیرد، بی تردید خداوند آمرزنده ی مهربان است. ﴿۲۴﴾ و (در غزوه ی احزاب) خداوند کافران را با خشم شان (از مدینه) باز گرداند، (در حالی) که هیچ خیر و منفعتی نیافتند، و خداوند مؤمنان را از جنگ بی نیاز کرد، (و پیروزی نصیبشان ساخت) و خداوند توانای پیروزمند است. ﴿۲۵﴾ و (خداوند) کسانی از اهل کتاب (= یهود بنی قریظه) را که از آنها (= مشرکان) حمایت کرده بودند؛ از قلعه هایشان فرود آورد، و در دلهایشان وحشت انداخت، (و شما) گروهی را می کشید و گروهی را اسیر می گرفتید. ﴿۲۶﴾ و (خداوند) زمین آنان و خانه هایشان و اموالشان را به شما وا گذاشت و (همچنین) زمینی را که در آن گام نهاده بودید، و خداوند بر هر چیز تواناست. ﴿۲۷﴾ ای پیامبر! به همسرانت بگو: «اگر شما زندگی دنیا و زینت آن می خواهید، پس بیاید تا (با هدیه ای مناسب) شما را بهر مند سازم، و شما را به طرز نیکویی رها کنم. ﴿۲۸﴾ و اگر شما خدا و پیامبرش و سرای آخرت را می خواهید، پس (بدانید که) خداوند برای نیکوکاران پاداش عظیمی آماده کرده است.» ﴿۲۹﴾ ای زنان پیامبر! هر کس از شما که (گناه) نا شایست آشکاری مرتکب شود، عذاب او دو چندان افزوده می شود، و این بر خدا آسان است. ﴿۳۰﴾

مِنَ الْمُؤْمِنِينَ رِجَالٌ صَدَقُوا مَا عَاهَدُوا اللَّهَ عَلَيْهِ^ط
فَمِنْهُمْ مَن قَضَىٰ نَحْبَهُ^ط وَمِنْهُمْ مَن يَنْتَظِرُ^ط وَمَا بَدَلُوا^ط
تَبْدِيلًا ﴿٢٣﴾ لِيَجْزِيَ اللَّهُ الصَّادِقِينَ بِصِدْقِهِمْ
وَيُعَذِّبَ الْمُنَافِقِينَ. إِن شَاءَ أَوْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ^ع إِنَّ
اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَّحِيمًا ﴿٢٤﴾ وَرَدَّ اللَّهُ الَّذِينَ كَفَرُوا
بِعَيْطِهِمْ لَمَّا يَنَالُوا خَيْرًا^ع وَكَفَى اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ
الْقِتَالَ^ع وَكَانَ اللَّهُ قَوِيًّا عَزِيمًا ﴿٢٥﴾ وَأَنْزَلَ الَّذِينَ
ظَاهَرُوهُمْ مِّنْ أَهْلِ الْكِتَابِ مِّنْ صِيَاصِيهِمْ وَقَذَفَ
فِي قُلُوبِهِمُ الرُّعْبَ فَرِيقًا تَقْتُلُونَ وَتَأْسِرُونَ
فَرِيقًا ﴿٢٦﴾ وَأَوْرَثَكُم أَرْضَهُمْ وَدِيَارَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ
وَأَرْضًا لَّمْ تَطْعُوهَا^ع وَكَانَ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ
قَدِيرًا ﴿٢٧﴾ يَتَأَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِأَزْوَاجِكَ إِن كُنْتُنَّ
تُرِدْنَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَزِينَتَهَا فَتَعَالَيْنَ
أُمْتِعَنَّ وَأَسْرِحُكُنَّ سَرَاحًا جَمِيلًا ﴿٢٨﴾ وَإِن
كُنْتُنَّ تُرِدْنَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ^ع وَالْدَّارَ الْآخِرَةَ فَإِنَّ اللَّهَ
أَعَدَّ لِلْمُحْسِنَاتِ مِنكُنَّ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿٢٩﴾ يٰنِسَاءَ
النَّبِيِّ مَن يَأْتِ مِّنكُنَّ بِفَاحِشَةٍ مُّبِينَةٍ يُضَعَفْ لَهَا
الْعَذَابُ ضِعْفَيْنِ^ع وَكَانَ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا ﴿٣٠﴾

و هر کس از شما برای خدا و پیامبرش خضوع (و فرمانبرداری) کند، و عمل صالح انجام دهد، پاداش او را دوبار به او خواهیم داد، و روزی ارزشمندی برای او آماده کرده ایم. ﴿۳۱﴾ ای زنان پیامبر! شما مانند هیچ یک از زنان (عادی دیگر) نیستید، اگر پرهیزگاری کنید؛ پس در سخن گفتن نرمی نکنید که آنگاه کسی که در دلش بیماری است؛ طمع کند، و سخن شایسته بگوید. ﴿۳۲﴾ و در خانه های خود بمانید، و به شیوه ی جاهلیت نخستین زینتهای خود را آشکار نکنید، و نماز را بر پا دارید، و زکات را بدهید، و خدا و پیامبرش را اطاعت کنید، خداوند قطعاً می خواهد پلیدی را از شما اهل بیت دور کند و چنانکه باید شما را پاک سازد. ﴿۳۳﴾ و آنچه را در خانه هایتان از آیات خداوند و حکمت (= سنت پیامبر) خوانده می شود یاد کنید؛ بی گمان خداوند باریک بین آگاه است. ﴿۳۴﴾ همانا مردان مسلمان و زنان مسلمان، مردان مؤمن و زنان مؤمن، مردان فرمانبردار و زنان فرمانبردار، مردان راستگو و زنان راستگو، مردان صابر و زنان صابر، مردان با خشوع و زنان با خشوع، مردان صدقه دهنده و زنان صدقه دهنده، مردان روزه دار و زنان روزه دار، مردانی که شرمگاه خود را حفظ می کنند، و زنانی که شرمگاه خود را حفظ می کنند، و مردانی که خدا را بسیار یاد می کنند، و زنانی که خدا را بسیار یاد می کنند، خداوند برای (همه ی) آنان آمرزش و پاداش عظیمی آماده کرده است.

﴿۳۵﴾

﴿۳۱﴾ وَمَنْ يَفْعَلْ مِنْكُمْ لِحَافَةً ۖ وَمَنْ يَقْنُتْ مِنْكُمْ لِلَّهِ وَرَسُولِهِ ۖ وَتَعَمَلْ صَالِحًا نُؤْتَهَا أَجْرَهَا مَرَّتَيْنِ وَأَعْتَدْنَا لَهَا رِزْقًا كَرِيمًا ﴿۳۱﴾
 يٰۤاَيُّهَا النِّسَاءُ ۚ لَسْتُنَّ كَأَحَدٍ مِّنَ النِّسَاءِ ۚ اِنۡ اَتَّقِيْتَنَّ فَلَا تَخْضَعْنَ بِالْقَوْلِ فَيَطْمَعَ الَّذِي فِي قَلْبِهِ مَرَضٌ ۚ وَقُلْنَ قَوْلًا مَّعْرُوفًا ﴿۳۲﴾ وَقَرْنَ فِي بُيُوتِكُنَّ وَلَا تَبَرَّجْنَ تَبَرُّجَ الْجَاهِلِيَّةِ الْاُولٰٓئِ ۗ وَاَقِمْنَ الصَّلٰوةَ وَاَتَيْنَ الزَّكٰوةَ وَاَطِعْنَ اللّٰهَ وَرَسُوْلَهٗ ۗ اِنَّمَا يُرِيْدُ اللّٰهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ اَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيرًا ﴿۳۳﴾ وَاذْكُرْنَ مَا يُتْلٰى فِي بُيُوتِكُنَّ ۚ مِنْ اٰيٰتِ اللّٰهِ وَالْحِكْمَةِ ۚ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ لَطِيْفًا خَبِيْرًا ﴿۳۴﴾ اِنَّ الْمُسْلِمِيْنَ وَالْمُسْلِمٰتِ وَالْمُؤْمِنِيْنَ وَالْمُؤْمِنٰتِ وَالْقٰنِتِيْنَ وَالْقٰنِتٰتِ وَالصّٰدِقِيْنَ وَالصّٰدِقٰتِ وَالصّٰبِرِيْنَ وَالصّٰبِرٰتِ وَالْخٰشِعِيْنَ وَالْخٰشِعٰتِ وَالْمُتَّصِدِقِيْنَ وَالْمُتَّصِدِقٰتِ وَالصّٰبِيْنَ وَالصّٰبِيٰتِ وَالْحٰفِظِيْنَ وَالْحٰفِظٰتِ وَالذّٰكِرِيْنَ وَالذّٰكِرٰتِ اَعَدَّ اللّٰهُ لَهُمْ مَّغْفِرَةً وَّاَجْرًا عَظِيْمًا ﴿۳۵﴾

و هیچ مرد مؤمن و زن مؤمنی را نرسد؛ هنگامی که خدا و پیامبرش کاری را حکم کند، آنکه آنها در کارشان اختیاری باشد، و هر کس خدا و پیامبرش را نافرمانی کند، به راستی که در گمراهی آشکاری گرفتار شده است. ﴿۳۶﴾ و (به یاد بیاور) زمانی را که به آن کس که خدا به او نعمت داده بود، و تو (نیز) به او نعمت داده بودی، می گفتی: «همسرت را نگاه دار و از خدا بترس» و در دل خود چیزی را پنهان می داشتی که خداوند آن را آشکار می کند، و از مردم می ترسیدی؛ در حالی که خداوند سزاوارتر است که از او بترسی، پس چون زید از او حاجت خویش بگزارد، (و طلاقش داد) او را به ازدواج تو در آوریم؛ تا بر مؤمنان در (باره ی ازدواج با) زنان پسر خواندگان شان هیچ حرجی نباشد؛ هنگامی که حاجت خویش از او بگزارده (و طلاقشان داده) باشند، و فرمان خدا انجام شدنی است. ﴿۳۷﴾ بر پیامبر در آنچه خدا برای او حلال (و مقرر) کرده است؛ هیچ حرجی نیست، این سنت خداوند است در (باره ی) کسانی که پیش از این بوده اند، و فرمان خداوند حساب شده و دقیق است. ﴿۳۸﴾ (همان) کسانی که پیامهای خدا را می رسانند و از او می ترسند و از هیچ کس جز او نمی ترسند، و خداوند برای حسابگری (اعمالشان) کافی است. ﴿۳۹﴾ محمد (صلی الله علیه و آله و سلم) پدر هیچ یک از مردان شما نیست، و لیکن رسول خدا و خاتم پیامبران است، و خداوند به هر چیز آگاه است. ﴿۴۰﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید! خدا را بسیار یاد کنید. ﴿۴۱﴾ و صبح و شام او را تسبیح گویند. ﴿۴۲﴾ او کسی است که بر شما درود می فرستد، و فرشتگانش (نیز بر شما درود می فرستند) تا شما را از تاریکیها به سوی نور بیرون برد، و (خداوند) نسبت به مؤمنان مهربان است. ﴿۴۳﴾

وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ وَلَا مُؤْمِنَةٍ إِذَا قَضَى اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَمْرًا أَنْ يَكُونَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ مِنْ أَمْرِهِمْ ۗ وَمَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ ضَلَّ ضَلًّا مُّبِينًا ﴿٣٦﴾ وَإِذْ تَقُولُ لِلَّذِي أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِ وَأَنْعَمْتَ عَلَيْهِ أَمْسِكْ عَلَيْكَ زَوْجَكَ وَاتَّقِ اللَّهَ وَخُفِيَ فِي نَفْسِكَ مَا اللَّهُ مُبْدِيهِ وَتَخْشَى النَّاسَ وَاللَّهُ أَحَقُّ أَنْ تَخْشَهُ ۗ فَلَمَّا قَضَى زَيْدٌ مِنْهَا وَطَرًا زَوَّجْنَاكَ لِلْكِى لَا يَكُونَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ حَرَجٌ فِي أَزْوَاجِ أَدْعِيَائِهِمْ إِذَا قَضَوْا مِنْهُنَّ وَطَرًا ۗ وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ مَفْعُولًا ﴿٣٧﴾ مَا كَانَ عَلَى النَّبِيِّ مِنْ حَرَجٍ فِيمَا فَرَضَ اللَّهُ لَهُ ۗ سُنَّةَ اللَّهِ فِي الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلُ ۗ وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ قَدَرًا مَقْدُورًا ﴿٣٨﴾ الَّذِينَ يُبَلِّغُونَ رِسَالَاتِ اللَّهِ وَخَشَوْنَهُ ۗ وَلَا يَخْشَوْنَ أَحَدًا إِلَّا اللَّهَ ۗ وَكَفَى بِاللَّهِ حَسِيبًا ﴿٣٩﴾ مَا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَا أَحَدٍ مِّن رِّجَالِكُمْ وَلَٰكِن رَّسُولَ اللَّهِ ۗ وَخَاتَمَ النَّبِيِّينَ ۗ وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا ﴿٤٠﴾ يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَذْكُرُوا اللَّهَ ذِكْرًا كَثِيرًا ﴿٤١﴾ وَسَبِّحُوهُ بُكْرَةً وَأَصِيلًا ﴿٤٢﴾ هُوَ الَّذِي يُصَلِّي عَلَيْكُمْ وَمَلَائِكَتُهُ لِيُخْرِجَكُم مِّنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ ۗ وَكَانَ بِالْمُؤْمِنِينَ رَحِيمًا ﴿٤٣﴾

تَحِيَّتُهُمْ يَوْمَ يَلْقَوْنَهُ سَلَامٌ ۖ وَأَعَدَّ لَهُمْ أَجْرًا كَرِيمًا ﴿٤٤﴾
يَأْتِيهَا النَّبِيُّ إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ شَهِدًا وَمُبَشِّرًا
وَنَذِيرًا ﴿٤٥﴾ وَدَاعِيَا إِلَى اللَّهِ بِإِذْنِهِ ۖ وَسِرَاجًا مُنِيرًا ﴿٤٦﴾
وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ بِأَنَّ لَهُمْ مِنَ اللَّهِ فَضْلًا كَبِيرًا ﴿٤٧﴾
وَلَا تُطِعِ الْكَافِرِينَ وَالْمُنَافِقِينَ ۚ وَدَعَّ أَذْنَهُمْ
وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ ۚ وَكَفَى بِاللَّهِ وَكِيلًا ﴿٤٨﴾ يَأْتِيهَا
الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا نَكَحْتُمُ الْمُؤْمِنَاتِ ثُمَّ
طَلَقْتُمُوهُنَّ مِنْ قَبْلِ أَنْ تَمْسُوهُنَّ ۖ فَمَا لَكُمْ
عَلَيْهِنَّ مِنْ عِدَّةٍ تَعْتَدُونَهَا فَمَتَّعُوهُنَّ وَسَرَحُوهُنَّ
سَرَاحًا جَمِيلًا ﴿٤٩﴾ يَأْتِيهَا النَّبِيُّ إِنَّا أَحْلَلْنَا لَكَ
أَزْوَاجَ الَّتِي ءَاتَيْتَ أَجُورَهُنَّ ۖ وَمَا مَلَكَتْ
يَمِينُكَ مِمَّا أَفَاءَ اللَّهُ عَلَيْكَ ۖ وَبَنَاتٍ عَمَّكَ
وَبَنَاتٍ عَمَّتِكَ ۖ وَبَنَاتٍ خَالَكَ ۖ وَبَنَاتٍ خَالَتِكَ ۖ الَّتِي
هَاجَرْنَ مَعَكَ ۖ وَامْرَأَةً مُؤْمِنَةً إِن وَهَبَتْ نَفْسَهَا
لِلنَّبِيِّ ۖ إِنِ ارْتَادَ النَّبِيُّ أَنْ يَسْتَنْكِحَهَا خَالِصَةً لَكَ مِنْ
دُونِ الْمُؤْمِنِينَ ۗ قَدْ عَلِمْنَا مَا فَرَضْنَا عَلَيْهِمْ فِي
أَزْوَاجِهِمْ وَمَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ لِكَيْلَا يَكُونَ
عَلَيْكَ حَرَجٌ ۗ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿٥٠﴾

تحت آنان در روزی که با او دیدار می کنند «سلام» است، و برای آنها پاداش ارزشمندی آماده کرده است. ﴿٤٤﴾ ای پیامبر! ما تو را گواه، و بشارت دهنده و بیم دهنده فرستادیم. ﴿٤٥﴾ و دعوت کننده به سوی خداوند به فرمان او، و چراغی روشنی بخش قرار دادیم. ﴿٤٦﴾ و مؤمنان را بشارت ده که برای آنها از سوی خداوند فضل بزرگی است. ﴿٤٧﴾ و از کافران و منافقان اطاعت مکن، و آزارشان را واگذار (و به آنها اعتنا نکن) و بر خدا توکل کن، و خداوند (به عنوان) کارساز (و مدافع) بسنده است. ﴿٤٨﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید! هنگامی که با زنان با ایمان ازدواج کردید، آنگاه پیش از آن که با آنها همبستری کنید، طلاقشان دادید، پس عده ای برای شما بر آنها نیست که شما آن را بشمارید، لذا آنها را (با هدیه ی مناسب) بفرستید و به نیکوترین وجه رهایشان کنید. ﴿٤٩﴾ ای پیامبر! ما همسران را که مهرشان را پرداخته ای برای تو حلال کردیم، و (نیز) کنیزانی را که (از طریق غنایم جنگی) خدا به تو ارزانی داشته است، و دختران عمویت، و دختران عمه هایت و دختران دایی ات، و دختران خاله هایت که با تو هجرت کرده اند، (ازدواج با آنها برای تو حلال کرده ایم) و (نیز) زن مؤمنی را که اگر خود را به پیامبر ببخشد، اگر پیامبر بخواهد او را به زنی گیرد، (این حکم) ویژه ی توست؛ نه دیگر مؤمنان، به راستی که ما می دانیم آنچه را که بر آنها در (باره ی) همسرانشان و کنیزانشان واجب کرده ایم، تا بر تو هیچ حرجی نباشد، و خداوند آمرزنده ی مهربان است. ﴿٥٠﴾

﴿ تَرْجِي مَنْ نَشَاءُ مِنْهُمْ وَتَوِيءَ إِلَيْكَ مَنْ نَشَاءُ ۗ وَمِنْ
 أَبْتَغَيْتَ مِمَّنْ عَزَلْتَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكَ ذَٰلِكَ
 أَدْنَىٰ أَنْ تَقْرَأَ عَيْنُهُنَّ وَلَا تَحْزَنَ ۗ وَيَرْضَيْنَ بِمَا
 ءَاتَيْتَهُنَّ كُلَّهُنَّ ۗ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا فِي قُلُوبِكُمْ ۚ وَكَانَ
 اللَّهُ عَلِيمًا حَلِيمًا ﴿٥١﴾ لَا سِحْلُ لَكَ الْنِسَاءِ مِنْ
 بَعْدُ وَلَا أَنْ تَبَدَّلَ بِهِنَّ مِنْ أَزْوَاجٍ وَلَوْ أَعْجَبَكَ
 حُسْنُهُنَّ إِلَّا مَا مَلَكَتْ يَمِينُكَ ۗ وَكَانَ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ
 شَيْءٍ رَقِيبًا ﴿٥٢﴾ يٰٓأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَدْخُلُوا
 بُيُوتَ النَّبِيِّ إِلَّا أَنْ يُؤْذَنَ لَكُمْ إِلَىٰ طَعَامٍ غَيْرِ
 نَظْرِينَ إِنَّهُ وَلَكِنَّ إِذَا دُعِيتُمْ فَادْخُلُوا فَإِذَا طَعِمْتُمْ
 فَانْتَشِرُوا وَلَا مُسْتَعْسِنِينَ لِحَدِيثٍ ۗ إِنَّ ذَٰلِكُمْ كَانَ
 يُؤْذَىٰ النَّبِيَّ فَيَسْتَحْيِي ۚ مِنْكُمْ ۗ وَاللَّهُ لَا يَسْتَحْيِي ۚ
 مِنَ الْحَقِّ ۗ وَإِذَا سَأَلْتُمُوهُنَّ مَتَاعًا فَسْأَلُوهُنَّ مِنْ
 وَرَاءِ حِجَابٍ ذَٰلِكُمْ أَطْهَرُ لِقُلُوبِكُمْ وَقُلُوبِهِنَّ ۗ وَمَا
 كَانَ لَكُمْ أَنْ تُؤْذُوا رَسُولَ اللَّهِ ۗ وَلَا أَنْ
 تَنْكِحُوا أَزْوَاجَهُ مِنْ بَعْدِهِ ۗ أَبَدًا ۗ إِنَّ ذَٰلِكُمْ كَانَ
 عِنْدَ اللَّهِ عَظِيمًا ﴿٥٣﴾ إِنْ تَبَدُّوا شَيْئًا أَوْ خُفِّفُوا فإِنَّ
 اللَّهَ كَانَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا ﴿٥٤﴾

(نوبت) هر یک از همسران را که بخواهی (می توانی) به
 تأخیر اندازی، و هر کدام را بخواهی نزد خود جای دهی، و
 اگر (بعضی) از آنها که بر کنار ساخته ای بخواهی نزد خود
 جای دهی، هیچ گناهی بر تو نیست، این (گزینش) برای آن
 که چشم آنان روشن گردد و این که غمگین نباشند، و
 همگی شان به آنچه به آنان می دهی خشنود گردند، و خدا
 آنچه را که در دلهای شماست می داند، و خداوند دانای
 بردبار است. ﴿٥١﴾ بعد از این، (دیگر) هیچ زنی برای تو
 حلال نیست، و نه (حلال است) آن که همسران دیگری جای
 گزین آنها کنی، هر چند زیبایی آنها تو را به شگفت آورد،
 مگر آنچه که (بصورت کنیز) دست تو مالک شد، و خداوند
 بر همه چیز نگهبان است. ﴿٥٢﴾ ای کسانی که ایمان آورده
 اید! به خانه های پیامبر داخل نشوید؛ مگر آنکه برای (صرف)
 غذا به شما اجازه داده شود، بی آنکه منتظر پخته شدنش
 باشید، ولی چون دعوت شدید، داخل شوید، پس هنگامی
 که غذا خوردید؛ پراکنده شوید، و (بعد از صرف غذا) برای
 بحث و گفتگو ننشینید، بی گمان این (عمل) پیامبر را آزار
 می دهد، پس (او) از شما شرم می کند (و چیزی نمی گوید)
 و خداوند از (بیان) حق شرم نمی کند، و هنگامی که چیزی
 (از وسایل زندگی به عاریت) خواستید، پس از آنان (= زنان
 پیامبر) از پشت پرده بخواهید، این (کار) برای دلهای شما و
 دلهای آنان پاکیزه تر است، و شما را نرسد که پیامبر خدا را
 بیازارید، و نه آن که همسرانش را بعد از او هرگز به همسری
 گیرید، بی تردید این (کار) نزد خدا (گناهی) بزرگ است.
 ﴿٥٣﴾ اگر چیزی را آشکار کنید یا آن را پنهان دارید، پس
 بی گمان خداوند به هر چیز آگاه است. ﴿٥٤﴾

لَا جُنَاحَ عَلَيْهِنَّ فِيْ ءَابَائِهِنَّ وَلَا أَبْنَائِهِنَّ وَلَا إِخْوَانِهِنَّ وَلَا أَبْنَاءَ إِخْوَانِهِنَّ وَلَا نِسَائِهِنَّ وَلَا مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُنَّ وَاتَّقِينَ اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدًا ﴿٥٥﴾ إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا صَلُّوا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوا تَسْلِيمًا ﴿٥٦﴾ إِنَّ الَّذِينَ يُؤْذُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ لَعَنَهُمُ اللَّهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَأَعَدَّ لَهُمْ عَذَابًا مُّهِينًا ﴿٥٧﴾ وَالَّذِينَ يُؤْذُونَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ بَغَيْرِ مَا اكْتَسَبُوا فَقَدِ احْتَمَلُوا بُهْتَانًا وَإِثْمًا مُّبِينًا ﴿٥٨﴾ يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِأَزْوَاجِكَ وَبَنَاتِكَ وَنِسَاءِ الْمُؤْمِنِينَ يُدْنِينَ عَلَيْهِنَّ مِنْ جَلِيبِهِنَّ ذَٰلِكَ أَدْنَىٰ أَنْ يُعْرَفْنَ فَلَا يُؤْذِينَ ۗ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا ﴿٥٩﴾ لَٰئِن لَّمْ يَنْتَهِ الْمُنَافِقُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ وَالْمُرْجِفُونَ فِي الْمَدِينَةِ لَنُغْرِبَنَّكَ بِهِمْ ثُمَّ لَا يُجَاوِرُونَكَ فِيهَا إِلَّا قَلِيلًا ﴿٦٠﴾ مَلْعُونِينَ ۗ أَيُّمَّا تُقِفُوا أَخِذُوا وَقْتًا لِّقِتَالٍ ﴿٦١﴾ سُنَّةَ اللَّهِ فِي الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلُ وَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّةِ اللَّهِ تَبْدِيلًا

بر آنان (= زنان) گناهی نیست (که) در (حضور) پدرانشان و پسرانشان و برادرانشان و پسران برادرانشان و پسران خواهرانشان و زنان (هم دین) شان و بردگانشان (بدون حجاب باشند) و (ای زنان!) از خدا بترسید، قطعاً خداوند بر همه چیز گواه است. ﴿۵۵﴾ بی گمان خدا و فرشتگانش بر پیامبر درود می فرستند؛ ای کسانی که ایمان آورده اید! بر او درود فرستید، و سلام بگویید، سلامی نیکو. ﴿۵۶﴾ همانا کسانی که خدا و پیامبرش را آزار می دهند، خداوند آنها را در دنیا و آخرت لعنت کرده، و برای آنها عذاب خوار کننده ای آماده کرده است. ﴿۵۷﴾ و کسانی که مردان مؤمن و زنان مؤمن را بی هیچ گناهی که مرتکب شده باشند؛ آزار می دهند، به راستی (بار) بهتان و گناه آشکاری را به دوش کشیده اند. ﴿۵۸﴾ ای پیامبر! به همسرانت و دخترانت و زنان مؤمنان بگو: «چادرهای خود را بر خویش فرو افکنند، (و با آن سر و صورت و سینه هایشان را بپوشانند) این مناسب تر است تا شناخته شوند؛ پس مورد آزار قرار نگیرند، و خداوند آمرزنده ی مهربان است. ﴿۵۹﴾ اگر منافقان و کسانی که در دلهایشان بیماری است، و شایعه پراکنان در مدینه (از کار خود) باز نایستند، یقیناً تو را بر (ضد) آنها می شورانیم (و بر آنها مسلط می گردانیم) سپس جز اندکی در کنار تو در آن (شهر مدینه) نباشند. ﴿۶۰﴾ طرد شدگانند، هر کجا یافت شوند، گرفته خواهند شد، و به سختی کشته خواهند شد. ﴿۶۱﴾ (این) سنت خداوند است در (باره ی) کسانی که پیش از این گذشتند، و هرگز برای سنت خدا دگرگونی نخواهی یافت. ﴿۶۲﴾

يَسْئَلُكَ النَّاسُ عَنِ السَّاعَةِ ۗ قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ
 اللَّهِ وَمَا يُدْرِيكَ لَعَلَّ السَّاعَةَ تَكُونُ قَرِيبًا ﴿٦٣﴾ إِنَّ
 اللَّهَ لَعَنَ الْكٰفِرِينَ وَأَعَدَّ لَهُمْ سَعِيرًا ﴿٦٤﴾ خٰلِدِينَ
 فِيهَا أَبَدًا ۗ لَا يُجَدُّونَ وَّلِيًّا وَلَا نَصِيرًا ﴿٦٥﴾ يَوْمَ
 تُقَلَّبُ وُجُوهُهُمْ فِي النَّارِ يَقُولُونَ يٰلَيْتَنَّا أَطَعْنَا اللَّهَ
 وَأَطَعْنَا الرَّسُولَ ﴿٦٦﴾ وَقَالُوا رَبَّنَا إِنَّا أَطَعْنَا سَادَتَنَا
 وَكُبَرَاءَنَا فَأَضَلُّونَا السَّبِيلًا ﴿٦٧﴾ رَبَّنَا ءَاتِهِمْ ضِعْفَيْنِ
 مِنَ الْعَذَابِ وَالْعَنِيمَ لَعْنَا كَبِيرًا ﴿٦٨﴾ يٰأَيُّهَا الَّذِينَ
 ءَامَنُوا لَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ ءَادَوْا مُوسَىٰ فَبَرَأَهُ اللَّهُ مِمَّا
 قَالُوا ۗ وَكَانَ عِنْدَ اللَّهِ وَجِيهًا ﴿٦٩﴾ يٰأَيُّهَا الَّذِينَ
 ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا ﴿٧٠﴾ يُصْلِحْ
 لَكُمْ أَعْمَالَكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ ۗ وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ
 وَرَسُولَهُ فَقَدْ فَازَ فَوْزًا عَظِيمًا ﴿٧١﴾ إِنَّا عَرَضْنَا
 الْأَمَانَةَ عَلَى السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ وَالْجِبَالِ فَأَبَيْنَ
 أَنْ تَحْمِلَهَا وَأَشْفَقْنَ مِنْهَا وَحَمَلَهَا الْإِنْسَانُ ۗ إِنَّهُ كَانَ
 ظَلُومًا جَهُولًا ﴿٧٢﴾ لِيُعَذِّبَ اللَّهُ الْمُنٰفِقِينَ
 وَالْمُنٰفِقَاتِ وَالْمُشْرِكِينَ وَالْمُشْرِكَاتِ وَيَتُوبَ
 اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ ۗ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا
 رَحِيمًا ﴿٧٣﴾

(ای پیامبر!) مردم تو را از (زمان قیام) قیامت می پرسند، بگو: «علم آن تنها نزد الله است» و توجه می دانی شاید که قیامت نزدیک باشد. ﴿۶۳﴾ بی تردید خداوند کافران را لعنت کرده، و برای آنها آتش سوزان آماده کرده است. ﴿۶۴﴾ که جاودانه در آن خواهند ماند، هیچ دوست و یاورى نخواهند یافت. ﴿۶۵﴾ روزی که صورتهایشان در آتش (جهنم) گردانیده شود (پشیمان می شوند و) می گویند: «ای کاش خدا را اطاعت کرده بودیم، و رسول (خدا) را اطاعت کرده بودیم» ﴿۶۶﴾ و گفتند: «پروردگارا! ما از سروران و بزرگان خود اطاعت کردیم، پس ما را از راه به در بردند (و گمراه کردند)» ﴿۶۷﴾ پروردگارا! آنها را از عذاب دو چندان ده، و آنها را به لعنتی بزرگ (و سخت) لعنت فرما» ﴿۶۸﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید! مانند کسانی نباشید که موسی را آزار دادند، آنگاه خداوند او را از آنچه (در حق او) گفته بودند؛ مبرا ساخت، و (او) نزد خداوند آبرومند (و صاحب منزلت) بود. ﴿۶۹﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید! از خدا بترسید، و سخن درست (و حق) بگویید. ﴿۷۰﴾ تا (خداوند) کارهایتان را برای تان اصلاح کند، و گناهان تان را بیامرزد، و هر کس که از خدا و پیامبرش اطاعت کند؛ یقیناً به کامیابی عظیمی نائل شده است. ﴿۷۱﴾ همانا ما امانت (خویش) را بر آسمانها و زمین و کوهها عرضه داشتیم، پس آنها از تحمل آن سر باز زدند و از آن ترسیدند، و انسان آن را بر دوش گرفت که او بسیار ستمکار نادان است. ﴿۷۲﴾ تا (سرانجام) خداوند مردان منافق و زنان منافق و مردان مشرک و زنان مشرک را عذاب کند، و خداوند توبه ی مردان مؤمن و زنان مؤمن را بپذیرد (و از گناهان شان در گذرد) و خداوند آمرزنده ی مهربان است. ﴿۷۳﴾

سورة سبأ

سورة سبأ

بسم الله الرحمن الرحيم

به نام خداوند بخشنده مهربان

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي
 الْأَرْضِ وَلَهُ الْحَمْدُ فِي الْآخِرَةِ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ
 ﴿١﴾ يَعْلَمُ مَا يَلْجُ فِي الْأَرْضِ وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا وَمَا
 يَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ وَمَا يَعْرُجُ فِيهَا وَهُوَ الرَّحِيمُ
 الْغَفُورُ ﴿٢﴾ وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَأْتِينَا السَّاعَةُ
 قُلْ بَلَىٰ وَرَبِّي لَتَأْتِيَنَّكُمْ عِلْمِ الْغَيْبِ لَا يَعْزُبُ
 عَنْهُ مِثْقَالُ ذَرَّةٍ فِي السَّمَوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ وَلَا
 أَصْغُرُ مِنْ ذَلِكَ وَلَا أَكْبَرُ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُّبِينٍ
 ﴿٣﴾ لِيَجْزِيَ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
 أُولَٰئِكَ هُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ ﴿٤﴾ وَالَّذِينَ
 سَعَوْا فِي ءَايَاتِنَا مُعْجِزِينَ أُولَٰئِكَ هُمْ عَذَابٌ مِّن
 رَّجْزِ الْيَوْمِ ﴿٥﴾ وَيَرَى الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ الَّذِي أُنزِلَ
 إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ هُوَ الْحَقُّ وَيَهْدِي إِلَى صِرَاطِ
 الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ ﴿٦﴾ وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا هَلْ نَدُلُّكُمْ
 عَلَىٰ رَجُلٍ يُنَبِّئُكُمْ إِذَا مُزِقْتُمْ كُلٌّ مِّمَّزِقٍ إِنَّكُمْ لِفِي
 خَلْقٍ جَدِيدٍ ﴿٧﴾

حمد (و ستایش) مخصوص خدایی است که آنچه در
 آسمانها و آنچه در زمین است از آن اوست، و ستایش در
 (سرای) آخرت (نیز) از آن اوست، و او حکیم آگاه است.
 ﴿١﴾ آنچه را که در زمین فرو می رود و آنچه را که از آن
 بیرون می آید، و آنچه را که از آسمان نازل می شود و آنچه
 را که در آن بالا می رود؛ می داند، و او مهربان آمرزنده
 است. ﴿٢﴾ و کسانی که کافر شدند، گفتند: «قیامت به سراغ
 ما نخواهد آمد» (ای پیامبر!) بگو: «آری، به پروردگرم (آن)
 دانای غیب سوگند که حتماً به سراغ شما خواهد آمد، به
 اندازه ی ذره ای در آسمانها و در زمین از او پنهان نیست، و
 نه کوچکتر از آن و نه بزرگتر، مگر (اینکه) در کتابی آشکار
 (ثبت) است. ﴿٣﴾ تا کسانی را که ایمان آورده اند و
 کارهای شایسته انجام داده اند؛ پاداش دهد، آنان برای شان
 مغفرت و روزی ارزشمندی است. ﴿٤﴾ و کسانی که مبارزه
 کنان در (انکار) آیات ما تلاش کردند (و گمان کردند که ما
 را به ستوه می آورند) برای آنان عذابی از کیفر دردناک
 خواهد بود. ﴿٥﴾ و کسانی که به ایشان علم داده شده است؛
 می داند آنچه را که از سوی پروردگارت بر تو نازل شده،
 حق است، و به راه (خداوند) پیروزمند ستوده هدایت می
 کند. ﴿٦﴾ و کسانی که کافر شدند، گفتند: «آیا مردی به
 شما نشان دهیم که به شما خبر می دهد هنگامی که (مردید
 و) کاملاً متلاشی (و پراکنده) شدید، همانا شما (بار دیگر) در
 آفرینش تازه ای خواهید بود؟! ﴿٧﴾

أَفْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَمْ بِهِ جِنَّةٌ بَلِ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ فِي الْعَذَابِ وَالضَّلَالِ الْبَعِيدِ ﴿٨﴾
 أَفَلَمْ يَرَوْا إِلَىٰ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ مِّنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ ۚ إِنَّ نَشَأَ خَسِيفَ بِهِمُ الْأَرْضِ أَوْ نُسْقِطَ عَلَيْهِمْ كِسْفًا مِّنَ السَّمَاءِ ۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً لِّكُلِّ عَبْدٍ مُّنِيبٍ ﴿٩﴾ * وَلَقَدْ آتَيْنَا دَاوُدَ مِنَّا فَضْلًا ۖ يَجِبَالُ أَوْبَىٰ مَعَهُ وَالطَّيْرُ ۗ وَالنَّا لَهُ الْحَدِيدَ ﴿١٠﴾ أَنْ أَعْمَلَ سَبِغَتٍ وَقَدَّرَ فِي السَّرْدِ ۖ وَأَعْمَلُوا صَالِحًا ۖ إِنِّي بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿١١﴾
 وَلِسَلِيمَانَ الرِّيحَ غُدُوها شَهْرٌ وَرَوَاحُها شَهْرٌ ۖ وَأَسَلْنَا لَهُ عَيْنَ الْقِطْرِ ۖ وَمِنَ الْجِنِّ مَن يَعْمَلُ بَيْنَ يَدَيْهِ بِإِذْنِ رَبِّهِ ۖ وَمَن يَزِغْ مِنْهُمْ عَنْ أَمْرِنَا نُذِقْهُ مِّنْ عَذَابِ السَّعِيرِ ﴿١٢﴾ يَعْمَلُونَ لَهُ مَا يَشَاءُ مِنْ مَّحْرِبٍ وَتَمَثِيلٍ وَجِفَانٍ كَالْجَوَابِ وَقُدُورٍ رَّاسِيَتٍ ۚ أَعْمَلُوا ءَالَ دَاوُدَ شُكْرًا ۚ وَقَلِيلٌ مِّنْ عِبَادِيَ الشَّاكِرِينَ ﴿١٣﴾ فَلَمَّا فَضَيْنَا عَلَيْهِ الْمَوْتَ مَا دَهَمَهُ عَلَىٰ مَوْتِهِ إِلَّا دَابَّةُ الْأَرْضِ تَأْكُلُ مِنسَاتَهُ ۖ فَلَمَّا خَرَّ تَبَيَّنَتِ الْجُنُّ أَنْ لَّوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ الْغَيْبَ مَا لَبِثُوا فِي الْعَذَابِ الْمُهِينِ ﴿١٤﴾

آیا بر خدا دروغ بسته یا به او دیوانگی است؟! (چنین نیست) بلکه کسانی که به آخرت ایمان نمی آورند در عذاب و گمراهی دور و درازی هستند. ﴿۸﴾ آیا به آنچه پیش روی و آنچه پشت سر آنان از آسمان و زمین است، نگاه نکرده اند؟! اگر بخواهیم آنها را در زمین فرو می بریم، یا تکه ای از آسمان را بر (سر) آنان می افکنیم، بی گمان در این نشانه ای برای هر بنده ی بازگشت کننده ای است. ﴿۹﴾ و به راستی (ما) به داوود از سوی خود فضیلتی (بزرگ) دادیم، (گفتیم:) ای کوهها و ای پرندگان! با او (در تسبیح گفتن) هم آواز شوید، و آهن را برای او نرم کردیم. ﴿۱۰﴾ (و به او دستور دادیم) که زره های بلند (و فراخ) بساز و در بافتن (حلقه ها) اندازه نگه دار، و کار شایسته انجام دهید، همانا من به آنچه انجام می دهید؛ بینا هستم. ﴿۱۱﴾ و برای سلیمان باد را (مسخر ساختیم) که صبحگاهان مسیر یک ماه را طی می کرد، و شامگاهان مسیر یک ماه را، و چشمه ی مس (مذاب) را برایش روان ساختیم، و از جن کسانی را (مسخر کردیم) که به فرمان پروردگارش در پیش او کار می کردند، و هر که از آنان که از فرمان ما سرپیچی می کرد، او را از عذاب آتش سوزان می چشاندیم. ﴿۱۲﴾ (سلیمان) هر چه می خواست (جن ها) برایش می ساختند: از (قیل) معبدها، و تمثالها، و کاسه هایی (غذا خوری) همچون حوضها، و دیگهای ثابت (که از بزرگی قابل حمل و نقل نبود، و به آنها گفتیم:) ای آل داوود! سپاس (این همه نعمت را) به جا آوردید، و اندکی از بندگان من سپاسگزارند. ﴿۱۳﴾ پس چون مرگ را بر او (= سلیمان) مقرر داشتیم، (کسی) آنها را از مرگش آگاه نساخت؛ مگر جنبنده ی زمین (= موریانه) که عصایش را می خورد، پس چون (بر زمین) افتاد، جنیان دریافتند که اگر غیب می دانستند در (آن) عذاب خوار کننده نمی ماندند. ﴿۱۴﴾

لَقَدْ كَانَ لِسَبَإٍ فِي مَسْكِنِهِمْ آيَةٌ جَنَّاتٍ عَن يَمِينٍ
 وَشِمَالٍ كُلُوا مِن رِّزْقِ رَبِّكُمْ وَاشْكُرُوا لَهُ بَلَدَةٌ
 طَيِّبَةٌ وَرَبُّ غَفُورٌ ﴿١٥﴾ فَأَعْرَضُوا فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ
 سَيْلَ الْعَرِمِ وَبَدَّلْنَاهُم بِجَنَّتَيْهِمْ جَنَّتَيْنِ ذَوَاتِ أُكُلٍ
 حَمَاطٍ وَأَثَلٍ وَشَيْءٍ مِّن سِدْرٍ قَلِيلٍ ﴿١٦﴾ ذَلِكَ
 جَزَيْنَهُمْ بِمَا كَفَرُوا وَهَلْ نُجْزِي إِلَّا الْكَافِرَ ﴿١٧﴾
 وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمْ وَبَيْنَ الْقُرَى الَّتِي بَرَكَتْنَا فِيهَا قُرَى
 ظَهْرَةً وَقَدَرْنَا فِيهَا السَّيْرَ سِيرُوا فِيهَا لِيَالِي وَأَيَّامًا
 ءَامِنِينَ ﴿١٨﴾ فَقَالُوا رَبَّنَا بَعْدَ بَيْنِ أَسْفَارِنَا وَظَلَمُوا
 أَنفُسَهُمْ فَجَعَلْنَاهُمْ أَحَادِيثَ وَمَزَقْنَاهُمْ كُلَّ مُمَزَقٍ
 إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ ﴿١٩﴾ وَلَقَدْ
 صَدَّقَ عَلَيْهِمْ إِبْلِيسُ ظَنَّهُ فَاتَّبَعُوهُ إِلَّا فَرِيقًا مِّن
 الْمُؤْمِنِينَ ﴿٢٠﴾ وَمَا كَانَ لَهُ عَلَيْهِمْ مِّن سُلْطَانٍ
 إِلَّا لِنَعْلَمَ مَنْ يُؤْمِنُ بِالْآخِرَةِ مِمَّنْ هُوَ مِنهَا فِي شَكٍّ
 وَرَبُّكَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ حَفِيظٌ ﴿٢١﴾ قُلِ ادْعُوا
 الَّذِينَ زَعَمْتُمْ مِّن دُونِ اللَّهِ لَا يَمْلِكُونَ
 مِثْقَالَ ذَرَّةٍ فِي السَّمَوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ وَمَا هُمْ
 فِيهَا مِن شَرِكٍ وَمَا لَهُ مِن مَّهْمٍ مِّن ظَهِيرٍ ﴿٢٢﴾

همانا برای (قوم) سبا در مساکن شان نشانه ای بود، دو باغ
 (بزرگ) از راست و چپ، (و به آنها گفتیم:) از روزی
 پروردگارتان بخورید و برای او شکر گزارید، شهری است
 پاکیزه، و پروردگاری آمرزنده. ﴿۱۵﴾ پس آنها روی
 گرداندند، آنگاه سیلی ویرانگر را بر آنها فرستادیم، و دو باغ
 (پر میوه) شان را به دو باغ (بی ارزش) با میوه های تلخ و
 (درختان) شوره گز و اندکی از (درخت) کنار مبدل ساختیم.
 ﴿۱۶﴾ این کیفر را به (خاطر) آن که نا سیاسی کردند؛ به
 آنها دادیم، و آیا جز نا سپاسان را مجازات می کنیم؟! ﴿۱۷﴾
 و میان آنها و قریه هایی که برکت داده بودیم، قریه هایی
 (آباد و) به هم پیوسته (بر سر راه) قرار دادیم، و در (میان)
 آنها آمدو شد مقرر داشتیم (و به آنان گفتیم:) در این
 (آبادی)ها با امن (و امان) شبها و روزها سفر کنید. ﴿۱۸﴾
 پس گفتند: «پروردگارا! میان سفرهای ما دوری بیفکن» و بر
 خویشان ستم کردند، پس ما آنها را داستانهایی (برای عبرت
 دیگران) قرار دادیم، و آنان را سخت پراکنده (و متلاشی)
 ساختیم، بی گمان در این (ماجرا) برای هر صبر کننده ی
 سپاسگزاری نشانه هایی است. ﴿۱۹﴾ و یقیناً ابلیس گمان
 خود را در باره ی آنها درست یافت، پس (همگی) از او
 پیروی کردند؛ جز گروهی (اندک) از مؤمنان. ﴿۲۰﴾ و او
 (=شیطان) را بر آنان هیچ سلطه ای نبود؛ مگر اینکه
 (خواستیم) معلوم بداریم کسی را که به آخرت ایمان می
 آورد، از کسی که او از آن در شک (و تردید) است. و
 پروردگار تو بر همه چیز نگاهبان است. ﴿۲۱﴾ (ای پیامبر!)
 بگو: «کسانی را که غیر از خدا (معبود خود) می پندارید، (به
 فریاد) بخوانید، (آنها) هموزن ذره ای در آسمانها و در زمین
 مالک نیستند، و در (آفرینش و تدبیر) آن دو هیچ شرکتی
 ندارند، و او (= خداوند) از میان آنها یاور و پشتیبانی ندارد.

وَلَا تَنْفَعُ الشَّفَعَةُ عِنْدَهُ إِلَّا لِمَنْ أَذِنَ لَهُ^ج
 حَتَّىٰ إِذَا فُزِعَ عَن قُلُوبِهِمْ قَالُوا مَاذَا قَالَ رَبُّكُمْ^ط
 قَالُوا الْحَقُّ وَهُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ ﴿٢٣﴾ * قُلْ مَنْ
 يَرْزُقُكُمْ مِّنَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ قُلِ اللَّهُ وَإِنَّا
 أَوْ إِيَّاكُمْ لَعَلَىٰ هُدًىٰ أَوْ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٢٤﴾
 قُلْ لَا تَسْأَلُونَ عَمَّا أَجْرَمْنَا وَلَا نَسْأَلُ عَمَّا
 تَعْمَلُونَ ﴿٢٥﴾ قُلْ يَجْمَعُ بَيْنَنَا رَبُّنَا ثُمَّ يَفْتَحُ بَيْنَنَا
 بِالْحَقِّ وَهُوَ الْفَتَّاحُ الْعَلِيمُ ﴿٢٦﴾ قُلْ أَرُونِي الَّذِينَ
 أَلْحَقْتُمْ بِهِ شُرَكَاءَ كَلَّا بَلْ هُوَ اللَّهُ الْعَزِيزُ
 الْحَكِيمُ ﴿٢٧﴾ وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا كَافَّةً لِّلنَّاسِ
 بَشِيرًا وَنَذِيرًا وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ
 ﴿٢٨﴾ وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَذَا الْوَعْدُ إِن كُنتُمْ
 صَادِقِينَ ﴿٢٩﴾ قُلْ لَكُمْ مِيعَادُ يَوْمٍ لَا تَسْتَعْرِفُونَ
 عَنْهُ سَاعَةً وَلَا تَسْتَقْدِمُونَ ﴿٣٠﴾ وَقَالَ الَّذِينَ
 كَفَرُوا لَنْ نُؤْمِنَ بِهَذَا الْقُرْآنِ وَلَا بِالَّذِي بَيْنَ
 يَدَيْهِ وَلَوْ تَرَىٰ إِذِ الظَّالِمُونَ مَوْقُوفُونَ عِنْدَ
 رَبِّهِمْ يَرْجِعُ بَعْضُهُمْ إِلَىٰ بَعْضٍ الْقَوْلَ يَقُولُ
 الَّذِينَ اسْتَضَعَفُوا لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا لَوْلَا أَنْتُمْ
 لَكُنَّا مُؤْمِنِينَ ﴿٣١﴾

و شفاعت نزد او سود نبخشد؛ مگر برای کسی که (او خود) برایش اجازت داده باشد، تا زمانی که اضطراب (و نگرانی) از دل‌هایشان بر طرف شود، گویند: «پروردگارتان چه گفت؟» گویند: «حق را (فرمود)، و او بلند مرتبه‌ی بزرگ است» ﴿۲۳﴾ (ای پیامبر! به مشرکان) بگو: «چه کسی شما را از آسمانها و زمین روزی می دهد؟» (در پاسخ) بگو: «الله، و ما یا شما بر (طریق) هدایت یا در گمراهی آشکار هستیم.» ﴿۲۴﴾ بگو: «شما از گناهی که ما مرتکب شده ایم؛ باز خواست نمی شوید، و ما (نیز) از آنچه شما انجام می دهید؛ باز خواست نمی شویم.» ﴿۲۵﴾ بگو: «پروردگار ما، (همه ی) ما (وشما) را گرد می آورد؛ سپس در میان ما به حق داوری می کند، و او داور داناست.» ﴿۲۶﴾ بگو: «کسانی را که به عنوان شریک به او ملحق ساخته اید؛ به من نشان دهید، (هرگز) چنین نیست، بلکه او خداوند پیرومند حکیم است.» ﴿۲۷﴾ (ای پیامبر!) ما تو را برای همه ی مردم؛ جز بشارت دهنده و بیم دهنده نفرستادیم، و لیکن بیشتر مردم نمی دانند.» ﴿۲۸﴾ و می گویند: «اگر راستگوید؛ این وعده (ی قیامت) کی خواهد بود؟!» ﴿۲۹﴾ بگو: «میعاد شما روزی خواهد بود که نه ساعتی از آن تأخیر می کنید و نه (بر آن) پیشی می گیرید» ﴿۳۰﴾ و کسانی که کافر شدند، گفتند: «ما هرگز به این قرآن ایمان نمی آوریم و نه به آن (کتابهای) که پیش از آن بوده.» (ای پیامبر!) اگر ببینی (در روز قیامت) هنگامی که ستمکاران در پیشگاه پروردگارشان (برای حسابرسی) نگه داشته شده اند، (از حال آنها به شگفت می آیی) برخی از آنها سخن برخی دیگر را پاسخ می دهند (و هر کدام گناه خود را به گردن دیگری می اندازد) کسانی که به استضعاف کشیده شده اند، به کسانی که استکبار (و سرکشی) نمودند، گویند: «اگر شما نبودید ما قطعاً مؤمن بودیم.» ﴿۳۱﴾

کسانی که سرکشی (و تکبر) کردند (= مستکبران) به کسانی که به استضعاف کشیده شده اند، (= مستضعفان) گویند: «آیا ما شما را از هدایت باز داشتیم بعد از آن که به سراغ شما آمد؟! (هرگز) بلکه شما خود مجرم بودید». ﴿۳۲﴾ و مستضعفان به مستکبران گویند: «بلکه، مکر و حيله شب و روز شما (سبب شد که از هدایت بازمانیم) هنگامی که به ما دستور می دادید که به خدا کافر شویم و برای او همتیانی قرار دهیم». و هنگامی که عذاب (الهی) را بینند، پشیمانی (خود) را (در دل) پنهان دارند، و ما غلها در گردنهای کسانی که کافر شدند؛ بگذاریم، آیا جز آنچه عمل می کردند، به آنها جزا داده می شود؟! ﴿۳۳﴾ ما در هیچ قریه ای هشدار دهنده ای نفرستادیم؛ مگر اینکه متعلمان آنها (که مست ناز و نعمت و قدرت بودند) گفتند: «بی تردید ما به آنچه فرستاده شده اید؛ کافریم». ﴿۳۴﴾ و گفتند: «اموال و اولاد ما (از شما) بیشتر است، (و این دلیل آن است که خدا از ما خشنود است) و ما هرگز مجازات نخواهیم شد». ﴿۳۵﴾ (ای پیامبر!) بگو: «بی گمان پروردگارم روزی را برای هر کس که بخواهد فراخ و (یا) تنگ می کند، (و این نشانه ی محبت و رضایت خداوند نیست) و لیکن بیشتر مردم نمی دانند». ﴿۳۶﴾ و امواتان و اولادتان چیزی نیستند که شما را نزد ما نزدیک و مقرب سازند، جز کسانی که ایمان آوردند و عمل صالح انجام دهند، پس اینان پاداش مضاعف در برابر کارهای که انجام داده اند؛ دارند، و آنها در غرفه های (بلند بهشتی) در امن و (امان) هستند». ﴿۳۷﴾ و کسانی که مبارزه کنان در (انکار) آیات ما تلاش کردند (و گمان کردند که ما را به ستوده می آورند) اینان در عذاب احضار می شوند. ﴿۳۸﴾ (ای پیامبر!) بگو: «بی گمان پروردگارم روزی را برای هر کس که بخواهد فراخ می گرداند، و (یا) برای او تنگ (و محدود) می سازد، و هر چیزی را (در راه خدا) انفاق کنید، پس او عوض آن را می دهد، و او بهترین روزی دهندگان است». ﴿۳۹﴾

قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا لِلَّذِينَ اسْتَضَعِفُوا اَخْنُ صَدَدْتَكُمْ
عَنِ الْهُدَى بَعْدَ اِذْ جَاءَكُمْ ۗ بَلْ كُنْتُمْ مُجْرِمِينَ ﴿۳۲﴾
وَقَالَ الَّذِينَ اسْتَضَعِفُوا لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا بَلْ مَكْرٌ اَلِيلٍ
وَالنَّهَارِ اِذْ تَأْمُرُونَنَا اَنْ نَّكْفُرَ بِاللّٰهِ وَنَجْعَلَ لَهُ اَنْدَادًا
وَأَسْرُوْا النَّدَامَةَ لَمَّا رَاُوْا الْعَذَابَ وَجَعَلْنَا الْاَعْلٰلَ فِيْ
اَعْنَاقِ الَّذِينَ كَفَرُوْا ۗ هَلْ يُجْزَوْنَ اِلَّا مَا كَانُوْا يَعْمَلُوْنَ
﴿۳۳﴾ وَمَا اَرْسَلْنَا فِيْ قَرْيَةٍ مِّنْ نَّذِيْرٍ اِلَّا قَالِ مَتْرَفُوْهَا اِنَّا
بِمَا اَرْسَلْتُمْ بِهٖءِ كٰفِرُوْنَ ﴿۳۴﴾ وَقَالُوْا اَخْنُ اَكْثَرُ اَمْوَالًا
وَأَوْلَادًا وَمَا نَحْنُ بِمُعَدَّبِيْنَ ﴿۳۵﴾ قُلْ اِنَّ رَبِّيْ يَبْسُطُ
الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَآءُ وَيَقْدِرُ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَ النَّاسِ لَا
يَعْلَمُوْنَ ﴿۳۶﴾ وَمَا اَمْوَالُكُمْ وَلَا اَوْلَادُكُمْ بِالَّتِي تُقَرِّبُكُمْ
عِنْدَنَا زُلْفٰى اِلَّا مَنْ ءَامَنَ وَعَمِلَ صٰلِحًا فَاُولٰٓئِكَ هُمْ
جَزَآءُ الضَّعْفِ بِمَا عَمِلُوْا وَهُمْ فِي الْغُرَفٰتِ ءَامِنُوْنَ ﴿۳۷﴾
وَالَّذِيْنَ يَسْعَوْنَ فِيْ ءَايٰتِنَا مُعْجِزِيْنَ اُولٰٓئِكَ فِي
الْعَذَابِ مُحْضَرُوْنَ ﴿۳۸﴾ قُلْ اِنَّ رَبِّيْ يَبْسُطُ الرِّزْقَ
لِمَنْ يَشَآءُ مِنْ عِبَادِهٖءِ وَيَقْدِرُ لَهُ ۗ وَمَا اَنْفَقْتُمْ مِنْ شَيْءٍ
فَهُوَ مُخْلِفُهٗ ۗ وَهُوَ خَيْرُ الرَّٰزِقِيْنَ ﴿۳۹﴾

و (به یاد آور) روزی را که (خداوند) همه ی آنان را بر می انگیزد، سپس به فرشتگان می گوید: «آیا اینها شما را پرستش می کردند؟!». ﴿۴۰﴾ (فرشتگان) گویند: «تو منزهی! (تنها) تو ولی (و کار ساز) ما هستی، نه آنها، (آنان هرگز ما را پرستش نمی کردند) بلکه جن (و شیاطین) را پرستش می کردند، بیشتر شان به آنها ایمان داشتند». ﴿۴۱﴾ پس امروز برخی از شما برای برخی دیگر مالک هیچ سود و زبانی نیست، و به کسانی که ستم (= شرک) کردند، می گوئیم: «بچشید عذاب آتشی را که آن را تکذیب می کردید». ﴿۴۲﴾ و هنگامی که آیات روشن (و واضح) ما بر آنان خوانده شود، گویند: «این (محمد) جز مردی نیست که می خواهد شما را از آنچه نیاکانتان می پرستیدند؛ باز دارد» و گویند: «این (قرآن) جز دروغ بزرگی که به هم بافته شده نیست». و کسانی که کافر شدند، هنگامی که حق به سراغ آنها آمد، درباره ی آن گفتند: «این (قرآن) جز سحری آشکار نیست». ﴿۴۳﴾ و ما (پیش از این) چیزی از کتاب (های آسمانی) را به آنها نداده ایم که آن را بخوانند (و بر اساس آن تو را تکذیب کنند) و پیش از تو هیچ هشدار دهنده ای به سوی آنها نفرستادیم. ﴿۴۴﴾ و کسانی که پیش از آنها بودند (نیز پیامبران ما را) تکذیب کردند، در حالی که اینها به یک دهم آنچه به آنها داده بودیم؛ نرسیده اند، آنگاه آنها پیامبران مرا تکذیب کردند، (بنگر) مجازات من چگونه بود؟! ﴿۴۵﴾ (ای پیامبر!) بگو: «همانا من شما را به یک (خصلت) اندرز می دهم، که: دو نفر دو نفر یا یک نفر یک نفر برای خدا بر خیزید، سپس بیندیشید که این همنشین شما (= محمد صلی الله علیه و آله وسلم) هیچ گونه دیوانگی ای ندارد، او برای شما جز هشدار دهنده ای پیشاپیش عذاب شدید نیست». ﴿۴۶﴾ (ای پیامبر!) بگو: «هر مزدی که از شما خواسته ام؛ پس آن برای خود شما باد، پاداش من تنها بر (عهده ی) خداوند است، و او بر همه چیز گواه است». ﴿۴۷﴾ (ای پیامبر!) بگو: «بی گمان پروردگارم حق را (بر قلب پیامبران خود) می افکند، (آن پروردگاری که) دانای غیبه است». ﴿۴۸﴾

وَيَوْمَ نَحْشُرُهُمْ جَمِيعًا ثُمَّ يَقُولُ لِلْمَلَائِكَةِ أَهْتُولَاءِ
 إِيَّاكُمْ كَانُوا يَعْبُدُونَ ﴿٤٠﴾ قَالُوا سُبْحَانَكَ أَنْتَ
 وَلِيْنَا مِنْ دُونِهِمْ ۗ بَلْ كَانُوا يَعْبُدُونَ الْجِنَّ ۗ
 أَكْثَرُهُمْ بِهِمْ مُؤْمِنُونَ ﴿٤١﴾ فَالْيَوْمَ لَا يَمْلِكُ
 بَعْضُكُم لِبَعْضٍ نَفْعًا وَلَا ضَرًّا وَنَقُولُ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا
 ذُوقُوا عَذَابَ النَّارِ الَّتِي كُنْتُمْ بِهَا تُكَذِّبُونَ ﴿٤٢﴾
 وَإِذَا تُلِيَتْ عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ قَالُوا مَا هَذَا إِلَّا
 رَجُلٌ يُرِيدُ أَنْ يَصُدَّكُمْ عَمَّا كَانُوا يَعْبُدُ آبَاءَكُمْ
 وَقَالُوا مَا هَذَا إِلَّا إِنْكَافُؤُنَا فَتَرَىٰ الْقَالِ الَّذِينَ كَفَرُوا
 لِلْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ إِنَّ هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُّبِينٌ ﴿٤٣﴾
 وَمَا آتَيْنَهُمْ مِنْ كُتُبٍ يَدْرُسُونَهَا وَمَا أَرْسَلْنَا إِلَيْهِمْ
 قَبْلَكَ مِنْ نَذِيرٍ ﴿٤٤﴾ وَكَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَمَا
 بَلَّغُوا مِعْشَارَ مَا آتَيْنَهُمْ فَكَذَّبُوا رُسُلِي ۗ فَكَيْفَ
 كَانَ نَكِيرٍ ﴿٤٥﴾ قُلْ إِنَّمَا أَعْظِيكُمْ بِوَاحِدَةٍ أَنْ
 تَقُومُوا لِلَّهِ مِثْلِي وَفُرَادَىٰ ثُمَّ تَتَفَكَّرُوا ۗ مَا
 بِصَاحِبِكُمْ مِنْ جِنَّةٍ إِنْ هُوَ إِلَّا نَذِيرٌ لَكُمْ بَيْنَ يَدَيْ
 عَذَابٍ شَدِيدٍ ﴿٤٦﴾ قُلْ مَا سَأَلْتُكُمْ مِنْ أَجْرٍ فَهُوَ
 لَكُمْ إِنْ أَجْرِي إِلَّا عَلَى اللَّهِ ۗ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ
 شَهِيدٌ ﴿٤٧﴾ قُلْ إِنْ رَبِّي يَقْذِفُ بِالْحَقِّ عَلَٰمُ الْغُيُوبِ

(ای پیامبر!) بگو: «حق آمد، و (معبودان) باطل نه (آفرینش را) آغاز می کند، و نه (دوباره) باز می گرداند». ﴿۴۹﴾ (ای پیامبر!) بگو: «اگر من گمراه شوم، تنها بر زیان خودم گمراه می شوم، و اگر هدایت یابم، پس به (خاطر) آن چیزی است که پروردگرم به من وحی می کند، یقیناً او شنوای نزدیک است». ﴿۵۰﴾ و (ای پیامبر!) اگر بینی هنگامی که مضطرب (و نگران) شوند، آنگاه رهایی (از عذاب) نباشد، و از جای نزدیکی گرفته شوند (تعجب خواهی کرد) ﴿۵۱﴾ و (در آن حال) گویند: «به آن (قرآن) ایمان آوردیم» ولی چگونه می توانند از فاصله ی دور به آن دست یابند؟! ﴿۵۲﴾ در حالی که آنها پیش از این (در دنیا) به آن کافر شدند، و از جای دور نادیده (و بدون آگاهی، و نسبتهای ناروایی می داند و تیری) می افکنند. ﴿۵۳﴾ و میان آنها و آنچه می خواستند جدایی افکنده شد، همان گونه که از پیش با امثال آنها انجام شد، بی گمان آنها سخت در شک (و تردید) بودند. ﴿۵۴﴾

قُلْ جَاءَ الْحَقُّ وَمَا يُبَدِّلُ الْبَطِلَ وَمَا يُعِيدُ ﴿۴۹﴾ قُلْ إِنْ ضَلَلْتُ فَإِنَّمَا أَضِلُّ عَلَىٰ نَفْسِي وَإِنِ اهْتَدَيْتُ فِيمَا يُوحِي إِلَيَّ رَبِّي إِنَّهُ سَمِيعٌ قَرِيبٌ ﴿۵۰﴾ وَلَوْ تَرَىٰ إِذْ فَرَغُوا فَلَا قُوَّةَ وَأُخِذُوا مِنْ مَكَانٍ قَرِيبٍ ﴿۵۱﴾ وَقَالُوا ءَأَمْنَا بِهِ ءِ وَآنَىٰ لَهُمُ التَّنَاوُسُ مِنْ مَكَانٍ بَعِيدٍ ﴿۵۲﴾ وَقَدْ كَفَرُوا بِهِ مِنْ قَبْلُ وَيَقْدِفُونَ بِالْغَيْبِ مِنْ مَكَانٍ بَعِيدٍ ﴿۵۳﴾ وَحِيلَ بَيْنَهُمْ وَبَيْنَ مَا يَشْتَهُونَ كَمَا فُعِلَ بِأَشْيَاعِهِمْ مِّن قَبْلُ إِنَّهُمْ كَانُوا فِي شَكٍّ مُّبِينٍ ﴿۵۴﴾

سوره فاطر

سوره فاطر

بسم الله الرحمن الرحيم

به نام خداوند بخشنده مهربان

حمد (و ستایش) مخصوص خداوند است، آفریننده ه ی آسمانها و زمین، (کسی) که فرشتگان را رسولانی قرار داد؛ دارای بالهای دوگانه و سه گانه و چهارگانه، هر چه بخواهد در آفرینش می افزاید، بی گمان خداوند بر هر چیزی تواناست. ﴿۱﴾ (هر) رحمتی را که خدا برای مردم بگشاید، کسی نمی تواند که بازش دارد، و آنچه را باز دارد کسی جز او نمی تواند آن را روان سازد، و او پیرومند حکیم است. ﴿۲﴾ ای مردم! نعمت خدا را بر خود به یاد آورید، آیا آفریننده ای جز الله هست که شما را از آسمان و زمین روزی دهد؟! هیچ معبودی جز او نیست، پس چگونه (از حق) منحرف می شوید؟! ﴿۳﴾

الْحَمْدُ لِلَّهِ فَاطِرِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ جَاعِلِ الْمَلٰٓئِكَةَ رُسُلًا اُولٰٓئِ اٰجْبِحٰٓهٖ مِّثْنٰی وَثَلٰٓثَ وَرُبْعَ ۚ يَزِيْدُ فِى الْخَلْقِ مَا يَشَآءُ ۚ اِنَّ اللّٰهَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ ﴿۱﴾ مَا يَفْتَحِ اللّٰهُ لِلنَّاسِ مِنْ رَحْمَةٍ فَلَا مُمْسِكَ لَهَا وَمَا يُمْسِكُ فَلَا مُرْسِلَ لَهُ مِنْ بَعْدِهٖ ۗ وَهُوَ الْعَزِيْزُ الْحَكِيْمُ ﴿۲﴾ يٰۤاَيُّهَا النَّاسُ اذْكُرُوْا نِعْمَتَ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ ۗ هَلْ مِنْ خَلْقٍ غَيْرِ اللّٰهِ يَرْزُقُكُمْ مِّنَ السَّمَآءِ وَالْاَرْضِ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ ۗ فَاَنۡىٰ تُوْفِكُوْنَ ﴿۳﴾

وَإِنْ يُكَذِّبُوكَ فَقَدْ كَذَّبَتْ رُسُلٌ مِّن قَبْلِكَ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ ﴿٤﴾ يَتَأَيُّهَا النَّاسُ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ فَلَا تَغُرَّنَّكُمُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا وَلَا يَغُرَّنَّكُم بِاللَّهِ الْغُرُورُ ﴿٥﴾ إِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمْ عَدُوٌّ فَاتَّخِذُوهُ عَدُوًّا إِنَّمَا يَدْعُوا حِزْبَهُ لِيَكُونُوا مِنْ أَصْحَابِ السَّعِيرِ ﴿٦﴾ الَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ ﴿٧﴾ أَفَمَن زُيِّنَ لَهُ سُوءُ عَمَلِهِ فَرَآهُ حَسَنًا فَإِنَّ اللَّهَ يُضِلُّ مَن يَشَاءُ وَيَهْدِي مَن يَشَاءُ فَلَا تَذْهَبَ نَفْسُكَ عَلَيْهِمْ حَسْرَتٍ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِمَا يَصْنَعُونَ ﴿٨﴾ وَاللَّهُ الَّذِي أَرْسَلَ الرِّيحَ فَتُثِيرُ سَحَابًا فَسُقْنَاهُ إِلَى بَلَدٍ مَّيِّتٍ فَأَحْيَيْنَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا كَذَلِكَ النُّشُورُ ﴿٩﴾ مَن كَانَ يُرِيدُ الْعِزَّةَ فَلِلَّهِ الْعِزَّةُ جَمِيعًا إِلَيْهِ يَصْعَدُ الْكَلِمُ الطَّيِّبُ وَالْعَمَلُ الصَّالِحُ يَرْفَعُهُ ﴿١٠﴾ وَالَّذِينَ يَمْكُرُونَ السَّيِّئَاتِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَمَكْرُ أُولَئِكَ هُوَ يَبُورُ ﴿١١﴾ وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ مِّن تَرَابٍ ثُمَّ مِّن نُّطْفَةٍ ثُمَّ جَعَلَكُمْ أَزْوَاجًا وَمَا تَحْمِلُ مِّنْ أُنْثَىٰ وَلَا تَضَعُ إِلَّا بِعِلْمِهِ وَمَا يُعَمَّرُ مِمَّنْ مَّعَمَّرٍ وَلَا يُنْقَصُ مِمَّنْ عُمِّرُهُ إِلَّا فِي كِتَابٍ إِنَّ ذَٰلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ﴿١٢﴾

و اگر تو را تکذیب کنند (غمگین نباش) همانا پیامبران پیش از تو (نیز) تکذیب شدند، و (همه ی) کارها به سوی خدا باز گردانده می شود. ﴿٤﴾ ای مردم! یقیناً و عده ی خدا حق است، پس زندگی دنیا شما را نفریبد، و (شیطان) فریبکار شما را نسبت به خدا نفریبد. ﴿٥﴾ مسلماً شیطان دشمن شماست، پس او را دشمن گیرید، او فقط پیروانش دعوت می کند تا (همه) از اهل آتش سوزان (جهنم) باشند. ﴿٦﴾ کسانی که کافر شدند، بر ای آنان عذابی سخت است، و کسانی که ایمان آوردند و کارهای شایسته انجام دادند، برای شان آمرزش و پاداش بزرگی است. ﴿٧﴾ آیا کسی که کردار بدش برای او آراسته شده، پس آن را نیک (و زیبا) می بیند (همانند کسی است که چنین نیست؟) پس بی گمان خداوند هر کس را که بخواهد گمراه می سازد و هر کس را که بخواهد هدایت می کند، پس نباید که جانت به خاطر شدت تأسف (و حسرت) بر آنان از بین برود، بی شک خداوند به آنچه انجام می دهند؛ داناست. ﴿٨﴾ و الله کسی است که بادها را فرستاد، آنگاه (آن بادها) ابرها را بر می انگیزند، پس آن (ابرها) را به سوی سرزمین مرده رانندیم، آنگاه بوسیله ی آن زمین را بعد از مردنش زنده کردیم، بر انگیختن (مردگان از گورها نیز) چنین است. ﴿٩﴾ کسی که خواهان عزت است، پس (بداند که) عزت همگی از آن خداست، سخن پاکیزه به سوی او بالا می رود، و (خداوند) عمل صالح را بالا می برد، و کسانی که (نقشه و) نیرنگهای بد می کشند، بر ای آنها عذاب سختی است، و نیرنگ (و نقشه های بد) آنها نابود می شود. ﴿١٠﴾ و خداوند شما را از خاک، سپس از نطفه آفرید، آنگاه شما را جفتهای یکدیگر قرار داد، و هیچ ماده ای باردار نمی شود، و نمی زاید؛ مگر به علم او، و هیچ سالخورده ای عمر طولانی نمی کند، و (یا) از عمرش کاسته نمی شود؛ مگر آنکه در کتاب (لوح محفوظ ثبت) است، بی گمان این (کارها) بر خدا آسان است. ﴿١١﴾

و (آن) دو دریا یکسان نیستند: این یکی (آبش) شیرین گوارا است که نوشیدنش خوشگوار است، و آن یکی شور تلخ است، و از هر دو گوشتی تازه می خورید، و (از آنها) چیزهایی زینتی بیرون می آورید که می پوشید، و کشتی را در آن (دریا) می بینی که (آبها را) می شکافد (و به سوی مقصد خویش پیش می رود) تا از فضل خدا (روزی) بجوید، و شاید که سپاسگزارید. ﴿۱۲﴾ (او) شب را در روز داخل می کند و روز را در شب داخل می گرداند، و خورشید و ماه را مسخر کرده که هر یک تا زمانی معین در حرکت است، این است الله پروردگار شما، فرمانروایی از آن اوست، و کسانی را که به جای او می خوانید (هموزن) پوست نازک هسته ی خرما مالک نیستند. ﴿۱۳﴾ اگر آنها را بخوانید (صدای) خواندن شما را نمی شنوند، و (به فرض) اگر بشنوند به شما پاسخ نمی گویند، و روز قیامت شرک شما را انکار می کنند، و هیچ کس مانند (خداوند) آگاه خبر دارت نمی کند. ﴿۱۴﴾ ای مردم! شما (همگی) به خدا نیازمندید، و (تنها) خداوند است که بی نیاز ستوده است. ﴿۱۵﴾ اگر بخواهد شما را (از بین) می برد، و آفرینش تازه ای می آورد. ﴿۱۶﴾ و این (کار) بر خداوند دشوار نیست. ﴿۱۷﴾ و هیچ کس بار (گناه) دیگری را به دوش نمی کشد، و اگر (شخص) گرانباری (دیگری را) برای حمل بار (گناه) خود بخواند، چیزی از آن (بار) برداشته نمی شود، هر چند خویشاوند (نزدیک او) باشد. تو (ای پیامبر!) تنها کسانی را هشدار می دهی که از پروردگارشان در پنهانی می ترسند، و نماز را بر پا می دارند، و هر کس پاک گردد (و تقوا پیشه کند) پس (بداند که) تنها به سود خویش پاک شده است، و باز گشت (همه) به سوی خداست. ﴿۱۸﴾

وَمَا يَسْتَوِي الْبَحْرَانِ هَذَا عَذْبٌ فُرَاتٌ سَائِغٌ شَرَابُهُ، وَهَذَا مِلْحٌ أُجَاجٌ وَمِن كُلِّ تَاكُلُونَ لَحْمًا طَرِيًّا وَتَسْتَخْرِجُونَ حَلِيَّةً تَلْبَسُونَهَا وَتَرَى الْفُلْكَ فِيهِ مَوَازِرَ لَتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿۱۲﴾ يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُوجِجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلًّا يَجْرِى لِأَجَلٍ مُّسَمًّى ذَٰلِكُمْ اللَّهُ رَبُّكُمْ لَهُ الْمُلْكُ وَالَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ مَا يَمْلِكُونَ مِنْ قِطْمِيرٍ ﴿۱۳﴾ إِنْ تَدْعُوهُمْ لَا يَسْمَعُوا دُعَاءَكُمْ وَلَوْ سَمِعُوا مَا اسْتَجَابُوا لَكُمْ وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ يَكْفُرُونَ بِشِرْكِكُمْ وَلَا يُنَبِّئُكَ مِثْلُ خَبِيرٍ ﴿۱۴﴾ يَتَأْتِيهَا النَّاسُ أَنْتُمْ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ وَاللَّهُ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ ﴿۱۵﴾ إِنْ يَشَأْ يُذْهِبْكُمْ وَيَأْتِ بِخَلْقٍ جَدِيدٍ ﴿۱۶﴾ وَمَا ذَٰلِكَ عَلَى اللَّهِ بِعَزِيزٍ ﴿۱۷﴾ وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ وَإِنْ تَدْعُ مُثْقَلَةٌ إِلَىٰ جَمَلِهَا لَا يُحْمَلْ مِنْهُ شَيْءٌ وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَىٰ إِنَّمَا تُنذِرُ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُم بِالْغَيْبِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَمَنْ تَرَكَا فِإِنَّمَا يَتَرَكَ لِنَفْسِهِ ﴿۱۸﴾ وَإِلَى اللَّهِ الْمَصِيرُ ﴿۱۹﴾

و نایبنا و بینا (هرگز) برابر نیستند. ﴿۱۹﴾ و نه تاریکیها و نور، ﴿۲۰﴾ و نه سایه و باد سوزان. ﴿۲۱﴾ و (هرگز) زندگان و مردگان یکسان نیستند، بی گمان خداوند هر کس را بخواهد می شنواند، و تو (ای پیامبر!) نمی توانی (سخنت را) به در گور خفتگان بشنوانی. ﴿۲۲﴾ تو جز هشدار دهنده ای نیستی، ﴿۲۳﴾ یقیناً ما تو را به حق بشارت دهنده و هشداردهنده فرستادیم، و هیچ امتی نیست؛ مگر آن که در (میان) آن هشدار دهنده ای (آمده و) گذشته است. ﴿۲۴﴾ و اگر تو را تکذیب کنند، (چیز تازه ای نیست) همانا کسانی که پیش از آنان بودند (نیز پیامبران خود را) تکذیب کردند، پیامبران شان با دلایل روشن و نوشته ها (ی مشتمل بر پند و موعظه) و کتاب روشنگر به سراغ آنها آمدند. ﴿۲۵﴾ سپس کسانی که کفر ورزیدند؛ فرو گرفتیم، پس (بنگر) مجازات من چگونه بود؟! ﴿۲۶﴾ آیا ندیدی همانا خداوند از آسمان آبی نازل کرد که بوسیله ی آن میوه هایی با رنگهای گوناگون (از زمین) بیرون آوردیم، و از کوهها (نیز) راههای (به رنگ) سفید و سرخ رنگارنگ و به غایت سیاه (پدید آوردیم). ﴿۲۷﴾ و همچنین از مردم و جنبندگان و چهارپایان با رنگهای مختلف (پدید آوردیم)، جز این نیست که از میان بندگان خدا دانایان از او می ترسند، بی تردید خداوند پیروزمند آمرزنده است. ﴿۲۸﴾ بی گمان کسانی که کلام خدا را تلاوت می کنند و نماز را بر پا می دارند، و از آنچه روزی شان داده ایم؛ پنهان و آشکار انفاق می کنند، به تجارتی (پر سود) که هرگز زیان (و کساد) ندارد؛ امید دارند. ﴿۲۹﴾ تا (خداوند) پاداش آنها را به تمامی بدهد و از فضل خود بر آنها بیفزاید، بی گمان او آمرزنده ی سپاسگزار است. ﴿۳۰﴾

وَمَا يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَالْبَصِيرُ ﴿١٩﴾ وَلَا الظُّلُمَاتُ وَلَا النُّورُ ﴿٢٠﴾ وَلَا الظُّلُّ وَلَا الْحُرُورُ ﴿٢١﴾ وَمَا يَسْتَوِي الْأَحْيَاءُ وَلَا الْأَمْوَاتُ ۗ إِنَّ اللَّهَ يُسْمِعُ مَن يَشَاءُ ۗ وَمَا أَنتَ بِمُسْمِعٍ مَّن فِي الْقُبُورِ ﴿٢٢﴾ إِنَّ أَنتَ إِلَّا نَذِيرٌ ﴿٢٣﴾ إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ بِالْحَقِّ بَشِيرًا وَنَذِيرًا ۗ وَإِن مِّنْ أُمَّةٍ إِلَّا خَلَا فِيهَا نَذِيرٌ ﴿٢٤﴾ وَإِن يُكَذِّبُوكَ فَقَدْ كَذَّبَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ وَالزُّبُرِ ۖ وَالْكِتَابِ الْمُنِيرِ ﴿٢٥﴾ ثُمَّ أَخَذْتُ الَّذِينَ كَفَرُوا ۖ فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ ﴿٢٦﴾ أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ أَنزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجْنَا بِهِ ثَمَرَاتٍ مُّخْتَلِفًا أَلْوَانُهَا ۗ وَمِنَ الْجِبَالِ جُدَدٌ بِيضٌ وَحُمْرٌ مُّخْتَلِفٌ أَلْوَانُهَا وَغَرَابِيبُ سُودٌ ﴿٢٧﴾ وَمِنَ النَّاسِ وَالدَّوَابِّ ۖ وَأَلَّا نَعْمِ مُّخْتَلِفٌ أَلْوَانُهُ ۗ كَذَٰلِكَ ۗ إِنَّمَا تَخْشَى اللَّهَ مِن عِبَادِهِ الْعُلَمَاءُ ۗ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ غَفُورٌ ﴿٢٨﴾ إِنَّ الَّذِينَ يَتْلُونَ كِتَابَ اللَّهِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَأَنفَقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً يَرِجُونَ تِجْرَةً لَّN تَبُورَ ﴿٢٩﴾ لِيُؤْفِقَهُمُ أَجُورَهُمْ وَيَزِيدَهُم مِّن فَضْلِهِ ۗ إِنَّهُ غَفُورٌ شَكُورٌ ﴿٣٠﴾

وَالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ هُوَ الْحَقُّ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ ۗ إِنَّ اللَّهَ بِعِبَادِهِ لَخَبِيرٌ بَصِيرٌ ﴿٣١﴾ ثُمَّ أَوْرَثْنَا الْكِتَابَ الَّذِينَ اصْطَفَيْنَا مِنْ عِبَادِنَا ۗ فَمِنْهُمْ ظَالِمٌ لِّنَفْسِهِ ۗ وَمِنْهُمْ مُّقْتَصِدٌ وَمِنْهُمْ سَابِقٌ بِالْخَيْرَاتِ ۗ إِذَّنِ اللَّهُ ۗ ذَٰلِكَ هُوَ الْفَضْلُ الْكَبِيرُ ﴿٣٢﴾ جَنَّتٌ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا يُحَلُّونَ فِيهَا مِنْ أَسَاوِرَ مِنْ ذَهَبٍ وَلُؤْلُؤًا ۗ وَلِبَاسُهُمْ فِيهَا حَرِيرٌ ﴿٣٣﴾ وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَذْهَبَ عَنَّا الْحَزْنَ ۗ إِنَّ رَبَّنَا لَغَفُورٌ شَكُورٌ ﴿٣٤﴾ الَّذِي أَحَلَّنَا دَارَ الْمُقَامَةِ مِن فَضْلِهِ ۗ لَا يَمَسُّنَا فِيهَا نَصَبٌ وَلَا يَمَسُّنَا فِيهَا لُغُوبٌ ﴿٣٥﴾ وَالَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ نَارُ جَهَنَّمَ لَا يُقْضَىٰ عَلَيْهِمْ فَيَمُوتُوا وَلَا يُخَفَّفُ عَنْهُمْ مِنْ عَذَابِهَا ۗ كَذَٰلِكَ نَجْزِي كُلَّ كَافِرٍ ﴿٣٦﴾ وَهُمْ يَصْطَرِّخُونَ فِيهَا رَبَّنَا أَخْرِجْنَا نَعْمَلْ صَالِحًا غَيْرَ الَّذِي كُنَّا نَعْمَلُ ۗ أَوَلَمْ نُعَمِّرْكُم مَّا يَتَذَكَّرُ فِيهِ مَنْ تَذَكَّرَ وَجَاءَكُمُ النَّذِيرُ ۗ فَذُوقُوا فَمَا لِلظَّالِمِينَ مِن نَّصِيرٍ ﴿٣٧﴾ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ غَيْبِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۗ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٣٨﴾

و (ای پیامبر!) آنچه از (این) کتاب به تو وحی کردیم؛ حق است که تصدیق کننده ی آنچه پیش از آن است، یقیناً خداوند به (حال) بندگانش آگاه بیناست. ﴿۳۱﴾ سپس (این) کتاب را به کسانی از بندگان مان که برگزیده بودیم؛ به میراث دادیم، پس (برخی) از آنان بر خود ستم کردند و (برخی) از آنان میانه رو بودند، و (برخی) از آنان به فرمان خدا در نیکیها پشتنازند، این همان فضل (و بخشایش) بزرگی است. ﴿۳۲﴾ (پاداش آنها) باغهای جاویدان (بهشتی) است که به آن وارد می شوند، در آنجا به دستبندهای از طلا و مروارید آراسته می گردند، و لباسهایشان در آنجا حریر است. ﴿۳۳﴾ و گویند: «حمد (و ستایش) مخصوص خداوند است که اندوه را از ما دور کرد، یقیناً پروردگار ما آمرزنده ی سپاسگزار است. ﴿۳۴﴾ (همان) کسی که از فضل خویش ما را در این سرای اقامت (جاویدان) جای داد که در آنجا هیچ رنجی به ما نمی رسد، و در آنجا هیچ خستگی (و واماندگی) به ما نمی رسد. ﴿۳۵﴾ و کسانی که کافر شدند؛ برای آنها آتش جهنم است، نه فرمان (مرگ) بر آن صادر شود تا بمیرند (و راحت گردند) و نه چیزی از عذابش از آنها کاسته شود، این گونه هر نا سپاسی را کیفر می دهیم. ﴿۳۶﴾ و آنها در آن (آتش) فریاد می زنند: «پروردگارا! ما را بیرون آر تا عمل صالحی انجام دهیم؛ غیر از آنچه انجام می دادیم» (در پاسخ آنان می فرماییم:) آیا آن قدر شما را عمر ندادیم که پند گیرندگان در آن پند گیرند؟! و هشدار دهنده (نیز) به سراغ شما آمد؟! پس (طعم عذاب را) بچشید که برای ستمکاران هیچ یآوری نیست. ﴿۳۷﴾ بی گمان خداوند دانای نهان آسمانها و زمین است و همانا او به آنچه در درون سینه هاست؛ دانا است. ﴿۳۸﴾

او کسی است که شما را در زمین جانشینان (پیشینیان) قرار داد، پس هر کس که کافر شود، او به زیان خودش خواهد بود، و کافران را کفرشان جز خشم (و دشمنی) در نزد پروردگارشان (چیزی) نمی افزاید، و (نیز) کافران را کفرشان جز زیان (چیزی) نمی افزاید. ﴿۳۹﴾ (ای پیامبر!) بگو: «آیا معبوداتان که به جای خدا می خوانید؛ دیده اید؟ به من نشان دهید چه چیزی از زمین را آفریده اند؟ یا اینکه در (آفرینش) آسمانها شرکتی دارند؟ یا به آنها کتابی داده ایم که آنها دلیلی از آن (برای شرک خود) دارند؟» (نه هیچ یک از اینها نیست) بلکه ستمکاران جز فریب به یکدیگر وعده ای نمی دهند. ﴿۴۰﴾ بی تردید خداوند آسمانها و زمین را نگه می دارد از آن که (از نظام خود) منحرف شوند، و اگر منحرف گردند، کسی جز او نمی تواند آنها را نگه دارد، بی گمان او بر دبار آمرزنده است. ﴿۴۱﴾ و (کفار قریش) با محکمترین سوگند های شان (و با نهایت تأکید) به خدا سوگند یاد کردند که اگر هشدار دهنده ای برای آنان بیاید، از هدایت یافته ترین امته خواهند بود، پس چون (پیامبر) هشدار دهند ه ای بر آنان آمد، جز (فرار و) نفرت (از حق چیزی) بر آنان نیفزود. ﴿۴۲﴾ (اینها) بخاطر استکبار در زمین و نیرنگهای بد (شان) بود، و نیرنگهای بد جز دامنگیر صاحبانش نمی گردد، آنگاه آیا آنان (چیزی) جز سنت (و شیوه خدا) پیشینیان را انتظار دارند؟! پس هر گز برای سنت (و شیوه ی) خداوند دگرگونی نمی یابی. ﴿۴۳﴾ آیا (آنها) در زمین نگشته اند؛ تا ببینند عاقبت کسانی که پیش از آنها بودند؛ چگونه بود؟! در حالی که آنان از اینان نیرومند تر بودند، و هیچ چیزی در آسمانها و زمین نیست که خدا را ناتوان سازد (و از حوزه ی قدرت او بیرون رود) بی گمان او دانای تواناست. ﴿۴۴﴾

هُوَ الَّذِي جَعَلَكُمْ خَلَائِفَ فِي الْأَرْضِ فَمَنْ كَفَرَ فَعَلَيْهِ كُفْرُهُ وَلَا يَزِيدُ الْكَافِرِينَ كُفْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ إِلَّا مَقْتًا وَلَا يَزِيدُ الْكَافِرِينَ كُفْرُهُمْ إِلَّا خَسَارًا ﴿٣٩﴾ قُلْ أَرَأَيْتُمْ شُرَكَاءَكُمُ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَرُونِي مَاذَا خَلَقُوا مِنَ الْأَرْضِ أَمْ لَهُمْ شِرْكٌ فِي السَّمَوَاتِ أَمْ آتَيْنَهُمْ كِتَابًا فَهُمْ عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِّنْهُ بَلْ إِنْ يَعِدُ الظَّالِمُونَ بَعْضُهُمْ بَعْضًا إِلَّا غُرُورًا ﴿٤٠﴾ إِنَّ اللَّهَ يُمْسِكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ أَنْ تَزُولَا وَلَئِن زَالَتَا إِنْ أَمْسَكَهُمَا مِنْ أَحَدٍ مِّنْ بَعْدِهِ إِنَّهُ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا ﴿٤١﴾ وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَئِنْ جَاءَهُمْ نَذِيرٌ لَّيَكُونُنَّ أَهْدَىٰ مِنْ إِحْدَى الْأُمَمِ فَلَمَّا جَاءَهُمْ نَذِيرٌ مَّا زَادَهُمْ إِلَّا نُفُورًا ﴿٤٢﴾ اسْتَكْبَرُوا فِي الْأَرْضِ وَمَكْرَ السَّيِّئِ وَلَا يَحِيقُ الْمَكْرُ السَّيِّئُ إِلَّا بِأَهْلِهِ فَهَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا سُنَّتَ الْأَوَّلِينَ فَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّتِ اللَّهِ تَبْدِيلًا وَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّتِ اللَّهِ تَحْوِيلًا ﴿٤٣﴾ أُولَٰئِكَ يَسِيرُونَ فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُونَ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَكَانُوا أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُعْجِزَهُ مِنْ شَيْءٍ فِي السَّمَوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ إِنَّهُ كَانَ عَلِيمًا قَدِيرًا ﴿٤٤﴾

و اگر خداوند مردم را به (سبب) آنچه که انجام داده اند؛ مجازات کند، هیچ جنبنده ای را بر روی آن (=زمین) باقی نخواهد گذاشت، ولیکن آنها را تا زمانی معین به تأخیر می اندازد، پس هنگامی که اجل آنها فرا رسد، یقیناً خداوند به بندگانش بیناست. ﴿۴۵﴾

وَلَوْ يُؤَاخِذُ اللَّهُ النَّاسَ بِمَا كَسَبُوا مَا تَرَكَ عَلَى ظَهْرِهَا مِنْ دَابَّةٍ وَلَكِنْ يُؤَخِّرُهُمْ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى ۗ فَإِذَا جَاءَ أَجْلُهُمْ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِعِبَادِهِ بَصِيرًا

سوره یس

سوره یس

به نام خداوند بخشنده مهربان

بسم الله الرحمن الرحيم

یس (یا.سین) ﴿۱﴾ سوگند به قرآن حکیم ﴿۲﴾ که تو قطعاً از پیامبران (ما) هستی. ﴿۳﴾ بر راه راست (قرار داری). ﴿۴﴾ (این قرآن) فرو فرستاده ی (خداوند) پیروزمند مهربان (است). ﴿۵﴾ تا گروهی را هشدار دهی که نیاکانشان هشدار نیافته اند، پس آنان غافلند. ﴿۶﴾ به راستی فرمان (الهی) بر بیشتر آنان تحقق یافته است، پس آنان ایمان نمی آورند. ﴿۷﴾ بی گمان ما در گردنهای آنان غلهایی قرار دادیم پس آن (غله) تا چانه ها است، لذا سرهایشان را بالا نگاه داشته است. ﴿۸﴾ و پیش روی آنان سدی (=دیواری) و از پشت سرشان (نیز) سدی قرار دادیم، آنگاه (دیدگان) آنان را پوشاندیم، لذا آنان نمی بینند. ﴿۹﴾ و (ای پیامبر) بر آنان یکسان است، چه آنها را هشدار دهی و یا هشدارشان ندهی، ایمان نمی آورند. ﴿۱۰﴾ (ای پیامبر) تو تنها کسی را هشدار می دهی که از (این) پند پیروی کند، و در نهان از (خدای) رحمان بترسد، پس او را به آمرزش و پاداشی گرامی بشارت ده. ﴿۱۱﴾ یقیناً ما مییم که مردگان را زنده می کنیم، و آنچه را (از اعمال نیک و بد) که از پیش فرستاده اند، و آثار (و گامهای) شان را می نویسیم، و همه چیز را در کتاب روشنگر (لوح محفوظ) شمار کرده ایم. ﴿۱۲﴾

یس ﴿۱﴾ وَالْقُرْآنِ الْحَکِیمِ ﴿۲﴾ إِنَّكَ لَمِنَ الْمُرْسَلِینَ ﴿۳﴾ عَلَی صِرَاطٍ مُّسْتَقِیمٍ ﴿۴﴾ تَنْزِیلَ الْعَزِیزِ الرَّحِیمِ ﴿۵﴾ لِتُنذِرَ قَوْمًا مَّا أُنذِرَ ءَابَاؤُهُمْ فَهُمْ غَافِلُونَ ﴿۶﴾ لَقَدْ حَقَّ الْقَوْلُ عَلَی أَكْثَرِهِمْ فَهُمْ لَا یُؤْمِنُونَ ﴿۷﴾ إِنَّا جَعَلْنَا فِی أَعْنَاقِهِمْ أَغْلَالًا فَهَیَ إِلَى الْأَذْقَانِ فَهُمْ مُّقْمَحُونَ ﴿۸﴾ وَجَعَلْنَا مِنْ بَیْنِ أَیْدِهِمْ سَدًّا وَمِنْ خَلْفِهِمْ سَدًّا فَأَعْشَيْنَهُمُ فَهُمْ لَا یُبْصِرُونَ ﴿۹﴾ وَسَوَاءٌ عَلَیهِمْ ءَأَنْذَرْتَهُمْ أَمْ لَمْ تُنذِرْهُمْ لَا یُؤْمِنُونَ ﴿۱۰﴾ إِنَّمَا تُنذِرُ مَنِ اتَّبَعَ الذِّكْرَ وَخَشِيَ الرَّحْمَنَ الْغَیْبَ فَبَشِّرْهُ بِمَغْفِرَةٍ وَأَجْرٍ كَرِیمٍ ﴿۱۱﴾ إِنَّا نَحْنُ نُحَی الْمَوْتِ وَنَكْتُبُ مَا قَدَّمُوا وَءَاثَرَهُمْ ۗ وَكُلَّ شَیْءٍ أَحْصَيْنَاهُ فِی إِمَامٍ مُّبِینٍ ﴿۱۲﴾

و (ای پیامبر) برای آنها مثال (و داستان) مردم آن قریه (انطاکیه) را بزن، چون رسولان (ما) بدان جا آمدند. ﴿۱۳﴾ آنگاه که دو نفر (از رسولان) را به سوی آنها فرستادیم، پس آنان را تکذیب کردند، سپس با (فرستادن) سومی (آن دو را) تقویت کردیم، پس گفتند: «همانا ما به سوی شما فرستاده شده ایم». ﴿۱۴﴾ (آنها در پاسخ) گفتند: شما جز بشری همانند ما نیستید، و (خداوند) رحمان چیزی را نازل نکرده است، شما فقط دروغ می گوید. ﴿۱۵﴾ (پیامبران) گفتند: «پروردگار ما می داند که ما قطعاً به سوی شما فرستاده شده ایم». ﴿۱۶﴾ و بر (عهده ی) ما جز رساندن (پیام) آشکار نیست». ﴿۱۷﴾ (آنها) گفتند: «بی گمان ما شما را به فال بد گرفته ایم، اگر دست بر ندارید البته سنگسارتان خواهیم کرد، و از سوی ما عذاب (و شکنجه) دردناکی به شما خواهد رسید». ﴿۱۸﴾ (پیامبران) گفتند: «شومی (و فال بد) تان با خود شماست، اگر به شما پند داده شود (چنین می گوید، و به فال بد می گیرید؟! بلکه (حقیقت این است که) شما مردمی اسرافکار هستید». ﴿۱۹﴾ و مرد (مؤمنی) از دورترین نقطه شهر شتابان آمد، (و خطاب به مردم) گفت: «ای قوم من! پیامبران (خدا) را پیروی کنید. ﴿۲۰﴾ کسانی را پیروی کنید که از شما مزدی طلب نمی کنند، و خودشان هدایت یافته اند. ﴿۲۱﴾ و چه شده است مرا که پرستش نکنم کسی را که مرا آفریده است، (همه) به سوی او باز گردانده می شوید؟ ﴿۲۲﴾ آیا غیر از او معبودهایی را بر گزینیم که اگر (خداوند) رحمان بخواهد به من زبانی برساند، شفاعت آنها چیزی را از من دفع نمی کند (و کمترین فایده ای برایم ندارد) و مرا نجات نخواهند داد؟! ﴿۲۳﴾ (اگر چنین کنم) یقیناً آنگاه من در گمراهی آشکاری خواهم بود. ﴿۲۴﴾ من به پروردگارتان ایمان آورده ام، پس (سخنان) مرا بشنوید. ﴿۲۵﴾ (پس او را شهید کردند) به او گفته شد: «وارد بهشت شو» گفت: ای کاش قوم من می دانستند^(۱)، ﴿۲۶﴾ که پروردگارم مرا آمرزیده و از گرامی شدگان قرار داده است! ﴿۲۷﴾

وَأَضْرَبَ لَهُمْ مَثَلًا أَصْحَابَ الْقَرْيَةِ إِذْ جَاءَهَا
 الْمُرْسَلُونَ ﴿١٣﴾ إِذْ أَرْسَلْنَا إِلَيْهِمُ اثْنَيْنِ فَكَذَّبُوهُمَا
 فَعَزَّزْنَا بِثَالِثٍ فَقَالُوا إِنَّا إِلَيْكُم مُّرْسَلُونَ ﴿١٤﴾ قَالُوا
 مَا أَنْتُمْ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُنَا وَمَا أَنْزَلَ الرَّحْمَنُ مِنْ شَيْءٍ إِنْ
 أَنْتُمْ إِلَّا تَكْذِبُونَ ﴿١٥﴾ قَالُوا رَبُّنَا يَعْلَمُ إِنَّا إِلَيْكُمْ
 لَمُرْسَلُونَ ﴿١٦﴾ وَمَا عَلَيْنَا إِلَّا الْبَلْغُ الْمُبِينُ ﴿١٧﴾
 قَالُوا إِنَّا نَطَّيَّرْنَا بِكُمْ لَئِن لَّمْ تَنْتَهُوا لَنَرْجُمَنَّكُمْ
 وَلَيَمَسَّنَّكُم مِّنَّا عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٨﴾ قَالُوا طَئِرُكُمْ
 مَعَكُمْ إِنْ دُكِّرْتُمْ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ مُّسْرِفُونَ ﴿١٩﴾
 وَجَاءَ مِنْ أَقْصَا الْمَدِينَةِ رَجُلٌ يَسْعَى قَالَ يَنْفَوِّمُ
 اتَّبِعُوا الْمُرْسَلِينَ ﴿٢٠﴾ اتَّبِعُوا مَن لَّا يَسْأَلْكُمْ
 أَجْرًا وَهُمْ مُّهْتَدُونَ ﴿٢١﴾ وَمَا لِي لَّا أَعْبُدُ الَّذِي
 فَطَرَنِي وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٢٢﴾ ءَأَتَّخِذُ مِنْ دُونِهِ ءَالِهَةً
 إِنْ يُرِدِنِ الرَّحْمَنُ بَصُرًا لَّا تُغْنِي عَنْهُ شَفَاعَتُهُمْ شَيْئًا
 وَلَا يُنْقِذُونِ ﴿٢٣﴾ إِنِّي إِذًا لَفِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٢٤﴾
 إِنِّي ءَأَمَنْتُ بِرَبِّكُمْ فَاسْمَعُونِ ﴿٢٥﴾ قِيلَ ادْخُلِ
 الْجَنَّةَ قَالَ يَلَيْتَ قَوْمِي يَعْلَمُونَ ﴿٢٦﴾ بِمَا غَفَرَ لِي
 رَبِّي وَجَعَلَنِي مِنَ الْمُكْرَمِينَ ﴿٢٧﴾

(۱) - نجات تنها در فرمانبرداری از خدا و رسولش می باشد، و راه هدایت و

راهی که به بهشت منتهی می شود نیز همین است.

﴿۲۸﴾ (بلکه کيفر آنها) جز يك بانگ مرگبار نبود، پس ناگاه همه خاموش (=هلاک) شدند. ﴿۲۹﴾ ای افسوس بر (این) بندگان، هيچ پیامبری به سوی آنها نمی آمد مگر اینکه او را استهزاء می کردند! ﴿۳۰﴾ آیا ندیدند که پیش از آنها چه بسیار نسلها را نابود کردیم، که آنها هرگز به سوی ایشان باز نمی گردند؟! ﴿۳۱﴾ و همه آنها (برای حساب) نزد ما جمع و احضار می شوند. ﴿۳۲﴾ و زمین مرده برای شان نشانه (و عبرتی) است که ما آن را زنده گردانیدیم، و دانه ای (غذایی) که از آن می خورند، بیرون آوردیم. ﴿۳۳﴾ و در آن باغهایی از نخله و انگورها قرار دادیم، و در آن چشمه های جاری ساختیم. ﴿۳۴﴾ تا از میوه ی آن بخورند در حالی که دست آنان (در تولید آنها) هيچ دخالتی نداشته است^(۳)، آیا سپاس نمی گویند. ﴿۳۵﴾ منزه است کسی که همه ی جفتها را آفرید، از آنچه زمین می رویند، و از (جنس) خودشان، و از آنچه نمی دانند. ﴿۳۶﴾ و شب (نیز) برای آنها نشانه (و عبرتی) است ما روز را از آن بر می کشیم، پس آنگاه همه در تاریکی فرو می روند. ﴿۳۷﴾ و خورشید (نیز که) پیوسته به سوی قرار گاهش^(۳) در حرکت است، این تقدیر (خداوند) پیرومند داناست. ﴿۳۸﴾ و برای ماه منزلگاههای مقرر کرده ایم، تا چون شاخه ی (خشک و) کهنه خرما باز گردد. ﴿۳۹﴾ نه خورشید را سزد که به ماه رسد، و نه شب بر روز پیشی می گیرد، و هر یک در مدار خود شناورند. ﴿۴۰﴾

﴿۴۰﴾

(۲) - و یا: "از دست آورد خود (و آنچه که با دست خود ساخته اند) بخورند".

(۳) - ابوذر رضی الله عنه می گوید: هنگام غروب آفتاب همراه رسول خدا

صلی الله علیه وسلم در مسجد بودم رسول خدا صلی الله علیه وسلم از من پرسید «ای ابوذر! آیا می دانی این آفتاب کجا غروب می کند؟! عرض کردم: خدا و رسولش داناتراند.

فرمود: «این خورشید می رود تا اینکه در زیر عرش سجده می کند، و این مقصود از آیه ﴿وَالشَّمْسُ تَجْرِي لِمُسْتَقَرٍّ لَهَا ذَلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ﴾^(۳) است». (صحیح بخاری ۴۸۰۲).

و روایت دیگر آمده: ابوذر رضی الله عنه می گوید: درباره ی آیه (و الشمس تجري لمستقر لها) از رسول خدا صلی الله علیه وسلم سؤال کردم؟ فرمود: «

مستقر (و قرار گاهش) زیر عرش است». (صحیح بخاری ۴۸۰۳)

ابو موسی اشعری رضی الله عنه می گوید: رسول خدا صلی الله علیه وسلم فرمود: «مثال من و آنچه که خداوند مرا بدان فرستاده است، مانند مردی است که نزد قومی می آید و می گوید: من با چشمان خودم، سپاه دشمن را دیدم، و به شما اعلام خطر می کنم، بشتابید، بشتابید، پس گروهی از آنها از او اطاعت کردند، پس شبانه بدون عجله حرکت کردند، و سرانجام نجات یافتند، اما گروهی دیگر او را تکذیب کردند، بنابراین سپاه دشمن ناگهانی به آنها حمله کرد، و آنها را نابود ساخت.»

(صحیح بخاری ۶۴۸۲ و مسلم ۲۲۸۳).

نشانه ای (دیگر) برای آنان این است که فرزندانشان را بر کشتی^(۴) پر بار سوار کردیم. ﴿۴۱﴾ و (مرکبهای دیگری) همانند آن برای آنها آفریدیم، که سوار می شوند. ﴿۴۲﴾ و اگر بخواهیم آنها را غرق می کنیم، پس آنها را هیچ فریاد رسی نباشد، نه آنها رهایی یابند. ﴿۴۳﴾ مگر اینکه رحمتی از سوی ما (شامل حال آنها شود) و تا زمان معینی (از دنیا) بهره بگیرند. ﴿۴۴﴾ و هنگامی که به آنها گفته شود: «از آنچه پیش روی شماست، و از آنچه پشت سر شماست، بترسید، شاید مورد رحمت قرار گیرید» (اعراض می کنند). ﴿۴۵﴾ و هیچ آیه ای از آیات پروردگارشان برای آنها نیاید مگر آنان از آن روی بگردانند. ﴿۴۶﴾ و هنگامی که به آنها گفته شود: از آنچه خدا به شما روزی داده است، انفاق کنید، کسانی که کافر شدند، به کسانی که ایمان آوردند می گویند: آیا ما کسی را طعام بدهیم که اگر خداوند می خواست، (خود) به او طعام می داد و شما جز در گمراهی آشکار نیستید. ﴿۴۷﴾ و می گویند: «اگر راست می گویند، این وعده (عذاب) کی خواهد بود؟!» ﴿۴۸﴾ آنها جز انتظار یک بانگ مرگبار نمی کشند، که آنها را فرو گیرد در حالی که سر گرم جدال (و دشمنی) هستند. ﴿۴۹﴾ پس (در آن وقت) نمی توانند وصیتی کنند، و نه به سوی خانواده ی خود باز گردند. ﴿۵۰﴾ و (چون بار دیگر) در صور دمیده شود^(۵)، پس ناگهان آنها از قبرها (بیرون آیند) شتابان به سوی پروردگارشان می روند. ﴿۵۱﴾ گویند: «وای بر ما چه کسی ما را از خوابگاهمان برانگیخت؟!» (به آنها گفته شود): این همان است که (خداوند) رحمان وعده داده بود، و پیامبران (خدا) راست گفتند. ﴿۵۲﴾ (آن) جز یک بانگ مرگبار نخواهد بود، پس ناگهان همه نزد ما جمع و احضار می شوند. ﴿۵۳﴾ پس امروز به هیچ کس ذره ای ستم نخواهند شد، و جز به آنچه عمل می کردید، جزا داده نمی شوید. ﴿۵۴﴾

وَأَيُّهُمُ أَنَا حَمَلْنَا ذُرِّيَّتَهُمْ فِي الْفَلَكِ الْمَشْحُونِ ﴿٤١﴾
 وَخَلَقْنَا لَهُم مِّن مِّثْلِهِ مَا يَرْكَبُونَ ﴿٤٢﴾ وَإِن
 نَّشَاءُ نَغْرِقْهُمْ فَلَا صَرِيحَ لَهُمْ وَلَا هُمْ يُنقِدُونَ ﴿٤٣﴾
 إِلَّا رَحْمَةً مِنَّا وَمَتَاعًا إِلَىٰ حِينٍ ﴿٤٤﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ
 اتَّقُوا مَا بَيْنَ أَيْدِيكُمْ وَمَا خَلْفَكُمْ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿٤٥﴾
 وَمَا تَأْتِيهِمْ مِّنْ آيَةٍ مِّنْ آيَاتِ رَبِّهِمْ إِلَّا كَانُوا
 عَنْهَا مُعْرِضِينَ ﴿٤٦﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ انْفِقُوا مِمَّا
 رَزَقَكُمْ اللَّهُ قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ ءَامَنُوا أَنْطَعِمُ
 مَنْ لَوْ يَشَاءُ اللَّهُ أَطْعَمَهُ إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا فِي ضَلَالٍ
 مُّبِينٍ ﴿٤٧﴾ وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَذَا الْوَعْدُ إِنْ كُنْتُمْ
 صَادِقِينَ ﴿٤٨﴾ مَا يَنْظُرُونَ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً
 تَأْخُذُهُمْ وَهُمْ يَخِصِّمُونَ ﴿٤٩﴾ فَلَا يَسْتَطِيعُونَ
 تَوْصِيَةً وَلَا إِلَىٰ أَهْلِهِمْ يَرْجِعُونَ ﴿٥٠﴾ وَنُفِخَ فِي
 الصُّورِ فَإِذَا هُم مِّنَ الْأَجْدَاثِ إِلَىٰ رَبِّهِمْ
 يَنْسِلُونَ ﴿٥١﴾ قَالُوا يَا وَيْلَنَا مَن بَعَثَنَا مِن مَّرْقَدِنَا
 هَذَا مَا وَعَدَ الرَّحْمَنُ وَصَدَقَ الْمُرْسَلُونَ ﴿٥٢﴾
 إِنْ كَانَتْ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً فَإِذَا هُمْ جَمِيعٌ
 لَّدَيْنَا مُحْضَرُونَ ﴿٥٣﴾ فَالْيَوْمَ لَا تَطْلُمُ نَفْسٌ شَيْئًا
 وَلَا تَجْزُونَ إِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٥٤﴾

(۴) - مراد از آن کشتی نوح علیه السلام است، و انسانها از نسل همان کسانی اند که در کشتی نوح سوار بودند. (تفسیر ابن کثیر).

(۵) - امام ابن کثیر می گوید: این دمیدن سوم و برای زنده شدن و بیرون آمدن از قبور می باشد، و دمیدن (نفخه ی) اول: دمیدن (نفخه ی فرع) خوف و ترس است، و دومی: نفخه ی (صعق) بی هوشی و مردن است. (به تفسیر ابن کثیر رجوع نمایید).

بی گمان اهل بهشت امروز در کاری (لذت بخش) مشغولند (و) شادمان هستند. ﴿۵۵﴾ آنها و همسرانشان در سایه هایی (گسترده بهشتی) بر تختها تکیه زده اند. ﴿۵۶﴾ برای آنها در آن (= بهشت، انواع) میوه است، و هر چه که بخواهند برایشان (فراهم) است. ﴿۵۷﴾ (به آنها گفته می شود) سلام (بر شما باد) این سخنی است از جانب پروردگار مهربان. ﴿۵۸﴾ ای گنهکاران امروز (از نیکان) جدا شوید. ﴿۵۹﴾ ای فرزندان آدم! آیا با شما پیمان نبستم که شیطان را نپرستید، که او برای شما دشمن آشکار است؟! ﴿۶۰﴾ و اینکه مرا پرستید، این راه مستقیم است. ﴿۶۱﴾ و به راستی او گروه زیادی از شما را گمراه ساخت آیا اندیشه نکردید؟! ﴿۶۲﴾ این (همان) جهنمی است که به شما وعده داده می شد. ﴿۶۳﴾ امروز به سزای کفری که ورزیده اید به آن در آیید. ﴿۶۴﴾ امروز بر دهانهایشان مهر می نهیم، و دستهایشان با ما سخن می گویند، و پاهایشان به آنچه می کردند گواهی می دهند. ﴿۶۵﴾ و اگر بخواهیم چشمانشان را محو (ونا بود) می کنیم، پس شتابان آهنگ راه می کنند، اما چگونه می توانند ببینند؟! ﴿۶۶﴾ و اگر بخواهیم آنها را در جایگاهشان مسخ (ومیخ کوب) می کنیم، پس نتوانند که به پیش قدم بر دارند، و نه به عقب باز گردند. ﴿۶۷﴾ و هر کس را طول عمر دهیم، در آفرینش دگرگونش کنیم، (و به حالت ناتوانی کودک بر می گردانیم) آیا اندیشه نمی کنند؟! ﴿۶۸﴾ ما (هرگز) شعر به او (= رسول) نیاموخته ایم و شایسته او نیست، این (کتاب چیزی) جز اندرز، و قرآنی روشنگر نیست. ﴿۶۹﴾ تا هر کس را که زنده (دل) باشد، بیم دهد و سخن حق بر کافران ثابت شود. ﴿۷۰﴾

إِنَّ أَصْحَابَ الْجَنَّةِ الْيَوْمَ فِي شُغْلٍ فَكِهِونَ ﴿۵۵﴾ هُمْ وَأَزْوَاجُهُمْ فِي ظِلِّ عَلَى الْأَرَآئِكِ مُتَكُونُونَ ﴿۵۶﴾ هُمْ فِيهَا فَكِهَةٌ وَهُمْ مَا يَدْعُونَ ﴿۵۷﴾ سَلَّمَ قَوْلًا مِّن رَّبِّ رَحِيمٍ ﴿۵۸﴾ وَأَمْتَرُوا الْيَوْمَ أَيُّهَا الْمَجْرُمُونَ ﴿۵۹﴾ أَلَمْ أَعْهَدْ إِلَيْكُمْ يَبْنِيءَ آدَمَ أَنْ لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ ﴿۶۰﴾ وَأَنْ أَعْبُدُونِي ۚ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ ﴿۶۱﴾ وَلَقَدْ أَضَلَّ مِنْكُمْ جِبِلًّا كَثِيرًا أَفَلَمْ تَكُونُوا تَعْقِلُونَ ﴿۶۲﴾ هَذِهِ جَهَنَّمُ الَّتِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ ﴿۶۳﴾ أَصَلَوْهَا الْيَوْمَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿۶۴﴾ الْيَوْمَ نَخْتِمُ عَلَى أَفْوَاهِهِمْ وَتُكَلِّمُنَا أَيْدِيهِمْ وَتَشْهَدُ أَرْجُلُهُمْ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿۶۵﴾ وَلَوْ نَشَاءُ لَطَمَسْنَا عَلَى أَعْيُنِهِمْ فَاسْتَبَقُوا الصِّرَاطَ فَأَنَّى يُبْصِرُونَ ﴿۶۶﴾ وَلَوْ نَشَاءُ لَمَسَخْنَاهُمْ عَلَى مَكَانَتِهِمْ فَمَا اسْتَطَبَعُوا مُضِيًّا وَلَا يَرْجِعُونَ ﴿۶۷﴾ وَمَنْ نُعَمِّرْهُ نُنَكِّسْهُ فِي الْخَلْقِ أَفَلَا يَعْقِلُونَ ﴿۶۸﴾ وَمَا عَلَّمْنَاهُ الشِّعْرَ وَمَا يَنْبَغِي لَهُ ۚ إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ وَقُرْآنٌ مُّبِينٌ ﴿۶۹﴾ لِيُنذِرَ مَن كَانَ حَيًّا وَيَحِقَّ الْقَوْلُ عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿۷۰﴾

آیا ندیدند که ما برای آنها از آنچه ساخته ی دست های ماست، چهار پایانی را آفریده ایم، پس آنان مالک آن هستند. ﴿۷۱﴾ و آنها را برایشان رام کردیم، پس بر بعضی سوار می شوند، و از (گوشت) بعضی می خورند. ﴿۷۲﴾ و برای آنها بهره های دیگر، و نوشیدنیها در آن (حیوانات) است، آیا سپاس نمی گویند؟! ﴿۷۳﴾ و آنها غیر از خدا معبودانی (برای خود) بر گزیدند، (به این امید) شاید که یاری شوند. ﴿۷۴﴾ آنها قادر به یاری ایشان نیستند، و آنان (= مشرکان) اینها (= معبودان) لشکری احضار شده (و آماده) هستند. ﴿۷۵﴾ پس (ای پیامبر) سخن آنان تو را غمگین نسازد، بی گمان ما آنچه را که پنهان می دارند و آنچه را که آشکار می کنند، می دانیم. ﴿۷۶﴾ آیا انسان ندیده است که ما او را از نطفه ای آفریده ایم، پس او ستیزه جویی آشکار شده است. ﴿۷۷﴾ و برای ما مثلی زد، و آفرینش خود را فراموش کرد، گفت: «چه کسی (این) استخوانها را (دوباره) زنده می کند در حالی که پوسیده است؟!». ﴿۷۸﴾ بگو: «همان» کسی آن را زنده می کند که نخستین بار آن را پدید آورد، و او به هر آفرینشی داناست، ﴿۷۹﴾ (همان) کسی که از درخت سبز برای شما آتش پدید آورد، پس آنگاه شما از آن (آتش) می افروزید. ﴿۸۰﴾ آیا کسی که آسمانها و زمین را آفریده است، نمی تواند همانند آنها (= انسانها) را بیافریند؟! آری (می تواند) و او آفریننده ی داناست. ﴿۸۱﴾ جز این نیست که فرمان او، چون چیزی را اراده کند، (این است) که به آن می گوید: «موجود شو» پس (بی درنگ) موجود می شود. ﴿۸۲﴾ پس منزله است، کسی که پادشاهی همه چیز در دست اوست، و (همه) به سوی او باز گردانده می شوید. ﴿۸۳﴾

أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا خَلَقْنَا لَهُمْ مِمَّا عَمِلَتْ أَيْدِينَا أَنْعَمًا فَهُمْ لَهَا مَلَكَونَ ﴿٧١﴾ وَذَلَّلْنَاهَا لَهُمْ فَمِنْهَا رَكُوبُهُمْ وَمِنْهَا يَأْكُلُونَ ﴿٧٢﴾ وَهُمْ فِيهَا مَنَّعُ وَمَشَارِبٌ أَفَلَا يَشْكُرُونَ ﴿٧٣﴾ وَاتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ آلِهَةً لَعَلَّهُمْ يُنصَرُونَ ﴿٧٤﴾ لَا يَسْتَطِيعُونَ نَصْرَهُمْ وَهُمْ لَهُمْ جُنْدٌ مُحَضَّرُونَ ﴿٧٥﴾ فَلَا تَحْزَنْكَ قَوْلُهُمْ إِنَّا نَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَ ﴿٧٦﴾ أَوَلَمْ يَرَ الْإِنْسَانُ أَنَّا خَلَقْنَاهُ مِنْ نُطْفَةٍ فَإِذَا هُوَ خَصِيمٌ مُبِينٌ ﴿٧٧﴾ وَضَرَبَ لَنَا مَثَلًا وَنَسِيَ خَلْقَهُ قَالَ مَنْ يُحْيِي الْعِظْمَ وَهِيَ رَمِيمٌ ﴿٧٨﴾ قُلْ يُحْيِيهَا الَّذِي أَنْشَأَهَا أَوَّلَ مَرَّةٍ وَهُوَ بِكُلِّ خَلْقٍ عَلِيمٌ ﴿٧٩﴾ الَّذِي جَعَلَ لَكُم مِّنَ الشَّجَرِ الْأَخْضَرِ نَارًا فَإِذَا أَنْتُمْ مِّنْهُ تُوقِدُونَ ﴿٨٠﴾ أَوَلَيْسَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِقَدِيرٍ عَلَىٰ أَنْ يَخْلُقَ مِثْلَهُمْ بَلَىٰ وَهُوَ الْخَلَّاقُ الْعَلِيمُ ﴿٨١﴾ إِنَّمَا أَمْرُهُ إِذَا أَرَادَ شَيْئًا أَنْ يَقُولَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ﴿٨٢﴾ فَسُبْحٰنَ الَّذِي بِيَدِهِ مَلَكَوٰتُ كُلِّ شَيْءٍ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٨٣﴾

(۶) - گویند: عاص بن وائل سهمی - و در روایتی ابی بن خلف - نزد رسول الله صلی الله علیه وسلم آمد در حالی استخوانی در دست داشت، سپس آن را ریزه ریزه کرد، و گفت: آیا خداوند این استخوان را بعد از اینکه پوسیده و ریزه ریزه شده دوباره زنده می کند؟ رسول خدا صلی الله علیه وسلم فرمود: «آری و تو را می میراند، سپس تو را زنده می گرداند، آنگاه تو را به جهنم وارد می کند» بعد از این آیات نازل شد. (تفسیر طبری و ابن کثیر).

سورة الصفات

سورة صفات

بسم الله الرحمن الرحيم

به نام خداوند بخشنده مهربان

وَالصَّاتِفَاتِ صَفًا ﴿١﴾ فَالزَّاجِرَاتِ زَجْرًا ﴿٢﴾ فَالَّتِلَّاتِ ذِكْرًا ﴿٣﴾
 إِنَّ إِلَهَكُمْ لَوَاحِدٌ ﴿٤﴾ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا
 بَيْنَهُمَا وَرَبُّ الْمَشْرِقِ ﴿٥﴾ إِنَّا زَيْنَا السَّمَاءِ الدُّنْيَا بِرِيَّةٍ
 الْكَوَاكِبِ ﴿٦﴾ وَحِفْظًا مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ مَارِدٍ ﴿٧﴾ لَا
 يَسْمَعُونَ إِلَى الْمَلَأِ الْأَعْلَى وَيُقَدِّفُونَ مِنْ كُلِّ جَانِبٍ ﴿٨﴾
 دُحُورًا ۗ وَهُمْ عَذَابٌ وَأَصِيبٌ ﴿٩﴾ إِلَّا مَنْ خَطِفَ الْخَطْفَةَ
 فَأَتْبَعَهُ شِهَابٌ ثَاقِبٌ ﴿١٠﴾ فَاسْتَفْتِهِمْ أَهْمُ أَشَدُّ خَلْقًا أَمْ مَنْ
 خَلَقْنَا ۗ إِنَّا خَلَقْنَاهُمْ مِنْ طِينٍ لَازِبٍ ﴿١١﴾ بَلْ عَجِبْتَ
 وَيَسْخَرُونَ ﴿١٢﴾ وَإِذَا ذُكِرُوا لَا يَذْكُرُونَ ﴿١٣﴾ وَإِذَا رَأَوْا آيَةً
 يَسْتَسْخَرُونَ ﴿١٤﴾ وَقَالُوا إِن هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُّبِينٌ ﴿١٥﴾ أءِذَا
 مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظْمًا أءِنَّا لَمَبْعُوثُونَ ﴿١٦﴾ أَوَّابًاؤُنَا
 الْأُولُونَ ﴿١٧﴾ قُلْ نَعَمْ وَأَنْتُمْ دَاخِرُونَ ﴿١٨﴾ فَإِنَّمَا هِيَ زَجْرَةٌ
 وَاحِدَةٌ فَإِذَا هُمْ يَنْظُرُونَ ﴿١٩﴾ وَقَالُوا يَنْوِيلُنَا هَذَا يَوْمَ الدِّينِ
 ﴿٢٠﴾ هَذَا يَوْمَ الْفَصْلِ الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ تَكْذِبُونَ ﴿٢١﴾
 أَحْشَرُوا الَّذِينَ ظَلَمُوا وَأَزْوَاجَهُمْ وَمَا كَانُوا يَعْبُدُونَ ﴿٢٢﴾ مِنْ
 دُونِ اللَّهِ فَاهْدُوهُمْ إِلَى صِرَاطِ الْجَحِيمِ ﴿٢٣﴾ وَقِفُوهُمْ إِنَّهُمْ
 مَسْئُولُونَ ﴿٢٤﴾

سوگند به (فرشتگان) صف کشیده (۱) پس سوگند به (فرشتگان) باز دارنده،
 و به تلاوت کنندگان ذکر (=قرآن)، (۲) که همانا معبود شما یکی است.
 (۳) پروردگار آسمانها و زمین و آنچه میان آنهاست، و پروردگار مشرقها.
 (۴) بی گمان ما آسمان دنیا (=پایین) را به زیور ستارگان بیاراستیم. (۵) و از
 هر شیطان سر کشی حفظ کردیم. (۶) (تا) به (سخنان) عالم بالا گوش فرا
 ندهند، و از هر سوء (بوسیله شهاب) زده (ورانده) می شوند. (۷) (آنها به
 سختی) عقب رانده می شوند، و برای آنها عذاب دائمی است. (۸) مگر
 کسی که ناگهان چیزی را برآید، پس شهابی درخشان او را دنبال می کند.
 (۹) پس (ای پیامبر) از آنها بپرس که آیا آفرینش آنها سخت تر است، یا
 (آفرینش) آنچه ما آفریده ایم، ما آنها را از گل چسبیده ای آفریدیم. (۱۰)
 بلکه تو (از انکار آنها) در شگفت شدی، و آنها مسخره می کنند. (۱۱)
 و هنگامی که پند داده شوند، پند نمی پذیرند. (۱۲) و هنگامی که معجزه ای
 ببینند (آن را) مسخره می کنند. (۱۳) و می گویند: این جز جادویی آشکار
 نیست، (۱۴) آیا هنگامی که مردیم و به خاک و استخوانها (ی) پوسیده،
 (مبدل) شدیم، (دوباره) بر انگیزته خواهیم شد؟! (۱۵) آیا نیاکان نخستین
 (ما) نیز بر انگیزته می شوند؟! (۱۶) بگو: آری، و شما خوار و زبون (زنده)
 می شوید. (۱۷) پس آن تنها یک بانگ (سهمناک) است، ناگهان آنها (از قبرها
 بیرون می آیند و) می نگرند. (۱۸) و گویند: «وای بر ما این (همان) روز جزا
 است!» (۱۹) (آری) این (همان) روز داوری است، که شما آن را
 تکذیب می کردید. (۲۰) (به فرشتگان فرمان داده می شود) گرد
 آورید کسانی را که ستم کردند، و (همپایگان و) همراهانشان و آنچه را
 می پرستیدند. (۲۱) به جای خدا، پس (همه ی) آنها را به راه دوزخ هدایت
 کنید. (۲۲) و آنها را نگاهدارید که یقیناً باز خواست خواهند شد. (۲۳)
 (۲۴)

(۷) - جابر بن سمره رضی الله عنه می گوید: رسول خدا صلی الله علیه وسلم خطاب به

ما فرمود: «آیا مانند صف بستن فرشتگان نزد پروردگارشان، صف نمی بندید؟!»

عرض کردیم: فرشتگان چگونه صف می بندند؟ فرمود: «صفهای جلو را تکمیل می کنند، و در

صف فشرده و کنار هم می ایستند.» (صحیح مسلم ۴۳۰)

و حذیفه رضی الله عنه از رسول خدا صلی الله علیه وسلم روایت می کند که فرمود: «به سه چیز بر

سایر مردمان برتری داده شده ایم:

اول: صفهای ما (در نماز) مانند صفهای فرشتگان است.

دوم: تمام زمین برای ما مسجد (و جایگاه نماز) قرار داده شد.

سوم: و خاک آن برای ما پاک کننده (جهت تیمم) قرار داده شده، در صورتی که آب

نیابیم.» (صحیح مسلم ۵۲۲)

شما را چه شده است که یکدیگر را یاری نمی دهید؟! ﴿۲۵﴾
 بلکه آنها امروز (همه) تسلیم (و فرمانبردار) هستند. ﴿۲۶﴾ آنها
 سؤال کنان رو به یکدیگر کنند، ﴿۲۷﴾ (به سردمداران) گویند: «
 به راستی که شما (برای گمراه کردن ما) از (راه) خیر خواهی به
 نزد ما می آمدید». ﴿۲۸﴾ (سردمداران در پاسخ) گویند: «بلکه،
 شما خودتان مؤمن نبودید (تقصیر ما چیست؟!﴾ ﴿۲۹﴾ و ما هیچ
 گونه تسلطی بر شما نداشتیم، بلکه شما خود گروهی سرکش
 بودید. ﴿۳۰﴾ پس فرمان پروردگارتان بر ما ثابت شد، البته ما
 چشده ی (عذاب) خواهیم بود. ﴿۳۱﴾ پس شما را گمراه کردیم،
 بی گمان ما (نیز) خود گمراه بودیم». ﴿۳۲﴾ پس مسلماً در آن روز
 همه آنها (= پروان و سردمداران) در عذاب شریک خواهند بود.
 ﴿۳۳﴾ بی شک ما با مجرمان این گونه رفتار می کنیم! ﴿۳۴﴾ آنها
 (در دنیا چنان) بودند که چون به آنها گفته می شد: «معبودی (به حق)
 جز الله نیست» سرکشی (و تکبر) می کردند. ﴿۳۵﴾ و می گفتند: «
 آیا ما معبودانمان را به خاطر (سخن) شاعری دیوانه رها کنیم؟!»
 ﴿۳۶﴾ (چنین نیست) بلکه (پیامبر خدا) حق را آورد، و پیامبران
 (پیشین) را تصدیق کرد. ﴿۳۷﴾ مسلماً شما عذاب دردناک را
 خواهید چشید. ﴿۳۸﴾ و جز به آنچه می کردید، کیفر داده نمی
 شوید. ﴿۳۹﴾ مگر بندگان مخلص خدا، ﴿۴۰﴾ (که) آنها رزق و
 روزی معین دارند. ﴿۴۱﴾ (انواع) میوه ها، و آنان گرمی
 داشتگانند. ﴿۴۲﴾ در باغهایی پر نعمت (بهشت)، ﴿۴۳﴾ بر تختها
 رو به روی یکدیگر (نشسته اند). ﴿۴۴﴾ گرداگردشان جامی از
 (شراب) روان می گردانند. ﴿۴۵﴾ (شرابی) سفید (و لذتبخش
 برای نوشندگان است. ﴿۴۶﴾ نه در آن تبهکاری (و فساد) است، و
 نه آنها از آن (شراب) مست شوند. ﴿۴۷﴾ و نزدشان (همسرانی)
 سیه چشم، دیده فرو هشته (که تنها به شوهران خود نظر دارند)
 خواهند بود. ﴿۴۸﴾ گویی آنها بیضه های (شتر مرغ) در پرده
 پوشیده اند. ﴿۴۹﴾ پس آنها سؤال کنان رو به یکدیگر کنند.
 ﴿۵۰﴾ یکی از آنها گوید: «به راستی من (در دنیا) همنشینی
 داشتم. ﴿۵۱﴾»

مَا لَكُمْ لَا تَنصَرُونَ ﴿۲۵﴾ بَلْ هُمْ آيَوْمَ مُسْتَسْلِمُونَ ﴿۲۶﴾
 وَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ ﴿۲۷﴾ قَالُوا إِنَّكُمْ
 كُنْتُمْ تَأْتُونَنَا عَنِ الْيَمِينِ ﴿۲۸﴾ قَالُوا بَلْ لَمْ تَكُونُوا
 مُؤْمِنِينَ ﴿۲۹﴾ وَمَا كَانَ لَنَا عَلَيْكُمْ مِّنْ سُلْطٰنٍ بَلْ كُنْتُمْ
 قَوْمًا طٰغِينَ ﴿۳۰﴾ فَحَقَّ عَلَيْنَا قَوْلُ رَبِّنَا إِنَّا لَذٰقُونَ
 ﴿۳۱﴾ فَأَعْوَيْنَكُمْ إِنَّا كُنَّا عٰوِينَ ﴿۳۲﴾ فَلَيْسَ يَوْمَئِذٍ فِي
 الْعَذَابِ مُشْتَرِكُونَ ﴿۳۳﴾ إِنَّا كَذٰلِكَ نَفْعَلُ بِالْمُجْرِمِينَ
 ﴿۳۴﴾ إِنَّهُمْ كَانُوا إِذَا قِيلَ لَهُمْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ يَسْتَكْبِرُونَ
 ﴿۳۵﴾ وَيَقُولُونَ إِنَّا لَنَارِكُوا إِلَهَآ إِلَهِنَا لَشَاعِرٍ مُّجْنُونٍ ﴿۳۶﴾
 بَلْ جَاءَ بِالْحَقِّ وَصَدَقَ الْمُرْسَلِينَ ﴿۳۷﴾ إِنَّكُمْ لَذٰقُوا
 الْعَذَابِ الْآلِيمِ ﴿۳۸﴾ وَمَا تَحْزَنُونَ إِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ
 ﴿۳۹﴾ إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمَخْلَصِينَ ﴿۴۰﴾ أُولَٰئِكَ هُمْ رِزْقٌ
 مَّعْلُومٌ ﴿۴۱﴾ فَوَآكِهِ وَهُمْ مُّكْرَمُونَ ﴿۴۲﴾ فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ
 ﴿۴۳﴾ عَلَىٰ سُرُرٍ مُّتَقَابِلِينَ ﴿۴۴﴾ يُطَافُ عَلَيْهِمْ بِكَأْسٍ مِّنْ
 مَّعِينٍ ﴿۴۵﴾ بِيضَاءَ لَذَّةٍ لِلشَّرْبِينَ ﴿۴۶﴾ لَا فِيهَا غَوْلٌ وَلَا
 هُمْ عَنْهَا يُنزَفُونَ ﴿۴۷﴾ وَعِنْدَهُمْ قَصْرِاتٌ آلطَّرَفِ عَيْنٍ
 ﴿۴۸﴾ كَأَنَّهُنَّ بِيضٌ مَّكْنُونٌ ﴿۴۹﴾ فَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَىٰ
 بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ ﴿۵۰﴾ قَالَ قَائِلٌ مِّنْهُمْ إِنِّي كَانَ لِي قَرِينٌ
 ﴿۵۱﴾

که (پیوسته) می گفت: آیا (واقعاً) تو از باور کنندگان (بعث و قیامت) هستی؟! ﴿۵۲﴾ آیا وقتی که مریدیم و خاک و استخوانهای (پوسیده) شدیم، (زنده می شویم و) کیفرمان می دهند؟! ﴿۵۳﴾ (او به دوستان بهشتی اش) گوید: «آیا شما می توانید (به دوزخیان) بنگرید (و از او خبری بگیرید)؟! ﴿۵۴﴾ پس (چشم برگرداند و) نگریست، ناگاه او را در میان دوزخ دید. ﴿۵۵﴾ گوید: به خدا سوگند، نزدیک بود که مرا به هلاکت افکنی. ﴿۵۶﴾ و اگر نعمت پروردگار نبود، من (نیز) از احضار شدگان (دوزخ) بودم. ﴿۵۷﴾ (سپس به دوستان بهشتی خود گوید: آیا ما (هرگز) نمی میریم (و در بهشت جاودان هستیم) ﴿۵۸﴾ جز همان مرگ نخستین خود، (دیگر مرگی به سراغمان نخواهد آمد) و ما (هرگز) عذاب نخواهیم شد؟! ﴿۵۹﴾ بی گمان این همان کامیابی بزرگ است! ﴿۶۰﴾ (آری) عمل کنندگان باید برای چنین (پاداشی) عمل کنند. ﴿۶۱﴾ آیا برای پذیرایی این (نعمتهای بهشتی) بهتر است یا درخت زقوم؟ ﴿۶۲﴾ همانا ما آن را ابتلای برای ستمکاران قرار دادیم. ﴿۶۳﴾ به راستی آن درختی است که از قعر جهنم می روید. ﴿۶۴﴾ شکوفه اش همانند سرهای شیاطین است. ﴿۶۵﴾ پس آنها (= جهنمیان) از آن می خورند، و شکمها را از آن پر می کنند. ﴿۶۶﴾ آنگاه بر روی آن (خوراک) آمیزه ای از آب گرم (سوزان) دارند. ﴿۶۷﴾ سپس باز گشت آنها به سوی جهنم است. ﴿۶۸﴾ بی گمان آنها نیاکان خود را گمراه یافتند. ﴿۶۹﴾ پس اینها در دنبال آنان شتابان می روند. ﴿۷۰﴾ و به راستی پیش از آنها بیشتر پیشینیان گمراه شدند. ﴿۷۱﴾ و به تحقیق ما هشدار دهندگانی در میان آنها فرستادیم. ﴿۷۲﴾ پس بنگر عاقبت هشدار یافتگان چگونه بود! ﴿۷۳﴾ مگر بندگان مخلص خدا. ﴿۷۴﴾ و یقیناً نوح ما را ندا داد، پس (ما) چه خوب اجابت کننده ای هستیم. ﴿۷۵﴾ و او و خاندانش را از اندوه بزرگ نجات دادیم. ﴿۷۶﴾

يَقُولُ أَءِنَّكَ لَمِنَ الْمُصَدِّقِينَ ﴿۵۲﴾ أَءِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظْمًا أَءِنَّا لَمَدِينُونَ ﴿۵۳﴾ قَالَ هَلْ أُنْتُمْ مُطَّلِعُونَ ﴿۵۴﴾ فَاطَّلَعَ فَرَآهُ فِي سَوَاءٍ الْجَحِيمِ ﴿۵۵﴾ قَالَ تَاللَّهِ إِنْ كِدتَّ لَتُرْدِينَ ﴿۵۶﴾ وَلَوْلَا نِعْمَةُ رَبِّي لَكُنْتُ مِنَ الْمُحْضَرِينَ ﴿۵۷﴾ أَفَمَا حُنَّ بِمَيِّتِينَ ﴿۵۸﴾ إِلَّا مَوْتَتَنَا الْأُولَىٰ وَمَا حُنَّ بِمُعْذِبِينَ ﴿۵۹﴾ إِنْ هَذَا هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿۶۰﴾ لِمِثْلِ هَذَا فَلْيَعْمَلِ الْعَامِلُونَ ﴿۶۱﴾ أَذَلِكَ خَيْرٌ نُّزُلًا أَمْ شَجَرَةُ الزُّقُومِ ﴿۶۲﴾ إِنَّا جَعَلْنَاهَا فِتْنَةً لِلظَّالِمِينَ ﴿۶۳﴾ إِنَّهَا شَجَرَةٌ تَخْرُجُ فِي أَصْلِ الْجَحِيمِ ﴿۶۴﴾ طَلْعُهَا كَأَنَّهُ رُءُوسُ الشَّيَاطِينِ ﴿۶۵﴾ فَإِنَّهُمْ لَا يَكُلُونَ مِنْهَا فَمَا لَيْسَ مِنْهَا الْبَطُونَ ﴿۶۶﴾ ثُمَّ إِنْ لَهُمْ عَلَيْهَا لَشَوْبًا مِّنْ حَمِيمٍ ﴿۶۷﴾ ثُمَّ إِنْ مَرَجَعَهُمْ لِآلِي الْجَحِيمِ ﴿۶۸﴾ إِنَّهُمْ أَلْفَوْا آبَاءَهُمْ ضَالِّينَ ﴿۶۹﴾ فَهُمْ عَلَىٰ آثَرِهِمْ يُهْرَعُونَ ﴿۷۰﴾ وَلَقَدْ ضَلَّ قَبْلَهُمْ أَكْثَرُ الْأُولِينَ ﴿۷۱﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا فِيهِمْ مُنذِرِينَ ﴿۷۲﴾ فَانظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُنذَرِينَ ﴿۷۳﴾ إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ ﴿۷۴﴾ وَلَقَدْ نَادَيْنَا نُوْحًا فَلَنِعْمَ الْمُجِيبُونَ ﴿۷۵﴾ وَنَجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ ﴿۷۶﴾

و تنها فرزندانش را باقی گذاشتیم^(۸). ﴿۷۷﴾ و برای او در میان امتهای بعد (نام نیک) بر جای نهادیم. ﴿۷۸﴾ در میان جهانیان سلام بر نوح باد. ﴿۷۹﴾ بی گمان ما این گونه نیکوکاران را پاداش می دهیم. ﴿۸۰﴾ یقیناً او از بندگان مؤمن ما بود. ﴿۸۱﴾ آنگاه دیگران (= تکذیب کنندگان) را غرق کردیم. ﴿۸۲﴾ و همانا ابراهیم از پیروان او بود. ﴿۸۳﴾ چون با قلب سلیم (خالی از شرک و شک و شهوت) به پیشگاه پروردگارش آمد. ﴿۸۴﴾ چون به پدر و قومش گفت: «چه چیزی را می پرستید؟! ﴿۸۵﴾ آیا به جای خدا، معبودهای دروغین می خواهید؟! ﴿۸۶﴾ پس شما نسبت به پروردگار جهانیان چه گمان می برید؟! ﴿۸۷﴾ پس (ابراهیم) یک نگاه به ستارگان نگریست. ﴿۸۸﴾ آنگاه گفت: «من بیمارم (و با شما به جشن نمی آیم)» ﴿۸۹﴾ پس آنها پشت کنان از او دور شدند (و رفتند). ﴿۹۰﴾ آنگاه پنهانی نزد معبودانشان رفت و گفت: «آیا (چیزی) نمی خورید؟ ﴿۹۱﴾ شما را چه شده است که سخن نمی گوید». ﴿۹۲﴾ پس به سوی آنان روی آورد (و ضربه ای محکم (با دست راست) بر آنها زد (و بجز بت بزرگ همه بتها را درهم شکست). ﴿۹۳﴾ پس آنها (= قومش) شتابان به سوی او روی آوردند. ﴿۹۴﴾ (ابراهیم) گفت: «آیا چیزی را می پرستید که خود تراشیده اید؟! ﴿۹۵﴾ در حالی که خداوند شما را و آنچه را که انجام می دهید (و می سازید) آفریده است؟! ﴿۹۶﴾ (بت پرستان) گفتند: «بنای (بلندی) برایش بسازید، و او را در (خرمن) آتش بیفکنید». ﴿۹۷﴾ پس آنها در حق او نیرنگ و مکر ورزیدند و ما آنها را (مغلوب و) پست ساختم. (و آتش به فرمان خدا سرد شد). ﴿۹۸﴾ (ابراهیم) گفت: «من به سوی پروردگارم می روم، (او) مرا هدایت خواهد کرد. ﴿۹۹﴾ پروردگارا! به من (فرزندی) از صالحان عطا فرما». ﴿۱۰۰﴾ ما او را به (تولد) پسری بردبار^(۹) بشارت دادیم. ﴿۱۰۱﴾ پس هنگامی که (فرزندش) با او به (سن) سعی و کوشش رسید گفت: «ای فرزندم! من در خواب^(۱۰) دیدم که تو را قربانی می کنم، بین، تو چه نظر داری؟! گفت: «پدرم، به آنچه مأمور شده ای، عمل کن، اگر خدا بخواهد، مرا از صابران خواهی یافت». ﴿۱۰۲﴾

وَجَعَلْنَا ذُرِّيَّتَهُ هُمُ الْبَاقِينَ ﴿٧٧﴾ وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ ﴿٧٨﴾ سَلَّمْ عَلَى نُوحٍ فِي الْعَالَمِينَ ﴿٧٩﴾ إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿٨٠﴾ إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ﴿٨١﴾ ثُمَّ أَغْرَقْنَا الْآخِرِينَ ﴿٨٢﴾ وَإِنَّ مِنْ شِيعَتِهِ لَإِبْرَاهِيمَ ﴿٨٣﴾ إِذْ جَاءَ رَبَّهُ بِقَلْبٍ سَلِيمٍ ﴿٨٤﴾ إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ مَاذَا تَعْبُدُونَ ﴿٨٥﴾ أَفِيكَا إِلَهَةٌ دُونَ اللَّهِ تُرِيدُونَ ﴿٨٦﴾ فَمَا ظَنُّكُمْ بِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٨٧﴾ فَظَنَرَ نَظْرَةً فِي النُّجُومِ ﴿٨٨﴾ فَقَالَ إِنِّي سَقِيمٌ ﴿٨٩﴾ فَتَوَلَّوْا عَنْهُ مُدْبِرِينَ ﴿٩٠﴾ فَرَاغَ إِلَى إِلَهِهِمْ فَقَالَ أَلَا تَأْكُلُونَ ﴿٩١﴾ مَا لَكُمْ لَا تَنْطِقُونَ ﴿٩٢﴾ فَرَاغَ عَلَيْهِمْ ضَرْبًا بِالْيَمِينِ ﴿٩٣﴾ فَأَقْبَلُوا إِلَيْهِ يَزْفُونَ ﴿٩٤﴾ قَالَ أَتَعْبُدُونَ مَا تَحْتُونَ ﴿٩٥﴾ وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ وَمَا تَعْمَلُونَ ﴿٩٦﴾ قَالُوا ابْنُوا لَهُ بُيُوتًا فَأَلْفُوهُ فِي الْجَحِيمِ ﴿٩٧﴾ فَأَرَادُوا بِهِ كَيْدًا فَجَعَلْنَاهُمُ الْأَسْفَلِينَ ﴿٩٨﴾ وَقَالَ إِنِّي ذَاهِبٌ إِلَىٰ رَبِّي سَيِّدِينَ ﴿٩٩﴾ رَبِّ هَبْ لِي مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿١٠٠﴾ فَبَشَّرْنَاهُ بِغُلَامٍ حَلِيمٍ ﴿١٠١﴾ فَلَمَّا بَلَغَ مَعَهُ السَّعْيَ قَالَ يَبْنَؤِي إِنِّي أَرَىٰ فِي الْمَنَامِ أَنِّي أَذْنُحُكَ فَأَنْظُرْ مَاذَا تَرَىٰ ﴿١٠٢﴾ قَالَ يَتَأْتِبَ أَفْعَلٌ مَا تُؤْمَرُ ﴿١٠٣﴾ سَتَجِدُنِي إِنْ شَاءَ اللَّهُ مِنَ الصَّابِرِينَ ﴿١٠٤﴾

(۸) - تمام انسانها از نسل سه فرزند نوح علیه السلام بنام: سام، و حام و یافث هستند، (به تفسیر ابن کثیر رجوع کنید)، و در این زمینه حدیثی نیز در سنن ترمذی ۳۲۳۱، ۳۲۳۰ و مسند احمد ۱۰۹/۵ روایت شده که اسنادش ضعیف است.

(۹) - آن پسر، حضرت اسماعیل علیه السلام بود که به اتفاق مسلمانان و اهل کتاب از حضرت اسحاق علیه السلام بزرگتر بود. (تفسیر ابن کثیر).

(۱۰) - خواب پیامبران علیهم السلام وحی است.

فَلَمَّا أَسْلَمَا وَتَلَّهُ لِلْجَبِينِ ﴿۱۰۲﴾ وَنَدَّيْنَهُ أَنْ يَنْبَرِإِبْرَاهِيمُ ﴿۱۰۳﴾ قَدْ صَدَّقْتَ الرُّؤْيَا إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿۱۰۴﴾ إِنَّ هَذَا هُوَ الْبَلْتُوأ الْمُبِينُ ﴿۱۰۵﴾ وَفَدَّيْنَهُ بِذَبْحٍ عَظِيمٍ ﴿۱۰۶﴾ وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ ﴿۱۰۷﴾ سَلَّمَ عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ ﴿۱۰۸﴾ كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿۱۰۹﴾ إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ﴿۱۱۰﴾ وَدَشَّرْنَاهُ بِإِسْحَاقَ نَبِيًّا مِنْ الصَّالِحِينَ ﴿۱۱۱﴾ وَبَرَكْنَا عَلَيْهِ وَعَلَىٰ إِسْحَاقَ وَمَنْ ذُرِّيَّتَهُمَا مُحَمَّدٌ وَغَالِمٌ لِنَفْسِهِ مُبِينٌ ﴿۱۱۲﴾ وَلَقَدْ مَنَّا عَلَىٰ مُوسَىٰ وَهَارُونَ ﴿۱۱۳﴾ وَجَعَلْنَاهُمَا قَوْمَهُمَا مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ ﴿۱۱۴﴾ وَنَصَرْنَاهُمْ فَكَانُوا هُمُ الْغَالِبِينَ ﴿۱۱۵﴾ وَءَاتَيْنَاهُمَا الْكِتَابَ الْمُسْتَبِينَ ﴿۱۱۶﴾ وَهَدَيْنَاهُمَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ ﴿۱۱۷﴾ وَتَرَكْنَا عَلَيْهِمَا فِي الْآخِرِينَ ﴿۱۱۸﴾ سَلَّمَ عَلَىٰ مُوسَىٰ وَهَارُونَ ﴿۱۱۹﴾ إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿۱۲۰﴾ إِنَّهُمَا مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ﴿۱۲۱﴾ وَإِنَّ إِلْيَاسَ لَمَنْ الْمُرْسَلِينَ ﴿۱۲۲﴾ إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ أَلَا تَتَّقُونَ ﴿۱۲۳﴾ أَتَدْعُونَ بَعْلًا وَتَذَرُونَ أَحْسَنَ الْخَالِقِينَ ﴿۱۲۴﴾ اللَّهُ رَبُّكُمْ وَرَبَّ آبَائِكُمُ الْأُولِينَ ﴿۱۲۵﴾

پس چون هر دو تسلیم شدند، و (ابراهیم) او را به پیشانی (بر زمین) افکند. ﴿۱۰۳﴾ و او را ندا دادیم: «ای ابراهیم! ﴿۱۰۴﴾ یقیناً خواب (خویش) را تحقق بخشیدی». بدون شک ما این گونه نیکوکاران را پاداش می دهیم. ﴿۱۰۵﴾ مسلماً این (خواب) آزمایشی آشکار بود. ﴿۱۰۶﴾ و او را به ذبح بزرگی ^(۱۱) فدا دادیم. ﴿۱۰۷﴾ و برای او در (میان) امتهای بعد (نام نیک) بر جای نهادیم. ﴿۱۰۸﴾ سلام بر ابراهیم. ﴿۱۰۹﴾ این گونه نیکوکاران را پاداش می دهیم. ﴿۱۱۰﴾ بی گمان او از بندگان مؤمن ما بود. ﴿۱۱۱﴾ و او را به (تولد) اسحاق پیامبری از شایستگان بشارت دادیم. ﴿۱۱۲﴾ و (ما) بر او و اسحاق برکت دادیم، و از دودمان آن دو، (افرادی) نیکوکار بودند، و (افرادی) آشکار بر خود ستم کردند. ﴿۱۱۳﴾ و به راستی (ما) بر موسی و هارون منت نهادیم. ﴿۱۱۴﴾ و آن دو و قومشان را از اندوه بزرگ نجات دادیم. ﴿۱۱۵﴾ و یاریشان کردیم، پس آنان پیروز شدند. ﴿۱۱۶﴾ و به آن دو کتاب روشنگر دادیم. ﴿۱۱۷﴾ و آن دو را به راه راست هدایت کردیم. ﴿۱۱۸﴾ و برای آنان در (میان) امتهای بعد (نام نیک) باقی گذاشتیم. ﴿۱۱۹﴾ سلام بر موسی و هارون! ﴿۱۲۰﴾ بی گمان ما این گونه نیکوکاران را پاداش می دهیم. ﴿۱۲۱﴾ یقیناً آن دو از بندگان مؤمن ما بودند. ﴿۱۲۲﴾ و بی گمان الیاس از رسولان (ما) بود. ﴿۱۲۳﴾ چون به قومش گفت: «آیا پرهیزگاری نمی کنید؟! ﴿۱۲۴﴾ آیا (بت) "بعل" را می خوانید، و بهترین آفرینندگان را رها می کنید؟! ﴿۱۲۵﴾ الله که پروردگار شما و پروردگار نیاکان نخستین شماست. ﴿۱۲۶﴾

(۱۱) - عبدالله بن عباس رضی الله عنهما می گوید: فوجی بود که

چهل سال در بهشت چریده = بود. (تفسیر طبری و ابن کثیر)

فَكَذَّبُوهُ فَإِنَّهُمْ لَمُحْضَرُونَ ﴿١٢٧﴾ إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ
 الْمُخْلِصِينَ ﴿١٢٨﴾ وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ ﴿١٢٩﴾
 سَلَّمْ عَلَىٰ إِلِّ إِيَّا سِينَ ﴿١٣٠﴾ إِنَّا كَذَّلِكَ نَجْزِي
 الْمُحْسِنِينَ ﴿١٣١﴾ إِنَّهُ مِنَّ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٣٢﴾ وَإِنَّ
 لَوْطًا لَّمِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٣٣﴾ إِذْ جَعَلْنَاهُ وَأَهْلَهُ أَجْمَعِينَ
 ﴿١٣٤﴾ إِلَّا عَجُوزًا فِي الْغَابِرِينَ ﴿١٣٥﴾ ثُمَّ دَمَرْنَا الْآخِرِينَ
 ﴿١٣٦﴾ وَإِنَّا لَنَمُرُّونَ عَلَيْهِمْ مُصْبِحِينَ ﴿١٣٧﴾ وَبِاللَّيْلِ
 أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿١٣٨﴾ وَإِنَّا يُونُسَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٣٩﴾
 إِذْ أَبَقَ إِلَى الْفُلْكِ الْمَشْحُونِ ﴿١٤٠﴾ فَسَاهَمَ فَكَانَ مِنَ
 الْمُدْحَضِينَ ﴿١٤١﴾ فَالْتَقَمَهُ الْحُوتُ وَهُوَ مُلِيمٌ ﴿١٤٢﴾
 فَلَوْلَا أَنَّهُ كَانَ مِنَ الْمُسَبِّحِينَ ﴿١٤٣﴾ لَلَبِثَ فِي بَطْنِهِ
 إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ ﴿١٤٤﴾ * فَنبذناه بالعرَاءِ وَهُوَ سَقِيمٌ
 ﴿١٤٥﴾ وَأَنْبَتْنَا عَلَيْهِ شَجَرَةً مِّنْ يَقْطِينٍ ﴿١٤٦﴾ وَأَرْسَلْنَاهُ إِلَى
 مِائَةِ أَلْفٍ أَوْ يَزِيدُونَ ﴿١٤٧﴾ فَفَأَمَّنُوا فَمَتَّعْنَاهُمْ إِلَى
 حِينٍ ﴿١٤٨﴾ فَاسْتَفْتَاهُمُ الرَّبُّكَ الْبَنَاتُ وَلَهُمُ الْبَنُونَ
 ﴿١٤٩﴾ أَمْ خَلَقْنَا الْمَلَائِكَةَ إِنثًا وَهُمْ شَاهِدُونَ ﴿١٥٠﴾
 أَلَا إِنَّهُمْ مِّنْ إِفْكِهِمْ لَيَقُولُونَ ﴿١٥١﴾ وَلَدَ اللَّهُ وَإِنَّهُمْ
 لَكَاذِبُونَ ﴿١٥٢﴾ أَصْطَفَى الْبَنَاتِ عَلَى الْبَنِينَ ﴿١٥٣﴾

پس (آنها) او را تکذیب کردند، و یقیناً (همه) آنان (به جهنم) احضار خواهند شد. ﴿۱۲۷﴾ مگر بندگان مخلص خدا. ﴿۱۲۸﴾ و برای او در (میان) امتهای بعد (نام نیک) باقی گذاشتیم. ﴿۱۲۹﴾ سلام بر «ال یاسین» (=الیاس). ﴿۱۳۰﴾ ما این گونه نیکوکاران را پاداش می دهیم. ﴿۱۳۱﴾ بی گمان او از بندگان مؤمن ما بود. ﴿۱۳۲﴾ و یقیناً لوط از رسولان (ما) بود. ﴿۱۳۳﴾ هنگامی که او و خانواده اش را همگی نجات دادیم. ﴿۱۳۴﴾ مگر پیرزنی که از باقی ماندگان بود. ﴿۱۳۵﴾ سپس دیگران را هلاک کردیم. ﴿۱۳۶﴾ و شما (پیوسته) صبحگاهان بر (ویرانه های شهرهای) آنها می گذرید. ﴿۱۳۷﴾ و (همچنین) شامگاهان آیا نمی اندیشید؟! ﴿۱۳۸﴾ و یقیناً یونس از رسولان (ما) بود^(۱۲). ﴿۱۳۹﴾ هنگامی به کشتی پر (از مسافر و بار) گریخت. ﴿۱۴۰﴾ پس (اهل کشتی) قرعه زدند، پس (قرعه بنام او افتاد و) مغلوب شد. ﴿۱۴۱﴾ آنگاه ماهی (عظیمی) او را بلعید، در حالی که او سزاوار نکوهش بود. ﴿۱۴۲﴾ پس اگر او از تسیح گویان نبود^(۱۳). ﴿۱۴۳﴾ یقیناً تا روزی که (مردم) بر انگیخته می شوند، در شکمش باقی می ماند. ﴿۱۴۴﴾ پس او را به سرزمین خشک (و خالی از گیاه) افکندیم، در حالی که او بیمار بود، ﴿۱۴۵﴾ و درخت کدویی بر (فراز) او رویاندیم (تا زیر سایه آن آرام بگیرد). ﴿۱۴۶﴾ و او را بسوی یکصد هزار نفر (از قومش) یا بیشتر فرستادیم. ﴿۱۴۷﴾ پس (آنها) ایمان آوردند، بنابراین تا مدتی آنان را (از نعمتهای زندگی) بهره مند ساختیم. ﴿۱۴۸﴾ پس (ای پیامبر) از آنان (= مشرکان) بپرس: آیا دختران از آن پروردگارت است، و پسران از آن آنهاست؟ ﴿۱۴۹﴾ آیا ما فرشتگان را مؤنث آفریدیم و آنها حاضر بودند؟ ﴿۱۵۰﴾ آگاه باش! بی گمان آنها از (روی تهمت و) دروغگوییشان است که می گویند: ﴿۱۵۱﴾ «خداوند (فرزندی) زاده است» و یقیناً آنها دروغگو هستند. ﴿۱۵۲﴾ آیا (خدا) دختران را بر پسران ترجیح داد؟ ﴿۱۵۳﴾

(۱۲) - عبدالله بن عباس رضی الله عنهما از رسول خدا صلی الله علیه وسلم روایت می کند که فرمود: «برای هیچ بنده ای شایسته نیست که بگوید: من از یونس بن متی بهترم».

(صحیح بخاری ۳۴۱۳ و صحیح مسلم ۲۳۷۶)

(۱۳) - چنانکه در سوره ی انبیاء آیه ۸۷ آمده: ﴿فَنَادَى فِي الظُّلُمَاتِ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ﴾.

﴿فَنَادَى فِي الظُّلُمَاتِ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ﴾.

شما را چه شده است؟ چگونه حکم می کنید؟! ﴿۱۵۴﴾ آیا نمی اندیشید؟! ﴿۱۵۵﴾ یا شما (بر ادعای خود) دلیل روشنی دارید؟! ﴿۱۵۶﴾ پس اگر راستگوید، کتابتان را بیاورید. ﴿۱۵۷﴾ و آنها (= مشرکان) میان او (= خداوند) و جنیان (نسب و) خویشاوندی قرار دادند، در حالی که جنیان به خوبی می دانند که آنان احضار خواهند شد. ﴿۱۵۸﴾ خداوند منزّه است از آنچه توصیف می کنند. ﴿۱۵۹﴾ مگر بندگان مخلص خدا. ﴿۱۶۰﴾ پس شما (مشرکان) و آنچه می پرستید. ﴿۱۶۱﴾ (هرگز) نمی توانید بر (پرستش) آن (بتها کسی را) گمراه کنید. ﴿۱۶۲﴾ مگر کسی که راهی (آتش) جهنم باشد. ﴿۱۶۳﴾ (فرشتگان گفتند:) «و هیچ کس از ما نیست، مگر آن که جایگاه (و مقام) معلومی دارد. ﴿۱۶۴﴾ وهامانا ما (برای اطاعت فرمان خداوند) به صف ایستاده ایم. ﴿۱۶۵﴾ و بی گمان ما تسبیح گویان (او) هستیم. ﴿۱۶۶﴾ و (کافران) پیوسته می گفتند: ﴿۱۶۷﴾ «اگر نزد ما کتابی از (کتابهای) پیشینیان می بود. ﴿۱۶۸﴾ مسلماً ما از بندگان مخلص خداوند می شدیم. ﴿۱۶۹﴾ پس (هنگامی که پیامبر برای آنها قرآن آورد) آنها به آن (قرآن) کافر شدند، و به زودی خواهند دانست. ﴿۱۷۰﴾ و به راستی وعده ی ما برای بندگان فرستاده ما از پیش صادر شده است. ﴿۱۷۱﴾ که هر آینه آنها یاری شدگانند. ﴿۱۷۲﴾ و بی گمان لشکر ما پیروزند. ﴿۱۷۳﴾ پس (ای پیامبر) تا مدتی از آنها (= مشرکان) روی بگردان. ﴿۱۷۴﴾ و آنها را ببین، پس (آنها نیز، نتیجه کردار خود را) به زودی خواهند دید. ﴿۱۷۵﴾ آیا آنها برای (دیدن) عذاب ما شتاب دارند؟! ﴿۱۷۶﴾ پس چون (عذاب) بر آستانه ی خانه هایشان فرود آید، هشدار یافتگان چه صبحگاه بدی خواهند داشت. ﴿۱۷۷﴾ و تا مدتی از آنها روی بگردان. ﴿۱۷۸﴾ و (آنها را) ببین، پس (آنها نیز) به زودی خواهند دید. ﴿۱۷۹﴾ پاک و منزّه است پروردگار تو، پروردگار عزت، از آنچه (مشرکان) توصیف می کنند. ﴿۱۸۰﴾ و سلام، بر رسولان. ﴿۱۸۱﴾ و ستایش مخصوص خداوندی است که پروردگار جهانیان است. ﴿۱۸۲﴾

مَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ ﴿۱۵۴﴾ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿۱۵۵﴾ أَمْ لَكُمْ سُلْطٰنٌ مُّبِينٌ ﴿۱۵۶﴾ فَأْتُوا بِكِتٰبِكُمْ إِن كُنْتُمْ صٰدِقِينَ ﴿۱۵۷﴾ وَجَعَلُوا بَيْنَهُ وَبَيْنَ الْجَنَّةِ نَسْبًا وَلَقَدْ عَلِمْتِ الْجِنَّةُ إِنَّهُمْ لَمُحْضَرُونَ ﴿۱۵۸﴾ سُبْحٰنَ اللَّهِ عَمَّا يُصِفُونَ ﴿۱۵۹﴾ إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ ﴿۱۶۰﴾ فَإِن كُنتُمْ مَّا أَنتُمْ عَلَيْهِ بٰفِتِينَ ﴿۱۶۱﴾ إِلَّا مَنْ هُوَ صَالِ الْجَحِيمِ ﴿۱۶۲﴾ وَمَا مِنَّا إِلَّا لَهُ مَقَامٌ مَّعْلُومٌ ﴿۱۶۳﴾ وَإِنَّا لَنَحْنُ الصّٰفُّونَ ﴿۱۶۴﴾ وَإِنَّا لَنَحْنُ الْمُسَبِّحُونَ ﴿۱۶۵﴾ وَإِن كَانُوا لَيَقُولُونَ ﴿۱۶۶﴾ لَوْ أَن عِندَنَا ذِكْرًا مِّنَ الْاَوَّلِينَ ﴿۱۶۷﴾ لَكُنَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ ﴿۱۶۸﴾ فَكَفَرُوا بِهِۦ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿۱۶۹﴾ وَلَقَدْ سَبَقَتْ كَلِمَتُنَا لِعِبَادِنَا الْمُرْسَلِينَ ﴿۱۷۰﴾ إِنَّهُمْ لَهُمُ الْمَنْصُورُونَ ﴿۱۷۱﴾ وَإِن جُنَدُنَا لَهُمُ الْغٰلِبُونَ ﴿۱۷۲﴾ فَتَوَلَّ عَنْهُمْ حَتَّىٰ حِينٍ ﴿۱۷۳﴾ وَأَبْصَرَهُمْ فَسَوْفَ يُبْصِرُونَ ﴿۱۷۴﴾ أَفِعْذَابِنَا يَسْتَعْجِلُونَ ﴿۱۷۵﴾ فَإِذَا نَزَلَ بِسَاحَتِهِمْ فَسَاءَ صَبَاحُ الْمُنْذَرِينَ ﴿۱۷۶﴾ وَتَوَلَّ عَنْهُمْ حَتَّىٰ حِينٍ ﴿۱۷۷﴾ وَأَبْصَرَ فَسَوْفَ يُبْصِرُونَ ﴿۱۷۸﴾ سُبْحٰنَ رَبِّكَ رَبِّ الْعِزَّةِ عَمَّا يَصِفُونَ ﴿۱۷۹﴾ وَسَلٰمٌ عَلَى الْمُرْسَلِينَ ﴿۱۸۰﴾ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعٰلَمِينَ ﴿۱۸۱﴾

سوره ص

سوره ص

بسم الله الرحمن الرحيم

به نام خداوند بخشنده مهربان

صَّ وَالْقُرَّاءِ ذِي الذِّكْرِ ۝۱ بَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي عِزَّةٍ
 وَشِقَاقٍ ۝۲ كَمْ أَهْلَكْنَا مِنْ قَبْلِهِمْ مِنْ قَرْنٍ فَنَادَوا وَّالَاتِ
 حِينَ مَنَاصٍ ۝۳ وَعَجِبُوا أَنْ جَاءَهُمْ مُنْذِرٌ مِنْهُمْ ۝۴ وَقَالَ
 الْكَافِرُونَ هَذَا سِحْرٌ كَذَّابٌ ۝۵ أَجَعَلَ الْآلِهَةَ إِلَهًا
 وَاحِدًا إِنَّ هَذَا لَشَيْءٌ عُجَابٌ ۝۶ وَأَنْطَلَقَ الْمَلَأُ مِنْهُمْ
 أَنْ آمَسُوا وَأَصْبَرُوا عَلَىٰ الْهَيْكَلِ ۝۷ إِنَّ هَذَا لَشَيْءٌ يُرَادُ
 ۝۸ مَا سَمِعْنَا بِهَذَا فِي الْأَمَلَةِ الْأَخْرَةِ إِنَّ هَذَا إِلَّا
 اخْتِلَاقٌ ۝۹ أُنزِلَ عَلَيْهِ الذِّكْرُ مِنْ بَيْنِنَا بَلْ هُمْ فِي شَكٍّ
 مِنْ ذِكْرِي ۝۱۰ بَلْ لَمَّا يَدُوقُوا عَذَابَ ۝۱۱ أَمْ عِنْدَهُمْ
 خَزَائِنُ رَحْمَةِ رَبِّكَ الْعَزِيزِ الْوَهَّابِ ۝۱۲ أَمْ لَهُمْ مُلْكُ
 السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا فَلْيَرْتَقُوا فِي الْأَسْبَابِ
 ۝۱۳ جُنْدٌ مَا هُنَالِكَ مَهْزُومٌ مِنَ الْأَحْزَابِ ۝۱۴
 كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَعَادٌ وَفِرْعَوْنُ ذُو الْأَوْتَادِ ۝۱۵
 وَثَمُودُ وَقَوْمُ لُوطٍ وَأَصْحَابُ لَيْكَةِ أُولَئِكَ الْأَحْزَابُ
 ۝۱۶ إِنَّ كُلًّا إِلَّا كَذَّبَ الرُّسُلَ فَحَقَّ عِقَابِ ۝۱۷ وَمَا
 يَنْظُرُ هَتُولَاءِ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً مَا لَهَا مِنْ فَوَاقٍ ۝۱۸
 وَقَالُوا رَبَّنَا عَجَلْ لَنَا قِطْنًا قَبْلَ يَوْمِ الْحِسَابِ ۝۱۹

ص (صاد) سوگند به قرآنی که دارای پند و اندرز است. ﴿۱﴾
 بلکه، کسانی که کافر شدند در سرکشی و اختلافند. ﴿۲﴾ چه
 بسیار نسلهای را که پیش از آنها هلاک کردیم، پس (هنگام نزول
 عذاب) فریاد می زدند، اما (آن زمان) وقت نجات نبود. ﴿۳﴾ و
 آنها به شگفت آمدند که (پیامبر) هشدار دهنده ای از میان (خود)
 شان به سوی شان آمده است، و کافران گفتند: «این جادوگری
 بسیار دروغگو است، ﴿۴﴾ آیا (همه ی) معبودان را یک معبود
 قرار داده است؟ بی گمان این چیز عجیبی است». ﴿۵﴾ و بزرگان
 (و اشراف) شان، به راه افتادند و گفتند: «بروید و بر (پرستش)
 خدایانتان پایدار باشید، بی گمان این (دعوت) چیزی است
 خواسته شده (که شما را گمراه کنند). ﴿۶﴾ ما (هرگز) این (چنین
 سخنی) در آیین واپسین نشنیده ایم، این جز دروغ (چیزی) نیست.
 ﴿۷﴾ آیا از میان (همه ی) ما قرآن بر او نازل شده است؟! (در
 حقیقت چنین نیست که آنها می گویند) بلکه آنها در (وحی و)
 قرآن من تردید دارند، بلکه هنوز عذاب را نچشیده اند. ﴿۸﴾ یا
 آنکه گنجینه های رحمت پروردگار پیروزمند بخشنده ات نزد
 آنهاست؟ ﴿۹﴾ یا فرمانروایی آسمانها و زمین و آنچه میان آن
 دوست از آن آنهاست؟! پس (اگر چنین است) با ریسمان (و هر
 وسیله ای دیگر به آسمان) بالا روند. ﴿۱۰﴾ (اینها) لشکری
 شکست خورده ی از احزاب هستند. ﴿۱۱﴾ پیش از آنها قوم نوح
 و عاد و فرعون صاحب میخها (و سپاه، نیز پیامبران ما را) تکذیب
 کردند. ﴿۱۲﴾ و (نیز) ثمود، و قوم لوط، و اصحاب ایکه (=قوم
 شعیب) اینها احزاب (و گروههای) بودند (که پیامبران را تکذیب
 کردند). ﴿۱۳﴾ هر یک (از اینها) بودند که پیامبران را تکذیب
 کردند، پس عقوبت (من) تحقق یافت. ﴿۱۴﴾ و اینها جز بانگی
 سهمناک را انتظار نمی کشند، که هیچ مهلت بازگشتی ندارد.
 ﴿۱۵﴾ و (آنها) گفتند: «پروردگارا! بهره ی ما را (از عذاب) پیش
 از فرا رسیدن روز حساب به ما بده». ﴿۱۶﴾

أَصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَاذْكُرْ عَبْدَنَا دَاوُدَ ذَا الْأَيْدِ إِنَّهُ أَوَّابٌ ﴿١٧﴾ إِنَّا سَخَّرْنَا الْجِبَالَ مَعَهُ يُسَبِّحْنَ بِالْعَشِيِّ وَالْإشْرَاقِ ﴿١٨﴾ وَالطَّيْرَ مَحْشُورَةً كُلٌّ لَهُ أَوَّابٌ ﴿١٩﴾ وَشَدَدْنَا مُلْكَهُ وَآتَيْنَاهُ الْحِكْمَةَ وَفَصَّلَ الْخِطَابِ ﴿٢٠﴾ وَهَلْ أَتَاكَ نَبُؤُا الْخَصْمِ إِذْ تَسَوَّرُوا الْمِحْرَابَ ﴿٢١﴾ إِذْ دَخَلُوا عَلَىٰ دَاوُدَ فَفَزِعَ مِنْهُمْ قَالُوا لَا تَخَفْ خَصِمَانِ بَغِي بَعْضُنَا عَلَىٰ بَعْضٍ فَاحْكُم بَيْنَنَا بِالْحَقِّ وَلَا تُشْطِطْ وَاهْدِنَا إِلَىٰ سَوَاءِ الصِّرَاطِ ﴿٢٢﴾ إِنَّ هَذَا أَخِي لَهُ تَسَعٌ وَتَسْعُونَ نَعْجَةً وَاي نَعْجَةٌ وَاحِدَةٌ فَقَالَ أَكْفِلْنِيهَا وَعَزَّنِي فِي الْخِطَابِ ﴿٢٣﴾ قَالَ لَقَدْ ظَلَمَكَ بِسُؤَالِ نَعَجْتِكَ إِلَىٰ بُعَاثِهِ ۗ وَإِنَّ كَثِيرًا مِّنَ الْخُلَطَاءِ لَيَبْغِي بَعْضُهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ إِلَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَقَلِيلٌ مَّا هُمْ ۗ وَظَنَّ دَاوُدُ أَنَّمَا فَتَنَّاهُ فَاسْتَغْفَرَ رَبَّهُ وَخَرَّ رَاكِعًا وَأَنَابَ ﴿٢٤﴾ فَغَفَرْنَا لَهُ ذَٰلِكَ ۗ وَإِنَّ لَهُ عِنْدَنَا لَزُلْفَىٰ وَحُسْنَ مَّآبٍ ﴿٢٥﴾ يٰدَاوُدُ إِنَّا جَعَلْنَاكَ خَلِيفَةً فِي الْأَرْضِ فَاحْكُم بَيْنَ النَّاسِ بِالْحَقِّ وَلَا تَتَّبِعِ الْهَوَىٰ فَيُضِلَّكَ عَن سَبِيلِ اللَّهِ ۗ إِنَّ الَّذِينَ يَضِلُّونَ عَن سَبِيلِ اللَّهِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ بِمَا نَسُوا يَوْمَ الْحِسَابِ ﴿٢٦﴾

بر آنچه می گویند، صبر کن، و بنده ی ما داود صاحب (نیرو و) قوت را یاد آور، بی گمان او بسیار رجوع کننده بود. ﴿۱۷﴾ همانا ما کوهها را با او مسخر (و رام) کردیم، که شامگاهان و صبحگاهان (با او) تسبیح می گفتند. ﴿۱۸﴾ و پرندگان را (نیز، مسخر او کردیم) که گرد می آمدند، همه ی (اینها) فرمانبردار (و باز گشت کننده به سوی) او بودند. ﴿۱۹﴾ و فرمانروایی او را استوار کردیم، و به او حکمت و سخنان فصیح (فیصله کننده) عطا کردیم. ﴿۲۰﴾ و آیا خبر شایان هنگامی که از (دیوار) عبادتگاه (داود) بالا رفتند، به تو رسیده است؟! ﴿۲۱﴾ چون بر داود وارد شدند، پس (او) از آنها وحشت کرد، (آنها) گفتند: «انترس، دو نفر شاکی هستیم که یکی به دیگران ستم کرده است. پس بین ما به حق داوری کن، و ستم نکن، و ما را به راه راست راهنمایی کن. ﴿۲۲﴾ بی گمان این برادر من است، او نود و نه میش دارد، و من یک میش دارم. پس (او) می گوید: آن (یک میش) را به من واگذار، و در سخن بر من غلبه کرده است.» ﴿۲۳﴾ (داوود) گفت: به راستی او با در خواست یک میش تو که آن را به میشهایش بیفزاید بر تو ستم کرده است، و البته بسیاری از شریکان به یکدیگر ستم می کنند، مگر کسانی که ایمان آورده اند و کارهای شایسته انجام داده اند، و اینان (نیز) اندک هستند. و داوود دانست که ما او را آزموده ایم، پس از پروردگارش آموزش خواست، (و فرو تنانه) به (رکوع = سجده افتاد) ﴿۲۴﴾ و (به سوی خدا) رجوع کرد. ﴿۲۴﴾ پس ما او را بخشیدیم، و بی گمان برای او نزد ما (قرب و) مقامی والا و باز گشت نیکوست. ﴿۲۵﴾ ای داوود! ما تو را در زمین خلیفه (= فرمانروا) قرار دادیم، پس به حق در میان مردم داوری کن، و از هوای (نفس) پیروی نکن که تو را از راه خدا گمراه می کند، بی گمان کسانی که از راه خدا گمراه می شوند، به خاطر آنکه روز حساب را فراموش کردند، عذاب شدیدی (در پیش) دارند. ﴿۲۶﴾

(۱۴) - عبدالله بن عباس می گوید: رسول خدا صلی الله علیه وسلم در سوره "ص" سجده کردند، و فرمودند: «داوود علیه السلام برای توبه سجده کرد، و ما برای شکر سجده می کنیم».

وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاءَ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا بَطْلًا ۚ ذَٰلِكَ ظَنُّ
 الَّذِينَ كَفَرُوا ۚ فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مِنَ النَّارِ ﴿٢٩﴾ أَمْ جَعَلُ
 الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَالْمُفْسِدِينَ فِي الْأَرْضِ أَمْ
 جَعَلُ الْمُتَّقِينَ كَالْفَجَّارِ ﴿٣٠﴾ كَتَبْنَا إِلَيْكَ مَبْرُكًا
 لِيَدَّبَّرُوا ءَايَاتِهِ ۖ وَلِيَتَذَكَّرَ أُولُو الْأَلْبَابِ ﴿٣١﴾ وَوَهَبْنَا لِدَاوُدَ
 سُلَيْمَانَ ۚ نِعَمَ الْعَبْدِ ۗ إِنَّهُ ءَأَوَّابٌ ﴿٣٢﴾ إِذْ عَرَضَ عَلَيْهِ بِالْعَشِيِّ
 الصَّيْفِ الثُّلَاثُ ۚ فَقَالَ إِنِّي أَحْبَبْتُ حُبَّ الْخَيْرِ عَن ذِكْرِ
 رَبِّي حَتَّى تَوَارَّتْ بِالْحَبَابِ ﴿٣٣﴾ رُدُّوهَا عَلَيَّ فَطَفِقَ مَسْحًا
 بِالسُّوقِ وَالْأَعْنَاقِ ﴿٣٤﴾ وَلَقَدْ فَتَنَّا سُلَيْمَانَ ۖ وَأَلْقَيْنَا عَلَيَّ
 كُرْسِيَهُ ۖ جَسَدًا ۚ ثُمَّ أَنَابَ ﴿٣٥﴾ قَالَ رَبِّ اغْفِرْ لِي وَهَبْ لِي
 مُلْكًا ۙ لَا يَنْبَغِي لِأَحَدٍ مِّنْ بَعْدِي ۗ إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَّابُ ﴿٣٦﴾
 فَسَخَّرْنَا لَهُ الرِّيحَ تَجْرِي بِأَمْرِهِ ۖ رُحَاءَ حَيْثُ أَصَابَ ﴿٣٧﴾
 وَالشَّيَاطِينَ كُلَّ بَنَّاءٍ وَعَوَّاصٍ ﴿٣٨﴾ ۗ وَأَخْرَجْنَا مُقْرَنِينَ فِي
 الْأَصْفَادِ ﴿٣٩﴾ هَٰذَا عَطَاؤُنَا فَامْنُنْ أَوْ أَمْسِكْ ۖ بِغَيْرِ حِسَابٍ
 ﴿٤٠﴾ وَإِن لَّهُ عِنْدَنَا لُزْفَىٰ وَحُسْنِ مَّقَابٍ ﴿٤١﴾ وَادَّكَّرَ عَبْدُنَا
 أَيُّوبَ إِذْ نَادَىٰ رَبَّهُ ۗ أَنِّي مَسْنَى الشَّيْطَانِ بِنُصْبٍ وَعَذَابٍ
 ﴿٤٢﴾ أَرْكُضْ بِرَجْلِكَ ۗ هَٰذَا مُغْتَسَلٌ بَارِدٌ وَشَرَابٌ ﴿٤٣﴾

کردیم، تا در آیاتش تدبیر کنند، و خردمندان پند گیرند. ﴿۲۹﴾ و (ما) سلیمان را به داود عطا کردیم، چه بنده ی خوبی! بی گمان او بسیار رجوع کننده بود. ﴿۳۰﴾ (به یاد بیاور) چون عصر گاهان اسپان چابک تیزرو بر او عرضه شد، ﴿۳۱﴾ پس گفت: «من این اسپان را به خاطر (فرمان) پروردگارم دوست دارم» (و پیوسته به آنها نگاه می کرد) تا از دید گانش پنهان شدند^(۱۵). ﴿۳۲﴾ گفت: «آن اسپان را نزد من باز گردانید.» سپس به ساقها و گردنها (ی آنها) دست کشید (و نوازش کرد)^(۱۶). ﴿۳۳﴾ و به راستی (ما) سلیمان را آزمودیم، و بر تخت او جسدی افکندیم، سپس (او) رو (به درگاه خداوند) آورد (و توبه کرد). ﴿۳۴﴾ گفت: «پروردگارا! مرا ببخش، و به من فرمانروایی عطا فرما که پس از من کسی را سزاوار نباشد، بی گمان تو بخشاینده ای»^(۱۷). ﴿۳۵﴾ پس (ما) باد را برای او مسخر کردیم، تا به فرمانش به نرمی حرکت کند، هر کجا می خواست، برود. ﴿۳۶﴾ و (نیز) دیوان را، هر بنا و غواصی (از آنها برای او مسخر کردیم). ﴿۳۷﴾ و (گروه) دیگری (از دیوان) را (که همه) در غل و زنجیر بودند (برایش مسخر کردیم). ﴿۳۸﴾ این عطای ماست، پس (به هر کس می خواهی) ببخش، و یا نگه دار، حسابی بر تو نیست. ﴿۳۹﴾ و بی گمان برای او (= سلیمان) نزد ما (قرب و) مقامی والا، و بازگشت نیکوست. ﴿۴۰﴾ و به یاد بیاور، بنده ی ما ایوب را، هنگامی که پروردگارش را ندا داد که: همانا شیطان به من رنج و عذاب رسانده است. ﴿۴۱﴾ (به او فرمان دادیم): پای خود را بر زمین بکوب، (چشمه ای می جوشد) این (چشمه آبی) خنک برای شستشو و آشامیدنی است. ﴿۴۲﴾

(۱۵) - یا: تا اینکه آفتاب در پرده پنهان شد و غروب کرد.

(به تفسیر ابن کثیر و طبری رجوع کنید).

(۱۶) - برخی مفسرین نوشته اند: مشغول دیدن اسپان شد، و نماز عصرش فوت گردید، آنگاه آنها را ذبح کرد و کشت.

(تفسیر ابن کثیر)

(۱۷) - در حدیث آمده: رسول خدا صلی الله علیه وسلم فرمود: «در هنگام نماز غفرتی از جنیان، شعله ای از آتش را آورد، که چهره ام را بسوزاند، (و نمازم را قطع کند) پس او را گرفتم، و خواستم که به ستونهای مسجد بیندم؛ تا او را ببینید (و کودکان مدینه با او بازی کنند) ولی دعای برادرم سلیمان علیه السلام را بیاد آوردم ﴿قَالَ رَبِّ اغْفِرْ لِي وَهَبْ لِي مُلْكًا لَا يَنْبَغِي لِأَحَدٍ مِّنْ بَعْدِي﴾ پس او را رها کردم».

(صحیح بخاری ۴۸۰۸ و صحیح مسلم ۵۴۱ و ۵۴۲ تفسیر ابن کثیر).

(ما) آسمان و زمین و آنچه میان آنهاست بیهوده نیافریده ایم، این گمان کسانی است که کافر شدند، پس وای بر کسانی که کافر شدند از آتش (دوزخ). ﴿۲۷﴾ آیا کسانی که ایمان آورده اند و کارهای شایسته انجام داده اند، مانند مفسدان در زمین قرار می دهیم؟! آیا پرهیز گاران را مانند بدکاران قرار می دهیم؟ ﴿۲۸﴾ کتابی است پر برکت، که آن را بر تو نازل

و خانواده اش و همانند آنان همراهشان را به او بخشیدیم، که رحمتی از سوی ما و اندرزی برای خردمندان باشد. ﴿۴۳﴾ و (به او فرمان دادیم) دسته ای از شاخه ها (ی باریک) را بر گیر، پس با آن (همسرت را) بزنی و سوگند خود را مشکن^(۱۸)، بی گمان ما او را شکبیا یافتیم، چه بنده ی خوبی، که بسیار رجوع کننده بود. ﴿۴۴﴾ و (ای پیامبر) به یاد آور، بندگان ما، ابراهیم، و اسحاق و یعقوب را، صاحبان دستها (ی توانمند) و چشمها (ی بینا). ﴿۴۵﴾ ما آنها را با خصلت ویژه ای، که آن یاد سرای آخرت بود، خالص گردانیدیم، ﴿۴۶﴾ و یقیناً آنها نزد ما از برگزیدگان نیکان بودند. ﴿۴۷﴾ و به یاد آور، اسماعیل، و الیسع و ذوالکفل را که همگی از نیکان بودند. ﴿۴۸﴾ این (قرآن) پندی است، و بی گمان برای پرهیزگاران منزلگاهی نیکوست. ﴿۴۹﴾ باغهای جاویدان (بهشتی) که درهایش برای آنان باز است. ﴿۵۰﴾ در آنجا تکیه زده اند، و در آن میوه ی فراوان و نوشیدنی را می طلبند. ﴿۵۱﴾ و نزد آنان (همسرانی) فرو هشته چشم همسال (که تنها به شوهران خود نظر دارند) است. ﴿۵۲﴾ این است چیزهایی که برای روز حساب به شما وعده داده می شود. ﴿۵۳﴾ بی گمان این روزی ماست که آن را هیچ پایانی نیست. ﴿۵۴﴾ این (پاداش پرهیزگاران) است، و بی گمان برای سرکشان بدترین بازگشته است. ﴿۵۵﴾ جهنم، که در آن وارد می شوند، پس چه بد آرامگاهی است. ﴿۵۶﴾ این (عذاب) آب جوشان و چرک و خونابه است، که باید آن را بچشند. ﴿۵۷﴾ و (کیفرهای) دیگر همانند آن به انواع گوناگون (دارند) ﴿۵۸﴾ (به سرداران آنها گفته می شود): این گروهی است که با شما (به جهنم) وارد می شوند، (آنها می گویند): خوش آمد (و گشایش) بر آنها مباد. بی گمان آنها داخل شدگان به آتش هستند. ﴿۵۹﴾ (پسروان) گویند: «بلکه، شما را خوشامد مباد، که این (عذاب) را پیشاپیش شما برای ما فراهم کرده اید، پس چه بد قرار گاهی است». ﴿۶۰﴾ (سپس) گویند: پروردگارا! هر کس که این (عذاب) را پیشاپیش برای ما فراهم کرده است، پس عذابی دو چندان در آتش بر او بیفزارد». ﴿۶۱﴾

وَوَهَبْنَا لَهُرَ أَهْلَهُرَ وَمِثْلَهُم مَّعَهُم رَحْمَةً مِّنَّا وَذِكْرَى لَأُولَى الْأَلْبَابِ ﴿۴۳﴾ وَحُذِّبِيكَ ضِعْفًا فَأَضْرَبِ بِهِ وَلَا تَحْتِ إِنَّ وَجَدْنَهُ صَابِرًا نَعَمَ الْعَبْدُ إِنَّهُرَ أَوَّابٌ ﴿۴۴﴾ وَأَذْكُرْ عِبْدَنَا إِبْرَاهِيمَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ أُولَى الْأَيْدَى وَالْأَبْصَرِ ﴿۴۵﴾ إِنَّا أَخْلَصْنَهُم بِخَالِصَةِ ذِكْرَى الْآدَارِ وَإِنَّهُمْ عِنْدَنَا لَمِنَ الْمُصْطَفَيْنِ الْأَخْيَارِ ﴿۴۶﴾ وَأَذْكُرْ إِسْمَاعِيلَ وَالْيَسَعَ وَذَا الْكِفْلِ وَكُلٌّ مِّنَ الْأَخْيَارِ ﴿۴۷﴾ هَذَا ذِكْرٌ وَإِنَّا لِلْمُتَّقِينَ لِحُسْنِ مَقَابٍ ﴿۴۸﴾ جَنَّتٍ عَدْنٍ مُّفْتَحَةً لَهُمُ الْأَبْوَابُ ﴿۴۹﴾ مُتَكِينٍ فِيهَا يَدْعُونَ فِيهَا بِفِكْهَةٍ كَثِيرَةٍ وَشَرَابٍ ﴿۵۰﴾ وَعِنْدَهُمْ قَصِيرَاتُ الْإِرْفِ أَرَابٌ ﴿۵۱﴾ هَذَا مَا تُوعَدُونَ لِيَوْمِ الْحِسَابِ ﴿۵۲﴾ إِنَّا هَذَا لِرِزْقِنَا مَا لَهُرَ مِّنْ نَّفَادٍ ﴿۵۳﴾ هَذَا وَإِنَّا لِلطَّيِّعِينَ لَشَرِّ مَقَابٍ ﴿۵۴﴾ جَهَنَّمَ يَصَلُّونَهَا فَنَيْسَ الْمِهَادِ ﴿۵۵﴾ هَذَا فَلْيَذُوقُوهُ حَمِيمٌ وَعَسَاقٌ ﴿۵۶﴾ وَآخِرُ مِّنْ شَكْلِهِرَ أَرْوَجٌ ﴿۵۷﴾ هَذَا فَوْجٌ مُّقْتَحِمٌ مَّعَكُمْ لَا مَرْحَبًا بِهِمْ إِنَّهُمْ صَالُوا النَّارِ ﴿۵۸﴾ قَالُوا بَلْ أَنْتُمْ لَا مَرْحَبًا بِكُمْ أَنْتُمْ قَدَّمْتُمُوهُ لَنَا فَنَيْسَ الْقَرَارُ ﴿۵۹﴾ قَالُوا رَبَّنَا مَن قَدَّمَ لَنَا هَذَا فَرَدَّهُ عَدَابًا ضِعْفًا فِي النَّارِ ﴿۶۰﴾

النَّارِ ﴿۶۱﴾

(۱۸) - مفسرین می گویند: همسر حضرت ایوب علیه السلام در ایام بیماری همیشه او را خدمت می کرد، یکبار در خدمت کوتاهی نمود، حضرت ایوب علیه السلام خشمگین شد، و سوگند یاد کرد، چون شفا یابد او را صد تازیانه بزنی، خداوند او را امر فرمود؛ که جاروی از خوشه های خرما که صد شاخه داشته باشد؛ بگیرد، و او را بزنی.

(تفسیر طبری وابن کثیر).

و گویند: «ما را چه شده است، مردمانی را که ما آنها را اشار می شمردیم، (در جهنم) نمی بینیم؟! ﴿۶۲﴾ آیا آنها را به مسخره گرفتیم یا (اینکه) از نظرها دور مانده اند؟! ﴿۶۳﴾ بی گمان این مخاصمه (و گفتگوی) دوزخیان حق (و واقعیت) است. ﴿۶۴﴾ (ای پیامبر) بگو: من تنها یک هشدار دهنده ام، و هیچ معبودی (به حق) جز خداوند یکتای قهار نیست. ﴿۶۵﴾ پروردگار آسمانها و زمین و آنچه میان آن دواست، (آن) پیروزمند آمرزنده. ﴿۶۶﴾ (ای پیامبر) بگو: «این خبری بزرگ است، ﴿۶۷﴾ که شما از آن روی گردانید! ﴿۶۸﴾ من از ساکنان عالم بالا (= فرشتگان) چون (دوباره ی آفرینش آدم) با یکدیگر جدال می کردند، خبری ندارم (۱۹). ﴿۶۹﴾ به من وحی نمی شود مگر این که من هشدار دهنده ای آشکار هستم. ﴿۷۰﴾ (و به یاد آور) هنگامی که پروردگارت به فرشتگان گفت: بی تردید من بشری را از گل می آفرینم، ﴿۷۱﴾ پس هنگامی که درستش کردم، و از روح خود در آن دمیدم، برای او سجده کنان بیفتید. ﴿۷۲﴾ پس فرشتگان همگی یکپارچه سجده کردند. ﴿۷۳﴾ جز ابلیس که تکبر ورزید و از کافران بود. ﴿۷۴﴾ (خداوند) فرمود: «ای ابلیس! چه چیز مانع تو شد، از آنکه برای آنچه من با دو دست خود آفریده ام، سجده کنی؟ آیا تکبر ورزیدی یا از بلند پایگان هستی؟! ﴿۷۵﴾ گفت: «من از او بهترم، مرا از آتش آفریده ای، و او را از گل آفریده ای. ﴿۷۶﴾ فرمود: «پس از اینجا بیرون شو، که تو رانده شدی. ﴿۷۷﴾ و همانا لعنت من تا روز قیامت بر تو خواهد بود. ﴿۷۸﴾ (ابلیس) گفت: «پروردگارا! پس مرا تا روزی که (دوباره) برانگیخته می شوند، مهلت ده. ﴿۷۹﴾ (خداوند) فرمود: «همانا تو از مهلت یافتگانی، ﴿۸۰﴾ تا آن روز زمان معین». ﴿۸۱﴾ (ابلیس) گفت: «پس به عزت سوگند، که همه ی آنها را گمراه خواهم کرد، ﴿۸۲﴾ مگر بندگان مخلص تو را، از میان آنها. ﴿۸۳﴾»

وَقَالُوا مَا لَنَا لَا نَرَى رِجَالًا كُنَّا نَعُدُّهُمْ مِّنَ الْأَشْرَارِ ﴿٦٢﴾ أَتُخَذُنَّهُمْ سِحْرِيًّا أَمْ زَاغَتْ عَنْهُمْ الْأَبْصَارُ ﴿٦٣﴾ إِنَّ ذَلِكَ لِحَقٌّ تَخَاصُمُ أَهْلِ النَّارِ ﴿٦٤﴾ قُلْ إِنَّمَا أَنَا مُنذِرٌ وَمَا مِنِّي إِلَهٌ إِلَّا اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ ﴿٦٥﴾ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا الْعَزِيزُ الْغَفُورُ ﴿٦٦﴾ قُلْ هُوَ نَبَوُّ عَظِيمٌ ﴿٦٧﴾ أَنْتُمْ عَنْهُ مُعْرِضُونَ ﴿٦٨﴾ مَا كَانَ لِي مِّنْ عِلْمٍ بِالْمَلَائِكَةِ إِلَّا عَلىٰ إِذْ تَخْتَصِمُونَ ﴿٦٩﴾ إِنْ يُوحَىٰ إِلَيَّ إِلَّا أَنَّمَا أَنَا نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٧٠﴾ إِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَائِكَةِ إِنِّي خَلِقُ بَشَرًا مِّنْ طِينٍ ﴿٧١﴾ فَإِذَا سَوَّيْتُهُ وَنَفَخْتُ فِيهِ مِنْ رُّوحِي فَقَعُوا لَهُ سَاجِدِينَ ﴿٧٢﴾ فَسَجَدَ الْمَلَائِكَةُ كُلُّهُمْ أَجْمَعُونَ ﴿٧٣﴾ إِلَّا إِبْلِيسَ اسْتَكْبَرَ وَكَانَ مِنَ الْكَافِرِينَ ﴿٧٤﴾ قَالَ يَتَّبِعِيسُ مَا مَنَعَكَ أَنْ تَسْجُدَ لِمَا خَلَقْتُ بِيدِي ۗ اسْتَكْبَرْتَ أَمْ كُنتَ مِنَ الْعَالِينَ ﴿٧٥﴾ قَالَ أَنَا خَيْرٌ مِّنْهُ خَلَقْتَنِي مِنْ نَّارٍ وَخَلَقْتَهُ مِنْ طِينٍ ﴿٧٦﴾ قَالَ فَأخْرِجْ مِنْهَا فَإِنَّكَ رَاجِمٌ ﴿٧٧﴾ وَإِنَّ عَلَيْكَ لَعْنَتِي إِلَى يَوْمِ الدِّينِ ﴿٧٨﴾ قَالَ رَبِّ فَأَنْظِرْنِي إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ ﴿٧٩﴾ قَالَ فَإِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَرِينَ ﴿٨٠﴾ إِلَى يَوْمِ الْوَقْتِ الْمَعْلُومِ ﴿٨١﴾ قَالَ فَبِعِزَّتِكَ لَأُغْوِيَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٨٢﴾ إِلَّا عِبَادَكَ مِنْهُمُ الْمُخْلَصِينَ ﴿٨٣﴾

قَالَ فَالْحَقُّ وَالْحَقَّ أَقُولُ ﴿٨٤﴾ لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنْكَ
وَمِمَّن تَبِعَكَ مِنْهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٨٥﴾ قُلْ مَا أَسْأَلُكُمْ
عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ وَمَا أَنَا مِنَ الْمُتَكَلِّفِينَ ﴿٨٦﴾ إِنَّ هُوَ إِلَّا
ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ ﴿٨٧﴾ وَلَتَعْلَمَنَّ نَبَأُهُ بَعْدَ حِينٍ

﴿٨٨﴾

(خداوند) فرمود: «پس (این سخن) حق است، و حق را می
گویم، ﴿۸۴﴾ یقیناً جهنم را از تو و از آنان که از تو
پیروی کنند، پر خواهم کرد». ﴿۸۵﴾ (ای پیامبر) بگو:
«من بر (رساندن) این (دین) هیچ مزدی از شما در
خواست نمی کنم، و من از متکلفان نیستم». ﴿۸۶﴾ این
(قرآن) جزیند برای جهانیان نیست. ﴿۸۷﴾ و قطعاً خبر
(صدق) آن را بعد از مدتی خواهید دانست. ﴿۸۸﴾

سورة الزمر

سورة زمر

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

به نام خداوند بخشنده مهربان

تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ ﴿١﴾ إِنَّا أَنْزَلْنَا
إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ فَاعْبُدِ اللَّهَ مُخْلِصًا لَهُ الدِّينَ
﴿٢﴾ أَلَا لِلَّهِ الدِّينُ الْخَالِصُ وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ
دُونِهِ أَوْلِيَاءَ مَا نَعْبُدُهُمْ إِلَّا لِيُقَرِّبُونَا إِلَى اللَّهِ زُلْفَىٰ إِنَّ
اللَّهَ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ فِي مَا هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ۗ إِنَّ اللَّهَ لَا
يَهْدِي مَنْ هُوَ كَاذِبٌ كَفَّارٌ ﴿٣﴾ لَوْ أَرَادَ اللَّهُ أَنْ
يَتَّخِذَ وَلَدًا لَأَصْطَفَىٰ مِمَّا يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ ۗ سُبْحٰنَهُ ۗ هُوَ
اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ ﴿٤﴾ خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضَ
بِالْحَقِّ يُكَوِّرُ اللَّيْلَ عَلَى النَّهَارِ وَيُكَوِّرُ النَّهَارَ عَلَى اللَّيْلِ
ۗ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ ۗ كُلٌّ يَجْرِي لِأَجَلٍ مُّسَمًّى ۗ
أَلَا هُوَ الْعَزِيزُ الْغَفَّارُ ﴿٥﴾

نازل شدن (این) کتاب از سوی خداوند پیروزمند حکیم
است. ﴿۱﴾ بی گمان ما (این) کتاب را به حق بر تو نازل
کردیم، پس خدا را پرستش کن و دین را برای او خالص
گردان. ﴿۲﴾ آگاه باشید که دین خالص از آن خداست،
و کسانی که به جای او معبودان (و اولیای) گرفتند که بی
گمان خداوند (روز قیامت) میان آنها در آنچه اختلاف
داشتند، داوری می کند، خداوند آن کسی که دروغگوی
ناسپاس است، هدایت نمی کند. ﴿۳﴾ اگر (به فرض
محال) خداوند می خواست فرزندی بگیرد، مسلماً از میان
آنچه را می آفریند، چیزی را که می خواست بر می
گزید، او پاک و منزّه است، او خداوند یکتای قهار
است. ﴿۴﴾ آسمانها و زمین را به حق آفرید، شب را بر
روز می پیچد، و روز را بر شب می پیچد، و خورشید و
ماه را مسخر (و رام) گردانید، هر کدام تا زمانی معین در
حرکتند، آگاه باشید، که او پیروزمند آمرزنده است.

﴿۵﴾

خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ ثُمَّ جَعَلَ مِنْهَا زَوْجَهَا
وَأَنْزَلَ لَكُمْ مِنْ الْأَنْعَامِ ثَمَنِيَّةً ۚ أَزْوَاجًا مِثْلَ مَا
بُطُنُونَ ۚ أُمَّهَاتِكُمْ خَلَقًا مِنْ بَعْدِ خَلْقِ فِي ظُلْمَتٍ
ثَلَاثٍ ۚ ذَٰلِكُمْ اللَّهُ رَبُّكُمْ لَهُ الْمُلْكُ ۚ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ
فَإِنِّي تَصَرَّفُونَ ﴿٦﴾ ۚ إِنَّ تَكْفُرًا فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ
عَنْكُمْ ۚ وَلَا يَرْضَىٰ لِعِبَادِهِ الْكُفْرَ ۚ وَإِنْ تَشْكُرُوا يَرْضَهُ
لَكُمْ ۚ وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ ۚ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ
مَرْجِعُكُمْ فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ۚ إِنَّهُ عَلِيمٌ
بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٧﴾ ۚ وَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ ضُرٌّ دَعَا
رَبَّهُ مُنِيبًا إِلَيْهِ ثُمَّ إِذَا حَوَّلَهُ نِعْمَةً مِّنْهُ نَسِيَ مَا
كَانَ يَدْعُوًّا إِلَيْهِ مِنَ قَبْلُ وَجَعَلَ لِلَّهِ أَنْدَادًا لِّيُضِلَّ
عَنْ سَبِيلِهِ ۚ قُلْ تَمَتَّعْ بِكُفْرِكَ قَلِيلًا ۚ إِنَّكَ مِنْ
أَصْحَابِ النَّارِ ﴿٨﴾ ۚ أَمَّنْ هُوَ قَنِيتُ ۚ إِنَّا لِلَّهِ
سَاجِدٌ ۚ وَقَابِمًا سَخَذُرُ الْأَخْرَةِ وَيَرْجُوا رَحْمَةَ رَبِّهِ ۚ
قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْمَلُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْمَلُونَ
إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُولُو الْأَلْبَابِ ﴿٩﴾ ۚ قُلْ يَاعِبَادِ الَّذِينَ
ءَامَنُوا اتَّقُوا رَبَّكُمْ ۚ لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا
حَسَنَةٌ ۚ وَأَرْضُ اللَّهِ وَاسِعَةٌ ۚ إِنَّمَا يُوَفَّى الصَّابِرُونَ
أَجْرَهُمْ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿١٠﴾

(او) شما را از یک تن آفرید، سپس همسرش را از آن پدید آورد، و از چهار پایان برای شما هشت جفت فرو فرستاد، و شما را در شکمهای مادراتان آفرینشی بعد از آفرینش دیگر، در تاریکهای سه گانه، می آفریند، این خداوند، پروردگار شماست که فرمانروایی از آن اوست، و جز او معبودی (به حق) نیست، پس چگونه (از حق) منحرف (و روی گردان) می شوید؟! ﴿٦﴾ اگر ناسپاسی کنید، پس (بدانید که) خداوند از شما بی نیاز است، و هرگز ناسپاسی را برای بندگانش نمی پسندد. و اگر شکر او را به جای آورید آن را برای شما می پسندد. و هیچ کس بار گناه دیگر را بر دوش نمی کشد، پس باز گشتن به سوی پروردگارتان است، آنگاه شما را به آنچه انجام می دادید، آگاه می کند، یقیناً او به راز دلها آگاه است. ﴿٧﴾ و هنگامی که به انسان (رنج و) زیانی برسد، پروردگارش را می خواند، و به سوی او باز می گردد، پس هنگامی که نعمتی از سوی خود به او بخشید، آنچه را که از پیش برای آن دعا می کرد فراموش می کند، و برای خداوند همتایانی قرار می دهد، تا (مردم را) از راه او گمراه کند. بگو: «اندکی از کفرت (در دنیا) بهره مند شو، بی شک تو از دوزخیان خواهی بود». ﴿٨﴾ آیا (این مشرک بهتر است، یا) کسی که در ساعات شب در حال سجده و قیام به عبادت مشغول است، و از (عذاب) آخرت بیم ناک است، و به رحمت پروردگارش امیدوار است؟! بگو: «آیا کسانی که می دانند، و کسانی که نمی دانند یکسان هستند؟! تنها خردمندان پند می پذیرند». ﴿٩﴾ (ای پیامبر) بگو: «ای بندگان من که ایمان آورده اید! از پروردگارتان بترسید، برای کسانی که در این دنیا نیکی کرده اند، پاداش نیکوست، و (اگر در شکنجه و آزار مشرکان بودید، هجرت کنید، که) زمین خدا وسیع است، جز این نیست که صابران، پاداش خود را بی شمار و تمام دریافت می دارند». ﴿١٠﴾

قُلْ إِنِّي أُمِرْتُ أَنْ أَعْبُدَ اللَّهَ مُخْلِصًا لَهُ الدِّينَ ﴿١٤﴾ وَأُمِرْتُ لِأَنْ أَكُونَ أَوَّلَ الْمُسْلِمِينَ ﴿١٥﴾ قُلْ إِنِّي أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ رَبِّي عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿١٦﴾ قُلْ اللَّهُ أَعْبُدُ مُخْلِصًا لَهُ دِينِي ﴿١٧﴾ فَاعْبُدُوا مَا شِئْتُمْ مِنْ دُونِهِ قُلْ إِنَّ الْخَاسِرِينَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ وَأَهْلِيهِمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَلَا ذَلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ ﴿١٨﴾ هُمْ مِنْ فَوْقِهِمْ ظُلَلٌ مِنَ النَّارِ وَمِنْ خَتَمِ ظُلُمٍ ذَلِكَ تَخَوَّفُ اللَّهُ بِهِ عِبَادَهُ يَعْبَادُ فَاتَّقُونِ ﴿١٩﴾ وَالَّذِينَ اجْتَنَبُوا الطَّغُوتَ أَنْ يَعْبُدُوهَا وَأَنَابُوا إِلَى اللَّهِ لَهُمُ الْبُشْرَى فَبَشِّرْ عِبَادِ الَّذِينَ يَسْتَمِعُونَ الْقَوْلَ فَيَتَّبِعُونَ أَحْسَنَهُ أُولَئِكَ الَّذِينَ هَدَاهُمُ اللَّهُ وَأُولَئِكَ هُمْ أُولُوا الْأَلْبَابِ ﴿٢٠﴾ أَفَمَنْ حَقَّ عَلَيْهِ كَلِمَةُ الْعَذَابِ أَفَأَنْتُ تُنقِذُ مَنْ فِي النَّارِ ﴿٢١﴾ لَكِنَّ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ هُمْ غُرْفٌ مِّنْ فَوْقِهَا غُرْفٌ مَّبْنِيَّةٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَعَدَّ اللَّهُ لَا تُخْلِفُ اللَّهُ الْمِيعَادَ ﴿٢٢﴾ أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَسَلَكَهُ يَنبِيعَ فِي الْأَرْضِ ثُمَّ يُخْرِجُ بِهِ زَرْعًا مُّخْتَلِفًا أَلْوَانُهُ ثُمَّ يَهِيجُ فَتَرَاهُ مُصْفَرًّا ثُمَّ يَجْعَلُهُ حُطَمًا إِنَّ فِي ذَلِكَ لَذِكْرًا لِأُولِي الْأَلْبَابِ ﴿٢٣﴾

من خدا را می پرستم، در حالی که دینم را برای او خالص می گردانم، ﴿۱۴﴾ پس شما هر چه را که می خواهید به جای او پرستش کنید. بگو: «بی گمان زیانکاران (واقعی) کسانی اند که خود و خاندانشان را در روز قیامت از دست داده اند، آگاه باشید این همان زیان آشکار است. ﴿۱۵﴾ برای آنها از بالای (سر) شان سایبانهایی از آتش، و در زیر (پای) شان (نیز) سایبانهایی است، این (چیزی) است که خداوند با آن بندگان را می ترساند، ای بندگان من! از من برسید. ﴿۱۶﴾ و کسانی که از طاغوت (=شیطان و بتها) اجتناب کردند از آنکه آن را عبادت کنند، و رو به سوی خدا آوردند، برای آنان بشارت است، پس بندگان مرا بشارت ده. ﴿۱۷﴾ (همان) کسانی که سخن (ها) را می شنوند، پس (از) نیکوترین آن پیروی می کنند، آنها کسانی هستند که خداوند هدایتشان کرده است، و آنها خردمنداند. ﴿۱۸﴾ آیا (تو می توانی) کسی که فرمان عذاب بر او تحقق یافته است (نجات دهی؟! آیا تو (می توانی) کسی که در آتش است نجات دهی؟! ﴿۱۹﴾ لکن برای کسانی که از پروردگارشان ترسیدند، غرفه هایی^(۲۰) (در بهشت) است، که بر فراز آنها غرفه های دیگر بنا شده است، و از زیر آنها نهرها جاری است، (این) وعده ی خداوند است (و) خداوند وعده ی خود را خلاف نمی کند. ﴿۲۰﴾ آیا ندیدی که خداوند از آسمان آبی را نازل کرد، پس آن را بصورت چشمه هایی در زمین به جریان در آورد، سپس با آن کشت و زرعی که رنگهای گوناگون دارد بیرون می آورد، آنگاه خشک می شود، و آن را زرد می بینی، سپس آن را (ریزه ریزه و) درهم می شکند؟! بی گمان در این (امر) پندی برای خردمندان است. ﴿۲۱﴾

(۲۰) - در حدیث آمده: «همانا در بهشت صد درجه وجود دارد، که خداوند

آنها را برای مجاهدین در راه خود، آماده نموده است، و فاصله ی هر

درجه تا درجه ی دیگر به اندازه ی فاصله ی زمین تا آسمان است.»

در حدیث دیگر آمده: «همانا در بهشت غرفه ها (و قصرهای) وجود دارد که از

داخل آنها بیرون دیده می شود، و از بیرون (زیبای) درون آن دیده می

شود.» فردی اعرابی عرض کرد: یا رسول الله! اینها برای چه کسانی است؟

فرمود: «برای کسی که سخنان پاکیزه (و نیک) گوید، و طعام دهد، و

شب هنگامی که مردم در خواب هستند نماز (شب) بخواند.»

(سنن ترمذی، ۱۹۸۴، ۲۵۲۷ و مستند احمد ۱/۱۰۰/۱)

بگو: «من مأمور شده ام که خدا را پرستش کنم، (و) دینم را برای او خالص گردانم.» ﴿۱۱﴾ و مأمور شده ام که نخستین مسلمانان باشم. ﴿۱۲﴾ بگو: «همانا من اگر نافرمانی پروردگارم کنم، از عذاب روز بزرگ (قیامت) می ترسم.» ﴿۱۳﴾ (ای پیامبر) بگو: «

بهترین سخن را نازل کرده است، کتابی که (آیاتش) متشابه (= همانند یکدیگر، و) مکرر است که از (شنیدن) آن پوستهای کسانی که از پروردگارشان می ترسند، به لرزه می افتد، آنگاه پوستهایشان و دلهایشان با یاد خدا نرم می شود (و آرام می گیرد). این هدایت خداست که هر کس را بخواهد با آن هدایت می کند، و هر کس را که گمراه سازد، پس برای او هیچ هدایت کننده ای نخواهد بود. ﴿۲۳﴾ آیا کسی که با چهره اش سختی عذاب روز قیامت را (از خود) دور می سازد، (همانند بهشتیان هستند؟! و به ستمکاران گفته می شود: «بچشید (کیفر) آنچه را که بدست می آوردید». ﴿۲۴﴾ کسانی که پیش از آنها بودند (نیز آیات ما را) تکذیب کردند، پس عذاب (الهی) از جایی که نمی دانستند، به سراغشان آمد. ﴿۲۵﴾ پس خداوند (طعم) خواری را در زندگی دنیا به آنها چشاند، و مسلماً عذاب آخرت بزرگتر (و سخت تر) است، اگر می دانستند. ﴿۲۶﴾ و به راستی ما برای مردم در این قرآن از هر (نوع) مثلی زده ایم، شاید که آنان پسند گیرند. ﴿۲۷﴾ قرآنی عربی، بی هیچ انحراف (و کجی را نازل کردیم) شاید آنان تقوا پیشه کنند. ﴿۲۸﴾ خداوند مردی (مملوک) را مثل زده که در (بردگی) او شریکانی است که پیوسته با هم اختلاف (و مشاجره) دارند، و مردی (مملوک) که تنها تسلیم یک شخص است، آیا (این دو) در وصف یکسانند؟! حمد و ستایش مخصوص خداوند است، بلکه بیشتر آنها نمی دانند. ﴿۲۹﴾ (ای پیامبر) قطعاً تو خواهی مرد، و آنها (نیز) خواهند مرد. ﴿۳۰﴾ سپس بی گمان شما روز قیامت نزد پروردگارتان مخاصمه^(۲۱) (و جدال) می کنید. ﴿۳۱﴾

(۲۱) - هنگامی که این آیه: ﴿إِنَّكَ مَيِّتٌ وَإِئْتِمُّ مَيِّتُونَ﴾ بر رسول خدا صلی

یَوْمَ الْقِيَامَةِ عِنْدَ رَبِّكُمْ تَخْتَصِمُونَ. ﴿۳۱﴾ بر رسول خدا صلی

الله علیه وسلم نازل شد، زبیر رضی الله عنه گفت: ای رسول خدا! آیا آنچه در دنیا بین ما و دیگران از خصومت و گناه بوده بر ما تکرار می شود (و محاسبه می شویم)؟!

فرمود: «بله، چنان تکرار می شود، که به هر صاحب حقی حق او داده شود».

زبیر گفت: سوگند به خدا پس این امر بسیار دشوار است.

(سنن ترمذی ۳۲۳۶ و سنن کبری نسائی ۱۱۴۴۷ و مسند احمد ۱/۱۶۷).

أَفَمَنْ شَرَحَ اللَّهُ صَدْرَهُ لِلْإِسْلَامِ فَهُوَ عَلَىٰ نُورٍ مِّن رَّبِّهِ ۗ فَوَيْلٌ لِّلْقَاسِيَةِ قُلُوبِهِم مِّن ذِكْرِ اللَّهِ ۗ أُولَٰئِكَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٢٣﴾ اللَّهُ نَزَّلَ أَحْسَنَ الْحَدِيثِ كِتَابًا مُّتَشَبِهًا مَّثَانِي تَقْشَعِرُّ مِنْهُ جُلُودُ الَّذِينَ سَخَشُونَهُمْ ۗ رَبَّهُمْ ثُمَّ تَلِينُ جُلُودُهُمْ وَقُلُوبُهُمْ إِلَىٰ ذِكْرِ اللَّهِ ۗ ذَٰلِكَ هُدَىٰ اللَّهِ يَهْدِي بِهِ ۗ مَن يَشَاءُ ۗ وَمَن يُضَلِّلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِن هَادٍ ﴿٢٤﴾ أَفَمَنْ يَتَّقِي بِوَجْهِهِ سُوءَ الْعَذَابِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَقِيلَ لِلظَّالِمِينَ ذُوقُوا مَا كُنْتُمْ تَكْسِبُونَ ﴿٢٥﴾ كَذَّبَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ فَمَاتَتْهُمْ الْعَذَابُ مِن حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٢٦﴾ فَآذَاهُمُ اللَّهُ الْحَزِي فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ۗ وَالْعَذَابُ الْآخِرَةُ أَكْبَرُ ۗ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿٢٧﴾ وَلَقَدْ ضَرَبْنَا لِلنَّاسِ فِي هَٰذَا الْقُرْآنِ مِن كُلِّ مَثَلٍ لَّعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٢٨﴾ قُرْءَانَا عَرَبِيًّا غَيْرِ ذِي عِوَجٍ لَّعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿٢٩﴾ ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا رَّجُلًا فِيهِ شُرَكَاءُ مُتَشَكِّسُونَ وَرَجُلًا سَلَمًا لِّرَجُلٍ هَلْ يَسْتَوِيَانِ مَثَلًا الْحَمْدُ لِلَّهِ ۗ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٠﴾ إِنَّكَ مَيِّتٌ وَإِئْتِمُّ مَيِّتُونَ ﴿٣١﴾ ثُمَّ إِنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عِنْدَ رَبِّكُمْ تَخْتَصِمُونَ ﴿٣١﴾

آیا کسی که خدا سینه اش را برای (پذیرش) اسلام گشوده است، پس او از سوی پروردگارش بر نور (وروشنی) است (همچون سخت دلان است؟! پس وای بر آنان که دلهایشان در برابر ذکر خدا سخت است. آنان در گمراهی آشکار هستند. ﴿۲۲﴾ خداوند

﴿۳۳﴾ برای شان هر چه بخواهند نزد پروردگارشان (آماده) است، این پاداش نیکوکاران است. ﴿۳۴﴾ تا خداوند بدترین اعمالی را که مرتکب شده اند، از آنها دور کند (و بزدايد) و آنها را به بهترین اعمالی که انجام می دادند پاداش دهد^(۲۲). ﴿۳۵﴾ آیا خداوند برای بنده اش کافی نیست؟! و تو را به کسانی غیر از او می ترسانند، و هر کس را خدا گمراه کند، پس او را هیچ هدایتگری نیست. ﴿۳۶﴾ و هر کس را خدا هدایت کند، پس او را هیچ گمراه کننده ای نیست. آیا خداوند پیروزمند انتقام گیر نیست؟! ﴿۳۷﴾ و اگر از آنها (= مشرکان) بپرسی: «چه کسی آسمانها و زمین را آفریده است؟» مسلماً گویند: «خدا» بگو: «آیا دیدید آنچه را که به جای خداوند می خوانید، اگر خداوند زبانی برای من بخواهد، آیا آنها (= معبودان) خواهند توانست زیان او را بر طرف کنند؟! و یا اگر رحمتی برای من بخواهد، آیا آنها خواهند توانست رحمت او را باز دارند؟!». بگو: «خدا مرا کافی است، و (همه) توکل کنندگان بر او توکل می کنند». ﴿۳۸﴾ بگو: «ای قوم من! شما بر روش خود عمل کنید، من (نیز به روش خود) عمل می کنم، پس به زودی خواهید دانست، ﴿۳۹﴾ چه کسی عذاب خوار کننده ای به سراغش می آید، و عذابی دایم بر او فرود می آید». ﴿۴۰﴾

﴿۲۲﴾- این آیه بیان گر فضل و بخشش خداوند است، و در حدیث آمده است که: «پذیرفتن اسلام، و هجرت نمودن در راه خدا، و ادا کردن حج، گناهان گذشته را محو می کند»

(صحیح مسلم ۱۲۱)

و در حدیث دیگر چنین آمده است: «هر گاه بنده ای اسلام بپذیرد، و مسلمان خوبی شود، خداوند گناهان گذشته اش را می بخشد، سپس در ازای هر نیکی، ده الی هفت صد برابر پاداش دارد، اما در برابر کارهای بد، تنها به اندازه ی همان یک عمل مؤاخذه می شود. مگر اینکه خداوند از او بگذارد و عفو نماید».

(صحیح بخاری ۴۱).

﴿۳۳﴾ فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ كَذَبَ عَلَى اللَّهِ وَكَذَبَ بِالصِّدْقِ إِذْ جَاءَهُ ۗ أَلَيْسَ فِي جَهَنَّمَ مَثْوًى لِّلْكَافِرِينَ ﴿۳۳﴾
 ﴿۳۴﴾ وَالَّذِي جَاءَ بِالصِّدْقِ وَصَدَّقَ بِهِ ۗ أُولَٰئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ ﴿۳۴﴾ هُمْ مَا يَشَاءُونَ عِنْدَ رَبِّهِمْ ذَٰلِكَ جَزَاءُ الْمُحْسِنِينَ ﴿۳۵﴾ لِيُكَفِّرَ اللَّهُ عَنْهُمْ أَسْوَأَ الَّذِي عَمِلُوا وَيَجْزِيَهُمْ أَجْرَهُمُ بِأَحْسَنِ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۳۶﴾ أَلَيْسَ اللَّهُ بِكَافٍ عَبْدَهُ ۗ وَتُحَوِّفُونَكَ بِالَّذِينَ مِنْ دُونِهِ ۗ وَمَنْ يُضِلِّ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ ﴿۳۷﴾ وَمَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ مُضِلٍّ ۗ أَلَيْسَ اللَّهُ بِعَزِيزٍ ذِي انْتِقَامٍ ﴿۳۸﴾ وَلَٰئِن سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ ۗ اللَّهُ ۗ قُلْ أَفَرَأَيْتُمْ مَا تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ أَرَادَنِيَ اللَّهُ بِضُرٍّ هَلْ هُنَّ كَاشِفَاتُ ضُرِّيهِ أَوْ إِنْ أَرَادَنِي بِرَحْمَةٍ هَلْ هِيَ مُمْسِكَةٌ بِرَحْمَتِهِ ۗ قُلْ حَسْبِيَ اللَّهُ عَلَيْهِ يَتَوَكَّلُ الْمُتَوَكِّلُونَ ﴿۳۹﴾ قُلْ يَفْقَهُمْ أَعْمَلُوا عَلَىٰ مَكَانَتِكُمْ إِنِّي عَمِلٌ ۗ فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿۴۰﴾ مَن يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ وَيَحِلُّ عَلَيْهِ عَذَابٌ مُّقِيمٌ ﴿۴۰﴾

پس چه کسی ستمکار تر است از کسی که بر خدا دروغ ببندد، و سخن راست را چون به سراغ او آمد تکذیب کند؟ آیا در جهنم جایگاهی برای کافران نیست؟! ﴿۳۲﴾ و کسی که سخن راست را آورد و آن را تصدیق کرد، اینانند که

إِنَّا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ لِلنَّاسِ بِالْحَقِّ فَمَنْ أَسْفَلْنَا فَلِنَفْسِهِ ۖ وَمَنْ ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا ۖ وَمَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ بِوَكِيلٍ ﴿٤١﴾ اللَّهُ يَتَوَفَّى الْأَنْفُسَ حِينَ مَوْتِهَا وَالَّتِي لَمْ تَمُتْ فِي مَنَامِهَا ۖ فِيمِمْسِكُ الَّتِي قَضَىٰ عَلَيْهَا الْمَوْتَ وَيُرْسِلُ الْأُخْرَىٰ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى ۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٤٢﴾ أَمِ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ شُفَعَاءَ ۚ قُلْ أُولَٰئِكَ كَانُوا لَا يَمْلِكُونَ شَيْئًا وَلَا يَعْقِلُونَ ﴿٤٣﴾ قُلِ لِلَّهِ الشَّفَعَةُ جَمِيعًا ۖ لَهُ مَلِكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۖ ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٤٤﴾ وَإِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَحْدَهُ اشْمَأَزَّتْ قُلُوبُ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ ۖ وَإِذَا ذُكِرَ الَّذِينَ مِنْ دُونِهِ إِذَا هُمْ يَسْتَبْشِرُونَ ﴿٤٥﴾ قُلِ اللَّهُمَّ فَاطِرَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ عَلِمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ أَنْتَ تَحْكُمُ بَيْنَ عِبَادِكَ فِي مَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿٤٦﴾ وَلَوْ أَنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا وَمِثْلَهُ مَعَهُ لَافْتَدَوْا بِهِ مِنْ سُوءِ الْعَذَابِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ۚ وَبَدَا لَهُمْ مِنَ اللَّهِ مَا لَمْ يَكُونُوا يَحْتَسِبُونَ ﴿٤٧﴾

در خواب خود نمرده اند، (قبض می کند) آنگاه (جان) کسانی که فرمان مرگشان را صادر کرده نگه می داد، و (جان) دیگری را تا مدتی معین باز پس می فرستد، بی گمان در این (امر) نشانه های (روشنی) است برای گروهی که اندیشه می کنند. ﴿۴۲﴾ آیا غیر از خدا شفیعانی گرفته اند؟! (به آنها) بگو: اگر چه مالک چیزی نباشند، و (چیزی را) درک نکنند (باز هم از آنها شفاعت می طلبید). ﴿۴۳﴾ بگو: «تمام شفاعت از آن خداست، فرمانروایی آسمانها و زمین از آن اوست، سپس (همگی) به سوی او باز گردانده می شوید». ﴿۴۴﴾ و هنگامی که خداوند به تنهایی یاد شود دل‌های کسانی که به آخرت ایمان ندارند متنفر (و بیزار) می شود، و هنگامی که کسانی غیر از او یاد شوند، آنگاه است که آنها شادمان می شوند. ﴿۴۵﴾ بگو: پروردگارا! (ای) آفریننده آسمانها و زمین دانای نهان و آشکار، تو در میان بندگان در آنچه اختلاف می کردند، داوری خواهی کرد ﴿۴۶﴾. و اگر تمام آنچه که در روی زمین است و همانند آن همراهش از آن کسانی باشد که ستم کردند ﴿۴۴﴾، یقیناً همه را بخاطر سختی عذاب روز قیامت (برای رهایی خود از عذاب) فدا کنند، و برای آنها از سوی خداوند چیزهایی آشکار می شود که هرگز گمان نمی کردند. ﴿۴۷﴾

(۲۳) - ام المؤمنین عایشه رضی الله عنها روایت می کند که رسول خدا صلی الله علیه وسلم هر گاه برای نماز شب می ایستاد، نمازش را با این دعا آغاز می فرمود: «اللهم رب جبریل و میکائیل، و اسرافیل، فاطر السموات و الأرض، عالم الغیب و الشهادة، أنت تحكم بین عبادك فيما كانوا فيه يختلفون، اهدني لما اختلف فيه من الحق بإذنك، إنك تهدي من تشاء إلى صراط مستقيم». الهی! پروردگار جبریل و میکائیل و اسرافیل، ای پدید آورنده آسمانها و زمین، و دانای نهان و آشکار، تو در میان بندگان در آنچه که در آن اختلاف می ورزند، داوری خواهی کرد، مرا به آنچه که از حق در آن اختلاف شده است با فرمان خودت هدایت کن، چرا که تو هر که را بخواهی به راه راست هدایت می نمایی.

(صحیح مسلم ۲۰۰)

(۲۴) - (ظلم): ستم، در اینجا بمعنای شرک و کفر است، چنانکه در سوره ی لقمان

آیه ۱۳ می فرماید: ﴿إِنَّ الشِّرْكَ لَظُلْمٌ عَظِيمٌ﴾

بی گمان ما (این) کتاب (آسمانی) را برای مردم به حق بر تو نازل کردیم، پس هر کس که هدایت شود به سود خود اوست، و هر کس که گمراه شود، تنها به زیان خودش خواهد بود، و تو بر آنها نگهبان نیستی (که آنها را به هدایت اجبار کنی). ﴿۴۱﴾ خداوند جانها را به هنگام مرگشان قبض می کند، و (نیز جان) آنها که

وَبَدَا لَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا كَسَبُوا وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا
 بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ﴿٤٨﴾ فَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ ضُرٌّ دَعَانَا
 ثُمَّ إِذَا خَوَّلْتَهُ نِعْمَةً مِّنَّا قَالَ إِنَّمَا أُوتِيتُهُ عَلَىٰ عِلْمٍ
 بَلْ هِيَ فِتْنَةٌ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٤٩﴾ قَدْ
 قَالهَا الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ فَمَا أَغْنَىٰ عَنْهُمْ مَا كَانُوا
 يَكْسِبُونَ ﴿٥٠﴾ فَأَصَابَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا كَسَبُوا وَالَّذِينَ
 ظَلَمُوا مِن هَؤُلَاءِ سَيُصِيبُهُمْ سَيِّئَاتُ مَا كَسَبُوا وَمَا
 هُمْ بِمُعْجِزِينَ ﴿٥١﴾ أَوْلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَبْسُطُ
 الرِّزْقَ لِمَن يَشَاءُ وَيَقْدِرُ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ
 يُؤْمِنُونَ ﴿٥٢﴾ قُلْ يَاعِبَادِيَ الَّذِينَ أَسْرَفُوا عَلَىٰ
 أَنفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا مِن رَّحْمَةِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ
 الذُّنُوبَ جَمِيعًا إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿٥٣﴾
 وَأَنِيبُوا إِلَىٰ رَبِّكُمْ وَأَسْلِمُوا لَهُ مِن قَبْلِ أَن يَأْتِيَكُمُ
 الْعَذَابُ ثُمَّ لَا تُنصَرُونَ ﴿٥٤﴾ وَاتَّبِعُوا أَحْسَنَ مَا
 أُنزِلَ إِلَيْكُم مِّن رَّبِّكُم مِّن قَبْلِ أَن يَأْتِيَكُمُ
 الْعَذَابُ بَغْتَةً وَأَنتُمْ لَا تَشْعُرُونَ ﴿٥٥﴾ أَن تَقُولَ
 نَفْسٌ يَحْسَرْتُنِي عَلَىٰ مَا فَرَطْتُ فِي جَنبِ اللَّهِ وَإِن
 كُنْتُ لَمِنَ السَّخِرِينَ ﴿٥٦﴾

و بدیها آنچه انجام داده اند برای آنها آشکار می شود
 و آنچه به آن مسخره می کردند، آنها را فرو می گیرد.
 ﴿٤٨﴾ پس چون به انسان (رنج و) زینانی برسد ما را می
 خواند، آنگاه چون از جانب خود به او نعمتی عطا کنیم، می
 گوید: «به سبب دانایی (ولیاقت) خودم به من داده اند» بلکه این
 آزمایشی است، ولیکن بیشتر شان نمی دانند. ﴿٤٩﴾ به راستی
 این سخن را کسانی که پیش از آنها بودند (نیز) گفتند، پس
 آنچه را بدست آوردند، برای آنها سودی نبخشید (و عذاب
 را دفع نکرد). ﴿٥٠﴾ پس بدیهای آنچه می کردند به آنها
 رسید، و کسانی از آنها که ستم کردند (نیز) بدیهای آنچه
 می کردند به زودی به آنها خواهد رسید، و آنها (خدا را)
 عاجز کننده نیستند (و راه گریزی ندارند). ﴿٥١﴾ آیا آنها
 ندانستند که خداوند روزی را برای هر کس که بخواهد
 گسترده یا تنگ می سازد، بی گمان در این، نشانه هایی است
 برای گروهی که ایمان می آورند. ﴿٥٢﴾ (ای پیامبر، از
 جانب من) بگو: «ای بندگان من که بر خود اسراف (و ستم)
 کرده اید! از رحمت خدا نا امید نشوید، همانا خداوند همه
 گناهان را می بخشد، یقیناً او بسیار آمرزنده مهربان است» (٢٥).
 ﴿٥٣﴾ و به سوی پروردگارتان باز گردید و در برابر او تسلیم
 شوید، پیش از آنکه عذاب به سراغ شما آید، آنگاه (از سوی
 هیچ کس) یاری نشوید. ﴿٥٤﴾ و از نیکوترین چیزی که از
 جانب پروردگارتان بر شما نازل شده پیروی کنید، پیش از
 آنکه ناگهان عذاب به سراغ شما آید، در حالی که شما از آن
 بی خبرید. ﴿٥٥﴾ تا (مبادا) کسی (در روز قیامت)
 بگوید: «ای افسوس بر من، که در حق خدا کوتاهی کردم، و
 بی گمان از مسخره کنندگان (آیین او) بودم». ﴿٥٦﴾

(٢٥) - همه ی گناهان با توبه بخشیده می شود، و گناه هر چند بزرگ باشد،

نباید از رحمت خداوند نا امید شد. (تفسیر ابن کثیر) و به سوره ی فرقان

آیه ٧٠ نیز رجوع فرمائید.

أَوْ تَقُولَ لَوْ أَنَّ اللَّهَ هَدَانِي لَكُنْتُ مِنَ الْمُتَّقِينَ ﴿٥٧﴾
 أَوْ تَقُولَ حِينَ تَرَى الْعَذَابَ لَوْ أَنَّ لِي كَرَّةً فَأَكُونَ مِنَ
 الْمُحْسِنِينَ ﴿٥٨﴾ بَلَىٰ قَدْ جَاءَ تَكَءَايَاتِي فَاكْذَبْتَ بِهَا
 وَأَسْتَكْبَرْتَ وَكُنْتَ مِنَ الْكٰفِرِينَ ﴿٥٩﴾ وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ تَرَى
 الَّذِينَ كَذَبُوا عَلَى اللَّهِ وُجُوهُهُم مُّسْوَدَّةٌ أَلَيْسَ فِي جَهَنَّمَ
 مَثْوًى لِّلْمُتَكَبِّرِينَ ﴿٦٠﴾ وَيُنَجِّي اللَّهُ الَّذِينَ اتَّقَوْا
 بِمَفَازَتِهِمْ لَا يَمَسُّهُمُ السُّوءُ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٦١﴾ اللَّهُ
 خَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ ﴿٦٢﴾ لَهُ مَقَالِيدُ
 السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ أُولَٰئِكَ هُمُ
 الْخٰسِرُونَ ﴿٦٣﴾ قُلْ أَغْفِرَ اللَّهُ تَائِمُونَ أَعْبُدُوا إِلَٰهًا لَّجَاهِلُونَ
 ﴿٦٤﴾ وَلَقَدْ أُوحِيَ إِلَيْكَ وَإِلَى الَّذِينَ مِن قَبْلِكَ لَئِن أَشْرَكْتَ
 لَيَحْبَطَنَّ عَمَلُكَ وَلَتَكُونَنَّ مِنَ الْخٰسِرِينَ ﴿٦٥﴾ بَلِ اللَّهُ فَاعِلٌ
 وَكُن مِّنَ الشَّاكِرِينَ ﴿٦٦﴾ وَمَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ
 وَالْأَرْضُ جَمِيعًا قَبْضَتُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَالسَّمٰوٰتُ
 مَطْوِيَّاتٌ بِّيَمِينِهِ ﴿٦٧﴾ سُبْحٰنَهُ وَتَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٦٨﴾

که بر خدا دروغ بسته اند، می بینی که چهره هایشان سیاه شده است، آیا در جهنم جایگاهی برای متکبران نیست؟! ﴿٦٠﴾ و خداوند کسانی را که پرهیزگاری کردند با رستگاری شان نجات می دهد، نه رنجی به آنها رسد، و نه آنها اندوهگین شوند. ﴿٦١﴾ خداوند آفریدگار همه چیز است، و او بر همه چیز نگهبان است. ﴿٦٢﴾ کلیدهای آسمانها و زمین از آن اوست، و کسانی که به آیات خدا کافر شدند، اینان زیانکارانند. ﴿٦٣﴾ بگو: «ای نادانان آیا به من فرمان می دهید که غیر خدا را پرستش کنم؟» ﴿٦٤﴾ و به راستی که به تو و به کسانی که پیش از تو بودند، وحی شد که اگر شرک آوری، یقیناً اعمال (تباه و) ناپود می شود، و از زیان کاران خواهی بود. ﴿٦٥﴾ بلکه تنها خدا را پرستش کن، و از شکر گزاران باش. ﴿٦٦﴾ و آنها (= مشرکان) خدا را چنانکه سزاوار بزرگی اوست نشناختند در حالی که روز قیامت تمام زمین در مشت اوست و آسمانها درهم پیچیده در دست راست اوست (۲۶)، او منزّه و برتر است از آنچه شریک او می پندارند. ﴿٦٧﴾

(۲۶) - ابوهریره رضی الله عنه می گوید: شنیدم که رسول خدا صلی الله علیه وسلم می فرماید: «در روز قیامت خداوند، زمین را در مشت می گیرد، و آسمانها را در هم پیچیده در دست راست می گیرد، سپس می فرماید: من پادشاه هستم، پادشاهان زمین کجا هستند؟» .

(صحیح بخاری ۴۸۱۲)

و عبدالله بن مسعود رضی الله عنه می گوید: یکی از علمای یهود، نزد رسول خدا صلی الله علیه وسلم آمد، و گفت: ای محمد، ما در (تورات) دیده ایم، که خداوند آسمانها را بر یک انگشت، و زمین را بر یک انگشت، و درختان را بر یک انگشت و آب و خاک را بر یک انگشت، و سایر خلائق را بر یک انگشت، قرار می دهد، آنگاه می گوید: من پادشاه هستم، رسول خدا صلی الله علیه وسلم برای تصدیق سخن او خندید، به طوری که دندانهای پیشین ایشان آشکار شد، سپس رسول الله صلی الله علیه وسلم آیه: ﴿وَمَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ

قَدْرِهِ وَالْأَرْضُ جَمِيعًا قَبْضَتُهُ﴾ را تلاوت فرمود

(صحیح بخاری ۴۸۱۱)

یا بگوید: «اگر خداوند مرا هدایت می کرد، یقیناً از پرهیزگاران بودم» ﴿٥٧﴾ یا هنگامی که عذاب را می بیند، بگوید: «ای کاش بار دیگر (به دنیا) باز می گشتم تا از نیکوکاران می شدم». ﴿٥٨﴾ (خداوند می فرماید: آری، آیات من برایت آمد، و تو آن را تکذیب نمودی، و تکبر ورزیدی، و از کافران بودی. ﴿٥٩﴾ و روز قیامت کسانی را

و در «صور» دمیده شود^(۲۷)، پس هر که در آسمانها و هر که در زمین است (جز آنها که خدا بخواهد) (بی هوش شده و) بمیرند. سپس بار دیگر در آن دمیده می شود، ناگهان آنها به پا خیزند (و) می نگرند. ﴿۶۸﴾ و زمین به نور پروردگارش روشن می شود، و نامه (اعمال) نهاده شود، و پیامبران و گواهان را بیاورند، و در میان آنها به حق داوری شود، و به آنها ستم نخواهند شد. ﴿۶۹﴾ و به هر کس (پاداش) آنچه کرده است به تمام داده شود، و او به آنچه انجام می دهند داناتر است. ﴿۷۰﴾ و کسانی که کافر شدند گروه گروه به سوی جهنم رانده می شوند، تا وقتی به (کنار) آن (= دوزخ) رسند درهایش گشوده شود، و نگاهبانانش به آنان گویند: «آیا پیامبرانی از میان خودتان به سوی شما نیامدند که آیات پروردگارتان را برای شما بخوانند، و شما را از دیدار امروزتان هشدار دهند؟!» گویند: «آری، ولیکن فرمان عذاب (الهی) بر کافران محقق شده است.» ﴿۷۱﴾ گفته شود: «از درهای جهنم وارد شوید، جاودانه در آن بمانید، پس چه بد است، جایگاه متکبران.» ﴿۷۲﴾ و کسانی که از پروردگارشان ترسیده اند، گروه گروه به بهشت برده می شوند، تا وقتی به (کنار) آن رسند، و درهایش گشوده شود، و نگاهبانانش به آنان گویند: «سلام بر شما پاکیزه بوده اید (خوش باشید) پس به جاودانه به آن (= بهشت) وارد شوید.» ﴿۷۳﴾ و (بهشتی ها) گویند: «حمد و ستایش مخصوص خداوندی است که وعده اش در حق ما راست بود، و سرزمین (بهشت) را به ارث به ما داد، که از بهشت هر جا که بخواهیم منزل می گیریم، پس چه نیکو است پاداش عمل کنندگان.» ﴿۷۴﴾

(۲۷) - این دمیدن دوم است، که با آن تمام کسانی که در زمین و آسمان

هستند، - بجز کسانی که خدا بخواهد - می میرند، چنانکه در حدیث

«صور» مشهور آمده است. (تفسیر ابن کثیر)

ابوهریره رضی الله عنه روایت می کند که رسول خدا صلی الله علیه وسلم فرمود:

«فاصله ی میان دو دمیدن (صور)، چهل است» گفتند: ای ابوهریره! چهل

روز؟ گفت: در این مورد چیزی نمی گویم، گفتند: چهل سال؟ گفت:

چیزی نمی گویم، گفتند: چهل ماه؟ گفت: باز هم چیزی نمی گویم.

سپس گفت: «تمام اعضای بدن انسان از بین می رود، جز (دنبالچه) بیخ دم که

آفرینش از آن شروع می شود.»

(صحیح بخاری ۴۸۱۴ و صحیح مسلم ۴۶۵۱)

وَنُفِخَ فِي الصُّورِ فَصَعِقَ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ إِلَّا مَنْ شَاءَ اللَّهُ ثُمَّ نَفِخَ فِيهِ أُخْرَىٰ فَإِذَا هُمْ قِيَامٌ يَنْظُرُونَ ﴿٦٨﴾ وَأَشْرَقَتِ الْأَرْضُ بِنُورِ رَبِّهَا وَوُضِعَ الْكِتَابُ وَجَاءَءَ بِالنَّبِيِّينَ وَالشُّهَدَاءِ وَقُضِيَ بَيْنَهُم بِالْحَقِّ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿٦٩﴾ وَوُفِّيَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَّا عَمِلَتْ وَهُوَ أَعْلَمُ بِمَا يَفْعَلُونَ ﴿٧٠﴾ وَسِيقَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِلَىٰ جَهَنَّمَ زُمَرًا ۖ حَتَّىٰ إِذَا جَاءُوهَا فَفُتِحَتْ أَبْوَابُهَا وَقَالَ لَهُمْ خَزَنَتُهَا أَلَمْ يَأْتِكُمْ رُسُلٌ مِّنكُمْ يَتْلُونَ عَلَيْكُمْ آيَاتِ رَبِّكُمْ وَيُنذِرُونَكُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَذَا ۚ قَالُوا بَلَىٰ وَلَٰكِن حَقَّتْ كَلِمَةُ الْعَذَابِ عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿٧١﴾ قِيلَ ادْخُلُوا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا فَبئسَ مَثْوًى لِّلْمُتَكَبِّرِينَ ﴿٧٢﴾ وَسِيقَ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ إِلَى الْجَنَّةِ زُمَرًا ۖ حَتَّىٰ إِذَا جَاءُوهَا وَفُتِحَتْ أَبْوَابُهَا وَقَالَ لَهُمْ خَزَنَتُهَا سَلِّمٌ عَلَيْكُمْ طِبْتُمْ فَادْخُلُوهَا خَالِدِينَ ﴿٧٣﴾ وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي صَدَقَنَا وَعْدَهُ وَأَوْرَثَنَا الْأَرْضَ نَتَبَوَّأُ مِنَ الْجَنَّةِ حَيْثُ نَشَاءُ ۖ فَنِعْمَ

أَجْرُ الْعَامِلِينَ ﴿٧٤﴾

و فرشتگان را می بینی که بر گرد عرش حلقه زده اند به ستایش پروردگارشان تسبیح می گویند، و در میان مردم به حق داوری می شود، و گفته شود: «حمد و ستایش مخصوص خداوند پروردگار جهانیان است.» ﴿۷۵﴾

وَتَرَى الْمَلَائِكَةَ حَافِينَ مِنْ حَوْلِ الْعَرْشِ
يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَقُضِيَ بَيْنَهُم بِالْحَقِّ وَقِيلَ
الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿۷۵﴾

سوره غافر

سوره غافر

بسم الله الرحمن الرحيم

به نام خداوند بخشنده مهربان

حم (ح.ا. میم) ﴿۱﴾ نازل شدن (این) کتاب از سوی خداوند پیروزمند داناست. ﴿۲﴾ آمرزنده گناه، و پذیرنده توبه، سخت عقوبت، صاحب نعمت است، هیچ معبودی (به حق) جز او نیست، بازگشت به سوی اوست. ﴿۳﴾ در آیات خدا جز کسانی که کافر شدند، جدال نمی کنند، پس رفت و آمد آنان در شهرها تو را نفریبند. ﴿۴﴾ پیش از آنها قوم نوح و گروههای (دیگر) پس از آنان (بودند، پیامبرانشان را) تکذیب کردند، و هر امتی آهنگ آن کرد که پیامبرش را دستگیر کند، و به باطل جدال کردند، تا با آن حق را از میان بردارند، پس من آنها را (فرو) گرفتم پس (بنگر) عقوبت من چگونه بود؟! ﴿۵﴾ و این گونه فرمان پروردگارت بر کسانی که کافر شدند محقق شد، که آنها اهل آتشند. ﴿۶﴾ کسانی که عرش را حمل می کنند، و آنان که بر گرد آن هستند به ستایش پروردگارشان تسبیح می گویند، و به او ایمان دارند و برای کسانی که ایمان آورده اند استغفار می کنند. (می گویند): «پروردگارا! رحمت و علم تو همه چیز را فرا گرفته است، پس برای کسانی که توبه کرده اند، و راه تو را پیروی کرده اند، بیامرز، و آنان را از عذاب دوزخ ننگه دار.»

﴿۷﴾

حَمَّ ﴿۱﴾ تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ ﴿۲﴾
غَافِرِ الذَّنْبِ وَقَابِلِ التَّوْبِ شَدِيدِ الْعِقَابِ ذِي
الطُّوْلِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ إِلَيْهِ الْمَصِيرُ ﴿۳﴾ مَا تَجَدَّلُ
فِي آيَاتِ اللَّهِ إِلَّا الَّذِينَ كَفَرُوا فَلَا يَغْرُرَكَ تَقَلُّبُهُمْ فِي
الْبِلَادِ ﴿۴﴾ كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَالْأَحْزَابُ
مِنْ بَعْدِهِمْ وَهَمَّتْ كُلُّ أُمَّةٍ بِرَسُولِهِمْ لِيَأْخُذُوهُ
وَجَدَلُوا بِالْبَاطِلِ لِيُدْحِضُوا بِهِ الْحَقَّ فَأَخَذْتَهُمْ
فَكَيْفَ كَانَ عِقَابِ ﴿۵﴾ وَكَذَلِكَ حَقَّتْ كَلِمَتُ
رَبِّكَ عَلَى الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّهُمْ أَصْحَابُ النَّارِ ﴿۶﴾
الَّذِينَ تَحْمِلُونَ الْعَرْشَ وَمَنْ حَوْلَهُ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ
رَبِّهِمْ وَيُؤْمِنُونَ بِهِ وَيَسْتَغْفِرُونَ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا رَبَّنَا
وَسِعَتْ كُلَّ شَيْءٍ رَحْمَةٌ وَعِلْمًا فَاعْفِرْ لِلَّذِينَ
تَابُوا وَاتَّبِعُوا سَبِيلَكَ وَقِهِمْ عَذَابَ الْجَحِيمِ ﴿۷﴾

جهنم) وجود دارد؟ ﴿۱۱﴾ (به آنها گفته می شود: این (عذاب) بدان سبب است که چون خدا به تنهایی خوانده می شد، انکار می کردید، و اگر به او شرک آورده می شد ایمان می آوردید، پس (اینک) داوری از آن خداوند بلند مرتبه است. ﴿۱۲﴾ او کسی است که آیات خود را به شما نشان می دهد و از آسمان برای شما روزی می فرستد، تنها کسی پند می گیرد که (به سوی خدا) رجوع می کند. ﴿۱۳﴾ پس خدا را در حالی که دین خود را برای او خالص گردانیدید بخوانید، و اگر چه کافران خوش نداشته باشند^(۲۹). ﴿۱۴﴾ (او) بالا برنده درجات^(۳۰) صاحب عرش، که روح (= وحی) را به فرمان خویش بر هر کس از بندگانش که بخواهد می فرستد، تا (او مردم را) از روز ملاقات (= قیامت) بترساند. ﴿۱۵﴾ روزی که (همه) آنان آشکار شوند چیزی از آنها بر خدا پوشیده نخواهد ماند، (خداوند می فرماید: «امروز فرمانروایی از آن کیست؟»^(۳۱) (آنگاه خود می فرماید: از آن خداوند یگانه قهار است. ﴿۱۶﴾

رَبَّنَا وَأَدْخِلْهُمْ جَنَّاتٍ عَدْنٍ الَّتِي وَعَدْتَهُمْ وَمَنْ صَلَحَ مِنْ آبَائِهِمْ وَأَزْوَاجِهِمْ وَذُرِّيَّاتِهِمْ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿۱۵﴾ وَقِهِمُ السَّيِّئَاتِ وَمَنْ تَقِ السَّيِّئَاتِ يَوْمَئِذٍ فَقَدْ رَحِمْتَهُ وَذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿۱۶﴾ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا ينادُونَ لَمَقْتُ اللَّهِ أَكْبَرُ مِنْ مَقْتِكُمْ أَنْفُسَكُمْ إِذْ تُدْعَوْنَ إِلَى الْإِيمَانِ فَتَكْفُرُونَ ﴿۱۷﴾ قَالُوا رَبَّنَا أَمَتْنَا اثْنَتَيْنِ وَأَحْيَيْتَنَا اثْنَتَيْنِ فَاعْتَرَفْنَا بِذُنُوبِنَا فَهَلْ إِلَى خُرُوجٍ مِنْ سَبِيلٍ ﴿۱۸﴾ ذَلِكُمْ بِأَنَّهُ إِذَا دُعِيَ اللَّهُ وَحْدَهُ كَفَرْتُمْ وَإِنْ يُشْرَكَ بِهِ تَوَمَّنُوا فَالْحُكْمُ لِلَّهِ الْعَلِيِّ الْكَبِيرِ ﴿۱۹﴾ هُوَ الَّذِي يُرِيكُمْ آيَاتِهِ وَيُنَزِّلُ لَكُمْ مِنَ السَّمَاءِ رِزْقًا وَمَا يَتَذَكَّرُ إِلَّا مَنْ يُنِيبُ ﴿۲۰﴾ فَادْعُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ ﴿۲۱﴾ رَفِيعُ الدَّرَجَاتِ ذُو الْعَرْشِ يُلْقِي الرُّوحَ مِنْ أَمْرِهِ عَلَى مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ لِيُنذِرَ يَوْمَ التَّلَاقِ ﴿۲۲﴾ يَوْمَ هُمْ بَرْزُورٌ لَا يَخْفَىٰ عَلَى اللَّهِ مِنْهُمْ شَيْءٌ لِمَنِ الْمُلْكُ الْيَوْمَ لِلَّهِ الْوَاحِدِ الْقَهَّارِ ﴿۲۳﴾

(۲۹) - رسول خدا صلی الله علیه وسلم بعد از نمازهای فرض چنین می فرمود:

«لا إله إلا الله وحده لا شريك له، له الملك، وله الحمد، وهو على كل شيء قدير، لا حول ولا قوة إلا بالله، لا إله إلا الله، ولا نعبد إلا إياه، له النعمة وله الفضل وله الثناء الحسن، لا إله إلا الله مخلصين له الدين ولو كره الكافرون.»

معبودی (به حق) جز الله نیست، یگانه اوست، و شریکی ندارد، پادشاهی از آن اوست، و ستایش مخصوص اوست، و او بر همه چیز تواناست، هیچ نیرو و قوتی، جز نیرو و قوت خدا وجود ندارد، هیچ معبودی (به حق) جز او نیست، جز او کسی را پرستش نمی کنیم، نعمت و فضل از آن اوست، و ستایش نیکو مخصوص اوست، معبودی جز او نیست، همه ما با اخلاص او را بندگی می کنیم، هر چند کافران خوش نداشته باشند.

(صحیح مسلم ۱۳۹)

(۳۰) - یا او صاحب درجات بلند است.

(۳۱) - در حدیث «صور» آمده: «خداوند ارواح همه ی خلائق را قبض می کند، و جز ذات اقدسش کسی باقی نمی ماند، آنگاه می فرماید: «امروز پادشاهی از آن کیست؟» سه بار تکرار می فرماید، آنگاه خود پاسخ می دهد: «لِلَّهِ الْوَاحِدِ الْقَهَّارِ.»

(تفسیر ابن کثیر).

پروردگارا! و آنها را به باغهای جاویدان (بهشت) که به آنها وعده داده ای وارد کن، و (همچنین) هر که صالح باشد از پدران شان، و همسرانشان و فرزندانشان (به همان بهشت وارد کن) همانا تویی که پیرومند حکیمی. ﴿۸﴾ و آنها را از بدیها نگاهدار، و هر کس را که در آن روز از (کیفر) بدیها نگاهداری مسلماً به او رحم کرده ای، و این همان کامیابی بزرگ است. ﴿۹﴾ بی گمان کسانی را که کافر شدند (روز قیامت) ندا می زند که: حقا که خشم (و دشمنی) خداوند (نسبت به شما) از خشم (و دشمنی) خودتان (نسبت به خودتان) بیشتر است، آنگاه که به (سوی) ایمان دعوت می شدید، پس شما انکار می کردید. ﴿۱۰﴾ گویند: «پروردگارا! ما را دوبار میراندی و دو بار زنده کردی^(۲۸)، پس (اکنون) به گناهان خود اعتراف کردیم، آیا راهی برای خروج (از

(۲۸) - این آیه همانند آیه ۲۸ سوره ی بقره است که فرمود: ﴿كَيْفَ تَكْفُرُونَ بِاللَّهِ وَكُنْتُمْ أَمْوَاتًا فَأَحْيَاكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يُحْيِيكُمْ ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ﴾ (تفسیر ابن کثیر).

الْيَوْمَ تُجْزَى كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ لَا ظُلْمَ الْيَوْمَ
 إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿١٧﴾ وَأَنْذَرَهُمْ يَوْمَ
 الْأَزْفَةِ إِذِ الْقُلُوبُ لَدَى الْحَنَاجِرِ كَظْمِينَ^ع مَا
 لِلظَّالِمِينَ مِنْ حَمِيمٍ وَلَا شَفِيعٍ يُطَاعُ ﴿١٨﴾ يَعْلَمُ
 خَائِبَةَ الْأَعْيُنِ وَمَا تُخْفَى الصُّدُورُ ﴿١٩﴾ وَاللَّهُ
 يَقْضِي بِالْحَقِّ وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ لَا
 يَقْضُونَ شَيْئًا إِنَّ اللَّهَ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ ﴿٢٠﴾ *
 أَوْلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ
 الَّذِينَ كَانُوا مِنْ قَبْلِهِمْ^ع كَانُوا هُمْ أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً
 وَءَاثَارًا فِي الْأَرْضِ فَأَخَذَهُمُ اللَّهُ بِذُنُوبِهِمْ وَمَا كَانَ
 لَهُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ وَاقٍ ﴿٢١﴾ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانَتْ
 تَأْتِيهِمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَكَفَرُوا فَأَخَذَهُمُ اللَّهُ إِنَّهُ
 قَوِيٌّ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٢٢﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَى
 بِآيَاتِنَا وَسُلْطَانٍ مُبِينٍ ﴿٢٣﴾ إِلَى فِرْعَوْنَ
 وَهَامَانَ وَقَارُونَ فَقَالُوا سَاحِرٌ كَذَّابٌ ﴿٢٤﴾
 فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِالْحَقِّ مِنْ عِنْدِنَا قَالُوا اقْتُلُوا أَبْنَاءَ
 الَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ وَأَسْتَحْيُوا نِسَاءَهُمْ^ع وَمَا
 كَيْدُ الْكَافِرِينَ إِلَّا فِي ضَلَالٍ ﴿٢٥﴾

امروز هر کس به (حسب) آنچه کرده است، پاداش داده
 می شود، امروز هیچ ستمی نیست، بی گمان خداوند زود
 شمار است. ﴿۱۷﴾ و آنها را از روز نزدیک (= قیامت)
 بترسان، آنگاه که دلها لبریز از غم به حنجره ها رسد،
 برای ستمکاران نه دوستی وجود دارد، و نه شفيعی که
 (شفاعتش) پذیرفته شود. ﴿۱۸﴾ (خدا) خیانت چشم ها
 و آنچه را که سینه ها پنهان می دارند، می داند.
 ﴿۱۹﴾ و خداوند به حق داوری می کند، و کسانی را که
 بجای او می خوانند، به هیچ چیزی داوری نمی کنند،
 بی گمان خداوند همان شنوای بیناست. ﴿۲۰﴾ آیا آنها
 در زمین سیر نکرده اند پس بنگرند که سر انجام کسانی
 که پیش از آنها بودند، چگونه بود؟! آنها در توانایی و
 (پدید آوردن) آثار در زمین از اینها برتر (و سخت تر)
 بودند، پس خداوند آنها را به (سبب) گناهانشان (فرو)
 گرفت، و برای آنها از (عذاب) خدا هیچ پناه دهنده ای
 نبود. ﴿۲۱﴾ این بدان سبب بود که پیامبرانشان با دلایل
 روشن به سوی آنها می آمدند پس آنها کفر می
 ورزیدند، بنابراین خداوند آنها را (فرو) گرفت، بی گمان
 او نیرومند سخت کیفر است. ﴿۲۲﴾ به راستی ما موسی
 را با آیات خود و حجتی آشکار فرستادیم. ﴿۲۳﴾ به
 سوی فرعون و هامان و قارون، پس (آنها) گفتند: «او)
 جادوگری دروغگوست». ﴿۲۴﴾ پس چون حق را از
 جانب ما برای آنها آورد، گفتند: «پسران کسانی را که با
 او ایمان آورده اند، بکشید و زنانشان را (برای
 خدمتکاری) زنده بگذارید». و نیرنگ کافران جز در
 گمراهی نیست. ﴿۲۵﴾

وَقَالَ فِرْعَوْنُ ذَرُونِي أَقْتُلْ مُوسَى وَلْيَدْعُ رَبَّهُ إِنِّي أَخَافُ
 أَنْ يُبَدِّلَ دِينَكُمْ أَوْ أَنْ يُظْهِرَ فِي الْأَرْضِ الْفَسَادَ ﴿٢٦﴾
 وَقَالَ مُوسَى إِنِّي عُذْتُ بِرَبِّي وَرَبِّكُمْ مِنْ كُلِّ مُتَكَبِّرٍ لَا يُؤْمِنُ
 بِيَوْمِ الْحِسَابِ ﴿٢٧﴾ وَقَالَ رَجُلٌ مُؤْمِنٌ مِنْ آلِ فِرْعَوْنَ
 يَكْتُمُ إِيمَانَهُ أَتَقْتُلُونَ رَجُلًا أَنْ يَقُولَ رَبِّيَ اللَّهُ وَقَدْ
 جَاءَكُمْ بِالْبَيِّنَاتِ مِنْ رَبِّكُمْ وَإِنْ يَكُ كَذِبًا فَعَلَيْهِ كَذِبُهُ
 وَإِنْ يَكُ صَادِقًا يُصِيبْكُمْ بَعْضُ الَّذِي يَعِدُكُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا
 يَهْدِي مَنْ هُوَ مُسْرِفٌ كَذَّابٌ ﴿٢٨﴾ يَنْقُومَ لَكُمْ الْمَلِكُ الْيَوْمَ
 ظَهْرِيْنَ فِي الْأَرْضِ فَمَنْ يَنْصُرُنَا مِنْ بَأْسِ اللَّهِ إِنْ جَاءَنَا قَالَ
 فِرْعَوْنُ مَا أُرِيكُمْ إِلَّا مَا أَرَى وَمَا أَهْدِيكُمْ إِلَّا سَبِيلَ الرَّشَادِ
 ﴿٢٩﴾ وَقَالَ الَّذِي ءَامَنَ يَنْقُومِ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ مِثْلَ يَوْمِ
 الْأَحْزَابِ ﴿٣٠﴾ مِثْلَ دَابِّ قَوْمِ نُوحٍ وَعَادٍ وَتَمُودَ وَالَّذِينَ مِنْ
 بَعْدِهِمْ وَمَا اللَّهُ يُرِيدُ ظُلْمًا لِلْعِبَادِ ﴿٣١﴾ وَيَنْقُومِ إِنِّي أَخَافُ
 عَلَيْكُمْ يَوْمَ التَّنَادِ ﴿٣٢﴾ يَوْمَ تُؤَلَوْنَ مَدِيرِينَ مَا لَكُمْ مِنَ اللَّهِ
 مِنْ عَاصِمٍ ۗ وَمَنْ يُضْلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ ﴿٣٣﴾

مؤمنی از آل فرعون^(۳۳) که ایمانش را پنهان می داشت، گفت: آیا مردی را می کشید (برای آن) که می گوید: پروردگار من الله است، و همانا دلایل روشنی از سوی پروردگارتان برای شما آورده است؟!^(۳۴) و اگر او دروغگو باشد، (گناه) دروغش بر گردن اوست، و اگر راست گو باشد پاره ای از آنچه به شما وعده می دهد به شما خواهد رسید، بی گمان خداوند کسی را که اسرافکار دروغگو است، هدایت نمی کند. ﴿۲۸﴾ «ای قوم من! امروز فرمانروایی از آن شماست، در این سرزمین پیروزی پس چه کسی ما را از عذاب خدا یاری می دهد، اگر (عذاب) بیاید». فرعون گفت: «من شما را جز به راهی که (مصلحت) می بینم، (سفارش نمی کنم) و شما را جز به راه صحیح (و رشد) هدایت نمی کنم». ﴿۲۹﴾ و کسی که ایمان آورده بود، گفت: «ای قوم من! به راستی من بر شما (از روزی) همانند روز گروههای (پیشین) می ترسم». ﴿۳۰﴾ مانند (حال و) شیوه قوم نوح و عاد و ثمود، و کسانی که بعد از آنها بودند، و خداوند برای بندگانش خواستار ستم نیست. ﴿۳۱﴾ وای قوم من! بی گمان من بر شما از روزی که (مردم) یکدیگر را صدا می زنند، (روز قیامت) می ترسم، ﴿۳۲﴾ (همان) روزی که پشت کنان روی می گردانید، و برای شما هیچ نگه دارنده ای از (عذاب) خدا نیست، و هر کس را که خداوند گمراه کند، پس هدایت کننده ای برای او نیست. ﴿۳۳﴾

(سنن نسائی کبری ۸۶۳۱ و تفسیر ابن کثیر)

(۳۳) - مشهور این است که آن مرد مؤمن فردی قبطی از خاندان فرعون بود.

(تفسیر ابن کثیر)

(۳۴) - عروه بن زبیر می گوید: به عبدالله بن عمر و بن العاص گفتم: مرا از

سخت ترین رفتاری که قریش با رسول خدا صلی الله علیه وسلم نمود؛ خبر بده. گفت: هنگامی که رسول خدا صلی الله علیه وسلم در کنار خانه ی خدا مشغول نماز بود، عقبه بن ابی معیط آمد، و شانه ی رسول خدا را گرفت، و پیراهنش را سخت به دور گردنش پیچاند (طوری که نفس کشیدن برای رسول خدا صلی الله علیه وسلم دشوار گردید) آنگاه ابوبکر صدیق رضی الله عنه آمد، شانه ی عقبه را گرفت و با قوت او را از پیامبر صلی الله علیه وسلم دور کرد، سپس گفت: آیا مردی را می کشید که می گوید:

پروردگارم الله است، و دلایل روشن از سوی خدا برای شما آورده است؟

(صحیح بخاری ۴۸۱۵)

و فرعون گفت: «بگذارید موسی را بکشم، و او پروردگار را (برای نجات) بخواند، بی گمان من می ترسم که دین شما را دگرگون کند یا در (این سر) زمین فساد انگیزد». ﴿۲۶﴾ و موسی گفت: «من از (شر) هر متکبری که به روز حساب ایمان نمی آورد، به پروردگارم و پروردگار شما پناه می برم»^(۳۲). ﴿۲۷﴾ و مرد

(۳۲) - و بدین خاطر در حدیث آمده است که: رسول خدا صلی الله علیه وسلم

هر گاه از قومی ترس و اندیشه داشت چنین می فرمود: «پروردگار! ما از

شر آنها به تو پناه می آوریم، و تو را در مقابل آنان قرار می دهیم».

وَلَقَدْ جَاءَكُمْ يُوسُفُ مِنْ قَبْلُ بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا زِلْتُمْ فِي شَكِّ مِمَّا جَاءَكُمْ بِهِ ۗ حَتَّىٰ إِذَا هَلَكَ قُلْتُمْ لَن نَّبْعَثَ اللَّهَ مِنْ بَعْدِهِ رَسُولًا ۚ كَذَلِكَ يُضِلُّ اللَّهُ مَنْ هُوَ مُسْرِفٌ مُرْتَابٌ ﴿٣٤﴾ الَّذِينَ تَجَدَّلُونَ فِي آيَاتِ اللَّهِ بِغَيْرِ سُلْطَانٍ أَتَتْهُمْ كَبْرٌ مَقْتًا عِنْدَ اللَّهِ وَعِنْدَ الَّذِينَ ءَامَنُوا ۚ كَذَلِكَ يَطْبَعُ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ قَلْبٍ مُتَكَبِّرٍ جَبَّارٍ ﴿٣٥﴾ وَقَالَ فِرْعَوْنُ يَهْمَنُ ابْنُ لِي صِرَاحًا لَعَلِّي أَبْلُغُ الْأَسْبَابَ ﴿٣٦﴾ أَسْبَابَ السَّمَوَاتِ فَأَطَّلِعُ إِلَىٰ إِلَهِ مُوسَىٰ وَإِنِّي لِأَظُنُّهُ كَذِبًا ۚ وَكَذَلِكَ زُيِّنَ لِفِرْعَوْنَ سُوءَ عَمَلِهِ وَصَدَّ عَنِ السَّبِيلِ ۚ وَمَا كَيْدُ فِرْعَوْنَ إِلَّا فِي تَبَابٍ ﴿٣٧﴾ وَقَالَ الَّذِي ءَامَنَ يَنْقَوْمٍ اتَّبِعُونِ أَهْدِيكُمْ سَبِيلَ الرَّشَادِ ﴿٣٨﴾ يَنْقَوْمٍ إِنَّمَا هَٰذِهِ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا مَتَّعْ وَإِنَّ الْآخِرَةَ هِيَ دَارُ الْقَرَارِ ﴿٣٩﴾ مَنْ عَمِلَ سَيِّئَةً فَلَا يُجْزَىٰ إِلَّا مِثْلَهَا ۖ وَمَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِّنْ ذَكَرٍ أَوْ أَتَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُولَٰئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ يُرْزَقُونَ فِيهَا بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٤٠﴾

و به راستی پیش از این یوسف با دلایل روشن به (نزد) شما آمده بود، پس شما از آنچه او برای شما آورده بود پیوسته در شک بودید، تا زمانی که او مرد گفتید: «هرگز خداوند بعد از او پیامبری را مبعوث نخواهد کرد». این گونه خداوند کسی را که اسرافکار شکاک است گمراه می سازد. ﴿۳۴﴾ (همان) کسانی که بی آنکه حجتی برایشان آمده باشد، در آیات خدا مجادله می کنند (این عمل) نزد خدا و نزد کسانی که ایمان آورده اند سخت ناپسند (و موجب خشم) است. این گونه خداوند بر دل هر متکبر سر کشی مهر می نهد. ﴿۳۵﴾ و فرعون گفت: «ای هامان! برای من کوشک بلندی بساز، باشد که به آن درها (وراهها) دست یابم. ﴿۳۶﴾ (راهها و) درهای آسمانها، تا به معبود موسی بنگرم (و از او آگاه شوم)، و هر چند من او را دروغگو می پندارم». و این گونه برای فرعون زشتی کردارش (در نظرش) آراسته شد، و از راه (حق) باز داشته شد، و حيله (و نیرنگ) فرعون جز در تباهی نبود. ﴿۳۷﴾ و کسی که ایمان آورده بود، گفت: «ای قوم من! از من پیروی کنید، تا شما را به راه درست (وصواب) هدایت کنم». ﴿۳۸﴾ ای قوم من! این زندگی دنیا تنها متاع (زود گذر) است و همانا آخرت سرای همیشگی است، ﴿۳۹﴾ هر کس کار بدی مرتکب شود، پس جز به همانند آن کیفر نیابد، و هر کس از مرد یا زن در حالی که مؤمن است، کار شایسته ای انجام دهد، پس آنها وارد بهشت می شوند، و در آن روزی بی شمار به آنها داده خواهد شد. ﴿۴۰﴾

وای قوم! چیست مرا که من شما را به سوی نجات می خوانم، و (شما) مرا به سوی آتش می خوانید؟! ﴿۴۱﴾ مرا دعوت می کنید که به الله کافر شوم و چیزی را که به آن علم ندارم شریک او قرار دهم، و من شما را به سوی (خداوند) پیرومند آمرزگار دعوت می کنم. ﴿۴۲﴾ قطعاً آنچه مرا به سوی آن دعوت می دهید نه (حق) دعوت در دنیا دارد و نه در آخرت، و همانا بازگشت ما به سوی خداست و بی گمان اسرافکارانند که اهل آتشند. ﴿۴۳﴾ پس به زودی آنچه را به شما می گویم به یاد خواهید آورد، من کار خودم را به خدا واگذار می کنم، بی گمان خداوند (نسبت) به بندگان بیناست. ﴿۴۴﴾ پس خداوند او را از آسیب آنچه که (برایش) مکر کرده بودند، حفظ کرد، و بدترین عذاب آل فرعون را در میان گرفت. ﴿۴۵﴾ (آن عذاب) آتش (دوزخ است) که هر صبح و شام بر آن عرضه می شوند^(۳۵). و روزی که قیامت بر پا می شود (گفته می شود): «آل فرعون را در سختترین عذاب وارد کنید». ﴿۴۶﴾ و چون در آتش (جهنم) با همدیگر مجادله (و کشمکش) می کنند، پس ناتوانان به کسانی که تکبر ورزیدند، می گویند: «بی شک ما (در دنیا) پیرو شما بودیم، پس آیا شما (امروز) می توانید بخشی از آتش را که نصیب ما شده از ما دور کنید؟!» ﴿۴۷﴾ کسانی که تکبر ورزیدند، گویند: «بی گمان ما همگی در آن (آتش) هستیم، همانا خداوند در میان بندگان داوری کرده است». ﴿۴۸﴾ و کسانی که در آتشند به نگهبانان جهنم می گویند: «از پروردگارتان بخواهید تا یک روز عذاب را از ما بکاهد». ﴿۴۹﴾

﴿۴۱﴾ وَيَقَوْمٍ مَا لِي اَدْعُوَكُمْ اِلَى النَّجْوَةِ
 وَتَدْعُونِي اِلَى النَّارِ ﴿۴۱﴾ تَدْعُونِي لِاَكْفُرَ
 بِاللّٰهِ وَاَشْرِكَ بِهِ مَا لَيْسَ لِي بِهِ عِلْمٌ وَاَنَا
 اَدْعُوَكُمْ اِلَى الْعَزِيْزِ الْغَفْرِ ﴿۴۲﴾ لَا جَرَمَ اَنَّمَا
 تَدْعُونِي اِلَيْهِ لَيْسَ لَهُ دَعْوَةٌ فِى الدُّنْيَا وَلَا فِى
 الْاٰخِرَةِ وَاَنْ مَّرَدَّنَا اِلَى اللّٰهِ وَاَنَّ الْمُسْرِفِيْنَ هُمْ
 اَصْحَابُ النَّارِ ﴿۴۳﴾ فَسَتَذْكُرُوْنَ مَا اَقُولُ
 لَكُمْ وَاَفَوْضُ اَمْرِيْ اِلَى اللّٰهِ اِنَّ اللّٰهَ بَصِيْرٌ
 بِالْعِبَادِ ﴿۴۴﴾ فَوْقَهُ اللّٰهُ سَيِّئَاتِ مَا مَكَّرُوْا
 وَحَاقَ بِآلِ فِرْعَوْنَ سُوْءُ الْعَذَابِ ﴿۴۵﴾ النَّارُ
 يُعْرَضُوْنَ عَلَيْهَا غُدُوًّا وَعَشِيًّا وَاَيُّومَ تَقُوْمُ
 السَّاعَةُ اَدْخِلُوْا آلَ فِرْعَوْنَ اَشَدَّ الْعَذَابِ ﴿۴۶﴾
 وَاِذْ يَتَحَاجُّوْنَ فِى النَّارِ فَيَقُوْلُ الضُّعْفُوْا
 لِلَّذِيْنَ اسْتَكْبَرُوْا اِنَّا كُنَّا لَكُمْ تَبَعًا فَهَلْ اَنْتُمْ
 مُّغْنُوْنَ عَنَّا نَصِيْبًا مِّنَ النَّارِ ﴿۴۷﴾ قَالَ
 الَّذِيْنَ اسْتَكْبَرُوْا اِنَّا كُلُّ فِىْهَا اِنَّ اللّٰهَ قَدْ
 حَكَمَ بَيْنَ الْعِبَادِ ﴿۴۸﴾ وَقَالَ الَّذِيْنَ فِى النَّارِ
 لِيُخْرِجَنَا مِنْ هٰذَا جَهَنَّمَ اَدْعُوْا رَبَّكُمْ يُخَفِّفْ عَنَّا يَوْمًا مِّنْ
 الْعَذَابِ ﴿۴۹﴾

(۳۵) - این آیه به عذاب قبر دلالت دارد، و احادیثی که درباره ی

عذاب قبر آمده بسیار است.

(تفسیر ابن کثیر)

قَالُوا أَوْلَمَ تَكُ تَأْتِيكُمْ رُسُلُكُمْ بِالْبَيِّنَاتِ
 قَالُوا بَلَىٰ قَالُوا فَادْعُوا^ط وَمَا دُعَاؤُ الْكَافِرِينَ
 إِلَّا فِي ضَلَالٍ ﴿٥٠﴾ إِنَّا لَنَنْصُرُ رُسُلَنَا وَالَّذِينَ
 ءَامَنُوا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَيَوْمَ يَقُومُ الْأَشْهُدُ
 ﴿٥١﴾ يَوْمَ لَا يَنْفَعُ الظَّالِمِينَ مَعَذِرَتُهُمْ وَلَهُمْ
 اللَّعْنَةُ وَلَهُمْ سُوءُ الدَّارِ ﴿٥٢﴾ وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا
 مُوسَى الْهُدَىٰ وَأَوْرَثْنَا بَنِي إِسْرَائِيلَ الْكِتَابَ
 ﴿٥٣﴾ هُدًى وَذِكْرَىٰ لِأُولِي الْأَلْبَابِ ﴿٥٤﴾
 فَاصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَاسْتَغْفِرْ لِذَنْبِكَ
 وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ بِالْعَشِيِّ وَالْإِبْكَارِ ﴿٥٥﴾ إِنَّ
 الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِي ءَايَاتِ اللَّهِ بِغَيْرِ سُلْطَانٍ
 أَتْلَهُمْ^٧ إِنَّ فِي صُدُورِهِمْ إِلَّا كِبْرٌ مَّا هُمْ
 بِبَلِيغِيهِ^ج فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ
 ﴿٥٦﴾ لَخَلْقُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ أَكْبَرُ مِنْ
 خَلْقِ النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ
 ﴿٥٧﴾ وَمَا يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَالْبَصِيرُ وَالَّذِينَ
 ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَلَا الْمُسِيءُ^ج قَلِيلًا
 مَا تَتَذَكَّرُونَ ﴿٥٨﴾

(آنها) می گویند: «آیا پیامبران شما با دلایل روشن
 نزد شما نیامدند؟!» گویند: «آری» (نگهبانان) گویند:
 «پس (خودتان) دعا کنید، و دعای کافران جز در
 تباهی نیست». ﴿٥٠﴾ یقیناً ما پیامبران خود و کسانی
 را که ایمان آورده اند، در زندگی دنیا و روزی که
 گواهان (برای گواهی) بر خیزند، یاری می کنیم.
 ﴿٥١﴾ روزی که عذر خواهی ستمکاران سودی
 ندهد، و لعنت (خدا) برای آنان است، و (نیز) سرای
 بد (= جهنم) برای آنهاست. ﴿٥٢﴾ و به راستی ما به
 موسی هدایت عطا کردیم، و بنی اسرائیل را وارثان
 کتاب (تورات) قرار دادیم. ﴿٥٣﴾ (کتابی که) برای
 خردمندان هدایت و پند است. ﴿٥٤﴾ پس (ای پیامبر)
 صبر کن، بی گمان وعده خداوند حق است، و برای
 گناهت آمرزش بخواه و هر صبح و شام به ستایش
 پروردگارت تسبیح گوی. ﴿٥٥﴾ همانا کسانی که در
 آیات خدا بدون هیچ حجت (و دلیلی) که برای آنها
 آمده باشد، مجادله می کنند، در سینه هایشان جز تکبر
 نیست، که خود به آن نخواهند رسید، پس به خدا پناه
 ببر، بی گمان اوست که شنوای بیناست. ﴿٥٦﴾ مسلماً
 آفرینش آسمانها و زمین بزرگتر از آفرینش مردم
 است، ولیکن بیشتر مردم نمی دانند. ﴿٥٧﴾ و هرگز
 نابینا و بینا یکسان نیستند و (همچنین) کسانی که ایمان
 آورده، و کارهای شایسته انجام داده اند با (افراد) بد کار
 (یکسان نباشند) چه اندک پند می پذیرد. ﴿٥٨﴾

إِنَّ السَّاعَةَ لَأْتِيَةٌ لَا رَيْبَ فِيهَا وَلَكِنَّ أَكْثَرَ
 النَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٥٩﴾ وَقَالَ رَبُّكُمْ ادْعُونِي
 أَسْتَجِبْ لَكُمْ إِنَّ الَّذِينَ يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِي
 سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ دَاخِرِينَ ﴿٦٠﴾ اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ
 لَكُمْ اللَّيْلَ لِتَسْكُنُوا فِيهِ وَالنَّهَارَ مُبْصِرًا إِنَّ اللَّهَ
 لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا
 يَشْكُرُونَ ﴿٦١﴾ ذَلِكَمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ خَلَقَ كُلَّ
 شَيْءٍ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَانِّي تُؤفِكُونَ ﴿٦٢﴾ كَذَلِكَ
 يُؤفِكُ الَّذِينَ كَانُوا بِغَايِبِ اللَّهِ يَجْحَدُونَ ﴿٦٣﴾
 اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ الْأَرْضَ قَرَارًا وَالسَّمَاءَ بِنَاءً
 وَصَوَّرَكُمْ فَأَحْسَنَ صُورَكُمْ وَرَزَقَكُمْ مِنَ
 الطَّيِّبَاتِ ذَلِكَمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ فَتَبَارَكَ اللَّهُ رَبُّ
 الْعَالَمِينَ ﴿٦٤﴾ هُوَ الْحَيُّ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ
 فَادْعُوهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ
 الْعَالَمِينَ ﴿٦٥﴾ قُلْ إِنِّي نُهِيتُ أَنْ أَعْبُدَ الَّذِينَ
 تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَمَّا جَاءَنِيَ الْبَيِّنَاتُ مِنْ رَبِّي
 وَأُمِرْتُ أَنْ أُسَلِّمَ لِلرَّبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٦٦﴾

یقیناً قیامت آمدنی است، شکی در آن نیست ولیکن بیشتر
 مردم ایمان نمی آورند. ﴿٥٩﴾ و پروردگار شما فرمود: «مرا
 بخوانید، تا (دعای) شما را اجابت کنم همانا کسانی که از عبادت
 من سر کشی می کنند، به زودی با خواری به جهنم وارد می
 شوند» ﴿٦٠﴾. ﴿٣٦﴾ خداوند کسی است که شب را برای شما
 قرار داد تا در آن آرام گیرید، و روز را روشن (قرار داد)، بی
 گمان خداوند بر مردم فضل (و کرم) دارد، ولیکن بیشتر مردم
 سپاس نمی گزارند. ﴿٦١﴾ این است خداوند، پروردگار
 شما، (که) آفریننده همه چیز (است) هیچ معبودی (به حق)
 جز او نیست، پس چگونه (از حق) منحرف می شوید؟!
 ﴿٦٢﴾ این گونه کسانی که آیات خدا را انکار می کردند،
 (از حق) منحرف می شوند. ﴿٦٣﴾ خداوند کسی است که
 زمین را برای شما قرار گاه، و آسمان را (همچون) سقفی قرار
 داد، و شما را صورت بخشید، پس صورتتان را نیکو گرداند،
 و از چیزهای پاکیزه به شما روزی داد این است خداوند
 پروردگار شما، پس پر برکت و بزرگواری است خداوندی که
 پروردگار جهانیان است. ﴿٦٤﴾ او زنده است، هیچ معبودی
 (به حق) جز او نیست، پس در حالی که دین خود را خالص
 گردانیده او را بخوانید، حمد و ستایش مخصوص خداوند
 پروردگار جهانیان است. ﴿٦٥﴾ (ای پیامبر) بگو: «همانا من
 نهی شده ام از اینکه کسانی را پرستش کنم که شما بجای
 خدا می خوانید، چون نشانه های روشن از جانب پروردگارم
 برای من آمده است، و مأمور شده ام که برای پروردگار
 جهانیان تسلیم باشم». ﴿٦٦﴾

(۳۶) - نعمان بن بشیر رضی الله عنه از رسول خدا صلی الله علیه وسلم
 روایت می کند که فرمود:

« یقیناً دعا عبادت است » سپس آیه ﴿ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ﴾ را
 تلاوت کرد.

(مسند احمد ۴/۲۷۱ و سنن ابوداود ۱۴۷۹ و ترمذی ۲۹۶۹).

هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُطْفَةٍ ثُمَّ مِنْ عَلَقَةٍ ثُمَّ يُخْرِجُكُمْ طِفْلًا ثُمَّ لِتَبْلُغُوا أَشَدَّكُمْ ثُمَّ لِيََتُوفَىٰ مِنْ قَبْلُ ۗ وَلِتَبْلُغُوا أَجَلًا مُّسَمًّىٰ وَلِعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٦٧﴾
هُوَ الَّذِي يُحْيِي وَيُمِيتُ ۗ فَإِذَا قُضِيَ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُن فَيَكُونُ ﴿٦٨﴾ أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يَجْعَلُونَ فِي آيَاتِ اللَّهِ أَنَّىٰ يُصْرَفُونَ ﴿٦٩﴾ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِالْكِتَابِ وَبِمَا أَرْسَلْنَا بِهِ رُسُلَنَا فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿٧٠﴾ إِذِ الْأَعْلَىٰ فِي أَعْنَاقِهِمْ وَالسَّلْسَلُ يُسْحَبُونَ ﴿٧١﴾ فِي الْحَمِيمِ ثُمَّ فِي النَّارِ يُسْجَرُونَ ﴿٧٢﴾ ثُمَّ قِيلَ لَهُمْ آيِنَ مَا كُنْتُمْ تُشْرِكُونَ ﴿٧٣﴾ مِنْ دُونِ اللَّهِ قَالُوا ضَلُّوا عَنَّا بَلْ لَمْ نَكُنْ نَدْعُوا مِنْ قَبْلُ شَيْئًا ۚ كَذَلِكَ يَضِلُّ اللَّهُ الْكَافِرِينَ ﴿٧٤﴾ ذَلِكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَفْرَحُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَبِمَا كُنْتُمْ تَمْرَحُونَ ﴿٧٥﴾ ادْخُلُوا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا ۗ فَبئسَ مَثْوًىٰ لِّلْمُتَكَبِّرِينَ ﴿٧٦﴾ فَأَصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ ۖ فَإِنَّمَا نُرِيَنَّكَ بَعْضَ الَّذِي نَعِدُهُمْ أَوْ نَتَوَفَّيَنَّكَ فَإِنَّمَا يُرْجَعُونَ ﴿٧٧﴾

او کسی است که شما را از خاک آفرید، سپس از نطفه، سپس از خون بسته، سپس شما را (به صورت) کودکی (از شکم مادر) بیرون می آورد، سپس (بزرگ می شود) تا به کمال نیرو و قوت خود می رسید، سپس (زندگی می کنید) تا بعد از آن پیر می شوید، و از (میان) شما کسی است که پیش از این (مرحله) می میرد و (به بعضی از شما مهلت می دهد) تا به اجل معین برسید، و شاید بیندیشید. ﴿۶۷﴾ او کسی است که زنده می کند و می میراند، پس هنگامی که چیزی را بخواهد، تنها به او می گوید: «موجود شو» پس (بی درنگ) موجود می شود. ﴿۶۸﴾ آیا ندیدی کسانی را که در آیات خدا مجادله می کنند، چگونه (از راه حق) منحرف می شوند؟! ﴿۶۹﴾ کسانی که کتاب (آسمانی) و آنچه پیامبران را بدان فرستاده ایم، تکذیب کردند، پس به زودی خواهند دانست. ﴿۷۰﴾ آنگاه که غلها و زنجیرها در گردنشان خواهد بود، و کشیده می شوند. ﴿۷۱﴾ در آب جوش، سپس در آتش (جهنم) افروخته می شوند. ﴿۷۲﴾ آنگاه به آنها گفته می شود: کجا ایند آنچه را شریک قرار می دادید. ﴿۷۳﴾ بجای خدا؟!، گویند: «از (نظر) ما ناپدید شدند، بلکه ما هرگز پیش از این چیزی را نمی خواندیم». این گونه خداوند کافران را گمراه می کند. ﴿۷۴﴾ این بدان (سبب) است که به ناحق در زمین شادمان می شدید، و به آنکه می نازیدید. ﴿۷۵﴾ از درهای جهنم وارد شوید، جاودانه در آن بمانید، پس جایگاه متکبران چه بد است. ﴿۷۶﴾ پس (ای پیامبر) صبر کن، بی گمان وعده خدا حق است، پس اگر قسمتی از چیزهایی را که به آنها وعده داده ایم به تو نشان دهیم، یا تو را بمیرانیم، پس (در هر صورت) به سوی ما باز گردانده می شوند (و آنجا کیفر می شوند). ﴿۷۷﴾

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلًا مِّن قَبْلِكَ مِنْهُمْ مَّن قَصَصْنَا عَلَيْكَ وَمِنْهُمْ مَّن لَّمْ نَقْصُصْ عَلَيْكَ وَمَا كَانَ لِرَسُولٍ أَنْ يَأْتِيَ بِعَايَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ فَإِذَا جَاءَ أَمْرُ اللَّهِ فُضِيَ بِالْحَقِّ وَخَسِرَ هُنَالِكَ الْمُبْطِلُونَ ﴿٧٨﴾
 اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ الْأَنْعَامَ لِتَرْكَبُوا مِنْهَا وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ ﴿٧٩﴾ وَلَكُمْ فِيهَا مَنَافِعُ وَلِتَبْلُغُوا عَلَيْهَا حَاجَةً فِي صُدُورِكُمْ وَعَلَيْهَا وَعَلَى الْفُلْكِ تُحْمَلُونَ ﴿٨٠﴾ وَيُرِيكُمْ آيَاتِهِ فَأَيَّ آيَاتِ اللَّهِ تُنْكِرُونَ ﴿٨١﴾ أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ كَانُوا أَكْثَرَ مِنْهُمْ وَأَشَدَّ قُوَّةً وَأَثَارًا فِي الْأَرْضِ فَمَا أَغْنَىٰ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٨٢﴾ فَلَمَّا جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَرِحُوا بِمَا عِنْدَهُم مِّنَ الْعِلْمِ وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ﴿٨٣﴾ فَلَمَّا رَأَوْا بَأْسَنَا قَالُوا ءَامَنَّا بِاللَّهِ وَحَدَّهُ وَكَفَرْنَا بِمَا كُنَّا بِهِ مُشْرِكِينَ ﴿٨٤﴾ فَلَمْ يَكُ يَنْفَعُهُمْ إِيمَانُهُمْ لَمَّا رَأَوْا بَأْسَنَا سُنَّتَ اللَّهُ الَّتِي قَدْ خَلَتْ فِي عِبَادِهِ وَخَسِرَ هُنَالِكَ الْكَافِرُونَ ﴿٨٥﴾

و به راستی پیش از تو پیامبرانی فرستادیم، (داستان) بعضی از آنها را برای تو باز گو کردیم و (داستان) بعضی را برای تو باز گو نکرده ایم، و هیچ پیامبر را نرسد که معجزه ای جز به فرمان خدا بیاورد، پس چون فرمان خدا در رسد، به حق داوری شود، و آنجا بیهوده گویان (اهل باطل) زیان خواهند کرد. ﴿۷۸﴾ خداوند کسی است که چهار پایان را برای شما آفرید، تا بر بعضی از آنها سوار شوید، و از بعضی بخورید. ﴿۷۹﴾ و برای شما در آنها منفعی است، و تا (با سوار شدن) بر آنها به مقصدی که در دل دارید برسید، و بر آنها و (نیز) بر کشتی (ها) سوار می شوید. ﴿۸۰﴾ و (خداوند) آیاتش را به شما نشان می دهد، پس کدام یک از آیات خدا را انکار می کنید. ﴿۸۱﴾ آیا در (روی) زمین سیر نکردند، پس بینند سر انجام کسانی که پیش از آنها بودند، چگونه بود؟ آنها (از لحاظ) تعداد افراد از اینها بیشتر بودند، و در توانایی (و پدید آوردن) آثار در زمین از اینها برتر (و سختتر) بودند، پس آنچه بدست می آوردند نتوانست آنها را بی نیاز کند (و عذابشان را دور نماید). ﴿۸۲﴾ پس چون پیامبرانشان با دلایل روشن به سوی آنها آمدند، به دانشی که نزد خود داشتند خوشحال شدند، و آنچه را که مسخره اش می گرفتند آنها را فرا گرفت. ﴿۸۳﴾ پس چون عذاب ما را دیدند گفتند: «تنها به الله ایمان آوردیم، و به معبودهایی که شریک او قرار داده بودیم، کافر شدیم». ﴿۸۴﴾ پس هنگامی که عذاب ما را دیدند، ایمانشان برای آنها سودی نبخشید، (چنین) سنت خدا است که در میان بندگان گذشته است، و آنجا کافران زیانکار شدند^(۳۷). ﴿۸۵﴾

(۳۷) - این حکم و سنت الهی درباره ی تمام کسانی است که هنگام مشاهده ی

عذاب ایمان می آورند، و لذا در حدیث آمده است: «خداوند توبه بندگان

را می پذیرد تا زمانی که روحشان به غرغره نرسیده است».

(مسند احمد ۱۳۲/۲ و سنن ابن ماجه ۴۲۵۳ و به تفسیر ابن کثیر رجوع کنید).

سورة فصلت

سورة فصلت

بسم الله الرحمن الرحيم

به نام خداوند بخشنده مهربان

حَمَّ ﴿١﴾ تَنْزِيلٌ مِّنَ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿٢﴾ كِتَابٌ فُصِّلَتْ
 آيَاتُهُ قُرْءَانًا عَرَبِيًّا لِّقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٣﴾ بَشِيرًا وَنَذِيرًا
 فَأَعْرَضَ أَكْثَرُهُمْ فَهُمْ لَا يَسْمَعُونَ ﴿٤﴾ وَقَالُوا قُلُوبُنَا
 فِي أَكِنَّةٍ مِّمَّا تَدْعُونَا إِلَيْهِ وَفِي ءَاذَانِنَا وَقْرٌ وَمِن بَيْنِنَا
 وَبَيْنَكَ حِجَابٌ فَاَعْمَلْ إِنَّا نَحْمِلُونَ ﴿٥﴾ قُلْ إِنَّمَا أَنَا
 بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُوحَىٰ إِلَيَّ أَنَّمَا إِلَهُكُمُ إِلَهُ وَاحِدٌ فَاسْتَقِيمُوا
 إِلَيْهِ وَاسْتَغْفِرُوهُ ۗ وَوَيْلٌ لِّلْمُشْرِكِينَ ﴿٦﴾ الَّذِينَ لَا يُؤْتُونَ
 الزَّكَاةَ وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ كَافِرُونَ ﴿٧﴾ إِنَّ الَّذِينَ
 ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ ﴿٨﴾
 * قُلْ أَيْتُكُمْ لَتَكْفُرُونَ بِالَّذِي خَلَقَ الْأَرْضَ فِي يَوْمَيْنِ
 وَتَجْعَلُونَ لَهُ ءَأْنْدَادًا ذَٰلِكَ رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿٩﴾ وَجَعَلَ فِيهَا
 رَوَاسِيَ مِّن فَوْقِهَا وَبَرَكَ فِيهَا وَقَدَّرَ فِيهَا أَقْوَاتَهَا فِي أَرْبَعَةِ
 أَيَّامٍ سَوَاءً لِّلسَّابِلِينَ ﴿١٠﴾ ثُمَّ اسْتَوَىٰ إِلَى السَّمَاءِ وَهِيَ
 دُخَانٌ فَقَالَ لَهَا وَلِلْأَرْضِ ائْتِيَا طَوْعًا أَوْ كَرْهًا قَالَتَا أَتَيْنَا
 طَائِعِينَ ﴿١١﴾

حم (ح.ا.میم) ﴿۱﴾ نازل شدن (این) از سوی (خداوند) بخشنده ی
 مهربان است. ﴿۲﴾ کتابی است که آیاتش به روشنی بیان شده
 است، در حالی که (بزیان) عربی است، برای گروهی که می دانند.
 ﴿۳﴾ بشارت دهنده، و هشدار دهنده است، پس بیشتر آنها روی
 گردان شدند، پس آنها نمی شنوند. ﴿۴﴾ و گفتند: «دلهای ما از
 آنچه ما را به آن دعوت می کنی در پوششهای است، و در
 گوشهایمان سنگینی است، و میان ما و تو حجابی است، پس تو (به
 شیوه خود) عمل کن، ما (نیز به شیوه خود) عمل می کنیم». ﴿۵﴾
 بگو: «من فقط انسانی مانند شما هستم، به من وحی می شود که معبود
 شما معبود یگانه است، پس به او روی آورید و از او طلب آموزش
 کنید، و او ی بر مشرکان!» ﴿۶﴾ (همان) کسانی که زکات نمی دهند ﴿۳۸﴾،
 و آنها که به آخرت ایمان ندارد. ﴿۷﴾ بی گمان کسانی که ایمان
 آوردند و کارهای شایسته انجام دادند، برای آنها پاداش بی پایان
 است. ﴿۸﴾ بگو: آیا شما به آن کسی که زمین را در دو روز آفرید
 کافر می شوید، و برای او همتیانی قرار می دهید؟! او پروردگار
 جهانیان است. ﴿۹﴾ و در آن (زمین) کوهها را از فرازش پدید
 آورد، و در آن برکت داد، و خوراک (و رزق، اهل) آن را مقدر
 (و معین) فرمود، (اینها همه) در چهار روز بود، (بنابراین) برای
 سؤال کنندگان (واضح و) روشن گردید. ﴿۱۰﴾ سپس به سوی
 آسمان متوجه شد، در حالی که بصورت دود بود، پس به آن و به
 زمین فرمود: «خواسته یا ناخواسته بیاید» گفتند: «به دلخواه آمدیم»
 ﴿۱۱﴾

(۳۸) - اکثر مفسرین گفته اند: " یعنی زکات اموالشان را پرداخت نمی
 کنند". (تفسیر طبری) ولی امام ابن کثیر می گوید: مراد از «زکات»
 در این آیه تزکیه و پاک نمودن نفس از اخلاق رذیله است، که
 مهمترین آن، تزکیه و پاک کردن نفس از شرک است.
 (تفسیر ابن کثیر).

فَقَضْنَهُنَّ سَبْعَ سَمَوَاتٍ فِي يَوْمَيْنِ وَأَوْحَىٰ فِي كُلِّ سَمَاءٍ أَمْرَهَا ۗ وَزَيْنَا السَّمَاءَ الدُّنْيَا بِمَصْبِيحٍ وَحِفْظًا ۗ ذَٰلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ ﴿١٢﴾ فَإِنِ أَعْرَضُوا فَقُلْ أَنذَرْتُكُمْ صَاعِقَةً مِّثْلَ صَاعِقَةِ عَادٍ وَثَمُودَ ﴿١٣﴾ إِذْ جَاءَهُمُ الرُّسُلُ مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ وَمِنْ خَلْفِهِمْ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ ۗ قَالُوا لَوْ شَاءَ رَبُّنَا لَأَنْزَلَ مَلَائِكَةً فَإِنَّا بِمَا أُرْسِلْتُمْ بِهِ كَافِرُونَ ﴿١٤﴾ فَأَمَّا عَادٌ فَاسْتَكْبَرُوا فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَقَالُوا مَنْ أَشَدُّ مِنَّا قُوَّةً ۗ أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ الَّذِي خَلَقَهُمْ هُوَ أَشَدُّ مِنْهُمْ قُوَّةً ۗ وَكَانُوا بِكَيْبَاتِنَا مَجْحَدُونَ ﴿١٥﴾ فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا صَرْصَرًا فِي أَيَّامٍ نَحْسَاتٍ لِنَنْذِقَهُمْ عَذَابَ الْحِزْيِ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ۗ وَلِعَذَابِ الْأَخِرَةِ أَحْزَىٰ ۗ وَهُمْ لَا يُنصَرُونَ ﴿١٦﴾ وَأَمَّا ثَمُودُ فَهَدَيْنَهُمْ فَاسْتَحَبُّوا الْعَمَىٰ عَلَى الْهُدَىٰ فَأَخَذَتْهُمُ صَاعِقَةُ الْعَذَابِ آهُونَ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿١٧﴾ وَنَحِينَا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ ﴿١٨﴾ وَيَوْمَ يُحْشَرُ أَعْدَاءُ اللَّهِ إِلَى النَّارِ فَهُمْ يُوزَعُونَ ﴿١٩﴾ حَتَّىٰ إِذَا مَا جَاءُوهَا شَهِدَ عَلَيْهِمْ سَمْعُهُمْ وَأَبْصَرُهُمْ وَقُلُوبُهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٢٠﴾

با چراغهایی (= ستارگان) بیاراستیم (و از شیاطین) حفظ کردیم، این است تقدیر (خداوند) پیروزمند دانا. ﴿۱۲﴾ پس اگر آنها روی گرداندند، بگو: «من شما را از صاعقه ای همانند صاعقه عاد و ثمود بیم می دهم» ﴿۱۳﴾. ﴿۱۳﴾ چون پیامبران از پیش رو و پشت سر (از هر سو) نزدشان آمدند، (گفتند) که جز خدا را نپرستید، (آنها) گفتند: «اگر پروردگار ما می خواست، فرشتگانی را نازل می کرد، پس ما به آنچه شما بدان فرستاده شده اید، کافر هستیم». ﴿۱۴﴾ اما (قوم) عاد به ناحق در زمین تکبر ورزیدند، و گفتند: «چه کسی از ما نیرومند تر است؟! آیا ندیدند که خدای که آنان را آفریده از آنها نیرومندتر است؟! و آنها همواره آیات ما را انکار می کردند. ﴿۱۵﴾ پس (ما) تند بادی شدید (و سرد) در روزهایی شوم بر آنها فرستادیم، تا عذاب خوار کننده را در زندگی دنیا به آنها بچشانیم، و بی گمان عذاب آخرت خوار کننده تر است، و آنها (از هیچ سویی) یاری نخواهند شد. ﴿۱۶﴾ و اما (قوم) ثمود را هدایت کردیم، پس آنها نابینایی را بر هدایت ترجیح دادند، لذا به (خاطر) آنچه می کردند، صاعقه ی عذاب خوار کننده آنها را (فرو) گرفت. ﴿۱۷﴾ و کسانی را که ایمان آورده بودند و پرهیزگار بودند، نجات دادیم. ﴿۱۸﴾ و روزی که دشمنان خدا را به سوی آتش گرد آورند، پس آنها (برای پیوستن دیگران) باز داشته شوند. ﴿۱۹﴾ تا چون (همگی) به آن (آتش دوزخ) برسند، گوشهایشان و چشم هایشان و پوستهایشان به آنچه می کردند بر علیه آنها گواهی می دهند. ﴿۲۰﴾

(۳۹) - گویند: عتبه بن ربیعہ که از بزرگان قریش بود، نزد رسول خدا صلی الله علیه

وسلم آمد، آنگاه بزعم خودش برخی پیشنهادات برای رسول خدا صلی الله علیه وسلم پیشنهاد کرد، رسول خدا صلی الله علیه وسلم به سخنان او گوش فرا داد، آنگاه فرمود:

«ای ابوالولید، سخنان تمام شد؟»

عتبه گفت: بله، فرمود: «حالا گوش کن»، پس از اول سوره ی فصلت تا این آیه: (فان اعرضوا...) را تلاوت فرمود، آنگاه عتبه دست خود را بر دهان رسول خدا گذاشت، و او را به حق خویشاوندی سوگند داد که ادامه ندهد، و او از تلاوت رسول خدا متأثر شد، و نزد قریش برگشت...

(امام بغوی در تفسیر روایت نموده است، و امام ابن کثیر اسنادش را اندکی ضعیف دانسته است).

پس آنها را (بصورت) هفت آسمان در دو روز ساخت، و در هر آسمانی کار (و تدبیر) آن (آسمان) را وحی کرد، و آسمان دنیا را

و آنها به پوستهایشان گویند: «چرا بر علیه ما گواهی دادید؟!» (در جواب) گویند: «همان خدایی که هر چیز را به سخن آورده است، ما را گویا ساخته است، و او نخستین بار شما را آفرید، و به سوی او باز گردانده می شوید.» ﴿۲۱﴾ از اینکه (مبادا) گوشه‌ایتان و چشمه‌ایتان و پوسته‌ایتان بر علیه شما گواهی دهند (گناهانتان را) پنهان نمی کردید، ولیکن شما گمان می کردید که خداوند بسیار از آنچه را که انجام می دهید نمی داند. ﴿۲۲﴾ این گمان (بد) شما بود، که درباره پروردگارتان داشتید، شما را هلاک کرد، پس از زیانکاران شدید. ﴿۲۳﴾ پس اگر صبر کنند آتش (جهنم) جایگاهشان است، و اگر بپوش بخواهند، پس عذرشان پذیرفته نمی شود. ﴿۲۴﴾ و ما برای آنها همنشینانی (از شیاطین) قرار دادیم، پس (زشتیها را) از پیش رو و پشت سر آنها برای شان بیاراستند، و بر آنها نیز همانند امتهایی از جن و انس که پیش از آنها بودند، فرمان (عذاب) تحقق یافت، بی گمان آنها زیانکار بودند. ﴿۲۵﴾ و کسانی که کافر شدند گفتند: «به این قرآن گوش فرما ندهید، و در (هنگام تلاوت) آن جنجال کنید (و سخنان بیهوده بگویید) شاید پیروز گردید.» ﴿۲۶﴾ پس یقیناً کسانی را که کافر شدند، عذاب سختی می چشانیم، و آنها را به (خاطر) بدترین اعمالی که انجام می دادند، کیفر می دهیم. ﴿۲۷﴾ این آتش کیفر دشمنان خداست، که آنان در آن سرای جاوید دارند، کیفری است به (سبب) آنکه آیات ما را انکار می کردند. ﴿۲۸﴾ و کسانی که کافر شدند، گفتند: «پروردگارا! آن دو کسان از جن و انس که ما را گمراه کردند، به ما نشان بده، که آن دو را زیر پای خود قرار دهیم (ولگد کوبشان کنیم) تا از پست ترین (مردم) باشند.» ﴿۲۹﴾

وَقَالُوا لَجُلُودِهِمْ لِمَ شَهِدْتُمْ عَلَيْنَا قَالُوا أَنْطَقَنَا اللَّهُ الَّذِي أَنْطَقَ كُلَّ شَيْءٍ وَهُوَ خَلَقَكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٢١﴾ وَمَا كُنْتُمْ تَسْتَرْوُونَ أَنْ يَشْهَدَ عَلَيْكُمْ سَمْعُكُمْ وَلَا أَبْصَرُكُمْ وَلَا جُلُودُكُمْ وَلَكِنْ ظَنَنْتُمْ أَنَّ اللَّهَ لَا يَعْلَمُ كَثِيرًا مِمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٢٢﴾ وَذَلِكُمْ ظَنُّكُمُ الَّذِي ظَنَنْتُمْ بِرَبِّكُمْ أَرَدْنَاكُمْ فَأَصْبَحْتُمْ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٢٣﴾ فَإِنْ يَصْبِرُوا فَالنَّارُ مَثْوًى لَهُمْ وَإِنْ يَسْتَعْتِبُوا فَمَا هُمْ مِنَ الْمُعْتَبِينَ ﴿٢٤﴾ * وَقَيَّضْنَا لَهُمْ قُرَنَاءَ فَزَيَّنُوا لَهُمْ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَحَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ فِي أُمَمٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِمْ مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ إِنَّهُمْ كَانُوا خَاسِرِينَ ﴿٢٥﴾ وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَسْمَعُوا لِهَذَا الْقُرْآنِ وَالْغَوْا فِيهِ لَعَلَّكُمْ تَغْلِبُونَ ﴿٢٦﴾ فَلَنُذِيقَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا عَذَابًا شَدِيدًا وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَسْوَأَ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٢٧﴾ ذَلِكَ جَزَاءُ أَعْدَاءِ اللَّهِ النَّارُ هُمْ فِيهَا دَارُ الْخُلْدِ ﴿٢٨﴾ جَزَاءُ بَمَا كَانُوا بِعَاقِبَتِنَا تَجْحَدُونَ ﴿٢٩﴾ وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا رَبَّنَا أَرِنَا الَّذِينَ أُضْلَلْنَا مِنْ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ لِنَجْعَلَهُمَا تَحْتَ أَقْدَامِنَا لِيَكُونَا مِنَ الْأَسْفَلِينَ ﴿٣٠﴾

إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَمُوا تَتَنَزَّلُ
 عَلَيْهِمُ الْمَلَائِكَةُ أَلَّا تَخَافُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَبْشُرُوا
 بِالْجَنَّةِ الَّتِي كُنتُمْ تُوعَدُونَ ﴿٣٠﴾ خُنَّ أَوْلِيَائُكُمْ
 فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ وَلَكُمْ فِيهَا مَا
 تَشْتَهُيْ أَنْفُسُكُمْ وَلَكُمْ فِيهَا مَا تَدَّعُونَ ﴿٣١﴾ نَزَلًا
 مِّنْ غَفُورٍ رَّحِيمٍ ﴿٣٢﴾ وَمَنْ أَحْسَنُ قَوْلًا مِّمَّنْ دَعَا
 إِلَى اللَّهِ وَعَمِلَ صَالِحًا وَقَالَ إِنَّنِي مِنَ الْمُسْلِمِينَ
 ﴿٣٣﴾ وَلَا تَسْتَوِي الْحَسَنَةُ وَلَا السَّيِّئَةُ ادْفَعْ بِالَّتِي
 هِيَ أَحْسَنُ فَإِذَا الَّذِي بَيْنَكَ وَبَيْنَهُ عَدَاوَةٌ كَأَنَّهُ
 وَلِيٌّ حَمِيمٌ ﴿٣٤﴾ وَمَا يُقَلِّبُهَا إِلَّا الَّذِينَ صَبَرُوا وَمَا
 يُقَلِّبُهَا إِلَّا ذُو حِظٍّ عَظِيمٍ ﴿٣٥﴾ وَإِنَّمَا يَنْزَعَنَّكَ مِنَ
 الشَّيْطَانِ نَزْعٌ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ
 الْعَلِيمُ ﴿٣٦﴾ وَمِنْ آيَاتِهِ اللَّيْلُ وَالنَّهَارُ وَالشَّمْسُ
 وَالْقَمَرُ لَا تَسْجُدُوا لِلشَّمْسِ وَلَا لِلْقَمَرِ وَاسْجُدُوا
 لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَهُنَّ إِن كُنتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ
 ﴿٣٧﴾ فَإِنِ اسْتَكْبَرُوا فَالَّذِينَ عِنْدَ رَبِّكَ يُسَبِّحُونَ
 لَهُ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَهُمْ لَا يَسْأَمُونَ ﴿٣٨﴾

بی گمان کسانی که گفتند: «پروردگار ما الله است» سپس
 استقامت کردند (۴۰)، فرشتگان بر آنها نازل می شوند (و می
 گویند): «نترسید، و اندوهگین نباشید، و بشارت باد، به بهشتی
 که شما وعده داده می شدید. ﴿۳۰﴾ ما در زندگی دنیا و
 (نیز) در آخرت دوستان (و یاران) شما هستیم، و برای شما در
 آن (بهشت) هر چه دلتان بخواهد فراهم است، و هر چه در
 خواست کنید برایتان (حاضر) است. ﴿۳۱﴾ (اینها) پذیرایی
 از سوی (خداوند) آمرزنده مهربان است. ﴿۳۲﴾ و چه کسی
 خوش گفتار تر است از کسی که به سوی خدا دعوت کند،
 و کار شایسته انجام دهد، و گوید: «بی شک من از مسلمانان
 هستم؟» ﴿۳۳﴾ و (هرگز) نیکی و بدی یکسان نیست،
 همیشه به نیکوترین شیوه پاسخ ده، پس ناگاه (می بینی) همان
 کس که میان تو و او دشمنی است، گویی دوست صمیمی
 است. ﴿۳۴﴾ و (اما) جز کسانی که شکبیا باشند آن را
 نپذیرند، و جز دارنده بهره بزرگ (از ایمان و اخلاق) آن را
 نپذیرد. ﴿۳۵﴾ و هر گاه وسوسه ای (باز دارنده) از سوی
 شیطان تو را باز گرداند، پس به خدا پناه ببر، یقیناً اوست که
 شنوای داناست. ﴿۳۶﴾ و از نشانه های او، شب و روز، و
 خورشید و ماه است، برای خورشید و برای ماه سجده نکنید،
 و برای خدایی که آنها را آفریده است، سجده کنید، اگر
 تنها او را می پرستید. ﴿۳۷﴾ پس اگر (کافران) تکبر کنند،
 (باکی نیست) پس کسانی که نزد پروردگارت هستند، شب و
 روز او را تسبیح می گویند و آنان خسته نمی شوند. ﴿۳۸﴾

(۴۰) - سفیان بن عبدالله بجلی رضی الله عنه می گوید: عرض کردم ای رسول
 خدا صلی الله علیه وسلم سخنی در اسلام برام بگویند، که بعد از شما
 درباره آن از کسی سوال نکنم.

فرمود: « بگو: به خدا ایمان آوردم، سپس بر آن استقامت کن.»
 (صحیح مسلم ۶۲)

وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ تَرَى الْأَرْضَ خَاشِعَةً فَإِذَا أَنْزَلْنَا عَلَيْهَا الْمَاءَ اهْتَزَّتْ وَرَبَتْ ^ع إِنَّ الَّذِي أَحْيَاهَا لَمُحْيِ الْمَوْتَى إِنَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٣٩﴾ إِنَّ الَّذِينَ يُلْحِدُونَ فِي آيَاتِنَا لَا يَخْفَوْنَ عَلَيْنَا أَفَمَنْ يُلْقَى فِي النَّارِ خَيْرٌ أَمْ مَنْ يَأْتِيَّ آمِنًا يَوْمَ الْقِيَامَةِ ^ع أَعْمَلُوا مَا شِئْتُمْ إِنَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٤٠﴾ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِالذِّكْرِ لَمَّا جَاءَهُمْ وَإِنَّهُمْ لَكَاذِبٌ عَازِلُونَ ﴿٤١﴾ لَا يَأْتِيهِ الْبَطْلُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَلَا مِنْ خَلْفِهِ ^ط تَنْزِيلٌ مِّنْ حَكِيمٍ حَمِيدٍ ﴿٤٢﴾ مَا يُقَالُ لَكَ إِلَّا مَا قَدِ قِيلَ لِلرُّسُلِ مِنْ قَبْلِكَ إِنَّ رَبَّكَ لَذُو مَغْفِرَةٍ وَذُو عِقَابٍ أَلِيمٍ ﴿٤٣﴾ وَلَوْ جَعَلْنَاهُ قُرْآنًا أَعْجَمِيًّا لَقَالُوا لَوْلَا فُصِّلَتْ آيَاتُهُ ^ط ءَأَعْجَمِيٌّ وَعَرَبِيٌّ ^ط قُلْ هُوَ لِلَّذِينَ آمَنُوا هُدًى وَشِفَاءٌ ^ط وَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ فِي آذَانِهِمْ وَقُرْ وَهُوَ عَلَيْهِمْ عَمًى ^ع أُولَئِكَ يُنَادَوْنَ مِنْ مَّكَانٍ بَعِيدٍ ﴿٤٤﴾ وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ فَآخْتَلَفَ فِيهِ ^ط وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ لَقَضَىٰ بَيْنَهُمْ ^ع وَإِنَّهُمْ لَفِي شَكٍّ مِّنْهُ مُرِيبٍ ﴿٤٥﴾ مَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلِنَفْسِهِ ^ط وَمَنْ أَسَاءَ فَعَلَيْهَا ^ط وَمَا رَبُّكَ بِظَلَمٍ لِّلْعَبِيدِ ﴿٤٦﴾

و از نشانه های او (این) است که زمین را خشک (و بی جان) می بینی، پس هنگامی که آب (باران) را بر آن فرو فرستیم، به جنبش در آید و برویاند، بی گمان کسی که آن را زنده کرد، یقیناً مردگان را زنده می کند، بی شک او بر هر چیز تواناست. ﴿۳۹﴾ بی گمان کسانی که در آیات ما کجروی می کنند، بر ما پوشیده نیستند، آیا کسی که در آتش انداخته شود بهتر است، یا کسی که روز قیامت ایمن (و بدون وحشت) بیاید؟! هر چه می خواهید بکنید، مسلماً او به آنچه انجام می دهید بیناست. ﴿۴۰﴾ بی گمان کسانی که به ذکر (= قرآن) هنگامی که برای (هدایت) آنان آمده کافر شدند، (نیز بر ما پوشیده نیستند). و به راستی که آن کتابی ارجمند است. ﴿۴۱﴾ که هیچ گونه باطلی نه از پیش رو آن و نه از پشت سر آن، بدو راه نیابد، از سوی حکیم ستوده نازل شده است. ﴿۴۲﴾ (ای پیامبر) به تو (چیزی) گفته نمی شود، مگر آنچه به پیامبران پیش از تو گفته شد، مسلماً پروردگار تو دارای آرمزش، و (هم) دارای مجازات دردناک است. ﴿۴۳﴾ و اگر آن را قرآنی عجمی (= غیر عربی) قرار می دادیم، یقیناً می گفتند: «چرا آیاتش روشن (و واضح) نیست؟! آیا (قرآن) عجمی است، و (مخاطب آن) عربی است؟!» بگو: «این (قرآن) برای کسانی که ایمان آوردند، هدایت و شفاست، و کسانی که ایمان نمی آورند، در گوشه‌هایشان سنگینی است، و آن (قرآن) برایشان (مایه) کوری است، آنان (همچون کسانی اند که گویا) از جایی دور ندا داده می شوند». ﴿۴۴﴾ و به راستی ما به موسی کتاب (تورات) دادیم، پس در آن اختلاف شد، و اگر فرمانی از پروردگار تو پیش از این نبود، مسلماً در میان آنها داوری می شد، و بی گمان آنها درباره آن (= قرآن) در شکی قوی هستند. ﴿۴۵﴾ هر کس که کار شایسته ای انجام دهد، پس به سود خود اوست، و هر کس بدی کند، پس به زیان اوست، و پروردگار تو هرگز به بندگان ستم نمی کند. ﴿۴۶﴾

﴿۴۱﴾ إِلَيْهِ يُرَدُّ عِلْمُ السَّاعَةِ ۚ وَمَا تَخْرُجُ مِنْ ثَمَرَاتٍ مِّنْ أَكْمَامِهَا وَمَا تَحْمِلُ مِنْ أُنثَىٰ وَلَا تَضَعُ إِلَّا بِعِلْمِهِ ۗ وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ أَيْنَ شُرَكَاءِئِي قَالُوا ءَاذَنَّاكَ مَا مِنَّا مِنْ شَهِيدٍ ﴿۴۲﴾ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَدْعُونَ مِن قَبْلُ وَظَنُّوا مَا لَهُم مِّن مَّحِصٍ ﴿۴۳﴾ لَا يَسْتَمُ الْإِنْسَانُ مِنْ دُعَاءِ الْخَيْرِ وَإِن مَّسَّهُ الشَّرُّ فَيَئُوسٌ قَنُوطٌ ﴿۴۴﴾ وَلَئِن أَدْقَنَهُ رَحْمَةً مِنَّا مِن بَعْدِ ضَرَاءٍ مَّسَّتْهُ لَيَقُولَنَّ هَذَا لِي وَمَا أَظُنُّ السَّاعَةَ قَائِمَةً وَلَئِن رُّجِعْتُ إِلَىٰ رَبِّي إِنَّ لِي عِنْدَهُ لَلْحَسَنَىٰ فَلَنُنَبِّئَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِمَا عَمِلُوا وَلَنُذِيقَنَّهُمْ مِّنْ عَذَابٍ غَلِيظٍ ﴿۴۵﴾ وَإِذَا أَنْعَمْنَا عَلَى الْإِنْسَانِ أَعْرَضَ وَنَأَىٰ جَانِبِهِ ۗ وَإِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ فَذُو دُعَاءٍ عَرِيضٍ ﴿۴۶﴾ قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ كَانَ مِن عِنْدِ اللَّهِ ثُمَّ كَفَرْتُمْ بِهِ ۖ مَنْ أَضَلُّ مِمَّنْ هُوَ فِي شِقَاقِ بَعِيدٍ ﴿۴۷﴾ سَنُرِيهِمْ ءَايَاتِنَا فِي الْأَفَاقِ وَفِي أَنفُسِهِمْ حَتَّىٰ يَتَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُ الْحَقُّ ۗ أَوَلَمْ يَكْفِ بِرَبِّكَ أَنَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ﴿۴۸﴾ أَلَا إِنَّهُمْ فِي مَرِيَّةٍ مِّن لِّقَاءِ رَبِّهِمْ ءَلَا إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ مُّحِيطٌ ﴿۴۹﴾

علم به (وقوع) قیامت تنها به سوی او (الله) باز گردانده می شود (۴۱)، و هیچ میوه ای از غلافش بیرون نمی شود و هیچ ماده ای بار دار نمی شود و نمی زاید مگر به علم او، و روزی که آنها را ندا می دهد (ومی فرماید): کجایند شریکانی (که برای) من (می پنداشتید؟!): گویند: «پروردگارا! ما (در درگاه تو) عرضه داشتیم که هیچ کس از ما (بر شرک) گواهی نمی دهد». ﴿۴۷﴾ و آنچه را پیش از این می خواندند، از (نظرشان) ناپدید (و ناپدید) شد، و دریافتند که (در آن روز) هیچ راه گریزی ندارند. ﴿۴۸﴾ انسان (هرگز) از طلب خیر (و نیکی) خسته نمی شود، و اگر شر (وبدی) به او برسد، مأیوس و نا امید می شود. ﴿۴۹﴾ و اگر پس از رنجی که به او رسیده است، رحمتی از سوی خود به او بچشانیم، مسلماً می گوید: «این حق من است، و گمان نمی کنم قیامت بر پا می شود، و (به فرض) اگر به سوی پروردگارم باز گردانده شوم، بی گمان برای من نزد او (پاداشهای) نیکو (و خوش) است». پس بی گمان کسانی که کافر شدند به آنچه کرده اند آگاه خواهیم کرد، و از عذاب سخت به آنها می چشانیم. ﴿۵۰﴾ و هرگاه بر انسان (خیر و) نعمتی عطاء نمایم، روی می گرداند، و متکبرانه (از حق) دور می شود، و هرگاه شر (وبدی) به او برسد، پس دعا (و تقاضا) یش (برای دفع آن) افزون می شود. ﴿۵۱﴾ (ای پیامبر!) بگو: «به من خبر دهید اگر این (قرآن) از سوی خدا باشد، سپس شما به آن کافر شوید، چه کسی گمراه تر خواهد بود از کسی که (با آن) در مخالفت (شدید و) دور است. ﴿۵۲﴾ به زودی نشانه های خود را در آفاق و در نفس خودشان به آنها نشان خواهیم داد، تا برای آنها روشن گردد که او حق است، آیا کافی نیست که پروردگارت بر همه چیز گواه است؟! ﴿۵۳﴾ آگاه باش، که آنها از لقای پروردگارشان در شک اند، و آگاه باش که او به همه چیز احاطه دارد. ﴿۵۴﴾

(۴۱) - سید المرسلین محمد صلی الله علیه و آله وسلم در جواب پرسش

جبریل علیه السلام، که پرسید: قیامت کی است؟ فرمود: «سؤال

شده از سؤال کننده در این مورد داناتر نیست». یعنی در دانستن

وقت قیامت دانش ما هر دو برابر است، و نمی دانیم.

(صحیح بخاری ۵۰ و صحیح مسلم ۱۰)

بودند، وحی می کند ﴿۴۲﴾. آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است از آن اوست، و او بلند مرتبه بزرگ است. ﴿۴۳﴾ نزدیک است که آسمانها (بخاطر عظمت الهی) بر فراز یکدیگر شکافته (ومتلاشی) شوند، و فرشتگان به ستایش پروردگارشان تسبیح می گویند، و برای کسانی که در زمین هستند آموزش می طلبند، آگاه باش، همانا خداوند آمرزنده مهربان است. ﴿۴۵﴾ و کسانی که جز او دوستان (و سرپرستانی) گرفته اند، خداوند بر آنها نگرهبان (و مراقب) است، و تو (ای پیامبر) متعهد (و مسئول) بر آنها نیستی. ﴿۴۶﴾ و این چنین قرآنی عربی به تو وحی کردیم تا «ام القری» (= مکه) و کسانی را که پیرامون آن هستند هشدار دهی، و از روز جمع شدن (= روز قیامت) که در آن شک و تردیدی نیست، بترسانی، (که در آن روز) گروهی در بهشت، و گروهی در آتش سوزانند! ﴿۴۷﴾ و اگر خدا می خواست یقیناً (همه ی) آنها را یک امت قرار می داد، ولیکن هر کس را که بخواهد در رحمتش داخل می کند، و برای ستمکاران هیچ یار و یاورى نیست. ﴿۴۸﴾ آیا آنها جز او دوستانی (برای خود) بر گزیده اند؟ در حالی که الله فقط کارساز (و دوست حقیقی) است، و اوست که مردگان را زنده می کند، و اوست که بر هر چیزی تواناست. ﴿۴۹﴾ و در هر چیزی که در آن اختلاف کنید، پس حکم (و داوری) آن با الله است، این الله، پروردگار من است. بر او توکل کردم، و به (سوی) او باز می گردم. ﴿۵۰﴾

(۴۲) - ام المؤمنین عایشه رضی الله عنها روایت می کند که حارث بن هشام از رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم پرسید و گفت: ای رسول خدا! وحی چگونه بر تو نازل می گردد؟ رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم فرمود: «گاهی مانند صدای زنگ (بصورت زمزمه) نازل می شود، و این، سخت ترین نوع آن است، و پس از فرا گرفتن وحی، این کیفیت تمام می شود، گاهی هم فرشته وحی بصورت انسان می آید و با من سخن می گوید، و من گفته هایش را حفظ می کنم». ام المؤمنین عایشه می گوید: در فصل زمستان و شدت سرما، هنگامی وحی تمام می شد، می دیدم که از پیشانی رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم عرق می چکد. (صحیح بخاری ۲ و صحیح مسلم ۲۳۳۳).

سوره الشوری

بسم الله الرحمن الرحيم

حَمْدٌ ﴿۱﴾ عَسَقٌ ﴿۲﴾ كَذَلِكَ يُوحَىٰ إِلَيْكَ وَإِلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكَ اللَّهُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿۳﴾ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ ﴿۴﴾ تَكَادُ السَّمَوَاتُ يَتَفَطَّرْنَ مِنْ فَوْقِهِنَّ ﴿۵﴾ وَالْمَلَائِكَةُ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَيَسْتَغْفِرُونَ لِمَنْ فِي الْأَرْضِ ۗ أَلَا إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿۶﴾ وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ اللَّهُ حَفِيظٌ عَلَيْهِمْ وَمَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ بِوَكِيلٍ ﴿۷﴾ وَكَذَلِكَ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ قُرْآنًا عَرَبِيًّا لِتُنذِرَ أُمَّ الْقُرَىٰ وَمَنْ حَوْلَهَا وَتُنذِرَ يَوْمَ الْجُمُعِ لَا رَيْبَ فِيهِ ۗ فَرِيقٌ فِي الْجَنَّةِ وَفَرِيقٌ فِي السَّعِيرِ ﴿۸﴾ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَهُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً ۗ وَلَٰكِنْ يُدْخِلُ مَنْ يَشَاءُ فِي رَحْمَتِهِ ۗ وَالظَّالِمُونَ مَا لَهُمْ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ﴿۹﴾ أَمْ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ ۗ فَاللَّهُ هُوَ الْوَلِيُّ وَهُوَ سُخْرِي الْمَوْتَىٰ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿۱۰﴾ وَمَا اخْتَلَفْتُمْ فِيهِ مِنْ شَيْءٍ فَحُكْمُهُ إِلَى اللَّهِ ۗ ذَلِكُمْ اللَّهُ رَبِّي عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ أُنِيبُ ﴿۱۱﴾

سوره شوری

به نام خداوند بخشنده مهربان

حم (ح. ميم). ﴿۱﴾ عسق (عين. سين. قاف). ﴿۲﴾ این گونه خداوند پیروزمند حکیم به سوی تو و پیامبرانی که پیش از تو

فَاطِرُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا وَمِنَ الْأَنْعَامِ أَزْوَاجًا يَذُرُّكُمْ فِيهِ لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ ۚ وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ ﴿۱۱﴾ لَهُ مَقَالِيدُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿۱۲﴾ شَرَعَ لَكُمْ مِنَ الدِّينِ مَا وَصَّى بِهِ نُوحًا وَالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ وَمَا وَصَّيْنَا بِهِ إِبْرَاهِيمَ وَمُوسَى وَعِيسَى أَنْ أَقِيمُوا الدِّينَ وَلَا تَتَفَرَّقُوا فِيهِ كَبُرَ عَلَى الْمُشْرِكِينَ مَا تَدْعُوهُمْ إِلَيْهِ ۗ اللَّهُ يَجْتَبِي إِلَيْهِ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي إِلَيْهِ مَنْ يُنِيبُ ﴿۱۳﴾ وَمَا تَفَرَّقُوا إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْعِلْمُ بَغْيًا بَيْنَهُمْ ۗ وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ إِلَى أَجَلٍ مُسَمًّى لَفُضِيَ بَيْنَهُمْ ۗ وَإِنَّ الَّذِينَ أُورِثُوا الْكِتَابَ مِنْ بَعْدِهِمْ لَفِي شَكٍّ مِنْهُ مُرِيبٍ ﴿۱۴﴾ فَلِذَلِكَ فَادْعُ وَاسْتَقِمْ كَمَا أُمِرْتَ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ ۗ وَقُلْ ءَأَمِنْتُ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنْ كِتَابٍ وَأُمِرْتُ لِأَعْدِلَ بَيْنَكُمْ ۗ اللَّهُ رَبُّنَا وَرَبُّكُمْ لَنَا أَعْمَلُنَا وَلَكُمْ أَعْمَلُكُمْ ۗ لَا حُجَّةَ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ ۗ اللَّهُ يَجْمَعُ بَيْنَنَا وَإِلَيْهِ الْمَصِيرُ ﴿۱۵﴾

(او) آفریننده آسمانها وزمین است، واز خودتان برای شما همسرانی قرار داد، و(نیز) جفت‌هایی از چهار پایان (آفرید) شما را بدین (وسیله) افزون می کند، هیچ چیز همانند او نیست، و او شنوای بیناست. ﴿۱۱﴾ کلید های آسمانها وزمین از آن اوست، روزی هر که را بخواهد گسترش می دهد، و(برای هر کس که بخواهد) تنگ می گیرد، به درستی که او به همه چیز داناست. ﴿۱۲﴾ دینی را برای شما تشریح کرد، از همان گونه که به نوح توصیه کرده بود، واز آنچه بر تو وحی کرده ایم، وبه ابراهیم و موسی و عیسی سفارش کرده ایم ﴿۱۳﴾، که دین را بر پا دارید ودر آن فرقه فرقه نشوید، بر مشرکان گران است، آنچه شما آنها را بدان دعوت می کنید. خداوند هر که را بخواهد بر می گزیند، وهر که به سوی او باز گردد، هدایت می کند. ﴿۱۴﴾ آنها پراکنده نشدند مگر بعد از آنکه علم (ودانش) به سراغشان آمد (و کاملاً آگاهی یافتند، آن هم) از روی حسادت در میان خود (بود) و اگر فرمانی پیش از این از جانب پروردگارت صادر نشده بود، (که آنها) تا زمانی معین (مهلت) داده است، یقیناً در میان آنها داوری می شد، و بی گمان کسانی که بعد از آنها وارث کتاب شده اند، در باره آن سخت در شک و تردیدند، و(نسبت به آن بد بینند). ﴿۱۴﴾ پس به این (دین) دعوت کن، و همانگونه که مأمور شده ای پایداری (واستقامت) ورز، واز هوی و هوسهای آنان پیروی مکن، و بگو: «به هر کتابی که خداوند نازل کرده است، ایمان آورده ام، و مأمورم در میان شما به عدالت رفتار کنم، خداوند پروردگار ما، و پروردگار شماست، (نتیجه) اعمال ما از آن ما، و(نتیجه) اعمال شما از آن شماست، بین ما و شما هیچ جدال (و خصومتی) نیست، خداوند ما و شما را (در یک جا) گرد می آورد، و بازگشت (همه) به سوی اوست». ﴿۱۵﴾

(۴۳) - رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم فرمود: «انبیاء برادرانی هستند که از

یک پدر و چند مادر متولد شده اند، که دین آنها یکی است».

(صحیح بخاری ۳۴۴۳).

وَالَّذِينَ يُخَاجُونَ فِي اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مَا اسْتَجِيبَ لَهُمْ
 حُجَّتُهُمْ دَاحِضَةً عِنْدَ رَبِّهِمْ وَعَلَيْهِمْ غَضَبٌ وَلَهُمْ
 عَذَابٌ شَدِيدٌ ﴿١٦﴾ اللَّهُ الَّذِي أَنْزَلَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ
 وَالْمِيزَانَ ۗ وَمَا يُدْرِيكَ لَعَلَّ السَّاعَةَ قَرِيبٌ ﴿١٧﴾
 يَسْتَعْجِلُ بِهَا الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِهَا وَالَّذِينَ
 ءَامَنُوا مُشْفِقُونَ مِنْهَا وَيَعْلَمُونَ أَنَّهَا الْحَقُّ ۗ أَلَا إِنَّ
 الَّذِينَ يُمَارُونَ فِي السَّاعَةِ لَفِي ضَلَالٍ بَعِيدٍ ﴿١٨﴾
 اللَّهُ لَطِيفٌ بِعِبَادِهِ ۗ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ ۗ وَهُوَ الْقَوِيُّ
 الْعَزِيزُ ﴿١٩﴾ مَنْ كَانَتْ يُرِيدُ حَرْثَ الْآخِرَةِ نَزِدْ لَهُ
 فِي حَرْثِهِ ۗ وَمَنْ كَانَتْ يُرِيدُ حَرْثَ الدُّنْيَا نُؤْتِهِ
 مِنْهَا وَمَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ نَصِيبٍ ﴿٢٠﴾ أَمْ لَهُمْ
 شُرَكَاءُ شَرَعُوا لَهُمْ مِنَ الدِّينِ مَا لَمْ يَأْذُنْ بِهِ
 اللَّهُ ۗ وَلَوْلَا كَلِمَةُ الْفَصْلِ لَفُضِيَ بَيْنَهُمْ ۗ وَإِنَّ
 الظَّالِمِينَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٢١﴾ تَرَى
 الظَّالِمِينَ مُشْفِقِينَ مِمَّا كَسَبُوا وَهُوَ وَاقِعٌ
 بِهِمْ ۗ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فِي
 رَوْضَاتِ الْجَنَّاتِ ۗ لَهُمْ مَا يَشَاءُونَ عِنْدَ رَبِّهِمْ ۗ
 ذَلِكَ هُوَ الْفَضْلُ الْكَبِيرُ ﴿٢٢﴾

و کسانی که در (بارۀ) خداوند محاجه می کنند، پس از آنکه
 (فرمان) او پذیرفته شد، دلیلشان نزد پروردگارشان باطل (وبی
 اساس) است، و خشم (خداوند) بر آنهاست. و عذاب شدیدی
 برای آنهاست. ﴿۱۶﴾ خداوند کسی است که کتاب
 و میزان را به حق نازل کرد، و تو چه می دانی شاید
 قیامت نزدیک باشد! ﴿۱۷﴾ کسانی که به آن ایمان
 ندارند، در (رسیدن) آن شتاب می کنند، و کسانی که ایمان
 آورده اند (پیوسته) از آن بیمناکند، و می دانند که آن حق
 است، آگاه باشید، بی گمان کسانی که در (بارۀ) قیامت
 جدال می کنند، در گمراهی دور و دراز هستند. ﴿۱۸﴾
 خداوند نسبت به بندگانش لطیف (ومهربان) است، هر کس
 را بخواهد روزی می دهد، و او توانای پیروزمند است. ﴿۱۹﴾
 کسی که کشت آخرت را بخواهد، در کشت او (برکت می
 دهیم، و) می افزایشیم، و کسی کشت دنیا را بخواهد، از آن به
 او می دهیم، و او در آخرت هیچ (نصیب) بهره ای ندارد.
 ﴿۲۰﴾ آیا (مشرکان) معبودانی دارند که بدون اجازه
 خداوند آیینی برای آنها مقرر داشته اند؟! و اگر وعده فیصله
 بخش (سابق، در تأخیر عذابشان) نبود، یقیناً در میان آنها
 داوری می شد، و بی گمان برای ستمکاران عذابی دردناک
 است. ﴿۲۱﴾ (در روز قیامت) ستمکاران را می بینی که
 از آنچه به دست آورده اند، بیمناکند، و (کیفر) آن به آنها
 خواهد رسید. و کسانی که ایمان آورده اند و کارهای شایسته
 انجام داده اند در باغهای بهشتند، و هر چه بخواهند نزد
 پروردگارشان برای آنها (مهیا) است. این همان فضل
 (وبخشش) بزرگ است. ﴿۲۲﴾

این همان چیزی است که خداوند بندگانش را که ایمان آورده اند و کارهای شایسته انجام داده اند، به آن مژده می دهد. بگو: «من بر (رساندن) آن هیچ پاداشی از شما در خواست نمی کنم، جز محبت خویشاوندی، (که بجای آورید)»^(۴۴). و هر کس که نیکی کند، بر نیکی اش می افزایم، بی گمان خداوند آمرزنده قدر شناس است. ﴿۲۳﴾ آیا می گویند: «(پیامبر) بر خدا دروغ بسته است؟! پس اگر خدا بخواهد بر قلب تو مهر می زند، و خداوند باطل را محو می کند، و حق را با سخنان خویش محقق (وپا برجا) می سازد، بی گمان او به راز سینه ها آگاه است. ﴿۲۴﴾ و او کسی است که از بندگانش توبه می پذیرد، و از بدیها در می گذرد، و آنچه را انجام می دهید می داند»^(۴۵). ﴿۲۵﴾ (دعای) کسانی را که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده اند، اجابت می کند، و از فضل (و کرم) خویش آنان را افزون می دهد، و برای کافران، عذاب شدیدی است. ﴿۲۶﴾ و اگر خداوند روزی را برای بندگانش فراخ (و گشاده) می گرداند، یقیناً در زمین فساد می کردند، و لکن به اندازه ای که بخواهد نازل می کند، بی گمان او به بندگانش دانای بیناست. ﴿۲۷﴾ و او کسی است که باران (سودمند) را پس از آنکه نا امید شدند، نازل می کند، و رحمت خود را می گستراند، و او کارساز ستوده است. ﴿۲۸﴾ و از نشانه های او آفرینش آسمانها و زمین است، و آنچه از جنبدگان که در آن دو پراکنده است. و او هر گاه بخواهد، بر گرد آوری آنها تواناست. ﴿۲۹﴾ و هر مصیبتی که به شما رسد، به خاطر کارهایی است که انجام داده اید، و (خداوند) از بسیاری (گناهان) در می گذرد. ﴿۳۰﴾ و شما هرگز در زمین عاجز کننده نیستید (و نمی توانید از او بگریزید) و شما را غیر از خدا، هیچ یار و یاری نیست. ﴿۳۱﴾

ذَلِكَ الَّذِي يُبَيِّنُ اللَّهُ عِبَادَهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ قُلْ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِلَّا الْمَوَدَّةَ فِي الْقُرْبَىٰ وَمَن يَقْتَرِفْ حَسَنَةً نَّزِدْ لَهُ فِيهَا حُسْنًا إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ شَكُورٌ ﴿٢٣﴾ أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا فَإِن يَشِئِ اللَّهُ تَخَتَّمْ عَلَىٰ قَلْبِكَ وَيَمْحُ اللَّهُ الْبَاطِلَ وَيُحِقُّ الْحَقَّ بِكَلِمَاتِهِ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٢٤﴾ وَهُوَ الَّذِي يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَن عِبَادِهِ وَيَعْفُو عَنِ السَّيِّئَاتِ وَيَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ ﴿٢٥﴾ وَيَسْتَجِيبُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَيَزِيدُهُم مِّن فَضْلِهِ ؕ وَالْكَافِرُونَ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ ﴿٢٦﴾ وَلَوْ بَسَطَ اللَّهُ الرِّزْقَ لِعِبَادِهِ لَبَغَوْا فِي الْأَرْضِ وَلَٰكِن يُنَزِّلُ بِقَدَرٍ مَّا يَشَاءُ إِنَّهُ بِعِبَادِهِ خَبِيرٌ بَصِيرٌ ﴿٢٧﴾ وَهُوَ الَّذِي يُنَزِّلُ الْغَيْثَ مِّن بَعْدِ مَا قَنَطُوا وَيَنشُرُ رَحْمَتَهُ ؕ وَهُوَ الْوَلِيُّ الْحَمِيدُ ﴿٢٨﴾ وَمِن ءَايَاتِهِ خَلْقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَثَّ فِيهِمَا مِن دَابَّةٍ ؕ وَهُوَ عَلَىٰ جَمْعِهِمْ إِذَا يَشَاءُ قَدِيرٌ ﴿٢٩﴾ وَمَا أَصَابَكُمْ مِّن مُّصِيبَةٍ فِيمَا كَسَبَتْ أَيْدِيكُمْ وَيَعْفُوا عَن كَثِيرٍ ﴿٣٠﴾ وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ وَمَا لَكُمْ مِّن دُونِ اللَّهِ مِن وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ﴿٣١﴾

(۴۴) - عبد الله بن عباس رضی الله عنهما می گوید: هیچ تیره ای از قریش نبود، مگر اینکه با رسول خدا صلی الله علیه وآله وسلم نسبت خویشاوندی داشت، پس رسول خدا صلی الله علیه وآله وسلم فرمود: «از شما چیزی جز ادا کردن حق خویشاوندی که میان من و شما است، نمی خواهم». (صحیح بخاری ۴۸۱۸).

(۴۵) - رسول خدا صلی الله علیه وآله وسلم می فرماید: «به خدا سوگند، من در روز بیش از هفتاد بار از خداوند طلب مغفرت می کنم و به سوی او توبه می نمایم».

(صحیح بخاری ۶۳۰۷).

وَمِنْ آيَاتِهِ الْجَوَارِ فِي الْبَحْرِ كَالْأَعْلَمِ ﴿٣١﴾ إِنَّ يَشَأْ يُسْكِنَ الرِّيحَ فَيَظْلِلْنَ رَوَاكِدَ عَلَى ظَهْرِهِ ۚ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ ﴿٣٢﴾ أَوْ يُوقِعَهُنَّ بِمَا كَسَبُوا وَيَعْفُ عَنْ كَثِيرٍ ﴿٣٣﴾ وَيَعْلَمَ الَّذِينَ تُجَدِّلُونَ فِي آيَاتِنَا مَا لَهُمْ مِنْ مَّحِصٍ ﴿٣٤﴾ فَمَا أُوتِيتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَمَتَّعْ حَيَاةَ الدُّنْيَا ۗ وَمَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ وَأَبْقَى لِلَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿٣٥﴾ وَالَّذِينَ تَحْتَبِنُونَ كَبِيرَ الْإِثْمِ وَالْفَوَاحِشَ وَإِذَا مَا غَضِبُوا هُمْ يَغْفِرُونَ ﴿٣٦﴾ وَالَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمْ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَأَمْرُهُمْ شُورَىٰ بَيْنَهُمْ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ ﴿٣٧﴾ وَالَّذِينَ إِذَا أَصَابَهُمُ الْبَغْيُ هُمْ يَنْتَصِرُونَ ﴿٣٨﴾ وَجَزَاءُ سَيِّئَةٍ سَيِّئَةٌ مِثْلُهَا ۗ فَمَنْ عَفَا وَأَصْلَحَ فَأَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ ۗ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ ﴿٣٩﴾ وَلَمَنِ اتَّصَرَ بِعَدُوِّ ظُلْمِهِ ۗ فَأُوْلَئِكَ مَا عَلَيْهِمْ مِنْ سَبِيلٍ ﴿٤٠﴾ إِنَّمَا السَّبِيلُ عَلَى الَّذِينَ يَظْلِمُونَ النَّاسَ وَيَبْغُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ ۗ أُوْلَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٤١﴾ وَلَمَنْ صَبَرَ وَغَفَرَ ۗ إِنَّ ذَلِكَ لَمِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ ﴿٤٢﴾ وَمَنْ يُضْلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ وَلِيٍّ ۗ مِنْ بَعْدِهِ ۗ وَتَرَى الظَّالِمِينَ لَمَّا رَأَوْا الْعَذَابَ يَقُولُونَ هَلْ إِلَىٰ مَرَدٍّ مِنْ سَبِيلٍ ﴿٤٣﴾

﴿٤٤﴾

واز نشانه های او کشتیهایی است که همچون کوه در دریا روانند. ﴿۳۲﴾ اگر بخواهد باد را (از حرکت) باز می دارد، پس کشتیها بر پشت آن (دریا) بی حرکت بمانند، بی گمان در این نشانه هایی برای هر صبر کننده شکر گزاری است. ﴿۳۳﴾ یا (اگر بخواهد) آنها (= سرنشینان کشتی) را به خاطر اعمالشان نابود (وغرق) می سازد، واز بسیاری (گناهان) در می گذرد. ﴿۳۴﴾ و(تا) کسانی که در آیات ما مجادله می کنند، بدانند که هیچ گریزگاهی ندارند. ﴿۳۵﴾ پس آنچه به شما داده است، متاع زود گذر زندگی دنیاست، و آنچه نزد خداست برای کسانی که ایمان آورده اند و بر پروردگارشان توکل می کنند بهتر و پایدار تر است. ﴿۳۶﴾ و(همان) کسانی که از گناهان بزرگ (۴۶) و زشتیها اجتناب می کنند، و هنگامی که خشمگین شوند، گذشت می کنند. ﴿۳۷﴾ و کسانی که (دعوت) پروردگارشان را اجابت کردند، و نماز را بر پا می دارند، و کارهایشان بین آنان به (صورت) مشورت است، واز آنچه به آنها روزی داده ایم. (در راه خدا) انفاق می کنند. ﴿۳۸﴾ و کسانی که چون ستمی به آنها برسد، انتقام می گیرند. ﴿۳۹﴾ و جزایی بدی، بدی است همانند آن، پس هر کس که در گذرد، و اصلاح (و آشتی) کند، پاداشش بر خداوند است، بی گمان او ستمکاران را دوست ندارد. ﴿۴۰﴾ و کسی که پس از ستمی که بر او رفته است، انتقام بگیرد، پس اینانند که هیچ راه (ملامتی) بر آنان نیست. ﴿۴۱﴾ تنها راه (ملامت) بر کسانی است که به مردم ستم می کنند، و در زمین به ناحق سرکشی (و ستم) می کنند، اینانند که بر ایشان عذابی دردناک است. ﴿۴۲﴾ و کسی که شکیبایی کند، و در گذرد، بی گمان این از کارهای سترگ (پسندیده) است. ﴿۴۳﴾ و کسی را که خدا گمراه کند، پس بعد از او برایش هیچ ولی (و کارسازی) نیست، و ستمکاران را (روز قیامت) می بینی که چون عذاب (الهی) را مشاهده کنند، می گویند: «آیا هیچ راهی به سوی بازگشت وجود دارد؟!»، ﴿۴۴﴾

(۴۶) - گناهان کبیره و بزرگ، مانند: شرک، نافرمانی پدر و مادر، قتل، دزدی، زنا، گواهی دروغ ... (به سوره انعام آیه ۱۵۱ - ۱۵۲ رجوع کنید).

وَتَرَاهُمْ يُعْرَضُونَ عَلَيْهَا خَشِيعِينَ مِنَ الْإِنسَانِ
يُنظَرُونَ مِنْ طَرَفِ حُفْيٍ ۗ وَقَالَ الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ
الْحَسْرِينَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنفُسَهُمْ وَأَهْلِيهِمْ يَوْمَ
الْقِيَامَةِ ۗ أَلَا إِنَّ الظَّالِمِينَ فِي عَذَابٍ مُقِيمٍ ﴿٤٥﴾
وَمَا كَانَ لَهُمْ مِنْ أَوْلِيَاءَ يَنْصُرُونَهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ ۗ
وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ سَبِيلٍ ﴿٤٦﴾ أَسْتَجِيبُوا
لِرَبِّكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا مَرَدَّ لَهُ مِنَ اللَّهِ ۗ
مَا لَكُمْ مِنْ مَلْجَأٍ يَوْمَئِذٍ وَمَا لَكُمْ مِنْ نَكِيرٍ ﴿٤٧﴾
فَإِنْ أَعْرَضُوا فَمَا أَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِيظًا ۗ إِنَّ
عَلَيْكَ إِلَّا الْبَلْغُ ۗ وَإِنَّا إِذَا أَذَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنَّا رَحْمَةً
فَرِحَ بِهَا ۗ وَإِنْ تُصِيبَهُمْ سَيِّئَةٌ بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ فَإِنَّ
الْإِنْسَانَ كَفُورٌ ﴿٤٨﴾ لِلَّهِ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَمَا يَشَاءُ لَهُمْ مِنْ شَيْءٍ ۗ إِنَّهَا إِن شَاءَ لَمِنَ شَيْءٍ
الذُّكُورَ ﴿٤٩﴾ أَوْ يُزَوِّجُهُمْ ذُكْرَانًا وَإِنثَاءً وَتَجْعَلُ مَنْ
يَشَاءُ عَقِيمًا ۗ إِنَّهُ عَلِيمٌ قَدِيرٌ ﴿٥٠﴾ وَمَا كَانَ لِبَشَرٍ
أَنْ يُكَلِّمَهُ اللَّهُ إِلَّا وَحِيًّا أَوْ مِنْ وَرَآئِ حِجَابٍ أَوْ
يُرْسِلَ رَسُولًا فَيُوحِيَ بآدَانِهِ ۗ مَا يَشَاءُ ۗ إِنَّهُ عَلَى
حَكِيمٌ ﴿٥١﴾

و آنها را می بینی که بر آن (= آتش) عرضه می شوند،
که از شدت خواری خاشعند، از گوشه چشم نیم گشوده،
نگاه می کنند، و کسانی که ایمان آورده اند می گویند: «بی
گمان زیانکاران کسانی هستند که در روز قیامت خود
و خانواده ی خویش را به زیان افکندند». آگاه باشید که
ستمکاران در عذابی دایم خواهند بود. ﴿٤٥﴾ و آنها جز
خدا، یا ورائی ندارند، که یاریشان کنند، و کسی را که خدا
گمراه سازد، پس برایش هیچ راه (نجاتی) نیست. ﴿٤٦﴾
(دعوت) پروردگارتان را اجابت کنید، پیش از آنکه روزی
فرا رسد که از (جانب) خدا (راه) بازگشتی در آن نیست، در
آن روز پناهی نخواهید داشت، و هیچ مدافعی (وراه انکاری)
ندارید. ﴿٤٧﴾ پس (ای پیامبر) اگر (مشرکان اعراض کنند،
(نگران نباش)، ما تو را نگهبان بر آنها نفرستاده ایم، بر (عهده
ی) تو جز تبلیغ (رسالت) نیست، و ما چون رحمتی از سوی
خود به انسان بچشانیم، به آن شاد می شود، و اگر به خاطر
کارهایی که انجام داده اند بلایی به آنها برسد، پس (به
ناسپاسی می پردازند) بی گمان انسان بسیار ناسپاس
است. ﴿٤٨﴾ فرمانروایی آسمانها و زمین از آن خداست، هر
چه را بخواهد می آفریند، به هر کس بخواهد دختر می بخشد،
و به هر کس بخواهد پسر می بخشد. ﴿٤٩﴾ یا پسر و دختر
- هر دو - با هم می دهد، و هر کس را که بخواهد
عقیم می گرداند، بی گمان او دانای قادر است. ﴿٥٠﴾ و
برای هیچ بشری (ممکن) نیست که خدا با او سخن بگوید،
مگر با وحی یا از پس پرده یا رسولی بفرستد که به فرمان او
(= خداوند) آنچه را بخواهد (به او) وحی کند، بی
گمان او بلند مرتبه ی حکیم است. ﴿٥١﴾

واین گونه بر تو (ای پیامبر) روحی (=قرآن کریم) را به فرمان خود وحی کردیم، تو (پیش از این) نمی دانستی کتاب وایمان چیست، ولی ما آن را نوری قرار دادیم، با آن هر کس از بندگانش را که بخواهیم، هدایت می کنیم، و مسلماً تو (ای پیامبر) به راه راست هدایت می کنی. ﴿۵۲﴾ راه خدایی که آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است از آن اوست، آگاه باشید، که (همه ی) کارها به سوی خدا باز می گردد. ﴿۵۳﴾

وَكَذَلِكَ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ رُوحًا مِّنْ أَمْرِنَا مَا كُنْتَ تَدْرِي
مَا الْكِتَابُ وَلَا الْإِيمَانُ وَلَٰكِن جَعَلْنَاهُ نُورًا نَّهْدِي بِهِ
مَنْ نَّشَاءُ مِنْ عِبَادِنَا وَإِنَّكَ لَتَهْدِي إِلَى صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ
﴿۵۲﴾ صِرَاطِ اللَّهِ الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي
الْأَرْضِ أَلَا إِلَى اللَّهِ تَصِيرُ الْأُمُورُ ﴿۵۳﴾

سوره زخرف

به نام خداوند بخشنده مهربان

حم (حا . میم). ﴿۱﴾ سوگند به کتاب روشنگر. ﴿۲﴾ بی گمان ما این (کتاب) را قرآنی عربی قرار دادیم، شاید که شما (آن را) در یابید. ﴿۳﴾ و به راستی که آن در ام الكتاب (= لوح محفوظ) نزد ما بلند مرتبه (و) حکمت آمیز است. ﴿۴﴾ آیا بدان سبب که شما (مشرکان) گروهی اسرافکارید، اعراض کنان این پند (قرآن) را از شما بگیریم؟! ﴿۵﴾ و چه بسیار پیامبرانی که (برای هدایت) به میان پیشینیان فرستادیم. ﴿۶﴾ و هیچ پیامبری به سوی آنان نیامد، مگر این که او را مسخره (واستهزاء) می کردند. ﴿۷﴾ پس ما (کافرانی) نیرومند تر از اینها (= کفار قریش) را هلاک کردیم، و داستان پیشینیان گذشت. ﴿۸﴾ (ای پیامبر) اگر از آنها (= مشرکان) بپرسی: «چه کسی آسمانها و زمین را آفریده است؟» یقیناً می گویند: «(خداوند) پیروزمند دانا آنها را آفریده است». ﴿۹﴾ (همان) کسی که زمین را برای شما بستر قرار داد، و برای شما در آن راهایی قرار داد، باشد که هدایت شوید. ﴿۱۰﴾

سورة الزخرف

بسم الله الرحمن الرحيم

حَمِّ ﴿۱﴾ وَالْكِتَابِ الْمُبِينِ ﴿۲﴾ إِنَّا جَعَلْنَاهُ
قُرْءَانًا عَرَبِيًّا لَّعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿۳﴾ وَإِنَّهُ فِي
أَمْرِ الْكِتَابِ لَدَيْنَا لَعَلِيَّ حَكِيمٌ ﴿۴﴾ أَفَنَضْرِبُ
عَنْكُمْ الذِّكْرَ صَفْحًا أَنْ كُنْتُمْ قَوْمًا
مُّسْرِفِينَ ﴿۵﴾ وَكَمْ أَرْسَلْنَا مِنْ نَبِيِّ فِي الْأَوَّلِينَ
﴿۶﴾ وَمَا يَأْتِيهِمْ مِنْ نَبِيِّ إِلَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ
﴿۷﴾ فَأَهْلَكْنَا أَشَدَّ مِنْهُمْ بَطْشًا وَمَضَىٰ مَثَلُ
الْأَوَّلِينَ ﴿۸﴾ وَلَئِنْ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ خَلَقَهُنَّ الْعَزِيزُ
الْعَلِيمُ ﴿۹﴾ الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ الْأَرْضَ مَهْدًا
وَجَعَلَ لَكُمْ فِيهَا سُبُلًا لَّعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿۱۰﴾

وَالَّذِي نَزَّلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً بِقَدَرٍ فَأَنْشَرْنَا بِهِ بَلْدَةً مَّيْتًا كَذَلِكَ نُخْرِجُكَ ۝ وَالَّذِي خَلَقَ الْأَزْوَاجَ كُلَّهَا وَجَعَلَ لَكُم مِّنَ الْفَلَكَ وَاللَّاتِ وَاللَّعْنَةِ مَا تَرَكَوْنَ ۝ لَتَسْتَوُوا عَلَى ظُهُورِهِ ثُمَّ تَذْكُرُوا نِعْمَةَ رَبِّكُمْ إِذَا اسْتَوَيْتُمْ عَلَيْهِ وَتَقُولُوا سُبْحَانَ الَّذِي سَخَّرَ لَنَا هَذَا وَمَا كُنَّا لَهُ مُقْرِنِينَ ۝ وَإِنَّا إِلَى رَبِّنَا لَمُنْقَلِبُونَ ۝ وَجَعَلُوا لَهُ مِنْ عِبَادِهِ جُزْءًا ۝ إِنَّ الْإِنْسَانَ لَكَفُورٌ مُّبِينٌ ۝ أَمْرٌ أَخَذَ مِمَّا تَخْلُقُ بِنَاتٍ وَأَصْفَنكُمْ بِالْبَنِينَ ۝ وَإِذَا بُشِّرَ أَحَدُهُمْ بِمَا ضَرَبَ لِلرَّحْمَنِ مَثَلًا ظَلَّ وَجْهُهُ مُسْوَدًّا وَهُوَ كَظِيمٌ ۝ أَوْ مَن يُنَشِّؤُا فِي الْحَلِيَّةِ وَهُوَ فِي الْخِصَامِ غَيْرُ مُبِينٍ ۝ وَجَعَلُوا أَلْمَلِكَةَ الَّذِينَ هُمْ عِبْدُ الرَّحْمَنِ إِنثًا ۝ أَشْهَدُوا خَلَقَهُمْ ۝ سَتَكْتُبُ شَهَدَتِهِمْ وَيُسْأَلُونَ ۝ وَقَالُوا لَوْ شَاءَ الرَّحْمَنُ مَا عَبَدْنَاهُمْ ۝ مَا لَهُمْ بِذَلِكَ مِنْ عِلْمٍ إِن هُمْ إِلَّا تَخْرُصُونَ ۝ أَمْ آتَيْنَاهُمْ كِتَابًا مِنْ قَبْلِهِ فَهُمْ بِهِ مُسْتَمْسِكُونَ ۝ بَلْ قَالُوا إِنَّا وَجَدْنَا آبَاءَنَا عَلَىٰ أُمَّةٍ وَإِنَّا عَلَىٰ آثَرِهِمْ مُّهْتَدُونَ

و (آن) کسی که از آسمان آبی به اندازه (معین) فرو فرستاد، پس با آن (آب) سر زمین مرده را زنده کردیم شما (نیز) این گونه (پس از مرگ، از گورها) بیرون آورده می شوید. ﴿۱۱﴾ و (آن) کسی که همه ی اصناف را (جفت) آفرید، و برای شما از کشتی و چهار پایان مرکبهایی قرار داد که (بر آنها) سوار شوید. ﴿۱۲﴾ تا بر پشتشان (درست) قرار گیرید، آنگاه چون بر آنها قرار گرفتید (وسوار شدید) نعمت پروردگارتان را یاد کنید، و بگویید: «پاک و متزه است کسی که این را برایمان مسخر گرداند، و (گرنه) ما توانایی آن را نداشتیم، ﴿۱۳﴾ و ما به سوی پروردگارمان باز می گردیم». ﴿۱۴﴾ و آنها برای او (= خداوند) از میان بندگانش جزئی (= فرزندی) قرار دادند، بی گمان انسان نا سپاس آشکاری است. ﴿۱۵﴾ آیا از (میان) آنچه می آفریند دختران را (برای خود) انتخاب کرده است، و پسران را برای شما برگزیده است؟! ﴿۱۶﴾ و چون یکی از آنها را به (تولد) همان چیزی که برای (خدای) رحمان نسبت داده، مژده دهند، (از شدت ناراحتی) چهره اش سیاه گردد، و او خشمگین شود. ﴿۱۷﴾ آیا کسی را که در زیور (وزینت) پرورده می شود، و او در (هنگام) جدال (قادر به) آشکار (و تبیین مقصودش) نیست (به خدا نسبت می دهید؟! ﴿۱۸﴾ و آنها فرشتگان را که بندگان (خدای) رحمان هستند، مونث پنداشتند، آیا به هنگام آفرینش آنها (آنجا) حاضر بوده اند؟ به زودی گواهی آنان نوشته خواهد شد، و (از آن) باز خواست می شوند. ﴿۱۹﴾ و گفتند: «اگر (خدای) رحمان می خواست، ما آنها را پرستش نمی کردیم» آنان به این (امر) هیچ گونه علمی ندارند، آنان جز دروغ (چیزی) نمی گویند. ﴿۲۰﴾ آیا پیش از این (قرآن) کتابی به آنان داده ایم پس آنان به آن تمسک می جویند؟! ﴿۲۱﴾ بلکه می گویند: «بی گمان ما نیاکان خود را بر آیینی یافتیم، و ما (نیز) از پی آنها (می رویم و) هدایت یافته ایم». ﴿۲۲﴾

وَكَذَلِكَ مَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ فِي قَرْيَةٍ مِّنْ نَّذِيرٍ إِلَّا
 قَالَ مُتْرَفُوهَا إِنَّا وَجَدْنَا آبَاءَنَا عَلَىٰ أُمَّةٍ وَإِنَّا عَلَىٰ
 آثَرِهِمْ مُّقْتَدُونَ ﴿٢٣﴾ قُلْ أَوْلُوا جِئْتَكُمْ
 بِأَهْدَىٰ مِمَّا وَجَدْتُمْ عَلَيْهِ آبَاءُكُمْ قَالُوا إِنَّا بِمَا
 أُرْسِلْتُمْ بِهِ كَافِرُونَ ﴿٢٤﴾ فَانْتَقَمْنَا مِنْهُمْ فَأَنْظِرْ
 كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكْذِبِينَ ﴿٢٥﴾ وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ
 لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ إِنَّنِي بَرَاءٌ مِّمَّا تَعْبُدُونَ إِلَّا
 الَّذِي فَطَرَنِي فَإِنَّهُ سَيَهْدِينِ ﴿٢٦﴾ وَجَعَلَهَا كَلِمَةً
 بَاقِيَةً فِي عَقِبِهِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٢٧﴾ بَلْ مَتَّعْتُ
 هَؤُلَاءِ وَآبَاءَهُمْ حَتَّىٰ جَاءَهُمُ الْحَقُّ وَرَسُولٌ مُّبِينٌ
 ﴿٢٨﴾ وَلَمَّا جَاءَهُمُ الْحَقُّ قَالُوا هَذَا سِحْرٌ وَإِنَّا بِهِ
 كَافِرُونَ ﴿٢٩﴾ وَقَالُوا لَوْلَا نُزِّلَ هَذَا الْقُرْآنُ عَلَىٰ
 رَجُلٍ مِّنَ الْقُرَيْتَيْنِ عَظِيمٍ ﴿٣٠﴾ أَهْمَ يَقْسِمُونَ
 رَحْمَتَ رَبِّكَ لَنْ نَقْسِمَآ بَيْنَهُمْ مَّعِشَتَهُمْ فِي الْحَيَاةِ
 الدُّنْيَا وَرَفَعْنَا بَعْضَهُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَاتٍ لِّيَتَّخِذَ
 بَعْضُهُمْ بَعْضًا سَخِرِيًّا ۗ وَرَحْمَتُ رَبِّكَ خَيْرٌ مِّمَّا
 يَجْمَعُونَ ﴿٣١﴾ وَلَوْلَا أَنْ يَكُونَ النَّاسُ أُمَّةً وَاحِدَةً
 لَجَعَلْنَا لِمَنْ يَكْفُرُ بِالرَّحْمَنِ لِبُيُوتِهِمْ سُقْفًا مِّنْ
 فِضَّةٍ وَمَعَارِجَ عَلَيْهَا يَظْهَرُونَ ﴿٣٢﴾

واین گونه در هیچ (شهر و) قریه ای پیش از تو هشدار دهنده
 ای نفرستادیم، مگر اینکه متعمانش گفتند: «ما نیاکان خود را
 بر آیینی یافتیم، و بی گمان ما به (اعمال و) آثار آنها اقتداء می
 کنیم». ﴿۲۳﴾ (پیامبرشان) گفت: «آیا اگر برای شما چیزی
 هدایت کننده تر از آنچه که نیاکانتان را بر آن یافتید، آورده
 باشم؟! (باز هم به آنها اقتداء می کنید؟! گفتند:
 «آری،) ما به آنچه که شما به آن فرستاده شده اید،
 کافریم». ﴿۲۴﴾ بنابراین از آنها انتقام گرفتیم، پس بنگر
 سرانجام تکذیب کنندگان چگونه بود! ﴿۲۵﴾ (به یاد آور)
 هنگامی که ابراهیم به پدرش و قومش گفت: «بی گمان من
 از آنچه می پرستید، بیزارم، ﴿۲۶﴾ مگر آن کسی که مرا
 آفریده، و او به زودی هدایتم خواهد کرد». ﴿۲۷﴾ و
 (ابراهیم) این کلمه (توحید) را (کلمه پاینده) در نسلهای بعد
 از خود قرار داد، باشد که (به سوی خدا) باز گردند. ﴿۲۸﴾
 بلکه، آنان و پدرانشان را (از زندگی) بهره مند ساختیم، تا حق
 و فرستاده آشکار برای شان آمد. ﴿۲۹﴾ و هنگامی که حق
 برایشان آمد، گفتند: «این سحراست، وما (نسبت) به آن
 کافریم». ﴿۳۰﴾ و گفتند: «چرا این قرآن بر مرد بزرگ، از
 (مردم) این دو شهر (مکه و طایف) نازل نشده است؟!».
 ﴿۳۱﴾ آیا آنها رحمت پروردگارت را تقسیم می کنند؟! ما
 روزی (و معیشت) آنها را در زندگی دنیا میانشان تقسیم
 کردیم، و بعضی را بر بعضی (درجات و) بر تری دادیم، تا
 بعضی از آنان بعضی دیگر را به خدمت گیرند، و رحمت
 پروردگارت از (تمام) آنچه گرد می آورند، بهتر است.
 ﴿۳۲﴾ اگر (چنین) نبود که همه ی مردم یک امت می
 شدند، یقیناً ما برای خانه های کسانی که به (خدای) رحمان
 کافر می شدند، سقفهای از نقره قرار می دادیم، و (نیز) نرد
 بانهایی که از آن بالا روند. ﴿۳۳﴾

و برای خانه هایشان درها و تخته‌هایی (نقره‌ای، قرار می‌دادیم) که بر آن تکیه‌زند. ﴿۳۴﴾ و تجمل (وزینت‌های) فراوان (برایشان قرار می‌دادیم) و تمام اینها بهره (نا چیز) زندگی دنیاست، و آخرت نزد پروردگارت برای پرهیزگاران است. ﴿۳۵﴾ و هر کس از یاد (خدای) رحمان غافل (و رویگردان) شود، برای او شیطانی بر می‌گماریم، پس همواره آن (شیطان) قرین (و همنشین) او باشد. ﴿۳۶﴾ و آنها (= شیاطین) اینها (= انسانها) را از راه (خدا) باز می‌دارند، و گمان می‌کنند که آنان هدایت یافته‌اند. ﴿۳۷﴾ تا زمانی که (در روز قیامت) نزد ما آید، (به همنشین خود) می‌گوید: «ای کاش میان من و تو مسافت شرق و غرب فاصله بود، پس تو چه بد همنشینی بودی». ﴿۳۸﴾ (خداوند می‌فرماید: «چون ستم کردید، امروز (این گفته‌ها) هرگز سودتان ندهد، چرا که (همه) شما در عذاب شریک هستید». ﴿۳۹﴾ (ای پیامبر) آیا تو می‌توانی به کران (سخنی) بشنوانی، یا کوران، و آنهایی را که در گمراهی آشکار هستند، هدایت کنی؟! ﴿۴۰﴾ پس اگر تو را (از این دنیا) ببریم، بی‌گمان ما از آنها انتقام خواهیم گرفت. ﴿۴۱﴾ یا آنچه را که به آنها وعده داده‌ایم، به تو نشان می‌دهیم، پس یقیناً ما بر آنها توانا هستیم. ﴿۴۲﴾ پس به چیزی که به تو وحی شده است تمسک بجوی، که بی‌شک تو بر راه راست هستی. ﴿۴۳﴾ و بی‌گمان این (قرآن) برای تو وقومت پند (و سربلندی) است، و به زودی باز خواست خواهید شد. ﴿۴۴﴾ و از پیامبرانی که پیش از تو فرستادیم بپرس: آیا غیر از (خدای) رحمان، معبودانی برای پرستش قرار دادیم؟! ﴿۴۵﴾ و به راستی ما موسی را با نشانه‌های خود به سوی فرعون و درباریان او فرستادیم، پس گفت: «بی‌گمان من فرستاده پروردگار جهانیان هستم». ﴿۴۶﴾ پس چون با نشانه‌های ما (به سوی) آنها آمد، ناگاه (همه) از آن خندیدند. ﴿۴۷﴾

وَلْيُؤْتِهِمْ أَتُوبًا وَسُرْرًا عَلَيْهَا يُتَكُونُ ﴿٣٤﴾
 وَزُخْرَفًا وَإِنْ كُلُّ ذَلِكَ لَمَّا مَتَّعَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا
 وَالْآخِرَةَ عِنْدَ رَبِّكَ لِلْمُتَّقِينَ ﴿٣٥﴾ وَمَنْ يَعِشْ عَنْ
 ذِكْرِ الرَّحْمَنِ نُقِيضْ لَهُ شَيْطَانًا فَهُوَ لَهُ قَرِينٌ ﴿٣٦﴾
 وَإِنَّهُمْ لَيَصُدُّوهُمْ عَنِ السَّبِيلِ وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ
 مُهْتَدُونَ ﴿٣٧﴾ حَتَّىٰ إِذَا جَاءَنَا قَالَ يَلَيْتَ بَيْنِي
 وَبَيْنَكَ بَعْدَ الْمَشْرِقَيْنِ فَيَتَسَّ الْقَرِينُ ﴿٣٨﴾ وَلَنْ
 يَنْفَعَكُمُ الْيَوْمَ إِذْ ظَلَمْتُمْ أَنَّكُمْ فِي الْعَذَابِ
 مُشْتَرِكُونَ ﴿٣٩﴾ أَفَأَنْتَ تُسْمِعُ الصُّمَّ أَوْ تَهْدِي
 الْعُمْىَ وَمَنْ كَانَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٤٠﴾ فَإِمَّا
 نَذَهَبَنَّ بِكَ فَإِنَّا مِنْهُمْ مُنْتَقِمُونَ ﴿٤١﴾ أَوْ نُرِيَنَّكَ
 الَّذِي وَعَدْنَاهُمْ فَإِنَّا عَلَيْهِمْ مُقْتَدِرُونَ ﴿٤٢﴾
 فَاسْتَمْسِكْ بِالَّذِي أُوحِيَ إِلَيْكَ إِنَّكَ عَلَىٰ صِرَاطٍ
 مُسْتَقِيمٍ ﴿٤٣﴾ وَإِنَّهُ لَذِكْرٌ لَّكَ وَلِقَوْمِكَ وَسَوْفَ
 تُسْأَلُونَ ﴿٤٤﴾ وَسَعَلْ مَنْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رُسُلِنَا
 أَجَعَلْنَا مِنْ دُونِ الرَّحْمَنِ آلِهَةً يُعْبَدُونَ ﴿٤٥﴾ وَلَقَدْ
 أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ
 فَقَالَ إِنِّي رَسُولُ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٤٦﴾ فَلَمَّا جَاءَهُمْ
 بِآيَاتِنَا إِذَا هُمْ مِنْهَا يَضْحَكُونَ ﴿٤٧﴾

وما هیچ نشانه (و معجزه) ای به آنها نشان نمی دادیم، مگر اینکه از دیگری بزرگتر (ومهمتر) بود، و آنها را به عذاب گرفتار کردیم، باشد که (توبه کنند و) باز گردند. ﴿۴۸﴾ (به موسی) گفتند: «ای جادوگر! پروردگارت را با عهدهی که با تو کرده، برای ما بخوان، بی گمان ما هدایت خواهیم یافت.» ﴿۴۹﴾ پس چون عذاب را از آنها بر طرف ساختیم، آنگاه آنها عهد شکنی کردند. ﴿۵۰﴾ و فرعون در (میان) قوم خود ندا داد، گفت: «ای قوم من! آیا فرمانروایی مصر، و این نهرها که زیر (کاخ) من روان است، از آن من نیست؟! آیا نمی بینید؟! ﴿۵۱﴾ بلکه من بهترم، از این مردی که خوار است، و نمی تواند درست سخن بگوید. ﴿۵۲﴾ پس چرا بر او دستبندهای طلا فرو فرستاده نشده، یا (چرا) فرشتگان صف کشیده همراه او نیامده اند، (تا او را یاری کنند)؟! ﴿۵۳﴾ پس (فرعون) قوم خود را (بی خرد و) سبک شمرد، پس آنها از او اطاعت کردند، بی گمان آنها گروهی فاسق بودند. ﴿۵۴﴾ پس چون ما را به خشم آوردند از آنها انتقام گرفتیم، و همگی شان را (در دریا) غرق کردیم. ﴿۵۵﴾ آنگاه آنها را در شمار گذشتگان و عبرتی (برای آیندگان) قرار دادیم. ﴿۵۶﴾ و چون (در باره آفرینش) فرزند مریم مثل زده شد، ناگهان قوم تو از آن (شادی کنان) داد و فریاد زدند. ﴿۵۷﴾ و گفتند: «آیا معبودان ما بهترند یا او؟!». آنها (آن مثل) را جز برای جدال (ولجاجت) با تو نزدند، بلکه آنها گروهی ستیزه جویند (۴۷). ﴿۵۸﴾ او (= مسیح) جز بنده ای نبود که ما بر او نعمت بخشیدیم، و او را (مایه) عبرت برای بنی اسرائیل گردانیدیم. ﴿۵۹﴾ و اگر می خواستیم به جای شما فرشتگانی قرار می دادیم که در (روی) زمین جانشین (شما) باشند. ﴿۶۰﴾

وَمَا نُرِيهِمْ مِّنْ آيَةٍ إِلَّا هِيَ أَكْبَرُ مِنْ أُخْتِهَا
وَأَخَذْنَاهُمْ بِالْعَذَابِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٤٨﴾ وَقَالُوا
يَتَّيْنُهُ السَّاحِرُ أَدْعُ لَنَا رَبَّكَ بِمَا عَاهَدَ عِنْدَكَ إِنَّا
لَمُهْتَدُونَ ﴿٤٩﴾ فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُمْ الْعَذَابَ إِذَا هُمْ
يَنْكُثُونَ ﴿٥٠﴾ وَنَادَى فِرْعَوْنُ فِي قَوْمِهِ قَالَ
يَقَوْمِ أَلَيْسَ لِي مُلْكُ مِصْرَ وَهَذِهِ الْأَنْهَارُ تَجْرِي
مِن تَحْتِي أَفَلَا تُبْصِرُونَ ﴿٥١﴾ أَمْ أَنَا خَيْرٌ مِّنْ هَذَا
الَّذِي هُوَ مَهِينٌ وَلَا يَكَادُ يُبِينُ ﴿٥٢﴾ فَلَوْلَا أُلْقِيَ
عَلَيْهِ آسُورَةٌ مِّنْ ذَهَبٍ أَوْ جَاءَ مَعَهُ الْمَلَأِكَةُ
مُقْتَرِنِينَ ﴿٥٣﴾ فَاسْتَخَفَّ قَوْمَهُ فَاطَاعُوهُ إِنَّهُمْ
كَانُوا قَوْمًا فَاسِقِينَ ﴿٥٤﴾ فَلَمَّا آسَفُونَا انْتَقَمْنَا
مِنْهُمْ فَأَغْرَقْنَاهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٥٥﴾ فَجَعَلْنَاهُمْ سَلَفًا
وَمَثَلًا لِّلْآخِرِينَ ﴿٥٦﴾ وَلَمَّا ضُرِبَ ابْنُ مَرْيَمَ
مَثَلًا إِذَا قَوْمُكَ مِنْهُ يَصِدُونَ ﴿٥٧﴾ وَقَالُوا
ءَأَلْهَتُنَا حَيْرٌ أَمْ هُوَ مَا ضَرَبُوهُ لَكَ إِلَّا جَدَلًا بَلْ
هُم قَوْمٌ خَصِمُونَ ﴿٥٨﴾ إِنَّ هُوَ إِلَّا عَبْدٌ أَنْعَمْنَا
عَلَيْهِ وَجَعَلْنَاهُ مَثَلًا لِّبَنِي إِسْرَائِيلَ ﴿٥٩﴾ وَلَوْ نَشَاءُ
لَجَعَلْنَا مِنْكُمْ مَلَائِكَةً فِي الْأَرْضِ يَخْلُفُونَ ﴿٦٠﴾

(۴۷) - این آیه اشاره به آیه ۹۸ سوره انبیاء دارد که می فرماید: ((

شما و آنچه غیر از خدا می پرستید، هیزم جهنم خواهید بود)).

مشرکان مسخره کنان گفتند: عیسی نیز پرستش شده پس او هم

وارد جهنم می شود ...

(به تفسیر طبری و ابن کثیر رجوع کنید).

وَأَنَّهُ لَعَلَّمٌ لِّلسَّاعَةِ فَلَا تَمْتَرُنَّ بِهَا وَاتَّبِعُونِ هَذَا صِرَاطٌ مُّسْتَقِيمٌ ﴿٦١﴾ وَلَا يَصُدَّنَّكُمُ الشَّيْطَانُ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ ﴿٦٢﴾ وَلَمَّا جَاءَ عِيسَىٰ بِالْبَيِّنَاتِ قَالَ قَدْ جِئْتُكُمْ بِالْحِكْمَةِ وَلِأُبَيِّنَ لَكُمْ بَعْضَ الَّذِي تَخْتَلِفُونَ فِيهِ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا ﴿٦٣﴾ إِنَّ اللَّهَ هُوَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ هَذَا صِرَاطٌ مُّسْتَقِيمٌ ﴿٦٤﴾ فَاخْتَلَفَ الْأَحْزَابُ مِنْ بَيْنِهِمْ فَوَيْلٌ لِّلَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْ عَذَابِ يَوْمِ أَلِيمٍ ﴿٦٥﴾ هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا السَّاعَةَ أَن تَأْتِيَهُمْ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٦٦﴾ الْأَخِلَّاءُ يَوْمَئِذٍ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ إِلَّا الْمُتَّقِينَ ﴿٦٧﴾ يَعْبَادُ لَا خَوْفَ عَلَيْكُمُ الْيَوْمَ وَلَا أَنتُمْ تَحْزَنُونَ ﴿٦٨﴾ الَّذِينَ ءَامَنُوا بِمَا نَزَّلْنَا وَكَانُوا مُسْلِمِينَ ﴿٦٩﴾ أَدْخُلُوا الْجَنَّةَ أَنتُمْ وَأَزْوَاجُكُمْ تُحْبَرُونَ ﴿٧٠﴾ يُطَافُ عَلَيْهِمْ بِصِحَافٍ مِّنْ ذَهَبٍ وَأَكْوَابٍ وَفِيهَا مَا تَشْتَهِيهِ الْأَنْفُسُ وَتَلذُّ الْأَعْيُنُ وَأَنتُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٧١﴾ وَتِلْكَ الْجَنَّةُ الَّتِي أُورِثْتُمُوهَا بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٧٢﴾ لَكُمْ فِيهَا فَاكِهَةٌ كَثِيرَةٌ مِّنْهَا تَأْكُلُونَ ﴿٧٣﴾

وی گمان او (= عیسی) نشانه ای برای قیامت است (۴۸)، پس هرگز در آن (= قیامت) شک نکنید، واز من پیروی کنید، (که) این راه راست است. ﴿۶۱﴾ وشیطان شما را (از راه حق) باز ندارد، بی گمان او برای شما دشمنی آشکار است. ﴿۶۲﴾ وچون عیسی با دلایل (ومعجزات) روشن آمد، گفت: «من برای شما حکمت آورده ام، و(آمده ام) تا چیزهایی را که در آن اختلاف دارید، برایتان روشن کنم، پس از الله بترسید، واز من اطاعت کنید. ﴿۶۳﴾ بی گمان الله پروردگار من، وپروردگار شما ست، پس اورا پرستید، (که) این راه راست است. ﴿۶۴﴾ آنگاه گروهها (ی مختلف، بنی اسرائیل) میان خود (درباره عیسی) اختلاف کردند، پس وای بر کسانی که ستم کردند، از عذاب روز دردناک! ﴿۶۵﴾ آیا (چیزی) جز قیامت را انتظار می کشند، که ناگهان ودر حالی که بی خبرند به سراغشان بیاید. ﴿۶۶﴾ دوستان در آن روز (قیامت) دشمن یکدیگرند، جز پرهیزگاران. ﴿۶۷﴾ ای بندگان من! امروز نه ترسی بر شما است، و نه شما اندوهگین می شوید. ﴿۶۸﴾ (همان) کسانی که به آیات ما ایمان آوردند و مسلمان بودند. ﴿۶۹﴾ شما و همسرانتان با شادمانی (واکرام) به بهشت وارد شوید. ﴿۷۰﴾ بر (گرداگرد) آنها سینی هایی زرین (غذا) و (نیز) جامهای (طلایی، شراب) می گردانند، ودر آن (بهشت) آنچه دلها تمنا می کند، وچشمها از آن لذت می برد، وجود دارد، و شما در آن همیشه خواهید بود. ﴿۷۱﴾ (این) همان بهشتی است، که به (پاداش) آنچه که انجام می دادید، آن را به ارث برده اید. ﴿۷۲﴾ در آن (بهشت) برای شما میوه فراوانی است، که از آن می خورید. ﴿۷۳﴾

(۴۸) - نزول حضرت عیسی از نشانه های قیامت است، وروایات نزول حضرت عیسی علیه السلام از آسمان، متواتر می باشد. به کتاب "نشانه های قیامت در پرتو روایات صحیح" رجوع فرمائید.

إِنَّ الْمَجْرِمِينَ فِي عَذَابٍ جَهَنَّمَ خَالِدُونَ ﴿٧٤﴾ لَا يَفْتَرُ
 عَنْهُمْ وَهُمْ فِيهِ مُبْلِسُونَ ﴿٧٥﴾ وَمَا ظَلَمْنَاهُمْ وَلَكِنْ
 كَانُوا هُمُ الظَّالِمِينَ ﴿٧٦﴾ وَنَادَوْا يَمْلِكُ لِيَقْضِ عَلَيْنَا
 رَبُّكَ قَالَ إِنَّكُمْ مَكْتُوبُونَ ﴿٧٧﴾ لَقَدْ جِئْتُمْ بِالْحَقِّ
 وَلَكِنَّ أَكْثَرَكُمْ لِلْحَقِّ كَرِهُونَ ﴿٧٨﴾ أَمْ أَبْرُمُوا أَمْ أِنَّا
 مُبْرَمُونَ ﴿٧٩﴾ أَمْ تَحْسَبُونَ أَنَا لَا نَسْمَعُ سِرَّهُمْ وَنَجْوَاهُمْ
 بَلَىٰ وَرُسُلْنَا لَدَيْهِمْ يَكْتُوبُونَ ﴿٨٠﴾ قُلْ إِنْ كَانَ لِلرَّحْمَنِ وَلَدٌ
 فَأَنَا أَوَّلُ الْعَبِيدِ ﴿٨١﴾ سُبْحَانَ رَبِّ السَّمَوَاتِ
 وَالْأَرْضِ رَبِّ الْعَرْشِ عَمَّا يَصِفُونَ ﴿٨٢﴾ فَذَرَهُمْ
 نَحْوَهُمْ وَيَلْعَبُوا حَتَّىٰ يُلَاقُوا يَوْمَهُمُ الَّذِي يُوْعَدُونَ ﴿٨٣﴾
 وَهُوَ الَّذِي فِي السَّمَاءِ إِلَهُهُ وَفِي الْأَرْضِ إِلَهُهُ وَهُوَ
 الْحَكِيمُ الْعَلِيمُ ﴿٨٤﴾ وَتَبَارَكَ الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ
 وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَعِنْدَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ وَإِلَيْهِ
 تُرْجَعُونَ ﴿٨٥﴾ وَلَا يَمْلِكُ الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ
 دُونِهِ الشَّفَعَةَ إِلَّا مَنْ شَهِدَ بِالْحَقِّ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿٨٦﴾
 وَلَئِنْ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَهُمْ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ فَأَنَّى يُؤْفَكُونَ
 ﴿٨٧﴾ وَقِيلَ لَهُ يَرْبِّ إِنَّ هَؤُلَاءِ قَوْمٌ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٨٨﴾
 فَأَصْفَحْ عَنْهُمْ وَقُلْ سَلِّمْ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿٨٩﴾

بی گمان مجرمان در عذاب جهنم جاودانند. ﴿٧٤﴾ (عذاب) از آنها
 کاهش نمی یابد، و آنها در آن (از همه چیز) نا امید هستند. ﴿٧٥﴾ (ما)
 به آنها ستم نکردیم، لیکن آنان خود ستمکار بودند. ﴿٧٦﴾ (آنها)
 فریاد می زنند: «ای مالک، (بخواه) که پروردگارت کار ما را یکسره
 کند (و بپرانند)». (او) گوید: «بی گمان شما (در این جا) ماندنی هستید».
 ﴿٧٧﴾ به راستی ما حق را برای شما آوردیم، ولیکن بیشترتان از حق
 کراهت داشتید. ﴿٧٨﴾ آیا آنها (= مشرکان مکه) تصمیم قاطع بر
 کاری گرفتند، پس ما (نیز) تصمیم (واردۀ) قاطع (دربارۀ)
 آنها) داریم. ﴿٧٩﴾ آیا آنها می پندارند که ما راز گویی
 (سخنان) در گوشی آنان را نمی شنویم؟! آری، (می شنویم)
 و فرستادگان ما (از فرشتگان) نزد آنها (هستند و) می نویسند. ﴿٨٠﴾ (ای
 پیامبر، به مشرکان) بگو: «اگر (به فرض محال) برای (خدای) رحمان
 فرزندی بود، پس من نخستین پرستندگانش بودم». ﴿٨١﴾ پاک و منزه
 است پروردگار آسمانها و زمین، پروردگار عرش، از آنچه آنها توصیف
 می کنند. ﴿٨٢﴾ پس (ای پیامبر) آنها را (به حال خود) رها کن، تا (در
 باطل) غوطه بخورند، و به بازی سرگرم باشند، تا روزی را که به آنها
 وعده شده است، ملاقات کنند (و سزای اعمال خود را ببینند). ﴿٨٣﴾ و
 او کسی است که در آسمان معبود است، و در زمین (نیز) معبود است، و
 او حکیم داناست. ﴿٨٤﴾ و پر برکت و بزرگوار است کسی که
 فرمانر وایی آسمانها و زمین و آنچه در میان آن دو است، از آن
 اوست. و علم (بر پاشدن) قیامت نزد اوست، و (همه) به سوی
 او باز گردانده می شوید. ﴿٨٥﴾ و کسانی را که به جای او
 می خوانند، اختیار شفاعت ندارند، مگر کسانی که به حق
 گواهی دادند، و آنان (به خوبی) می دانند. ﴿٨٦﴾ و اگر از
 آنها (= مشرکان) پرسسی، چه کسی آنها را آفریده است، قطعاً می
 گویند: «خدا» پس چگونه (از حق) منحرف می شوند؟! ﴿٨٧﴾ و
 (شکایت و) گفتار او (= پیامبر) (این بود): «پروردگارا! بی گمان اینها
 قومی هستند که ایمان نمی آورند». ﴿٨٨﴾ پس (ای پیامبر) از
 آنها در گذر، و بگو: «سلام (بر شما)». پس به زودی خواهند دانست (۴۹).

﴿٨٩﴾

(۴۹) - این آیات پیش از فرض شدن جهاد نازل شده است. (تفسیر

طبری وابن کثیر).

(وتدبیر) می شود^(۵۰). ﴿۴﴾ فرمانی از جانب ما (بود)، بی گمان ما فرستاده (آن) بوده ایم. ﴿۵﴾ رحمتی است از سوی پروردگارت، بی گمان او ست که شنوای داناست. ﴿۶﴾ پروردگار آسمانها وزمین و آنچه در میان آن دوست، اگر شما یقین دارید. ﴿۷﴾ هیچ معبودی (به حق) جز او نیست، زنده می کند و می میراند، پروردگار شما و پروردگار پدران نخستین شماست. ﴿۸﴾ بلکه، آنها در شک اند (و) بازی می کنند. ﴿۹﴾ پس (ای پیامبر) منتظر روزی باش که آسمان دودی آشکار (پدید) آورد^(۵۱). ﴿۱۰﴾ که (تمام) مردم را فرا می گیرد، این عذابی دردناک است. ﴿۱۱﴾ (آنگاه کافران می گویند: «پروردگارا! این عذاب را از ما برطرف کن، بی گمان ما ایمان می آوریم»^(۵۲). ﴿۱۲﴾ چگونه (واز کجا) پند می پذیرند در حالی که پیامبر روشنگر برای شان آمد! ﴿۱۳﴾ سپس از او روی گردانند، و گفتند: «(او) آموزش یافته ای دیوانه است». ﴿۱۴﴾ بی گمان ما اندکی عذاب را برطرف می کنیم، (ولی) شما (به کفر و اعمال زشت خود) باز می گردید. ﴿۱۵﴾ روزی که به گرفتگی سخت (آنها را) فروگیریم، بی گمان ما انتقام گیرنده ایم. ﴿۱۶﴾ و به راستی ما پیش از آنها قوم فرعون را آزمودیم، و پیامبری بزرگوار به سوی شان آمد. ﴿۱۷﴾ (و به آنها گفت:) که «بندگان خدا (= بنی اسرائیل) را به من واگذارید، بی گمان من برای شما فرستاده امینی هستم. ﴿۱۸﴾

(۵۰) - آنچه از روزی و عمر و مصیبت، برای انسانها فیصله شده است، و در لوح محفوظ ثبت است، به فرشتگان سپرده می شود. (تفسیر ابن کثیر).

(۵۱) - عبد الله بن مسعود رضی الله عنه می گوید: هنگامی که قریش ایمان نیاوردند، و نافرمانی رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم را نمودند، رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم بر آنان دعا کرد که: «خدایا سالهای قحط سالی و گر سنگی مانند سالهای قحطی زمان حضرت یوسف بر آنان بیاور»، آنگاه مردم از شدت گرسنگی وقتی که به آسمان نگاه می کردند، چیزی مانند دود در آسمان مشاهده می کردند ...

(صحیح بخاری ۴۷۷۴).

عبد الله بن عباس و جمعی از تابعان و ائمه معتقدند که این دود قبل از قیامت خواهد بود، و از نشانه های بزرگ قیامت است. (به کتاب "نشانه های قیامت" رجوع فرمائید).

(۵۲) - ابن مسعود رضی الله عنه می گوید: رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم دعا فرمود، و خداوند نیز عذاب را از آنان بر طرف نمود، ولی آنها بار دیگر به کفر بازگشتند، آنگاه خداوند در روز بدر، از آنان انتقام گرفت. (صحیح بخاری ۴۸۲۲).

سورة الدخان

بسم الله الرحمن الرحيم

حَمِّ ۝ وَالْكِتَابِ الْمُبِينِ ۝ إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةٍ مُبَرَّكَةٍ ۝
 إِنَّا كُنَّا مُنذِرِينَ ۝ فِيهَا يُفْرَقُ كُلُّ أَمْرٍ حَكِيمٍ ۝ أَمْرًا مِّنْ
 عِنْدِنَا ۝ إِنَّا كُنَّا مُرْسِلِينَ ۝ رَحْمَةً مِّن رَّبِّكَ ۝ إِنَّهُ هُوَ
 السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ۝ رَبِّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا ۝
 إِن كُنْتُمْ مُوقِنِينَ ۝ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ ۝ يُحْيِي ۝ وَيُمِيتُ ۝ رَبُّكُمْ
 وَرَبُّ آبَائِكُمُ الْأُولِينَ ۝ بَلْ هُمْ فِي شَكٍّ يَلْعَبُونَ ۝
 ۝ فَارْتَقِبْ يَوْمَ تَأْتِي السَّمَاءُ بِدُخَانٍ مُّبِينٍ ۝ يَغْشَى
 النَّاسَ ۝ هَذَا عَذَابٌ أَلِيمٌ ۝ رَبَّنَا اكْشِفْ عَنَّا الْعَذَابَ
 إِنَّا مُؤْمِنُونَ ۝ ۝ أَنَّى لَهُمُ الذِّكْرَى ۝ وَقَدْ جَاءَهُمْ رَسُولٌ مُّبِينٌ ۝
 ۝ ثُمَّ تَوَلَّوْا عَنْهُ وَقَالُوا مُعَلَّمٌ مَّجْنُونٌ ۝ إِنَّا كَاشِفُو
 الْعَذَابِ قَلِيلًا ۝ إِنَّكُمْ عَائِدُونَ ۝ يَوْمَ نَبْطِشُ الْبَطْشَةَ
 الْكُبْرَى ۝ إِنَّا مُنتَقِمُونَ ۝ ۝ وَلَقَدْ فَتَنَّا قَبْلَهُمْ قَوْمَ
 فِرْعَوْنَ ۝ وَجَاءَهُمْ رَسُولٌ كَرِيمٌ ۝ ۝ أَنْ أَدَّوْا إِلَىٰ عِبَادِ اللَّهِ
 ۝ إِنِّي لَكُم رَسُولٌ أَمِينٌ ۝

سورة دخان

به نام خداوند بخشنده مهربان

حم (حا. میم). ﴿۱﴾ سوگند به کتاب روشنگر. ﴿۲﴾ بی گمان ما آن رادر شب مبارک (و فرخنده قدر) نازل کردیم، بی شک ما (همواره) هشدار دهنده بوده ایم. ﴿۳﴾ در آن شب هر امر با حکمت (و استواری) فیصله

وَأَنْ لَا تَعْلُوا عَلَى اللَّهِ إِنِّي آتِيكُمْ بِسُلْطَنِ مُبِينٍ ﴿١٢﴾
 وَإِنِّي عُذْتُ بِرَبِّي وَرَبِّكُمْ أَنْ تَرْجُمُونَ ﴿١٣﴾ وَإِنْ لَمْ
 تُوْمِنُوا لِي فَأَعْتَزِلُونِ ﴿١٤﴾ فَدَعَا رَبَّهُ أَنْ هَتُوْلَاءِ
 قَوْمٌ مُّجْرِمُونَ ﴿١٥﴾ فَأَسْرَبِعِبَادِي لَيْلًا إِنَّكُمْ
 مُتَّبِعُونَ ﴿١٦﴾ وَأَتْرَكَ الْبَحْرَ رَهْوًا إِنَّهُمْ جُنْدٌ
 مُّغْرَقُونَ ﴿١٧﴾ كَمْ تَرَكُوا مِنْ جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ﴿١٨﴾
 وَزُرُوعٍ وَمَقَامٍ كَرِيمٍ ﴿١٩﴾ وَنَعْمَةً كَانُوا فِيهَا فَانْكَبِينَ
 ﴿٢٠﴾ كَذَلِكَ وَأَوْرَثْنَاهَا قَوْمًا آخِرِينَ ﴿٢١﴾ فَمَا
 بَكَتْ عَلَيْهِمُ السَّمَاءُ وَالْأَرْضُ وَمَا كَانُوا مُنْظَرِينَ
 ﴿٢٢﴾ وَلَقَدْ خَجِنَا بَنِي إِسْرَائِيلَ مِنَ الْعَذَابِ الْأَمِينِ
 ﴿٢٣﴾ مِنْ فِرْعَوْنَ إِنَّهُ كَانَ عَلِيًّا مِنَ الْمُسْرِفِينَ
 ﴿٢٤﴾ وَلَقَدْ أَخْتَرْنَاهُمْ عَلَىٰ عِلْمٍ عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿٢٥﴾
 وَءَاتَيْنَاهُمْ مِنَ الْآيَاتِ مَا فِيهِ بَلْتَأُو مُبِينٌ ﴿٢٦﴾ إِنَّ
 هَتُوْلَاءِ لَيَقُولُونَ ﴿٢٧﴾ إِنَّ هِيَ إِلَّا مَوْتَتُنَا الْأُولَىٰ
 وَمَا نَحْنُ بِمُنْشَرِينَ ﴿٢٨﴾ فَأَتُوا بِعَابِدِنَا إِذْ كُنْتُمْ
 صَادِقِينَ ﴿٢٩﴾ أَهْمٌ خَيْرٌ أَمْ قَوْمٌ تُبَعِّعُ وَالَّذِينَ مِنْ
 قَبْلِهِمْ أَهْلَكْنَاهُمْ إِنَّهُمْ كَانُوا مُّجْرِمِينَ ﴿٣٠﴾ وَمَا خَلَقْنَا
 السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا لَعِينًا ﴿٣١﴾ مَا
 خَلَقْنَاهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ

و(نیز) بر خدا برتری مجوید، بی تردید من برای شما
 دلیل روشنی آورده ام. ﴿۱۹﴾ وهمانا من به پروردگار
 خود و پروردگار شما پناه می برم، از اینکه مرا سنگسار کنید.
 ﴿۲۰﴾ واگر به من ایمان نمی آورید، پس از من کناره
 بگیرید. ﴿۲۱﴾ آنگاه به درگاه پروردگارش دعا کرد که:
 اینها گروهی مجرمند. ﴿۲۲﴾ پس (به او حکم داده شد):
 بندگان مرا شبانه ببر، یقیناً شما تعقیب می شوید.
 ﴿۲۳﴾ ودر یا را آرام واگذار، بی گمان آنها لشکری غرق
 شده خواهند بود. ﴿۲۴﴾ چه بسیار باغها و چشمه ها را (بعد از
 غرق شدنشان) رها کردند. ﴿۲۵﴾ و(نیز) زراعتها و قصرهای
 نیکو (وزیبا). ﴿۲۶﴾ و نعمتی که در آن (شادمان) بودند.
 ﴿۲۷﴾ اینچنین بود، و ما (همه) آنها را به مرد می دیگر
 وا گذاشتیم. ﴿۲۸﴾ پس آسمان و زمین بر آنها نگریست، و(به
 آنها) مهلت داده نشد. ﴿۲۹﴾ و مسلماً بنی اسرائیل را از
 عذاب ذلت بار نجات دادیم. ﴿۳۰﴾ از فرعون، که او
 سرکشی از اسرافکاران بود. ﴿۳۱﴾ و به راستی ما آنها را با
 علم (و آگاهی) بر جهانیان (زمانشان) برگزیدیم. ﴿۳۲﴾ و از
 نشانه ها آنچه به آنها دادیم که آزمایش آشکاری در آن بود.
 ﴿۳۳﴾ بی گمان اینها (= مشرکان) می گویند: ﴿۳۴﴾
 «سرانجام جز همین مرگ نخستین ما نیست، و ما هرگز بر
 انگیزخته نخواهیم شد. ﴿۳۵﴾ پس اگر راست می گویند:
 نیاکان ما را (زنده کنید و) بیاورید». ﴿۳۶﴾ آیا آنها بهترند یا
 قوم "تبع" و کسانی که پیش از آنها بودند؟ ما آنها را هلاک
 نمودیم، بی گمان آنها مجرم بودند. ﴿۳۷﴾ و(ما) آسمانها
 و زمین و آنچه را که در میان دو است، به بازیچه
 نیافریده ایم. ﴿۳۸﴾ و(ما) آن دو را جز به حق
 نیافریدیم، ولیکن بیشتر آنها نمی دانند. ﴿۳۹﴾

بی گمان (روز جدایی (= روز قیامت) وعده گاه همه آنهاست. ﴿۴۰﴾ روزی که هیچ دوستی برای دوست خود سودمند نباشد، و آنها (از سوی کسی) یاری نمی شوند. ﴿۴۱﴾ مگر کسی که خدا او را مورد رحمت قرار داده، یقیناً او پیروزمند مهربان است. ﴿۴۲﴾ بی گمان درخت زقوم. ﴿۴۳﴾ غذای گناهکاران است. ﴿۴۴﴾ همانند مس گداخته در شکمها می جوشد. ﴿۴۵﴾ جوششی همچون آب جوشان. ﴿۴۶﴾ (آنگاه به فرشتگان می گوئیم): او را بگیرید، پس به سختی او را میان دوزخ بکشید. ﴿۴۷﴾ سپس بر سرش از عذاب جوشان بریزید. ﴿۴۸﴾ (و به او می گوئیم): بچش که تو (به پندار خود) پیروزمند بزرگواری. ﴿۴۹﴾ بی گمان این (همان) چیزی است که در آن شک داشتید. ﴿۵۰﴾ یقیناً پر هیز گاران در جایگاه امنی هستند. ﴿۵۱﴾ در (میان) باغها و (کنار) چشمه ها. ﴿۵۲﴾ (لباسهایی) از دیبای نازک و دیبای ضخیم می پوشند، و بروی هم می نشینند. ﴿۵۳﴾ بدین سان (است) و حوریان گشاده چشم (بهشتی) را به همسری آنها در می آوریم. ﴿۵۴﴾ در آن (بهشت) با امن (و آرامش خاطر) هر میوه ای را (که بخواهند) می طلبند. ﴿۵۵﴾ در آن (بهشت) مرگ رانمی چشند، مگر همان مرگ نخستین (که در دنیا چشیده اند) (۵۳) و (خداوند) آنها را از عذاب دوزخ حفظ کند. ﴿۵۶﴾ (این) بخششی است از (سوی) پروردگارت، این همان کامیابی بزرگ است. ﴿۵۷﴾ پس (ای پیامبر) ما آن (= قرآن) را به زبان تو آسان کردیم، تا که آنها پند گیرند. ﴿۵۸﴾ پس (ای پیامبر) منتظر (وعده های الهی) باش، بی گمان آنها (نیز) منتظرند. ﴿۵۹﴾

إِنَّ يَوْمَ الْفَصْلِ مِيقَتُهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿۴۰﴾ يَوْمَ لَا يُغْنِي مَوْلَىٰ عَنْ مَوْلَىٰ شَيْئًا وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ ﴿۴۱﴾ إِلَّا مَنْ رَحِمَ اللَّهُ ۗ إِنَّهُ هُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿۴۲﴾ إِنَّ شَجَرَتَ الزَّقْوِمِ ﴿۴۳﴾ طَعَامُ الْأَثِيمِ ﴿۴۴﴾ كَالْمُهْلِ يَغْلِي فِي الْبُطُونِ ﴿۴۵﴾ كَغَلِي الْحَمِيمِ ﴿۴۶﴾ خُذُوهُ فَاعْتِلُوهُ إِلَىٰ سَوَاءِ الْجَحِيمِ ﴿۴۷﴾ ثُمَّ صُبُّوا فَوْقَ رَأْسِهِ مِنْ عَذَابِ الْحَمِيمِ ﴿۴۸﴾ ذُقْ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْكَرِيمُ ﴿۴۹﴾ إِنَّ هَذَا مَا كُنْتُمْ بِهِ تَمْتَرُونَ ﴿۵۰﴾ إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي مَقَامٍ أَمِينٍ ﴿۵۱﴾ فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ﴿۵۲﴾ يَلْبَسُونَ مِنْ سُنْدُسٍ وَإِسْتَبْرَقٍ مُتَقَابِلِينَ ﴿۵۳﴾ كَذَلِكَ وَرَوَّجْنَاهُمْ حُورٍ عِينٍ ﴿۵۴﴾ يَدْعُونَ فِيهَا بِكُلِّ فَاكِهَةٍ آمِنِينَ ﴿۵۵﴾ لَا يَذُوقُونَ فِيهَا الْمَوْتَ إِلَّا الْمَوْتَةَ الْأُولَىٰ ۗ وَوَقَدْهُمْ عَذَابِ الْجَحِيمِ ﴿۵۶﴾ فَضَلًّا مِّن رَّبِّكَ ۗ ذَٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿۵۷﴾ فَإِنَّمَا يَسَّرْنَاهُ بِلِسَانِكَ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿۵۸﴾ فَارْتَقِبْ إِنَّهُمْ مُّرْتَقِبُونَ ﴿۵۹﴾

(۵۳) - در حدیث صحیح رسول خدا صلی الله علیه وآله وسلم فرموده: «مرگ

مرگ را به شکل قوچ سیاه و سفیدی می آورند و در میان بهشت و دوزخ نگه می دارند، سپس بهشتیان را ندا می زنند، و آنان نگاه می کنند، به آنها گفته می شود: این را می شناسید! می گویند: بله، این مرگ است، سپس دوزخیان را ندا می زنند، آنها نیز نگاه می کنند، پرسیده می شوند: این را می شناسید! می گویند: بله، مرگ است، آنگاه آن را ذبح می کنند، سپس نادای ندا می دهد: ای بهشتیان زندگی جاوید خواهید داشت و مرگی نیست، وای دوزخیان! در عذاب جاویدان هستید و مرگی نیست...»

(صحیح بخاری ۴۷۳۰ و صحیح مسلم ۲۸۴۹).

سورة الجاثية

سورة جاثیه

بسم الله الرحمن الرحيم

به نام خداوند بخشنده مهربان

حَمَّ ۝ تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ ۝ إِنَّ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لَآيَاتٍ لِّمُؤْمِنِينَ ۝ وَفِي خَلْقِكُمْ وَمَا يَبُتُّ مِنْ دَابَّةٍ آيَاتٌ لِّقَوْمٍ يُوقِنُونَ ۝ وَأَخْتَلَفُ اللَّيْلُ وَالنَّهَارُ وَمَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ رِزْقٍ فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَتَصْرِيفِ الرِّيحِ آيَاتٌ لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ۝ تِلْكَ آيَاتُ اللَّهِ نَتْلُوهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ فَبِأَيِّ حَدِيثٍ بَعْدَ اللَّهِ وَءَايَاتِهِ يُؤْمِنُونَ ۝ وَيَلُّ لِكُلِّ أَفَّاكٍ أَثِيمٍ ۝ يَسْمَعُ آيَاتِ اللَّهِ تُتْلَىٰ عَلَيْهِ ثُمَّ يُصِرُّ مُسْتَكْبِرًا كَأَن لَّمْ يَسْمَعْهَا فَبَشِيرَةٌ لِّعَذَابِ أَلِيمٍ ۝ وَإِذَا عَلِمَ مِنْ آيَاتِنَا شَيْئًا اتَّخَذَهَا هُزُوًا أُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ ۝ مِّنْ وَرَائِهِمْ جَهَنَّمُ وَلَا يُغْنِي عَنْهُمْ مَا كَسَبُوا شَيْئًا وَلَا مَا اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ أَوْلِيَاءَ ۝ وَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ۝ هَذَا هُدًى وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ لَهُمْ عَذَابٌ مِّن رَّجْزِ أَلِيمٍ ۝ اللَّهُ الَّذِي سَخَّرَ لَكُمْ الْبَحْرَ لِتَجْرِيَ الْفَلَكَ فِيهِ بِأَمْرِهِ وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ ۝ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ۝ وَسَخَّرَ لَكُمْ مَّا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا مِّنْهُ ۝ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ۝

حم (حا . میم). ﴿۱﴾ نازل شدن (این) کتاب از سوی خداوند پیرومند حکیم است. ﴿۲﴾ یقیناً در آسمانها و زمین نشانه های برای مومنان است. ﴿۳﴾ و (نیز) در آفرینش شما، و (در) آنچه از جنبندگان پراکنده می سازد، نشانه های است برای گروهی که یقین دارند. ﴿۴﴾ و (نیز در) آمد و شد شب و روز، و رزقی (= بارانی) که خداوند از آسمان نازل کرده پس بوسیله آن زمین را بعد از مردنش زنده گرداند و (نیز در) وزش بادهای، نشانه های است برای گروهی که خرد می ورزند. ﴿۵﴾ اینها آیات خداوند است که ما آنها را به حق، بر تو می خوانیم، پس به کدام سخن بعد (از سخن) خدا، و آیات او ایمان می آورند؟! ﴿۶﴾ وای بر هر دروغگوی گنهکار. ﴿۷﴾ که آیات خدا را که بر او خوانده می شود، می شنود، سپس متکبرانه اصرار (بر کفر) دارد، گویی که آن را نشنیده است، پس او را به عذابی دردناک بشارت ده. ﴿۸﴾ و هر گاه چیزی از آیات ما را فراگیرد، آن را به مسخره می گیرد، اینان برایشان عذاب خوار کننده ای است. ﴿۹﴾ از پشت سرشان جهنم است، و آنچه را بدست آورده اند به حالشان سودمند نخواهد بود، و نه آنچه به جای خدا (برای خود) دوست (و معبود) بر گزیده اند (آنها را نجات می دهد) و برای آنها عذاب بزرگی است. ﴿۱۰﴾ این (قرآن) هدایت است، و کسانی که به آیات پروردگارشان کافر شدند، برای شان عذابی از سخت ترین عذابهای درد آور است. ﴿۱۱﴾ خداوند (همان) کسی است که دریا را برای شما مسخر کرد، تا کشتیها به فرمان او در آن روان باشند، و (نیز) تا شما (با سفر و تجارت) از فضل او (روزی) بجوید، و باشد که شما سپاسگزارید. ﴿۱۲﴾ و آنچه را که در آسمانها و آنچه را که در زمین است همگی از آن اوست که برای شما مسخر (و رام) کرده بی گمان در این نشانه های است برای گروهی که اندیشه می کنند. ﴿۱۳﴾

(ای پیامبر) به مؤمنان بگو: «از (خطای) کسانی که به ایام الله (= روزهای گرفت و پیروزی ایمان بر کفر) امید ندارند، در گذرند» (۵۴)، تا (خداوند) هر گروهی را به (سب) آنچه که انجام می دادند، سزا دهد. ﴿۱۴﴾ هر کس کار شایسته ای انجام دهد، پس به سود خود اوست، و کسی که مرتکب کار بدی شود، پس به زیان خود اوست، آنگاه (همه) به سوی پروردگارتان باز گردانده می شوید. ﴿۱۵﴾ و یقیناً ما بنی اسرائیل را کتاب (آسمانی) و حکومت و نبوت بخشیدیم، و از پاکیزه ها روزیشان دادیم، و آنها را بر جهانیان (زمانشان) برتری دادیم. ﴿۱۶﴾ و آنها را در امر (دین) نشانه های روشنی عطا کردیم، پس آنها اختلاف نکردند مگر بعد از آنکه برای آنان علم و دانش آمد، (آن هم) از روی تجاوز (و ستم) به یکدیگر بود. بی گمان پروردگارتو روز قیامت در آنچه اختلاف می کردند در میان آنها داوری می کند. ﴿۱۷﴾ سپس تو را (ای پیامبر) بر راه (و شریعتی) روشن از دین قرار دادیم. پس از آن پیروی کن، و از (هوی و) هوسهای کسانی که نمی دانند پیروی نکن. ﴿۱۸﴾ بی شک آنها هرگز نمی توانند تو را از خدا بی نیاز کنند، (و عذاب او را از تو دفع نمایند) و مسلماً ستمکاران برخی شان یاور برخی دیگراند، و خداوند یاور پر هیزگاران است. ﴿۱۹﴾ این (قرآن) برای مردم مایه بصیرت است، و برای گروهی که یقین دارند، هدایت و رحمت است. ﴿۲۰﴾ آیا کسانی که مرتکب بدیها شدند، گمان کردند که (ما) آنها را همچون کسانی قرار می دهیم که ایمان آورده اند و کارهای شایسته انجام داده اند، که زندگی شان و مرگشان یکسان باشد؟! چه بد داوری می کنند! ﴿۲۱﴾ و خداوند آسمانها و زمین را به حق آفریده است، و تا هر کس را در برابر آنچه که انجام داده است پاداش دهد، و به آنها ستمی نخواهد شد. ﴿۲۲﴾

قُلْ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا يَغْفِرُوا لِلَّذِينَ لَا يَرْجُونَ أَيَّامَ
 اللَّهُ لِيَجْزِيَ قَوْمًا بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿١٤﴾ مَنْ عَمِلَ
 صَالِحًا فَلِنَفْسِهِ ۖ وَمَنْ أَسَاءَ فَعَلَيْهَا ۗ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ
 تُرْجَعُونَ ﴿١٥﴾ وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا بَنِي إِسْرَائِيلَ الْكِتَابَ
 وَالْحُكْمَ وَالنُّبُوَّةَ وَزَرَقْنَاهُمْ مِّنَ الطَّيِّبَاتِ وَفَضَّلْنَاهُمْ عَلَى
 الْعَالَمِينَ ﴿١٦﴾ وَءَاتَيْنَاهُمْ بَيِّنَاتٍ مِّنَ الْأَمْرِ فَمَا اخْتَلَفُوا
 إِلَّا مِّنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْعِلْمُ بَعْثًا بَيْنَهُمْ ۗ إِنَّ رَبَّكَ
 يَقْضِي بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ
 ﴿١٧﴾ ثُمَّ جَعَلْنَاكَ عَلَىٰ شَرِيعَةٍ مِّنَ الْأَمْرِ فَاتَّبِعْهَا وَلَا
 تَتَّبِعْ أَهْوَاءَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٨﴾ إِنَّهُمْ لَن يُغْنُوا
 عَنْكَ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا ۚ وَإِنَّ الظَّالِمِينَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ
 بَعْضٍ ۗ وَاللَّهُ وَلِيُّ الْمُتَّقِينَ ﴿١٩﴾ هَذَا بَصِيرَةٌ لِّلنَّاسِ
 وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِّقَوْمٍ يُوقِنُونَ ﴿٢٠﴾ أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ
 اجْتَرَحُوا السَّيِّئَاتِ أَن نَّجْعَلَهُم كَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا
 الصَّالِحَاتِ سَوَاءً مَّحْيَاهُمْ وَمَمَاتِهِمْ ۚ سَاءَ مَا
 يَحْكُمُونَ ﴿٢١﴾ وَخَلَقَ اللَّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ
 وَلِتُجْزَىٰ كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ

(۵۴) - حکم این آیه با نازل شدن آیه ۳۶ سوره ی توبه ﴿وَقَتُلُوا﴾

الْمُتْرَكِينَ كَافَّةً منسوخ گردید.

(تفسیر طبری وابن کثیر).

أَفْرَأَيْتَ مَنْ أَخَذَ إِلَهَهُ هَوْنَهُ وَأَصْلَهُ اللَّهُ عَلَى عِلْمٍ
 وَخَتَمَ عَلَى سَمْعِهِ وَقَلْبِهِ وَجَعَلَ عَلَى بَصَرِهِ غِشْوَةً
 فَمَنْ يَهْدِيهِ مِنْ بَعْدِ اللَّهِ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿٢٣﴾ وَقَالُوا مَا
 هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا نَمُوتُ وَنَحْيَا وَمَا يُهْلِكُنَا إِلَّا
 الدَّهْرُ وَمَا لَهُمْ بِذَلِكَ مِنْ عِلْمٍ إِنْ هُمْ إِلَّا يَظُنُّونَ ﴿٢٤﴾
 وَإِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ مَّا كَانَ حُجَّتَهُمْ إِلَّا أَنْ
 قَالُوا أَتَأْتُونَا بِبَابِنَا إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٢٥﴾ قُلِ اللَّهُ
 خَاطِبِكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يَجْمَعُكُمْ إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَامَةِ لَا
 رَيْبَ فِيهِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٢٦﴾ وَلِلَّهِ
 مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يُومِدِ
 بَخْسِرُ الْمُبْطِلُونَ ﴿٢٧﴾ وَتَرَىٰ كُلَّ أُمَّةٍ جَائِيَةً كُلُّ أُمَّةٍ
 تُدْعَىٰ إِلَىٰ كِتَابِهَا الْيَوْمَ تُجْزَوْنَ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٢٨﴾
 هَذَا كِتَابُنَا يَنْطِقُ عَلَيْكُمْ بِالْحَقِّ إِنَّا كُنَّا نَسْتَنسِخُ مَا
 كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٢٩﴾ فَأَمَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا
 الصَّالِحَاتِ فَيُدْخِلُهُمْ رَبُّهُمْ فِي رَحْمَتِهِ ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ
 الْمُبِينُ ﴿٣٠﴾ وَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا أَفَلَمْ تَكُنْ آيَاتِي تُتْلَىٰ
 عَلَيْكُمْ فَاسْتَكْبَرْتُمْ وَكُنْتُمْ قَوْمًا مُّجْرِمِينَ ﴿٣١﴾ وَإِذَا قِيلَ إِنَّ
 وَعَدَ اللَّهُ حَقًّا وَالسَّاعَةَ لَا رَيْبَ فِيهَا قُلْتُمْ مَا نَدْرِي مَا
 السَّاعَةُ إِنْ نَظُنُّ إِلَّا ظَنًّا وَمَا نَحْنُ بِمُستَيْقِنِينَ ﴿٣٢﴾

آیا دیده ای کسی را که معبود خود را هوای (نفسانی) خویش قرار داد، و خداوند از روی علم او را گمراه کرد، و بر گوشش و دلش مهر نهاد، و بر دیده اش پرده قرار داد؟! پس (اگر خدا هدایتش نکند) چه کسی بعد از خدا او را هدایت خواهد کرد؟ آیا پند نمی گیرید؟! ﴿۲۳﴾ و (مشركان) گفتند: «چیزی جز (این) زندگانی دنیای ما، (در کار) نیست، می میریم و زنده می شویم، و جز طبیعت (و روزگار) ما را هلاک نمی سازد» و آنها به این (امر) هیچ علمی ندارند، و آنها جز (وهم و) گمان می کنند. ﴿۲۴﴾ و هنگامی که آیات روشن ما بر آنها خوانده شود، حجتشان جز این نیست که گویند: «اگر را ستگوئید، نیاکان ما را (زنده کنید و) بیاورید». ﴿۲۵﴾ (ای پیامبر) بگو: «خداوند شما را زنده می کند، سپس شما را می میراند، باز شما را در روز قیامت - که تردیدی در آن نیست - جمع می کند. ولیکن بیشتر مردم نمی دانند. ﴿۲۶﴾ و فرمانروایی آسمانها و زمین از آن خداست، و روزی که قیامت بر پا شود، اهل باطل زیان خواهند کرد. ﴿۲۷﴾ و (در آن روز) هرامتی را می بینی که به زانو در آمده، هرامتی به سوی نامه اعمالش خوانده می شود، (و به آنها گفته می شود: «امروز در برابر آنچه می کردید، پاداش می یابید». ﴿۲۸﴾ این کتاب ماست که به حق بر علیه شما سخن می گوید (و گواهی می دهد) البته ما آنچه را که می کردید، می نوشتیم. ﴿۲۹﴾ پس اما کسانی که ایمان آوردند و کارهای شایسته انجام دادند، پروردگارشان آنها در رحمت خود (= بهشت) داخل می کند، این همان کامیابی بزرگ است. ﴿۳۰﴾ و اما کسانی که کافر شدند، (به آنها گفته می شود: «آیا آیات من بر شما خوانده نمی شد، پس شما تکبر کردید، و قومی مجرم بودید؟! ﴿۳۱﴾ و چون گفته می شود: «بی گمان وعده خداوند حق است، و (در آمدن) قیامت هیچ شکی نیست» می گفتید: «ما نمی دانیم قیامت چیست؟ ما فقط گمانی داریم، و ما (در باره آن) یقین کننده نیستیم» ﴿۳۲﴾

وَبَدَا لَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا عَمِلُوا وَحَاقَ بِهِم مَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ﴿٣٣﴾ وَقِيلَ الْيَوْمَ نَنسِفُكُمْ كَمَا نَسِفْنَا لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَذَا وَمَأْوَنُكُمُ النَّارُ وَمَا لَكُم مِّن نَّصِيرِينَ ﴿٣٤﴾ ذَلِكُمْ بِأَنَّكُمْ اتَّخَذْتُمْ آيَاتِ اللَّهِ هُزُوًا وَعَرَّيْتُمْ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا ۚ فَالْيَوْمَ لَا تَخْرُجُونَ مِنْهَا وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ ﴿٣٥﴾ فَلِلَّهِ الْحَمْدُ رَبِّ السَّمَوَاتِ وَرَبِّ الْأَرْضِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٣٦﴾ وَلَهُ الْكِبْرِيَاءُ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۗ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٣٧﴾

ویدیهای آنچه کرده اند، برای آنان آشکار شد، و آنچه که مسخره اش می کردند آنها را فرو گرفت. ﴿۳۳﴾ و (به آنها) گفته می شود: «امروز شما را فراموش می کنیم، همان گونه که (شما) دیدار امروزتان را فراموش کردید، و جایگاه شما آتش (دوزخ) است، و شما هیچ یآوری ندارید. ﴿۳۴﴾ این بدان سبب است که شما آیات خدا را به مسخره گرفتید، و زندگی دنیا شما را فریفت. پس امروز نه آنها از آن (دوزخ) بیرون آورده می شوند، و نه هیچ عذری از آنها پذیرفته می شود. ﴿۳۵﴾ پس ستایش مخصوص خداست، پروردگار آسمانها و پروردگار زمین، پروردگار جهانیان. ﴿۳۶﴾ و کبریا و بزرگی در آسمانها و زمین، از آن اوست (۵۵)، و او پیروزمند حکیم است. ﴿۳۷﴾

سورة الأحقاف

سورة احقاف

بسم الله الرحمن الرحيم

حَمَّ ﴿٣٨﴾ تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ ﴿٣٩﴾ مَا خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَأَجَلٍ مُّسَمًّى ۚ وَالَّذِينَ كَفَرُوا عَمَّا أُنذِرُوا مُعْرِضُونَ ﴿٤٠﴾ قُلْ أَرَأَيْتُمْ مَا تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَرُونِي مَاذَا خَلَقُوا مِنَ الْأَرْضِ أَمْ لَهُمْ شِرْكٌ فِي السَّمَوَاتِ أَتُتُونِي بِكِتَابٍ مِّن قَبْلِ هَذَا أَوْ أَثَرَةٍ مِّنْ عِلْمٍ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٤١﴾ وَمَنْ أَضَلُّ مِمَّن يَدْعُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ مَن لَّا يَسْتَجِيبُ لَهُ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ وَهُمْ عَن دُعَائِهِمْ غَافِلُونَ ﴿٤٢﴾

حم، ﴿۱﴾ نازل شدن (این) کتاب از سوی خداوند پیروزمند حکیم است. ﴿۲﴾ ما آسمانها و زمین و آنچه را که در میان آن دواست جز به حق و (برای) مدتی معین نیافریده ایم. و کسانی که کافر شدند از آنچه بیم شان می دهند روی گردانند. ﴿۳﴾ (ای پیامبر، به آنها) بگو: «آیا دیده اید آنچه را که جز خدا می خوانید، به من نشان دهید چه چیزی از زمین را آفریده اند؟ یا اینکه آنها در (آفرینش) آسمانها شرکت داشته اند؟! اگر راست می گوید کتابی (آسمانی) پیش از این (قرآن)، یا اثری از علم (گذشتگان، بر صدق ادعای خود) برای من بیاورید. ﴿۴﴾ و چه کسی گمراه تر است از آن که (معبودی) غیر از الله را می خواند که تا روز قیامت (هم دعای) او را اجابت نکند، و آنها (= معبودان باطل) از خواندن (ودعای) ایشان (کاملاً) بی خبرند؟! ﴿۵﴾

(۵۵) - ابو هریره رضی الله عنه از رسول خدا صلی الله علیه وآله وسلم روایت می کند که فرمود: «خداوند عز وجل می فرماید: کبریا، ردای من است، و عظمت (و بزرگی) ازار من، پس کسی که در یکی از آن دو با من منازعه کند، او را در آتش دوزخم جای می دهم.»
صحیح مسلم ۲۶۲۰ و مسند احمد ۳۷۶/۲.

است. ﴿۷﴾ یا می گویند: «پیامبر خود) آن را بافته (وبه خدا نسبت داده) است». (ای پیامبر) بگو: «اگر من آن را بافته (وبه خدا نسبت داده) باشم پس شما نمی توانید در برابر (عذاب و خشم) خداوند از من دفاع کنید، (تنها) او به آنچه شما درباره آن (=قرآن می گویند و گفتگو می کنید) آگاه تر است، و گواهی او (=خداوند) میان من و شما کافی است، و او آمرزندهٔ مهربان است». ﴿۸﴾ (ای پیامبر) بگو: «من از میان پیامبران (وجودی) نو ظهور نیستم. و نمی دانم که با من و شما چگونه رفتار خواهد شد، من تنها از چیزی پیروی می کنم که به من وحی می شود، و جز بیم دهنده ی آشکاری نیستم». ﴿۹﴾ (ای پیامبر) بگو: «به من خبر دهید اگر (این قرآن) از سوی خدا باشد، و شما به آن کافر شوید، و شاهی از بنی اسرائیل بر (نشانه های) آن (در تورات) شهادت داد پس (او) ایمان آورد»^(۵۷)، و شما سرکشی (و تکبر) می ورزید (چه بر سر شما خواهد آمد؟) مسلماً خداوند گروه ستمگر را هدایت نمی کند». ﴿۱۰﴾ و کسانی که کافر شدند به کسانی که ایمان آوردند گفتند: «اگر (این دین) بهتر بود، هرگز آنها (در پذیرش آن) بر ما پیشی نمی گرفتند». و چون بدان هدایت نشدند، خواهند گفت: «این (یک) دروغ قدیم است». ﴿۱۱﴾ و پیش از آن، کتاب موسی پیشوا و رحمت بود، و این (قرآن) کتابی است تصدیق کنندهٔ (آن) که به زبان عربی است، تا کسانی که ستم کردند بیم دهد و برای نیکوکاران بشارتی باشد. ﴿۱۲﴾ بی گمان کسانی که گفتند: «پروردگار ما الله است، سپس استقامت کردند، پس بر آنها ترسی نیست و نه آنها اندوهگین شوند». ﴿۱۳﴾ آنها اهل بهشتند، جاودانه در آن باشند، (این) پاداش اعمالی است که انجام می دادند. ﴿۱۴﴾

وَإِذَا حُنِرَ النَّاسُ كَانُوا لَهُمْ أَعْدَاءً وَكَانُوا بِعِبَادَتِهِمْ كَافِرِينَ ﴿۷﴾ وَإِذَا تَتَلَىٰ عَلَيْهِمْ ءَايَاتُنَا بَيِّنَاتٍ قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ هَذَا سِحْرٌ مُّبِينٌ ﴿۸﴾ أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ قُلْ إِنِ افْتَرَيْتُهُ فَلَا تَمْلِكُونَ لِي مِنَ اللَّهِ شَيْئًا هُوَ أَعْلَمُ بِمَا تُفِيضُونَ فِيهِ كَفَىٰ بِهِ شَهِيدًا بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ هُوَ الْعَفْوَурَ الرَّحِيمُ ﴿۹﴾ قُلْ مَا كُنْتُ بِدَعَاٍ مِنَ الرُّسُلِ وَمَا أَدْرِي مَا يُفْعَلُ بِي وَلَا بِكُمْ إِنِ اتَّبِعْ إِلَّا مَا يُوحَىٰ إِلَيَّ وَمَا أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿۱۰﴾ قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ كَانَ مِنَ عِنْدِ اللَّهِ وَكَفَرْتُمْ بِهِ وَشَهِدَ شَاهِدٌ مِّنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ عَلَىٰ مِثْلِهِ فَقَامَنَ وَأَسْتَكْبَرْتُمْ إِنِ اللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿۱۱﴾ وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ ءَامَنُوا لَوْ كَانَ خَيْرًا مَا سَبَقُونَا إِلَيْهِ وَإِذْ لَمْ يَهْتَدُوا بِهِ فَمَسِيُقُولُونَ هَذَا إِفْكٌ قَدِيمٌ ﴿۱۲﴾ وَمِن قَبْلِهِ كَتَبَ مُوسَىٰ إِمَامًا وَرَحْمَةً وَهَذَا كِتَابٌ مُّصَدِّقٌ لِّسَانًا عَرَبِيًّا لِّيُنذِرَ الَّذِينَ ظَلَمُوا وَبُشْرَىٰ لِلْمُحْسِنِينَ ﴿۱۳﴾ إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَفْتَمُوا فَلَا خَوْفَ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿۱۴﴾ أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ خَالِدِينَ فِيهَا جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۱۵﴾

و هنگامی که مردم (در قیامت) گرد آورده شوند، آنها (معبودان باطل) دشمنانشان خواهند بود، و عبادت شان را انکار می کنند^(۵۶). ﴿۶﴾ و هنگامی که آیات روشن ما بر آنها خوانده شود، کسانی که کافر شدند، در برابر حقی که برای آنها آمده است گویند: «این جادویی آشکار

(۵۶) - سوره ی بقره آیه ۱۶۵ ملاحظه فرمائید.

(۵۷) - اکثر مفسرین می نویسند این آیه در بارهٔ عبد الله بن سلام رضی الله عنه نازل شده است، در حالی که این آیه مکی است و عبد الله بن سلام در مدینه مسلمان شده است، امام ابن کثیر می گوید: این آیه عام است، شامل عبد الله بن سلام و دیگران می باشد، زیرا که این پیش از اسلام عبد الله بن سلام در مکه نازل شده است. (تفسیر ابن کثیر و تفسیر بغوی).

وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ إِحْسَانًا حَمَلَتْهُ أُمُّهُ كُرْهًا وَوَضَعَتْهُ
 كُرْهًا وَحَمَلُهُ وَفِصْلُهُ ثَلَاثُونَ شَهْرًا حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ أَشُدَّهُ وَبَلَغَ
 أَرْبَعِينَ سَنَةً قَالَ رَبِّ أَوْزِعْنِي أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِي أَنْعَمْتَ
 عَلَيَّ وَعَلَىٰ وَالِدَيَّ وَأَنْ أَعْمَلَ صَالِحًا تَرْضَاهُ وَأَصْلِحْ لِي فِي
 ذُرِّيَّتِي إِنِّي تُبْتُ إِلَيْكَ وَإِنِّي مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿١٥٦﴾ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ
 نَنْقَبِلُ عَنْهُمْ أَحْسَنَ مَا عَمِلُوا وَتَتَجَاوَزُ عَنْ سَيِّئَاتِهِمْ فِي
 أَصْحَابِ الْجَنَّةِ وَعَدَ الصَّادِقُ الَّذِي كَانُوا يُوعَدُونَ ﴿١٥٧﴾
 وَالَّذِي قَالَ لَوْلَا دِيهِ أَفٍ لَّكُمَا أَتَعِدَانِي أَنْ أُخْرَجَ وَقَدْ خَلَتِ
 الْفُرُوزُ مِنْ قَبْلِي وَهُمَا يَسْتَنَفِيثَانِ اللَّهَ وَيَلُوكَ ءَامِنًا وَعَدَ
 اللَّهَ حَقًّا فَيَقُولُ مَا هَذَا إِلَّا أَسْطِيرُ الْأُولِينَ ﴿١٥٨﴾ أُولَٰئِكَ
 الَّذِينَ حَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ فِي أَمْرٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِمْ مِنَ
 الْجِنِّ وَالْإِنْسِ إِلَهُمْ كَانُوا خَاسِرِينَ ﴿١٥٩﴾ وَلِكُلِّ دَرَجَةٍ
 عَمَلٌ مَّا عَمِلُوا وَلِيُؤْفِقَهُمْ أَعْمَلَهُمْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿١٦٠﴾ وَيَوْمَ
 يُعْرَضُ الَّذِينَ كَفَرُوا عَلَى النَّارِ أَلْهَبْتُمْ طَيْبَتِكُمْ فِي حَيَاتِكُمْ
 الدُّنْيَا وَأَسْتَمْتَعْتُمْ بِهَا فَالْيَوْمَ تُجْزَوْنَ عَذَابَ الْهُونِ بِمَا كُنْتُمْ
 تَسْتَكْبِرُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَبِمَا كُنْتُمْ تَفْسُقُونَ ﴿١٦١﴾

ما به انسان سفارش کردیم که به پدر و مادرش نیکی کند^(۵۸)، مادرش او را به دشواری حمل می کند، و به دشواری بر زمین گذارد، و دوران

حمل او و از شیر باز گرفتن او سی ماه است^(۵۹)، تا هنگامی که به کمال (توانمندی و) رشدش برسد، و به (سن) چهل سالگی برسد، گوید: «پروردگارا! مرا توفیق ده تا شکر نعمت را که بر من و بر پدر و مادرم ارزانی داشته ای به جای آورم و کار شایسته ای انجام دهم که تو از آن خشنود شوی، و فرزندانم را صالح گردان، بی گمان من به سوی تو بازگشتم (وتوبه نمودم)، و بی شک من از مسلمانانم». ﴿۱۵۵﴾ آنها کسانی هستند که ما نیکوترین کارشان را می پذیریم، و از گناهانشان می گذریم و در زمره اهل بهشت هستند، این وعده راستی است که وعده داده می شدند. ﴿۱۶۰﴾ و کسی که به پدر و مادرش گفت: «اف بر شما! آیا شما به من وعده می دهید که (از گورم) بیرون آورده می شوم؟ در حالی که نسلا پیش از من گذشته اند؟! (و هرگز برانگیخته نشدند) و آن دو (= پدر و مادر) خدا را به یاری می طلبند که: «وای بر تو! ایمان بیا وره یقیناً وعده خدا حق است»، پس (او) می گوید: «اینها چیزی جز افسانه های پیشینیان نیست». ﴿۱۶۱﴾ آنها کسانی هستند که همان سخن (= وعده عذاب) در (زمره) امتهای که پیش از آنها از جن و انس گذشته اند، بر آنها محقق شده است، بی گمان آنها زیانکار بودند. ﴿۱۶۲﴾ و برای هر یک (از آنها) درجاتی است به (حسب) آنچه انجام داده اند، و تا خداوند (پاداش) کارهایشان را به تمامی به آنها بدهد، و به آنها هیچ ستمی نخواهد شد. ﴿۱۶۳﴾ و روزی که کسانی که کافر شدند بر آتش عرضه کنند، (و به آنها گفته شود): «در زندگی دنیا (نعمتهای) پاکیزه (ولذتهای) خود را از بین بردید و از آنها بهره مند شدید، پس (ای کافران) امروز به عذاب خوار کننده پاداشتان می دهند، (و این) به (خاطر) گردنکشی (واستکباری) که به نا حق در زمین می کردید، و به (خاطر) نا فرمانی (و گناهانی) که انجام می دادید. ﴿۲۰﴾

(۵۸) - ابو هریره رضی الله عنه روایت می کند: شخصی نزد رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم آمد و عرض کرد: چه کسی برای خوش رفتاری من از دیگران سزاوار تر است؟ فرمود: «مادرت» عرض کرد: سپس چه کسی؟ فرمود: «مادرت» پرسید: بعد از او چه کسی؟ فرمود: «مادرت» او باز عرض کرد: سپس چه کسی؟ فرمود: «پدرت».

(صحيح بخاری ۵۹۷۱).

(۵۹) - در سوره ی بقره مدت رضاعت دو سال بیان کرده است، و در اینجا مدت بارداری و رضاعت ۳۰ ماه بیان شده است، لذا فقهاء و دانشمندان اسلامی می گویند: کمترین مدت بار داری شش ماه می باشد.

﴿۲۱﴾ وَأَذْكُرُ أَحَا عَادٍ إِذْ أَنْذَرَ قَوْمَهُ بِالْأَحْقَافِ وَقَدْ خَلَتْ
 النُّذُرُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمَنْ خَلْفَهُ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ إِنِّي
 أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿۲۲﴾ قَالُوا أَجِئْتَنَا
 لِنَأْفِكَنَا عَنِ آهَاتِنَا فَأَتَيْنَا بِمَا تَعِدُنَا إِنْ كُنْتَ مِنَ
 الصَّادِقِينَ ﴿۲۳﴾ قَالَ إِنَّمَا أَلِمْكُمْ عِنْدَ اللَّهِ وَأُبَلِّغُكُمْ مَا
 أُرْسِلْتُ بِهِ وَلَيْكِنِّي أَرَأَيْتُمْ قَوْمًا جَاهِلُونَ ﴿۲۴﴾ فَلَمَّا
 رَأَوْهُ عَارِضًا مُسْتَقْبِلَ أَوْدِيَّتِهِمْ قَالُوا هَذَا عَارِضٌ
 مُمَطَّرْنَا بَلْ هُوَ مَا اسْتَعْجَلْتُمْ بِهِ رِيحٌ فِيهَا عَذَابٌ أَلِيمٌ
 ﴿۲۵﴾ تَدْمِيرُ كُلِّ شَيْءٍ بِأَمْرِ رَبِّهَا فَأَصْبَحُوا لَا يُرَى إِلَّا
 مَسَكِنُهُمْ كَذَلِكَ نَجْزِي الْقَوْمَ الْمُجْرِمِينَ ﴿۲۶﴾ وَلَقَدْ
 مَكَّنَّهُمْ فِيمَا إِنْ مَكَّنَّاكُمْ فِيهِ وَجَعَلْنَا لَهُمْ سَمْعًا
 وَأَبْصَرًا وَأَفْئِدَةً فَمَا أَغْنَىٰ عَنْهُمْ سَمْعُهُمْ وَلَا أَبْصَرُهُمْ
 وَلَا أَفْئِدَتُهُمْ مِنْ شَيْءٍ إِذْ كَانُوا سَجَّادُونَ بِأَيْتِ اللَّهِ
 وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ﴿۲۷﴾ وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا مَا
 حَوْلَكُمْ مِنَ الْقُرَىٰ وَصَرَفْنَا الْآيَاتِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿۲۸﴾
 فَلَوْلَا نَصْرُهُمُ الَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ قُرْبَانًا ءِالِهَةً
 بَلْ ضَلُّوا عَنْهُمْ وَذَلِكَ إِفْكُهُمْ وَمَا كَانُوا يَفْتَرُونَ

نپرستید، بی گمان من از عذاب روزی بزرگ بر شما می ترسم. ﴿۲۱﴾
 (آنها) گفتند: «آیا آمده ای تا ما را از (پرستش) معبودهایمان برگردانی،
 پس اگر از راستگویی آنچه به ما وعده داده ای برایمان بیاور». ﴿۲۲﴾
 (هود) گفت: «علم (تحقق آن وعده ها) تنها نزد خداست، و من
 آنچه را که به آن فرستاده شده ام به شما می رسانم، ولیکن من
 شما را قومی می بینم که (پیوسته) نادانی می کنید». ﴿۲۳﴾ پس
 هنگامی که آن (عذاب) را به صورت ابری که رو به راه وادیهایشان
 است، دیدند، (خوشحال شدند) گفتند: «این ابری است که بر ما (باران)
 می بارد»^(۴۰). (هود گفت: نه، بلکه این همان (عذابی) است که در
 آمدنش شتاب می کردید، بادی است که عذاب دردناکی در آن است.
 ﴿۲۴﴾ همه چیز را به فرمان پروردگارش (ویران و) نا بود می
 کند، پس چنان شدند که جز خانه هایشان دیده نمی شد، ما
 این گونه گروه مجرمان را کیفر می دهیم. ﴿۲۵﴾ به راستی ما به
 آنها (= قوم عاد) چنان (تمکن و) قدرتی دادیم که به شما آن قدرت
 (و تمکن) نداده ایم و برای آنها گوش و چشمها و دلها قرار دادیم. پس
 گوشهایشان و نه چشمهایشان و نه دلهایشان چیزی (از عذاب الهی) را از
 آنها دفع نکرد (و به حالشان سودی نبخشید)، چون آیات خدا را انکار
 می کردند، و (سرانجام) آنچه را که به (مسخره و) ریشخند می گرفتند
 آنها را فرو گرفت. ﴿۲۶﴾ و به راستی ما قریه ها (و آبادیها) بی را
 که اطراف شما بوده اند هلاک کردیم، و آیات (خود) را (به
 صورتهای) گوناگون (برای آنها) بیان کردیم، تا شاید باز
 گردند. ﴿۲۷﴾ پس چرا کسانی را که آنها به جای خداوند برای
 (قصد) تقرب (به خدا) معبود (خود) گرفتند، یاریشان نکردند؟ بلکه از
 نظرشان گم شدند، و این بود (نتیجه) دروغشان، و آنچه را افترا می بستند.
 ﴿۲۸﴾

(۶۰) - ام المؤمنین عایشه رضی الله عنها می فرماید: رسول خدا صلی الله علیه
 وآله وسلم هرگاه ابری را در آسمان می دیدند، به جلو و عقب می رفتند،
 و به خانه می آمدند و بیرون می شدند، و چهره اش دگرگون می شد،
 و همین که باران می بارید، این حالتش بر طرف می شد، ام المؤمنین
 عایشه سبب جویا شد، پیامبر صلی الله علیه وآله وسلم فرمودند: «نمی دانم،
 شاید این همانند ابری باشد که چون قوم عاد آن را دیدند، گفتند: این
 ابری است که بر ما باران می بارد ....» (صحیح بخاری ۳۲۰۶).

(ای پیامبر، داستان هود) برادر (قوم) عاد، را به یاد آور که چون قومش
 را در (سرزمین) "احقاف" (= ریگستانها) هشدار داد، - و به راستی
 هشدار دهندگانی پیش از او و بعد از او گذشته بودند - که: جز الله را

وَإِذْ صَرَفْنَا إِلَيْكَ نَفَرًا مِّنَ الْجِنِّ يَسْتَمِعُونَ الْقُرْآنَ فَلَمَّا حَضَرُوهُ قَالُوا أَنصَبُوا لَكُم مِّنْ مَّاءٍ فَمَا تَسْمَعُونَ ﴿٢٩﴾ قَالُوا يَنْقُومَنَا إِنَّا سَمِعْنَا كِتَابًا أُنزِلَ مِن بَعْدِ مُوسَىٰ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ وَإِلَى طَرِيقٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿٣٠﴾ يَنْقُومَنَا أَجِيبُوا دَاعِيَ اللَّهِ وَءَامِنُوا بِهِ يَغْفِرَ لَكُمْ مِّن ذُنُوبِكُمْ وَيُجِرْكُم مِّنْ عَذَابِ أَلِيمٍ ﴿٣١﴾ وَمَنْ لَا يُحِبِّ دَاعِيَ اللَّهِ فَلَيْسَ بِمُعْجِزٍ فِي الْأَرْضِ وَلَيْسَ لَهُ مِن دُونِهِ أَوْلِيَاءُ ۗ أُولَٰئِكَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٣٢﴾ أَوْلَمَ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَمْ يَعْ يَخْلُقْهُنَّ يَقْدِرْ عَلَىٰ أَنْ يَخْلُقَ أَلَمْ يَأْتِ بِآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٣٣﴾ وَيَوْمَ يُعْرَضُ الَّذِينَ كَفَرُوا عَلَى النَّارِ أَلَيْسَ هَذَا بِالْحَقِّ قَالُوا بَلَىٰ وَرَبِّنَا قَالَ فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿٣٤﴾ فَاصْبِرْ كَمَا صَبَرَ أُولُو الْعَزْمِ مِنَ الرُّسُلِ وَلَا تَسْتَعْجِلْ لَهُمْ كَأَنَّهُمْ يَوْمَ يَرَوْنَ مَا يُوعَدُونَ لَمْ يَلْبُثُوا إِلَّا سَاعَةً مِّن نَّهَارٍ ۗ فَهَلْ يَهْلِكُ إِلَّا الْقَوْمُ الْفَاسِقُونَ ﴿٣٥﴾

یافتند، (به یکدیگر) گفتند: «خاموش باشید» آنگاه چون (تلاوت قرآن) به پایان رسید، (همچون) بیم دهندگانی به سوی قوم خود بازگشتند. ﴿۲۹﴾ گفتند: «ای قوم ما! یقیناً ما کتابی را شنیدیم که بعد از موسی نازل شده است که تصدیق کننده (کتابهای) پیش از خود است، به سوی حق و به سوی راه راست هدایت می کند. ﴿۳۰﴾ ای قوم ما! (دعوت، این) دعوت کننده خدا را اجابت کنید، و به او ایمان آورید تا (خداوند) برخی از گناهانتان را برای شما بیاورد، و شما را از عذابی دردناک پناه دهد. ﴿۳۱﴾ و هر کس (دعوت) دعوت کننده خدا را پاسخ نگوید، پس هرگز نمی تواند در زمین (از عذاب خدا) بگریزد و او را غیر از خدا هیچ یآوری نیست، آنان در گمراهی آشکاری هستند. ﴿۳۲﴾ آیا ندیدند خداوندی که آسمانها و زمین را آفریده است، و در آفرینش آنها (ناتوان) در مانده نشده، قادر است بر آنکه مردگان را زنده کند؟! آری، او بر هر چیزی تواناست. ﴿۳۳﴾ (روز قیامت) روزی (است) که کسانی که کافر شدند (برای عذاب) بر آتش عرضه می شوند، (و به آنها گفته می شود): «آیا این (عذاب) حق نیست؟» گویند: «چرا سوگند به پروردگارمان (که حق است)». گویند: «پس به خاطر کفری که می ورزیدید عذاب را بچشید». ﴿۳۴﴾ پس (ای پیامبر) صبر کن، همچنانکه پیامبران اولو العزم صبر کردند (۶۲)، و برای (عذاب) آنها شتاب نکن، روزی که آنچه را که وعده داده می شوند ببینند، گویی جز ساعتی از روز (در دنیا) درنگ نکرده اند، این (قرآن) ابلاغی است، پس آیا (قومی) جز قوم فاسق (ونافرمان) هلاک می شوند؟! ﴿۳۵﴾

(بیاد آور، ای پیامبر) هنگامی که گروهی از جن را به سوی تو متوجه ساختم که قرآن را بشنوند (۶۱)، پس چون نزد او (= پیامبر) حضور

بودند، گروهی بسوی تهامه رفتند، در آنجا با رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم مواجه شدند که عازم بازار عکاظ بودند، و در محلی بنام "نخله" با یارانش در حال خواندن نماز فجر بودند، پس چون جن ها صدای قرآن را شنیدند، به آن گوش فرا دادند، و به یکدیگر گفتند: به خدا سوگند، این (قرآن) همان چیزی است که بین ما و اخبار آسمانها مانع شده است، این بود که به سوی قوم خود برگشتند، و گفتند: ای قوم! ما قرآن شکفت انگیزی شنیدیم... بعد از آن خداوند آیات سوره جن ﴿قل﴾
أَوْحَىٰ إِلَيَّ أَنَّهُ اسْتَمَعَ نَفَرًا مِّنَ الْجِنِّ ﴿۲۹﴾ بر پیامبر نازل فرمود. (صحیح بخاری ۷۷۳).

(۶۲) - پیامبران اولو العزم پنج تن هستند: ۱- نوح - ۲- ابراهیم - ۳- موسی - ۴- عیسی - ۵- محمد خاتم الانبیاء علیهم السلام. (تفسیر ابن کثیر)

(۶۱) - عبد الله بن عباس رضی الله عنهما می گوید: روزی رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم با تنی چند از یارانش به سوی بازار عکاظ براه افتادند، و این در زمانی بود که از دسترسی شیاطین (جن ها) به اخبار آسمانها جلوگیری شده بود، و شهابهای آسمانی، آنها را تعقیب می کرد، پس شیاطین (جن ها) نزد قوم خود بازگشتند، قوم شان از آنها پرسیدند: شما را چه شده، چرا برگشتید؟ گفتند: بین ما و اخبار آسمانها جلوگیری شده است، و شهابهای آسمانی به تعقیب ما فرستاده شده است، آنها گفتند: حتماً اتفاق مهمی بوقوع پیوسته است، بروید شرق و غرب زمین را بگردید، تا ببینید سبب جلوگیری چیست؟ پس آن عده (از جنی ها) که مأمور تحقیق

سورة محمد

بسم الله الرحمن الرحيم

الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ أَضَلَّ أَعْمَلُهُمْ ﴿١﴾ وَالَّذِينَ
 ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَءَامَنُوا بِمَا نُزِّلَ عَلَىٰ مُحَمَّدٍ وَهُوَ الْحَقُّ
 مِن رَّبِّهِمْ كَفَّرَ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَأَصْلَحَ بَالَهُمْ ﴿٢﴾ ذَلِكَ بِأَنَّ الَّذِينَ
 كَفَرُوا اتَّبَعُوا الْبَطِيلَ وَأَنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّبَعُوا الْحَقَّ مِن رَّبِّهِمْ
 كَذَلِكَ يَضْرِبُ اللَّهُ لِلنَّاسِ أَمْثَلَهُمْ ﴿٣﴾ فَإِذَا لَقِيتُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا
 فَضَرْبِ الرِّقَابِ حَتَّىٰ إِذَا أَخْنْتُمُوهُمْ فَشُدُّوا الْوَتَاقَ فِيمَا مَتَّ بَعْدَ
 وَإِمَا فِدَاءً حَتَّىٰ تَضَعَ الْحَرْبُ أَوْزَارَهَا ذَلِكَ وَلَوْ يَشَاءُ اللَّهُ لَانتَصَرَ
 مِنْهُمْ وَلَٰكِن لِّيَبْلُوَ بَعْضَكُمْ بِبَعْضٍ وَالَّذِينَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ
 فَلَن يُضِلَّ أَعْمَلُهُمْ ﴿٤﴾ سَيِّئَاتِهِمْ وَيُصْلِحُ بَالَهُمْ ﴿٥﴾ وَيُدْخِلُهُمْ
 الْجَنَّةَ عَرَفَهَا هُمْ ﴿٦﴾ يَتَأْتِيَا الَّذِينَ ءَامَنُوا مِن تَنْصُرُوا اللَّهَ يَنْصُرْكُمْ
 وَيُتَبِّتْ أَقْدَامَكُمْ ﴿٧﴾ وَالَّذِينَ كَفَرُوا فَتَعَسَا لَهُمُ الْوَسْوَاسُ الْكَافِرُ
 ﴿٨﴾ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَرِهُوا مَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأَحْبَطَ أَعْمَلَهُمْ ﴿٩﴾ أَفَلَمْ
 يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ دَمَّرَ
 اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَلِلْكَافِرِينَ أَمْثَلُهَا ﴿١٠﴾ ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ مَوْلَىٰ الَّذِينَ ءَامَنُوا
 وَأَنَّ الْكَافِرِينَ لَا مَوْلَىٰ لَهُمْ ﴿١١﴾

دادند و به آنچه بر محمد (صلی الله علیه و آله وسلم) نازل شده - و همه از سوی پروردگارشان حق است - (نیز) ایمان آوردند، (خداوند) گناهانشان را از آنها دور ساخت (و بخشید) و کارشان را اصلاح نمود. ﴿۲﴾ این بدان سبب است که کسانی که کافر شدند از باطل پیروی کردند، همانا کسانی که ایمان آوردند از حقی که از سوی پروردگارشان (نازل شده) است پیروی کردند، این گونه خداوند برای مردم مثلهایشان را بیان می کند. ﴿۳﴾ پس هنگامی که (در میدان نبرد) روپرو شدید با کسانی که کفر ورزیدند، گردنها (یشان) را بزنید، (و نبرد را ادامه دهید) تا هنگامی که (بسیاری از) آنها را از پای در آورید (و) کشتید، پس بند (اسیران) را محکم ببندید، آنگاه پس از آن یا بر آنان منت گذارید (و آزادشان کنید) یا (از آنان) فدیه بگیرید (و رهایشان کنید) تا جنگ بار سنگین خود را (بر زمین) نهد، (حکم) این است، و اگر خدا می خواست از آنها انتقام می گرفت ولیکن (می خواهد) بعضی از شما را با بعضی دیگر بیازماید، و کسانی که در راه خدا کشته شدند، پس (خداوند) هرگز اعمال آنها را نابود نمی کند. ﴿۴﴾ به زودی آنها را هدایت می نماید (و حال) و کارشان را اصلاح می کند. ﴿۵﴾ و آنها را به بهشتی که (اوصافش) برای آنها بیان داشته است، وارد می کند ﴿۶﴾. ای کسانی که ایمان آورده اید! اگر (دین) خدا را یاری کنید، (خداوند) شما را یاری می کند و گاهمایتان را (ثابت) و استوار می دارد. ﴿۷﴾ و کسانی که کافر شدند، مرگ بر آنان باد! (و خداوند) اعمالشان را نابود کرد. ﴿۸﴾ این بدان سبب است که آنان آنچه را که خداوند نازل کرده است ناپسند داشتند، پس خداوند اعمالشان را تباه (و نابود) کرد. ﴿۹﴾ آیا در زمین سیر نکردند تا بنگرند عاقبت کسانی که پیش از آنها بودند چگونه بود؟ خداوند (اموال و دیارشان را) بر سرشان ویران کرد، (و آنها را نابود ساخت)، و برای کافران (کیفری) مانند آن خواهد بود. ﴿۱۰﴾ این بدان سبب است که خداوند یاور (و مولای) کسانی است که ایمان آوردند، و آنکه کافران (مولا) و یآوری ندارند. ﴿۱۱﴾

(۶۳) - ابو سعید خدری رضی الله عنه روایت می کند که رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم فرمود: «هنگامی که مؤمنان از آتش (جهنم) نجات می یابند، بر روی پلی بین بهشت و دوزخ نگه داشته می شوند، و از مظالم و ستم هایی که در دنیا نسبت به یکدیگر کرده اند (پاک و) تصفیه حساب می شوند، که پس بعد از آن که پاک و صاف شدند، اجازه ورود به بهشت به آنها داده می شود، پس سوگند به ذاتی که جان محمد صلی الله علیه و آله وسلم در دست اوست، هر یک از آنها سکن و خانه اش را در بهشت، از خانه و منزلش (که) در دنیا (زندگی می کرده)، بهتر می شناسد» (صحیح بخاری ۲۴۴۰).

سورة محمد

به نام خداوند بخشنده مهربان

کسانی که کافر شدند و (مردم را) از راه خدا بازداشتند، (خداوند) اعمال آنان را نابود کرد. ﴿۱﴾ و کسانی که ایمان آوردند و کارهای شایسته انجام

إِنَّ اللَّهَ يَدْخُلُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي
 مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَالَّذِينَ كَفَرُوا يَتَمَتَّعُونَ وَيَأْكُلُونَ كَمَا تَأْكُلُ
 الْأَنْعَامُ وَالنَّارُ مَثْوًى لَهُمْ ﴿١٢١﴾ وَكَأَيِّن مِّن قَرْيَةٍ هِيَ أَشَدُّ قُوَّةً
 مِّن قَرْيَتِكَ الَّتِي أَخْرَجْنَاكَ أَهْلَكْنَاهُمْ فَلَا نَاصِرَ لَهُمْ ﴿١٢٢﴾
 أَفَمَن كَانَ عَلَىٰ بَيْنَةٍ مِّن رَّبِّهِ كَمَن زُيِّنَ لَهُ سُوءُ عَمَلِهِ
 وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ ﴿١٢٣﴾ مَثَلُ الْجَنَّةِ الَّتِي وُعِدَ الْمُتَّقُونَ فِيهَا
 أَنْهَارٌ مِّن مَّاءٍ غَيْرِ آسِنٍ وَأَنْهَارٌ مِّن لَّبَنٍ لَّمْ يَتَغَيَّرَ طَعْمُهُ وَأَنْهَارٌ
 مِّنْ خَمْرٍ لَّذَّةٌ لِلشَّرْبِينَ وَأَنْهَارٌ مِّنْ عَسَلٍ مُّصَفًّى وَهُمْ فِيهَا مِن
 كُلِّ الثَّمَرَاتِ وَمَغْفِرَةٌ مِّن رَّبِّهِمْ كَمَن هُوَ خَالِدٌ فِي النَّارِ وَسُقُوا
 مَاءً حَمِيمًا فَقَطَّعَ أَمْعَاءَهُمْ ﴿١٢٤﴾ وَمِنْهُمْ مَّن يَسْتَمِعُ إِلَيْكَ
 حَتَّىٰ إِذَا خَرَجُوا مِن عِنْدِكَ قَالُوا لِلَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ مَاذَا
 قَالَ ءَانِفًا ۚ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ طَبَعَ اللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ وَاتَّبَعُوا
 أَهْوَاءَهُمْ ﴿١٢٥﴾ وَالَّذِينَ اهْتَدَوْا زَادَهُمْ هُدًىٰ وَءَاتَاهُمْ
 تَقْوَاهُمْ ﴿١٢٦﴾ فَهَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا السَّاعَةَ أَن تَأْتِيَهُمْ بَغْتَةً ۖ فَقَدْ
 جَاءَ أَسْرَاطُهَا ۚ فَاِنِّي لَأَعْلَمُ أَنَّهُ
 لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاسْتَغْفِرْ لِذَنْبِكَ وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ
 وَاللَّهُ يَعْلَمُ مُتَقَلَّبَكُمْ وَمَثْوَاكُمْ ﴿١٢٧﴾

(مردم) آنها از (مردم) شهر تو که بیرونت کرده اند^(۶۴)، توانمندتر بودند،
 ما هلاکشان کردیم، پس هیچ باوری نداشتند. ﴿۱۲۱﴾ آیا کسی که از
 سوی پروردگارش بر شیوه روشنی باشد، همانند کسی است که کردار
 بد او در نظرش آراسته شده و از هواهای (نفسانی) خود پیروی می
 کند؟! ﴿۱۲۲﴾ و صف بهشتی که به پر هیز گاران وعده داده شده، چنین
 است که: در آن نه‌هایی از آب (زالال) بد بو نشده، و نه‌هایی از شیر
 که طعم آن دگرگون نگشته، و نه‌هایی از شراب (ناب) که مایه لذت
 نوشندگان است، و نه‌هایی از عسل مصفی وجود دارد، و (نیز) در آن
 برای آنها از هر گونه میوه ها (مهیا) است، و (از همه برتر) آمرزشی از
 سوی پروردگارشان است. (آیا اینها) همانند کسانی هستند که
 همیشه در آتش (جهنم) اند، و از آب جوشان نوشانده شوند که
 روده هایشان را پاره پاره (و متلاشی) کند؟! ﴿۱۲۳﴾ (ای پیامبر)
 گروهی از آنها (= منافقان) به تو گوش فرا می دهند، تا وقتی
 که از نزدت بیرون رفتند، به کسانی که به آنان علم عطا کرده
 شده، (از روی استهزاء) می گویند: «الآن (محمد) چه گفت؟!» آنها
 کسانی هستند که خداوند بر دل‌هایشان مهر نهاده، و از هواهای
 (نفسانی) خود پیروی کرده اند. ﴿۱۲۴﴾ و کسانی که هدایت یافته اند
 (خداوند) بر هدایشان افزود، و به آنان پر هیز گاری عطا فرمود. ﴿۱۲۵﴾
 پس آیا آنها (= کافران) جز این انتظار دارند که قیامت ناگهان فراسد؟
 به راستی نشانه هایش آمده است^(۶۵)، پس چون فرا رسد، پند گرفتن (و
 ایمان) شان چه سودی خواهد داشت؟! ﴿۱۲۶﴾ پس (ای پیامبر) بدان
 که معبودی (به حق) جز "الله" نیست، و برای گناه خود و برای
 مردان و زنان مؤمن آمرزش طلب کن، و خداوند محل حرکت شما
 و قرار گاه شما را می داند. ﴿۱۲۷﴾

(۶۴) - مراد شهر مکه است.

(۶۵) - بعثت خاتم الأنبياء محمد مصطفی صلی الله علیه و آله وسلم یکی از
 نشانه های قیامت می باشد. برای کسب اطلاعات بیشتر درباره نشانه های
 قیامت به کتاب "نشانه های قیامت" تالیف بنده گنهگار رجوع فرمائید.

بی گمان خداوند کسانی را که ایمان آوردند و کارهای شایسته
 انجام دادند به باغهایی (از بهشت) وارد می کند که نه‌ها از زیر
 (درختان) آن جاری است، و کسانی که کافر شدند (از متاع
 دنیوی) بهره می گیرند و می خورند همچنانکه چار پایان می خورند،
 و آتش (جهنم) جایگاه آنان است. ﴿۱۲۲﴾ و چه بسیار شهرهایی که

وَيَقُولُ الَّذِينَ ءَامَنُوا لَوْلَا نُزِّلَتْ سُورَةٌ فَاِذَا اُنزِلَتْ سُورَةٌ
 مُحْكَمَةٌ وَذُكِرَ فِيهَا الْقِتَالُ رَاٰتِ الَّذِيْنَ فِي قُلُوْبِهِمْ مَّرَضٌ
 يَنْظُرُوْنَ اِلَيْكَ نَظَرَ الْمَغْشٰى عَلَيْهِ مِنْ اَلْمَوْتِ فَاُولٰٓئِكَ لَهُمْ
 طَاعَةٌ وَقَوْلٌ مَّعْرُوفٌ فَاِذَا عَزَمَ الْاَمْرُ فَلَوْ صَدَقُوا اللّٰهُ لَكَانَ
 خَيْرًا لَّهُمْ ﴿٢١﴾ فَهَلْ عَسَيْتُمْ اِنْ تَوَلَّيْتُمْ اَنْ تُفْسِدُوْا فِي الْاَرْضِ
 وَتُقْطِعُوْا اَرْحَامَكُمْ ﴿٢٢﴾ اُولٰٓئِكَ الَّذِيْنَ لَعَنَهُمُ اللّٰهُ فَاَصْمَهُمْ
 وَاَعَمٰى اَبْصَرَهُمْ ﴿٢٣﴾ اَفَلَا يَتَذَكَّرُوْنَ الْفَرّٰءَانَ اَمْ عَلٰى
 قُلُوْبٍ اَقْفَالٌهَا ﴿٢٤﴾ اِنَّ الَّذِيْنَ اَرْتَدُوْا عَلٰى اَدْبُرِهِمْ مِّنْ
 بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ الْهُدٰى الشَّيْطٰنُ سَوَّلَ لَهُمْ وَاَمَلٰى لَهُمْ
 ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ قَالُوْا لِلَّذِيْنَ كَرِهُوْا مَا نَزَّلَ اللّٰهُ
 سَنُطِيعُكُمْ فِي بَعْضِ الْاَمْرِ وَاللّٰهُ يَعْلَمُ اِسْرَارَهُمْ ﴿٢٥﴾
 فَكَيْفَ اِذَا تَوَفَّيْتُمُ الْمَلَائِكَةَ يَضْرِبُوْنَ وُجُوْهَهُمْ وَاَدْبُرَهُمْ
 ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ اَتَّبَعُوْا مَا اَسْحَطَ اللّٰهُ وَكَرِهُوْا
 رِضْوَانَهُ فَاَحْبَطَ اَعْمَالَهُمْ ﴿٢٦﴾ اَمْ حَسِبَ الَّذِيْنَ فِي
 قُلُوْبِهِمْ مَّرَضٌ اَنْ لَّنْ نُّخْرِجَ اللّٰهُ اَضْغَيْنَهُمْ ﴿٢٧﴾

فرمانبر داری (نمودن) و سخن نیکو (گفتن)، پس چون تصمیم قطعی (جهاد) گرفته شد، اگر با خدا صادق باشند برای آنها بهتر است. ﴿۲۱﴾ پس آیا اگر به حکومت رسیدید، جز این (امید) است که در زمین فساد کنید، و پیوند خویشاوندان را ببرید؟! ﴿۲۲﴾ ﴿۳۲﴾ اینان کسانی هستند که خداوند لعنتشان کرده است، پس (گوشهای) آنان را کر نموده و چشمهایشان را نابینا کرده است. ﴿۲۳﴾ آیا در قرآن تدبیر نمی کنند یا بر دلهایشان قفلهاست؟! ﴿۲۴﴾ بی گمان کسانی که بعد از روشن شدن (راه) هدایت برای آنها، به پشت سر خود باز گشتند (و مرتد شدند) شیطان (اعمال زشتشان را) برای آنها بیا راست، و (با آرزوهای دراز) فریشان داد. ﴿۲۵﴾ این بدان سبب است که آنها (= منافقان) به کسانی (= یهودیان) که نسبت به آنچه خدا نازل کرده (از وحی) کراهت داشتند، گفتند: «ما در پاره ای از امور از شما پیروی می کنیم» و خداوند پنهانکاری آنها را می داند. ﴿۲۶﴾ پس (حال آنها) چگونه خواهد بود هنگامی که فرشتگان (مرگ) جانهایشان را می گیرند، بر چهره ها و پشتهایشان می زنند. ﴿۲۷﴾ این (کیفر) بدان سبب است که آنها از آنچه خدا را به خشم می آورد پیروی کردند، و خشونددیش را کراهت داشتند، پس (خداوند) اعمالشان را نابود کرد. ﴿۲۸﴾ آیا کسانی که در دلهایشان بیماری (نفاق) است گمان کردند که خداوند کینه هایشان را آشکار نخواهد کرد؟! ﴿۲۹﴾

(۶۷) - ابو هریره رضی الله عنه از رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم روایت می کند که فرمودند: «خداوند مخلوقات را آفرید، و هنگامی که از آفرینش آنها فارغ شد، رحم (صلهٔ خویشاوندی) برخاست، حق تعالی فرمود چه می خواهی؟ عرض کرد: این جایگاه پناه جویان به تو از قطع پیوند خویشاوندی است، خداوند متعال فرمود: آیا راضی می شوی که هر کس با تو وصل شود (و حق تو را اداء کند) من او را با خود وصل کنم، و هر کس تو را قطع کند، من او را از خود قطع نمایم؟ گفت: بلی، ای پروردگرم، خداوند فرمود: پس چنین خواهد بود» ابو هریره افزود: اگر خواستید این = آیه را تلاوت کنید: ﴿ فَهَلْ عَسَيْتُمْ اِنْ تَوَلَّيْتُمْ... ﴾ . (صحیح بخاری ۴۸۳۰ و صحیح مسلم ۲۵۵۴).
 و در یک حدیث دیگر، رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم فرموده است: «قاطع رحم (یعنی: کسی که با خویشاوندانش قطع رابطه می کند) به بهشت وارد نمی شود».
 (صحیح بخاری ۵۹۸۴ و صحیح مسلم ۲۵۵۶).

و کسانی که ایمان آورده اند می گویند: «چرا سوره ای نازل نشده؟! (که فرمان جهاد را بدهد؟)». پس چون سوره ای محکم (و روشن) نازل شود و در آن (سخن از) جنگ ذکر شده باشد، کسانی که در دلهایشان بیماری است می بینی که همچون کسی که در سکر مرگ (قرار گرفته و) بیهوش شده باشد به تو نگاه می کنند، پس برای آنان شایسته تر است ﴿۲۰﴾ ﴿۶۶﴾

(۶۶) - برخی از مفسرین کلمه ی «أولی» را بمعنای: تهدید و وعید (یعنی وای بر آنان) تفسیر کرده اند، اما برخی دیگر همچون امام ابن کثیر آن را بمعنای شایسته تر، و سزاوارتر تفسیر نموده است.

و اگر ما بخواهیم آنها را به تو (ای پیامبر) نشان می دهیم، آنگاه آنان را با سیما (وقیافه) هایشان شناسی، و مسلماً تو آنان را در طرز سخن گفتنشان می شناسی، و خداوند اعمال شما را می داند. ﴿۳۰﴾ و (همه) شما را قطعاً آزمایش می کنیم تا مجاهدان از شما و صابران را معلوم کنیم، و (اخبار و) احوال شما را بیازماییم. ﴿۳۱﴾ بی گمان کسانی که کافر شدند و (دیگران را) از راه خدا باز داشتند و بعد از آشکار شدن (راه) هدایت برای آنها با پیامبر مخالفت ورزیدند، هرگز زبانی به خداوند نمی رسانند، و (خداوند) به زودی اعمالشان را تباه خواهد کرد. ﴿۳۲﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید! خدا را اطاعت کنید، و رسول (خدا) را اطاعت کنید، و اعمالتان را باطل نکنید. ﴿۳۳﴾ بی گمان کسانی که کافر شدند و (دیگران را) از راه خدا باز داشتند سپس در حال کفر مردند، پس خداوند هرگز آنها را نخواهد آمرزید. ﴿۳۴﴾ پس (ای مؤمنان) هرگز (هنگام جهاد) سست نشوید، و (دشمنان را) به صلح و آشتی دعوت نکنید، در حالی که شما برتر هستید و خدا با شماست، و (چیزی از پاداش) اعمالتان را نخواهد کاست. ﴿۳۵﴾ جز این نیست که زندگی دنیا بازی و سرگرمی است، و اگر ایمان بیاورید و پرهیزگاری کنید (خداوند) پادشاهیتان را به شما خواهد داد، و (تمام) اموالتان را از شما نمی طلبد. ﴿۳۶﴾ اگر (تمام) آن را از شما مطالبه کند، آنگاه اصرار نماید، بخل می ورزید، و کینه های شما را آشکار می سازد. ﴿۳۷﴾ آگاه باشید، شما همان کسانی هستید که برای انفاق در راه خدا فرا خوانده می شوید، پس بعضی از شما بخل می ورزند، و هر کس بخل ورزد، جز این نیست که بر خویشتن بخل ورزیده است، و خداوند بی نیاز است و شما (همه) فقیر (و نیازمند) ید، و اگر روی بگردانید (خداوند) گروهی دیگر را بجای شما می آورد، آنگاه آنها مانند شما نخواهند بود. ﴿۳۸﴾

وَلَوْ نَشَاءُ لَأَرَيْنَاكُمْ فَلَعَرَفْتَهُمْ بِسِيمَاهُمْ^ج
وَلَتَعْرِفَنَّهُمْ فِي لَحْنِ الْقَوْلِ^ح وَاللَّهُ يَعْلَمُ أَعْمَالَكُمْ ﴿٣٠﴾
وَلَتَبْلُوَنَكُمْ حَتَّى نَعْلَمَ الْمُجَاهِدِينَ مِنْكُمْ
وَالصَّابِرِينَ وَتَبْلُوَا أَعْبَارَكُمْ ﴿٣١﴾ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا
وَصَدُّوا عَن سَبِيلِ اللَّهِ وَشَاقُّوا الرَّسُولَ مِن بَعْدِ مَا
تَبَيَّنَ لَهُمْ أَهْدَىٰ لَن يَضُرُّوا اللَّهَ شَيْئًا وَسَيُحِطُّ
أَعْمَالَهُمْ ﴿٣٢﴾ * يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ
وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَلَا تُبْطِلُوا أَعْمَالَكُمْ ﴿٣٣﴾ إِنَّ
الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَن سَبِيلِ اللَّهِ ثُمَّ مَاتُوا وَهُمْ
كُفَّارٌ فَلَن يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ ﴿٣٤﴾ فَلَا تَهِنُوا وَتَدْعُوا إِلَى
السَّلَامِ وَأَنْتُمْ الْأَعْلَوْنَ وَاللَّهُ مَعَكُمْ وَلَن يَتَرَكَم
أَعْمَالَكُمْ ﴿٣٥﴾ إِنَّمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا لَعِبٌّ وَلَهُوَ وَإِن
تُؤْمِنُوا وَتَتَّقُوا يُؤْتِكُمْ أَجْرَكُمْ وَلَا يَسْئَلْكُمْ أَمْوَالَكُمْ
﴿٣٦﴾ إِن يَسْئَلْكُمْوهَا فَيُحْفِكُمْ تَبَخَّلُوا وَخَرَج
أَضْغَنْكُمْ ﴿٣٧﴾ هَاتِنْتُمْ هَتُولَاءِ تَدْعُونَ لِتُنْفِقُوا
فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَمِنْكُمْ مَّن يَبْخَلُ^ط وَمَن يَبْخَلْ
فَإِنَّمَا يَبْخَلْ عَن نَفْسِهِ^ع وَاللَّهُ الْغَنِيُّ وَأَنْتُمُ الْفُقَرَاءُ
وَإِن تَتَوَلَّوْا يَسْتَبْدِلْ قَوْمًا غَيْرَكُمْ ثُمَّ لَا يَكُونُوا
أَمْثَلَكُمْ ﴿٣٨﴾

سوره الفتح

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مُّبِينًا ﴿١﴾ لِيَغْفِرَ لَكَ اللَّهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ
 ذَنْبِكَ وَمَا تَأَخَّرَ وَيُتِمَّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكَ وَيَهْدِيكَ صِرَاطًا
 مُسْتَقِيمًا ﴿٢﴾ وَيَنْصُرَكَ اللَّهُ نَصْرًا عَزِيمًا ﴿٣﴾ هُوَ الَّذِي
 أَنْزَلَ السَّكِينَةَ فِي قُلُوبِ الْمُؤْمِنِينَ لِيَزْدَادُوا إِيمَانًا مَعَ
 إِيمَانِهِمْ ۗ وَاللَّهُ جُنُودَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۗ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا
 حَكِيمًا ﴿٤﴾ لِيَدْخُلَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي
 مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَيُكَفِّرُ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ ۗ وَكَانَ
 ذَلِكَ عِنْدَ اللَّهِ فَوْزًا عَظِيمًا ﴿٥﴾ وَيُعَذِّبُ الْمُنَافِقِينَ
 وَالْمُنَافِقَاتِ وَالْمُشْرِكِينَ وَالْمُشْرِكَاتِ الظَّالِمِينَ ۗ بِاللَّهِ
 ظَنِّ السَّوْءِ ۗ عَلَيْهِمْ دَائِرَةُ السَّوْءِ ۗ وَغَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ
 وَلَعَنَهُمْ وَأَعَدَّ لَهُمْ جَهَنَّمَ وَسَاءَتْ مَصِيرًا ﴿٦﴾ وَاللَّهُ جُنُودُ
 السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۗ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيمًا حَكِيمًا ﴿٧﴾ إِنَّا
 أَرْسَلْنَاكَ شَهِدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا ﴿٨﴾ لِيُؤْمِنُوا بِاللَّهِ
 وَرَسُولِهِ ۗ وَتُعَزِّرُوهُ وَتُوَفِّرُوهُ ۗ وَتُصَدِّقُوهُ بِكُورَةٍ وَأَصِيلًا ﴿٩﴾

سوره فتح

به نام خداوند بخشنده مهربان

به راستی ما برای تو (فتح و) پیروزی (۶۸) آشکاری مقرر کرده ایم ﴿۱﴾ تا خداوند گناه گذشته و آینده تو را بپامزد (۷۰)، و نعمتش را بر تو تمام کند، و به راه راست هدایت نماید. ﴿۲﴾ و خداوند به پیروزی شکست ناپذیری تو را یاری کند. ﴿۳﴾ او کسی است که در دل‌های مؤمنان آرامش نازل کرد، تا ایمانی بر ایمانشان بیفزایند، و سپاهیان آسمانها و زمین از آن خداست، و خداوند دانای حکیم است. ﴿۴﴾ تا (سرانجام) مردان و زنان مؤمن را به باغبانی (از بهشت) وارد کند، که نهرها از زیر (درختان) آن جاری است، جاودانه در آنجا خواهند بود، و گناهانشان را از آنها می‌زداید (ومی‌بخشد) و این نزد خدا کامیابی بزرگی است. ﴿۵﴾ و (نیز) مردان و زنان منافق و مردان و زنان مشرک را که به خدا گمان بد می‌برند، عذاب کند، حوادث ناگوار و بد بر آنان باد، و خداوند بر آنها خشم گرفته، و آنها را لعنت کرده، و جهنم را برای آنها آماده ساخته است، و چه بد جایگاهی است. ﴿۶﴾ و سپاهیان آسمانها و زمین از آن خداست، و خداوند پیروزمند حکیم است. ﴿۷﴾ (ای پیامبر) به راستی ما تو را گواهِ و مژده دهنده و بیم دهنده فرستادیم. ﴿۸﴾ تا (شما ای مردم) به خدا و پیامبرش ایمان یاورید و (دین) او را یاری کنید، و او را بزرگ دارید، و یامداد و شامگاه او را تسبیح گوید. ﴿۹﴾

(۶۸) - مراد از این فتح و پیروزی صلح حدیبیه است. (تفسیر ابن کثیر).

(۶۹) - در حدیث آمده است که رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم فرمود:

«امشب بر من سوره ای نازل شده است که نزد من از آنچه که خورشید

بر آن تا بیده محبوبتر است» آنگاه این آیات ﴿۱﴾ إِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا

مُّبِينًا ﴿۱﴾ را تلاوت نمودند.

(صحیح بخاری ۴۱۷۷).

(۷۰) - با این وجود رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم آنقدر عبادت می

کردند، که پاهای مبارکشان ورم می‌کرد، مغیره بن شعبه می‌گوید: رسول

خدا صلی الله علیه و آله وسلم شبها آن قدر به نماز می‌ایستاد که پاهای

مبارکشان ورم کرد، چون به ایشان گفته شد: خداوند گناه گذشته و آینده

شما را بخشیده است پس چرا خود را به زحمت می‌اندازی؟ فرمودند: «آیا

بنده ای شکر گذار نباشم؟».

صحیح بخاری (۱۱۳۰، ۴۸۳۶) و صحیح مسلم (۲۸۱۹).

إِنَّ الَّذِينَ يُبَايِعُونَكَ إِنَّمَا يُبَايِعُونَ اللَّهَ يَدُ اللَّهِ فَوْقَ أَيْدِيهِمْ فَمَنْ نَكَثَ فَإِنَّمَا يَنْكُثُ عَلَىٰ نَفْسِهِ ۗ وَمَنْ أَوْفَىٰ بِمَا عَاهَدَ عَلَيْهِ اللَّهُ فَمَسِيئَتِهِ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿١٠﴾ سَيَقُولُ لَكَ الْمُخَلْفُونَ مِنَ الْأَعْرَابِ شَغَلَتْنَا أَمْوَالُنَا وَأَهْلُونَا فَاسْتَغْفِرْ لَنَا يَقُولُونَ بِأَلْسِنَتِهِمْ مَا لَيْسَ فِي قُلُوبِهِمْ ۗ قُلْ فَمَنْ يَمْلِكُ لَكُمْ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا إِنْ أَرَادَ بِكُمْ ضَرًّا أَوْ أَرَادَ بِكُمْ نَفْعًا ۗ بَلْ كَانَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا ﴿١١﴾ بَلْ ظَنَنْتُمْ أَنْ لَنْ يَنْقَلِبَ الرَّسُولُ وَالْمُؤْمِنُونَ إِلَىٰ أَهْلِيهِمْ أَبَدًا ۗ وَزَيَّبَ لَكَ فِي قُلُوبِكُمْ وَظَنَنْتُمْ ظَنًّا سَوِيًّا ۗ وَكُنْتُمْ قَوْمًا بُورًا ﴿١٢﴾ وَمَنْ لَمْ يُؤْمِنْ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ ۖ فَإِنَّا أَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ سَعِيرًا ﴿١٣﴾ وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ۖ يَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ ۗ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿١٤﴾ سَيَقُولُ الْمُخَلْفُونَ إِذَا انْطَلَقْتُمْ إِلَىٰ مَغَانِمَ لِتَأْخُذُوهَا ذَرُونَا نَتَّبِعْكُمْ يُرِيدُونَ أَنْ يُبَدِّلُوا كَلِمَ اللَّهِ ۗ قُلْ لَنْ تَتَّبِعُونَا كَذَلِكَ قَالِ اللَّهُ مِنْ قَبْلُ ۗ سَيَقُولُونَ بَلْ تَحْسَدُونَنَا بَلْ كَانُوا لَا يَفْقَهُونَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿١٥﴾

وهر کس به آنچه که بر آن با خدا عهد بسته وفا کند، بزودی پاداش عظیمی به او خواهد داد. ﴿۱۰﴾ به زودی باز ماندگان از اعراب (بادیه نشین، عذر آورده و) به تو (ای پیامبر) می گویند: «نگهداری) اموال وزن و فرزندانمان ما را به خود مشغول داشت، (وتوانستیم در سفر حدیبیه همراه شما باشیم) پس برای ما طلب آموزش کن» آنها با زبانهای خود چیزی می گویند که در دلهای آنها نیست، بگو: «چه کسی می تواند در برابر خدا از شما دفاع کند، اگر در حق شما زبانی بخواد و یا در حق شما نفی بخواد؟! بلکه خداوند به آنچه انجام می دهد آگاه است». ﴿۱۱﴾ بلکه شما گمان بردید که پیامبر (خدا) و مؤمنان هرگز به سوی خانواده خویش باز نخواهند گشت، و این (گمان) در دلهای شما زینت یافته بود، و گمان بد بردید، و قومی هلاک شده (ونابود) گشتید. ﴿۱۲﴾ وهر کس که به خدا و پیامبرش ایمان نیاورد، پس (بداند که) ما برای کافران آتش سوزان (جهنم) آماده کرده ایم. ﴿۱۳﴾ فرمانروایی آسمانها و زمین از آن خداست، هر که را بخواد می آرزود، و هر که را بخواد عذاب می کند، و خداوند آمرزندهٔ مهربان است. ﴿۱۴﴾ هنگامی که به سوی غنایم^(۷۲) (خیبر) حرکت نمودید تا آنها را برگیرید، بازماندگان (حدیبیه) خواهند گفت: «بگذارید ما (نیز) در پی شما بیاییم». آنها می خواهند کلام خدا را تغییر دهند، (ای پیامبر) بگو: «هرگز از بی ما نیاید، این چنین خداوند از پیش فرموده است». پس آنها خواهند گفت: «(نه) بلکه، شما به ما حسادت می ورزید». بلکه (حقیقت این است که) جزاندکی در نمی یابند. ﴿۱۵﴾

بی گمان کسانی که با تو بیعت می کنند^(۷۱)، جز این نیست که با خدا بیعت می کنند، دست خدا بالای دست آنهاست، پس هر کس که پیمان شکنی کند، تنها به زیان خودش پیمان شکسته است،

(۷۱) - مراد از این بیعت، بیت رضوان است که در روز حدیبیه زیر درختی انجام گرفت. (تفسیر ابن کثیر)
جابر بن عبد الله می گوید: رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم در روز حدیبیه خطاب به ما فرمود: «شما بهترین مردم روی زمین هستید» و تعداد ما در آن روز یک هزار چهار صد نفر بود. (صحیح بخاری ۴۱۵۵).

(۷۲) - مراد از این غنایم، غنایم خیبر بود که بین آن و صلح حدیبیه سه ماه بود، بود، زیرا که صلح حدیبیه در ذیقعده سال ششم هجری انجام گرفت و خیبر در محرم سال هفتم هجری فتح گردید، و رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم کسانی را با خود به خیبر بردند که در حدیبیه شرکت داشتند. (تفسیر طبری).

قُلْ لِلْمُخَلَّفِينَ مِنَ الْأَعْرَابِ سَتَدْعُونَ إِلِيَّ قَوْمٍ أُولِي بَأْسٍ شَدِيدٍ تُقْتَلُونَ بِهِمْ أَوْ يُسْلِمُونَ ۖ فَإِنْ تُطِيعُوا يُؤْتِكُمُ اللَّهُ أَجْرًا حَسَنًا ۖ وَإِنْ تَوَلَّوْا كَمَا تَوَلَّيْتُمْ مِنْ قَبْلُ يُعَذِّبْكُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿١٦﴾ لَيْسَ عَلَى الْأَعْمَى حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْأَعْرَجِ حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْمَرِيضِ حَرَجٌ ۚ وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ ۖ وَمَنْ يَتَوَلَّ يُعَذِّبْهُ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿١٧﴾ ۖ لَقَدْ رَضِيَ اللَّهُ عَنِ الْمُؤْمِنِينَ إِذْ يُبَايِعُونَكَ تَحْتَ الشَّجَرَةِ فَعَلِمَ مَا فِي قُلُوبِهِمْ فَأَنْزَلَ السَّكِينَةَ عَلَيْهِمْ وَأَثَبَهُمْ فَتْحًا قَرِيبًا ﴿١٨﴾ وَمَغَانِمَ كَثِيرَةً يَأْخُذُونَهَا ۚ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا ﴿١٩﴾ وَعَدَدَكُمْ اللَّهُ مَغَانِمَ كَثِيرَةً تَأْخُذُونَهَا فَعَجَلَ لَكُمْ هَذِهِ ۚ وَكَفَّ أَيْدِيَ النَّاسِ عَنْكُمْ وَلِتَكُونَ آيَةً لِلْمُؤْمِنِينَ وَيَهْدِيَكُمْ صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا ﴿٢٠﴾ وَأُخْرَى لَمْ تَقْدِرُوا عَلَيْهَا قَدْ أَحَاطَ اللَّهُ بِهَا ۚ وَكَانَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرًا ﴿٢١﴾ وَلَوْ قَتَلْتُمْ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوَلَّوْا الْأَدْبَرَ ثُمَّ لَا يَجِدُونَ وِلِيًّا وَلَا نَصِيرًا ﴿٢٢﴾ سُنَّةَ اللَّهِ الَّتِي قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلُ ۖ وَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّةِ اللَّهِ تَبْدِيلًا ﴿٢٣﴾

(ای پیامبر) به باز ماندگان از اعراب (بادیه نشین) بگو: «به زودی فراخوانده می شوید به سوی قومی سخت جنگجو (ونیرومند) که با آنها نبرد کنید، یا اسلام بیاورند، پس اگر اطاعت کنید، خداوند پاداش نیکی به شما می دهد، و اگر سرپیچی کنید همان گونه که پیش از این سر پیچی کردید، شما را به عذابی دردناک عذاب می دهد». ﴿۱۶﴾ برنا بینا گناهی نیست، و بر لنگ (نیز) گناهی نیست، و بر بیمار (هم) گناهی نیست، (اگر اینها در جهاد شرکت نکنند). و هر کس از خدا و رسولش اطاعت نماید، او را در باغهایی (از بهشت) وارد می سازد که نهرها از زیر (درختان) آن جاری است، و هر کس که سر پیچی کند به عذابی دردناک او را عذاب می کند. ﴿۱۷﴾ به راستی خداوند از مؤمنان - هنگامی که زیر درخت با تو بیعت کردند - خشنود شد (۳)، پس آنچه که در درون دلهایشان بود دانست، لذا آرامش را بر آنها نازل کرد و پیروزی (وفتحی) نزدیک را به آنها پاداش داد. ﴿۱۸﴾ و (همچنین) غنیمتهای فراوانی که آن را به دست می آوردند، و خداوند پیروزمند حکیم است. ﴿۱۹﴾ خداوند غنیمتهای فراوانی به شما وعده داده است که آنها را به دست می آورید، پس این (غنیمت خیر) را برای شما زودتر فراهم ساخت، و دست (تعذی) مردم (مخالف و دشمن) را از شما باز داشت، و تا (عبرت و) نشانه ای برای مؤمنان باشد، و شما را به راه راست هدایت کند. ﴿۲۰﴾ و (نیز غنیمتهای) دیگری که هنوز به آنها دست نیافته اید، به تحقیق خداوند به آن احاطه دارد، و خداوند بر همه چیز تواناست. ﴿۲۱﴾ و اگر کسانی که کافر شدند، با شما می جنگیدند، یقیناً پشت می کردند (واز میدان فرار می کردند) آنگاه یارو یآوری نمی یافتند. ﴿۲۲﴾ (این) سنت خداوند است، که پیش از این (نیز) گذشته است، و برای سنت خدا هرگز دگرگونی نخواهی یافت. ﴿۲۳﴾

(۷۳) - جابر رضی الله عنه از رسول خدا صلی الله علیه وآله وسلم روایت می کند که فرمود: «هیچ یک از کسانی که زیر درخت با من بیعت کرده اند، وارد دوزخ نمی شوند».

وَهُوَ الَّذِي كَفَّ أَيْدِيَهُمْ عَنْكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ عَنْهُمْ بِبَطْنِ مَكَّةَ مِنْ بَعْدِ أَنْ أَظْفَرَكُمْ عَلَيْهِمْ ۗ وَكَانَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرًا ﴿٢٤﴾ هُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوكُمْ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَالْهَدْيِ مَعَكُوفًا أَنْ يَبْلُغَ مَحَلَّهُ ۗ وَلَوْلَا رِجَالٌ مُؤْمِنُونَ وَنِسَاءٌ مُؤْمِنَاتٌ لَمْ تَعْلَمُوهُمْ أَنْ تَطَّوَّهُمْ فِتْصِيبَكُمْ مِنْهُمْ مَعَرَّةٌ بِغَيْرِ عِلْمٍ ۗ لِيَدْخُلَ اللَّهُ فِي رَحْمَتِهِ مَنْ يَشَاءُ ۗ لَوْ تَرَىٰ لَوْ تَرَىٰ لَوْ لَعَذَّبْنَا الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿٢٥﴾ إِذْ جَعَلَ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي قُلُوبِهِمُ الْحَمِيَّةَ الْحَمِيَّةَ ۗ فَانزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَىٰ رَسُولِهِ ۗ وَعَلَى الْمُؤْمِنِينَ ۗ وَالزَّمَهُمْ كَلِمَةً ۗ التَّقْوَىٰ وَكَانُوا أَحَقَّ بِهَا وَأَهْلَهَا ۗ وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا ﴿٢٦﴾ لَقَدْ صَدَقَ اللَّهُ رَسُولَهُ الرُّؤْيَا بِالْحَقِّ ۗ لَتَدْخُلَنَّ الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ ۖ إِنْ شَاءَ اللَّهُ ۖ ءَامِنِينَ ۖ مُحَلِّقِينَ رُءُوسَكُمْ وَمُقَصِّرِينَ لَا تَخَافُونَ ۗ فَعَلِمَ مَا لَمْ تَعْلَمُوا فَجَعَلَ مِنْ دُونِ ذَلِكَ فَتْحًا قَرِيبًا ﴿٢٧﴾ هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَىٰ وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ ۗ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ شَهِيدًا ﴿٢٨﴾

و او کسی است که دست آنها را از شما، و دست شما را از آنها در درون مکه بعد از آنکه شما را بر آنها پیروز گرداند، (باز داشت و) کوتاه کرد. و خداوند به آنچه انجام می دهد بیناست. ﴿۲۴﴾ آنها کسانی هستند که کافر شدند و شما را از مسجد الحرام بازداشتند، و از رسیدن قربانی به قربانگاهش (بازداشتند)، و اگر مردان و زنان مومن (مستضعف در مکه) نبودند، که شما آنها را نمی شناسید، (ویم آن نبود) که آنها را پایمال (و هلاک) کنید، پس ندانسته (از کشتن) آنها به شما گناه (و ننگ و رنج) می رسید، (خداوند هرگز از این جنگ جلوگیری نمی کرد) تا خداوند هر کس را بخواهد در رحمت خود وارد کند، اگر (مؤمنان و کافران در مکه) از یکدیگر جدا بودند، مسلماً کافرانشان را به عذابی دردناک عذاب می کردیم. ﴿۲۵﴾ آنگاه که کسانی که کافر شدند در دلهای خود حمیت (= تعصب و نخوت) - همان حمیت جاهلیت - نهادند^(۷۴)، پس خداوند آرامش خود را بر رسولش و بر مؤمنان نازل فرمود، و آنها را به کلمه تقوا ملزم ساخت، و آنها از هر کس سزاوار تر و اهل آن بودند، و خداوند به همه چیز داناست. ﴿۲۶﴾ به راستی خداوند رؤیای رسولش را به حق تحقق بخشید، قطعاً اگر خدا بخواهد همه شما در نهایت امنیت (و) در حالی که سرهای خود را تراشیده (و یا) کوتاه کرده اید، و از هیچ کس ترس ندارید وارد مسجد الحرام خواهید شد، پس (خداوند) چیزهایی را می دانست که شما نمی دانستید، و پیش از آن، فتح (و پیروزی) نزدیکی (برای شما) مقرر نمود. ﴿۲۷﴾ او کسی است که رسولش را به هدایت و دین حق فرستاد، تا آن را بر همه ادیان پیروز گرداند و کافی است که خداوند گواه باشد. ﴿۲۸﴾

(۷۴) - این آیه اشاره به صلح حدیبیه دارد، تعصب و نخوت جاهلی آنان

این بود، که نبوت رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم را تسلیم نکردند، و به نوشتن بسم الله الرحمن الرحيم اقرار نمودند، و مانع رفتن مسلمانان به خانه خدا شدند.

(به صحیح بخاری ۲۷۳۱ - ۲۷۳۲ و تفسیر ابن کثیر رجوع کنید).

محمد (صلی الله علیه وآله وسلم) رسول خداست، و کسانی که با او هستند، بر کافران سخت گیر (و شدید) و در میان خود مهربانند، آنها را در حال رکوع و سجده می بینی که از خداوند فضل و خشنودی می طلبند، نشانه (درستکاری) آنها در چهره هایشان از اثر سجده (نماین) است. این توصیف آنها در تورات است، و توصیف آنها در انجیل همانند زراعتی که جوانه بزند، سپس آن را تقویت کرد، تا محکم گردیده، و بر پای خود ایستاده است، و کشاورزان را به شگفتی و می دارد، تا از (دیدن) آنها کافران را به خشم آورد، خداوند به کسانی از آنها که ایمان آوردند و کارهای شایسته انجام دادند وعده آمرزش و پاداش عظیمی داده است (۷۵).

مُحَمَّدٌ رَّسُولُ اللَّهِ ۚ وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ ۖ تَرَاهُمْ رُكَّعًا سُجَّدًا يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِّنَ اللَّهِ وَرِضْوَانًا ۖ سِيمَاهُمْ فِي وُجُوهِهِمْ مِّنْ أَثَرِ السُّجُودِ ۚ ذَٰلِكَ مَثَلُهُمْ فِي التَّوْرَةِ ۚ وَمَثَلُهُمْ فِي الْإِنْجِيلِ كَرَزَعٍ أُخْرِجَ شَطَطُهُ ۖ فَفَازَرَهُ ۖ فَاسْتَعْظَمَ ۖ فَاسْتَوَىٰ عَلَىٰ سَوْقِهِ ۖ يُعْجِبُ الْزَّرَّاعَ لِيَغِيظَ بِهِمُ الْكُفَّارَ ۗ وَعَدَّ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنْهُمْ مَغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا ﴿٧٥﴾

سورة الحجرات

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَقَدِّمُوا بَيْنَ يَدَيْ اللَّهِ وَرَسُولِهِ ۗ وَاتَّقُوا اللَّهَ ۚ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿١﴾ يَأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَرْفَعُوا أَصْوَاتَكُمْ فَوْقَ صَوْتِ النَّبِيِّ وَلَا تَجْهَرُوا لَهُ ۚ بِالْقَوْلِ كَجَهْرِ بَعْضِكُمْ لِبَعْضٍ أَن تَحْبَطَ أَعْمَالُكُمْ وَأَنتُمْ لَا تَشْعُرُونَ ﴿٢﴾ إِنَّ الَّذِينَ يَغُضُّونَ أَصْوَاتَهُمْ عِندَ رَسُولِ اللَّهِ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ آمَنُوا وَلَٰكِن لَّا يَتَذَكَّرُونَ ۚ إِنَّ اللَّهَ مُخْتَلِفٌ فِي خُفْيَاتِهِ ۚ إِنَّ اللَّهَ عَظِيمٌ ﴿٣﴾ إِنَّ الَّذِينَ يُنَادُونَكَ مِن وَرَاءِ الْحُجُرَاتِ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ ﴿٤﴾

سورة حجرات

به نام خداوند بخشنده مهربان

ای کسانی که ایمان آورده اید! فرا روی خدا و رسولش پیش دستی نکنید، و از خدا بترسید، بی گمان خداوند شنوای داناست. ﴿۱﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید! صدایتان را فراتر از صدای پیامبر نکنید، و با او با آواز بلند سخن نگویند، همان گونه که با یکدیگر بلند سخن می گویند، که مبادا در حالی که نمی دانید اعمال شما نا بود گردد. ﴿۲﴾ بی گمان کسانی که صدای خود را نزد رسول خدا پایین می آورند، آنها کسانی هستند که خدا دلهایشان را برای تقوا آزموده (و خالص گردانیده) است، برای آنها آمرزش و پاداش عظیمی است. ﴿۳﴾ بی گمان کسانی که از پشت حجره ها صدایت می زنند، بیشترشان بی خردانند. ﴿۴﴾

(۷۵) - رسول خدا صلی الله علیه وآله وسلم می فرماید: «به یاران من ناسزا نگویند، قسم به ذاتی که جانم در دست او ست، اگر یکی از شما بمانند کوه احد، طلا (در راه خدا) انفاق نماید، به اندازه یک مد آنان یا حتی نیم مد آنان نمی رسد». (صحیح مسلم ۲۵۴۰).

وَلَوْ أَنَّهُمْ صَبَرُوا حَتَّى تَخْرُجَ إِلَيْهِمْ لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ^ع
وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٥٦﴾ يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِنْ
جَاءَكُمْ فَاسِقُ بَنِي فَتَيِّنُوا أَنْ تُصِيبُوا قَوْمًا بِجَهْلَةٍ
فَتُصِيبُحُوا عَلَىٰ مَا فَعَلْتُمْ نَدِيمِينَ ﴿٥٧﴾ وَاعْلَمُوا أَنَّ
فِيكُمْ رَسُولَ اللَّهِ لَوْ يُطِيعُكُمْ فِي كَثِيرٍ مِّنَ الْأَمْرِ لَعَنِتُّمْ
وَلَكِنَّ اللَّهَ حَبَّبَ إِلَيْكُمُ الْإِيمَانَ وَزَيَّنَهُ فِي قُلُوبِكُمْ
وَكَرِهَ إِلَيْكُمُ الْكُفْرَ وَالْفُسُوقَ وَالْعِصْيَانَ ؕ أُولَٰئِكَ
هُمُ الرَّاكِدُونَ ﴿٥٨﴾ فَضَلَّ اللَّهُ مِّنَ اللَّهِ وَنِعْمَ اللَّهُ
عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٥٩﴾ وَإِنْ طَآئِفَتَانِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ
أَقْتَتَلُوا فَأَصْلِحُوا بَيْنَهُمَا فَإِن بَغَت إِحْدَاهُمَا عَلَى
الْأُخْرَىٰ فَاقْتُلُوا الَّتِي تَبَغَىٰ حَتَّى تَفِيءَ إِلَىٰ أَمْرِ اللَّهِ
فَإِن فَاءَتْ فَأَصْلِحُوا بَيْنَهُمَا بِالْعَدْلِ وَأَقْسِطُوا إِنَّ
اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ ﴿٦٠﴾ إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ
فَأَصْلِحُوا بَيْنَ أَخَوَيْكُمْ^ع وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ
﴿٦١﴾ يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا يَسْخَرُ قَوْمٌ مِّن قَوْمٍ
عَسَىٰ أَنْ يَكُونُوا خَيْرًا مِّنْهُمْ وَلَا نِسَاءٌ مِّن نِّسَاءٍ
عَسَىٰ أَنْ يَكُنَّ خَيْرًا مِّنْهُنَّ وَلَا تَلْمِزُوا أَنفُسَكُمْ وَلَا
تَنَابَزُوا بِاللُّقَبِ^ط بِنِسِ الْأَسْمِ الْفُسُوقِ بَعْدَ
الْإِيمَانِ وَمَنْ لَّمْ يَتُبْ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٦٢﴾

و اگر آنها صبر می کردند تا که (خود) به سوی آنان بیرون
آیی برای آنها بهتر بود، و خداوند آمرزندهٔ مهربان است.
﴿٥٦﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید! اگر (شخص) فاسقی
خبری برای شما آورد، پس (در بارهٔ آن) بررسی (و تحقیق)
کنید، تا آنکه (مبادا) به گروهی از روی نادانی آسیب
برسانید، آنگاه بر آنچه انجام داده اید پشیمان شوید. ﴿٦٦﴾
و بدانید همانا رسول خدا در میان شماست، اگر در بسیاری از
کارها از شما اطاعت کند، یقیناً به مشقت خواهید افتاد،
ولیکن خداوند ایمان را محبوب شما ساخت و آن را در
دلها پتان زینت بخشید، و کفر و فسق و نافرمانی را برایتان
(منفور و) ناپسند گرداند، اینانند که هدایت یافتگانند. ﴿٧٧﴾
(و این) خیر) فضل و نعمتی از سوی خداست، و خداوند
دانای حکیم است. ﴿٨٨﴾ و اگر دو گروه از مؤمنان با یکدیگر
به جنگ برخاستند، میانشان آشتی برقرار کنید، پس اگر
یکی از آن دو بر دیگری تجاوز کرد، با گروه متجاوز
بجنگید تا به فرمان خدا باز گردد، پس اگر بازگشت، میان
آنها به عدالت صلح برقرار کنید، و عدالت پیشه کنید، بی
گمان خداوند عادلان را دوست می دارد. ﴿٩٩﴾ یقیناً مؤمنان
برادرند، پس میان برادرانتان صلح (و آشتی) برقرار کنید، و از
خدا بترسید، باشد که شما مشمول رحمت شوید. ﴿١٠٠﴾ ای
کسانی که ایمان آورده اید! گروهی (از مردان) گروه دیگر
را مسخره نکند، شاید آنان (= مسخره شدگان) از اینها بهتر
باشند، و نه زنانی، زنان دیگر را، شاید آنان (= مسخره
شدگان) از اینها بهتر باشند، و از یکدیگر عیبجویی نکنید،
و یکدیگر را با القاب زشت نخوانید، که پس از ایمان
(آوردن) نام فسق بسیار (زشت و) بد است و هر که توبه
نکرد، پس آنانند که ستمکارند. ﴿١١١﴾

يَتَّيِبُهَا لِلَّذِينَ ءَامَنُوا اَحْتَبُّوا كَثِيرًا مِّنَ الظَّنِّ اِنَّ بَعْضَ
 الظَّنِّ اِثْمٌ ۗ وَلَا تَجَسَّسُوا وَلَا يَغْتَبَ بَّعْضُكُم بَعْضًا اُنْحَبْ
 اَحْذَكُم اَنْ يَّاْكُلَ لَحْمَ اَخِيهِ مِيتًا فَكَرِهْتُمُوهُ ۗ وَاتَّقُوا
 اللّٰهَ ۚ اِنَّ اللّٰهَ تَوَّابٌ رَّحِيْمٌ ﴿١٢﴾ يَتَّيِبُ النَّاسُ اِنَّا خَلَقْنٰكُمْ مِّنْ
 ذَكَرٍ وَّاُنْثٰى وَجَعَلْنٰكُمْ شُعُوْبًا وَقَبَاۗءِلَ لِتَعَارَفُوْٓا اِنَّ اَكْرَمَكُمْ
 عِنْدَ اللّٰهِ اَتْقٰنَكُمْ ۚ اِنَّ اللّٰهَ عَلِيْمٌ حَبِيْرٌ ﴿١٣﴾ ۗ قَالَتِ الْاَعْرَابُ
 ءَاْمَنَّا ۗ قُلْ لَّمْ نُّؤْمِنُوْا وَلٰكِنْ قَوْلُوْا اَسْلَمْنَا وَلَمَّا يَدْخُلِ
 الْاِيْمَنُ فِيْ قُلُوْبِكُمْ ۗ وَاِنْ تُطِيعُوا اللّٰهَ وَرَسُوْلَهُ لَا يَلْتِكُمْ مِّنْ
 اَعْمَالِكُمْ شَيْءٌ ۚ اِنَّ اللّٰهَ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ﴿١٤﴾ ۗ اِنَّمَا الْمُؤْمِنُوْنَ
 الَّذِيْنَ ءَامَنُوْا بِاللّٰهِ وَرَسُوْلِهِ ۗ ثُمَّ لَمْ يَزَالُوْا يَّجْهَدُوْا
 بِاَمْوَالِهِمْ وَاَنْفُسِهِمْ فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ اُوْلٰٓئِكَ هُمُ الصّٰدِقُوْنَ
 ﴿١٥﴾ ۗ قُلْ اَتَعْلَمُوْنَ اللّٰهَ بِدِيْنِكُمْ وَاللّٰهُ يَعْلَمُ مَا فِي
 السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ ۗ وَاللّٰهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيْمٌ ﴿١٦﴾
 يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا اِنْ اَسْلَمْتُمْ اَنْ اَسْلَمْتُمْ اَعْلٰى اِسْلَمْتُمْ ۗ بَلِ اللّٰهُ
 يَمُنُّ عَلَيْكُمْ اَنْ هَدٰىكُمْ لِلْاِيْمَنِ اِنْ كُنْتُمْ صٰدِقِيْنَ ﴿١٧﴾ ۗ اِنَّ
 اللّٰهَ يَعْلَمُ غَيْبَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ ۗ وَاللّٰهُ بَصِيْرٌ ۗ يَمَا تَعْمَلُوْنَ

ناپسند دارید^(۷۶)، واز خدا بترسید، بی گمان خداوند توبه پذیر
 مهربان است. ﴿۱۲﴾ ای مردم! بی شک ما شما را از یک مرد
 وزن آفریدیم، و شما را تیره ها و قبيله ها قرار دادیم، تا یکدیگر
 را بشناسید، همانا گرامی ترین شما نزد خدا پر هیز گارترین
 شماست^(۷۷)، بی گمان خداوند دانای آگاه است. ﴿۱۳﴾ اعراب
 (بادیه نشین) گفتند: «ایمان آورده ایم» (ای پیامبر!) بگو: «شما ایمان
 نیاورده اید، لیکن بگوئید: اسلام آورده ایم، و هنوز ایمان در
 دلهایتان وارد نشده است. و اگر خدا و پیامبرش را اطاعت کنید
 چیزی از (پاداش) اعمالتان کاسته نمی شود، همانا خداوند
 آمرزنده مهربان است». ﴿۱۴﴾ مؤمنان (حقیقی) تنها کسانی اند
 که به خدا و پیامبرش ایمان آورده اند، سپس (در این باره) شک
 (و تردید) نکرده اند، و با اموال خود و جان های خود در راه خدا
 جهاد کرده اند، اینانند که راستگویند. ﴿۱۵﴾ (ای پیامبر!) بگو:
 «آیا خدا را به دین خود با خبر می سازید؟! در حالی که خداوند
 آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است می داند، و خداوند به همه
 چیز آگاه است». ﴿۱۶﴾ آنها بر تو (ای پیامبر) منت می
 گذارند که اسلام آورده اند، بگو: «اسلام آوردنتان را بر من
 منت نگذارید، بلکه اگر راستگویند خداوند بر شما منت می نهد
 که شما را به (سوی) ایمان هدایت کرده است». ﴿۱۷﴾ همانا
 خداوند غیب آسمانها و زمین را می داند، و خداوند به آنچه انجام
 می دهید بیناست. ﴿۱۸﴾

(۷۶) - در این آیات خداوند مسلمانان را از بعضی رذائل اخلاقی نهی فرموده،

و در احادیث نبوی نیز بر همین مطلب تاکید شده است. رسول خدا صلی
 الله علیه و آله وسلم فرموده است: «از گمان بد، اجتناب کنید، زیرا دروغ
 ترین سخن است، و دنبال عیوب مردم نباشید، و تجسس نکنید، قیمت کالا
 را بدون قصد خرید بالا نبرید، و به یکدیگر حسادت نوزید و با یکدیگر
 دشمنی و کینه توزی نکنید، و به یکدیگر پشت نمایند، بندگان خدا، برادران
 همدیگر باشید». (صحیح بخاری ۶۰۶۶) و در حدیث دیگر می فرماید: «سخن
 چین، وارد بهشت نمی شود». (صحیح بخاری ۶۰۵۶).

(۷۷) - رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم می فرماید: «خداوند به چهره
 هایتان و اموالتان نگاه نمی کند، بلکه به دلهایتان و کردارتان نگاه می کند».
 (صحیح مسلم ۱۹۸۷).

ای کسانی که ایمان آورده اید! از بسیاری از گمان (های بد)
 پرهیزید، بی شک بعضی از گمان (ها) گناه است، و (در امور
 دیگران) تجسس (و کنجکاوی) نکنید، و بعضی از شما بعضی
 دیگر را غیبت نکند، آیا کسی از شما دوست دارد که گوشت
 برادرش را در حالی که مرده است، بخورد؟! پس (البته) آن را

سوره ق

بسم الله الرحمن الرحيم

ق وَالْقُرْآنِ الْمَجِيدِ ﴿١﴾ بَلْ عَجِبُوا أَنْ جَاءَهُمْ
 مُنذِرٌ مِنْهُمْ فَقَالَ الْكٰفِرُونَ هَذَا شَيْءٌ عَجِيبٌ ﴿٢﴾
 أَإِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا ذَلِكْ رَجْعٌ بَعِيدٌ ﴿٣﴾ قَدْ
 عَلِمْنَا مَا تَنْقُصُ الْأَرْضُ مِنْهُمْ وَعِنْدَنَا كِتَابٌ
 حَفِیْظٌ ﴿٤﴾ بَلْ كَذَّبُوا بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ فَهُمْ فِي
 أَمْرٍ مَّرِیْجٍ ﴿٥﴾ أَفَلَمْ يَنْظُرُوا إِلَى السَّمَاءِ فَوْقَهُمْ
 كَيْفَ بَنَيْنَاهَا وَزَيَّنَّاهَا وَمَا لَهَا مِنْ فُرُوجٍ ﴿٦﴾
 وَالْأَرْضِ مَدَدْنَاهَا وَأَلْقَيْنَا فِيهَا رَوْسِيَ وَأَنْبَتْنَا فِيهَا
 مِنْ كُلِّ زَوْجٍ بَهِیْجٍ ﴿٧﴾ تَبَصَّرَةٌ وَذَكَرَى لِكُلِّ عَبْدٍ
 مُنِیْبٍ ﴿٨﴾ وَتَزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً مُبْرَكًا فَأَنْبَتْنَا
 بِهِ جَنَّتٍ وَحَبَّ الْحَصِيدِ ﴿٩﴾ وَالنَّخْلَ بَاسِقَاتٍ
 لَهَا طَلْعٌ نَضِیْدٌ ﴿١٠﴾ رِزْقًا لِّلْعِبَادِ وَأَحْيَيْنَا بِهِ بَلَدَةً
 مِیْتًا كَذٰلِكَ الْخُرُوجُ ﴿١١﴾ كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ
 وَأَصْحَابُ الرَّسِّ وَثَمُودُ ﴿١٢﴾ وَعَادُ وَفِرْعَوْنُ وَإِخْوَانُ
 لُوطٍ ﴿١٣﴾ وَأَصْحَابُ الْأَيْكَةِ وَقَوْمُ تُبَعِّعٍ كُلٌّ كَذَّبَ
 الرَّسْلَ فَحَقَّ وَعِیدٌ ﴿١٤﴾ أَفَعِیْنَا بِالْحَلْقِ الْأَوَّلِ ﴿١٥﴾ بَلْ
 هُمْ فِي لَبْسٍ مِّنْ خَلْقٍ جَدِیدٍ ﴿١٦﴾

سوره ق

به نام خداوند بخشنده مهربان

ق, سوگند به قرآن مجید (که تو پیامبر خدایی). ﴿١﴾ بلکه آنها تعجب کردند که هشدار دهنده ای از (میان) خودشان به سوی آنان آمده, پس کافران گفتند: «این چیزی عجیب است, ﴿٢﴾ آیا هنگامی که مردیم و خاک شدیم, (دوباره) برانگیخته خواهیم شد؟! این باز گشتی بعید است». ﴿٣﴾ به راستی ما می دانیم آنچه را زمین از آنها می کاهد, و کتابی که همه چیز در آن نگهداری شده, نزد ماست. ﴿٤﴾ بلکه آنها حق را هنگامی که به سراغشان آمد تکذیب کردند, پس آنان در کاری سرگردان (وپریشان) هستند. ﴿٥﴾ آیا آنها به آسمان بالای سرشان نمی نگرند که چگونه آن را بنا کرده ایم و آراسته ایم, و هیچ شکافی در آن نیست؟! ﴿٦﴾ وزمین را گسترده و در آن کوههای بلند (واستوار) افکندیم, و از هر نوع (گیاه) خوش منظر در آن رویاندیم. ﴿٧﴾ (تا همه اینها) بینش و پندی برای هر بنده توبه کاری باشد. ﴿٨﴾ و از آسمان آبی پر برکت نازل کردیم, پس با آن باغها و دانه (های) درو شدنی رویاندیم, ﴿٩﴾ و نخلهای بلند (قامت) که خوشه های برهم چیده دارند. ﴿١٠﴾ (همه ی اینها) برای روزی بندگان (رویایندیم) و با آن (باران) سرزمین مرده را زنده کردیم, بر آمدن (از گور) وزنده شدن (نیز) چنین است. ﴿١١﴾ پیش از آنها قوم نوح و اصحاب رس (=چاه, که در یمامه بودند), و (قوم) ثمود (پیامبرانشان را) تکذیب کردند. ﴿١٢﴾ و (همچنین قوم) عاد و فرعون و قوم لوط. ﴿١٣﴾ و اصحاب "ایکه" (=قوم شعیب) و قوم "تبع" (حمیری), که در یمن بودند) هر یک (از آنها) رسولان (الهی) را تکذیب کردند, پس وعده عذاب (ویم) من (بر آنها) تحقق یافت. ﴿١٤﴾ آیا ما از آفرینش نخستین عاجز ماندیم؟! (خیر) بلکه آنها (با این همه دلایل) از آفرینش جدید در تردید (و شک) اند. ﴿١٥﴾

وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ وَتَعَلَّمَ مَا تُوسَّسُ بِهِ نَفْسُهُ^ط وَخَنُ
 أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ حَبْلِ الْوَرِيدِ ﴿١٦﴾ إِذْ يَتَلَقَّى الْمُتَلَقِّيَانِ عَنِ
 الْيَمِينِ وَعَنِ الشِّمَالِ قَعِيدٌ ﴿١٧﴾ مَا يَلْفِظُ مِنْ قَوْلٍ إِلَّا لَدَيْهِ
 رَقِيبٌ عَتِيدٌ ﴿١٨﴾ وَجَاءَتْ سَكْرَةُ الْمَوْتِ بِالْحَقِّ ذَلِكَ مَا
 كُنْتَ مِنْهُ تَحِيدٌ ﴿١٩﴾ وَنُفِخَ فِي الصُّورِ ذَلِكِ يَوْمَ الْوَعِيدِ ﴿٢٠﴾
 وَجَاءَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَعَهَا سَائِقٌ وَشَهِيدٌ ﴿٢١﴾ لَقَدْ كُنْتَ فِي
 غَفْلَةٍ مِّنْ هَذَا فَكَشَفْنَا عَنْكَ غِطَاءَكَ فَبَصَرُكَ الْيَوْمَ حَدِيدٌ ﴿٢٢﴾
 وَقَالَ قَرِينُهُ هَذَا مَا لَدَىٰ عَتِيدٍ ﴿٢٣﴾ أَلَقِيَا فِي جَهَنَّمَ
 كُلَّ كَفَّارٍ عَيْنِي ﴿٢٤﴾ مَنَاعٍ لِلْخَيْرِ مُعْتَدٍ مُّرِيبٍ ﴿٢٥﴾ الَّذِي
 جَعَلَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ فَأَلْقِيَاهُ فِي الْعَذَابِ الشَّدِيدِ ﴿٢٦﴾
 * قَالَ قَرِينُهُ رَبَّنَا مَا أَطَّعْتُهُ وَلَنْ كُنَ فِي ضَلَالٍ بَعِيدٍ ﴿٢٧﴾
 قَالَ لَا تَخْتَصِمُوا لَدَىٰ وَقَدْ قَدَّمْتُ إِلَيْكُم بِالْوَعِيدِ ﴿٢٨﴾
 مَا يُبَدِّلُ الْقَوْلَ لَدَىٰ وَمَا أَنَا بِظَلَمٍ لِلْعَبِيدِ ﴿٢٩﴾ يَوْمَ
 نَقُولُ لِجَهَنَّمَ هَلِ امْتَلَأَتْ وَتَقُولُ هَلْ مِنْ مَّزِيدٍ ﴿٣٠﴾
 وَأُزْلِفَتِ الْجَنَّةُ لِلْمُتَّقِينَ غَيْرَ بَعِيدٍ ﴿٣١﴾ هَذَا مَا تُوْعَدُونَ
 لِكُلِّ أَوَّابٍ حَفِيظٍ ﴿٣٢﴾ مِّنْ حَيْثَى الرَّحْمَنِ بِالْغَيْبِ وَجَاءَ
 بِقَلْبٍ مُّنِيبٍ ﴿٣٣﴾ ادْخُلُوهَا بِسَلَامٍ ذَلِكِ يَوْمَ الْخُلُودِ ﴿٣٤﴾
 هُمْ مَا يَشَاءُونَ فِيهَا وَلَدَيْنَا مَزِيدٌ ﴿٣٥﴾

به راستی ما انسان را آفریده ایم و چیزی را که نفسش به او وسوسه می کند می دانیم، وما از (شاه) رگ گردن به او نزدیکتریم. ﴿۱۶﴾ هنگامی که دو (فرشته ی) فراگیرنده بر جانب راست و چپ نشسته اند، (و اعمالش را) فرا می گیرند. ﴿۱۷﴾ هیچ سخنی را بر زبان نمی آورد، مگر اینکه نزدش مراقبی حاضر (و آماده نوشتن) است. ﴿۱۸﴾ (سکرات (وسختی) مرگ به راستی فرا رسیده، (وبه او گفته می شود: ای انسان،) این همان چیزی است که تو از آن می گریختی. ﴿۱۹﴾ ودر "صور" دمیده شود، آن روز، (روز تحقق) وعده (عذاب) است. ﴿۲۰﴾ (به عرصه محشر) می آید در حالی که همراه او سوق دهنده (و گواهی) است. ﴿۲۱﴾ (به او گفته می شود:) به راستی تو از این (صحنه) غافل بودی، پس ما پرده را از (چشم) تو برداشتیم، لذا امروز چشمانت تیز بین است. ﴿۲۲﴾ و (فرشته) همشین او می گوید: «این (اعمال اوست) آنچه که نزد من آماده (وحاضر) است». ﴿۲۳﴾ (خداوند به فرشتگان مراقب فرمان می دهد) «هر نا سیاسی سرکشی را در جهنم افکنید. ﴿۲۴﴾ (همان) باز دارنده خیره تجاوز گر شکاک را. ﴿۲۵﴾ (همان) کسی که با خدا معبود دیگری قرار داده است، پس او را در عذاب سخت بیفکنید». ﴿۲۶﴾ (همشین او (از شیاطین) گوید: «پروردگارا! (من) او را به طغیان (و گمراهی) وادار نکردم، لیکن (او خود) در گمراهی دور و درازی بود». ﴿۲۷﴾ (خداوند) می فرماید: «نزد من (مجادله و) مخاصمه نکنید، مسلماً من (پیش از این) برای شما هشدار فرستاده بودم. ﴿۲۸﴾ (آن) سخن نزد من تغییر داده نمی شود، و من هرگز به بندگان ستم نخواهم کرد». ﴿۲۹﴾ (وبه یاد آور) روزی که به جهنم می گوئیم: «آیا پر شده ای؟! و (او) می گوید: «آیا هیچ افزون بر این (هم) هست؟!». ﴿۳۰﴾ (در آن روز) بهشت را برای پرهیزگاران نزدیک آورند (تا آنها از آن دور نباشند). ﴿۳۱﴾ (به آنها گفته می شود:) این چیزی است که به شما وعده داده می شود، برای هر رجوع کننده (به سوی خدا و) نگهدارنده (پیمان و احکام الهی) است. ﴿۳۲﴾ کسی که در نهان از (خداوند) رحمان ترسد، و با قلبی توبه کار (در محضر او) آمده باشد. ﴿۳۳﴾ (به آنها گفته می شود:) «به سلامت وارد آن (بهشت) شوید، (که) این روز جاودانگی است». ﴿۳۴﴾ هر چه بخواهند در آنجا برای آنها هست، و در نزد ما افزون (براین) است. ﴿۳۵﴾

(۷۸) - رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم می فرماید: «دوزخیان در آتش

دوزخ انداخته می شوند، و دوزخ همواره می گوید: آیا افزون بر این هم هست؟ تا اینکه خداوند متعال قدمش را در آن می گذارد، آنگاه دوزخ

می گوید: بس است، بس است.»

(صحیح بخاری ۴۸۴۸ و صحیح مسلم ۲۸۴۸)

ستایش پروردگارت تسبیح گوی ^(۷۹) ﴿۳۹﴾ و (نیز) پاره ای از شب و بعد از سجده ها اورا تسبیح گوی. ﴿۴۰﴾ و (ای پیامبر) گوش فرا ده، روزی که منادی از مکانی نزدیک ندا می دهد. ﴿۴۱﴾ روزی که همگان صیحه (= بانگ سهمناک رستاخیز) را بحق می شنوند، آن روز خروج (از گورها) است. ﴿۴۲﴾ همانا ما میم که زنده می کنیم و می میرانیم، و بازگشت (همگان) به سوی ماست. ﴿۴۳﴾ روزی که زمین از (روی) آنها شکافته شود، (و آنها) شتابان (از گورها بیرون آیند)، این گرد آوری برای ما آسان است. ﴿۴۴﴾ ما به آنچه (مشرکان) می گویند داناتریم، و تو (ای پیامبر) بر آنها زورگونیستی (که آنها را به ایمان آوردن اجبار کنی) پس کسی را که از عذاب (و هشدار) من می ترسد، به (وسیله) قرآن پند (واندرز) بده. ﴿۴۵﴾

وَكَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِّن قَرْنٍ هُمْ أَشَدُّ مِنْهُمْ بَطْشًا فَنَقَّبُوا فِي الْبِلَادِ هَلًا مِن مَّحِيصٍ ﴿۳۹﴾ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَذِكْرًا لِمَن كَانَ لَهُ قَلْبٌ أَوْ أَلْقَى السَّمْعَ وَهُوَ شَهِيدٌ ﴿۴۰﴾ وَلَقَدْ خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ وَمَا مَسَّنَا مِن لُّغُوبٍ ﴿۴۱﴾ فَاصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ وَقَبْلَ الْغُرُوبِ ﴿۴۲﴾ وَمِنَ اللَّيْلِ فَسَبِّحْهُ وَأَدْبَرَ السُّجُودِ ﴿۴۳﴾ وَأَسْتَمِعُ يَوْمَ يُنَادِ الْمُنَادِ مِن مَّكَانٍ قَرِيبٍ ﴿۴۴﴾ يَوْمَ يَسْمَعُونَ الصَّيْحَةَ بِالْحَقِّ ذَٰلِكَ يَوْمُ الْخُرُوجِ ﴿۴۵﴾ إِنَّا نَحْنُ نُحْيِي وَنُمِيتُ وَإِلَيْنَا الْمَصِيرُ ﴿۴۶﴾ يَوْمَ تَشْفَقُ الْأَرْضُ مِنْهُمْ سِرَاعًا ذَٰلِكَ حَثْرٌ عَلَيْنَا يَسِيرٌ ﴿۴۷﴾ نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَقُولُونَ وَمَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ بِجَبَّارٍ فَذَكَرْ بِالْقُرْآنِ مَن تَخَافُ وَعِيدِ ﴿۴۸﴾

سوره ذاریات

سورة الذاریات

به نام خداوند بخشنده مهربان

بسم الله الرحمن الرحيم

سوگند به بادهای که (خاک را) می پراکنند، ﴿۱﴾ و سوگند به ابر های که بار سنگینی (از باران را) با خود حمل می کنند. ﴿۲﴾ و سوگند به کشتیهایی که به آسانی (بر روی دریاها) در حرکتند. ﴿۳﴾ و سوگند به فرشتگانی که کارها را تقسیم می کنند. ﴿۴﴾ بی گمان آنچه به شما وعده داده شد قطعاً راست است. ﴿۵﴾ و یقیناً (روز) جزا (ی اعمال) واقع شدنی است. ﴿۶﴾

وَالذَّارِيَاتِ ذُرْوًا ﴿۱﴾ فَالْحَمِلَاتِ وِقْرًا ﴿۲﴾ فَالْجَارِيَاتِ يُسْرًا ﴿۳﴾ فَالْمَقْسَمَاتِ أَمْرًا ﴿۴﴾ إِنَّمَا تُوعَدُونَ لَصَادِقٌ ﴿۵﴾ وَإِنَّ الدِّينَ لَوَاقِعٌ ﴿۶﴾

(۷۹) - جریر بن عبد الله بعلی رضی الله عنه می گوید: ما شبی در خدمت رسول خدا صلی الله علیه وآله وسلم حاضر بودیم، پس ایشان به سوی ماه نگاه کردند و فرمودند: «شما پروردگارتان را خواهید دید، همانگونه که این ماه را می بینید، و در این مورد هیچ مشکل و مزاحمتی وجود نخواهد داشت، پس بکوشید که نماز پیش از طلوع، آفتاب (صبح) و نماز قبل از غروب (عصر) را اداء نمایید، و حتماً چنین کنید (و کارهای دنیا شمارا از آن مشغول نسازد)» آنگاه این آیه ﴿۱﴾ و سَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ وَقَبْلَ غُرُوبِهَا ﴿۲﴾ را تلاوت فرمود.

وجه بسیار امتحانی را که پیش از آنها هلاک کردیم، که آنها از اینها قویتر بودند، پس در شهرها (سیر و) جستجو کردند، آیا هیچ راه فراری وجود دارد؟! ﴿۳۶﴾ بی گمان در این (سخن) برای صاحب دلان یا آنان که با حضور (خاطر) گوش فرا دهند، پندی است. ﴿۳۷﴾ و به راستی ما آسمانها و زمین و آنچه در میان آن دوست در شش روز آفریدیم، و هیچ (گونه) خستگی (و رنجی) به ما نرسید. ﴿۳۸﴾ پس بر آنچه آنها می گویند شکبیا باش، و پیش از طلوع خورشید و پیش از غروب (آن) به

قسم به آسمان که دارای راهها (وستارگان زیباست). ﴿۷﴾ بی گمان شما (کفار) در گفتار مختلف و گوناگون هستید. ﴿۸﴾ کسی که (در علم الهی از خیر و نیکی) دورنگه داشته شده است از (ایمان آوردن به) آن (= قرآن) دورنگه داشته می شود. ﴿۹﴾ مرگ (ولعنت) بر دروغگویان. ﴿۱۰﴾ کسانی که آنان در غفلت (و جهل) فرو رفته اند. ﴿۱۱﴾ بیوسته می پرسند: «روز جزا کی خواهد بود؟». ﴿۱۲﴾ (همان) روزی که آنها بر آتش عذاب می شوند. ﴿۱۳﴾ (وبه آنها گفته می شود): «عذاب خود را بچشید، این همان چیزی است که برای آن شتاب داشتید». ﴿۱۴﴾ (در روز قیامت) مسلماً پرهیزگاران در باغها و چشمه سارها (ی بهشت) هستند. ﴿۱۵﴾ و آنچه پروردگارشان به آنها عطا فرموده، دریافت کرده اند، بی گمان آنها پیش از این (در دنیا) نیکو کار بودند. ﴿۱۶﴾ آنها بخش اندکی از شب را می خوابیدند (وبه نماز و نیایش مشغول بودند). ﴿۱۷﴾ و در سحر گاهان آمرزش طلب می کردند. ﴿۱۸﴾ و در اموالشان برای سائل و تنگدست (محروم (بهره و) حقی بود. ﴿۱۹﴾ و در زمین (عبرت و) نشانه های برای اهل یقین است. ﴿۲۰﴾ و (نیز) در وجود خودتان، آیا نمی بینید؟ ﴿۲۱﴾ و رزق (و روزی) شما، و آنچه به شما وعده داده می شود در آسمان است. ﴿۲۲﴾ پس سوگند به پروردگار آسمان و زمین که آن (وعده ها) حق است، همان گونه که شما (با یکدیگر) سخن می گوید. ﴿۲۳﴾ (ای پیامبر) آیا خبر مهمانان گرامی ابراهیم به تو رسیده است؟! ﴿۲۴﴾ آنگاه که بر او وارد شدند و گفتند: «سلام» (ابراهیم در جواب) گفت: «سلام» (و با خود گفت): گروهی نا شناس هستید. ﴿۲۵﴾ پس پنهانی به سوی همسرش رفت و گوساله (بریان شده) فربهی (برای آنها) آورد. ﴿۲۶﴾ سپس آن را به آنان نزدیک کرد، و گفت: «آیا نمی خورید؟». ﴿۲۷﴾ پس (چون دید دست به سوی غذا دراز نمی کنند) از آنها احساس ترس (و وحشت) کرد، (آنها) گفتند: «ترس (ما فرستادگان پروردگار توایم)» و او را به (تولد) پسری دانا بشارت دادند. ﴿۲۸﴾ آنگاه همسرش (ساره) فریاد زنان پیش آمد و به صورت خود زد و گفت: «(من) پیر زنی نازا هستم (چگونه فرزند می زایم)؟!». ﴿۲۹﴾ (فرشتگان) گفتند: «پروردگارتو این چنین فرموده است، و بی گمان او حکیم داناست». ﴿۳۰﴾

وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الْحُبُكِ ﴿۷﴾ إِنَّكُمْ لَفِي قَوْلٍ مُّخْتَلِفٍ ﴿۸﴾ يُؤْفَكُ عَنْهُ مَنْ أَفَكَ ﴿۹﴾ قَتَلَ الْخَرَّاصُونَ ﴿۱۰﴾ الَّذِينَ هُمْ فِي عَمْرَةٍ سَاهُونَ ﴿۱۱﴾ يَسْأَلُونَ أَيَّانَ يَوْمِ الدِّينِ ﴿۱۲﴾ يَوْمَ هُمْ عَلَى النَّارِ يُفْتَنُونَ ﴿۱۳﴾ ذُوقُوا فِتْنَتَكُمْ هَذَا الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ تَسْتَعْجِلُونَ ﴿۱۴﴾ إِنَّ الْمَتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ﴿۱۵﴾ ءَاخِذِينَ مَا ءَاتَاهُمْ رَبُّهُمْ إِنَّهُمْ كَانُوا قَبْلَ ذَلِكَ مُحْسِنِينَ ﴿۱۶﴾ كَانُوا قَلِيلًا مِّنَ اللَّيْلِ مَا يَهْجَعُونَ ﴿۱۷﴾ وَبِالْأَسْحَارِ هُمْ يَسْتَغْفِرُونَ ﴿۱۸﴾ وَفِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ لِّلسَّائِلِ وَالْمَحْرُومِ ﴿۱۹﴾ وَفِي الْأَرْضِ ءَايَاتٌ لِّلْمُوقِنِينَ ﴿۲۰﴾ وَفِي أَنْفُسِكُمْ ءَآفَآلٌ تَنْبُرُونَ ﴿۲۱﴾ وَفِي السَّمَاءِ رِزْقُكُمْ وَمَا تُوعَدُونَ ﴿۲۲﴾ فَوَرَبِّ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ إِنَّهُ لَحَقٌّ مِّثْلَ مَا أَنَّكُمْ تَنْطِقُونَ ﴿۲۳﴾ هَلْ أَتَاكَ حَدِيثٌ ضَلِيفٍ إِبْرَاهِيمَ الْمُكْرَمِينَ ﴿۲۴﴾ إِذْ دَخَلُوا عَلَيْهِ فَقَالُوا سَلَامًا قَالَ سَلَامٌ قَوْمٌ مُّنْكَرُونَ ﴿۲۵﴾ فَرَاغَ إِلَىٰ أَهْلِهِ فَجَاءَ بِعِجْلٍ سَمِينٍ ﴿۲۶﴾ فَقَرَّبَهُ إِلَيْهِمْ قَالَ أَلَا تَأْكُلُونَ ﴿۲۷﴾ فَأَوْجَسَ مِنْهُمْ خِيفَةً ﴿۲۸﴾ قَالُوا لَا تَخَفْ وَبَشِّرُوهُ بِغُلْمٍ عَلِيمٍ ﴿۲۹﴾ فَأَقْبَلَتْ امْرَأَتُهُ فِي صَرَقٍ فَصَكَّتْ وَجْهَهَا وَقَالَتْ عَجُوزٌ عَقِيمٌ ﴿۳۰﴾ قَالُوا كَذَلِكَ قَالَ رَبُّكَ إِنَّهُ هُوَ الْحَكِيمُ الْعَلِيمُ ﴿۳۱﴾

(سنگهایی) که نزد پروردگارت برای اسرافکاران نشان گذاری شده است^(۸۲). ﴿۳۴﴾ پس کسانی از مؤمنان را که در آن (شهرهای قوم لوط) بودند (پیش از نزول عذاب) بیرون آوردیم. ﴿۳۵﴾ وجز یک خانه از مسلمانان در آن (شهرها) نیافتیم. ﴿۳۶﴾ ودر آن (شهرهای ویران شده) نشانه ای (روشن) برای کسانی که از عذاب دردناک می ترسند بر جای گذاشتیم^(۸۳). ﴿۳۷﴾ و(نیز) در (داستان) موسی (نشانه و عبرتی است) هنگامی که او را با دلیلی آشکار به سوی فرعون فرستادیم. ﴿۳۸﴾ پس (فرعون) با قدرت (ولشکر) خویش روی گرداند، وگفت: «(این مرد) جادوگر یا دیوانه است». ﴿۳۹﴾ آنگاه او ولشکرانش را گرفتیم و آنان را به دریا افکندیم در حالی که او سزاوار سرزنش بود. ﴿۴۰﴾ و (نیز) در (داستان قوم) عاد (نشانه ای است) هنگامی که تبدادی بی خیر و برکت بر آنان فرستادیم. ﴿۴۱﴾ (تبدادی) که بر هیچ چیز نمی گذشت مگر اینکه آن را مانند استخوان پوسیده می گرداند. ﴿۴۲﴾ و (همچنین) در (داستان قوم) ثمود (نشانه ای است) هنگامی که به آنها گفته شد: «مدتی کوتاه (از زندگی) بهره مند شوید (که تنها سه روز فرصت دارید)». ﴿۴۳﴾ آنگاه آنها از فرمان پروردگارش سر پیچی کردند، پس صاعقه آنها را در بر گرفت در حالی که آنان (به عقوبت خود) نگاه می کردند. ﴿۴۴﴾ (چنان بر زمین افتادند) که توان بر خاستن نداشتند، و نتوانستند (برای خود) انتقام بگیرند. ﴿۴۵﴾ و قوم نوح را پیش از این (هلاک نمودیم)، زیرا آنها قومی بدکار (وفاسق) بودند. ﴿۴۶﴾ و (ما) آسمان را با قوت (و قدرت عظیم) بنا کردیم و بی گمان (بر وسعت پهناوری آن) تواناییم. ﴿۴۷﴾ و زمین را گستریم پس چه نیک گستراننده ای هستیم، واز هر چیز جفت آفریدیم، شاید شما پند گیرید. ﴿۴۹﴾ (ای پیامبر! بگو): «پس به سوی خدا بگریزید، بی گمان من از جانب او برای شما هشدار دهنده ای آشکار هستم. ﴿۵۰﴾ و معبود دیگری با خدا قرار ندهید، به راستی من از جانب او برای شما هشدار دهنده ای آشکار هستم». ﴿۵۱﴾

﴿۳۴﴾ قَالِ فَمَا حَطْبُكُمْ أَيُّهَا الْمُرْسَلُونَ ﴿۳۵﴾ قَالُوا إِنَّا أُرْسِلْنَا إِلَىٰ قَوْمٍ مُّجْرِمِينَ ﴿۳۶﴾ لِنُرْسِلَ عَلَيْهِمْ حِجَابَةً مِّن طِينٍ ﴿۳۷﴾ مُسْوَمَةً عِنْدَ رَبِّكَ لِلْمُسْرِفِينَ ﴿۳۸﴾ فَأَخْرَجْنَا مَن كَانَ فِيهَا مَنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿۳۹﴾ فَمَا وَجَدْنَا فِيهَا غَيْرَ بَيْتٍ مِّنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿۴۰﴾ وَتَرَكْنَا فِيهَا آيَةً لِلَّذِينَ يَتَخَفُونَ الْعَذَابَ الْأَلِيمَ ﴿۴۱﴾ وَفِي مُوسَىٰ إِذْ أُرْسِلْنَاهُ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ بِسُلْطَنٍ مُّبِينٍ ﴿۴۲﴾ فَتَوَلَّىٰ بِرُكْبَيْهِ وَقَالَ سِحْرٌ أَوْ مَجْنُونٌ ﴿۴۳﴾ فَأَخَذْنَاهُ وَجُنُودَهُ فَنَبَذْنَاهُمْ فِي الْيَمِّ وَهُوَ مُلِيمٌ ﴿۴۴﴾ وَفِي عَادٍ إِذْ أُرْسِلْنَا عَلَيْهِمُ الرِّيحَ الْعَقِيمَ ﴿۴۵﴾ مَا تَذَرُ مِن شَيْءٍ أَتَتْ عَلَيْهِ إِلَّا جَعَلْتُهُ كَأَلْمِيمٍ ﴿۴۶﴾ وَفِي ثَمُودَ إِذْ قِيلَ لَهُم تَمَتَّعُوا حَتَّىٰ حِينٍ ﴿۴۷﴾ فَعَتَوْا عَن أَمْرِ رَبِّهِمْ فَأَخَذْنَا مِنْهُمُ الصُّعْفَةَ وَهَمَّ يَنْظُرُونَ ﴿۴۸﴾ فَمَا اسْتَطَاعُوا مِن قِيَامٍ وَمَا كَانُوا مُنْتَصِرِينَ ﴿۴۹﴾ وَقَوْمَ نُوحٍ مِّن قَبْلُ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا فَسِيقِينَ ﴿۵۰﴾ وَالسَّمَاءَ بَنَيْنَاهَا بِأَيْدٍ وَإِنَّا لَمُوسِعُونَ ﴿۵۱﴾ وَالْأَرْضَ فَرَشْنَاهَا فَنِعْمَ الْمَاهِدُونَ ﴿۵۲﴾ وَمِن كُلِّ شَيْءٍ خَلَقْنَا زَوْجَيْنِ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿۵۳﴾ فَفِرُّوا إِلَى اللَّهِ إِنِّي لَكُم مِّنْهُ نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿۵۴﴾ وَلَا تَجْعَلُوا مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ إِنِّي لَكُم مِّنْهُ نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿۵۵﴾

(ابراهیم) گفت: «پس ای فرستادگان (خدا) کار و مأموریت شما چیست؟!». ﴿۳۱﴾ (فرشتگان) گفتند: «بی گمان ما بسوی قومی مجرم (و گناهکار)^(۸۱) فرستاده شده ایم، ﴿۳۲﴾ تا سنگهای از گل بر (سر) آنها فرود آوریم. ﴿۳۳﴾

(۸۱) - در میان قوم لوط گناهی از قبیل شرک، لواطت، و فساد در زمین و.. وجود داشت.

(۸۲) - در حدیث صحیح آمده است که از رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم سوال شد: آیا در حالی که افراد صالح میان ما باشند ما هلاک می شویم؟ فرمودند: «آری، هرگاه (ناپاکان و) پلیدی بسیار گردد».

(۸۳) - این نشانه ها تاکنون باقی است، این آبادیها در (ساحل) جنوبی دریای اردن (بحر الميت) قرار داشت و این تنها دریای است که هیچ نوع موجودات زنده ای در آن زندگی نمی کند.

سود می بخشد. ﴿۵۵﴾ و من جن وانس را نیافریده ام مگر برای اینکه مرا عبادت کنند، ﴿۵۶﴾ هرگز از آنها روزی ای نمی خواهم، و نمی خواهم که مرا اطعام دهند. ﴿۵۷﴾ بی گمان خداوند است که روزی دهنده است، (و او) قدرتمند استوار است. ﴿۵۸﴾ پس بی شک برای کسانی که ستم کردند بهره ای (از عذاب) است همانند بهره ای یارانسان (از ستمگران پیشین)، پس نباید شتاب بکنند! ﴿۵۹﴾ پس وای بر کسانی که کافر شدند، از روزشان (= روز قیامت) که وعده داده می شوند! ﴿۶۰﴾

كذالك ما أتى الَّذِينَ مِن قَبْلِهِم مِّن رَّسُولٍ إِلَّا قَالُوا سَاحِرٌ أَوْ مُجْنُونٌ ﴿٥٥﴾ أَتَوَصَّوْا بِهِمْ بَلْ هُمْ قَوْمٌ طَاغُونَ ﴿٥٦﴾ فَتَوَلَّ عَنْهُمْ فَمَا أَنتَ بِمَلُومٍ ﴿٥٧﴾ وَذَكَرْنَا فِي الذِّكْرِ نَتَنَفَعُ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٥٨﴾ وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ ﴿٥٩﴾ مَا أُرِيدُ مِنْ رِزْقٍ وَمَا أُرِيدُ أَنْ يُطْعَمُونِ ﴿٦٠﴾ إِنَّ اللَّهَ هُوَ الرَّزَّاقُ ذُو الْقُوَّةِ الْمَتِينُ ﴿٦١﴾ فَإِنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا ذُنُوبًا مِّثْلَ ذُنُوبِ أَصْحَابِهِمْ فَلَا يَسْتَعْجِلُونَ ﴿٦٢﴾ فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ يَوْمِهِمُ الَّذِي يُوعَدُونَ ﴿٦٣﴾

سورة الطور

سورة طور

بسم الله الرحمن الرحيم

به نام خداوند بخشنده مهربان

سوگند به (کوه) طور^(۸۴)، ﴿۱﴾ و (سوگند) به کتاب نوشته شده، ﴿۲﴾ در صحیفه ای گشوده. ﴿۳﴾ و (سوگند) به «بیت المعمور»^(۸۵). ﴿۴﴾ و به سقف برا فراشته شده، ﴿۵﴾ و در یای مملو. ﴿۶﴾ بی گمان عذاب پروردگارت واقع شدنی است. ﴿۷﴾ آن را هیچ دفع کننده ای نیست. ﴿۸﴾ روزی که آسمان بشدت بلرزد، (وبه حرکت در آید). ﴿۹﴾ و کوهها (از جاکنده) به تندی روان گردد. ﴿۱۰﴾ پس در آن روز (قیامت) وای بر تکذیب کنندگان. ﴿۱۱﴾ کسانی که در سخنان (و کارهای) باطل به بازی مشغولند. ﴿۱۲﴾ روزی که آنها را به زور به سوی آتش (جهنم) می رانند. ﴿۱۳﴾ (خازنان جهنم به آنها می گویند:) «این همان آتشی است که شما آن را تکذیب می کردید. ﴿۱۴﴾

وَالطُّورِ ﴿١﴾ وَكَتَبَ مَسْطُورٍ ﴿٢﴾ فِي رَقٍ مَّنشُورٍ ﴿٣﴾ وَالْبَيْتِ الْمَعْمُورِ ﴿٤﴾ وَالسَّقْفِ الْمَرْفُوعِ ﴿٥﴾ وَالْبَحْرِ الْمَسْجُورِ ﴿٦﴾ إِنَّ عَذَابَ رَبِّكَ لَوَاقِعٌ ﴿٧﴾ مَا لَهُ مِنْ دَافِعٍ ﴿٨﴾ يَوْمَ تَمُورُ السَّمَاءُ مَورًا ﴿٩﴾ وَتَسِيرُ الْجِبَالُ سَيْرًا ﴿١٠﴾ فَوَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿١١﴾ الَّذِينَ هُمْ فِي حَوْضٍ يَلْعَبُونَ ﴿١٢﴾ يَوْمَ يُدْعَوْنَ إِلَىٰ نَارِ جَهَنَّمَ دَعَاً ﴿١٣﴾ هَذِهِ النَّارُ الَّتِي كُنْتُمْ بِهَا تُكذِّبُونَ ﴿١٤﴾

(۸۴) - در سر زمین شام است، جای که خداوند با حضرت موسی علیه السلام سخن گفت.

(۸۵) - «بیت المعمور»: خانه ای بموازات خانه کعبه در آسمان هفتم قرار دارد که روزانه هفتاد هزار فرشته برای عبادت وارد آن می شوند، پس هرگاه یکبار وارد شدند دوباره باز نگردند.

همچنین بر پیشینیان آنها هیچ پیامبری نیامد، مگر اینکه گفتند: «او) جادوگر یا دیوانه است». ﴿۵۲﴾ آیا آنها یکدیگر را به آن سفارش کرده بودند؟ بلکه آنها مردمی طغیانگر هستند. ﴿۵۳﴾ پس (ای پیامبر) از آنها روی بگردان، که هرگز تو سزاوار ملامت نیستی. ﴿۵۴﴾ و (پیوسته) پند (و تذکر) بده، زیرا که بی گمان (پند و) تذکر مؤمنان را

آیا این (آتش و عذاب) جادواست یا شما نمی بینید؟ ﴿۱۵﴾ به آن در آید (و بسوزید) پس صبر کنید یا نکنید، برای شما یکسان است، تنها (به کیفر) آنچه انجام می دادید جزا داده می شوید! ﴿۱۶﴾ بی گمان پرهیزگاران در باغها (ی بهشت) و نعمتها (ی فراوان) هستند. ﴿۱۷﴾ و از آنچه پروردگارشان به آنها داده مسرورند، و پروردگارشان آنها را از عذاب جهنم محفوظ داشته است. ﴿۱۸﴾ (به آنها گفته می شود: «بخورید و بیاشامید، گورارایتان باد، به (خاطر) آنچه که (در دنیا) انجام می دادید.» ﴿۱۹﴾ (در حالی که آنها) بر تختهایی که کنارهم نهاده شده تکیه می زنند، و حوریان گشاده چشم (بهشتی) را به همسری آنها در می آوریم. ﴿۲۰﴾ و کسانی که ایمان آوردند و فرزندانشان (نیز) در ایمان از آنان پیروی کردند، فرزندانشان را (در بهشت) به آنها ملحق می کنیم، و از عمل آنها چیزی نمی کاهیم، و هر کس در گرو دستاورد (و اعمال) خویش است. ﴿۲۱﴾ و پیوسته از هر میوه و گوشتی که بخواهند در اختیارشان می گذاریم. ﴿۲۲﴾ در آنجا از یکدیگر جام (شراب طهور) می گیرند که نه بیهوده گویی در آن است و نه گناهی، ﴿۲۳﴾ و همواره پسرانی همچون مروارید درون صدف برای (خدمت) آنان بر گردشان می چرخند. ﴿۲۴﴾ (و بهشتیان) رو به یکدیگر می کنند و از (حال گذشته) یکدیگر سؤال می نمایند. ﴿۲۵﴾ می گویند: «ما پیش از این در میان خانواده خود (از عذاب الهی) ترسان بودیم. ﴿۲۶﴾ پس خداوند بر ما منت نهاد و ما را از عذاب گرم و کشنده (جهنم) حفظ کرد. ﴿۲۷﴾ همانا ما پیش از این اورا می خواندیم، بی گمان او نیکو کار مهربان است. ﴿۲۸﴾ پس (ای پیامبر) پند (و تذکر) ده، که تو به فضل و نعمت پروردگارت کاهن و دیوانه نیستی. ﴿۲۹﴾ آیا می گویند: «او شاعری است که درباره ی او منتظر حوادث روزگاریم، (و مرگش را انتظار می کشیم)». ﴿۳۰﴾ بگو: «انتظار بکشید، که من (نیز) با شما انتظار می کشم». ﴿۳۱﴾

أَفَسِحْرُ هَذَا أَمْ أَنْتُمْ لَا تُبْصِرُونَ ﴿۱۵﴾ أَصَلَوْهَا فَاصْبِرُوا أَوْ لَا تَصْبِرُوا سَوَاءٌ عَلَيْكُمْ إِنَّمَا تُجْزَوْنَ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿۱۶﴾ إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَنَعِيمٍ ﴿۱۷﴾ فَلْيَكْبِهِينَ بِمَا آتَاهُمْ رَبُّهُمْ وَوَقَّاهُمْ رَبُّهُمْ عَذَابَ الْجَحِيمِ ﴿۱۸﴾ كُلُوا وَاشْرَبُوا هَنِيئًا بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿۱۹﴾ مُتَّكِينَ عَلَى سُرُرٍ مَّصْفُوفَةٍ ﴿۲۰﴾ وَزَوَّجْنَاهُم بِحُورٍ عِينٍ ﴿۲۱﴾ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَاتَّبَعَتْهُمْ ذُرِّيَّتُهُمْ بِإِيمَانٍ أَلْحَقْنَا بِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَمَا أَلْتَنَاهُمْ مِّنْ عَمَلِهِمْ مِّنْ شَيْءٍ ﴿۲۲﴾ كُلُّ أَمْرٍ إِيَّيَّهَا كَسَبَ رَهِيْنٌ ﴿۲۳﴾ وَأَمَدَدْنَاهُمْ بِفِكَهَةٍ وَلَحْمٍ مِّمَّا يَشْتَهُونَ ﴿۲۴﴾ يَتَنَزَّعُونَ فِيهَا كَأَسَا لَا لَعُوْفٍ فِيهَا وَلَا تَأْتِيْمٌ ﴿۲۵﴾ وَيَطُوفُ عَلَيْهِمْ غِلْمَانٌ لَهُمْ كَأَنَّهُمْ لَوْلُوْهُمْ مَّكْنُوْنٌ ﴿۲۶﴾ وَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ يَتَسَاءَلُوْنَ ﴿۲۷﴾ قَالُوا إِنَّا كُنَّا قَبْلُ فِي أَهْلِنَا مُشْفِقِيْنَ ﴿۲۸﴾ فَمَنْ أَلَّهْ عَلَيْنَا وَوَقَّانَا عَذَابَ السَّمُوْمِ ﴿۲۹﴾ إِنَّا كُنَّا مِنْ قَبْلُ نَدْعُوهُ ﴿۳۰﴾ إِنَّهُ هُوَ الْبَرُّ الرَّحِيْمُ ﴿۳۱﴾ فَذَكِّرْ فَمَا أَنْتَ بِنِعْمَتِ رَبِّكَ بِكَاهِنٍ وَلَا مَجْنُوْنٍ ﴿۳۲﴾ أَمْ يَقُولُونَ شَاعِرٌ نَّتَرَبَّصُ بِهِ رَيْبَ الْمَنُوْنِ ﴿۳۳﴾ قُلْ تَرَبُّوا فَإِنِّي مَعَكُمْ مِنَ الْمُتَرَبِّصِيْنَ ﴿۳۴﴾

أَمْ تَأْمُرُهُمْ أَحْلَمُهُمْ بِهَذَا أَمْ هُمْ قَوْمٌ طَاغُونَ ﴿٣٢﴾ أَمْ يَقُولُونَ تَقَوَّلَهُ بَلْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٣٣﴾ فَلْيَأْتُوا بِحَدِيثٍ مِّثْلِهِ إِنْ كَانُوا صَادِقِينَ ﴿٣٤﴾ أَمْ خُلِقُوا مِنْ غَيْرِ شَيْءٍ أَمْ هُمْ الْخَلْقُونَ ﴿٣٥﴾ أَمْ خُلِقُوا الْمَسْمُوتِ وَالْأَرْضِ بَلْ لَا يُوقِنُونَ ﴿٣٦﴾ أَمْ عِنْدَهُمْ خَزَائِنُ رَبِّكَ أَمْ هُمْ الْمَصِيطِرُونَ ﴿٣٧﴾ أَمْ هُمْ سَلَمٌ يَسْتَمِعُونَ فِيهِ فَلْيَأْتِ مُسْتَمِعُهُمْ بِسُلْطَنٍ مُبِينٍ ﴿٣٨﴾ أَمْ لَهُ الْبَنَاتُ وَلَكُمْ الْبَنُونَ ﴿٣٩﴾ أَمْ تَسْأَلُهُمْ أَجْرًا فَهُمْ مِنْ مَغْرَمٍ مُثْقَلُونَ ﴿٤٠﴾ أَمْ عِنْدَهُمُ الْغَيْبُ فَهُمْ يَكْتُبُونَ ﴿٤١﴾ أَمْ يُرِيدُونَ كَيْدًا فَالَّذِينَ كَفَرُوا هُمُ الْمَكِيدُونَ ﴿٤٢﴾ أَمْ هُمْ إِلَهٌ غَيْرُ اللَّهِ سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٤٣﴾ وَإِنْ يَرَوْا كِسْفًا مِنَ السَّمَاءِ سَاقِطًا يَقُولُوا سَحَابٌ مَرْكُومٌ ﴿٤٤﴾ فَذَرَهُمْ حَتَّىٰ يُلَاقُوا يَوْمَهُمُ الَّذِي فِيهِ يُصْعَقُونَ ﴿٤٥﴾ يَوْمَ لَا يُغْنِي عَنْهُمْ كَيْدُهُمْ شَيْئًا وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ ﴿٤٦﴾ وَإِنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا عَذَابًا دُونَ ذَلِكَ وَلَٰكِنَّا أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٤٧﴾ وَأَصْبَرَ لِحُكْمِ رَبِّكَ فَإِنَّكَ بِأَعْيُنِنَا وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ حِينَ تَقُومُ ﴿٤٨﴾ وَمِنَ اللَّيْلِ فَسَبِّحْهُ وَإِدْبَرَ النُّجُومِ ﴿٤٩﴾

آیا عقلهایشان آنها را به این (خیالات باطل) دستور می دهد، یا آنها گروهی طغیانگرند؟! ﴿۳۲﴾ آیا می گویند: «(محمد) آن (= قرآن) را بافته (وبه خدا نسبت داده) است؟» (خیر، چنین نیست) بلکه ایمان نمی آورند. ﴿۳۳﴾ پس اگر راست گویند باید سخنی مانند آن بیاورند. ﴿۳۴﴾ آیا آنها از هیچ (و بدون آفریننده)، آفریده شده اند، یا خود خالق (خویش) اند. ﴿۳۵﴾ آیا آنها آسمانها و زمین را آفریده اند؟! (خیر) بلکه آنها یقین نمی کنند. ﴿۳۶﴾ آیا خزائن پروردگارت نزد آنهاست؟! یا آنها (بر همه چیز) تسلط دارند؟! ﴿۳۷﴾ آیا نردبانی دارند (که از آن به آسمانها بالا می روند) و از آن (اسرار وحی را) می شنوند؟ پس باید شنونده شان (براین ادعا) دلیل روشنی بیاورد. ﴿۳۸﴾ آیا برای او (= خداوند) دختران است و برای شما پسران؟! ﴿۳۹﴾ (ای پیامبر) آیا از آنها پاداشی درخواست می کنی، که (آنها از ادای آن در رنجند و) برایشان (گران و) سنگین است؟! ﴿۴۰﴾ آیا (اسرار) غیب نزد آنهاست، پس آنان (از آن) می نویسند؟! ﴿۴۱﴾ آیا نیرنگ (ونقشه پلیدی برای تو) می خواهند (بکشند)؟! پس کسانی که کافر شدند خودشان گرفتار نیرنگ اند. ﴿۴۲﴾ آیا آنها معبودی غیر الله دارند؟! پاک و منزله است خداوند، از آنچه شریک او قرار می دهند. ﴿۴۳﴾ و اگر (مشرکان) پاره ای از آسمان (برای عذابشان) افتاده ببینند، می گویند: «(این) ابری متراکم است». ﴿۴۴﴾ پس (ای پیامبر) آنها را واگذار، تا آن روزشان (= روز قیامت) را که در آن بی هوش می شوند ملاقات کنند! ﴿۴۵﴾ روزی که نیرنگ (وحی) شان سودی به حالشان ندارد، و نه آنها یاری می شوند. ﴿۴۶﴾ و بی گمان برای کسانی که ستم کردند، عذابی غیر از آن (نیز در همین دنیا) است، ولی بیشترشان نمی دانند. ﴿۴۷﴾ (ای پیامبر) برای حکم پروردگارت شکبیا باش، زیرا تو زیر نظر (و در حفاظت) ماهستی، و هنگامی که بر می خیزی به ستایش پروردگارت تسبیح گوی. ﴿۴۸﴾ و (همچنین) بخشی از شب او را تسبیح گوی و (نیز) هنگام ناپدید شدن ستارگان. ﴿۴۹﴾

سورة النجم

بسم الله الرحمن الرحيم

وَالنَّجْمِ إِذَا هَوَىٰ ﴿١﴾ مَا ضَلَّ صَاحِبُكُمْ وَمَا غَوَىٰ ﴿٢﴾ وَمَا يَنْطِقُ عَنِ الْهَوَىٰ ﴿٣﴾ إِنْ هُوَ إِلَّا وَحْيٌ يُوحَىٰ ﴿٤﴾ عَلَّمَهُ شَدِيدُ الْقُوَىٰ ﴿٥﴾ ذُو مِرَّةٍ فَاسْتَوَىٰ ﴿٦﴾ وَهُوَ بِالْأُفُقِ الْأَعْلَىٰ ﴿٧﴾ ثُمَّ دَنَا فَتَدَلَّىٰ ﴿٨﴾ فَكَانَ قَابَ قَوْسَيْنِ أَوْ أَدْنَىٰ ﴿٩﴾ فَأَوْحَىٰ إِلَىٰ عَبْدِهِ مَا أَوْحَىٰ ﴿١٠﴾ مَا كَذَبَ الْفُؤَادُ مَا رَأَىٰ ﴿١١﴾ أَفَتَمَنُّونَهُ عَلَىٰ مَا بَرَىٰ ﴿١٢﴾ وَلَقَدْ رَآهُ نَزْلَةً أُخْرَىٰ ﴿١٣﴾ عِنْدَ سِدْرَةِ الْمُنْتَهَىٰ ﴿١٤﴾ عِنْدَهَا جَنَّةُ الْمَأْوَىٰ ﴿١٥﴾ إِذْ يَغْشَى السِّدْرَةَ مَا يَغْشَىٰ ﴿١٦﴾ مَا زَاغَ الْبَصَرُ وَمَا طَفَىٰ ﴿١٧﴾ لَقَدْ رَأَىٰ مِنْ آيَاتِ رَبِّهِ الْكُبْرَىٰ ﴿١٨﴾ أَفَرَأَيْتُمْ لَيْلَتَ وَالْعُرْوَىٰ ﴿١٩﴾ وَمَنُوءَةَ النَّائِلَةِ الْأُخْرَىٰ ﴿٢٠﴾ أَلَكُمُ الذِّكْرُ وَلَهُ الْأُنثَىٰ ﴿٢١﴾ تِلْكَ إِذًا قِسْمَةٌ ضِيزَىٰ ﴿٢٢﴾ إِنْ هِيَ إِلَّا أَسْمَاءٌ سَمِيَّتُوهَا أَنْتُمْ وَآبَاءُكُمْ مَا أُنزَلَ اللَّهُ بِهَا مِنْ سُلْطَانٍ ﴿٢٣﴾ إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَمَا تَهْوَى الْأَنْفُسُ ﴿٢٤﴾ وَلَقَدْ جَاءَهُمْ مِنْ رَبِّهِمْ الْهُدَىٰ ﴿٢٥﴾ أَمْ لِلإِنْسَانِ مَا تَمَنَّىٰ ﴿٢٦﴾ فَلِلَّهِ الْآخِرَةُ وَالْأُولَىٰ ﴿٢٧﴾ وَكَرَّمْنَا فِي السَّمَاءِ لَا تَعْنَى شَفَعَتُهُمْ شَيْئًا إِلَّا مِنْ بَعْدِ أَنْ يَأْذَنَ اللَّهُ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَرْضَىٰ ﴿٢٨﴾

سورة نجم

به نام خداوند بخشنده مهربان

سوگند به ستاره چون فرود افتد، ﴿۱﴾ (که) یار شما (=محمد) گمراه نشده و راه را گم نکرده است، ﴿۲﴾ و از روی هوای نفس سخن نمی گوید. ﴿۳﴾ این نیست جز آنچه به او وحی می شود (و بجز وحی چیزی نمی گوید) ﴿۴﴾ (فرشته) بس نیرومند (=جبرئیل) او را تعلیم داده است، ﴿۵﴾

(۸۶) - این آیه دلالت دارد بر اینکه «سنت» نیز وحی می باشد، بنابراین آنچه پیامبر صلی الله علیه وآله وسلم از قرآن و سنت بیان می فرماید وحی الهی است. عبد الله بن عمرو بن العاص رضی الله عنهما می گوید: من آنچه از زبان مبارک پیامبر صلی الله علیه وآله وسلم می شنیدم، می نوشتم، برخی از قریش مرا از این کار باز داشتند و گفتند: پیامبر صلی الله علیه وآله وسلم بشر هستند، در حال خشم و خشنودی

(همان فرشته) نیرومندی که آنگاه راست و درست (به شکل حقیقی فرا رویش) ایستاد. ﴿۶﴾ در حالی که او در افق اعلی (آسمان) بود. ﴿۷﴾ سپس (جبرئیل) نزدیک شد، آنگاه فرو آمد (و نزدیکتر شد). ﴿۸﴾ پس (فاصله او با پیامبر) به قدر دو گمان یا کمتر بود. ﴿۹﴾ آنگاه (خداوند) آنچه را باید وحی می کرد، به بنده اش وحی نمود. ﴿۱۰﴾ قلب (پیامبر) آنچه را دید، دروغ نگفت. ﴿۱۱﴾ آیا با او در باره آنچه می بیند مجادله می کنید؟! ﴿۱۲﴾ و به راستی بار دیگر (نیز) او را دید ﴿۱۳﴾ نزد «سدره المنتهی» ﴿۱۴﴾ که «جنه المأوی» نزد آن (درخت) است. ﴿۱۵﴾ چون (درخت) سدره را چیزی (=نوری) پوشاند. ﴿۱۶﴾ چشم (پیامبر) خطا نکرد و (از حد) در نگذشت. ﴿۱۷﴾ به راستی (او) پاره ای از نشانه های بزرگ پروردگارش را دید ﴿۱۸﴾. ﴿۱۹﴾ «آیا لات» و «عزی» را دیده اید؟! ﴿۲۰﴾ و «منات» (بت) سومی بی ارزش را؟! ﴿۲۱﴾ آیا شما را پسر باشد و او را دختر؟! ﴿۲۲﴾ در این صورت، این تقسیم غیر عادلانه است. ﴿۲۳﴾ اینها چیزی جز نامهایی نیست که شما و پدرانتان بر آنها گذاشته اید و خداوند دلیلی بر (صدق مدعی شما) نازل نکرده است. آنها جز از گمان (های بد و بی اساس) و هوای نفس پیروی نمی کنند، در حالی که هدایت از (سوی) پروردگارشان برای آنها آمده است. ﴿۲۴﴾ آیا انسان هر چه آرزو کند برایش میسر است؟! ﴿۲۵﴾ پس آخرت و دنیا از آن خداست. ﴿۲۶﴾ وجه بسیار فرشتگانی که در آسمانها هستند که شفاعت آنها هیچ سودی نمی بخشد، مگر پس از آنکه خداوند برای هر کس که بخواهد اجازه دهد وراضی باشد. ﴿۲۷﴾

سخن می گوید، آنگاه من ماجرا را برای رسول خدا صلی الله علیه وآله وسلم بیان کردم. پیامبر صلی الله علیه وآله وسلم فرمود: «بنویس قسم به ذاتی که جانم در دست اوست، چیزی جز حق از زبان من خارج نمی شود» (سنن ابو داود ۳۶۴۶).

(۸۷) - جبرئیل علیه السلام را در صورت حقیقی، در حالی که ششصد بال داشت دیدند. (صحیح بخاری ۳۲۳۲ و تفسیر ابن کثیر)

(۸۸) - درخت سدر عظیمی که در آسمان هفتم است و علم هیچ کس از آن فراتر نرود. (تفسیر طبری)

(۸۹) - این آیه درباره معراج پیامبر صلی الله علیه وآله وسلم می باشد که رسول خدا صلی الله علیه وآله وسلم با روح و جسد به آسمانها رفتند. پیامبر صلی الله علیه وآله وسلم می فرماید: «من کنار خانه کعبه بحالت خواب و بیدار در میان دو نفر بودم، (که فرشتگان نزد من آمدند و مرا شناختند) آنگاه نشی طلایی سرشار از حکمت و ایمان نزد من آوردند، سپس سینه مرا شکافتند و آب زمزم شستشو دادند، و آن را از حکمت و ایمان مملو نمودند، و بعد مرکبی سفید بنام براق، که کوچکتر از قاطر و بزرگتر از الاغ بود برایم آوردند، آنگاه به همراه جبرئیل به آسمانها رفتم، ... در آسمان اول حضرت آدم علیه السلام را ملاقات کردم، و در آسمان دوم حضرت عیسی و یحیی علیهما السلام را ملاقات کردم، و در آسمان سوم یوسف علیه السلام را، و در آسمان چهارم با ادریس ملاقات کردم، و در آسمان پنجم با هارون علیه السلام، و در ششم با موسی علیه السلام ملاقات نمودم، و در آسمان هفتم با حضرت ابراهیم علیه السلام ملاقات کردم، و در آنجا بیت المعمور بمن نشان داده شد، و پنجاه نماز فرض گردید که بعد به پنج نماز در اداء و پنجاه نماز در صواب مقرر شد.» (اختصار از صحیح بخاری شماره ۳۲۰۷).

إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ لَيُسَمُّونَ الْمَلَائِكَةَ تَسْمِيَةً
 الْأُنْتَىٰ ﴿٢٧﴾ وَمَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ
 وَإِنَّ الظَّنَّ لَا يُغْنِي مِنَ الْحَقِّ شَيْئًا ﴿٢٨﴾ فَأَعْرِضْ عَنْ مَنْ
 تَوَلَّىٰ عَنْ ذِكْرِنَا وَلَمْ يُرِدْ إِلَّا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا ﴿٢٩﴾ ذَلِكَ
 مَبْلَغُهُمْ مِنَ الْعِلْمِ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ
 سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ بِمَنِ اهْتَدَىٰ ﴿٣٠﴾ وَلِلَّهِ مَا فِي
 السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ لِيَجْزِيَ الَّذِينَ أَسْتَوُوا بِمَا
 عَمِلُوا وَيَجْزِيَ الَّذِينَ أَحْسَنُوا بِالْحُسْنَىٰ ﴿٣١﴾ الَّذِينَ
 يَخْتَنِبُونَ كَبِيرَ الْإِثْمِ وَالْفَوَاحِشَ إِلَّا اللَّمَمَ ﴿٣٢﴾ إِنَّ رَبَّكَ
 وَاسِعُ الْمَغْفِرَةِ هُوَ أَعْلَمُ بِكُمْ إِذْ أَنْشَأَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ
 وَإِذْ أَنْتُمْ أَجِنَّةٌ فِي بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ فَلَا تُرْكُوا أَنْفُسَكُمْ
 هُوَ أَعْلَمُ بِمَنِ اتَّقَىٰ ﴿٣٣﴾ أَفَرَأَيْتَ الَّذِي تَوَلَّىٰ ﴿٣٤﴾
 وَأَعْطَىٰ قَلِيلًا وَأَكْدَىٰ ﴿٣٥﴾ أَعِنْدَهُ عِلْمُ الْغَيْبِ فَهُوَ
 يَرَىٰ ﴿٣٦﴾ أَمْ لَمْ يُنَبِّأْ بِمَا فِي صُحُفِ مُوسَىٰ ﴿٣٧﴾
 وَإِبْرَاهِيمَ الَّذِي وَفَّىٰ ﴿٣٨﴾ أَلَا تَرَىٰ وَازِرَةً وِزْرًا أُخْرَىٰ ﴿٣٩﴾
 وَأَنْ لَّيْسَ لِلْإِنْسَانِ إِلَّا مَا سَعَىٰ ﴿٤٠﴾ وَأَنْ سَعِيَهُ سَوْفَ
 يُرَىٰ ﴿٤١﴾ ثُمَّ يُجْزَاهُ الْجَزَاءَ الْأَوْفَىٰ ﴿٤٢﴾ وَأَنَّ إِلَىٰ رَبِّكَ
 الْمُنْتَهَىٰ ﴿٤٣﴾ وَأَنَّهُ هُوَ أَضْحَكَ وَأَبْكَىٰ ﴿٤٤﴾ وَأَنَّهُ هُوَ
 أَمَاتَ وَأَحْيَا ﴿٤٥﴾

بی گمان کسانی که به آخرت ایمان ندارند، فرشتگان را به نام دختران نا
 مگذاری می کنند. ﴿۲۷﴾ و آنها به آن هیچ دانشی ندارند، جز از گمان
 (بی اساس) پیروی نمی کنند، و یقیناً گمان (انسان را) از (شناخت) حق
 بی نیاز نمی کند. ﴿۲۸﴾ پس (ای پیامبر) از کسی که از ذکر ما روی می
 گرداند، و جز زندگی (مادی) دنیا را نخواهد، اعراض کن. ﴿۲۹﴾ این
 آخرین حد دانش آنهاست، بی گمان پروردگار تو به کسانی که از راه
 او گمراه شده اند داناتر است، و او (نیز) به کسانی که هدایت یافتند
 داناتر است. ﴿۳۰﴾ و آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است از آن
 خداست تا کسانی را که (کار) بد کردند به (سبب) آنچه کرده اند کیفر
 دهد، و کسانی را که نیکو کاری کردند با (بهشت) نیکو پاداش دهد.
 ﴿۳۱﴾ (همان) کسانی که از گناهان کبیره^(۹۰) و اعمال زشت - جز
 گناهان صغیره - دوری می کنند بی گمان پروردگار تو گسترده آمرزش
 است، و او نسبت به شما داناتر است، هنگامی که شما را از زمین پدید
 آورد، و هنگامی که شما در شکم ما درانتان بصورت جنینهایی بودید،
 پس خودتان را نستايد (وپاک شمارید) او به کسانی که پرهیز کاری
 نمودند داناتر است. ﴿۳۲﴾ آیا دیده ای کسی را که (از حق) روی
 گرداند؟! ﴿۳۳﴾ و اندکی (مال) بخشید و (سپس سنگدل شد و) خود
 داری کرد. ﴿۳۴﴾ آیا نزد او علم غیب است پس او (همه چیز را) می
 بیند؟! ﴿۳۵﴾ یا از آنچه در صحیفه های موسی بوده، آگاه نشده است؟!
 ﴿۳۶﴾ و (نیز آنچه در صحیفه های) ابراهیم، همان کسی که وفا دار
 بود؟! ﴿۳۷﴾ که هیچ کس بارگناه دیگری را بر دوش نمی کشد.
 ﴿۳۸﴾ و اینکه برای انسان (بهره ای) جز آنچه سعی کرده، نیست.
 ﴿۳۹﴾ و اینکه به زودی (حاصل) تلاش وسیعی او دیده خواهد شد.
 ﴿۴۰﴾ سپس او به پاداشی تمام (وکافی) پاداش داده خواهد شد، ﴿۴۱﴾
 و یقیناً بازگشت (همه امور) به سوی پروردگار توست. ﴿۴۲﴾ و اینکه او
 خداند و گریاند. ﴿۴۳﴾ و اینکه او میراند و زنده کرد. ﴿۴۴﴾

(۹۰) - در حدیث صحیح آمده رسول خدا صلی الله علیه وآله وسلم فرمود: «از
 هفت گناه (کبیره) هلاک کننده اجتناب کنید» یاران عرض کردند آنها
 کدام اند؟ فرمود: «شرک به خدا، و سحر، و کشتن کسی که خداوند کشتن
 او را جز بحق حرام گردانیده، و خوردن مال ربا و خوردن مال یتیم، و پشت
 کردن به دشمن در میدان جنگ، و تهمت نا روا بستن به زنان پا کدامن
 و بی خبر». (صحیح بخاری ۶۸۵۷ و صحیح مسلم ۸۹)

خدا آشکارش نکند (ونتواند سختیهای آن را دفع کند). ﴿۵۸﴾ آیا از این سخن تعجب می کنید؟! ﴿۵۹﴾ و می خندید و نمی گریید؟! ﴿۶۰﴾ و شما همواره در غفلت (و هوس رانی) هستید. ﴿۶۱﴾ پس (همه) برای خدا سجده کنید، و او را پرستید. ﴿۶۲﴾

سوره قمر

به نام خداوند بخشنده مهربان

قیامت نزدیک شد و ماه بشکافت^(۹۴). ﴿۱﴾ و اگر (کافران) معجزه ای ببینند، روی بگردانند و گویند: «این (جادویی قوی است». ﴿۲﴾ و آنها (آیات و نشانه های الهی را) تکذیب کردند و از هوی نفس خود پیروی کردند، و هرکاری قرار گاهی دارد. ﴿۳﴾ و به راستی برای آنان به اندازه ی کافی خبرهایی (پندآمیزی) آمده است که (از گناهان و بدیها) باز می دارد. ﴿۴﴾ (این آیات) حکمت (ودانش) تمام (ورسا) است. پس (برای افراد جاهل و لجوج) هشدارها سودی نمی بخشد. ﴿۵﴾ بنابراین (ای پیامبر) از آنها روی بگردان، (تا آن) روزی که دعوت کننده ای (مردم را) به امر و وحشتناکی دعوت کند. ﴿۶﴾

(۹۳) - عبد الله بن عباس رضی الله عنهما می گوید: رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم سوره نجم را تلاوت فرمودند و سجده نمودند و مسلمانان و مشرکان و جن و انس همگی سجده کردند. (صحیح بخاری ۴۸۶۲) و عبد الله بن مسعود رضی الله عنه می گوید: اولین سوره ای که نازل گردید و در آن سجده وجود داشت سوره نجم بود، پس رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم تلاوت فرمودند آنگاه سجده کردند و همه حاضران بجز یک نفر سجده کردند، و آن یک نفر مشتکی از خاک برداشت و بر پیشانی خود گذاشت و گفت این مرا کفایت می کند، عبد الله می گوید: او امیه بن خلف بود، او را دیدم که به حالت کفر کشته شد. (صحیح بخاری ۴۸۶۳ و صحیح مسلم ۵۷۶).

(۹۴) - دوینم شدن ماه معجزه ای از معجزات رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم می باشد، که در احادیث متواتر با اسناد های صحیح روایت شده است (تفسیر ابن کثیر). انس بن مالک می گوید: اهل مکه از پیامبر صلی الله علیه و آله وسلم طلب نشانه و معجزه کردند، رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم شکافته شدن ماه را به آنها نشان داد. (صحیح بخاری ۴۸۶۷ و صحیح مسلم ۲۸۰۲)

و عبد الله بن مسعود می گوید: ماه در عهد رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم شکافته و دو نیم گشت، قسمتی از آن بر کوهی و قسمتی بر کوهی دیگر قرار گرفت، آنگاه پیامبر صلی الله علیه و آله وسلم فرمود: «گواه باشید». (صحیح بخاری ۴۸۶۴ و صحیح مسلم ۲۸۰۰).

وَأَنَّهُ خَلَقَ الزَّوْجَيْنِ الذَّكَرَ وَالْأُنثَىٰ ﴿۵۸﴾ مِنْ نُطْفَةٍ إِذَا تُمْنَىٰ ﴿۵۹﴾ وَأَنَّ عَلَيْهِ النَّشْأَةَ الْأُخْرَىٰ ﴿۶۰﴾ وَأَنَّهُ هُوَ أَعْنَىٰ وَأَقْنَىٰ ﴿۶۱﴾ وَأَنَّهُ هُوَ رَبُّ الشَّعْرَىٰ ﴿۶۲﴾ وَأَنَّهُ أَهْلَكَ عَادًا الْأُولَىٰ ﴿۶۳﴾ وَثَمُودًا فَمَا أَبْقَىٰ ﴿۶۴﴾ وَقَوْمَ نُوحٍ مِّن قَبْلُ إِنَّهُمْ كَانُوا هُمْ أَظْلَمَ وَأَطْفَىٰ ﴿۶۵﴾ وَالْمُوتَفِكَةَ أَهْوَىٰ ﴿۶۶﴾ فَغَشَّهَا مَا غَشَّى ﴿۶۷﴾ فَبِأَيِّ آيَاتِ رَبِّكَ تَتَمَارَىٰ ﴿۶۸﴾ هَذَا نَذِيرٌ مِّنَ النَّذِيرِ الْأُولَىٰ ﴿۶۹﴾ أَزِفَتِ الْأَرْفَةُ ﴿۷۰﴾ لَيْسَ لَهَا مِنْ دُونِ اللَّهِ كَاشِفَةٌ ﴿۷۱﴾ أَفَمِنَ هَذَا الْحَدِيثِ تَعَجَّبُونَ ﴿۷۲﴾ وَتَصْحَكُونَ وَلَا تَتَّبِعُونَ ﴿۷۳﴾ وَأَنْتُمْ سَمِعْتُمْ دُونَ ﴿۷۴﴾ فَاسْجُدُوا لِلَّهِ وَاعْبُدُوا ﴿۷۵﴾

سورة القمر

بسم الله الرحمن الرحيم

أَفَرَأَيْتِ السَّاعَةَ وَادْتَقَّ الْقَمَرَ ﴿۵۸﴾ وَإِنْ يَرَوْا آيَةً يُعْرَضُوا وَيَقُولُوا سِحْرٌ مُّسْتَمَرٌّ ﴿۵۹﴾ وَكَذَّبُوا وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ وَكُلُّ أَمْرٍ مُّسْتَقَرٌّ ﴿۶۰﴾ وَلَقَدْ جَاءَهُمْ مِنَ الْأَنْبَاءِ مَا فِيهِ مُذْجِرٌ ﴿۶۱﴾ حِكْمَةٌ بَلِغَةٌ فَمَا تُغْنِ النَّذْرُ ﴿۶۲﴾ فَتَوَلَّ عَنْهُمْ يَوْمَ يَدْعُ الدَّاعِ إِلَىٰ شَيْءٍ نُّكْرٍ ﴿۶۳﴾

واینکه او دو جفت نروماده آفرید. ﴿۵۸﴾ از نطفه ای چون (در رحم) ریخته شود. ﴿۵۹﴾ واینکه پدید آوردن بار دیگر بر (عهدۀ) او (= خداوند) است. ﴿۶۰﴾ واینکه او ست که بی نیاز کرد و سرمایه بخشید. ﴿۶۱﴾ واینکه او ست که «عاد نخستین» را پروردگار (ستاره) «شعری»^(۹۱) است. ﴿۶۲﴾ واینکه او ست که «کسی را» باقی نگذاشت. هلاک کرد. ﴿۶۳﴾ و(نیز) «ثمود» را (هلاک کرد) پس (کسی را) باقی نگذاشت. ﴿۶۴﴾ و(همچنین) قوم نوح را پیش از آن (هلاک نمود). بی گمان آنها از همه ظالم تر و سرکش تر بودند. ﴿۶۵﴾ و(شهرهای) موتفکه (= قوم لوط) را زیر و رو (و نابود) کرد^(۹۲). ﴿۶۶﴾ پس آنها را با آنچه سزاوار بودند از عذاب سنگین و دردناک پو شانید. ﴿۶۷﴾ پس (ای انسان نا سپاس) به کدامیک از نعمتهای پروردگارت شک داری؟! ﴿۶۸﴾ این (پیامبر) هشدار دهنده ای از (قبیل) هشدار دهندگان پیشین است. ﴿۶۹﴾ قیامت نزدیک شده است. ﴿۷۰﴾ و هیچ کس جز

(۹۱) - ستاره شعری در زمان جاهلیت پرستیده می شد بدین خاطر خداوند آن را ذکر نموده است. (تفسیر ابن کثیر و تفسیر سعدی).

(۹۲) - عموره و سدوم از شهرهای زیرورو شده قوم لوط می باشد.

چشمه‌های جوشانندیم (و جاری نمودیم). پس این (دو) آب (آسمان و زمین) برای امری که مقدر شده بود باهم در آمیختند. ﴿۱۲﴾ و او (= نوح) را بر (مرکبی) ساخته شده از تخته و میخ سوار کردیم. ﴿۱۳﴾ زیر نظر (و حفاظت) ما روان بود، کیفری بود برای کسانی که کافر شده بودند. ﴿۱۴﴾ و به راستی ما این (ماجرا) را (به عنوان) نشانه ای بر جای گذاشتیم، پس آیا کسی هست که پسند گیرد؟! ﴿۱۵﴾ پس (بنگرید) عذاب و هشدارهای من چگونه بود؟! ﴿۱۶﴾ و یقیناً ما قرآن را برای تذکر آسان نمودیم، پس آیا کسی هست که متذکر شود؟! ﴿۱۷﴾ (قوم) عاد (نیز) تکذیب کردند، پس (بنگرید) عذاب و هشدارهای من چگونه بود؟! ﴿۱۸﴾ ما تند باد (سرد و وحشتناکی) در روزی شوم طولانی بر آنها فرستادیم. ﴿۱۹﴾ که مردم را (از جا) بر می کند، گویی که آنها تنه های نخل ریشه کن شده اند. ﴿۲۰﴾ پس (بنگرید) عذاب و هشدارهای من چگونه بود؟! ﴿۲۱﴾ و یقیناً ما قرآن را برای تذکر آسان نمودیم، پس آیا کسی هست که متذکر شود؟! ﴿۲۲﴾ (قوم) ثمود (نیز) هشدار دهندگان را تکذیب کردند. ﴿۲۳﴾ و گفتند: «آیا از یک بشری از (جنس) خودمان پیروی کنیم؟! (اگر چنین کنیم) آنگاه ما در گمراهی و دیوانگی خواهیم بود، ﴿۲۴﴾ آیا از میان ما تنها بر او وحی نازل شده است؟ (خیر) بلکه او دروغگوی خود پسند است». ﴿۲۵﴾ فردا خواهند دانست چه کسی دروغگوی خود پسند است. ﴿۲۶﴾ بی گمان ما ماده شتر^(۹۵) را برای آزمایش آنها می فرستیم، پس (ای صالح) منتظر (پایان کار) شان باش و صبر پیشه کن. ﴿۲۷﴾

خُشَعًا أَبْصَرُهُمْ تَخْرُجُونَ مِنَ الْأَجْدَاثِ كَأَنَّهُمْ جَرَادٌ مُّنتَشِرٌ ﴿۱۲﴾
 مُهْطِعِينَ إِلَى الدَّاعِ يَقُولُ الْكٰفِرُونَ هٰذَا يَوْمٌ عَسِرٌ ﴿۱۳﴾
 كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمِ نُوْحٍ فَكَذَّبُوا عَبْدَنَا وَقَالُوا مَجْنُونٌ وَازْدَجَرَ ﴿۱۴﴾
 فَدَعَا رَبُّهُ أَنِّي مَغْلُوْبٌ فَانْتَصِرْ ﴿۱۵﴾ فَفَتَحْنَا أَبْوَابَ ﴿۱۶﴾
 السَّمَاءِ بِمَاءٍ مُّنْهَرٍ ﴿۱۷﴾ وَفَجَّرْنَا الْأَرْضَ عُيُونًا فَالْتَقَى الْمَاءُ ﴿۱۸﴾
 عَلَى أَمْرٍ قَدٍ قَدِيرٍ ﴿۱۹﴾ وَحَمَلْنَاهُ عَلَى ذَاتِ الْأَوْحِ وَدُسِرِ ﴿۲۰﴾
 تَجْرِي بِأَعْيُنِنَا جَزَاءَ لِمَنْ كَانَ كُفِرًا ﴿۲۱﴾ وَلَقَدْ تَرَكْنَاهَا آيَةً ﴿۲۲﴾
 فَهَلْ مِنْ مُّذَكِّرٍ ﴿۲۳﴾ فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذْرٍ ﴿۲۴﴾ وَلَقَدْ يَسَّرْنَا ﴿۲۵﴾
 الْقُرْءَانَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُّذَكِّرٍ ﴿۲۶﴾ كَذَّبَتْ عَادٌ فَكَيْفَ كَانَ ﴿۲۷﴾
 عَذَابِي وَنُذْرٍ ﴿۲۸﴾ إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيْحًا صَرَصْرًا فِي يَوْمٍ نَحْسٍ ﴿۲۹﴾
 مُّسْتَمِرٍّ ﴿۳۰﴾ تَنَزَّعُ النَّاسُ كَأَنَّهُمْ أَعْجَازُ نَخْلٍ مُّنْقَعِرٍ ﴿۳۱﴾
 فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذْرٍ ﴿۳۲﴾ وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْءَانَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ ﴿۳۳﴾
 مِنْ مُّذَكِّرٍ ﴿۳۴﴾ كَذَّبَتْ ثَمُوْدُ بِالنُّذْرِ ﴿۳۵﴾ فَقَالُوا أَبَشْرًا مِّمَّنَّا ﴿۳۶﴾
 وَاحِدًا نَتَّبِعُهُ إِنَّا إِذَا لَفِيَ ضَلٰلٍ وَسُعُرٍ ﴿۳۷﴾ أَلَيْقَى الذِّكْرِ عَلَيْهِ ﴿۳۸﴾
 مِنْ بَيْنِنَا بَلْ هُوَ كَذٰبٌ أَشِرٌّ ﴿۳۹﴾ سَيَعْمُونَ عَدَا مِّنَ الْكٰذِبِ ﴿۴۰﴾
 الْأَشْرُ ﴿۴۱﴾ إِنَّا مَرْسَلُوْنَا النَّاقَةَ فِتْنَةً هُمْ فَارْتَقِبُوهُمْ وَأَصْطَبِرْ ﴿۴۲﴾

در حالی که چشمانشان فرو هشته باشد از قبرها بیرون آیند گویی که آنها ملخهایی پراکنده هستند. ﴿۷﴾ و به سوی دعوت کننده می شتابند. کافران می گویند: «این روز سختی است». ﴿۸﴾ پیش از آنها قوم نوح تکذیب کرده بودند، پس بنده ی ما (نوح) را تکذیب کردند و گفتند: «(او) دیوانه است» و (با او) درشتی کردند (و آزردهند). ﴿۹﴾ پس او پروردگارش را خواند (و عرض کرد): «من مغلوب شده ام، پس یاریم فرما (و از آنها انتقام بگیر)». ﴿۱۰﴾ آنگاه درهای آسمان را با آبی (فراوان و) فروریزنده گشودیم. ﴿۱۱﴾ و از زمین

(۹۵) - بیرون آوردن ماده شتر از دل کوه معجزه ای بود که قوم صالح از پیامبر خود درخواست کرده بودند، و این معجزه تحقق یافت ولی باز هم انکار کردند و ماده شتر را پی کردند.

وبه آنها خبر ده که همانا آب (قریه) در میان آنها (ونافه) تقسیم شده است، هر که در نوبت خود باید حاضر شود. ﴿۲۸﴾ پس آنها یار خود^(۹۶) را صد زدن، آنگاه (آمد و) دست بکار شد و (شتر را) پی کرد. ﴿۲۹﴾ پس (بنگرید) عذاب و هشدارهای من چگونه بود؟! ﴿۳۰﴾ بی گمان ما یک صیحه (=بانگ مرگباری) بر آنها فرستادیم، پس (همگی) به صورت گیاه خشک خرد شده ای در آمدند. ﴿۳۱﴾ و یقیناً ما قرآن را برای تذکر آسان نمودیم، پس آیا کسی هست که متذکر شود؟! ﴿۳۲﴾ قوم لوط هشدار دهندگان را تکذیب کردند. ﴿۳۳﴾ بی گمان ما شن باد تندی بر آنها فرستادیم (وهمگی هلاک کردیم) جز خاندان لوط که سحرگهان نجاتشان دادیم. ﴿۳۴﴾ (این) نعمتی بود از سوی ما، این گونه کسی را که شکر کند پاداش می دهیم. ﴿۳۵﴾ و به راستی (لوط) آنها را از عقوبت (سخت) ما بیم داد، پس آنها با هشدارها مجادله (وستیز) کردند. ﴿۳۶﴾ و به راستی آنها از او (=لوط) خواستند که مهمانش را (برای کار زشت) در اختیارشان بگذارد، پس ما دیدگانشان را کور کردیم، (و گفتیم: «پس (طعم) عذاب مرا و (طعم) هشدارهای مرا بچشید.» ﴿۳۷﴾ و یقیناً صبحگاهان عذابی پایدار آنها را فرو گرفت (و هلاک کرد). ﴿۳۸﴾ (و گفتیم: «پس (طعم) عذاب مرا و (طعم) هشدارهای مرا بچشید.» ﴿۳۹﴾ و یقیناً ما قرآن را برای تذکر آسان نمودیم، پس آیا کسی هست که متذکر شود؟! ﴿۴۰﴾ و به راستی هشدار دهندگان به سراغ خاندان فرعون آمدند. ﴿۴۱﴾ (آنها) همه آیات (ومعجزات) ما را تکذیب کردند، پس ما آنها را گرفتیم، گرفتن پیروزمندی توانا! ﴿۴۲﴾ (ای قریش) آیا کفار شما از آنها بهترند یا برای شما امان نامه ای در کتابها (ی آسمانی پیشین) است. ﴿۴۳﴾ یا می گویند: «ما جماعتی (نیرومند و) پیروزم.» ﴿۴۴﴾ به زودی آن جمع (کفار قریش) شکست می خورد و پشت می کنند، (و پا به فرار می گذارند).^(۹۷) ﴿۴۵﴾ بلکه قیامت وعده گاه آنهاست، و قیامت سخت تر و تلخ تر است. ﴿۴۶﴾ بی گمان گناهکاران در گمراهی و دیوانگی هستند. ﴿۴۷﴾ روزی که بر چهره هایشان در آتش (جهنم) کشیده می شوند (وبه آنها گفته می شود: «(طعم) آتش دوزخ را بچشید.» ﴿۴۸﴾ بی گمان ما همه چیز را به اندازه آفریدیم. ﴿۴۹﴾

وَنَبِّئِهِمْ أَنَّ الْمَاءَ قِسْمَةٌ بَيْنَهُمْ كُلُّ شَرْبٍ مُّحْتَضَرٌ ﴿۲۸﴾
فَنَادَوْا صَاحِبَهُمْ فَتَعَاطَىٰ فَعَقَرَ ﴿۲۹﴾ فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي
وَنُذْرِي ﴿۳۰﴾ إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ صَيْحَةً وَاحِدَةً فَكَانُوا
كَهَشِيمِ الْحَتِّظِرِ ﴿۳۱﴾ وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ
مِنْ مُّذَكِّرٍ ﴿۳۲﴾ كَذَّبَتْ قَوْمُ لُوطٍ بِاللُّذْرِ ﴿۳۳﴾ إِنَّا أَرْسَلْنَا
عَلَيْهِمْ حَاصِبًا إِلَّا آلَ لُوطٍ نَّجَّيْنَاهُمْ بِسَحْرِ ﴿۳۴﴾ نِعْمَةٌ
مِّنْ عِنْدِنَا كَذَلِكَ نَجْزِي مَنْ شَكَرَ ﴿۳۵﴾ وَلَقَدْ أَنْذَرَهُمْ
بَطْشَتَنَا فَتَمَارَوْا بِاللُّذْرِ ﴿۳۶﴾ وَلَقَدْ رَاوَدُوهُ عَن ضَيْفِيهِ
فَطَمَسْنَا أَعْيُنَهُمْ فَذُوقُوا عَذَابِي وَنُذْرِي ﴿۳۷﴾ وَلَقَدْ
صَبَّحَهُم بُكْرَةً عَذَابٌ مُّسْتَقِرٌّ ﴿۳۸﴾ فَذُوقُوا عَذَابِي وَنُذْرِي
﴿۳۹﴾ وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُّذَكِّرٍ ﴿۴۰﴾
وَلَقَدْ جَاءَ آلَ فِرْعَوْنَ النُّذُرُ ﴿۴۱﴾ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا كُلِّهَا
فَأَخَذْنَاهُمْ أَخْذَ عَزِيزٍ مُّقْتَدِرٍ ﴿۴۲﴾ أَكْفَارُكُمْ خَيْرٌ مِّنْ
أَوْلِيَّتِكُمْ أَمْ لَكُمْ بَرَاءَةٌ فِي الزُّبُرِ ﴿۴۳﴾ أَمْ يَقُولُونَ خُنَّ جَمِيعٌ
مِّنْصَرٍ ﴿۴۴﴾ سَيُزَمُ الْجَمْعُ وَيُوَلُّونَ الدُّبُرَ ﴿۴۵﴾ بَلِ
السَّاعَةُ مَوْعِدُهُمْ وَالسَّاعَةُ أَدْهَىٰ وَأَمْرٌ ﴿۴۶﴾ إِنَّ
الْمُجْرِمِينَ فِي ضَلَالٍ وَسُعُرٍ ﴿۴۷﴾ يَوْمَ يُسْحَبُونَ فِي النَّارِ
عَلَىٰ وُجُوهِهِمْ ذُوقُوا مَسَّ سَقَرَ ﴿۴۸﴾ إِنَّا كُلَّ شَيْءٍ خَلَقْنَاهُ
بِقَدَرٍ ﴿۴۹﴾

(۹۶) - شقی ترین آنها که نامش قدار بن سالف بود. (تفسیر ابن کثیر).

(۹۷) - مصداق این آیه در جنگ بدر تحقق یافت، رسول خدا صلی الله علیه وآله وسلم روز جنگ بدر پس از مناجات و راز و نیاز با خدایش در حالی که لباس جنگی پوشیده بود از چادر بیرون آمدند و این آیات ﴿سَيُزَمُ الْجَمْعُ﴾

﴿وَيُوَلُّونَ الدُّبُرَ...﴾ را می خواندند. (صحیح بخاری ۴۸۷۷)

هستند. ﴿۵۴﴾ در (جایگاه و) مجلس صدق (وراستی) نزد فرمانروایی مقتدر. ﴿۵۵﴾

سوره رحمن

به نام خداوند بخشنده مهربان

(خداوند) رحمن ﴿۱﴾ قرآن را تعلیم داد. ﴿۲﴾ انسان را آفرید. ﴿۳﴾ به او (نطق و) سخن گفتن آموخت. ﴿۴﴾ خورشید و ماه به حساب منظم (و دقیقی) در حرکتند. ﴿۵﴾ و گیاه ﴿۸﴾ و درخت (برای او) سجده می کنند. ﴿۶﴾ و آسمان را برافراشت و میزان را قرار داد. ﴿۷﴾ تا در میزان تجاوز نکنید. ﴿۸﴾ و وزن را بر اساس عدل بر پا دارید و میزان را کم نکنید. ﴿۹﴾ و زمین را برای مردمان قرار داد (و گسترانید). ﴿۱۰﴾ که در آن میوه ها و نخلهای خوشه دار است. ﴿۱۱﴾ و (در آن) دانه برگ دار (که بصورت کاه در می آید) و ریحان (و گیاهان خوشبو) است. ﴿۱۲﴾ پس (ای گروه انس و جن) کدامین نعمتهای پروردگارتان را تکذیب می کنید؟! ﴿۱۳﴾ انسان را از گِل خشکیده ای چون سفال آفرید، ﴿۱۴﴾ و جن را از شعله ای از آتش خلق کرد ﴿۱۵﴾. ﴿۱۶﴾ پس (ای گروه انس و جن) کدامین نعمتهای پروردگارتان را تکذیب می کنید؟! ﴿۱۶﴾

(۹۸) - مفسران درباره مراد از "النجم" اختلاف نظر دارند، برخی "ستاره" ذکر کرده اند، و برخی دیگر به "گیاه" تفسیر کرده اند. (تفسیر ابن کثیر).

(۹۹) - جابر رضی الله عنه می گوید: رسول خدا صلی الله علیه وآله وسلم نزد اصحاب تشریف آوردند، آنگاه سوره الرحمن را از اول تا آخر بر آنان تلاوت نمودند، و اصحاب خاموش بودند، پس رسول خدا صلی الله علیه وآله وسلم فرمود: «شیء که جنیان با من ملاقات کردند، بر آنها خواندم، پاسخ آنان از شما بهتر بود، هر بار که به آیه ﴿فَبِأَيِّ آءِ الْآءِ رَبِّكُمْ تَكْذِبَانِ﴾ می رسیدم، می گفتند: پروردگارا! هیچ یک از نعمتهایت را تکذیب نمی کنیم، ستایش برای توست» (سنن ترمذی ۳۲۹۱).

(۱۰۰) - رسول خدا صلی الله علیه وآله وسلم می فرماید: «فرشتگان از نور آفرید، شده اند، و جنیان از شعله ای از آتش آفریده شده اند، و آدم از آنچه برایتان توصیف شده آفریده شده است.» (صحیح مسلم ۲۲۹۴).

وَمَا أَمْرُنَا إِلَّا وَاحِدَةٌ كَلَمْحٍ بِالْبَصَرِ ﴿۵۴﴾ وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا شِيَاءَكُمْ فَهَلْ مِنْ مُدَكِّرٍ ﴿۵۵﴾ وَكُلُّ شَيْءٍ فَعَلُوهُ فِي الزُّبُرِ ﴿۵۶﴾ وَكُلُّ صَغِيرٍ وَكَبِيرٍ مُسْتَطَرٌّ ﴿۵۷﴾ إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَنَهْرٍ ﴿۵۸﴾ فِي مَقْعَدٍ صِدْقٍ عِنْدَ مَلِكٍ مُّقْتَدِرٍ ﴿۵۹﴾

سورة الرحمن

بسم الله الرحمن الرحيم

الرَّحْمَنُ ﴿۱﴾ عَلَّمَ الْقُرْآنَ ﴿۲﴾ خَلَقَ الْإِنْسَانَ ﴿۳﴾
عَلَّمَهُ الْبَيَانَ ﴿۴﴾ الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ بِحُسْبَانٍ ﴿۵﴾
وَالنَّجْمُ وَالشَّجَرُ يَسْجُدَانِ ﴿۶﴾ وَالسَّمَاءَ رَفَعَهَا وَوَضَعَ
الْمِيزَانَ ﴿۷﴾ أَلَّا تَطْغَوْا فِي الْمِيزَانِ ﴿۸﴾ وَأَقِيمُوا
الْوِزْنَ بِالْقِسْطِ وَلَا تُخْسِرُوا الْمِيزَانَ ﴿۹﴾ وَالْأَرْضَ
وَضَعَهَا لِلْأَنَامِ ﴿۱۰﴾ فِيهَا فَاكِهَةٌ وَالنَّخْلُ ذَاتُ الْأَكْمَامِ ﴿۱۱﴾
وَأَحْبَبُ ذُو الْعَصْفِ وَالرَّيْحَانُ ﴿۱۲﴾ فَبِأَيِّ آءِ
رَبِّكُمْ تَكْذِبَانِ ﴿۱۳﴾ خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ صَلْصَلٍ
كَالْفَخَّارِ ﴿۱۴﴾ وَخَلَقَ الْجَانَّ مِنْ مَّارِجٍ مِّن نَّارٍ ﴿۱۵﴾
فَبِأَيِّ آءِ الْآءِ رَبِّكُمْ تَكْذِبَانِ ﴿۱۶﴾

و فرمان ما جز یک بار نیست، همچون یک چشم برهم زدن است. ﴿۵۰﴾ و به راستی ما (کسانی که) همانند شما (بودند)، هلاک کردیم پس آیا کسی هست که متذکر شود (و پند گیرد)؟! ﴿۵۱﴾ و هر چیزی را که انجام داده اند در نامه ها (ی اعمالشان ثبت) است. ﴿۵۲﴾ و هر (کار) کوچک و بزرگ نوشته شده است. ﴿۵۳﴾ بی گمان پر هیزگاران در باغها و کنار (نهرها) (ی بهشتی)

(او) پروردگار دو مشرق و پروردگار دو مغرب است. ﴿۱۷﴾ پس (ای گروه انس و جن) کدامین نعمتهای پروردگارتان را تکذیب می کنید؟! ﴿۱۸﴾ دو دریا (ی مختلف شور و شیرین) را به جریان آورد در حالی که با یکدیگر بر خورد می کنند. ﴿۱۹﴾ میان آن دو حایلی است که یکی بر دیگری غلبه نمی کند. (و در هم نیامیزند). ﴿۲۰﴾ پس (ای گروه انس و جن) کدامین نعمتهای پروردگارتان را تکذیب می کنید؟! ﴿۲۱﴾ از آن دو (دریا) مروارید و مرجان بیرون می آید. ﴿۲۲﴾ پس (ای گروه انس و جن) کدامین نعمتهای پروردگارتان را تکذیب می کنید؟! ﴿۲۳﴾ و برای اوست کشتیهایی همچون کوه که در دریا به حرکت در می آیند. ﴿۲۴﴾ پس (ای گروه انس و جن) کدامین نعمتهای پروردگارتان را تکذیب می کنید؟! ﴿۲۵﴾ هر چه بر روی آن (= زمین) است، فانی شود. ﴿۲۶﴾ و (تنها) روی پروردگار ذو الجلال و گرامی توست که باقی می ماند. ﴿۲۷﴾ پس (ای گروه انس و جن) کدامین نعمتهای پروردگارتان را تکذیب می کنید؟! ﴿۲۸﴾ (تمام) کسانی که در آسمانها و زمین هستند از او سؤال (و درخواست نیاز) می کنند، و او هر روز در کاری است. ﴿۲۹﴾ پس (ای گروه انس و جن) کدامین نعمتهای پروردگارتان را تکذیب می کنید؟! ﴿۳۰﴾ ای دو گروه (انس و جن) بزودی به (حساب) شما می پردازیم. ﴿۳۱﴾ پس (ای گروه انس و جن) کدامین نعمتهای پروردگارتان را تکذیب می کنید؟! ﴿۳۲﴾ ای گروه جن و انس اگر می توانید از کناره ها (و مرزهای) آسمانها و زمین بگذرید، پس بگذرید، ولی جز با غلبه و نیرو (بی فوق العاده) نمی توانید بگذرید (که شما نایید). ﴿۳۳﴾ پس (ای گروه انس و جن) کدامین نعمتهای پروردگارتان را تکذیب می کنید؟! ﴿۳۴﴾ شعله هایی از آتش، و دود بر شما (جن و انس) فرستاده می شود پس نمی توانید از خودتان دفاع کنید. ﴿۳۵﴾ پس (ای گروه انس و جن) کدامین نعمتهای پروردگارتان را تکذیب می کنید؟! ﴿۳۶﴾ پس آنگاه که آسمان بشکافد، پس همچون چرم (و روغن مذاب) سرخ گون شود (در آن روز قیامت حوادث هولناکی رخ می دهد). ﴿۳۷﴾ پس (ای گروه انس و جن) کدامین نعمتهای پروردگارتان را تکذیب می کنید؟! ﴿۳۸﴾ پس در آن روز (قیامت) هیچ جن و انسی از گناهش پرسیده نشود (چون با علامات چهره شان شناخته می شوند). ﴿۳۹﴾ پس (ای گروه انس و جن) کدامین نعمتهای پروردگارتان را تکذیب می کنید؟! ﴿۴۰﴾

رَبُّ الْمَشْرِقَيْنِ وَرَبُّ الْمَغْرِبَيْنِ ﴿۱۷﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿۱۸﴾ مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ يَلْتَقِيَانِ ﴿۱۹﴾ بَيْنَهُمَا بَرْزَخٌ لَّا يَبْغِيَانِ ﴿۲۰﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿۲۱﴾ تَخْرُجُ مِنْهَا اللَّوْلُؤُ وَالْمَرْجَانُ ﴿۲۲﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿۲۳﴾ وَ لَهُ الْجَوَارِ الْمُنشَآتُ فِي الْبَحْرِ كَالْأَعْلَامِ ﴿۲۴﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿۲۵﴾ وَيَبْقَى وَجْهُ رَبِّكَ ذُو الْجَلَلِ وَالْإِكْرَامِ ﴿۲۶﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿۲۷﴾ يَسْأَلُهُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ كُلَّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنٍ ﴿۲۸﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿۲۹﴾ سَنَفْرُغُ لَكُمْ أَيُّهَ الثَّقَلَانِ ﴿۳۰﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿۳۱﴾ يَمَعَشِرَ الْجَنِّ وَالْإِنْسِ إِنْ أَسْتَطَعْتُمْ أَنْ تَنْفُذُوا مِنْ أَقْطَارِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ فَانْفُذُوا ۚ لَّا تَنْفُذُونَ إِلَّا بِسُلْطَانٍ ﴿۳۲﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿۳۳﴾ يُرْسَلُ عَلَيْكُمَا شُوَاظٌ مِّن نَّارٍ وَنُحَاسٌ فَلَا تَنْتَصِرَانِ ﴿۳۴﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿۳۵﴾ فَإِذَا أَنْشَقَّتِ السَّمَاءُ فَكَانَتْ وَرْدَةً كَالدِّهَانِ ﴿۳۶﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿۳۷﴾ فَيَوْمَئِذٍ لَّا يُسْأَلُ عَنْ ذَنْبِهِ إِنْسٌ وَلَا جَانٌّ ﴿۳۸﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿۳۹﴾

گناهکاران از چهره هایشان شناخته می شوند، پس (آنها را) با موی جلو سر و یاها (یشان) گرفته (وبه دوزخ افکنده) می شوند. ﴿۴۱﴾ پس (ای گروه انس و جن) کدامین نعمتهای پروردگارتان را تکذیب می کنید؟! ﴿۴۲﴾ این (همان) جهنمی است که گناهکاران آن را انکار می کردند. ﴿۴۳﴾ (امروز آنها) در میان آن و آب سوزان می گردند. ﴿۴۴﴾ پس (ای گروه انس و جن) کدامین نعمتهای پروردگارتان را تکذیب می کنید؟! ﴿۴۵﴾ و برای کسی که از ایستادن در پیشگاه پروردگارش بترسد، دو باغ (بهشتی) است^(۱۰۱). ﴿۴۶﴾ پس (ای گروه انس و جن) کدامین نعمتهای پروردگارتان را تکذیب می کنید؟! ﴿۴۷﴾ (آن دو باغ) دارای (درختان و) شاخسارهای بسیار است. ﴿۴۸﴾ پس (ای گروه انس و جن) کدامین نعمتهای پروردگارتان را تکذیب می کنید؟! ﴿۴۹﴾ در آن دو (باغ) دو چشمه روان است. ﴿۵۰﴾ پس (ای گروه انس و جن) کدامین نعمتهای پروردگارتان را تکذیب می کنید؟! ﴿۵۱﴾ در آن دو (باغ) ازهر میوه ای دو نوع است. ﴿۵۲﴾ پس (ای گروه انس و جن) کدامین نعمتهای پروردگارتان را تکذیب می کنید؟! ﴿۵۳﴾ (بهشتیان) بر فرشهایی که آسترشان از دیبای ضخیم است، تکیه کرده اند، و میوه ی (آن) دوباغ (بهشتی) در دسترس است. ﴿۵۴﴾ پس (ای گروه انس و جن) کدامین نعمتهای پروردگارتان را تکذیب می کنید؟! ﴿۵۵﴾ در آن (کاخها و باغهای بهشتی) حوریانی دیده فروهشته هستند، که هیچ انس و جن پیش از اینها (= مؤمنان) با آنان تماس نگرفته است. ﴿۵۶﴾ پس (ای گروه انس و جن) کدامین نعمتهای پروردگارتان را تکذیب می کنید؟! ﴿۵۷﴾ گویی آنها (= حوریان) یاقوت و مرجاند. ﴿۵۸﴾ پس (ای گروه انس و جن) کدامین نعمتهای پروردگارتان را تکذیب می کنید؟! ﴿۵۹﴾ آیا پاداش نیکی جز نیکی است؟! ﴿۶۰﴾ پس (ای گروه انس و جن) کدامین نعمتهای پروردگارتان را تکذیب می کنید؟! ﴿۶۱﴾ و غیر از آن دو (باغ) دو باغ (بهشتی) دیگر است. ﴿۶۲﴾ پس (ای گروه انس و جن) کدامین نعمتهای پروردگارتان را تکذیب می کنید؟! ﴿۶۳﴾ (آن دو باغ) سرسبز که (از شدت سبزی) به سیاهی متمایل است. ﴿۶۴﴾ پس (ای گروه انس و جن) کدامین نعمتهای پروردگارتان را تکذیب می کنید؟! ﴿۶۵﴾ در آن دو (باغ بهشتی) دو چشمه جوشان است. ﴿۶۶﴾ پس (ای گروه انس و جن) کدامین نعمتهای پروردگارتان را تکذیب می کنید؟! ﴿۶۷﴾

يُعْرِفُ الْمَجْرُمُونَ بِسِيمَتِهِمْ فَيُؤْخَذُ بِالنَّوَصِي وَالْأَقْدَامِ ﴿٤١﴾
 فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٤٢﴾ هَذِهِ جَهَنَّمُ
 الَّتِي يُكذِّبُ بِهَا الْمَجْرُمُونَ ﴿٤٣﴾ يَطُوفُونَ بَيْنَهَا وَبَيْنَ
 حَمِيمٍ ءَانِ ﴿٤٤﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٤٥﴾
 وَلَمَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ جَنَّاتٍ ﴿٤٦﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ
 رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٤٧﴾ ذَوَاتَا أَفْنَانٍ ﴿٤٨﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ
 رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٤٩﴾ فِيهَا عَيْنَانِ حَٰرِيَانِ ﴿٥٠﴾ فَبِأَيِّ
 ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٥١﴾ فِيهِمَا مِنْ كُلِّ فَاكِهَةٍ رَوْحَانَ
 ﴿٥٢﴾ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٥٣﴾ مُتَّكِئِينَ عَلَى
 فُرُشٍ بَطَآئِنُهَا مِنْ إِسْتَبْرَقٍ ﴿٥٤﴾ وَجَنَى الْجَنَّتَيْنِ دَانٍ ﴿٥٥﴾
 فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٥٦﴾ فِيهِنَّ قَنَاصِرُتُ الطَّرْفِ
 لَمْ يَطْمِئِنَّنَّ إِنْسٌ قَبْلَهُمْ وَلَا جَانٌّ ﴿٥٧﴾ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ
 رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٥٨﴾ كَانَهُنَّ الْيَاقُوتُ وَالْمَرْجَانُ ﴿٥٩﴾
 فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٦٠﴾ هَلْ جَزَاءُ الْإِحْسَنِ
 إِلَّا الْإِحْسَنُ ﴿٦١﴾ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٦٢﴾
 وَمِنْ دُونِهِمَا جَنَّاتٍ ﴿٦٣﴾ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٦٤﴾
 مُدْهَامَاتٍ ﴿٦٥﴾ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٦٦﴾
 فِيهِمَا عَيْنَانِ نَضَّاحَتَانِ ﴿٦٧﴾ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا
 تُكَذِّبَانِ ﴿٦٨﴾

(۱۰۱) - علامه ابن کثیر می نویسد: این قوی ترین دلیل برای این مطلب است که اگر جنیان ایمان آورند و تقوا پیشه کنند به بهشت وارد می شوند. (تفسیر ابن کثیر).

در آن دو (باغ) میوه ونخل و انار است. ﴿۶۸﴾ پس (ای گروه انس و جن) کدامین نعمتهای پروردگارتان را تکذیب می کنید؟! ﴿۶۹﴾ در آن (کاخها و باغهای بهشتی زنانی) نیک سیرت و صورت هستید. ﴿۷۰﴾ پس (ای گروه انس و جن) کدامین نعمتهای پروردگارتان را تکذیب می کنید؟! ﴿۷۱﴾ حورانی که در خیمه ها (ای بهشتی مستور) نگاه داشته شده اند. ﴿۷۲﴾ پس (ای گروه انس و جن) کدامین نعمتهای پروردگارتان را تکذیب می کنید؟! ﴿۷۳﴾ (دو شیزگانی که) هیچ انس و جن پیش از اینها (= مؤمنان) با آنان تماس نگرفته است. ﴿۷۴﴾ پس (ای گروه انس و جن) کدامین نعمتهای پروردگارتان را تکذیب می کنید؟! ﴿۷۵﴾ (در حالی که بهشتیان) بر بالشهای سبز و فرشهای نیکو تکیه زده اند، ﴿۷۶﴾ پس (ای گروه انس و جن) کدامین نعمتهای پروردگارتان را تکذیب می کنید؟! ﴿۷۷﴾ (ای پیامبر) نام پروردگار صاحب جلال و گرامی تو با برکت و فرخنده است. ﴿۷۸﴾

فِيهَا فَاكِهَةٌ وَنَخْلٌ وَرُمَّانٌ ﴿٦٨﴾ فَبِأَيِّ آيَاتِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٦٩﴾ فِيهِنَّ حَيْرَاتٌ حِسَانٌ ﴿٧٠﴾ فَبِأَيِّ آيَاتِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٧١﴾ حُورٌ مَّقْصُورَاتٌ فِي الْخِيَامِ ﴿٧٢﴾ فَبِأَيِّ آيَاتِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٧٣﴾ لَمْ يَطْمِثْهُنَّ إِنْسٌ قَبْلَهُمْ وَلَا جَانٌّ ﴿٧٤﴾ فَبِأَيِّ آيَاتِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٧٥﴾ مُتَكَبِّرِينَ عَلَى زُرْفٍ خَضِرٍ وَعَبَقَرِيٍّ حِسَانٍ ﴿٧٦﴾ فَبِأَيِّ آيَاتِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٧٧﴾ تَبْرَكَ اسْمُ رَبِّكَ ذِي الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ ﴿٧٨﴾

سوره واقعه

سورة الواقعة

به نام خداوند بخشنده مهربان

بسم الله الرحمن الرحيم

هنگامی که واقعه ی قیامت واقع شود. ﴿۱﴾ که در واقع شدنش هیچ دروغی نیست. ﴿۲﴾ (گروهی را) خوار کننده، (و گروهی را) برافرازنده است^(۱۰۲). ﴿۳﴾ هنگامی که زمین بشدت بلرزد. ﴿۴﴾ و کوهها (درهم کوبیده و) متلاشی شود. ﴿۵﴾ پس چون غبار پراکنده گردد ﴿۶﴾ و شما سه گروه (تقسیم) شوید: ﴿۷﴾ پس (گروه نخست سعادتمندان) دست راست، (سعادتمندان) دست راست چه حال دارند؟ ﴿۸﴾ و (گروه دیگر شقاوتمندان) دست چپ، (شقاوتمندان) دست چپ چه حال دارند؟ ﴿۹﴾ و (سومین گروه) پیشگامان پیشرو. ﴿۱۰﴾ آنها مهربان هستند. ﴿۱۱﴾ در باغهای پر نعمت (بهشت جای دارند). ﴿۱۲﴾ گروهی از پیشینیان. ﴿۱۳﴾ و اندکی از آیندگان هستند. ﴿۱۴﴾ بر تختهایی مرصع. ﴿۱۵﴾ رو به روی هم بر آن تکیه زده اند. ﴿۱۶﴾

إِذَا وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ ﴿١﴾ لَيْسَ لِقَوْمِهَا كَذِبَةٌ ﴿٢﴾ خَافِضَةٌ رَافِعَةٌ ﴿٣﴾ إِذَا زُجَّتِ الْأَرْضُ رَجًا ﴿٤﴾ وَدُسَّتِ الْجِبَالُ بَسًّا ﴿٥﴾ فَكَانَتْ هَبَاءً مُنْبَثًا ﴿٦﴾ وَكُنْتُمْ أَزْوَاجًا ثَلَاثَةً ﴿٧﴾ فَأَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ مَا أَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ ﴿٨﴾ وَأَصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ مَا أَصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ ﴿٩﴾ وَالسَّابِقُونَ السَّابِقُونَ ﴿١٠﴾ أُولَئِكَ الْمُقَرَّبُونَ ﴿١١﴾ فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ ﴿١٢﴾ ثَلَاثَةٌ مِّنَ الْأُولِينَ ﴿١٣﴾ وَقَلِيلٌ مِّنَ الْآخِرِينَ ﴿١٤﴾ عَلَى سُرُرٍ مَّوْضُونَةٍ ﴿١٥﴾ مُتَكَبِّرِينَ عَلَيْهَا مُتَقَدِّمِينَ ﴿١٦﴾

(۱۰۲) - گروه کافران را خوار می کند و به دوزخ روانه می کند، و گروه مؤمنان را سربلند و شاد به بهشت می فرستد. (تفسیر طبری و ابن کثیر).

نو جوانانی جاودان پیوسته بر گردشان می چرخند. ﴿۱۷﴾ با قدحها و کوزه‌ها و جامه‌هایی از شرابی که (در جویها) جاری است. ﴿۱۸﴾ (شرابی) که از آن نه سردر گیرند و نه بیهوش شوند. ﴿۱۹﴾ و هر میوه ای که خود انتخاب کنند. ﴿۲۰﴾ و (نیز) گوشت پرنده (از هر نوعی) که میل داشته باشند. ﴿۲۱﴾ و (همسرانی از) حوریان سیاه چشم (دارند). ﴿۲۲﴾ همچون مروارید پنهان در صدف. ﴿۲۳﴾ (اینها) پاداشی است در برابر آنچه که انجام می دادند. ﴿۲۴﴾ در آن (باغهای بهشتی) نه سخن لغو و بیهوده ای می شنوند و نه گفتار گناه آلود. ﴿۲۵﴾ تنها یک سخن (می شنوند) سلام است، سلام. ﴿۲۶﴾ واصحاب دست راست (سعادت‌مند) چه (وضع و) حالی دارند اصحاب دست راست (سعادت‌مند)؟! ﴿۲۷﴾ (میان) درختان «سدر» (= کنار) بی خار، ﴿۲۸﴾ و درختان موز پرپار تو بر تو. ﴿۲۹﴾ و سایه ای گسترده^(۱۰۳). ﴿۳۰﴾ و (در کنار) آبی جاری (وروان). ﴿۳۱﴾ و میوه ای فراوان. ﴿۳۲﴾ نه پایان پذیرد و نه (کسی را از آن) باز دارند، ﴿۳۳﴾ و بسترهای برافراشته شده (و همسرانی گرانقدر) ﴿۳۴﴾ بی گمان ما آنها را به آفرینش نوینی آفریده ایم. ﴿۳۵﴾ و آنها را دو شیشه قرار داده ایم. ﴿۳۶﴾ شوهر دوستان هم سن و سال، ﴿۳۷﴾ (همه ی اینها) برای اصحاب دست راست (سعادت‌مند) است. ﴿۳۸﴾ که گروهی از پیشینیان. ﴿۳۹﴾ و عده ای از آیندگان هستند. ﴿۴۰﴾ واصحاب دست چپ (شقاوت‌مند) چه (وضع و) حالی دارند اصحاب دست چپ (شقاوت‌مند)؟! ﴿۴۱﴾ (میان) باد سوزان و آب جوشان، قرار دارند. ﴿۴۲﴾ و (در) سایه ای از دود های متراکم و سیاه. ﴿۴۳﴾ نه خنک باشد و نه خوش. ﴿۴۴﴾ بی گمان آنها پیش از این (در دنیا) ناز پرورده (و مترف) بودند. ﴿۴۵﴾ و برگناه بزرگ (شرک) اصرار می ورزیدند. ﴿۴۶﴾ و می گفتند: «آیا هنگامی که مردیم و خاک و استخوان شدیم، آیا باز هم ما بر انگیزخته می شویم؟! ﴿۴۷﴾ آیا پدران نخستین ما (نیز بر انگیزخته می شوند)؟!». ﴿۴۸﴾ (ای پیامبر) بگو: «بی گمان گذشتگان و آیندگان، ﴿۴۹﴾ (همگی) در موعد روزی معین گرد آورده می شوند». ﴿۵۰﴾

يَطُوفُ عَلَيْهِمْ وِلْدَانٌ مُّخَدَّدُونَ ﴿١٧﴾ بِأَكْوَابٍ وَأَبَارِيقَ وَكَأْسٍ مِّن مَّعِينٍ ﴿١٨﴾ لَا يُصَدَّعُونَ عَنْهَا وَلَا يُنَزَّفُونَ ﴿١٩﴾ وَفِيهَا مِمَّا يَتَخَيَّرُونَ ﴿٢٠﴾ وَلَحْمِ طَيْرٍ مِّمَّا يَشْتَهُونَ ﴿٢١﴾ وَحُورٌ عِينٌ ﴿٢٢﴾ كَأَمْثَلِ اللَّوْلُؤِ الْمَكْنُونِ ﴿٢٣﴾ جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٢٤﴾ لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا وَلَا تَأْتِيهَا إِلَّا قِيلًا سَلَمًا سَلَمًا ﴿٢٥﴾ وَأَصْحَابُ الْيَمِينِ مَا أَصْحَابُ الْيَمِينِ ﴿٢٦﴾ فِي سِدْرٍ مَّخْضُودٍ ﴿٢٧﴾ وَطَلْحٍ مَّنضُودٍ ﴿٢٨﴾ وَظِلِّ مَمْدُودٍ ﴿٢٩﴾ وَمَاءٍ مَّسْكُوبٍ ﴿٣٠﴾ وَفِيهَا كَثِيرٌ مِّن لَّا مَقْطُوعَةٍ وَلَا مَمْنُوعَةٍ ﴿٣١﴾ وَفُرُشٍ مَّرْفُوعَةٍ ﴿٣٢﴾ إِنَّا أَنْشَأْنَاهُنَّ إِنْشَاءً ﴿٣٣﴾ فَجَعَلْنَاهُنَّ أَبْكَارًا ﴿٣٤﴾ غُرُبًا أَتْرَابًا ﴿٣٥﴾ لِأَصْحَابِ الْيَمِينِ ﴿٣٦﴾ ثَلَاثَةٌ مِّنَ الْأُولِينَ ﴿٣٧﴾ وَثَلَاثَةٌ مِّنَ الْآخِرِينَ ﴿٣٨﴾ وَأَصْحَابُ الشِّمَالِ مَا أَصْحَابُ الشِّمَالِ ﴿٣٩﴾ فِي سُمُومٍ وَحَمِيمٍ ﴿٤٠﴾ وَظِلِّ مِّن تَحْمُومٍ ﴿٤١﴾ لَا بَارِدٍ وَلَا كَرِيمٍ ﴿٤٢﴾ إِنَّهُمْ كَانُوا قَبْلَ ذَلِكَ مُتْرَفِينَ ﴿٤٣﴾ وَكَانُوا يُصِرُّونَ عَلَى الْحِنثِ الْعَظِيمِ ﴿٤٤﴾ وَكَانُوا يَقُولُونَ ﴿٤٥﴾ أَيُّدَا مِنَّا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظْمًا أَيْنَا لَمَجُوثُونَ ﴿٤٦﴾ أَوْءَابَاؤُنَا الْأَوْلُونَ ﴿٤٧﴾ قُلْ إِنِّ الْأُولِينَ وَالْآخِرِينَ ﴿٤٨﴾ لَمَجْمُوعُونَ إِلَىٰ مِيقَاتِ يَوْمٍ مَّعْلُومٍ ﴿٤٩﴾

(۱۰۳) - انس بن مالک رضی الله عنه می گوید: رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم فرمود: «در بهشت درختی است که شخص سواره، صد سال در سایه آن حرکت می کند و به آخر آن نمی رسد» و در روایت ابو هریره آمده: «اگر خواستید این آیه را بخوانید (ظل ممدود)» (صحیح بخاری ۳۲۵۱ و ۳۲۵۲ و صحیح مسلم ۲۸۲۶).

سپس شما ای گمراهان تکذیب کننده! ﴿۵۱﴾ قطعاً از درخت زقوم خواهید خورد، ﴿۵۲﴾ پس شکمها (ی خود) را از آن پر می کنید، ﴿۵۳﴾ آنگاه بر آن از آب جوشان می نوشید، ﴿۵۴﴾ پس مانند شتران (مبتلا به بیماری عطش) از آن (آب جوشان) می نوشید. ﴿۵۵﴾ این پذیرایی آنها در روز قیامت است. ﴿۵۶﴾ ما شما را آفریدیم، پس چرا (دو باره زنده شدن را) تصدیق نمی کنید؟! ﴿۵۷﴾ آیا نطفه ای را که (در رحم همسرانتان) می ریزید، دیده اید؟! ﴿۵۸﴾ آیا شما او را می آفرینید یا ما آفریدگاریم؟! ﴿۵۹﴾ ما در میان شما مرگ را مقدر کردیم و ما ناتوان (از آن) نیستیم. ﴿۶۰﴾ که همانند شما را جای گزین کنیم، و شما را به صورتی که آن را نمی دانید باز آفرینیم. ﴿۶۱﴾ و یقیناً شما آفرینش نخستین را دانسته اید، پس چرا متذکر نمی شوید؟! ﴿۶۲﴾ آیا چیزی را که می کارید، دیده اید؟! ﴿۶۳﴾ آیا شما آن را می رویناید، یا ما می روینیم؟! ﴿۶۴﴾ اگر بخواهیم آن را به کاه درهم کوییده مبدل می کنیم که تعجب کنید. ﴿۶۵﴾ (بگوئید:) برآستی ما زیان کرده ایم، ﴿۶۶﴾ بلکه ما بکلی (از محصول) محروم شده ایم. ﴿۶۷﴾ آیا آبی را که می نوشید، دیده اید؟! ﴿۶۸﴾ آیا شما آن را از ابر نازل کرده اید یا ما نازل می کنیم؟! ﴿۶۹﴾ اگر بخواهیم آن را تلخ (وشور) قرار می دهیم، پس چرا شکر نمی کنید؟! ﴿۷۰﴾ آیا آتشی را که می افروزید، دیده اید؟! ﴿۷۱﴾ آیا شما درخت آن را آفریده اید یا ما آفریده ایم؟! ﴿۷۲﴾ ما آن (= آتش) را (مایه ی) یاد آوری و وسیله ی زندگی برای مسافران قرار دادیم. ﴿۷۳﴾ پس (ای پیامبر) به نام پروردگار بزرگت تسبیح گوی^(۱۰۴) (و او را به پاکی یا دکن). ﴿۷۴﴾ پس سوگند به جایگاه ستارگان. ﴿۷۵﴾ و اگر بدانید این سوگندی بزرگ است. ﴿۷۶﴾

ثُمَّ إِنَّكُمْ أَيُّهَا الضَّالُّونَ الْمَكْذِبُونَ ﴿۵۱﴾ لَا كُؤُونَ مِنْ شَجَرٍ مِنْ رَقُومٍ ﴿۵۲﴾ فَمَا كُؤُونَ مِنْهَا الْبَطُونَ ﴿۵۳﴾ فَشَرِبُونَ عَلَيْهِ مِنَ الْحَمِيمِ ﴿۵۴﴾ فَشَرِبُونَ شَرْبَ الْهِيمِ ﴿۵۵﴾ هَذَا نُزُهُمْ يَوْمَ الدِّينِ ﴿۵۶﴾ نَحْنُ خَلَقْنَاكُمْ فَلَوْلَا تُصَدِّقُونَ ﴿۵۷﴾ أَفَرَأَيْتُمْ مَا تُمْنُونَ ﴿۵۸﴾ ءَأَنْتُمْ تَخْلُقُونَهُ أَمْ نَحْنُ الْخَالِقُونَ ﴿۵۹﴾ نَحْنُ قَدَرْنَا بَيْنَكُمْ الْمَوْتَ وَمَا نَحْنُ بِمَسْبُوقِينَ ﴿۶۰﴾ عَلَىٰ أَنْ نُبَدِّلَ أَمْثَلَكُمْ وَنُنشِئَكُمْ فِي مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿۶۱﴾ وَلَقَدْ عَامَتْهُمُ النَّشْأَةُ الْأُولَىٰ فَلَوْلَا تَذَكَّرُونَ ﴿۶۲﴾ أَفَرَأَيْتُمْ مَا تَحْرُوثُونَ ﴿۶۳﴾ ءَأَنْتُمْ تَزْرَعُونَهُ أَمْ نَحْنُ الزَّارِعُونَ ﴿۶۴﴾ لَوْ نَشَاءُ لَجَعَلْنَاهُ حُطَبًا فَظَلْتُمْ تَفَكَّهُونَ ﴿۶۵﴾ إِنَّا لَمَغْرُمُونَ ﴿۶۶﴾ بَلْ نَحْنُ مَحْرُومُونَ ﴿۶۷﴾ أَفَرَأَيْتُمُ الْمَاءَ الَّذِي تَشْرَبُونَ ﴿۶۸﴾ ءَأَنْتُمْ أَنْزَلْتُمُوهُ مِنَ الْمُزْنِ أَمْ نَحْنُ الْمُنزِلُونَ ﴿۶۹﴾ لَوْ نَشَاءُ جَعَلْنَاهُ أُجَاجًا فَلَوْلَا تَشْكُرُونَ ﴿۷۰﴾ أَفَرَأَيْتُمُ النَّارَ الَّتِي تُورُونَ ﴿۷۱﴾ ءَأَنْتُمْ أَنْشَأْتُمْ شَجَرَتَهَا أَمْ نَحْنُ الْمُنشِئُونَ ﴿۷۲﴾ نَحْنُ جَعَلْنَاهَا تَذَكُّرًا وَمَتَعًا لِلْمُقْبِينَ ﴿۷۳﴾ فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ ﴿۷۴﴾ فَلَا أُقْسِمُ بِمَوَاقِعِ النُّجُومِ ﴿۷۵﴾ وَإِنَّهُ لَقَسَمٌ لَوْ تَعْلَمُونَ عَظِيمٌ ﴿۷۶﴾

(۱۰۴) - جابر رضی الله عنه از پیامبر صلی الله علیه وآل وسلم روایت می کند:

«کسی که «سبحان الله العظيم وبحمده» بگوید، درخت خرمایی در بهشت

برایش کاشته می شود» (سنن ترمذی ۳۴۶۴ و سنن کبری نسائی ۱۰۶۶۳)

همانا این (کتاب) قرآنی کریم (و گرامی قدر) است. ﴿۷۷﴾ در کتاب پوشیده (= لوح محفوظ) است. ﴿۷۸﴾ که جز پاکان (= فرشتگان) به آن دست نمی زنند. ﴿۷۹﴾ از سوی پروردگار جهانیان نازل شده است. ﴿۸۰﴾ آیا شما نسبت به این کلام (الهی = قرآن کریم) انکار کننده اید؟! (و از پیروی آن سستی می کنید). ﴿۸۱﴾ و (به جای شکر) روزی خود، (رازق) را تکذیب می کنید؟! ﴿۸۲﴾ پس چرا هنگامی که (جان) به گلوگاه می رسد. ﴿۸۳﴾ و شما در این هنگام نظاره می کنید. ﴿۸۴﴾ و ما از شما به او نزدیکتر هستیم، ولی شما نمی بینید. ﴿۸۵﴾ پس اگر (در برابر اعمالتان) جزا داده نمی شوید. ﴿۸۶﴾ اگر راست می گوید آن (روح) را باز گردانید! ﴿۸۷﴾ پس اما اگر (آن شخص) از مقربان باشد. ﴿۸۸﴾ پس (در) آسایش و ریحان و باغ (بهشت) پر نعمت است. ﴿۸۹﴾ و اما اگر از اصحاب راست (سعادت مند) باشد. ﴿۹۰﴾ پس (به او گفته می شود): سلام بر تو باد، (که) از اصحاب دست راست (هستی) ﴿۹۱﴾ و اما اگر از تکذیب کنندگان گمراه (دست چپ) باشد. ﴿۹۲﴾ پس با آب جوشان (دوزخ از او) پذیرایی می شود. ﴿۹۳﴾ و به (آتش) جهنم در آورده (و سوزانده) شود. ﴿۹۴﴾ بی گمان این (خبر) حق یقین است. ﴿۹۵﴾ پس (ای پیامبر) به نام پروردگار بزرگت تسبیح گوی (و او را به پاکی یاد کن) ﴿۹۶﴾. (۱۰۵)

إِنَّهُ لَقُرْآنٌ كَرِيمٌ ﴿۷۷﴾ فِي كِتَابٍ مَّكْنُونٍ ﴿۷۸﴾ لَا يَمَسُّهُ إِلَّا الْمُطَهَّرُونَ ﴿۷۹﴾ تَنْزِيلٌ مِّن رَّبِّ الْعَالَمِينَ ﴿۸۰﴾ أَفَبِعَدَا الْحَدِيثِ أَنْتُمْ مُدْهِنُونَ ﴿۸۱﴾ وَتَجْعَلُونَ رِزْقَكُمْ أَنَّكُمْ تُكَذِّبُونَ ﴿۸۲﴾ فَلَوْلَا إِذَا بَلَغَتِ الْحُلُقُومَ ﴿۸۳﴾ وَأَنْتُمْ حِينِيذٍ تَنْظُرُونَ ﴿۸۴﴾ وَخُنُّ الْقَرْبِ إِلَيْهِ مِنْكُمْ وَلَكِنْ لَا تُبْصِرُونَ ﴿۸۵﴾ إِنْ كُنْتُمْ غَيْرَ مَدِينِينَ ﴿۸۶﴾ تَرْجِعُونَهَا إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿۸۷﴾ فَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنَ الْمُقْرَبِينَ ﴿۸۸﴾ فَرَوْحٌ وَرِيحَانٌ وَجَنَّاتُ نَعِيمٍ ﴿۸۹﴾ وَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنَ أَصْحَابِ الْيَمِينِ ﴿۹۰﴾ فَسَلَامٌ لَّكَ مِنَ أَصْحَابِ الْيَمِينِ ﴿۹۱﴾ وَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنَ الْمَكْذِبِينَ الَّذِينَ كَفَرُوا بِالْحَقِّ فَوُتِّرُوا مِنَ الْحَقِّ ﴿۹۲﴾ فَسَلَامٌ لَّكَ مِنَ الْمَكْذِبِينَ الَّذِينَ كَفَرُوا بِالْحَقِّ فَوُتِّرُوا مِنَ الْحَقِّ ﴿۹۳﴾ وَتَصْلِيَةٌ مِنْ حَمِيمٍ ﴿۹۴﴾ إِنْ هَذَا هُوَ الْحَقُّ الْقَائِلِينَ ﴿۹۵﴾ فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ ﴿۹۶﴾

سوره حدید

سورة الحديد

به نام خداوند بخشنده مهربان

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

آنچه در آسمانها و زمین است برای خدا تسبیح می گویند (۱۰۶)، و او پیروزمند حکیم است. ﴿۱﴾ فرمانروایی آسمانها و زمین از آن اوست، زنده می کند و می میراند، و او بر هر چیز تواناست. ﴿۲﴾ او اوّل و آخر و ظاهر و باطن است، و او به هر چیز داناست. ﴿۳﴾

سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۗ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿۱﴾ لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۗ سُبْحَانَ وَجْهِهِ الْكَبِيرِ ۗ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿۲﴾ هُوَ الْأَوَّلُ وَالْآخِرُ ۗ وَالظَّاهِرُ وَالْبَاطِنُ ۗ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿۳﴾

(۱۰۵) - رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم می فرماید: «دو کلمه است که نزد خدای رحمان محبوب و پسندیده است و بر زبان آسان است، و در میزان (روز قیامت) سنگین می باشد، سبحان الله و بحمده، سبحان الله العظيم». (صحیح بخاری ۷۵۶۳ و صحیح مسلم ۲۶۹۴).

(۱۰۶) - این تسبیح بازبان حال نیست، بلکه بازبان مقال تسبیح می گویند، زیرا که فرموده ﴿وَلَكِنْ لَا تَفْقَهُونَ تَسْبِيحَهُمْ﴾ (سوره اسراء: ۴۴).

هُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ ۚ يَعْلَمُ مَا يَلِجُ فِي الْأَرْضِ وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا وَمَا يَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ وَمَا يَعْرُجُ فِيهَا ۚ وَهُوَ مَعَكُمْ أَيْنَ مَا كُنْتُمْ ۚ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿١﴾ لَهُ مَلِكٌ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۚ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ ﴿٢﴾ يُوَلِّجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُوَلِّجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ ۚ وَهُوَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٣﴾ ءَامِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ ۚ وَأَنْفِقُوا ۚ مِمَّا جَعَلَكُمْ مُسْتَخْلِفِينَ فِيهِ ۚ فَالَّذِينَ ءَامَنُوا مِنْكُمْ وَأَنْفَقُوا لَهُمْ أَجْرٌ كَبِيرٌ ﴿٤﴾ وَمَا لَكُمْ لَا تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالرَّسُولِ يَدْعُوكُمْ لِتُؤْمِنُوا بِرَبِّكُمْ وَقَدْ أَخَذَ مِيثَاقَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٥﴾ هُوَ الَّذِي يُنَزِّلُ عَلَىٰ عَبْدِهِ ءَايَاتٍ بَيِّنَاتٍ لِيُخْرِجَ لَكُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ ۚ وَإِنَّ اللَّهَ بِكُمْ لَرَءُوفٌ رَحِيمٌ ﴿٦﴾ وَمَا لَكُمْ أَلَّا تُنْفِقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلِلَّهِ مِيرَاثُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۚ لَا يَسْتَوِي مِنْكُمْ مَنْ أَنْفَقَ مِنْ قَبْلِ الْفَتْحِ وَقَتَلَ ۚ أُولَٰئِكَ أُعْظِمُ دَرَجَةً مِنَ الَّذِينَ أَنْفَقُوا مِنْ بَعْدِ وَقَتَلُوا ۚ وَكُلًّا وَعَدَ اللَّهُ الْحَسَنَىٰ ۚ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿٧﴾ مَنْ ذَا الَّذِي يُقْرِضُ اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا فَيُضْعِفُهُ لَهُ ۚ وَهُوَ أَجْرٌ كَرِيمٌ ﴿٨﴾

او کسی است که آسمانها و زمین را در شش روز آفرید، سپس بر عرش مستقر شد، آنچه را در زمین فرو می رود و آنچه را از آن خارج می شود، و آنچه را از آسمان نازل می شود و آنچه را که در آن بالا می رود^(۱۰۷) می داند. و هر کجا باشید او با شماست، و خداوند به آنچه می کنید بیناست. ﴿۴﴾ فرمانروایی آسمانها و زمین از آن اوست، و (همه ی) کارها به خداوند باز می گردد. ﴿۵﴾ شب را در روز (داخل) می کند، و روز را در شب (داخل) می کند، و او به آنچه در سینه هاست داناست. ﴿۶﴾ به خدا و پیامبرش ایمان بیاورید و از آنچه شما را در آن جانشین قرار داده انفاق کنید، پس کسانی که از شما ایمان آوردند (در راه خدا) انفاق کردند برای آنها پاداش بزرگی است. ﴿۷﴾ و شما را چه شده است که به خدا ایمان نمی آورید، در حالی که پیامبر شما را می خواند که به پروردگارتان ایمان بیاورید، و به راستی اگر باور دارید از شما پیمان گرفته است؟! ﴿۸﴾ او کسی است که آیات روشن بر بنده اش نازل می کند تا شما را از تاریکیها (ی کفر و شرک) به سوی نور (ایمان) برده، و یقیناً خداوند نسبت به شما رؤوف و مهربان است. ﴿۹﴾ و شما را چه شده است که در راه خدا انفاق نمی کنید، در حالی که میراث آسمانها و زمین از آن خداست، کسانی از شما که قبل از فتح (مکه) انفاق کردند و (با مشرکان) جنگیدند (با کسانی که پس از فتح انفاق کردند و جنگیدند) یکسان نیستند. آنها مقام (ومزلت) شان و الاتر (و برتر) است از کسانی که بعد از فتح (مکه) انفاق کردند و جنگیدند، و خداوند به هر یک وعده نیک (= بهشت) داده است، و خداوند به آنچه می کنید آگاه است. ﴿۱۰﴾ کیست که به خداوند «قرض الحسنه» (= وام نیکو) دهد، (و در راه او انفاق نماید) پس برای او دو چندانش کند، و برای او پاداش ارجمندی است. ﴿۱۱﴾

(۱۰۷) - در حدیث صحیح آمده: «کردار شب پیش از (آغاز) روز، و کردار روز پیش از (فرا رسیدن) شب بسوی خداوند بالا برده می شود». (صحیح مسلم ۱۷۹).

يَوْمَ تَرَى الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ يَسْعَى نُورُهُمْ بَيْنَ
 أَيْدِيهِمْ وَبِأَيْمَانِهِمْ بُشْرانُكُمْ الْيَوْمَ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ
 تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿١٢﴾
 يَوْمَ يَقُولُ الْمُنْفِقُونَ وَالْمُنْفِقَاتُ لِلَّذِينَ
 ءَامَنُوا انظُرُونَا نَقْتِسِسْ مِنْ نُورِكُمْ قِيلَ ارْجِعُوا
 وَرَاءَكُمْ فَالْتَمِسُوا نُورًا فَضُرِبَ بَيْنَهُم بِسُورٍ لَهُدٍ بَابٌ
 بَاطِنُهُ فِيهِ الرَّحْمَةُ وَظَاهِرُهُ مِنْ قِبَلِهِ الْعَذَابُ ﴿١٣﴾
 يُنَادُوهُمْ أَلَمْ نَكُنْ مَعَكُمْ قَالُوا بَلَىٰ وَلَكِنَّكُمْ فَتَنْتُمْ
 أَنْفُسَكُمْ وَتَرَبَّصْتُمْ وَارْتَبْتُمْ وَغَرَّتْكُمُ الْأَمَانِيُّ حَتَّىٰ
 جَاءَ أَمْرُ اللَّهِ وَغَرَّكُمْ بِاللَّهِ الْغُرُورُ ﴿١٤﴾ فَالْيَوْمَ لَا
 يُؤْخَذُ مِنْكُمْ فِدْيَةٌ وَلَا مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا مَأْوَىٰكُمْ
 النَّارُ هِيَ مَوْلَىٰكُمْ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ﴿١٥﴾ * أَلَمْ يَأْنِ
 لِلَّذِينَ ءَامَنُوا أَنْ تَخْشَعَ قُلُوبُهُمْ لِذِكْرِ اللَّهِ وَمَا نَزَلَ
 مِنَ الْحَقِّ وَلَا يَكُونُوا كَالَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلُ
 فَطَالَ عَلَيْهِمُ الْأَمَدُ فَقَسَتْ قُلُوبُهُمْ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ
 فَسِقُونَ ﴿١٦﴾ أَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ سُبْحَىٰ الْأَرْضَ بَعْدَ
 مَوْتِهَا قَدْ بَيَّنَّا لَكُمْ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿١٧﴾ إِنَّ
 الْمُصَدِّقِينَ وَالْمُصَدِّقَاتِ وَأَقْرَضُوا اللَّهَ قَرْضًا
 حَسَنًا يُضَعْفُ لَهُمْ وَلَهُمْ أَجْرٌ كَرِيمٌ ﴿١٨﴾

روزی که مردان و زنان مؤمن را بنگری که نورشان پیشاپیش آنها
 در سمت راستشان بسرعت حرکت می کند، (به آنها گفته می
 شود) امروز شما را بشارت باد، به باغهایی (از بهشت) که نهرها زیر
 (درختان) آن جاری است، جاودانه در آن خواهید ماند، این
 کامیابی بزرگی است. ﴿۱۲﴾ روزی که مردان و زنان منافق به
 کسانی که ایمان آورده اند می گویند: «درنگی کنید (وبه ما
 بنگرید) تا از نور شما پرتوی بگیریم». گفته شود: «به پشت سر
 خودتان (به دنیا) باز گردید، پس (در آنجا) نور بجوئید». پس
 دیواری میان آنها زده می شود که دری دارد، درونش رحمت
 است و از سمت بیرونش عذاب است. ﴿۱۳﴾ (منافقان) آنها را
 صدا می زنند: «آیا ما با شما نبودیم» (مؤمنان) می گویند: «آری،
 ولی شما خودتان را به بلا افکندید و منتظر ماندید و شک آوردید
 و آرزوها (ی باطل) شما را فریب داد تا فرمان خدا فرا رسید
 و (شیطان) فریبکار شما را در برابر (فرمان) خدا فریب داد». ﴿۱۴﴾
 پس امروز نه از شما فدیة ای پذیرفته می شود و نه از کسانی که
 کافر شدند، و جایگاه شما آتش (جهنم) است. همان شایسته
 شماست، و چه بد جایگاهی است. ﴿۱۵﴾ آیا برای کسانی که
 ایمان آورده اند وقت آن نرسیده است که دلهایشان برای
 ذکر خدا و آنچه از حق نازل شده است خاشع گردد؟ و مانند
 کسانی نباشند که پیش از این به آنها کتاب (آسمانی) داده شد،
 پس مدت زمان طولانی بر آنها گذشت، آنگاه قلبهایشان سخت
 شد، و بسیاری از آنها (گنجهکار و) فاسقند. ﴿۱۶﴾ بدانید که
 خداوند زمین را بعد از مردنش زنده می کند، به راستی ما آیات
 (خود) را برای شما (به روشنی) بیان کردیم باشد که شما اندیشه
 کنید. ﴿۱۷﴾ بی گمان مردان و زنان صدقه دهنده و (آنها که) به
 خداوند «قرض الحسنه» دهند، برایشان دوچندان می شود و برای
 آنها پاداش ارجمندی است. ﴿۱۸﴾

وَالَّذِينَ ءَامَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ ۚ أُولَٰئِكَ هُمُ الصَّٰدِقُونَ ۖ
وَالشُّهَدَاءُ عِنْدَ رَبِّهِمْ لَهُمْ أَجْرُهُمْ وَنُورُهُمْ ۗ وَالَّذِينَ
كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا ۚ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ ﴿١٩﴾
أَعْلَمُوا أَنَّمَا الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا لَعِبٌ ۖ وَهُوَ زِينَةٌ وَتَفَاخُرٌ
بَيْنَكُمْ ۖ وَتَكَاثُرٌ فِي الْأَمْوَالِ وَالْأَوْلَادِ ۖ كَمَثَلِ غَيْثٍ
أَعْجَبَ الْكُفَّارَ نَبَاتُهُ ثُمَّ يَهِيجُ فَتَرَاهُ مُصْفَرًّا ثُمَّ يَكُونُ
حُطَمًا ۗ وَفِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ شَدِيدٌ ۚ وَمَغْفِرَةٌ مِّنَ اللَّهِ
وَرِضْوَانٌ ۗ وَمَا الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا إِلَّا مَتَاعُ الْغُرُورِ ﴿٢٠﴾
سَابِقُوا إِلَىٰ مَغْفِرَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا كَعَرْضِ
السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ أُعِدَّتْ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ ۗ
ذَٰلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَن يَشَاءُ ۗ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ
الْعَظِيمِ ﴿٢١﴾ مَا أَصَابَ مِّن مُّصِيبَةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي
أَنْفُسِكُمْ إِلَّا فِي كِتَابٍ مِّن قَبْلِ أَن نَّبْرَأَهَا ۚ إِنَّ ذَٰلِكَ
عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ﴿٢٢﴾ لِكَيْلَا تَأْسَوْا عَلَىٰ مَا فَاتَكُمْ وَلَا
تَفْرَحُوا بِمَا ءَاتَكُمْ ۗ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ
﴿٢٣﴾ الَّذِينَ يَبْخُلُونَ وَيَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبُخْلِ ۗ وَمَن
يَتَوَلَّ فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ ﴿٢٤﴾

و کسانی که به خدا و پیامبرانش ایمان آوردند، آنها نزد پروردگارشان صدیقین و شهداء هستند، برای آنها است پاداششان و نورشان، و کسانی که کافر شدند و آیات ما را تکذیب کردند، آنها دوزخی اند. ﴿۱۹﴾ بدانید که زندگی دنیا تنها بازیچه و سرگرمی و تجمل، و فخر فروشی در میان شما و افزون طلبی در اموال و فرزندان است، همانند بارانی که رویدنی اش کشا و رزان را به شگفت آورد سپس خشک شود (به گونه ای که) آن را زرد رنگ بینی، سپس خرد (وبه کاه تبدیل) شود و در آخرت (برای کفار) عذاب سخت است و (برای مؤمنان) آمرزشی از جانب خداوند و خوشنودی است، و زندگی دنیا چیزی جز متاع فریبنده نیست. ﴿۲۰﴾ برای رسیدن به آمرزش پروردگارتان و بهشتی که پهنای آن مانند پهنای آسمانها و زمین است بر یکدیگر پیشی گیرید (که آن) برای کسانی که به خدا و پیامبرانش ایمان آورده اند آماده شده است، این فضل خداست که به هر کس بخواهد می دهد، و خداوند دارای فضل عظیم است. ﴿۲۱﴾ هیچ مصیبتی در زمین ونه در وجود شما روی نمی دهد مگر پیش از آنکه آن را پدید آوریم در کتاب (لوح محفوظ نوشته) است (۱۰۸). مسلماً این امر بر خداوند آسان است. ﴿۲۲﴾ (این را بیان کردیم) تا به خاطر آنچه از دستان رفته است افسوس نخورید، و به آنچه (خداوند) به شما داده است شادمان نشوید، و خداوند هیچ خود پسند فخر فروشی را دوست ندارد. ﴿۲۳﴾ (همان) کسانی که بخل می ورزند و مردم را (نیز) به بخل فرمان می دهند، و هر کس که (از فرمان الهی) روی یگردان شود، پس (بداند که) خداوند بی نیاز ستوده است. ﴿۲۴﴾

(۱۰۸) - در حدیث آمده است: «خداوند پنجاه هزار سال پیش از خلقت

آسمانها و زمین تمام (سرنوشتها و) تقدیرها را مقدر کرده و نوشته است.»

(صحیح مسلم ۲۶۵۳).

به راستی که پیامبران خود را با دلایل روشن فرستادیم، و با آنها کتاب (آسمانی) و میزان (عدالت) نازل کردیم. تا مردم به عدالت قیام کنند، و آهن را نازل کردیم که در آن نیروی سخت و منافی برای مردم است. و تا خداوند معلوم بدارد چه کسی به نادیده او و پیامبرانش را یاری می کند، بی گمان خداوند توانای پیروزمند است.

﴿۲۵﴾ و به راستی ما نوح و ابراهیم را فرستادیم، و در دودمان آن دو نبوت و کتاب قرار دادیم. پس بعضی از آنها هدایت یافته اند و بسیاری از آنها (بدکار و) فاسقند. ﴿۲۶﴾ سپس در پی آنها پیامبران (دیگر) خود را فرستادیم، و بعد از آنان عیسی پسر مریم را آوردیم و به او انجیل عطا کردیم، و در دل‌های کسانی که از او پیروی کردند رأفت و رحمت قرار دادیم، و رهبانیتی که خود آن را پدید آوردند، ما بر آنها مقرر نداشته بودیم، گرچه هدفشان بدست آوردن خشنودی خداوند بود، ولی چنانکه باید حق آن را رعایت نکردند، لذا ما به کسانی از آنها که ایمان آوردند پاداششان را دادیم، و بسیاری از آنها (بدکار و) فاسقند. ﴿۲۷﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید! از خدا بترسید و به پیامبرش ایمان بیاورید تا دو بهره از رحمتش به شما ببخشد و برای شما نوری قرار دهد که با آن راه بروید و گناهان شما را بیامرزدم، و خداوند آمرزندهٔ مهربان است. ﴿۲۸﴾ (این را بیان کردیم) تا اهل کتاب بدانند که قادر بر چیزی از فضل خداوند نیستند، و آنکه فضل به دست خداست به هر کس که بخواهد آن را می دهد، و خداوند دارای فضل بزرگ است. ﴿۲۹﴾

لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ وَأَنْزَلْنَا الْحَدِيدَ فِيهِ بَأْسٌ شَدِيدٌ وَمَنْفَعٌ لِلنَّاسِ وَلِيَعْلَمَ اللَّهُ مَنْ يَنْصُرُهُ وَرُسُلَهُ بِالْغَيْبِ إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ ﴿٢٥﴾

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا وَإِبْرَاهِيمَ وَجَعَلْنَا فِي ذُرِّيَّتِهِمَا النُّبُوَّةَ وَالْكِتَابَ فَمِنْهُمْ مُهْتَدٍ وَكَثِيرٌ مِّنْهُمْ فَسِقُونَ ﴿٢٦﴾

ثُمَّ قَفَّيْنَا عَلَىٰ آثَرِهِم بِرُسُلِنَا وَقَفَّيْنَا بِعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ وَآتَيْنَاهُ الْإِنجِيلَ وَجَعَلْنَا فِي قُلُوبِ الَّذِينَ اتَّبَعُوهُ رَأْفَةً وَرَحْمَةً وَرَهَابَنِيَّةً ابْتَدَعُوهَا مَا كَتَبْنَاهَا عَلَيْهِمْ إِلَّا ابْتِغَاءَ رِضْوَانِ اللَّهِ فَمَا رَعَوْهَا حَقَّ رِعَايَتِهَا فَآتَيْنَا الَّذِينَ ءَامَنُوا مِنْهُمْ أَجْرَهُمْ وَكَثِيرٌ مِّنْهُمْ فَسِقُونَ ﴿٢٧﴾

يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَءَامِنُوا بِرِسُولِهِ يُؤْتِكُمْ كِفْلَيْنِ مِن رَّحْمَتِهِ وَجَجَعَل لَّكُمْ نُورًا تَمْشُونَ بِهِ وَيَغْفِرَ لَكُمْ ۗ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٢٨﴾

لَيْلًا يَعْلَمَ أَهْلُ الْكِتَابِ أَلَّا يَقْدِرُونَ عَلَىٰ شَيْءٍ مِّن فَضْلِ اللَّهِ ۗ وَأَنَّ الْفَضْلَ بِيَدِ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَن يَشَاءُ ۗ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿٢٩﴾

سورة المجادلة

سورة مجادله

بسم الله الرحمن الرحيم

به نام خداوند بخشنده مهربان

قَدْ سَمِعَ اللَّهُ قَوْلَ الَّتِي تُجَادِلُكَ فِي زَوْجِهَا وَتَشْتَكِي
 إِلَى اللَّهِ وَاللَّهُ يَسْمَعُ خَائِرًا مِمَّا إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ
 ﴿١﴾ الَّذِينَ يُظَاهِرُونَ مِنْكُمْ مِمَّنِ نَسَأَ بِهِمْ مَا هُمْ
 أُمَّهَاتُهُمْ إِنَّ أُمَّهَاتُهُمْ إِلَّا الَّتِي وَلَدْنَهُمْ وَإِنَّهُمْ
 لَيَقُولُونَ مُنْكَرًا مِنَ الْقَوْلِ وَزُورًا وَإِنَّ اللَّهَ
 لَعَفُوٌّ غَفُورٌ ﴿٢﴾ وَالَّذِينَ يُظَاهِرُونَ مِنْ نِسَائِهِمْ ثُمَّ
 يَعُودُونَ لِمَا قَالُوا فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَتَمَاسَا
 ذَلِكُمْ تَوْعَظُونَ بِهِ ۗ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ
 ﴿٣﴾ فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَصِيَامُ شَهْرَيْنِ مُتَتَابِعَيْنِ مِنْ قَبْلِ
 أَنْ يَتَمَاسَا ۖ فَمَنْ لَمْ يَسْتَطِعْ فإِطْعَامُ سِتِّينَ مِسْكِينًا
 ذَٰلِكَ لِتُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ ۗ وَتِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ
 وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٤﴾ إِنَّ الَّذِينَ يُحَادُّونَ اللَّهَ
 وَرَسُولَهُ كُتِبُوا كَمَا كُتِبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ ۗ وَقَدْ
 أَنْزَلْنَا آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ مُهِينٌ ﴿٥﴾
 يَوْمَ يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ جَمِيعًا فَيُنَبِّئُهُمْ بِمَا عَمِلُوا ۗ
 أَحْصَاهُ اللَّهُ وَنَسُوهُ ۗ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ﴿٦﴾

به راستی الله سخن زنی را که در باره شوهرش با تو مجادله
 می کرد، و به الله شکایت می برد شنید، و الله گفتگوی شما را
 می شنید، بی گمان الله شنوای بیناست. ﴿۱﴾ کسانی از شما
 که زنانشان را ظهار می کنند، آنان هرگز مادران شان نیستند،
 مادران شان فقط کسانی اند که آنها را زاده اند، بی گمان آنها
 سخنی زشت و دروغ می گویند، و همانا الله عفو کننده
 آمرزگار است. ﴿۲﴾ و کسانی که زنانشان را ظهار می کنند،
 سپس از آنچه گفته اند باز می گردند، پس باید پیش از
 آمیزش جنسی باهم برده ای را آزاد کنند، این حکمی است
 که به آن (پند و) اندرز داده می شوید، و الله به آنچه می کنید
 آگاه است. ﴿۳﴾ پس کسی که (برده ای را) نیابد، پیش از
 آمیزش جنسی، دو ماه پی در پی روزه بگیرد، و کسی که
 نتواند پس شصت مسکین را طعام دهد، این (حکم) برای آن
 است که به الله و رسولش ایمان بیاورید، و اینها حدود (و
 احکام) الهی است، و برای کافران عذاب دردناکی است.
 ﴿۴﴾ همانا کسانی که با الله و رسولش دشمنی می کنند خوار
 (و ذلیل) می شوند، همانگونه کسانی که پیش از آنها بودند
 خوار (و ذلیل) شدند، و به راستی ما آیات روشنی نازل
 کردیم و برای کافران عذاب خوار (و رسوا) کننده ای است.
 ﴿۵﴾ روزی که الله همه آنها را برمی انگیزد، پس آنها را از
 آنچه کرده اند باخبر می سازد، (همان اعمالی که) الله حساب
 آن را نگه داشته و آنها فراموشش کرده اند، و الله بر همه چیز
 گواه (و ناظر) است. ﴿۶﴾

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مَا يَكُونُ مِنْ نَجْوَى ثَلَاثَةٍ إِلَّا هُوَ رَابِعُهُمْ وَلَا خَمْسَةَ إِلَّا هُوَ سَادِسُهُمْ وَلَا أَدْنَى مِنْ ذَلِكَ وَلَا أَكْثَرَ إِلَّا هُوَ مَعَهُمْ أَيَّنَ مَا كَانُوا ثُمَّ يُنَبِّئُهُمْ بِمَا عَمِلُوا يَوْمَ الْقِيَامَةِ ۚ إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٧﴾ أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ هُوُوا عَنِ النَّجْوَى ثُمَّ يَعُودُونَ لِمَا هُوُوا عَنْهُ وَيَتَنَجَّجُونَ بِالْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَمَعْصِيَةِ الرَّسُولِ وَإِذَا جَاءُوكَ حَيَّوكَ بِمَا لَمْ يُحَيِّكَ بِهِ اللَّهُ وَيَقُولُونَ فِي أَنْفُسِهِمْ لَوْلَا يُعَذِّبُنَا اللَّهُ بِمَا نَقُولُ حَسْبُهُمْ جَهَنَّمُ يَصَلُونَهَا فَبِئْسَ الْمَصِيرُ ﴿٨﴾ يَتَأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا تَنَجَّيْتُمْ فَلَا تَتَنَجَّجُوا بِالْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَمَعْصِيَةِ الرَّسُولِ وَتَتَنَجَّجُوا بِالْبَرِّ وَالْتَّقْوَى ۚ وَأَتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٩﴾ إِنَّمَا النَّجْوَى مِنَ الشَّيْطَانِ لِيَحْزُنَ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَلَيْسَ بِضَارِّهِمْ شَيْئًا إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١٠﴾ يَتَأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا قِيلَ لَكُمْ تَفَسَّحُوا فِي الْمَجَالِسِ فَافْسَحُوا يَفْسَحِ اللَّهُ لَكُمْ ۗ وَإِذَا قِيلَ أَدْشُرُوا فَادْشُرُوا يَرْفَعِ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا مِنْكُمْ وَالَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ دَرَجَاتٍ ۗ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿١١﴾

مگر ندیده‌ای که الله آنچه را که در آسمان‌ها و آنچه را که در زمین است می‌داند؟ هیچ نجوایی میان سه نفر نباشد مگر آن که او چهارمین آنهاست، و پنج نفری نیست مگر آن که او ششمین آنهاست، و نه کمتر از آن و نه بیشتر، مگر آن که هر کجا باشند او همراه آنهاست، سپس روز قیامت آنها را به آنچه کرده اند باخبر می‌سازد، بی‌گمان الله به همه چیز داناست. ﴿۷﴾ (ای پیامبر!) مگر ندیده‌ای کسانی را که از نجوا نپوشیدند سپس به آنچه از آن نهی شده بودند باز می‌گردند و به گناه و تجاوز و نافرمانی پیامبر نجوا می‌کنند، و هنگامی که نزد تو می‌آیند تو را تحیتی گویند (با کلماتی) که الله با آن تو را تحیت و سلام نگفته است، و در دل خود می‌گویند: "چرا الله ما را به (کیفر) آنچه می‌گوییم عذاب نمی‌کند؟" جهنم برای آنها کافی است، به آن وارد می‌شوند، پس (آن) بد (سرانجام و) جایگاهی است. ﴿۸﴾ ای کسانی که ایمان آوریده اید! هنگامی که با یکدیگر نجوا می‌کنید پس به گناه و تجاوز و نافرمانی رسول الله نجوا نکنید، و به نیکی و پرهیزگاری نجوا کنید، و از الله بترسید که به سوی او محشور خواهید شد. ﴿۹﴾ جز این نیست که نجوا از (سوی) شیطان است، تا کسانی را که ایمان آورده اند اندوهگین سازد، و جز به فرمان الله نمی‌تواند هیچ ضرری به آنها برساند، پس مؤمنان باید بر الله توکل کنند. ﴿۱۰﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید! هنگامی که به شما گفته شود: "در مجالس جا باز کنید" پس (جا) باز کنید، الله برای شما گشایش می‌آورد، و هنگامی که گفته شود: "برخیزید" پس برخیزید، الله مقام (و درجات) کسانی را از شما که ایمان آورده اند و کسانی را که علم داده شده اند بالا می‌برد، و الله به آنچه می‌کنید آگاه است. ﴿۱۱﴾

ای کسانی که ایمان آوریده اید! هنگامی که می خواهید با رسول الله نجوا کنید، پس پیش از نجوایتان صدقه ای (در راه الله) بدهید، این (کار) برای شما بهتر و پاکیزه تر است. پس اگر نیابید، بی گمان الله آمرزندهٔ مهربان است. ﴿۱۲﴾ آیا (از فقر) ترسیدید که پیش از نجوایتان صدقاتی دهید؟ پس چون چنین نکردید، و الله از شما در گذشت، پس نماز را برپا دارید و زکات را ادا کنید، و الله و پیامبرش را اطاعت کنید، و الله به آنچه می کنید آگاه است. ﴿۱۳﴾ (ای پیامبر!) آیا ندیدی کسانی را که دوستی کردند با قومی که الله بر آنان خشم (و غضب) کرده است، آنها نه از شما هستند و نه از آنان، و بر دروغ سوگند یاد می کنند (که مسلمان هستند) در حالی خودشان می دانند (که منافق هستند). ﴿۱۴﴾ الله عذاب سختی برای آنها آماده کرده است، بی گمان بد است آنچه انجام می دادند. ﴿۱۵﴾ آنها سوگندهای خود را سیر قرار دادند، پس (مردم را) از راه الله باز داشتند، لذا برای آنها عذاب خوارکننده ای است. ﴿۱۶﴾ هرگز اموالشان و فرزندانشان چیزی از عذاب الله را از آنها دفع نخواهد کرد، آنها اهل (آتش) دوزخند، و جاودانه در آن می مانند. ﴿۱۷﴾ روزی که الله همه آنها را برمی انگیزد، پس آنها برای او (نیز) سوگند یاد می کنند، همانگونه که (امروز در دنیا) برای شما سوگند یاد می کنند، و گمان می کنند که بر چیزی (سودمند) هستند، آگاه باشید (و بدانید) که آنها دروغگویانند. ﴿۱۸﴾ شیطان بر آنها چیره شده پس یاد الله را از خاطر آنها برده است، آنها حزب شیطان هستند، و آگاه باشید (و بدانید) که حزب شیطان زیانکارانند. ﴿۱۹﴾ بی گمان کسانی که با الله و پیامبرش مخالفت (و دشمنی) می کنند، آنها در زمرة خوارترین (افراد) اند. ﴿۲۰﴾ الله مقرر داشته است که یقیناً من و رسولانم پیروز می شویم؛ بی گمان الله نیرومند شکست ناپذیر است. ﴿۲۱﴾

يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا نَجَّيْتُمُ الرَّسُولَ فَقَدِمُوا بَيْنَ يَدَيْ نَجْوَانِكُمْ صَدَقَةٌ ذَٰلِكَ خَيْرٌ لَّكُمْ وَأَطَهَّرُ فَإِن لَّمْ تَجِدُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٢﴾ ءَأَشْفَقْتُمْ أَن تُقَدِّمُوا بَيْنَ يَدَيْ نَجْوَانِكُمْ صَدَقْتِ فَإِذْ لَمْ تَفْعَلُوا وَتَابَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ فَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَءَاتُوا الزَّكَاةَ وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ ؕ وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٣﴾ ؕ أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ تَوَلَّوْا قَوْمًا غَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِم مَّا هُمْ مِّنْكُمْ وَلَا مِنْهُمْ وَخَلِفُونَ عَلَى الْكُذِبِ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿١٤﴾ أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٥﴾ اتَّخَذُوا أَيْمَانَهُمْ جُنَّةً فَصَدُّوا عَن سَبِيلِ اللَّهِ فَ لَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ ﴿١٦﴾ لَن تَغْنِي عَنْهُمْ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ مِّنَ اللَّهِ شَيْئًا ؕ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿١٧﴾ يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ جَمِيعًا فَيَحْلِفُونَ لَهُ كَمَا يَحْلِفُونَ لَكُمْ وَهُمْ كَاذِبُونَ أَنَّهُمْ عَلَىٰ شَيْءٍ ؕ أَلَا إِنَّهُمْ هُمُ الْكَاذِبُونَ ﴿١٨﴾ أَسْتَحْوَذَ عَلَيْهِمُ الشَّيْطَانُ فَأَنسَاهُمْ ذِكْرَ اللَّهِ ؕ أُولَٰئِكَ حِزْبُ الشَّيْطَانِ ؕ أَلَا إِنَّ حِزْبَ الشَّيْطَانِ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿١٩﴾ إِنَّ الَّذِينَ يُحَادُّونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ ؕ أُولَٰئِكَ فِي الْأَذَلِّينَ ﴿٢٠﴾ كَتَبَ اللَّهُ لَأَعْلَيْنَ أَنَا وَرُسُلِي ؕ إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ ﴿٢١﴾

لَا تَجِدُ قَوْمًا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ
يُوَادُّونَ مَنْ حَادَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَوْ كَانُوا
ءَابَاءَهُمْ أَوْ أَبْنَاءَهُمْ أَوْ إِخْوَانَهُمْ أَوْ عَشِيرَتَهُمْ
أُولَئِكَ كَتَبَ فِي قُلُوبِهِمُ الْإِيمَانَ وَأَيَّدَهُم بِرُوحٍ
مِّنْهُ وَيُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
خَالِدِينَ فِيهَا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ
أُولَئِكَ حِزْبُ اللَّهِ أَلَا إِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْمُفْلِحُونَ

(ای پیامبر!) هیچ قومی را که ایمان به الله و روز قیامت دارند نمی‌یابی که با کسانی که با الله و رسولش (دشمنی و) مخالفت می‌ورزند، دوستی کنند، اگرچه پدران‌شان یا فرزندان‌شان یا برادران‌شان یا خویشاوندان‌شان باشند، آنها کسانی هستند که الله ایمان را در (صفحه) دل‌هایشان نوشته است، و به روحی از جانب خود آنها را تقویت (و تأیید) نموده است، و آنها را به باغ‌هایی (از بهشت) وارد می‌کند که نهرها از زیر (درختان) آن جاری است، جاودانه در آن می‌مانند، الله از آنها خشنود است، و آنها (نیز) از الله خشنودند، آنها حزب الله هستند، آگاه باشید (و بدانید) همانا حزب الله رستگارانند. ﴿۲۲﴾

سورة الحشر

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ
الْحَكِيمُ ﴿۱﴾ هُوَ الَّذِي اَخْرَجَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ اَهْلِ
الْكِتٰبِ مِنْ دِيَارِهِمْ لِأَوَّلِ الْحَشْرِ مَا ظَنَنْتُمْ اَنْ تَخْرُجُوْا
وَزُنُوْا اَنْهُمْ مَا نَعْتَهُمْ حُصُوْبُهُمْ مِّنَ اللّٰهِ فَاتَّهَمُوا اللّٰهَ مِنْ
حَيْثُ لَمْ يَحْتَسِبُوْا وَقَذَفَ فِي قُلُوْبِهِمُ الرُّعْبَ تَخْرِبُوْنَ
بُيُوْتَهُمْ بِاَيْدِيهِمْ وَاَيْدِي الْمُؤْمِنِيْنَ فَاعْتَبِرُوْا يٰٓاُولِي
الْاَبْصٰرِ ﴿۲﴾ وَلَوْلَا اَنْ كَتَبَ اللّٰهُ عَلَيْهِمُ الْجَلٰءَ لَعَذَّبَهُمْ
فِي الدُّنْيَا وَهُمْ فِي الْاٰخِرَةِ عَذٰبُ النَّارِ ﴿۳﴾

سورة حشر

به نام خداوند بخشنده مهربان

آنچه در آسمان‌ها و آنچه در زمین است برای الله تسبیح می‌گویند، و او پیروزمند حکیم است. ﴿۱﴾ او کسی است که کسانی از اهل کتاب را که کافر شدند، با نخستین برخورد (و گردآوری لشکر) از دیارشان بیرون راند، گمان نمی‌کردید که آنها خارج شوند، و خودشان (نیز) گمان می‌کردند که دژهای (محکم) شان آنها را از (عذاب) الله مانع می‌شود، پس (عذاب) الله از جایی که گمان نمی‌کردند به سراغ‌شان آمد، و در دل‌هایشان ترس و وحشت افکند، (به گونه‌ای که) خانه‌های خود را با دست خود، و با دست مؤمنان ویران می‌کردند، پس ای دیده‌وران عبرت بگیرید. ﴿۲﴾ و اگر الله ترک وطن (و آوارگی) را بر آنان مقرر نداشته بود، یقیناً آنها را در (همین) دنیا عذاب می‌کرد، و برای آنان در آخرت عذاب آتش (جهنم) است. ﴿۳﴾

ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ شَاقُّوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ ۗ وَمَنْ يُشَاقِّ اللَّهَ فَإِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٤١﴾ مَا قَطَعْتُمْ مِّن لِّيْتَةٍ أَوْ تَرَكْتُمُوهَا قَائِمَةً عَلَىٰ أُصُولِهَا فَبِإِذْنِ اللَّهِ وَلِيُخْزِيَ الْفَاسِقِينَ ﴿٤٢﴾ وَمَا أَفَاءَ اللَّهُ عَلَىٰ رَسُولِهِ مِنْهُمْ فَمَا أَوْجَفْتُمْ عَلَيْهِ مِنْ خَيْلٍ وَلَا رِكَابٍ وَلَكِنَّ اللَّهَ يُسَلِّطُ رُسُلَهُ عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ ۗ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٤٣﴾ مَا أَفَاءَ اللَّهُ عَلَىٰ رَسُولِهِ مِنْ أَهْلِ الْقُرَىٰ فَلِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ وَلِذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينِ وَابْنِ السَّبِيلِ كَيْ لَا يَكُونَ دُولَةً بَيْنَ الْأَغْنِيَاءِ مِنْكُمْ ۗ وَمَا آتَاكُمُ الرَّسُولُ فَخُذُوهُ وَمَا نَهَاكُمْ عَنْهُ فَانْتَهُوا ۗ وَاتَّقُوا اللَّهَ ۗ إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٤٤﴾ لِلْفُقَرَاءِ الْمُهَاجِرِينَ الَّذِينَ أُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَأَمْوَالِهِمْ يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِّنَ اللَّهِ وَرِضْوَانًا وَيَنْصُرُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ ۗ أُولَٰئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ ﴿٤٥﴾ وَالَّذِينَ تَبَوَّءُوا الدَّارَ وَالْإِيمَانَ مِنْ قَبْلِهِمْ يُحِبُّونَ مَنْ هَاجَرَ إِلَيْهِمْ وَلَا يَجِدُونَ فِي صُدُورِهِمْ حَاجَةً مِّمَّا أُوتُوا وَيُؤْثِرُونَ عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ وَلَوْ كَانَ بِهِمْ خَصَاصَةٌ ۗ وَمَنْ يُوقِ شُحَّ نَفْسِهِ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٤٦﴾

این (آوارگی و عذاب) به خاطر آن است که آنها با الله و پیامبرش مخالفت (و دشمنی) کردند و هر کس با الله مخالفت (و دشمنی) کند، پس بی گمان الله سخت کیفر است. ﴿٤١﴾ آنچه از درخت خرما بریدید، و یا آن را ایستاده بر ریشه اش باقی گذاردید، به فرمان الله بود، تا فاسقان را خوار (و رسوا) سازد. ﴿٤٢﴾ و آنچه الله از (اموال) آنها به پیامبرش باز گردانده (و بخشیده) است، پس بر آن (اموال) نه اسبی تاختید و نه شتری، و لیکن الله رسولانش را بر هر کس بخواهد چیره می گرداند، و الله بر هر چیز تواناست. ﴿٤٣﴾ و آنچه الله از (اموال) اهل آبادی ها به پیامبرش باز گردانده (و بخشیده) است، پس از آن الله و رسول، و خویشاوندان او، و یتیمان، و بینویان، و در راه ماندگان است. تا (این اموال) در میان ثروتمندان شما دست به دست نشود، و آنچه که رسول الله به شما بدهد آن را بگیرید، و از آنچه که شما را از آن نهی کرده است پس خودداری کنید، و از الله بترسید، بی گمان الله سخت کیفر است. ﴿٤٤﴾ (این اموال فی) برای فقرای مهاجری است که از خانه و اموالشان بیرون رانده شدند، از الله فضل و خشنودی می طلبند، و الله و پیامبرش را یاری می کنند، آنها راستگویانند. ﴿٤٥﴾ و (نیز برای) کسانی که پیش از آنان در دیار خود (مدینه دار الاسلام) جای گرفتند و (نیز) ایمان آورده بودند، کسانی را که به سویشان هجرت کنند دوست می دارند، و در دل های خود از آنچه (به مهاجران) داده شده احساس حسد (و نیازی) نمی کنند، و آنها را بر خود مقدم می دارند، هر چند خودشان نیازمند باشند، و کسانی که از بخل (و حرص) نفس خویش باز داشته شده اند، پس آنها راستگارانند. ﴿٤٦﴾

وَالَّذِينَ جَاءُوا مِنْ بَعْدِهِمْ يَقُولُونَ رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا وَلِإِخْوَانِنَا الَّذِينَ سَبَقُونَا بِالْإِيمَانِ وَلَا تَجْعَلْ فِي قُلُوبِنَا غِلًّا لِلَّذِينَ ءَامَنُوا رَبَّنَا إِنَّكَ رَءُوفٌ رَحِيمٌ ﴿١٠﴾ * أَلَمْ تَر إِلَى الَّذِينَ نَافَقُوا يَقُولُونَ لِإِخْوَانِهِمُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَئِن أُخْرِجْتُمْ لَنَخْرُجَنَّ مَعَكُمْ وَلَا نُطِيعُ فِيكُمْ أَحَدًا أَبَدًا وَإِن قُوتِلْتُمْ لَنَنصُرَنَّكُمْ وَاللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿١١﴾ لَئِن أُخْرِجُوا لَا تَخْرُجُونَ مَعَهُمْ وَلَئِن قُوتِلُوا لَا يَنْصُرُوهُمْ وَلَئِن نَصَرُوهُمْ لَيُؤْلَوْنَ أَلَدْبَرَةً لَمْ لَا يَنْصُرُونَ ﴿١٢﴾ لَأَنْتُمْ أَشَدُّ رَهَبَةً فِي صُدُورِهِمْ مِنَ اللَّهِ ^ع ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَفْقَهُونَ ﴿١٣﴾ لَا يُقَاتِلُونَكُمْ جَمِيعًا إِلَّا فِي قُرَى مُحَصَّنَةٍ أَوْ مِنْ وَرَاءِ جُدُرٍ بَأْسُهُمْ بَيْنَهُمْ شَدِيدٌ تَحْسَبُهُمْ جَمِيعًا وَقُلُوبُهُمْ شَتَّى ^ع ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْقِلُونَ ﴿١٤﴾ كَمَثَلِ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ قَرِيبًا ^ط ذَاقُوا وَبَالَ أَمْرِهِمْ وَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٥﴾ كَمَثَلِ الشَّيْطَانِ إِذْ قَالَ لِلْإِنْسَانِ اكْفُرْ فَلَمَّا كَفَرَ قَالَ إِنِّي بَرِيءٌ مِنْكَ إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ رَبَّ الْعَالَمِينَ ﴿١٦﴾

و (نیز) کسانی که بعد از آنها (بعد از مهاجران و انصار) آمدند، می گویند: "پروردگارا! ما را و برادرانمان را که در ایمان بر ما پیشی گرفتند بیامرز، و در دل هایمان کینه ای نسبت به کسانی که ایمان آورده اند قرار مده، پروردگارا! بی گمان تو رؤوف و مهربانی". ﴿۱۰﴾ آیا منافقان را ندیدی که پیوسته به برادران اهل کتابشان که کفر ورزیده اند می گویند: "اگر شما را (از سرزمین تان) بیرون کنند، ما (نیز) با شما بیرون خواهیم آمد، و هرگز (سخن) کسی را در مورد شما اطاعت نخواهیم کرد، و اگر با شما جنگ شود، البته یاریتان خواهیم کرد!" و الله گواهی می دهد که آنها دروغگو هستند. ﴿۱۱﴾ اگر آنها را (از وطن) بیرون کنند با آنها بیرون نمی روند، و اگر با آنها جنگ شود یاریشان نخواهند کرد، و اگر (هم) یاریشان کنند، البته پشت (به میدان) کرده فرار می کنند، سپس یاری نمی شوند. ﴿۱۲﴾ (ای مؤمنان) همانا وحشت از شما در دل های آنها بیشتر از (ترسشان از) الله است، این بدان سبب است که آنها قومی هستند که نمی فهمند. ﴿۱۳﴾ آنها (یهود) هرگز دسته جمعی با شما نمی جنگند جز در آبادیها (و دژهای) محکم یا از پشت دیوارها، نزاع (و جنگ) شان در میان خودشان سخت است، تو آنها را متحد می پنداری، در حالی که دل هایشان پراکنده است، این بدان سبب است که آنها قومی هستند که تعقل نمی کنند. ﴿۱۴﴾ (داستان اینها) مانند (داستان) کسانی است که اندکی پیش از آنان بودند، (طعم) عاقبت کار (بد) شان را چشیدند، و برای آنها عذاب دردناکی است. ﴿۱۵﴾ همچون (داستان) شیطان است، هنگامی که به انسان گفت: «کافر شو» پس چون کافر شد، گفت: «بی گمان من از تو بیزارم، من از الله پروردگار جهانیان می ترسم». ﴿۱۶﴾

فَكَانَ عَاقِبَتُهُمَا أَنَّهُمَا فِي النَّارِ خَالِدِينَ فِيهَا ۚ وَذَٰلِكَ
 جَزَاءُ الظَّالِمِينَ ﴿٧﴾ يَتَّيِبُهَا لِلَّذِينَ ءَامَنُوا أَتَّقُوا
 اللَّهَ وَلَتَنْظُرَ نَفْسٌ مَّا قَدَّمَتْ لِغَدٍ ۖ وَاتَّقُوا اللَّهَ ۚ إِنَّ
 اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿٨﴾ وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ
 نَسُوا اللَّهَ فَأَنسَاهُمْ أَنفُسَهُمْ ۚ أُولَٰئِكَ هُمُ
 الْفَاسِقُونَ ﴿٩﴾ لَا يَسْتَوِي أَصْحَابُ النَّارِ
 وَأَصْحَابُ الْجَنَّةِ ۚ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمُ الْفَائِزُونَ ﴿١٠﴾
 لَوْ أَنزَلْنَا هَذَا الْقُرْآنَ عَلَىٰ جَبَلٍ لَّرَأَيْتَهُ خَاشِعًا
 مُّتَصَدِّعًا مِّنْ خَشْيَةِ اللَّهِ ۚ وَتِلْكَ الْأَمْثَلُ نَضْرِبُهَا
 لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ ﴿١١﴾ هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا
 إِلَهَ إِلَّا هُوَ ۚ عَلِيمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ ۚ هُوَ الرَّحْمَنُ
 الرَّحِيمُ ﴿١٢﴾ هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْمَلِكُ
 الْقُدُّوسُ السَّلَامُ ۚ الْمُؤْمِنُ الْمُهَيْمِنُ الْعَزِيزُ
 الْجَبَّارُ الْمُتَكَبِّرُ ۚ سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ
 ﴿١٣﴾ هُوَ اللَّهُ الْخَلِيقُ الْبَارِئُ الْمُصَوِّرُ لَهُ الْأَسْمَاءُ
 الْحُسْنَىٰ ۚ يُسَبِّحُ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۚ وَهُوَ
 الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿١٤﴾

پس سرانجام (کار) هر دوی آنها این شد که هر دوی آنها در آتش (دوزخ) خواهند بود، جاودانه در آن می ماند، و این است کیفر ستمکاران! ﴿۱۷﴾ ای کسانی که ایمان آوریده اید! از الله بترسید، و هر کس باید بنگرد که برای فردا چه پیش فرستاده است، و از الله بترسید، بی گمان الله به آنچه انجام می دهید آگاه است. ﴿۱۸﴾ و همچون کسانی نباشید که الله را فراموش کردند، پس الله (نیز) خودشان را فراموش شان ساخت، آنها (بدکار و) نافرمانند. ﴿۱۹﴾ هرگز اهل جهنم و اهل بهشت یکسان نیستند، اهل بهشت رستگاراند. ﴿۲۰﴾ اگر این قرآن را بر کوهی نازل می کردیم، یقیناً آن را از ترس الله خاکسار و از هم پاشیده می دیدی^(۱۰۹) و این مثلها را برای مردم می زنیم، شاید که بیندیشند. ﴿۲۱﴾ او الله است که جز او معبودی (راستین) نیست، دانای غیب و آشکار است، او بخشنده مهربان است. ﴿۲۲﴾ او الله است که جز او معبودی (راستین) نیست، پادشاه، نهایت پاک، منزّه (و سالم از هر عیب)، ایمنی دهنده، نگهبان پیروزمند، جبار (جبران کننده) و شایسته عظمت و بزرگی است. الله پاک و منزّه است از آنچه (برای او) شریک می آورند. ﴿۲۳﴾ او الله است، خالق، نوآفرین، نقشبند (بی نظیر) برای او نامهای نیک است، آنچه در آسمانها و زمین است تسبیح او می گویند، و او پیروزمند حکیم است. ﴿۲۴﴾

(۱۰۹) - از آیه معلوم می گردد که نباتات و جمادات نیز دارای شعور و ادراک می باشند، در این مورد به صحیح بخاری، حدیث: ۳۵۸۴ مراجعه نمایید.

سورة الممتحنة

سورة ممتحنه

بسم الله الرحمن الرحيم

به نام خداوند بخشنده مهربان

يَتَّيِبُهَا لِلَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَتَّخِذُوا عَدُوِّي وَعَدُوَّكُمْ اَوْلِيَاءَ
 تُلْقُونَ اِلَيْهِم بِالْمَوَدَّةِ وَقَدْ كَفَرُوا بِمَا جَاءَكُمْ مِّنَ
 الْحَقِّ يُخْرِجُونَ الرَّسُولَ وَاِيَّاكُمْ اَنْ تُوْمِنُوْا بِاللّٰهِ رَبِّكُمْ
 اِنْ كُنْتُمْ حَرَجْتُمْ جِهَدًا فِى سَبِيْلِى وَاَبْتِغَاءَ مَرْضَاتِى
 تُسْرُوْنَ اِلَيْهِم بِالْمَوَدَّةِ وَاَنَا اَعْلَمُ بِمَا اَحْفَيْتُمْ وَمَا اَعْلَنْتُمْ
 وَمَنْ يَفْعَلْهُ مِنْكُمْ فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ السَّبِيْلِ ﴿١﴾ اِنْ
 يَتَّقُوْكُمْ يَكُوْنُوْا لَكُمْ اَعْدَاءً وَيَسْطُوْا اِلَيْكُمْ اَيْدِيَهُمْ
 وَاَلْسِنَتَهُمْ بِالسُّوْءِ وَاُوْدُوْا لَوْ تَكْفُرُوْنَ ﴿٢﴾ لَنْ نَنْفَعَكُمْ
 اَرْحَامَكُمْ وَاَلَا اَوْلَدُكُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ يَفْصَلُ بَيْنَكُمْ وَاللّٰهُ
 بِمَا تَعْمَلُوْنَ بَصِيْرٌ ﴿٣﴾ قَدْ كَانَتْ لَكُمْ اُسُوَةٌ حَسَنَةٌ فِى
 اِبْرٰهِيْمَ وَالَّذِيْنَ مَعَهُ اِذْ قَالُوْا لِقَوْمِهِمْ اِنَّا بُرَءُؤُا مِنْكُمْ
 وَمِمَّا تَعْبُدُوْنَ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ كَفَرْنَا بِكُمْ وَبَدَا بَيْنَنَا
 وَبَيْنَكُمْ الْعَدَاوَةُ وَالْبَغْضَاءُ اَبَدًا حَتّٰى تُوْمِنُوْا بِاللّٰهِ
 وَحَدَهُ اِلَّا قَوْلَ اِبْرٰهِيْمَ لِاَبِيْهِ لَآ اَسْتَغْفِرَنَّ لَكَ وَمَا اَمْلِكُ
 لَكَ مِنَ اللّٰهِ مِنْ شَيْءٍ رَبَّنَا عَلَيكَ تَوَكَّلْنَا وَاِلَيْكَ اَنْبَتْنَا
 وَاِلَيْكَ الْمَصِيْرُ ﴿٤﴾ رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً لِلَّذِيْنَ كَفَرُوْا
 وَاَعْفِرْ لَنَا رَبَّنَا اِنَّكَ اَنْتَ الْعَزِيْزُ الْحَكِيْمُ ﴿٥﴾

ای کسانی که ایمان آورده اید! دشمن من و دشمن خودتان را دوست نگیرید که با آنها طرح دوستی می‌افکنید، در حالی که آنها به آنچه از حق برای شما آمده کافر شده اند، و رسول الله و شما را به خاطر ایمان آوردن به الله که پروردگارتان است (از شهر و دیارتان) بیرون می‌کنند، اگر شما برای جهاد در راه من (بیرون آمده اید) و برای خشنودی من هجرت کرده اید (هرگز پیوند دوستی با آنها برقرار نکنید) شما پنهانی با آنها پیوند دوستی برقرار می‌کنید در حالی که من به آنچه که پنهان می‌دارید و آنچه که آشکار می‌سازید داناترم. و هر کس از شما چنین (کاری) کند یقیناً راه راست را گم کرده است. ﴿۱﴾ اگر آنها بر شما دست یابند، دشمنان‌تان خواهند بود، و به آزارتان دست و زبان می‌گشایند و دوست دارند که شما (نیز) کافر گردید. ﴿۲﴾ هرگز خویشاوندان‌تان و فرزندان‌تان روز قیامت به حالتان سودی نخواهند داشت. الله در میان شما جدایی می‌اندازد، و الله به آنچه انجام می‌دهید بیناست. ﴿۳﴾ یقیناً برای شما سر مشق خوبی در (زندگی) ابراهیم و کسانی که با او بودند وجود دارد، آنگاه که به قوم خود گفتند: «ما از شما و از آنچه غیر از الله می‌پرستید بیزاریم، به شما کافر (و منکر) شده ایم، و میان ما و شما برای همیشه عداوت و دشمنی آشکار شده است، تا این که به الله یگانه ایمان آورید - مگر آن سخن ابراهیم که به پدرش (آزر) گفت: «البته من برای آموزش طلب می‌کنم، و در برابر الله برای تو اختیار چیزی را ندارم» - پروردگارا! بر تو توکل کردیم، و به سوی تو روی آوردیم، و بازگشت (همه) به سوی توست. ﴿۴﴾ پروردگارا! ما را دستخوش (فتنه) کافران قرار مده، و ما را بیمارز ای پروردگار ما! بی‌گمان تو پیرومند حکیمی. ﴿۵﴾

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِيهِمْ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِّمَن كَانَ يَرْجُوا اللَّهَ
وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَمَن يَتَوَلَّ فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ الْعَزِيزُ الْحَمِيدُ ﴿٦١﴾
* عَسَى اللَّهُ أَن يَجْعَلَ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَ الَّذِينَ عَادَيْتُم مِّنْهُم
مَّوَدَّةً ۚ وَاللَّهُ قَدِيرٌ ۚ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٦٢﴾ لَا يَنْهَكُمُ اللَّهُ
عَنِ الَّذِينَ لَمْ يُقْتِلُوكُمْ فِي الدِّينِ وَلَمْ يُخْرِجُوكُم مِّن
دِيَارِكُمْ أَن تَبَرُّوهُمْ وَتُقْسِطُوا إِلَيْهِمْ ۚ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ
الْمُقْسِطِينَ ﴿٦٣﴾ إِنَّمَا يَنْهَكُمُ اللَّهُ عَنِ الَّذِينَ قَتَلُوكُمْ فِي
الدِّينِ وَأَخْرَجُوكُم مِّن دِيَارِكُمْ وَظَاهَرُوا عَلَى
إِخْرَاجِكُمْ أَن تَوَلَّوهُمْ ۚ وَمَن يَتَوَلَّهُمْ فَأُولَٰئِكَ هُم
الظَّالِمُونَ ﴿٦٤﴾ يَتَّيِبُهَا لِلَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا جَاءَكُمْ
الْمُؤْمِنَاتُ مُهَاجِرَاتٍ فَاِمْتَحِنُوهُنَّ ۗ اللَّهُ أَعْلَمُ بِإِيمَانِهِنَّ
فَإِن عَلِمْتُمُوهُنَّ مُؤْمِنَاتٍ فَلَا تَرْجِعُوهُنَّ إِلَى الْكُفَّارِ لَا
هُنَّ حِلٌّ لَّهُمْ وَلَا هُمْ يَحِلُّونَ لَهُنَّ وَءَاتُوهُنَّ مَا أَنفَقُوا ۚ
وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ أَن تَنكِحُوهُنَّ إِذَا ءَاتَيْتُمُوهُنَّ
أُجُورَهُنَّ ۚ وَلَا تُمْسِكُوا بِعِصَمِ الْكَوَافِرِ وَسَأَلُوا مَا
أَنْفَقْتُمْ وَلَيْسَ لَكُمْ عَلَيْهِنَّ أَنْفَقُوا ۚ ذَلِكُمْ حُكْمُ اللَّهِ يَحْكُمُ
بَيْنَكُمْ ۗ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٦٥﴾ وَإِن فَاتَكُمْ شَيْءٌ مِّن
أَزْوَاجِكُمْ إِلَى الْكُفَّارِ فَعَاقِبْتُمْ فَاتُوا الَّذِينَ ذَهَبَتْ
أَزْوَاجُهُمْ مِّثْلَ مَا أَنفَقُوا ۚ وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي أَنْتُمْ بِهِ

مُؤْمِنُونَ ﴿٦٦﴾

مسلماناً برای شما در (زندگی) آنها (ابراهیم و یارانش) سرمشق
خوبی است، برای کسانی که امید به الله و روز قیامت دارند،
و هر کس روی گردان شود، پس همانا الله بی نیاز ستوده
است. ﴿٦١﴾ امید است که الله میان شما و کسانی (از
مشرکین) که با آنها دشمنی داشته اید (پیوند) دوستی (و
محبت) برقرار کند، و الله تواناست، و الله آمرزندهٔ مهربان
است. ﴿٦٢﴾ الله شما را از نیکی کردن و رعایت عدالت نسبت
به کسانی که در (امر) دین با شما جنگیده اند و شما را از
دیارتان بیرون نکرده اند، نهی نمی کند، بی گمان الله عدالت
پیشگان را دوست دارد. ﴿٦٣﴾ تنها شما را از دوستی با کسانی
نهی می کند که در (امر) دین با شما جنگیده اند و شما را از
دیارتان بیرون کرده اند، و بر بیرون راندن شما (دیگران را)
کمک (و پشتیبانی) کرده اند، و هر کس با آنها (رابط)
دوستی بگیرد، پس آنان ستمکارانند. ﴿٦٤﴾ ای کسانی که
ایمان آورده اید! هنگامی که زنان مؤمن هجرت کرده به نزد
شما آیند، پس آنها را آزمایش کنید، الله به ایمان شان داناست
است، پس اگر آنها را (زنانی) مؤمن یافتید، آنها را به سوی
کفار باز نگردانید، نه آنها برای آنان (کافران) حلالند و نه
آنها (کافران) برای اینها حلالند و آنچه را (شوهران کافر)
خرج کرده اند به آنها بدهید، و گناهی بر شما نیست که با
آنها ازدواج کنید هرگاه مهریه شان را به آنان بدهید، و (در
صورت ارتداد از اسلام) به عقد زنان کافر تمسک مجوید (و
آنها را رها کنید). و آنچه را خرج کرده اید مطالبه کنید، و
(کافران نیز) آنچه را خرج کرده اند مطالبه کنند. این حکم
الله است که در میان شما حکم می کند و الله دانای حکیم
است. ﴿٦٥﴾ و اگر یکی از همسران شما به سوی کافران
رفت آنگاه شما (در جنگ بر آنان پیروز شدید و) به انتقام از
کافران برخاستید، پس به کسانی که همسرانشان رفته اند،
همانند آنچه خرج کرده اند بدهید، و از خدایی که شما به او
ایمان دارید بترسید. ﴿٦٦﴾

ای پیامبر! هنگامی که زنان مؤمن نزد تو آمدند تا با تو بیعت کنند بر آن که چیزی را با الله شریک نسازند، و دزدی نکنند، و مرتکب زنا نشوند، و فرزندان خود را نکشند، و بهتان و افترا را پیش دست و پای خود نیاورند (که فرزندی را به دروغ به شوهرانشان نسبت دهند)، و در کارهای نیک نافرمانی تو نکنند، پس با آنها بیعت کن و از الله برای آنها آمرزش بخواه، بی گمان الله آمرزنده مهربان است. ﴿۱۲﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید! با قومی که الله بر آنان خشم (و غضب) گرفته است دوستی نکنید، آنها از آخرت مأیوسند همانگونه که کفار از گور خفتگان مأیوس هستند. ﴿۱۳﴾

يَتَأْتِيهَا النَّبِيُّ إِذَا جَاءَكَ الْمُؤْمِنَاتُ يُبَايِعُنَكَ عَلَىٰ أَنْ لَا يُشْرِكْنَ بِاللَّهِ شَيْئًا وَلَا يَسْرِقْنَ وَلَا يَزْنِينَ وَلَا يَقْتُلْنَ أَوْلَادَهُنَّ وَلَا يَأْتِينَ بِبُهْتَانٍ يَفْتَرِينَهُ بَيْنَ أَيْدِيهِنَّ وَأَرْجُلِهِنَّ وَلَا يَعْصِيَنَّكَ فِي مَعْرُوفٍ فَبَايِعَهُنَّ وَأَسْتَغْفِرَ لَهُنَّ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١٢﴾
يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَتَوَلَّوْا قَوْمًا غَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ قَدْ يَئِسُوا مِنَ الْآخِرَةِ كَمَا يَئِسَ الْكُفَّارُ مِنْ أَصْحَابِ الْقُبُورِ ﴿١٣﴾

سورة الصف

بسم الله الرحمن الرحيم

سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿١﴾ يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ ﴿٢﴾ كَبُرَ مَقْتًا عِنْدَ اللَّهِ أَنْ تَقُولُوا مَا لَا تَفْعَلُونَ ﴿٣﴾ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الَّذِينَ يُقْتَلُونَ فِي سَبِيلِهِ صَفًا كَانَهُمْ بَنِينَ مَرْصُوصًا ﴿٤﴾ وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ يَنْقُومُ لِمَ تُؤْذُونِي وَقَدْ تَعْلَمُونَ أَنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ فَلَمَّا زَاغُوا أَزَاغَ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ ۗ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفٰسِقِينَ ﴿٥﴾

سورة صف

به نام خداوند بخشنده مهربان

آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است تسبیح الله می گویند، و او پیروزمند حکیم است. ﴿۱﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید! چرا چیزی را می گوید که عمل نمی کنید؟! ﴿۲﴾ نزد الله سخت ناپسند (و موجب خشم) است آن که چیزی را بگویند که عمل نمی کنید. ﴿۳﴾ بی گمان الله کسانی را که چون بنیانی آهنین صف بسته در راه او پیکار می کنند دوست دارد. ﴿۴﴾ و (ای پیامبر! به یاد آور) هنگامی را که موسی به قومش گفت: «ای قوم من! چرا مرا آزار (و اذیت) می رسانید، در حالی که می دانید بی گمان من فرستاده الله به سوی شما هستم؟» پس چون آنها (از حق) منحرف شدند، الله دلهايشان را منحرف ساخت، و الله قوم نافرمان را هدایت نمی کند.

و (یاد آور باش) هنگامی که عیسی پسر مریم گفت: «ای بنی اسرائیل! بی گمان من فرستاده‌ی الله به سوی شما هستم، آنچه از تورات که پیش از من بوده تصدیق می‌کنم و (نیز) مژده دهنده به رسولی هستم که بعد از من می‌آید، و نامش «احمد» است» پس هنگامی که او (احمد) با معجزه‌ها (و دلایل روشن) به سوی آنان آمد، گفتند: «این جادوی آشکار است». ﴿۶﴾ و چه کسی ستمکارتر است از آنکس که بر الله دروغ ببندد، در حالی که او به (دین) اسلام دعوت می‌شود؟! و الله گروه ستمگاران را هدایت نمی‌کند. ﴿۷﴾ آنها می‌خواهند نور الله را با دهان خود خاموش کنند، ولی الله کامل کننده نور خویش است هر چند کافران خوش نداشته باشند. ﴿۸﴾ او کسی است که رسول خدا را با هدایت دین حق فرستاد تا آن را بر همه ادیان غالب گرداند، هر چند مشرکان خوش نداشته باشند. ﴿۹﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید! آیا شما را به تجارتی راهنمایی کنم که شما را از عذاب دردناک نجات می‌دهد؟ ﴿۱۰﴾ به الله و پیامبرش ایمان بیاورید، و با اموال و جان‌هایتان در راه الله جهاد کنید، اگر بدانید این (کار) برای شما بهتر است. ﴿۱۱﴾ (اگر چنین کردید، الله) گناهان‌تان را می‌بخشد، و شما را در باغ‌هایی (از بهشت) وارد می‌کند که نهرها از زیر (درختان) آن جاری است، و در خانه‌های پاکیزه در بهشت جاویدان (جای می‌دهد)، این کامیابی بزرگی است. ﴿۱۲﴾ و (نعمت) دیگری که آن را دوست دارید (نیز به شما عنایت می‌فرماید) که آن یاری از سوی الله و پیروزی نزدیک است، و مؤمنان را (به این پیروزی) بشارت ده. ﴿۱۳﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید! یاوران (دین) الله باشید، همانگونه که عیسی پسر مریم به حواریون گفت: «چه کسانی یاوران من (در دعوت) به سوی الله هستند؟! حواریون گفتند: «ما یاوران (دین) الله هستیم» پس گروهی از بنی اسرائیل ایمان آوردند، و گروهی کافر شدند، آنگاه ما کسانی را که ایمان آورده بودند بر دشمنان‌شان قوت (و توانایی) دادیم و سرانجام پیروز شدند. ﴿۱۴﴾

وَإِذْ قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ بَنِي إِسْرَائِيلَ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيَّ مِنَ التَّوْرَةِ وَمُبَشِّرًا بِرَسُولٍ يَأْتِي مِنْ بَعْدِي اسْمُهُ أَحْمَدٌ ۖ فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ قَالُوا هَذَا سِحْرٌ مُّبِينٌ ﴿٦﴾ وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ وَهُوَ يُدْعَى إِلَى الْإِسْلَامِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿٧﴾ يُرِيدُونَ لِيُطْفِئُوا نُورَ اللَّهِ بِأَفْوَاهِهِمْ وَاللَّهُ مُتِمُّ نُورِهِ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ ﴿٨﴾ هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَى وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ ﴿٩﴾ يَتَأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا هَلْ أَذِلُّكُمْ عَلَى تَجْرَةٍ تُنْجِيكُمْ مِنْ عَذَابِ أَلِيمٍ ﴿١٠﴾ تَوْمِنُونَ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَتُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ ۚ ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١١﴾ يَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَيُدْخِلْكُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَمَسْكِنٍ طَيِّبَةٍ فِي جَنَّاتٍ عَدْنٍ ۚ ذَٰلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿١٢﴾ وَأُخْرَىٰ تُحِبُّونَهَا نَصْرٌ مِنَ اللَّهِ وَفَتْحٌ قَرِيبٌ ۗ وَبَشِيرَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٣﴾ يَتَأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا كُونُوا أَنْصَارَ اللَّهِ كَمَا قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ لِلْحَوَارِيِّينَ مَنْ أَنْصَارِي إِلَى اللَّهِ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ نَحْنُ أَنْصَارُ اللَّهِ فَغَامَتِ طَائِفَةٌ ۖ مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ وَكَفَرَتِ طَائِفَةٌ ۖ فَأَيَّدْنَا الَّذِينَ ءَامَنُوا عَلَىٰ عَدُوِّهِمْ فَأَصْبَحُوا ظَاهِرِينَ ﴿١٤﴾

سورة الجمعة

سورة الجمعة

بسم الله الرحمن الرحيم

به نام خداوند بخشنده مهربان

يُسَبِّحُ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ الْمَلِكِ
الْقُدُّوسِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ ﴿١﴾ هُوَ الَّذِي بَعَثَ فِي
الْأُمَمِ رُسُلًا مِنْهُمْ يَتْلُو عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ وَيُزَكِّيهِمْ
وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَإِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلُ لَفِي
ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿٢﴾ وَءَاخِرِينَ مِنْهُمْ لَمَّا يَلْحَقُوا بِهِمْ
وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٣﴾ ذَلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَنْ
يَشَاءُ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿٤﴾ مَثَلُ الَّذِينَ
حُمِلُوا التَّوْرَةَ ثُمَّ لَمْ يَحْمِلُوهَا كَمَثَلِ الْجِمَارِ
تَحْمِلُ أَسْفَارًا بِئْسَ مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَبُوا
بِعَاثِ اللَّهِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿٥﴾ قُلْ
يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ هَادُوا إِنْ زَعَمْتُمْ أَنَّكُمْ أَوْلِيَاءُ لِلَّهِ
مِنْ دُونِ النَّاسِ فَتَمَنَّوْا الْمَوْتَ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٦﴾
وَلَا يَتَمَنَّوْنَهُ أَبَدًا بِمَا قَدَّمْت أَيْدِيهِمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ
بِالظَّالِمِينَ ﴿٧﴾ قُلْ إِنْ الْمَوْتَ الَّذِي تَفِرُّونَ
مِنْهُ فَإِنَّهُ مُلْقِيكُمْ ثُمَّ تُرَدُّونَ إِلَىٰ عِلْمِ الْغَيْبِ
وَالشَّهَادَةِ فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٨﴾

آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است تسبیح الله می گویند،
(الله) که فرمانروا، پاک پرورمند حکیم است. ﴿۱﴾ او کسی
است که در میان درس ناخواندگان رسولی از خودشان
برانگیخت که آیاتش را بر آنها می خواند، و آنها را پاک (و
ترکیه) می کند و به آنان کتاب (قرآن) و حکمت (سنت)
می آموزد، و اگر چه پیش از این در گمراهی آشکار بودند.
﴿۲﴾ (نیز این پیامبر) بر گروه دیگری از آنان (برانگیخته
شده) که هنوز به آنها نپیوسته اند، و او پرورمند حکیم است.
﴿۳﴾ این فضل الله است که آن را به هر کس که بخواهد
می بخشد و الله دارای فضل عظیم است. ﴿۴﴾ مثل کسانی که
به تورات مکلف شدند، آنگاه برنداشتند آن را (یعنی: حق آن
را ادا نکردند) همچون خری است که کتاب هایی را حمل
می کند (اما از آن چیزی نمی فهمد) چه بد است مثل گروهی
که آیات الله را تکذیب کردند، و الله گروه ستمکاران هدایت
نمی کند. ﴿۵﴾ (ای پیامبر!) بگو: «ای کسانی که یهودی
شدید! اگر گمان دارید که (تنها) شما دوستان الله هستید نه
مردم دیگر، پس آرزوی مرگ کنید، اگر راست می گویند».
﴿۶﴾ ولی آنها به خاطر آنچه از پیش فرستاده اند هرگز آن
آرزو را نخواهند کرد، و الله ستمکاران را خوب می شناسد.
﴿۷﴾ (ای پیامبر!) بگو: «بی گمان آن مرگی که از آن فرار
می کنید، یقیناً به شما خواهد رسید، سپس به سوی (الله آن)
دانای غیب و آشکار باز گردانده می شوید، آنگاه شما را از
آنچه انجام می دادید خبر می دهد». ﴿۸﴾

ای کسانی که ایمان آورده اید! هنگامی که در روز جمعه برای نماز اذان گفته شد به سوی (نماز و) ذکر الله بشتابید و خرید و فروش را رها کنید، اگر بدانید این برای شما بهتر است. ﴿۹﴾ پس هنگامی که نماز پایان یافت، (برای کسب رزق و روزی) در زمین پراکنده شوید، و از فضل الله طلب کنید، و الله را بسیار یاد کنید تا رستگار شوید. ﴿۱۰﴾ و (ای پیامبر! برخی از این مردم) هنگامی که تجارتي یا سرگرمی را ببینند به سوی آن پراکنده می شوند و تو را ایستاده (بر منبر) رها می کنند، بگو: «آنچه در نزد الله است بهتر از سرگرمی و تجارت است، و الله بهترین روزی دهندگان است». ﴿۱۱﴾

يَتَّيِبُهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا نُودِيَ لِلصَّلَاةِ مِنْ يَوْمِ
الْجُمُعَةِ فَاسْعَوْا إِلَىٰ ذِكْرِ اللَّهِ وَذَرُوا الْبَيْعَ ۚ ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ
لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٩﴾ فَإِذَا قُضِيَتِ الصَّلَاةُ
فَانْتَشِرُوا فِي الْأَرْضِ وَابْتَغُوا مِنْ فَضْلِ اللَّهِ وَاذْكُرُوا اللَّهَ
كَثِيرًا لَّعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿١٠﴾ وَإِذَا رَأَوْا تِجَارَةً أَوْ هَوْا
أَنْفُسُهُمْ إِلَيْهَا وَتَرَكَوا قَائِمًا قُلْ مَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ مِّنْ
الَّذِي هُمْ وَمِنَ التِّجَارَةِ ۗ وَاللَّهُ خَيْرُ الرَّازِقِينَ ﴿١١﴾

سورة المنافقون

بسم الله الرحمن الرحيم

إِذَا جَاءَكَ الْمُنَافِقُونَ قَالُوا نَشْهَدُ إِنَّكَ لَرَسُولُ اللَّهِ
وَاللَّهُ يَعْلَمُ إِنَّكَ لَرَسُولُهُ ۗ وَاللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّ الْمُنَافِقِينَ
لَكٰذِبُونَ ﴿١﴾ اتَّخَذُوا أَيْمَانَهُمْ جُنَّةً فَصَدُّوا عَنِ
سَبِيلِ اللَّهِ ۗ إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٢﴾ ذَٰلِكَ
بِأَنَّهُمْ ءَامَنُوا ثُمَّ كَفَرُوا فَطُبِعَ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا
يَفْقَهُونَ ﴿٣﴾ وَإِذَا رَأَيْتَهُمْ تُعْجِبُكَ أَجْسَامُهُمْ
وَإِنْ يَقُولُوا تَسْمَعُ لِقَوْلِهِمْ ۗ كَأَنَّهُمْ خُشْبٌ مُّسْنَدَةٌ
يَحْسَبُونَ كُلَّ صَيْحَةٍ عَلَيْهِمْ ۗ هُمُ الْعَدُوُّ فَاحْذَرْهُمْ
قَتَلَهُمُ اللَّهُ ۗ أَنَّىٰ يُؤْفَكُونَ ﴿٤﴾

سورة منافقون

به نام خداوند بخشنده مهربان

هنگامی که منافقان نزد تو آیند، گویند: «ما گواهی می دهیم که یقیناً تو فرستاده الله هستی» و الله می داند که بی گمان تو فرستاده او هستی، و الله گواهی می دهد که منافقان یقیناً دروغگو هستند. ﴿۱﴾ آنها سوگندهای خود را سپر قرار دادند، پس (مردم را) از راه الله باز داشتند، به راستی کار بسیار بدی انجام می دهند. ﴿۲﴾ این بدان خاطر است که آنها ایمان آوردند، سپس کافر شدند، آنگاه بر دلهاشان مهر نهاده شد، پس آنها در نمی یابند. ﴿۳﴾ و هنگامی که آنها را ببینی، جسم (و قیافه) شان تو را به شگفت آورد، و اگر (سخن) گویند به سخنان شان گوش فرا می دهی، گویی آنها چوب های تکیه داده به دیوارند، هر بانگی را علیه خود می پندارند، آنها دشمن (واقعی) هستند، پس از آنان برحذر باش! الله آنها را بکشد، چگونه (از حق) منحرف می شوند؟! ﴿۴﴾

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا يَسْتَغْفِرْ لَكُمْ رَسُولُ اللَّهِ لَوَّأُ رُءُوسَهُمْ وَرَأَيْتَهُمْ يَصُدُّونَ وَهُمْ مُسْتَكْبِرُونَ ﴿٥﴾ سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ أَسْتَغْفَرْتَ لَهُمْ أَمْ لَمْ تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ لَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ﴿٦﴾ هُمْ الَّذِينَ يَقُولُونَ لَا تُنْفِقُوا عَلَيَّ مِنْ عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ حَتَّىٰ يَنْفَضُوا ۗ وَاللَّهُ خَزَائِنُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَكِنَّ الْمُنَافِقِينَ لَا يَفْقَهُونَ ﴿٧﴾ يَقُولُونَ لِنِ رَجَعْنَا إِلَى الْمَدِينَةِ لِيُخْرِجَنَا الْأَعْزُ مِنْهَا الْأَذَلَّ ۗ وَاللَّهُ الْعَزِيزُ الرَّسُولِ ۗ وَالْمُؤْمِنِينَ ۗ وَلَكِنَّ الْمُنَافِقِينَ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٨﴾ يَتَأَيَّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تُلْهِكُمْ أَمْوَالُكُمْ وَلَا أَوْلَادُكُمْ عَن ذِكْرِ اللَّهِ ۗ وَمَن يَفْعَلْ ذَلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿٩﴾ وَأَنْفِقُوا مِن مَّا رَزَقْنَاكُم مِّن قَبْلِ أَن يَأْتِيَ أَحَدَكُمُ الْمَوْتُ فَيَقُولَ رَبِّ لَوْلَا أَخَّرْتَنِي إِلَىٰ أَجَلٍ قَرِيبٍ فَأَصَّدَقَ وَأَكُن مِّنَ الصَّالِحِينَ ﴿١٠﴾ وَلَن يُؤَخِّرَ اللَّهُ نَفْسًا إِذَا جَاءَ أَجَلُهَا ۗ وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١١﴾

و هنگامی که به آنها گفته شود: «بیاید تا رسول الله برای شما آمرزش بخواهد» سرهای خود را تکان می دهند، و آنها را می بینی که (از سخنان تو) اعراض می کنند و تکبر می ورزند. ﴿۵﴾ برای آنها یکسان است که برایشان آمرزش بخواهی یا آمرزش نخواهی، الله هرگز آنان را نمی بخشد، بی گمان الله قوم نافرمان را هدایت نمی کند. ﴿۶﴾ آنها کسانی هستند که می گویند: «بر آنان که نزد رسول الله هستند (چیزی) انفاق نکنید تا پراکنده شوند و حال آن که خزاین آسمانها و زمین از آن الله است، ولی منافقان در نمی یابند. ﴿۷﴾ آنها می گویند: «اگر به مدینه باز گردیم، یقیناً صاحبان عزت، ذلیلان را از آنجا بیرون می کنند» در حالی که عزت از آن الله، و فرستاده او و مؤمنان است، ولی منافقان نمی دانند. ﴿۸﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید! اموالتان، و فرزندانتان شما را از یاد الله غافل نکند، و هر کس که چنین کند، پس انان زیانکارانند. ﴿۹﴾ و از آنچه به شما روزی داده ایم، (در راه الله) انفاق کنید، پیش از آن که مرگ به سراغ یکی از شما آید، پس بگویید: «پروردگارا! ای کاش (مرگ) مرا مدت کمی با تأخیر می انداختی، تا (در راه تو) صدقه بدهم و از صالحان باشم». ﴿۱۰﴾ و الله هرگز (مرگ) کسی را هنگامی که اجلس فرا رسد به تأخیر نمی اندازد، و الله به آنچه می کنید آگاه است. ﴿۱۱﴾

سورة التغابن

سورة تغابن

بسم الله الرحمن الرحيم

به نام خداوند بخشنده مهربان

يُسَبِّحُ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ
 الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١﴾ هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ
 فَمِنْكُمْ كَافِرٌ وَمِنْكُمْ مُّؤْمِنٌ ۗ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ
 ﴿٢﴾ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ وَصَوَّرَكُمْ فَأَحْسَنَ
 صُوْرَكُمْ ۗ وَإِلَيْهِ الْمَصِيرُ ﴿٣﴾ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ
 وَالْأَرْضِ وَيَعْلَمُ مَا تُسْرُونَ وَمَا تُعْلِنُونَ ۗ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِدَاتِ
 الصُّدُورِ ﴿٤﴾ أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَبُؤُا الَّذِيْنَ كَفَرُوا مِنْ قَبْلُ
 فَذَاقُوا وَبَالَ أَمْرِهِمْ وَهُمْ وَعَدَابِ الْيَوْمِ ﴿٥﴾ ذَلِكَ بِأَنَّهُ
 كَانَتْ تَأْتِيهِمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَعَالُوا أَبْشَرٌ يَهُودُنَا
 فَكَفَرُوا وَتَوَلَّوْا ۗ وَأَسْتَغْنَى اللَّهُ ۗ وَاللَّهُ عَنِّي حَمِيدٌ ﴿٦﴾ زَعَمَ
 الَّذِيْنَ كَفَرُوا أَن لَّنْ يُجْعَلُوا قُلُوبَ بَنِي وَرَبِّي لَتُبْعَثَنَّنَّ
 لَتُنَبِّؤُنَّ بِمَا عَمِلْتُمْ ۗ وَذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ﴿٧﴾ فَعَامِنُوا
 بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ ۗ وَالنُّورِ الَّذِي أَنْزَلْنَا ۗ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ
 خَبِيرٌ ﴿٨﴾ يَوْمَ تَجْمَعُكُمْ لِيَوْمِ الْجَمْعِ ۗ ذَلِكَ يَوْمُ التَّغَابُنِ ۗ
 وَمَنْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَيَعْمَلْ صَالِحًا يُكْفِرْ عَنْهُ سَيِّئَاتِهِ
 وَيُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا
 أَبَدًا ۗ ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿٩﴾

آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است همه تسبیح الله می گویند، فرمانروایی از آن اوست، و سپاس (و ستایش نیز) از آن او است، و او بر همه چیز تواناست. ﴿۱﴾ او کسی است که شما را آفرید، پس (گروهی) از شما کافرند و (گروهی) از شما مؤمن هستید، و الله به آنچه می کنید بیناست. ﴿۲﴾ آسمانها و زمین را به حق آفرید، و شما را (در رحم مادرانتان) شکل و صورت بخشید، پس شکل و صورت تان را نیکو (و زیبا) گرداند، و بازگشت (همه) به سوی اوست. ﴿۳﴾ آنچه را که در آسمانها و زمین است می داند، و آنچه را که پنهان می دارید و آنچه را که آشکار می کنید می داند، و الله از آنچه در سینه هاست آگاه است. ﴿۴﴾ آیا خبر کسانی که پیش از این کافر شدند، به شما نرسیده است؟! پس آنها (طعم) کیفر کار خود را چشیدند، و برای آنها عذاب دردناکی است. ﴿۵﴾ این بدان سبب است که پیامبران شان با معجزات (و دلایل روشن) به سوی آنان آمدند، پس (آنها از روی تکبر) گفتند: «آیا بشری (مانند ما) می خواهد ما را هدایت کند؟!» آنگاه کافر شدند و روی گرداندند، و الله (از آنها و ایمانشان) بی نیاز بود، و الله بی نیاز ستوده است. ﴿۶﴾ کسانی که کافر شدند گمان بردند که هرگز برانگیخته نخواهند شد، (ای پیامبر!) بگو: «آری، به پروردگرم سوگند، یقیناً (همه) برانگیخته خواهید شد، آنگاه از آنچه می کردید به شما خبر خواهند داد، و این (کار) بر الله آسان است». ﴿۷﴾ پس به الله و پیامبرش و نوری که نازل کرده ایم ایمان بیاورید، و الله به آنچه می کنید آگاه است. ﴿۸﴾ روزی که همه شما را (در محشر) گرد می آورد، آن روز، روز مغبونی است، و هر کس به الله ایمان آورد و کارهای شایسته انجام دهد، گناهان او را می بخشد و او را به باغ هایی (از بهشت) وارد می کند که نهرها زیر (درختان) آن جاری است، جاودانه در آن می مانند، این کامیابی بزرگ است. ﴿۹﴾

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ خَالِدِينَ فِيهَا ۗ وَبئسَ الْمَصِيرُ ﴿١٠﴾
 مَا أَصَابَ مِنْ مُصِيبَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ ۗ وَمَنْ يُؤْمِنْ بِاللَّهِ يَهْدِ اللَّهُ قَلْبَهُ ۗ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿١١﴾ وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ ۚ فَإِن تَوَلَّيْتُمْ فَإِنَّمَا عَلَىٰ رَسُولِنَا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ ﴿١٢﴾ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ ۚ وَعَلَىٰ اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١٣﴾ يَأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِن مِّنْ أَرْوَاحِكُمْ وَأَوْلَادِكُمْ عُدُوًّا لَّكُمْ فَأَحْذَرُوهُمْ ۚ وَإِن تَعَفَوْا وَتَصَفَحُوا وَتَغَفَرُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٤﴾ إِنَّمَا أَمْوَالُكُمْ وَأَوْلَادُكُمْ فِتْنَةٌ ۗ وَاللَّهُ عِنْدَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿١٥﴾ فَاتَّقُوا اللَّهَ مَا اسْتَطَعْتُمْ وَأَسْمَعُوا وَأَطِيعُوا وَأَنْفِقُوا خَيْرًا لِّأَنْفُسِكُمْ ۗ وَمَنْ يُوقِ شُحَّ نَفْسِهِ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿١٦﴾ إِن تَقْرَضُوا اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا يُّضْعِفْهُ لَكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ۗ وَاللَّهُ شَكُورٌ حَلِيمٌ ﴿١٧﴾ عَلِمُوا الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿١٨﴾

و کسانی که کافر شدند و آیات ما را تکذیب کردند آنان اهل آتش (دوزخ) اند که جاودانه در آن می ماندند، و بد (سرانجام و) جایگاهی است. ﴿۱۰﴾ هیچ مصیبتی (به انسان) نمی رسد، مگر به حکم (و فرمان) الله و هر کس به الله ایمان آورد (الله) قلبش را هدایت می کند، و الله به همه چیز داناست. ﴿۱۱﴾ الله را اطاعت کنید، و رسول الله را اطاعت کنید، پس اگر روی بگردانید، (بدانید که) بر فرستاده ما وظیفه ای جز ابلاغ آشکار نیست. ﴿۱۲﴾ الله کسی است که هیچ معبودی (به حق) جز او نیست، پس مؤمنان باید بر الله توکل کنند. ﴿۱۳﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید! به راستی (بعضی) از همسرانتان و فرزندانان دشمنان شما هستند، پس از آنها برحذر باشید، و اگر عفو کنید، و چشم ببوشید، و ببخشید، بی گمان الله آمرزنده مهربان است^(۱۱۰). ﴿۱۴﴾ جز این نیست که اموالتان و اولادتان مایه آزمایش هستند، و الله است که پاداش بزرگ نزد اوست. ﴿۱۵﴾ پس تا (جایی که) می توانید از الله بترسید، و گوش دهید، و فرمان برید، و انفاق کنید که برای خود شما بهتر است، و کسانی که از بخل و حرص نفس خود مصون بمانند آنانند که رستگارند. ﴿۱۶﴾ اگر به الله قرض الحسنه بدهید، آن را برای شما افزون می کند، و شما را بیامرزد، و الله قدر شناس بدبار است. ﴿۱۷﴾ دانای پنهان و آشکار، و پیروزمند حکیم است. ﴿۱۸﴾

(۱۱۰) - سبب نزول آیه: هنگامی که برخی از مسلمانان اراده هجرت از مکه به مدینه کردند، همسران و فرزندان شان مانع هجرت آنها شدند، سپس بعد از این که به نزد رسول الله ﷺ در مدینه رسیدند، متوجه شدند که سبقت کنندگان از مسایل دین بسیار بهره مند شده اند چنانچه قصد کردند که زن و فرزندان خود را سزا دهند، در این هنگام الله متعال به درگذشتن از آنها حکم فرمود. (جامع ترمذی: ۳۳۱۷).

سورة الطلاق

سورة طلاق

بسم الله الرحمن الرحيم

به نام خداوند بخشنده مهربان

يَتَّيْمُهَا الْيَتِيمُ إِذَا طَلَّقْتُمُ النِّسَاءَ فَطَلِّقُوهُنَّ لِعَدَّتِهِنَّ وَأَحْصُوا الْعِدَّةَ وَاتَّقُوا اللَّهَ رَبَّكُمْ لَا تُخْرِجُوهُنَّ مِنْ بُيُوتِهِنَّ وَلَا تَخْرُجْنَ إِلَّا أَنْ يَأْتِيَنَّ بِفَحِشَةٍ مُبَيِّنَةٍ وَتَلْكَ حُدُودُ اللَّهِ وَمَنْ يَتَعَدَّ حُدُودَ اللَّهِ فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُ لَا تَدْرِي لَعَلَّ اللَّهَ يُحْدِثُ بَعْدَ ذَلِكَ أَمْرًا ﴿١﴾
 فَإِذَا بَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ فَأَمْسِكُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ أَوْ فَارِقُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ وَأَشْهِدُوا ذُوَى عَدْلِ مِّنْكُمْ وَاقِيمُوا الشَّهَادَةَ لِلَّهِ ذَٰلِكُمْ يُوعَظُ بِهِ مَنِ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ
 الْآخِرِ وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجًا ﴿٢﴾ وَيَرْزُقْهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ ﴿٣﴾ إِنَّ اللَّهَ بَلِّغُ أَمْرِهِ قَدْ جَعَلَ اللَّهُ لِكُلِّ شَيْءٍ قَدْرًا ﴿٤﴾
 وَالَّتِي يُبْسِنُ مِنَ الْمَحِيضِ مِنْ نِّسَائِكُمْ إِنْ أَرْتَبْتُمْ فَعِدَّتُهُنَّ ثَلَاثَةُ أَشْهُرٍ وَالَّتِي لَمْ تَحِضْنَ وَأُولَتْ الْأَحْمَالِ أَجَلُهُنَّ أَنْ يَضَعْنَ حَمْلَهُنَّ وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مِنْ أَمْرِهِ يُسْرًا ﴿٥﴾ ذَٰلِكَ أَمْرُ اللَّهِ أَنْزَلَهُ إِلَيْكُمْ وَمَنْ يَتَّقِ
 اللَّهَ يُكَفِّرْ عَنْهُ سَيِّئَاتِهِ وَيُعْظِمْ لَهُ أَجْرًا ﴿٦﴾

ای پیامبر! هرگاه خواستید زنان را طلاق دهید، پس آنها را در زمان (آغاز) عده طلاق دهید، و حساب عده را نگه دارید، و از الله که پروردگار شماست بترسید، نه شما آنها را از خانه‌هایشان بیرون کنید، و نه آنها بیرون روند، مگر آن که کار زشت آشکاری مرتکب شوند، و این حدود الله است، و هر کس از حدود الله تجاوز کند پس مسلماً به خود ستم کرده است. تو نمی‌دانی، شاید الله پس از آن وضع تازه‌ای فراهم آورد (که به صلح و آشتی منجر شود). ﴿١﴾ پس چون (آنها را طلاق دادید) و عده آنها به سر رسید، آنها را بطرز شایسته‌ای نگه دارید یا بطرز شایسته‌ای از آنها جدا شوید، و دو فرد عادل از خودتان را گواه بگیرید، و شهادت را برای الله برپا دارید، این (حکمی است) که کسی که به الله و روز قیامت ایمان دارد به آن پند و اندرز داده می‌شود، و هر کس که از الله بترسد، (الله) راه نجاتی برای او قرار می‌دهد. ﴿٢﴾ و او را از جایی که گمان ندارد روزی می‌دهد، و هر کس بر الله توکل کند، پس همان او را کافی است. بی‌گمان الله فرمان خود را به انجام می‌رساند، مسلماً الله برای هر چیزی اندازه‌ای قرار داده است. ﴿٣﴾ و کسانی از زنان تان که از عادت ماهانه مأیوس شده‌اند، - اگر شک کردید - عده آنها سه ماه است و (نیز) آنها که حیض نشده‌اند. و عده زنان بار دار این است که بار خود را بگذارند، و هر کس از الله بترسد، (الله) کارش را برایش آسان می‌سازد. ﴿٤﴾ این فرمان الله است که بر شما نازل کرده است، و هر کس از الله بترسد، الله گناهانش را از او می‌زداید (و می‌بخشد) و پاداش او را بزرگ می‌گرداند.

آنان (زنان مطلقه) را در حد توانتان هر جای که خودتان سکونت دارید، سکونت دهید، و به آنها زیان نرسانید تا (عرضه را) بر آنان تنگ کنید، (و پیش از پایان عده مجبور به ترک منزل شوند) و اگر بار دار باشند نفقه آنها را بدهید تا آن که حمل خود را بگذارند. پس اگر (فرزندتان را) برای شما شیر می‌دهند، مزدشان را پردازید، و (این کار را) به نیکی و با مشورت همدیگر انجام دهید، و اگر به توافق نرسیدید، پس زن دیگری (به درخواست شوهر) او را شیر دهد. ﴿۶﴾ آنان که دارا (و ثروتمند) هستند باید از دارایی (و ثروت) خود انفاق کنند، و کسی که تنگدست است پس باید از آنچه که الله به او داده انفاق کند، الله هیچکس را جز به اندازه (توانایی) که به او داده مکلف نمی‌کند، الله به زودی بعد از سختی (و تنگدستی) آسانی (و گشایش) قرار می‌دهد. ﴿۷﴾ چه بسیار (اهالی) آبادی‌ها که از فرمان پروردگارشان و (فرمان) پیامبران او سرپیچی کردند، پس ما به شدت از آنها حساب کشیدیم، و به عذابی سخت (و سهمناک) آنان را عذاب کردیم. ﴿۸﴾ پس آنها (طعم) عقوبت کار خود را چشیدند، و سرانجام کارشان زیان بود. ﴿۹﴾ الله عذاب سختی برای آنها آماده کرده است. پس ای خرمندانی که ایمان آورده اید! از الله بترسید، محققاً الله ذکر (قرآن) را به سوی شما نازل کرده است. ﴿۱۰﴾ (و نیز) پیامبری (به سوی شما فرستاده) که آیات روشن الله را بر شما می‌خواند، تا کسانی را که ایمان آورده اند و کارهای شایسته انجام داده اند از تاریکی‌ها به سوی نور بیرون آورد. و هر کس به الله ایمان آورد و کار شایسته انجام دهد (الله) او را به باغ‌هایی (از بهشت) وارد می‌کند که از زیر (درختان) آن نهرها جاری است، جاودانه در آن بمانند، به راستی الله رزق و روزیش را نیکو گردانیده است. ﴿۱۱﴾ الله (همان) کسی است که هفت آسمان را آفرید، و از زمین (نیز) همانند آنها را (آفرید). و فرمان (الله) پیوسته در میان آنها نازل می‌شود تا بدانید که الله بر هر چیز تواناست، و آن که علم الله بر همه چیز احاطه دارد. ﴿۱۲﴾

أَسْكِنُوهُنَّ مِّنْ حَيْثُ سَكَنْتُمْ مِّنْ وُجْدِكُمْ وَلَا تَضَارُوهُنَّ لِيُضَيِّقُوا عَلَيْنَّ ۚ وَإِنْ كُنَّ أُولَاتٍ حَمْلٍ فَأَنْفِقُوا عَلَيْهِنَّ حَتَّىٰ يَضَعْنَ حَمْلَهُنَّ ۚ فَإِنْ أَرْضَعْنَ لَكُمْ فَآتُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ ۗ وَاتَّمِرُوا بَيْنَكُمْ بِمَعْرُوفٍ ۗ وَإِن تَعَاَسَرْتُمْ فِستَرْضِعْ لَهُنَّ أُخْرَىٰ ۗ لِيُنْفِقَ ذُو سَعَةٍ مِّن سَعَتِهِ ۗ وَمَنْ قَدِرَ عَلَيْهِ رِزْقُهُ فَلْيُنْفِقْ مِمَّا آتَاهُ اللَّهُ لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا مَا آتَاهَا ۗ سَيَجْعَلُ اللَّهُ بَعْدَ عُسْرٍ يُسْرًا ۗ ﴿٧﴾ وَكَأَيِّن مِّن قَرْيَةٍ عَتَتْ عَنْ أَمْرِ رَبِّهَا وَرُسُلِهِ ۗ فَحَاسَبْنَاهَا حِسَابًا شَدِيدًا وَعَذَّبْنَاهَا عَذَابًا نُّكْرًا ﴿٨﴾ فَذَاقَتْ وَبَالَ أَمْرِهَا وَكَانَ عِقَبُهُ أَمْرَهَا خُسْرًا ﴿٩﴾ أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا ۗ فَاتَّقُوا اللَّهَ يَا أُولِيَ الْأَلْبَابِ الَّذِينَ ءَامَنُوا ۗ قَدْ أَنْزَلَ اللَّهُ إِلَيْكُمْ ذِكْرًا ﴿١٠﴾ رَسُولًا يَتْلُوا عَلَيْكُمْ ءَايَاتِ اللَّهِ مُبَيِّنَاتٍ لِّيُخْرِجَ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ ۗ وَمَنْ يُؤْمِن بِاللَّهِ وَيَعْمَلْ صَالِحًا يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ۗ قَدْ أَحْسَنَ اللَّهُ لَهُ رِزْقًا ﴿١١﴾ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ سَبْعَ سَمَوَاتٍ وَمِنَ الْأَرْضِ مِثْلَهُنَّ يَتَنَزَّلُ الْأَمْرُ بَيْنَهُنَّ لِتَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ وَأَنَّ اللَّهَ قَدْ أَحَاطَ بِكُلِّ شَيْءٍ عِلْمًا ﴿١٢﴾

سورة التحريم

سورة تحريم

بسم الله الرحمن الرحيم

به نام خداوند بخشنده مهربان

يَأْتِيهَا النَّبِيُّ لِمَ نَحْرِمُ مَا أَحَلَّ اللَّهُ لَكَ تَبْتَغِي
 مَرْضَاتَ أَزْوَاجِكَ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١﴾ قَدْ فَرَضَ
 اللَّهُ لَكُمْ تَحِلَّةَ أَيْمَانِكُمْ وَاللَّهُ مَوْلَانُكُمْ وَهُوَ الْعَلِيمُ
 الْحَكِيمُ ﴿٢﴾ وَإِذْ أَسْرَ النَّبِيُّ إِلَىٰ بَعْضِ أَزْوَاجِهِ
 حَدِيثًا فَلَمَّا نَبَّأَتْ بِهِ وَأَظْهَرَهُ اللَّهُ عَلَيْهِ عَرَفَ
 بَعْضَهُ وَأَعْرَضَ عَنْ بَعْضٍ فَلَمَّا نَبَّأَهَا بِهِ قَالَتْ
 مَنْ أَنْبَأَكَ هَذَا قَالَ نَبَّأَنِيَ الْعَلِيمُ الْخَبِيرُ ﴿٣﴾ إِنْ
 تَوْبَا إِلَى اللَّهِ فَقَدْ صَغَتْ قُلُوبُكُمَا وَإِنْ تَظَاهَرَا
 عَلَيْهِ فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ مَوْلَاهُ وَجِبْرِيلُ وَصَلَحُ الْمُؤْمِنِينَ
 وَالْمَلَائِكَةُ بَعْدَ ذَلِكَ ظَهِيرٌ ﴿٤﴾ عَسَىٰ رَبُّهُ إِنْ
 طَلَّقَنَّ أَنْ يُبْدِلَهُ أَزْوَاجًا خَيْرًا مِنْكُنَّ مُسَامِحَةً
 مُؤْمِنَاتٍ قَانِتَاتٍ تَتَّبِعْتِ عِبَادَاتٍ سَلِيحَاتٍ تَتَّبِعْتِ
 وَأَبْكَارًا ﴿٥﴾ يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا قُوًا أَنْفُسَكُمْ
 وَأَهْلِيكُمْ نَارًا وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ عَلَيْهَا
 مَلَائِكَةٌ غِلَاظٌ شِدَادٌ لَا يَعْصُونَ اللَّهَ مَا أَمَرَهُمْ
 وَيَفْعَلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ ﴿٦﴾ يَأْتِيهَا الَّذِينَ كَفَرُوا لَا
 تَعْتَدِرُوا الْيَوْمَ إِنَّمَا تُجْرُونَ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٧﴾

ای پیامبر! چرا چیزی را که الله بر تو حلال کرده است به خاطر خشنودی همسرانت (بر خود) حرام می کنی؟! و الله آمرزنده مهربان است. ﴿۱﴾ به راستی الله (راه) گشودن سوگندهایتان را برای شما مقرر داشته است، و الله دوستدار (و مولای) شماست، و او دانای حکیم است. ﴿۲﴾ و هنگامی که پیامبر به بعضی از همسرانش سخنانی را به راز گفت، پس چون (آن همسر) آن را (به دیگری) خبر داد، و الله او (پیامبر) را بر آن آگاه کرد، قسمتی از آن را برای او بیان کرد و از قسمتی (دیگر) خودداری نمود، پس هنگامی که (پیامبر) او را از آن خبر داد، گفت: «چه کسی این را به تو خبر داده است؟» (پیامبر) فرمود: «الله» دانای آگاه مرا خبر داده است. ﴿۳﴾ (ای همسران پیامبر!) اگر شما دو نفر به درگاه الله توبه کنید (به سود شماست) بی گمان دلهايتان (از حق) منحرف گشته است، و اگر شما دو نفر بر علیه او همدست (متفق) شوید پس (بدانید) که الله یاور (و مولای) اوست، و (نیز) جبرئیل و مردمان شایسته از مؤمنان، و فرشتگان (نیز) بعد از آن پشتیبان (و مددکار او) هستند. ﴿۴﴾ چه بسا اگر شما را طلاق دهد، پروردگارش همسرانی بهتر از شما برایش جایگزین کند، (که) مسلمان، مؤمن، فرمانبردار، توبه کار، عبادت کننده، روزه دار، بیوه و دوشیزه باشند. ﴿۵﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید! خودتان و خانواده تان را از آتشی که هیمة آن مردم و سنگهاست نگه دارید (آتشی که) بر آن فرشتگان خشن و سخت گیر (گمارده شده) که هرگز الله را در آنچه به آنان فرمان داده نافرمانی نمی کنند، و هرچه فرمان می یابند انجام می دهند. ﴿۶﴾ ای کسانی که کافر شده اید! امروز عذرخواهی نکنید، جز این نیست که در برابر آنچه می کردید جزا داده می شوید. ﴿۷﴾

يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا تُوْبُوا إِلَى اللَّهِ تَوْبَةً نَّصُوحًا
 عَسَىٰ رَبُّكُمْ أَن يُكَفِّرَ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَيُدْخِلَكُم
 جَنَّاتٍ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ يَوْمَ لَا يُخْزِي اللَّهُ
 النَّبِيَّ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا مَعَهُ نُورُهُمْ يَسْعَىٰ بَيْنَ
 أَيْدِيهِمْ وَبِأَيْمَانِهِمْ يَقُولُونَ رَبَّنَا أَتِمِّمْ لَنَا نُورَنَا
 وَأَغْفِرْ لَنَا إِنَّكَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٨﴾ يَتَأْتِيهَا
 النَّبِيُّ جَهْدِ الْكُفَّارَ وَالْمُنَافِقِينَ وَاغْلُظْ عَلَيْهِمْ
 وَمَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ﴿٩﴾ ضَرَبَ اللَّهُ
 مَثَلًا لِلَّذِينَ كَفَرُوا امْرَأَاتِ نُوحٍ وَأَمْرَأَاتِ لُوطٍ
 كَانَتَا تَحْتَ عَبْدَيْنِ مِنْ عِبَادِنَا صَالِحَيْنِ
 فَخَاتَتَاهُمَا فَلَمَّ يُغْنِيَا عَنْهُمَا مِنَ اللَّهِ شَيْئًا وَقِيلَ
 ادْخُلَا النَّارَ مَعَ الدَّٰخِلِينَ ﴿١٠﴾ وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا
 لِلَّذِينَ ءَامَنُوا امْرَأَاتِ فِرْعَوْنَ إِذْ قَالَتْ رَبِّ
 ابْنِ لِي عِنْدَكَ بَيْتًا فِي الْجَنَّةِ وَخِجْتِي مِنَ فِرْعَوْنَ
 وَعَمَلِيهِ وَخِجْتِي مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿١١﴾
 وَمَرْيَمَ ابْنَتْ عِمْرَانَ الَّتِي أَحْصَنَتْ فَرْجَهَا فَنَفَخْنَا
 فِيهِ مِنْ رُوحِنَا وَصَدَّقَتْ بِكَلِمَاتِ رَبِّهَا وَكُتِبَ
 عَلَيْهَا

ای کسانی که ایمان آورده اید! به سوی الله توبه کنید، توبه ای خالص، امید است پروردگارتان گناهانتان را از شما بزداید، و شما را به باغ‌هایی (از بهشت) که نرها زیر (درختان) آن جاری است وارد کند، روزی که الله، پیامبر و کسانی را که با او ایمان آورده اند خوار نمی کند، نورشان پیشاپیش آنان و سمت راست‌شان در حرکت است، می گویند: «پروردگارا! نور ما را به تمام (و کمال) برسان، و ما را پیامرزی بی گمان تو بر هر چیز توانایی». ﴿۸﴾ ای پیامبر! با کفار و منافقان جهاد کن، و بر آنها سخت بگیر، و جایگاه‌شان جهنم است، و بد جایگاهی است. ﴿۹﴾ الله برای کسانی که کافر شده اند، همسر نوح و همسر لوط را مثل زده است که آن دو در نکاح دو تن از بندگان صالح ما بودند، پس به آن دو خیانت کردند، آنگاه (آن دو بنده صالح) نتوانستند چیزی از (عذاب) الله را از آن دو دفع کنند، و (به آن دو) گفته شد: «همراه واردشوندگان به آتش (جهنم) وارد شوید». ﴿۱۰﴾ و الله برای کسانی که ایمان آورده اند، همسر فرعون (آسیه) را مثل زده است، هنگامی که گفت: «پروردگارا! خانه‌ای برای من نزد خودت در بهشت بساز، و مرا از فرعون و کردارش نجات بده، و مرا از قوم ستمگر رهایی بخش». ﴿۱۱﴾ و (نیز) مریم دختر عمران را (مثل زده) که شرمگاه خویش را (پاک) نگه داشت، پس ما از روح خود در آن دمیدیم، و (او) کلمات پروردگارش و کتاب‌های او را تصدیق کرد و از فرمانبرداران بود. ﴿۱۲﴾

سورة الملك

سورة ملك

بسم الله الرحمن الرحيم

به نام خداوند بخشنده مهربان

تَبْرَكَ الَّذِي يَدِيهِ الْمَلَكُ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١﴾
الَّذِي خَلَقَ الْمَوْتَ وَالْحَيَاةَ لِيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا
وَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿٢﴾ الَّذِي خَلَقَ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ
طَبَاقًا مَّا تَرَىٰ فِي خَلْقِ الرَّحْمَنِ مِن تَفَوُّتٍ فَارْجِعِ
الْبَصَرَ هَلْ تَرَىٰ مِن فُطُورٍ ﴿٣﴾ ثُمَّ ارْجِعِ الْبَصَرَ كَرَّتَيْنِ
يَنقَلِبْ إِلَيْكَ الْبَصَرُ خَاسِئًا وَهُوَ حَسِيرٌ ﴿٤﴾ وَلَقَدْ زَيَّنَّا
السَّمَاءَ الدُّنْيَا بِمَصَابِيحَ وَجَعَلْنَاهَا رُجُومًا لِلشَّيَاطِينِ
وَأَعْتَدْنَا لَهُم عَذَابَ السَّعِيرِ ﴿٥﴾ وَلِلَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ
عَذَابٌ جَهَنَّمَ وَيَسَّ السَّمِيرُ ﴿٦﴾ إِذَا أُلْقُوا فِيهَا سَمِعُوا
لَهَا سَهيقًا وَهِيَ تَفُورٌ ﴿٧﴾ تَكَادُ تَمَيِّزُ مِنَ الْغَيْظِ كُلَّمَا
أُلْقِيَ فِيهَا فَوْجٌ سَأَلَهُمْ خَزَنَتُهَا أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَذِيرٌ ﴿٨﴾ قَالُوا
بَلَىٰ قَدْ جَاءَنَا نَذِيرٌ فَكَذَّبْنَا وَقُلْنَا مَا نَزَّلَ اللَّهُ مِن شَيْءٍ
إِن أَنْتُمْ إِلَّا فِي ضَلَالٍ كَبِيرٍ ﴿٩﴾ وَقَالُوا لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ أَوْ
نَعْقِلُ مَا كُنَّا فِي أَصْحَابِ السَّعِيرِ ﴿١٠﴾ فَأَعْتَرَفُوا بِذُنُوبِهِمْ
فَسُحِقًا لِّأَصْحَابِ السَّعِيرِ ﴿١١﴾ إِنَّ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ
بِالْغَيْبِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ ﴿١٢﴾

پر برکت و بزرگوار است کسی که فرمانروایی جهان هستی به دست اوست، و او بر هر چیز تواناست. ﴿۱﴾ (همان) کسی که مرگ و زندگی را آفرید تا شما را بیازماید که کدام یک از شما نیکو کار تر است، و او پیروزمند بخشنده است. ﴿۲﴾ (آن) کس که هفت آسمان را بر فراز یکدیگر آفرید، در آفرینش (خدای) رحمان هیچ خلل و بی نظمی نمی بینی، باز چشم بگردان، آیا نقصانی (وشکافی) می بینی؟ ﴿۳﴾ سپس بار دیگر چشم بگردان، چشم تو در حالی که خسته و نا توان است به سوی تو باز می گردد. ﴿۴﴾ به راستی ما آسمان دنیا را با چراغها آراستیم، و آنها را برای راندن شیاطین قرار دادیم، و برای آنها عذاب (آتش) سوزان آماده ساختیم. ﴿۵﴾ و برای کسانی که به پروردگارشان کافر شدند عذاب جهنم است، و چه بد جایگاهی است. ﴿۶﴾ هنگامی که در آن انداخته شوند، از آن نفره ای (وحشتناک) می شنوند، در حالی که آن می جوشد. ﴿۷﴾ از شدت خشم نزدیک است پاره پاره شود، هرگاه که گروهی در آن انداخته می شوند، نگرهبانانش از آنها می پرسند: «آیا بیم دهنده به سراغ شما نیامد؟!». ﴿۸﴾ گویند: «چرا، بیم دهنده به سوی ما آمد، پس ما او را تکذیب کردیم، و گفتیم: هرگز خداوند چیزی نازل نکرده است، شما جز در گمراهی بزرگ نیستید». ﴿۹﴾ و گویند: «اگر ما می شنیدیم یا تعقل می کردیم، در (زمره) دوزخیان نبودیم». ﴿۱۰﴾ پس آنها به گناه خود اعتراف کنند، دور باد دوزخیان از رحمت خداوند. ﴿۱۱﴾ بی گمان کسانی که در نهان از پروردگارشان می ترسند، آنان آمرزش و پاداش بزرگی دارند. ﴿۱۲﴾

وَأَسْرُوا قَوْلَكُمْ أَوْ أَجْهَرُوا بِهِ ۗ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ
 الصُّدُورِ ﴿۱۳﴾ أَلَا يَعْلَمُ مَنْ خَلَقَ وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ
 ﴿۱۴﴾ هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ ذُلُولًا فَامْشُوا فِي
 مَنَاكِبِهَا وَكُلُوا مِن رِّزْقِهِ ۗ وَإِلَيْهِ النُّشُورُ ﴿۱۵﴾ ءَأَمِنْتُمْ مِّن
 فِي السَّمَاءِ أَن تَخْسِفَ بِكُمُ الْأَرْضَ فَإِذَا هِيَ تَمُورُ ﴿۱۶﴾
 أَمْ أَمِنْتُمْ مِّن فِي السَّمَاءِ أَن يُرْسِلَ عَلَيْكُمْ حَاصِبًا ۗ
 فَسَتَعْمُونَ كَيْفَ نَذِيرٍ ﴿۱۷﴾ وَلَقَدْ كَذَّبَ الَّذِينَ مِن
 قَبْلِهِمْ فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ ﴿۱۸﴾ أَوْلَمْ يَرَوْا إِلَى الطَّيْرِ فَوْقَهُمْ
 صَفَّتْ وَيَقْبِضْنَ ۗ مَا يُمَسِّكُهُنَّ إِلَّا الرَّحْمَنُ ۗ إِنَّهُ بِكُلِّ
 شَيْءٍ بَصِيرٌ ﴿۱۹﴾ أَمَّنْ هَذَا الَّذِي هُوَ جُنْدٌ لَّكُمْ
 يَنْصُرُكُمْ مِّن دُونِ الرَّحْمَنِ ۗ إِنَّ الْكَافِرُونَ إِلَّا فِي غُرُورٍ
 ﴿۲۰﴾ أَمَّنْ هَذَا الَّذِي يَرْزُقُكُمْ إِنْ أَمْسَكَ رِزْقَهُ ۗ بَلْ
 لَجُوا فِي عُتُوٍّ وَنُفُورٍ ﴿۲۱﴾ أَفَمَن يَمْشِي مُكِبًّا عَلَىٰ
 وَجْهِهِ ۗ أَهْدَىٰ أَمَّن يَمْشِي سَوِيًّا عَلَىٰ صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ
 ﴿۲۲﴾ قُلْ هُوَ الَّذِي أَنْشَأَكُمْ وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ
 وَالْأَبْصَرَ وَالْأَفْئِدَةَ ۗ قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ ﴿۲۳﴾ قُلْ هُوَ
 الَّذِي ذَرَأَكُمْ فِي الْأَرْضِ وَإِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿۲۴﴾ وَيَقُولُونَ
 مَتَىٰ هَذَا الْوَعْدُ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿۲۵﴾ قُلْ إِنَّمَا الْعِلْمُ
 عِنْدَ اللَّهِ وَإِنَّمَا أَنَا نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿۲۶﴾

گفتار خود را پنهان دارید یا آن را آشکار سازید، (به هر حال) او
 به آنچه در دلهاست آگاه است. ﴿۱۳﴾ آیا کسی که همه
 موجودات را آفریده است، (از حال آنها) نمی داند؟ در حالی که
 او باریک بین و آگاه است. ﴿۱۴﴾ او کسی است که زمین را
 برای شما رام گردانید، پس در گوشه و نواحی آن راه بروید و از
 روزی او بخورید، و بازگشت (همه) به سوی اوست. ﴿۱۵﴾ آیا
 خود را از کسی که در آسمان است، در امان می دانید، که (فرمان
 دهد) زمین شما را فرو برد، پس آن ناگهان به لرزش در آید؟
 ﴿۱۶﴾ یا خود را از کسی که در آسمان است، در امان می دانید،
 که تند بادی همراه با سنگریزه بر شما فرستد؟ پس بزودی خواهید
 دانست که هشدار من چگونه است! ﴿۱۷﴾ و به راستی کسانی که
 پیش از آنان بودند (نیز دعوت پیامبران را) تکذیب کردند، پس
 عقوبت مذ چگونه بود! ﴿۱۸﴾ آیا به پرندگان که بر فواز سرشان
 است، که گاهی بالهای خود را می گشایند، و گاهی فرو می بندند،
 نگاه نکردند؟! جز (خدای) رحمان (کسی) آنها را (بر فراز
 آسمان) نگاه نمی دارد، بی گمان او به هر چیز بیناست. ﴿۱۹﴾ آیا
 این چه کسی است آن که لشکر شماست، که به جای (خدای)
 رحمان شما را یاری می کند؟ کافران جز در فریب (و غرورشان)
 نیستند. ﴿۲۰﴾ آیا آن کیست که به شما روزی دهد اگر او
 روزیش را باز دارد؟ بلکه آنها در سر کشی و دوری از حق
 لجاجت می کنند. ﴿۲۱﴾ آیا کسی که به رو افتاده حرکت می
 کند به هدایت نزدیکتر است، یا آن کسی که راست و استوار بر راه
 راست گام بر می دارد؟! ﴿۲۲﴾ بگو: «او کسی است که شما را
 آفرید، و برای شما گوش و چشمان و دل قرار داد، (اما شما) اندکی
 سپاس گزاری می کنید». ﴿۲۳﴾ بگو: «او کسی است شما را در
 زمین پراکند و به سوی او گرد آورده می شوید». ﴿۲۴﴾ و می
 گویند: «اگر راست می گویند این وعده (قیامت) چه زمانی
 است؟». ﴿۲۵﴾ (ای پیامبر) بگو: «علم (قیامت) تنها نزد خداست،
 و من فقط هشدار دهنده آشکار هستم». ﴿۲۶﴾

پس چون آن (وعده و عذاب الهی) را از نزدیک ببینند، چهره کسانی که کافر شدند سیاه و اند و هگین می گردد، و (به آنها) گفته می شود: این همان چیزی است که شما آن را می طلبید. ﴿۲۷﴾ (ای پیامبر) بگو: «به من خبر دهید، اگر خداوند مرا و کسانی که با من هستند، هلاک کند، یا بر ما رحمت آورد، پس چه کسی کافران را از عذاب دردناک پناه می دهد؟!». ﴿۲۸﴾ بگو: «او (خدای) رحمان است، به او ایمان آورده ایم، و بر او توکل کرده ایم، پس (ای کافران) بزودی خواهید دانست چه کسی در گمراهی آشکار است!». ﴿۲۹﴾ (ای پیامبر) بگو: «به من خبر دهید اگر آب (شرب) شما (در زمین) فرو رود، پس چه کسی می تواند برای شما آب روان (و گوار) بیاورد؟!». ﴿۳۰﴾

فَلَمَّا رَأَوْهُ زُلْفَةً سَيِّئَتْ وُجُوهُ الَّذِينَ كَفَرُوا وَقِيلَ هَذَا الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ تَدْعُونَ ﴿۲۷﴾ قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَهْلَكْنِي أَلَّهُ وَمَنْ مَعِيَ أَوْ رَحِمَنَا فَمَنْ يُجِيرُ الْكَافِرِينَ مِنْ عَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿۲۸﴾ قُلْ هُوَ الرَّحْمَنُ ءَامَنَّا بِهِ وَعَلَيْهِ تَوَكَّلْنَا فَسَتَعْمُونَ مَنْ هُوَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿۲۹﴾ قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَصْبَحَ مَاؤُكُمْ غَوْرًا فَمَنْ يَأْتِيكُمْ بِمَاءٍ مَعِينٍ ﴿۳۰﴾

سورة القلم

سورة قلم

بسم الله الرحمن الرحيم

به نام خداوند بخشنده مهربان

نون، سوگند به قلم و آنچه می نویسند. ﴿۱﴾ که تو (ای پیامبر) به نعمت (و فضل) پروردگارت دیوانه نیستی. ﴿۲﴾ و بی گمان برای تو (ای پیامبر) پاداشی بی پایان (و عظیم) است. ﴿۳﴾ و یقیناً تو (ای محمد) بر اخلاق و خوی بسیار عظیم و والایی هستی. ﴿۴﴾ پس تو بزودی خواهی دید و آنها (نیز) خواهند دید. ﴿۵﴾ که کدام یک از شما دیوانه است! ﴿۶﴾ همانا پروردگارت بهتر می داند چه کسی از راه او گمراه گشته است، و (نیز) او به هدایت یافتگان دانا تراست. ﴿۷﴾ پس از تکذیب کنندگان اطاعت مکن. ﴿۸﴾ آنها دوست دارند (و می خواهند) که نرمی (و مدارا) کنی، پس آنها (نیز) نرمی (و مدارا) کنند. ﴿۹﴾ و از هر فرمایه ای که بسیار سوگند (دروغ) یاد می کند، اطاعت مکن. ﴿۱۰﴾ (آن) بسیار عیبجوی که به سخن چینی آمد و رفت می کند. ﴿۱۱﴾ و بسیار بازدارنده (کار) خیر، و متجاوز و گنا هکار است. ﴿۱۲﴾ خشن (و کینه توز) و (بدتر) از آن (بی نسب و) حرام زاده است. ﴿۱۳﴾ بدان خاطر که صاحب مال و فرزندان بسیار است (مبادا از او اطاعت کنی!). ﴿۱۴﴾ هنگامی که آیات ما بر او خواند شود، گوید: «اینها) افسانه های گذشتگان است. ﴿۱۵﴾

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ﴿۱﴾ وَالْقَلَمِ وَمَا يَسْطُرُونَ ﴿۲﴾ مَا أَنْتَ بِنِعْمَةِ رَبِّكَ بِمَجْنُونٍ ﴿۳﴾ وَإِنَّ لَكَ لَأَجْرًا غَيْرَ مَمْنُونٍ ﴿۴﴾ وَإِنَّكَ لَعَلَىٰ خُلُقٍ عَظِيمٍ ﴿۵﴾ فَسَتُبْصِرُ وَيُبْصِرُونَ ﴿۶﴾ بِأَبْيَعِ كُمُ الْمَفْتُونِ ﴿۷﴾ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ ﴿۸﴾ فَلَا تُطِعِ الْمُكَذِّبِينَ ﴿۹﴾ وُدُّوْا لَوْ تَدَّهْنُوْا فَيَدْهِنُوْا ﴿۱۰﴾ وَلَا تُطِعْ كُلَّ حَلَّافٍ مَّهِينٍ ﴿۱۱﴾ هَمَّازٍ مَّشَاءٍ بِنَمِيمٍ ﴿۱۲﴾ مَنَّاعٍ لِّلْخَيْرِ مُعْتَدٍ أَثِيمٍ ﴿۱۳﴾ عُتْلٍ بَعْدَ ذٰلِكَ زَنِيمٍ ﴿۱۴﴾ أَنْ كَانَ ذَا مَالٍ وَبَنِينَ ﴿۱۵﴾ إِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِ ءَايَاتُنَا قَالَ أَسْطِيرُ الْأَوَّلِينَ ﴿۱۶﴾

سَنَسِمُهُ عَلَى الْخُرْطُومِ ﴿۱۶﴾ إِنَّا بَلَوْنَهُمْ كَمَا بَلَوْنَا أَصْحَابَ الْجَنَّةِ إِذْ أَقْسَمُوا لَيَصْرِمُنَّهَا مُصْبِحِينَ ﴿۱۷﴾ وَلَا يَسْتَنْتُونَ ﴿۱۸﴾ فَطَافَ عَلَيْهَا طَائِفٌ مِّن رَّبِّكَ وَهُمْ نَائِمُونَ ﴿۱۹﴾ فَأَصْبَحَتْ كَالصَّرِيمِ ﴿۲۰﴾ فَتَنَادَوْا مُصْبِحِينَ ﴿۲۱﴾ أَنِ اعْبُدُوا عَلَىٰ حَرْثِكُمْ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿۲۲﴾ فَانظُرُوا وَهُمْ يَتَخَفَتُونَ ﴿۲۳﴾ أَن لَّا يَدْخُلَهَا الْيَوْمَ عَلَيْكُمْ مَسْكِينٌ ﴿۲۴﴾ وَغَدَوْا عَلَىٰ حَرْدٍ قَدِيرِينَ ﴿۲۵﴾ فَلَمَّا رَأَوْهَا قَالُوا إِنَّا لَصَالُونَ ﴿۲۶﴾ بَلْ لَخُنٌّ مَّحْرُومُونَ ﴿۲۷﴾ قَالَ أَوْسَطُهُمْ أَلَمْ أَقُلْ لَكُمْ لَوْلَا تُسَبِّحُونَ ﴿۲۸﴾ قَالُوا سُبْحَانَ رَبِّنَا إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ ﴿۲۹﴾ فَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ يَتَلَوْمُونَ ﴿۳۰﴾ قَالُوا يَا بُولَئِنَّا إِنَّا كُنَّا طَائِفِينَ ﴿۳۱﴾ عَسَىٰ رَبُّنَا أَن يُبَدِّلَنَا خَيْرًا مِّنْهَا إِنَّا إِلَىٰ رَبِّنَا رَاغِبُونَ ﴿۳۲﴾ كَذَٰلِكَ الْعَذَابُ ۗ وَالْعَذَابُ الْأَخْرَجَةُ أَكْبَرُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿۳۳﴾ إِنَّ لِلْمُتَّقِينَ عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنَّاتٍ النَّعِيمِ ﴿۳۴﴾ أَفَتَجْعَلُ الْمُسْلِمِينَ كَالْجَرِيمِينَ ﴿۳۵﴾ مَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ ﴿۳۶﴾ أَمْ لَكُمْ كِتَابٌ فِيهِ تَدْرُسُونَ ﴿۳۷﴾ إِنَّ لَكُمْ فِيهِ لَمَا تَخَيَّرُونَ ﴿۳۸﴾ أَمْ لَكُمْ أَيْمَانٌ عَلَيْنَا بَلِغَةُ إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَامَةِ ۗ إِنَّ لَكُمْ لَمَا تَحْكُمُونَ ﴿۳۹﴾ سَلِّمُوا إِلَيْهِمْ بِذَٰلِكَ زَعِيمٌ ﴿۴۰﴾ أَمْ هُمْ شُرَكَاءُ فَلْيَأْتُوا بِشُرَكَائِهِمْ إِنْ كَانُوا صَادِقِينَ ﴿۴۱﴾ يَوْمَ يُكْشَفُ عَن سَاقٍ وَيُدْعَوْنَ إِلَىٰ السُّجُودِ فَلَا يَسْتَطِيعُونَ ﴿۴۲﴾

به زودی بر بینی او داغ گذاریم. ﴿۱۶﴾ ما آنها را آز مایش کردیم، همانگونه که صاحبان باغ را آز مودیم، هنگامی که سوگند یاد کردند که صبحگاهان (که مستندان نباشند) میوه های باغ را بچینند. ﴿۱۷﴾ و آن شاء الله (گر خدا بخواهد) نگفتند. ﴿۱۸﴾ پس عذابی (فراگیر) از سوی پروردگارت بر (باغ) آنها فرو آمد، در حالی که همه در خواب بودند. ﴿۱۹﴾ پس آن باغ (سبز و خرم) همچون شب سیاه شد. ﴿۲۰﴾ آنگاه صبحگاهان یکدیگر را ندا دادند. ﴿۲۱﴾ که اگر می خواهید درو کنید، به سوی کشتزار (وباغ) خویش بروید. ﴿۲۲﴾ پس آنها (به سوی کشتزار) حرکت کردند. در حالی که آهسته باهم می گفتند: ﴿۲۳﴾ «مراقب باشید) که امروز هیچ بینوا (ومسکینی) در آن (باغ) وارد نشود». ﴿۲۴﴾ و صبحگاهان با تصمیم جدی بر منع و جلوگیری (از مستمندان) بیرون شدند. ﴿۲۵﴾ پس هنگامی که آن (باغ) را دیدند، گفتند: «یقیناً ما راه گم کرده ایم، ﴿۲۶﴾ نه، بلکه ما (از حاصلان) بی بهره و محروم هستیم». ﴿۲۷﴾ یکی از بهترین آنها گفت: «آیا به شما نگفتم، چرا (شکر و) تسبیح (خدا را) نمی گوئید؟! ﴿۲۸﴾ گفتند: «پروردگار ما پاک و منزه است، مسلماً ما ستمکار بودیم». ﴿۲۹﴾ آنگاه ملامت کنان به یکدیگر رو آوردند. ﴿۳۰﴾ گفتند: «وای بر ما که طغیانگر (وسرکش) بودیم، ﴿۳۱﴾ امیدواریم که پروردگارمان (مارا ببخشد و) در عوض چیزی بهتر از آن (باغ) به ما بدهد، بی گمان ما به سوی پروردگار خود روی آورده ایم». ﴿۳۲﴾ عذاب (خدا در دنیا) این چنین است، و عذاب آخرت مسلماً بزرگتر (و بیشتر) است، اگر آنها می دانستند. ﴿۳۳﴾ به راستی برای پر هیزگاران نزد پروردگارشان با غهای پر نعمت است. ﴿۳۴﴾ آیا ما مسلمانان را همچون مجرمان (و گناهکاران) قرار می دهیم؟! ﴿۳۵﴾ شما را چه شده است، چگونه داوری می کنید؟! ﴿۳۶﴾ آیا شما کتابی (آسمانی) دارید که در آن می خوانید؟! ﴿۳۷﴾ و در آن (کتاب) آنچه را انتخاب کنید، برای شما (نوشته شده) است؟! ﴿۳۸﴾ یا اینکه شما بر (عهده) ما عهد و پیمان استواری تا روز قیامت دارید، که هر چه را حکم کنید، (حق) برای شما باشد؟! ﴿۳۹﴾ (ای پیامبر) از آنها بی پرس، کدامیک از آنان در برابر این (ادعاها) متعهد است؟! ﴿۴۰﴾ و یا اینکه آنها (معبودان و) شریکانی دارند، پس اگر است می گویند باید شریکان (ومعبودان) خویش را بیاورند. ﴿۴۱﴾ روزی که (کار بالا گیرد و خداوند متعال برای داوری میان خلائق بیاید) ساق برهنه و مکشوف گردد، و (شرکان) دعوت به سجود می شوند، ولی نمی توانند (سجده کنند). ﴿۴۲﴾

در حالی که) دید گانشان (از ندامت و خجالت) فرو افتاده و ذلت و خواری وجودشان را در بر گرفته است، و یقیناً که پیش از آن (در دنیا) در حالی که سالم بودند به سجود فرا خوانده می شدند. ﴿۴۳﴾ پس (ای پیامبر) مرا با آن کسی که این سخن (قرآن) را تکذیب می کند واگذار، ما آنان را از آنجای که نمی دانند بتدریج خواهیم گرفت. ﴿۴۴﴾ و به آنها مهلت می دهیم، بی گمان مکر (و تریب) من استوار (و محکم) است. ﴿۴۵﴾ (ای پیامبر) آیا تو از آنها مزدی درخواست می کنی، که (آنها از ادای آن در رنجند، و) برایشان سنگین است؟! ﴿۴۶﴾ یا (اسرار) غیب نزد آنهاست، پس آنان (از آن) می نویسند. ﴿۴۷﴾ پس (ای پیامبر) برای فرمان (و حکم) پروردگارت صبر کن، و مانند صاحب ماهی (= یونس بن متی) مباش، هنگامی که سرشار از غم و اندوه بود (خدا را) نداد کرد. ﴿۴۸﴾ اگر نعمت (و رحمتی) از سوی پروردگارش او را در نمی یافت، یقیناً (از شکم ماهی) به صحرای بی آب و علف بیرون افکنده می شد، در حالی که او بدحال (و نکوهیده) بود. ﴿۴۹﴾ پس پروردگارش او را برگزید، و او را از صالحان قرار داد. ﴿۵۰﴾ و (ای پیامبر) نزدیک است کسانی که کافر شدند، هنگامی که آیات قرآن را می شنوند، با چشمهای خود تو را چشم زخم بززند (و بلغزانند) و می گویند: «قطعاً او دیوانه است». ﴿۵۱﴾ در حالی که این (قرآن) جز بندی برای جهانیان نیست. ﴿۵۲﴾

خَشِيعَةً أَبْصَرُهُمْ تَرَهْقُهُمْ ذَلَّةٌ وَقَدْ كَانُوا يُدْعَوْنَ إِلَى السُّجُودِ وَهُمْ سَلِيمُونَ ﴿۴۳﴾ فَذَرْنِي وَمَنْ يُكَذِّبْ هَذَا الْحَدِيثِ سَنَسْتَدْرِجُهُمْ مِنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ ﴿۴۴﴾ وَأُمْلِي لَهُمْ إِنَّ كَيْدِي مَتِينٌ ﴿۴۵﴾ أَمْ تَسْأَلُهُمْ أَجْرًا فَهُمْ مِنْ مَغْرَمٍ مُثْقَلُونَ ﴿۴۶﴾ أَمْ عِنْدَهُمُ الْغَيْبُ فَهُمْ يَكْتُمُونَ ﴿۴۷﴾ فَأَصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ وَلَا تَكُنْ كَصَاحِبِ الْحُوتِ إِذْ نَادَى وَهُوَ مَكْظُومٌ ﴿۴۸﴾ لَوْلَا أَنْ تَدَارَكُهُ نِعْمَةٌ مِنْ رَبِّهِ لَنُبِذَ بِالْعَرَاءِ وَهُوَ مَذْمُومٌ ﴿۴۹﴾ فَأَجْتَبَاهُ رَبُّهُ فَجَعَلَهُ مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿۵۰﴾ وَإِنْ يَكَادُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَيُزْلِقُونَكَ بِأَبْصَرِهِمْ لَمَّا سَمِعُوا الذِّكْرَ وَيَقُولُونَ إِنَّهُ لَمَجْنُونٌ ﴿۵۱﴾ وَمَا هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ ﴿۵۲﴾

سورة الحاقة

بسم الله الرحمن الرحيم

الْحَاقَّةُ ﴿۱﴾ مَا الْحَاقَّةُ ﴿۲﴾ وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْحَاقَّةُ ﴿۳﴾ كَذَّبَتْ ثَمُودُ وَعَادٌ بِالْقَارِعَةِ ﴿۴﴾ فَأَمَّا ثَمُودُ فَأُهْلِكُوا بِالطَّاغِيَةِ ﴿۵﴾ وَأَمَّا عَادٌ فَأُهْلِكُوا بِرِيحٍ صَرْصَرٍ عَاتِيَةٍ ﴿۶﴾ سَخَّرَهَا عَلَيْهِمْ سَبْعَ لَيَالٍ وَتَمَنِيَةً أَيَّامٍ حُسُومًا فَتَرَى الْقَوْمَ فِيهَا صَرْعَى كَأَنَّهُمْ أُعْجَازُ نَخْلٍ خَاوِيَةٍ ﴿۷﴾ فَهَلْ تَرَى لَهُمْ مِنْ بَاقِيَةٍ ﴿۸﴾

سورة حاقه

به نام خداوند بخشنده مهربان

(روز) واقع شدنی (رستاخیز) ﴿۱﴾ آن واقع شدنی چیست؟ ﴿۲﴾ و تو چه دانی آن واقع شدنی چیست (و چگونه است)؟! ﴿۳﴾ (قوم) ثمود و (قوم) عاد (قیامت) درهم کوبنده را تکذیب کردند. ﴿۴﴾ پس اما (قوم) ثمود، به بانگ سهمگین هلاک شدند. ﴿۵﴾ و اما (قوم) عاد با تند بادی سرکش و سرد به هلاکت رسیدند. ﴿۶﴾ (خداوند) هفت شب و هشت روز پی در پی بر آنها مسلط نمود، آنگاه (آن) قوم را آن (تندباد) مانند تنه های پوسیده تو خالی درختان خرما، بر زمین افتاده (و هلاک شده) می دیدی. ﴿۷﴾ پس آیا از آنها کسی را می بینی که باقی مانده باشد؟! ﴿۸﴾

و فرعون و کسانی که پیش از او بودند، و (مردم) شهرهای ویران شده (قوم لوط) مرتکب گناهان (بزرگ) شدند. ﴿۹﴾ پس آنها از (فرمان) فرستادهٔ پروردگارشان سرپیچی کردند، آنگاه (خداوند) آنها را به عذاب سختی گرفتارشان کرد. ﴿۱۰﴾ همانا هنگامی که آب طغیان کرد، شما را در کشتی سوار کردیم. ﴿۱۱﴾ تا که پندی برای شما قرار دهیم، و گوشه‌های شنا آن را بشنوند و به یاد بسپارند. ﴿۱۲﴾ پس هنگامی که یک بار در "صور" دمیده شود. ﴿۱۳﴾ و زمین و کوهها از جاکنده شوند، پس یکباره درهم کوبیده (ومتلاشی) شوند. ﴿۱۴﴾ پس در آن روز واقعه (عظیم) قیامت به وقوع می پیوندد. ﴿۱۵﴾ و آسمان شکافته می شود، پس در آن روز سست می گردد (و فرو می ریزد). ﴿۱۶﴾ و فرشتگان بر کناره های آن (= آسمان) قرار می گیرند، و آن روز هشت (فرشته) عرش پروردگارت را بر فرازشان حمل می کنند. ﴿۱۷﴾ در آن روز شما (همگی برای کسابرسی، به پیشگاه خداوند) عرضه می شوید، و هیچ چیز از (کارهای) شما پنهان نخواهد ماند. ﴿۱۸﴾ پس اما کسی که نامه (اعمالش) را به دست راستش دهند، گوید: «بیا بیا نامه (اعمال) مرا بخوانید! ﴿۱۹﴾ من یقین داشتم که به حساب (اعمال) خودم خواهم رسید». ﴿۲۰﴾ پس او در یک زندگی پسندیده (و رضایت بخشی) خواهد بود. ﴿۲۱﴾ در بهشتی برین. ﴿۲۲﴾ که میوه هایش (برای چیده شدن) در دسترس است. ﴿۲۳﴾ (و به آنها گفته می شود: «بخورید و بیاشامید، گوارایتان باد، به (خاطر) آنچه در ایام گذشته پیش فرستاده اید». ﴿۲۴﴾ و اما کسی که نامه (اعمالش) را به دست چپش دهند، گوید: «ای کاش هرگز نامه (اعمال) مرا به من داده نمی شد، ﴿۲۵﴾ و نمی دانستم حسابم چیست. ﴿۲۶﴾ ای کاش (با مرگ) همه چیز تمام می شد (و پایان کار بود). ﴿۲۷﴾ مال و دارایی ام مرا بی نیاز نکرد (و سودی نبخشید). ﴿۲۸﴾ قدرت و فرمانروایی ام (نیز) از (دست) من رفت (و بکلی نابود شد). ﴿۲۹﴾ (به فرشتگان گفته می شود: «اورا بگیرید، پس طوق (به گردن) او اندازید. ﴿۳۰﴾ سپس اورا به (آتش) دوزخ بیفکنید. ﴿۳۱﴾ آنگاه اورا در زنجیری که طول آن هفتاد ذراع است، ببندید، ﴿۳۲﴾ بی گمان او هرگز به خداوند بزرگ ایمان نمی آورد، ﴿۳۳﴾ و هرگز (مردم را) بر اطعام بینوا (یان) تشویق نمی کرد. ﴿۳۴﴾

وَجَاءَ فِرْعَوْنُ وَمَنْ قَبْلَهُ وَالْمُؤْتَفِكَتُ بِالْحَاطِطَةِ ﴿٩﴾
فَعَصَوْا رَسُولَ رَبِّهِمْ فَأَخَذَهُمْ أَخَذَةً رَّابِيَةً ﴿١٠﴾ إِنَّا لَمَّا
طَغَا الْمَاءُ حَمَلْنَاكُمْ فِي الْجَارِيَةِ ﴿١١﴾ لِنَجْعَلَهَا لَكُمْ تَذْكِرَةً
وَتَعْيِبًا أَدْنَىٰ وَعَيْتٌ ﴿١٢﴾ فإِذَا نُفِخَ فِي الصُّورِ نَفْحَةٌ
وَاحِدَةٌ ﴿١٣﴾ وَحُمِلَتِ الْأَرْضُ وَالْجِبَالُ فَدُكَّتَا دَكَّةً وَاحِدَةً
﴿١٤﴾ فَيَوْمَئِذٍ وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ ﴿١٥﴾ وَأَنْشَقَّتِ السَّمَاءُ
فَهِيَ يَوْمَئِذٍ وَاهِيَةٌ ﴿١٦﴾ وَالْمَلَكُ عَلَىٰ أَرْجَائِهَا وَيَحْمِلُ
عَرْشَ رَبِّكَ فَوْقَهُمْ يَوْمَئِذٍ ثَمَنِيَةٌ ﴿١٧﴾ يَوْمَئِذٍ تُعْرَضُونَ
لَا تَخْفَىٰ مِنْكُمْ خَافِيَةٌ ﴿١٨﴾ فَأَمَّا مَنْ أُوتِيَ كِتَابَهُ
بِيَمِينِهِ فَيَقُولُ هَٰؤُلَاءِ مَقْرُوءٌ كِتَابِيَّةٍ ﴿١٩﴾ إِنِّي ظَنَنْتُ أَنِّي
مُلْقٍ حِسَابِيَّةٍ ﴿٢٠﴾ فَهُوَ فِي عِيشَةٍ رَاضِيَةٍ ﴿٢١﴾ فِي جَنَّةٍ
عَالِيَةٍ ﴿٢٢﴾ قُطُوفُهَا دَانِيَةٌ ﴿٢٣﴾ كُلُوا وَاشْرَبُوا هَنِيئًا بِمَا
أَسْلَفْتُمْ فِي الْأَيَّامِ الْخَالِيَةِ ﴿٢٤﴾ وَأَمَّا مَنْ أُوتِيَ كِتَابَهُ
بِشِمَالِهِ فَيَقُولُ يَلِيَّتِي لِمَ أُوتِ كِتَابِيَّةٍ ﴿٢٥﴾ وَلَمْ أَدْرِ
مَا حِسَابِيَّةٍ ﴿٢٦﴾ يَلِيَّتَهَا كَانَتْ الْقَاضِيَةَ ﴿٢٧﴾ مَا أَغْنَىٰ
عَنِّي مَالِيَّةٌ ﴿٢٨﴾ هَلَكَ عَنِّي سُلْطَانِيَّةٌ ﴿٢٩﴾ خَذُوهُ فَعُلُوهُ
﴿٣٠﴾ ثُمَّ الْجَحِيمَ صَلَّوهُ ﴿٣١﴾ ثُمَّ فِي سِلْسِلَةٍ ذَرْعُهَا
سَبْعُونَ ذِرَاعًا فَاسْلُكُوهُ ﴿٣٢﴾ إِنَّهُ كَانَ لَا يُؤْمِنُ بِاللَّهِ
الْعَظِيمِ ﴿٣٣﴾ وَلَا يَحْضُ عَلَىٰ طَعَامِ الْمَسْكِينِ ﴿٣٤﴾

پس امروز در این جا دوست صمیمی (ومهربانی) ندارد (که کمکش کند). ﴿۳۵﴾ و غذایی جز از چرک و خون ندارد. ﴿۳۶﴾ (غذایی که) گناهکاران آن را نخورند. ﴿۳۷﴾ پس سوگند به آنچه می بینید، ﴿۳۸﴾ و به آنچه نمی بینید. ﴿۳۹﴾ بی تردید این (قرآن) گفتار رسول بزرگوار است. ﴿۴۰﴾ و اینها گفتار یک شاعر نیست، (اما شما) اندکی ایمان می آورید. ﴿۴۱﴾ و (نیز) گفتار یک کاهن نیست، (لیکن شما) کمتر پند می گیرید. ﴿۴۲﴾ (این قرآن) از سوی پروردگار جهانیان نازل شده است. ﴿۴۳﴾ و اگر (پیامبر) سخنانی (به دروغ) بر ما می بست. ﴿۴۴﴾ مسلماً ما دست راست او را می گرفتیم. ﴿۴۵﴾ سپس (شاه) رگ قلبش را قطع می کردیم. ﴿۴۶﴾ پس هیچ کس از شما نمی توانست از (عذاب) او مانع شود. ﴿۴۷﴾ و یقیناً این (قرآن) پند و تـذکری برای پر هیزگاران است. ﴿۴۸﴾ و ما محققاً می دانیم که برخی از شما تکذیب کنندگان (این کلام الهی) هستید. ﴿۴۹﴾ و همانا این (قرآن) بر کافران مایه حسرت و ندامت است. ﴿۵۰﴾ و بی گمان این (قرآن) حق الیقین است. ﴿۵۱﴾ پس (ای پیامبر) به نام پروردگار بزرگت تسبیح گوی. ﴿۵۲﴾

فَلَيْسَ لَهُ الْيَوْمَ هُنَا حَمِيمٌ ﴿٣٥﴾ وَلَا طَعَامٌ إِلَّا مِنْ غَسَلِينَ ﴿٣٦﴾ لَا يَأْكُلُهُ إِلَّا الْخَاطِئُونَ ﴿٣٧﴾ فَلَا أَقْسَمُ بِمَا تُبْصِرُونَ ﴿٣٨﴾ وَمَا لَا تَبْصِرُونَ ﴿٣٩﴾ إِنَّهُ لَقَوْلُ رَسُولٍ كَرِيمٍ ﴿٤٠﴾ وَمَا هُوَ بِقَوْلِ شَاعِرٍ قَلِيلًا مَّا تُوْمَنُونَ ﴿٤١﴾ وَلَا بِقَوْلِ كَاهِنٍ قَلِيلًا مَّا تَدَّكَّرُونَ ﴿٤٢﴾ تَنْزِيلٌ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٤٣﴾ وَلَوْ تَقَوَّلَ عَلَيْنَا بَعْضَ الْأَقَاوِيلِ ﴿٤٤﴾ لَأَخَذْنَا مِنْهُ بِالْيَمِينِ ﴿٤٥﴾ ثُمَّ لَقَطَعْنَا مِنْهُ الْوَتِينَ ﴿٤٦﴾ فَمَا مِنْكُمْ مِنْ أَحَدٍ عَنْهُ حَاجِزِينَ ﴿٤٧﴾ وَإِنَّهُ لَتَذِكْرٌ لِّلْمُتَّقِينَ ﴿٤٨﴾ وَإِنَّا لَنَعْلَمُ أَنَّ مِنْكُمْ مُكَذِّبِينَ ﴿٤٩﴾ وَإِنَّهُ لَحَسْرَةٌ عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿٥٠﴾ وَإِنَّهُ لَحَقُّ الْيَقِينِ ﴿٥١﴾ فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ ﴿٥٢﴾

سوره معارج

به نام خداوند بخشنده مهربان

تقاضاکننده‌ای، تقاضای غذایی وقوع یافتنی کرد. ﴿۱﴾ (این عذاب) برای کافران است. هیچ دفع کننده‌ای ندارد. ﴿۲﴾ از سوی الله صاحب مراتب و درجات است. ﴿۳﴾ فرشتگان و روح (جبرئیل) به سوی او عروج می کنند، در روزی که مقدارش پنجاه هزار سال است. ﴿۴﴾ پس تو (ای پیامبر!) صبر جمیل پیشه کن. ﴿۵﴾ بی گمان آنها آن (روز) را دور می بینند. ﴿۶﴾ و ما آن را نزدیک می بینیم. ﴿۷﴾ (همان) روزی که اسما چون مس گذاخته شود. ﴿۸﴾ و کوه‌ها مانند پشم رنگین (متلاشی و پراکنده) شود. ﴿۹﴾ و هیچ دوست صمیمی (و خویشاوندی) از (حال) دوست صمیمی (و خویشاوند خود) نپرسد. ﴿۱۰﴾

سورة المعارج

بسم الله الرحمن الرحيم

سَأَلَ سَائِلٌ بِعَذَابٍ وَاقِعٍ ﴿١﴾ لِّلْكَافِرِينَ لَيْسَ لَهُ دَافِعٌ ﴿٢﴾ مِنَ اللَّهِ ذِي الْمَعَارِجِ ﴿٣﴾ تَعْرُجُ الْمَلَائِكَةُ وَالرُّوحُ إِلَيْهِ فِي يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُ خَمْسِينَ أَلْفَ سَنَةٍ ﴿٤﴾ فَاصْبِرْ صَبْرًا جَمِيلًا ﴿٥﴾ إِنَّهُمْ يَرَوْنَهُ بَعِيدًا ﴿٦﴾ وَنَرَاهُ قَرِيبًا ﴿٧﴾ يَوْمَ تَكُونُ السَّمَاءُ كَالْهَلِيلِ ﴿٨﴾ وَتَكُونُ الْجِبَالُ كَالْعِهْنِ ﴿٩﴾ وَلَا يَسْأَلُ حَمِيمٌ حَمِيمًا ﴿١٠﴾

يُبْصِرُوهُمْ^{۱۱} يَوْمَ الْمَجْرَمِ لَوْ يَفْتَدِي مِنْ عَذَابِ يَوْمِئِذٍ
بَيْنِيهِ^{۱۲} وَصَحْبَتِهِ وَأَخِيهِ^{۱۳} وَفَصِيلَتِهِ الَّتِي تُتْوِيهِ
^{۱۴} وَمَنْ فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا ثُمَّ يُنْجِيهِ^{۱۵} كَلَّا^{۱۶} إِنهَا
لَطٰٓئِلٌ^{۱۷} نَّرَاعَةٌ لِّلشَّوٰى^{۱۸} تَدْعُوا مَنْ أَدْبَرَ وَتَوَلَّى
^{۱۹} وَجَمَعَ فَأَوْعَى^{۲۰} * إِنَّ الْإِنْسَانَ خُلِقَ هَلُوعًا^{۲۱}
إِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ جَزُوعًا^{۲۲} وَإِذَا مَسَّهُ الْخَيْرُ مَنُوعًا^{۲۳}
إِلَّا الْمَصْلِينَ^{۲۴} الَّذِينَ هُمْ عَلَى صَلَاتِهِمْ دَائِمُونَ^{۲۵}
وَالَّذِينَ فِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ مَّعْلُومٌ^{۲۶} لِّلسَّائِلِ
وَالْمَحْرُومِ^{۲۷} وَالَّذِينَ يُصَدِّقُونَ بِيَوْمِ الدِّينِ^{۲۸}
وَالَّذِينَ هُمْ مِّنْ عَذَابِ رَبِّهِمْ مُشْفِقُونَ^{۲۹} إِنَّ عَذَابَ
رَبِّهِمْ غَيْرُ مَأْمُونٍ^{۳۰} وَالَّذِينَ هُمْ لِفُرُوجِهِمْ حَافِظُونَ
^{۳۱} إِلَّا عَلَىٰ أَزْوَاجِهِمْ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ فَإِنَّهُمْ غَيْرُ
مُلُومِينَ^{۳۲} فَمَنْ أَبْتَغَىٰ وَرَاءَ ذَلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ
الْعَادُونَ^{۳۳} وَالَّذِينَ هُمْ لِأَمْتِنَتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رَاعُونَ
^{۳۴} وَالَّذِينَ هُمْ بِشَهَادَاتِهِمْ قَائِمُونَ^{۳۵} وَالَّذِينَ هُمْ
عَلَىٰ صَلَاتِهِمْ تَحَافِظُونَ^{۳۶} أُولَٰئِكَ فِي جَنَّاتٍ
مُّكْرَمُونَ^{۳۷} فَمَالِ الَّذِينَ كَفَرُوا قَبْلَكَ مَهْطِعِينَ
^{۳۸} عَنِ الْيَمِينِ وَعَنِ الشِّمَالِ عِزِينَ^{۳۹} أَيَطْمَعُ
كُلُّ أَمْرٍ مِّنْهُمْ أَنْ يَدْخَلَ جَنَّةَ نَعِيمٍ^{۴۰} كَلَّا^{۴۱} إِنَّا
خَلَقْنَاهُمْ مِّمَّا يَعْلَمُونَ^{۴۲}

(در حالی که) آنان به یکدیگر نشان داده می‌شوند گناهکار
(دوست دارد و) آرزو کند خویشتن را از عذاب آن روز باز خرد
به فرزنداناش. ﴿۱۱﴾ و زنش و برادرش. ﴿۱۲﴾ و قبیله اش که (همیشه)
او را جای و پناه می‌داد. ﴿۱۳﴾ و همه آنهايي که روی زمین اند
(همگی فدا کند) سپس او نجات یابد. ﴿۱۴﴾ (اما) هرگز چنین نیست،
بی گمان آن شعله‌های (آتش) سوزان است. ﴿۱۵﴾ پوست از سر و صورت بر می‌کند.
﴿۱۶﴾ کسانی را که (به فرمان الله) پشت کردند و (از حق) روی گرداندند،
فرا می‌خواند. ﴿۱۷﴾ و (نیز کسانی را که) اموال را جمع‌آوری و ذخیره کردند.
(و حق آن را نپرداختند). ﴿۱۸﴾ یقیناً انسان کم طاقت (و حریص) آفریده شده است.
﴿۱۹﴾ هنگامی که بدی (و مصیبتی) به او رسد، بی‌تابی می‌کند. ﴿۲۰﴾
و هنگامی که خوبی به او رسد، بازدارنده (و بخیل) می‌شود. ﴿۲۱﴾ مگر نماز گزاران. ﴿۲۲﴾ همان کسانی که بر نمازهایشان
همیشه مداومت می‌کنند. ﴿۲۳﴾ و کسانی که در اموالشان حق (معین و معلومی) است.
﴿۲۴﴾ برای گدا و محروم. ﴿۲۵﴾ و کسانی که روز جزا را تصدیق می‌کنند. ﴿۲۶﴾
و کسانی که از عذاب پروردگارشان می‌ترسند. ﴿۲۷﴾ بی‌گمان از عذاب
پروردگارشان در امان نتواند بود. ﴿۲۸﴾ و کسانی که شرمگاه‌هایشان را نگه می‌دارند.
﴿۲۹﴾ مگر با همسران و کنیزانی که مالک آنها هستند که (در این صورت) ملامت و سرزنشی بر آنها نیست.
﴿۳۰﴾ پس هرکس غیر از اینها را بخواهد، آنان متجاوزان هستند. ﴿۳۱﴾
و کسانی که امانت‌ها و عهدشان را رعایت می‌کنند. ﴿۳۲﴾ و کسانی که به شهادت‌های خود متعهد هستند.
﴿۳۳﴾ و کسانی که بر نمازشان محافظت می‌کنند. ﴿۳۴﴾ اینان در باغ‌های (بهشت)
گرامی داشته می‌شوند. ﴿۳۵﴾ پس (ای پیامبر!) کافران را چه شده که به سوی تو می‌شتابند؟ ﴿۳۶﴾
از راست و چپ، گروه گروه (و پراکنده) می‌شوند؟! ﴿۳۷﴾ آیا هر کدام از آنها
(با آن اعمال ناپسندش) طمع دارد که او در بهشت پرنعمت (الهی) در آورده شود؟! ﴿۳۸﴾ هرگز چنین نیست، بی‌گمان ما آنها را از آنچه (خودشان) می‌دانند آفریده ایم. ﴿۳۹﴾

پس به پروردگار مشرق‌ها و مغرب‌ها سوگند می‌خورم که ما یقیناً قادریم. ﴿۴۰﴾ بر آن که (کسانی دیگر) بهتر از آنها را جایگزین کنیم، و ما (برای این کار) عاجز و ناتوان نیستیم. ﴿۴۱﴾ پس (ای پیامبر!) آنان را به حال خود واگذار تا در باطل خود فرو روند، و بازی کنند تا به روزی که به آنها وعده داده شده است برسند. ﴿۴۲﴾ (همان) روزی که شتابان از قبرها خارج می‌شوند، گویی به سوی نشانه (و بتها) می‌دوند. ﴿۴۳﴾ (در حالی که) چشم‌هایشان (از شرم و وحشت) به زیر افتاده، و ذلت (و خواری) آنها را پوشانده است. این همان روزی است که به آنها وعده داده می‌شد. ﴿۴۴﴾

فَلَا أَقْسِمُ بِرَبِّ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ إِنَّا لَقَدِرُونَ ﴿۴۰﴾
 عَلَيَّ أَنْ نُبَدِّلَ خَيْرًا مِنْهُمْ وَمَا نَحْنُ بِمَسْبُوقِينَ ﴿۴۱﴾
 فَذَرَهُمْ مَخُوضًا وَيَلْعَبُونَ حَتَّىٰ يُلَاقُوا يَوْمَهُمُ الَّذِي يُوعَدُونَ ﴿۴۲﴾
 يَوْمَ تَخْرُجُونَ مِنَ الْأَجْدَاثِ سِرَاعًا كَأَنَّهُمْ إِلَىٰ نُصَبٍ يُوْفُضُونَ ﴿۴۳﴾
 خَشِيعَةً أَبْصَرُهُمْ تَرَهِقُهُمْ ذِلَّةٌ ذَلِكِ الْيَوْمِ الَّذِي كَانُوا يُوعَدُونَ ﴿۴۴﴾

سورة نوح

سورة نوح

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

به نام خداوند بخشنده مهربان

بی‌گمان ما نوع را به سوی قومش فرستادیم، (و گفتیم): «قوم خود را پیش از آن که عذاب دردناک به سراغ‌شان آید، هشدار ده (و بترسان). ﴿۱﴾ (نوح) گفت: «ای قوم! همانا من برای شما بیم‌دهنده آشکاری هستم. ﴿۲﴾ که الله را پرستش کنید و از او بترسید، و مرا اطاعت کنید. ﴿۳﴾ (پس اگر چنین کردید، الله) گناهان شما را می‌آمرزد، و شما را تا زمان معینی مهلت می‌دهد، زیرا هنگامی که اجل الهی فرا رسد تأخیر نخواهد داشت، اگر می‌دانید». ﴿۴﴾ و نوح (پس از نهصد و پنجاه سال نصیحتگری و دعوت) گفت: پروردگارا! به راستی که من قوم خود را شب و روز (به ایمان) دعوت کردم. ﴿۵﴾ اما دعوت من (در حق آنان چیزی) جز گریز نیفزود. ﴿۶﴾ و من هرگاه آنها را دعوت کردم تا تو آنان را بیامری انگستان‌شان را در گوش‌هایشان فرو کردند و لباس‌هایشان را (به خود) پیچیدند، و (در مخالفت) اصرار (و پافشاری) کردند و به شدت گردن‌کشی و تکبر نمودند. ﴿۷﴾ سپس من آنها را با صدای بلند (و آشکار) دعوت کردم. ﴿۸﴾ آنگاه به آشکار برایشان گفتم، و در نمان برای (هر کدام از) آنان بیان کردم. ﴿۹﴾ پس (به آنها) گفتم: «از پروردگار خویش آمرزش بخواهید، بی‌گمان او بسیار آمرزنده است. ﴿۱۰﴾»

إِنَّا أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ أَنْ أَنْذِرْ قَوْمَكَ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿۱﴾ قَالَ يَقَوْمِ إِنِّي لَكُمْ نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿۲﴾ أَنْ أَعْبُدُوا اللَّهَ وَاتَّقُوهُ وَأَطِيعُونَ ﴿۳﴾ يَغْفِرْ لَكُمْ مِّنْ ذُنُوبِكُمْ وَيُؤَخِّرْكُمْ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى ۚ إِنَّ أَجَلَ اللَّهِ إِذَا جَاءَ لَا يُؤَخَّرُ ۗ لَوْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿۴﴾ قَالَ رَبِّ إِنِّي دَعَوْتُ قَوْمِي لَيْلًا وَنَهَارًا ﴿۵﴾ فَلَمْ يَزِدْهُمْ دُعَائِي إِلَّا فِرَارًا ﴿۶﴾ وَإِنِّي كُلَّمَا دَعَوْتُهُمْ لِتَغْفِرَ لَهُمْ جَعَلُوا أَصْوَابَهُمْ فِيْءِ آذَانِهِمْ وَأَسْتَعْشَوْا ثِيَابَهُمْ وَأَصْرُوا وَاسْتَكْبَرُوا اسْتِكْبَارًا ﴿۷﴾ ثُمَّ إِنِّي دَعَوْتُهُمْ جِهَارًا ﴿۸﴾ ثُمَّ إِنِّي أَعْلَنْتُ لَهُمْ وَأَسْرَرْتُ لَهُمْ إِسْرَارًا ﴿۹﴾ فَقُلْتُ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ إِنَّهُ كَانَ غَفَّارًا ﴿۱۰﴾

تا از آسمان (باران) پی در پی بر شما بفرستد. ﴿۱۱﴾ و شما را با اموال و فرزندان بسیار مدد کند، به شما باغ‌های (سرسبز) بدهد، و برای شما نهرهای (جاری) قرار دهد. ﴿۱۲﴾ شما را چه شده است که برای الله، عظمت (و شکوه) قایل نیستید؟! ﴿۱۳﴾ در حالی که شما را در مراحل گوناگون آفرید. (از نطفه سپس خون لخته شده، آنگاه تکه گوشت، تا این که انسان کامل شد). ﴿۱۴﴾ آیا نمی‌بینید چگونه الله هفت آسمان را بر فراز یکدیگر آفرید؟ ﴿۱۵﴾ و ماه را در میان آسمان‌ها مایه روشنایی قرار داد، و خورشید را چراغ (فروزانی) گردانید. ﴿۱۶﴾ و الله شما را همچون گیاه و نباتی از زمین رویانید. ﴿۱۷﴾ سپس شما را به آن (زمین) باز می‌گرداند، و بار دیگر شما را بیرون می‌آورد. ﴿۱۸﴾ و الله زمین را برای شما گسترده ساخت. ﴿۱۹﴾ تا از راه‌های پهناور آن (به سوی مقصد خود) رفت و آمد کنید. ﴿۲۰﴾ نوح گفت: «پروردگارا! بی‌گمان آنها مرا نافرمانی کردند، و از کسی پیروی کردند که مال و فرزندش چیزی جز زیانکاری بر او نیفزوده است. ﴿۲۱﴾ و (آن پیشوایان گمراه) نیرنگ (و مکر) بزرگی به کار بردند. ﴿۲۲﴾ و گفتند: معبودان خود را رها نکنید. و (بخصوص) «ود» و «سواع» و «یغوث» و «یعوق» و «نسر» را رها نکنید. ﴿۲۳﴾ و به راستی آنها بسیاری را گمراه کردند، و (توای پروردگارا!) ستمکاران را جز گمراهی میفزاد. ﴿۲۴﴾ (سرانجام) به کیفر گناهانشان (همگی) غرق شدند، پس در آتش (دوزخ) در آورده شدند، و در برابر (عذاب) الهی یاور (و مددکاری) برای خود نیافتند. ﴿۲۵﴾ و نوح گفت: «پروردگارا! هیچ یک از کافران (و دیارشان) را بر روی زمین باقی نگذار. ﴿۲۶﴾ چرا که اگر آنها را باقی گذاری بندگان را گمراه می‌کنند، و جز (نسلی) بدکار و کافر به وجود نمی‌آورند. ﴿۲۷﴾ پروردگارا! مرا و پدر و مادرم را و هر آن کس که با ایان وارد خانه من شود، و (تمام) مردان مؤمن و زنان مؤمن را بیمارز، و ستمکاران راجز هلاکت (و نابودی) میفزاد. ﴿۲۸﴾»

يُرْسِلِ السَّمَاءَ عَلَيْكُمْ مِدْرَارًا ﴿١١﴾ وَيُمْدِدْكُمْ بِأَمْوَالٍ
وَبَنِينَ وَجَعَلَ لَكُمْ جَنَّاتٍ وَجَعَلَ لَكُمْ أَنْهَرًا ﴿١٢﴾ مَا لَكُمْ
لَا تَرْجُونَ لِلَّهِ وَقَارًا ﴿١٣﴾ وَقَدْ خَلَقَكُمْ أَطْوَارًا ﴿١٤﴾ أَلَمْ
تَرَوْا كَيْفَ خَلَقَ اللَّهُ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ طِبَاقًا ﴿١٥﴾ وَجَعَلَ
الْقَمَرَ فِيهِنَّ نُورًا وَجَعَلَ الشَّمْسَ سِرَاجًا ﴿١٦﴾ وَاللَّهُ
أَنْبَتَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ نَبَاتًا ﴿١٧﴾ ثُمَّ يُعِيدُكُمْ فِيهَا
وَيُخْرِجُكُمْ إِخْرَاجًا ﴿١٨﴾ وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمْ الْأَرْضَ
بِسَاطًا ﴿١٩﴾ لَتَسْلُكُوا مِنْهَا سُبُلًا فِجَاجًا ﴿٢٠﴾ قَالَ نُوحٌ
رَبِّ إِنِّهْمْ عَصَوْنِي وَاتَّبَعُوا مَنْ لَمْ يَزِدْهُ مَالَهُ وَوَلَدَهُ إِلَّا
خَسَارًا ﴿٢١﴾ وَمَكْرُؤًا مَكْرًا كُبَرًا ﴿٢٢﴾ وَقَالُوا لَا
تَذَرُنَّ آهَاتِكُمْ وَلَا تَذَرُنَّ وُدًّا وَلَا سُوعًا وَلَا يَغُوثَ
وَيَعُوقَ وَنَسْرًا ﴿٢٣﴾ وَقَدْ أَضَلُّوا كَثِيرًا وَلَا تَزِدِ الظَّالِمِينَ
إِلَّا ضَلَالًا ﴿٢٤﴾ مِمَّا خَطَبْتَهُمْ أُعْرِقُوا فَأَدْخَلُوا نَارًا
فَلَمْ يَجِدُوا لَهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَنْصَارًا ﴿٢٥﴾ وَقَالَ نُوحٌ
رَبِّ لَا تَذَرْ عَلَيَّ الْأَرْضَ مِنَ الْكَافِرِينَ دَيَّارًا ﴿٢٦﴾ إِنَّكَ
إِنْ تَذَرَهُمْ يُضِلُّوا عِبَادَكَ وَلَا يَلِدُوا إِلَّا فِاجِرًا
كُفَّارًا ﴿٢٧﴾ رَبِّ اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِمَنْ دَخَلَ
بَيْتِي مُؤْمِنًا وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَلَا تَزِدِ الظَّالِمِينَ
إِلَّا تَبَارًا ﴿٢٨﴾

سورة الجن

سورة جن

بسم الله الرحمن الرحيم

به نام خداوند بخشنده مهربان

قُلْ أُوحِيَ إِلَيَّ أَنَّهُ اسْتَمَعَ نَفَرٌ مِّنَ الْجِنِّ فَقَالُوا إِنَّا
 سَمِعْنَا قُرْآنًا عَجَبًا ﴿١﴾ يَهْدِي إِلَى الرُّشْدِ فَآمَنَّا بِهِ
 وَلَنْ نُشْرِكَ بِرَبِّنَا أَحَدًا ﴿٢﴾ وَأَنَّهُ تَعَلَّى جَدُّ رَبِّنَا
 مَا اتَّخَذَ صَاحِبَةً وَلَا وَلَدًا ﴿٣﴾ وَأَنَّهُ كَانَ يَقُولُ
 سَفِيمًا عَلَيَّ اللَّهُ شَطَطًا ﴿٤﴾ وَأَنَا ظَنَنَّا أَن لَّنْ تَقُولَ
 الْإِنْسُ وَالْجِنُّ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا ﴿٥﴾ وَأَنَّهُ كَانَ رِجَالٌ
 مِّنَ الْإِنْسِ يَعُوذُونَ بِرِجَالٍ مِّنَ الْجِنِّ فَزَادُوهُمْ
 رَهَقًا ﴿٦﴾ وَأَنَّهُمْ ظَنُّوا كَمَا ظَنَنْتُمْ أَن لَّنْ يَبْعَثَ اللَّهُ
 أَحَدًا ﴿٧﴾ وَأَنَا لَمَسْنَا السَّمَاءَ فَوَجَدْنَا مُلَأَةً
 حَرَسًا شَدِيدًا وَشُهَبًا ﴿٨﴾ وَأَنَا كُنَّا نَقْعُدُ مِنْهَا
 مَقْعِدًا لِّلسَّمْعِ فَمَن يَسْتَمِعِ الْآنَ يَجِدْ لَهُ سَهَابًا
 رَّصَدًا ﴿٩﴾ وَأَنَا لَا نَدْرِي أَشَرُّ أَرِيدَ بِيَمَن فِي
 الْأَرْضِ أَمْ أَرَادَ بِهِمْ رَبُّهُمْ رَشَدًا ﴿١٠﴾ وَأَنَا مِنَّا
 الصَّالِحُونَ وَمِمَّا دُونَ ذَلِكَ كُنَّا طَرَائِقَ قِدْدًا ﴿١١﴾
 وَأَنَا ظَنَنَّا أَن لَّنْ نُعْجِزَ اللَّهَ فِي الْأَرْضِ وَلَنْ نُّعْجِزَهُ
 هَرَبًا ﴿١٢﴾ وَأَنَا لَمَّا سَمِعْنَا الْهُدَىٰ ءَامَنَّا بِهِ فَمَنْ
 يُؤْمِنُ بِرَبِّهِ فَلَا يَخَافُ بَحْسَ وَلَا رَهَقًا ﴿١٣﴾

(ای پیامبر!) بگو: «به من وحی شده است که همانا گروهی از جنیان (به این قرآن) گوش فرا داده اند، پس گفتند: بی گمان ما قرآن عجیبی شنیدیم. ﴿۱﴾ که به راه راست هدایت می کند، پس ما به آن ایمان آوردیم، و هرگز کسی را با پروردگاران شریک قرار نمی دهیم. ﴿۲﴾ و این که شأن و عظمت پروردگاران بس (عظیم و) بلند است، او (هرگز برای خود) همسر و فرزندی انتخاب نکرده است. ﴿۳﴾ و این که سفیه (و نادان) ما (شیطان) در باره الله سخنان ناروایی می گفت. ﴿۴﴾ و ما (چنین) گمان می کردیم که هرگز انس و جن بر الله دروغ نمی بندند. ﴿۵﴾ و این که مردانی از آدمیان به مردانی از جنیان پناه می بردند، پس آنها به گمراهی و سرکشی شان افزودند. ﴿۶﴾ و این که آنها گمان کردند، همانگونه که شما (جنیان) گمان می کردید که الله هیچ کس را (دوباره) زنده نمی گرداند. ﴿۷﴾ و این که ما آسمان را جستجو کردیم، پس آن را پر از محافظان نیرومند و تیرهای شهاب یافتیم. ﴿۸﴾ و این که ما پیش از این در جاهایی (از آسمان) به استراق سمع می نشستیم، پس اکنون هرکس (بخواهد) استراق سمع کند، شهابی را در کمین خود خواهد یافت. ﴿۹﴾ و این که ما نمی دانیم آیا برای اهل زمین شرّاراده شده، یا پروردگارشان خیر و هدایت آنها را خواسته است. ﴿۱۰﴾ و این که در میان ما افرادی صالح و افرادی نادرستند، ما گروه‌هایی متفاوت (و گوناگون) هستیم. ﴿۱۱﴾ و این که ما یقین داریم که هرگز نمی توانیم در روی زمین الله را عاجز و ناتوان کنیم، و هرگز با گریز نمی توانیم او را ناتوان سازیم. (و راه فراری نداریم). ﴿۱۲﴾ و این که ما هنگامی که (سخن) هدایت را شنیدیم به آن ایمان آوردیم، پس هرکس که به پروردگارش ایمان آورد، نه از نقصان می ترسد، و نه از ستم (بیم دارد). ﴿۱۳﴾

وَأَنَا مِنَّا الْمُسْلِمُونَ وَمِنَّا الْقَاسِطُونَ ۖ فَمَنْ أَسْلَمَ فَأُولَئِكَ تَحَرَّوْا رَشَدًا ﴿١٤﴾ وَأَمَّا الْقَاسِطُونَ فَكَانُوا لِجَهَنَّمَ حَطَبًا ﴿١٥﴾ وَاللّٰوِ اسْتَقَمُوا عَلَى الطَّرِيقَةِ لِأَسْقَيْنَهُمْ مَّاءً غَدَقًا ﴿١٦﴾ لِنَفْتِنَهُمْ فِيهِ ۚ وَمَنْ يُعْرِضْ عَن ذِكْرِ رَبِّهِ يَسْلُكْهُ عَذَابًا صَعَدًا ﴿١٧﴾ وَأَنَّ الْمَسْجِدَ لِلَّهِ فَلَا تَدْعُوا مَعَ اللَّهِ أَحَدًا ﴿١٨﴾ وَأَنَّهُ لَمَّا قَامَ عَبْدُ اللَّهِ يَدْعُوهُ كَادُوا يَكُونُونَ عَلَيْهِ لِبَدًا ﴿١٩﴾ قُلْ إِنَّمَا أَدْعُوا رَبِّي وَلَا أُشْرِكُ بِهِ أَحَدًا ﴿٢٠﴾ قُلْ إِنِّي لَا أَمْلِكُ لَكُمْ ضَرًّا وَلَا رَشَدًا ﴿٢١﴾ قُلْ إِنِّي لَنْ يُجِيرَنِي مِنَ اللَّهِ أَحَدٌ وَلَنْ أَجِدَ مِنْ دُونِهِ مُلْتَحَدًا ﴿٢٢﴾ إِلَّا بَلَاغًا مِنَ اللَّهِ وَرِسَالَاتِهِ ۚ وَمَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَإِنَّ لَهُ نَارَ جَهَنَّمَ خَالِدًا فِيهَا أَبَدًا ﴿٢٣﴾ حَتَّىٰ إِذَا رَأَوْا مَا يُوعَدُونَ فَسَيَعْلَمُونَ مَنْ أَضَعَفُ نَاصِرًا وَأَقَلُّ عَدَدًا ﴿٢٤﴾ قُلْ إِن أَدْرِي مَا تُوعَدُونَ أَمْ يَجْعَلُ لَهُ رَبِّي أَمَدًا ﴿٢٥﴾ عَلِيمُ الْغَيْبِ فَلَا يُظْهِرُ عَلَىٰ غَيْبِهِ أَحَدًا ﴿٢٦﴾ إِلَّا مَنْ ارْتَضَىٰ مِنْ رَسُولٍ فَإِنَّهُ يَسْلُكُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ رَصَدًا ﴿٢٧﴾ لِيَعْلَمَ أَنْ قَدْ أَبْلَغُوا رَسُولَاتِ رَبِّهِمْ وَأَحَاطَ بِمَا لَدَيْهِمْ وَأَحْصَىٰ كُلَّ شَيْءٍ عَدَدًا ﴿٢٨﴾

و این که گروهی از ما مسلمان و گروهی کافر (و ظالم) هستند، پس هر کس که اسلام آورده آناند که راه رستگاری را جستجو کرده (و برگزیده) اند. ﴿۱۴﴾ و اما کافران (و ستمکاران) هیزم (آتش) جهنم خواهند بود. ﴿۱۵﴾ و این که اگر آنها بر راه راست استقامت و پایداری کنند، البته با آب فراوان سیرابشان می کنیم. ﴿۱۶﴾ تا آنها را با آن (نعمت‌ها) بیازماییم، و هر کس از یاد (و ذکر) پروردگارش روی برتابد، (الله) او را به عذابی سخت گرفتار می سازد. ﴿۱۷﴾ و این که مساجد از آن الله است، پس کسی را با الله نخوانید. ﴿۱۸﴾ و این که هنگامی که بنده الله (محمد ﷺ) قیام کرد تا او را بخواند (و عبادت کند) نزدیک بود که (از ازدحام بر گرد او) بر سرهم فرو ریزند. ﴿۱۹﴾ (ای پیامبر! به آنها) بگو: «من تنها پروردگارم را می خوانم، و کسی را شریک او نمی سازم». ﴿۲۰﴾ بگو: «بی گمان من نمی توانم به شما زبانی برسانم، و نه خیر و سودی (برسانم)». ﴿۲۱﴾ (ای پیامبر!) بگو: «هیچکس مرا از (کیفر) الله پناه نخواهد داد، و غیر از او هرگز پشت و پناهی نخواهم یافت. ﴿۲۲﴾ مگر (تنها وظیفه من) رساندن پیامی از جانب الله و (انجام) رسالت‌هایش است، و هر کس نافرمانی الله و پیامبرش کند، پس بی گمان آتش جهنم از آن اوست جاودانه در آن خواهد ماند». ﴿۲۳﴾ (کار کفار همچنین ادامه دارد) تا زمانی که آنچه را به آنها وعده داده شده ببینند، آنگاه خواهند دانست چه کسی یاورش ناتوان تر و جمیعش کمتر است. ﴿۲۴﴾ (ای پیامبر!) بگو: «نمی دانم آیا آنچه که به شما وعده داده شده نزدیک است یا این که پروردگارم زمانی (دور) برای آن قرار می دهد؟!». ﴿۲۵﴾ (الله) دانای غیب است، و هیچکس را بر (اسرار) غیب خود آگاه نمی سازد. ﴿۲۶﴾ مگر رسولانی که آنان را پسندیده (و برگزیده) است، پس بی گمان از پیش روی او و پشت سرش نگهبانی (و مراقبیتی از فرشتگان) می گمارد. ﴿۲۷﴾ تا بدانند که رسالت‌های پروردگارش را ابلاغ کرده اند، و (الله) به آنچه نزد آنهاست احاطت دارد، و عدد هر چیز را شمارش کرده است.

سورة المزمل

سورة مزمل

بسم الله الرحمن الرحيم

به نام خداوند بخشنده مهربان

يَتَأْتِيهَا الْمَزْمَلُ ﴿١﴾ فَمِ اللَّيْلِ إِلَّا قَلِيلًا ﴿٢﴾ نِصْفَهُدَّ
 أَوْ أَنْقُصَ مِنْهُ قَلِيلًا ﴿٣﴾ أَوْ زِدَ عَلَيْهِ وَرَتِلِ الْقُرْآنَ
 تَرْتِيلًا ﴿٤﴾ إِنَّا سَنُلْقِي عَلَيْكَ قَوْلًا ثَقِيلًا ﴿٥﴾ إِنَّ
 نَاشِئَةَ اللَّيْلِ هِيَ أَشَدُّ وَطْأً وَأَقْوَمُ قِيلًا ﴿٦﴾ إِنَّ لَكَ
 فِي النَّهَارِ سَبْحًا طَوِيلًا ﴿٧﴾ وَادْكُرْ اسْمَ رَبِّكَ وَتَبَتَّلْ
 إِلَيْهِ تَبْتِيلًا ﴿٨﴾ رَبُّ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ لَا إِلَهَ إِلَّا
 هُوَ فَاتَّخِذْهُ وَكِيلًا ﴿٩﴾ وَأَصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ
 وَاهْجُرْهُمْ هَجْرًا جَمِيلًا ﴿١٠﴾ وَذَرْنِي وَالْمُكَذِّبِينَ أُولِي
 النَّعْمَةِ وَمَهَلْهُمْ قَلِيلًا ﴿١١﴾ إِنَّ لَدَيْنَا أَنْكَالًا وَحِمِيمًا
 ﴿١٢﴾ وَطَعَامًا ذَا غُصَّةٍ وَعَذَابًا أَلِيمًا ﴿١٣﴾ يَوْمَ
 تَرْجُفُ الْأَرْضُ وَالْجِبَالُ وَكَانَتِ الْجِبَالُ كَثِيبًا مَّهِيلًا
 ﴿١٤﴾ إِنَّا أَرْسَلْنَا إِلَيْكُمْ رَسُولًا شَاهِدًا عَلَيْكُمْ كَمَا
 أَرْسَلْنَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ رَسُولًا ﴿١٥﴾ فَعَصَىٰ فِرْعَوْنُ
 الرَّسُولَ فَأَخَذْنَاهُ أَخْذًا وَبِيلًا ﴿١٦﴾ فَكَيْفَ تَتَّقُونَ
 إِنْ كَفَرْتُمْ يَوْمًا يَجْعَلُ الْوِلْدَانَ شِيبًا ﴿١٧﴾ السَّمَاءُ
 مُنْفَطِرٌ بِهِ ۚ كَانَ وَعْدُهُ مَفْعُولًا ﴿١٨﴾ إِنْ هَدَيْتَهُ
 تَذَكَّرَ ۖ فَمَنْ شَاءَ اخْتَدِ إِلَىٰ رَبِّهِ سَبِيلًا ﴿١٩﴾

ای جامه بر خود پیچیده. ﴿۱﴾ شب را جز اندکی پسا خیز (و عبادت کن). ﴿۲﴾ نیمه‌ای از آن را، یا اندکی از آن کم کن. ﴿۳﴾ یا اندکی بر (نصف) آن بیفزای، و قرآن را با ترتیل و تأمل بخوان. ﴿۴﴾ یقیناً ما به زودی سخنی سنگین بر تو نازل خواهیم کرد. ﴿۵﴾ بی گمان شب زنده‌داری (بر نفس) دشوار است و برای گفتار (و نیایش) مناسب و استوارتر است. ﴿۶﴾ یقیناً تو در روز مشغله بسیار داری. ﴿۷﴾ و نام پروردگارت را یاد کن، و تنها به او دل ببند. ﴿۸﴾ (همان) پروردگار مشرق و مغرب که معبودی (بحق) جز او نیست پس او را کارساز (و نگاهبان خود) برگزین. ﴿۹﴾ و بر آنچه (مشرکان) می‌گویند، شکبیا باش، و به شیوه‌ای نیکو (و شایسته) از آنها دوری کن. ﴿۱۰﴾ و مرا با این تکذیب‌کنندگان مرفه و منعم واگذار، و آنها را کمی مهلت ده. ﴿۱۱﴾ بی گمان نزد ما قید (و بندهای) گران و (آتش) دوزخ. ﴿۱۲﴾ و غذایی گلوگیر، و غذایی دردناک است. ﴿۱۳﴾ روزی که زمین و کوه‌ها به لرزه درآید، و کوه‌ها (متلاشی می‌شود و) همچون توده‌شن نرم (روان) می‌گردد. ﴿۱۴﴾ یقیناً ما پیامبری به سوی شما فرستادیم که بر شما شاهد (و گواه) است، همانگونه که به سوی فرعون پیامبری فرستادیم. ﴿۱۵﴾ آنگاه فرعون آن پیامبر را نافرمانی (و مخالفت) کرد، پس ما او را به سختی مجازات کردیم. ﴿۱۶﴾ پس اگر کافر شوید چگونه خود را (از عذاب) در امان می‌دارید، روزی که کودکان را پیر می‌کند. ﴿۱۷﴾ (در آن روز) آسمان شکافته می‌شود، وعده او شدنی است. ﴿۱۸﴾ بی گمان این (آیات) پند (و هشدار) است، پس هر کس که بخواهد راهی به سوی پروردگارش برگزیند. ﴿۱۹﴾

(ای پیامبر!) یقیناً پروردگارت می‌داند که تو و گروهی از آنها که با تو هستند نزدیک دو سوم شب و (یا) نصف (یا) ثلث آن را بپا می‌خیزد، و الله شب و روز را اندازه‌گیری می‌کند، می‌داند که شما نمی‌توانید حساب آن را (دقیق) محاسبه کنید، لذا شما را بخشید، پس اکنون آنچه (برای شما) میسر باشد از قرآن بخوانید، (الله) می‌داند که برخی از شما بیمار خواهند شد، و گروهی (دیگر) برای بدست آوردن فضل و نعمت الله در زمین سفر می‌کنند، و گروهی (نیز) در راه الله جهاد می‌کنند، پس آنچه میسر باشد از آن بخوانید، و نماز را برپا دارید، و زکات بدهید، و به الله قرض الحسنه (وام نیکو) دهید، و (بدانید که) آنچه از کارهای خیر پیشاپیش برای خودتان می‌فرستید نزد الله به بهترین وجه و بزرگترین پاداش خواهید یافت، و از الله آموزش خواهید که همانا الله آمرزندهٔ مهربان است. ﴿۲۰﴾

﴿۱﴾ إِنَّ رَبَّكَ يَعْلَمُ أَنَّكَ تَقُومُ أَدْنَىٰ مِنْ ثُلُثِي اللَّيْلِ وَنِصْفَهُ ۚ وَثُلُثُهُ وَطَائِفَةٌ مِّنَ الَّذِينَ مَعَكَ ۗ وَاللَّهُ يُقَدِّرُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ ۚ عَلِمَ أَن لَّنْ نُحْصِيَهُ فَتَابَ عَلَيْكُمْ ۖ فَاقْرَءُوا مَا تَيَسَّرَ مِنَ الْقُرْآنِ ۚ عَلِمَ أَن سَيَكُونُ مِنكُم مَّرْضَىٰ ۚ وَءَاخَرُونَ يَضْرِبُونَ فِي الْأَرْضِ يَبْتَغُونَ مِن فَضْلِ اللَّهِ ۚ وَءَاخَرُونَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ۚ فَاقْرَءُوا مَا تَيَسَّرَ مِنْهُ ۚ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَاقْرَءُوا اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا ۚ وَمَا تُقَدِّمُوا لِأَنفُسِكُمْ مِن خَيْرٍ تَجِدُوهُ عِنْدَ اللَّهِ هُوَ خَيْرًا وَأَعْظَمَ أَجْرًا ۚ وَاسْتَغْفِرُوا اللَّهَ ۚ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿۲۰﴾

سورة المدثر

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَتَّيْمُنَا ۖ الْوَالِدَاتُ ۖ وَالْأَسْفَارُ ﴿۱﴾ ۚ قُمْ فَانذِرْ ﴿۲﴾ ۚ وَرَبُّكَ فَكَبِيرٌ ﴿۳﴾ ۚ وَثِيَابُكَ فَطَهِّرْ ﴿۴﴾ ۚ وَالرُّجْزَ فَاهْجُرْ ﴿۵﴾ ۚ وَلَا تَمْنُنَ ۖ فَتَسْكِبَ ۚ وَلِرَبِّكَ فَاصْبِرْ ﴿۶﴾ ۚ فَإِذَا نُفِرَ فِي النَّاقُورِ ﴿۷﴾ ۚ فَذَلِكَ يَوْمَئِذٍ يَوْمٌ عَسِيرٌ ﴿۸﴾ ۚ عَلَى الْكَافِرِينَ غَيْرُ يَسِيرٍ ﴿۹﴾ ۚ ذُرِّي وَمَنْ خَلَقْتُ وَحِيدًا ﴿۱۰﴾ ۚ وَجَعَلْتُ لَهُ مَالًا مَّمْدُودًا ﴿۱۱﴾ ۚ وَبَنِينَ شُهُودًا ﴿۱۲﴾ ۚ وَمَهْدُتٌ لَهُ ۚ تَمَهِيدًا ﴿۱۳﴾ ۚ ثُمَّ يَطْمَعُ أَن أَزِيدَ ﴿۱۴﴾ ۚ كَلَّا ۚ إِنَّهُ كَانَ لِآيَاتِنَا عَنِيدًا ﴿۱۵﴾ ۚ سَأَرْهُقُهُ ۚ صَعُودًا ﴿۱۶﴾ ۚ

سورة همدان

به نام خداوند بخشنده مهربان

ای جامه بر سر کشیده! ﴿۱﴾ برخیز و بیم ده. ﴿۲﴾ و پروردگارت را بزرگ شمار. ﴿۳﴾ و لباسهایت را پاکیزه دار. ﴿۴﴾ و از پلیدی دوری کن. ﴿۵﴾ و نباید برای افزون خواهی چیزی را بدهی. ﴿۶﴾ و برای (خوشنودی) پروردگارت شکبیا باش. ﴿۷﴾ پس هنگامی که در «صور» دمیده شود. ﴿۸﴾ آن روز، روز سخت (و دشواری) است. ﴿۹﴾ بر کافران آسان نیست. ﴿۱۰﴾ (ای پیامبر!) مرا با کسی که او را تنها آفریده‌ام واگذار. ﴿۱۱﴾ و (همان که) مال فراونی برایش قرار دادم. ﴿۱۲﴾ و فرزندانی که همیشه (در خدمت او و) با او هستند. ﴿۱۳﴾ و همه وسایل (و امکانات) زندگی را در اختیارش قرار دادم. ﴿۱۴﴾ باز (هم) طمع دارد که (بر آن) بیفزایم. ﴿۱۵﴾ هرگز، (چنین نخواهد شد) بی‌گمان او نسبت به آیات ما دشمنی (و عناد) دارد. ﴿۱۶﴾ و به زودی او را به مشقت و سختی می‌اندازم. ﴿۱۷﴾

إِنَّهُ فَكَرَّ وَقَدَّرَ ﴿١٨﴾ فَقُتِلَ كَيْفَ قَدَّرَ ﴿١٩﴾ ثُمَّ قُتِلَ كَيْفَ قَدَّرَ ﴿٢٠﴾
 ﴿٢١﴾ ثُمَّ نَظَرَ ﴿٢٢﴾ ثُمَّ عَبَسَ وَبَسَرَ ﴿٢٣﴾ ثُمَّ أَدْبَرَ وَاسْتَكْبَرَ ﴿٢٤﴾
 فَقَالَ إِنَّ هَذَا إِلَّا سِحْرٌ يُؤْتَرُ ﴿٢٥﴾ إِنَّ هَذَا إِلَّا قَوْلُ الْبَشَرِ ﴿٢٦﴾
 سَأُصَلِّيهِ سَقَرًا ﴿٢٧﴾ وَمَا أَدْرَاكَ مَا سَقَرٌ ﴿٢٨﴾ لَا تُبْقِي وَلَا
 تَذَرُ ﴿٢٩﴾ لَوَاحٍ لِّلْبَشَرِ ﴿٣٠﴾ عَلَيْهَا تِسْعَةَ عَشَرَ ﴿٣١﴾ وَمَا
 جَعَلْنَا أَصْحَابَ النَّارِ إِلَّا مَلَائِكَةً وَمَا جَعَلْنَا عِدَّةَهُمْ إِلَّا فِتْنَةً
 لِّلَّذِينَ كَفَرُوا لِيَسْتَيْقِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ وَيَزِدَّ الَّذِينَ
 ءَامَنُوا إِيمَانًا وَلَا يَرْتَابَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ وَالْمُؤْمِنُونَ
 وَلِيَقُولَ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ وَالْكَافِرُونَ مَاذَا أَرَادَ اللَّهُ بِهَذَا
 مَثَلًا كَذَلِكَ يُضِلُّ اللَّهُ مَن يَشَاءُ وَيَهْدِي مَن يَشَاءُ وَمَا يَعْلَمُ
 جُنُودَ رَبِّكَ إِلَّا هُوَ وَمَا هِيَ إِلَّا ذِكْرٌ لِّلْبَشَرِ ﴿٣٢﴾ كَلَّا
 وَالْقَمَرِ ﴿٣٣﴾ وَاللَّيْلِ إِذَا دَبَّرَ ﴿٣٤﴾ وَالصُّبْحِ إِذَا أَسْفَرَ ﴿٣٥﴾ إِنَّهَا
 لِإِحْدَى الْكُبَرِ ﴿٣٦﴾ نَذِيرًا لِّلْبَشَرِ ﴿٣٧﴾ لِمَن شَاءَ مِنْكُمْ أَن
 يَتَّقَدَّمَ أَوْ يَتَأَخَّرَ ﴿٣٨﴾ كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ رَهِينَةٌ ﴿٣٩﴾ إِلَّا
 أَصْحَابَ الْيَمِينِ ﴿٤٠﴾ فِي جَنَّاتٍ يَتَسَاءَلُونَ ﴿٤١﴾ عَنِ
 الْمُجْرِمِينَ ﴿٤٢﴾ مَا سَلَكَكُمْ فِي سَقَرٍ ﴿٤٣﴾ قَالُوا لَمْ نَكُ
 مِنَ الْمُصَلِّينَ ﴿٤٤﴾ وَلَمْ نَكُ نُطْعِمُ الْمَسْكِينِ ﴿٤٥﴾
 وَكُنَّا نَحْوُضٍ مَّعَ الْخَائِضِينَ ﴿٤٦﴾ وَكُنَّا نُكَذِّبُ بَيِّمَاتِ الدِّينِ
 ﴿٤٧﴾ حَتَّىٰ آتَيْنَا آلِيْفِينَ ﴿٤٨﴾

زیرا که او (برای مبارزه با قرآن) اندیشید، و اندازه (و محاسبه) کرد.
 ﴿۱۸﴾ پس مرگ بر او باد! چگونه اندازه (و محاسبه) کرد؟! ﴿۱۹﴾ باز
 (هم)، مرگ بر او باد! چگونه اندازه (و محاسبه) کرد؟! ﴿۲۰﴾ سپس
 نگاهی افکند. ﴿۲۱﴾ آنگاه چهره درهم کشید و روی ترش کرد.
 ﴿۲۲﴾ سپس (به حق) پشت نمود و تکبر ورزید. ﴿۲۳﴾ آنگاه گفت:
 «این (قرآن) چیزی جز جادویی که (از دیگران) آموخته شده، نیست.
 ﴿۲۴﴾ و این (چیزی) جز گفتار بشر نیست». ﴿۲۵﴾ به زودی او را به
 سقر (جهنم) درخواهم آورد. ﴿۲۶﴾ و تو چه ذاتی «سقر» چیست؟!
 ﴿۲۷﴾ (آتش سوزانی که) نه (چیزی را) باقی می‌گذارد و نه (چیزی را)
 رها می‌کند. ﴿۲۸﴾ پوست را (دگرگون کرده و) می‌سوزاند. ﴿۲۹﴾
 بر آن (آتش) نوزده (فرشته) گمارده شده است. ﴿۳۰﴾ و ما مأموران
 دوزخ را جز فرشتگان قرار ندادیم، و شمار آنها را جز برای آزمایش
 کافران معین نکردیم، تا اهل کتاب یقین کنند، و کسانی که ایمان آورده
 اند بر ایمان خود بیفزایند، و اهل کتاب و مؤمنان، گرفتار شک و تردید
 نشوند، و تا کسانی که در دلهایشان مرض است و (نیز) کافران بگویند:
 «الله از این مثل (و توصیف) چه خواسته است؟» بدینگونه الله هر کس را
 بخواهد گمراه می‌سازد، و هر کس را بخواهد هدایت می‌کند، و (شمار)
 لشکریان پروردگارت را جز او (کسی) نمی‌داند، و این جز پند و
 اندرزی برای انسانها نیست. ﴿۳۱﴾ آری، (هرگز اینچنین نیست که آنها
 تصور می‌کنند) سوگند به ماه. ﴿۳۲﴾ و به شب هنگامی که پشت کند.
 ﴿۳۳﴾ و به صبح هنگامی که روشن شود. ﴿۳۴﴾ که آن (آتش دوزخ)
 یکی از (چیزهای) بزرگ (و هولناک) است. ﴿۳۵﴾ (ترساننده و)
 هشداردهنده برای انسانهاست. ﴿۳۶﴾ برای کسی از شما که بخواهد (در
 راه راست) پیش افتد، یا (از آن) عقب بماند. ﴿۳۷﴾ هر کس در گرو
 اعمال خویش است. ﴿۳۸﴾ مگر «اصحاب یمین». ﴿۳۹﴾ که در باغ‌های
 (بهشت) هستند، و می‌پرسند ﴿۴۰﴾ از گناهکاران. ﴿۴۱﴾ چه چیز شما
 را به «سقر» (دوزخ) درآورد؟ ﴿۴۲﴾ گویند: «ما از نماز گزاران نبودیم.
 ﴿۴۳﴾ و بینوا (یان) را طعام نمی‌دادیم. ﴿۴۴﴾ و پیوسته همراه
 یاهو گویان (و اهل باطل) همصدا می‌شدیم. ﴿۴۵﴾ و همواره روز جزا را
 تکذیب می‌کردیم. ﴿۴۶﴾ تا زمانی که مرگ به سراغمان آمد. ﴿۴۷﴾

پس شفاعت شفاعت کنندگان به آنها سودی نمی‌بخشد. ﴿۴۸﴾ پس آنها را چه شده است که از پند (و تذکر) روی گردانند؟! ﴿۴۹﴾ گویی که آنها (گور) خران رم کرده اند. ﴿۵۰﴾ که از شیر گریخته اند. ﴿۵۱﴾ بلکه هر کدام از آنها (توقع دارد و) می‌خواهد که (به او) نامه گشاده (و جداگانه از سوی الله) داده شود. ﴿۵۲﴾ هرگز چنین نیست (که آنان می‌پندارند) بلکه آنها از (عذاب) آخرت نمی‌ترسند. ﴿۵۳﴾ نه، حقا که این (قرآن) پند (و یادآوری) است. ﴿۵۴﴾ پس هر کس که بخواید آن را یاد کند (پند گیرد). ﴿۵۵﴾ و یاد نمی‌کنند (و پند نمی‌گیرند) مگر این که الله بخواید، او اهل تقوا و اهل آموزش است. ﴿۵۶﴾

فَمَا تَنْفَعُهُمْ شَفَاعَةُ الشَّافِعِينَ ﴿۴۸﴾ فَمَا هُمْ عَنِ التَّذْكَرَةِ مُعْرِضِينَ ﴿۴۹﴾ كَأَنَّهُمْ حُمُرٌ مُّسْتَنْفِرَةٌ ﴿۵۰﴾ فَرَّتْ مِنْ قَسْوَرَةٍ ﴿۵۱﴾ بَلْ يُرِيدُ كُلُّ امْرِئٍ مِّنْهُمْ أَنْ يُؤْتَىٰ صُحُفًا مُّنشَرَةً ﴿۵۲﴾ كَلَّا ۗ بَلْ لَا تَخَافُونَ الْآخِرَةَ ﴿۵۳﴾ كَلَّا إِنَّهُ تَذْكِرَةٌ ﴿۵۴﴾ فَمَنْ شَاءَ ذَكَرْهُ ﴿۵۵﴾ وَمَا يَذْكُرُونَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ ۗ هُوَ أَهْلُ التَّقْوَىٰ وَأَهْلُ الْغُفْرَةِ ﴿۵۶﴾

سوره قیامت

به نام خداوند بخشنده مهربان

به روز قیامت سوگند می‌خورم. ﴿۱﴾ و به نفس ملامتگر سوگند می‌خورم. ﴿۲﴾ آیا انسان می‌پندارد که (پس از مرگ) هرگز استخوان هایش را جمع نخواهیم کرد؟! ﴿۳﴾ آری، ما قادریم که (حتی خطوط سر) انگشتانش را یکسان و مرتب کنیم. ﴿۴﴾ بلکه انسان می‌خواهد که (آزادانه و بدون ترس از آخرت) در گناه و بدکاری مداومت داشته باشد. ﴿۵﴾ (از این رو) می‌پرسد: «روز قیامت کی خواهد بود؟!». ﴿۶﴾ پس هنگامی که چشم خیره شود. ﴿۷﴾ و ماه تیره (و بی نور) گردد. ﴿۸﴾ و خوشرید و ماه یکجا جمع کرده شود. ﴿۹﴾ آن روز انسان می‌گوید: «راه گریز کجاست؟!». ﴿۱۰﴾ هرگز، هیچ گریزگاهی وجود ندارد. ﴿۱۱﴾ آن روز قرارگاه (نهایی) به سوی پروردگار توست. ﴿۱۲﴾ در آن روز انسان را از آنچه پیش یا پس فرستاده است خبر داده می‌شود. ﴿۱۳﴾ بلکه انسان به خوبی بر خویشتن آگاه است. ﴿۱۴﴾ اگر چه (در دفاع از خود) عذرهایش را در میان آورد. ﴿۱۵﴾ (ای پیامبر! هنگام نزول قرآن) زبانت را برای (تکرار و خواندن) آن شتابزده حرکت مده. ﴿۱۶﴾ مسلماً جمع آوری و خواندن آن بر (عهده) ماست. ﴿۱۷﴾ پس هرگاه (توسط جبرئیل) آن را (بر تو) خواندیم، خواندن او را پیروی کن. ﴿۱۸﴾ سپس بیان کردنش بر (عهده) ماست. ﴿۱۹﴾

سورة القيمة

بسم الله الرحمن الرحيم

لَا أُقْسِمُ بِيَوْمِ الْقِيَامَةِ ﴿۱﴾ وَلَا أُقْسِمُ بِالنَّفْسِ اللَّوَّامَةِ ﴿۲﴾ أَحْسَبُ الْإِنْسَانَ أَنْ نَجْمَعُ عِظَامَهُ ﴿۳﴾ بَلَىٰ قَدَرِينًا عَلَىٰ أَنْ نُسَوِّيَ بَنَانَهُ ﴿۴﴾ بَلْ يُرِيدُ الْإِنْسَانُ لِيَفْجُرَ أَمَامَهُ ﴿۵﴾ يَسْأَلُ أَيَّانَ يَوْمِ الْقِيَامَةِ ﴿۶﴾ فَإِذَا بَرِقَ الْبَصَرُ ﴿۷﴾ وَخَسَفَ الْقَمَرُ ﴿۸﴾ وَجُمِعَ الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ ﴿۹﴾ يَقُولُ الْإِنْسَانُ يَوْمَئِذٍ أَيْنَ الْمَفْرُكُ ﴿۱۰﴾ كَلَّا لَا وَزَرَ ﴿۱۱﴾ إِلَىٰ رَبِّكَ يَوْمَئِذٍ الْمُسْتَقَرُّ ﴿۱۲﴾ يُنَبِّئُ الْإِنْسَانَ يَوْمَئِذٍ بِمَا قَدَّمَ وَأَخَّرَ ﴿۱۳﴾ بَلِ الْإِنْسَانُ عَلَىٰ نَفْسِهِ بَصِيرَةٌ ﴿۱۴﴾ وَلَوْ أَلْقَىٰ مَعَاذِيرَهُ ﴿۱۵﴾ لَا تُحْرِكُ بِهِ لِسَانَكَ لِتَعْجَلَ بِهِ ﴿۱۶﴾ إِنَّ عَلَيْنَا جَمْعَهُ وَقُرْآنَهُ ﴿۱۷﴾ فَإِذَا قَرَأْنَاهُ فَاتَّبِعْ قُرْآنَهُ ﴿۱۸﴾ ثُمَّ إِنَّ عَلَيْنَا بَيَانَهُ ﴿۱۹﴾

هرگز چنین نیست (که شما مشرکان می‌پندارید) بلکه شما دنیا (ی زودگذر) را دوست دارید. ﴿۲۰﴾ و آخرت را رها می‌کنید. ﴿۲۱﴾ آن روز چهره‌هایی تازه (و شاداب) است. ﴿۲۲﴾ به سوی پروردگارش می‌نگرد. ﴿۲۳﴾ و در آن روز چهره‌هایی عبوس (و درهم کشیده) است. ﴿۲۴﴾ یقین دارد که آسیبی کمرشکن به او می‌رسد. ﴿۲۵﴾ آری، چون (جان) به گلوگاهش برسد. ﴿۲۶﴾ و گفته شود: چه کسی است که افسون بخواند؟ (و او را نجات دهد). ﴿۲۷﴾ و یقین کند که زمان جدایی (از دنیا) است. ﴿۲۸﴾ و ساقها (ی پایش) به هم بیچلد. ﴿۲۹﴾ در آن روز راندن (و مسیر همه) به سوی پروردگارت خواهد بود. ﴿۳۰﴾ پس (او) نه تصدیق کرده است و نه نماز گزارده است. ﴿۳۱﴾ بلکه (قرآن را) تکذیب کرد و (از ایمان) روی گرداند. ﴿۳۲﴾ سپس خرامان به سوی خانواده اش بازگشت. ﴿۳۳﴾ وای برتو! پس وای برتو! ﴿۳۴﴾ بازهم وای برتو! پس وای برتو! ﴿۳۵﴾ آیا انسان گمان می‌کند که (بی‌هدف و بدون حساب و جزا) به خود رها می‌شود؟ ﴿۳۶﴾ آیا (او) نطفه‌ای از منی که (در رحم) ریخته می‌شود نبود؟ ﴿۳۷﴾ آنگاه به صورت خون بسته در آمد، پس (الله او را) آفرید، و درست و استوار ساخت. ﴿۳۸﴾ پس از او دو زوج نر و ماده پدید آورد. ﴿۳۹﴾ آیا (چنین آفریدگاری) قادر نیست که مردگان را (دوباره) زنده کند؟! ﴿۴۰﴾

سوره انسان

به نام خداوند بخشنده مهربان

یقیناً زمانی طولانی بر انسان گذشت که چیزی (مهم و) قابل ذکر نبود. ﴿۱﴾ به راستی ما انسان را از نطفه مختلطی آفریدیم، او را می‌آزماییم، پس او را شنوای بینا قرار دادیم. ﴿۲﴾ همانا ما راه را به او نشان دادیم خواه سپاسگزار باشد یا ناسپاس. ﴿۳﴾ به راستی ما برای کافران زنجیرها و غل‌ها و آتش سوزان مهیا کرده ایم. ﴿۴﴾ بی‌گمان نیکوکاران (در بهشت) از جامی می‌نوشند که آمیزه اش کافور است. ﴿۵﴾

كَلَّا بَلْ تُحِبُّونَ الْعَاجِلَةَ ﴿۱﴾ وَتَذَرُونَ الْآخِرَةَ ﴿۲﴾
 وَجُوهٌ يَوْمَئِذٍ نَاضِرَةٌ ﴿۳﴾ إِلَىٰ رَبِّهَا نَاظِرَةٌ ﴿۴﴾ وَوُجُوهٌُ
 يَوْمَئِذٍ بَاسِرَةٌ ﴿۵﴾ تَظُنُّ أَنْ يُفْعَلَ بِهَا فَاقِرَةٌ ﴿۶﴾ كَلَّا
 إِذَا بَلَغَتِ التَّرَاقِيَ ﴿۷﴾ وَقِيلَ مَنْ رَاقٍ ﴿۸﴾ وَظَنَّ أَنَّهُ
 الْفِرَاقُ ﴿۹﴾ وَالْتَفَتِ الْسَّاقُ بِالسَّاقِ ﴿۱۰﴾ إِلَىٰ رَبِّكَ
 يَوْمَئِذٍ الْمَسَاقُ ﴿۱۱﴾ فَلَا صَدَقَ وَلَا صَلَّىٰ ﴿۱۲﴾ وَلَكِنْ
 كَذَّبَ وَتَوَلَّىٰ ﴿۱۳﴾ ثُمَّ ذَهَبَ إِلَىٰ أَهْلِهِ يَتَمَطَّىٰ ﴿۱۴﴾
 أَوْلَىٰ لَكَ فَأَوْلَىٰ ﴿۱۵﴾ ثُمَّ أَوْلَىٰ لَكَ فَأَوْلَىٰ ﴿۱۶﴾ أَتُحَسَّبُ
 الْإِنْسَانُ أَنْ يُتْرَكَ سُدًى ﴿۱۷﴾ أَلَمْ يَكُ نُطْفَةً مِّن مَّنِيٍّ
 يُمْنَىٰ ﴿۱۸﴾ ثُمَّ كَانَ عَلَقَةً فَخَلَقَ فَسَوَّىٰ ﴿۱۹﴾ فَعَجَلَ مِنْهُ
 الزَّوْجَيْنِ الذَّكَرَ وَالْأُنثَىٰ ﴿۲۰﴾ أَلَيْسَ ذَلِكَ بِقَدِيرٍ عَلَىٰ
 أَنْ سَخِّجَ الْمَوْتَىٰ ﴿۲۱﴾

سورة الإنسان

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

هَلْ أَتَىٰ عَلَى الْإِنْسَانِ حِينٌ مِّنَ الدَّهْرِ لَمْ يَكُن شَيْعًا مَّذْكُورًا ﴿۱﴾
 إِنَّا خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِّن نُّطْفَةٍ أَمْشَاجٍ نَّبْتَلِيهِ فَجَعَلْنَاهُ
 سَمِيعًا بَصِيرًا ﴿۲﴾ إِنَّا هَدَيْنَاهُ السَّبِيلَ إِمَّا شَاكِرًا وَإِمَّا كَفُورًا ﴿۳﴾
 إِنَّا أَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ سَلَاسِلًا وَأَغْلَلَآ وَسَعِيرًا ﴿۴﴾
 إِنَّ الْأَبْرَارَ يَشْرَبُونَ مِّنْ كَأْسٍ كَانَتْ مِرَاجُهَا كَافُورًا ﴿۵﴾

(از) چشمه‌ای که بندگان (خاص) الله از آن می‌نوشند، (هروقت و) هر جا بخواهند آن را جاری می‌سازند. ﴿۶﴾ (بندگان نیکوکار) به نذر وفا می‌کنند و از روزی می‌ترسند که (عذاب و) شر آن فراگیر است. ﴿۷﴾ و غذا را با این که (نیاز و) دوست دارند به «مسکین» و «یتیم» و «اسیر» می‌بخشند. ﴿۸﴾ (و می‌گویند: «ما فقط به خاطر الله به شما غذا می‌دهیم، نه از شما پاداشی می‌خواهیم و نه سیاسی. ﴿۹﴾ همانا ما از پروردگاران می‌ترسیم، روزی که عبوس و سخت و دشوار است. ﴿۱۰﴾ پس الله آنان را از (سختی و) شر آن روز ننگه داشت و آنها را شادمانی و سرور بخشید. ﴿۱۱﴾ و به (پاداش) صبری که کردند، بهشت و (لباس‌های) حریر (بهشتی) را به آنان پاداش داد. ﴿۱۲﴾ در آنجا بر تختها (ی زیبا) تکیه کرده اند، نه آفتابی در آنجا می‌بینند و نه سرمایی. ﴿۱۳﴾ و سایه‌هایش بر آنها فرو افتاده، و میوه‌هایش (برای چیدن) در دسترس (و به فرمان) است. ﴿۱۴﴾ و در گرداگرد آنها ظرف‌های سمین (غذاها) و کاسه‌های بلورین (نوشیدنی‌ها) گردانده می‌شود. ﴿۱۵﴾ (کاسه‌های) بلورین از نقره که آنها را به اندازه مناسب (پر و) آماده کرده اند. ﴿۱۶﴾ و در آنجا از جام‌هایی سیراب می‌شوند که آمیزه اش زنجبیل است. ﴿۱۷﴾ (از) چشمه‌ای، در آنجا که سلسیل نامیده می‌شود. ﴿۱۸﴾ و همواره نوجوانانی جاودانه بر گردشان می‌چرخند که هرگاه آنها را ببینی، گمان می‌کنی که مروارید پراکنده هستند. ﴿۱۹﴾ و چون (به هر سمتی) بنگری، آنجا نعمت بسیار و فرمانروایی عظیمی را می‌بینی. ﴿۲۰﴾ بر آنان (بهشتیان) لباس‌هایی سبزرنگ از دیبای نازک و دیبای ضخیم است، و با دستبندهایی از نقره آراسته شده اند، و پروردگارشان شراب پاک به آنها می‌نوشاند. ﴿۲۱﴾ (و به آنها گفته می‌شود: «این (نعمت‌ها) پاداش شماست، و سعی و کوشش شما قدردانی شده است. ﴿۲۲﴾ (ای پیامبر!) یقیناً ما قرآن را بر تو تدریجاً نازل کردیم. ﴿۲۳﴾ پس برای حکم پروردگارت شکبیا باش، و از هیچ گنهگار یا ناسپاسی از آنان فرمان نبر. ﴿۲۴﴾ و صبح و شام نام پروردگارت را یاد کن. ﴿۲۵﴾

عَيْنًا يَشْرَبُ بِهَا عِبَادُ اللَّهِ يُفَجِّرُونَهَا تَفْجِيرًا ﴿٦﴾ يُوفُونَ
بِالنَّذْرِ وَيَخَافُونَ يَوْمًا كَانَ شَرُّهُ مُسْتَطِيرًا ﴿٧﴾
وَيُطْعَمُونَ الطَّعَامَ عَلَىٰ حُبِّهِ مِسْكِينًا وَيَتِيمًا وَأَسِيرًا ﴿٨﴾
إِنَّمَا نُطْعِمُكُمْ لِوَجْهِ اللَّهِ لَا نُرِيدُ مِنْكُمْ جَزَاءً وَلَا
شُكْرًا ﴿٩﴾ إِنَّا نَخَافُ مِنْ رَبِّنَا يَوْمًا عَبُوسًا قَمْطَرِيرًا ﴿١٠﴾
فَوَقَّعْنَاهُمُ اللَّهُ شَرَّ ذَٰلِكَ الْيَوْمِ وَلَقَّعْنَاهُمْ نَضْرَةً وَسُرُورًا ﴿١١﴾
وَجَزَلْنَاهُمْ بِمَا صَبَرُوا جَنَّةً وَحَرِيرًا ﴿١٢﴾ مُتَّكِنِينَ
فِيهَا عَلَى الْأَرْبَابِ لَا يَرَوْنَ فِيهَا شَمْسًا وَلَا زَمَهْرِيرًا ﴿١٣﴾
وَدَانِيَةً عَلَيْهِمْ ظِلُّهَا وَذُلَّتْ قُطُوفُهَا تَذْلِيلًا ﴿١٤﴾
وَيُطَافُ عَلَيْهِمْ بِآنِيَةٍ مِّن فِضَّةٍ وَأَكْوَابٍ كَانَتْ قَوَارِيرًا ﴿١٥﴾
قَوَارِيرًا مِّن فِضَّةٍ قَدَّرُوهَا تَقْدِيرًا ﴿١٦﴾ وَيُسْقَوْنَ
فِيهَا كَأْسًا كَانَ مِزَاجُهَا زَنْجَبِيلًا ﴿١٧﴾ عَيْنًا فِيهَا تُسْمَى
سَلْسَبِيلًا ﴿١٨﴾ وَيَطُوفُ عَلَيْهِمْ وِلْدَانٌ مُّخَلَّدُونَ إِذَا
رَأَيْتَهُمْ حَسِبْتَهُمْ لُؤْلُؤًا مَّنثُورًا ﴿١٩﴾ وَإِذَا رَأَيْتَ ثَمَّ رَأَيْتَ
نَعِيمًا وَمُلَكًا كَبِيرًا ﴿٢٠﴾ عَلَيْهِمْ ثِيَابٌ سُنْدُسٍ خُضْرٌ
وَإِسْتَبْرَقٌ وَحُلُوعٌ أَسَاوِرٌ مِّن فِضَّةٍ وَسَقَدْتُهُمْ رُهْمًا شَرَابًا
طَهُورًا ﴿٢١﴾ إِنَّ هَٰذَا كَانَ لَكُم جَزَاءً وَكَانَ سَعْيُكُمْ
مَشْكُورًا ﴿٢٢﴾ إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْقُرْآنَ تَنزِيلًا ﴿٢٣﴾
فَاصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ وَلَا تَطِعْ مَنِ امَّا أَوْ كُفُورًا ﴿٢٤﴾
وَاذْكُرِ اسْمَ رَبِّكَ بُكْرَةً وَأَصِيلًا ﴿٢٥﴾

و (نیز) بخشی از شب برایش سجده کن (و نماز گزار) و بخش درازی از شب او را تسبیح گوی. ﴿۲۶﴾ بی گمان اینان (کافران) دنیای زودگذر را دوست دراند، و روز سختی (را که در پیش دارند) پشت سر خود رها می کنند. ﴿۲۷﴾ ما آنها را آفریدیم و پیوند (مفاصل) شان را محکم کردیم، و هر زمان بخواهیم جای آنان را به (گروه دیگری) مانندشان می دهیم. ﴿۲۸﴾ بی گمان این یادآوری (و پند) است، پس هر کس که بخواهد راهی به سوی پروردگارش برمی گزیند. ﴿۲۹﴾ و شما چیزی را نمی خواهید مگر این که الله بخواهد، بی گمان الله دانای حکیم است. ﴿۳۰﴾ هر کس را که بخواهد در رحمت خود وارد می کند، و برای ستمکاران عذاب دردناکی آماده کرده است. ﴿۳۱﴾

وَمِنَ اللَّيْلِ فَاسْجُدْ لَهُ وَسَبِّحْهُ لَيْلًا طَوِيلًا ﴿۲۶﴾
 إِنَّ هَؤُلَاءِ سُحُوبٌ الْعَاجِلَةِ وَيَذُرُونَ وَرَاءَهُمْ يَوْمًا ثَقِيلًا ﴿۲۷﴾ نَحْنُ خَلَقْنَاهُمْ وَشَدَدْنَا أَسْرَهُمْ وَإِذَا شِئْنَا بَدَلْنَا أَمْثَلَهُمْ تَبْدِيلًا ﴿۲۸﴾ إِنَّ هَذِهِ تَذَكُّرٌ ط ﴿۲۹﴾ شَاءَ اتَّخَذَ إِلَىٰ رَبِّهِ سَبِيلًا ﴿۳۰﴾ وَمَا تَشَاءُونَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿۳۱﴾ يُدْخِلُ مَنْ يَشَاءُ فِي رَحْمَتِهِ وَالظَّالِمِينَ أَعَدَّ لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿۳۲﴾

سورة المرسلات

سورة مرسلات

بسم الله الرحمن الرحيم

به نام خداوند بخشنده مهربان

سوگند به فرشتگانی که پی در پی فرستاده شدند. ﴿۱﴾ پس سوگند به فرشتگانی که همچون تندباد می روند. ﴿۲﴾ و سوگند به فرشتگانی که (برها را) پراکنده می کنند. ﴿۳﴾ پس سوگند به فرشتگانی که جداکننده (حق از باطل) اند. ﴿۴﴾ و سوگند به فرشتگانی که وحی (الهی) را (به پیامبران) القا می کنند. ﴿۵﴾ برای اتمام حجت یا برای بیم و هشدار. ﴿۶﴾ بی گمان آنچه به شما وعده داده می شود، واقع خواهد شد. ﴿۷﴾ پس هنگامی که ستارگان تیره (و محو) شود. ﴿۸﴾ و هنگامی که آسمان شکافته شود. ﴿۹﴾ و هنگامی که کوهها (از جا کنده و) پراکنده شود. ﴿۱۰﴾ و هنگامی که پیامبران را (جهت گواهی بر امتها) وقت معین شود. ﴿۱۱﴾ این (امر) برای چه روزی به تأخیر افتاده است؟! ﴿۱۲﴾ برای روز جدایی، (و داوری). ﴿۱۳﴾ و توجه دانی روز جدایی (و داوری) چیست؟! ﴿۱۴﴾ در آن روز (قیامت) وای بر تکذیب کنندگان! ﴿۱۵﴾ آیا ما پیشینیان (مجرم) را نابود نکردیم؟! ﴿۱۶﴾ سپس دیگران را در پی آنها خواهیم آورد. ﴿۱۷﴾ این چنین با گنهکاران رفتار می کنیم. ﴿۱۸﴾ در آن روز (قیامت) وای بر تکذیب کنندگان! ﴿۱۹﴾

وَالْمُرْسَلَاتِ عُرْفًا ﴿۱﴾ فَالْعَصْفَاتِ عَصْفًا ﴿۲﴾ وَالنَّشْرِتِ نَشْرًا ﴿۳﴾ فَالْفَرَقَاتِ فَرَقًا ﴿۴﴾ فَالْمُلْقَاتِ ذِكْرًا ﴿۵﴾ عَذْرًا أَوْ نُذْرًا ﴿۶﴾ إِنَّمَا تُوعَدُونَ لَوَاقِعٍ ﴿۷﴾ فَإِذَا النُّجُومُ طُمِسَتْ ﴿۸﴾ وَإِذَا السَّمَاءُ فُرِجَتْ ﴿۹﴾ وَإِذَا الْجِبَالُ سُفَّتْ ﴿۱۰﴾ وَإِذَا الرَّسُلُ أُنْقَتَتْ ﴿۱۱﴾ لِأَيِّ يَوْمٍ أُجِّلَتْ ﴿۱۲﴾ لِيَوْمِ الْفَصْلِ ﴿۱۳﴾ وَمَا أَدْرَاكَ مَا يَوْمُ الْفَصْلِ ﴿۱۴﴾ وَيَلُومِ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿۱۵﴾ أَلَمْ يَكُنْ لَهُمُ الْآيَاتُ مِن قَبْلُ وَلَٰكِن كَذَّبُوا ﴿۱۶﴾ ثُمَّ نَتَّبِعُهُمُ الْآخِرِينَ ﴿۱۷﴾ كَذَلِكَ نَفْعَلُ بِالْمُجْرِمِينَ ﴿۱۸﴾ وَيَلُومِ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿۱۹﴾

أَلَمْ خَلَقْكُمْ مِنْ مَّاءٍ مَّهِينٍ ﴿٢٠﴾ فَجَعَلْنَاهُ فِي قَرَارٍ مَكِينٍ
 ﴿٢١﴾ إِلَى قَدَرٍ مَعْلُومٍ ﴿٢٢﴾ فَقَدَرْنَا فَنِعْمَ الْقَدِرُونَ ﴿٢٣﴾
 وَيَلُّ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿٢٤﴾ أَلَمْ نَجْعَلِ الْأَرْضَ كِفَاتًا
 ﴿٢٥﴾ أَحْيَاءً وَأَمْوَاتًا ﴿٢٦﴾ وَجَعَلْنَا فِيهَا رِوَاسِيَّ سَمِخَاتٍ
 وَأَسْقَيْنَاكُمْ مَاءً فُرَاتًا ﴿٢٧﴾ وَيَلُّ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿٢٨﴾
 أَنْطَلِقُوا إِلَىٰ مَا كُنْتُمْ بِهِ تَكْذِبُونَ ﴿٢٩﴾ أَنْطَلِقُوا إِلَىٰ
 ظِلِّ ذِي ثَلَاثِ شُعَبٍ ﴿٣٠﴾ لَا ظَلِيلٍ وَلَا يُغْنِي مِنَ اللَّهَبِ
 ﴿٣١﴾ إِنَّهَا تَرْمِي بِشَرِّرٍ كَالْقَصْرِ ﴿٣٢﴾ كَأَنَّهُ جُمَلَتْ صُفْرًا
 ﴿٣٣﴾ وَيَلُّ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿٣٤﴾ هَذَا يَوْمٌ لَا
 يَنْطِقُونَ ﴿٣٥﴾ وَلَا يُؤْذَنُ لَهُمْ فَيَعْتَذِرُونَ ﴿٣٦﴾ وَيَلُّ
 يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿٣٧﴾ هَذَا يَوْمٌ الْفَصْلِ جَمَعْنَاكُمْ
 وَالْأُولَئِينَ ﴿٣٨﴾ فَإِنْ كَانَ لَكُمْ كَيْدٌ فَكِيدُوا ﴿٣٩﴾ وَيَلُّ
 يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿٤٠﴾ إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي ظِلِّ وَعُيُونٍ
 ﴿٤١﴾ وَفَوْكَةٍ مِمَّا يَشْتَبُونَ ﴿٤٢﴾ كُلُّوْا وَاشْرَبُوا هَنِيئًا بِمَا
 كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٤٣﴾ إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿٤٤﴾
 وَيَلُّ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿٤٥﴾ كُلُّوْا وَتَمَتَّعُوا قَلِيلًا إِنَّكُمْ
 مُجْرِمُونَ ﴿٤٦﴾ وَيَلُّ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿٤٧﴾ وَإِذَا قِيلَ
 لَهُمْ ارْكَعُوا لَا يَرْكَعُونَ ﴿٤٨﴾ وَيَلُّ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ
 ﴿٤٩﴾ فَبِأَيِّ حَدِيثٍ بَعْدَهُ يُؤْمِنُونَ ﴿٥٠﴾

آیا شما را از آبی پست (و ناچیز) نیافریدیم؟! ﴿۲۰﴾ پس آن را
 در (رحم) قرارگاهی محفوظ (و استوار) قرار دادیم ﴿۲۱﴾ تا
 زمانی معین؟! ﴿۲۲﴾ پس ما (بر این کار) توانا بودیم، و چه نیک
 توانا (و قدرتمند) هستیم. ﴿۲۳﴾ در آن روز (قیامت) وای بر
 تکذیب کنندگان! ﴿۲۴﴾ آیا زمین را جایگاه (تجمع مردم) قرار
 ندادیم. ﴿۲۵﴾ هم در حال حیات و زندگی شان و هم مرگ شان؟!
 ﴿۲۶﴾ و در آن کوه‌های بسیار بلند (و استوار) قرار دادیم، و ای
 شیرین (و گوار) به شما نوشاندیم. ﴿۲۷﴾ در آن روز (قیامت)
 وای بر تکذیب کنندگان! ﴿۲۸﴾ (به آنها گفته می‌شود): به سوی
 همان چیزی بروید که پیوسته تکذیبش می‌کردید. ﴿۲۹﴾ بروید به
 سوی سایه (دودهای آتش) سه شاخه! ﴿۳۰﴾ نه سایه افکن (و
 خنک) است، و نه از (گرمی) شعله‌های آتش جلوگیری می‌کند!
 ﴿۳۱﴾ همانا (جهنم) شراره‌هایی چون کوشک پرتاب می‌کند.
 ﴿۳۲﴾ گویی که آن (شراره‌ها) شتران زرد رنگ هستند. ﴿۳۳﴾
 در آن روز (قیامت) وای بر تکذیب کنندگان! ﴿۳۴﴾ این (همان)
 روزی است که سخن نمی‌گویند. ﴿۳۵﴾ و به آنها اجازه داده
 نمی‌شود تا عذرخواهی کنند. ﴿۳۶﴾ در آن روز (قیامت) وای بر
 تکذیب کنندگان! ﴿۳۷﴾ این (همان) روز جدایی (و داوری) است
 که شما و گذشتگان را گرد آورده ایم. ﴿۳۸﴾ پس اگر (حیله و)
 نیرنگی دارید، آن را در حق من بکار گیرید. ﴿۳۹﴾ در آن روز
 (قیامت) وای بر تکذیب کنندگان! ﴿۴۰﴾ به راستی که (در آن
 روز) پرهیزگاران در سایه‌ها و (کنار) چشمه‌ها قرار دارند. ﴿۴۱﴾
 و میوه‌هایی که میل داشته باشند. ﴿۴۲﴾ (به آنها گفته می‌شود):
 گوارا بخورید و بنوشید به پاداش آنچه می‌کردید. ﴿۴۳﴾ ما
 اینگونه نیکوکاران را پاداش می‌دهیم. ﴿۴۴﴾ در آن روز (قیامت)
 وای بر تکذیب کنندگان! ﴿۴۵﴾ «ای کافران! در این دنیا اندکی
 بخورید و بهره‌گیرید، زیرا شما گناهکار هستید» ﴿۴۶﴾ در آن
 روز (قیامت) وای بر تکذیب کنندگان! ﴿۴۷﴾ و هنگامی که به
 آنها گفته شود: (نماز بگزارید و) رکوع کنید، (نماز نمی‌گزارند و)
 رکوع نمی‌کنند. ﴿۴۸﴾ در آن روز (قیامت) وای بر
 تکذیب کنندگان! ﴿۴۹﴾ «ای پیامبر! اگر این مردم به این قرآن
 ایمان نمی‌آورند) پس بعد از آن به کدام سخن ایمان می‌آورند؟!

سورة النبأ

سورة نبأ

بسم الله الرحمن الرحيم

به نام خداوند بخشنده مهربان

عَمَّ يَتَسَاءَلُونَ ﴿١﴾ عَنِ النَّبِيِّ الْعَظِيمِ ﴿٢﴾ الَّذِي هُمْ فِيهِ
مُخْتَلِفُونَ ﴿٣﴾ كَلَّا سَيَعْمُونَ ﴿٤﴾ ثُمَّ كَلَّا سَيَعْمُونَ ﴿٥﴾
أَلَمْ نَجْعَلِ الْأَرْضَ مِهْدًا ﴿٦﴾ وَالْجِبَالَ أَوْتَادًا ﴿٧﴾
وَخَلَقْنَاكُمْ أَزْوَاجًا ﴿٨﴾ وَجَعَلْنَا نَوْمَكُمْ سُبَاتًا ﴿٩﴾
وَجَعَلْنَا اللَّيْلَ لِبَاسًا ﴿١٠﴾ وَجَعَلْنَا النَّهَارَ مَعَاشًا ﴿١١﴾
وَبَنَيْنَا فَوْقَكُمْ سَبْعًا شِدَادًا ﴿١٢﴾ وَجَعَلْنَا سِرَاجًا وَهَاجًا ﴿١٣﴾
وَأَنْزَلْنَا مِنَ الْمُعْصِرَاتِ مَاءً نَّجًّا ﴿١٤﴾ لِنُخْرِجَ بِهِ
حَبًّا وَنَبَاتًا ﴿١٥﴾ وَجَنَّتِ الْأَفَّا فَا ﴿١٦﴾ إِنَّ يَوْمَ الْفَصْلِ كَانَ
مِيقَاتًا ﴿١٧﴾ يَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ فَتَأْتُونَ أَفْوَاجًا ﴿١٨﴾
وَفُتِحَتِ السَّمَاءُ فَكَانَتْ أَبْوَابًا ﴿١٩﴾ وَسُيِّرَتِ الْجِبَالُ
فَكَانَتْ سَرَابًا ﴿٢٠﴾ إِنَّ جَهَنَّمَ كَانَتْ مِرْصَادًا ﴿٢١﴾
لِلطَّغِينِ مَنَابًا ﴿٢٢﴾ لِيَشِينَ فِيهَا أَحْقَابًا ﴿٢٣﴾ لَا يَدُوقُونَ
فِيهَا بَرْدًا وَلَا شَرَابًا ﴿٢٤﴾ إِلَّا حَمِيمًا وَغَسَاقًا ﴿٢٥﴾ جَزَاءً
وِفَاقًا ﴿٢٦﴾ إِنَّهُمْ كَانُوا لَا يَرْجُونَ حِسَابًا ﴿٢٧﴾ وَكَذَّبُوا
بِعَايِنَتِنَا كَذَابًا ﴿٢٨﴾ وَكُلَّ شَيْءٍ أَحْصَيْنَاهُ كِتَابًا ﴿٢٩﴾
فَذُوقُوا فَلَنْ نَزِيدَكُمْ إِلَّا عَذَابًا ﴿٣٠﴾

(کافران) از چه چیز از یکدیگر سؤال می کنند؟ ﴿١﴾ از خبری
بزرگ. ﴿٢﴾ همان (خبری) که آنها در آن اختلاف دارند. ﴿٣﴾
چنین نیست (که آنها می اندیشند)، بزودی خواهند دانست. ﴿٤﴾
باز هم چنین نیست، بزودی خواهند دانست. ﴿٥﴾ آیا زمین را
بستری (برای آسایش شما) قرار ندادیم؟! ﴿٦﴾ و کوهها را میخها
(ی آن قرار ندادیم)؟! ﴿٧﴾ و شما را جفت (نروماده) آفریدیم.
﴿٨﴾ و خواب شما را (مایه) آرامش تان قرار دادیم. ﴿٩﴾ و شب را
پوششی (برای شما) قرار دادیم. ﴿١٠﴾ و روز را (وسیله ای) برای
زندگی و معاش قرار دادیم. ﴿١١﴾ و بر فرار شما هفت (آسمان)
اشوار بنا کردیم. ﴿١٢﴾ و (خورشید را) چراغی درخشان
آفریدیم. ﴿١٣﴾ و از ابرهای باران زا آبی فراوان فرو فرستاریم
﴿١٤﴾ تا بدان دانه و گیاه بسیار برویانیم. ﴿١٥﴾ و با غهائی پر
درخت (با آن آب پرورش دهیم). ﴿١٦﴾ بی گمان روز داوری
(وجدای) میعاد (همگان) است. ﴿١٧﴾ روزی که در "صور"
دمیده می شود، سپس شما گروه گروه (به محشر) می آید.
﴿١٨﴾ و آسمان گشوده می شود، پس دروازه، دروازه می گردد.
﴿١٩﴾ و کوهها به حرکت آیند، پس (چون) سراب گردند.
﴿٢٠﴾ و بی گمان جهنم کمینگاهی است. ﴿٢١﴾ محل بازگشت
برای سرکشان است. ﴿٢٢﴾ مدت زمانی دراز در آنجا بمانند.
﴿٢٣﴾ و در آنجا نه (چیز) خنکی می چشند و نه آشامیدنی
(گوارایی خواهند داشت). ﴿٢٤﴾ جز آبی سوزان، و (مایعی که)
جرک و خون (است). ﴿٢٥﴾ (این) کیفری است مناسب و در خور
(اعمالشان) ﴿٢٦﴾ زیرا که آنها هیچ امیدى به (روز) حساب
نداشتند. ﴿٢٧﴾ و آیات ما را بشدت تکذیب کردند. ﴿٢٨﴾ و ما
همه چیز را (در کتاب لوح محفوظ) بشما رش نوشتیم. ﴿٢٩﴾
پس (کیفر اعمال خود را) بچشید، که چیزی جز عذاب بر شما نمی
افزاییم! ﴿٣٠﴾

بی گمان برای پر هیز گاران کامیابی است. ﴿۳۱﴾ با غها (ی میوه) و تاکستانها. ﴿۳۲﴾ و حوریانی جوان وهم سن وسال. ﴿۳۳﴾ و جامههایی لبریز و بیایی (از شراب پاکیزه بهشت). ﴿۳۴﴾ در آنجا نه سخن بیهوده ای می شنوند ونه دروغی. ﴿۳۵﴾ (این) پاداش از جانب پروردگار تو نیست و بختی بنده (و در خور آنهاست). ﴿۳۶﴾ (همان) پروردگار آسمانها وزمین، و آنچه در میان آنهاست، (همان خدای) رحمان هیچ کس (در آن روز) یاری سخن گفتن با او ندارد. ﴿۳۷﴾ روزی که روح (= جبریل) و فرشتگان به صف ایستند، هیچ کس سخن نگوید، جز کسی که خدای رحمان به او اجازه داده، (و او) سخن درست (وصواب) گوید. ﴿۳۸﴾ آن روز حق است، پس هر کس که بخواهد بازگشتگاهی به سوی پروردگارش برگزیند. ﴿۳۹﴾ به راستی ما شما را از عذابی نزدیکی بیم دادیم، روزی که انسان آنچه را از قبل با رستهای خود فرستاده است می بیند، و کافر می گوید: «ای کاش من خاک بود». (و برای حساب برانگیخته نمی شد). ﴿۴۰﴾

إِنَّ لِلْمُتَّقِينَ مَفَازًا ﴿۳۱﴾ حَدَاقًا وَعَنَبًا ﴿۳۲﴾ وَكَوَاعِبَ أترابًا ﴿۳۳﴾ وَكَأْسًا دِهَاقًا ﴿۳۴﴾ لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا وَلَا كِدَابًا ﴿۳۵﴾ جَزَاءً مِّن رَّبِّكَ عَطَاءً حِسَابًا ﴿۳۶﴾ رَبِّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا الرَّحْمَنِ ﴿۳۷﴾ لَا يَمْلِكُونَ مِنْهُ خِطَابًا ﴿۳۸﴾ يَوْمَ يَقُومُ الرُّوحُ وَالْمَلَائِكَةُ صَفًّا ﴿۳۹﴾ لَا يَتَكَلَّمُونَ إِلَّا مَن أذِنَ لَهُ الرَّحْمَنُ وَقَالَ صَوَابًا ﴿۴۰﴾ ذَلِكَ الْيَوْمَ الْحَقُّ ﴿۴۱﴾ فَمَن شَاءَ اخْتَدِ إِلَىٰ رَبِّهِ مَآبًا ﴿۴۲﴾ إِنَّا أَنْذَرْنَاكُمْ عَذَابًا قَرِيبًا يَوْمَ يَنْظُرُ الْمَرْءُ مَا قَدَّمَتْ يَدَاهُ وَيَقُولُ الْكَافِرُ يَلَيْتَنِي كُنْتُ تُرَابًا ﴿۴۳﴾

سورة النازعات

بسم الله الرحمن الرحيم

وَالنَّازِعَاتِ غَرْقًا ﴿۱﴾ وَالنَّشِيطَاتِ نَشْطًا ﴿۲﴾ وَالسَّابِقَاتِ سَبَقًا ﴿۳﴾ فَالْمُدَبِّرَاتِ أَمْرًا ﴿۴﴾ يَوْمَ تَرْجُفُ الرَّاجِفَةُ ﴿۵﴾ تَتَّبِعُهَا الرَّادِفَةُ ﴿۶﴾ قُلُوبٌ يَوْمَئِذٍ وَاجِفَةٌ ﴿۷﴾ أَبْصَرُهَا خَشِيعَةٌ ﴿۸﴾ يَقُولُونَ أَيْنَا لَمَرْدُودُونَ فِي الْحَافِرَةِ ﴿۹﴾ أَيْنَا كُنَّا عِظْمًا خِزَّةً ﴿۱۰﴾ قَالُوا تِلْكَ إِذًا كَرَّةٌ خَاسِرَةٌ ﴿۱۱﴾ فَإِنَّمَا هِيَ زَجْرَةٌ وَاحِدَةٌ ﴿۱۲﴾ فَإِذَا هُم بِالسَّاهِرَةِ ﴿۱۳﴾ هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ مُوسَىٰ ﴿۱۴﴾

سورة نازعات

به نام خداوند بخشنده مهربان

سوگند به فرشتگانی که جانها (می کافران) را به شدت بیرون می کشند. ﴿۱﴾ و سوگند به فرشتگانی که جانها (ی مؤمنان) را به نرمی و آسانی می گیرند. ﴿۲﴾ و سوگند به فرشتگانی که شناورند. ﴿۳﴾ و سوگند به فرشتگانی که (در اجرامی اوامر الهی) بر یگدیگر سبقت می گیرند. ﴿۴﴾ و سوگند به فرشتگانی (که به امر الهی) کارها را تدبیر می کنند. ﴿۵﴾ روزی که (سپس از اولین دمیدن در صور) زمین (و کوهها وهمه چیز) را بلرزاند. ﴿۶﴾ رد پی آن (دمیدن دوم حشر) بیاید. ﴿۷﴾ دلها در آن روز سخت مضطرب (وترسان) است. ﴿۸﴾ و چشمهای آنان (از ترس و شرمساری) فرو افتاده است. ﴿۹﴾ (کافران در دنیا) می گویند: «آیا ما (پس از مرگ دوباره) به حال اول خود باز می گردیم؟! ﴿۱۰﴾ آیا هنگامی که استخوانهای پوسیده ای شدیم (وبه خاک تبدیل گشتیم، باز هم زنده می شویم؟!». ﴿۱۱﴾ گویند: «(اگر چنین وعده ای درست باشد) آنگاه آن بازگشتی زیانبار است!». ﴿۱۲﴾ پس آن (بازگشت) تنها با یک بانگ مهیب است! ﴿۱۳﴾ پس ناگهان همگی بر عرصه زمین (محشر) ظاهر می شوند. ﴿۱۴﴾ (ای پیامبر) آیا داستان موسی به تو رسیده است؟! ﴿۱۵﴾

آنگاه که پروردگارش او را در وادی مقدس «طوی» ندا داد (و فرمود:). ﴿۱۶﴾ به سوی فرعون برو، که او طغیان کرده است. ﴿۱۷﴾ پس به او بگو: «آیا می خواهی پاکیزه شوی؟! ﴿۱۸﴾ و من تو را به سوی پروردگارت هدایت کنم، آنگاه (از او) بترسی، (و فرمانیز دار شوی). ﴿۱۹﴾ پس (موسی) معجزه بزرگ را به او نشان داد. ﴿۲۰﴾ اما او تکذیب کرد و عصیان ورزید. ﴿۲۱﴾ سپس پشت کرد و به کوشش و تلاش (علیه او) پرداخت. ﴿۲۲﴾ پس (قومش را) جمع کرد و نداداد. ﴿۲۳﴾ و آنگاه گفت: «من پروردگار برتر شما هستم». ﴿۲۴﴾ پس خداوند او را به عذاب آخرت و دنیا گرفتار کرد. ﴿۲۵﴾ بی گمان در این (واقعه) عبرتی است برای کسی که (از خدا) می ترسد. ﴿۲۶﴾ آیا آفرینش شما (بعد از مرگ) سخت تراست یا آسمان که (خداوند) آن را بنا کرد؟ ﴿۲۷﴾ سقف آن را برافراشت، پس به آن شکل و نظم داد. ﴿۲۸﴾ و شبش را تاریک، و روزش را روشن گردانید. ﴿۲۹﴾ و زمین را بعد از آن گسترانید. ﴿۳۰﴾ و از آن آب (چشمه ها و چاهها) و چراگاهش را بیرون آورد. ﴿۳۱﴾ و کوهها را محکم و اشوار (بر روی زمین) قرار داد. ﴿۳۲﴾ (همه اینها) برای بهره گیری شما و چهار پایانتان است. ﴿۳۳﴾ پس هنگامی که (آن) حادثه بزرگ (قیامت) فرا رسد، ﴿۳۴﴾ در آن روز انسان (تمام اعمال و) تلاشهای خود را به یاد آورد. ﴿۳۵﴾ و جهنم برای هو بیننده ای آشکار می شود. ﴿۳۶﴾ پس آن کس که طغیان (و سرکشی) کرده باشد. ﴿۳۷﴾ و زندگی دنیا را (بر آخرت) ترجیح داده باشد. ﴿۳۸﴾ پس بی تردید جهنم جایگاه اوست. ﴿۳۹﴾ و اما کسی که از ایستادن در حضور پروردگارش بیمناک بوده، و نفس را از هوی (و هوس) باز داشته باش. ﴿۴۰﴾ پس قطعاً بهشت جایگاه اوست. ﴿۴۱﴾ (ای پیامبر) درباره قیامت از تو می پرسند، که در چه زمانی واقع می شود؟ ﴿۴۲﴾ تو را با یا آوری این سخن چه کار است؟ ﴿۴۳﴾ (سر انجام و) منتهای (علم) آن نزد پروردگارتواست. ﴿۴۴﴾ (ای پیامبر) توتنها بیم دهنده کسانی هستی که از آن می ترسند. ﴿۴۵﴾ روزی که (کافران قیامت را) ببینند، (چنین احساس می کنند که) گویی (در دنیا) جز یک شامگاه یا چاشتگاه درنگ نکرده اند. ﴿۴۶﴾

إِذْ نَادَاهُ رَبُّهُ بِالْوَادِ الْأَقْدَسِ طَوًى ﴿١٦﴾ أَذْهَبَ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغَىٰ ﴿١٧﴾ فَقُلْ هَلْ لَكَ إِلَٰهٌ إِلَّا أَنْ تَزُكَّىٰ ﴿١٨﴾ وَأَهْدِيكَ إِلَىٰ رَبِّكَ فَتَخْشَىٰ ﴿١٩﴾ فَأَرَاهُ الْآيَةَ الْكُبْرَىٰ ﴿٢٠﴾ فَكَذَّبَ وَعَصَىٰ ﴿٢١﴾ ثُمَّ أَدْبَرَ يَسْعَىٰ ﴿٢٢﴾ فَحَشَرَ فَنَادَىٰ ﴿٢٣﴾ فَقَالَ أَنَا رَبُّكُمُ الْأَعْلَىٰ ﴿٢٤﴾ فَأَخَذَهُ اللَّهُ نَكَالَ الْآخِرَةِ وَالْأُولَىٰ ﴿٢٥﴾ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَعِبْرَةً لِّمَنْ خَشِيَٰ ﴿٢٦﴾ ءَأَنْتُمْ أَشَدُّ خَلْقًا أَمِ السَّمَاءُ بَنَاهَا ﴿٢٧﴾ رَفَعَ سَمَكَهَا فَسَوَّلَهَا ﴿٢٨﴾ وَأَغْطَشَ لَيْلَهَا وَأَخْرَجَ ضُحَاهَا ﴿٢٩﴾ وَالْأَرْضَ بَعْدَ ذَٰلِكَ دَحَاهَا ﴿٣٠﴾ أَخْرَجَ مِنْهَا مَاءَهَا وَمَرْعَهَا ﴿٣١﴾ وَالْجِبَالَ أَرْسَاهَا ﴿٣٢﴾ مَتَعَا لَكُمْ وَلَا نَعْمِكُمْ ﴿٣٣﴾ فَإِذَا جَاءَتِ الطَّامَةُ الْكُبْرَىٰ ﴿٣٤﴾ يَوْمَ يَتَذَكَّرُ الْإِنْسَانُ مَا سَعَىٰ ﴿٣٥﴾ وَبُرْزَتِ الْجَحِيمُ لِمَنْ يَرَىٰ ﴿٣٦﴾ فَأَمَّا مَنْ طَغَىٰ ﴿٣٧﴾ وَءَاثَرَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا ﴿٣٨﴾ فَإِنَّ الْجَحِيمَ هِيَ الْمَأْوَىٰ ﴿٣٩﴾ وَأَمَّا مَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ وَنَهَى النَّفْسَ عَنِ الْهَوَىٰ ﴿٤٠﴾ فَإِنَّ الْجَنَّةَ هِيَ الْمَأْوَىٰ ﴿٤١﴾ يَسْأَلُونَكَ عَنِ السَّاعَةِ أَيَّانَ مُرْسَاهَا ﴿٤٢﴾ فِيمَ أَنْتَ مِنْ ذِكْرِهَا ﴿٤٣﴾ إِلَىٰ رَبِّكَ مُنْتَهَاهَا ﴿٤٤﴾ إِنَّمَا أَنْتَ مُنذِرٌ مَّنْ خَشِنَهَا ﴿٤٥﴾ كَأَنَّهُمْ يَوْمَ يَرَوْنَهَا لَمْ يَلْبَثُوا إِلَّا عَشِيَّةً أَوْ ضُحَاهَا ﴿٤٦﴾

سورة عبس

سورة عبس

بسم الله الرحمن الرحيم

به نام خداوند بخشنده مهربان

عَبَسَ وَتَوَلَّى ﴿١﴾ أَنْ جَاءَهُ الْأَعْمَى ﴿٢﴾ وَمَا يُدْرِيكَ لَعَلَّهُ
يَزِيَّيْكَ ﴿٣﴾ أَوْ يَذَّكَّرُ فَتَنْفَعَهُ الذِّكْرَى ﴿٤﴾ أَمَّا مَنْ أَسْتَعْتَبَ ﴿٥﴾
فَأَنْتَ لَهُ تَصَدَّى ﴿٦﴾ وَمَا عَلَيْكَ أَلَّا يَزِيَّيْكَ ﴿٧﴾ وَأَمَّا مَنْ
جَاءَكَ يَسْعَى ﴿٨﴾ وَهُوَ يَخْشَى ﴿٩﴾ فَأَنْتَ عَنْهُ تَلَهَّى ﴿١٠﴾
كَلَّا إِنَّهَا تَذْكِرَةٌ ﴿١١﴾ فَمَنْ شَاءَ ذَكَرْهُ ﴿١٢﴾ فِي صُحُفٍ مُّكَرَّمَةٍ ﴿١٣﴾
مَرْفُوعَةٍ مُّطَهَّرَةٍ ﴿١٤﴾ بِأَيْدِي سَفَرَةٍ ﴿١٥﴾ كِرَامٍ بَرَرَةٍ ﴿١٦﴾
قَبِيلِ الْإِنْسَانِ مَا أَكْفَرُهُ ﴿١٧﴾ مِنْ أَيِّ شَيْءٍ خَلَقَهُ ﴿١٨﴾ مِنْ
نُطْفَةٍ خَلَقَهُ فَقَدَرَهُ ﴿١٩﴾ ثُمَّ أَلْسَبِيلَ يَسْرَهُ ﴿٢٠﴾ ثُمَّ أَمَاتَهُ ﴿٢١﴾
فَأَقْبَرَهُ ﴿٢٢﴾ ثُمَّ إِذَا شَاءَ أَنْشَرَهُ ﴿٢٣﴾ كَلَّا لَمَّا يَقْضِ مَا أَمَرَهُ ﴿٢٤﴾
فَلْيَنْظُرِ الْإِنْسَانُ إِلَى طَعَامِهِ ﴿٢٥﴾ أَنَا صَبَبْنَا الْمَاءَ ﴿٢٦﴾
صَبًّا ﴿٢٧﴾ ثُمَّ شَقَقْنَا الْأَرْضَ شَقًّا ﴿٢٨﴾ فَأَنْبَتْنَا فِيهَا حَبًّا ﴿٢٩﴾
وَعِنَبًا وَقَضْبًا ﴿٣٠﴾ وَزَيْتُونًا وَخَلًّا ﴿٣١﴾ وَحَدَائِقِ غُلْبًا ﴿٣٢﴾
وَفَنَكِهَةً وَأَبًّا ﴿٣٣﴾ مَتَّعًا لَكُمْ وَلِأَنْتُمْ كُمْ ﴿٣٤﴾ فإِذَا
جَاءَتِ الصَّاحَّةُ ﴿٣٥﴾ يَوْمَ يَفِرُّ الْمَرْءُ مِنْ أَخِيهِ ﴿٣٦﴾ وَأُخُوهُ
وَأَبِيهِ ﴿٣٧﴾ وَصَنِيحَتِهِ وَبَنِيهِ ﴿٣٨﴾ لِكُلِّ أَمْرٍ مِنْهُمْ يَوْمَئِذٍ
شَانٌ يُغْنِيهِ ﴿٣٩﴾ وَوُجُوهُ يَوْمَئِذٍ مُّسْفَرَةٌ ﴿٤٠﴾ ضَاحِكَةٌ
مُّسْتَبْشِرَةٌ ﴿٤١﴾ وَوُجُوهُ يَوْمَئِذٍ عَلَيْهَا غَبَرَةٌ ﴿٤٢﴾ تَرْهَقُهَا قَتَرَةٌ ﴿٤٣﴾
أُولَئِكَ هُمُ الْكَافِرَةُ الْفَجْرَةُ ﴿٤٤﴾

چهره درهم کشید، و روی بر گردانید، ﴿۱﴾ از این که (عبد الله بن ام مکتوم) نابینا به نزدش آمد. ﴿۲﴾ و (ای پیامبر) چه می دانی شاید که او پاک می شد. ﴿۳﴾ یا پند گیرد، و این پند به او نفع می داد. ﴿۴﴾ اما آن کس که مجد نیازی نمود. ﴿۵﴾ پس تو به او روی من آوری، ﴿۶﴾ در حالی که اگر او خود را (از کفر) پاک نسازد، چیزی بر تو نیست. ﴿۷﴾ اما کسی شتابان به سراغ تو می آید. ﴿۸﴾ و او (از خدا) می ترسد. ﴿۹﴾ پس تو از او غافل می شوی (و به او توجه نمی کنی؟) ﴿۱۰﴾ هرگز چنین نیست، بی گمان این (سوره) تذکر و یاد آوری است. ﴿۱۱﴾ پس هر کس بخواهد از آن پند گیرد. ﴿۱۲﴾ در صحیفه های پر ارزشی (ثبت) است. ﴿۱۳﴾ بلند پایه و پاکیزه. ﴿۱۴﴾ به دست (فرشتگان) سفیران (وحی است). ﴿۱۵﴾ بزرگوار و نیکو کار. ﴿۱۶﴾ مرگ بر (این) انسان، چقدر نا سپاس است؟! ﴿۱۷﴾ (خداوند) او را از چه چیز آفریده است؟ ﴿۱۸﴾ او را از نطفه ای (نا چیز) آفریده است، آنگاه او را موزون ساخت. ﴿۱۹﴾ سپس راه را برای او آسان نمود. ﴿۲۰﴾ آنگاه (بعد از پایان عمر) او را میراند، پس او را در قبر (پنهان) کرد. ﴿۲۱﴾ سپس هر گاه که بخواهد او را (زیاده می کند و از قبر) بر می انگیزد. ﴿۲۲﴾ هرگز چنین نیست، (که او می پندارد) او هنوز آنچه را که (خدا) فرمان داده، به جای نیاورده است. ﴿۲۳﴾ پس انسان باید به غذای خود بنگرد. ﴿۲۴﴾ بی گمان ما آب فراوان (از آسمان) فروریختیم. ﴿۲۵﴾ سپس زمین را به نیکی شکافتیم. ﴿۲۶﴾ آنگاه در آن دانه (های فراوان) رویانیدیم. ﴿۲۷﴾ و انگور و سبزی (بسیار). ﴿۲۸﴾ و زیتون و نخل. ﴿۲۹﴾ و باغهایی (ابنوه و) پردرخت. ﴿۳۰﴾ و (انواع) میوه و علوفه (پدید آوردیم). ﴿۳۱﴾ (همه اینها) برای بهره گیری شما و چهار یابانتان است. ﴿۳۲﴾ پس هنگامی که (آن) صدای مهیب (قیامت) فرارسد. ﴿۳۳﴾ روزی که انسان از برادرش می گریزد. ﴿۳۴﴾ و از مادرش و از پدرش. ﴿۳۵﴾ و از زنش و فرزندانش (نیز می گریزد). ﴿۳۶﴾ در آن روز هر کس را کاری است که او را به خود مشغولش دارد. ﴿۳۷﴾ چهره هایی در آن روز گشاده و روشن است. ﴿۳۸﴾ خندان و شاد است. ﴿۳۹﴾ و چهره هایی در آن روز غبار آلود است. ﴿۴۰﴾ سیاهی (وتاریکی) آنها را پوشانده است. ﴿۴۱﴾ اینان همان کافران فاجرند. ﴿۴۲﴾

سورة التکویر

سورة تکویر

بسم الله الرحمن الرحيم

به نام خداوند بخشنده مهربان

إِذَا الشَّمْسُ كُوِّرَتْ ﴿١﴾ وَإِذَا النُّجُومُ انْكَدَرَتْ ﴿٢﴾
 وَإِذَا الْجِبَالُ سُيِّرَتْ ﴿٣﴾ وَإِذَا الْعِشَارُ عُطِّلَتْ ﴿٤﴾
 وَإِذَا الْوُحُوشُ حُشِرَتْ ﴿٥﴾ وَإِذَا الْبِحَارُ سُجِّرَتْ ﴿٦﴾
 وَإِذَا النُّفُوسُ زُوِّجَتْ ﴿٧﴾ وَإِذَا الْمَوْءِدَةُ ﴿٨﴾
 سِيلَتْ ﴿٩﴾ بِأَيِّ ذَنْبٍ قُتِلَتْ ﴿١٠﴾ وَإِذَا الصُّحُفُ ﴿١١﴾
 نُثِرَتْ ﴿١٢﴾ وَإِذَا السَّمَاءُ كُشِطَتْ ﴿١٣﴾ وَإِذَا الْجَبَلِيمُ ﴿١٤﴾
 سُعِرَتْ ﴿١٥﴾ وَإِذَا الْجَنَّةُ أُزْلِفَتْ ﴿١٦﴾ عَامَتِ نَفْسٌ ﴿١٧﴾
 مَا أَحْضَرَتْ ﴿١٨﴾ فَلَا أُقْسِمُ بِالْخُنُوسِ ﴿١٩﴾ الْجَوَارِ ﴿٢٠﴾
 الْكُنُوسِ ﴿٢١﴾ وَاللَّيْلِ إِذَا عَسْعَسَ ﴿٢٢﴾ وَالصُّبْحِ إِذَا ﴿٢٣﴾
 تَنَفَّسَ ﴿٢٤﴾ إِنَّهُ لَقَوْلُ رَسُولٍ كَرِيمٍ ﴿٢٥﴾ ذِي قُوَّةٍ ﴿٢٦﴾
 عِنْدَ ذِي الْعَرْشِ مَكِينٍ ﴿٢٧﴾ مُطَاعٍ ثَمَّ أَمِينٍ ﴿٢٨﴾
 وَمَا صَاحِبُكُمْ بِمَجْنُونٍ ﴿٢٩﴾ وَلَقَدْ رَءَاهُ بِالْأَفُقِ ﴿٣٠﴾
 الْمُبِينِ ﴿٣١﴾ وَمَا هُوَ عَلَى الْغَيْبِ بِضَنِينٍ ﴿٣٢﴾ وَمَا ﴿٣٣﴾
 هُوَ بِقَوْلِ شَيْطَانٍ رَجِيمٍ ﴿٣٤﴾ فَأَيْنَ تَذَهَبُونَ ﴿٣٥﴾
 إِنَّ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ ﴿٣٦﴾ لِمَنْ شَاءَ مِنْكُمْ أَنْ ﴿٣٧﴾
 يَسْتَقِيمَ ﴿٣٨﴾ وَمَا تَشَاءُونَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ رَبُّ ﴿٣٩﴾
 الْعَالَمِينَ ﴿٤٠﴾

هنگامی که خورشید درهم پیچیده شود. ﴿۱﴾ و هنگامی که
 ستارگان بی نور شوند. ﴿۲﴾ و هنگامی که کوهها به حرکت
 درآیند. ﴿۳﴾ و هنگامی که ماده شتران باردار رها شوند. ﴿۴﴾
 و هنگامی که جانوران وحشی گرده آورده شوند. ﴿۵﴾ و هنگامی
 که دریاها (جوشان و) بر افروخته شود. ﴿۶﴾ و هنگامی که روحها
 (باتنها) قرین شوند. ﴿۷﴾ و هنگامی که از دختر زنده به گور شده
 پرسیده شود: ﴿۸﴾ به کدامین گناه کشته شده است؟! ﴿۹﴾
 و هنگامی که نامه های (اعمال) گشوده شود. ﴿۱۰﴾ و هنگامی که
 پرده از روی آسمان برگرفته شود. ﴿۱۱﴾ و هنگامی که دوزخ
 افروخته (وشعله ور) گردد. ﴿۱۲﴾ و هنگامی که بهشت نزدیک
 آورده شود. ﴿۱۳﴾ (در آن هنگام) هر کس خواهد دانست چه
 چیزی را (برای آفرت خود) حاضر (و آماده) کرده است. ﴿۱۴﴾
 پس سوگند به شارگانی که باز می گردند. ﴿۱۵﴾ (شتابان)
 حرکت می کنند (واز نظر) پنهان می شوند. ﴿۱۶﴾ و سوگند به
 شب، هنگامی که (تاریکی اش کاسته نود) پشت کند. ﴿۱۷﴾
 و سوگند به صبح، هنگامی که بد مد. ﴿۱۸﴾ بی گمان این (قرآن)
 سخن فرستاده بزد گوار (= جبرئیل) است. ﴿۱۹﴾ که (مقتدر و)
 نیرومند است، و نزد (خداوند) صاحب عرش مقام و منزلت والایی
 دارد. ﴿۲۰﴾ (در آسمانها) مودر اطاعت (فرشتگان) و امین (وحی)
 است. ﴿۲۱﴾ و (ای مردم) هم نشین شما (محمد) دیوانه نیست.
 ﴿۲۲﴾ و به راستی او (= جبرئیل) را در افق روشن دیده است.
 ﴿۲۳﴾ و او بر (آنچه از طریق) غیب (به او وحی شده) بخیل
 نیست. ﴿۲۴﴾ و این (قرآن) گفته شیطان رانده شده نیست. ﴿۲۵﴾
 پس به کجا می روید؟! ﴿۲۶﴾ این (قرآن) چیزی جز پند و اندرز
 برای جهانیان نیست. ﴿۲۷﴾ برای کسی از شما که بخواهد راه
 راست درپیشین گیرد. ﴿۲۸﴾ و شما نمی خواهید مگر آنکه
 پروردگار جهانیان بخواهد. ﴿۲۹﴾

سورة الانفطار

بسم الله الرحمن الرحيم

إِذَا السَّمَاءُ أَنْفَطَرَتْ ﴿١﴾ وَإِذَا الْكَوَاكِبُ انْتَثَرَتْ ﴿٢﴾
 وَإِذَا الْبِحَارُ فُجِّرَتْ ﴿٣﴾ وَإِذَا الْقُبُورُ بُعْثِرَتْ ﴿٤﴾
 عَلِمْتَ نَفْسٌ مَا قَدَّمَتْ وَأَخَّرَتْ ﴿٥﴾ يَتَأَيُّهَا الْإِنْسَانُ مَا
 غَرَّكَ بِرَبِّكَ الْكَرِيمِ ﴿٦﴾ الَّذِي خَلَقَكَ فَسَوَّاكَ
 فَعَدَلَكَ ﴿٧﴾ فِي أَيِّ صُورَةٍ مَا شَاءَ رَكَّبَكَ ﴿٨﴾ كَلَّا
 بَلْ تُكذِّبُونَ بِالَّذِينَ ﴿٩﴾ وَإِنَّ عَلَيْكُمْ لَحَافِظِينَ ﴿١٠﴾
 كَرَامًا كَتِيبِينَ ﴿١١﴾ يَعْمُونَ مَا تَفْعَلُونَ ﴿١٢﴾ إِنَّ الْأَبْرَارَ
 لَنِيعِمٍ ﴿١٣﴾ وَإِنَّ الْفَجَّارَ لَفِي حَجِيمٍ ﴿١٤﴾ يَصَلَوْهَا
 يَوْمَ الدِّينِ ﴿١٥﴾ وَمَا هُمْ عَنْهَا بِغَائِبِينَ ﴿١٦﴾ وَمَا أَدْرَاكَ
 مَا يَوْمَ الدِّينِ ﴿١٧﴾ ثُمَّ مَا أَدْرَاكَ مَا يَوْمَ الدِّينِ ﴿١٨﴾
 يَوْمَ لَا تَمَلِكُ نَفْسٌ لِنَفْسٍ شَيْئًا ۗ وَالْأَمْرُ يَوْمَئِذٍ لِلَّهِ ﴿١٩﴾

سورة انفطار

به نام خداوند بخشنده مهربان

هنگامی که آسمان شکافته شود. ﴿۱﴾ و هنگامی که شارگان پراکنده
 شوند (وفرو ریزند). ﴿۲﴾ و هنگامی که دریاها (به هم آمیزند و) روان
 گردند. ﴿۳﴾ و هنگامی که قبرها زیور و شوند. ﴿۴﴾ (در آن هنگامی)
 هر کس خواهد دانست آنچه را که پیش فرستاده و آنچه را که باز پس
 داشته است. ﴿۵﴾ ای انسان! چه چیزی تو را (نسبت) به پروردگار
 کریمت مغرور ساخته است؟ ﴿۶﴾ آن که تو را آفرید، آنگاه شکل
 و اعضایت را تمام کرد سپس معتدل گرداند. ﴿۷﴾ و به هر شکلی
 (وصورتی) که خواست، تو را ترکیب نمود. ﴿۸﴾ هرگز چنین نیست
 (که شما گمان می کنید) بلکه شما روز جزا را تکذیب می کنید ﴿۹﴾ و
 بی گمان نگهبانانی (از فرشتگان) بر شما گمارده شده. ﴿۱۰﴾ که
 نویسندگانی بزرگوار هستند ﴿۱۱﴾ آنچه را انجام می دهید می دانند
 (و اعمال نیک و بد شما را یار داشت می کنند) ﴿۱۲﴾ مسلماً نیکان در
 نعمت (های بهشت) هستند. ﴿۱۳﴾ و یقیناً بدکاران در (آتش) جهنم اند.
 ﴿۱۴﴾ روز جزا به آن در آیند (و سوزند). ﴿۱۵﴾ و هرگز آنان از آنجا
 غایب نباشند ﴿۱۶﴾ و تو چه می دانی که روز جزا چیست؟! ﴿۱۷﴾ باز
 تو چه می دانی که روز جزا چیست؟! ﴿۱۸﴾ روزی که هیچ کس قادر
 به انجام کاری برای دیگری نیست، و در آن روز حکم (و فرمان) از آن
 خداست. ﴿۱۹﴾

سورة المطففتن

بسم الله الرحمن الرحيم

وَيَلُّ لِّلْمُطَفِّفِينَ ﴿١﴾ الَّذِينَ إِذَا أَكْتَالُوا عَلَى النَّاسِ
 يَسْتَوْفُونَ ﴿٢﴾ وَإِذَا كَالُوهُمْ أَوْ وُزَنُوهُمْ تَحْسِرُونَ ﴿٣﴾
 أَلَا يُظُنُّ أُولَئِكَ أَنَّهُمْ مَبْعُوثُونَ ﴿٤﴾ لِيَوْمٍ
 عَظِيمٍ ﴿٥﴾ يَوْمَ يَقُومُ النَّاسُ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٦﴾

سورة مطففين

به نام خداوند بخشنده مهربان

وای بر کم فروشان. ﴿۱﴾ کسانی که چون (برای خود) از مردم
 پیمانه می کنند، حق خود را کامل می گیرند. ﴿۲﴾ و هنگامی که
 (می خواهند) برای آنان پیمانه یا وزن کنند، کم می گذارند. ﴿۳﴾
 آیا آنها گمان نمی کنند که (قیامت فرا می رسد و از قبرها)
 برانگیخته می شود. ﴿۴﴾ در روزی بزرگ؟! ﴿۵﴾ (همان) روزی
 که مردم در پیشگاه پروردگار جهانیان می ایستند. ﴿۶﴾

هر گز چنین نیست (که کافران پنداشته اند) حقا که نامه (اعمال) بدکاران در سجین است. ﴿۷﴾ و تو چه دانی که سجین چیست؟! ﴿۸﴾ کتابی است که (اعمال بدکاران در آن) نوشته شده است. ﴿۹﴾ در آن روز وای بر تکذیب کنندگان! ﴿۱۰﴾ آنان که روز جزا را (انکار و) تکذیب می کنند. ﴿۱۱﴾ و جز ستمکاران گنهکار (کسی) آن (روز) را تکذیب نمی کنند. ﴿۱۲﴾ چون آیات ما بر آنها تلاوت شود، گوید: «(این) افسانه های گذشتگان است». ﴿۱۳﴾ هر گز چنین نیست (که آنها گمان می کنند) بلکه (بسبب) آنچه کرده اند بر دلهایشان زنگار بسته است. ﴿۱۴﴾ هر گز چنین نیست (که آنها می پندارند) بی گمان آنها در آن روز از (دیدار) پروردگارشان یقیناً محبوب و محرومند. ﴿۱۵﴾ سپس (بعد از حساب) مسلماً وارد دوزخ می شوند. ﴿۱۶﴾ آنگاه به آنها گفته می شود: «این (آتش) همان چیزی است که آن را تکذیب می کردید!». ﴿۱۷﴾ هر گز چنین نیست (که آنها می پندارند) بی گمان نامه (اعمال) نیکوکاران در علین است. ﴿۱۸﴾ و تو چه دانی که علین چیست؟! ﴿۱۹﴾ کتابی است که (اعمال نیکوکاران در آن) نوشته شده است. ﴿۲۰﴾ که مقربان (درگاه الهی) بر آن حاضر شوند (و گواهی دهند). ﴿۲۱﴾ همانا نیکوکاران در نعمت (های بهشت) هستند. ﴿۲۲﴾ بر تختها (تکیه زده و) می نگرند. ﴿۲۳﴾ خرمی و نشاط نعمت را در چهره هایشان (می بینی و) می شناسی. ﴿۲۴﴾ آنها از شواب ناب مهرشده، (نوشانده و) سیراب می شوند. ﴿۲۵﴾ مهری که بر آن نهاده شده از شک است، و در این (شراب و نعمتهایی دیگر بهشت) مشتاقان باید بر یکدیگر پیشی گیرند. ﴿۲۶﴾ و آمیزه اش از تسنیم است. ﴿۲۷﴾ (همان) چشمه ای که مقربان (درگاه الهی) از آن می نوشند. ﴿۲۸﴾ همانا کسانی که جرم و گناه کردند پیوسته (در دنیا) بر کسانی که ایمان آورده بودند می خندیدند. ﴿۲۹﴾ و هرگاه (مؤمنان) از کنارشان می گذشتند با چشم و ابرو بهم اشاره می کردند. ﴿۳۰﴾ و چون به سوی خانوار خود باز می گشتند، شادمان و خندان باز می گشتند. ﴿۳۱﴾ و هنگامی که مؤمنان را می دیدند می گفتند: «بی گمان اینها گمراهانند». ﴿۳۲﴾ در حالی که آنان برای مراقبت (و نگهداری) بر مؤمنان فرستاده نشده بودند. ﴿۳۳﴾ پس امروز کسانی که ایمان آورده اند به کافر می خندند. ﴿۳۴﴾

كَلَّا إِنَّ كِتَابَ الْفُجَارِ لَفِي سَجِينٍ ﴿٧﴾ وَمَا أَدْرَاكَ مَا سَجِينٌ ﴿٨﴾ كِتَابٌ مَّرْقُومٌ ﴿٩﴾ وَيَلُّ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿١٠﴾ الَّذِينَ يَكْذِبُونَ بِيَوْمِ الدِّينِ ﴿١١﴾ وَمَا يُكَذِّبُ بِهِ إِلَّا كُلُّ مُعْتَدٍ أَثِيمٍ ﴿١٢﴾ إِذَا تَتَلَّى عَلَيْهِ ءَايَاتُنَا قَالَ أَسْطِيرُ الْأُولَئِينَ ﴿١٣﴾ كَلَّا بَلْ رَانَ عَلَى قُلُوبِهِمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿١٤﴾ كَلَّا إِنَّهُمْ عَنْ رَبِّهِمْ يَوْمَئِذٍ لَمَحْجُوبُونَ ﴿١٥﴾ ثُمَّ إِنَّهُمْ لَصَالُوا الْجَحِيمِ ﴿١٦﴾ ثُمَّ يُقَالُ هَذَا الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ تُكَذِّبُونَ ﴿١٧﴾ كَلَّا إِنَّ كِتَابَ الْأَبْرَارِ لَفِي عِلِّينَ ﴿١٨﴾ وَمَا أَدْرَاكَ مَا عِلِّينَ ﴿١٩﴾ كِتَابٌ مَّرْقُومٌ ﴿٢٠﴾ يَشْهَدُهُ الْمُقَرَّبُونَ ﴿٢١﴾ إِنَّ الْأَبْرَارَ لَفِي نَعِيمٍ ﴿٢٢﴾ عَلَى الْأَرَآئِكِ يَنْظُرُونَ ﴿٢٣﴾ تَعْرِفُ فِي وُجُوهِهِمْ نَضْرَةَ النَّعِيمِ ﴿٢٤﴾ يُسْقَوْنَ مِنْ رَحِيقٍ مَخْتُومٍ ﴿٢٥﴾ خِتْمُهُ مِسْكَ ﴿٢٦﴾ وَفِي ذَلِكَ فَلْيَتَنَافَسِ الْمُتَنَافِسُونَ ﴿٢٧﴾ وَمَرَا جُهُرٍ مِنْ تَسْنِيمٍ ﴿٢٨﴾ عَيْنًا يَشْرَبُ بِهَا الْمُقَرَّبُونَ ﴿٢٩﴾ إِنَّ الَّذِينَ أَجْرَمُوا كَانُوا مِنَ الَّذِينَ ءَامَنُوا يَصْحَكُونَ ﴿٣٠﴾ وَإِذَا مَرُّوا بِهِمْ يَتَغَامَزُونَ ﴿٣١﴾ وَإِذَا انْقَلَبُوا إِلَىٰ أَهْلِهِمْ انْقَلَبُوا فَكِهِينَ ﴿٣٢﴾ وَإِذَا رَأَوْهُمْ قَالُوا إِنَّ هَؤُلَاءِ لَضَالُّونَ ﴿٣٣﴾ وَمَا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ حَافِظِينَ ﴿٣٤﴾ فَالْيَوْمَ الَّذِينَ ءَامَنُوا مِنَ الْكُفَّارِ يَصْحَكُونَ ﴿٣٥﴾

عَلَى الْأَرْضِ بِنُظُرُونَ ﴿۳۵﴾ هَلْ تُوبَ الْكَفَّارُ مَا كَانُوا
يَفْعَلُونَ ﴿۳۶﴾

بر تختها (ی آراسته نشسته و) می نگرند. ﴿۳۵﴾ آیا
کافران پاداش آنچه می کردند دریافت کرده اند؟! ﴿۳۶﴾

سورة الانشقاق

سورة انشقاق

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

به نام خداوند بخشنده مهربان

إِذَا السَّمَاءُ انشَقَّتْ ﴿۱﴾ وَأَذْنَتْ لِرَبِّهَا وَحُقَّتْ ﴿۲﴾ وَإِذَا
الْأَرْضُ مُدَّتْ ﴿۳﴾ وَأَلْقَتْ مَا فِيهَا وَتَخَلَّتْ ﴿۴﴾ وَأَذْنَتْ
لِرَبِّهَا وَحُقَّتْ ﴿۵﴾ يَتَأْتِيهَا الْإِنْسَانُ إِنَّكَ كَادِحٌ إِلَى رَبِّكَ
كَدْحًا فَمُلْقِيهِ ﴿۶﴾ فَأَمَّا مَنْ أُوتِيَ كِتَابَهُ بِيَمِينِهِ
﴿۷﴾ فَسَوْفَ يُحَاسَبُ حِسَابًا يَسِيرًا ﴿۸﴾ وَيَنْقَلِبُ إِلَى
أَهْلِيهِ مَسْرُورًا ﴿۹﴾ وَأَمَّا مَنْ أُوتِيَ كِتَابَهُ وَرَاءَ ظَهْرِهِ
﴿۱۰﴾ فَسَوْفَ يَدْعُوا ثُبُورًا ﴿۱۱﴾ وَيَصْلِي سَعِيرًا ﴿۱۲﴾ إِنَّهُ
كَانَ فِي أَهْلِهِ مَسْرُورًا ﴿۱۳﴾ إِنَّهُ ظَنَّ أَنْ لَنْ يَحُورَ ﴿۱۴﴾
بَلَىٰ إِنَّ رَبَّهُ كَانَ بِهِ بَصِيرًا ﴿۱۵﴾ فَلَا أُقْسِمُ بِالْشَفَقِ ﴿۱۶﴾
وَاللَّيْلِ وَمَا وَسَقَ ﴿۱۷﴾ وَالْقَمَرِ إِذَا اتَّسَقَ ﴿۱۸﴾ لَتَرْكَبُنَّ
طَبَقًا عَن طَبَقٍ ﴿۱۹﴾ فَمَا هُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿۲۰﴾ وَإِذَا قُرِئَ
عَلَيْهِمُ الْقُرْآنُ لَا يَسْجُدُونَ ﴿۲۱﴾ بَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا
يُكذِّبُونَ ﴿۲۲﴾ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يُوعُونَ ﴿۲۳﴾
فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿۲۴﴾ إِلَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ هُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ ﴿۲۵﴾

هنگامی که آسمان شکافته شود. ﴿۱﴾ و به (فرمان) پروردگارش گوش
دهد (و تسلیم شود) و سزاوار است (که چنین کند). ﴿۲﴾ و هنگامی که
زمین گسترده (و هموار) شود. ﴿۳﴾ و هر چه را درون خود دارد بیرون
ریزد، و تهی گردد، ﴿۴﴾ و به (فرمان) پروردگارش گوش دهد (و تسلیم
شود). و سزاوار است (که چنین کند). ﴿۵﴾ ای انسان! بی گمان تو در
راه (رسیدن به) پروردگارت سخت تلاش و کوشش می کنی، پس او را
ملاقات خواهی کرد. ﴿۶﴾ پس اما کسی که نامه (اعمالش) به دست
راستش داده شود، ﴿۷﴾ بزودی به حسابی آسان، محاسبه می شود. ﴿۸﴾
و شاد و مسرور به سوی خانواده اش باز می گردد. ﴿۹﴾ و اما کسی که
نامه (اعمالش) از پشت سرش به او داده شود. ﴿۱۰﴾ پس بزودی (مرگ
و) نابودی را می طلبند. ﴿۱۱﴾ و به (آتش) جهنم شعله ور در آید.
﴿۱۲﴾ بی گمان او در (دنیا) میان خانواده خود شادمان بود. ﴿۱۳﴾ به
راستی او گمان می کرد هرگز باز نخواهد گشت. ﴿۱۴﴾ آری، همانا
پروردگارش (نسبت) به او بینا بود. ﴿۱۵﴾ پس به شفق سوگند می
خورم. ﴿۱۶﴾ و سوگند به شب و آنچه را فرو می پوشد. ﴿۱۷﴾ و
سوگند به ماه چون (فروفتش) کامل شود. ﴿۱۸﴾ که شما پیوسته از حالی
به حال دیگر (منتقل) می شوید. ﴿۱۹﴾ پس آنان را چه شده که ایمان
نمی آورند؟ ﴿۲۰﴾ و هنگامی که قرآن بر آنها تلاوت شود سجده نمی
کنند؟ ﴿۲۱﴾ بلکه کسانی که کافر شدند، پیوسته (آیات الهی را)
تکذیب می کنند. ﴿۲۲﴾ و خداوند به آنچه در دل پنهان می دارند
داناتراست. ﴿۲۳﴾ پس (ای پیامبر) آنان را به عذابی دردناک بشارت ده.
﴿۲۴﴾ مگر کسانی که ایمان آورده اند و کارهای شایسته انجام داده
اند، که برای آنها پاداشی قطع نشدنی است. ﴿۲۵﴾

سورة الانشقاق

سورة انشقاق

بسم الله الرحمن الرحيم

به نام خداوند بخشنده مهربان

وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الْبُرُوجِ ﴿١﴾ وَالْيَوْمِ الْمَوْعُودِ ﴿٢﴾
 وَشَاهِدٍ وَمَشْهُودٍ ﴿٣﴾ قُتِلَ أَصْحَابُ الْأُخْدُودِ ﴿٤﴾
 النَّارِ ذَاتِ الْوُقُودِ ﴿٥﴾ إِذْ هُمْ عَلَيْهَا قُعُودٌ ﴿٦﴾ وَهُمْ
 عَلَىٰ مَا يَفْعَلُونَ بِالْمُؤْمِنِينَ شُهُودٌ ﴿٧﴾ وَمَا نَقَمُوا
 مِنْهُمْ إِلَّا أَنْ يُؤْمِنُوا بِاللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ ﴿٨﴾ الَّذِي
 لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ۗ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ
 شَهِيدٌ ﴿٩﴾ إِنَّ الَّذِينَ فَتَنُوا الْمُؤْمِنِينَ
 وَالْمُؤْمِنَاتِ ثُمَّ لَمْ يَتُوبُوا فَلَهُمْ عَذَابٌ جَهَنَّمَ وَهُمْ
 عَذَابُ الْحَرِيقِ ﴿١٠﴾ إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا
 الصَّالِحَاتِ لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ ۗ
 ذَلِكَ الْفَوْزُ الْكَبِيرُ ﴿١١﴾ إِنَّ بَطْشَ رَبِّكَ لَشَدِيدٌ
 ﴿١٢﴾ إِنَّهُ هُوَ يُبْدِي وَيُعِيدُ ﴿١٣﴾ وَهُوَ الْغَفُورُ
 الْوَدُودُ ﴿١٤﴾ ذُو الْعَرْشِ الْمَجِيدُ ﴿١٥﴾ فَعَالٌ لِمَا
 يُرِيدُ ﴿١٦﴾ هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ الْجُنُودِ ﴿١٧﴾ فِرْعَوْنَ
 وَثَمُودَ ﴿١٨﴾ بَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي تَكْذِيبٍ ﴿١٩﴾ وَاللَّهُ
 مِنْ وَرَائِهِمْ مُحِيطٌ ﴿٢٠﴾ بَلْ هُوَ قُرْءَانٌ مَجِيدٌ ﴿٢١﴾ فِي
 لَوْحٍ مَحْفُوظٍ ﴿٢٢﴾

قسم به آسمان که دارندهٔ بر جها است. ﴿١﴾ و سوگند به روز
 موعود (= روز قیامت). ﴿٢﴾ و سوگند به. شاهد (= روز
 جمعه) و "مشهود" (= روز عرفه). ﴿٣﴾ اصحاب اخدود (=
 خندق داران) به هلاکت (وا بودی) رسیدند. ﴿٤﴾ (خندقهای
 پراز) فروخته از هیزمهای بسیار. ﴿٥﴾ هنگامی که بر
 (کناره) آن نشسته بودند. ﴿٦﴾ و آنان آنچه را با مؤمنان انجام
 می دادند تماشا می کردند. ﴿٧﴾ و هیچ ایرادی از آنان
 نگرفتند، جز اینکه به خداوند پیروزمند ستوده ایمان آورده
 بودند. ﴿٨﴾ (همان) کسی که فرمانروایی آسمانها وزمین از
 آن اوست، و خداوند وبر همه چیز گواه است. ﴿٩﴾ به راستی
 کسانی که مردان مومن را وزنان مؤمنه را شکنجه (و آزار)
 دادند، سپس توبه نکردند، پس برای آنها عذاب جهنم است،
 و برایشان عذاب (آتش) سوزان است. ﴿١٠﴾ همانا برای
 کسانی که ایمان آوردند و کارهای شایسته کردند، باغهایی
 (از بهشت) است که نهرها زیر (درختان) آن جاری است،
 و این کامیابی بزرگ است. ﴿١١﴾ به راستی (مجازات و)
 فرو گرفتن پروردگارت سخت است. ﴿١٢﴾ همانا اوست که
 (آفریش را) آغاز می کند و دوباره (بعد از مرگ) باز می
 گرداند. ﴿١٣﴾ و او آمرزندهٔ دوستدار است. ﴿١٤﴾ صاحب
 عرش مجید است. ﴿١٥﴾ آنچه را بخواهد انجام می دهد.
 ﴿١٦﴾ (ای پیامبر) آیا راستان لشکرها به تو رسیده است،
 ﴿١٧﴾ (لشکریان) فرعون و قوم) ثمود؟! ﴿١٨﴾ بلکه کسانی
 که کافر شدند پیوسته در تکذیب (حق) هستند. ﴿١٩﴾ و
 خداوند از هر سو بر آنها احاطه دارد. ﴿٢٠﴾ بلکه این قرآن
 مجید است. ﴿٢١﴾ که در لوح محفوظ (نگاشته شده) است.

سورة الطارق

سورة طارق

بسم الله الرحمن الرحيم

به نام خداوند بخشنده مهربان

وَالسَّمَاءِ وَالطَّارِقِ ﴿١﴾ وَمَا أَدْرَاكَ مَا الطَّارِقُ ﴿٢﴾ النَّجْمُ
التَّاقِبُ ﴿٣﴾ إِنَّ كُلَّ نَفْسٍ لَّمَّا عَلَيْهَا حَافِظٌ ﴿٤﴾ فَلْيَنْظُرِ
الْإِنْسَانُ مِمَّ خُلِقَ ﴿٥﴾ خُلِقَ مِنْ مَّاءٍ دَافِقٍ ﴿٦﴾ يَخْرُجُ مِنْ بَيْنِ
الضُّلْبِ وَالتَّرَائِبِ ﴿٧﴾ إِنَّهُ عَلَى رَجْعِهِ لَقَادِرٌ ﴿٨﴾ يَوْمَ
تُبْلَى السَّرَائِرِ ﴿٩﴾ فَمَا لَهُ مِنْ قُوَّةٍ وَلَا نَاصِرٍ ﴿١٠﴾ وَالسَّمَاءِ
ذَاتِ الرَّجَعِ ﴿١١﴾ وَالْأَرْضِ ذَاتِ الصَّدْعِ ﴿١٢﴾ إِنَّهُ لَقَوْلٌ
فَصْلٌ ﴿١٣﴾ وَمَا هُوَ بِأَهْزَلٍ ﴿١٤﴾ إِيَّاهُمْ يَكِيدُونَ كَيْدًا ﴿١٥﴾
وَأَكِيدُ كَيْدًا ﴿١٦﴾ فَمَهْلِكُ الْكَافِرِينَ أَهْلَهُمْ رُؤِيدًا ﴿١٧﴾

سوگند به آسمان و سوگند به طارق (= آنچه در شب آید). ﴿١﴾ و تو
چه می دانی طارق چیست؟ ﴿٢﴾ (همان) ستاره در خشان است. ﴿٣﴾
هیچ کس نیست مگر آنکه بر او نگهبان و محافظی (از فرشتگان) است.
﴿٤﴾ پس انسان باید بنگرد که از چه چیز آفریده شده است. ﴿٥﴾ از
یک آب جهنده آفریده شده است. ﴿٦﴾ که از میان پشت و سینه بیرون
می آید. ﴿٧﴾ بی گمان او (= خداوند) بر باز گردانیدن او (پس از
مرگ) قادر است. ﴿٨﴾ روزی که نهانها آشکار می شود. ﴿٩﴾ پس
اورا هیچ نیرو و یآوری نیست. ﴿١٠﴾ سوگند به آسمان پر باران. ﴿١١﴾
و سوگند به زمین پر شکاف. ﴿١٢﴾ بی گمان این (قرآن) سخن جدا
کننده حق از باطل است. ﴿١٣﴾ و آن (سخن) هزل و بیهوده نیست.
﴿١٤﴾ بی گمان آنها پیوسته حيله و نیرنگ می کنند. ﴿١٥﴾ (من هم)
حيله (و تدبیر) می کنم. ﴿١٦﴾ پس کافران را مهلت بده، اندکی آنان را
رهاکن. ﴿١٧﴾

سورة الأعلى

سورة اعلی

بسم الله الرحمن الرحيم

به نام خداوند بخشنده مهربان

سَبِّحِ اسْمَ رَبِّكَ الْأَعْلَى ﴿١﴾ الَّذِي خَلَقَ فَسَوَّى ﴿٢﴾ وَالَّذِي
قَدَّرَ فَهَدَى ﴿٣﴾ وَالَّذِي أَخْرَجَ الرِّعَى ﴿٤﴾ فَجَعَلَهُ غُثَاءً
أَحْوَى ﴿٥﴾ سُنْفِرُكَ فَلَا تَنسَى ﴿٦﴾ إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ إِنَّهُ
يَعْلَمُ الْجَهْرَ وَمَا يَخْفَى ﴿٧﴾ وَنُيْسِرُكَ لِلْيُسْرَى ﴿٨﴾ فذَكِّرْ إِنْ
نَفَعَتِ الذِّكْرَى ﴿٩﴾ سَيِّدُكَ مَنْ تَخَشَى ﴿١٠﴾ وَيَتَجَنَّبُهَا
الْأَشْقَى ﴿١١﴾ الَّذِي يَصَلِي النَّارَ الْكُبْرَى ﴿١٢﴾ ثُمَّ لَا يَمُوتُ
فِيهَا وَلَا يَحْيَى ﴿١٣﴾ قَدْ أَفْلَحَ مَنْ تَزَكَّى ﴿١٤﴾ وَذَكَرَ اسْمَ رَبِّهِ
فَصَلَّى ﴿١٥﴾

نام پروردگار بلند مرتبه ات را به پاکی یاد کن. ﴿١﴾ (همان) که آفرید پس
درست و استوار ساخت. ﴿٢﴾ و (همان) کسی که اندازه گیری کرد پس هدایت
نمود. ﴿٣﴾ و (آن) کسی که چراگاه را رویانید. ﴿٤﴾ سپس آن را خشک
و سیاه گردانید. ﴿٥﴾ ما بزودی (قرآن را) بر تو می خوانیم، پس هرگز فراموش
نخواهی کرد. ﴿٦﴾ مگر آنچه را که خدا بخواهد، همانا او آشکار و نهان را می
داند. ﴿٧﴾ و ما تو را برای (راه) آسان توفیق می دهیم. ﴿٨﴾ پس اگر پند مفید
باشد، پندده. ﴿٩﴾ بزودی کسی که (از خدا) می ترسد، پند می پذیرد. ﴿١٠﴾
و بدبخت ترین (مردم) از آن دوری می گیرند. ﴿١١﴾ (همان) کسی که در
آتش بزرگ (جهنم) در خواهد آمد. ﴿١٢﴾ سپس در آن (آتش) نه می
میردونه زنده می ماند. ﴿١٣﴾ یقیناً کسی که خود را پاک (و تزکیه) کند،
رستگار شد. ﴿١٤﴾ و (نیز کسی که) نام پروردگارش را یاد کرد پس نماز
گزارد. ﴿١٥﴾

بلکه شما (مردم) زندگی دنیا را (بر آخرت) ترجیح می دهید. ﴿۱۶﴾ در حالی که آخرت بهتر و پاینده تر است. ﴿۱۷﴾ به راستی این (نیده‌ها) در صحیفه های پیشین (نیز) بود. ﴿۱۸﴾ صحیفه های ابراهیم و موسی. ﴿۱۹﴾

بَلْ تُوذَرُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا ۖ وَالْآخِرَةُ خَيْرٌ وَأَبْقَى ۗ إِنَّ هَذَا لَفِي الصُّحُفِ الْأُولَى ۗ صُحُفِ إِبْرَاهِيمَ وَمُوسَى ۗ

سورة الغاشية

بسم الله الرحمن الرحيم

هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ الْعُنْتِیَةِ ۙ وَجُوهٌ یَوْمَئِذٍ خَشِیْعَةٌ ۙ عَامِلَةٌ نَّاصِبَةٌ ۙ تَصَلَّى نَارًا حَامِیَةً ۙ تَسْقَى مِنْ عَیْنٍ آئِنِیَّةٍ ۙ لَیْسَ لَهُمْ طَعَامٌ إِلَّا مِنْ صَرِیْعٍ ۙ لَا یُسْمِنُ وَلَا یُعْنِی مِنْ جُوعٍ ۙ وَجُوهٌ یَوْمَئِذٍ نَّاعِمَةٌ ۙ لَسَعِیَا رَاضِیَةً ۙ فِی جَنَّةٍ عَالِیَةِ ۙ لَا تَسْمَعُ فِیهَا لَغِیَّةً ۙ فِیهَا عَیْنٌ جَارِیَةٌ ۙ فِیهَا سُرُرٌ مَّرْفُوعَةٌ ۙ وَأَكْوَابٌ مَوْضُوعَةٌ ۙ وَمَنَارِقُ مَصْفُوفَةٌ ۙ وَزَرَابِیُ مَبْثُوثَةٌ ۙ أَفَلَا یَنْظُرُونَ إِلَى الْإِبِلِ كَیْفَ خُلِقَتْ ۙ وَإِلَى السَّمَآءِ كَیْفَ رُفِعَتْ ۙ وَإِلَى الْجِبَالِ كَیْفَ نُصِبَتْ ۙ وَإِلَى الْأَرْضِ كَیْفَ سُطِحَتْ ۙ فَذَكِّرْ إِنَّمَا أَنْتَ مُذَكِّرٌ ۙ لَسْتَ عَلَيْهِمْ بِمُصِیطِرٍ ۙ إِلَّا مَنْ تَوَلَّى وَكَفَرَ ۙ فِیْعَذِبُهُ اللَّهُ الْعَذَابَ الْأَكْبَرَ ۙ إِنَّ إِلَیْنَا إِيَابُهُمْ ۙ ثُمَّ إِنَّ عَلَیْنَا حِسَابَهُمْ ۙ

سورة غاشیه

به نام خداوند بخشنده مهربان

(ای پیامبر) آیا خبر غاشیه (= قیامت فراگیر) به تو رسیده است؟! ﴿۱﴾ چهره هایی در آن روز خوار و ذلیل خواهند بود. ﴿۲﴾ (در دنیا) پیوسته تلاش کرده (و) خسته شده (و) چونه در راه حق نبوده نتیجه ای ندیده اند. ﴿۳﴾ در آتش سوزان در آید. ﴿۴﴾ از چشمه بسیار داغ به آنها نوشانده می شود. ﴿۵﴾ طعامی جز از صریع (= خارخشک و تلخ) ندارند. ﴿۶﴾ که نه (آنها را) فر به کند، و نه دفع گرسنگی نماید. ﴿۷﴾ و چهره هایی در آن روز شاداب و تازه باشند. ﴿۸﴾ و از سعی (و تلاش) خود خوشنودند. ﴿۹﴾ در بهشت برین هستند. ﴿۱۰﴾ در آن هیچ سخن بیهوده ای نمی شنوند. ﴿۱۱﴾ در آن چشمه (های آب) روان باشد. ﴿۱۲﴾ در آن تختهای (زیبای) بلند (پایه) است. ﴿۱۳﴾ و جامهایی (که رد کنار چشمه ها) نهاده شده. ﴿۱۴﴾ و پستی ها بالشهای منظم چیده شده، ﴿۱۵﴾ (نیز) فرشهای گرانبها لگسترده شده است. ﴿۱۶﴾ آیا (کافران) به شتر نمی نگرند، که چگونه آفریده شده است؟ ﴿۱۷﴾ و به آسمان (نمی نگرند)، که چگونه برافراشته شده است؟ ﴿۱۸﴾ و به کوهها (نگاه نمی کنند) که چگونه (محکم بر زمین محکم) نصب شده است؟ ﴿۱۹﴾ و به زمین (نمی نگرند)، که چگونه گسترده شده است؟ ﴿۲۰﴾ پس (ای پیامبر) پندیده، که تو تنها پند دهنده ای. ﴿۲۱﴾ تو بر آنها مسلط (و جیره) نیستی (که بر ایمان مجبورشان کنی). ﴿۲۲﴾ مگر کسی که روی گرداند کافر شود. ﴿۲۳﴾ پس خداوند با عذاب بزرگ او را عذاب می کند. ﴿۲۴﴾ همانا بازگشت آنها به سوی ماست. ﴿۲۵﴾ سپس بی گمان حسابشان (نیز) با ماست. ﴿۲۶﴾

سورة الفجر

سورة فجر

بسم الله الرحمن الرحيم

به نام خداوند بخشنده مهربان

وَالْفَجْرِ ﴿١﴾ وَايَاتِ عَشْرِ ﴿٢﴾ وَالشَّفْعِ وَالْوَتْرِ ﴿٣﴾
 وَاللَّيْلِ إِذَا يَسِرُّ ﴿٤﴾ هَلْ فِي ذَلِكَ قَسَمٌ لِّذِي حِجْرٍ ﴿٥﴾
 أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِعَادٍ ﴿٦﴾ إِرْمَ ذَاتِ الْعِمَادِ ﴿٧﴾
 الَّتِي لَمْ يُخَلِّقْ مِثْلَهَا فِي الْعَالَمِ ﴿٨﴾ وَثَمُودَ ﴿٩﴾
 الَّذِينَ جَابُوا الصَّخْرَ بِالْوَادِ ﴿١٠﴾ وَفِرْعَوْنَ ذِي
 الْأَوْتَادِ ﴿١١﴾ الَّذِينَ طَعَوْا فِي الْعَالَمِ ﴿١٢﴾ فَأَكْثَرُوا
 فِيهَا الْفَسَادَ ﴿١٣﴾ فَصَبَّ عَلَيْهِمْ رَبُّكَ سَوْطَ عَذَابٍ ﴿١٤﴾
 إِنَّ رَبَّكَ لَبِالْمِرْصَادِ ﴿١٥﴾ فَأَمَّا الْإِنْسَانُ إِذَا
 مَا أَبْتَلَاهُ رَبُّهُ فَأَكْرَمَهُ وَنَعَّمَهُ فَيَقُولُ رَبِّي
 أَكْرَمَنِ ﴿١٦﴾ وَأَمَّا إِذَا مَا أَبْتَلَاهُ فَقَدَرَ عَلَيْهِ رِزْقَهُ
 فَيَقُولُ رَبِّي أَهْنَنِ ﴿١٧﴾ كَلَّا بَلْ لَا تَكْرُمُونَ الْيَتِيمَ ﴿١٨﴾
 وَلَا تَحْضُونَ عَلَىٰ طَعَامِ الْمَسْكِينِ ﴿١٩﴾
 وَتَأْكُلُونَ التُّرَاثَ أَكْلًا لَّمًّا ﴿٢٠﴾ وَتُحِبُّونَ
 الْمَالَ حُبًّا جَمًّا ﴿٢١﴾ كَلَّا إِذَا دُكَّتِ الْأَرْضُ
 دَكًّا دَكًّا ﴿٢٢﴾ وَجَاءَ رَبُّكَ وَالْمَلَكُ صَفًّا صَفًّا ﴿٢٣﴾
 وَجِئْنَا يَوْمَئِذٍ بِجَهَنَّمَ يَوْمَئِذٍ يَتَذَكَّرُ الْإِنْسَانُ
 وَأَنَّىٰ لَهُ الذِّكْرَىٰ ﴿٢٤﴾

سوگند به صبح. ﴿١﴾ و به شبهای دهگانه (ذیحجه). ﴿٢﴾ و به زوج و فرد. ﴿٣﴾ و سوگند به شب هنگامی که (حرکت می کند و) می رود. ﴿٤﴾ آیا در این (چیزها) سوگندی برای صاحب خرد نیست؟! ﴿٥﴾ (ای پیامبر) آیا ندیدی که که پروردگارت با (قوم) عاد چه کرد؟ ﴿٦﴾ (همان عاد) ارم که دارای شونها (وقامت بلند) بودند. ﴿٧﴾ که همانند آن در شهرها آفریده نشده بود. ﴿٨﴾ و (نیز قوم) ثمود، آنهایی که صخره های سخت را از (کنار) وادی می تراشیدند (وبرای خود خانه می ساختند)؟ ﴿٩﴾ و فرعون صاحب میخها (شکنجه ها و سپاه). ﴿١٠﴾ (همان) کسانی که در شهرها طغیان (وسرکشی) کردند. ﴿١١﴾ پس در آنها بسیار فساد به بار آوردند. ﴿١٢﴾ آنگاه پروردگارت تازیانه عذاب را بر آنان فرو آورد. ﴿١٣﴾ یقیناً پروردگارتو در کمین گاه است. ﴿١٤﴾ پس اما انسان هنگامی که پروردگارش او را بیازماید و او را گرامی دارد و به او نعمت بخشد، (مغرور می شود و) می گوید: «پروردگارم مرا گرامی داشته است». ﴿١٥﴾ و اما هنگامی که او را بیازماید، پس روزیش را بر او تنگ گیرد (نا اسید می شود و) می گوید: «پروردگارم مرا خوار کرده است». ﴿١٦﴾ هرگز چنین نیست (که شما می پندارید)، بلکه یتیم را گرامی نمی دارید. ﴿١٧﴾ و یکدیگر را بر اطعام مستمندان ترغیب و تشویق نمی کنید. ﴿١٨﴾ و میراث را حریصانه می خورید (و حق دیگران را نمی دهید). ﴿١٩﴾ و مال و ثروت (دنیا) را بسیار دوست دارید. ﴿٢٠﴾ هرگز چنین نیست (که شما گمان می کنید) هنگامی که زمین سخت درهم گوبیده شود (و هموار گردد). ﴿٢١﴾ و پروردگارت (برای دادری) بیاید و (نیز) فرشتگان صف رد صف (بیانید). ﴿٢٢﴾ و در آن روز جهنم را بیاورند، در آن روز انسان متذکر می شود، و (اما) این تذکر چه فایده ای برای او دارد؟! ﴿٢٣﴾

می گوید: «ای کاش (در دنیا) برای (این) زندگیم (چیزی از) پیش فرستاده بودم. ﴿۲۴﴾ پس در آن روز هیچ کسی همانند عذاب او (= خداوند) عذاب نمی کند. ﴿۲۵﴾ و هیچ کس همچون نبدگشیدن او (= خداوند) کسی را نبد نکشد. ﴿۲۶﴾ «ای روح آرام یافته. ﴿۲۷﴾ به سوی پروردگارت باز گرد، در حالی که تو از او خوشنوی و او از تو خوشنود است. ﴿۲۸﴾ پس در زمرة نبدگان (خاص) من در آی. ﴿۲۹﴾ و به بهشت من وارد شو» ﴿۳۰﴾

سورة بلد

به نام خداوند بخشنده مهربان

سوگند به این شهر (مکه). ﴿۱﴾ و تو در این شهر ساکنی (وجنگ در این شهر برای تو حلال خواهد شد). ﴿۲﴾ و سوگند به پدر (= آدم) و فرزندانش. ﴿۳﴾ یقیناً ما انسان را در رنج آفریدیم. ﴿۴﴾ آیا او گمان می کند هیچ کس بر او (تواناو) قادر نیست؟ ﴿۵﴾ می گوید: «مال زیادی را تباه (وخرج) کرده ام. ﴿۶﴾ آیا می پندارد هیچ کس او را ندیده است؟ ﴿۷﴾ آیا برای او دو چشم قرار ندادیم، ﴿۸﴾ و یک زبان و دلب؟ ﴿۹﴾ و او را به دوره (خیر وشر) را هنمائی کردیم. ﴿۱۰﴾ پس به گردنه (سخت) قدم نگذاشت (و نیامد). ﴿۱۱﴾ و تو چه دانی گردنه (سخت) چیست؟ ﴿۱۲﴾ آزاد کردن برده است. ﴿۱۳﴾ یا طعام دادن در روز قحطی (وگرسنگی)، ﴿۱۴﴾ یتیمی از خویشاوندان، ﴿۱۵﴾ یا مستمندی خاک نشین را، ﴿۱۶﴾ آنگاه از کسانی باشد که ایمان آورده اند و یکدیگر را به صبر سفارش کرده اند، و یکدیگر را به (محبت و) مهربانی توصیه نموده اند. ﴿۱۷﴾ اینان اهل سعادتند (که فامه اعمالشان به دست راستشان می دهند و به بهشت می روند). ﴿۱۸﴾ و کسانی که به آیات (ونشانه های) ما کفر ورزیدند، آنان اهل شقاوتند (که نامه اعمالشان به دست چپشان داده می شود و به جهنم می روند). ﴿۱۹﴾ بر آنها (ازهر سو) آتشی سر پوشیده است (که راه فرار ندارند). ﴿۲۰﴾

يَقُولُ يَلِيَّتِي قَدَمْتُ لِحَيَاتِي ﴿١﴾ فَيَوْمَئِذٍ لَا يُعَذِّبُ عَذَابَهُ أَحَدٌ ﴿٢﴾ وَلَا يُوثِقُ وَثاقَهُ أَحَدٌ ﴿٣﴾ يَتَأْتِيهَا النَّفْسُ الْمُطْمَئِنَّةُ ﴿٤﴾ أَرْجِعِي إِلَىٰ رَبِّكَ رَاضِيَةً مُّرْضِيَةً ﴿٥﴾ فَأَدْخِلِي فِي عِبْدِي ﴿٦﴾ وَأَدْخِلِي جَنَّتِي ﴿٧﴾

سورة البلد

بسم الله الرحمن الرحيم

لَا أُقْسِمُ بِهَذَا الْبَلَدِ ﴿١﴾ وَأَنْتَ حِلٌّ بِهَذَا الْبَلَدِ ﴿٢﴾ وَوَالِدٍ وَمَا وَلَدَ ﴿٣﴾ لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنسَانَ فِي كَبَدٍ ﴿٤﴾ أَحْسَبُ أَنْ لَنْ يَقْدِرَ عَلَيْهِ أَحَدٌ ﴿٥﴾ يَقُولُ أَهْلَكْتُ مَالًا لُبَدًا ﴿٦﴾ أَحْسَبُ أَنْ لَمْ يَرَهِدْ أَحَدٌ ﴿٧﴾ أَلَمْ نَجْعَلْ لَهُ عَيْنَيْنِ ﴿٨﴾ وَلِسَانًا وَشَفَتَيْنِ ﴿٩﴾ وَهَدَيْنَاهُ النَّجْدَيْنِ ﴿١٠﴾ فَلَا اقْتَحَمَ الْعَقَبَةَ ﴿١١﴾ وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْعَقَبَةُ ﴿١٢﴾ فَكُ رَقَبَةً ﴿١٣﴾ أَوْ إِطْعَمٌ فِي يَوْمٍ ذِي مَسْغَبَةٍ ﴿١٤﴾ يَتِيمًا ذَا مَقْرَبَةٍ ﴿١٥﴾ أَوْ مِسْكِينًا ذَا مَتْرَبَةٍ ﴿١٦﴾ ثُمَّ كَانَ مِنَ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَتَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ وَتَوَاصَوْا بِالْمَرْحَمَةِ ﴿١٧﴾ أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ ﴿١٨﴾ وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِنَا هُمْ أَصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ ﴿١٩﴾ عَلَيْهِمْ نَارٌ مُّؤَصَّدَةٌ ﴿٢٠﴾

سورة الشمس

سورة شمس

بسم الله الرحمن الرحيم

به نام خداوند بخشنده مهربان

وَالشَّمْسِ وَضُحًىهَا ۝ وَالْقَمَرِ إِذَا تَلَّهَا ۝ وَالنَّهَارِ
 إِذَا جَلَّهَا ۝ وَاللَّيْلِ إِذَا يَغْشَاهَا ۝ وَالسَّمَاءِ وَمَا
 بَنَّهَا ۝ وَالْأَرْضِ وَمَا طَحَّهَا ۝ وَنَفْسٍ وَمَا
 سَوَّاهَا ۝ فَأَلْهَمَهَا فُجُورَهَا وَتَقْوَاهَا ۝ قَدْ أَفْلَحَ مَنْ
 زَكَّاهَا ۝ وَقَدْ خَابَ مَنْ دَسَّاهَا ۝ كَذَّبَتْ ثَمُودُ
 بِطُغُونِهَا ۝ إِذِ انبَعَثَ أَشْقَاهَا ۝ فَقَالَ لَهُمْ رَسُولُ
 اللَّهِ نَاقَةَ اللَّهِ وَسُقْيَاهَا ۝ فَكَذَّبُوهُ فَعَقَرُوهَا فَدمدم
 عَلَيْهِمْ رَبُّهُمْ بِذُنُوبِهِمْ فَسَوَّاهَا ۝ وَلَا تَخَافُ عُقْبَاهَا

سوگند به خورشید و روشنی آن (به هنگام جاشت). ﴿۱﴾ و سوگند به ماه هنگامی که بعد از آن در آید. ﴿۲﴾ و سوگند به روز هنگامی که آن را روشن (وجلوه گر) کند. ﴿۳﴾ و سوگند به شب هنگامی که آن را بپوشاند. ﴿۴﴾ و سوگند به آسمان و به آنچه آن را بنا کرد. ﴿۵﴾ و سوگند به زمین و به آنچه آن را گسترانید. ﴿۶﴾ و سوگند به جان (انسان) و آنچه آن را (آفرید) نیکو گردانید. ﴿۷﴾ سپس بدیها و پرهیزگاریها را (به او) الهام کرد. ﴿۸﴾ محققاً هر کس نفس خود را تزکیه (وپاک) کرد، رستگار شد. ﴿۹﴾ و یقیناً هر کس که آن را (باگناه) آلوده ساخت، نومید (وزیانکار) شد. ﴿۱۰﴾ (قوم) شهود از روی سر کشی. (وطنیانشان، پیامبرشان را) تکذیب کردند. ﴿۱۱﴾ آنگاه که شقی ترینشان (برای اقدام به جنایت) برخاست. ﴿۱۲﴾ پس پیامبر خدا (صالح) به آنها گفت: «ماده شتر خدا را با آبشخورش واگذارید». ﴿۱۳﴾ (ولی آنها) او را تکذیب کردند، آنگاه ماده شتر را پی کردند، پس پروردگارشان به بسبب گناهانشان بر سرشان عذاب آورد، و با خاک یگسان کرد. ﴿۱۴﴾ و (خداوند) از سرانجام آن بیم ندارد. ﴿۱۵﴾

سورة الیل

سورة لیل

بسم الله الرحمن الرحيم

به نام خداوند بخشنده مهربان

وَاللَّيْلِ إِذَا يَغْشَىٰ ۝ وَالنَّهَارِ إِذَا تَجَلَّىٰ ۝ وَمَا خَلَقَ الذَّكَرَ
 وَالْأُنثَىٰ ۝ إِنَّ سَعْيَكُمْ لَشَتَىٰ ۝ فَأَمَّا مَنْ أَعْطَىٰ وَاتَّقَىٰ ۝
 وَصَدَّقَ بِالْحُسْنَىٰ ۝ فَسَنبِئُهُهُ لِلْيُسْرَىٰ ۝ وَأَمَّا مَنْ
 نَحَلَ وَاسْتَعْتَىٰ ۝ وَكَذَّبَ بِالْحُسْنَىٰ ۝ فَسَنبِئُهُهُ لِلْعُسْرَىٰ ۝
 ۝ وَمَا يُغْنِي عَنْهُ مَالُهُ إِذَا تَرَدَّىٰ ۝ إِنَّ عَلَيْنَا لَلْهُدَىٰ
 ۝ وَإِنَّ لَنَا لَلْآخِرَةَ وَالْأُولَىٰ ۝ فَأَنْذَرْتُكُمْ نَارًا تَلَظَّىٰ ۝

سوگند به شب هنگامی که (همه چیز را) بپوشاند. ﴿۱﴾ و سوگند به روز هنگامی که آشکار شود. ﴿۲﴾ و سوگند به آنچه نر و ماده را آفرید. ﴿۳﴾ که یقیناً سعی (وتلاش) شما مختلف است. ﴿۴﴾ پس اما کسی که (در راه خدا) بخشید و پرهیزگاری کرد. ﴿۵﴾ و (سخنان) نیک را تصدیق کرد. ﴿۶﴾ پس ما او را برای (راه) آسان توفیق می دهیم. ﴿۷﴾ و اما کسی که بخل ورزید و بی نیازی طلبید. ﴿۸﴾ و (نیز سخنان) نیک را تکذیب کرد. ﴿۹﴾ پس بزوری او را برای (راه) دشوار سوق می دهیم. ﴿۱۰﴾ و هنگامی که سرازیر (جهنم) شود، مالش به حال او سودی نخواهد داشت. ﴿۱۱﴾ مسلماً هدایت (وراهنمائی) کردن بر (عهده) ماست. ﴿۱۲﴾ و محققاً آخرت و دنیا از آن ماست. ﴿۱۳﴾ پس من شما را از آتشی شعله ور بیم دادم. ﴿۱۴﴾

به آن (آتش کسی) جز بدبخت ترین (مردم) در نیفتد ﴿۱۵﴾ (همان) کسی که (آیات مارا) تکذیب کرد ﴿۱۶﴾ و بزودی پرهیزکار ترین (مردم) از آن دور داشته می شود. ﴿۱۷﴾ (همان) کسی مال خود را (در راه خدا) می بخشد تا پاک شود. ﴿۱۸﴾ و هیچ کس را بر او نعمت (وحقی) نیست، تا بخوهد (با انفاق) پاداش دهد. ﴿۱۹﴾ مگر (برای) بدست آوردن وجه (و خشودی) پروردگار برترین. ﴿۲۰﴾ و به راستی خشنود خواهد شد. ﴿۲۱﴾

لَا يَصْلِيهَا إِلَّا الْأَشْقَى ﴿٥﴾ الَّذِي كَذَّبَ وَتَوَلَّى ﴿٦﴾
وَسَيُجَنَّبُهَا الْأَتْقَى ﴿٧﴾ الَّذِي يُؤْتِي مَالَهُ يَتَزَكَّى ﴿٨﴾ وَمَا
لِأَحَدٍ عِنْدَهُ مِنْ نِعْمَةٍ تُجْزَى ﴿٩﴾ إِلَّا ابْتِغَاءَ وَجْهِ رَبِّهِ
الْأَعْلَى ﴿١٠﴾ وَلَسَوْفَ يَرْضَى ﴿١١﴾

سورة الضحی

بسم الله الرحمن الرحيم

وَالضُّحَى ﴿١﴾ وَاللَّيْلِ إِذَا سَجَى ﴿٢﴾ مَا وَدَّعَكَ رَبُّكَ وَمَا قَلَى ﴿٣﴾
وَلَلْآخِرَةُ خَيْرٌ لَكَ مِنَ الْأُولَى ﴿٤﴾ وَلَسَوْفَ يُعْطِيكَ
رَبُّكَ فَتَرْضَى ﴿٥﴾ أَلَمْ يَجِدْكَ يَتِيمًا فَآوَى ﴿٦﴾ وَوَجَدَكَ
ضَالًّا فَهَدَى ﴿٧﴾ وَوَجَدَكَ عَابِلًا فَأَغْنَى ﴿٨﴾ فَأَمَّا الْيَتِيمَ
فَلَا تَقْهَرْ ﴿٩﴾ وَأَمَّا السَّائِلَ فَلَا تَنْهَرْ ﴿١٠﴾ وَأَمَّا بِنِعْمَةِ رَبِّكَ
فَحَدِّثْ ﴿١١﴾

سورة ضحی

به نام خداوند بخشنده مهربان

سوگند به آغاز روز. ﴿۱﴾ و سوگند به شب هنگامی که آرام گیرد. ﴿۲﴾ (که) پروردگارت تو را وانگذاشته و (بر تو) خشم نگرفته است. ﴿۳﴾ و مسلماً آخرت برای تو از دنیا بهتر است. ﴿۴﴾ و بزودی پروردگارت به تو (آن قدر) عطا کند که خشنود گردی. ﴿۵﴾ آیا تو را یتیم نیافت، پس پناه داد؟! ﴿۶﴾ و تو را (راه نا یافته و) سرگشته یافت، پس هدایت کرد، ﴿۷﴾ و تو را فقیر یافت، پس بی نیاز نمود، ﴿۸﴾ پس (توهم) یتیم را میازار. ﴿۹﴾ و سؤال کننده را مران (و با او خشونت نکن). ﴿۱۰﴾ و (وسپاس بگفرار) نعمتهای پروردگارت را باز گو کن. ﴿۱۱﴾

سورة الشرح

بسم الله الرحمن الرحيم

أَلَمْ نَشْرَحْ لَكَ صَدْرَكَ ﴿١﴾ وَوَضَعْنَا عَنكَ وِزْرَكَ ﴿٢﴾
الَّذِي أَنْقَضَ ظَهْرَكَ ﴿٣﴾ وَرَفَعْنَا لَكَ ذِكْرَكَ ﴿٤﴾ فَإِنَّ
مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا ﴿٥﴾ إِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا ﴿٦﴾ فَإِذَا فَرَغْتَ
فَانصَبْ ﴿٧﴾ وَإِلَىٰ رَبِّكَ فَارْغَبْ ﴿٨﴾

سورة شرح

به نام خداوند بخشنده مهربان

(ای پیامبر) آیا ما سینه ات را برایت نگشودیم؟ ﴿۱﴾ و بار (سنگین) تو را از (دوش) تو برداشتیم؟ ﴿۲﴾ همان (باری) که بر پشت تو سنگینی می کرد (و نزدیک بود نیست تو را بشکند)؟ ﴿۳﴾ و (نام و) آوزاره تو را بلند ساختیم. ﴿۴﴾ پس مسلماً با (هر) دشواری آسانی است. ﴿۵﴾ مسلماً با (هر) دشواری آسانی است. ﴿۶﴾ پس هنگامی که (از کار و امور دنیا) فارغ شدی (به عبادت پروردگارت) بکوش. ﴿۷﴾ و به سوی پروردگارت راغب (و مشتاق) شو. ﴿۸﴾

سورة التين

بسم الله الرحمن الرحيم

وَالَّتَيْنِ وَالزَّيْتُونَ ﴿١﴾ وَطُورِ سِينِينَ ﴿٢﴾ وَهَذَا الْبَلَدِ
الْأَمِينِ ﴿٣﴾ لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ فِي أَحْسَنِ تَقْوِيمٍ
﴿٤﴾ ثُمَّ رَدَدْنَاهُ أَسْفَلَ سَافِلِينَ ﴿٥﴾ إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا
وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَلَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ ﴿٦﴾ فَمَا
يُكَذِّبُكَ بَعْدُ بِالذِّينِ ﴿٧﴾ أَلَيْسَ اللَّهُ بِأَحْكَمِ الْحَاكِمِينَ

﴿٨﴾

سورة تين

به نام خداوند بخشنده مهربان

سوگند به انجیر وزیتون. ﴿١﴾ و سوگند به طور سینا. ﴿٢﴾ و سوگند به این شهر امن (= مکه). ﴿٣﴾ یقیناً ما انسان را در بهترین صورت (و هیئت) آفریدیم. ﴿٤﴾ سپس او را به پایین تر مرحله بر گردانیدیم. ﴿٥﴾ مگر کسانی که ایمان آوردند و کارهای شایسته انجام دادند، پس برای آنها پاداشی قطع نشدنی است. ﴿٦﴾ پس (ای انسان) چه چیز بعد (از این همه دلایل روشن) تو را به تکذیب (روز) جزا و می دارد؟! ﴿٧﴾ آیا خداوند بهترین داوران (و حکم مطلق) نیست؟! ﴿٨﴾

سورة العلق

بسم الله الرحمن الرحيم

أَقْرَأَ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ ﴿١﴾ خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍ ﴿٢﴾
أَقْرَأَ وَرَبُّكَ الْأَكْرَمُ ﴿٣﴾ الَّذِي عَلَّمَ بِالْقَلَمِ ﴿٤﴾ عَلَّمَ الْإِنْسَانَ
مَا لَمْ يَكُنَّ يَعْلَمُ ﴿٥﴾ كَلَّا إِنَّ الْإِنْسَانَ لِكَفْرٍ ﴿٦﴾ أَنْ رَأَاهُ اسْتَعْجَى
﴿٧﴾ إِنَّ إِلَىٰ رَبِّكَ الرُّجْعَىٰ ﴿٨﴾ أَرَأَيْتَ الَّذِي يَنْهَىٰ ﴿٩﴾
عَبْدًا إِذَا صَلَّىٰ ﴿١٠﴾ أَرَأَيْتَ إِنْ كَانَ عَلَىٰ الْهُدَىٰ ﴿١١﴾ أَوْ أَمَرَ
بِالتَّقْوَىٰ ﴿١٢﴾ أَرَأَيْتَ إِنْ كَذَّبَ وَتَوَلَّىٰ ﴿١٣﴾ أَلَمْ يَعْلَمْ بِأَنَّ اللَّهَ
يَرَىٰ ﴿١٤﴾ كَلَّا لَئِنْ لَمْ يَنْتَهِ لَنَسْفَعًا بِالنَّاصِيَةِ ﴿١٥﴾ نَاصِيَةٍ
كَذِيبَةٍ حَاطَّةٍ ﴿١٦﴾ فَلْيَدْعُ نَادِيَهُ ﴿١٧﴾ سَدَّعُ الزَّيْبَانِيَةَ ﴿١٨﴾
كَلَّا لَا تَطِعَهُ وَأَسْجُدْ وَقْتَرَبْ ﴿١٩﴾

سورة علق

به نام خداوند بخشنده مهربان

(ای پیامبر) بخوان به نام پروردگارت که (هستی را) آفرید. ﴿١﴾ (همان خدایی که) انسان را از خون بسته آفرید. ﴿٢﴾ بخوان، و پروردگارت (از همه) بزرگوار تراست. ﴿٣﴾ (همان) کسی که بوسیله قلم (نوشتن) آموخت. ﴿٤﴾ به انسان آنچه را که نمی دانست آموخت. ﴿٥﴾ حقا که انسان طغیان (وسرکشی) می کند. ﴿٦﴾ چون خون را بی نیاز ببیند. ﴿٧﴾ یقیناً بازگشت (همه) به سوی پروردگارتو ست. ﴿٨﴾ (ای پیامبر) آیا دیده ای آن کسی که باز می دارد، بنده ای را هنگامی که نماز می خواند؟ ﴿٩﴾ به من خبر بده اگر این (بنده) بر (راه) هدایت باشد. ﴿١٠﴾ یا (مردم را) به پر هیزگاری فرمان دهد (سزای کسی که او را آزاد دهد چیست؟). ﴿١١﴾ به من خبر ده اگر این (شخص سرکش، حق را) تکذیب کرد، و رویگردان شد (آیا سزا اور عذاب نیست؟). ﴿١٢﴾ آیا نمی داند که مسلماً، خداوند (همه اعمالش را) می بیند؟! ﴿١٣﴾ چنین نیست (که او گمان می کند) اگر باز نیاید (دوست از شرارت بر ندارد) محققاً ناصیه اش = (موییشانی اش) را خواهیم گرفت و کشید. ﴿١٤﴾ (همان) پشانی در و غگوی خطا کار را، ﴿١٥﴾ پس باید اهل مجلسش (و همداناش) را بخواند. ﴿١٦﴾ ما (نیز) بزودی ماموران آتش را فرا می خوانیم. ﴿١٧﴾ چنین نیست (که او می پندارد) هرگز او را اطاعت نکن، و سجد کن و (به خداوند) تقرب جوی. ﴿١٩﴾

سورة القدر

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ ﴿١﴾ وَمَا أَدْرَاكَ مَا لَيْلَةُ الْقَدْرِ ﴿٢﴾ لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِّنْ أَلْفِ شَهْرٍ ﴿٣﴾ تَنَزَّلُ الْمَلَائِكَةُ وَالرُّوحُ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ مِنْ كُلِّ أَمْرٍ ﴿٤﴾ سَلَّمَ هِيَ حَتَّىٰ مَطَلَعِ الْفَجْرِ ﴿٥﴾

سورة قدر

به نام خداوند بخشنده مهربان

همانا ما آن (=قرآن) را در شب قدر نازل کردیم. ﴿۱﴾ و تو چه دانی شب قدر چیست؟! ﴿۲﴾ شب قدر، بهتر از هزار ماه است. ﴿۳﴾ فرشتگان و روح (=جبرئیل) در آن (شب) به فرمان پروردگارشان برای (انجام) هر کاری نازل می شوند. ﴿۴﴾ (آن شب) تا طلوع فجر سلامتی (ورحمت) باشد. ﴿۵﴾

سورة البينة

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

لَمْ يَكُنِ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَالْمُشْرِكِينَ مُنْفَكِينَ حَتَّىٰ تَأْتِيَهُمُ الْبَيِّنَةُ ﴿١﴾ رَسُولٌ مِّنَ اللَّهِ يَتْلُوا صُحُفًا مُّطَهَّرَةً ﴿٢﴾ فِيهَا كُتِبَ قِيمَةٌ ﴿٣﴾ وَمَا تَفَرَّقَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْبَيِّنَةُ ﴿٤﴾ وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ حُنَفَاءَ وَيُقِيمُوا الصَّلَاةَ وَيُؤْتُوا الزَّكَاةَ ۚ وَذَٰلِكَ دِينُ الْقِيمَةِ ﴿٥﴾ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَالْمُشْرِكِينَ فِي نَارِ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا ۗ أُولَٰئِكَ هُمْ شَرُّ الْبَرِيَّةِ ﴿٦﴾ إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَٰئِكَ هُمْ خَيْرُ الْبَرِيَّةِ ﴿٧﴾

سورة بينه

به نام خداوند بخشنده مهربان

کسانی که کافر شدن از اهل کتاب و مشرکان، (از آیین کفر) دست بردار نبودند تا اینکه برای آنها دلیل روشنی بیاید. ﴿۱﴾ پیامبری از سوی خداوند (بیاید) که صحیفه های پاک را نخواند. ﴿۲﴾ و در آن (صحیفه ها) نوشته هایی استوار (ودرست) است. ﴿۳﴾ و کسانی که به آنان کتاب داده شد (از یهود و نصارد) پراکنده نشدند (واختلاف نکردند) مگر بعد از آنکه دلیل روشن برای آنها آمد. ﴿۴﴾ و آنان فرمان نیافتند جز اینکه خدا را بپرستند در حالی که دین خود را برای او خالص گردانند (واز شرک و بت برستی) به توحید (ودین ابراهیم) روی آورند. و نماز را بر پا دارند و زکات را بپردازند، و این است آیین راستین و مستقیم. ﴿۵﴾ بی گمان کسانی که کافر شدند از اهل کتاب و مشرکان، در آتش جهنم اند که در آن جاودانه خواهند ماند، آنان بدترین آفریدگان هستند. ﴿۶﴾ همانا کسانی که ایمان آوردند و کارهای شایسته انجام دادند، آنها بهترین آفریدگان هستند. ﴿۷﴾

پاداش آنها نزد پروردگارشان باغهای (بهشت) جاویدان است که نهرها از زیر (درختان) آن جاری است، همیشه در آن خواهند ماند، خداوند از آنها خشنود است، و آنها (نیز) از او خشنودند، و این (مقام و پاداش) برای کسی است که از پروردگارش بترسد.

﴿۸﴾

جَزَاؤُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنَّاتٌ عَدْنٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ ذَلِكَ لِمَنْ
حَسِبَ رَبَّهُ

سورة الزلزلة

بسم الله الرحمن الرحيم

إِذَا زُلْزِلَتِ الْأَرْضُ زِلْزَالَهَا ﴿١﴾ وَأَخْرَجَتِ الْأَرْضُ
أَنْقَالَهَا ﴿٢﴾ وَقَالَ الْإِنْسَانُ مَا لَهَا ﴿٣﴾ يَوْمَئِذٍ تُحَدِّثُ
أَخْبَارَهَا ﴿٤﴾ بِأَنَّ رَبَّكَ أَوْحَى لَهَا ﴿٥﴾ يَوْمَئِذٍ يَصْدُرُ
الْأَناسُ أَشْتَاتًا لِيُرَوْا أَعْمَلُهُمْ ﴿٦﴾ فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ
ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ ﴿٧﴾ وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ ﴿٨﴾

سورة زلزله

به نام خداوند بخشنده مهربان

هنگامی که زمین باشدیدترین لرزه هایش به لرزه در آید. ﴿۱﴾
وزمین بارهای سنگینش را بیرون ریزد. ﴿۲﴾ و انسان گوید: «آن
(= زمین) را چه شده است؟!». ﴿۳﴾ در آن روز (زمین) تمام
خبرهایش را باز گوئی کند. ﴿۴﴾ زیرا که پروردگارت به او
(چنین) وحی (و حکم) کرده است. ﴿۵﴾ در آن روز مردم
پراکنده (از موقف حساب) باز می گردند، تا اعمالشان به آنها
نشان داده شود. ﴿۶﴾ پس هر کس به اندازه ذره ای کار نیک
انجام داده باشد (پاراش) آن را می بیند. ﴿۷﴾ و هر کس به اندازه
ذره ای کار بد کرده باشد، (کیفر) آن را می بیند. ﴿۸﴾

سورة العاديات

بسم الله الرحمن الرحيم

وَالْعَادِيَاتِ ضَبْحًا ﴿١﴾ فَالْمُورِيَاتِ قَدْحًا ﴿٢﴾
فَالْغِيَرَاتِ ضَبْحًا ﴿٣﴾ فَاتَّزَنَ بِهِ نَقْعًا ﴿٤﴾ فَوْسَطَنَ
بِهِ جَمْعًا ﴿٥﴾ إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنُودٌ ﴿٦﴾ وَإِنَّهُ عَلَى
ذَلِكَ لَشَهِيدٌ ﴿٧﴾ وَإِنَّهُ لِحُبِّ الْخَيْرِ لَشَدِيدٌ ﴿٨﴾
أَفَلَا يَعْلَمُ إِذَا بُعِثَ رُؤُوسُ الْقُبُورِ ﴿٩﴾

سورة عاديات

به نام خداوند بخشنده مهربان

سوگند به اسبهای دونده که نفس زنان (به سوی میدان) پیش می رفتند.
﴿۱﴾ و سوگند به اسبهایی که (در اثر اصطکاک سمشان با سنگها) جرقه
(آتش) ایجاد کردند. ﴿۲﴾ باز سوگند به اسبهای که در صبحگاهان (بر
دشمن) یورش برنده. ﴿۳﴾ پس در آن هنگام گرد و غبار بر انگیزند.
﴿۴﴾ آنگاه به میان جمع (سپاه دشمن) در آیند، و آنها را محاصره
کننده. ﴿۵﴾ محققاً انسان در برابر (نعمتهای) پروردگارش بسیار نا
سپاس است. ﴿۶﴾ و بی گمان او بر این (نا سپاسی) گواه است. ﴿۷﴾
و همانا او علاقه فراوان و شدیدی به مال دارد. ﴿۸﴾ آیا او نمی داند که
چون آنچه در گورهاست، (همه زنده و) برانگیخته شوند؟ ﴿۹﴾

وَحُصِّلَ مَا فِي الصُّدُورِ ﴿١٠﴾ إِنَّ رَبَّهُمْ بِهِمْ يَوْمَئِذٍ
لَّخَبِيرٌ ﴿١١﴾

و آنچه در سینه هاهست (همه) آشکار گردد. ﴿۱۰﴾
یقیناً در آن روز پروردگارشان به (وضع و حال) آنها
گاملاً آگاه است. ﴿۱۱﴾

سورة القارعة

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

الْقَارِعَةُ ﴿١﴾ مَا الْقَارِعَةُ ﴿٢﴾ وَمَا أَذْرٰكَ مَا الْقَارِعَةُ
﴿٣﴾ یَوْمَ یَكُونُ النَّاسُ كَالْفَرَاشِ الْمَبْتُوثِ ﴿٤﴾
وَتَكُونُ الْجِبَالُ كَالْعِهْنِ الْمَنْفُوشِ ﴿٥﴾ فَأَمَّا
مَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ ﴿٦﴾ فَهُوَ فِي عِيشَةٍ رَّاضِيَةٍ ﴿٧﴾
وَأَمَّا مَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ ﴿٨﴾ فَأُمُّهُ هَاوِيَةٌ ﴿٩﴾ وَمَا
أَدْرٰكَ مَا هِيَ ﴿١٠﴾ نَارٌ حَامِيَةٌ ﴿١١﴾

سورة قارعه

به نام خداوند بخشنده مهربان

فرو کوبنده. ﴿۱﴾ چیست (آن) فرو کوبنده؟ ﴿۲﴾ و تو چه دانی
که (آن) فرو کوبنده چیست؟ ﴿۳﴾ روزی که مردم مانند پروانه
های پراکنده خواهند بود. ﴿۴﴾ و گوهها مانند پشم رنگین
حلاجی شده خواهد بود. ﴿۵﴾ پس اما هرکس که (در آن روز)
کفه میزانش سنگین باشد. ﴿۶﴾ در یک زندگی خشنود
(پوسندیده ای) خواهد بود. ﴿۷﴾ و اما هرکس که کفه میزانش
سبک باشد. ﴿۸﴾ پس (مسکن و) پناهگاهش هاویه است. ﴿۹﴾ و
تو چه دانی که آن (هاویه) چیست؟ ﴿۱۰﴾ آتشی سوزان (وشعله
ور) است. ﴿۱۱﴾

سورة التكاثر

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

الْهٰنِكُمْ التَّكَاثُرُ ﴿١﴾ حَتَّىٰ زُرْتُمُ الْمَقَابِرَ ﴿٢﴾ كَلَّا
سَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿٣﴾ ثُمَّ كَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿٤﴾
كَلَّا لَوْ تَعْلَمُونَ عِلْمَ الْیَقِیْنِ ﴿٥﴾ لَتَرُونَ الْجَحِیْمَ
﴿٦﴾ ثُمَّ لَتَرُونَهَا عَیْنَ الْیَقِیْنِ ﴿٧﴾ ثُمَّ لَتَسْأَلَنَّ
یَوْمَئِذٍ عَنِ النَّعِیْمِ ﴿٨﴾

سورة تكاثر

به نام خداوند بخشنده مهربان

افزون طلبی شما را به خود مشغول (وغافل) ساخته است.
﴿۱﴾ تا اینکه (مردید و) به گورستانها رسیدند. ﴿۲﴾ هرگز
چنین نیست (که شما می پندارید) بزودی خواهید دانست.
﴿۳﴾ باز (هم) چنین نیست، بزودی خواهید دانست. ﴿۴﴾
چنین نیست (که شما گمان می کنید) اگر شما به علم یقین
(حقیقت را) می دانستید. (از فزون طلبی و غفلت دست بر می
داستید). ﴿۵﴾ قطعاً جهنم را خواهید دید. ﴿۶﴾ سپس محققاً
آن با چشم یقین خواهید دید. ﴿۷﴾ آنگاه حتماً در آن روز از
(همه) نعمتها باز خواست خواهید شد. ﴿۸﴾

سورة العصر

سورة عصر

بسم الله الرحمن الرحيم

به نام خداوند بخشنده مهربان

وَالْعَصْرِ ﴿١﴾ إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ خُسْرٍ ﴿٢﴾ إِلَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَتَوَّصَوْا بِالْحَقِّ وَتَوَّصَوْا بِالصَّبْرِ ﴿٣﴾

سوگند به عصر. ﴿۱﴾ که انسان در (خسران و) زیان است. ﴿۲﴾ مگر کسانی که ایمان آورده اند و کارهای شایسته انجام داده اند، و یکدیگر را به حق سفارش نموده، و یکدیگر را به صبر سفارش کرده اند. ﴿۳﴾

سورة الهمزة

سورة همزه

بسم الله الرحمن الرحيم

به نام خداوند بخشنده مهربان

وَيْلٌ لِّكُلِّ هُمَزَةٍ لُّمَزَةٍ ﴿١﴾ الَّذِي جَمَعَ مَالًا وَعَدَّدَهُ ﴿٢﴾ يَحْسَبُ أَنَّ مَالَهُ أَخْلَدَهُ ﴿٣﴾ كَلَّا لَيُنْبَذَنَّ فِي الْحُطَمَةِ ﴿٤﴾ وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْحُطَمَةُ ﴿٥﴾ نَارُ اللَّهِ الْمَوْقُودَةُ ﴿٦﴾ الَّتِي تَطَّلِعُ عَلَى الْأَفْئِدَةِ ﴿٧﴾ إِنَّهَا عَلَيْهِمْ مُّوَصَّدَةٌ ﴿٨﴾ فِي عَمَدٍ مُمَدَّدَةٍ ﴿٩﴾

وای بر هر عیب جوی غیبت کننده ای. ﴿۱﴾ (همان) کسی که مال فراوانی گرد آورد و شمارش کرد. ﴿۲﴾ گمان می کند که مالش او را جاو دانه می سازد. ﴿۳﴾ هرگز چنین نیست (که او گمان می کند) مسلماً در "حطمه" انداخته خواهد شد. ﴿۴﴾ و تو چه دانی "حطمه" چیست؟! ﴿۵﴾ آتش برا فروخته الهی است. ﴿۶﴾ (آتشی) که بر دلها چیره گردد (و بسوزاند). ﴿۷﴾ بی گمان آن (آتش) بر آنها فرو بسته (و ازهر سوء آنها را محاصره کرده است). ﴿۸﴾ در ستونهای بلند (و کشیده شده) است. ﴿۹﴾

سورة الفيل

سورة فيل

بسم الله الرحمن الرحيم

به نام خداوند بخشنده مهربان

أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِأَصْحَابِ الْفِيلِ ﴿١﴾ أَلَمْ يَجْعَلْ كَيْدَهُمْ فِي تَضَلِيلٍ ﴿٢﴾ وَأَرْسَلَ عَلَيْهِمْ طَيْرًا أَبَابِيلَ ﴿٣﴾ تَرْمِيهِمْ بِحِجَارَةٍ مِّن سِجِّيلٍ ﴿٤﴾ فُجِعْلَهُمْ كَعَصْفٍ مَّأْكُولٍ ﴿٥﴾

(ای پیامبر) آیا ندیدی پروردگارت با اصحاب فیل چه کرد؟! ﴿۱﴾ آیا (حیله و) نقشه آنها را در تباهی قرار نداد؟! ﴿۲﴾ و پرنده گانی گروه گروه بر (سر) آنها فرستاد. ﴿۳﴾ (که) با سنگهای (بسیار کوچکی) از سنگ گل (که در منقار و چنگال داشتند) به سوی آنها می انداختند (و آنها را سنگباران می کردند). ﴿۴﴾ پس آنها را همچون کاه جویده شده قرار داد. ﴿۵﴾

سورة قريش

سورة قريش

بسم الله الرحمن الرحيم

به نام خداوند بخشنده مهربان

لَا يَلْفُ قُرَيْشٍ ۝ إِذْ لَفِهِمْ رِحْلَةَ الشِّتَاءِ وَالصَّيْفِ ۝
فَلْيَعْبُدُوا رَبَّ هَذَا الْبَيْتِ ۝ الَّذِي أَطْعَمَهُمْ مِّنْ
جُوعٍ وَآمَنَهُمْ مِّنْ خَوْفٍ ۝

برای (شکر) الفت وانس قریش. ﴿۱﴾ (همان) الفت آنها در
سفرهای (تجاری) زستانی (به یمن) و تابستانی (به شام). ﴿۲﴾ پس
باید پروردگار این خانه (کعبه) را پرستش کنند. ﴿۳﴾ همان
(پروردگاری) که آنها را از گرسنگی (نجات و) طعام داد، و از
ترس و خوف ایمنشان داشت. ﴿۴﴾

سورة الماعون

سورة ماعون

بسم الله الرحمن الرحيم

به نام خداوند بخشنده مهربان

أَرَأَيْتَ الَّذِي يُكَذِّبُ بِالْإِيمَانِ ۝ فَذَلِكَ
الَّذِي يَدْعُ الْيَتِيمَ ۝ وَلَا تَحْضُ عَلَىٰ طَعَامِ
الْمَسْكِينِ ۝ فَوَيْلٌ لِّلْمُصَلِّينَ ۝ الَّذِينَ هُمْ
عَن صَلَاتِهِمْ سَاهُونَ ۝ الَّذِينَ هُمْ يُرَاءُونَ ۝
وَيَمْنَعُونَ الْمَاعُونَ ۝

(ای پیامبر) آیا کسی که روز جزا را تکذیب می کند دیده
ای؟! ﴿۱﴾ پس او (همان) کسی که یتیم را (با خشونت از
خود) می راند. ﴿۲﴾ و (دیگران را) به اطعام بینوا (ومسکین)
ترغیب و تشویق نمی کند. ﴿۳﴾ پس وای بر نماز گزاران.
﴿۴﴾ همان کسانی که از نماز شان غافلند. ﴿۵﴾ کسانی که
خودنمایی می کنند. ﴿۶﴾ و (از پرداخت زکات و) عاریت
دارن و سایل ضروری زندگی دریغ می ورزند. ﴿۷﴾

سورة الكوثر

سورة كوثر

بسم الله الرحمن الرحيم

به نام خداوند بخشنده مهربان

إِنَّا أَعْطَيْنَكَ الْكَوْثَرَ ۝ فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَأَحْزَرَ
۝ إِنَّ شَانِئَكَ هُوَ الْأَبْتَرُ ۝

(ای پیامبر) به راستی که ما به تو کوثر عطا کردیم. ﴿۱﴾ پس
برای پروردگارت نماز بخوان و قربانی کن. ﴿۲﴾ بدون شک
دشمن تو، بریده نسل و بی عقب است. ﴿۳﴾

سورة الكافرون

بسم الله الرحمن الرحيم

قُلْ يَتَّيِبُهَا لِكُفْرُوتٍ ۝ لَا اَعْبُدُ مَا تَعْبُدُونَ ۝
 وَلَا اَنْتُمْ عٰبِدُونَ مَا اَعْبُدُ ۝ وَلَا اَنَا عٰبِدُ مَا عَبَدْتُمْ ۝
 وَلَا اَنْتُمْ عٰبِدُونَ مَا اَعْبُدُ ۝ لَكُمْ دِيْنُكُمْ وِلٰي
 دِيْنٍ ۝

سورة الكافرون

به نام خداوند بخشنده مهربان

ای پیامبر) بگو: «ای کافران. ﴿۱﴾ من نمی پرستم آنچه را که شما می پرستید. ﴿۲﴾ و شما (نیز) نمی پرستید آنچه را که من می پرستم. ﴿۳﴾ و نه من پرستگر آنچه را که شما پرستش کرده اید خواهم بود. ﴿۴﴾ و نه شما پرستشگر آنچه را که من می پرستم خواهید بود. ﴿۵﴾ (بنابراین) آیین شما برای خودتان، و آیین من برای خودم». ﴿۶﴾

سورة النصر

بسم الله الرحمن الرحيم

اِذَا جَاءَ نَصْرُ اللّٰهِ وَالْفَتْحُ ۝ وَرَأَيْتَ النَّاسَ
 يَدْخُلُوْنَ فِى دِيْنِ اللّٰهِ اَفْوَاجًا ۝ فَسَبِّحْ بِحَمْدِ
 رَبِّكَ وَاسْتَغْفِرْهُ ۝ اِنَّهٗ كَانَ تَوَّابًا ۝

سورة النصر

به نام خداوند بخشنده مهربان

ای پیامبر) هنگامی که یاری خدا و پیروزی فرارسد. ﴿۱﴾ و مردم را ببینی که گروه گروه در دین خدا وارد می شوند. ﴿۲﴾ پس به ستایش پروردگارت تسبیح گوی و از او آمرزش بخواه، همانا او بسیار توبه پذیر است. ﴿۳﴾

سورة المسد

بسم الله الرحمن الرحيم

تَبَّتْ يَدَا اَبِي لَهَبٍ وَتَبَّ ۝ مَا اَغْنٰى عَنْهُ مَالُهٗ
 وَمَا كَسَبَ ۝ سَيَصْلٰى نَارًا ذَاتَ لَهَبٍ ۝
 وَاَمْرَاتُهٗ حَمَالَةَ الْحَطَبِ ۝ فِى جِيدِهَا حَبْلٌ مِّنْ
 مَّسَدٍ ۝

سورة المسد

به نام خداوند بخشنده مهربان

بریده باد هر دودست ابو لهب و هلاک باد. ﴿۱﴾ مال و ثروتش و آنچه را به دست آورده بود به او سودی نبخشید. ﴿۲﴾ بزودی به آتش شعله ور در خواهد آمد. ﴿۳﴾ (و نیز) همسرش (ام جمیل، آن) هیزم کش (وارد آتش می شود). ﴿۴﴾ در گردنش طنابی از لیف خرماست. ﴿۵﴾

سورة الإخلاص

سورة اخلاص

بسم الله الرحمن الرحيم

قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ ۝ اللَّهُ الصَّمَدُ ۝ لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ ۝ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ ۝

به نام خداوند بخشنده مهربان

(ای پیامبر) بگو: «او خدای یکتا و یگانه است. ﴿۱﴾ خدا بی نیاز است (و همه نیاز مند او هستند). ﴿۲﴾ نه (فرزندی) زاده و نه زاده شده است. ﴿۳﴾ و هیچ کس همانند و همتای او نبوده و نیست». ﴿۴﴾

سورة الفلق

سورة فلق

بسم الله الرحمن الرحيم

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ ۝ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ ۝ وَمِنْ شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ ۝ وَمِنْ شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ ۝ وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ ۝

به نام خداوند بخشنده مهربان

(ای پیامبر) بگو: «به پروردگار سپیده دم پناه می برم، ﴿۱﴾ از شر تمام آنچه آفریده است، ﴿۲﴾ و از شر تاریکی شب، آنگاه که همه جا را فراگیرد. ﴿۳﴾ و از شر (زنان جادوگر) که با افسون در گره ها می دمند. ﴿۴﴾ و از شر حسود آنگاه که حسد ورزد». ﴿۵﴾

سورة الناس

سورة ناس

بسم الله الرحمن الرحيم

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ ۝ مَلِكِ النَّاسِ ۝ إِلَهِهِ النَّاسِ ۝ مِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ ۝ الَّذِي يُوَسْوِسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ ۝ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ ۝

به نام خداوند بخشنده مهربان

(ای پیامبر) بگو: «به پروردگار مردم پناه می برم، ﴿۱﴾ فرمانروای مردم، ﴿۲﴾ (إله و) معبود مردم، ﴿۳﴾ از شر (شیطان) وسوسه گر باز پس رونده (به هنگام ذکر خدا). ﴿۴﴾ همو که در دلهای مردم وسوسه می کند. ﴿۵﴾ از جنیان (باشد) و (یا از) آدمیان». ﴿۶﴾

فهرست مضامین قرآن

تهیه شده در:
مرکز تحقیق دار السلام

باب ۱	ارکان ایمان
باب ۲	ارکان اسلام
باب ۳	بیان اوامر
باب ۴	بیان نواهی و محرمات
باب ۵	احکام و مسایل قرآنی
باب ۶	تذکره پیامبران <small>علیهم السلام</small>
باب ۷	تذکره محبوب (محمد <small>صلی الله علیه و آله</small>)
باب ۸	داستانهای قرآنی
باب ۹	تذکره صفات صحابه گرامی <small>رضی الله عنهم</small>
باب ۱۰	متنوعات
باب ۱۱	رد کردن مذاهب باطله
باب ۱۲	نامهایی از چیزهای گوناگون
باب ۱۳	فرضیت و اهمیت دعا
باب ۱۴	دعاهای پیامبران گرامی <small>علیهم السلام</small>
باب ۱۵	دعاهای متعلق به اوقات و وضعیتهای گوناگون
باب ۱۶	دعا و اذکارهای متنوع

شماره آيه	سوره	شماره سوره
١٩	//	٥٧
٢١	//	٥٧
٤	المجادلة	٥٨
٢٢	//	٥٨
يگانگی الله متعال		
١٣٣	البقرة	٢
١٦٣	//	٢
١٨	آل عمران	٣
١٧١	النساء	٤
٧٣	المائدة	٥
١٩	الأنعام	٦
٧٠	الأعراف	٧
٣١	التوبة	٩
٣٩	يوسف	١٢
١٦	الرعد	١٣
٤٨	إبراهيم	١٤
٥٢	//	١٤
٢٢	النحل	١٦
٥١	//	١٦
٤٦	الإسراء	١٧
١١٠	الكهف	١٨
١٠٨	الأنبياء	٢١

شماره آيه	سوره	شماره سوره
١٧٥	//	٤
٥٩	المائدة	٥
٦٩	//	٥
٨٤	//	٥
٨٨	//	٥
١٤	الأنعام	٦
٧١	//	٦
١٦٣-١٦٢	//	٦
١٥٨	الأعراف	٧
١٩-١٨	التوبة	٩
٩٩	//	٩
١٣	الكهف	١٨
١٠٨	الأنبياء	٢١
٢	النور	٢٤
٦٢	//	٢٤
٤٧	الشعراء	٢٦
٤٦	العنكبوت	٢٩
٢٥	يس	٣٦
٩	الفتح	٤٨
١٣	//	٤٨
١٥	الحجرات	٤٩
٨-٧	الحديد	٥٧

باب ١: أركان إيمان		
شماره آيه	سوره	شماره سوره
إيمان به الله متعال		
٦٢	البقرة	٢
١٣٦	//	٢
١٧٧	//	٢
١٨٦	//	٢
٢٢٨	//	٢
٢٥٧	//	٢
٢٨٥	//	٢
١٨	آل عمران	٣
٥٢	//	٣
٨٤	//	٣
١١٠	//	٣
١١٤	//	٣
١٧٩	//	٣
١٩٣	//	٣
١٩٩	//	٣
٩٣	النساء	٤
٥٩	//	٤
١٣٦	//	٤
١٥٢	//	٤
١٦٢	//	٤

شماره آیه	سوره	شماره سوره
۳۰	الرعد	۱۳
۳۶	//	۱۳
۲	النحل	۱۶
۲۳	الإسراء	۱۷
۱۱۰	الكهف	۱۸
۸	طه	۲۰
۱۴	//	۲۰
۹۸	//	۲۰
۲۲	الأنبياء	۲۱
۲۵	//	۲۱
۸۷	//	۲۱
۲۳	المؤمنون	۲۳
۹۱	//	۲۳
۱۱۶	//	۲۳
۲۶	النمل	۲۷
۶۴-۵۹	//	۲۷
۷۲-۷۰	القصص	۲۸
۸۸	//	۲۸
۳	فاطر	۳۵
۶۱	يس	۳۶
۳۵	الصفات	۳۷
۶۵	ص	۳۸

شماره آیه	سوره	شماره سوره
۳۶	النساء	۴
۸۷	//	۴
۷۳	المائدة	۵
۴۶	الأنعام	۶
۷۱	//	۶
۱۰۲	//	۶
۱۰۶	//	۶
۱۵۱	//	۶
۵۹	الأعراف	۷
۶۵	//	۷
۷۳	//	۷
۸۵	//	۷
۱۵۸	//	۷
۳۱	التوبة	۹
۱۲۹	//	۹
۹۰	يونس	۱۰
۲	هود	۱۱
۲۶	//	۱۱
۵۰	//	۱۱
۶۱	//	۱۱
۸۴	//	۱۱
۴۰-۳۸	يوسف	۱۲

شماره آیه	سوره	شماره سوره
۳۴	الحج	۲۲
۴۶	العنكبوت	۲۹
۴	الصفات	۳۷
۵	ص	۳۸
۶۵	//	۳۸
۴	الزمر	۳۹
۴۵	//	۳۹
۱۲	غافر	۴۰
۱۶	//	۴۰
۸۴	//	۴۰
۶	فصلت	۴۱
۴	المتحنة	۶۰
۱	الإخلاص	۱۱۲
بجز الله متعال کسی شایسته پرستش نیست		
۸۳	البقرة	۲
۱۶۳	//	۲
۱۷۲	//	۲
۲	آل عمران	۳
۶	//	۳
۱۸	//	۳
۶۲	//	۳
۶۴	//	۳

شماره آيه	سوره	شماره سوره
٩٩	الإسراء	١٧
٤	طه	٢٠
٥٣	//	٢٠
٥٥	//	٢٠
٣٠	الأنبياء	٢١
٣٣	//	٢١
٧٩-٧٨	المؤمنون	٢٣
٤٥	النور	٢٤
٢	الفرقان	٢٥
٤٨-٤٥	//	٢٥
٥٤	//	٢٥
٦٢-٦١	//	٢٥
١٦٦	الشعراء	٢٦
١٨٤	//	٢٦
٦١-٦٠	النمل	٢٧
٣-١	فاطر	٣٥
٨١	يس	٣٦
٦٢	الزمر	٣٩
٦٦	غافر	٤٠
٢٤	الحشر	٥٩
٣-٢	الملك	٦٧
١٥	//	٦٧

شماره آيه	سوره	شماره سوره
١٨-١٧	المائدة	٥
٢-١	الأنعام	٦
٧٣	//	٦
٧٩	//	٦
٩٩-٩٥	//	٦
١٠٢-١٠١	//	٦
٥٤	الأعراف	٧
١٨٥	//	٧
٣٦	التوبة	٩
٦-٣	يونس	١٠
٧	هود	١١
٥١	//	١١
١٦	الرعد	١٣
١٩	إبراهيم	١٤
٣٢	//	١٤
٢٧-٢٦	الحجر	١٥
٣٣	//	١٥
٨٦	//	١٥
٥-٣	النحل	١٦
٤٨	//	١٦
٧٠	//	١٦
٨١-٧٨	//	١٦

شماره آيه	سوره	شماره سوره
٣-٢	الزمر	٣٩
٦	//	٣٩
٣	غافر	٤٠
٦٢	//	٤٠
٦٦-٦٥	//	٤٠
١٤	فصلت	٤١
٨٤	الزخرف	٤٣
٨	الدخان	٤٤
٢١	الأحقاف	٤٦
١٩	محمد	٤٧
٤٣	الطور	٥٢
٢٣-٢٢	الحشر	٥٩
١٣	التغابن	٦٤
٩	المزمل	٧٣
الله متعال خالق تمام چيزهاست		
٢١	البقرة	٢
٢٩	//	٢
١١٧	//	٢
٢٢٨	//	٢
٦	آل عمران	٣
٤٧	//	٣
١	النساء	٤

شماره آيه	سوره	شماره سوره
٥٨	الذاريات	٥١
١٠	المنافقون	٦٣
علم غيب فقط نزد الله متعال است		
٣٣	البقرة	٢
١٠٩	المائدة	٥
١١٦	//	٥
٥٠	الأنعام	٦
٥٩	//	٦
٧٣	//	٦
١٨٨	الأعراف	٧
٧٨	التوبة	٩
٩٤	//	٩
١٠٥	//	٩
٢٠	يونس	١٠
٣١	هود	١١
١٢٣	//	١١
٩	الرعد	١٣
٧٧	النحل	١٦
٢٦	الكهف	١٨
٩٢	المؤمنون	٢٣
٦٥	النمل	٢٧
٦	السجدة	٣٢

شماره آيه	سوره	شماره سوره
٢٢	الرعد	١٣
٣١	إبراهيم	١٤
٥٦	النحل	١٦
٧٣-٧٢	//	١٦
٧٥	//	١٦
١١٤	//	١٦
٣١-٣٠	الإسراء	١٧
٧٠	//	١٧
٨١	طه	٢٠
٣٥-٣٤	الحج	٢٢
٣٨	النور	٢٤
٥٤	القصص	٢٨
٦٠	العنكبوت	٢٩
٢٨	الروم	٣٠
٣٧	//	٣٠
٤٠	//	٣٠
١٦	السجدة	٣٢
٤٧	يس	٣٦
٦٤	غافر	٤٠
١٢	الشورى	٤٢
٣٨	//	٤٢
١٦	الجاثية	٤٥

شماره آيه	سوره	شماره سوره
٢٣	//	٦٧
٣٩-٣٨	القيامة	٧٥
٢	الأعلى	٨٧
٣	الليل	٩٢
٢-١	العلق	٩٦
٢	الفلق	١١٣
الله متعال هست كه روزى مى دهد		
٣	البقرة	٢
٥٧	//	٢
١٧٢	//	٢
٢١٢	//	٢
٢٥٤	//	٢
٣٧	آل عمران	٣
٨٨	المائدة	٥
١٤٣	الأنعام	٦
٥٠	الأعراف	٧
١٦٠	//	٧
٤-٣	الأنفال	٨
٢٦	//	٨
٣١	يونس	١٠
٩٣	//	١٠
٦	هود	١١

شماره آيه	سوره	شماره سوره
٢٨	المؤمنون	٢٣
٧٣-٧٢	الشعراء	٢٦
١١٨	//	٢٦
١١٩	//	٢٦
٢١	القصص	٢٨
١٥	العنكبوت	٢٩
٢٤	//	٢٩
٣٢	//	٢٩
٦٥	//	٢٩
٣٢	لقمان	٣١
٧٦	الصفات	٣٧
١١٥	//	٣٧
١٣٤	//	٣٧
٦١	الزمر	٣٩
١٨	فصلت	٤١
٣٠	الدخان	٤٤
٣٤	القمر	٥٤
١١	التحریم	٦٦
ایمان به فرشتگان		
١٧٧	البقرة	٢
٢٨٥	//	٢
١٣٦	النساء	٤

شماره آيه	سوره	شماره سوره
٨٩	//	٧
١٤١	//	٧
٢٢	يونس	١٠
٢٣	//	١٠
٧٣	//	١٠
٨٦	//	١٠
٩٢	//	١٠
١٠٣	//	١٠
٥٨	هود	١١
٦٦	//	١١
٩٤	//	١١
١١٦	//	١١
١١٠	يوسف	١٢
٥٦	الإسراء	١٧
٦٧	//	١٧
٤٠	طه	٢٠
٨٠	//	٢٠
٩	الأنبياء	٢١
٧١	//	٢١
٧٤	//	٢١
٧٦	//	٢١
٨٨	//	٢١

شماره آيه	سوره	شماره سوره
٣	سبأ	٣٤
٤٨	//	٣٤
٣٨	فاطر	٣٥
٤٦	الزمر	٣٩
١٨	الحجرات	٤٩
٤١	الطور	٥٢
٣٥	النجم	٥٣
٢٢	الحشر	٥٩
٨	الجمعة	٦٢
١٨	التغابن	٦٤
٢٦	الجن	٧٢
فقط الله متعال شفا بخش		
هست		
١٤	التوبة	٩
٨٠	الشعراء	٢٦
فقط الله متعال نجات بخش		
از دشواریهاست		
٥٠-٤٩	البقرة	٢
٤١	الأنعام	٦
٦٤-٦٣	//	٦
٦٤	الأعراف	٧
٧٢	//	٧
٨٣	//	٧

شماره آيه	سوره	شماره سوره
١٧٧	//	٢
٢٨٥	//	٢
٤-٣	آل عمران	٣
٧	//	٣
٥٣	//	٣
٨٤	//	٣
١٩٩	//	٣
٤٧	النساء	٤
١٣٦	//	٤
١٦٢	//	٤
١٧٠	//	٤
٥٩	المائدة	٥
٦٦	//	٥
٦٨	//	٥
٨٣	//	٥
٨٤	//	٥
٢٠	الأنعام	٦
٩٢	//	٦
١٠٩	//	٦
٤٠	يونس	١٠
٩٤	//	١٠
١٧	هود	١١

شماره آيه	سوره	شماره سوره
٧٧	الزخرف	٤٣
٨٠	//	٤٣
١٨-١٧	ق	٥٠
٢٦-٢٣	//	٥٠
٢٦	النجم	٥٣
٤	التحریم	٦٦
٦	//	٦٦
١٧	الحاقة	٦٩
٣١-٣٠	المدثر	٧٤
٢١-١٩	التكوير	٨١
١٢-١٠	الانفطار	٨٢
٤	القدر	٩٧
ایمان به قرآن و کتابهای آسمانی		
٢	البقرة	٢
٤	//	٢
٤١	//	٢
٦١	//	٢
٨٥	//	٢
٨٩	//	٢
٩١	//	٢
٩٩	//	٢
١٢١	//	٢

شماره آيه	سوره	شماره سوره
اوصاف و وظائف فرشتگان		
٣٤-٣٠	البقرة	٢
٩٨-٩٧	//	٢
١٠٢	//	٢
٩٣	الأنعام	٦
٢٠٦	الأعراف	٧
١١	الرعد	١٣
١٣	//	١٣
٥٠-٤٩	النحل	١٦
٦٤	مريم	١٩
٢٠-١٩	الأنبياء	٢١
٢٩-٢٦	//	٢١
٢٥	الفرقان	٢٥
١٩٤-١٩٣	الشعراء	٢٦
٢٣-٢٢	سبأ	٣٤
١	فاطر	٣٥
٣-١	الصفات	٣٧
١٦٦-١٦٤	//	٣٧
٩-٧	غافر	٤٠
٣١-٣٠	فصلت	٤١
٣٨	//	٤١
٥	الشورى	٤٢

شماره آیه	سوره	شماره سوره
۳۳-۳۲	//	۹
۳۹	//	۹
۵۷-۵۶	//	۹
۱۰۱	//	۹
۳۱	الرعد	۱۳
۹	الحجر	۱۵
۴۱	النحل	۱۶
۸	الإسراء	۱۷
۶۰	//	۱۷
۸۸	//	۱۷
۵۵	النور	۲۴
۹۳	النمل	۲۷
۸۵	القصص	۲۸
۶-۱	الروم	۳۰
۲۱	السجدة	۳۲
۱۷۵-۱۷۱	الصفات	۳۷
۵۳	فصلت	۴۱
۱۰-۷	محمد	۴۷
۳۵	//	۴۷
۱۶	الفتح	۴۸
۲۱	//	۴۸
۲۷	//	۴۸

شماره آیه	سوره	شماره سوره
۶	سبأ	۳۴
۲۳	الزمر	۳۹
۲۸-۲۷	//	۳۹
۱۰	الأحقاف	۴۶
۳۴-۳۳	الطور	۵۲
۴۷-۳۸	الحاقة	۶۹
پیشگویی های قرآن		
۲۴	البقرة	۲
۱۱۴	//	۲
۱۲	آل عمران	۳
۱۱۲-۱۱۱	//	۳
۱۳۹	//	۳
۱۵۱	//	۳
۸۴	النساء	۴
۵۴	المائدة	۵
۶۷	//	۵
۳۶	الأنفال	۸
۴۰-۳۷	//	۸
۶۰-۵۹	//	۸
۶۲	//	۸
۱۵-۱۴	التوبة	۹
۲۸	//	۹

شماره آیه	سوره	شماره سوره
۳۶	الرعد	۱۳
۱۰۷	الإسراء	۱۷
۵۰	الأنبياء	۲۱
۵۲	القصص	۲۸
۴۷-۴۶	العنكبوت	۲۹
۷۰	غافر	۴۰
۱۵	الشورى	۴۲
۸	التغابن	۶۴
۱۲	التحریم	۶۶
دلایل بر نزول قرآن از طرف الله متعال		
۲۴-۲۳	البقرة	۲
۴۴	آل عمران	۳
۸۲	النساء	۴
۱۹	الأنعام	۶
۳۸-۳۷	يونس	۱۰
۱۴-۱۳	هود	۱۱
۴۹	//	۱۱
۱۰۲	يوسف	۱۲
۸۸	الإسراء	۱۷
۱۹۷-۱۹۶	الشعراء	۲۶
۴۹	القصص	۲۸
۴۹-۴۷	العنكبوت	۲۹

شماره آيه	سوره	شماره سوره
١٧	الرعد	١٣
١٨	إبراهيم	١٤
٢٤-٢٦	//	١٤
٧٥-٧٦	النحل	١٦
١١٢	//	١٦
٣٢	الكهف	١٨
٤٥	//	١٨
٧٣	الحج	٢٢
٣٥	النور	٢٤
٣٩-٤٠	//	٢٤
٤١	العنكبوت	٢٩
٢٨	الروم	٣٠
١٣	يس	٣٦
٧٨	//	٣٦
٢٩	الزمر	٣٩
٢٩	الفتح	٤٨
٢٠	الحديد	٥٧
٢١	الحشر	٥٩
٥	الجمعة	٦٢
١٠-١٢	التحريم	٦٦
ایمان به پیامبران		
١٣٦	البقرة	٢

شماره آيه	سوره	شماره سوره
٣٣-٣٢	الشورى	٤٢
٤٩-٤٧	الذاريات	٥١
٢٥	الحديد	٥٧
٢٠-١٤	نوح	٧١
٩-٧	القيامة	٧٥
٦	التكوير	٨١
٣	الانفطار	٨٢
١٩-١٦	الانشقاق	٨٤
٧-٦	الطارق	٨٦
١٢-١١	//	٨٦
٥-٤	الأعلى	٨٧
٢	العلق	٩٦
٥	القدر	٩٧
مَثَلهاى عبرت انگيز قرآنى		
٢٠-١٧	البقرة	٢
٢٦	//	٢
١٧١	//	٢
٢٦١	//	٢
٢٦٤-٢٦٦	//	٢
١١٧	آل عمران	٣
٢٤	يونس	١٠
٢٤	هود	١١

شماره آيه	سوره	شماره سوره
٤٨-٤٧	الطور	٥٢
٤٥	القمر	٥٤
٢١-٢٠	المجادلة	٥٨
٩-٨	الصف	٦١
١٦	القلم	٦٨
١٨-١٥	العلق	٦٩
علوم عصرى قرآن را تأييد مى كند		
١٦٤	البقرة	٢
٩٩-٩٥	الأنعام	٦
٥٤	الأعراف	٧
٤-٢	الرعد	١٣
١٦-١٠	النحل	١٦
٦٩-٦٥	//	١٦
٣٣-٣٠	الأنبياء	٢١
١٠٤	//	٢١
٢٢-١٢	المؤمنون	٢٣
٤٥-٤٣	النور	٢٤
٧	الشعراء	٢٦
٨٨	النمل	٢٧
٢٠-١٩	العنكبوت	٢٩
٤٠-٣٦	يس	٣٦
١٢-٩	فصلت	٤١

شماره آيه	سوره	شماره سوره
۳	الأنبياء	۲۱
۳۴	//	۲۱
۲۴	المؤمنون	۲۳
۳۴-۳۳	//	۲۳
۴۷	//	۲۳
۱۵۴	الشعراء	۲۶
۱۸۶	//	۲۶
۱۵	يس	۳۶
۶	فصلت	۴۱
۵۱	الشورى	۴۲
۲۴	القمر	۵۴
۶	التغابن	۶۴
۲۵	المدثر	۷۴
ایمان به روز رستاخيز		
۴	البقرة	۲
۴۶	//	۲
۶۲	//	۲
۱۵۶	//	۲
۱۷۷	//	۲
۲۲۳	//	۲
۲۲۸	//	۲
۲۸۵	//	۲

شماره آيه	سوره	شماره سوره
۲۰	الفرقان	۵۲
۴۷	الروم	۳۰
۲۲	غافر	۴۰
۵۱	//	۴۰
۷۸	//	۴۰
۹	الأحقاف	۴۶
۷	الحديد	۵۷
۱۹	//	۵۷
۲۱	//	۵۷
۲۸	//	۵۷
۴	المجادلة	۵۸
۱۱	الصف	۶۱
۸	التغابن	۶۴
تمام انبيا و رسولان از جنس بشر بودند		
۷۹	آل عمران	۳
۹۱	الأنعام	۶
۲۷	هود	۱۱
۱۱-۱۰	إبراهيم	۱۴
۲۸	الحجر	۱۵
۳۳	//	۱۵
۹۴-۹۳	الإسراء	۱۷
۱۱۰	الكهف	۱۸

شماره آيه	سوره	شماره سوره
۱۷۷	//	۲
۲۸۵	//	۲
۸۱	آل عمران	۳
۸۴	//	۳
۱۴۴	//	۳
۱۷۹	//	۳
۱۳۶	النساء	۴
۱۵۲	//	۴
۱۲	المائدة	۵
۱۹	//	۵
۱۱۱	//	۵
۳۴	الأنعام	۶
۴۸	//	۶
۱۳۰	//	۶
۵۲	الأعراف	۷
۱۲۸	التوبة	۹
۲	يونس	۱۰
۹	إبراهيم	۱۴
۱۰	الحجر	۱۵
۳۶	النحل	۱۶
۶۳	//	۱۶
۲۵	الأنبياء	۲۱

شماره آيه	سوره	شماره سوره
٣١	الأنعام	٦
٣٦	//	٦
٣٨	//	٦
٧٣	//	٦
٢٩	الأعراف	٧
٥٣	//	٧
٣٥-٣٤	التوبة	٩
٤	يونس	١٠
٣٠-٢٦	//	١٠
٤٥	//	١٠
١٨	هود	١١
٩٨	//	١١
١٠٣	//	١١
٥١-٤٨	إبراهيم	١٤
٢٥	الحجر	١٥
٨٩-٨٤	النحل	١٦
٥٢	الإسراء	١٧
٧٢-٧١	//	١٧
٩٧	//	١٧
١٠٤	//	١٧
٤٧	الكهف	١٨
٥٣-٥٢	//	١٨

شماره آيه	سوره	شماره سوره
٧	التغابن	٦٤
٢	الطلاق	٦٥
٢٠	الحاقة	٦٩
٢٦	المعارج	٧٠
٥-٦	المطففين	٨٣
نزدیکی قیامت و علامتهای آن		
٩٩-٩٨	الكهف	١٨
٩٦	الأنبياء	٢١
٨٢	النمل	٢٧
٦١	الزخرف	٤٣
١١-١٠	الدخان	٤٤
١٨	محمد	٤٧
٥٨-٥٧	النجم	٥٣
١	القمر	٥٤
٧-٦	المعارج	٧٠
دمیدن صور و حشر و نشر		
١١٣	البقرة	٢
١٤٨	//	٢
١٧٤	//	٢
٢١٠	//	٢
١٠٧-١٠٦	آل عمران	٣
٤٢-٤١	النساء	٤

شماره آيه	سوره	شماره سوره
٩	آل عمران	٣
١١٤	//	٣
٣٩	النساء	٤
٥٩	//	٤
١٣٦	//	٤
١٦٢	//	٤
٦٩	المائدة	٥
١٩-١٨	التوبة	٩
٩٩	//	٩
١٩	الإسراء	١٧
٧٤	المؤمنون	٢٣
٢	النور	٢٤
٣٦	العنكبوت	٢٩
٤	لقمان	٣١
٣	سبأ	٣٤
٣٠	//	٣٤
٢٧	غافر	٤٠
٥٩	//	٤٠
١٨	الشورى	٤٢
٦١	الزخرف	٤٣
٦٦	//	٤٣
٢٢	المجادلة	٥٨

شماره آيه	سوره	شماره سوره
١٨-١٣	//	٦٩
١٤-١	المعارج	٧٠
٤٤-٤٣	//	٧٠
١٤-١٢	المزمل	٧٣
١٨-١٧	//	٧٣
١٠-٨	المدثر	٧٤
١٣-٧	القيامة	٧٥
١٥-٨	المرسلات	٧٧
٢٠-١٧	النبأ	٧٨
٤٠-٣٧	//	٧٨
٩-٦	النازعات	٧٩
١٤-١٣	//	٧٩
٤١-٣٤	//	٧٩
٤٦	//	٧٩
٤٠-٣٣	عبس	٨٠
١٤-١	التكوير	٨١
٥-١	الانفطار	٨٢
١٩-١٥	//	٨٢
١٧-١٥	المطففين	٨٣
٥-١	الانشقاق	٨٤
٣٠-٢١	الفجر	٨٩
٨-١	الزلزلة	٩٩

شماره آيه	سوره	شماره سوره
٥	السجدة	٣٢
٦٧-٤٨	يس	٣٦
٣٤-١٨	الصافات	٣٧
١٥	ص	٣٨
٧٠-٦٧	الزمر	٣٩
٧٥	//	٣٩
٢٠-١٥	غافر	٤٠
٤٧	الشورى	٤٢
٦٨-٦٦	الزخرف	٤٣
٤٢-٤٠	الدخان	٤٤
١١	ق	٥٠
٣١-٢٠	//	٥٠
٤٤-٤١	//	٥٠
١٥-٧	الطور	٥٢
٨-٦	القمر	٥٤
٤٤-٣٧	الرحمن	٥٥
٦-١	الواقعة	٥٦
٥٠-٤٩	//	٥٦
١٥-١٢	الحديد	٥٧
٩	التغابن	٦٤
٤٣-٤٢	القلم	٦٨
٤-١	الحاقة	٦٩

شماره آيه	سوره	شماره سوره
١٠١-٩٨	//	١٨
٣٩-٣٧	مريم	١٩
٧٢-٦٨	//	١٩
٨٥	//	١٩
٨٧	//	١٩
٩٥-٩٣	//	١٩
١١٢-١٠٠	طه	٢٠
١٢٧-١٢٤	//	٢٠
٤٠	الأنبياء	٢١
١٠٤-١٠٣	//	٢١
٧٨	الحج	٢٢
١٠٠	المؤمنون	٢٣
١٠٣	//	٢٣
٣٠-٢٢	الفرقان	٢٥
٣٤	//	٢٥
٩٥-٩٠	الشعراء	٢٦
٨٥-٨٣	النمل	٢٧
٨٨-٨٧	//	٢٧
٦٦-٦٢	القصص	٢٨
٧٥-٧٤	//	٢٨
١٦-١٢	الروم	٣٠
٥٧-٥٥	//	٣٠

شماره آيه	سوره	شماره سوره
٢١-١٦	الصفات	٣٧
٢٨-٢٧	ص	٣٨
٤٢	الزمر	٣٩
٥٩-٥٧	غافر	٤٠
٣٩	فصلت	٤١
٤٠-٣٨	الدخان	٤٤
٢٢-٢١	الجاثية	٤٥
٣	الأحقاف	٤٦
٣٣	//	٤٦
١٥-٢	ق	٥٠
٦-١	الذاريات	٥١
١٢-١	الطور	٥٢
٧-١	الواقعة	٥٦
٦٢-٥٧	//	٥٦
١٣-٣	القيامة	٧٥
٤٠-٣٦	//	٧٥
١٣-١	المرسلات	٧٧
٢٠-٦	النبأ	٧٨
٤٠-٣٨	//	٧٨
١٤-١٠	النازعات	٧٩
٤٦-٢٧	//	٧٩
١٠-٥	الطارق	٨٦

شماره آيه	سوره	شماره سوره
٢٩	الأعراف	٧
٥٧	//	٧
٤٠-٣٨	النمل	١٦
٧٧	//	١٦
٥٢-٤٨	الإسراء	١٧
٩٩-٩٨	//	١٧
٢١	الكهف	١٨
٦٨-٦٦	مريم	١٩
١٥	طه	٢٠
١٠٤	الأنبياء	٢١
٧-١	الحج	٢٢
٧٢-٦٧	النمل	٢٧
٢٠-١٩	العنكبوت	٢٩
١٤-١١	الروم	٣٠
١٩	//	٣٠
٢٧	//	٣٠
٥٠	//	٣٠
٣	سبأ	٣٤
٩	فاطر	٣٥
٣٣	يس	٣٦
٦٨	//	٣٦
٨٢-٧٧	//	٣٦

شماره آيه	سوره	شماره سوره
١١-٩	العاديات	١١٠
٥-١	القارعة	١٠١
بيان حوض كوثر		
١	الكوثر	١٠٨
عذاب قبر		
٢٧	إبراهيم	١٤
٤٦	غافر	٤٠
دنياى برزخ		
٥٤	البقرة	٢
١٧١-١٦٩	آل عمران	٣
٩٧	النساء	٤
٦٢	الأنعام	٦
٤١-٤٠	الأعراف	٧
١٠٠	المؤمنون	٢٣
١١	السجدة	٣٢
٤٦	المؤمن	٤٠
٣	ق	٥٠
٢٥	نوح	٧١
ثبوت قيامت و زنده شدن مجدد		
٧٣-٧٢	البقرة	٢
١١٣	//	٢
٢٩	//	٢

شماره آيه	سوره	شماره سوره
٧٣-٦٩	الزخرف	٤٣
٥٧-٥١	الدخان	٤٤
٣٨-١٧	الطور	٥٢
٣٧-١٢	الواقعة	٥٦
٢١	الحديد	٥٧
١٦-١٠	الغاشية	٨٨
دوام جنت و دوزخ		
١٠٨-١٠٦	هود	١١
ديدار الهي		
٢٦	يونس	١٠
١١٠	الكهف	١٨
٥	العنكبوت	٢٩
٢٥-٢٢	القيامة	٧٥
١٥	المطففين	٨٣
ايمان به تقدير		
١٣١	الأعراف	٧
٥١	التوبة	٩
٤٩	يونس	١٠
٩٨-٩٦	//	١٠
١٠٠	//	١٠
١٠٧	//	١٠
٦	هود	١١
٣٤	//	١١

شماره آيه	سوره	شماره سوره
اعراف و اهل اعراف		
٤٩-٤٦	الأعراف	٧
جنت، وسعت جنت و اهل جنت		
١٣٣	آل عمران	٣
٤٤-٤٢	الأعراف	٧
١٠-٩	يونس	١٠
٢٤-٢٢	الرعد	١٣
٣٥	//	١٣
٤٨-٤٥	الحجر	١٥
٣٢-٣٠	النمل	١٦
٣١-٣٠	الكهف	١٨
٢٤-٢٣	الحج	٢٢
١٦-١٥	الفرقان	٢٥
٥٨	العنكبوت	٢٩
١٩-١٧	السجدة	٣٢
٤٤	الأحزاب	٣٣
٣٧	سبأ	٣٤
٣٥-٣٣	فاطر	٣٥
٥٨-٥٥	يس	٣٦
٥٩-٤١	الصفافات	٣٧
٥٤-٤٩	ص	٣٨
٤٠	غافر	٤٠

شماره آيه	سوره	شماره سوره
٨-٤	التين	٩٥
بدون اجازة الله متعال شفاعتي نيست		
٢٥٥	البقرة	٢
٨٥	النساء	٤
٧٩	الإسراء	١٧
٨٧	مريم	١٩
٣٨	النبأ	٧٨
٥	الضحى	٩٣
عذاب هولناك برای دوزخيان		
٢٧	الأنعام	٦
٣٩-٣٨	الأعراف	٧
١٠٨-١٠٤	المؤمنون	٢٣
١٤-١٣	الفرقان	٢٥
١٠٢-٩٦	الشعراء	٢٦
١٤-١٢	السجدة	٣٢
٦٨-٦٦	الأحزاب	٣٣
٣٧-٣٦	فاطر	٣٥
١١-١٠	غافر	٤٠
٥٠-٤٧	//	٤٠
٧٧-٧٤	الزخرف	٤٣
١١-٦	المُلِك	٦٧

شماره آیه	سوره	شماره سوره
۱۳۰	//	۲۰
۱۳۲	//	۲۰
۲	المؤمنون	۲۳
۹	//	۲۳
۵۶	النور	۲۴
۴۵	العنکبوت	۲۹
۱۸-۱۷	الروم	۳۰
۴۰-۳۹	ق	۵۰
۱۸-۱۷	الذاریات	۵۱
۴۹-۴۸	الطور	۵۲
۱۰-۹	الجمعة	۶۲
۴-۲	المزمل	۷۳
۲۶-۲۵	الإنسان	۷۶
۱۵	الأعلى	۸۷
۶-۴	الماعون	۱۰۷
نماز های فرض پنجگانه		
۱۱۴	هود	۱۱
۷۸	الإسراء	۱۷
۱۳۰	طه	۲۰
۱۸-۱۷	الروم	۳۰
نماز جمعه و خطبه		
۱۱-۹	الجمعة	۶۲
نماز عید فطر		

شماره آیه	سوره	شماره سوره
۵۸	//	۱۸
۴۰	طه	۲۰
۱۸	المؤمنون	۲۳
۲۷	//	۲۳
۴۳	//	۲۳
۲	الفرقان	۲۵
۳۸	الأحزاب	۳۳
۳۸	یس	۳۶
۳۹	//	۳۶
۴۹	القمر	۵۴
۲۳-۲۲	الحديد	۵۷
۱۱	التغابن	۶۴
۳	الطلاق	۶۵
باب ۲: ارکان اسلام		
نماز		
۴۳	البقرة	۲
۲۳۹-۲۳۸	//	۲
۱۰۳-۱۰۱	النساء	۴
۱۱۴	هود	۱۱
۷۹-۷۸	الإسراء	۱۷
۱۱۰	//	۱۷
۱۴	طه	۲۰

شماره آیه	سوره	شماره سوره
۳۶	//	۱۱
۱۰۹	//	۱۱
۱۱۹	//	۱۱
۱۵	یوسف	۱۲
۴۱	//	۱۲
۲	الرعد	۱۳
۸	//	۱۳
۱۷	//	۱۳
۲۶	//	۱۳
۳۸	//	۱۳
۵-۴	الحجر	۱۵
۲۱	//	۱۵
۲۴	//	۱۵
۶۱	//	۱۵
۷-۴	الإسراء	۱۷
۱۳	//	۱۷
۳۰	//	۱۷
۵۸	//	۱۷
۷۷	//	۱۷
۱۰۴	//	۱۷
۱۰۸	//	۱۷
۲۷	الكهف	۱۸

شماره آيه	سوره	شماره سوره
٥٧	القصص	٢٨
٦٧	العنكبوت	٢٩
٣	التين	٩٥
انفاق (خرج کردن در راه الله متعال)		
٣	البقرة	٢
١٧٧	//	٢
١٩٥	//	٢
٢١٥	//	٢
٢١٩	//	٢
٢٤٥	//	٢
٢٥٤	//	٢
٢٦٢-٢٦١	//	٢
٢٦٥	//	٢
٢٦٧	//	٢
٢٧١	//	٢
٢٧٢	//	٢
٢٧٤	//	٢
٩٢	آل عمران	٣
١٣٤	//	٣
٣٩	النساء	٤
٣	الأنفال	٨
٦٠	//	٨

شماره آيه	سوره	شماره سوره
٦٠	التوبة	٩
٥٦	النور	٢٤
٦٧	الفرقان	٢٥
٣٩	الروم	٣٠
٩-٨	الإنسان	٧٦
رمضان		
تبصرة روزه، اعتكاف و شب قدر		
١٢٥	البقرة	٢
١٨٧-١٨٣	//	٢
٥-٣	الدخان	٤٤
٥-١	القدر	٩٧
حج و عمره		
مسائل حج، تبصره كعبه و مكة مكرمه		
١٢٧-١٢٥	البقرة	٢
١٨٥	//	٢
١٩١	//	٢
٢٠٣-١٩٦	//	٢
٩٧-٩٦	آل عمران	٣
٢-١	المائدة	٥
٩٧-٩٤	//	٥
٣٧-٢٥	الحج	٢٢
٩١	النمل	٢٧

شماره آيه	سوره	شماره سوره
١٥-١٤	الأعلى	٨٧
نماز عيد اضحى		
٢	الكوثر	١٠٨
نماز جنازه		
٨٤	التوبة	٩
١٠٣	//	٩
نماز خوف		
٢٣٩	البقرة	٢
١٠٢	النساء	٤
نماز تهجد		
٧٩	الإسراء	١٧
٤-٢	المزمل	٧٣
نماز استسقا		
١٢-١٠	نوح	٧١
نماز مسافر		
١٠١	النساء	٤
نماز بيمار		
١٠٣	النساء	٤
زكات و صدقات و مصارف آن		
٢١٥	البقرة	٢
٢٦٧	//	٢
٢٧٤-٢٧١	//	٢
١٤١	الأنعام	٦

شماره آيه	سوره	شماره سوره
١٥	السجدة	٣٢
٢١	الأحزاب	٣٣
٣٥	//	٣٣
٤٢-٤١	//	٣٣
١٨	ص	٣٨
٥٥	غافر	٤٠
٩	الفتح	٤٨
٤٠-٣٩	ق	٥٠
٤٩-٤٨	الطور	٥٢
٧٤	الواقعة	٥٦
٩٦	//	٥٦
١٦	الحديد	٥٧
١٠	الجمعة	٦٢
٩	المنافقون	٦٣
٥٢	الحاقة	٦٩
٨	المزمل	٧٣
٣	المدثر	٧٤
٢٦-٢٥	الإنسان	٧٦
١	الأعلى	٨٧
١٥	//	٨٧
٣	النصر	١١٠

شماره آيه	سوره	شماره سوره
١٩٨	//	٢
٢٠٠	//	٢
٢٠٣	//	٢
٤١	آل عمران	٣
١٠٣	النساء	٤
٦٩	الأعراف	٧
٧٤	//	٧
٢٠١	//	٧
٢٠٥	//	٧
٤٥	الأَنْفَال	٨
٢٨	الرعد	١٣
١١١	الإسراء	١٧
٢٤	الكهف	١٨
٣٤-٣٣	طه	٢٠
١١٣	//	٢٠
١٣٠	//	٢٠
٣٧	الحج	٢٢
٤٠	//	٢٢
٥٨	الفرقان	٢٥
٦٢	//	٢٥
٤٥	العنكبوت	٢٩
١٨-١٧	الروم	٣٠

شماره آيه	سوره	شماره سوره
٥٤-٥٣	التوبة	٩
٣٩	الروم	٣٠
١٦	السجدة	٣٢
٣٥	الأحزاب	٣٣
٣٩	سبأ	٣٤
٣٠-٢٩	فاطر	٣٥
٤٧	يس	٣٦
٣٨	الشورى	٤٢
٣٨	محمد	٤٧
٧	الحديد	٥٧
١٠	//	٥٧
١١	//	٥٧
١٨	//	٥٧
١٠	المنافقون	٦٣
١٧	التغابن	٦٤
٦	الطلاق	٦٥
٧	//	٦٥
٢	المزمل	٧٣
٥	الليل	٩٢
١٨	//	٩٢
ذكر الله متعال		
١٥٢	البقرة	٢

شماره آيه	سوره	شماره سوره
٣٢	//	٢٢
٥٢	المؤمنون	٢٣
٥٢	النور	٢٤
١٠٨	الشعراء	٢٦
١٢٦	//	٢٦
ترس از الله		
٤٠	البقرة	٢
١٥٠	//	٢
١٧٥	آل عمران	٣
٣	المائدة	٥
٢٨	//	٥
٩٤	//	٥
١٥	الأنعام	٦
٥١	//	٦
٨٢-٨١	//	٦
٥٦	الأعراف	٧
١٥٤	//	٧
٢٠٥	//	٧
٢	الأنفال	٨
١٣	التوبة	٩
١٨	//	٩
٢١	الرعد	١٣

شماره آيه	سوره	شماره سوره
١	النساء	٤
١٢٨	//	٤
١٣١	//	٤
٣٥	المائدة	٥
٦٥	//	٥
٨٨	//	٥
٩٣	//	٥
٩٦	//	٥
١٠٠	//	٥
٦٩	الأنعام	٦
٣٥	الأعراف	٧
٩٦	//	٧
١٢٨	//	٧
١٥٦	//	٧
١	الأنفال	٨
٣٥	الرعد	١٣
٤٥	الحجر	١٥
٢	النمل	١٦
١٢٨	//	١٦
٦٣	مريم	١٩
٨٥	//	١٩
١	الحج	٢٢

باب ٣: بيان اوامر		
شماره آيه	سوره	شماره سوره
به انجام رساندن پيمان الله		
متعال		
٤٠	البقرة	٢
١٧٧	//	٢
٧٦-٧٧	آل عمران	٣
٧	المائدة	٥
١٥٢	الأنعام	٦
٢٠	الرعد	١٣
٩١	النحل	١٦
٩٥	//	١٦
٨	الحديد	٥٧
پرهيز گاری		
٢	البقرة	٢
٤٨	//	٢
١٧٧	//	٢
١٧٩	//	٢
١٩٦-١٩٧	//	٢
٢٠٣	//	٢
٢٣٣	//	٢
١٥	آل عمران	٣
٧٦	//	٣
١٠٢	//	٣

شماره آيه	سوره	شماره سوره
١٠٩	يونس	١٠
١١	هود	١١
٤٩	//	١١
١١٥	//	١١
٨٣	يوسف	١٢
٩٠	//	١٢
٢٢	الرعد	١٣
٢٤	//	١٣
٥	إبراهيم	١٤
١٢	//	١٤
٤٢	النحل	١٥
٩٦	//	١٥
١٢٧-١٢٦	//	١٥
٢٨	الكهف	١٨
٦٩	//	١٨
٦٥	مريم	١٩
١٣٠	طه	٢٠
١٣٢	//	٢٠
٨٥	الأنبياء	٢١
٣٥	الحج	٢٢
١١١	المؤمنون	٢٣
٢٠	الفرقان	٢٥

شماره آيه	سوره	شماره سوره
١٩	الملك	٦٧
١٩	النازعات	٧٩
٤١-٤٠	//	٧٩
٩	عبس	٨٠
١٠	الأعلى	٨٧
٨	البيئته	٩٨
بيان صبر		
٤٥	البقرة	٢
١٥٣	//	٢
١٥٦-١٥٥	//	٢
١٧٧	//	٢
٢٥٠	//	٢
١٢٥	آل عمران	٣
١٤٢	//	٣
١٤٦	//	٣
١٨٦	//	٣
٢٠٠	//	٣
٨٧	الأعراف	٧
١٢٦	//	٧
١٢٨	//	٧
١٣٧	//	٧
٦٦	الأنفال	٨

شماره آيه	سوره	شماره سوره
١٤	إبراهيم	١٤
٥١-٥٠	النحل	١٦
٢٨	الأنبياء	٢١
٤٩	//	٢١
٩٠	//	٢١
٥٤	الحج	٢٢
٢	المؤمنون	٢٣
٥٧	//	٢٣
٦٠	//	٢٣
٥٢	النور	٢٤
١٦	السجدة	٣٢
٣٥	الأحزاب	٣٣
٣٧	//	٣٣
٣٩	//	٣٣
١٨	فاطر	٣٥
٢٨	//	٣٥
١١	يس	٣٦
١٦	الزمر	٣٩
٢٣	//	٣٩
٤٦	الرحمن	٥٥
١٦	الحديد	٥٧
٢١	الحشر	٥٩

شماره آيه	سوره	شماره سوره
٢٧	//	٩
١٠٢	//	٩
١٠٤	//	٩
١٠٦	//	٩
٦٠	مريم	١٩
١٢٢	طه	٢٠
٢٢	النور	٢٤
٣١	//	٢٤
٦	الفرقان	٢٥
٧١-٧٠	//	٢٥
٤٦	النمل	٢٧
١٦	القصص	٢٨
٦٧	//	٢٨
٧٣	الأحزاب	٣٣
٤	سبأ	٣٤
١٥	//	٣٤
٢٨	فاطر	٣٥
٤١	//	٣٥
٢٤	ص	٣٨
٣٥	//	٣٨
٤٤	//	٣٨
١٧	الزمر	٣٩

شماره آيه	سوره	شماره سوره
٣٩	ق	٥٠
٤٨	الطور	٥٢
٤٨	القلم	٦٨
٥	المعارج	٧١
١٠	المزمل	٧٣
٧	المدثر	٧٤
٢٤	الإنسان	٧٦
١٧	البلد	٩٠
توبه و استغفار		
٥٤	البقرة	٢
٥٨	//	٢
١٦٠	//	٢
١٩٩	//	٢
٢٢٢	//	٢
٥٤	آل عمران	٣
١٤٣	الأعراف	٧
١٥٣	//	٧
٣٣	الأنفال	٨
٣٨	//	٨
٧٠	//	٨
٣	التوبة	٩
٥	//	٩

شماره آيه	سوره	شماره سوره
٧٥	//	٢٥
٥٤	القصص	٢٨
٨٠	//	٢٨
٥٩	العنكبوت	٢٩
٦٠	الروم	٣٠
١٧	لقمان	٣١
٣١	//	٣١
٢٤	السجدة	٣٢
٣٥	الأحزاب	٣٣
١٩	سبأ	٣٤
١٠٢	الصفات	٣٧
١٧	ص	٣٨
٤٤	//	٣٨
١٠	الزمر	٣٩
٥٥	غافر	٤٠
٧٧	//	٤٠
٣٥	فصلت	٤١
٢٣	الشورى	٤٢
٤٣	//	٤٢
٣٥	الأحقاف	٤٦
٣١	محمد	٤٧
٥	الحجرات	٤٩

شماره آيه	سوره	شماره سوره
١٢١	//	١٦
٨٠	الأنبياء	٢١
٣٦	الحج	٢٢
٦٢	الفرقان	٢٥
٤٠	النمل	٢٧
٥٩	//	٢٧
٧٣	القصص	٢٨
١٧	العنكبوت	٢٩
٤٦	الروم	٣٠
١٢	لقمان	٣١
١٤	//	٣١
٩	السجدة	٣٢
٩	الأحزاب	٣٣
١٣	سبأ	٣٤
١٥	//	٣٤
١٩	//	٣٤
١٢	فاطر	٣٥
٧٣	يس	٣٦
٧	الزمر	٣٩
٦٦	//	٣٩
٣٣	الشورى	٤٢
١٣	الزخرف	٤٣

شماره آيه	سوره	شماره سوره
٢	البقرة	٢
٤٠	//	٢
٤٧	//	٢
٥٢	//	٢
٥٦	//	٢
١٥٢	//	٢
١٧٢	//	٢
١٨٥	//	٢
١٤٥	آل عمران	٣
١٤٧	النساء	٤
١١	المائدة	٥
٢٠	//	٥
٥٨	الأعراف	٧
١٤٤	//	٧
٢٦	الأنفال	٨
٣٨	يوسف	١٢
٧-٥	إبراهيم	١٤
٣٤	//	١٤
٣٧	//	١٤
١٤	النحل	١٦
٧٨	//	١٦
١١٤	//	١٦

شماره آيه	سوره	شماره سوره
٥٤-٥٣	//	٣٩
٣	غافر	٤٠
٧	//	٤٠
٥٥	//	٤٠
٦	فصلت	٤١
٥	الشورى	٤٢
٢٥	//	٤٢
١٥	الأحقاف	٤٦
١٩	محمد	٤٧
١٤	الفتح	٤٨
٣٣-٣٢	ق	٥٠
١٨	الذاريات	٥١
١٠	الحشر	٥٩
٥-٤	التحريم	٦٦
٨	//	٦٦
٣٢	القلم	٦٨
١٠	نوح	٧١
٢٠	المزمل	٧٣
٢٩	الإنسان	٧٦
٣٩	النبأ	٧٨
٣	النصر	١١٠
شكر گزارى		

شماره آيه	سوره	شماره سوره
٣٦	//	٤
٤١	الأنفال	٨
٢٦	الإسراء	١٧
٢٨	الحج	٢٢
٣٨	الروم	٣٠
٧	الحشر	٥٩
٨	الإنسان	٧٦
نيكويي با همساگان		
٣٦	النساء	٤
نيكويي با مسافرين و حاجتمندان		
١٧٧	البقرة	٢
٣٦	النساء	٤
٤١	الأنفال	٨
٢٦	الإسراء	١٧
٣٨	الروم	٣٠
١٩	الذاريات	٥١
٧	الحشر	٥٩
٢٥	المعارج	٧٠
١٠	الضحى	٩٣
نيكويي با فرزندان		
١٢٤	البقرة	٢
١٢٦	//	٢

شماره آيه	سوره	شماره سوره
٣٨	الروم	٣٠
٢٦	الطور	٥٢
٧	الحشر	٥٩
نيكويي با يتيمان		
٨٣	البقرة	٢
٢٢٠	//	٢
٢	النساء	٤
٦	//	٤
٨	//	٤
١٠	//	٤
٣٦	//	٤
١٢٧	//	٤
١٥٢	الأنعام	٦
٤١	الأنفال	٨
٣٤	الإسراء	١٧
٨٢	الكهف	١٨
٧	الحشر	٥٩
٨	الإنسان	٧٦
٩	الضحى	٩٣
٢	الماعون	١٠٧
نيكويي با بينوانان		
٨٣	البقرة	٢
٨	النساء	٤

شماره آيه	سوره	شماره سوره
١٢	الجاثية	٤٥
١٥	الأحقاف	٤٦
٣٥	القمر	٥٤
٧٠	الواقعة	٥٦
٢٣	الملك	٦٧
١١	الضحى	٩٣
نيكويي با والدين		
٨٣	البقرة	٢
٣٦	النساء	٤
١٥١	الأنعام	٦
٢٣-٢٤	الإسراء	١٧
١٤	مريم	١٩
٣٢	//	١٩
٨	العنكبوت	٢٩
١٥-١٤	لقمان	٣١
١٥	الأحقاف	٤٦
نيكويي با خويشاوندان		
٨٣	البقرة	٢
٨	النساء	٤
٣٦	//	٤
٤١	الأنفال	٨
٩٠	النحل	١٦
٢٦	الإسراء	١٧

شماره آیه	سوره	شماره سوره
۴۴	طه	۲۰
۲۴	الحج	۲۲
۶۳	الفرقان	۲۵
۳۲	الأحزاب	۳۳
۷۱-۷۰	//	۳۳
۱۰	فاطر	۳۵
۲۰	ص	۳۸
۳۳	فصلت	۴۱
۲۱	محمد	۴۷
عفو و درگذر		
۱۰۹	البقرة	۲
۱۳۴	آل عمران	۳
۱۵۹	//	۳
۱۳	المائدة	۵
۲۸	//	۵
۹۲	يوسف	۱۲
۹۸	//	۱۲
۸۵	الحجر	۱۵
۲۲	النور	۲۴
۳۷	الشورى	۴۲
۴۰	//	۴۲
۴۳	//	۴۲

شماره آیه	سوره	شماره سوره
۱۲۵	النساء	۴
۱۲۸	//	۴
۹۳	المائدة	۵
۱۶۱	الأعراف	۷
۲۶	يونس	۱۰
۲۲	يوسف	۱۲
۹۰	النحل	۱۶
۳	لقمان	۳۱
۲۲	//	۳۱
۱۰	الزمر	۳۹
۵۸	//	۳۹
۱۲	الأحقاف	۴۶
۱۶	الذاريات	۵۱
۶۰	النجم	۵۳
۲	الملك	۶۷
۴۴	المرسلات	۷۷
خوش سخنی		
۸۳	البقرة	۲
۹	النساء	۴
۸۵-۸۳	المائدة	۵
۲۷-۲۶	إبراهيم	۱۴
۵۳	الإسراء	۱۷

شماره آیه	سوره	شماره سوره
۱۲۹-۱۲۸	//	۲
۱۳۳-۱۳۲	//	۲
۳۸	آل عمران	۳
۳۵	إبراهيم	۱۴
۷۴	الفرقان	۲۵
۱۳	لقمان	۳۱
۱۹	//	۳۱
۱۰۰	الصفافات	۳۷
۲۶	الطور	۵۲
نيكويى با همسر		
۱۸۷	البقرة	۲
۲۲۳-۲۲۲	//	۲
۲۲۸	//	۲
۱۹	النساء	۴
۶	المؤمنون	۲۳
۷۴	الفرقان	۲۵
۲-۱	الطلاق	۶۵
۷-۶	//	۶۵
نيكويى با برده		
۳۶	النساء	۴
نيكو كارى		
۱۱۲	البقرة	۲
۱۹۵	//	۲

شماره آیه	سوره	شماره سوره
۲۴۴	//	۲
۱۴۲	آل عمران	۳
۱۵۸-۱۵۷	//	۳
۱۶۹	//	۳
۱۷۱	//	۳
۱۹۵	//	۳
۷۱	النساء	۴
۷۷	//	۴
۸۴	//	۴
۹۵	//	۴
۱۰۴	//	۴
۳۵	المائدة	۵
۵۴	//	۵
۳۹	الأنفال	۸
۴۵	//	۸
۵۷-۵۵	//	۸
۴	التوبة	۹
۱۶	//	۹
۱۹	//	۹
۲۲	//	۹
۲۹	//	۹
۳۶	//	۹

شماره آیه	سوره	شماره سوره
۱۷	القمر	۵۴
۲۲	//	۵۴
۳۲	//	۵۴
۴۰	//	۵۴
۲	الجمعة	۶۲
۱۱	الطلاق	۶۵
۴	المزمل	۷۳
۲۰	//	۷۳
۱۹-۱۶	القيامة	۷۵
بنای مساجد		
۱۲۵	البقرة	۲
۱۲۷	//	۲
۳۱	الأعراف	۷
۱۸	التوبة	۹
۱۱۰-۱۰۷	//	۹
۲۶	الحج	۲۲
۳۶	النور	۲۴
جهاد در راه الله		
۱۵۴	البقرة	۲
۱۹۱-۱۹۰	//	۲
۱۹۳	//	۲
۲۱۶	//	۲
۲۱۸	//	۲

شماره آیه	سوره	شماره سوره
۸۹	الزخرف	۴۳
۱۴	الجاثية	۴۵
۱۴	التغابن	۶۴
تلاوت قرآن و پیروی از آن		
۱۲۱	البقرة	۲
۱۴۶	//	۲
۸۲	النساء	۴
۱۵۵	الأنعام	۶
۲۰۴	الأعراف	۷
۹۸	التحل	۱۶
۲۷	الكهف	۱۸
۳-۲	طه	۲۰
۱۲۳	//	۲۰
۹۲	النمل	۲۷
۴۵	العنكبوت	۲۹
۲	الأحزاب	۳۳
۳۴	//	۳۳
۲۹	فاطر	۳۵
۱۱	يس	۳۶
۵۵	الزمر	۳۹
۴۴-۴۳	الزخرف	۴۳
۲۴	محمد	۴۷

شماره آيه	سوره	شماره سوره
١٨	الفتح	٤٨
٢٩	//	٤٨
٦	المتحنة	٦٠
راستگويي		
١٧٧	البقرة	٢
١١٩	المائدة	٥
١١٩	التوبة	٩
٥١	يوسف	١٢
٢٩	الكهف	١٨
٥١	مريم	١٩
٥٦	//	١٩
٨٤	الشعراء	٢٦
٣	العنكبوت	٢٩
٨	الأحزاب	٣٣
٢٤-٢٣	//	٣٣
٣٣	الزمر	٣٩
١٥	الحجرات	٤٩
١٧	//	٤٩
٨	الحشر	٥٩
ايجاد صلح و آشتي		
١٨٢	البقرة	٢
٢٢٤	//	٢
٣٥	النساء	٤

شماره آيه	سوره	شماره سوره
٢٥	//	٥٧
٢	الحشر	٥٩
٥	//	٥٩
٨	//	٥٩
١	المتحنة	٦٠
٤	الصف	٦١
١٠	//	٦١
١٤	//	٦١
٩	التحريم	٦٦
٢٠	المزمل	٧٣
محبت به الله متعال و اميد به رحمت و رضاي او		
١٦٥	البقرة	٢
٢٠٧	//	٢
٣١	آل عمران	٣
٥٤	المائدة	٥
٢٤	التوبة	٩
٥١	الشعراء	٢٦
٨٢	//	٢٦
٣٨	الروم	٣٠
١٦	السجدة	٣٢
٢١	الأحزاب	٣٣
٩	الزمر	٣٩

شماره آيه	سوره	شماره سوره
٣٨	//	٩
٤١	//	٩
٧٣	//	٩
٨٨	//	٩
١١١	//	٩
١٢١	//	٩
١٢٣	//	٩
٤٠-٣٩	الحج	٢٢
٥٩-٥٨	//	٢٢
٧٨	//	٢٢
٣٧	النمل	٢٧
٦	العنكبوت	٢٩
٦٩	//	٢٩
٤	محمد	٤٧
٧	//	٤٧
٢١	//	٤٧
٣١	//	٤٧
٣٥	//	٤٧
١٦	الفتح	٤٨
٢٩	//	٤٨
١٥	الحجرات	٤٩
١٠	الحديد	٥٧

شماره آيه	سوره	شماره سوره
١٠٨	//	٥
١٥٨-١٥٧	الأعراف	٧
١	الأَنْفَال	٨
٢٠	//	٨
١٤	//	٨
٧١	التوبة	٩
٥٤-٥٢	النور	٢٤
٥٦	//	٢٤
١٠٨	الشعراء	٢٦
١١٠	//	٢٦
١٢٦	//	٢٦
١٣١	//	٢٦
١٥٠	//	٢٦
١٧٩	//	٢٦
٣٣	الأحزاب	٣٣
٣٦	//	٣٣
٦٦	//	٣٣
٧١	//	٣٣
٢١-٢٠	يس	٣٦
٣٨	الشورى	٤٢
٤٢	//	٤٢
٦١	الزخرف	٤٣

شماره آيه	سوره	شماره سوره
١٠	المتحنة	٦٠
١٩	المزمل	٧٣
اداي امانت		
٢٨٣	البقرة	٢
٧٥	آل عمران	٣
٥٨	النساء	٤
٨	المؤمنون	٢٣
١٠٧-١٠٦	الشعراء	٢٦
١٢٥	//	٢٦
١٤٣	//	٢٦
١٧٨	//	٢٦
٢٦	القصص	٢٨
٧٢	الأحزاب	٣٣
٣٢	المعارج	٧٠
پيروى از الله و رسول ﷺ		
٣٢	آل عمران	٣
١٣٢	//	٣
١٣	النساء	٤
٥٩	//	٤
٦٤	//	٤
٦٩	//	٤
٨٠-٧٠	//	٤
٩٢	المائدة	٥

شماره آيه	سوره	شماره سوره
١١٤	//	٤
١٢٨	//	٤
١٢٩	//	٤
٣٥	الأعراف	٧
١٤٢	//	٧
١	الأَنْفَال	٨
٨٨	هود	١١
١١٧	//	١١
٨٣	القصص	٢٨
١٠-٩	الحجرات	٤٩
هجرت		
٢١٨	البقرة	٢
١٠٠-٩٧	النساء	٤
٧٣-٧٢	الأَنْفَال	٨
٤١	النحل	١٦
٤٩	مريم	١٩
٢٦	العنكبوت	٢٩
٥٦	//	٢٩
٩٩	الصفافات	٣٧
١٠	الزمر	٣٩
٥٠	الذاريات	٥١
٨	الحشر	٥٩

شماره آيه	سوره	شماره سوره
١٧-١٣	لقمان	٣١
٢٤	السجدة	٣٢
٤٧-٤٥	الأحزاب	٣٣
٢٥	يس	٣٤
٢٨	غافر	٤٠
٣٨	//	٤٠
٤٣-٤١	//	٤٠
٣٣	فصلت	٤١
١٥	الشورى	٤٢
٢٩	الأحقاف	٤٦
٥٥	الذاريات	٥١
٢٩	الطور	٥٢
٦	التحريم	٦٦
٩-١	نوح	٧١
٢٣	الجن	٧٢
٢	المدثر	٧٤
١٧	النازعات	٧٩
٢٠	//	٧٩
١٠-٩	الأعلى	٨٧
٢١	الغاشية	٨٨
١٨	الفجر	٨٩
١٧	البلد	٩٠

شماره آيه	سوره	شماره سوره
١١٠	//	٣
١١٤	//	٣
١٦٥	الأعراف	٧
١٨١	//	٧
١٩٩	//	٧
٧١	التوبة	٩
١١٢	//	٩
١٢٢	//	٩
٩٠	النحل	١٦
١٢٥	//	١٦
٢٨	الإسراء	١٧
٣٩	مريم	١٩
٥٥	//	١٩
٤٣	طه	٢٠
٤٤	//	٢٠
١٣٢	//	٢٠
٤١	الحج	٢٢
٦٧	//	٢٢
٥٢	الفرقان	٢٥
٢١٤	الشعراء	٢٦
٨٧	القصص	٢٨
٤٦	العنكبوت	٢٩

شماره آيه	سوره	شماره سوره
١٨	الدخان	٤٣
٣١	الأحقاف	٤٦
٢١	محمد	٤٧
٣٣	//	٤٧
١٨-١٦	الفتح	٤٨
١٤	الحجرات	٤٩
١١	المجادلة	٥٨
١٣	//	٥٨
٧	الحشر	٥٩
١٢	التغابن	٦٤
١٦	//	٦٤
٣	نوح	٧١
چنگ زدن به ريسمان الله		
متعال		
١٠٣	آل عمران	٣
١٠٥	//	٣
١٧٥	النساء	٤
٧٨	الحج	٢٢
١٣	الشورى	٤٢
٤٣	الزخرف	٤٣
دعوت بسوى الله و امر بالمعروف و نهى عن المنكر		
١٠٤	آل عمران	٣

شماره آيه	سوره	شماره سوره
۲۹	الأعراف	۷
۱۸۱	//	۷
۷۶	النحل	۱۶
۹۰	//	۱۶
۲۲	ص	۳۸
۱۵	الشورى	۴۲
۹	الحجرات	۴۹
۹	الرحمن	۵۵
۲۵	الحديد	۵۷
۸	المتحنة	۶۰
فيصله كردن مطابق وحى		
۶۵-۵۹	النساء	۴
۱۰۵	//	۴
۵۰-۴۴	المائدة	۵
۶۶	//	۵
۵۱	النور	۲۴
۷۰	القصص	۲۸
۲۱	الشورى	۴۲
۲۵	الحديد	۵۷
۸	التين	۹۵
تكميل كردن عهد و پيمان		
۱	المائدة	۵
۳۴	الإسراء	۱۷

شماره آيه	سوره	شماره سوره
۵۹	العنكبوت	۲۹
۳	الأحزاب	۳۳
۳۶	الزمر	۳۹
۳۸	//	۳۹
۱۰	غافر	۴۰
۳۶	الشورى	۴۲
۱۰	المجادلة	۵۸
۴	المتحنة	۶۰
۱۳	التغابن	۶۴
۳	الطلاق	۶۵
۲۹	الملك	۶۷
۹	المزمل	۷۳
باهم مشورت كردن		
۱۵۹	آل عمران	۳
۳۲	النمل	۲۷
۳۸	الشورى	۴۲
۷	الحجرات	۴۹
با عدالت فيصله كردن		
۵۸	النساء	۴
۱۳۵	//	۴
۸	المائدة	۵
۴۲	//	۵
۱۵۲	الأنعام	۶

شماره آيه	سوره	شماره سوره
۱۲	العلق	۹۶
۳-۱	العصر	۱۰۳
توكل بر الله		
۱۶۰-۱۵۹	آل عمران	۳
۱۷۳	//	۳
۱۱	المائدة	۵
۲۳	//	۵
۲	الأنفال	۸
۴۹	//	۸
۶۱	//	۸
۱۲۹	التوبة	۹
۸۴	يونس	۱۰
۵۶	هود	۱۱
۱۲۳	//	۱۱
۶۷	يوسف	۱۲
۳۰	الرعد	۱۳
۱۲-۱۱	إبراهيم	۱۴
۴۲	النحل	۱۶
۹۹	//	۱۶
۵۸	الفرقان	۲۵
۲۱۷	الشعراء	۲۶
۷۹	النمل	۲۷

شماره آيه	سوره	شماره سوره
١١	محمد	٤٧
١٤	الصف	٦١
مسابقه و شتافتن بسوى عمل نيك		
٤٨	المائدة	٥
٩٠	الأنبياء	٢١
٦١	المؤمنون	٢٣
٣٢	فاطر	٣٥
١٢	الزمر	٣٩
٢١	الحديد	٥٧
٢٦	المطففين	٨٣
درك كردن به اينكه الله متعال ما را مى بيند و از وضعيت ما آگاه است		
٩٧	المائدة	٥
٩٩	//	٥
٣	الأنعام	٦
٥٩	//	٦
٦١-٦٠	//	٦
١٣٢	//	٦
٧	الأعراف	٧
٧٨	التوبة	٩
١٠٥	//	٩

شماره آيه	سوره	شماره سوره
غلبه و سختگيرى بر كافران		
٥٤	المائدة	٥
١٢٣	التوبة	٩
٢٩	الفتح	٤٨
٨	المنافقون	٦٣
٩	التحريم	٦٦
دوستى با الله متعال، رسولش ﷺ و مؤمنان		
٥٥	المائدة	٥
١٤	الأنعام	٦
٣	الأعراف	٧
١٩٦	//	٧
٤٠	الأنفال	٨
٧١	التوبة	٩
١١٦	//	٩
١٢٩	//	٩
٦٣-٦٢	يونس	١٠
٧٨	الحج	٢٢
٢٢	العنكبوت	٢٩
٤	السجدة	٣٢
٢٨	الشورى	٤٢
٣١	//	٤٢
١٩	الجاثية	٤٥

شماره آيه	سوره	شماره سوره
٥٤	مريم	١٩
٨	المؤمنون	٢٣
٢٣	الأحزاب	٣٣
١٠	الفتح	٤٨
٣٢	المعارج	٧٠
همكارى و تعاون در كارهاى نيك		
٢	المائدة	٥
٩٥	الكهف	١٨
٣٥	القصص	٢٨
١٠-٩	الحجرات	٤٩
فروتنى با مؤمنان		
٥٤	المائدة	٥
٨٢	//	٥
٨٨	الحجر	١٥
٤٩	النحل	١٦
٦٣	الفرقان	٢٥
٢١٥	الشعراء	٢٦
٣١	النمل	٢٧
٨٣	القصص	٢٨
١٨	لقمان	٣١
١٥	السجدة	٣٢
٢٩	الفتح	٤٨

شماره آیه	سوره	شماره سوره
۶۹	القصص	۲۸
۸	العنکبوت	۲۹
۱۰	//	۲۹
۴۲	//	۲۹
۴۵	//	۲۹
۵۲	//	۲۹
۶۰	//	۲۹
۶۲	//	۲۹
۱۶-۱۵	لقمان	۳۱
۲۳	//	۳۱
۲۹-۲۸	//	۳۱
۳۴	//	۳۱
۶	السجدة	۳۲
سجیدن پیمانہ و ترازو بہ عدالت کامل		
۱۵۲	الأنعام	۶
۸۵	الأعراف	۷
۵۹	یوسف	۱۲
۳۵	الإسراء	۱۷
۱۸۲-۱۸۱	الشعراء	۲۶
۹-۷	الرحمن	۵۵
إخلاص برای الله		
۱۶۳-۱۶۲	الأنعام	۶

شماره آیه	سوره	شماره سوره
۳۵	//	۲۰
۱۱۰	//	۲۰
۴	الأنبياء	۲۱
۴۷	//	۲۱
۷۸	//	۲۱
۸۱	//	۲۱
۹۴	//	۲۱
۱۱۰	//	۲۱
۷۰	الحج	۲۲
۷۶-۷۵	//	۲۲
۲۴	النور	۲۴
۲۹	//	۲۴
۳۰	//	۲۴
۴۱	//	۲۴
۶۴	//	۲۴
۲۰	الفرقان	۲۵
۵۸	//	۲۵
۲۲۰-۲۱۸	الشعراء	۲۶
۲۵	النمل	۲۷
۷۵-۷۴	//	۲۷
۸۸	//	۲۷
۹۳	//	۲۷

شماره آیه	سوره	شماره سوره
۴۶	یونس	۱۰
۶۱	//	۱۰
۶-۵	هود	۱۱
۹۲	//	۱۱
۱۱۱	//	۱۱
۱۲۳	//	۱۱
۵۰	یوسف	۱۲
۷۷	//	۱۲
۱۱-۸	الرعد	۱۳
۳۸	إبراهيم	۱۴
۲۴	الحجر	۱۵
۱۹	النحل	۱۶
۲۳	//	۱۶
۲۸	//	۱۶
۱۳	الإسراء	۱۷
۱۷	//	۱۷
۲۵	//	۱۷
۸۴	//	۱۷
۴۹	الکھف	۱۸
۷۹	مریم	۱۹
۹۴	//	۱۹
۷	طه	۲۰

شماره آیه	سوره	شماره سوره
۲۰	الدخان	۴۴
۱	المجادلة	۵۸
۵-۱	الفلق	۱۱۳
۶-۱	الناس	۱۱۴
دانی به امور دین		
۱۲۲	التوبة	۹
۴۴-۴۳	النحل	۱۶
۷	الأنبياء	۲۱
۱۰	//	۲۱
۷۳	الفرقان	۲۵
۱۴	محمد	۴۷
آزردگی از عقاید و اعمال کفار		
۴۱	یونس	۱۰
۱۰۴	//	۱۰
۵۴	هود	۱۱
۱۰۸	یوسف	۱۲
۳۶-۳۵	إبراهيم	۱۴
۱۶۸	الشعراء	۲۶
۲۱۶	//	۲۶
۵۵	القصص	۲۸
۳۹	الزمر	۳۹
۶۶	غافر	۴۰

شماره آیه	سوره	شماره سوره
۵۵	القصص	۲۸
۳۰	السجدة	۳۲
۱۷۴	الصفات	۳۷
۱۷۸	//	۳۷
۵۴	الذاريات	۵۱
۴۵	الطور	۵۲
۲۹	النجم	۵۳
۶	القمر	۵۴
۱۰	المزمل	۷۳
۵	المدثر	۷۴
۱۷	الطلاق	۷۶
پناه بردن به الله و یاری خواستن از او		
۵	الفاتحة	۱
۲۰۰	الأعراف	۷
۹۸	النحل	۱۶
۱۸	مریم	۱۹
۱۱۲	الأنبياء	۲۱
۹۸-۹۷	المؤمنون	۲۳
۴۲-۴۱	ص	۳۸
۲۷	غافر	۴۰
۵۶	//	۴۰
۳۶	فصلت	۴۱

شماره آیه	سوره	شماره سوره
۲۹	الأعراف	۷
۱۰۵	یونس	۱۰
۳۱	الحج	۲۲
۲۲	لقمان	۳۱
۳-۲	الزمر	۳۹
۱۱	//	۳۹
۱۴	//	۳۹
۱۷	//	۳۹
۶۶-۶۵	//	۳۹
۱۴	غافر	۴۰
۶۵	//	۴۰
۹	الإنسان	۷۶
۲۰	اللیل	۹۲
۵	البینة	۹۸
۴-۱	الإخلاص	۱۱۲
حکم به روی گرداندن از جاهلان		
۱۹۹	الأعراف	۷
۲۹	یوسف	۱۲
۹۴	الحجر	۱۵
۲۸	الإسراء	۱۷
۱۶	الکھف	۱۸
۶۳	الفرقان	۲۵

شماره آیه	سوره	شماره سوره
حکم به دوری از کارهای یهوده		
۳	المؤمنون	۲۳
۷۲	الفرقان	۲۵
۵۵	القصص	۲۸
۸۳	الزخرف	۴۳
محنت و پیشه		
۳۲	النساء	۴
۸۰	الأنبياء	۲۱
۸۲	//	۲۱
۲۷	المؤمنون	۲۳
۷۳	القصص	۲۸
۲۳	الروم	۳۰
۱۳-۱۰	سبأ	۳۴
۱۲	فاطر	۳۵
۳۵	یس	۳۶
۸۰	//	۳۶
۳۳	الرحمن	۵۵
۳۵	الحديد	۵۷
۱۱-۹	الجمعة	۶۲
۷	المزمل	۷۳
۲۰	//	۷۳

شماره آیه	سوره	شماره سوره
۸۸	//	۵
۱۱۴-۱۱۵	النحل	۱۶
۸۱	طه	۲۰
۲۸	الحج	۲۲
۵۱	المؤمنون	۲۳
ترس از روز قیامت		
۴۸	البقرة	۲
۱۲۳	//	۲
۲۸۱	//	۲
۴۹	الأنبياء	۲۱
۳۷	النور	۲۴
۱۳۵	الشعراء	۲۶
۳۳	لقمان	۳۱
۹	الزمر	۳۹
۳۲	غافر	۴۰
۱۸	الشورى	۴۲
۲۶	الطور	۵۲
۲۸-۲۷	المعارج	۷۰
۷	الإنسان	۷۶
۱۰	//	۷۶
۴۵	النازعات	۷۹

شماره آیه	سوره	شماره سوره
۱۵	الشورى	۴۲
۲۶-۲۷	الزخرف	۴۳
۴	المتحنة	۶۰
۶-۱	الکافرون	۱۰۹
پایداری		
۶	الفاتحة	۱
۸۹	یونس	۱۰
۱۱۲	هود	۱۱
۳۰	الروم	۳۰
۴۳	//	۳۰
۶	فصلت	۴۱
۳۱-۳۰	//	۴۱
۱۳	الشورى	۴۲
۱۵	//	۴۲
۳۵	//	۴۲
۱۳	الأحقاف	۴۶
۱۶	الجن	۷۲
۲۸	التکویر	۸۱
حکم به خوردن چیزهای حلال و پاکیزه		
۱۶۸	البقرة	۲
۱۷۲	//	۲
۵-۴	المائدة	۵

شماره آیه	سوره	شماره سوره
برتری دادن آخرت بر دنیا		
۲۰۲-۲۰۱	البقرة	۲
۳۲	الأنعام	۶
۲۴	یونس	۱۰
۴۶-۴۵	الکھف	۱۸
۱۳۱	طه	۲۰
۶۱-۶۰	القصص	۲۸
۷۷	//	۲۸
۸۰-۷۹	//	۲۸
۶۴	العنکبوت	۲۹
۳۳	لقمان	۳۱
۲۹-۲۸	الأحزاب	۳۳
۳۹	غافر	۴۰
۲۰	الشوری	۴۲
۳۶	//	۴۲
۳۵-۳۲	الزخرف	۴۳
۳۶	محمد	۴۷
۶	المتحنة	۶۰
۱۱-۹	الجمعة	۶۲
۱۵-۱۴	التغابن	۶۴
۱۷-۱۶	الأعلى	۸۷
۴	الضحی	۹۳

شماره آیه	سوره	شماره سوره
۴۲-۴۱	ص	۳۸
۴۴	فصلت	۴۱
بیاد بودن مرگ		
۴۶	البقرة	۲
۷۸	النساء	۴
۲	الأنعام	۶
۹۸-۹۷	الأعراف	۷
۱۸۷	//	۷
۳۴	الأنبياء	۲۱
۴۰	//	۲۱
۱۰۹	//	۲۱
۸۸	القصص	۲۸
۳۴	لقمان	۳۱
۳۸	السجدة	۳۲
۵۹	الدخان	۴۴
۲۷-۲۶	الرحمن	۵۵
۶۰	الواقعة	۵۶
۸۰	الجمعة	۶۲
۱۱-۱۰	المنافقون	۶۳
۲	الملك	۶۷
۶	الانشقاق	۸۴
۱۹	//	۸۴

شماره آیه	سوره	شماره سوره
اجازه گرفتن هنگام ورود به جایی		
۲۹-۲۷	النور	۲۴
۵۹-۵۸	//	۲۴
۶۳-۶۱	//	۲۴
۵۳	الأحزاب	۳۳
فروپوشاندن چشم		
۳۱-۳۰	النور	۲۴
حکم به تحقیق و احتیاط در هر کاری		
۹۴	النساء	۴
۲۷	النمل	۲۷
۳۵	//	۲۷
۶	الحجرات	۴۹
۱۰	المتحنة	۶۰
۱	الطلاق	۶۵
۱۴	الجن	۷۲
۳۱	المدثر	۷۴
علاج و تقویت جسم		
۳۱	الأعراف	۵
۶۹	النحل	۱۶
۸۰	الشعراء	۲۶
۲۶	القصص	۲۸

شماره آیه	سوره	شماره سوره
۱۵۱	//	۶
۳۳	الإسراء	۱۷
۶۸	الفرقان	۲۵
۴	القصص	۲۸
فهی از کشتن فرزندان و زنده به گور کردن آنها		
۱۵۱	الأنعام	۶
۵۹-۵۸	النحل	۱۶
۳۱	الإسراء	۱۷
۱۲	المتحنة	۶۰
۸	التکویر	۸۱
اجتناب از ستمگری		
۳۵	البقرة	۲
۹۲	//	۲
۱۳	النساء	۴
۵۴	//	۴
۷۹	یوسف	۱۲
۵۹	الکھف	۱۸
۳۸	مریم	۱۹
۱۱۱	طه	۲۰
۱۴	الأنبياء	۲۱
۹۷	//	۲۱
۱۹	الفرقان	۲۵

شماره آیه	سوره	شماره سوره
۳	إبراهيم	۱۴
۹۴	الکھف	۱۸
۱۵۲	الشعراء	۲۶
۱۸۳	//	۲۶
۳۴	النمل	۲۷
۴۸	//	۲۷
۴	القصص	۲۸
۷۷	//	۲۸
۳۶	العنكبوت	۲۹
۴۱	الروم	۳۰
۲۸	ص	۳۸
۲۲	محمد	۴۷
اجتناب از قتل و خونریزی		
۳۰	البقرة	۲
۸۴	//	۲
۲۲-۲۱	آل عمران	۳
۲۹	النساء	۴
۹۳-۹۲	//	۴
۳۰	المائدة	۵
۳۲	//	۵
۴۵	//	۵
۱۴۰	الأنعام	۶

باب ۴: بیان نواهی و محرّمات		
شماره آیه	سوره	شماره سوره
اجتناب از کبایر و فحشا		
۱۵۱	الأنعام	۶
۳۳	الأعراف	۷
۳۲	الإسراء	۱۷
۱۹	النور	۲۴
۳۷	الشوری	۴۲
۳۲	النجم	۵۳
۱۲	المتحنة	۶۰
اجتناب از فسادگری در زمین		
۳۰	البقرة	۲
۶۰	//	۲
۲۰۵	//	۲
۳۳	المائدة	۵
۳۳	//	۵
۶۴	//	۵
۵۶	الأعراف	۷
۷۴	//	۷
۸۵	//	۷
۸۵	هود	۱۱
۲۵	الرعد	۱۳

شماره آیه	سوره	شماره سوره
۱۱۷	//	۴
۱۲۱	//	۴
۱۲۱	الأنعام	۶
۱۴۲	//	۶
۱۸	الأعراف	۷
۲۷	//	۷
۳۰	//	۷
۴۸	الأنفال	۸
۲۲	إبراهيم	۱۴
۴۲	الحجر	۱۵
۱۰۰	النحل	۱۶
حرمیت تعدی و سرکشی		
۱۷۸	البقرة	۲
۱۹۰	//	۲
۱۹۴	//	۲
۲۱۳	//	۲
۱۹	آل عمران	۳
۲۱	//	۳
۲	المائدة	۵
۷۸	//	۵
۳۳	الأعراف	۷
۱۰	التوبة	۹

شماره آیه	سوره	شماره سوره
۱۷۴	//	۲
۲۸۳	//	۲
۷۱	آل عمران	۳
۱۸۷	//	۳
۱۰۶	المائدة	۵
۹۱	الأنعام	۶
اجتناب از جادوگری		
۱۰۳	البقرة	۲
۷۷	یونس	۱۰
۸۱	//	۱۰
۶۹	طه	۲۰
۲۲۲-۲۲۳	الشعراء	۲۶
۶	الجن	۷۲
۴	الفلق	۱۱۳
اجتناب از پیروی کردن شیطان		
۱۶۶-۱۶۹	البقرة	۲
۲۰۸	//	۲
۲۵۷	//	۲
۲۶۸	//	۲
۳۸	النساء	۴
۵۱	//	۴
۶۰	//	۴

شماره آیه	سوره	شماره سوره
۱۴	النمل	۲۷
۸۵	//	۲۷
۵۹	القصص	۲۸
۱۴	العنكبوت	۲۹
۳۱	//	۲۹
۵۷	الروم	۳۰
۷۲	الأحزاب	۳۳
۳۲	فاطر	۳۵
۵۲	غافر	۴۰
۴۲	الشورى	۴۲
۱۲	الأحقاف	۴۶
۵۹	الذاریات	۵۱
۴۷	الطور	۵۲
۵۲	النجم	۵۳
۱	الطلاق	۶۵
نکوهش پنهان داشتن گواهی و حق و آمیختن آن با باط		
۴۲	البقرة	۲
۷۱	//	۲
۱۴۰	//	۲
۱۴۶	//	۲
۱۵۹	//	۲

شماره آیه	سوره	شماره سوره
۴	الأحزاب	۳۳
۴-۲	المجادلة	۵۸
حرمت فرار از میدان جنگ (جهاد)		
۱۴۶	البقرة	۲
۱۵۵	آل عمران	۳
۱۶-۱۵	الأطفال	۸
۱۳	الأحزاب	۳۳
۱۶-۱۵	//	۳۳
۲۰	//	۳۳
۱۷-۱۶	الفتح	۴۸
فهی از منت نهادن بر نیکویی		
۲۶۴-۲۶۲	البقرة	۲
۱۷	الحجرات	۴۹
۶	المدثر	۷۴
۶	البلد	۹۰
حرمت سود		
۲۸۰-۲۷۵	البقرة	۲
۱۶۱	النساء	۳
۳۹	الروم	۳۰
کافران و منافقین را دوست نگیرد		
۲۸	آل عمران	۳

شماره آیه	سوره	شماره سوره
۱۹	الفجر	۸۹
حکم به اجتناب از افتادن در فتنه		
۱۹۱	البقرة	۲
۲۱۱	//	۲
۲۵	الأطفال	۸
۲۸	//	۸
۴۹-۴۷	التوبة	۹
۹۰	طه	۲۰
۲۰	الفرقان	۲۵
۱۴	الأحزاب	۳۳
۴۹	الزمر	۳۹
۱۴	الحديد	۵۱
اجتناب از شراب، قمار، بت و تیرهای فال		
۲۱۹	البقرة	۲
۳	المائدة	۵
۹۱-۹۰	//	۵
حکم به اجتناب از بدسلوکی بازنها		
۲۲۹	البقرة	۲
۲۳۳-۲۳۱	//	۲
۲۴-۱۹	النساء	۴

شماره آیه	سوره	شماره سوره
۲۳	یونس	۱۰
۹۰	النحل	۱۶
۶۰	الحج	۲۲
۷۸	القصص	۲۸
۲۲	ص	۳۸
۲۴	//	۳۸
۲۷	الشوری	۴۲
۳۹	//	۴۲
۴۲	//	۴۲
۹	الحجرات	۴۹
۲۵	ق	۵۰
۱۲	القلم	۶۸
حکم به اجتناب از مال حرام		
۱۸۸	البقرة	۲
۱۶۱	آل عمران	۳
۲	النساء	۴
۳۰-۲۹	//	۴
۱۶۱	//	۴
۴۲	المائدة	۵
۶۳-۶۲	//	۵
۳۴	التوبة	۹
۷۹	الكهف	۱۸

شماره آیه	سوره	شماره سوره
حکم به اجتناب از بخیلی		
۱۸۰	آل عمران	۳
۳۷	النساء	۴
۳۵-۳۴	التوبة	۹
۶۷	//	۹
۲۹	الإسراء	۱۷
۱۰۰	//	۱۷
۶۷	الفرقان	۲۵
۱۹	الأحزاب	۳۳
۳۸-۳۷	محمد	۴۷
۲۵	ق	۵۰
۳۵-۳۴	النجم	۵۳
۴۴	//	۵۳
۲۴	الحديد	۵۷
۹	الحشر	۵۹
۷	المنافقون	۶۳
۱۶	التغابن	۶۴
۱۲	القلم	۶۸
۲۱	المعارج	۷۰
۴۴	المدثر	۷۴
۱۸-۱۷	الفجر	۸۹
۸	اللیل	۹۲

شماره آیه	سوره	شماره سوره
۱۶۰	//	۴
۱۶۷	//	۴
۴۵	الأعراف	۷
۸۶	//	۷
۳۶-۳۴	الأطفال	۸
۴۷	//	۸
۹	التوبة	۹
۳۴-۳۲	//	۹
۱۹	هود	۱۱
۳۳	الرعد	۱۳
۳	إبراهيم	۱۴
۸۸	النحل	۱۶
۲۵	الحج	۲۲
۶	لقمان	۳۱
۳۸-۳۶	الزخرف	۴۳
۱	محمد	۴۷
۳۴-۳۲	//	۴۷
۲۵	الفتح	۴۸
۱۶	المجادلة	۵۸
۲	المنافقون	۶۳
۱۰-۹	العلق	۹۶

شماره آیه	سوره	شماره سوره
۱۲۰-۱۱۸	//	۳
۸۹	النساء	۴
۱۳۹-۱۳۸	//	۴
۱۴۴	//	۴
۵۱	المائدة	۵
۵۷	//	۵
۲۳	التوبة	۹
۱۱۳	هود	۱۱
۱۶	الرعد	۱۳
۵۲	الفرقان	۲۵
۴۱	العنكبوت	۲۹
۱	الأحزاب	۳۳
۱۷	//	۳۳
۴۸	//	۳۳
۱۵	المجادلة	۵۸
۱	المتحنة	۶۰
۸	الصف	۶۱
باز داشتن مردم از راه الله		
جرم بزرگی است		
۹۹	آل عمران	۳
۴۴	النساء	۴
۵۵	//	۴
۱۱۳	//	۴

شماره آیه	سوره	شماره سوره
۷۸	المائدة	۵
۱۰۴	//	۵
۱۶۶	الأعراف	۷
۱۹۳	//	۷
۱۵	یونس	۱۰
۵۹	هود	۱۱
۶۳	//	۱۱
۱۸	الرعد	۱۳
۹۰	الإسراء	۱۷
۱۷۶	الشعراء	۲۶
۳۶	الأحزاب	۳۳
۱۳	الزمر	۳۹
۱۲	المتحنة	۶۰
۹-۸	الطلاق	۶۵
۱۰-۹	الحاقة	۶۹
۲۱	نوح	۷۱
۲۳	الجن	۷۲
۱۶	المزمل	۷۳
۲۱	النازعات	۷۹
۲۳	عبس	۸۰
اجتناب از حسد و ریاکاری		
۳۲	النساء	۴

شماره آیه	سوره	شماره سوره
۵۷	النحل	۱۶
۶۲	//	۱۶
۱۱۶	//	۱۶
۴۰	الإسراء	۱۷
۷۳	//	۱۷
۵	الكهف	۱۸
۱۵	//	۱۸
۶۱	طه	۲۰
۹۱	المؤمنون	۲۳
۱۳	العنكبوت	۲۹
۶۸	//	۲۹
۱۵۹-۱۴۹	الصافات	۳۷
۳۲	الزمر	۳۹
۲۳-۱۹	النجم	۵۳
۷	الصف	۶۱
۴۷-۴۴	الحاقة	۶۹
۵-۴	الجن	۷۲
اجتناب از نافرمانی الله متعال و رسولش ﷺ		
۹۳	البقرة	۲
۱۴	النساء	۴
۴۲	//	۴
۱۱۵	//	۴

شماره آیه	سوره	شماره سوره
۱۱	//	۹۲
۷	الماعون	۱۰۷
نکوهش دروغ بافتن بر الله متعال		
۱۸۱	آل عمران	۳
۵۰	النساء	۴
۱۷۱	//	۴
۱۸-۱۷	المائدة	۵
۷۳-۷۲	//	۵
۲۱	الأنعام	۶
۲۴	//	۶
۹۳	//	۶
۱۱۲	//	۶
۱۳۶	//	۶
۱۳۸	//	۶
۱۴۴	//	۶
۲۸	الأعراف	۷
۳۳	//	۷
۳۷	//	۷
۱۶۹	//	۷
۱۷	یونس	۱۰
۵۹	//	۱۰
۱۸	هود	۱۱

شماره آیه	سوره	شماره سوره
۳۵	//	۴۰
۴۸	//	۴۰
۶۰	//	۴۰
اجتناب از دزدی		
۳۸	المائدة	۵
۱۲	المتحنة	۶۰
تمسخر به دین کفر است		
۵۸-۵۷	المائدة	۵
۵	الأنعام	۶
۶۸	//	۶
۷۰	//	۶
۵۱	الأعراف	۷
۶۶-۶۴	التوبة	۹
۸	هود	۱۱
۳۲	الرعد	۱۳
۱۱	الحجر	۱۵
۵۶	الکھف	۱۸
۱۰۶	//	۱۸
۳۶	الأنبياء	۲۱
۴۱	الفرقان	۲۵
۶	الشعراء	۲۶
۶	لقمان	۳۱
۳۰	یس	۳۶

شماره آیه	سوره	شماره سوره
۱۳۳	//	۷
۱۴۶	//	۷
۷۵	یونس	۱۰
۲۳-۲۲	النحل	۱۶
۲۹	//	۱۶
۳۷	الإسراء	۱۷
۴۶	المؤمنون	۲۳
۶۷	//	۲۳
۷۶	//	۲۳
۲۱	الفرقان	۲۵
۱۴	النمل	۲۷
۴	القصص	۲۸
۳۹	//	۲۸
۳۹	العنكبوت	۲۹
۷	لقمان	۳۱
۱۸	//	۳۱
۳۱	سبأ	۳۴
۳۳	//	۳۴
۷۶-۷۴	ص	۳۸
۶۰-۵۹	الزمر	۳۹
۷۲	//	۳۹
۲۷	غافر	۴۰

شماره آیه	سوره	شماره سوره
۳۸	//	۴
۵۴	//	۴
۱۴۲	//	۴
۵۳	الأنعام	۶
۴۷	الأنفال	۸
۸۸	الحجر	۱۵
۶	الماعون	۱۰۷
۵	الفلق	۱۱۳
اجتناب از تهمت زدن		
۱۱۲	النساء	۴
۱۵۶	//	۴
۲۳-۴	النور	۲۴
۵۸	الأحزاب	۳۳
۱۲	المتحنة	۶۰
اجتناب از تکبر و خود ستایی		
۱۷۳-۱۷۲	النساء	۴
۹۳	الأنعام	۶
۱۳	الأعراف	۷
۳۶	//	۷
۴۰	//	۷
۴۸	//	۷
۷۶	//	۷
۸۸	//	۷

شماره آیه	سوره	شماره سوره
۶۷	الأحزاب	۳۳
۶۳	سبأ	۳۴
۷۰-۶۹	الصفافات	۳۷
۲۵-۲۱	الزخرف	۴۳
۲۳	النجم	۵۳
شک کردن به دین کفر است		
۲	الأنعام	۶
۴۵	التوبة	۹
۹۴	یونس	۱۰
۶۲	هود	۱۱
۱۱۰	//	۱۱
۱۰-۹	إبراهيم	۱۴
۳۴	مریم	۱۹
۶۶	النحل	۱۶
۵۴	سبأ	۳۴
۳۴	غافر	۴۰
۴۵	فصلت	۴۱
۱۴	النجم	۵۳
۵۵	//	۵۳
۱۵	الحجرات	۴۹
۱۴	الحديد	۵۷

شماره آیه	سوره	شماره سوره
۷۳	النازعات	۷۹
۱۱	//	۹۱
۶	//	۹۶
اجتناب از عداوت، بغض، کینه و عصبانی شدن		
۱۳۴	آل عمران	۳
۹۱	المائدة	۵
۱۰	الحشر	۵۹
۴۸	القلم	۶۸
اجتناب از تقلید پدران و اجداد و سرداران		
۱۰۴	المائدة	۵
۲۸	الأعراف	۷
۷۰	//	۷
۱۷۳	//	۷
۷۸	یونس	۱۰
۶۲	هود	۱۱
۸۷	//	۱۱
۱۰۹	//	۱۱
۱۰	إبراهيم	۱۴
۲۴	المؤمنون	۲۳
۳۶	القصص	۲۸
۲۱	لقمان	۳۱

شماره آیه	سوره	شماره سوره
۱۴	الصفافات	۳۷
۴۸	الزمر	۳۹
۸۳	غافر	۴۰
۷	الزخرف	۴۳
۴۷	//	۴۳
۹	الجاثية	۴۵
حکم به اجتناب از فتنه انگیزی و غلو و سرکشی		
۶۴	المائدة	۵
۶۸	//	۵
۷۷	//	۵
۱۱۰	الأنعام	۶
۱۸۶	الأعراف	۷
۱۱	یونس	۱۰
۱۱۲	هود	۱۱
۸۱	طه	۲۰
۷۵	المؤمنون	۲۳
۳۰	الصفافات	۳۷
۵۵	ص	۳۸
۵۳	الذاریات	۵۱
۵۲	النجم	۵۳
۸	الرحمن	۵۵
۲۲	الأنبياء	۷۸

شماره آیه	سوره	شماره سوره
۳۱	الأعراف	۷
۱۲	یونس	۱۰
۸۳	//	۱۰
۲۹-۲۶	الإسراء	۱۷
۱۲۷	طه	۲۰
۹	الأنبياء	۲۱
۱۵۱	الشعراء	۲۶
۱۹	یس	۳۶
۲۸	غافر	۴۰
۳۴	//	۴۰
۴۳	//	۴۰
۵	الزخرف	۴۳
۳۱	الدخان	۴۴
حکم به اجتناب از خیانت کاری		
۱۰۹-۱۰۵	النساء	۴
۲۷	الأنفال	۸
۵۸	//	۸
۷۱	//	۸
۵۲	یوسف	۱۲
۳۸	الحج	۲۲
۱۰	التحریم	۶۶

شماره آیه	سوره	شماره سوره
۵	یوسف	۱۲
۲۸	//	۱۲
۳۱	//	۱۲
۵۲	//	۱۲
۳۳	الرعد	۱۳
۴۲	//	۱۳
۲۶	النحل	۱۶
۴۵	//	۱۶
۶۴	طه	۲۰
۷۰	الأنبياء	۲۱
۷۰	النمل	۲۷
۳۳	سبأ	۳۴
۱۰	فاطر	۳۵
۴۳	//	۳۵
۴۲	الطور	۵۲
۲۵	غافر	۴۰
۴۵	//	۴۰
۲۲	نوح	۷۱
۱۵	الطارق	۸۶
۲۱	الفيل	۱۰۵
حکم به اجتناب از اسراف و ولخرجی		
۱۴۱	الأنعام	۶

شماره آیه	سوره	شماره سوره
اجتناب از بدگمانی		
۱۱۶	الأنعام	۶
۱۴۸	//	۶
۳۸	القصص	۲۸
۱۰	الأحزاب	۳۳
۲۷	ص	۳۸
۲۳-۲۲	فصلت	۴۱
۲۴	الجاثية	۴۵
۳۲	//	۴۵
۶	الفتح	۴۸
۱۲	//	۴۸
۱۲	الحجرات	۴۹
۲۳	النجم	۵۳
۲۸-۲۷	//	۵۳
۲	الحشر	۵۹
۷	الجن	۷۲
باب ۵:		
احکام و مسایل قرآنی		
حکم به اجتناب از مکر و فریب		
۱۲۴	الأنعام	۲
۳۰	الأنفال	۸
۲۱	یونس	۱۰

شماره آیه	سوره	شماره سوره
۱۵۰-۱۴۹	//	۲
۴۰	الحج	۲۲
۳۷-۳۶	النور	۲۴
مسجد قبا		
۱۰۹-۱۰۸	التوبة	۹
تکوهش و بیم دادن به باز دارندگان از مساجد		
۱۱۴	البقرة	۲
بیان اذان		
۵۸	المائدة	۵
۹	الجمعة	۶۲
استقبال قبله		
۱۴۴	البقرة	۲
۱۵۰-۱۴۹	//	۲
۲۹	الأعراف	۷
بیان تکبیر تحریمه		
۱۱۱	الإسراء	۱۷
۳	المدثر	۷۴
نذر در راه الله متعال		
۲۷۰	البقرة	۲
۳۵	آل عمران	۳
۵۶	النحل	۱۶
۲۶	مریم	۱۹

شماره آیه	سوره	شماره سوره
۱۱	الأنفال	۸
۴۹-۴۸	الفرقان	۲۵
بیان حیض		
۲۲۲	البقرة	۲
چرم، پشم و موی حیوانات حلال گوشت پاک است		
۸۱-۸۰	النحل	۱۶
بیان وضو و غسل جنایت		
۶	المائدة	۵
بیان تیمم		
۴۳	النساء	۴
۶	المائدة	۵
پاک بودن لباس از شرایط نماز است		
۴	المدثر	۷۴
پوشاندن بدن		
۳۱	الأعراف	۷
۳۱	النور	۲۴
پاک بودن محل نماز		
۱۲۵	البقرة	۲
۲۶	الحج	۲۲
احکام مسجد		
۱۱۴	البقرة	۲
۱۲۵	//	۲

شماره آیه	سوره	شماره سوره
حکم به اجتناب از دروغگویی		
۱۰	البقرة	۲
۱۰۵	النحل	۱۶
۹۰	المؤمنون	۲۳
۳	العنكبوت	۲۹
۱۲	//	۲۹
۳	الزمر	۳۹
۲	المجادلة	۵۸
۱۸	//	۵۸
۱۱	الحشر	۵۹
۲	الصف	۶۱
۳	//	۶۱
۱	المنافقون	۶۳
حرمت غیبت و چغلی		
۱۴۸	النساء	۴
۳۰	یوسف	۱۲
۷۷	//	۱۲
۱۲	الحجرات	۴۹
۱۱	القلم	۶۸
مسائل طهارت		
آب پاک و پاک کننده است		
۴۳	النساء	۴

شماره آیه	سوره	شماره سوره
۱	المائدة	۵
۵-۳	//	۵
۹۰-۸۷	//	۵
۱۲۱-۱۱۸	الأنعام	۶
۱۴۵-۱۴۲	//	۶
۱۵۷	الأعراف	۷
۱۱۶-۱۱۴	النحل	۱۶
۳۰	الحج	۲۲
احکام خانوادگی (ازدواج، طلاق، خلع، عدت، مهر و شیرخوارگی)		
۲۲۱	البقرة	۲
۲۳۲-۲۲۷	//	۲
۲۳۷-۲۳۴	//	۲
۲۴۱	//	۲
۴-۳	النساء	۴
۲۵-۱۹	//	۴
۳۵-۳۴	//	۴
۱۳۰-۱۲۷	//	۴
۳	النور	۲۴
۲۶	//	۲۴
۲۷	القصص	۲۸
۳۷	الأحزاب	۳۳

شماره آیه	سوره	شماره سوره
۱۲۶	النحل	۱۶
۴۰-۳۹	الحج	۲۲
۷۸	//	۲۲
۶۲-۶۰	الأحزاب	۳۳
۸-۴	محمد	۴۷
۱۵	الحجرات	۴۹
۱۰-۵	الحشر	۵۹
۱۱-۱۰	المتحنة	۶۰
۴	الصف	۶۱
۱۳-۱۰	//	۶۱
مسایلی از تجارت و کسب حلال		
۱۹۸	البقرة	۲
۲۷۵	//	۲
۲۸۳-۲۸۲	//	۲
۲۹	النساء	۴
۳۷	النور	۲۴
۱۰	الجمعة	۶۲
۲۰	المزمل	۷۳
مسایلی از خورد و نوش حلال و حرام		
۱۶۸	البقرة	۲
۱۷۳-۱۷۲	//	۲

شماره آیه	سوره	شماره سوره
۲۹	الحج	۲۲
۷	الإنسان	۷۶
مسایلی از مال فی، غنیمت و اسیران جنگی		
۷۱	النساء	۴
۸۱-۷۵	//	۴
۸۴	//	۴
۹۱-۸۹	//	۴
۹۶-۹۴	//	۴
۳۵	المائدة	۵
۱	الأنفال	۸
۱۶-۱۲	//	۸
۴۱-۳۹	//	۸
۴۷-۴۵	//	۸
۶۲-۵۷	//	۸
۷۵-۶۵	//	۸
۷-۱	التوبة	۹
۱۶-۱۱	//	۹
۲۴-۲۰	//	۹
۲۹-۲۸	//	۹
۴۱-۳۶	//	۹
۷۴-۷۳	//	۹
۱۱۱	//	۹

شماره آيه	سوره	شماره سوره
١٠	التحریم	٦٦
١٢-١١	الحاقة	٦٩
٢٨-١	نوح	٧١
حضرت ابراهيم عليه السلام		
١٣٢-١٢٤	البقرة	٢
١٣٦-١٣٥	//	٢
٢٥٨	//	٢
٢٦٠	//	٢
٣٣	آل عمران	٣
٦٨-٦٥	//	٣
٨٤	//	٣
٩٥	//	٣
٩٧	//	٣
٥٤	النساء	٤
١٢٥	//	٤
١٦٣	//	٤
٩٠-٧٤	الأنعام	٦
١٦١	//	٦
٧٠	التوبة	٩
١١٤	//	٩
٧٦-٦٩	هود	١١
٦	يوسف	١٢

شماره آيه	سوره	شماره سوره
٥٨	//	١١
٩	إبراهيم	١٤
٣	الإسراء	١٧
٥٨	مريم	١٩
٧٧-٧٦	الأنبياء	٢١
٤٢	الحج	٢٢
٢٩-٢٣	المؤمنون	٢٣
٣٧	الفرقان	٢٥
١٢٢-١٠٥	الشعراء	٢٦
١٥-١٤	العنكبوت	٢٩
٧	الأحزاب	٣٣
٨٢-٧٥	الصفات	٣٧
١٢	ص	٣٨
٥	غافر	٤٠
٣١	//	٤٠
١٣	الشورى	٤٢
١٢	ق	٥٠
١٤	//	٥٠
٤٦	الذاريات	٥١
٥٢	النجم	٥٣
١٧-٩	القمر	٥٤
٢٦	الحديد	٥٧

شماره آيه	سوره	شماره سوره
٤٥	ص	٣٨
١٢-٩	فصلت	٤١
٣٢-٢٧	النازعات	٧٩
حضرت آدم عليه السلام		
٣٨-٣٠	البقرة	٢
٥٩-٣٣	آل عمران	٣
٢٧	المائدة	٥
٢٥-١١	الأعراف	٧
٣٣-٢٦	الحجر	١٥
٦١	الإسراء	١٧
٥٠	الكهف	١٨
٥٨	مريم	١٩
١٢٣-١١٥	طه	٢٠
٦٠	يس	٣٦
٧٦-٧١	ص	٣٨
حضرت نوح عليه السلام		
٣٣	آل عمران	٣
١٦٣	النساء	٤
٨٤	الأنعام	٦
٦٤-٥٩	الأعراف	٧
٧٠	التوبة	٩
٧٣-٧١	يونس	١٠
٤٨-٢٥	هود	١١

شماره آيه	سوره	شماره سوره
١٧٥-١٦٠	الشعراء	٢٦
٥٨-٥٤	النمل	٢٧
٢٦	العنكبوت	٢٩
٣٥-٢٨	//	٢٩
١٣٨-١٣٣	الصفات	٣٧
١٣	ص	٣٨
١٣	ق	٥٠
٣٧-٣٢	الذاريات	٥١
٥٤-٥٣	النجم	٥٣
٤٠-٣٣	القمر	٥٤
١٠	التحريم	٦٦
حضرت اسحاق عليه السلام		
١٣٣	البقرة	٢
٨٤	آل عمران	٣
١٦٣	النساء	٤
٨٤	الأنعام	٦
٧٣-٧١	هود	١١
٦	يوسف	١٢
٣٨	//	١٢
٧٢	الأنبياء	٢١
١١٣-١١٢	الصفات	٣٧
٤٧-٤٥	ص	٣٨

شماره آيه	سوره	شماره سوره
حضرت اسماعيل عليه السلام		
١٢٥	البقرة	٢
١٢٩-١٢٧	//	٢
١٣٣	//	٢
١٣٦	//	٢
١٤٠	//	٢
٨٤	آل عمران	٣
١٦٣	النساء	٤
٩٠-٨٦	الأنعام	٦
٥٥-٥٤	مريم	١٩
٨٦-٨٥	الأنبياء	٢١
١٠٧-١٠٠	الصفات	٣٧
٤٨	ص	٣٨
حضرت لوط عليه السلام		
٩٠-٨٦	الأنعام	٦
٨٤-٨٠	الأعراف	٧
٧٠	هود	١١
٨٣-٧٤	//	١١
٧٧-٥٨	الحجر	١٥
٧١	الأنبياء	٢١
٧٥-٧٤	//	٢١
٤٣	الحج	٢٢
٤٠	الفرقان	٢٥

شماره آيه	سوره	شماره سوره
٣٨	//	١٢
٤١-٣٥	إبراهيم	١٤
٦٠-٥١	الحجر	١٥
١٢٣-١٢٠	النحل	١٦
٥٠-٤١	مريم	١٩
٥٨	//	١٩
٧٣-٥١	الأنبياء	٢١
٢٧-٢٦	الحج	٢٢
٤٣	//	٢٢
٧٨	//	٢٢
١٠٤-٦٩	الشعراء	٢٦
٢٧-١٦	العنكبوت	٢٩
٣٢-٣١	//	٢٩
٧	الأحزاب	٣٣
١١٣-٨٣	الصفات	٣٧
٤٧-٤٥	ص	٣٨
١٣	الشورى	٤٢
٢٨-٢٦	الزخرف	٤٣
٢٧-٢٤	الذاريات	٥١
٢٦	الحديد	٥٧
٦-٤	المتحنة	٦٠
١٩	الأعلى	٨٧

شماره آيه	سوره	شماره سوره
٣٨	العنكبوت	٢٩
١٣	ص	٣٨
٣١	غافر	٤٠
١٤-١٣	فصلت	٤١
١٨-١٧	//	٤١
١٢	ق	٥٠
٤٥-٤٣	الذاريات	٥١
٥١	النجم	٥٣
٣٢-٢٣	القمر	٥٤
٥-٤	الحاقة	٦٩
١٨	البروج	٨٥
٩	الفجر	٨٩
١٣-١١	//	٨٩
١٥-١١	الشمس	٩١
حضرت شعيب عليه السلام و اهل مدين و ايکه		
٩٣-٨٥	الأعراف	٧
٩٥-٨٤	هود	١١
٧٩-٧٨	الحجر	١٥
١٩١-١٧٦	الشعراء	٢٦
٣٧-٣٦	العنكبوت	٩٢
حضرت داود و سليمان عليه السلام		
١٠٢	البقرة	٢

شماره آيه	سوره	شماره سوره
٢٦-٢١	الأحقاف	٤٦
١٣	ق	٥٠
٤٢-٤١	الذاريات	٥١
٥٠	النجم	٥٣
٢٢-١٨	القمر	٥٤
٤	الحاقة	٦٩
٨-٦	//	٦٩
٨-٦	الفجر	٨٩
١٣-١١	//	٨٩
حضرت صالح عليه السلام و قوم ثمود		
٧٩-٧٣	الأعراف	٧
٧٠	التوبة	٩
٦٨-٦١	هود	١١
٨٩	//	١١
٩٥	//	١١
١٧-٩	إبراهيم	١٤
٨٤-٨٠	الحجر	١٥
٥٩	الإسراء	١٧
٤٢	الحج	٢٢
٣٩-٣٨	الفرقان	٢٦
١٥٩-٤١٤	الشعراء	٢٦
٥٣-٤٥	النمل	٢٧

شماره آيه	سوره	شماره سوره
حضرت يعقوب و يوسف عليه السلام		
١٣٣-١٣٢	البقرة	٢
٨٤	آل عمران	٣
٩٣	//	٣
١٦٣	النساء	٤
٨٤	الأنعام	٦
٣٨	يوسف	١٢
١٠٢-٤	//	١٢
٧٣-٧٢	الأنبياء	٢١
٤٧-٤٥	ص	٣٨
٣٤	غافر	٤٠
حضرت هود عليه السلام و قوم عاد		
٧٢-٦٥	الأعراف	٧
٧٠	التوبة	٩
٦٠-٥٠	هود	١١
٨٩	//	١١
١٧-٩	إبراهيم	١٤
٣٩-٣٨	الفرقان	٢٥
١٤٠-١٢٣	الشعراء	٢٦
٣٨	العنكبوت	٢٩
١٢	ص	٣٨
٣١	غافر	٤٠
١٦-١٣	فصلت	٤١

شماره آيه	سوره	شماره سوره
٦٨-١٠	الشعراء	٢٦
١٤-٧	النمل	٢٧
٤٨-٣	القصص	٢٨
٨٢-٧٦	//	٢٨
٤٠-٣٩	العنكبوت	٢٩
٢٤-٢٣	السجدة	٣٢
٧	الأحزاب	٣٣
٦٩	//	٣٣
١٢٢-١١٤	الصفافات	٣٧
١٢	ص	٣٨
٤٦-٢٣	غافر	٤٠
١٣	الشورى	٤٢
٥٦-٤٦	الزخرف	٤٣
٣٣-١٧	الدخان	٤٤
١٧-١٦	الجاثية	٤٥
١٢	الأحقاف	٤٦
١٣	ق	٥٠
٤٠-٣٨	الذاريات	٥١
٣٦	النجم	٥٣
٤٢-٤١	القمر	٥٤
٥	الصف	٦١
٦-٥	الجمعة	٦٢

شماره آيه	سوره	شماره سوره
٧١-٨٤	الأنعام	٦
١٤٦	//	٦
١٥٤	//	٦
١٥٩	//	٦
١٥٧-١٠٣	الأعراف	٧
١٦٦-١٥٩	//	٧
٥٢	الأنفال	٨
٥٤	//	٨
٩٣-٧٥	يونس	١٠
٩٩-٩٦	هود	١١
١١٠	//	١١
٨-٥	إبراهيم	١٤
١٢٤	النحل	١٦
٨-٢	الإسراء	١٧
١٠٤-١٠١	//	١٧
٨٢-٦٠	الكهف	١٨
٥٣-٥١	مريم	١٩
٩٨-٩	طه	٢٠
٤٩-٤٨	الأنبياء	٢١
٤٤	الحج	٢٢
٤٩-٤٥	المؤمنون	٢٣
٣٦-٣٥	الفرقان	٢٥

شماره آيه	سوره	شماره سوره
٢٥١	//	٢
١٦٣	النساء	٤
٧٨	المائدة	٥
٨٤	الأنعام	٦
٥٥	الإسراء	١٧
٨٢-٧٨	الأنبياء	٢١
٤٤-١٥	النمل	٢٧
١٤-١٠	سبأ	٣٤
٢٦-١٧	ص	٣٨
٤٠-٣٠	//	٣٨
حضرت موسى و هارون عليهما السلام و بنى اسرائيل		
١٢٣-٤٠	البقرة	٢
١٤٠-١٣٥	//	٢
٢٥٣-٢٤٣	//	٢
٨٤	آل عمران	٣
٩٣	//	٣
١٦٤-١٥٣	النساء	٤
٢٦-١٢	المائدة	٥
٣٢	//	٥
٤٥	//	٥
٧٢-٥٧	//	٥
٧٩-٧٨	//	٥

شماره آيه	سوره	شماره سوره
حضرت عزيز عليه السلام (در پرتو تفاسير)		
٢٥٩	البقرة	٢
٣٠	التوبة	٩
حضرت عيسى ابن مريم عليه السلام		
٨٧	البقرة	٢
١٣٦	//	٢
٢٥٣	//	٢
٣٧-٣٥	آل عمران	٣
٦٠-٤٢	//	٣
٨٤	//	٣
١٥٩-١٥٦	النساء	٤
١٦٣	//	٤
١٧٢-١٧١	//	٤
١٧	المائدة	٥
٤٦	//	٥
٧٥-٧٢	//	٥
٧٨	//	٥
١١٨-١١٠	//	٥
٨٥	الأنعام	٦
٣١-٣٠	التوبة	٩
٣٧-١٦	مريم	١٩
٩١	الأنبياء	٢١

شماره آيه	سوره	شماره سوره
١٤٨-١٣٩	الصفات	٣٧
٥٠-٤٨	القلم	٦٨
حضرت ادريس و الياس عليه السلام		
٨٥	الأنعام	٦
٥٨-٥٦	مريم	١٩
٨٦-٨٥	الأنبياء	٢١
١٣٢-١٢٣	الصفات	٣٧
حضرت ايوب عليه السلام		
١٦٣	النساء	٤
٨٤	الأنعام	٦
٨٤-٨٣	الأنبياء	٢١
٤٤-٤١	ص	٣٨
حضرت زكريا و يحيى عليه السلام		
٤١-٣٧	آل عمران	٣
٨٥	الأنعام	٦
١٥-٢	مريم	١٩
٩٠-٨٩	الأنبياء	٢١
حضرت يسع عليه السلام		
٨٦	الأنعام	٦
٤٨	ص	٨
حضرت ذو الكفل عليه السلام		
٨٦-٨٥	الأنبياء	٢١
٤٨	ص	٣٨

شماره آيه	سوره	شماره سوره
١١	التحريم	٦٦
١٠-٩	الحاقة	٦٩
١٦-١٥	المزمل	٧٣
٢٦-١٥	النازعات	٧٩
١٨	البروج	٨٥
١٩	الأعلى	٨٧
١٤-١٠	الفجر	٨٩
حضرت يوشع بن نون عليه السلام (در پرتو تفاسير)		
٥٩-٥٨	البقرة	٢
١٦٢-١٦١	الأعراف	٧
٦٥-٦٠	الكهف	١٨
حضرت حزقيل عليه السلام (در پرتو تفاسير)		
٢٤٣	البقرة	٢
حضرت شمويل عليه السلام (در پرتو تفاسير)		
٢٤٨-٢٤٦	البقرة	٢
حضرت يونس عليه السلام		
١٦٣	النساء	٤
٨٦	الأنعام	٦
٩٨	يونس	١٠
٨٨-٨٧	الأنبياء	٢١

شماره آیه	سوره	شماره سوره
۸۹	//	۲
۱۰۹	//	۲
۱۴۴	//	۲
۱۴۶	//	۲
۸۶	آل عمران	۳
۹۹	//	۳
۳۳	الأنعام	۶
۱۱۴	//	۶
۳۶	الرعد	۱۳
۴۳	//	۱۳
۵۳-۵۲	القصص	۲۸
۵۷	//	۲۸
دلایل بر نبوت محمد ﷺ		
۱۳	آل عمران	۳
۱۶۳	النساء	۴
۱۶۶	//	۴
۱۱-۱۰	الأنعام	۶
۱۰۵-۱۰۴	//	۶
۱۸۴	الأعراف	۷
۱۶	یونس	۱۰
۱۱۱-۱۰۹	یوسف	۱۲
۴۳	الرعد	۱۳

شماره آیه	سوره	شماره سوره
۲۸	سبأ	۳۴
۲۴	فاطر	۳۵
۸	الفتح	۴۸
۱۵	المزمل	۷۳
باب ۷:		
تذکره محبوب (محمد ﷺ)		
پیش گویی کتابهای آسمانی		
به رسالت محمد ﷺ		
۸۹	البقرة	۲
۱۴۴	//	۲
۱۴۶	//	۲
۲۰	الأنعام	۶
۱۵۷	الأعراف	۷
۱۷	هود	۱۱
۴۳	الرعد	۱۳
۱۳۳	طه	۲۰
۶۹	المؤمنون	۲۳
۲۹	الفتح	۴۸
۶	الصف	۶۱
اعتراف اهل کتاب و مشرکین به راستگویی حضرت محمد ﷺ		
۴۲-۴۱	البقرة	۲
۷۵	//	۲

شماره آیه	سوره	شماره سوره
۵۰	المؤمنون	۲۳
۷	الأحزاب	۳۳
۱۳	الشوری	۴۲
۶۴-۵۷	الزخرف	۴۳
۲۷	الحديد	۵۷
۶	الصف	۶۱
۱۴	//	۶۱
۱۲	التحریم	۶۶
دلایل بر نبوت همگانی محمد رسول الله ﷺ		
۱۱۹	البقرة	۲
۱۵۱	//	۲
۷۹	النساء	۴
۱۵۸	الأعراف	۷
۳۰	الرعد	۱۳
۱	إبراهيم	۱۴
۴۴-۴۳	النحل	۱۶
۶۴	//	۱۶
۱۰۶-۱۰۵	الإسراء	۱۷
۱۰۷	الأنبياء	۲۱
۱	الفرقان	۲۵
۵۶	//	۲۵
۴۷-۴۵	الأحزاب	۳۳

شماره آیه	سوره	شماره سوره
۷۲	المؤمنون	۲۳
۵۸-۵۷	الفرقان	۲۵
۳	الشعراء	۲۶
۵۳	الأحزاب	۳۳
۶۳	//	۳۳
۴۷	سبأ	۳۴
۸	فاطر	۳۵
۸۶	ص	۳۸
۲۳	الشورى	۴۲
۹	الأحقاف	۴۶
۴۰	الطور	۵۲
۴	القلم	۶۸
۲۳-۲۱	الجن	۷۲
۲۷-۲۵	//	۷۲
ذکر نام پیامبر ﷺ در قرآن		
۱۴۴	آل عمران	۳
۴۰	الأحزاب	۳۳
۲	محمد	۴۷
۲۹	الفتح	۴۸
۶	الصف	۶۱
پیامبر ﷺ و خویشاوندانش نیز پایبند به شریعت بودند		
۱۴۵	البقرة	۲

شماره آیه	سوره	شماره سوره
۴-۱	الشرح	۹۴
۳-۱	الکوثر	۱۰۸
اخلاق زیبای پیامبر ﷺ و اوصافشان		
۱۴۴	آل عمران	۳
۱۵۹	//	۳
۱۶۱	//	۳
۱۵	المائدة	۵
۳۵	الأنعام	۶
۵۰	//	۶
۵۸-۵۶	//	۶
۹۰	//	۶
۱۸۸-۱۸۷	الأعراف	۷
۴۰	التوبة	۹
۶۱	//	۹
۱۲۹-۱۲۸	//	۹
۴۹	یونس	۱۰
۱۰۴-۱۰۳	یوسف	۱۲
۸۸	الحجر	۱۵
۶	الکھف	۱۸
۱۰۷	الأنبياء	۲۱
۱۰۹	//	۲۱
۱۱۱	//	۲۱

شماره آیه	سوره	شماره سوره
۱۰۳	النحل	۱۶
۶۸	المؤمنون	۲۳
۴۶-۴۴	القصص	۲۸
۴۷-۴۶	سبأ	۳۴
۷۰-۶۷	ص	۳۸
۴۳-۴۲	فصلت	۴۱
۴۵	الزخرف	۴۳
۲۹-۲۷	الفتح	۴۸
۴۲-۲۹	الطور	۵۲
فضیلت پیامبر ﷺ و ختم نبوت		
۸۱	آل عمران	۳
۱۱۰	//	۳
۱۱۳	النساء	۴
۱	الإسراء	۱۷
۷۹	//	۱۷
۱	الفرقان	۲۵
۵۶	//	۲۵
۴۰	الأحزاب	۳۳
۴۶-۴۵	//	۳۳
۵۶	//	۳۳
۱۸-۵	النجم	۵۳
۸-۱	الضحى	۹۳

شماره آیه	سوره	شماره سوره
۱۲۷-۱۲۱	//	۳
۱۴۵-۱۴۰	//	۳
۱۵۵-۱۵۲	//	۳
۱۷۵-۱۶۵	//	۳
۱۸-۵	الأطفال	۸
۴۴-۴۱	//	۸
۴۹-۴۸	//	۸
۲۶-۲۵	التوبة	۹
۵۹-۳۸	//	۹
۹۶-۸۱	//	۹
۲۷-۹	الأحزاب	۳۳
۱۲-۱	الفتح	۴۸
۲۶-۱۶	//	۴۸
۱۴-۲	الحشر	۵۹
باب ۸: داستانهای قرآنی		
واقعه های قرآنی و برخی از شخصیت ها		
حضرت لقمان حکیم		
۱۹-۱۲	لقمان	۳۱
حضرت ذو القرنین		
۹۸-۸۳	الکھف	۱۸
اصحاب کھف و رقیم		
۲۲-۹	الکھف	۱۸

شماره آیه	سوره	شماره سوره
۱۵	الشوری	۴۲
۴۹-۴۸	الطور	۵۲
۱۰-۱	المزمل	۷۳
۷-۱	المدثر	۷۴
۲۶-۲۳	الإنسان	۷۶
۸-۷	الشرح	۹۴
۲	الکوثر	۱۰۸
۳	النصر	۱۱۰
معراج پیامبر ﷺ		
۱	الإسراء	۱۷
۱۸-۱۲	النجم	۵۳
اعلان مغفرت پیامبر ﷺ از طرف الله متعال		
۱۲۸	آل عمران	۳
۱۰۷-۱۰۵	النساء	۴
۶۸-۶۷	الأطفال	۸
۴۳	التوبة	۹
۸۴	//	۹
۳۷	الأحزاب	۳۳
۵-۱	التحریم	۶۶
۱۰-۱	عبس	۸۰
غزوات پیامبر ﷺ		
۱۳	آل عمران	۳

شماره آیه	سوره	شماره سوره
۸۴	النساء	۴
۶۷	المائدة	۵
۱۵-۱۴	الأنعام	۶
۲۰۵	الأعراف	۷
۱۱۳	التوبة	۹
۹۵-۹۴	یونس	۱۰
۱۰۶-۱۰۴	//	۱۰
۱۰۹	//	۱۰
۱۱۲	هود	۱۱
۱۱۵	//	۱۱
۱۲۳	//	۱۱
۷۵-۷۴	الإسراء	۱۷
۷۹-۷۸	//	۱۷
۶۵	مریم	۱۹
۱۳۲-۱۳۰	طه	۲۰
۲۱۷-۲۱۳	الشعراء	۲۶
۴۵	العنكبوت	۲۹
۴۳	الروم	۳۰
۳۴-۲۸	الأحزاب	۳۳
۵۲	//	۳۳
۵۹	//	۳۳
۶۶-۶۵	الزمر	۳۹

شماره آیه	سوره	شماره سوره
داستان حضرت خضر علیه السلام		
۸۲-۶۰	الکھف	۱۸
داستان ابو لهب		
۵-۱	الھب	۱۱۱
داستان یک کافر		
۱۶-۱۰	القلم	۶۸
۲۶-۱۱	المدثر	۷۴
ماجرای زنده شدن مُرده ها		
۵۶-۵۵	البقرة	۲
۷۳-۶۷	//	۲
۲۴۳	//	۲
۲۵۹	//	۲
۲۶۰	//	۲
ماجرای گوسفندان		
۲۶-۲۱	ص	۳۸
ماجرای اسبها		
۳۳-۳۱	ص	۳۸
ماجرای بزها		
۷۹-۷۸	الأنبياء	۲۱
ماجرای گاوها		
۷۳-۶۷	البقرة	۲
داستان تغییر قبله		
۱۵۲-۱۴۲	البقرة	۲

شماره آیه	سوره	شماره سوره
داستان قارون		
۸۳-۷۶	القصص	۲۸
۲۴	غافر	۴۰
داستان هامان		
۸-۶	القصص	۲۸
۳۹	العنكبوت	۲۹
۲۴-۲۳	غافر	۴۰
۳۷-۳۶	//	۴۰
ماجرای اصحاب اخدود		
۱۲-۴	البروج	۸۵
داستان یاجوج و ماجوج		
۱۰۱-۹۴	الکھف	۱۸
۷۹-۹۶	الأنبياء	۲۱
داستان قوم سبأ		
۴۴-۲۲	النمل	۲۷
۲۱-۱۵	سبأ	۳۴
داستان قوم ثَبَع		
۳۷	الدخان	۴۴
۱۴	ق	۵۰
داستان طالوت و جالوت		
۲۵۱-۲۴۶	البقرة	۲
داستان دو فرزند آدم علیهما السلام		
۳۱-۲۷	المائدة	۵

شماره آیه	سوره	شماره سوره
۲۶-۲۵	//	۱۸
حبيب نجار و اهل انطاكيه (در پرتو تفاسير)		
۲۹-۱۳	يس	۳۶
داستان هاروت و ماروت		
۱۰۲	البقرة	۲
داستان دو باغدار		
۴۴-۳۲	الکھف	۱۸
ماجرای باغداران		
۳۳-۱۷	القلم	۶۸
اصحاب رس		
۳۹-۳۸	الفرقان	۲۵
۱۲	ق	۵۰
۱۴	//	۵۰
اصحاب فيل		
۵-۱	الفيل	۱۰۵
داستان اصحاب شنبه		
۶۶-۶۵	البقرة	۲
۴۷	النساء	۴
۱۵۴	//	۴
۶۰	المائدة	۵
۱۶۶-۱۶۳	الأعراف	۷
۱۲۴	النحل	۱۶

شماره آیه	سوره	شماره سوره
۶۸-۶۷	//	۳
۸۵-۸۳	//	۳
۱۲۵	النساء	۴
۱۲۶-۱۲۵	الأنعام	۶
۱۶۳-۱۶۱	//	۶
۳۳-۳۲	التوبة	۹
۳۶	//	۹
۴۰	یوسف	۱۲
۳۰	الروم	۳۰
۴۳	//	۳۰
۲۸	الفتح	۴۸
۱۷	الحجرات	۴۹
۱۴-۷	الصف	۶۱
۵	البينة	۹۸
تمام پیامبران در اصول دین متفق هستند		
۱۸۳	البقرة	۲
۶۴	آل عمران	۳
۸۳-۸۱	//	۳
۴۸-۴۶	المائدة	۵
۸۸	الأنعام	۷
۹۰	//	۷
۳۸	یوسف	۱۲

شماره آیه	سوره	شماره سوره
۴۱-۳۹	الحج	۲۲
۵۸	//	۲۲
۲۲	النور	۲۴
۲۱۹	الشعراء	۲۶
۲۳-۲۲	الأحزاب	۳۳
۱۰	الفتح	۴۸
۱۹-۱۸	//	۴۸
۲۶	//	۴۸
۲۹	//	۴۸
۱۰-۸	الحشر	۵۹
امهات المؤمنین		
۲۶-۱۱	النور	۲۴
۶	الأحزاب	۳۳
۳۴-۲۸	//	۳۳
۳۷	//	۳۳
۵۳-۵۰	//	۳۳
۵-۱	التحریم	۶۶
باب ۱۰: متنوعات		
اسلام چیست؟		
۷-۵	الفاتحة	۱
۱۳۲-۱۲۸	البقرة	۲
۱۳۷-۱۳۵	//	۲
۲۰-۱۹	آل عمران	۳

شماره آیه	سوره	شماره سوره
داستان قارون و هامان		
۶	القصص	۲۸
۸	//	۲۸
۳۸	//	۲۸
۸۲-۷۶	//	۲۸
۳۹	العنكبوت	۲۹
۲۴	غافر	۴۰
۳۶	//	۴۰
باب ۹: تذکره صفات صحابه گرامی		
دیانتداری صحابه		
و ستودن آنها		
۱۳۷	البقرة	۲
۱۴۳	//	۲
۲۷۳	//	۲
۱۱۰	آل عمران	۳
۱۷۴-۱۷۲	//	۳
۷۹	التوبة	۹
۸۹-۸۸	//	۹
۹۲	//	۹
۱۰۰-۹۹	//	۹
۱۱۷	//	۹
۱۱۰	النحل	۱۶

شماره آيه	سوره	شماره سوره
١١٥	النحل	١٦
قصص و خونها		
١٧٩-١٧٨	البقرة	٢
٩٢	النساء	٤
٤٥	المائدة	٥
حدود و تعزيرات حد زنا		
٢	النور	٢٤
حد كذب (تهمت به زنا)		
٥-٤	النور	٢٤
حد دزدی		
٣٩-٣٨	المائدة	٥
حد راهزنی		
٣٤-٣٣	المائدة	٥
حكم مرتد		
٢١٧	البقرة	٢
١٣٧	النساء	٤
٥٤	المائدة	٥
٣٨	الأنفال	٨
فضيلت علم		
٢٦٩	البقرة	٢
٧	آل عمران	٣
١٨	//	٣
١١٤	طه	٢٠

شماره آيه	سوره	شماره سوره
١٤٥	//	٦
بيان قربانی		
١٦٢	الأنعام	٦
١٠٧	الصفات	٣٧
٢	الكوثر	١٠٨
هرچيز در اصل مباح است		
٢٩	البقرة	٢
١٤٥-١٤١	الأنعام	٦
٣٢	الأعراف	٧
رشوت و كسب از طريق ناجيز حرام است		
١٨٨	البقرة	٢
حرمت سود		
٢٧٩-٢٧٥	البقرة	٢
١٣١-١٣٠	آل عمران	٣
٣٩	الروم	٣٠
حرمت شراب، خوك، قمار، مردار و خون		
١٧٣	البقرة	٢
٢١٩	//	٢
٣	المائدة	٥
٩١-٩٠	//	٥
١٤٥	الأنعام	٦

شماره آيه	سوره	شماره سوره
٣٦	النحل	١٦
٢٥-٢٤	الأنبياء	٢١
٩٢	//	٢١
٥٢	المؤمنون	٢٣
٣٧	الصفات	٣٧
١٣	الشورى	٤٢
٤٥	الزخرف	٤٣
٥٦-٣٦	النجم	٥٣
١٩-١٤	الأعلى	٨٧
در حالت جان كندن ايمان آوردن پذيرفته نمی شود		
١٨	النساء	٤
٩٠	يونس	١٠
تمسخر به شريعت كفر است		
٥٧	المائدة	٥
٦٦-٦٥	التوبة	٩
حكم اجاره (دستمزد)		
٢٦	القصص	٢٨
حكم وكالت		
١٩	الكهف	١٨
حكم ذبايح		
٥-٣	المائدة	٥
١٢١-١١٨	الأنعام	٦

شماره آیه	سوره	شماره سوره
۹۸	المائدة	۵
۱۴۷	الأَنْعَام	۶
۱۶۵	//	۶
۵۶	الأَعْرَاف	۷
۱۵۶	//	۷
۱۶۷	//	۷
۶	الرعد	۱۳
۵۰-۴۹	الحجر	۱۵
۵۷	الإسراء	۱۷
۹۰	الأنبياء	۲۱
۶۰	المؤمنون	۲۳
۱۶	السجدة	۳۲
۲۹	فاطر	۳۵
۸	الزمر	۳۹
۴۳	فصلت	۴۱
۱۰-۷	الواقعة	۵۶
۹۴-۸۸	//	۵۶
۲۰	الحديد	۵۷
۲۵-۲۲	القيامة	۷۵
۴۲-۳۸	عبس	۸۰
۱۴-۱۳	الانفطار	۸۲
۳۰-۲۵	الفجر	۸۹

شماره آیه	سوره	شماره سوره
كفارة گناهان بوسیله نیکی ها، توبه و شرایط قبول آن		
۲۷۱	البقرة	۲
۱۸-۱۷	النساء	۴
۳۱	//	۴
۱۰۶	//	۴
۱۱۰	//	۴
۵۴	الأَنْعَام	۶
۱۵۳	الأَعْرَاف	۷
۱۰۴-۱۰۲	التوبة	۹
۱۱۴	هود	۱۱
۱۱۹	النحل	۱۶
۶۰	مريم	۱۹
۸۳	طه	۲۰
۷۱-۷۰	الفرقان	۲۵
۱۱	النمل	۲۷
۹	التغابن	۶۴
۵	الطلاق	۶۵
لزوم ماندن در حالت ترس و امید		
۱۰۶	آل عمران	۳
۱۸۵	//	۳
۵۷-۵۶	النساء	۴

شماره آیه	سوره	شماره سوره
۲۸	فاطر	۳۵
۹	الزمر	۳۹
۱۱	المجادلة	۵۸
نهی از پنهان ساختن دانش		
۱۵۹	البقرة	۲
۱۷۴	//	۲
۱۸۷	آل عمران	۳
مهمان نوازی		
۷۱-۶۹	هود	۱۱
۵۲-۵۱	الحجر	۱۵
۶۹-۶۸	//	۱۵
۵۳	الأحزاب	۳۳
۲۸-۲۴	الذاريات	۵۱
۳۷	القمر	۵۴
حقارت شرك		
۷۳	الحج	۲۲
۴۱	العنكبوت	۲۹
۲۸	الروم	۳۰
۲۹	الزمر	۳۹
برای مشرك مغفرتی نیست		
۴۸	النساء	۴
۱۱۶	//	۴

شماره آیه	سوره	شماره سوره
٩٢-٩١	النحل	١٦
٩٤	//	١٦
٢	التحریم	٦٦
١٠	القلم	٦٨
سوگند هایى كه الله متعال یاد کرده است		
٥٣	یونس	١٠
٧٢	الحجر	١٥
٣-١	الصافات	٣٧
١	ص	٣٨
٨٨	الزخرف	٤٣
١	ق	٥٠
٤-١	الذاریات	٥١
٧	//	٥١
٢٣	//	٥١
٦-١	الطور	٥٢
١	النجم	٥٣
٧٦-٧٥	الواقعة	٥٦
١	القلم	٦٨
٣٩-٣٨	الحاقة	٦٩
٤٠	المعارج	٧٠
٣٤-٣٢	المدثر	٧٤
٢-١	القیامة	٧٥

شماره آیه	سوره	شماره سوره
٦٧	المائدة	٥
٦٤	الأعراف	٧
٧٢	//	٧
٨٣	//	٧
٦٦	هود	١١
٩٤	//	١١
٧	یوسف	١٢
٢١	//	١٢
٥٧-٥٦	//	١٢
١٠١-١٠٠	//	١٢
٨٠	الكهف	١٨
٨٢	//	١٨
٨٨-٨٧	الأنبياء	٢١
٣٩	سبأ	٣٤
٤٣	ص	٣٨
٣٩	النجم	٥٣
١١-١٠	البروج	٨٥
بیان سوگند خوردن		
٢٢٥-٢٢٤	البقرة	٢
٧٧	آل عمران	٣
٨٩	المائدة	٥
١٣-١٢	التوبة	٩

شماره آیه	سوره	شماره سوره
٧-٦	البینة	٩٨
٨-٧	الزلزلة	٩٩
١١-٦	القارعة	١٠١
الله متعال اجر را ضایع نخواهد کرد		
١٧١	آل عمران	٣
١٧٠	الأعراف	٧
١٢٠	التوبة	٩
١١٥	هود	١١
٥٦	یوسف	١٢
٩٠	//	١٢
٣٠	الكهف	١٨
الله متعال بندگان خود، ایمان آنها، دعا، عمل، اولاد و قربانی شان را ضایع نخواهد کرد		
١٣٧	البقرة	٢
١٤٣	//	٢
١٥٧-١٥٦	//	٢
١٥٨	//	٢
٢٧٢	//	٢
٣٧-٣٥	آل عمران	٣
١٩٥	//	٣

شماره آيه	سوره	شماره سوره
٥٦-٥٣	//	١٦
٧٣	//	١٦
٤٠	الإسراء	١٧
٤٢	//	١٧
٥٧-٥٦	//	١٧
٦٧	//	١٧
٣٦-٣٥	مريم	١٩
٨٢-٨١	//	١٩
٩٣-٨٨	//	١٩
٢٢	الأنبياء	٢١
٤٣	//	٢١
١٠٠-٩٨	//	٢١
١٣-١٢	الحج	٢٢
٧١	//	٢٢
٧٣	//	٢٢
٩٢-٩١	المؤمنون	٢٣
٣	الفرقان	٢٥
٥٥	//	٢٥
٦٤-٥٩	النمل	٢٧
١٧	العنكبوت	٢٩
٤١	//	٢٩
٦٦-٦٥	//	٢٩

شماره آيه	سوره	شماره سوره
٤٨	النساء	٤
١١٦	//	٤
٧٢	المائدة	٥
٧٦	//	٥
١٤	الأنعام	٦
١٧	//	٦
٤١-٤٠	//	٦
٦٤-٦٣	//	٦
٧١	//	٦
١٠٢-١٠٠	//	٦
١٤٠-١٣٦	//	٦
١٨٨	الأعراف	٧
١٩٨-١٩١	//	٧
٣٢-٣٠	التوبة	٩
١٨	يونس	١٠
٣٥-٣٤	//	١٠
٦٨	//	١٠
١٠٧-١٠٦	//	١٠
١٤	الرعد	١٣
١٦	//	١٣
٣٣	//	١٣
٢١-٢٠	النحل	١٦

شماره آيه	سوره	شماره سوره
٦-١	المرسلات	٧٧
٥-١	النازعات	٧٩
١٨-١٥	التكوير	٨١
١٨-١٦	الانشقاق	٨٤
٣-١	البروج	٨٥
١	الطارق	٨٦
١٢-١١	//	٨٦
٥-١	الفجر	٨٩
٣-١	البلد	٩٠
٧-١	الشمس	٩١
٣-١	الليل	٩٢
٢-١	الضحى	٩٣
٣-١	التين	٩٥
٥-١	العاديات	١٠٠
١	العصر	١٠٣
باب ١١:		
رد کردن مذاهب باطله		
رد کردن هندوئيزم، بودايي و شرك		
٤	الفاتحة	١
١١٦	البقرة	٢
١٦٧-١٦٥	//	٢
٦٤	آل عمران	٣

شماره آيه	سوره	شماره سوره
٧٥-٧٢	//	٥
١١٧-١١٦	//	٥
٣٤-٢٩	التوبة	٩
٣٧-١٦	مريم	١٩
٩١	الأنبياء	٢١
٦٥-٦١	الزخرف	٤٣
٢٧	الحديد	٥٧
١٢	التحريم	٦٦
رد کردن منافقت		
٢٠-٨	البقرة	٢
٦٣-٦٠	النساء	٤
٩٠-٨٨	//	٤
١٤٥-١٣٨	//	٤
٦٨-٦٧	التوبة	٩
٧٨-٧٧	//	٩
٩٧-٩٣	//	٩
١٠١	//	٩
١١٠-١٠٧	//	٩
١٢٦-١٢٥	//	٩
٢٠-١١	الأحزاب	٣٣
٦١-٦٠	//	٣٣
١٥-١٣	الحديد	٥٧

شماره آيه	سوره	شماره سوره
٨٠-٤٧	//	٢
١١٣-٨٩	//	٢
٢٣	آل عمران	٣
٧٨-٦٩	//	٣
٩٣	//	٣
٥٥-٤٤	النساء	٤
١٦١-١٥٣	//	٤
٤٣-٤١	المائدة	٥
٦٦-٥٧	//	٥
٥٦	الأنفال	٨
٣٤-٢٩	التوبة	٩
٢٧-٢٦	الأحزاب	٣٣
٥-٢	الحشر	٥٩
١٧-١١	//	٥٩
٨-٥	الجمعة	٦٢
رد کردن نصرانيت		
١١٢-١١١	البقرة	٢
٥١-٣٥	آل عمران	٣
٥٩	//	٣
٦٤	//	٣
١٧٢-١٧١	النساء	٤
١٨-١٧	المائدة	٥

شماره آيه	سوره	شماره سوره
٤٠	الروم	٣٠
١٣	لقمان	٣١
١٧	الأحزاب	٣٣
٢٢	سبأ	٣٤
٣	فاطر	٣٥
١٤-١٣	//	٣٥
٤٠	//	٣٥
٧٥-٧٤	يس	٣٦
٤-٣	الزمر	٣٩
٢٩	//	٣٩
٣٨	//	٣٩
٤٣	//	٣٩
٣٨-٣٧	فصلت	٤١
٦-٤	الأحقاف	٤٦
٢٣-١٩	النجم	٥٣
٢١-٢٠	الملك	٦٧
٢١-٢٠	الجن	٧٢
٦-١	الكافرون	١٠٩
رد کردن يهوديت		
١٤	البقرة	٢
٤٤	//	٢
٦١	//	٢

شماره آیه	سوره	شماره سوره
۵۲	الزمر	۳۹
۳۲	الزخرف	۴۳
۳۹	النجم	۵۳
۷	الطلاق	۶۵
۸	الإنسان	۷۶
باب ۱۲: نامهای از چیزهای گوناگون		
نام جانوران		
۲۶	البقرة	۲
۶۵	//	۲
۶۷	//	۲
۱۷۳	//	۲
۱۴	آل عمران	۳
۱	المائدة	۵
۳۱	//	۵
۱۰۳	//	۵
۱۳۸	الأنعام	۶
۱۴۵-۱۴۳	//	۶
۱۰۷	الأعراف	۷
۱۷۶	//	۷
۱۷۹	//	۷
۱۳	یوسف	۱۲
۸	النحل	۱۶

شماره آیه	سوره	شماره سوره
۶۸-۶۱	غافر	۴۰
۳۷	فصلت	۴۱
۲۶-۲۳	الجاثية	۴۵
رد کردن مجوسیت و ستاره پرستی		
۷۹-۷۶	الأنعام	۶
۵	یونس	۱۰
۳۳	الأنبياء	۲۱
۴۰-۳۸	یس	۳۶
۵	الزمر	۳۹
۳۷	فصلت	۴۱
رد کردن کمونیزم و سوسیالیسم (در این ملکیت چیزی را ندارند)		
۴۳	البقرة	۲
۱۲-۱۱	النساء	۴
۲۰	//	۴
۱۴۲	الأنعام	۶
۶۰	التوبة	۹
۷۹	//	۹
۸۲	الکھف	۱۸
۳۶	سبأ	۳۴
۳۹	//	۳۴

شماره آیه	سوره	شماره سوره
۱۹-۱۴	المجادلة	۵۸
۱۷-۱۱	الحشر	۵۹
۸-۱	المنافقون	۶۳
رد کردن قادیانیت		
۴	البقرة	۲
۴۶	آل عمران	۳
۴۹-۴۸	//	۳
۵۵-۵۴	//	۳
۱۵۹-۱۵۷	النساء	۴
۱۷۲	//	۴
۷۵	المائدة	۵
۱۱۷	//	۵
۳۱	مریم	۱۹
۴۰	الأحزاب	۳۳
۶۱	الزخرف	۴۳
رد کردن دهریت		
۶	یونس	۱۰
۱۲	الإسراء	۱۷
۴۷-۴۵	الفرقان	۲۵
۶۴-۶۰	النمل	۲۷
۲۵-۲۰	الروم	۳۰
۵۰-۴۶	//	۳۰
۱۱	فاطر	۳۵

شماره آیه	سوره	شماره سوره
۶۵	غافر	۴۰
مقصد از دعا نجات از دوزخ		
۶۰	غافر	۴۰
دعا نکردن تکبر است		
۶۰	غافر	۴۰
شرایط قبول شدن دعا		
۱۸۶	البقرة	۲
دعای کافران هنگام فرارسیدن مرگ پذیرفته نمی شود		
۴۴	إبراهيم	۱۴
۱۸	النساء	۴
پس از مرگ، دعای دوزخیان بیهوده خواهد بود		
۲۷	الأنعام	۶
۱۴	الرعد	۱۳
۱۰۷	المؤمنون	۲۳
۱۲	السجدة	۳۲
۳۷	فاطر	۳۵
اسم اعظم جهت قبول شدن دعا (در پرتو حدیث)		
۱۶۳	البقرة	۲
۲-۱	آل عمران	۳
۸۷	الأنبياء	۲۱

شماره آیه	سوره	شماره سوره
۱۴۱	//	۶
۶۷	النحل	۱۶
۱	التين	۹۵
نام دهکده ها		
۱۴	آل عمران	۳
۳۴	التوبة	۹
۱۲-۱۰	سبأ	۳۴
۲۵	الحديد	۵۷
نام بنتها		
۲۰-۱۰	النجم	۵۳
۲۳	نوح	۷۱
باب ۱۳: فرضیت و اهمیت دعا		
احکام دعا		
۲۹	الأعراف	۷
۵۶-۵۵	//	۷
۱۴	غافر	۴۰
۶۰	//	۴۰
۶۵	//	۴۰
آداب دعا کردن		
۵۶-۵۵	الأعراف	۷
شرایط دعا کردن		
۲۹	الأعراف	۷

شماره آیه	سوره	شماره سوره
۶۸	//	۱۶
۲۰	طه	۲۰
۳۶	الحج	۲۲
۷۳	//	۲۲
۱۰	النمل	۲۷
۱۸	//	۲۷
۸۲	//	۲۷
۴۱	العنكبوت	۲۹
۵۱	المدثر	۷۴
۱	الفيل	۱۰۵
۳	//	۱۰۵
نام کوهها		
۶۳	البقرة	۲
۱۵۸	//	۲
۴۵	هود	۱۱
۸۸	النمل	۲۷
۱۷	المدثر	۷۴
۷	النبأ	۷۸
۱۹	الغاشية	۸۸
۵	القارعة	۱۰۱
نام میوه ها		
۲۶۶	البقرة	۲
۹۹	الأنعام	۶

شماره آیه	سوره	شماره سوره
کسیکه از غیر الله متعال می طلبد همیشه عاجز خواهد ماند		
۱۳	فاطر	۳۵
۲۰	غافر	۴۰
این معبود آنقدر عاجز است که توان مقابله با یک مگس را هم ندارد		
۷۳	الحج	۲۲
طلب دعا از غیر الله متعال بیهوده است		
۱۹۴	الأعراف	۷
۱۹۷	//	۷
گریستن و به سجده افتادن از ترس الله متعال		
۱۰۷-۱۰۹	الإسراء	۱۷
۵۸	مریم	۱۹
باب ۱۴: دعاهای پیامبران گرامی <small>علیهم السلام</small>		
حضرت آدم و حوا <small>علیهم السلام</small>		
۲۳	الأعراف	۷
حضرت نوح <small>علیه السلام</small>		
۲۶	المؤمنون	۲۳
۱۱۷-۱۱۸	الشعراء	۲۶
۱۰	القمر	۵۴

شماره آیه	سوره	شماره سوره
۱۸۰	الأعراف	۷
۱۱۰	الإسراء	۱۷
جواز طلب دعا کردن از نیکوکاران زند		
۶۱	البقرة	۲
۶۸-۷۰	//	۲
اهمیت دعا		
۷۷	الفرقان	۲۵
دعا عین عبادت است و روی گرداندن از آن خصلت دوزخیان است		
۶۰	غافر	۴۰
درخواست کننده دعا از غیر الله متعال نامراد خواهد گشت		
۱۱۷	المؤمنون	۲۳
درخواست از غیر الله متعال مکر و فریب است		
۶۰	فاطر	۳۵
۴۳	غافر	۴۰
معبود مشرکین نه توان شنیدن دعا را دارند و نه جواب به آن را		
۱۴	فاطر	۳۵
۵	الأحقاف	۴۶

شماره آیه	سوره	شماره سوره
۴-۱	الاخلاص	۱۱۲
الله متعال دعای بیچاره و ناچارگان را می پذیرد		
۶۲	النمل	۲۷
الله متعال به بنده خود نزدیک است و دعای او را می پذیرد		
۱۸۶	البقرة	۲
۶۱	هود	۱۱
دعا برای کارهای ناجایز سراسر جهالت است		
۴۶	هود	۱۱
خود از الله متعال دعا بطلب		
۱۸۶	البقرة	۲
وسيله قرار دادن ایمان و اعمال نیک درست است		
۱۶	آل عمران	۳
۵۳	//	۳
۱۹۳	//	۳
۳۵-۸۳	المائدة	۵
۵۸	بی اسرائیل	۱۷
۱۰۹	المؤمنون	۲۳
دعا کردن بوسیله اسمای حسناى الله تعالى		

شماره آیه	سوره	شماره سوره
۴۶	الزمر	۳۹
باب ۱۵:		
دعاهای متعلق به اوقات و وضعیتهای گوناگون		
دعا جهت بهتر شدن دنیا و آخرت، نیکویی و فراوانی رزق و روزی		
۲۰۱	البقرة	۲
۲۷-۲۶	آل عمران	۳
۱۱۴	المائدة	۵
۲۴	القصص	۲۸
دعا جهت ثابت قدمی، وفوت شدن بر اسلام و دوستی با پرهیزگاران		
۲۵۰	البقرة	۲
۱۴۷	آل عمران	۳
۸۳	المائدة	۵
۱۲۶	الأعراف	۷
۱۰۱	یوسف	۱۲
۸۴-۸۳	الشعراء	۲۶
دعا برای مغفرت، توبه، دست کشی از گناهان و نجات از رسوایی و عذاب و محفوظ ماندن از دوزخ		
۲۸۶	البقرة	۲

شماره آیه	سوره	شماره سوره
حضرت موسی علیه السلام		
۶۷	البقرة	۲
۱۵۱	الأعراف	۷
۱۵۶-۱۵۵	//	۷
۸۸	یونس	۱۰
۲۸-۲۵	طه	۲۰
۱۷-۱۶	القصص	۲۸
۲۱	//	۲۸
۲۴	//	۲۸
۲۷	غافر	۴۰
حضرت داود و سلیمان علیهما السلام		
۱۵	النمل	۲۷
۱۹	//	۲۷
حضرت زکریا علیه السلام		
۳۸	آل عمران	۳
۶-۴	مریم	۱۹
۸۹	الأنبياء	۲۱
حضرت عیسی علیه السلام		
۱۱۴	المائدة	۵
حضرت محمد ﷺ		
۸۰	الإسراء	۱۷
۱۱۲	الأنبياء	۲۱
۱۱۸	المؤمنون	۲۳

شماره آیه	سوره	شماره سوره
۲۷-۲۶	نوح	۷۱
۲۸	//	۷۱
حضرت ابراهیم علیه السلام		
۱۲۹-۱۲۷	البقرة	۲
۴۱-۳۵	إبراهيم	۱۴
۸۹-۸۳	الشعراء	۲۶
۱۰۰	الصفاء	۳۷
۵-۴	المتحنة	۶۰
حضرت لوط علیه السلام		
۱۶۹	الشعراء	۲۶
حضرت اسماعیل علیه السلام		
۱۲۷	البقرة	۲
حضرت یوسف علیه السلام		
۳۳	یوسف	۱۲
۱۰۱	//	۱۲
حضرت ایوب علیه السلام		
۸۳	الأنبياء	۲۱
حضرت یونس علیه السلام		
۸۷	الأنبياء	۲۱
حضرت شعیب علیه السلام		
۸۹	الأعراف	۷
۸۸	هود	۱۱

شماره آیه	سوره	شماره سوره
۴۷	الأعراف	۷
۸۵-۸۶	یونس	۱۰
۱۱۲	الأنبياء	۲۱
۲۶	المؤمنون	۲۳
۹۴	//	۲۳
۱۱۷-۱۱۸	الشعراء	۲۶
۱۶۹	//	۲۶
۲۱	القصص	۲۸
۲۷	غافر	۴۰
۲۰	الدخان	۴۴
۵	المتحنه	۶۰
۱۱	التحریم	۶۶
دعا برای والدین، اصلاح بین زن و شوهر و مؤمنان		
۱۲۸	البقرة	۲
۳۸	آل عمران	۳
۳۷	إبراهيم	۱۴
۴۰	//	۱۴
۴۱	//	۱۴
۲۴	الإسراء	۱۷
۸۹	الأنبياء	۲۱
۷۴	الفرقان	۲۵
۱۰۰	الصفات	۳۷

شماره آیه	سوره	شماره سوره
۱۹	النمل	۲۷
۱۵	الأحقاف	۴۶
۸	التحریم	۶۶
دعاهای داوری و قضاوت بین ما و کافران		
۸۹	الأعراف	۷
۱۱۸	الشعراء	۲۶
دعا برای دوری از پریشانی، بیماری، مصیبت و غم و اندوه		
۱۵۶	البقرة	۲
۸۳	الأنبياء	۲۱
۸۷	//	۲۱
۳۴-۳۵	فاطر	۳۵
دعا برای دوری از جهالت، حصول دانش و شرح صدر		
۶۷	البقرة	۲
۲۵-۲۸	طه	۲۰
۱۱۴	//	۲۰
دعا برای نجات از کافران، ستمگران و دشمنان		
۱۷۳	آل عمران	۳
۷۵	النساء	۴
۲۵	المائدة	۵

شماره آیه	سوره	شماره سوره
۱۶	آل عمران	۳
۱۹۱-۱۹۲	//	۳
۱۹۳	//	۳
۲۳	الأعراف	۷
۱۵۵-۱۵۶	//	۷
۳۳	یوسف	۱۲
۱۸	مریم	۱۹
۱۰۹	المؤمنون	۲۳
۱۱۸	//	۲۳
۶۵-۶۶	الفرقان	۲۵
۸۷	الشعراء	۲۶
۱۶-۱۷	القصص	۲۸
۳۵	ص	۳۸
۱۰	الحشر	۵۹
دعا برای توفیق به شکر گزاری، فضل و رحمت و دخول به جنت		
۳۲	النساء	۴
۱۴۹	الأعراف	۷
۱۵۱	//	۷
۸۰	الإسراء	۱۷
۱۰	الکھف	۱۸
۸۵	الشعراء	۲۶

شماره آیه	سوره	شماره سوره
دعای ملکه سبأ و اعتراف به لغزش		
۴۴	النمل	۲۷
ذکر جهت حمد و سلام		
۵۹	النمل	۲۷
ورد حضرت ابراهیم <small>علیه السلام</small> و موحدین جهت توکل		
۴	المتحنته	۶۰
حکم به ذکر و استغفار جهت تکمیل شدن تبلیغ و جهاد		
۳	النصر	۱۱۰

شماره آیه	سوره	شماره سوره
۱۱۳	//	۹
۴۷	مریم	۱۹
۸۶	الشعراء	۲۶
۴	المتحنته	۶۰
باب ۱۶: دعا و اذکارهای متنوع		
دعاهای حضرت ابراهیم و اسماعیل <small>علیهما السلام</small> جهت قبول شدن عمل		
۱۲۷	البقرة	۲
دعای حضرت ابراهیم <small>علیه السلام</small> برای بعثت حضرت محمد <small>صلی الله علیه و آله</small>		
۱۲۹	البقرة	۲
ذکری که تمام شب را کفایت می کند (در پرتو حدیث)		
۲۸۶-۲۸۵	البقرة	۲
دعای حضرت شعیب <small>علیه السلام</small> برای توکل		
۸۸	هود	۱۱
ورد حضرت داود و سلیمان <small>علیهما السلام</small> جهت حمد و ستایش		
۱۵	النمل	۲۷

شماره آیه	سوره	شماره سوره
۹-۷	غافر	۴۰
۲۸	نوح	۷۱
دعا برای محفوظ ماندن از شر و وسوسه های شیطان		
۳۶	آل عمران	۳
۹۸-۹۷	المؤمنون	۲۳
۵-۱	الفلق	۱۱۳
۶-۱	الناس	۱۱۴
دعاهای روزمره قرآنی (در پرتو احادیث و تفاسیر)		
۲۰۰-۱۹۰	آل عمران	۳
۴۱	هود	۱۱
۲۹	المؤمنون	۲۳
۴۶	الزمر	۳۹
۱۴-۱۳	الزخرف	۴۳
بد دعایی		
۸۸	یونس	۱۰
۲۴	نوح	۷۱
۲۷-۲۶	//	۷۱
۲۸	//	۷۱
دعای مغفرت برای مشرک و منافق جایز نیست		
۸۴	التوبة	۹